Tortelij ortographia.

Ioannis Tortelii Aretini orthographia.

...nis Tortelii Lima quaedam per Antonium Mancinellum.

Pyrrhus Pinctus Mantuanus Magnifico ac equiti Splendidissimo Francisco Capello patritio ueneto Salutem. D.

Cælestis (ut ita loquar) fuit Ingenii qui perutilem imprimendi artem excogitauit. Verum Francisce Eques splēdidissime quæ cum illo innata erat cum eo pariter oio defecit diligētia: nam praua adeo inualuit consuetudo: ut ob impressorum negligentiam ac imperitiam mendosi codices & deprauati oēs reperiantur. Ideo plerique studiosissimi iuuenes qui in Ioannis Tortelii lectione assidui erant me conuenere. Exorantes ut uellem huic operi succurrere: quod in tenebris uilescere iam cœperat: multa. n. lituris potius q̄ studio digna inter studendū sibi occurrisse aiebant. Itaq; hoc onus inuito mihi imposuere: quod quidem humeris nostris satis impar ne assumerē diu retrectaui. Cum āt per beniuolentiæ nostræ uim obtestari non desinerēt arbitratus sū profecto benignissime eques hoc exinde mihi fore dedecori: eos q plurimum de me benemeriti erant. totiens a me repulsam pati: ne me fortasse laborem subterfugere putarent. Ex quo non potui non illis auscultare (tametsi me graui mole deprimi noram) Tum ut illis q olim cōmilitones nostri sub eodem pceptore cōmerebant pgratum facerē. tum ne apud liuidulos q doctorū nomen nūq̄ desinunt detrectare is falso aduersa laboraret fama. Iam enim non deerant q Ioannem Tortelium uirū sane eruditū ac de romana lingua benemeritum uitio dānarent: quasi ipse plerisq; in locis defecisset: q; āt huic prouinciæ Idoneus sim hoc minime ausim affirmare: sed quoquo mō sit. ubi me obtusum sensero. doctorū iudicium consulā. At Imprimis Antonium meū Mancinellum q superiori anno romæ poesim publico profitebat̄. Cuius ingenii q̄ta sit hubertas oībus palam est: palā oībus inquā est quāta sit illius in interpretandis auctoribus facultas. facile etenim ex sententiis obstrusum sensum eruit arcanāq; auctorum mentē ingenii pspicuitate penetrat. Et quod aliis durum uidet̄ facile elicit. Nā in satyras Iuuenalis ac maronis Georgica cōmētarium nuperrime sed acutissime edidit tutius putauit sero fœtum emittere q̄ accelerando abortiuum parere. Cū igitur Magnifice eques hanc mihi ipsi prouinciā assumpserim. Cui possem hosce labores meos dedicare dignior q tu occurrit nemo. Tum qa nouerā te benignissimum studiorū cultorem quē capit iucunda litterarū delectatio: Tum qa liberalissimū ac mitissimo ingenio natū esse nō ignorabā qui Cæsarea manu ac fronte hoc a me munusculū gratis acciperes. Sed si oīa a teneris licet pspici: tua p annos studia uariis disciplinis diuisa fuisse cōperiemus: A puero mores cōparasti. Tua nāq; indoles fuit adeo præclaris moribus ingenua ac optimis institutis pdita: ut quéq; tanq̄ uirtute tua coactum ad beniuolentiā attraheres liceat nunc Ciceronianū illud intueri: quo satis cōstat: nihil esse quod magis hoies ad amandū alliceat q̄ uirtus. Post adultū uero tps mercē foelicissime negociatus es: Virili āt ætate ac matura prouectus litteris operā accuratissime impendisti. Quod p hercule tibi non parum cōducet īmo summope tibi pfuturum licet uaticinari qd n. ptiosius qd amabilius qd deniq; utilius? Et q̄uis ēt circa maiora reip. negotia assidue uerseris. tamen qcquid ocii suplucrari queas illud idem libentius in litterali studio conteris. Effecit quidē uirtus tua: ut iuuenis adhuc reip. administrationi psto esse inciperes: sed illud imprimis memorabile fuit q; cum quintū pene ac uicesimum annū ageres: electus es ad Illustrissimū austriæ archiducem orator. Nec multo post ēt procedēte tpe cum esset Cæsar romanorum imperator in Italiā profectus. Te quoq; tunc legationis officio functū esse latet neminem. nec non in pluribus Italiæ locis: Hoc idē sortitus es tum apud Celebrē mantuanum Marchionē ac Feraniensem ducē. Tum apud alios. Quas ob res tuū nomen late propagasti. Siquidem ex his nisi uictor & donatus abiisti. Omitto āt cōsilii grauitatē decoram eloquii cū uenustate grauitatē. quæ oīo tanti est: ut futurum sperē: te in tam celeberrimæ urbis senatu (Salua oīum reuerentia) inter primos gradū obtinere. Ideo disertissime eques. qd quum te apud regē in gallia legatū gesseras. tua tunc ualuerit facundia oībus clarū est. Eo .n. tunc ex omni natiōe urbiū primates confluxerant. ut qui Britāniæ regis filiam oium formosissimam magno cū apparatu in matrimoniū sibi collocauerat Serenissimi Gallorū regis nuptias concelebrarent. Demosthenis Hercle Ciceronis mesallæ ac oīum q olim fama excelluere gloriæ pstas. Adde q; summa fide & sincera de rebus publicis curā geris. Nec mirū tamen. Cōstat. n. familiā tuam a q̄ ueluti ex huberrimo solo admirandi fructus emergunt sp reip. fuisse ornamento. Sed quo deuehar iprudens non aduerto: nō historiarū scriptor sum sed epistolæ: in qua res oēs quas passim pclare gesseris cōplecti nequeunt: his igitur animaduersis merito tibi uigilias meas dicaui: exquo pro ingenii mei imbecillitate mihi mādata studebo exeq: non ut ignorē meum ab extremis rogi flāmis nomen intactū posse euolare: īmmo plusculum laboris q̄ gloriæ adepturū non me pterit. Verum ne sp elāguescere crederemur. hisce uigiliis insudasse non poterit hercle inhonestū uideri: non meum est qdem aliorū lucubrationibus insidiari atq; infulsa temeritate qd' alienū est mihi ipsi uendicare: nec (ut ita dicam) orationē meam fucatā reddere: sed pprio marte: siqd est succi excudimus: Satius sp putaui circa hoc iuuentutis æuū conterere q̄ ocio ac situ ingeniū marcescere. Cur igitur dānari debeā? Sed uideant aliq ne credant me sōniasse: si iuenerint dictiones alioqn scribēdas: uel si cū potius uoluerit quorūdā alioꝶ sniæ astipulari: q de orthographia aut grāmatica tradiderūt: ne dicant me qppiā ignotū silentio pteriisse. Quoniā quicqd hūc sensisse cognouero illd' idē potius asserā: q̄ imutare audeā. Impssoriæ artis errores recognoscere pfessus sū non auctoris: quē tamen censeo alias optime recognitū: ac supmam manum ad unguem perpessum. Satis igitur erit me emēdatissimum exemplar impressoribus dedisse. qd' si secus euenerit: non mihi. sed ipsis ascribatur: quos manuum celeritate falli sæpe uidimus. Itaq; Splendidissime eques quod ornatissimi iuuenes a me plerūq; efflagitarunt: te duce sedulo auspicabor.

IOANNIS TORTELLII Arretini Commentariorum grammaticorum de Orthographia dictionũ e Græcis tractatarum procemiũ incipit. Ad Sanctissimũ patrem Nicolaum Quintũ pontificem maximum.

OEPERAM OLIM BEATISSIME PATER NICOLAE.V.SVMME pontifex commentaria quædam grammatica condere: quibus omnem litterariam antiquitatem & orthographiæ rationem cum opportunis historiis pro poetarum declaratione connectere conabar: profuturus sane pro mea uirili studiosis linguæ latinæ: interim ab aliis studiis negociisq; familiaribus intercæptus illa prorsus relinquere: atq; lõgo tempore abiicere uisus sum. Sed nuper cum apud Alatrium campaniæ oppidum ex aeris romani molestia secessissem: ea absoluere quorũdam amicorum rogatu conatus sum: ac sic quoq; ad calcem uix usq; perduxi opus magnum uarium & diffusum: atq; illud tuæ sanctitati a qua uelut fonte omnia mea bona fluxerũt: dedicare constitui: nõ quidem ut institutionibus grammaticis poetarumq; historiũculis tua beatitudo indigeat: qui cæteros doctrinis omnibus etiam minutis ex summa ingenii memoriæq; foelicitate præcellis. Sed ut in tua illa bibliotheca: quam omnium quæ fuerunt præstãtissimam comparas: aliquo pacto collocare possis. Nam licet ex magnificentia animi tui: qui nõ nisi clarissima in litteris ædificiisq; & rebus cæteris aggrediens: uiros utriusq; linguæ eruditissimos ex omnibus fere terris ueluti ad uirtutis quoddã asylum cõuocaueris: quos ut suum possint excolere ingenium. laudemq; sibi parare: & aliquid conficere: quod posteritati prodesse possit maximis præmiis affeceris. non tamẽ deterrebor: & ego aliquid pro mea paruitate tuæ bibliothecæ offerre. Quam tametsi ex clarissimis altissimarum doctriarum auctoribus fulcire cupis: quia tamẽ & minores aliquando facultates necessariæ sunt: non dedignaberis pro tua sapientia etiam minorum facultatum libros inserere. Video enim quantis impensis & sumptibus quantaq; diligentia græca oratorum uolumina: historicorum & philosophorum atq; summorum theologorum in latinam linguam traduci ꝓcuras. Video quantam adhibes curam in antiquorum nostrorum operibus exquirẽdis: quæ deperdita credebantur. Ita ut nonnullos ad diuersas extremasq; mũdi partes pro re hac: multis cum difficultatibus & impensis destinaueris. Quæ cum magnis in rebus effeceris: nõ pigebit etiam minorum facultatum libros in ipsa tua bibliotheca reponere & maxime illos: qui de grammaticæ facultate loquuntur. Quæ auctore Quintiliano: nisi oratoris futuri fundamenta fideliter iecerit: quicquid superstruxerit corruet. Et nisi æquo longior essem: complura possem in medium exempla afferre: quibus facile cognosceres quot ex huiusmodi artis neghgentia in poetis oratoribus & historicis quotidie errores insurgunt: quot in iure ciuili: medicinæq; arte: & cæteris facultatibus interp̃tationes ineptissimæ singulis afferũtur diebus: quot obscurissima ex cuius ignoratione sæpissimæ uidentur: quæ alias lucida & perspicua intelligi potuissent. Vnde nemo unq̃ inter doctos connumerari potuit: qui non magnam huic disciplinæ curam impenderit. Et ut eiusdem artis professores: qui in ea præcelluerunt: leuiter transeamus. Fuerunt sane inter ipsos grammaticos uiri doctissimi: ut higiñus multi nominis Romæ grammaticus: Didimus quem Macrobius omnibus grammaticis quiq; sint aut fuerint: magna audacia præponere non dubitauit: Antonius Empho: cuius scholam Cicero post labores fori frequẽtabat: Nigidius figulus: quẽ Gellius arbitratur iuxta. M. Varronem omnium doctissimum: Valerius Probus sua ætate scientia præstantissimus: Cornutus: Anneus: Cassellius: Terẽtius: Scaurus: temporibus Hadriani: de quibus & Gellius ipse mẽtionem fecit: Fidus etiã optatus tempore eiusdem Gelii multi nominis grammaticus fuit. Prætereo etiam minus ãtiquos: ut Donatum: Seruium. Diomedem: Priscianum: Victorinum: uiros non minus rhetores & philosophos q̃ grãmaticos. Sed hos uelut eius artis professores facile transeo: & ad alios uenio. Quid non etiam Fauorinus temporibus Gellii philosophus clarus de grammatica Gellio referẽte multa eruditiõe sæpe disserebat? Non ne etiam longe ante eum Aristoteles omnium philosophorum princeps: Theodotesq; ut testis est Quintilianus: & stoicorum secta: ut Priscianus ipse ostendit: de hac facultate acri cura & diligentia plura scripsere? Porphirius etiam eximius philosophus in Homerum commentaria edidit: quæ usq; ĩ hæc tempora durant: & in quibus non solum altissimum poetæ sensum: & uocabula quæq; explanat: sed & minutissimas grammaticæ quæstiones absoluit. At hi ut duces græci fuerunt philosophi: fateor id quidem sed non minus nostri & philosophi & oratores summiq; duces facultatem hanc necessariam iudicauere: & de ea acri cura & diligentia aut disseruerunt: aut scripta posteris summa cum laude reliquerũt. Et Ciceronem inspiciamus primum qui linguæ nostræ absq; alicuius dubitatione princeps fuit. Quod idẽ artis huius ut dixit Quintilianus diligentissimus fuerit: & in filio ut ex epistolis apparet recte loquendi hoc est & scribendi asper quoque exactor & corrector extiterit: Aut uim. C. Cæsaris editi frægerunt de analogia libri. Aut ideo minus Messalla nitidus: quia quosdam totos libellos non uerbis modo singulis: sed etiã litteris dedit. Quid etiam de Marco Varrone dicemus? An admirãdæ suæ doctrinæ derogauit quod minutissimas quæstiones in hac arte magno uolumine cõtractauit? Quid de. C. Basso duce nobilissimo: & sciẽtia præstantissimo: nisi laudes dicere possumus: & tamẽ plures libros de origine uocabulorum: teste Gellio & aliis nonnullis multa cum gloria scripsit? Non ne etiam Plinius sua ætate doctissimus in naturali historia de grammatica libros scripsisse gloriatur? Cuius dicta Priscianus nonnunquam inducit: & nos illorum fragmenta quædam preciosissima cõperimus. Quod si tot tantique auctores de hac materia scripse

rum in qua tu illis dũtaxat cognitione es comparandus: non dedignaberis meum tibi de grãmatica opus in scribi: nec poterunt illi tuam excellẽtiam uerbis maliuolis lædere: si grammaticæ libros colueris & de illis æstimationem non paruam feceris: atq; in tua bibliotheca locandos illos curaueris. Nam Grammatica ipsa Quintiliano teste necessaria est pueris: iucunda senibus: dulcis secretorum comes & quæ uel sola plus habet operis q̄ ostentationis: itaq; primum de litterarum inuentione: numeroque & figura: ac nomine pertractabimus. Deinde cuiusque nostræ litteræ per ordinem potestatem & in alias litteras tam in dictionibus græcis ad nos pertinentibus: q̄ latinis cõmutationes explicabimus. Post hæc uero de ordinatione litterarum inuicem tam uocalium: q̄ consonantium: & tam in eadem syllaba q̄ diuersa: dicemus. Vltimo particularium dictionum orthographiam suis litteris ordinabimus: & q̄ breuissime dabitur ea narrabuntur: quæ ad earundem declarationem facere putabimus: Accepimusq; hæc primum ex fragmẽtis decem librorum Papyriani: quos de orthographia scripsit: Ex quattuor libris Plinii de arte grammatica. Ex unico libro Rhemii grammatici de potestate litterarum: Ex unico Grylli de accẽtibus ad Virgilium cuius parua fragmẽta comperimus. Ex Capro: ex Diomede de octo partibus orationis. Ex Probo doctissimo grammatico. Ex Quintiliano uiro summo. Ex Varrone de lingua latina. Ex Aulo Gellio: Ex Donato: Seruio: Prisciano: Victorino: Sergio: ex pluribus aliis latinis grammaticis: græcisq; minoris auctoritatis cum antiquorum grammaticorum libros amiserint. Reppeři tamen Herodiani fragmenta quædam de orthographia: & eiusdẽ libros integros q̄ttuor de cõstructione. Ex glosulis ẽt Aristarchi super Homerum & Hesiodum. Quin & ex Porphirio super Homerum plura anotauimus. Quæ uero ad historiã faciũt: ex Virgilio: Ouidio: Homero: Hesiodo: Liuio: Plinio: Iustino: Herodoto: Thucydide: Appiano: Diodoro siculo: multisq; aliis approbatis auctoribus & græcis & latinis: quos suis locis cõmode inducemus.

IOANNIS TORTELLII ARRETINI Commẽtariorum Grammaticorum de Orthographia Dictionum Græcis tractarum Liber primus incipit.

De numero & figura atq; inuentione litterarum tam græcarum q̄ latinarum.

g

[G]Ræcorum litteras: quibus ipsi nunc græci utuntur .xxiiii. esse constat: uidelicet. α.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. Sed harum uetustiores græci. ut ex clarissimis grãmaticis accæpimus: solas sexdecim habuerunt: quas ex phoenicia Cadmum adduxisse uolũt: uidelicet. α.β.γ.δ.ε.ι.κ.λ.μ.ν.ο.π.ρ.σ.τ.υ. Quibus ad nostras sic primum a Nicostrata matre Euandri ut ferunt redactis & nos sexdecim eodem modo & eadem pene figura recæpisse: cum Priscianus tum antiquiores alii celebresq; grammatici attestantur. Imo easdem illas pene cum græcis fuisse rettulit Plinius circa finẽ libri .vii. naturalis historiæ ex testimonio delphicæ tabulæ antiqui æris: quæ in palacio dicata erat Mineruæ: quas huiuscemodi fuisse Rhemius grãmaticus præstantissimus nobis rettulit: uidelicet. a.b.c.d.e.f.g.l.m.n.o.p.r.s.t.u. Sed cum paulatim a græcis litteræ aliæ adinuentæ fuerint: & .xxiiii. litterarum numerum ad impleuerint: nos similiter ab illis aliquas accæpimus. Quibus & ĩ nostro sermone & in dictionum græcarum scriptura frequentissime utimur. Nam uocales primum uetustissimi græci quinq; ut nostri habuerunt: uidelicet. α.ε.ι.ο.υ. quas ancipites omnes uel liquidas hoc ẽ quæ facile modo produci modo corripi possunt: ut nos uocales nostras dicimus: & illi similiter tunc quoque dixerunt: Sed postea cum duas alias adinuenerunt uidelicet. η.ω. has fecerunt semper longas & ex prioribus duas semper breues esse statuerũt: uidelicet. ε. & ο. quin & hoc quoque paruum. ο. quod uero nouiter inuentum fuerat magnum uocauere. Sic enim nomina litteris pro placito imponuntur. At nos latini ex his nouiter a græcis inuentis nullam penitus suscæpimus nostras omnes: uidelicet. a.e.i.o.u. suo numero & nomine conseruauimus: quas sane omnes ancipites & liquidas & antiquo more semper habuimus. Post id autem uidentes græcorum doctissimi per ablationem aspirationis a consonantibus quibusdam nonnunquam sententia defraudari nouas adinuenere figuras: quibus necessario comprehendi detinerique debeat: & sic. θ. litteram in se dulci sono aspirationem gerentem concæperunt quam pro. th. q̄ pulcherrime ponunt: nec non & φ. quam similiter pro. ph. & χ. quam pro. ch. idem a troiano bello citra scribere cõsueuerunt: nanque illas Palamedem comperisse Seruius attestatur. Mox alios ac præcipuum Simonidem teste Cornelio Tacito cæteras comperisse. Verum ex his tribus sic compertis latini nostri nullã penitus suscæpere: sed seruata antiqua scriptura ipsum. t. uel. c. uel. p. cum aspirationis nota more antiquo scribere uoluerũt. Sed quærit Parthenius grammaticus: idẽque post illum Priscianus: quare non ideo a græcis. rh. aspiratum in aliam formam figuramque translatũ fuit: cum eodem modo aspirationem suscipiat: Ad quod respondentes dicunt: quia nec sic aspiratio ipsi. r. cohæret sicut & præfatis mutis: nec si ab hac littera tollatur significationem minuit: nam quãuis subtracta aspiratione dicatur retor uel Pyrrus non minus intellectus manet integer: nõ autem sic in aliis. Nam si Chremes cum aspiratione proferes nomen proprium designabis: a quo si aspirationem subtraxeris significatum mutabis: quia tunc quoq; a uerbo cremo declinatum cum significatione eius uerbi esse uidebitur: ut id idem in mille aliis cõtingit. Rursum græci alii & ut fert Simonides ad linguæ suæ scripturæq; ornamentum ψ litteram sine aspiratione adinuenit: quæ quodammodo molliorem quam. ps. uolubilio-

remque sonum habet:ut diligentissimi conspexere grammatici: pro qua Claudius Cæsar apud nos anti-
sigma hac figura describi uoluit.X.ita ut pro.ps.aliam simplicem figuram ut græci habent & nos habere
mus.Sed ut in sequentibus ostendemus nulli ausi sūt antiquam scripturam post Claudii imperium com-
mutare.Post has uero omnes.ʒ.&.ξ.græci ipsi compererunt: quæ sane ad decorem & ornatum propriæ
linguæ plurimum contulisse uidentur. At uero latini nostri præter sexdecim antiquas litteras:quibus pri
mitus utebantur.f.aliam ex æolico quodam digamma ut īfra clare enarrabimus assumpsere.Post q̄ &.q.
litteram inuenere:quæ tametsi præcise eiusdem cum.c.potestatis esse dicatur: eam tamē nostri auctores
in illis dictionibus optasse usi sunt:in quibus pinguior quodammodo sonus exigi uidebatur q̄ per.c.litte
ram præstari potuerit: Post has uero nonnulli ex nostris.K.in eadem forma qua est apud græcos super-
uacue recæpere.Qua sane Quintilianus in nulla scriptura nostra utendum existimat:nisi ut ait: quæ si-
gnificat etiam ut sola ponatur.nam in quibusdam uetustissimis inscriptionibus sæpe ego cōspexi.K.DE
CEMB.pro calendis decembris.Idemq; in Liuio uetustissimæ scripturæ frequēter annotaui. Nec illis ul
lo pacto assentiendum puto:qui sequente.a.contendunt sp.K.scribendam esse ut Karthago Kaput:cū te-
ste Quintiliano sit.c.littera quæ ad omnes uocales uim suam commode præferat.præter has quoq; cum
græci.ξ.litteram ultimo adinuenerint pro nostrarum dictionum magna commoditate illam sub hac for
ma.x.a nostris recipi debere uisum est.hoc solum ab illis in uoce discrepantibus:q; ubi illi eam proferen-
tes in.i.uocalem desinunt:& dicunt.xi.nos e cōtrario dicimus.ix. Vltimo uero.y.&.z.asumpsimus:ut no-
bis quoque in græcis nominibus transcribendis deseruirent:Nam ut ait Quintilianus a græco sermone
magna ex parte romanus conuersus est:& confessis quoque græcis uerbis utimur ubi nostra desūt. Sicut
illi nonnunq̄ a nobis mutuantur. Sunt igitur figuræ litterarum quibus nos utimur uiginti duæ:de quibus
omnibus singulatim dicemus.Nam.h.littera non est:sed aspirationis nota:ut in sequētibus ostendemus.

De Accidentibus litterarum.

[S]Ed quærunt nonnulli quottidie cur nos simplici uoce uocales nostras:& græci pluribus syllabis
quasdam uocare uoluerūt:cum littera pars sit minima uocis compositæ:nam quam nos simpli-
ci uoce.a.dicimus:illi pluribus syllabis alpha nominant. Item quam nos.i.simplici sono: illi iota
duabus syllabis uocauere:Consonantes etiā fere omnes duabus syllabis illi efferunt.ut beta.gamma.del
ta.quas nos in eadem quæstione manentes una syllaba nominamus:& quasdam quidem in.e.uocalē ter-
minantes:ut.be.ce.de.& similes:quasdam uero ab.e.incipientes:ut.el.em.en.quam sane quæstionem fa-
cile dissoluere possumus:si accidentia litteræ distinguamus:quæ tria sunt.s.nomen figura & potestas.No
men ut apud græcos alpha.beta.gamma delta. Apud latinos uero.a.be.ce.de.ita ut apud illos pleræq; uo
cales pluribus syllabis nominentur:apud nos uero uocales omnes per se prolatæ nomen suum ostendūt
Figura uero ea est forma quam in singulis litteris græcis.s.& latinis conspicimus : quæ apud antiquos
illorum & nostros ut supra ostendimus pene eadem fuit.Potestas autem pronūtiatio est illarum quam ī
litterario sermone nos & illi eodem modo utimur.Nomen igitur ad placitam instituentis rationem im
positum fuit:quod non solum unica aut duabus syllabis:sed tribus pluribusue si placuisset constitui pote
rat. Sed auctoribus latis teste Prisciano in.viii.in his ut multis aliis breuitas & consicio nominis magis pla
cuit.Nec id sane nomen litteræ potestatem ullatenus impedire ualet:quæ in pronūtiatione litteratæ no
cis ostenditur:quia tunc quoq; non litteræ nomine sed potestate utimur:quæ īdiuisibili quodam ipsi lit-
teræ proprio consistit. Nam si balneum dicimus:aut martium laborem efferimus:nō tunc.b.in.e.termi
natur:nec.l.aut.m.ab ipso.e.incipit:quia non nomine:sed potestate eius litteræ utimur:ut quemadmodū
in compacto ex elementis corpore dicimus elementū ut quid indiuisibile inesse:hoc est quod non ut cor
pus in aliud elementum diuidi potest:& tamen in partes quasdam diuidi ualet:& composito nomine ef-
fertur : sic & in litterali uoce littera ipsa sua ui & potestate indiuisibilis : Hoc est non in aliam litteram
resolubilis profertur:quæ tamen in se composito nomine cognominari commode potuit : Vnde & ad
elementorum mundi similitudinem uocabulo etiam elementi nōnulli litteras uocauere.Et sicut illa sim
plicia sunt & coeuntia corpus omne perficiunt:sic ēt hæ coniunctæ litteralem uocē quasi corpus aliquod
cōponunt:sed diuersa eloquendi ratione apud græcos & nostros.Nam cum apud eos teste.Quintiliano
libro.xii.de institutione oratoria:nullæ litteræ dulcius spirent q̄.y.z.altera uocalis.altera cōsonans.quas
ut diximus mutuari solemus:quotiens illorum nominibus utimur.nescio ut idem inquit auctor quomo
do hilarior in earū scriptura protinus renidet oratio:ut in zephyris:zophyrisq; quæ si nostris litteris scri-
bantur:hoc est his quæ loco ipsius.z.apponere cōsueuerant:& cum ipso.i.nostro surdum quidam & bar-
barum efficient sonum. Sed uelut in locū earum succedunt apud nos aliæ tristes & horridæ quibus græ-
cia caret:ut.f.quoq;:quæ est sexta nostrarū pene non humana uoce.uel oīo non uoce potius inter discri-
mina dentium eodē teste efflatur:quæ ēt cum nō uocalē proximā accæpit: quassa quodāmodo utiq; quo-
tiens aliquā consonantiū frangit:ut i hoc ipso frangit multo fit horridior. Alia est æolica littera pro q̄ pri-
mum ipsum.f.accæpamus. Deinde ut late uidebimus ad aliā potestatem.f.redacta.u.consonans illius lo-
co surrogauīus:& nouam illius postea formā a Claudio compertā:etiam si repudiauimus ut infra late ui
debimus:uis tamen nos ipsa persequtur:& ineptum quid respectu soni quod apud illos ex digāma resulta
bat efflare uidetur ut seruus ceruus & similia. Alia quæ est.q.duras & illa eodē testante syllabas facit:quæ
ad coniungendas demum subiectas sibi uocales est utilis:alias superuacua:ut equos quare quoniam:cum
etiam ipsæ hæ uocales duæ efficiant sonum qualis apud græcos nullus est: ideoq; scribi eorū litteris non

potest.Et nos primam illam uim uocalis amittere in sequentibus ostendemus.Quid quod plæraq; eodé referente auctore nos.m.quasi mugiente littera cludimus:qua nullum græce uerbũ cadit. At illi.n.iucundam & in fine pcipue quasi tinnientem illius loco ponunt:quæ est apud nos rarissima in clausulis.Quid q syllabæ nostræ.b. litteram &.d.innituntur:adeo aspere ut plæriq; non antiquissimorum quidem sed tamen ueterum molli retentauerunt non solum conuersa pro abuersa:sed in præpositione.b.litteræ absõnam & ipsam.f.subiciendo:de quibus omnibus in sequentibus latissime disputabimus & incipientes ab a.uim ac potestatem cuiusque:mutationesq; & alias per ordinem subnectemus.

DE VI ac potestate.a.litteræ:& commutatione in alias uocales.

i Gitur apud antiquos nostros & græcos eiusdem prorsus figuræ fuit:& potestatis semp remansit:Estq; tam apud illos:q̃ apud nostros anceps quidem & liquida:hoc est quæ facile mõ produci modo corripi põt. Sed cũ e græcis in scripturã nostram trãsferimus illã fere sp sua figura & nomine ac potestate conseruamus.Nonnunq̃ uero cõmutamus in.o.ut μαρμαρον marmor καρυλος corylus.Aliq̃do in.i.ut κανιστρον canistrũ.nonnunq̃ in.æ.diphthongũ ut ασκληπιος Aesculapius.In quo sequimur æoles. Illi quidem νυμφαιος pro νυμφαος:φαισιν pro φασιν scribebant. Sæpe ét auctoribus Papyriano Proboq; & prisciano mutatur.a.p deriuationes ĩ uocales alias:ut in.e.modo productã: modo correptã:productam qdem:ut halitus hanelitus:facio feci:ago ægi:iacio iæci:frãgo frægi:capio cæpi:qđ cum.æ.diphthongo scribitur.Correptã uero:ut tango tetigi:cado cecidi.parco peperci:fallo fefelli.Similiter p compositioné.a.producta in.e.productã conuertitur:ut armatus inermis:arceo choerceo in.i.mõ consimili ut amicus inimicus. Vnde ét nomina quæ pleraq; cũ uerbis siue participiis cõponuntur:mutãt a.extremã syllabam nominatiui in.i.correptam:ut arma armipotés:stella stelliger:causa causidicus: tubicen:tibia tibicen:cum duabus.i.breuibus:sed apud plerosq; per synæresym in unam.i.longam commutantur:& dicitur tibicen:quod in alia huiuscemodi compositione non reperitur.

DE B Littera.

b Quoq; littera muta est:hoc est quæ non in sonũ suum sed in sonũ.e.litteræ terminatur:hanc græci beta nominant:Geritq; uirtuté & potestaté mediam inter.p.&.ph. Vnde nec penitus caret aspiratione nec plene eá possidet. Quare nos ob litterarum affinitatem dictiones græcas traducentes:nonnunquam.p.&.ph.in illã cõuertimus: Vt cũ apud eos πυξος: scilicet cũ.p.in prima scribaẽ:apud nos buxus cũ.b.scribiẽ. Similiter αψυρτος cũ littera.ψ.pro qua nos.ps.ponere cõsueuimus:ab auctoribus nostris absyrtus cũ.b.traduciẽ. Ité q illi cũ littera aspirata αμφω:nos cũ.b.hoc est ambo transcribimus. At econtrario similiter quod illi cũ.b.scribũt.nos sæpe cum.ph.aspirato traducimus:ut θριαμβος triũphus: de quo in ppria dictiõe uidebimus. Quãdoq; uero &.p.exile pro.ph.aspirato traducimus:ut q ab illis φοινικεος cũ principali aspirata scribitur:a nobis puniceus cũ exili.p.transferẽ. Ité πορφυρεον purpureũ. Quĩ & contra ubi illi.p.exile ponunt:nos sæpissime aspiratũ traducimus: ut q illi Δηιπυλη nos deiphyle:quod illi λαπιθαι nos laphitæ:quod illi υψιπυλη nos hypsiphyle cũ.ph.aspirato scribere consueuimus. Sed hæc & similia ét nonnulli ex nostris cũ.p.absq; aspiratione scribunt:q indifferéter in illis posse fieri compertum est. Itaq; cum maiores nostri ut infra late ostendemus.f.quod digamma æolicũ erat: in dictionibus nostris primũ pro eo q nunc.u.consonanté ponimus postea pro.ph.aspirato in latinis dũtaxat dictionibus assumpserint obseruatũ a qbusdã uetustissimis referente Plinio fuit:ut pro littera.f.ob cognationem quã cum.ph.habere uidebatur.ipsum.b.ob litteræ uicinitaté transcriberent:& bruges cũ.b.teste Quintiliano in primo institutionũ pro eo quod est fruges scriberent & pronunciarent. Quin & Byrrhus p Pyrrhus hoc est ruffus dicerent: Beléa pro Helena:quin & ex græco quod est βασκαινον nostri fascinũ traduxerunt:ut testis est Cloatius Verus in libris quos iscripsit uerborum e græcis tractorum: quemadmodũ rettulit Gellius libro.xvi.noctium atticarum:& fascinare esse quasi bascinare. Sane cum æoles spiritus asperitaté effugientes ubiq; loco aspirationis ipsum digãma æolicũ.f.ponerent: contigit ét ut in dictionibus incipientibus ab.r.quæ sp solent aspirari:non cũ.f.digãma post.r.sed cum.b.loco digãmi ante.r.scriberent. Cuius ratio in promptu est:qa cũ digamma nõ nisi cum uocali & in prĩcipio syllabæ poni possit:ut simili mõ nostrum.u.cõsonans:quod loco illius accæpimus:sequr manifeste q non ét post.r.in eadẽ syllaba poni poterat. Qua de re ob litterarum uicinitaté transferentes æoles tunc quoq; digãma in.b.pponebant ipsi.r.ac dicebant βρητωρ pro rhetor:βροδος pro rhodos:& non ϝρητορ nec ϝροδος scribere poterant. At in aliis dictionibus non incipientibus ab.r.sed a uocalibus sp loco aspirationis digãma ipsum apponebant. Vnde teste Quintiliano ex nostris nonnulli & fordeũ & foedus cũ.f.pro hordeum & hædus scribebant. Verũ ut Papyrianus refert libro.ii.de orthographia consueuerunt antiq nostri.af.cũ digãma.f.pro ab cũ littera.b.describere. Sed cũ postea ipsum.u.consonans loco digãmi accæperint:qa in fine syllabæ stare non poterat:loco eius ipsam.b.litteram posuerunt. Idemq; postea in nõnullis obseruare placuit:ita ut ét ubi.u.consonans stare potuisset digãma acciperent:& ubi sibilũ dicimus sĩ silum priores cũ digãma teste Nonio Marcello de doctorũ indagine describebant. Similiter cũ non possit.u.consonans ante consonanté in eadẽ syllaba poni mutatũ fuit nonnunquã teste Prisciano ét ipsum.u.consonãs in.b.ut cælebs quasi cælesté uitam ducens. Quid q.b.ipsum in.u.uocalé euphoniæ uel differentiæ cã transire dicitur:ut aufero pro abfero:ne si cũ duplicato.ff.scribatur affero:ex ad & fero cõpositum credatur. Vnde & in pterito reassumit.b.& facit abstuli. Aufugio pro abfugio ut in sequentibus latius uidebimus. Verũ sequente.f.solet ét.b.in ipsum.f.transire:ut officio sufficio.suffio.Ité sequente.c.transit: ut occurro

succurro:similiter in.g.ut suggero.in.m.ut summitto.etiam aliquando.m.non sequēte:ut globus glomus
in.p.ut nubo nupsi:scribo scripsi.Nā quis analogia per.b.ēt in p̄terito cogit scribere:euphonia tamen Ph.
auctore superat:quæ ēt nuptam non nubtā & scriptū non scribtum per.p.& non per.b.dicere & scribere
compellit.Vnde teste Prisciano in.ix.b.ante.s.uel ante.t.in principio syllabæ:hoc est & in eadem syllaba
inueniri non pōt quēadmodū & p.posse dicimus:ut ipse aptus.Nāq; obtineo:absōus:abstinens & similiā
non in principio eiusdē syllabæ habent cōiunctas.b.&.s.uel.b.&.t.cum p̄positio ab uel abs a syllaba sequen-
tis dictionis separentur.At in nubo uel scribo cū.b.sequentis sit syllabæ necessario in.p.cōmutari debet:
& eorū participia:ut nuptus scriptus atq; ex his deriuata nomina:ut scriptor & nuptiæ: quā sane eupho-
niam græci obseruantissime seruauerunt:ut λειβω:quod in præterito actiui.b.in.p.ante.s.commutat &
λειψω facit.Similiter sequente.t.ut in præterito passiui λελειπται.Transit ēt.b.in.r.ut surripio.arri-
pio in.s.ut iubeo iussi.At subsequor cum.b.scribitur:ut compositio ipsa comprobat:quæ est ex sub & se-
quor.Suspicor uero & suspicio quin & suscipio:sustuli non scribūtur cum.b.nec duplicant.s.qa teste Pro-
bo a susum uel rursum aduerbio sunt composita:nec potest duplicari consonans alia subsequente conso-
nante:nisi sit muta ante liquidam ut supplex.

DE Littera.C.

C Littera muta est.&exilis omnino seu lenis:quia nihil prorsus aspirationis in se continet:mutaturq;
in uariationibus temporum:ut paulopost uidebimus:quin & ante.n.sequente uocali in eadem syl-
laba ponitur:ut Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet.Pulchra uenus:quæ sit nobilis ipsa cnidos:ut
latius in sequentibus ostendemus:profertur tamē sub uoce ipsius.g.ob cognationem litterarū:quemad-
modum uidebimus quum de illa tractabimus:Vt & modo consimili Cneus:& Caius cum.c.scribi debēt
quæ teste Seruio in uoce ipsius.g.proferre habemus:quarum prima cum.c.sequente.n.tantummodo cō
sueuit:uidelicet.Cn.Secunda uero teste Quintiliano sola.c.littera signatur: quæ ut ait inuersa mulierem
declarat:quia tam Caias esse uocatas q̄ Caios ex nuptialibus sacris apparet.Sane hanc scripturam in anti
quis sepulchris nos sæpe conspeximus: ut de Caio primum scriptum comperimus.C.MARIVS.C.F.
COS.VII.PR.PL.Item de Caia. Sex.ROSCIVS.CL.AEROS.SIBI.ET.LVCERIAE.CONLIBER-
TAE.SVAE.FECIT.Item in alio in lo.V.ABVRIAE.C.L.FELICVLAE.F.& reliqua. Quod aliquan
do non obseruatū fuisse & CAIAM: ut Caium.c.littera signari cōperimus:ut alio in loco.C.ENNIAE.
P.RVBRIVS.CELER.VXORI.CAR.PIENTISSIME.CVM Q VA.VIX.AN XXXXIII.MENS.
VIII.SINE Q VERELA.B.M.P.OPTO VALEAS.Q. VILEGIS.Vnde ut sæpissime cōspicimus cō
sul cum.e.sequente &.o.&.s.signabatur:hoc est duabus sequētibus litteris:& absq;.n.uidelicet. Cos.ita ut
si.n.interpositum fuisset:consules in plurali notarentur uidelicet.CONS.sed hæc hactenus sane trāsit.c.
p compositiones & deriuationes in alias consonantes.in.g.ut quadrigenti pro quatricenti:& reliqua : quæ
a centū cum.n.ante.c.simili mō componunt:adeo q ubi deest.n.ipsum.c.integrū sp maneat : ut ducenti:
trecenti:secenti:sexcenti:licet selibra sit singula libra cum dimidia:ut in dictione talentum uidebimus in.
x.ut dico dixi:duco duxi noceo noxa noxius.in.s.ut parco parsi:quin & peperci.

DE Littera.D.

D Littera muta est:& media inter.t.exile &.th.aspiratum:quare nec penitus caret aspiratione: nec eā
plenā possidet:quin & pro.th.aspirato q̄doq; a nostris transfert:ut θεος q̄q̄ alii Δεουαι quod est ti-
mro deduci uelint:ut in dictione deus uidebimus. Sane ipsū.d.mutationes ab auctoribus nostris accepit
diuersas.& aliq̄do quidē in.b.conuersū fuit.& qd' olim duellum:nos iā bellum dicimus.Iuuenalis in saty-
ra:Galeatū sero duelli Pœnitet.Vnde uarro libro.iii.de origine linguæ latinæ p duelles inqt dicuntur ho
stes:ut pfecit sic p duellum.ad postea bellū:& pergit:&ab eadem causa facta duellona bellona.Quintilia
nus ēt inqt in primo duellos qdē dicere bellos ausi sunt.Itē si cōponatur ad cū dictione incipiente a.c.cō-
uertitur:ut accedo:accessus accessio Accuso ex ad & causo:ut in seqntibus latius apparebit.item cū dictio
ne incipiente.a.q.mutat.d.in.c.ut acquiro ex ad & quæro:fuit ēt.d.in.c.cōuersum in ea dictione qcquid:
cuius qrta teste Quin.c.litterā exposcit:ne.s.bis interrogare uideremur:ex quo ēt quicq̄ cū.c.scribendū
puto:ne si.d.scriberet:mō consimili qd sit quā interrogare uideamur.Itē si cōponatur ad cū dictione in-
cipiente ab.f.transit.d.in aliud.f.ut ex ad & factus affectus.Itē in.g.ut.ex ad & gero aggero.Itē in.l.ut allu-
do.De qbus latius in seqntibus apparebit.Nonnunq̄ uero & absq; cōpositione p̄positionis fuit.d.muta-
tum in.l.Nā a sedeo olim sedda dicebatur quæ nūc sella dicit:in.r.similiter p cōpositionē p̄positionis ad
cōmutatur ipsum.d.ut arrideo.Quin & absq; cōpositione eius appositionis fuit aliq̄do teste Varrone cō
mutatū in.r.Vnde ait libro.iii.de origine linguæ latinæ meridies ab eo qd' est medius dies.d.antiq nō.r.
in hoc dicebant:ut præneste incisum in solario uidi:hoc est in horologio:quod ex sole signabat.Nonnūq̄
ēt Papyriano teste libro tertio de orthographia consueuerunt antiq nostri pro ad p̄positione cum.d.ar:
cum.r.apponere.Dicebantq; aruenas ubi nos aduenas:aruocatos pro aduocatos:arfines pro adfines:ar
uolare pro aduolare:arfari pro adfari:aruentores pro aduentores. Vnde Prisciano teste ostendit recte
arcesso dici ab arcio uerbo quod nunc actio dicimus:qd' est ex ad & cio cōpositū.Quin & arger quoq; p
agger dicebant.Interponitur.d.etiam frequenter in cōpositis hiatus prohibendi causa:ut ex re & ago di-
cimus redigo redarguo:Item ex pro & est componitur prodest.Subtrahitur etiam a modernis quum se-
quens syllaba ab.s.& alia consonante incipit:ut ascendo:aspicio:aspiro:asto.

DE E Littera.

E Littera uocalis est:& nonnullas etiam mutationes aliquando accipit.Nam Quintiliano teste Mes-

ſalla in li.de.s.littera ſibe & quaſe.e.littera terminata deſcripſit.Idq etiam in multorum libris ſe compe riſſe teſtatur. Quin & Titum Liuium ita his uſum: ex Pædiano dicit ſe legiſſe: qui & ipſe eum ut ait ſeque batur. At conſtat nos illas in.i.litteram commutaſſe. Quid q here pro aduerbio.e.littera tempore Quin tiliani: ut idem ipſe atteſtatur terminabant: q uetuſtiores.i.littera terminaſſe dicit: ut ī ueterum comico rum libris ē tunc quoq inueniri dixit: ut here ad me uenit. Idemq ī epiſtolis Auguſti: quas ſua manu ſcri pſit aut emendauit deprehēdi aſſerit. Nos uero ueterum ſcriptorum: Auguſtiq ipſius ſcripturam: & nō Quintiliani noſtro tpe obſeruamus: atq.i.littera heri finimus. Iuuenalis āt qui tpe ipſius Quintiliani fu it: here ſecundum eius ætatis conſuetudinem.e.littera finiuit: cum in tertia ſatyra ait. Res hodie minor ē here q̄ fuit. atq eadē cras. Similiter Martialis libro primo epigrāmatum. Et poſitum eſt nobis nil here p̄ ter aprum. Idē in.iii. Cur here quod dederas hodie puer Hylle negaſti: & aliis in locis pluribus. Quid q a uetuſtioribus teſte eodē Quintiliano.e.quoq in aliis q̄multis dictionibus.i.loco fuit & ſcribebatur: ut Menerua leber mageſter: quæ deinde ſcripſimus. Nonnunq̄ uero & quod per.o.ſcribimus per.e.antiqui noſtri teſte Feſto ſcribebant: ut quande pro q̄do: die quinte pro quinto: die quarte pro quarto. Pomponi us in atellana quæ metu aſcribitur: Dies hic ſextus cū nihil ægi die quarte moriar fame: Sed id p̄cipue te ſte Gellio libro.vii.noctium atticarū in præteritis more græcorum obſeruabant. Nā græci in quadā ſpe cie præteriti tpis: quod παρακείμενον appellant: ſecundā uerbi litterā in.e.plerunq uertunt: ut γράφω γέγραφα τύπτω τέτυφα: ſic noſtri mordeo nō momordi cum.o.ſed cū.e.memordi dicebant. Q. Ennius in ſatyris meū inqt non eſt: at ſi me canis memorderit. Laberius in gallis de ītegro patrimonio meo centū milia nummū memordi. Idē P. Nigidius. Idē Plautus diuerſis in locis obſeruauere. Similiter poſco non popoſci declinabant ſed pepoſci. Valerius Antias libro aīalium.xlv.denique Licinius.tr.pl.per duellionis ei diem dixit: & comitiis diē.a.M.Martio p̄tore pepoſcit. Sicq ēt teſte Gellio.M.Tullius &.C.Cæ ſar.mordeo memordi: pungo pepugi: ſpōdeo ſpepondi dixerunt. Itē & ubi nos.u.uetuſtiores teſte Papy riano ſæpiſſime.e.ſcriptitabant: Auger pro augur: augeratus pro auguratus. Cato ēt Cenſorinus Quin tiliano teſte dicā & faciam dice face ſcripſit: eūdemq in cæteris modū quæ ſimiliter cadunt illū obſeruaſ ſe dixit: ut in ueteribus eius libris rettulit apparere: per deriuationes ēt teſte Priſciano tranſit.e.correpta in.a.correptā: ut reor ratus: ſero ſatus: in.e.productā ut lego legi: in.i.ſimiliter ut lego diligo. Fides pro ge nere cithare fiducula & fidicen: nec facit fidis in ſingulari quēadmodum uoluit Priſcianus: quod ab anti quis inauditum eſt: ut infra in dictione apes oſtendemus. Tranſit & in.o.ut tego toga. in.u.ut oīa uerba ſe cundæ coniugationis: quæ in ui diuiſas ſyllabas formant p̄teritum: & in.xi.deficiunt in ſupinis ut horreo horrui: rubeo rubui: tepo tepui: ferbeo ferbui: egeo egui: frigeo frigui: rigeo rigui: & cætera.

DE.F.Littera.

f Litteram ſemiuocalē eſſe antiqui grāmaticæ ſcriptores aſſeruerunt: eo q a uocali incipit: & i ſe ipſum terminatur: quibus Priſcianus non aſentiens mutam eſſe uoluit. Tum quia loco mutæ tā ponitur: hoc eſt.p.&.h. Tum quia terminalis nominum minime comperitur: & ſemiuocalis ne ceſſario nomina terminet. Tum quia ante.l.&.r.in eadē ſyllaba ponitur: qui locus mutarum eſt dūtaxat. Tum etiam quia communem ante eaſdem litteras poſitam uocalem facit. Sed hæc hactenus. Verū ut ab exordio huius litteræ: hoc eſt per quem modum ad nos uenerit procedamus. Habebāt antiqui æoles lit teram hanc: quæ quia duplicis gammæ figuram detinebat: ut & nunc detinet digamma a pleriſq ex no ſtris cognominata fuit: a nonnullis uero ſibi hoc nomen datum fuit: quod apud æoles prius habebat: ui delicet.uau.ab ipſius uoce profectum teſte Varrone & Didymo: qui id ei nomen fuiſſe oſtendunt. Hanc igitur litteram auctores noſtri pro maxima noſtrarū dictionum comoditate ab æolibus eo pro loco ac cæperunt: quo nos nunc.u.conſonantem habemus: & eundem prorſus ſonum cum.u.conſonante qua nunc utimur: & tūc quoque ipſum.f.nos habuiſſe: cum Priſcianus: tum alii plures artis grammaticæ ſcri ptores atteſtantur. Verum cum dictiones noſtras: & quas ex græcis accæperamus: noſtri ut antiquiſſimi græcorum primitus pro.ph.aſpiratum & nullas per.f.ſcriberemus: uiſum eſt poſtea ut īter dictiones no ſtras & græcas differentia notaretur loco.ph.in dictionibus noſtris digamma.f.accipere: in græcis uero antiquam per.ph.ſcripturam obſeruare. Itaq loco.f.digammi poſuerunt noſtri auctores.u.cōſonantem: quia teſte Papyriano affinitatem in.ſono habere uidebatur: & digamma ipſum cum alto ſono in dictio nibus latinis loco.ph.ſcribi ſtatuerunt. Poſt hæc autem & noſtri ferunt auctores uoluit Claudius Cæſar pro.u.conſonante ipſum digamma inuerſum hac ſcilicet figura Ⅎ: tranſcribendum eſſe: ut propriam ha beremus litteram ubi.u.conſonantem facimus: idq nos ipſi Romæ quibuſdam in locis ſcriptum aſpexi mus: ut ſerⅎus pro ſeruus: Ⅎulgus pro uulgus: Ⅎixit pro uixit: e quibus hoc unum epitaphium īſeruiſſe ſat ſit. DIS MANIBVS SACRVM SECVNDVS.ⅎIXIT.MENS.IX.DIES.XXVI.PETRONIA.NOE SOROR.EIVS.ⅎIXIT.ANNVM.MENS.III.DIES.XII.HIC.SEPVLTIS.SVNT. Sed q̄uis illi recte uiſum ſit. Conſuetudo tamē antiqua ſuperauit. Nā neq hanc ſolā ſed tres litteras Claudius ipſe teſte Cor nelio Tacito prioribus noſtris adiecit. quæ uſui imperitante eo fuerunt. poſt oblitteratæ: & ut idem atte ſtatur aſpiciebantur etiam tempore ſuo in ære publico plebiſcitiſq per fora & templa fixit.

DE.G.Littera.

g Muta littera eſt & media īter.c.ſine aſpiratione ponit: quare nec caret penitus aſpiratiōe: nec ēt eā plenā poſſidet: ut ſimili mō de.b.&.d.eē oſtēdcus. Nā tres ſūt oīo ſimplices ſeu leues ēt uel exiles.p.t.s. Tres aſpiratæ ſeu flatiles & craſſæ: uidelicet.ph.th.ch. Tres mediæ uidelicet.b.d.g.ut

de græcis simili modo late infra uidebimus. Vnde ob litterarũ cinitatẽ. K. seu. c. nostrũ in. g. trãsferimus: ut κυβερνητης Gubernator κωβιος Gobius uel gobio. Iuue. in satyra Atticus eximie si cœnat inquit. Nec nullũ cupias cũ sit tibi gobio tãtũ i loculis κυκνος cygnus cũ. g. media ut qdã scribũt. Quin. & p. ch. aspiratio ipm. g. nõnunq̃ traducius: ut αραχνη aragne. Alii uero iuxta litteraturã græcã cũ. ch. aspirato scribunt: ut in ea dictiõe uidebiũs. Quin. & Γνωσσος gnosius: Vnde Gnosiaq; ardẽtis: dicebat stella coronæ. Cõsueuerũt ẽt maiores nostri Var. teste li. i. de origĩe lĩguæ latiæ. ubi nos nũc. n. ponĩus ãte. g. uel. c. ipm g. loco. n. græcorũ more describere. Et ubi nos ãgulꝰ illi aggulꝰ cũ duplicato. g. ãnotare: ubi nos ãguilla illi agguilla. quĩ iggerũt, p ingerũt. agceps, p anceps. Agchises, p Anchises & similia: quæ oĩa Acciũ nostrũ obseruasse affirmãt. Mutatur ẽt. g. in uerboꝝ pteritis: ut ostendũt Papyrianꝰ & Prisc. qĩq; in. ct. ut agor actor: legor lectus: pigor pictus: aliqñ in. s. ut spargo sparsi: mergo mersi: nõnũq̃ i x. ut rego rexi: pigo pixi.

DE Aspiratione.

H[u]T ostendunt grammatici nostri littera non est: sed aspirationis nota: nec aliud litteræ nisi figurã & quod in uersu inter alias litteras a nobis describitur detinere potest. Quod sane ad uim litteræ minime sufficere ualet: quia sic quoq; numerorũ formæ quædam potestatem litterarũ detineret. Præter hoc autem nec uocalis nec cõsonans esse potest: quare nec littera. non quidem uocalis: quia a se uocẽ nõ habet nec uero consonans. quia nec semiuocalis est nec muta: non quidem semiuocalis cum nulla syllaba latina uel græca per integras dictiones in eã desinat. ut in sequentibus ostẽdemus. nõ etiam muta cũ in eadẽ syllaba cum duabus mutis bis ponatur: ut phthius: Erichthonio. At nulla syllaba plus duabus mutis iuxta se positis habere potest: nec plus tribus cõsonãtibus cõtinuari ualet: ut latius Priscianus noster hoc ipsum disputauit. Sed ad alia tendẽtes comperimus Papyriano auctore li. ii. de orthographia latinos nostros figuram plenã cuiusdam græcæ litteræ ad nos, p aspiratione traduxisse: quæ apud illos uocalis est: & sub hac forma. H. scribitur atq; ita uocatur. Nã ut supra ostendimus post quinq; alias uocales hæ litteræ. η. & ω. mega a græcis cũpte fuerunt: ante quas nec aspirationẽ græci nec latini hẽbãt: ut ẽt in quibusdã antiqssimis inscriptionibꝰ tã græcorũ q̃ latinorũ: usq; ad hæc tpa ego ipse aspexi. Sed cũ diligentissimis grãmaticis primũ græcis deinde latinis spiritus quandoq; diuersissimus in litterarũ, pnũtiatiõe annotari posse uideretur: uisũ est æolibꝰ primũ effugientibꝰ spiritus asperitatẽ. F. digamma pro aspiratiõe inquibusdã dictionibus uti. Quos antiqui romani sequentes loco aspirationis ipsum digãma quãdoque etiã apponebãt. Vnde cũ, p illo postea. u. consonãtem surrogarent: ẽt nunc ubi illi Fεσπερα nos, uespera scribimus & proferimus. Et primũ teste eodẽ Papyriano fespa scribamus. Itẽ illi Fεσθης nos uestis: & primũ festis dicebamus. Verũ attici comperta uocali. H. diuidere illã cœperunt: & partem quidam unam uidelicet pro aspiratione accæpere: Alteram. uero pro nota exilitatis statuere. Nam omnis dictio apud illos a uocali incipiens uel nota aspirationis: uel exilitatis ãnotatur. Sed cum iuniores æoles teste Cẽsorino facilius semicirculũ describerent: uel quia forte propinquior ad formam digammæ esse uidebatur. pcœperunt aspirationem in similitudinem. c. nostri describere: quod pene eãdẽ figuram: quam græcũ. ς. detinet habere uidetur: nisi quod non tanta curuitate quanta ipsum. c. nostrum uel. s. græcũ aspiratio ipsa designatur: ut scilicet aptius priorem formam referre uidetur. Sed ut in antiquis codicibus græcis: quottidie aspicimus prior forma signata apparet: & nõ nouorum æolorũ forma describitur. Rursus & per contrariam formam notam exilitatis annotare statuerunt græci quæ. ſ. talis est. Et ipsam aspirationis notam: daseam uocant: quã Gryllius libro de accentibus ad Virgilium flatilem dixit: notam uero exilitatis illi psilem: Gryllius leuem nominat. Rhemius uero Palæmon exilem uocauit. At latini cum aspirationẽ in scriptura nostra reciperent: totum. H. pro aspiratione sumpserunt: Nec illud diuidere curæ fuit: quia exilitatis notam penitus neglexerunt. Ponimus igitur aspirationis notam ante uocales omnes: sed post consonãtes tãtũmodo quattuor more antiquorũ græcorũ: & hoc est post. c. ut Chremes: post. t. ut Thraso: post p. ut Philippus: post. r. ut Pyrrhus. Verũ cũ Papyriano teste uetustiores græcorum notam ipsam aspirationis in uersu ut nostri conscriberent: actum olim fuisse perpendimus: ut non exercitis latinis in scriptura græca confusionem quoq; & errorem ipsa aspirationis nota nonnunq̃ induceret. Nam traducentes nostri ab initio dictiones plurimas græcas: quibus indigere uidebimur contigit: ut decepti figurarũ similitudine id quod aspirationis nota erat pro littera. s. accepe rũt & traduxerũt: & maxime q ab æolibus ut plurimũ sumpserũt: qui aspirationẽ in formã. σ. græci designabant. Itaq; cũ scriptũ cõperirẽt Sερπυλλοσ putantes primam non esse aspirationem sed. s. litterã quã illi in ea figura describunt traduxerunt serpillus: & non herpillus similimodo σερπω dixerunt serpo & non herpo σεξ traduxerunt sex & nõ hex σεπτα septem & similia quæ plurima cõperiuntur. Quare cũ non minus apud græcos ipsos confusionẽ quãdoq; eiusmodi scriptura induceret: ita ut q; attici & nos musam cum. s. proferimus. Boetes muham hoc non uoce ipsius. s. sed aspirationis teste Prysciano in primo proferent actum est ab illis ut nõ amplius in uersu ipsa aspirationis nota scribatur: sed supra uocalẽ ãnotetur: Vnde iã scribitur ἑρπυλλος & nõ ςερπυλλος ἑξ & non sex alia similiter. Idemq; de nota exilitatis obseruatur: ut ἀπολλωνίου γουστινοσ: & in aliis modo consimili. At uero supra consonantes nulla earum notarum scribitur nisi supra. ρ. quæ sola inter omnes cum principalis est aspirationis nota designatur: Vt ῥητορο ῥοδοποσ ῥαφανοσ. & similes: q̃obrem cum eiusmodi dictiones traducimus: semper cum. r. aspirato transcribimus: rhodope: rhetor: raphanus: Sed an in medio ipsarum dictionum græcarũ: quas non in litteraturam nostram trãscribimus: ipm. r. as-

pirari debeat dubiũ esse uidetur. Quod Priscianus ĩ prĩo per hũc quoq; modũ dissoluit dicens. r. sine aspiratiõe in latinis ponitur: ĩ græcis uero prĩcipalis hoc ẽ in initio dictiõis posita: uel in dictiõe media gẽinata: & a nobis trãscripta aspiratur. ut Pyrrhus: Tyrrhenus: & similia: quæ ut ait ex ãtiqua nostra scriptura aspirationem in medio seruãt. At uero quum non geminãt. r. absq; aspiratiõe scribẽda sũt: ut. Pyra lyra syria: & similes. Quod qa a doctis oĩbus approbatis latinis obseruatur: & nos itidẽ obseruare debemus. Verũ ut oẽm aspirationis obseruãtiã: quæ apud græcos habetur: & ad nostros ex illorũ dictiõibꝰ traducitur facile cõprehẽdamus: id prius diligẽter ꝓspiciendũ ẽ: ex cõsonantibꝰ græcis nomẽ mutas esse uidelicet. β. λ. Δ. κ. π. τ. θ. φ. χ. Quarũ tres quidẽ apud illos exiles sũt seu leues: hoc est ꝓrsus simplices: & quæ nullã ĩter se aspirationẽ cõcludũt. s. κ. π. τ. Tres uero aliæ cressæ & spissæ: uel ut alii ex nostris uocãt flatiles: uidelicet. θ. φ. χ. Rursus & aliæ tres quæ mediæ nũcupãtur uidelicet. β. γ. Δ. quasi mediũ quẽdã ĩter spissas & exiles sonũ sint cõtinẽtes: ut. β. ĩter. π. φ. similiter. γ. inter. κ. & χ. & simili modo. Δ. inter. τ. & θ. & ut similia de litteris nostris eẽ uidĩus. Vlterius quoq; & aliud diligẽtius ꝓspiciẽdũ: ut quũ duæ dictiones cõponũtur quarũ una in uocalẽ desinit: & alia incipit a uocali: in dictione cõposita nõ retinetur uocalis: ĩ quã prima dictio quæ cõponitur desinebat: ut si ꝑpositionẽ hãc græcã παρα cũ hoc ꝓnomĩe εμου cõponamus abiicitur. α. in qd̃ desinit ꝑpositio. & scribitur παρεμου & nõ παραεμου. Quũ & ut tã abiectio litteræ. q̃ cõpositio designetur sæpissime ponũtur supra locũ. unde talis littera est abiecta duo signa supra statĩ ãnotauimus. Vnũ quidẽ sp in modũ semicycli exilitatis: hoc ẽ primũ quo reiecta uocalẽ fuisse notatur. Secũdũ uero ĩ formã eius notæ: quã uocalis in initio dictiõis sequẽtis posita ãte cõpositionẽ hẽbat: ut puta aspirationis uel exilitatis: quo uocalẽ illã sic ante cõpositionẽ fuisse signatã denotatur: quoniã ut diximus oĩs dictio græca a uocali initiũ sumẽs uel signo exilitatis uel aspirationis signatur. Si ergo sequens dictio signo exilitatis signata fuerit signũ illud secũdo loco positũ remanebit: ut in exẽplo ꝑhabito. Sin uero signata fuerit aspirationis nota & illa eadẽ secũdo loco posita remanebit. ut si cũ hac dictione ολοσ: quæ in initio aspiratur: eadẽ ꝑpositio παρα cõponatur scribetur sic quoq; παρολοσ ubi primũ qdẽ signũ significat uocalem ide fuisse abiectã. Secũdũ uero uocalẽ alterius dictionis ãte cõpositionẽ fuisse aspiratã. At uero uetustissimos nullũ ex his signis apposuisse cõspeximus: ut ex antiquis inscriptionibꝰ ĩ marmore sculptis sæpius ãnotaui. Sed id ulterius ꝓspiciendũ ẽ: q; si in eiusmõi cõpositione sequẽs dictio ab aspirata uocali incipiat: ut puta ολοσ. & prior dictio quæ cõponitur in uocalẽ cum una illarũ cõsonãtiũ: quas exiles diximus terminari cõtingat: ueluti si hãc ꝑpositionẽ μετα quæ hẽt. τ. cõsonãtẽ exilẽ ãte ultimã uocalẽ uelimus cũ hac dictione ολοσ cõponere ꝑ ea quæ supra diximus: uocalis ultima a ꝑpositione ꝑfata abiicitur. Itaq; scribẽda eẽt cõposita dictio sic. uidelicet μετολοσ. Sed quia uocalis illa quæ sequẽtis dictionis ẽ initiũ aspirata erat. ex ipso. τ. cõsonãte ex illi: q; erat dictionis ꝑcedentis ex ea aspiratione: quæ erat sequẽtis litteræ: alia quædã littera in se ipsa aspirata cõficitur. uidelicet. θ. quæ nihil ꝓrius aliud est q̃. τ. ipsũ aspiratũ quare exilẽ tũc quoq; cõsonantẽ puta. τ. in aspiratã sibi correspondẽtẽ cõuersã dicimus: puta in. θ. & scribimus ac ꝓferimus μεθολοσ. Quã sane dictionẽ si latine trãscribere uolumus cũ aspiratione methodũ trãscribens. Similiter π. quæ cõsonans est exilis in. φ. aspiratã cõuerti põt: ut si ꝑpositionẽ hãc επι cũ hac dictione ημερα quæ in principio aspiratur cõponamus: scribemus: & proferemus εφημερα: hoc ẽ ephemera. Item ex eadem præpositione επι & ηβη aspirata. quæ est pubertas componitur εφηβοσ qui est pubes. Vnde similiter apud nos cũ. ph. aspirato scribendum est. s. ephebeus: ubi nulla ẽ dipthongus similiter de. κ. dicendũ est quod in. χ. litteram aspiratã conuertitur: cum. s. modo consimili componi illud contingit: ut sæpius in sequentibus apparebit. Verum & hæc quoq; quæ diximus: sæpissime absq; compositione ab antiquis obseruata fuisse uidemus: dum. s. simili modo: ut diximus dictiones inuicem terminantur: & apud eorũ poetas. primũ ablatũ fuit. ε. deinde. τ. exile ꝓpter aspirationẽ uocalis ĩ alia dictione potissimũ. Homerus circa initũ illiados οι Δ΄ιον ... ubi a ꝑte ... dictiõe græca sequẽtis quæ est ιερα conuersũ fuit in. θ. aspiratũ. Sane abiectio litterarũ uocaliũ in quas terminantur dictiones cũ sequẽs incipit a uocali ubique fere a poetis græcis obseruatur: Ηδη μιν μεν θεοι Δολοι ολυμπια Δωματ εχοντεσ εκπερσαι πριαμοιο πολιν ευ Δοικαδ ικεσθαι At in uersibus poetarũ nostroꝝ hoc nõ in scriptura aut pronuntiatione uersus sed in scansione tãtũmodo obseruamus. Græci uero nõ solũ id in uersu: sed etiã in soluta oratione obseruant ut Demosthenes cõtra Aeschinẽ εασι ... ωπερ ... ubi nõ solũ abiecta fuit uocalis littera: sed duobus in locis cõuersũ fuit. τ. exile. θ. aspiratũ. Sũt tamen nõnullæ dictiones quæ absq; alicuius dubitatione compositæ esse uidentur: & has obseruantias neq; a græcis: neq; a nostris habuisse cõstat ut Aristippus quæ ex αριστοσ qui est optimus & ιπποσ qui est equus cõponitur: & secundæ dictionis prima aspiratur: quæ cũ. τ. exili cõiuncta aspirationẽ amisit. Similiter Cratippus: Leucippus: Alcippe quæ omnia ex hippus aspirata dictione componuntur: & aspirationem abiiciunt atq; exilem consonãtem cõseruant quod forte ex eo fieri potuit: ut compositorum certitudo magis innotesceret.

DE I Littera.

I Littera uocalis est: & unica sola figura a nostris scribitur. A græcis uero triplici uarietate figuræ notatur. Nam quidem una in forma ipsius. i. nostri describitur: quod ipsi græci. i. paruum uocãt Alia uero in alterius litteræ forma: quã Pythagoram adinuenisse quidam ferunt: & quam illi ipsilon hoc est subtile uocant. Nos quia illud in solis dictionibus græcis trãscribimus. y. græcũ uocamus: quæ sane duæ litteræ apud illos ancipites sunt & liquidæ: hoc est quæ facile modo corripi modo produ

ci possūt. Tertiæ uero litteræ figura præter has duas adinuēta fuit: & uocatur ab illis ita: quam sane litte
ram ut supra diximus longam illi semper statuerunt. Quin & præter hanc triplicem simplicis litteræ for
mam: duas habent græci diphthongos: quæ eundem cum illis sonum continere uidentur: uidelicet ει &
οι: ut infra late. uidebimus. Itaque cum in dictionibus græcis non primum idest quod paruum dicūt com
perimus: illud apud nos transcribentes semper fere scriptura in nostra seruamus: Vt σικελια Sicilia κι
ρκισ Circes φιλοσοφια philosophia: & alia innumera: in quibus paruum idest ut ab illis scribitur: sic a
nostris conseruatur. Nonnunquam uero transferimus in. e. ut νηρευσ Nereus: & maxime ubi diphthon
gus ex. o. & .i. ponitur: ut infra latius differemus: nec apud nos .i. semper uocalis est: sed quandoq; in con
sonantem litteram transit: ut & simile de .u. uidebimus: quæ licet tam consonantes quam uocales unum
nomen & unam figuram teneant: tamen quia diuersum sonum: & diuersam uim habent in metris &
in pronunciatione syllabarum: non pro eisdem litteris & elementis accipi possunt: ut Censorinus & Pri
scianus doctissimi artis grammaticæ attestantur: nam ut aiunt tantum fere interest inter uocales & con
sonantes: quantum inter animas & corpora. Animæ per se mouentur: ut Platoni uidetur: & corpora mo
uent: corpora uero nec per se sine anima moueri possunt. nec animas mouent: sed ab illis mouētur. Vo
cales similiter per se mouentur ad perficiendam syllabam. & consonantes secum mouent. Consonantes
uero sine uocalibus immobiles sunt. Verum .i. nostrum quum consonans fit modo quidem pro simplici
consonante: modo uero pro duplici accipitur: Pro simplici quoque tunc habetur: quando ab ea incipit
syllaba in principio dictionis posita subsequente uocali in eadem syllaba: ut Iuno Iuppiter: pro duplici au
tem: quando in medio dictionis ab ea incipit syllaba post uocalem ante se positam subsequente quoque
uocali in eadem syllaba: ut maius peius eius: in quo loco antiquiores nostri solebant geminare eādem .i.
litteram ut maiius peiius eiius: quæ sane orthographia usq; ad Ciceronis tempora in aliquibus dictiōib9
pdurauit. Ita ut referat Quinti. Cice. placuisse aiio maiiaq; geminata .i. scribere: quæ sane non aliter pnun
tiari poterant: ut etiā Priscianus ipse attestatur: q̄ si cū superiore syllaba prior .i. cū sequente altera pferetur
hoc est ut prior .i. cū priori syllaba: & sequēs cū sequēti iūgatur: ut tellus uannus & similia pferuntur: nam
duo .i. p duabus consonantibus accipiebāt: & eadē cōsonans in eadē syllaba gemīata iungi nō potest. Vn
de Pompeii quoq; genitiuū per tria .i. scribebant: quorū duo superiora loco consonātium. & postremum
pro uocali accipiebant. Quod Cæsari artis grammaticæ doctissimo placitum a Victore comprobatur:
non enim alio modo tres .i. in una syllaba pronunciari potuissent. Comperitur nonnunquam .i. littera p
simplici consonante in medio dictionis posita. Sed in compositis: ut iniuria adiungo reiectus reice: quod
ultimum cum geminata .i. scribitur: quarum prima in initio sillabæ consonans simplex est cum uocalis an
te illam breuis a Virgilio in bucolicis ponatur quum ait: Tityre pascentes a flumine reice capellas: ubi p
celeumaticon: quod ex quattuor breuibus constat: pro dactilo posuit: hoc insuper annotandum .i. litterā
pro consonante positam aspirari non posse: quum nulla consonans ante se aspirationem recipere ualeat
Vnde hiulcus trisillabum non bisillabum teste Prisciano dici potest. Verum & ipsum .i. consonans. pro .t.
quandoq; apud antiquiores positum fuisse comperimus: & cum apud alios: tum apud Liuium sæpenu
mero annotauimus. ait. enim de secundo bello punico libro primo. Nunc postquam multo maiorē par
tem itineris emensam cernant: pireneum saltum inter ferocissimas gentes superatum: rhodanum tantū
amnem tot milibus gallorum prohibentibus domita etiam in fluminis traiectum in conspectu alpes ha
beāt dixit iā tū p tantū. nā teste Quin. sic iam ut tam scribitur. Quid q; ab antiquis nostris nōnullis dictio
nibus ipsū .i. pter cōmunē nostrorū usū fuit adiectū: & a nōnullis quandoq; detractum. nā pluria cū .i. ante
extremū .a. ab antiquis dictū fuisse ostēdit Gellius circa finē .li. v. noctiū atticarū ex auctorita. M. Catonis.
Q. Claudii. P. Nigidii. M. Varronis imo refert Siniū Capitonē doctissimū uirū i epistola ad Pacuuiū la
beonē p rationes grāmaticas docuisse pluria est .i. āñ .a. latinū esse pluria absq; .i. barbarū. atq; id quoq; ab
solutum & simplex esse nō cōparatiuū: qui & eo quod est cōpluria aduerbiū factū: cōpluries: ut Plautus in p
sia. & M. Cato in .iiii. originū posuerūt. Quid q; eodē Gellio teste in .iiii. eiusdem operis. M. Varro & .P.
Nigidius nō aliter locuti fuerunt & scripserunt: q̄ senatuis & domuis & fluctuis cū .i. post .u. & āñ .s. in geni
tiuo: ab eo quod dicimus senatus & domus fluctus. Et in ueteribus libris Terentii comici scriptū dicit in e
ius anuis opinor eam quæ est mortua. Ita ut per ablationē ipsius .s. datiuus ipse formari habeat: ut senatui
domui fluctui. Quid q; nōnullis hæc datiui terminato in ipsū .i. nō placuit: & magis in ipso datiuo domo
senatu fluctu dixerunt q̄ cū adiectione ipsius .i. Lucilius in eodem casu uictu & anu dicit nō uictui & anui
in hisce uersibus. quod sumptū atq; epulas uictu proponis honesto: & ī alio loco: anu noceo inquit: Virg.
quoq; in casu dandi aspectu dicit non aspectui teq; aspectu ne subtrahe nostro: & in georgicis: q; nec con
cubitu indulgent. C. autē Cæsar grauis auctor linguæ latinæ in anticatone. Mirius inqt arrogantiæ super
biæq; dominatuq;. Item in Dolobella actionis illi libuisti quorū in ædibus fanisq; posita & honori erant: &
ornatum .i. li. quoq; analogicis eodem Gellio teste omnia istiusmodi sine .i. littera dicenda censet. Quid
quod in genitiuis nominum quintæ declinationis loco ipsius ultimi idest in quod apud nos terminari
consueuit plæraque ætas ueterum ponere consueuerat. scilicet & non huius facies declinabant. Quint.
Claudius libro primo annalium: nemo audebat inquit propter magnitudinem atque immanitatem fa
cies scilicet cum gallo quodam uelle pugnare. Ciceronem quoque affirmat Cesellius in oratione quam
pro P. Sextio fecit dies scripsisse pro diei. Verba hæc sunt. Marcus Tullius equites uero daturos illius di
es pœnas. Quo circa factum Hercle est: ut facile his crederet Gellius libro octauo noctium atticarum

qui scripserunt idiographum librum Virgilii sese inspexisse in quo ita scriptum erat: Libre dies somniq; pares ubi fecerit horas. i. libra diei somnique. Sed sicut hoc in loco dies a Virgilio scriptum uidetur: ita in illo uersu non dubitauit Gellius quin dii scripserit pro diei: quum dixit: Munera lætitiam que dii. Sic enim dies huius dii a ueteribus declinatum refert: Sicut etiam facies facii: progenies progenii: acies acii. Cn. Marius in Iliadis. xxi. Altera pars acii uitassent fluminis undas. Similiter species specii: ut idem Marius in. xiii. An maneat specii simulachrũ in morte silentũ. Luxuries luxurii. C. Gracchus de legibus promulgatis. Ea luxurii causa aiunt institui. pernices pernicii. M. Tullius in oratiõe qua. Sex. Rosciũ defendit. teste Gellio pfato libro. viii. sic scripsit. Quorũ nihil pernicii causa diuino consilio: sed ui ipsa & magnitudine rerum factum putamus. Sane. C. Cæsar in libro de anologia secũda huius die & huius specie dicendum putat: unde & ipse quoq; Gellius in Iugurtha Salustii summæ fidei & reuerendæ uetustatis libro Die casu patrio se inuenisse affirmat. Verba uero illa ita fuisse refert: uix decima parte die & reliqua. Sane per deriuationes transit. i. nostrũ in alias uocales: In. a. sic genus generis generatim. Paulus pauli. paulatim: In. e. Fortis forte Sapiens sapientis sapienter: In. o. ut Pater patris patronus patronũ. Et patro uerbum olli pro illi: saxum saxi saxosus. & hæc hactenus. Nũc de. y. græco quod illi ipsilon. i. subtilẽ uocãt inspicientibus hoc primum tenendum est: si dictiones græcas transcribimus: & illius sonum in dictionibus a nobis descriptis conseruamus: & apud græcos per eiusmodi. y. græcum scribuntur. Semper nos & alias per ipsum. y. græcũ scribere debemus: eo q; subtiliorem quodãmodo syllabã in metro habere uisum sit. hoc est fere in diuisis syllabis: & quodãmodo cõiunctis & nos græcã scripturam in suis dictionibus conseruare debemus. Sed quia illud aliquãdo in alias litteras cõmutamus: de eo latius suo loco tractãdũ erit. At uero aliud q; ita uocãt: & sub aspirationis nostræ forma describũt: raro enim sonũ eius in nostra scriptura seruamus. Sed aliquãdo quidẽ in. a. nostrũ cõuertimus. ut ηραεr ελεγη Helena ϕαμα famã: ϕυλη fuga: si quidẽ hæc duo ultima potius. a. græco: q græcũ ab illis deriuetur. Quod sane quo ad hoc in idẽ tẽdit. de quo alias uidebimus. Aliquando uero immo fere semp in. e. pductã tranferimus: ut ησιοδοσ. Hesiodus ομηρος Homerus ηρακλιδησ Heraclides: & mille alia. Aliquãdo aũt in. æ. diphthõgũ transferimus: ut σκηνη scæna: quæ teste Prisciano libro. i. apud nos cũ. æ. diphthõgo scribitur: q; in antiquis marmorũ inscriptionibus obseruatũ cõperi: ut in ea dictione latius uidebimus. Similiter æticha cæra & alia nõnulla: teste Apuleio grãmatico cũ. æ. diphthõgo scribũtur: quæ ab ipso. η. traducũtur: ut in dictione æticha expssius declarabimus: Sed ut diximus nulla a Prisciano notatur nisi tãtũ scæna. Rursus & nõnũq ipm. η. i sonũ. i. nostri & litterã trãscribimus potiusq; paraclitũ cũ. i. latino: scribimus & proferimus: q̃ p. e. paracletũ traducamus: q; tamẽ a κλητοσ quod uocatus intepretatur: & p. η: scribitur cõpositũ cõstat. Simili modo kyrieleison cũ. i. nostro in penultima scribitur: & pfertur: & tamẽ ab ελεησον cõponitur: quod cũ. η. apud illos scribitur. Eodẽ modo ephimera: quod ab ημερα. cõponitur: Sed hæc q̃ catissima habentur.

DE Littera. K.

Vt supra diximus penitus superuacue recæpta fuit quũ. c. ad omnia pro qbus nõ nulli utũtur. K. commode scribi possit. Vnde cõpertũ habeo ex Papiniano: diligẽtissimo grammatico Nigidium figulum nunq̃ in commentariis suis fuisse. K. aut. q. Nam teste Prisciano quamuis in uaria figura & uario sint nomine. K. q. & c. tamen quia eandẽ uim habẽt tã in in metro q̃ in sono: pro una eadẽq; littera accipi debẽt.

DE. Littera. L.

Semiuocalis littera & liquida dicitur: hoc est quæ incipiẽs ab. e. in sonũ propriũ desinit: & q̃ post mutã in eadẽ sillaba posita: modo longã modo breuẽ præcedentẽ sillabã facit lõgam quidẽ ut Virgilius in. viii. Fit Thimaii cõiux longæua dorich: ubi. v. ante cli pducitur. q̃ alio loco correptam posuit quũ ait: Est dorich coniux diuini signa decoris Habetq; lapsũ teste Pri. libro. i. de arte grãmatica triplicẽ sonũ. Exilẽ quando geminat secũdo loco posita: ut ille Metellus plenũ quando finit nomina uel sillabas: & quãdo habet ante se in eadẽ sillaba aliquã cõsonãtẽ ut sol silua flauus clarus. Medium ĩ aliis ut lectus lecta lectum. Verũ consueuerũt antiqui cõplures nunq̃ in capite dictionis. l. ipsum scribere: sed semp illi unũ s. cũ. t. alia cõsonãte præponere uoluerũt: ut teste Quin. stlocũ pro locũ: stlitiũ pro litium scribebant: quæ scriptura in aliquibus inscriptionibus etiam usq; ad hæc tẽpora conspicitur: ut epigramma indicat: quod in regione ferentana apud histonium his uerbis incisum ẽ. Sæua quæstor decemuir stlitibus iudicandis. s. c. post quæsturã & decẽuiratũ stlitiũ iudicãdarũ tribu. pl. & reliqua. Itẽ Ro. extra portã populi ad q̃rtũ lapidẽ. M. Antõii Antii. Lupi. P. Patricii. Aug. q̃stor Sodal. Titii trib. mili. Leg. ii. Adiu. Tr. ple. fidel. x. uir Stilit. Iud. & reliqua: quid quod ipsum. l. m. d. nonnunq̃ conuersum legimus: ut Virgilius in Titiro. Siluestrẽ tenui musam meditaris auena: meditaris cũ. d. pro melitaris: quum. l. per antistœchon teste Seruio scripsit. nam melitaris dicere debuit: quasi dulce canis: quod a græco uerbo μελετασ deductum fuit idq; a μελι: quod mel denotat originem sumpsit. Solebant etiam antiquissimi græcorum. l. pro. n. scribere. Vnde quinquaginta quoq; numeri signum q; illi iam per. n. scribunt: nos per. l. more illorum antiquissimo scribimus. Transit ẽt p deriuationes in alias cõsonantes. in. r. tabula a taberna: Prisciano teste in. x. ut palulũ pauxillum: mala maxilla: uellum uexillum Qui & ipsum. l. declinãdo per omnes casus inmutabilis pmanet: ut sal salis: & in reliqs. Idẽ facit. n. & r. ut flumẽ fluminis: Cæsar cæsaris: non autem reliquæ consonantes.

DE. M. Littera

Semiuocalis est: & ab aliquibus non irrationabiliter inter liquidas Prisciano teste connumeratur post mutam in eadem sillaba posita: modo longã modo breuem præcedẽtem uocalem efficit: ut

exemplis ille graecorum ostendit. nam de hoc quoque latinorum nullum ego comperire ĩ nostris poetis ualui: nec ipse aliquid inducit. Quid quod sola ex semiuocalibus post.s.ponitur: quod mutarum est proprium: ut Smyrna: smaragdus: Quid quod etiam ante liquidam: ut samnis samnitis: hoc est homo de samnio: ubi est beneuẽtum: Ramnes ramnetis: nomẽ poetae proprium: nonnũquam etiam ante.s.posita in finali alicuius nominis syllaba more mutae per ĩterpositionem.i.facit genitiuum ut hyems hyemis: sicut inops inopis: caelebs caelebis: & nunquam ante se.nam longam uocalem patitur in eadem syllaba esse: ut illam illum: artem: puppim: fluctum: rem: spem: diem: cum aliae omnes semiuocales hoc habeant: ut sol pean par Mecoenas pax. Transit Prisciano teste per deriuationes in.n.maxime.d.uel.t.uel.c.uel.q.sequentibus: ut tantum tantundem: idem identidem eorum eorundem: num nũ cubi: ut Plinio placet nunquis nũquam. Nã nanque ipso auctore Prisciano: unde eo teste am praepositio.f.uel.c.uel.q.sequentibus in.n.mutat.m.ut anceps anfractus ancisus anquiro. Verum si cum dictione incipienti a uocali componatur: remanet.m.& ĩtercipitur.b.ut ambitus ambesus.ambustus ambages: idemq; in comburo combustus. Sane in metro plaerumque subtrahitur.m.si a uocali sequens incipiat dictio: ut Virgilius in primo aenei. Illum expirantem transfixo pectore flammas. Vetustissimi tamen non semper eam subtrahebant. Ennius in decimo annalium: Insignita fere tum milia militum octo: & ut scribit Plinius libro primo de arte grammatica.m.in extremitate dictionum obscurum quid sonat: ut templum apertum: principio ut magnus: in mediis mediocre ut umbra.

DE.N.Littera.

SEmiuocalis est: & ut refert Priscianus non ĩrationabiliter a quibusdam inter liquidas connumerata: cum in eadem syllaba post mutas: communes faciat praecedentes syllabas. Ouidius in decimo metamorphoseos. Piscosamq; enidon grauidamq; amathunta metallis. Transitque per deriuationes & compositiones in diuersas consonantes: ut late tractant Papyrianus & Priscianus. In.g.quoque ut ignosco cognosco cognatus ignarus & similia: potest tamen in quibusdam eorum per cõcisionem adempta uideri enim cum in simplicibus per adiectionem inueniatur.g.ut gnatus: gnarus. Trãsit etiam in.l.ut unus ullus: nullus: unum ullum: cathena cathella: bonus bellus: catinum catillũ. Similiter collega colligo: illido: collido. Transit in.m.& hoc sequentibus.b.uel.m.uel.p.auctore Plinio: Papyriano: Probo: & Prisciano: ut imbibo imbellis: immineo immotus: improbus impello. Aliquando sola uocali sequente ut in comedo uerbo: quod ex con & edo componitur. Trãsit in.r.ut corrigo: corrumpo: arrito. Quam sane mutationem naturali quadam uocis ratiõe fieri dixit Priscianus: propter celeriorem motum linguae labrorumque ad uicinos facilius transeuntium pulsus. Transit etiam in.s.ut scindo scissus: findo fissus. In.t.ut canis catulus catellus. in.c.ut ecquid pro enquid. abiicitur quãdoque.n.in praeteritis uerborum: ut linquo liqui: uinco uici. Sane si sunt nomina graeca neutra desinentia in.o.cũ.on.transferimus ipsũ omicron in.u.&.n.in.m.commutatur: ut πάλλαδιον palladium πήλιον pellium. Si uero sit.ω.magnum consueuimus.n.litteram abiicere: & ipsum magnum in.o.nostrum commutare: ut απόλλων Apollo: λέων leo: δράκων draco: exceptis nonnullis quae terminatione graeca scribere cõsueuimus: ut Xenophon Demophoõ: Lycophron: Menicion: Agamẽnon: Ammõ: & alia nõnulla. Ecõtrario graeci consueuerunt traducẽtes dictiones nostras ĩ.o.desinẽtes supaddere.n.ut Cicero κικέρων Cato κάτων & similes eodẽ modo.

DE.O.Littera.

LIttera uocalis est quam teste Plinio libro primo de arte grammatica: aliquot Italiae ciuitates primitus non habebant: & hi maxime erant umbri & tusci: loco cuius.u.ponere cõsueuerant ut hominem pro hominem frundem pro frondem: gungrum pro gongrum qui est piscis: cunchin pro conchin: fretu pro freto. Lucretius libro primo: Angustoque fretu rapidum mare diuidit undis. Itẽ libro tertio. Atq; ea nimirum quaecunque acherunte profundo: acheronte pro acheronte posuit: quae ab iunioribus tanquam dicta rustico more repudiata fuerunt. Fuit aliquando.o.in.e.conuersum. Nam teste quintiliano: antiqui uortices & uorsus caeteraque ad eundem modum scribebant: quam primum scripturam Scipio Aphricanus in.e.litteram uertisse dixit. Vnde ceruon etiam & seruon.cum.o.littera ultima etiam ex alio quodam capite scribere consueuerant: quia subiecta ipsi.u.consonanti uocalis in unum sonum coalescere & confundi nequiret. Sed de hoc latius in littera.q.pertractabimus. Rursum & ĩ dictionibus graecis nonnunquam transferentes illarum quasdam ipsum.o.in.e.nostrum cõuertimus.ut γόνυ genu πούς: ut scribunt aeoles: uel ut aliĩ cum diphthongo πούς: nos pes. unde compes quod antiqui more aeolum compos.cum.o.scribebant. Item ubi graeci ὀδόντας scribunt: nos primum.o.abiicimus: & secundum in e.nostrum conuertimus: atque dicimus dentes: quin & in dictionibus nostris. Antiqui quoque Prisciano teste amplocti pro amplecti: & animaduorti pro animaduerti dicebant. Item quod nos die quinto & die nono: antiquiores teste Gellio libro.x.noctium atticarum: die quinti & die noni pro aduerbio copulare dixerunt. M. Cato lib. originum: Igitur dictatorem carthaginẽsium magister equitum monuit. Mitte mecum Romam equitatum die quinti: in capitolio tibi coena cocta sit. Diuus Augustus in epistolis uerba solẽnia praetoris ponens inquit die noni praetor dicit quiritibus compitalia erunt. Die pristini quoq; eodẽ mõ dicebatur: qđ significat die pristino.in priore & qđ ut ait Gellius uulgo pridie dicit͛ conuerso cõpositionis ordine quasi pristino die. Atq; idẽ simili figura die crastini dicebatur: id erat crastino die. Similit͛. M. Cato in oratione cõtra Furium die proximi dixit. Sed ut ait Gelius extremã istius uocis die quinti syllabam tum per.e.tum per.i.scriptam legi: ut etiam nos supra uidimus in littera.e. Nam uetres in diffe-

renter praefiscifine & praefiscifini: procliue & proclini: atque alia multa uarieque dixerunt. Nonnūquam ex dictionibus graecis .o. conuertimus in .u. cum eas latine trāscribimus: ut πρωτο primus quo saepe usus fuit Homerus δουλοσ Dulois .i. seruus. Quid quod ubi graeci terminant dictiones os: nos plerumque illud .o. in .u. commutamus ut νικολαοσ Nicolaus: κυροσ Cyrus: κυπροσ cyprus: σπονδαιοσ spondeus: πελαγοσ pelagus. Excipiuntur nonnullae quas nō in us sed in er commutamus: ut αγροσ ager: μελεαγροσ Meleager: καυστροσ cayster. nonnullae uero in us & in er: ut μενανδροσ menandrus & menander: ευανδροσ euandrus & euander. Virgilius in octauo. Rex euandrus ait nō haec solennia nobis. Idem in decimo: pallas Euander in ipsis omnia sunt oculis τεῦκροσ teucrus & teucer. Virgilius in tertio aenei. Teucrus rhoeteas primum est aduectus ad oras. Quin & unam cōperi: quae apud graecos in os terminantur: & ab antiquis nostris .o. in .i. conuersum fuit: ut δουλοσ Dulois seruus: quo nōnulli antiqui comici usi fuerunt. Nonnunquam terminationem ipsam graecam in os poetae nostri obseruauerūt: ut Virgilius in primo georgicorum. Heliadum palmas epiros dixit. & tenedos more graeco cum terminatione in os & non latino in us. Idem in eodem. Et neritos ardua saxis. Quid quod in genitiuo terminationem graecam idē poeta obseruauit cum ait libro sexto: In foribus letum androgeo: scilicet more attico: qui eiusmodi genitiuos in .o. finiunt: ut & ibidē Seruius attestatur. Immo & super primum aeneidos regulam posuit: Quod omnia nomina monosyllaba graeca quae in latinum sermonem transeunt tertiae sunt tantum declinationis: & tam latine q̄ graece a nobis declinari possunt ut tros in genitiuo trois & troos: Pan panis & panos. Virgilius in .viii. Parrhasio dictum panos de more licaei. per deriuationem etiam teste Prisciano trāsit .o. in .a. ut creo creaui. in .e. ut tutor tutela: bonus bene. per compositionem similiter. ut nominum habentiū .o. extremam syllabam cum uerbis siue participiis transit in .i. coreptam ut homo homicida.

DE Littera. P.

Littera muta est: & aspiratione munda. cui tamen aspiratio in dictionibus graecis postponitur ut Pheton. nonnunquam uero pro aspirata traducimus. ut supra in littera .b. uidimus.

DE Littera: Q .

I littera muta est & pp̄ nihil aliud teste Prisciano scribenda uidetur: nisi ut ostendatur sequens .u. ante alteram uocalem in eadē syllaba positum perdere uim litterae ī metro. Quod si ideo .q. alia littera est existimanda q̄ .c. debet .g. quoque quae similiter praeponitur .u. amittenti uim litterae alia putari: & alia cum id non facit: dicimus .n. anguis sicuti quis: & augur sicuti cur: sed nos aliam adinuentionis eius causam supra in initio mōstrauimus: hoc est ut pinguior per eam sonus habeatur: q̄ per ipsum .c. haberi possit. Quod sane terminatio ipsius .q. in .u. & necessaria consequentia alterius .u. post illud: & ante alteram uocalem indicare potest. Nam nūquam in eadem syllaba uocalē post .q. ponere possumus. Quin inter .q. & uocalem interponamus .u. ut qualis quando: queror pro cōqueror: loquitur sequitur: loquor sequor quoniam & similia ubi ipsum .u. in metro uim litterae semper amittit: ut in sequētibus cum de .u. littera tractabimus ostēdemus. Sed an eodem modo si .u. uocalis sequitur interponi possit inter eam uocalem & .q. aliud .u. ita ut post ipsum .q. in eadem syllaba geminari possit .u. dubium apud antiquos fuisse uidetur. Victorinus Marius dixit geminari posse: ut in ipso quum: quando aduerbium est temporis: & tempus significat quod cum geminata .u. scribendum esse dixit. Papyrianus uero libro .iiii. de orthographia scribit oīo id fieri non posse. Ne scilicet duae litterae eiusdem in se soni & uocis tam inuicem q̄ cum terminatione soni ipsius .q. collidātur. Nam quasi ipsum in .u. terminari uidetur: & sic plurium sonos in unū confundere & coalescere cogeremur. Idem Quintilianus libro primo de institutione oratoria sentire uidetur ubi uult: cum si tempus significat per .q. duabus solum sequentibus litteris scribendum esse ut qum primum: & qum facerem. Si uero comitem: hoc est si coniunctio fuerit per .c. scribi debet: ut cum Caio cū Lutio. Qua data occasione errorem illum inductum puto: ut qum quando abbreuiatum scribimus ex .q. cū .n. & superiori uirgula iam exaremus. Ita ut indocti tunc quoque putauerit illud .u. quod ab antiquis post .q. cum superiori uirgula scribebatur: non .u. sed ex litterarum similitudine .n. prorsus fuisse. Et cum idē pene cum quando significet ad alios in consuetudinem pro quando scribēdum induxerint. Sicque ex papyriani & Quintiliani sententia puto: si eo teste scribere uelimus: nunquam .u. post .q. geminandum sed ipsum qum unico .u. scribendum esse: quin & eodem modo aequs cum diphthongo & absque diphthongo: & reliqus & obliqus & grandiloqus & altiloqus & omnia similia. Vt etiam in antiquis & emendatissimis codicibus scriptum comperi. Similiter apud antiquos arqus: & coqus scribebantur. Quin & in genitiuo assumere .i. cum quo .u. commode stare potest: ut Virgilius in .i. aenei. Quam prius arquitenens oras & littora circum Reuinxit: similiter coqui pro coci quod sane fieri dicimus quādo ultima syllaba habet .q. Nam alias non accipit .i. ut oqulus cum .q. apud antiquos pro oculus cum .c. quod in genitiuo faciebat oquli pro oculi. Vnde nisi eandem uim ipsum .q. haberet: quam .c. nunquam in principiis infinitiuorum uel interrogatiuorum quorundā nominum posita per obliquos casus in illā transiret: ut quis: cuius: cui. Vnde Quintiliano teste antiqui nonnulli ad pinguem sane sonum quo .i. cum .q. & .o. post .u. & ante .i. pro cui utebantur ut ab alio qui distingueretur. Similiter a uerbis .q. habentibus in quibusdam participiis in .c. transferē: ut loquor locutus: sequor secutus: At quotidie cum .q. sequente .u. ante .o. & nō cotidie cum .c. idem Quintilianus nos scribere docuit: eo quod sit quot diebus: quin & in deriuationibus uerborum Prisciano teste transit .q. in .s. ut torqueo torsi sicut & .c. ut parco parsi. transit & in .x. ut coquo coxi: sicut & .c. ut dico dixi duco duxi.

DE Littera. R.

a Littera semiuocalis est:& liquida:hoc est quæ post mutam in eadem syllaba posita præcedentem syllabam modo longam:modo breuem facit. Longam quidem ut Virgi.in.iii.æneí. Nocté hyememq; ferens & inhorruit unda Tenebris. Breuem uero:ut idem in.viii. Defendi tenebris: & dono noctis opace. Similiter in latebris penultima naturaliter breuis é: & ab eodem producitur in.iii. æneí.cum ait. At scyllam cæcis cohibet spelunca latebris. Et idem in multis similibus. Nam producit Ouidi.in heroidibus de Hypermestra.pa.ante trem cum ait iam patrem famulosq; patris lucemq; timebam & in eodem uersu ante tris corripuit idem. Hæc tibi nempe patrẽ furta dedere Iouem:ubi.pa.breuis é:& similia. Sane.r.littera nõ solum semiuocalis:sed fere uocalis habita fuit:ex quo dubium resultauit an huic præponi aspiratio uel subiungi debeat:unde ut supra diximus cum æoles ubiq; digamma pro aspiratione ponerent:& in dictionibus incipientibus ab.r.illud in.b.conuerterent:quod tunc quoq; ipsi.r. præponebant:uisum est multis aliquam illi cum uocalibus cognationem esse:quibus proprium uidetur aspirationem præponi posse Sed disconuenientia insuper uidebatur:quod non aspirationem:sed.b.litteram aspirationis loco præponebant. Verumtamen Prisciano teste ipsa.r.littera apud græcos multis modis fingitur loco uocalis:ut in declinationibus in ra:& in.a.puram definentibus:quæ similiter.a.seruant per obliquos casus:ut ϖρα ϖρασ σοφια σοφιασ: hoc est sicut nomina desinentia in.a.puram cum apud græcos declinantur ratione uocalis necessario præcedentis per omnes casus ipsam litteram.a.conseruant:ut σοφια σοφιασ:μουσα μουσασ:& reliqua:non autem si præcedat.a.alia consonans q̃.r.possunt.a. similiter conseruare:sed in aliis uocales commutant: μουσ α μουσησ:ϖτηνα:ϖτηρνησ:ϖελτα ϖελτησ: sed cum.r. conseruant ut ϖρα ϖρασ:ϊυρχ ϊυρχσ & reliqua:uidetur ipsum.r.uim uocalis habere: Sane quibusdam compositis conuertitur.r.ut.l.ut intelligo pro interlego:pellicio pro perlicio:pellego:Plautus in asinaria agedum istum ostende quem conscripsisti syngraphum inter me & amicam & lenam: leges pelge: nam tu poeta es prorsus ad eam rem unicus:Similiter pelluceo pro perluceo.Idem in eadem: ita pellucet quasi laterna punica: At polluceo cum.o.in prima aliam compositionem habet & significationem:Nam cõponitur ex poly dictione græca quæ multum designat:& luceo unum deuoueo:& dedico significat:quasi is qui facit multum luctat.Plautus in sticho:ut decimam partem Herculi poluceam. Neuius in colace: Qui decimas partes quantum alieni fuit polluxit tibi a publicãdo.epulo Herculi decimas: in simplicibus ẽt transit.r.in.l.ut niger nigellus:umbra umbella. Transit ẽt in.s.ut arbos ꝑ arbor: odos ꝑ odor. Plautus in captiuis quorum odos in basylica nos omnes adegit in forum Colos pro color: teste seruio in secundum georgicorum:Nam ut ait:tunc quoque.r.mutatur in.s.cum longa opus est syllaba: Verum & nonnunquam sine metri necessitate honos ponitur.ut Virgilius libro æneidos primo:Hic pietatis honos sic nos in septra reponis.Quin & eodem Seruio teste:Salustius pene ubiq; labos posuit:quem nulla necessitas coegit:sed ut puta melius est seruire regulæ. Transit etiam.r.in duas.s.ut uro ussi: gero gessi: in.u.consonantem:ut tero triui:sero seui in.n.ut æneus pro æreus.

DE.S.Littera.

s Littera semiuocalis est:quæ si antecedat.m.uel.p.uel.t.in simplicibus dictiõibus eiusdem est syllabæ ut Cosmus:prosper:testis. At in compositis aliud est. Nã aruspex teste Quintiliano in primo:Quia pars eius posterior a spectando est.s.litteram tertiæ dabimus. Absthemius uero quia ex abstinẽtia themeti composita uox primæ relinquetur.& ut idem refert Quintilianus putauerũt multi illa quoq; seruanda esse discrimina ut ex præpositionem si uerbum sequeretur pecto: adiecta secundæ syllabæ.s.littera si specto remota.s.scriberemus:hoc est a pecto exspecto:& a specto expecto. Vnde in lapillo quodam sardinico:qui erat Laurentii mei uallensis inscriptum litteris albis uidi: ex eadem materia utrinq; his duobus uerbis:Pompeius ex uno latere:ex alio exsoratus:cum adiectione ipsius.s.ad secundã Quod an rationabiliter fieri possit infra cum de.x.littera tractabitur ostẽdemus. Quid quod Ciceronis temporibus paululũ infra eodem Quintiliano referente fere quotiens.s.littera media uocalium longarum uel subiecta lõgis esset geminabatur:ut caussa cassus.diuisiones:quomodo & Ciceronem ipsum: & Virgilium quoq; scripsisse:ut ait manus eorum docent. Nam etiam nũc Romæ in sepulchro Bibuli caussa cum duplicato.s.scriptum aspexi. Sed ut idem pergit Quintilianus:qui paululum superiores etiam illud:q̃ nos gemina.s.dicimus iussi una dixerunt. Quid q̃ eodem teste.s.in.r.quandoq; commutatum fuit ut Valesii & Fusii in ualerios Furiosque uenerunt:Ita arbos:labos:uapos:etiam & clamos ætatis fuerunt. Pomponius uero iuriscõsultus de origine iuris ab Appio claudio processisse existimat.r.litteram: ut pro Valesius:Valerii essent:& ꝑ fusius furii:sed ut hæc littera.s.ab aliquibus nominibus exclusa fuit:Ita & in quibusdam ipsa alteri successit:ut in sequenti littera uidebimus. Sane Prisciano teste traducentes græca nomina terminata in.as.uel in.s.plerũq; s.abicimus:cum sint primæ declinationis: ut Geta Birrhia: Phedria:Chærea quæ apud græcos in as.similiter poeta:sophista citharista:& similia;quæ in ασ desinũt traducimus.nonnunquam.s.in.x.αιασ Aiax ϖιστριο pistrix:licet pistrim dixerit Virgilius:& nõ pistricem ut in ea dictione uidebimus: Nã in multis sequimur dores. qui euiscemodi dictiones in.x.terminant: ut ορνιξ.i.gallina pro ορνισ. Nonnunquam etiam initio.x.pro.s.ponũt ut ξυμμαχοσ.i. commilito cũ.ξ.ꝑ symmachos cum.s.Item ubi attici.συ.cum.σ.dores.συ:cum.τ. scribunt. Vnde nos transumpsimus & te.pro.σα.posuimus. Rursus ecõtrario ubi dores θαλασσα.i.mare cum τ duplici.s.attici θαλαττα cum duplicato.t.scribunt:& ubi illi ϑρασσα:quæ a nobis modo consimili cum duplicato.s. thressa traducitur:de qua in ea dictione late uidebimus. Attici cum duplicato.t.τρειττα describunt:& ubi illi ισσου.

citur trimetrus hypercatalecticus. Verum & apud nostros ex alio capite amittit.u.uim litterae in metro
scilicet quum post.q.ipsum.u.ponitur alia uocali sequente:ut in mile exẽplis prospici libet.Nam tũc quo
que teste Sergio sup Donatũ:Nec consonans est ipsum.u.quod loco digãmae põi cõsueuit:nec uocalis es
se potest.Non quidẽ consonans:qa ut supra uidimus post consonantẽ in eadẽ syllaba poni non põt:ideo
aeoles cõmutabant digãma in.b.& ꝑponebant dictionibus incipientibus ab.r. Non ẽ uocalis qa post se ĩ
eadẽ syllaba aliã uocalem hẽt:cuius merito cõsueuit sp fieri consonans:& uocalis sonũ amittere.Hoc idẽ
ẽt plaerunq; patiẽ inter.g.& aliquã uocalẽ ut sanguis lingua.Idemq; saepe fieri conspeximus.s.antecedẽte
ipsum.u.& sequente.a.uel.e.suadeo suauis suesco suetus. Vtebanẽ ẽt ut diximus aeoles ipso digãma ubiq;
loco aspirationis effugientes spiritus asperitatẽ.Quos in multis quoq; nos sequimur:non aũt in oĩbus.
Nã ut illi Fεσπισ:nos uestis dicĩus:ubi Fεσπέρα nos uespera:ubi Fισ nos uis.Itẽ & hiatus causa illi quoq;
interponere solebant digãma ut in tripode uetustissimo Apollinis q stat in zerolopho bizãtii sic scriptũ
annotaunt Priscianus Δευοφ αF ων λαφ ων. Et nos quoq; hiatus cã interponimus.u.loco digãmae.r.ut
clauus argiuus pauo ouum ouis bcuis:post haec ãt cum dictiones graecas trãsferimus:ponimus.u.nostrũ
plaeriũq; pro ου diphthongo ut musa pro μουσα.Nonnunq̃.p.o.correpta ut Cyrus ꝑ κυροσ:cyprus ꝑ
κυπροσ:pelagus ꝑ πελαγοσ.quemadmodum supra uidimus quum de.o.littera tractauimus:Quando
q; ꝑ.o.producto quod illi.ω.mega.i.magnum uocant ut fur pro φωρ.Quin e contrario nonnunq̃.o.ꝑ
ου dipgthõgo ponius:ut hos cum solo.o.dicimus:ꝑ eo qd βουσ cũ ου diphthõgo ab aliis scribitur non
nunq̃ uero ponimus.u.ubi illi.y.graecũ scribunt:ut infra cũ de illo tractabimus late dicemus. Quid quod
traducentes dictiones graecas inter.c.&.l.uel.c.&.m.ipsum.u.quandoq; interponimus:& ηρακλισ hercu
les:ασκληπιοσ:Aesculapius.αλκμηνη secundũ antiquorũ scripturam Prisciano teste Alcumena scribe
batur:quin & ἀλκμάνων Alcumenon:fuit ẽt.u.in quasdã alias uocales ab auctoribus nostris aliq̃do com
mutatũ:& ꝑ deriuationes quotidie cõmutatũ in.a.ut ueredus ueridarius:in.e.ut pondus ponderis:deie
rat pro peiurat.Quin & antiq teste Papyriano auger pro augur:augeratus pro auguratus dicebant.Simi
liter in his q̃ a tertia coniugatione nascunẽ quociescũq;.n.&.d.ipsum.e.sequebanẽ loco.e.ipsum.u.scripti
tare solebant:ut faciundũ pro faciendũ:legundum:pro legendũ:dicundũ pro dicendum:uertundũ ꝑ uer
tendũ.In.i.correptũ ꝑ compositionẽ scilicet nominũ habentium ultimã syllabam desinentẽ in.u.cum uer
bis siue participiis ut cornu corniger:& cornicẽ:arcus arcitenens:fatum fatidicus:aurum aurifex:luctus
luctificus:fluctus fluctiuagus:opus opifex:ẽt per diuisionẽ:ut currus uel cursus:curriculus uel curriculum.
Nã curru per diuisionẽ descendunt:ut Iuuenalis in satyra quae incipit:Plurima sunt fuscine inquit:Nam si
quis magni census ꝑcepit amorẽ:Et leuo monitu pueros producit auaros Dat libertatẽ & totas effundit
habenas.Curriculo quẽ si reuoces subsistere nescit. Vbi Curriculũ a curru & translatione sua diminuit. Si
militer Curtius libro octauo de gestis Alexandri inquit:aliocũ turbati equi non in uoragines.modo lacu
nasq;:sed ẽt in amnẽ ꝑcipitauere curricula.Est ẽt curriculus cursus:ut Varro in epistola ad Iulium Caesa
rem attestaẽ:& Plau.similiter cũ ait in epidico.Nã ut apud portũ te conspexi curriculo occoepi sequi uix
adipiscendi potestas mõ fuit.Quin & signat tps ipsum teste Seruio super.viii.aenei.ubi ait Virgilius:Cur
riculo expulerat somnũ cum foemina primũ:Significat ẽt locũ ubi curritur. Quid quod.u.in.i.qbusdam
in dictionibus a.C.Caesare traductũ fuit.Nam ut ait Quinti.libro primo:optimus & maximus ut mediã
i.litteram quae ueteribus.u.fuerat acciperent.C.primũ Caesaris inscriptione traducẽ factũ:scribebant ẽt
antiqui teste Prisciano carnufex cum.u.pro carnifex:& lubens pro libens:pessumus pro pessimus.

DE.X.Littera.

x Littera semiuocalis est:quam ex graecis accaepimus:& multa cõmoditate in dictionibus nostris
habemus. Nã duplex est:& pro qua mõ.cs.modo.g.mõ duplicato.ss.ut dixit Pli.primitus uteba
mur ut apecs cũ.cs.pro apex cũ.x.quod genitiuus ẽt ĩdicat:in quo apicis dicimus. Similiter gregs
prius cum.gs.dicebamus:ubi nunc grex cũ.x.dicimus:quod genitiuus indicat gregis:eodem mõ Vlysses
tum duplici.ss.ubi nunc Vlixes cũ.x.scribimus:quã litteraturam cũ duplicato.ss.graeci ẽt obseruant dicen
tes ὀλυσσεύς:unde quod apud dores Διόσσος quod est bina cũ gemino.ss.scribiẽ:saepe ab Hõ.Διξα cum
x.ponitur. Verũ graeci sequente.s.nunq̃.x.ꝑponunt:sed illam in.κ.quae simplex est cõuertunt ut pro ἐξ &
σπασιοσ non ἐξσπασιοσ sed ἐκσπασισ cum.κ.scribunt.Cuius haec rõ uidetur qa.s.geminari aliqua conso
nante antecedẽte minime potest.At.x.cum loco.c.&.s.uel.g.&.s.uel gemini.s.fungatur. Si illã in eadem
dictione.s.sequeretur:contingeret illã post.c.uel.g.uel.s.geminari:quod fieri non potest.Quae sane rõ a
deo cõcludere uideẽ:ut nullo pacto.s.post.x.ẽt in scriptura nostra scribere debeamus. Quod teste Quin
tiliano libro.ix.de institutione oratoria rephendit Iuranius:Messalla in libro de.s.littera defendit:Ita ut
non recta illorũ dici possit scriptura:quã supra cum de litteris tractareẽ recẽsuimus:ubi dicebant a pecto
expecto cum.s.post.x.scribendũ esse uel exsoratus ut alii.Quod si liceret licebat ẽt post.bs.uel.ps.quas lo
co.ψ.duplicis accipimus addere.s.ita ut diceremus obssessus uel abspectus cũ duplici.s.post.b.quod mi
nime licet.Nec ẽt more graecorũ.x.in.c.sequente.s.cõuertimus:sed teste Prisciano.x.solam absq;.s.appo
nimus. ta ut quociensciunq; ex ꝑpositio cõposita praeponitur dictionibus incipiẽtibus a uocalibus uel ab
his quattuor consonantibus:hoc est.c.p.τ.s.ipsa integra manet. Sed ex his quattuor cõsonantibus sola.s.
abiciẽ:ut exaro exeo:exigo:exoleo:exuro:excutio:explodo:extraho:exequor:expecto:exequiae:expes
Sed dubiũ de exsicco:& de exsibilo restat:quae absq;.s.non posse scribi uidentur:ut ait Papyrianus:quare
& caetera simili modo potuisse scribi apparet. Vnde antiquorum forte consuetudo magis in his q̃ gram

citur trimetrus hypercatalecticus. Verum & apud nostros ex alio capite amittit.u.uim litterae in metro
scilicet quum post.q.ipsum.u.ponitur alia uocali sequente:ut in mile exéplis prospici libet.Nam tūc quo
que teste Sergio sup Donatū:Nec consonans est ipsum.u.quod loco digāmae pōi cōsueuit:nec uocalis es-
se potest.Non quidē consonans:qa ut supra uidimus post consonantē in eadē syllaba poni non pōt:ideo
aeoles cōmutabant digāma in.b.& pponebant dictionibus incipientibus ab.r. Non ē uocalis qa post se ī
eadē syllaba aliā uocalem hēt:cuius merito cōsueuit sp fieri consonans:& uocalis sonū amittere.Hoc idē
ēt plaerunq; patit inter.g.& aliquā uocalē ut sanguis lingua.Idemq; saepe fieri conspeximus.s.antecedēte
ipsum.u.& sequente.a.uel.e.suadeo suauis suesco suetus. Vtebant ēt ut diximus aeoles ipso digāma ubiq;
loco aspirationis effugientes spiritus asperitatē.Quos in multis quoq; nos sequimur: non aūt in oībus.
Nā ut illi Fεσπισ:nos uestis dicīus:ubi Fεσπέρα nos uespera:ubi Fισ nos uis.Itē & hiatus causa illi quoq;
interponere solebant digāma ut in tripode uetustissimo Apollinis q stat in zerolopho bizātii sic scriptū
annotant Priscianus Δευφ αF ων λαφ ων. Et nos quoq; hiatus cā interponimus.u.loco digāmae.i.ut
clauus argiuus pauo ouum ouis bouis:post haec āt cum dictiones graecas trāsferimus: ponimus.u.nostrū
plaerūq; pro ου diphthongo ut musa pro μουσα.Nonnunq̄.p.o.correpta ut Cyrus p κυροσ: cyprus p
κυπροσ:pelagus p πελαγοσ.quemadmodum supra uidimus quum de.o.littera tractauimus:Quando
q; p.o.producto quod illi.ω.mega.i.magnum uocant ut fur pro φωρ.Quin e contrario nonnunq̄.o. p
ου dipgthōgo ponius:ut hos cum solo.o.dicimus:p eo qd βουσ cū ου diphthōgo ab aliis scribitur non
nunq̄ uero ponimus.u.ubi illi.y.graecū scribunt:ut infra cū de illo tractabimus late dicemus. Quid quod
traducentes dictiones graecas inter.c.&.l.uel.c.&.m.ipsum.u.quandoq; interponimus:& ηρακλησ hercu
les:ασκληπιοσ:Aesculapius.αλκμηνη secundū antiquorū scripturam Prisciano teste Alcumena scribe
batur:quin & αλκμηνον Alcumenon:fuit ēt.u.in quasdā alias uocales ab auctoribus nostris aliqdo com
mutatū:& p deriuationes quotidie cōmutatus in.a.ut ueredus ueridarius:in.e.ut pondus ponderis:deie
rat pro peiurat.Quin & antiq teste Papyriano auger pro augur:augeratus pro auguratus dicebant.Simi
liter in his q̄ a tertia coniugatione nascunt quociescūq;.n.&.d.ipsum.e.sequebant loco.e.ipsum.u.scripti
tare solebant:ut faciundū pro faciendū:legundum:pro legendū:dicundū pro dicendum:uertundū p uer
tendū.In.i.correptā p compositionē scilicet nominū habentium ultimā syllabam desinentē in.u.cum uer
bis siue participiis ut cornu corniger:& cornicē:arcus arcitenens:fatum fatidicus:aurum aurifex : luctus
luctificus:fluctus fluctiuagus:opus opifex:ēt per diuisionē:ut currus uel cursus:curriculus uel curriculum.
Nā curru per diuisionē descendunt:ut Iuuenalis in satyra quae incipit:Plurima sunt fuscine inquit:Nam si
quis magni census pcepit amorē:Et leuo monitu pueros producit auaros Dat libertatē & totas effundit
habenas.Curriculo quē si reuoces subsistere nescit. Vbi Curriculū a curru & translatione sua diminuit. Si
militer Curtius libro octauo de gestis Alexandri inquit:aliocū turbati equi non in uoragines.modo lacu
nasq;:sed ēt in amnē pcipitauere curricula.Est ēt curriculus cursus:ut Varro in epistola ad Iulium Caesa-
rem attestat:& Plau.similiter cū ait in epidico.Nā ut apud portū te conspexi curriculo occoepi sequi uix
adipiscendi potestas mō fuit.Quin & signat tps ipsum teste Seruio super.viii.aenei.ubi ait Virgilius:Cur
riculo expulerat somnū cum foemina primū:Significat ēt locū ubi curritur . Quid quod.u.in.i.qbusdam
in dictionibus a.C.Caesare traductū fuit.Nam ut ait Quinti.libro primo:optimus & maximus ut mediā
i.litteram quae ueteribus.u.fuerat acciperent.C.primū Caesaris inscriptione traducit factū:scribebant ēt
antiqui teste Prisciano carnufex cum.u.pro carnifex:& lubens pro libens:pessumus pro pessimus.

DE.X.Littera.

x Littera semiuocalis est:quam ex graecis accaepimus:& multa cōmoditate in dictionibus nostris
habemus. Nā duplex est:& pro qua mō.cs.modo.g.mō duplicato.ss.ut dixit Pli.primitus uteba-
mur ut apecs cū.cs.pro apex cū.x.quod genitiuus ēt īdicat:in quo apicis dicimus.Similiter gregs
prius cum.gs.dicebamus:ubi nunc grex cū.x.dicimus:quod genitiuus indicat gregis : eodem mō Vlysses
cum duplici.ss.ubi nunc Vlixes cū.x.scribimus:quā litteraturam cū duplicato.ss.graeci ēt obseruant dicen
tes ὀλυσσεὺς:unde quod apud dores Διϲϲα:quod est bina cū gemino.ss.scribit:saepe ab Hō.Διξα cum
x.ponitur. Verū graeci sequente.s.nunq̄.x.pponunt:sed illam in.κ.quae simplex est cōuertunt ut pro ἐξ &
στασισ non ἐξστασισ sed εκστασισ cum.κ.scribunt.Cuius haec rō uidetur qa.s.geminari aliqua conso
nante antecedēte minime potest.At.x.cum loco.c.&.s.uel.g.&.s.uel gemini.s.fungatur . Si illā in eadem
dictione.s.sequeretur:contingeret illā post.c.uel.g.uel.s.geminari:quod fieri non potest.Quae sane rō a-
deo cōcludere uidet:ut nullo pacto.s.post.x.ēt in scriptura nostra scribere debeamus. Quod teste Quin
tiliano libro.ix.de institutione oratoria rephendit Iuranius:Messalla in libro de.s.littera defendit : Ita ut
non recta illorū dici possit scriptura:quā supra cum de litteris tractaret recēsuimus: ubi dicebant a pecto
expecto cum.s.post.x.scribendū esse uel exsoratus ut alii.Quod si liceret licebat ēt post.bs.uel.ps.quas lo
co.ψ.duplicis accipimus addere.s.ita ut diceremus obssessus uel absspectus cū duplici.s.post.b.quod mi-
nime licet.Nec ēt more graecorū.x.in.c.sequente.s.cōuertimus:sed teste Prisciano.x.solam absq;.s.appo-
nimus. Ita ut quociensunq; ex ppositio cōposita praeponitur dictionibus incipiētibus a uocalibus uel ab
his quattuor consonantibus:hoc est.c.p.τ.s.ipsa integra manet. Sed ex his quattuor cōsonantibus sola.s.
abiicit:ut exaro exeo : exigo:exoleo:exuro:excutio:explodo:extraho:exequor:expecto:exequiae:expes
Sed dubiū de exsicco:& de exsibilo restat:quae absq;.s.non posse scribi uidentur:ut ait Papyrianus:quare
& caetera simili modo potuisse scribi apparet. Vnde antiquorum forte consuetudo magis in his q̄ gram

maticorum ratio sectanda erit. Transit .x. teste Prisciano per deriuationem in .u. consonantem ut nix niuis. in .ct. ut nox noctis: subdit et loco aspirationis ut ueho uexi traho traxi.

DE .Y. Littera.

y Littera uocalis est anceps & liquida: hoc est quæ facile mō produci mō corripi pōt. Hanc in solis dictionibus græcis: & eo loco quo illi scribunt: & nos scribere debemus. Nec in nullis latinis ponere prorsus debemus: quia ob id tantū suscæpimus: ut propriā dictionū græcarum scripturam: quas ab illis accæpimus: ut in transcribendo seruaremus. Nā cum pro latinis dictionibus .i. nostrū habeamus: græcas litteras intermiscere non debemus. Sane ueteres nostros illā transcribēdo in pluribus dictionibus mutasse: ac pro illa .u. quoq nonnunq̄ uero .o. posuisse cōperio: ut λυο duo: μυσ mus: & ide diminutiuum sucula: κυβερνητησ gubernator: κυμινοσ cuminus: κυπαρισσος cupsssus: κύμη: cumæ qd̄ urbis est nomen: ut in dictionibus uidebimus: μυραινα murena: quod piscis est nomē: μυλλοσ mullus nomen est piscis: ut Iuuenalis. Mullū sex milibus emit: θυννοσ thunnus similiter est piscis: στυππεια stupa: πορφυρα: purpura: τυμβα tumba: φυγη fuga: φυκοσ: fucus βοτρυσ botrus: γον. genu: σαμβυκα sambuca genus est instrumenti musici ζυγοσ iugum: σ λλας sulla: & plura alia quæ simili modo .y. græcum in .u. nostrū conuertunt. Nā sullam quē iam dicimus syllam in antiquis codicibus & emendatis simis .u. scriptū & nos ipsi sæpissime aspeximus. & a doctissimis uiris nostræ ætatis & conteraneis meis Leonardo & Caralo Arretinis: sic antiquos scriptitasse cōfirmari audiui. Vnde uidemur secuti æoles qui ipsum .y. græcum sono ipsius .u. soliti erant sæpissime pronunciare. Itaq si eorū poetæ nonnunq ipsi .y. græco ascribebant .o. non id quoq factitabant: ut diphthongū facerent: quēadmodū ex diligentissimorū grāmaticorū testimonio cōperimus: quia illā corripiebant: sed ut per id quoq expsius declararent: apud eos ipsum .y. græcum sono ipsius .u. efferēdum esse: ut in eo Callimachi uersu καλλιχορου χεωνεσ καιουρειοσ θυογατηρ. Conuertimus etiam nonnunq̄ .y. græcum in .o. nostrum ut νυξ nox: αγκυρα ancora: μυλος mola: στυραξ storax com. t. exili & alia nonnulla similiter: quorum rationem reddere præter litterarum similitudinem & figurarum seu linguarum consuetudinem difficile esset.

DE .Z. Littera.

z Littera muta est: quam similiter pro dictionibus græcis accæpimus: pro qua primitus nōnunq̄ simplex .s. ut saguntum pro ζακυνθοσ: sethus pro zethus: quandoq uero duplicatū scribebamus ut massa pro μαζα: Patrisso pro πατριζω: pytisso pro πυτιζω: quādoq autem pro illa .d. ipsū ponebamus: ut odor ab οζειν: Medentius pro Mezentius teste Prisciano.

Hæc littera a Claudio Cæsare cōperta antisigma nominata est: quia unū sigma & alterū inuersum atq oppositum detinet uoluitq illā locum eius litteræ detinere: quæ apud græcos .ψ. scribitur & apud nos per .ps. uel .bs. traducitur. Quāuis teste Prisciano multo meliorē uolubilioréq sonitum .ψ. habeat q̄ .ps. uel .bs. Nam sic quoq ante illius inuentionē græci pro ea litteras illas pscribebāt. Qua de re licet recte ipsi Claudio uisum fuisse dicatur nouam scilicet formā sub eadē potestate comperire. Nulli tamen ausi sunt antiquā scripturā mutare. Verum Papyriano teste a nonnullis aliis quanto expeditior est .ψ. q̄ ps tanto ps q̄ bs esse uidetur. ideoq dictiones græcas per .ψ. scriptas: quandoq quidē in ps transferimus: ut psalmus psitacus pseudolus terpsichore æthiops. nonnunq uero in .bs. ut αψυρτοσ absyrtus: αραψ arabs. Sane .ps. uel .b. nunq in eadē syllaba coniungitur in fine nominatiui: nisi cuius gñtūs in pis uel in bis desinit ut Pelops pelopis: æthiops æthiopis: arabs arabis. Quod non solum in græcis quoq sed etiam in latinis quoq obseruamus: ut stirps stirpis: princeps principis: urbs urbis: celebs cælibis.

De ordinatione litterarum inuicem tam uocalium q̄ consonantium. Et primo de ordine uocalium.

c Vm ergo de litteris & eorum nominibus figurisq & potestate ex sntia clarissimorum impror̄ deseruerimus. Restat iā de earundē ordinatione in syllaba deinceps ptractare: & a uocalibus incipientibus hæc primū annotanda uident̄. Quod uocalis unica nō nisi abusiue syllaba dici potest: hoc ex ui nominis syllabæ clarissime apparere pōt. Nam syllaba dictio græca est συμβαλλω uerbo quod ē comphendo deducta. Vnde & syllaba ipsa comphensio dici pōt: quæ nō nisi ex pluribus: hoc est ad minus ex duobus recte fieri ualet. Sed qa cōmuniter syllaba pro uoce litterali accipit̄: quæ sub uno accētu & uno spiritu indistanter profert̄: consueuimus ēt uocales singulas pro singulis syllabis accipere. itaq ab una littera incipiens syllaba non ultra sex litteras progredi potest: ut a ab arx mars stans stirps.

Tres uocales in eadem syllaba locari non possunt.

n Vnq̄ etiam tres uocalex in eadem syllaba recte locari possunt. Nam .u. & .i. non aliter diphthongis coniunguntur: nisi loco consonantium apponantur: uel ipsum .u. uim litteræ amittat.

Duæ uocales in diphthongum coniunctæ ponuntur in eadem syllaba.

T duæ uocales cum diphthongum conficiunt unicam: iam tunc syllabam efficere ualent ut Aeneas. Cæsar: mœnia: œnophorum: audio: gaudeo: Eugeneus: Perseus.

Quibus diphthongis utuntur latini & græci: & quas ex græcis traduximus.

q Vatuor igitur in latina elegantia diphthongorū genera habemus .æ. .œ. .au. .eu. De qbus in sequētibus in dictione diphthongus uidebimus. Sed duodecim in græca cōperiunt̄. Ex qbus cum tantummō octo nos in scripturā nostram traducamus: uidelicet αι. αυ. ευ. ει. οι. ου. υι. ω de his tantummō & per quas litteras ad nos transferuntur uidēdum erit. Nam principaliter ut promisimus de or

thographia dictionum græcarum quæ latine scribuntur tractaturi sumus. At reliquas eorum diphthongos quæ ad nos minime spectant prætermittemus.

De.αι.diphthongo.

Prima igitur diphthongus fit ex.α.cum.ι.in qua utraq; uocalis sonū suum pdit:& simplicis.e.sonū suscipit:in scripto uero nullo mō simplex.e.pro.αι.diphthongo ab illis scribi pōt. Nec e contrario diphthongus pro simplici.e.at cū huiusmodi dictiones in quibus illa diphthongus scripta fuerit a nobis transcribunť:ſp loco illius nostrā æ.diphthongū apponimus:ut αινειας Aeneas μεγαιρα Megæra. Nonnunq̄ uero illā diuidimus ī.α.& in.ι.& tunc quoq; ipsū.ι.quandoq; quidē pro duplici consonante accipitur:ut αιας Aiax:μαια Maia:quandoq; uero uocalis remanet:ut ναις nais. Vir.in Alexi:tibi candida Nais:& Oui.Nais ab his tacuit. Sed hæc quoq; dictio diuersimode in plurali numero a poetis nostris obseruata legitur. Nā cum naiades scribamus:nonnunq̄ secundā producimus:quādoq; uero corripimus. Nāq; produxit illā Virg.in Sileno cū dixit: Aegle naiadum pulcherrima. Corripuit uero Ouidi.li. metamorphoseos.iiii.cum ait:Mercurio puerū diua cythereide natum Naiades idæis enutriuere sub antris. Nec hæc solū nostri obseruauere poetæ:sed q̄doq; diphthongū illā diuidentes pro uera diphthongo æ.posuerunt:ut aulai pro aulæ:pictai pro pictæ. Virgilius libro æneidos.iii. Aulai in medio libabant pocula bacchi.idē libro.viii. Diues equū:diues pictai uestis & auri. Quid q̄ nōnunquā diphthongū ipsam totam.o.simplex traductā cōperimus:ut οιτη Oeta:& si qd simile comperitur:ubi οι diphthongus in simplex.o.& ſi.in.e.nostrum conuersa fuerunt. Nā nullo pacto potest ibidem esse.œ.diphthongus: sed diuisim tantūmodo illa proferri conuenit:ut Oui.non senis œtæ regia lēnos erat. Trāsit q̄doq; hæc diphthōgus p deriuationes & cōpositiones in.i.productā q̄ro:inquiro exquiro. Quāuis exquære Plautus dixit in aulularia:ut intro exq̄re sit ne ita ut ego prædico. Similiter lædo illido:cædo & occido.

De.αυ.diphthongo.

Secunda diphthongus fit ex.α.&.υ.psilon sic.αυ.quā græci sub uno accentu & unica syllaba proferunt tali scilicet sono:ac si aue proferať ablata.e. Quā cum i dictionibus græcis ad nostras traducimus conuertimus ī au.diphthongū nostrā: ut αυγουστινος Augustinus αυλη aula αυρα aura:sed aliq̄do quidē a nostris diuidiť:ut ναυς nauis:ubi nulla est diphthongus:sed.υ.psilon in.u.consonans est cōuersa. Quod nos quoq; in dictionibus nostris q̄doq; obseruamus:ut gaudeo cuius prima diphthongū hēt:in gauisus diuiditur:& fit.u.consonans:E contrario ēt contingit.u.consonans in diphthongū reuerti:& hoc p abiectionē uocalis seq̄ntis ipsum.u.ut lauor lautus: faueo fautor: auis auceps:ut ēt supra uidimus cū de.u.littera tractaremus. Transit nonnunq̄ diphthongus ipsa.au.more antiquo in.o.pductā: ut lotus pro lautus:plostrum pro plaustrū:cotex pro cautex.q̄doq; in.o.correptā ut loretum pro lauretū orichalchū pro aurichalcum. Vir.in.xii. Ipse dehinc auro squalentē alboq; orichalco: & Hora.ī arte poe. Tibia non ut nunc orichalcho iuncta tubæq;. Nā ut ait Festus in dictione orata:aurū rusticiorum dicebāt auriculas oriculas. Vnde & orichalcū pro auricalcho de quo in sua dictiōe late uidebimus:posita pro pausia:Nā a Vir.pausia diciť cū ait libro geor.ii. Orchites & radii & amara pausia baca. Plinius uero libro.xv. naturalis historiæ: Tria inqt sunt oleæ genera orchites radii & posiæ. Verū e contrario āntiqui q̄doq; Prisciano auctore.au.diphthongū pro.o.ponebāt:ut austrū pro ostrum ausculū pro osculum. Item teste Seruio in primum georgico.caudex pro codex saurex pro sorex:caules pro coles:caurus pro corus.

De.ευ.diphthongo.

Tertia diphthongus apud illos fit ex.ε.cum.υ.psilon.sic.ευ.quæ sub uno accētu & una syllaba quēadmodū alia quæq; ab illis proferť:ueluti si proferatur eua ablato.a.& hæc quoq; cū in dictionibus græcis ad nostros transferť:per.eu.nostrā diphthongū scribitur.ut ευγενιος Eugenius ευαγγελιον euangeliū.& uniuersaliter ubicūq; maiores nostri has duas diphthongos in dictionibus græcis comperunt.ſ.αυ.&.ευ.fere ſp loco.υ.psilon.u.latinū posuerūt. Ex quo certū haberi potest illud.u.apud illos in suis diphthongis sonū suum deperdisse:cū neq; sit.u.neq; ut.u.nostrū ab illis.sed ut.i.proferať. Quā q̄ antiq̄ æoles a q̄bus nostra grāmatica ut plurimū deducta fuit: sono ipsius.u.sæpe ipsum.υ.proferebāt: ut supra uidimus. Verū & nonnunq̄ ex ipsa dipthōgo:ευ cū ad litteraturā nostram traducimus litteram unā abiicimus:& alterā retinemus:uel ut alii dicunt tota diphthongus in alterā litterarū conuertitur: qđ ad idem tendit: Et abiicimus q̄doq; quidē.υ.& retinemus.e.productā:ut αχιλλευς Achilles:οδυσσευς Vlixes:περσευς Perses q̄q̄ etiam Perseus a nostris dicať. Quādoq; uero abiicimus.e.& retinemus.i.qđ in.u.nostrā productam similiter conuertimus:ut φευγω fugio:φευγη fuga: de qua dictione cum.f.scripta insequentibus fiet sermo.

De.ει.diphthongo.

Quarta diphthongus fit ex.ε.cum.i.sic.ει.in qua.ε.sonū suum pdit:& diphthongus tota uoce ipsius.i.simplicis proferť. Non tamen eius loco.i.simplex ab illis scribi pōt. At cū apud nos trāsferť non potest in aliā diphthongū sibi correspondentē conuerti:quā non habemus: Sed aliquando quidē illam in.i.simplex trāsferimus:ut νειλος nilus:πλειαδες pliades: ubi abiicimus.e.& retinemus.i. Virgilius libro primo æneidos Arcturū pliadesq; hyades geminosq; triones:ubi non solū abiecit.e.ut diximus sed ipsum.i.ac si fuisset in dictionibus latinis ante uocalem corripuit. Aliquando uero diphthongū ipsam in simplex.e.semper productam conuertimus:χορεια chorea σπονδειος spondeus:uerum & aliquando eadē diphthongus apud nos cum transfertur diuiditur:& ambæ litteræ diuisæ a nobis proferūtur:ut in ea dictione:quam diximus transtulerunt:ut plurimū nostri poetæ pleiades. In qua diphthongus ipsa diuiditur:&.i.simplex consonans efficitur:quamobrem in hac ipsa diphthongi diuisione semper pd

mam producimus. Secundam uero quādoque quidem corripimus:& tunc quoq; super primā more græ
corum accentum seruamus:ut Virgilius libro geor. primo:Pleiadesq; hyadesq;:claráque licaonis arcton:
similiter Ouidius libro.iiii.fastorū:Pleiades incipient humeros releuare paternos. Nanq; nō potest scri
bi phades cum solo.i.quia tunc quoq; prima illius breui existēte carmen claudicaret:ut libro primo æneí
dos Virgilius ipse obseruauit primā corripiens:ut proxime ostendimus. Non enim in omnibus non
prius eandem uno loco longam & alio breuem ponimus. Quandoque uero secundam eius dictionis syl
labam secundum aliquos etiam producimus:& in illam accentum transferimus:ut Propertius ad Cinthi
am:Non hæc pleiades faciunt neq; aquosus orion. Lucanus libro sexto: Pleiadumq; soror genitrix mea :
maximus atlas. Est autus:secundum alios uero fit diæresis:hoc est diuisio diphthongi græc i:& remanet.i.
uocalis ac breuis una cum a uocali sequente ita ut fit ibi dactylus & accentus super prima remaneat. Iter
hæc autem diphthongus ipsa.ει.nonnunquā a nostris græco more describitur : ut a Virgilio in Pollione
dum ait Orphei caliopea lino formosus apollo:Et in sileno:Caucaseasq; refert uolucres:furtumq; pme
thei. Idem li. primo æneidos. Iam ualidam ilionei nauem iam fortis achatæ : ī quibus.ει.pro unica syllaba
& unica diphthongo apposuit:Vt testis est Macrobius libro saturnaliū:& metrorum scāsio indicat quæ di
uisis litteris fieri non posset. Immo quod plus est comperimus uetustissimos nostros semper pro.i.lōgo
diphthongum hāc scriptitasse. Vnde id quoq; Lucilium præcepisse retulit Quintilianus cum ait: Iā pue
ri uenere e postremum facito atq;.i.ut puerei plures faciant ac deinceps idem mendaci furiq; addes e cū
clari furei iusseris. Quid quod apud arminū in triumphali arcu:qui iam pro porta urbis habetur scriptū
antiquissimis litteris adhuc aspicere licet. CELEBERRIMEIS ITALIAE VIEIS pro celeberrimis ita
liæ uiis. Et nō longe ab urbe Roma in loco quem aureliam iam uocant scriptum asperi: Sibi Sueis pro su
is. Vnde etiam Prisciano teste libro octauo scribebant antiquissimi uolo ueis:cum diphthongo.ei.in secū
da persona pro eo quod dicimus uis.ubi diphthongum in.i.longam comutauimus. Quā ceillorum obser
uantiam superuacuam dixit Quintilianus in primo:quia.i.tam longe q̄ breuis naturam habet:tum ut ait
incommodum aliquando.

De.oi.diphthongo.

Vinta diphthongus fit ex.o.cum.i.sic.oi.in qua.o.sonū suum oīo apud illos perdit:& profertur
q solum ut.i.nostrum:pro ipso tamen scribi ab illis non potest:nec econtrario. Quam utiq; diph
thongum cum nos ex dictionibus græcis in latinū sermonem transcribimus:in eā conuertimus
piphthongū quam per.oe.scribere consueuimus.nam.o.remanente.i.in.e.conuertimus: & fit.œ.diphtho
gus ut φοιβος Phœbus:οιστρος œstrum. Vir.li.geor.primo:Cui nomē asilo romanū est œstrū grai
uertere uocantes:οινοφορος œnophorum. Iuue. Tandem illa uenit rubicūdula totum œnophorū sitiēs:
aliq̄do uero remanentibus eisdē litteris illā nos diuidimus: ut τροια Troia.ευβοια euboia:ubi.i.duplicis
consonantis uim obtinet. Aliq̄do āt totam diphthongum in simplex.o.conuertimus:ut ποιημα poema:
ποιητης poeta. Nam diphthongus tota in.o.trāsfertur:& illud.η.quod diphthongū sequitur:in.e.nostrū
cōmutatur. Quandoq; uero & ipsam dipthongū in simplex.u.nostrū conuertimus:ut φοινικος punicus.

De.ου.diphthongo.

Exta diphthongus fit ex.o.cum.u.psilon sic.ου.ubi utraq; uocalis sonū suum pdit:& sonū latinū
f u.simpliciter assumit:q̄do scilicet.u.nostrum uocale est.cum ergo illā traducimus in.u.latinū cō
uertimus. Verū ut ostendit Seruius in.x.æneí. Consueuerunt antiqui nostri illam in.o.diph
thongum transferre:ut & diphthongum nos haberemus ubi illi habebant. Nec græca mō sed plæraq; ex
nostris:quæ nos p.u.scribimus:antiqui per.oe.diphthongū scriptitabant:ut mœrus pro murus:quod ob
seruasse Vir.in præfato libro.x.testatur idē Ser.cum ait:Quin intrant portas atq; ipsis prœlia miscēt Ag
geribus mœrorū.pro murorum:ubi primā cum.oe.diphthōgo scriptam dixit. Similiter mœnia cum.oe.
diphthongo pro munia scribi asseruit:pœnio pro punio:quod eodem teste a pœna uenit: hinc & pœni
ca regna uides:de quibus in particularibus dictionibus latinis uidebimus.

De.υι.diphthongo.

Eptima diphthongus fit ex.υ.psilon &.i.paruo coniunctis inuicem hoc mō.υi.quæ unius.i.lon
f gi sonum seruat:quā apud latinos in ipsis dictionibus græcis:quas latine transcribunt sic ,prius :
ut iacet apud græcos obseruatā comperimus.& nos simili mō obseruare debemus : ut ἁρπυια
harpiya. Vir.li.iii.æneí.sic obseruasse dephenditur ex antiquis & emēdatissimis codicibus: ac Macrobio
teste ubi ait:Quas dira cæleno:Harpyiæq; colunt aliæ. Idem li. georgico.iiii. Atq; getæ atq; hebrus & at
tias orithyia:sic.n.græce scribitur ωρειθυια:similiter cynomya:& alia q̄ plura. Nam simili modo scribūt no
stri dii &.ii.per geminum.ii.& per unum proferunt.

De diphthongo.ωι.

Ctaua & ultima diphthongus ex his q̄s in latinū traducius ea est:quā illi ex.ω.magno &.i.paruo
o cōficiunt:sed diuersimode ab antiq̄s & modernioribus conscriptā. Nam antiq quidē ipsum par
tium.i.ad latus ipsius.ω.magni sp conscribebant hoc modo uidelicet.ωι.ut in codicibus illorum
antiquis quotidie legimus. At alii moderniores non ad latus:sed sub ipso.ω.subscribere cœperunt: sic ui
delicet.ῳ.Quod ex librariorum imperitiæ primatus prouenisse existimo:qui cum uoce ipsius.ω.magni
tota diphthongus proferri habeat. Ita ut ipsum.i.paruum penitus sonum suum perdat.inconsiderate so
lum.ω.hoc est non etiam ad latus ipsum ad est paruum applicando conscribebant:ut simili modo in scri-

Pturis nostris frequentissime contingit:in quibus ubi scribi debuisset.æ.diphthongus ipsum solum.e.ex imperitia descriptum comperimus. Quod docti deinde graecorum grãmatici eiusmodi iã male scriptos codices emendantes.ipsum.i.paruũ quod ad latus esse debuerat scribebant. Quod sane ex illo ẽt perpenditur:quia ab insciis nostri tpis librariis in nouis illorũ codicibus omissum illud.i.paruum penitus deprehendimus.Cũ igitur hanc diphthongũ in latinũ conuertimus in nostram.œ.diphthõgum ut maiores nostri sp obseruauerunt:& nos transferre debemus:uidelicet remanente.ω.quod in.o.nostrũ conuertimus & ipsum.i.paruũ in.e.transmutamus:quẽadmodum & in alia illorũ diphthongo:uidelicet.οι.supra diximus obseruandũ:ut τραγῳδία Tragoedia:κωμῳδία comoedia.Nam ambæ hæ dictiones ex ᾠδή:quod apud nos est cantus cõponuntur.& prima quidẽ cum ea dictione quæ est τράγος.i.hircus:alia uero cum ea quæ est κώμη.i.uilla coniungitur.Cũ ergo eius dictionis quæ est ᾠδία prima:ipsum.i.paruũ conscriptum habeat:uel ut antiqui obseruabant ad latus sic scriptũ ωιδια:quæ eodem mõ:ut alia profertur: cum apud nos transfertur per.œ.diphthongũ scribi debet.Nã formatur ea dictio ᾠδία ab hoc uerbo ἀοίδω quod apud nos est cano & traducitur ᾄδω quo antiqui poetæ utuntur:ut Homerus in primo iliados uersu.ἄειδε quod alii in communiorem linguã deducentes conuerterunt.a.&.o.paruum in.ω.magnũ remanente.i.ut Moschopulus diligens illorũ grammaticus attestatur:& dixerunt ᾠδω:uel secundũ modernos cũ.i.paruo subscripto uidelicet.ᾠδῶ.quod apud nos dicitur cano. Vbi in prima est diphthongus quæ uoce ipsius.ω.tantũmodo profertur:hanc ergo cũ in latinũ conuertimus in.œ.ut diximus trãscribimus & uoce ipsius.e.simplicis secundũ nostram consuetudinẽ proferimus:dicentes:tragoediã:comoediam.citharedum psalmoediã:prosoediam:& si quid aliud simile contingat:quanuis ista duo ultima graeca uoce cum.o.absque diphthongo proferre consueuerunt:ut late uidebimus in dictione prosodia.

De ordinatione consonantium inter se:& quod uocales non plures q̃ tres consonantes in eadem syllaba uocalem antecedunt uel sequuntur.

Vnc ad ordinem consonantiũ inter se & cũ uocalibus progredientes. cõperimus primum ex ipsa linguæ potestate non plures q̃ tres consonantes in eadẽ syllaba uocalem ipsam antecedere:nec rursus nisi tres consequi posse:sic.n.perstrepo uerbũ afferimus Sic mulctram pro ipsa emunctione:ut Virgilius in buco.Bis uenit ad mulctram. Vel mulctrale:quod uas est:in quo lac emungitur: Similiter stirps cum tribus post uocalẽ effertur:quæ cum hominum dicitur:generis est foeminini:ut Virgilius:Hei stirpem inuisam:Cum uero arborum masculini:ut idem in.xii.Cum semel in siluis uno de stirpe recisum.

Duæ sole consonantes uocalem sequuntur:si tres praecedunt:& e contrario.

Ane si tres consonantes uocalem ipsam praecedunt:non possunt nisi consonantes duæ ĩ eadem syllaba subsequi:ut monstrans:Et e contrario si consonantes tres uocalem sequuntur:non possunt in eadem syllaba nisi duæ praecedere ut stirps.

Quæ consonantes syllabam post uocalem finire possunt.

Vrsus & si aliqua dictio in duas definit consonantes:necesse est priorem liquidam esse:& sequẽte uel in.s.uel in.x.ut in isdẽ litteris ostendemus:uel in.c.sola.n.antecedente finire:ut hinc hunc Vel in.t.simili modo ipso.n.antecedente terminari:ut est:dicunt:amant: & similia. Excipimus graeca quędã quæ in.ψ.apud illos terminantur:& apud nos.per.ps.aut.bs.traducuntur:ut Pelops:arabs:quin & ex latinis princeps & caelebs.

Quæ consonantes alias in eadem syllaba praecedere & subsequi possunt.

Taq; cum cõsonantes plures in eadem syllaba ordinamus:Aliquas quidem cõperimus : quæ aliis semper in ipsa syllaba præponuntur:ut.b.f.g.p.Alias uero quæ semper reliquas subsequuntur:ut.l.n.q.r.x.Alias autem quæ quandoq; quidem præponuntur : quãdoq; uero subsequuntur:ut.c.d.m.s.t.Rursum & aliam quæ non consonanti præponitur: nec post aliam in eadem syllaba locari potest ut.z.de quibus omnibus sigillatim uidendum restat.

B ante.d.in eadem syllaba ponitur:ut abdera nomen urbis:de qua in ea dictione uidebimus . Labdarus q filius fuit Polydori filii Cadmi.Abdomẽ pars aĩalis pinguis.Bdelyros abominabilis.Bdelliũ arbor : de qua in sua dictione uidebimus.Idem ante.l.ponitur : ut blandior: quod est gestu & maxime tactu aliquid dulciter indicare:& per abusionem ad alios sensus transfertur:ut Quintilianus. Blandiar paulisp iuuenes calamitatibus meis.ante.r.ut brẽnus umbra.

C ante.l.in eadem syllaba ponitur:ut clarus.item ante.m.ut Pyrachmon.Alcmena:drachina:de qbus oĩbus in suis dictionibus uidebimus.Ante.n.ut Cneus cnidus nomen est urbis:de qua in propria dictione.ante.r.ut creber:ante.t.ut actus lectus:Ctesias qui siculus fuit orator:ut plura quæ in sequentibus uidebimus.Quin & post.ct.ipsum.r.in eadem syllaba collocamus:ut uictrix: Nõ autem.l.teste Prisciano ipsa soni natura prohibente:

D ante.l.in eadem syllaba ponitur:ut abodlas:qđ est fluuii nomen.ante.m.ut Admetus nomẽ uiri ppriũ Dmois.i.seruus de qbus in seq̃ntibus apparebit.ante.n.ut cydnus:q fluuius est Ciliciæ:de quo in sua dictione uidebimus. Ariadne filia Minois: quæ a modernis qbusdam insciĩs Hadriana corrupte scribit & uocatur.Item ante.r.ut draco.Drances.quod nomen est uiri proprium.

F ante.l.modo consimili in eadem syllaba collocatur:ut flauus.ante.r.ut frater frango.

G ante.l.in eadem ſyllaba ponitur:ut gladius:glabrio:qui delicatus dicitur: & ſine pilis habetur.ante.m.
ut agmen.ante.n.ut gnatus.ante.r.ut gratus.

L ante nullam conſonantem in eadem ſyllaba ponitur:ſed ſemper alias ſubſequitur.

M raro ante conſonantem in eadẽ ſyllaba collocari poteſt.Reperitur tamen ante.n.ut amnis: qui ab am
bio dicitur ſecundũ Varronem.Oĩa.n.flumina circueunt:ideo cornuta pinguntur ut dixit.Seruius.Et
ego Romæ ſæpe uidi deos fluminum ſculptos cum cornibus & urna.Somnus: Agamemnon:Mneſte
us:de quibus in ſequentibus.Nã ut uidebimus.m.præcedentem ſyllabam terminare non poteſt ſubſe
quente.n.item nec ſubſequente.t.niſi.p.interponatur.

N nunq̃ ante aliquam conſonantem in eadem ſyllaba præponi poteſt:ſed ſemper ſubſequitur.

P ante.l.in eadem ſyllaba ponitur:ut planus:ante.n.ut terapne patria ẽ:de qua Oui.in epiſtolis heroidũ.
Rure terapneo nata puella phrygem.ãte.r.ut pratum: præda quæ teſte Gellio libro.xiii.noctiũ atti.di
citur corpora ipſa rerũ quæ capta ſunt:manubiæ uero appellatæ ſunt pecuniæ a q̃ſtore ex uenditione
p̃dæ redactæ.ante.r.teſte Priſcia.in.viii.ut ipſe ſcripſi:nupſi:ſimiliter capſa:tam & ſi a capio deduci ue
lint.Alii a græco tractum uolunt quod eſt καμπτρον:& amiſiſſe.m.cum dici debuiſſet cãpſa.ante.t.ut
aptus:captus:ineptus:Pthia patria Achillis:ut in ſequentibus uidebimus diphthongus ſculptile: quod
ſculptum dicimus:ut ſculptile ſimulachrum legimus:quod ſculptum eſt.Nec inter.m.&.n.ipſum.p.ſta
re poteſt:nec poſt.r.in principio ſyllabæ:aliter ſic ut ſtirps.

Q ante nullam conſonantem in eadem ſyllaba poni poteſt:ſane ſubſequi ut ſupra uidimus.

R ante nullam conſonantem in eadem ſyllaba ponitur:ſed ſemper alias ſubſequitur ut ſupra uidimus.

S ſequente.b.in eadem ſyllaba ponitur:ut aſbeſtus.i.inextinguibilis:aſbutus.i.inſepultus. Item ſequẽte.
c.ut ſcutũ.Quin & poſt.c.ſubſeq̃nte.l.in eadẽ ſyllaba ponitur:ut ſmaragdus:ſmyrna.Itẽ ſequente.q.ut
ſqualor.ſequente.p.ut ſpes ſpera.Quin & poſt.p.ſequente.l.ut ſplendidus:uel.r.ut ſp̃tus. Itẽ ante.t ĩ ea
dem ſyllaba ponitur:ut ſtatus:ſtennus:caſtellũ qui paruus eſt uicus muris circũdatus. Et a caſtro deſcẽ
dit:quo ſignificatur locus muris munitus:ac ẽt urbs teſte Seruio ſuper.vi.æneí.At caſtra in plurali no
tum eſt appellari locũ in quo milites tentoria fixerunt.Vocatur ẽt caſtellũ teſte Vulpiano receptacu
lum illud:quod aquã publicam ſuſcipit:& ut addit Iabolenus ex quo fiſtulis aqua ducitur. Quo ſignifi
cato Frontinus de aquæductibus ad Neruã ſæpiſſime uſus eſt.Itẽ ponitur.s.in eadẽ ſyllaba ante.t.ſeq̃n
te.l.ut ſtloppus.& eſt ſonus ille q inflatione buccarũ erũpit.Perſius ĩ penultima ſatyra: Nec ſtloppo tu
midas intendis rumpere buccas:uel.r.ut ſtratus.ſtructor q a ſtruendo:hoc eſt ordinando & cõponen
do deducit̃.Vnde dici p̃t conuiuii cõpoſitor.Iuuenalis in q̃nta ſatyra: Structorẽ interea nequa indigna
tio deſit Saltantẽ ſpectas:de quo in ſeq̃ntibus cũ de.r.littera finiente ſyllabã ante.g.p̃tractabimus clare
uidebitur. Quin & ab eodẽ uerbo ſtrues deducit̃:quæ p̃cipue eſt lignorũ. Sane fruſtum nõ ſuſcipit.r.
poſt.ſt.in ultima. Vnde Iuue.in ſatyra: Atticus eximiæ inq̃t.Nec fruſtũ cape:& Vir.in primo:Pars ĩ fru
ſta ſecant.Nã fruſtra cum.r.aduerbiũ eſt ſignificans incaſſũ:non p̃t ẽt.s.ante alteram mutarũ poni. Ve
rum in fine ſyllabæ oẽs liquidæ ante.s.collocantur:ut plus hyems mons ars.

T ante.l.in eadem ſyllaba ponitur:ut Tlepolemus Atlas:nomina ſunt propria:de quibus in ſequentibus
ante.m.ut Tmolus Iſthmos:de quibus in ſequentibus clare habebitur.ante.r.ut tractus.

X ante nullam conſonantem in eadem ſillaba ponitur:ſed ante illam omnes liquidæ excepta.m.in fine
eiuſdem ſillabæ collocari poſſunt:ut falx lanx arx.

Z ſimili mõ ante conſonantẽ poni non ualet.Nec ulla duplex in capite ſillabæ cõſonante ſequente locari
poteſt.Vnde non recte zmaragdus cum.z.in principio dictionis a nõnullis ſcribit̃: qđ Lucanus in.ııı.
non poſſe fieri p illud monſtrauit qđ ait:Et ſuffecta manu foribus teſtudinis indæ Terga ſedẽt crebro
maculis diſtincta ſmaragdo.Nã ſi eſſet.z.ante.m.ſubtrahi in metro minime poſſet. Et ſic quoq; uerſus
ipſe non ſtaret:ubi iam.s.uim conſonantis amittit.Non ẽt poſt conſonantem in eadẽ ſillaba collocat̃.

De uocalium & conſonantium ordine in diuerſis ſillabis.

u Iſo de uocaliũ & conſonantiũ ordine in una eademq; ſillaba: reſtat ut de earũdem in diuerſis
ſillabis ordinatiõe proſeq̃mur.Itaq; oĩs dictio uel ſimplex eſt uel cõpoſita. Si ſimplex ĩter me
dias illius ſillabas aliq̃ a uocali incipiat:neceſſe eſt antecedentẽ quoq; ſillabã in uocalẽ define
re:ut pietas:curialis:pareo:eo.ruo:munio.Nõ tamen ſi p̃cedens in uocalẽ deſinit:neceſſe eſt ſubſequẽ
tem a uocali incipe:ut in eiſdẽ exẽplis liquet. At ſi cõpoſita ſit dictio & ſillaba intermedia a uocali inci
piat.nõ neceſſario antecedens in uocalẽ deſinit:ut exacuo:pagoaneo:aduro. Verũ in cõpoſitis q̃doq;
ſubtrahit̃ conſonans:& tũc antecedens ſp̃ in uocalẽ terminat̃:ut coio cois:qđ ex con & eo cõponitur:
& hæc hactenus de uocalibus.Quæ fere oĩa p contrariũ in conſonantibus obſeruamus. Nã ſi ſimplex
ſit dictio & antecedens illius ſillaba in conſonantẽ deſinat:neceſſe eſt ſubſequentẽ quoq; a conſonante
incipe:ut artus:arduus.ille:nõ tamen ſi ſequens incipiat a conſonante neceſſe eſt p̃cedentẽ in conſonã
tem deſinere:ut faber:Nero:filius.nomen:numen.Si ãt cõpoſita ſit dictio & eius antecedens ſillaba in
conſonantẽ deſignat:nõ neceſſe eſt ſubſequentẽ a conſonãte incipere:ut obaudio:abeo: perago: exa
cuo:exanguis:ſubeo:ineo:tranſeo:pereo: prætereo:abũdo:aduro:exuccus.i.ſine ſucco. Sane Herodia
nus de orthographia putauit rationabilius conſonantem in quã antecedẽs ſillaba terminatur:cum ſe
quentis ſillabæ uocali coniungere:q̃ ſic quoq; p̃cedentẽ finire.Quare ad ipſam uocis prolationẽ cõue
nientius eſſe dixit ſimpliciũ regulam q̃ cõpoſitorũ ut diximus obſeruandã. Quod Priſciano quoq; co

chissimo grãmatico non placuit: tum quia aliquæ dictiones primã in metris cõmunem haberent: oblitus oblatus: obruo: obrado: & similia: ita ut possent ét corripi: quod nunq̃ compertũ fuit: cũ liqda post mutã in eadé fillaba p̃cedentem cõem faciat: tum qa circũeo circumago & similia elisioné ipsius.m. in ꝓnunciatione non paterent: qa tunc quoq; p eum in sequenté fillabã pertransiret. tum ét quia multæ uocales quæ aspirari debent: aspirationé amitterent: ut inhibeo adhuc abhinc: & similes: cum consonantes illæ uocalibus aspiratis coniungi non possint. Stabit igitur quod dochissimi asseruere grammatici in compositis dictionibus fillabam in consonantem desinere posse subsequente a uocali incipiente.

An in cõpositis dictionibus si seq̃ns fillaba a cõsonante incipiat: p̃cedens in aliquã cõsonanté finiri possit.

[E]d dubium restat grande an in eiusmodi cõpositis dictionibus si seq̃ns syllaba cõsonante icipiat p̃cedens quoq; in quãlibet possit cõsonanté desinere. Quod pluribus argumentis nequaq̃ posse fieri mõstrauimus. Et incipiétes a.b. cõsonante. p singulasq; alias trãscurrentes ostẽdemus quas syllabas quæq; cõsonans ualeat terminare: & q̃s non ualeat.

De syllabis desinentibus in.b.

[I]Taq; in.b. cõsonanté syllaba desinens cõperit: si subsequés ét ab ipso.b. initiũ sumat ut sabatũ: & Prisciano auctore saburra q̃ arena est imunda: q̃ naues onerari usq; ad certam mensurã cõsueuerunt. Nos uero nõ cũ duplicato.b. sed potius cũ unico scribendũ putamus: qa breuis eius prima ab auctoribus nostris ponitur. Virg. libro georgi. iiii. Vt cymbæ instabiles fluctu iactante saburrã Tollũt. Lucanus similiter: Fluctuq; latente saburra. Gibbus cum duplicato.b. scribitur & tumor est ĩ dorso. Vnde gibberosus q gibbum hét atq; idé gibber. Obba similiter ipsũ duplicat: & teste Nonio genus est poculi uel ligneũ uel ex pte. Sed hæc hactenus de simplicibus. Nũc quoq; de cõpositis: & primo a p̃positionibus subsequendũ est. Ab igitur p̃positio cũ aliis dictionibus cõponitur: & cõseruat.b. litterã si sequens utiq; dictio a uocali incipiat: qcunq; s. uocalis illa existat: ut abactor: qđ ex ab & actor cõpositũ ex abigo deducitur. Vocãtur ét abactores pecuariorũ aĩalium fures latrunculiue: nos ut uidebimus: abigeos ét uocant: Aberro quod similiter ex ab & erro cõponitur. Abigere ex ab & ago cõpositũ mutauit.a. in.i. & significat a loco fugare atq; expellere: ut abige muscas a facie mea scribẽtis: abige caés a popina tua: abige sturnos sonitu a uinea. Quintilianus ibi multis miser plãctibus aues abigã. Similiter oues capras asellos ab hortis a uinetis a pratis abigimus. i. expellimus. Vnde ét abigei dicti sunt q teste Vlpiano ꝓprie hi habẽtur: q pecora ex pascuis uel armentis subtrahũt: & quodammõ depraedantur: & abigendi studiũ q̃si arté exercent equos de armentis: uel oues de gregibus abducentes. Abiicio cũ duplicato.i. scribitur ex ab & iacio cõponitur: ubi in cõpositione.a. conuertitur in.i. Abominor ex ab & ominor sine aspiratiõe cõponitur quasi cũ fastidio exhorresco Abortiuus ex ab pro abs: quod est contra & deriuatio ab orior deducto cõponitur. Abundo ex ab & undo cõponitur & sine aliqua aspiratione scribitur: quia non ab habeo uenit. Abusus ex ab & usus componitur: quasi contra usum cũ quo abusio prorsus idé est. Verũ sequente.u. consonante ab praepositionem abiicitur.b. ut auerto quod ex ab & uerto cõponitur: & inde auerso quod est cũ ex aliqua re: quã detestamur uultũ auertimus: ut dii talé terris auertite pesté. Constat igitur dictiones a singulis uocalibus incipientes cũ ab p̃positione cõponi posse. At non aliæ a singulis cõsonantibus sumẽtes initiũ cũ ea componũtur. Nã cum dictionibus incipientibus ab ipso.b. non cõponitur ab p̃positio. Vnde adbreuio ét si cũ b. ab aliq̃bus scribatur ex ad p̃positione cõponitur: Et ut testis est Priscianus adbibo cũ.d. scribẽda est. Nec sp ab p̃positio purũ aut integrũ.b. in cõpositione conseruat: Nã in dictionibus incipiẽtibus a.c. pro ab abs p̃positio auctoribus Papyriano & Prisciano cõponitur: ut abscondo: abscedo: abscido. Sane subsequẽte.d. remanet integrũ.b. ut abdo: & inde abditus: qđ ex ab & do qđ est abscondo cõponitur. Abdico ex ab & dico dicas cõponitur: q̃si longe dico. Vnde significat expellere a bonis filiũ dum uiuit pater: cum ex hæredare sit post morté illũ ab hæreditate priuare. Abduco ex ab qđ aliq̃do extra denotat: & duco cõponitur aliq̃do supflue ponitur ab & idé est quod duco: Vt Liuius Flauius supplementum ab Roma abduxit. Rursus & ipsa ab p̃positio si cũ dictione incipiente ab.f. cõponatur sp integrũ.b. conseruat. Ne si in.f. transiret putaretur ex ad cõpositio facta. ideo scribitur abfore cum.b. & absfuturũ quæ idem designant. Ne si cũ duplicato.f. scriberentur: cõposita: qs crederet ex ad p̃positione: quæ oppositũ prorsus designaret. Nam ut illa cũ ab non futurũ dicunt: qa tps ab denegat: sic ista cũ ad praepositione uenturũ tps designant: ut Virg. Abfore cernetis. Ouidius in primo: Esse quoq; in fatis reminiscimur adfore tps. Statius in libro thebaidos uidetur accipere pro significatione praesentis cũ ait. Sensit manifesto numine ductos Adfore qđ nexis ambagibus augur Apollo: Portendi generos uultu fallente ferarũ ediderat. Nonnunq̃ uero sequẽte dictione incipiente ab.f. ob eandem differentiã transit.b. in.u. uocalẽ: ut ex ab & fugio non dicimus abfugio cum.b. neq; affugio cum duplicato.f. sed aufugio cum.u. uocali scribimus & proferimus. Similiter ex ab & fero non dicimus abfero cũ.b. nec affero cũ duplicato.f. sed aufero. Cuius cãm dixit Cicero libro qui inscriptus est orator: ut fieret uox pronũciatu auditu q; lenior. Et subdit hæc inqt præpositio praeter hæc duo uerba nullo alio in uerbo reperietur. f. conuersa in.au. diphthongum. Sed dubiũ fuit apud aliquos: uersa ne sit & mutata ad præpositio i. au. syllabam propter lenitatem uocis: ut dixit Cicero: an potius.au. particula sua sit proprie origine: & perinde ut pleræq; aliæ p̃positiones a græcis: ita hæc quoq; inde accepta sit. quod aliis diffiniendũ relinquo. Non ét cõponitur ab cum dictione incipiente a.g. sed cum dictione aspirata. quæ & integra manet: quod idem est ac si cum incipiente a uocali componeretur: ut abhorreo quod ablatiuum exposcit cũ dicimus abhorreo ab hac re: ac si diceremus p q̃ alienus sum ab hac re. Nam sp in huiusmodi significatione ablatiuum regit. At exhorreo hanc ré cum accusatiuo construitur & idé

est quod expauesco. Componitur etiam ab præpositio cum dictionibus incipientibus ab.l.& integra ma
net:ut abluo:quod ex ab & luo componitur:ablacto:ablatiuus. At cum dictionibus incipientibus ab.m.
non componitur ab præpositio:sed cum incipientibus ab.n.compositionem facit:& integra manet. Vt
abnego abnepos:qui filius est pronepotis:quasi seiũctus a nepote. Abnuo quod est recuso ex ab compo-
nitur & nuo:quod apud uetustissimos pro uolo habebatur. Vnde nutus & numẽ quod est dei nutus:hoc
est imperium & potestas. Virgilius in primo æneidos. Meo sine numine uenti. Et a uno uuto uerbũ de-
scendit:quod proprie ad animum spectat:cum dubitans est & nesciens quo se potissimum cõferat:signi-
ficat ẽt alicuius male solidatæ molis ruinã minitare ut Vir.in bucolicis: Aspice conuexo nutantẽ põdere
mundũ. At cum dictione incipiente a.p.non cõponitur ab.cũ ea uero quæ incipit ab.r.cõponitur & in nõ
nullis.b.in.r.cõmutatur arripio:quod ut innuit Priscianus in secundo libro ex ab & rapio cõponitur: & i
de abreptiuus is dicitur:qui a dæmone rapitur:In quibusdã ãt differentiæ causa ut putat Papyrianus inte
grum.b.remanet: ut abrogo & abrado: ne si arrogo & arrado cũ duplicato.r.scribamus:dubiũ fit an ap
uel ad p̃positio cõponatur:quæ.s.consonantẽ suam in.r.cõmutauit. Simili mõ & nos de ab re putamus ne
si arre cũ duplicato.r.dicatur:quidã genitiuũ eius quod est arra uel datiuũ esse existiment. Et significat ab
re quasi præter rem:hoc est indecens & incõueniens. Liuius libro octauo: Hæc & si oẽs diuini humaniq̃
moris memoria aboleuit:noue peregrinaq̃ oĩa priscis ac patriis præferendo:haud ab re duxi uerbis quo
que ipsis ut tradita nuncupataq̃ sunt referre. Idem libro.xxxv.& quãq̃ prope abscissa res erat tamen nõ
ab res esse. Quinto uisum est sociorũ aliquos legatos interesse ei concilio. Suetonius in Augusti uita. Et q̃
do ab hoc uentũ non ab re fuerit subtexere:quæ ei prius q̃ nasceretur & ipso natali die & deinceps euene
rint. Et plura alia quæ possent adduci exempla:in quibus oĩbus ab re indecens & incõueniens:& præter
rem designat. Nec temere aut sine causa ut quidã somniant. Sane cũ dictione incipiente ab.s.præpositio
ab raro cõponitur:ut absumo:quod ẽt cũ unico.m.scribitur. At uero cum dictione incipiente a.t.cõponi
non cõsueuit:nisi pro ab ponatur abs:ut abstineo abstractus:a quo & temetum quod est uinũ fit abstẽius
abstergo:absterreo & similia. Non ẽt componitur cũ incipientibus ab.x.uel.z.

Ob præpositio simili mõ cõponitur. Et nonnunq̃ immutabilẽ retinet.b. Nonnunquã uero in eas con
onantes conuertit:a quibus seq̃ns dictio cũ qua cõponitur initium sumit. Quandoq̃ ãt & ipsum.b.abii-
cit. Retinet q̃dem immutabilẽ cõposita cum dictionibus incipiẽtibus a uocalibus q̃buscunq̃ præterq̃ ab
o.cum qua ob dissonantiã ut puto uocis non cõponitur:ut obaudio:quod ex ob & audio cõponitur: hoc
est auditũ postergo:& in eadẽ compositione.au.conuertit in.e.ut dicimus obedio:quod uerbũ est cõtra-
riæ significationis quasi dictio audiens sum siue pareo:siue obtẽpero:siue morem gero siue obsequor:in
de obsequiũ dictum:sed frequenter inuenio illud poni pro obsequio turpi:ut apud Ciceronem. Sed si ser
uitus sit:sicut est obedientia fracti aĩ & abiecti & arbitrio carentis suo. Et iterũ. Dum aũt ipse dedecori ac
turpitudini obedierit.non mõ imp̃ator oĩno habendus non erit. Obeo ex ob & eo quod est uado cõpo-
nitur. Significatq̃ idẽ quod exequor:ut obeo legationẽ.i.exequor munus & officiũ legati. Obeo prouin
ciam.i.exequor officium prouinciale:ita Obeo mortem.i.exequor uel perago mortẽ uel adeo mortem.
Quemadmodũ dicitur quis obiisse diem pro eo quod est iuisse. Itẽ obiit diem suũ idem est quod mortu-
us est:& iuit ad diem fati:ut apud Quintilianũ: Nunciatũ est Marcellũ diem suũ obiisse prætermittimus
ãt nonnunquã illum accusatiuũ & dicimus: Marcellus obiit. Obitus ex ob & itum itu addita.s.fit obitus:
& est ipsa executio mortis. Obiter ex ob et iter. Iuuena.ex satyra Quamuis digressu: Atq̃ obiter leget aut
scribet uel dormiet intus. similiter ante.i.consonans conseruat ob ipsum.b.ut obiurgo obiurgas: et depo
nens obiurgor in eodem sensu. Obicio ex ob & iacio componitur. Nam per compositionem.a.in.i.con
uertitur:& ideo cum duplicato.i scribitur.unde licet ob naturaliter breuis sit:sicut & re:attamen pleriq̃
hac ratione producunt:quia.i.geminant:& primum.i.consonans fit. Obumbro:ex ob & umbro umbras
quasi undique inumbror. Item cum.u.consonante.ut obuersor obuio quasi obuiam aliquid comperit. A-
bicit uero in operio.i.cooperio:& eius passiuo operior idem est cooperior:quorum prima breuis ab au
ctoribus ponitur:& cum unico.p.scribenda sunt ad differentiam ut puto deponentis uerbi opperior:qđ
est expecto:cuius prima longa est:& cum duplicato.p.scribitur. Conuertitur autem.b.in consonantes sæ
pissime sequentis dictionis. Verum cum dictione incipiente a.b.littera non componitur. Cum dictione
uero incipiente a.c.componitur:& aliquando transit in.c.aliquando suscipit.s. Nonnunq̃ uero immuta-
bile remanet. Transit quidem in.c.ut occido quod ex ob & cædo componitur. Occumbo quod ex ob &
cubo cubas similiter componitur. Vnde ab eo composita tam primæ q̃ tertiæ coniugationis inueniunt.
Et idẽ habent præteritũ ut incubo.bas.incubui.& incumbo bis cũ adiectione ipsius in similiter facit incu-
bui. Et simili mõ occumbo occumbis cũ.m.facit in præterito occubui. Occupo ex ob & capio componi-
tur:significat locũ tenere aut capere. Nonnunq̃ in capere:ut apud Liuiũ libro.xxxiii. Nã & ipsis uocanti-
bus urbẽ hanc accæpi non occupaui.i.non ui cæpi. Significat aliquãdo antecapere siue præoccupare. Vn
de p̃occupatio. Cicero officiorũ libro primo. Sunt ãt nulla priuata natura: sed aut ueteri occupatione ut
hi qui quondã uĩ uacua uenerunt. Est ẽt occupare quod in medio siue mediũ atq̃ in cõmune positũ est an
te cæteros capere ut. Quintilianus: Multa nihilominus quæ liberata fuerunt transeunt in ius occupan-
tium:sicut uenatio & aucupatio. Inde occupatus is dicitur:qui ante negocio aliquo detentus nõ potest al
terius negocio operã dare. Cicero:nemo inquit me conuenire uoluit cũ esse occupatus:hoc est cum cõuer
sarer me quibusdam aliis negociis ante præuẽtum. Similiter occupatio ea uocatur:cum alicui necessariæ

rei & cui ante omnia operam dare debemus cum diligentia uacatio. Suscipit uero .s. ut obscuris: quod ex
obs & carus componitur: quasi minime esse carus dicatur. Obsoleo quod teste Prisciano in octauo Non
ex ob & soleo sed ex obs & oleo cōponitur: & est quasi reiicior ut Cicero de imperio Cn. Pompeii obso-
leuit iam ista ratione multo magis quam uerbis refutata. Idem pro Celio: Chartæ quoqꝫ quæ illā pristinā
seueritatem obtinebant obsoluerunt. Obscœnus similiter suscipit .s. Nam teste eodem Prisciano ex obs
& in canendo: uel ex obs & κοινῷ componitur. Vnde inquino quod sic quoqꝫ intelligendū puto obscenū
ut duo significat: Ita duplicem habet compositionem: duplici orthographia signat Nam signat aliquando
quidem abominabile augurium. ut Virgilius in primo georgicorum: Obscenique canes importunæque
uolucres: & tunc quoque a canendo ops .i. contraria & mala dicitur: & sine diphthongo scribitur. Quan-
doque uero dicit turpe quid & immundum: & tunc ex obs & cœnum componitur: quod a κοινῷ uerbo
græco deducitur: hoc est apud nos inquino ex eo scilicet: quod quæ multum cōmunia sunt; turpia & im-
munda ut plurimum fiunt. Nam id uerbum propria significatione cōmunicare designat; Et sic quoqꝫ cū
œ. diphthongo in penultima scribitur. At Varro libro sexto de lingua latina dixit obscænū cum .æ. diph-
thongo scribendū esse: & a scæna deduci: hoc ē nō ex obs sed ex ob & scæna cōponi: quæ ut uidebimus in
sequentibus cū .æ. diphthongo scribitur. Remanet aūt īmutabile in hac dictiōe obcæco ut multi uolunt:
quæ cōponuntur ex ob & cæco cæcas: nec plus quam simplex uerbū ipsum designat Si uero ob cum dicti
one incipiente a .d. cōponatur: integra semp manet: ut obdo quod ex ob & do uerbo cōponitur & ꝑ clau
do poni consueuit. ut Terentius in eunucho. pessulum hostio obdo. Obduco .i. tego ut exposuit Seruius.
cū ait Virgilius in bucolicis: Limosoqꝫ palus obducat pascua iunco .i. tegat: Idem in moreto: Et cinis ob-
ductæ celabat lumina prunæ. Si tamen Virgilius illud opusculū cōposuit. quod a doctis nō creditur. At se
quente .f. cōmutat ob præpositio .b. in .f. offendo ex ob & fendo uerbo: quod sic quoqꝫ simplex in usu nō
est componitur. Vt simili modo nec spicio: nec fragor ne perio: & tamen in compositione ea habemus:
ut aspicio despicio: suffragor refragor: apio & repio. Quæ Papiriano teste cū uno .p. in ꝑsenti: & cū dupli
cato in præterito scribuntur: ut de illis in sequentibus apparebit. Officio similiter ex ob & facio compo-
nitur: & quasi noceo dicitur. Vnde per antiphrasim officiū quidam dici uolunt quia ut prosit agitur. Ideo
nonnulli officium ab efficiendo dictum putant. Et nonnunquam pro honore ponitur: ut circumstabant
senatores Cæsarem sedentem in aurea sella officii gratia .i. honoris. Aliquando uero obsequiū siue bene-
neficium īdicat ut Cicero odiosum sane genus hoīum est officia exprobantiū quæ meminisse debet is in
quē collata sūt nō cōmemorare qui cōtulit. Vir. li. æneī. primo Nō metus officio nec te certasse priorem
Pœniteat. Nonnunquam autem & pro alicuius artis ratione accipitur ut officium grāmatici tale est offi-
cium archithecti: officium medici. Sane offa cum ꝑ duplex .f. scribatur & primā habeat longam: ut Iuuena
lis in primo. patruo similes effunderet offas: tamen in deriuatiuo perdit unū .f. & fit prima breuis: scribiť
qꝫ ofela: ait idem in satyra Atticus eximie: At rudis oī tempore & exiguæ furtis imbutus ofellæ. Si uero
ob cum dictione incipiente a .g. componatur: in .g. ipsum cōmutatur: ut oggānio quod ex ob & gānio cō-
ponitur. Et est ganire proprie uulpium. Vnde apud aliquos pro stulte loqui. Apud alios uero pro inculca-
re. Apud nonnullos autem pro irridere ponitur. Et inde ogannio quasi contra gannientem gannio. Rur
sus & cum dictione incipiente ab .m. conuertitur .d. in .m. Immo ut ostendit Priscianus magis abiicit .b. nā
ex ob & mitto dicendum esset ommitto cum duplicato .m. sed cum prima breuis ponatur: abiicitur a poe
tis .b. & dicitur omitto. Terentius in adelphis: Omitte mulierem. Horatius in secundo sermonum: Aut
spem deponas: aut partem illusus omittas. Idem in epistolis: Quem sua culpa premit deceptus omitte tu
eri. Similiter omutesco absque .b. scribitur. Si uero cum dictionibus incipientibus ab .n. præpositio ob cō-
ponatur .b. ipsum prorsus seruatur: ut obnitor. ex ob & nitor: quasi contra nitor & conor. Vnde obnixus
participium formatur: obnoxius uero ex ob & nexus componi quidam uolunt quasi obstrictus & obliga
tus obnixus esse dicatur. Plautus in asinaria: Maximas opimitate: & gaudeo effertissimas suis heris ille
una mecū pariet gnatoqꝫ: & patri: adeo ut ætatem ambo ambobus nobis sint obnoxii nostro deuinctī
beneficio. Cecilius in chrisio: Quamquam ego mercede hic conductus tua aduenio: ne tibi me esse ob eā
rem obnoxium reare: audibis male: si male dicis mihi. Si autem componatur ob cum dictione incipi-
ente a .p. transit .b. in .p. ut oppono oppugno: quod est quasi contra pugno: unde oppugnatio. Non enim
recte dicitur pugnaui urbem: sed bene oppugnaui: sicut expugnaui cum pugnando uici: ut in sequenti-
bus uidebimus Oppeto quod significat morior: & licet plærumque sine accusatiuo ponatur: intelligi ta-
men consueuit hoc est mortem. Virgilius in primo æneī. O terque quaterque beati Quis ante ora pa-
trum troiæ sub mœnibus altis Contigit oppetere. Aliquando uero ponitur cum ipso accusatiuo. ut Ci-
cero de diuinatione: Aequius inquit esse censuit maturam oppetere mortem. Verum ut paulo ante teti-
gimus: sequēte .p. nōnunq̄ ob abiicit .b. ut aperio: quod ꝑ unicū .p. scribitur. & ex ob & perio: cuius simplex
in usu non est: scdm quoidā componitur. Alii uero ex ob & uerbo pario: quod apud antiqssimos Priscīao
teste nō solū tertiæ sed ēt quartæ cōiugationis erat. Vnde Ennius: Oua parire solet genus pēnis condeco
ratum. At cum dictionibus īcipiētibus a .q. nō componitur. ob: Sed cum incipientibus ab .r. componitur
& .b. integrū conseruat: ut obruo: qđ ex ob & ruo cōponiť. Significatqꝫ operire siue aqua ut obrutus un-
dis siue terra ut Ouidius in primo de remedio amoris: Obrue uersata cerealia semina terra. Siue per trās
lationem ad animum: ut Quintilianus: Tot uolupetatibus obruere possunt unum dolorem. Simili modo
obrepo obradio: quasi surrepo & surradio. Rursus & si cum dictionibus incipientibus ab .s. componatur.

conseruat ipsum.b:integrum:ut obstrepo obsto. Et idem obstetrix:quia contra parturientem stat. Obsecro obstupeo:obsideo:& idẽ obses:& is dicit᷑:q traditur ĩperio alterius ea cõditione: ut si dator obsidis a fide recedat:recipiẽti sit ius in corpus & uitã obsidis. Et qa obsidionis cã dari cõsueuerat:obsidis nomẽ assũpsit similiter si cũ dictiõibus ĩcipientibus a.t.eadẽ pposito ob cõponat᷑ integrũ.b.cõseruat:ut obtẽpero obturo:obtineo. Quintilianus uero in primo de ĩstitutione oratoria ĩquit in uerbo obtinuit: secũdam.b.literam rõ exposcit. Aures magis audiũt.p. Ex quibus uerbis quidam cõcludere uolũt::ut in qualibet similĩ cõpositione in qua.t.sequitur.b. tunc quoq ipsũ.b.nõ solum sonum suum perdat:sed in.p. ipsum prorsus cõuertatur:& cum.p.eiusmodi dictio scribenda sit:ut obtineo:opturo:supter:supticeo:& reliqua. Alii uero dicunt mentem fuisse Quintiliani:ut per.b.scribi debeat:ac eodem sono litteræ proferri ratio exposcat:sed.p.gratius aures audiant.Ita.s.ut per.p.proferri debeat & nõ per.b.ut simili modo Caius Cneus & amurca:quæ teste Seruio per.g.proferri debent:& per.c.litteram designantur.

De sub præpositione.

S Vb præpositio:quæ similiter in.b.terminat᷑:significat aliquãdo ipsam primã tẽporis partem.ut Vir.in.iii.georg. Sub lucẽ exportãt calathis.i.adueniẽte luce:nõ aũt quacũq pte lucis. Et sub tps ipsum quo pugnandũ erat:hoc est iamiã præsente tempore. Aliquando statim post:ut hæc uerba. Aliquando subter:ut in.ĩnumeris fere cõpositionibus. Nam eadem uia componitur:ut aliæ quas in.b terminari ostendimus. Vnde cum uocalibus quibuscunq sequentibus composita integrum.b.conseruat:ut subagito.subaro:subeo:subigo:et.am cum.i.consonãte:ut subiectus:suboleo:suburbium : quasi uia sub urbe:hoc est urbi contigua. Si uero cum dictionibus incipientibus a consonantibus componatur:manet.b.integrum:nisi sit consonans.c.uel.f.uel.g.uel.m.uel.p. Nam tunc quoque auctoribus Papyriano & Prisciano in eas litteras cõmutatur:ut sigillatim uidebimus. Vnde sequente.b.integra manet: ut subibo: sub blandior . Sequente uero.c.transit in illam:ut succurro:succinericius:succresco quasi:insensibiliter cresco At sequente.d.integra manet:ut subdo:subdolus subditus. Non aũt sequente.f.sed mutat᷑ in illam:ut sufficio suffero suffragiũ:quod a uerbo deponente fragor fragaris quod nõ est in usu & auxiliari apud antiquos significat cõponit᷑ & deducitur. Vnde & uerbũ suffragor suffragaris penultima pducta & pprie suffragia:ut sic dicã:uoces sũt quæ dicebant᷑ ad comitia in tabella ue scribãtur:qbus suã quisq declararet uolũtatẽ:de aliquo eligendo in magistratũ:qualis est electio hoc tpe sũmi pontificis. Et tamẽ suffragiũ p auxilio sæpe ponit᷑. Suffoco quod ex sub & faux faucis cõponitur:ubi diphthongus in.o. producta cõuersa fuit. Ouidius: Suffocent aĩam dira uenena tuam. Suffire ex sub & firo:quod ĩfinitum est:& a fio cõponit᷑ Virgilius libro georgicorũ quarto. At suffire timo cerasq recidere manes: quis dubitetur suffire dixit.i. subministrare. Nã licet a fio habẽte significationẽ passiuam cõponatur:cõpositum tamẽ Papiriano teste fit actiuum. Reperit᷑ ẽt firi.a quo Prisciano teste factũ est fieri:per diuisionẽ unius longæ in duas breues: ut admittier p admitti. Similiter sequente.g.transit.b.in illam:ut suggero suggestum. At sequente.l.integra.b.littera remanet:ut sublego:quod est suffuror. Virgil. in bucolicis: Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nup. Subligo & inde subligar:quod est subligaculũ:seu brachæ:quas induebant histriones in ludis. Iuuenalis in satira Credo pudicitia:Personam thirsũq tenet:& subligat acci. Cicero de officiis libro primo Scænicorum quidẽ mos tantũ habet ueteri de disciplina uerecũdiæ:ut in scænam sine subligaculo pdeat nemo. Veretur.n.ne si quo casu euenerit:ut corporis partes quædã apiãtur aspiciãt᷑ nõ decoræ. Subleuo:qd᷑ a leuo pro alueo componitur. Nam ẽ auxiliũ defensioneq præsto. Cicero Zophirus q se naturã cuiusq ex forma prospicere pfitebatur derisus a cæteris est:qui illa in Socrate uitia nõ agnoscere:ab ipso aũt Socrate subleuatus:cum illa sibi signa ratione a se deuicta diceret. Nõnunq uero significat alleuo:qd᷑ ẽ sursũ tollo:Suetonius in Vespesiani uita:Dũq surgit ac nititur inter manus subleuantiũ extinctus ẽ. Si uero cõponatur sub cũ:dictionibus incipiẽtibus ab.m.transit.b.n.m.ut sũmitto.sũmergo:sũministro: quãquam apud aliquos seruetur.b. At cum dictionibus incipientibus ab.n.ĩtegra semper remanet:ut subnecto: subnixus Si autem dictiones cõpositæ cũ sub incipiãt a.p.transit.b.in.p.ut suppono supplico:quod a sub & plico cõponitur:eo q genu popliteq plicamus:cũ a potentiore aliquo magnũ aliquod pcamur. suppeto:hoc est subministro : a quo suppetias deriuatur:quod ad auxiliũ ptinet.& auxiliũ ipsum designat.ad auxiliũ quidẽ ut Cæsar libro.xxii.cõmentariorum:& nũciabãtur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias uenire, & in eodẽ libro: Suisq rebus timens:elephantisq triginta relictis fuit finibus oppidisq:suppetias pfecta est. Et iterũ in eodẽ atq fugientibus suppetias ire contẽdit. Auxiliũ uero ut Suetonius in uita Vespesiani Legatum insup Siriæ cõsularem suppetias ferentẽ rapta aquila fugauerunt. Plautus in Oedippo: Sed memento si qd sæuiũt senes suppetias mihi cũ sorore ferre:Idem in eodẽ nescio uisus ẽ. Cũ ait auxilia mihi & suppetiæ sũt domi. Supplodo ex sub & plodo:quod ẽ plaudo cõponit᷑:& ẽ pedẽ terræ incutere. Cum.r. uero in qbusdam integra manet:ut subruo.in nõnullis uero transit.b.in.r.ut surripio auctore Prisciano. At cum.s.semp remanet.b.littera integra:ut subsidiũ subsisto:substantia:subsella: quæ ea ut ita dicã scãna sũt in qbus audiẽtes poetas recitãtes uel alios magistros sedere cõsueuerãt:erãtq ẽt tribunorũ:triũ uirorũ quæstorum:& huiusmodi minora iudicia exercentiũ:q nõ in sellis curulibus nec ĩ tribunalibus sed in subsellis cõsedebãt. Iuue.i satira Et spes & rõ:inqt de Statio:sed cũ fregit subsellia uersu Esurit intactam paridi ni uendat agauẽ. Gelli.li.xiiii.noctiũ attica.cũ a ptoribus se in iudicẽ lectum enarrasset:ut iudicia:quæ appellantur priuata susciperet inqt: Sed.n.ego homines illos cum cõsiderabã alterũ fidei alterũ pbri plenum nequaq adduci potui ad absoluẽdũ.iussi igit᷑ diẽ diffũdi at inde a subsellius pago ire ad Phauorinum

philosophum. At sustineo sine.b.scribitur: quia nõ a sub: sed a sursum cõponitur & teneo. similiter & suspiro sine.b.scribitur: & simili mõ a sursum & spiro componitur.i.cũ eximio pectoris sursum spiro aliquid cupio. & construitur cum accusatiuo. Iuuenalis in satira Atticus eximie: Suspirat longo nõ uisam tpe matrem. Conseruat etiam sub suum.b.auctore Prisciano: si cum dictionibus incipiẽtibus.t. componatur: ut subticui: subtraho: subtel: quod ex sub & talo compositum dicunt. Nam est τοκοι λοιτόυιιοΛοΣ.i.caust pedis: quod ut cauum manus quidam etiam uolam dicunt. Sed hæc & alia ut supra uidimus quidam per.p.scribi uolunt & non.b. Alii uero non scribi.p.sequente.t.sed magis.b.sono ipsius.p.proferri.

De sillabis desinentibus in.c.

Nunc ad reliquas consonantes per ordinem procedentes: dicimus auctoribus Papiriano & Prisciano nullam antecedentem sillabam in.c.litteram desinere: nisi sequens quoq; a.c.uel.a.q.incipiat ut bacca quæ cum duplici.c.sine aliqua aspiratione scribitur: & continet intra nominis sui ambitum fructus diuersorum generum lauri oliuæ corni mirti lentiscíq; & aliorum. ut in sequentibus ostendemus. Est etiam lapis præciosus: ut quo nitido precium cortice bacca daret. Et inde baccatus sine aliqua aspiratione quasi baccis.i.pciosus lapillis ornatus. Virgi. libro æneí. primo: Colloq; monile baccatum. At si cum aspiratione ultimum.c.scribatur: aliud significat ut uidebimus in dictione Baccus. Bacca similiter absq; aliqua aspiratiõe cũ dublicato.c.scribit. Et a bucco uerbo: quod ẽ inflo deriuatur: atq; idem ẽ q̃ os.i.ipsa cõcauitas: unde uox procedit: nõ ora labiorũ. Vnde Iuuenalis: cũ ait in satira: Bucca foculũ excitat nõ de extremitate oris: sed de interiori parte dixit: quæ inflari solet: uentũq; cõcipere. Vnde idẽ poeta in eadem satira de cornicibus loquẽs inqt: Notæq; p oppida buccæ. Vbi nõ de labris: quæ latent cũ tuba canit: sed de illa deformi utrinq; inflatiõe intellexit tubã ĩflantiũ. Similiter cũ inqt Horatius: Vt iuppiter ambas Iratus buccas inflet: nõ de labris locutus ẽ quæ inflari nõ possũt: sed de ipsa oris inflatiõe. Nã genæ quoq; aliud qdã significãt: ut in sequẽtibus ostendimus. Vtimur ẽt in plurali buccas: sed in singulari oratores frequẽtes utunt. Bucula uero quæ per unicũ.c.scribitur: diminutiuũ ẽ bouis: quasi parua bos. Baccar per duplex.c. & absq; aspiratiõe scribitur generis est fœminini: & herba contra fascinationes esse dicitur. Virgilius in bucolicis: Baccare frontem Cingite: ne uati noceat mala lingua futuro. Succus cũ duplicato.c.scribitur & descendit a sago: quod genus est uestis æqualiter latæ ex parte superiori & inferiori. Soccus cum duplici.c.similiter scribitur & genus est calciamenti a sacco deductũ: ad cuius similitudinem factum erat. Itaq; ligatum supra pedẽ plicas quam plurimas per totum crus effundebat. Succus similiter scribitur: & a sugo deriuatur. Eccubi cum duplicato.c.scribitur: & ex ecce & ubi componitur. Eccũ similiter ex ecce & cũ. Ecquis uero cum unico.c.sequente.q.scribitur: & componitur ex en pro ecce: & quis: ubi enim ratione sequentis mutatur in.c. ex quo ostenditur eandem uim habere.c.cum.q.idem in quicquam: quod cũ.c.scribitur: ut supra uidimus per commutationem.d.in.c.

De syllabis desinentibus in.d.

Tuero in.d. pariter nulla in simplicibus dictionibus põt antecedens sillaba desinere: nisi sequẽs quoq; ab eadem incipiat: ut addo reddo: Virgilius in.viii. Reddidit una boum uocem uastoque subatro: Redduco cum duplicato.d.a nonnullis positum fuit: Terentius in Phormione: Sectari in ludum ducere ac reducere. Horatius in Epodo: Cætera mitte loqui deus hæc fortasse benigna reducet in sedem uitæ: quæ sane Priscianus inducit non probans cum possit esse iambus & spondeus in locis imparibus: sed certum est eiusdem Horatii exemplum in.ii.sermonum cum ait. Dii tibi dent capta classem reducere troia: ubi reducere necessario primam producit. Alii uero per unicum.d.reduco scribũt: Virg. in.iii.æneí. Erectam classem socios a morte reduxi. Abaddir similiter cũ duplicato d.scribitur. Et is deus esse dicitur quẽ græci βαιτυλον uocant. Vnde sic quoq; lapis ille uocabatur quem Saturnus deuorasse dicitur. Sed de cõpositis ab hac præpositione ad aliud quoq; dicendum uidetur. Nam plærunq; quidem seruatur.d.nonnunquam uero in sequentem litteram commutatur. Sed hoc primum prænotare libet ad præpositionem idem quod circiter significare: ab auctoribus cõstitutam esse. Vt circiter tria milia: uel ad tria milia idem significat. At igitur cõposita cũ dictionibus incipiẽtibus a uocalibus qbuscũq; cõseruat.d.integrum ut: adamare quod ex ad & amo componitur: & est amaturie amare. Cuius rei multa ab auctoribus colligi possunt exempla. Sed hoc solum Quintiliani ex declamationibus sufficiat. Me quidem marite si qs interroget oẽs matres liberos suos tanquam adamauerunt amant. Videbis oculos nunquam a facie uultuque: deflectere: comere caput: habitumque componere: suspirare cum recesserint: exultare cum uenerit: conferere manibus pendere ceruicibus: non osculis: non colloquiis non præsentiæ uoluptate satiari: hæc ille. Verum amare generalis est significari: et idem quod diligere denotat: nisi quod quiddam plus significare uolunt. ut. Cicero ad brutum. Sic igitur facies: et me aut amabis: aut quo contentus sum diliges. Idem ad Dolobellam: ut mihi denique amare uideat: antea dilexisse. Adedo.i.corrodo ex ad et edo componitur. Ademptus cum.m.ante.p.scribitur et componitur ex ad et emptus: ubi euphoniæ causa interponitur.p.quia.m.ante.t.immediate locari non potest ut supra tetigimus: et in sequẽtibus clarius ostẽdemus. Adimo ex ad et emo quasi diminutiuo: et aufero. Adigo ex ad et ago. Aditus ex ad et eo itus. Adorato ex ad et oro: quod est ore precor componitur. Et tamen sine ore hoc est sine uoce aliquando fit: non tamen sine gestu corporis. Vnde elephas et phoenix et alia quædam irrationabilibia solemn adorare dicuntur. Adulor ex ad et aula componitur: quia id aulici maxime obseruant: et fit conuersione au.diphthongi in.u.longam. Aduro ex ad et uro componitur: et magis actionem: q̃ passionem significat. Simili modo cum.u.consonante conseruat.d. ut aduenio et inde aduentare: quod non est ad

uenire aut uenire: sed proximum esse ueniendo: ut Cuicunque obuius sit nunciat hostes aduentare:
Componitur ad similiter cum dictionibus incipientibus a. b. & ipsum integrum in ea compositi-
one cõseruat: ut adbibo: quod teste Prisciano cum. d. ante. b. scribitur. Similiter adbreuio. At sequente. c:
eodem auctore transit. d. ipsum in. c. litteram: ut accedo: quod ex ad & cedo cedis cessi componitur: & pro
ducit penultimam: accessus & accessio: ambo ex ad & cedo componuntur. Inter se tamen significato diffe
runt: quia accessus est aditio atq; apropinquatio: accessio autem adiectio atq; incrementũ: Et huius ratio
est: quia id uerbum a quo descendunt dupliciter & regit & significat: ut accede ad ignem huc. i. adi appro-
pinqua. Quin & hoc calamitatibus meis pondus accessit: uel ad calamitates: hoc est adiunctũ est & incre-
uit. Quae differentia rara est in consimilibus nominibus. Nam fatus & fatio idem sũt: cultus & cultio: mo
tus & motio: cursus & cursio: abusus & abusio: actus & actio. Nisi quod dicimus actionem causarum: non
actum: & actum comoediarum non actionem. Similiter gestus & gestio nõ parum differunt: nam gestus
est actio quaedam: & quasi ꝓnunciatio corpis. Gestio uero administratio quaedã: & parũ in usu est. Acco-
la ex ad quod ẽ iuxta & colo. i. habito cõponiť. Vnde ꝓprie is diciť q iuxta habitat: siue iuxta aquas siue iu
xta mõtes. Nec refert in suo an alieno: ut acolla uulturni: acola padi: acolla rhodani. Atq in mõtibus do-
mos urbesq; positas habent. Incolae ꝓprie dicũtur: Accuso ex ad & causo cõponiť. Et ẽ accusare teste Ser.
& pluribus grãmaticae auctoribus maioris de minore. Incusare uero minoris de maiore. quã sane differẽ
tiã apud neminẽ antiquorũ compi: Itaq; ne in his insistere uidear: accusare ẽ uel apud iudices uel apud aliũ
quẽuis: ẽt apud illũ ipsum quẽ accuses significare: atq; ostẽdere aliquẽ peccasse. Incusare uero ẽ mores al-
terius rephendere: & plerunq; cũ querela: quod ab illo iniuria sis affectus. Sic apud Virgiliũ Terentiũ Cae
sarem caeterosq; auctores semp ãnotaui. Et inde accusatorius is diciť qui accusat. Nam quae in orius oria
orium a uerbis uel a uerbalibus in or magis descendunt actionẽ significant. Si uero. ad. cũ dictionibus inci
pientibus a. d. cõponitur: suum. d. integrũ conseruat: ut addisco quod per duplex. d. scribiť & ex ad & disco
cõponitur: quasi bene disco. & in praeterito corripit penultimam Vnde disco absq; ad praepositione ẽ ut
intelligas. edisco uero ut memoriter cõplectaris. Quintilianus de institutione oratoria libro primo. Illď
ex cõsuetudine mutandũ prorsus existimo: in his de qbus nũc disserimus aetatibus: ne oĩa quae scripserũt
ediscant. Addico cũ duplicato. d: scribitur: & ex ad & dico cõponitur: quod apud iurisconsultos est uende-
re per licitationẽ: hoc est in uenditiõe publica: ubi alius alio maius precium polliceť: ut sibi potius q̃ alteri
uaenalia addicãtur: Vnde aditio cũ publicato. d. & . c. ante. t. scribiť. Sicq; apud iuriscõsultos titulus est: De i
diem additione. Quem qdam nostri temporis iurisperiti nõ intelligentes emendant dicẽtes de in diem
adiectione. Vbi nõ uerba modo sed sñiam ac ius ipsum corruperunt: Paulus iurisconsultus: Si uenditor si
mulauerit meliorem allatam cõditionem: cũ minoris uel ẽt tantidẽ alii uenderet: utriq; emptori in solidũ
erit obligatus. Sed si emptor alium idoneũ nõ subiecit: eiq; fundus addictus est. Non uideo inquit quẽad-
modum priori sit emptus cũ alia cõditio & uera subsecuta est. Sed si neuter subiecit emptorẽ: maiore aũt
est precio addictũ est ꝑdium ei: qui soluendo nõ est abitũ est a priori emptione: quia ea melior ĩtelligitur
quã uenditor cõprobauit: cui licuit nõ addicere. Quo uerbo Cicero pro Cecinna saepe utitur: Vt deter-
rerentur emptores multi partim gratia Caesenniae: partim precio fundus addiciť. Et paulopost: Quasi ue
ro nos aut ei negẽus ad dictũ: aut tamen quisq fuerit: qui dubitaret quin emeret. Similiter Quintilianus ĩ
agro redempto oẽs facultates in precia collegi: ius seruulos penates: & oĩa utiliora properanti festinatio
ne parentis ad dixi. Inde addicti apud ueteres dicebãtur: qui praetoris pronũciatione ac iussu cum soluen
do non essent creditoribus uendebanť: de quibus crebra apud Liuium mẽtio habetur: & addictus mor-
ti destinatus dicitur. Cicero libro officiorũ. iii. Et is qui morti addictus esset: paucos sibi dies cõmendãdo-
rum suorum causa postulasset quas factus est alter. Additus sine. c. ex ad & datus cõponitur. Verum cum
dictõibus incipientibus ab. f. si. ad praepositio cõseruare. d. ipsum habeat: uel in alterum. f. cõmutare: dubiũ
apud antiquos fuit. Nam asserebant grãmatici quidã cõseruandum esse ipsum. d. idq; in antiquis quibusdã
scripturis apparere dicebant: ubi adfatur cũ. d. scriptũ erat atq; adfore similiter. Quare & in aliis sic quo-
q; scribendũ esse existimabant. cũ nõ sit rõ in uno maior q̃ in reliquo. Aliis uero uisum fuit. d. in. f. cõmu-
tari: ac molliori sono proferri: q̃ si. d. ipsum cõseruetur: quod etiam Prisciano rationabilius fuit uisum ut
affectus cum duplicato. f. & . c. ante. t. Nam ex ad & factus componitur: ubi. a. in. e. commutatur. Sane affe-
cta teste Gellio libro. iii. noctium atticarum sicuti. M. Cicero & ueterũ elegantissimi locuti sunt: ea ꝓprie
dicebantur: quae nõ ad finẽ ipsum sed proxime finem progressa deductaue erant. Affatim quod cum du-
plicato. f. quandoq; scribitur facunde significat: & antepenultima producit. Si uero cum unico. f. scribatur
ex. a. compositum dicũt & fabile: quasi abunde & non dicibiliter significet: cuius antepenultimam corripi
uolunt. Affabilis cum duplicato. f. scribiť: ex ad & fabilis componi dicunt: si autẽ cum dictionibus incipi-
entibus. a. g. componatur: ex simili causa. d. in. g. mutare uolunt: ut aggero ex ad & gero quasi aggrego
unde ager deducitur & simili modo scribitur. & est teste Seruio super octauo aeneidos cuiuslibet rei coa-
ceruatio: unde fossae aut ualles possunt repleri & super decimo aeneidos ait: agger proprie terra illa dici-
tur: quae facto uallo propius ponitur. Sed abusiue & muros & munimenta aggerem etiam dici retulit
ut Virgilius. Quin intrant portas atque ipsis proelia miscent. Aggeribus moerorum & inundant sangui-
ne fossas. Nonnunquam uero eodem Seruio teste: super. viii. aeneidos. Agger media est uiae eminentia ex
aggeratis lapidibus: strata. Vnde dixit Virgil. Qualis saepe uiae depraehensus agger serpens. Sane si cum
dictionibus. ad praepositio incipientibus a. gn. componatur abiicit. d. ipsum: ut agnitus agnosco. Simi-

li modo si sequatur.f.p.uel.f.c.ut uidebimus. Si uero cum dictionibus aspiratis cōponatur.ad.conseruat.d
& idem est ac si cum uocalibus componeretur: ut adhæreo adhibeo: quod ex ad & habeo componitur.ad
hortor & similes. Verum si cū dictionibus incipiētibus ab.l.cōponatur: cōseruant aliqui.d.integrū. Alii ue
ro cōuertunt in.l.quod Prisciano magis placuit: & melius scribi alludo cū duplicato.l.q̄ adludo cum.d.āte.
l.uoluit. Similiter alleuo magis q̄ adleuo: quod ex ad & leuo cōponitur: significatq; in altū tollo: uel de imo
& ubi quod iacet atq; proiectum est sursum leuo. Quintilianus lib.undecimo. Vidi īquit multos quorum
supercilia ad singulos uocis conatus alleuarentur. Idem homini in aquam lapso: atq; ut alleuaretur oranti
Alleuio similiter scribitur: & componitur ex ad & leuio leuias. quod ē pondus auferre uel diminuere. Al
lubesco ex ad. & lubesco: quasi lubens facio .i. obedio: Si autem ad cum dictionibus incipientibus ab.m.cō
ponatur: ipsum.d.integrum conseruat: ut admitto: quod ex ad & mitto cum duplicato.t.ut uidebimus cō
ponitur: & significat teste Prisciano in octauo assumo scilicet & pecco. Iuuenalis in satira Credo pudiciti
am: Iam fas est admitte uiros.i.assume: Idem in eadem: Quid phecas admisit? quænam hic est culpa puel
læ? admisit dixit pro peccauit. Simili modo admoneo: admiror: administro: & similia. At cum dictiōibus
incipientibus ab.n.uoluerunt quidam modo consimili ad ipsum: d. conseruare: ut adnitor adnuo: Quod
Prisciano non placuit: sed potius mutari in.n.uoluit: & scribi annitor: annuo: annumero: & alia similiter.
Sane sequente.p.absq; alicuius dubitatione in similem litteram conuertit.d.ut appello ex ad & pello pel
las: quod est uoco componitur. Vnde appellare est alium aduocare. At appello appellis simili modo cum
duplicato.p.scribitur: cui simile est impello. Vnde appuli in præterito.i.applicui deriuatur. Terenti. Post
quam poeta animum ad scribendum appulit .i.applicuit. Si uero cum unico.p.scribatur.idē est quod amo
ueo. Nam componitur ex.a.quod priuationem indicat: & pello pellis: ut apulsus ab ubere.i.amotus. Vir
gi.appendo ex ad & pendo pendis componitur: & est suspendere: ut appendi uuam cum ad lancem state
ráque ponderaui. Cicero in Antonium: ut iam appendatur pecunia non numeretur: & in proœmio ora
tionum Aeschini ac Demosthenis a se translaturum figurate ad incorporea transtulit cum ait: Et putaui
non annumerare lectori dedere: tanq̄ appendere. Similiter apparo ex ad & paro componitur: & diuer
sum ab eo quod est præparo significat. Nam præparare est antea parare: quæ quis utilia sibi fore credit.
Cice. officiorum libro secundo: Facile totius cursum uitæ uidet: ad eamq; degendam præparet res neces
sarias: ut pastum latibula: & alia generis huiusmodi. Apparere uero est ad dignitatem quandam ac uerius
pompam se aptare. Idem de oratore libro.iii. Illa quæ in apparatu fori appellantur insignia. Et licet appa
ratus quandoq; utrunq; significare uideatur: ut apparatus belli quasi præparatio. Id tamen potius est ex q̄
dam consequentia q̄ proprietate. Nam ut dicimus: naues non modo istructas: sed etiam ornatas: quia ut
instructores ad bellum eo pulchriores sunt. Itaque apparatum belli uocamus: quæ ad bellum quodam de
core & ornamento aptant̄. Sane p̄positio.ad.nonnunq̄ sequēte.p.littera.d.abiicit: ut aperio quod ex ad
& perio: ut quibusdā placuit cōponitur: cuius uerbi simplex in usu nō ē. Aliis uero quibusdā & Prisciano
in.viii. magis uisum est ex ad cōponi & pario: quod apud uetustissimos ut supra ostendimus nō solum se
cundum tertiā: sed ēt scdm quartam cōiugationē declinabat̄: & hēt primā breuem. Iuuenalis i satira Cre
do pudicitiam inquit: Protulit ut mos ē: & apta palluit agna. At repio quod ex eodē uerbo cōponitur: &
cum unico.p.scribitur: quasi defraudet̄ una consonante ratione p̄positionis in præsenti: in p̄terito dupli
cat.p.scribitur: quasi defraudet̄ una consonante ratione p̄positionis in p̄senti: in p̄terito duplicat.p.& tē
pus recuperare uidet̄: quod simili modo in cōperio & comperi ratione p̄positionis opportunum nō fuit.
Si aūt ipsa p̄positio.ad.cum dictionibus incipientibus a.q.cōponatur.ipsum.d.in.c.cōuertit: ut acquiro
ex ad. & quæro acquiesco ex: ad. & quisco. Sed sequēte.r.uoluerūt antiqui ipsum.d.integrū conseruari: ut
adrideo. Quod Prisciano nō placuit: sed magis in.r.cōmutari uisum fuit: ut arrideo: arripio: quod: ex.ad.
& rapio cōponitur. Simili modo sequente.s.uolebant nōnulli.d.integrū conseruari debere: ut adsumo:
adsisto. Quod similiter eidem auctori nō placuit: sed potius cōmutatione.d.in.s.scribi uoluit: ut assumo:
assisto: assideo ex ad & sedeo: quasi iuxta sto. Et inde assiduus. assector ex ad & sector: & est comitatum p̄
sto: non in itinere: aut nauigatione: aut militia. sed fere per urbem. Cicero de oratore libro primo: Cum
ædilitatem Crassus peteret: eumq; maior natu & cōsularis Sergius Galba assectaretur: quod filio suo de
spondisset. Verum si sequens dictio ab sc. incipiat: & componatur ad præpositio subtrahitur.d.ut ascēdo
quod ex ad & scando cōponitur: ascribo qđ ex ad & scribo cōponitur: ascisco quod ex ad & scisco forma
tum scilicet a scio cōponitur. Et est remotum aliquid quasi sciri uocatū capere. Cicero de oratore: Quod
minime politæ minimeq; elegantes sunt asciuerunt aptum suis auribus opimum quiddam & quasi adi
pale dictionis genus. At conscisco fere ad mortem pertinet. Nam plærumq; sic legimus mortem sibi ip
si consciuit: Mortem tibi ipse consciscis. Compitur etiam rescisco: quod proprie designat rem postquam
gesta est scire: quam nesciebas cum gereret̄: præsertim ad te tuosue p̄tinentem. Terentius in adelphis: En
tibi resciuit oēm rē. Id nunc clamat scilicet. Gellius uero dixit resciscere esse rem occultam inopinatam ī
speratamq; cognoscere. Quod mihi non uidetur: Nam si uideam hominem cælo uolantē: ut fecisse Dæ
dalus Perseusq; fertur. Aut aliquem e terra prodire qualem Tagem fuisse ab hetruscis creditum est: Aut
satirum aliquem semiuirum semicaprumq; quem uidisse nonnulli scripsere dicat ne resciuisse? Et ut puto
non dicam: Subtrahitur etiam ab eadem præpositione ad ipsum.d.si cum dictione componitur ab.s.in
cipiente .ut aspicio: quod teste Prisciano in.viii. ex ad & spicio uerbo: quod simplex non est in usu com
ponitur: & inde aspectus. & similia. Si autem cōponatur ad cum dictionibus incipientibus a.t.mutatur.d.
in.t.ut attineo ex.ad. & teneo: attingo ex ad & tango: attraho ex ad & traho attamen ex ad & tamen

De syllabis desinentibus in.f.

f Quoq; nullam sillabam per se terminat: hoc ẽ nisi loco.b.uel.d.uel.s.uel.x.in compositione obsequentiam unius istarum sit posita: ut ex ob & facio officio: ex ad & factus affectus: ex dis & facilis difficilis. Similiter ex dis & fundo diffundo: eodem modo ab ex & facio efficio.

De sillabis desinentibus in.g.

Similí mõ.g.apd latinos nullius sillabæ ẽ terminalis. nisi cũ loco.d.uel.b.ponit̃: ut supra uidimus.nã ex ad & gero fit aggero: ex sub & gero suggero.

De sillabis desinẽtibus in.h.& in.K.

Non ẽt põt.h.aspiratio integrã sillabã terminare: quod si in qbusdã interiectiõibus ĩcõperit̃: ut uah ah: & oh.putat Priscianus per apocopã fieri: cũ perfecta sint uaha aha ohe. Similiter.K.nullius sillabæ terminalis esse potest.

De sillabis desinentibus in.l.

n N.L.uero litterã quacũq; cõsonante sequente antecedens sillaba terminari potest: ut albus ulcus calcearium: quod pro calceo ponit̃: et cibaria pro cibis: fulcrum qui & lectus dicitur. Nam est quo iacente fulcimur: idest sustinemur: ut dixit Seruius in sexto. Iuuenalis in satira Credo pudicitiam ait: Antiquum & uetus est alienũ Posthume lectum cõcutere atq; sacri genium cõtemnere fulcri. Mulcrum quod cũ.c.absq; aspiratione scribitur: & a mulgeo deriuatur: facitq; in plurali mulcra. similiter ante.d.ãte.f.ante g.& ante alterũ.l.ut ualde: Alphenus nomen est uiri propriũ. Algeo culleus cũ duplicato.l. Nãq; uter ex corio ab occuliendo.i.claudendo dictus. Nam in eo scelestissimi hoĩes cum simia gallo & serpente inclusi iaciebantur in mare. Vnde Iuuenalis in satira Stemata quid faciunt ait. Quis tã pditus ut dubitet Senecam præferre Neroni? Cuius supplicio nõ debuit una parari Simia: nec serpẽs unus: nec culleus unus. Pugillaris similiter cũ duplicato.l.scribit̃: qui & pugillare in singulari. At in plurali solũ pugilares dicimus: & significat tabellas cæreas: siue ligneas: siue alterius materiei: ĩ qbus stilo scribimus. Vnde a pugno deducit̃ quo cõpræhendi consueuerãt. Palla similiter scribitur: & proprie uestis est mulieribus deducta usq; ad uestigia dicente Virgilio lib.xi.de Camilla: Pro crinali auro pro longo tegmine pallæ Tigridis exuuiæ per dorsũ a uertice pendent. Tollo eodem modo scribitur: & duo significat.s.capio & educo: ut sustuli filium.i.suscepi filium. Item sustuli filium idest educaui. Et ab utroq; fit sublatum. Terẽtius: Quicquid peperisset decreuerat tollere: idest educare. Similiter Iuuenalis in satira Credo pudicitiam cum ait. Tollere dulcem cogitat hæredem. Quod etiam de suscipiendo intelligi potest: si quis sequentia recte inspicit. In quibus ostendere uult Vrsidium tanq̃ sibi placeret lex iulia de adulteriis desistere uelle ab hoc crimine: & ducere uxorem procreandorum liberorum gratia. Sed alia de suscipiendo uidentur esse exempla. Nam certe Alexãder magnus ex uxore liberos non educauerat. Atqui ipse apud Curtium ait: Ego ipse Orthoxartis persæ filiam mecum matrimonio iunxi. Non dedignatus ex captiua liberos tollere. Papinianus iurisconsultus de legatis & fidei cõmissis secundo: Mando meæ filiæ pro salute sollicitus ipsius: ut quoad liberos tollat testamentum non faciat. Ita enim poterit sine periculo uiuere. Quin & eadem significatiõe ponitur sublatum: ut Suetonius de patre Neronis: decessitque pirgis morbo aquæ intercutis sublato filio Nerone ex Agrippina Germanico genita. Nam pater Neronis filium uix uidit. Sane tolero non per geminum.l.sed per unicum scribitur: cum prima sit breuis. Iuuenalis in satira Credo pudicitiam. Quædam parua tamen sed nõ toleranda maritis. Similiter uolo ꝑ unicum.l.scribitur & corripitur atque eodem modo uelim & uolam. At uero nolo producitur & nolim & nolam: licet uellem & nollem per geminatum.l.scribantur: & sic primam producant. Caleo similiter & callidus per duplex.l.scribitur: ut Iuue. Callidus & tristes digitos impressit aliptes: & caleo per unicum.l.aliud significat. Pelagus similiter quod græcum est per unũ exaratur.l.& primam corripit. Iuue.in satira: Natali Coruine die. Et pelago postq̃ parcæ meliora benigna Pensa manu ducunt. Vlmus cum.l.ante.m.scribit̃. similiter palma: & inde palmula quæ est extrema pars remi eo q; est in modum palmæ ꝓtenta. Vir.libro æneí.v. Et leuis stringat sine palmula cautes. Significat etiam palma uictoriã: quia palmarum artificio acqritur. Quin & teste Seruio in.xi.æneí.dicitur et toga: quã merebãtur hi: qui deportassent de hostibus palmã. Alnus per.l.ante.n.scribit̃: arbor est. Culpa cum.l.ante.p.scribitur. Vlpianus similiter quod nomẽ est iurisconsulti. Fulsit cum.l.ante.s.scribitur. similiter excelsus: Altus uero cum.l.ante.t.& eodem mõ consulto uerbũ: quod a cõsulo format̃: & significat deliberare: quod quidẽ fit cum adest qui cõsilium petit: & qui cõsilium dat. Et inde cõsultatio deliberatio. Et cõsultor qui ꝓ eo qui aliũ cõsulit accipi solet. Nonnunq̃ ẽt ꝓ eo qui aliũ consulit: ut Salusttius in iugurthino: Simul inqt ab eo petiit: ut fautor cõsultorq; adsit. Cõsultus uero est homo prudens & sciens: dignusq; a quo consilium petas. Et aliquãdo quidẽ est participiũ: ut cõsulti medici dixerũt eundem esse langorẽ. Aliquando uero nomen: ut Hora.in primo carminũ. Parcus deorum cultor & infrequens insanientis dum sapiẽtiæ cõsultus error. Liuius lib.x.ab urbe: Callidos solertesq; iuris atq; eloquẽtiæ consultos. Vnde in primo dixit de Numa Põpilio cõsultissimus uir: ut illa quisq̃ ætate esse poterat: & inde componitur iuriscõsultus si compositum est. Horatius: Eris tu qui mõ miles mercator: tu consultus modo rusticus. Quod ẽt dici solet iureconsultus. finit ẽt syllabam.l.sequẽte.u.cõsonãte: ut silua de qua in sequentibus. Peluis a peluendo dicta. Puluis similiter qui generis est masculini: & apellendo nomen assumpsisse dicitur: facitq; diminutiuum ex se puluisculum generis neutri: ut Hieronymo placuit. Masculine tamen posuit Apuleius de Magia cum ait: nisi ut petisti munditias dentium: nuelas oris ex arabicis frugibus tenuem candificum: nobilem puluisculum: complanatorem gingiuulæ: & reliqua. Vnde ait Seruius super.xii.æneidos: Puluis

uis ille quo utuntur puellæ etiam cinis dicitur. Ad cuius differentiam alius puluis cinis inmodus uocatur
ut Vir.libro georgicorum primo: Et cinerem imodum latos iactare per agros. Vnde a cinere.i. puluere
puellarum dicuntur cinifiones: ut Horatius: Custodes lectica cinifiones parasitæ. Terminat etiam.l.silla
bam sequente.x.ut mulxi. Verum ante.q.uel.r.non inuenitur.l.nec.h.aut.K.possunt ipsum.l.consequi.

De sillabis desinentibus in.m.

m Terminare potest sillabam in media dictiōe: quando sequens fillaba a.b.incipit uel.p.uel altera
m.hoc est ante has litteras.nō etiam.n.stare potest: quia si p cōpositionem interueniret: cōuerti
debet in.m. Sed ēt ante.d.&.l:&.s.& sc̄dm alios ante.q.pōt.m.fillabā terminare: ut ostendimus.
Ante.b.ut umbra: & inde umbratilis is dicit̃: q umbratus siue umbra tenus est: ut uita ūbratilis & res um
bratiles: idem uita umbra & opaco marcescens. Cambises: de quo in sua dictione uidebimus. Membrū &
inde membratī: quod est p mēbra. Ambio & inde ambitos: unde ambitio & inde ambitiosus is dicit̃: qui
nō suæ uirtuti cōfidit. Vnde nō recte gradit̃: sed per circuitū: siue qd̄ romani: q honores poterāt singulos
circuibant p̄hensantes rogantesq̄ ut se in suffragiis adiuuarent: ut uidebimus in dictiōe Roma. Siue q̄ qui
pro adipiscendis honoribus solliciti sunt: cū rogant exordio quodā longiore: & uerborū circuitu utuntur
Vnde ambitus semp in actu ē: & ea facit: quæ ambitio: quæ est in aīo facere cōpellit. Nonnunq̄ uero am
bitus pro specie quadā fauoris: & captatione misericordiæ ab auctoribus ponit̃. Quintilianus: Si iuuenis
īnocentissimus iudices uti uellet ambitu tristissimæ calamitatis poterat allegare nobis amissam in oculis
cogitationū oīum temeritatem. Vnde ambitiosus ēt mō consimili nōnunq̄ accipitur. Vt idem libro sep
timo institutionū. Non sum ambitiosus in malis: nec lachrimarū augere causas uolo: utinam esset rō mi
nuendi. Ouidi.libro.iii.de ponto: Sed tamen hoc factis adiunge prioribus unum Pro nostris ut sis ambiti
osa malis: Cambio quod originem habet græcam & p̄teritum facit campsi. Nā a καμπτω uerbo græco
deducit̃: quod in præterito facit κεκαμψα. Vnde campso cāpsas solebant uetustissimi dicere. Ennius in.x.
Leucatem campsant. Recūbo recumbis similiter quod est tertiæ cōiugationis: atq̄ idem cū recubo recu
bas: ut Virgi.in buco. Recubans sub tegmine fagi. Columbus similiter & columba: quæ teste Varrone a
culminibus dicūtur: quia alte nidulātur. Ante.p.ut imperiū & in imperiosus: quo uno mō imperii ostenta
tor designat̃: utputa in exercenda sæuitia: qualis Torquatus apud Liuiū qui filium sæuitia ob imperiū cō
temptum occidit. Vnde imperiosus appellatus est. Altero modo is significatur. qui impii habitationē de
tinet: seu plenitudinē. Impedio similiter scribit̃: & inde impedimenta: quod duo significat. Vnū est diffi
cultate: quod in cōmotiori usu habet̃. Salustius: Occulte per amicos & maxime per hoīes nominis latini:
& socios italicos impedimenta parabant. Curtius: Vtiā unum & duas puellas itinerū agminumq̄ impedi
menta triginta milibus talentū auri penutes. Cicero: Cum primū impedimēta naturæ diligentia idustria
q̄ superit. Significant ēt impedimenta iumenta: quæ sarcinas: uel alia bellica instrumenta gestant. Et sarci
næ res sunt: quæ in uia portant̃. Curtius: Magno consilio iacturam sarcinarū ipedimentorumq̄ contem
psit. Et iterū sarcinas & impedimenta ibi cum p̄sidio reliquit. Liuius similiter: quarta uigilia profecti sarci
nis impedimētisq̄ Beneuenti relictis. Idem: iumentaq̄ & sarcinas & alia bellica instrumenta portabant.
Vnde ait Frontinus ipse quoq̄ ob hoc exasptus interfectis omnibus impedimentis ad pugnā descēdisset
Comparatiuū similiter cum.m.ante.p.scribitur: & cōuertit.n.in.m. Nam cōponitur ex con & paro.i.di
uersa: uel aliqd unum ut diuersum. Itaq̄ cum.a.post.p.ut ēt comparo uerbum semp scribitur. Eius natura
est superare in ea qualitate: quam optinet positiuū. Aliquando tamē teste Quintiliano utimur cōparatiuis
p absolutis. Quod poetæ nostri sæpissime obseruāt: ut Virgi.in Titiro: Candidior postq̄ tondenti barba
cadebat: hoc est candida. Et libro.v.æneī. Comites senioris Acestæ p senis: ut dixit Priscianus qui id addi
dit comparatiuū nonnunq̄ p minori ui accipi: q ipsum positiuū: ut Vir.libro æneī.primo: Tristior & la
chrimis oculos suffusa nitentes. Nam nō absolute: sed ex parte tristis accipit̃. Verū de seniore p sene nō
illi primū assentiendū uidet̃: cū ab aliis pro ualde sene similiter efferatur: ut Quintilianus de Socrate. Eo
nāq̄ ait seniore octauum.n.& nonagesimum cōpleuit ānum p̄ceptorem Aristotelis pomeridianis scholis
cœpit. Et Ouidius de tristibus: Imperiū regat hoc cum seniore senex. Nec plane tristior pro ex parte tri
stis: ut uolunt Quintili.accipitur. Nec Seruiuus ut puto dictū Varronis & Plinii ad mentem accepit. Ait
enim super.vii.æneidos: Senior & iunior cōparatiui sunt per iminutionem. Et.n.senior nō satis senex: iu
nior non satis iuuenis: intra iuuenem: sicut pauperior ītra pauperem. Quam rem Varronem in libris de
lingua latina ad Ciceronem dixisse: & a Varrone tractam confirmasse Plinium: dixit idem Seruius. Ego
uero & si de iuniore ac pauperiore dixerint: alio intellectu affirmare uelim. De seniore nullatenus puto.
Nam & si iunior te sum: minor natu te sum: ita minor te sum: idest minoris ætatis q̄ tu. Et sic forte per im
mutationem ille intellexerunt. Sed non propter hoc tollitur: quin superem te in ea qualitate: quam obtinet
positiuus: hoc est superem te iuuentute: & paruitate ætatis. Terminat etiam.m.sillabam ante alterum.m
ut flāma: quæ ē ignis. Flāmeum uero genus est ueli rubicundū: quod gestabatur a mulieribus nup nuptis
de quo Iuuen.in satira Credo pudicitiā inquit: Emutarq̄ domos & flāmea conterit. Similiter sūmus ma.
& aduerbium summatim: quod est per singulas sūmas. Aliquando per unā ut dicā de hac re sūmatim. Nā
a uerbo summo summas primæ coniugationis deducit̃: qd̄ p geminū.m.scribitur. licet sumo.mis. tertiæ
cōiugationis per simpliū scribat̃. Iunitor etiam cum primum breuem habeat: per simplum.m.scribi debet
Iuue.in satira Oībus ii terris: Sanctos licet horrida mores tradiderit domino: ac ueteres imitata sabinas.
At māma cum duplex.n.scribat̃ in deriuatiuo unum perdit: & dicitur mamilla p unicū.m.& duplicatū.l.

habetq; primã breuẽ:ut Iuue.in satira Credo pudicitiã:illa loq; recta faciet:strictisq; mamillis. At sumen licet primã ,pducat:cũ unico tamen.m.scribitur:& a sugendo nomen assumpsit:& ut quidã ferunt est suis mãma:alii uero dicũt bruti cuiusq;.Et simili mõ uuluã dicunt esse mãmam suis uel uaccæ:aut taliũ .Hora. Obeso nil melius turdo:uulua nil dulcius ampla.Iuue.in satira Atticus eximie:Qui meminit calide capiat qd uulua ,ppinæ.Est ẽt uulua mulierũ:qua nascendo egredimur:ut idẽ primo:Cũ tot obortiuis foecunda iulia uulua Solueret.Cõmodatarius uero p duplicatũ.m.scribitur.& is dicit̃ qui cõmodatũ accæpit. Commentũ qđ ex con & mente quidã eẽ cõpositum & deductũ uolunt:quasi sit cõmotio mentis p duplicatũ.m.scribitur.Alii a cõminiscor deductũ uolũt:quo ad idẽ tendit.Est.n.fictũ & enarratũ & inde cõmentarium:qđ teste Cice.in Bruto nõ est orõ:sed capita rerũ & orationis cõmentarium paulo plenius. Sane Seneca qđ cõmentarium significet expressius libro declamationũ.iii.indicat dicẽs.Sine cõmentario nunq̃ dixit:sed cõmentario cõtentus erat:in quo res nudæ ponunt̃.Dicit̃ ẽt cõmentarius in masculino:ut Liuius libro.xlviii.Quæri iussit ab eo ut quem de his cõmentarium a patre accepisset.Et subdit librum poposcerunt:si plures primus & secundus cõmentarius.Itaq; in singulari ,p una eadẽq; significatione tam neutrũ q̃ masculinũ accipitur.Et eandẽ significationẽ hẽt:quã in plurali masculinũ.Et sunt libri ubi res nõ late diffuseq; explicãtur:sed breuius q̃ poterant tractate:ut Cæsaris cõmentarii:in qbus ad exequẽdam historiã alius uidetur subiecisse materiã. Qui si fuerunt singuli:cõmentarium uel cõmentarius uel liber dicit̃. Verum & si ex multis longisq; tractatibus breuiora coaceruentur cõpendia:cõmentarii ẽt dici possunt. Vti nos cõmentarios hos uigintiquattuor libros diximus:& duodecim illos alios:quos de oĩ rõne differendi & artis dialecticæ p̃ceptis ex ĩnumeris pene auctoribus & magis latinorũ & græcorũ uoluminibus ad Frãciscum iurisconsultũ:& conterraneũ meũ nup edidimus. Vnde & nõnunq̃ similiter libri cõmentarii deducuntur Cice.de finibus libro.iii:Tu ipse cum tantũ librorũ hẽas:quos hic tandem requiris cõmentarios:quosdã inquã aristotelicos:Ponit̃ ẽt ab auctoribus cõmentarius in singulari & masculino ac neutro in plurali in alia significatione:hoc est ,p expositione & interp̃tatione auctorũ:ut. A.Gellius:est adeo inquit Probi grãmatici cõmentarius satis curiose factus:& iterũ:Nõnulli grãmatici q cõmentaria in Virgi.cõposuerunt:iterũ quoq; noster Taurus in primo cõmentariorũ quos in Gorgiã Platonis cõposuit scriptũ reliquit.Quidam ẽt talia huiusmodi opa cõmentum uocauerunt:ut Nigidius Donatus Priscianus:aliiq; nõnulli.Seruius uero cõmentarios ẽt pro hoĩbus accepisse uidet̃:cũ inquit georgi.primũ supfluam mouent quæstionẽ cõmentarii:hoc ẽ q cõmenta ediderũt.Cõmeatus a simul eundo dicit̃:& in utroq; numero ,p cibariis ad alimoniã reipublicæ aut exercitus:aut alicuius multitudinis accipit̃.Interdũ ẽt priuatĩ:ut Cice.,p lege manilia:Iam cõmeatu & priuato & publico ,phibemur.Cõponitur ẽt ipsum.m.finiens syllabã ãte d.in oibus scripturis & sculpturis antiquis ut iamdiu:iamdudũ:quod ex iam & dudũ:quæ duo puum tpis designant cõponitur:& de paruo tpe unius horæ:aut semihoræ aut duarũ triumue:aut quattuor ẽt horarum certe breuissimi temporis dicitur:ut Virgi. in initio quarti:At regina graui iamdudũ saucia cura: & alibi in eodẽ libro:Talia dicẽti iãdudum auersa tuet̃:hoc ẽ a pauco tpe citra. Quod sane p̃teritum tps referri potest:& futurũ: Ad p̃teritum quidẽ:ut Virgi.lib.æneidos primo de Aenea & Achate inqt: iamdudum erumpere nubẽ ardebant.Non.n.per multũ tpis id cupierant:cũ nec per horã ibidem stetissent: sed certe per tps aliquod anteq̃ id dicerent:quare exposuit Seruius.i.olim.Ad futurũ uero refert̃:ut idẽ ostendit Virgi.libro secundo de Sinone cũ ait.Quidue moror:'si omnis uno ordine habetis achiuos. Idq; audire sat est:iamdudũ sumite poenas.i.cito:ut exponit.Seruius.Et hæ sunt ,ppriæ significationes eius dictionis.s.ut diem in p̃teritum uel futurũ nõ transgrediantur. Verũ improprie & raro ab aliquibus auctoribus pro eo quod proprie est iampridẽ:aut iamolim positũ cõperimus:ut Macrobius in saturnalibus: Iamdudum ĩquit hæc quæstio ab Aristotele & ,pposita est & soluta:cũ dicere debuisset iãpridẽ:aut potius iamolim.Plinius etiam libro.xxiii.naturalis histo.sic inquit:Somno uero aut securitatibus iamdudum hoc fuit quod illa Helena ante cibũ ministrauit. Sed quia in huiuscemodi aduerbiis differẽtias temporũ designantibus difficultas nonnunq̃ esse uidetur:decreui illa per ordinem explanare.Et a dudũ incipiens comperimus illud eandem prorsus cum iamdudũ significationem detinere. Ita ut nec diem proprie transcendat. Vt dudũ intraui:dudum te expecto.i.hora aut semihora est uel duæ uel tres uel ut multũ quattuor ex quo intraui & ex quo te expecto.Improprie uero diem ac dies transcendere nonnunq̃ ab auctoribus ponitur Plinius lib.xviiii.natura histo.Iamdudum inqt ex eadem Hispania Zoeliton uenit ĩ Italiã plagis utilissimũ Liuius libro.xli.in eo inquit captiuorũ numero fabri:qui dudum fuerunt assueti apud poenos mihi crede opus in arce lacenorũ fecere nup:quasi nõ longo tpe a nunc dicitur.Ita tamen ut non ad præsentem diẽ hoc est præsens tps referamus:sed ad p̃teritos non mõ dies:sed aliquãdo menses.& etiam annos: quos ,p conditione materiæ complectitur:ut nup inuenta est pixis:quam sideritem appellent.i.non multo tpe ab hinc.Cice.de diuinatiõe Neq; ante philosophiã patefactã quæ nuper inuenta.Idem de amicitia:Neq; enĩ assentior iis qui nuper hæc differere coeperunt cum corporibus simul animas interire: atq; omnia morte deleri. Significat ẽt interdũ nuper nõ longo tpe a tunc:ut Curtius.Qui nuper ab Alexandro missi erãt Liuius tunc inquit hæc ipsa indignitas augebat aĩos non retinendis modo publicis agris:quos ut teneret pertinacem nobilitatẽ hẽbat. Sed ne uacuũ quidẽ agrũ nuper ex hostibus captũ diuidere.Pridẽ hoc est nõ longo tempore prius a nunc: & idem quod nup significat.Plinius libro.xvii.naturalis hi.Ipsi uero pridem uidimus ea ferme omnia præter pubertatẽ in filio Cornelii Taciti eqtis romani. Similiter Paulus iurisconsultus:Et non est mirum si peculium quoq; defuncti pridem filii defertur patri. Vulpianus quærit̃ inqt cũ

ordinem tenere:quem pridem habuit.Ponitur ét pridem sæpe cú negatione & cum q̃ & cum ita:Cú negatione quidé ut Plinius libro.xv.Medica non pridé uenere in Italiá.Cum.q̃.uero ut Ci.pro Roscio: Comedo q̃pridem Fannii in aduersaria detulisti.Cú ita át in idem in Bruto cum ait.Fuit.n.regnante iá Græcia:nostra át ciuitate non ita pridé dominatu regio liberata:pridie.i.prius die:hoc est quasi heri:non tamen p̃sentis diei:sed cuiusdá alterius:aut p̃teriti aut futuri. Præteriti quidé:ut pridie q̃ intrarem mare serena lux fulsit.Futuri uero:ut pridie q̃ intres patriá sacrificium facito.i.die p̃cedenti quo aut mare intrasti:aut patriá intrabis.Vel cú genitiuo sic:pridie illius diei quo hæc feci:aut faciá. Vnde cum nó dicamus secundo calendas:secundo nonas secundo idus:dicimus pridie calendas:pridie nonas:pridie idus.i.die p̃cedenti quo erunt uel fuerunt calendæ nonæ aut idus. Verú ex pridie fit pridianus: pro quo hesternus abutimur.Suetonius pluribus in locis.Vnde in uita Tiberii solemnibus ipse cœnis:pridiana sæpe & semesa obsonia p̃buit.Idem in uita Caii marcente inqt adhuc stomacho pridiani cibi postridie : quasi postero die dicit̃:hoc est quasi cras non p̃sentis diei:sed cuiusdá alterius aut præteriti:aut futuri: ut postridie q̃ pater morté obiit:epulum feci:aut postridie q̃ morieť faciam.i.postero:siue seq̃nti die cum morietur. Aliquando sine q̃ ponitur:ut Terentius in andria: Venit ad me Chremes postridie clamitás:supple illius diei quo hæc gesta sunt. At ex post pridie non fit postridianus aut in usu nó est:sed pro eo abutimur crastinus nudiustertius idé est quod nunc die tertio.s.p̃terito:& die superiore adhuc dicimus nudiusquartus.i.nunc die quarto.Non át dicimus nudius secundus: quia magis propriú de p̃terito habemus heri & de futuro cras.At dehinc proximo perendie dicimus. Cicero ad Atticú li.xii.scies igitur cras:ad summú pendie. Vt dies perendinus dies adhuc tertius.Cæsar in cómentariis: Qui si parte liceat perendino die cum proximis hibernis cóiuncti cú reliquis casum belli sustineat. Et cóperendinare est differre in longú de die in diem.Indies idem quod quotidie dicitur:sed proprie cum quodá increméto.Ideoq̃ plærunq̃ cum comparatiuo ponitur:ut cú indies malum arctius premeret:& cum in urbe infinitum malú serperet.Idq̃ maneret indies latius.Ponitur ét sine comparatiuo:sed cú uerbo significante incrementú:ut Liuius:Crescé te indies multitudine.Indié uero idem quod in præsentia tpis significat:ut Quint. Non ut uere uolucres præsentis modo cibi memores indiem uiuunt.Propediem est quasi prope est dies q̃do hoc fiet. Vnde & propemodum est quasi prope mensuram:quod accipitur pro pene siue prope cú est aduerbium.Finit ét secundum aliquos ipsum.m.quandoq̃ syllabam sequente.l.ut quemlibet quamlibet.Quin & sequente.s.ut circumspicius:quia a circú & aspicio componitur:& is dicitur qui circum aspicitur. Circumspectus uero est qui circumspicit:& in oém partem spectat. Verum sequente.q.non præcedit.m.ut plæriq̃ dicunt grammatici:sed conuertitur in.n.ut nanq̃ quanq̃ & similia. At sequente.n.non potest.m.præcedentem syllabam terminare:sed ubicunq̃.m.ante.n.in eadem dictione componitur: semper í eadem syllaba manet:ut amnis erumna Ramnes:queadmodum supra uidimus:Item nec sequente.t.potest.m.præcedenté syllabam terminare nisi.p.interponatur:ut sumptus promptus comptus contemptus: licet contemnere ubi non est.t.ipsum.p.non.c.suscipiat.

De syllabis definentibus in.n.

N.n.uero terminari potest antecedens sillaba : si sequés incipit.a.c.uel.d.uel.f.uel.g.uel altera.n.uel.q.uel ut quibusdá placet.r.uel.s.uel.t.uel.i.uel.u.consonantibus:uel.x.Ante.c.igitur ut concilium:& uerbum concilior:unde dicimus concilior regi:si illi ignotus in eius gratiam uenis. Reconcilior autem regi si qua de cá is mihi iratus deposita ira me rursus recipiat in gratiá. Concinnus: mancus:concors:qui a coniunctione cordis dicitur. Sácire quod teste Seruio in.xii.æneí.proprie est sanctum aliquid.i.consecratum facere sub sanguine hostiæ. Vnde dictum ait sanctum:quasi sanguine consecratú. At sanctio proprie est lex cú terrore poenæ:ut Vlpianus de diuisione rerum:& qualitate dicimus sanctæ quæ neq̃ sacra neq̃ profana sunt:sed sanctione quadá confirmata:ut leges sanctæ sunt:sanctione.n.quadam sunt subnixæ. Quod sanctione quadam subnixum est id sanctum est:& si deo non sit consecratum : & interdum sanctionibus addicuntur:ut qui ibi aliquid commisit capite puniatur. Cócio cum.c.in penultima scribitur. Nam ex con & cio quartæ cóiugationis uerbo componitur:& deducitur: quod idem significat:quod cieo secundæ:hoc est moueo:& uoco:& idem uerbum concio:quasi conuoco:& nomen ipsum concio:quæ populi est multitudo conuocata:uel ex magistratus iussu uel publici sacerdotis:uel sua interdum auctoritate. Et proprie ad audiendum oratorem concionantem in bonú publicum: cuius ét oratio concio uocatur. Incedo & inde incessus simili modo habentur : & ad sublimiores quodam modo spectare uidentur:& qui præ se fastum ferunt. Virgi.lib.æneidos primo: Regina ad templum magna stipáte caterua incessit. Idem í eodem. Et uera incessu patuit. Incola similiter cum.n.ante.c.scribitur:& is est:qui in alterius regione habitat & in aliena ciuitate:& repu. Cicero de officiis: Peregrini inquit & incolæ officiú est nihil p̃ter suum negocium agere:nec etiam in aliena repu.curiosum. Cunctus similiter cum.c.post.n.& ante.t.scriptú in antiquissimis inscriptionibus comperi : ut in marmore quod est in ecclesia Michaelis archangeli in uaticano in epitaphio Homonoeæ habetur:quam Pallas cunctis artibus erudiit. Ante.d.finit etiam sillabam.n.ut conduco:& inde conductus. Atq̃ conducticius is dicitur:qui conductus est. Nondum quod per.o.in prima scribitur. Indicium quod & per.c.scribitur:sicut iudicium. Mando similiter:qđ duplicem habet coniugationem. Nam cum ad mandatum attinet mandas facit:cum uero ad dentes mádis. Conditio per.t.absq̃.c.scribitur in penultima:& tunc proprie fortuna ac fors est. Nam a condo.dis.conditum condita addita.o.formatur:ut ego sum positus in hac códitione.i.fortuna ac forte. Cice. O miseram conditionem administrandi consulatus. Nam homo bonæ conditionis non is apud antiquos d.ci

tur: qui mansuetus est: & bonæ naturæ. Cũ illum uocarent antiq mansueti & boni ingenii: nos mansueti animi mãsuetaq mentis: sed potius q in bona fortuna est: & forte. Aliqdo uero scribit cum .c. in penultima: & tunc ex con & dico componitur: & pactioné significat ac electionem: ut apud Teren. Amatores Chrisidis tulerunt mulieri condictioné. si uellet eis moré gerere: se daturos illi pretium liberalemq mercedem. Ipsa uero accepit condictioné: hoc est pactioni promissioniq assensit. Rubicundus teste Prisciano in. iiii. alternitatis eã cum. c. pro. b. in penultima sillaba scribit: ne sit absonum: si rubibundus dicamus. Nã huiuscemodi nomina oĩa pter hoc in bundus desinunt. Et quanq ille secutus Scaurũ antiquum grammaticum & Seruiũ in. x. æneĩ. uoluerunt ea ex similitudine etimologiã trahere. Ita ut uitabundus similis sit uitanti: pdabundus similis pdanti: moribundus similis morienti: errabundus similis erranti: furibundus similis furenti. Tum firmior & certior est Gellii sñia una cum ea Casellii in cõmentario lectionum antiquarum ubi scripsit ridibundus idem quod ridens: ludibundus idẽ quod ludens: errabundus idẽ quod errãs: rubicundus idẽ quod rubens. Sed nonnunq ut Gellius ait uehementiã significãt: quod idem est: ac si diceret idẽ significant: q participia frequentatiuorũ: ut risitans: lusitans: erratitans: popolatitans: rubetitãs: quæ quia non reperimus in bundus eorũ loco suffecta sunt. Repetundarũ ẽt. n. ante. d. continet: unde repetundarũ accusatus: & de pecuniis repetundis non habet alios casus: ille dicit: qui cum magistratus eẽt: prouincialibus aut ui aut dolo eripuit pecunias: quo nomine oĩa quibus diuitiæ constant contineri dicimus: ut uasa præciosa: uestẽ: frumentum: nauigia: nũmos: & cum a repeto descendant dubitari põt: quare non cum. e. in antepenultima: sed per. u. potius scribit & profertur. Ad quod dicimus mutatu fuisse. e. in. u. quia id tertia coniugatio præter cæteras patit. Vel ob hoc saltem ut differret ab illo: qđ dicitur missi sunt legati ad res repetendas: quo significatur principi uel populo erepta esse: uel pecorum uel hoium uel locorum ac terrarũ agrorumue corpora. Expendo similiter. n. habet ante. d. & a pendo cõpositum ẽ. significatq exacte ponderare atq examinare. Cicero ĩ Verrem libro quinto. Deinde hæc expedite atq æstimate. Idem officiorũ libro primo. Quæ contẽplantes expendere oportebit qd quisq habeat sua eademq moderari: nec uelle experiri: q se aliena deceant. Iuuenalis in satyra: Oĩbus in terris inquit: Expende Hannibalem: quot libras in duce summo inuenies. Perpendo eodẽ modo componit: & idem significat. hoc est exacte pondero: atq examino. Non tamen ut aliqui uolũt intelligo: & animaduerto. Cicero: Quid in amicitia fieri oportet: quæ tota uirtute perpenditur. At apando quod similiter scribitur: ueteres passum cũ duplicato. s. & non pansum cũ. n. ante unicum. s. deduxerunt. Vnde capillo quoq passo mulier dicitur: quasi porrecto & sparso: & passis manibus & uelis passis dicimus: quod significat diductis atq distentis. Quin & cũ præpositione expassum nõ expansum ut aliq dixere. Cecilius ut refert Gellius. xv. noctium attica. inquit: Heri uero prospexisse cũ se ex tegulis hæc nunciasset: flãmeum expassum domi protulerunt. Etiã nõnunq. a. littera ante. s. mutata p compositi uocabuli moré: ac pro eo quod est dispassis dixerunt dispessis. Plautus in milite glorioso. Credo ego istoc exẽplo tibi esse eũdem extra portã dispessis manibus patibulũ habebis. Indoles similiter scribit: & proprie in pueris & adolescentibus significatio est futuræ uirtutis. Quintilianus: In primis annis laudatur indoles. Cicero: Vt. n. adolescentibus bona indole præditis sapientes senes delectantur. Nonnunq uero pro pstantia uirtutis accipitur. Vt Liuius de Lauinia iam matre: & post morté Aeneæ res administrante inqt: Tanta in ea uirtutis ĩdoles fuit. Lucanus: indole si dignũ latia: si sanguine prisco Robur inest aĩs. Indole dixit q̃si generositatẽ quadã uirtutis atq animi. Verũ Liuius & ad malã quoq partem & ad muta atq inanimata indolé transfert. Nam loqns de Hãnibale sic ait: Cũ hac indole uirtutũ ac uitiorum triennio sub Hastrubale imperatore meruit. Et alibi. Sicut in frugibus pecudibusq nõ tantũ semina ad seruandã indolem ualent: qtum terræ proprietas cæliq sub quo aluntur. Indico ex in & dico cõponitur. & proprie est denuncio: ut indictũ est bellum. Indixit Romulus spectaculum. Liuius in primo: Indici deinde finitimis spectaculũ iubet. Iterum indixit in posterum diẽ ut adessent. Idem & iusticiũ indictum. Potest ẽt. n. syllabam ante. f. terminare: ut cõfore. i. collaturum esse: quod q & pro fore apud comicos est in usu. Similiter conflo cum. n. ante. f. scribitur & dicimus cõflaui æs alienum quin factus sum debitor alienæ pecuniæ. Idem contraxi æs alienũ qbus correspondent dissolui æs alienũ. Quintilianus: Non ego æs alienũ luxuria contraxi. Cice. Patri persuasi ut æs alienum filii dissolueret. Infula similiter. n. ante f. & est teste Seruio super. x. æneĩ. fascia in modũ diadematis: a qua uittæ ab utraq parte dependent: quæ ut ait plerũq tortilis est: & de albo & croceo. Ante. g. similiter põt. n. syllabam terminare: ut fungor: quod cum ablatiuo nonnunq cum accusatiuo construitur: & idẽ est quod officium munusq ago: & fungor magistratu: fungor pætura: fungor legatione: fungor officio delegati: fungor munere iudicis. Similiter fungor uita: quia fungor officio uitæ: Inde defunctus quia finiuit officiũ uitæ. Construitur nonnunq cum accusatiuo. ut Teren. in adel. Aeschinus tuus neq boni neq liberalis functus est officium uiri. Similiter defunctus periculis: quia finita sunt pericula. Vir. in. ii. æneĩ. O tandẽ magnis pelagi defuncte periclis. Liui. Defuncta morbis corpora salubriora esse incœpere: hoc est finiti sunt morbi corporum. Ingredior similiter scribitur: & ex in & gradior componitur: sed diuersa ratione. Nam uno modo ad locum ingredi dicimur: ut ingredior forum uel in forum. Alio modo pro eo quod est ambulo & incedo: Vir. libro geor. iii. Continuo pecoris generosi pullus in aruis. Altius ingreditur & mollia crura reponit. Cicero libro. v. ad Atticum. Si dormis expergiscere: si stas ingredere: si ĩgrederis curre: si curris aduola. Vbi idem est ĩgredere quod gradi & ambulare. Mango eodem modo. n. ante. g. detinet. & est uenalitius uenalium hoĩum: ut Martia. Milia puero centum me mango poposcit. Contingo uero & sim

praesenti.n.habet ante.g:in p̃teritis tamen pfectis & plusq̃ perfectis & inde formatis illud perdit:ut con-
tigi contigero contigissem contigisse. Potest similiter.n.finire syllabam ante alteram.n.ut annus.& inde
anniculus:de quibus in dictione annus late uidebimus. Similiter pannus & inde pānosus:qui.s.crosso ac
uili pāno opertus est. Nec hoc nisi de paupere dicitur:cuius exēpla sunt plurima. Bipēnis cum.i.& .n.ante
aliud.n.scribitur:& teste Quint.in primo significat acutū. Vnde securis utrinq; habēs aciem bipennis di
citur:& illos errare dixit:qui quia a primis duabus hoc esse nomen existimant pennas auium esse uolūt:
hoc est non ēt pinnas. Nā ut ego in.L.Columella uiro elegantissimo annotaui:pinnas sp pro pennis quae
plumae non sunt accipit. Vnde puto pēnas generale ad pinnas & plumas esse. Verū cum hoc tpe plaeriq;
penna scribant a penna pennatū:hoc est pennaꝝ thecam deducere possumus. At penarū cum unico.n.
scriptum locus est teste Varrone de lingua latina ubi reponitur penus:hoc est edulia ad uictum ptinētia.
Vnde ait Cic.in libris de natura deoꝝ:Penus est omne quo uescunt̄ hoies. Et oīa haec absq; diphthongo
scribuntur. Similiter penis cū unico.n.scribitur:& est mentula:dictus a pendendo uel penetrādo: licet pe
nis habeat primā longam. Ante.q.potest.n.ēt syllabam finire:ut inquiro conquiro inquilinus : q ab in &
colo cōponitur & deriuatur. Et is accipit̄ qui in alieno priuato ,pprie tamen conducto habitat:siue in ur
be siue ruri. Cicero in philip. At uero te inqlino non domino psonabant oīa uocibus ebrioꝝ. Plaeruq; si
militer cum.n.ante.q.ut auctores grāmaticae uolunt scribi debet. Immo sequente.q.ut diximus : ubi ante
cōpositionem in p̃cedenti syllaba fuisset.m.conuertunt illud in.n.ut nanq; quāq; & similia : & descendit
plaerūq; a plaeriq;. Sane plaeriq; dupliciter apud auctores accipit̄. Vno mō pro maxima pars : ut Salustius
in diuisione inquit orbis terrae plaeriq; in parte tertia Aphricā posuere:pauci tantūmodo Asiam & Euro
pam:& paulopost. Plaerosq; senectus dissoluit:nisi q ferro aut bestiis interiere. Nam morbus haud saepe
quenq̃ supat. Alio uero mō pro eo quod est nonnulli ponit̄:ut Quintil.uideas inqt plaerosq; ira percitos
i.nonnullos. Simili mō plaeruq; uno mō ponitur pro eo quod fere est sp. Alio uero mō:sed rarissime p
eo quod est nonnunq̃:ut Quint.in amatore:Excussa sunt plaeruq; uitia uerberibus.i.nonnunq̃: & ut q-
dam uolunt est aduerbiū:ut uero alii est nomen. Ante.r.uero.n.ipsum posse syllabā terminare quidā uo
lunt:ut inrumpo inruo. Aliis magis uidetur.n.in.r.conuerti ac dici irrumpo irruo: & inde irrito qd' uno
mō hoc est cū penultimam producit:idēest quod prouoco. Alio mō uidelicet cum illā corripit:idē est qd'
non ratum esse ostendo:uel uolo:corrigo:corruo. Quē modum graeci ipsi obseruant:ut συρραπτω.i.con
suo. Nam ex συν quod est con:& ραπτω:quod est suo cōponitur. συρρηγνυμι.i.confundo:quod simili
mō componitur:& in mille aliis. Ante.s.āt absq; aliqua contradictione ipsum.n.p̃cedentem syllabā termi
nare ualet:ut consul a consulendo:de quo late Pomponius de origine iuris. Et inde cōsularis is dicit̄ : qui
consulatū gessit. Et proconsul:q cum ptāte consulari extra ordinē ad aliquam prouinciā administrandā
mittitur:p̃terquam quod non.xii.fasces eum p̃cedunt:qui praecedunt consulē:sed tantum sex: ut ēt prae-
torem & p̃sidem. Nā non is est ut quidā inscii dicunt:q pro alio consule praeest prouinciae. Simili mō pro
praetor:non qui pro alio p̃turam:sed qui exordinariā gerit. Idem proquaestor & similes. Consiliū uero si-
ne.c.post.s.scribitur. Nā componitur ex con & sileo. Consessus eodem mō.n.ante.s.syllabam finit. Neq;
est consessio:sed hoīes uno in loco sedentes:sicut conuentus non est conuentio:sed hoīes qui ī unum lo-
cum conuenerūt. Instar simili mō se habet. Et ut ait Seruius similitudinem indicat. Inducit Virgiliū libro
aene.ii. Instar montis equum diuina Palladis arte. Nobis uero potius ad equiperationē uel ad mensurā si
gnificare uidetur:ut idem libro.iii. Argolici clypei aut phoebeae lampadis instar. Cicero hexametrorū in
star uersuum. Institutū similiter se hēt:& ab in & statuo cōponitur moremq; designat:ut faciā meo insti-
tuto:licet nonnunq̃ significet inceptū propositum ab instituo quod est incipio. At institutiones p̃ceptio
nes sunt:qbus instituuntur & docentur hoīes:ut libri a Quintiliano a Lactantio aliisq; auctoribus de īsti
tutione inscripti sunt. Similiter conspiro a spiro cōponitur. Nec actiuū est:sed neutrum unde neq; cōspi-
cor deponens cōperitur. Quare nec conspiratus aliqs dici debet:sed cōspirans. Simili mō a monstro mō
stras quod sp cum.n.ante.s.scribitur. Monstrū & monstrosus similiter cū.n.ante.s.& .o.absq;.u.in penulti
ma scribitur:qd' Luca.in primo ex ipsa natura uersus sic scribendū esse cōprobat cum ait Monstrosique
hoium partus. Veꝝ plaeriq; interponunt.u.& scribunt monstruosus:quod latinū non est. Sicut e diuerso
plaeriq; scribunt foetosus:ut illud in psalmis:Oues eorum foetosae:pro foetuosae. Nam sic quoq; legendū
est. Quoniā dictiones quae quartae sunt declinationis retinent.u.ante osus:ut actuosus fructuosus luctuo
sus quaestuosus sumptuosus. In secūda uero minime:ut ramosus dolosus lacerosus petrosus. Atq; ut ī ma-
sculinis ita in neutris:ut lutosus coenosus damnosus lucrosus uitiosus portentosus. Plinius de naturali hi-
sto. Vniuersa āt quae de Hercule ac Pyrene uel Saturno traduntur:fabulosa in primis arbitror & porten
tosa Graeciae mendacia. Cicero pro domo sua:Hunc tu ēt portentosa pestis exulem dicere ausus es. Ve-
rum ante arius simili mō si nomina sunt quartae declinationis semper.u.recipiunt:ut saltus saltuarius fru
ctus fructuarius actus actuarius. At si sint secūdae declinationis carēt.u.ut asinarius camparius & reliq̃. Si
āt de noībus loq uelimus desinentibus in osus uariae fiūt deriuationes:ut meticulosus a meticulo no.e di
minutiuo magisq̃ a metu deducit̄:& is dicitur q timidus est. Similiter mulierosus q affectus ē:& nimis ap
petit mulieres. Morosus uero a mores uenit & nō ut multi uolunt a mora. Nā primā habet longā:ut mos
moris. Significatq; illū.q nimis exacte nimisq; ad unguē oīa fieri exposcit: ut aliq̃do ob id indignet̄ : atq;
irascat̄ Suetonius de Caesare circa corporis inqt curā morosior:ut non solū tonderet̄ diligenter:sed etiā
uelleret̄. Idem de Tiberio ait: Sed affectatiōe & morositate obscurabat stilū. Cicero de oratore: Vsque

adeó morosi sumus: ut nobis non satisfaciat ipse Demostenes. Addit & ad hæc Cicero aliq̃do impatientiam & iracundiã: ut cum in libro de senectute inquit: Et sunt morosi anxii & iracundi & difficiles senes. Idem secundo de oratore ait: Me quidẽ hercule illa ualde mouent stomachosa: & quasi summorosa ridicula: non cũ amoroso dicuntur: tamen. n. non sal sed natura ridet. Dicitur ergo morosus a nimia diligentia & seueritate quotiens plus diligentiæ q̃ oporteat ĩpendimus rebus uel nostris uel alienis. Nostris quidem qñ minutissima quæque disquirimus & nullius frugis. Alienis cũ de rebus cæterorũ occultioribus non satis cũ pudore pscrutamur aut interrogamus. Transtrũ similiter scribitur: & construo: uidelicet cũ n. ante. s. Ante. t. similiter finit. n. p̃cedentem syllabã: ut planta: & inde plantarii: quæ Seruius super georgi. sic seperat. Plantæ sunt inqt raptæ de arboribus: Plantaria uero quæ ex sæminibus nata cũ radicibus: terra ꝓpria transferunt̃: ut Vir. eo loco: Et uiua sua plantaria terra. Alii uero generalius plantas siue euulsas siue non consitas significare uoluerunt. Non ãt pro loco aliq̃do positum fuit. Promontorium ẽt cum o. in secunda scribit̃: & proprie mons est in mari prominens. Pli. li. xxxvi. naturalis historiæ: Promõtoria inqt aperiuntur in mari: & rerũ natura agitur in planũ. Liuius lib. xxxiii. Aut aperientibus classem ꝓmõtorii. Idem li. xlv. Adiunctaq; insula euboia & excurrentẽ in altum uelut promõtoria attica terra sita. Munimenta quidem ẽt cum. u. in prima: & . i. in secunda scriptũ a munio descendit: & sunt munitiones castrorum cæterarũq; rerum: quæ contra aduentũ hostium muniunt: siue uallo & fossa: siue alio quo uis modo quo sunt milites ab hostiũ aduentu muniti. Monumenta uero cũ. o. in prima & . u. in secũda scriptũ a moneo descendit: Et sunt sepulchra statuæ tituli libri cæteraq; quæ nos alicuius rei p̃teritæ moneant. Nam ĩ honorẽ mortui illa fiunt: non in publicã præceptionem: ut quidã somniant: q; nos nostræ ipsorum mortis admoneant. Vnde & si desint litteræ: aut alii tituli magis sepulchrũ: q̃ monumentũ erit. Liuius li. xlvii. Vtrobiq; inqt monumenta ostenduntur. Nã & linterni monumentũ monumentoq; statua superimposita: quã tempestate disiectã nuper uidimus Ipsi & Romæ extra portã capenam in Scipionũ monumẽto tres statuæ sunt. Quaꝝ duæ Publii & Lucii Scipionũ dicuntur esse. Tertia poetæ quinti Ennii. Sciẽter eodem mõ scribitur: & idẽ est quod ex scientia: & nõ ex ignorantia. At scite idẽ est. quod docte & perite: artificioseq;. Identidẽ cum. n. ante. t. scribitur: & significat idẽ quod frequenter eodem mõ. At itidem idem est quod similiter. Parentare similiter cũ. n. finiente sillabã ante. t. scribit̃: & a parentibus deductũ est. Nã teste Hieronimo in Hieremia li. iii. Mos est. n. gentibus ferre cibos & præparare cõuiuium: quod græci uocant: & a nostris uulgo appellatur parentalia: eo q; parentibus iã defunctis ista iã celebrantur. Hæc ille. Similiter Cornelia mater ad Gracchum filiũ apud Cornelium nepotem. Vbi mortua ero parentabis mihi: & inuocabis deum parentem. Vnde Seruilianus pontifex teste Macrobio libro saturnalium primo: Negabat oportere atro die parentare: quia tunc quoque Ianum Iouemque præfari necesse est: quos nominare atro die non oportet. Varro autem libro sexto de lingua latina feralia inquit ab ĩferis & ferendo: quod ferunt tum epulas ad sepulchrum: quibus ius sibi parentare. Intercludo non solum n. ante. t. sed. r. ante. c. denuet. Et ut quidam ferunt. n. ipsum euphoniæ causa interiectum fuit: Ita ut sit iter claudo: ut Virgili. Interclusit hiems: & terruit auster euntes. Cice. Qui iter poenorum cadaueribus corporum suorum intercludendum putauerunt. Nam introcludo cum. o. ante. c. est interioribus cludo. Tento tentas similiter cum solo. n. ante. t. scribitur: & non per. m. & . p. litteras: ut inscii quidam putant. Nam non a temno sed a tendo: uel teneo deriuatur: & secundum utranque deriuationem cum solo. n. scribendum erit. Nam tendo certe facit tentum. Vnde tentigo & tentorium & eius composita. Intendo intentum. Vnde intenti nerui uel cithararum uel arcuum. Extendo extentum: ut Virgili. Et si quem extenta plagarum: Quattuor in medio dirimit plaga solis iniqui. Contendo contentum. Vnde apud Cic. contenta uoce dicendum. Nonnunq̃ & pro eo qui statui suo acquiescit: ut id: Paucis enim minimisque natura contenta est. Et Horatius in primo sermonum: Qui fit Mecœnas ut nemo quam sibi sortem. Seu ratio dederit: seu sors obiecerit illa Contentus uiuat. Facit etiam prætendo prætentum: ut Virgi. Prætentaque littora uelis. Ostendo ostentum: unde ostentum ostenti. Portendo portentum: unde portentum portenti. Et sic secundum istos qui tentat quasi manum tendit: ut aliam corporis partem in id quod experiri uult & exquirere. Alii uero a teneo deriuari uolunt: quod ut aiunt ipsa uerbi significatio monstrare uidetur. Nam tentare experiri est uel inquirere: & uerbo uel re quasi manu tenere. Cicero in paradoxis. Tentare uolui an ita dici possint ut probarentur. Virgilius in secundo æneidos: Vix primi prælia tentant. Vnde a teneo uel tendo supinum fit tentum per solum. n. Vnde tento frequentatiuum: & participium tentatus tentata tentatum. Cicero in officiis: Tentata est res ab omni genere hominum. Quin & tẽtaturus: ut Virgilius in quarto æneidos: Tentaturum aditus & quæ mollissima fandi Tempora. Ante. i. consonãs etiam potest. n. præcedentem sillabam terminare: ut coniungo coniugium. Similiter ante. u. consonans: ut conuerto conuiuium: quod teste Labeone iurisconsulto dicitur uel a concitatione uel a conuentu: hoc est a collatione uocum. Cum enim in unum complures uoces conferunt: conuitium appellatur: quasi cõuocium. Et subdit quod autem nec in coetu: nec uociferatione dicitur conuitium non proprie dicitur. Ante. x. similiter potest. n. sillabam terminare: ut anxius: anxur: de quo in sequentibus uidebimus. Verum si dictio terminata in. n. componatur cum alia dictione incipiente. a. b. uel. a. p. uel ab. l. uel ab. m. mutatur. n. in. m. ut combibo: imbuo: quod proprie est teste Seruio in buco. incoho initio: sed ut ait reperitur etiam apud antiquiores pro eo quod est perfundo & madefacio. Impius compitum. quod teste Seruio in secundum georgicorum: quadriuium est ab eo quod multæ uiæ in unum confluant. Vir-

gilus.Præmiaq; ingentes pagos & compita circum Thesidæ posuere.Illido collido collidũ imunis cõis.

De syllabis desinentibus in.p.

N.p.nulla syllaba terminatur: nisi sequens quoq; ab illa incipiat:ut supplicium supplicio appeto appello apparet Hippocrates Hippocoon:de quibus in suis dictionibus uidebimus.Lippus is dicitur qui habet lachrymantes oculos:plenosq; macore & putore:& ut quidã ferunt quasi λιαν. Abundanter pus.i.putor.ita ut.a.in cõpositione abiciatur & in.in.p.conuersũ dicatur:quod an uerum sit ipsi uiderit.At uero supellex cũ unico.p.& duplicato.l.scribitur:habetq; primam breuem.Iuuenalis in satyra Atticus eximie:Tales ergo cibi qualis domus atq; supelles. Non potest.p.etiam inter.m.&.n.aliquo pacto in eadem dictione scribi: quia nec in eadem syllaba cum illis nec præcedẽtem.m.syllabam cum.n. incipere potest.Non etiam potest.p.in eadem syllaba post.r.collocari:ut supra uidimus.

De syllabis desinentibus in.q.

N.q.nulla syllaba cuiuscunque dictionis terminari potest.

De syllabis desinentibus in.r.

Vero littera quacunq; consonante sequente potest priorem syllabam terminare:ut orbus.Et is dicitur quicunq; re chara priuatus est:proprie oculorũ luce:ut Iuuenalis in tertia satyra. dudum uigilantibus orbis.i.luce priuatus:qui iuxta triuia & cõpita pontes dormire solebant:ut a transeuntibus ẽt ante diem elemosynam acciperent.Deinde parens amissis liberis:quasi amissa luce oculorum ut idem in eadem satyra:Persicus orborum lautissimus.Et inde orbitas quæ est illa qualitas patrum post amissos liberos.Et uxoris uiduitas post amissum maritum.Dicitur etiam orbus quasi orphanus & orbitas quasi orphanitas.Ante.c.ut farcio & inde fartus & refertus cum.t.absq;.c.saturatus. Similiter exercitus:qui Vlpiano teste de militari testamento ab exercitatione nomẽ traxit. Vnde exercitorius is dicitur qui se exercet.Percitus qui iracundia furoreq; est incitatus.At parcus non ab arca ut Caius Bassus i libris de origine uocabulorum uoluit:quasi par arcæ diceretur:quando sicut in arca oĩa reconduntur:eiusq; custodia seruantur & continentur.ita homo tenax paruoq; contentus oĩa custodia & recõdita habeat sicut arca.Neq; ab arcendo quod pecuniam consumi atq; impendi arceat & prohibeat:quasi pecuniarcus.Sed teste Gellio in fine libri.iii.noctium atticarum:ab eo quod est paruum & parum denominatus est. Vel ut aliis magis placet a parco parcis.Similiter circuio scribitur:a quo cilium ducitur.Et inde supercilium componitur.Nam teste Pli.libro.x.naturalis historiæ:Extremæ ambitum genæ superioris antiqui ciliũ uocauere:unde & quæ pilis obteguntur supercilia.Nam & gena dicitur:quæ uulgo palpebra uocatur:hoc est ea membrana qua quasi ueste oculus integitur.i.quæ aperitur & clauditur:hoc plurimi auctores obseruauere.Plinius in eodem loco inquit:Quibus fragilia opermenta his oculi duri.Omnia talia & pisces insectas non habent genas:nec integunt oculos.omnibus membrana uitri modo translucida obtenditur. Seneca in Oedipo.Et perarati sibi genas parentis.i.oculos.Cõtinens exprimens pro cõtento. Vt simili mõ draconis genæ pro oculis positæ sunt:Quintilianus in declamationibus de cæco loquens inquit illa perpetua nocte clausæ genæ non custodierunt. Verum & nonnunq̃ pro eo loco ubi nascũtur pili acceptum compi.Horati.in ultimo carminũ.Vel cur his animis incolumes non redeunt genæ.Nã mala generis foemenini a similitudine mali:hoc est eius generis pomi nomen assumpsit. Nam id ẽquod præeminet ĩter nasum oculos & bucam:quod rotundũ est:& in spẽm mali. Vnde tam mala quã malum pomũ primã producit:sed malus mala malum:primã corripit.Plinius lib.xi.naturalis histo.infra oculos inquit malæ hoĩs sunt.Et subdit:ibi maxime ostenditur pudor:at ea interior pars q̃ oris hiatũ efficit:ubi molares affixi sũt maxilla dicitur quod nomen est diminutiuũ non re:sed uoce.Ante.d.finit.r.syllabam:ut pditus qui i omne scelus est traditus.Cardo qui teste Ser.super primũ æneui.dicitur quasi cor ianuæ:quo.s.illa mouet̃.Ardeo & inde inchoatiuum ardesco.Vnde teste Prisciano.Omnia in sco desinentia uerba inchoationem significant & inchoatiua uocantur.Inducitq; uersũ Virgilii in primũ æneui.ubi de Diomede ait:Expleri mẽtem nequit ardescitq; uidẽdo.Idem grãmatici oẽs quos legimus affirmare uidentur.Excepto Laurentio meo Vallensi:qui in libris de elegantia ad me scriptis nullo pacto inchoatiua huiusmodi uerba eẽ uoluit:ut ibidem longo processu disputat.Nec apud Vir.& alios auctores inchoationẽ significare uidentur sed magis possessionem quãdam seu operationẽ:cum illo hoc in passu designare putamus ut aupud Quĩtilianum:Tenuit inqt consuetudo quæ quotidie magis inualescit.Et Cicero: Quanto plura ille miscebat tanto hic magis indies consuetudo conualescebat.Quin & illud ecclesiasticum:qui sordescit adhuc.Non n.potest quid quottidie incipere ualidũ fieri:& quidẽ magis cum inchoationẽ nihil p̃cedat.Nec quod sordet potest ĩcipere adhuc sordere.i.magis:quia sic quoq; antea incoeperat. Nã græce per passiuum uerbũ explicatum est:quod nihil aliud significat q̃ sordi detur. Vnde Plau.in captiuis:Ego inqt tuo mærore maceror:macesco:consenesco:& tabesco miser:pro eodẽ pene accæpit maceror & macesco.Nisi quod maceror ad aĩum magis ptinet quasi affligor:Macesco magis ad corpus:sed nullã prorsus inchoationem designat aliter inuanũ dixisset Vir.incipiunt cum ait:maria incipiunt agitata tumescere & idem fluctus uti primo coepit cum albescere ponto.Et iterum in.iii.geor.Sin in processu coepit crudescere morbus.Nã magis propriũ fuisset dicere quod tumescebant:albescebant: crudescebant.i.incipiebant siue inchoabãt tumere: albere crudere.Non ergo eiusmodi uerba q̃ inchoatiua uocãus:aliud signant q̃ uerba composita per fio:ut ardesio:calesio:frigesio:inualesio:cepesio:sordesio:ægresio.Nisi quod hæc in usu non sunt: illa quoq; usum accæperunt:& ut alii quidem dicunt:quæ in sco desinunt passionẽ in se habent:quæ uero

in fio extrinsecus assumunt:ut Suetonius in ægypto inquit: Cæsar cum hostes fugeret elata leua natabat ne libelli quos tenebat madefierent: melius q̄ madescerent. Et cum fores aperiuntur: melius patefiūt dicitur q̄ patescunt. At cum quis in balneo sudore irrigatur: magis ille madescit. Idem si fores sua spōte aperiantur: magis patescunt q̄ patefiunt: Ante. f. similiter finit. r. syllabam præcedentem: ut perfidus hoc est qui fidem uiolat perfuga qui ad hostes transit. Perferre ubi per usq; ad finē aliquid conduci denotat: hoc est usq; ad constitutum finem ferre Vir. in. xii. æneidos. Nec spacium euasit nec totum pertulit ictū. Vnde multi ferunt litteras: sed eas negligentia uel odio uel casu non perferunt. Cice. sed nuntius ille qui litteras accæpit non pertulit. Seneca in tragœdiis. leue est miserias ferre perferre est graue. i. ad spacium temporis in miseriis esse leue est: ad finem uero usq; uitæ graue. Nonnunq̄ uero. per. quasi medium indicat: ut perfluere. hoc est per medium alicuius fluere: ut si lagena male materiata maleq; compacta fit perfluit. i. per eius mediū humor qui intus est fluit. Terentius hac atq; illac perfluo. i. in modū non fidelis lagenæ quæ mihi cōmittuntur effundo: idem est transfluo: quo Plinius sæpe utitur. Ante. g. similiter p̄cedentem syllabā terminare potest. r. ut margo pergraue. Argutus hoc est qui acuta quadā & accurata solertia est præditus: quasi acute arguens & inuestigans. pergula quæ a pergendo dicitur: ordo est ac coetus ministrorum obedientiū structori. Iuuenalis in satyra. Atticus eximie: Sed nec structor erit cui cedere debeat omnis Pergula. i. pergentiuus ordo Ante. l. finit etiam. r. præcedētem syllabā: ut perlego quod est usq; ad finem lego. Quinti. libro. xi. de institutione oratoria. Ideoq; opus est intueri omne litis instrumentū: qđ uidere nō est satis sed plegendū erit. Oui. in epistolis. Perlegis an coniunx prohibet noua? perlege nō est. Sane antiqui seq̄nte. l. ipsum. r. in. l. q̄doq; conuertebant: & perlego cū duplicato. l. scribebāt: similiter perluceo: unde & pellego & pelluceo signabant: ut supra uidimus in littera. l. & est plucidū id: per cuius medium fulgor emanat: idē translucens & translucidus. At pspicuum id dicimus: p cuius mediū licet sit opertum oculos dimittamus: atq; p illos uidemus: ut aqua: glacies: laterna: uesica: uitreū: chrystallus. Vnde ea plærunq; ad mentē & hoium uirtutes transferrimus. Suplatiuum simili mō habet. r. finientē syllabam ante. l. & id dicit: quod sup alia latum est. Nā secundū obseruantiā Cice. aliorumq; principū linguæ latinæ: summū gradum detinet inter plura: quæ inter se distinctionē habent cōparationis. Vt Achilles est fortissimus græcorū: quia inter græcos unus alio fortior est: & ille est fortissimus. Nā si pares oēs græci præter Achillē fuissent: quia nō p comparationē alia distinguerent: & duæ tantūmodo partes essent: utendū eēt cōparatiuo: quoniā comparatiuū inter duo esse debet: suplatiuū inter plura. Si mō tria sunt & inter se imparitatē importent: Veluti si ī duas partes ciuitas diuisa est: ut bello ciuili Pompeii & Cæsa. recte dicimus Maior pars quiritium sequebatur Pompeium: minor Cæsarem: non autē maxima aut minima recte dici potest. Sin i tres partes: ut in tpe triumuirali: quum inter se dispares essent dcendū esset. Maxima pars quiritium sequebatur Octauianum. maxima pars legionum erat cum Lepido: maxima pars nauium erat cum. M. Antonio. Nec dicēdum est: maior pars quum inter hæc tria sit comparatio & unum supremum quod sane superlatiuum exigit: Sicut digitorum longissimus est & non lōgior: medius. Hoc Cicero apertissime ostendit tum late in pluribus locis. Tum breuissime quum ait in Pisonem: Me quum quæstorem in primis: ædilem priorem: prætorem primum cunctis suffragiis populus romanus faciebat. Aedilē priorem dixit: quia duo tantum erant ædiles: sicut duo censores & duo consules. Cæteri autem fere oēs magistratus multi: ut quæstor prætor: Huius rei siquis fidem desideret: sp binos ædiles apud Terentiū leget: uti nos etiam in dictione diphthongus ostendemus. Quoniam & Cicero pro Milone inquit. Septē prætores: octo tribuni plæbis illius aduersarii defensores mei. Nam q̄stores pene singuli singulis prouinciis p̄ficiebantur. Quas res non satis considerasse Lactantius dephensus est. cum libro institutionum. vii. ait: ut ea ipsa quæ dicerem non nostris sed aliorum potissimum litteris confirmarem: potissimum dixit pro potius. dus. .n. partes erant non multæ. & li. primo eiusdem uoluminis cum ait. Oēs sibyllæ unū deum p̄dicant: maxime tamen Erithrea: quæ celebrior inter cæteras & nobilior habet̄. Nam secundū antiquorū obseruantiā celeberrima & nobilissima dicendū erat. Sane id ēt prospiciendum est nos uti debere cōparatiuo ad unum sui generis: ad plures superlatiuo: ut romanus alio romano non romanis fortior dici p̄t: sed romanorū tātummodo fortissimus. Similiter Achilles troianis fortior fuit: & troianorū. Hector fortissimus. At ille græcorū. Quia ut diximus cōparatiuum inter duo esse debet. Et diuersum genus: ut unū tantummodo ad id quod cōparatur se hēt. Quæ cū nonnulli discernere uoluerint in diuersas ambages p lapsi sunt. Ante. m. similiter. r. præcedentē sillabam ualet terminare: ut arma: q̄ teste Ser. in. xii. ænei. sunt uniuscuiusq; rei possibilitas. Vnde est. Querere conscius arma. i. dolos. Et in eodem. xii. Tum demū mouet arma leo: habet etiam alia significata: quæ Priscianus in libello. xii. carminum Vir. late explicat. Et inde armiger: qui q̄si arma gerens dicitur. Nā is est qui in prælio gerit tæla domini sui ut arcum: ut lanceam & cætera huiusmodi. Et certe apud Homerum armigeri magnorum principum semper & ipsi magni uiri fuerunt: ut Autumedon & Patroclus armigeri fuerunt Achilis: & Helenus Capanei regis filius auriga diomedis. Et Meriones inter primos duces cretēsium auriga Idomenei. Hectori aliquis fratrum sæpe aurigabatur currum. Sic Acetes alitor & nutritius Pallantis auriga fuit Euandri dicente Virgilio ænei. xi. Corpus ubi exanimi positum pallantis acetes Seruabat senior qui parrhasio Euandro Armiger ante fuit: sed nō fœlicibus æque. Tum comes auspiciis caro datus ibat alūno. i. domino teste Nonio Marcello quare tumi um ne inerudite dicam exponit. Ita ut ignorasse uideatur nutricios & alitores magnorum nobilium magnos & ipsos semper fuisse. Et ab ipso alitore & nutricio Acete mortem pallātis quem aluerat

& loco filii habebat multo tristius deplorari:q̄ si uel Euander ipse fuisset occisus. Sic apud Homerū Phoe
nix Achillem habuit:quem educasse filium semper appellabat pro alumno. Permanere similiter cum.r.
finiente syllabam ante.m.scribitur:ubi per.ut in aliis diximus ad finem usq̧ perducit.Plinius nepos. Tūc
demum lente cunctanterq̧ ueniunt:nec tamen permanent sed ante finem recedunt: Aliquando uero.p.
ipsum pro ualde ponitur:ut permagnum idest ualde magnum. Tormentum similiter habet.r.ante.m.&
a torqueo deducitur.Est generale uocabulum omnium machinarum bellicarū ingentia saxa torquentiū
Ante.n.similiter potest.r.p̄cedentē syllabā terminare:ut taberna:quæ ea dicitur ubi opera ipsa cæteræq̧
merces uēditantur: Et quædā uocantur lanaria:quædā uinaria:quædā olearia:& mille huiusmodi : unde
opifices & tabernarii uocantur. Cice.L.Flacco:Opifices & tabernarios atq̧ illā omnem facē ciuitatū qđ
est negocii cōcitare.Et differt ab officina:quia officina est statuarii:fusoris:flatoris:cellatoris : excusoris:
uitrearii:pictoris:sutoris:fabri:q multiplex est ut lignarius:& hic non unius generis:ferarius:nec hic sim
plex:lapidarius:qui in multas & ipse diuiditur species:Nonnunq̄ uero & pro uno eodemq̧ loco officinā
& tabernam positam comperi:ut sutrina in qua calcei & fiunt & uenduntur:ut in dictione ergastula uide
bimus:q̄dam ēt suum nomen secum habent ut hæc ipsa sutrina sutoris:aurificina aurificis: cauponis cau
pona. Tamen & eam quæ uinum uenditat:cauponam uocamus. Quidam malunt dicere coponam cum
o.in prima pro loco.argentariā quidam pro artificio:& argentariū pro artifice assumpsere. At Cice. La-
uius & ēt alii quamplures antiqui pro eo accipiunt:qui uulgo campsor dicitur. Vnde Plautus in curgulio
ne trapezitam & argentarium pro eodē accæpit. At qui minutiores sunt numularii a nobis & mēsarii di
cuntur:a græcis uero collyuistæ:fabrica uero proprie est lignarii. Carnium similiter scribitur:& non est
locus ubi caro salsa suspenditur:sed caro ipsa:ut si contentū pro continente sumatur.ut similiter calcearū
pro calceo ponitur:cibaria pro cibis. Ante.p.consimili mō potest.r.præcedentē syllabam terminare : ut
corpus:quod non solū pro massa & artubus & membris compacta:sed ēt pro sola carne auctores posue-
rūt. Cicero ad Gallum:Ego cogito comorari quoad me reficiā. Nam & uires & corpus amissi:sed si mor
bum depulero:facile:ut spero illa reuocabo. Quint.in quinto:Hæret astricta undantis ossibus cutis:& in
fame sua hoīe consumpto. Iam mēbra sine corpore.i.sine carne. Quod ēt significauit Marcialis cum ait.
Viuebant laceri mēbris stillantibus artus. Inq̧ omni nusq̄ corpore corpus erat:hoc est ī corpore *illius nō*
erat caro. Puerpera quæ a puero & parco cōponitur. Nam mulieres *illas dicimus*:q̄ proximis *diebus ma*
tres sunt factæ. Perpessus qui laboriose ē passus:perpluere hoc est p medium alicuius pluere. Nam *ex his*
est in quibus:per.quasi mediū indicat. Quinti.in quinto de institutiōe oratoria:cū *cœnaculum inqt eius*
perplueret. Vsurpare uero ab usu descendit. Vnde est quasi præter usum capere:& tunc quoq̧ est cum q̄
dam auctoritate dicto aut facto præter consuetudinē utimur siue usitamus. Cicero in oratore:Post inuē-
ta conclusio est:quā credo usurpaturos illos fuisse:si iam nota atq̧ usitata res esset:quā inuentam usurpa-
re magnos oratores uidemus. Ante.q.similiter finire potest syllabā.r.ut arquitenens quasi arcitenēs:hoc
est arcum tenens. Vir.in tertio æneidos:Quam pius arquitenens oras & littora circū. Ante alteram pōt
simili mō.r.sillabā terminare:ut currus:scurra hoc est ut quidā fingunt:quasi sequēs curiam. Nā proprie
is est:qui risum ab audientibus captat. Ex horreo.i.expauesco & sp accusatiuū exposcit:ut exhorreo hanc
rem:at abhorreo ab hac re:aliud significat:ut supra uidimus. Torreo uero in una eademq̧ uoce diuersas
habet significationes:& tā uro quam uoluo seu uerto significat. Vir.ī tertio georgicorū. Iam rapidus tor
rens sitientes sirius indos.i.urens. Lucanus in septimo: Ingentes fato torrente ruinas.i.uertente uel uol-
uente. At sero seras primæ coniugationis:quod est claudo claudis p unicum.r.scribitur. Vnde sera q̄ clau
dimus:similiter p unum.r.scribi debet. Iuuenalis in satira Credo pudiciciā inquit:Pone seram.cohibe:sed
quis custodiet ipsos Custodes. At uero serra p duplex.r.ea dicitur:quā uulgo secam nominamus. Ante.s.
potest ēt.r.sillabam terminare:ut morsus:uersatilis:de quo ī dictione scæna uidebimus. Persequor quod
in malā partem & in bonā accipi potest. Nam in malā idem est quod isequor & insector. In bonā uero cū
persequor.i.perseuero exequi quod agere cœperā. & differt secundū aliquos a prosequor quod actionē
quandā significat:quæ alterius affectum in alterū denotat:& nunquā fere ablatiui comitatu caret:ut pro
sequor te oculis charitate honore uersibus cantu conuitiis odio. Verū nōnunquam idē quod psequor: &
in malā ac in bonam partē designare uidetur:in malā quidem:ut Vir. libro tertio æneidos:prosequit sur
gens a puppi uentus euntes.i.insequitur. In bonam uero:hoc est cum perseuero exequi quod agere cœpe
ram est idem. Virgilius libro secundo æneidos:cum ait de Sinone. Prosequitur pauitans & ficto pectore
fatur. Idem in sexto. Prosequitur lachrimans longe & miseratus euntem. Versus quod aduerbium est: ut
tenus & semper postponitur:ut italiam uersus Siciliam uersus quin & ad castra uersus : ut in forum uer-
sus. Cicero in Lælio. Qui primus in forum uersus instituit agere cum populo. Liuius libro primo:Ex su
periori parte ædium in nouam uiam uersus habitabat enim rex ad Iouis statoris ædem populum. Tana
quil alloquitur. Vnde ait Priscianus: Sunt quædam unam loci significationem habentia:quæ est ad locū:
ut horsum seorsum deorsum sursum sinistrorsum dextrorsum. Similiter aduerbia ostenduntur composi
ta:italiam uersus:siciliam uersus:quæ ipse accentus ostendit esse composita. Nisi dicamus quod uersus in
clinat sibi suprapostita nomina:Perscribo usq̧ ad finem aliquid scribo designat. Liuius in initio suæ histo-
riæ. Facturus ne operæ pretium sim:si res gestas populi romani ab initio perscripserim. Persuadeo simi
liter quod est cum effectu suadendo prorsus induco. Cicero in philippicis. Duo tantum tempora incide-
runt:quibus aliquid contra Cæsarem Pompeio suaserim:ea uelim reprehendas si potes. Vtrum ne quia

quénium Cæsari imperiũ prorogaretur:alterum ne pateretur fieri:ut absẽtis eius ratio haberetur. Quorum si utrumuis persuasissem:in has miserias nunq̃ incidissemus. Suasit ergo & non persuasit Cicero Põpeio. Vnde persuadere est in effectu: Suadere uero in actu itemq; dissuadere. Nam suasor & dissuasor nisi persuadeant:nihil effecerunt. Ideo ait Quintilianus:partem deliberatiuã officiis constare duobus suadendi & dissuadendi:non dixit persuadendi:Quoniã oratoris officium in euentu non ponitur:qualis est persuasio:Neq; eius ars est persuadendi:sed suadendi:& dissuadendi ĩ deliberatiuo genere. In uniuersam autem benedicendi:quod est in actu non in euentu Versipellis similiter habet.r.finientem syllabam ante.s.Et is dicitur qui facile uertit pellem:hoc est uultum & apparentiam. Versutus uero teste Cicerone libro tertio de natura deorum a uersando dicitur. Vnde ait uersutos appello:quorum tãq̃ celer rota mens uersatur. At persona teste.C.Fasso in libris de origine uocabulorum a persuadendo deducitur. Nã caput inquit & os cooperimento personæ tectum undiq; unaque tantum uocis emittendæ uia peruium: quoniam non uaga neq; diffusa est in unum tantummodo exitum collectam:coactamq; uocem is magis claros canorosq; sonitus facit. Quoniam igitur indumentum illud oris clarescere:& resonare uocem facit: ob eam causam persona dicta est.o.littera pp uocabuli formam ꝓductiore. Ante.t.similiter potest.r.syllabam terminare:ut pertinax:qui nimis est tenax:uertex quia uertor deducitur. Nam teste Quintiano est contorta in se aqua:uel quicquid aliud similiter uertitur. Virgilius in primo:Ingens a uertice pontus.Inde propter flexum capillorum pars summa capitis sic dicitur:Ex quo & in montibus eminentissimum recte dixeris hæc omnia uertices. Vbertim aduerbium est ab ubertate deductũ & significat copiose. Apertile similiter scribitur:& significat quod apertum ẽ:ut Ouidius de tristibus. Aspicis a dextra latus hoc ad apertile tauri. Libertinus & libertus a libertate dicuntur:& in hoc differunt teste Laurentio meo Vallensi:quod libertinus relatiuum est igenui:Libertus relatiuum est patroni. Nam licet unus idemque sit libertinus & libertus:per libertinum tamen significamus conditionem hominis sicut per ingenuum:per libertum uero significamus priuatum quendam respectum sicut per patronum.ideo libertinus adiectiuum ẽ sicut ingenuus. Libertus substantiuum sicut patronus:ut libertinus homo:libertina mulier:libertinæ cõditionis. At nõ libertinus Cæsaris:sed libertus dicitur:ut Messalinæ liberta:Claudii libertus. Aggripinæ libertus. Impertior etiam cum.e.ante.r.teste Prisciano licet a partior componatur. Ante.i.consonans p̃t etiam.r.syllabam claudere:ut periurus.i.qui iusiurandum uiolat. Periucundum.i.ualde iucundũ. Ante.u.consonans similiter:ut coruus:proteruus:hoc est qui uerbis aut factis est contumeliosus. Cicero pro Cælio:si uidua libere proterua petulanter diues effusæ libidinosa uiueret:& reliqua. Nam proteruia leuior ẽ contumelia:Procacitas maior:petulãtia maxima. Vnde procaces quoque meretrices legimus quæ mordaciter & iniuriose loquuntur:qualis Bacchis terentiana.ideo ait Cicero in Salustium ne in idem incidã uitium procacitatis:quod huic obiicio. Et iterum enim non procacitate linguæ uitæ sordes eluuntur. Sane petulantia lasciuia est. Ouidius. Quin etiam ut possem uerbis petulantius uti. Non semel ebrietas ẽ simulata mihi:id est licentius & lasciuius. Cicero in Salustium. Nam quod ista inusitata rabie petulanter in uxorem filiamq; meam inuasisti. Idem in eundem:Desine bonos petulantissima insectari lingua: & inde petulcus. Virgilius in quarto georgicorum. Hædique petulci:Nam solent hædi iniuriam facere per aĩositatem quandam transcendendo sepem:& in alio loco penetrando:quæ nimia petulãtia est. Peruicacia uero uix ab obstinatiõe differt. Interuertere autem rem aut commodatam aut depositam aut creditam callide doloque ne domino restituatur efficere. Cicero in Verrem cãdelabrum quod rex ægypti Ioui Capitolino dono tullerat a Verre:qui illud commodato a rege accæperat:interuersum esse conquerĩ. Marcellus iurisconsultus:Si duo inquit hæredes rem apud defunctum depositam dolo interuerterint & reliqua. At inuertere est quasi incontrarium uertere:ut uestem aut pellem:seu etiam uerba præpostere pronuntiare Peruigilare similiter scribitur:& ex his est:in quibus.per.usque ad finem cõducere denotat. Nãque est totam noctem insomnem ducere. Martialis in epigrammatibus. Nam uigilare leue est: peruigilare grauæ. Sane pernoctare unde pernox dicitur a peruigilando differt:quod hoc iterdiu quoque fieri potest:illud uero tantummodo noctu. Nam peruigil draco dictum est.non quod pernox esset:sed quod nũquam dormiret semper uigilans. Ante.x.potest.r.syllabam finire:ut Xerxes.

De syllabis desinentibus in.s.

i N dictionibus simplicibus nullius mediæ syllabæ est terminalis:nisi altera.s.sequente. Nam pascua:luscus:cosmus:prospera:testis:quæ omnes simplices sunt:cum sequente consonante detinent.s. At in compositis ante.c.potest syllabam terminare:ut abscõdo obscurus osculum: quod & basium est & paruum os designat : Basium:ut Virgilius in primo æneĩ. Oscula libauit natæ id ẽ leniter tetigit:ut probe interpretatur Seruius:sed pace eius dixerim errauit Priscianus credens non etiam significatum primitiui detinere:contra quod est Horatii auctoritas in odis ad Lydiam. Oscula quæ uenus qnta parte sui nectaris imbuit. Oui.in primo metamorphoseon de Daphne: Videt igne micantes sideribus similes oculos. Videt oscula quæ nõ est uidisse satis oscula pro ore posuit in forma diminutiua. Ante.m.ut transmigro. quod est in longioris loci domicilii habitationem ue muto. ante.p.ut displicet : asporto pro absporto . Ante.t.ut disterminat : distuli: absterreo. Verum ante alterum.s.in simplicibus & compositis reperitur. In simplicibus quidem ut casso cassas:uerbum & inde casus:lasso lassas:& inde lassus ac lassatus. Iuuenalis in satyra:Credo pudiciciam:& lassata uiris nondum satiata recessit:& in eadem satyra:

Cum lassata graui ceciderunt brachia massa. At laxo laxas p.x. aliud significat. Nā dicimus laxas habenas: Virgilius: Laxas sciret dare iussus habenas: Laxam licentiā. laxas ianuas: laxamus claustra. Virgilius. Laxat claustra sinon. A sedeo sessum: & inde sessiles lactucæ dicunt̄ quasi sedentes: A pateo passus: ut Virgilius in tertio æneidos. Et pater Anchises passis de littore palmis. Idem in secundo Passis priameia uirgo Crinibus: Descendit ēt a patior sed aliā hēt significationē. A iubeo iussus huius iussus & huic iussui quartæ declinatiōis & generis masculini. Nam nō tuo iusso: sed tuo iussu dicimus. In plurali uero secūdæ est declinationis & generis neutri. Virgilius in buc. Accipe iussis Carmina cœpta tuis. & in quarto æneī. Ille patris iussa exeqtur. Cassis ēt per duplex. s. & duplicis ē generis ac declinationis. Nā hæc cassis huius cassidis galea quædā est. Iuue. in satyra Oībus in terris: Lorica & fracta de casside buccula pendens. At hic cassis huius cassis est laqueus uel ræte Virgilius libro georgicorū qnto: Aut inuisa Mineruæ Laxos in foribus suspendet arenea casses. Ouidius incidet in casses præda petita meos. Passim similiter quod exponit Seruius idest ubiq̧. ego magis a passu deductū puto: quasi passu distante uel sparsim. Nam grex pasim pascit idest sparsim potius q̄ ubiq̧: hoc iō qa aliquid interualli est: inter pecudē & pecudem. Non tamen dicimus herbam esse passim in prato: sed magis ubiq̧. Poma tamē strata sub arbore magis passim q̄ ubiq̧. Virgilius in bucolicis: Strata iacēt passim sua quæq̧ sub arbore poma. Ponit̄ ēt a Lactantio ꝓ undiq̧ quādo ait. Cūq̧ his numerus cōdendæ urbi parū idoneus esse uideret̄: constituit asyllū: quo passim cōfugerunt ex finitimis locis. in cōpositis uero dictionibus reperit̄. s. ante alterū: s. sillabam terminare: quando alia littera in. s. cōmutata fuit: ut assilio: quod est inuado uel aggredior: & ex ad & salio quod est salto cōponitur assumo & in multis aliis: ut supra uidimus cum de d. ante s. tractaremus. Ante. i. consonans potest etiam. s. sillabā terminare. ut disiectus & alia nōnulla.

De sillabis desinentibus in. t.

Prisciano auctore supiorem finit sillabam: necesse est sequentem quoq̧ ab ea incipere: ut mitto. Cotta atinet atticus. De quo sane miror: cū eodem teste in libello de. xii. carmībus Virgilii. hæc dictio postq̄ ex post & q̄ cōponatur. Similiter atq̧ atqui eteni in. t. ꝑcedentem sillabā finiūt: non subsequēte. t. in alia. Nec eū de solis simplicibus intellexisse dicere possumus cū attinet quod ille pro exēplo induxit: ex ad & teneo ut idē supra ostenderat cōponitur. Quare ꝑter ea: quæ dixit hoc quoq̧ cōsiderandum puto: ipsum uerū dixisse tantūmodo in simplicibus dictionibus: quæ si habeant mediā sillabā terminatam in. t. necesse sit sequentem quoq̧ a. t. incipere. In cōpositis uero id fiat dūmodo. t. ꝓueniat ex cōmutatione alterius litteræ. Nam tunc quoq̧ ea fit cōmutatio cū sequens a. t. incipit: quēadmodum supra ostendimus in compositione ad præpositionis cū dictionibus incipientibus a. t. ut attingo ex ad & tāgo: attraho ex ad & traho: attracto ex ad & tracto & similia. At in simplicibus id certū cōperitur: ut reliq̄ eius exempla ostenderet. Sane legitime p unum. t. scribitur: cum antepenultima breuietur. Iuuenalis in satyra Natali coruine die. Legitime fixis uestitur tota tabellis Porticus. Sed dubium uidetur de hac dictione littera: a per unicum. t. uel duplicatum uel. ct. scribi debeat. Quod cum ex deriuatione compositioneq̧ comprahendi posse existiment Dicunt quidam non magnæ auctoritatis uiri ut Vguitio: & alii nonnulli litteram a lego: & iterum compositam esse. Hoc quæ ex testimonio Prisciani in initio de octo partibus orationis asserere uidentur: qui ait. Dicitur aūt littera uel quasi legitera: eo quod legendi iter præbeat: uel a lituris ut quibusdam placet: quod plærunque in cæratis tabulis antiqui scribere solebant. Nanque litura complanatio quædam. est: & a lino linis descendit: quod est complano Cicero in. iii. uerrinarum. Tabulæ sūt in medio: quæ se coruptas interlinitas esse clamant. Paulus iurisconsultus ad legē aquiliam corrupisse tabulas recte dici: & qui eas interlinierit. Et teste Prisciano libro decimo facit in supino litum. Qui ergo uolunt a lego litteram deduci: cum unico. r. scribendam esse dicunt: eo quod lego primam corripiat: & per consequens littera primam corripere debet. Sed quia oppositum nostri poetæ obseruant qui ut uidebimus illius primam semper producunt: dixerunt alii non a præsenti eius uerbi: quod est lego quia primam corripit: sed a supino quod est lectum lectu litteram deduci: & ob id quoque cum. ct. scribendum uolunt: quasi eas duas litteras a supino assumat. Qui uero a lino hoc est ab eius supino: quod est litum litteram deduci putant: cum tam in præsenti qui in supino primam lino corripiat: ut Virgilius in quarto georgicorum: Et paribus lita corpora guttis. Luca. in. viii. Illita tela dolis nec Martem communis usquam. Sicque ursum nostras primam eius. quod est littera producere dicunt aliud. t. addendum esse & cum duplicato. t. scribi debere: ut notetur primam in ea dictione producendam: & non corripiendam esse. Itaq̧ nos semper cum duplicato. t. & nunquam alio modo in antiquis marmorum inscriptionibus scriptam aspeximus: Et sic quoq̧ a doctissimis nostræ ætatis scribi uidemus. Littera igitur cū duplici. t. scribitur & significat principaliter litteras illas indiuiduas. ut. a. b. c. Aliquando uero p litterā ipsam scribentis manū ītelligimus. ut Cice. ad Atticū. Nā Alexidis manū amabam: qd' iā ꝓpe accedat ad similitudinē tuæ litteræ. Nonnunq̄ uero & uerbū aliqd' seu minus q̄ uerbū denotat: ut Cice. ad Cælium. Scribit ad se nullā litterā Bibulū misisse. nā ut uehementer rē extentaret nō dixit uerbū aut sillabā: sed litterā at ī plurali epistolā designat præter q̄ apud poetas qui littera pro epistola uersus gratia in singulari semper utuntur. ut Ouidius in heroidum epistolis inquit. Quā legis a rapta briseide littera uenit. Itaq̧ dicimus unam epistolā: unas litteras duas epistolas. binas litteras. Nā Cice. p epistolā filiū culpauit dicens. Male autē dixisse direxi tibi litteras duas. Cum litteræ quotiens epistolam significāt: numero tantū pluralis sint: & duo ad singularia referat̄. Quod tale est ac si dicā: duas litteras scripsi: unam ad fratrem: alteram ad uxorem. Illud una & illud alte-

ram ad litteram in singulari pro epistola:quod non reperitur referri haberet:Dicendum est ergo litteras binas:cũ non dicantur bini nisi de his quæ sunt numeri tantũ pluralis. Vt creabanť olim bini cõsules.i.p singulos ãnos duo:hi bini incedunt.i.suo ordine duo & duo incedunt:Cice.in.ii.uerrinarũ:inter binos ait ludos:quia ludi teste Prisciano de ponderibus quãdo spectacula signant:semp pluraliter dicunť.Liuius in xxv.li.ab urbe ait:Et bina equestria arma simili modo dicẽdum est:scripsi binas litteras.unas ad fratrem alteras ad uxorem.Sed non dicimus scripsi bina testamenta cũ singulare habeat & in plurali pluralitatem semper testamentorũ designet.Sed dicimus duo testaméta:unum fratri:alterum uxori. At uero poetæ licentia poetica hæc aliquando non obseruant:ut Vir.li.æneí. Vni ait frænaq; bina meus quæ nunc habet aurea Pallas.Dicere.n.debuit more oratorẽ:fræna duo . Sed de ternis & quaternis dubiũ uideť:An ternas litteras seu quaternas dicere possumus.Quod nõ posse dici Seruius super eundẽ.viii.cõfirmauit:ubi ait Vir.Horrendum dictu dederat terna arma mouenda.Quin & Virgiliũ usum fuisse figura poetica:& trina arma dicere debuisse:quia arma tantũ numeri sunt pluralis.Ita ut ex illis sit trina quæ apta sunt nominibus tantũ pluralis & non terna.Quod q̃ sit efficax ipse uiderit.Nam trina sæpius coniunctũ inuenimus cum noĩbus numerum singularẽ habentibus:ut Liuius libro.iii.ab urbe:antea inquit trina loca contentione summa patricios explere solitos.Et Hieronymus cũ alibi tum ad Marcellum inquit. Et trinam negationem trina postea cõfessione deleuit.Præterea quid Seruius dixisset si apud Virgiliũ foret quaterna arma:nunquid exponendum esset quatrina.Verum uni & unæ & una pluralibus adiunguntť nominibus:quæ & pro singularibus accipi possunt.ut Salustius in catilinario:Hi postq̃ in una mœnia cõuenere pro in unam urbem.Aliquando ẽt cum noĩbus habentibus singulare.ut Virgilius in.ii.æneí. Satis una super q; uidimus excidia:p unum excidium:& Lucanus in.iii. Totumq; in partibus unis Bellorum fecere nephas:pro in una parte.Sed cũ non habentibus singulare in ea significatione pro qua accipitur:semper ponuntur in plurali.Dicimus ergo recte & oratoria obseruatione.accæpi abs te unas litteras:binas litteras: ternasq;:& quaternas ac quinas:senas:septenas:nouenas : denas:nec subiungendum est Quarum alteri respondi per proximũ tabellantium.Alteri nunc respondeo sed alteris.At de epistola apertum est ut accæpi duas epistolas quarũ alteri iam respondi:alteri nũc respondeo:& utitur Cicero fere uerbo accepi:ut accæpi epistolam:accæpi litteras.Plinius uero nepos frequentius accæpi nisi codices medosos dicere uolumus.quid quod do tibi litteras dicimus tanquã tabellario.Do ad te litteras scilicet ad te perferendas: aliquando hæc duo cõiunguntť ut Cice.Dedi illi ad te litteras. & Salustius Vulturtio litteras ad Catilinã dat.

De syllabis desinentibus in.x.

N.x.auctore Prisciano nulla simplex syllaba in medio dictionis terminatur.Sed ut puto excipiť sextus dexter direxi in quibus.x.cũ sequente consonante coniungi non potest. Nam ut idẽ prius dixerat nunq̃ in capite sillabæ duplex posita potest cum alia iungi consonante:quare antecedentem sillabam finit:& sic eius regula uniuersalis esse nõ potest. Verum in cõpositis a præpositione ex remanet quidem præpositio nõnunquam integra nõnunq̃ uero abiicit.x.Aliquando aũt cõmutat in aliã litteram. Remanet integra sequente.c.ut excurro excretus.i.ualde excrescens.ut excretos hædos apud Virgilium legimus:excogito:hoc est per cogitationem inuenio:quod ad res tantũ incorporeas pertinet ut excogitauit arguméta rõnes figuras causas.Excubiæ similiter ab ex quod est extra indicat: & dubo deducitur atq; cõponitur:quæ diurnæ sunt:ac nocturnæ.uigiliæ uero tantum nocturnæ . Ante.l.uero seruatur integra.ex.præpositio.ut in hac sola dictione exlex.i.qui absque lege uiuit. Ante.p.similiter remanet integra ex ut expello:expugno:quod expugnando uinco:sed de oppidis:de castris:de nauibus:cæterisq; huiusmodi diciť.Nam si tecum conferam manus ac uincam:nõ te expugnasse dicat.explodo quod a.plodo.i.plaudo cõponiť & nõ tantũ signat eiicio:sed manibus cũ sono pulsantibus eiicio qualiter quoniam e domo e theatro ex aliquo consilio pulsatiõe manuũ eiicimus:ut Cicero:Istrio si paululũ se moueat: extra numerũ:aut si uersus pronũciatus est una sillaba breuior aut longior:exsibilať exploditur. Vnde & explosa snĩa dicitur:eo modo eiecta:ut idẽ Cicero:Quoniam Pirrhonis Aristonis Herilli iampridem explosa snĩa est.Ante.q.similiter manet integra.ex præpositio.ut exquiro exquæstor.i.ualde quæstor : hoc est in magno honore habitus.Ante.s.uero modo consimili.ex præpositio teste Lurانio antiquissimo auctore & Papiriano grãmatico libro quarto de orthographia integra conseruatur:ut exsicco: exsibilo.exequor: & alia similia . Quibus grãmaticorum ratio obstare uidetur:ut supra uidimus :quum de.x.littera tractaremus.Ego autem puto antiquorum consuetudinem magis obseruandam.Ante.t.uero absq; dubitatione conseruatur.x.ut extendo extorris:quasi extra suam terram:extempore dicere.hoc est ex improuiso:& inpræmeditatum dicere: nec domi compositam orationem afferre . Hinc uocatur extemporalis oratio . Persius etiam ait ex tempore uiuere . Aliquando uero ex tempore aliquid agere:est ex temporis conditione id conficere. Cicero libro officiorum secundo: Quos credimus expedire rem & consilium ex tempore capere posse:Idem libro tertio eiusdem operis:Huius inquit generis quæstiones sunt hæ omnes:in quibus ex tempore officium quæritur:ex tempore inquit quasi ex temporis conditione Extemplo cum.e.in penultima scribitur:& significat statim uel subito:quasi extra tp̃s:hoc ẽ temporis cõmoditatem:ut quidam ferunt. Virgi.in primo.Extemplo æneæ soluuntur frigore membra. Abiicit uero.x. nonnunq̃ in cõpositione.ex.præpositio:atq; e.sola remanet & non.ex.ut ãte.b.quidem ebibo ebeo ebeas primæ coniugationis uerbũ quasi extra beatitudinẽ uado. Vnde beati teste Apulegio grãmatico illi dicuntur:qui foelicitate aliqua ceciderũt. Ante.d.uero ut edico:quod propone ẽ litteris aliqd iubeo uel impo

Vnde edictum consulū sunt litteræ cōsulum: quibus aliquid iubent atq; imperant. Indicere uero uidetur potius per præconem aliquid denunciare. ut Dido apud uirgilium in.ii.æneī. Templis indicit honorem. Edisco similiter componitur: et est memoriter cōplector: de quo supra diximus. Educo similiter ex.e.& duco cōponitur. Ante.g.similiter ut egero. quod ex.e.& gero cōponitur: & est quasi extra gero & euacuo egregius eodem modo: & quasi extra gregem interpretatur. An.l.ut.elabor ex.e.& labor laberis cōponitur. Et denotat eo modo periculum effugere: quo anguis lubricus: murena ue aut anguilla manu præhensa lapsu fugit: quasi extra manū labitur. Vir.libro æneī:secūdo: Ecce aūt elapsus pyrri de cæde polites. Eleuo similiter ex.e.quod est extra & leuo cōponitur: quasi īminuo & extenuo. Quintilianus: Nā quis ignorat quin id longe sit honestissimū ac liberalibus disciplinis & illo quo eximus animo dignissimū non uendere operam: nec eleuare tanti beneficii auctoritatem: Ideo dixit Hieronymus super id Isaiæ: Eleuatū est super luminare templi: debuit trāsferri sublatum est sed ad tollendā ambiguitatē ne quis putaret sensum esse talē: qualis est sublatum est mihi pallium ad aliud uerbum recursum fuit. Ante.m.ut emineo: quasi extra alios: hoc est præaltus; maneo: emergo similiter extra uulgarem modū mergo.i.procedo. Iuuenalis in iii.satira: Haud facile emergunt: quorū uirtutibus obstat Res angusta domi. Ante.n.ut enitor eodem modo ex.e.& nitor idest conor cōponitur hoc est ut extra conor. Vnde enixa & cōnixa quæ peperit. Vir.in bucolicis Ah scilicet in nuda cōnixa reliquit. Enodes.i.sine nodis.ut Virgi.li.geor.ii. Enodes trunci. Ante r.ut eruo: quod similiter cōponitur eodem modo sequente.i.consonante &.u.eiulo: quod est sublata uoce fleo: quod mulierum magis est proprium. Euentus similiter componitur: & in singulari quartæ est declinationis & generis masculini in plurali uero sæpissime a Cicerone in neutro genere & declinatione secūda exprimitur ut libro de oratore: ex aliorum inquit factis aut dictis aut euentis. Idem de diuinatione: Si euenta quærimus: quæ exquiruntur auibus: & ad atticum: Semper enim causæ euentorum magis mouēt q̄ ipsa euenta: Euidens similiter & negocium euidens id dicitur: quod uidetur aperte & intelligit̄ nō quod uidet & intelligit. Cōmutat autem ex præposito cum alia dictione composita.x.littera in aliam consonantem: & maxime quum sequitur.f.ut officio effingo: hoc est ad alterius formam fingo: & quodāmodo fingendo repræsento. Cicero libro secundo de oratore: Tum accedat exhortatio qua illum quem delegerit: imitando effingat atq; exprimat. Quintilianus: Nam mihi uidetur. M. Tullius cum se totum ad imitationem græcorum contulisset: efinxisse uim Demosthenis: Copiam Platonis. Iucunditatem Isocratis Effigies similiter ab ex & fingo deducitur & componitur: Nam est figura ad uiuam alterius similitudinem: uel ad ueritatis imaginem facti tam in picturis q̄ in sculpturis. Præter hæc autem quæ diximus nonnunq̄ ex absq; compositione p̄ponitur dictionibus ēt incipientibus a.d.& ab aliis litteris ut ex dignitate ex utilitate ex usu pro eo, quod est pro dignitate pro utilitate pro usu: uel ad dignitatem ad utilitatem ad usum: Sed cum præponitur dictionibus incipientibus ab.r.semper fere ab ipsa præpositione.ex.tollitur.x.ut e republi. Quintilianus: Sicut posse conceditur: eos saluos esse magis republi.sic q̄ puniri. E regiōe e re mea e re tua e re nostra. Liuius li.xxxii. Per ide ac nos postulauerūt: quæ e re sua eēnt: sed suaserint: quæ nobis senserunt utilia esse Similiter Cicero īquit: E renibus laborabat: hoc est morborū in renibus patiebatur. Quīd cum dictionibus incipientibus a quibusdam uocabulis ēt componitur ut ex aro idest scribo: quod ab ex & aro cōponitur: eo quod qui scribit in modū aratoris conficere uideatur Exedo idest corrodo ab ex & edo: existimo ab ex & æstimo componit̄: ubi.æ.diphthongus in.i.longam cōuertitur: & idē est quod puto uel iudicio: de quo in dictiōe æstimo in sequētibus habebimus. Et ab existimo existimatio descendit q̄ opinio est atq; snīa. Et accipit̄ aliquando quidē actiue: ut existimatio mea est.i.ita existimo Aliquando uero passiuæ: ut homo magnæ existimatiōis.i.famæ & noīs quod cum oēs magni existiment exoletus quod dum est substantiuū significat scortū masculū: & p̄cipue iā adultū. Dū uero est adiectiuū adultū simpliciter designat: sed rato reperitur: ut apud Plautū: Reliqui domi exoletam uirginē. Exurio ab ex & uro: per īterpositionē.i.ut nōnulli dicunt cōponitur: hoc est famem patior Alii uero ab haurio per abiectionē aspirationis & primæ partis diphthongi.& ut Priscia. pluresq; alii grāmatici attestant̄. Oīa quæ in rio desinūt: ut exurio: cœnaturio scaturio prurio.& similia meditationē significāt. Ideoq; meditatiua uerba appellant̄ Quibus Laurentius Vallensis in elegantiis ad me missis nullo modo assentit: sed desideratiua magis atq; optatiua uocari uoluit. Ita ut exurio idem sit quod cupio edere: Vnde Quinti. pater īquit filios exurit. Et Martialis li.viii. epigrāmatū in oībus uacerra quod conclauibus consumit horas & die toto sedet Cœnaturit Vaccerra cacaturit.i.cœnare cupit: nō ut reliquum. Similiter Cicero: ut aliquando dolor populi.ro. pariat. quod iā diu parturit: idē Liuius: & quod diu parturit animus uidet̄ aliquando parit. ubi affectum significat nō cogitationem. Nōnunq̄ & pro suis primitiuis ponuntur: ut scaturio magis pro suo primitiuo scater ponitur: quod est nō solum aquarum. sed herbarum & cæterorum sua spōte ubertim nascentū.

De syllabis desinentibus in.z.

N.z.nulla sillaba desinit: nec in dictionibus latinis scribitur sed in peregrinis tantummodo ac in initio dictionis: uel in initio mediæ sillabæ præcedente a uocali aut.n.aut.r.n.zacinthus zephirus post uocalem in media sillaba: ut gaza. post.n.ut zinziber. Melāzophos nomen proprium: post.r.ut Arbrazanes nomen uiri proprium.

Documenta generalia orthographiæ dictionum græcarum quæ latine scribuntur.

Nulla dictio græca apud latinos per.f.scribitur.

Estat iam documenta quædam subnectere: quæ specialius ad orthographiam de qua tendimus conuenire uidentur. Vt illud primum: Quod omnis dictio græca quæ latine transcribitur nunqua per .f. ubi opportune cadere posset: sed semper per .ph. aspiratum est scribenda: cuius rationem iam supra ostendimus quia antiquam nostram scripturam in dictionibus græcis: quæ per .ph. secundū illorū cōsuetudinē anteq̄ .φ. litteram adinuenirent etiam postq̄ accæpimus .f. in ea præpositione quam habemus obseruare tenemur: ut cum de ea littera tractaremus ostendimus. Excipiuntur aliqua: quæ & si si absq; dubitatione græca sunt ex inueterata tamen consuetudine potius per ipsum .f. q̄ .ph. scribi consueuerunt. ut fama: fugo. forum: fucus: fero: fur: furtum. Nam de fure & furto sic Paulus iurisconsultus in titulo de furtis retulit: furtum inquit a furuo idest a nigro dictum Labeo ait: quod clam & obscure fiat: & plerunq; in nocte: uel a fraude ut Sabinus ait: uel a ferendo idest auferendo: uel a græco sermone: qd̄ φωρ appellant: Immo ut ait & græci a ferendo φωρ dixerunt. Verum teste Prisciano in octauo: fum: fero: uolo & edo uerba āno. mala sine dubio a græcis assumpsimus. fragus etiam teste. Seruio a φαγειν quod est comedere deducitur: & tamen cum .f. scribitur. Quid q; a fero traxisse uidetur. Ouidius uocabulum forda pro boue prægnante. Cum ait libro quarto fastorum Forda ferens bos est fœcundaq; dicta ferendo. At famam & fucum nōnulli antiquissimi etiam cum ph. scripseret.

In nulla dictione latina scribitur .y. græcum & semper in initio dictionis illud .y. aspiratur.

Vrsum & in nulla dictione latina .y. græcam scribendum est. Nam ut grāmatici omnes atrestantur: illud .y. græcum nos tantummodo ob hoc suscepimus: ut propriam dictionem græcarū scripturarū: quas ab illis recepimus in transcribendo seruaremus. Cum ergo pro latinis dictionibus idest nostrorum habeamus: græcas litteras intermiscere non debemus. Et cum eiusmodi littera in initio dictionum a græcis semper aspiretur: & nos simili modo cum eas dictiones transcribimus aspirare debemus. ut grāmatici antiqui & celebres auctores attestantur: Vnde Papiam & alios nōnullos moderniores errasse constat: qui dictiones latinas per illud .y. græcum etiam sine aspiratione principii scriptitarūt: qd̄ absq; ulla ratione: uel approbatorum grāmaticorum auctoritate ab illis factum fuit.

T. & .c. quæ in nominatiuo dictionum non sunt: sed in aliis casibus accipiuntur: nonnunquam aspirantur.

D etiam ulterius prospiciendum est. Si qua sit græca dictio uel latina: quæ in oominatiuo .t. careat & illud in aliis casibus quoquomodo suscipiat: nunquam eiusmodi .t. apud nos aspirat: sed absque ulla aspiratione a nobis transcribi debet: ut Adamas Adamantis: Xenophon Xenophontis Gigas Gigantis: & inde giganteus. Mars martis: euan euantis cognomen Bacchi a uoce bacchantium. Ouidius in quīto metamorphoseos Et Iacchus & euan. Virgilius in sexto æneidos: Euantis orgia circum Licet quidam accusatiuum pluratem participii cuiusdam sine uerbi originem esse uelint idest Bacchātes & alia similia omnia quin & simili modo de .c. dicendum est: q; si dictio non habeat illud innominatiuo: & in aliis casibus suscipiat: semper exile & nunquam aspiratum scribendū erit: ut pharnax pharnacis lynx lyncis & similia: quæ semper apud oos non aspiratum suscipiunt.

Aspirationes quæ sunt apud græcos seruantur in suis dictionibus apud latinos.

Mplius & hoc quoq; diligenter obseruare debemus: in oī dictione græca quæ latioe scribit: ubi apud illos scriptum est .θ. & nos quoq; p .th. aspiratū scribere debemus. φ. & nos .ph: ubi .X. & nos per .ch. simili modo aspirata scribere debemus. Quando uero in illis .τ. exile & sine aspiratione aut .ϖ. aut .κ. scriptū fuerit: & nos simili modo .t. & .p. & .c. sine aliqua aspiratiooe transferre habemus.

Nos gamma in .n. nostrum conuertimus.

Ec illud sane prætermittendum est: quod ubicunq; in dictionibus græcis apud nos scribitur .γ. ante aliud .γ. uel ante .κ. uel ante .X. quia nunquam ab illis eo loco scribitur .n. sed super ipsū gamma. ut in ea littera supra diximus & cū a nostris huiusmodi dictiones transcribunt: semp̄ illud .γ. in .n. cōmutari debet: ut αγγελοσ angelus: αγκυρα ancora αγχισησ Anchises & similes quas græcorum more antiquissimi romanorum etiam cum nostro .g. scripsisse refert Varro ut supra uidimus.

De præpositionibus græcis quando apud nostros transcribuntur.

Ræter hæc aūt cū plures sint græcorū præpositiones: quæ cū aliis dictionibus componuntur: et a nobis sæpissime transcribunt. in qbus nō minima orthographiæ pars cōsistere uidet & de illis sigillatim tractandum restat.

Syn præpositio.

Yo præpositio græca est: & cū .y. græco scribitur. Nec ea tantūmodo: sed quæq; ab illa cōponuntur per .y. græcum similiter desinantur ut sillaba: quæ ex syn & λαμβανω: quod est accipio cōponitur. Sillogismus ex syn & λογιζομαι quod est raciocinor. Synodus ex syn & hodos quæ ē uia quasi conuentus sit uel cœtus componitur: & inumerabilia alia.

Cata præpositio.

Ata similiter præpositio græca est: & cū .c. & .t. absq; aspiratione scribitur: Itaq; dictiones omnes ab illa compositæ per .t. exile scribuntur: & conseruant .a. nisi fiat impedimētum in ante habitus expressū: cū de aspiratione loqueremur: hoc est cū dictio sequēs: cū qua cōponitur a uocali aspirata initium sumit. Nam tunc quoque ut ostendimus abiicitur .a. & .t. exile in th. aspiratum conuertitur

Exemplũ primi sit catologus:catarrus : cataracta:cuius ultima cũ.ct.scribiť:catorthoma:ubi abiciť.a.pp sequentis dictiõis uocalẽ:cũ qua cõponitur:&.t. ipsum exile cõseruatur:qa uocalis illa minime ẽ aspirata & in penultima cũ.th.aspirato scribitur:quia ab ορθος quod est rectus deriuať quo uocabulo utitur Cicero.li.primo de officiis dicens.Rectum opinor uocemus:quod catorthoma græci uocãt.At si uocalis cũ qua cõponitur aspiretur:nõ solũ ab ea ꝑpositione abiicitur.a.sed ut pfato loco ostẽdimus.t.exile in.th.aspiratũ cõuertitur:ut catholicus:quæ per.th.aspiratũ scribiť:qa ea præpositio cata cõponitur cũ holon aspirato quod apud nos diciť totũ aut uniuersale.Similiter cathedra cũ.th.aspirato scribitur:& ex cata ꝑpositione & hedra quæ ẽ sella cõponitur.quare sedm̃ ea q̃ supra diximus cũ.th.aspirato & similia designanť.

Meta præpositio.

m Eta similiter præpositio græca ẽ:& cũ.t.exili.ẽt in compositione aliarũ dictionum scribitur:in quibus &.a.quoq; cõseruat:nisi præfata sint impedimẽta ut metauola:quæ cõmutationẽ apud nos dicit. Metamorphosis quæ transfigurationẽ:metaphora quæ translationẽ & similia. At cũ.th.aspirato scribitur methodus:quæ ex hodos aspirato cõponitur.Et cõuenientissimo uocabulo a clarissimis auctoribus traduciť uia:dum pro ratione accipitur. Sic Cornelius Celsus libro primo de arte medicinæ: methodum apud nos significare dixit. Vnde Virgilius lib.geor.primo.Ignarosq; uiæ mecum miseratus agrestes.i.rationis.Et in.xi.æneidos.Et si qua uiam dederit fortuna latino.i.rationem.

Epi præpositio.

e Pi præpositio etiam græca est:& cum.p.nõ aspirato &.i.latino scribitur. Vnde oẽs dictiones ab illa compositæ simili mõ scribunť nisi ut supra diximus ĩpediantur:ut epitaphium:quæ cũ.t.exili scribitur:epilogus:quæ apud nos peroratio dicitur:epigramma quæ inscriptio: Episcopus ẽt cũ.c.non aspirato qui inspector dicitur.Epitheton quæ in penultima cum.th.aspirato: & in ultima cum t.exili scribitur:apud nos Quintiliano teste dicitur appositum aut adiectiuum . Epitagma.quod tributũ significat quo uocabulo comici quidem antiquissimum ut refert Panthemus utebantur. At uero quandoq; perdit.i.& remanet.p.exile quum scilicet a uocali dictio cum qua cõponitur:initium sumit:& non aspiratur:ut epodos:quæ ex epi præpositione: & ωδη qui est cantus componitur.nam genus est carminis quod ad lyram cantabatur.Marcialis in.xii.Scribebamus epo:cæpisti scribere cessi:Aemula ne staret carmina nostra tuis.Quandoq; autem aspiratur ipsum.p.& abiicitur.i.quando scilicet cum dictione a uocali aspirata initium habente componitur:ut ephebus qui a nostris pubes ut supra uidimus dicitur.ephorus qui componitur ex epi & horo quod est inspecto:quasi superi spector. Quo uocabulo sæpissime Cicero utitur pro quodam magistratu lacedæmoniorum.

Peri præpositio.

p Eri præpositio græca est:& cum.i.latino scribitur:quod ẽt in cõpositione conseruat.Nec per cõsequentiam aspiratæ uocalis ipsum.i.quoquomodo perditur:ut periodus.i.circuitus uel anfractus. Nanq; componitur ex peri quod est circum:& hodos aspirato quod est uia.Pericles nomen fuit clarissimi atheniensis:de quo in sua dictione uidebimus.& componitur ex peri:& cleos:quæ est gloria & aliæ similes.

Apo præpositio.

a Po græca similiter præpositio diciť:& cum.p.sine aspiratione scribiť. Vnde oẽs dictiones compositæ ab apo per.p.non aspiratũ scribunť &.o.uocalem cõseruant:nisi impedimentũ superius expressum interuenial:ut apodixis:quæ demonstratio a nostris diciť. Apocalypsis quæ cũ.c.exili &.y.græco in penultima atq;.i.latino in ultima scribitur:apud nostros reuelatio interpretať. Apocopa similiter cum.c.non aspirato:& latine abscisso diciť. Apocripus cum.c.exili similiter &.y.græco scribitur apud nos absconsus diciť. Apologia responsio seu satisfacio.Et similia in quibus apo præpositio integra remanet &.p.ipsum absq; aspiratione seruatur. Sed aspirať nonnunq̃ per modum supra expositum & perdit.o.ut aphoria:ex apo & horia componitur:antiqui quidam nostri pro sterilitate accæperunt.

Hyper præpositio.

h Yper græca similiter ꝑpositio habeť: & cum.y.græco atq; aspirato scribiť: Vnde dictiones oẽs cum illa compositæ per.y.græcum & aspiratum scribuntur:quin &.p.exile semper cõseruant ut Hiperbole supereminens siue excessiuum.Hiperborei hoc est ultra boreã degentes:& similes.

Hypo præposino.

h Ipo eodem modo græca est præpositio:& cũ.y.græco aspirato atq;.p.exili scribiť. Vnde oẽs dictiones cum illa cõpositæ ẽt per ipsum.y.græcum & aspiratum scribũtur:quin &.p.exile atq;.o. litterã cõseruant:nisi suprapositum fiat impedimentũ.ut hipothesis:cuius penultima.th. aspirato scribitur:& est argumentum siue materia.Hipocrisis cum.c.sine aspiratione:& in ultima ac penultima cũ.i.latino scribiť:dici potest a nostris dissimulatio:ut suo loco uidebimus.Hipotheca cuius penultima cũ th.aspirato scribitur:& est obligatio quædã.Abiicit ẽt aliquando.o.&.p.aspirat.ut hiphen.i.subunio qua sane dictione latini quidam usi sunt.Nanq; componitur ex hipo ꝑpositione:& hen quod est unum.

Anti præpositio.

a Nti præpositio alia ex græcis cũ.t.exili &.i.latino scribitur:& in cõpositione litterarurã seruat: nisi prænominatum fiat impedimentum:ut antidotum antithesis cuius penultima per.th.aspiratum scribitur:& dici potest a nostris obiectus:uel cõtrapositio. Antipodes qui aduersis pedibus nobis oponi dicuntur. Quin & aliquando abiicit.i.& aspirat.t.per modum supradictum:ut anthipa

tus.i.consul quo uocabulo nonnulli ex nostris usi fuerunt:& post.th.aspiratum.y.græcum detinet.

Dia præpositio.

d

Ia similiter græca præpositio est:& per.i.latinum scribitur:quod &.a.semper in cõpositione cõseruat:ut dialogus apud nos disputatio:de quo in sua dictione cum cæteris uidebimus.Dialogus criminator.Nanq; in sua dictione uidebimus:descendit a diabolo quod est criminor.

Documenta quædã particularia orthographiæ ex qbusdam particularibus dictionibus concepta:

f

Vbsequenter & alia quædam subnectemus documenta:quæ ex compositione dictionum quarumdam particularium concipi possunt:quibus non parua orthographiæ ratio designari poterit. Vt est illud de compositis.

De compositis ab archos.

o

Mnia cõposita uel deriuata ab hac dictione archos:quæ per.ch. aspiratum scribit᷑ : & apud nos principem principiumq; & principale designat.per.ch.aspiratum scribunt᷑ : ad quod sequitur.i. semper cum.i.latino scribi debet:ut Architectus: Archiepiscopus:Archangelus.Hecatõtarchus: idest centurio Archidamus.Archidamas:nomina uirorum propria:de quibus meminit Plutarchus.

De compositis ab hippos.

r

Vrsus oĩa deriuata aut cõposita ab hac dictiõe hippos:q apud nos equus dicit᷑:& cũ.i.latino aspirato & duplici.p.scribit᷑ :eodẽ mõ cũ.i.latino aspirato & duplicato.p.scribunt᷑ ut Hippodamia: quæ filia fuit Oenomai Helidis & Pisæ regis.& uxor Pelopis:ut in sua dictiõe uidebimus Hippomanes:de quo similiter in sua dictiõe habebit᷑.Hippocẽtaurus Hippocrates Hippolytus & alia ꝗplura de qbus in ꝓpriis dictionibus apparebit.

De compositis a poly.

a

Mplius & omnia composita & deriuata ab hac dictione poly:quæ cum.y.græco scribit᷑:& apud nos multum designat:per.y.græcum similiter describuntur:ut polidamas nomen propriũ troiani quod ex poly & damazo:quod est domito cõponitur.Polycrates similiter a cratos: quod ẽ robur componitur nomen est uiri proprium.Polydorus:de quibus in suis dictionibus uidebimus.

De compositis ab hac dictione physis.

f

Imili mõ & oĩa cõposita uel deriuata ab hac dictiõe physis:cuius prima p y.græcum scribitur.& apud nos naturã designat:similiter & illa p.y.græcũ in prima scribi debẽt:& i sequẽti.i.latinũ cõseruãt ut phisica.i.naturalis:phisiologus de naturis differẽs:phisionomia naturalium norma : & similia.

De compositis ab dictione philos.

i

Terum & omnia composita uel deriuata ab hac dictiõe philos & phila:quæ apud nos amorem indicat:& p.i.latinum atq; ph.aspiratum scribitur:similiter & illa scribi debent:ut Philosophus philadelphia nomen est mulieris proprium:philargiria:cuius antepenultima cum.y.græco scribitur.Nam ex argirion:quod apud nos est argentum componitur:& auiditas argẽti seu auaritia transfertur.Philippus & similia:de quibus in propriis dictionibus ostendemus.

DE CHRI.

a

Mplius & oĩa cõposita uel deriuata ab hac dictiõe chir:quæ cũ.ch.aspirato &.i.latino scribit᷑ : & apud nos manũ significat:eandẽ ꝓrsus litteraturã cõseruant:hoc ẽ cũ.ch.&.i.latino scribũtur:ut chirurgia idest manuũ operatio.chirotheca idest manuũ uagina:cuius ẽt penultima cũ th. aspirato scribit᷑. Vnde & oĩa deriuata ab hac dictiõe theca cum th.aspirato scribũtur:ut bibliotheca hypotheca. similia.

De compositis ab hac dictione theos.

p

Ossumus & in his cõplura mõ consimili referre. Vt oĩa cõposita uel deriuata ab hac dictiõe theos:quæ cũ th.aspirato scribit᷑ :& deũ significat:simili mõ scribunt᷑:ut theologia theologus Theopompus Theodorus Dorotheus:quæ ex eisdẽ cõponũtur: quasi dei donũ:uel donũ dei dicũtur.

DE PYR.

i

Tem & deriuata quæq; a theoro:quod est speculor:similiter per.th.aspiratum scribũtur:ut theoria idest prospectus. Theoricha idest speculatio.& similia.

DE THEORO.

f

Imiliter omnia deriuata a pyr:qui est ignis per.y.græcum scribuntur.ut pira:quæ apud nos dicitur rogus Piramis:Pirrhus idest ruffus.& similia.

DE CHRYSOS.

a

Mplius & omnia composita uel deriuata ab hac dictione chrisos: quæ apud nos dicitur aurum per.ch.aspiratum similiter &.y.græcum scribuntur:ut Chrises sacerdos quidam Appollinis. Chriseis illius filiæ Chrisostomus os aureum.Nam compositum ẽ cum stomos:quod cum.t.exili scribitur:& latine dicitur os.& similia:quæ in sequentibus uidebimus.

DE ARGYROS.

r

Vrsus & omnia composita uel deriuata ab hac dictione argiros:quæ per.y.græcum scribitur:& apud nos argentum denotat.cum.y.græco similiter conscribuntur:ut philargiros.i. auidus argẽti.lithargirium.i.lapis argenteus.& alia quæ in sequentibus apparebunt.

STHENOS.

f

Imili mõ oĩa cõposita uel deriuata a sthenos:quod apud nos dicit Valentiã siue robur cũ.th.aspirato scribũtur:ut Demosthenes:idest populi robur.Antisthenes cõtra ualẽtia Calisthenes idest pulchritudines potentia.& similia.

CLEOS.

Vin & omnia composita uel deriuata a cleos:quod apud nos dicit gloriam.cum.c.non aspirato scribuntur:ut Cleonides: Aristocles.Pericles:& alia qplura:quae in sequentibus apparebunt.

CRATOS

Tem cōposita omnia uel deriuata ab hac dictione cratos:quae apud nos robur dicit:uel imperium cū.t.&.c.exilibus scribunt.ut Hippocrates medicus fuit sūmus:Menecrates medicus similiter.fuit de quo meminit Plutarchus in dictis laconicis: Melicratū:& similia:quae plurima in sequentibus uidebuntur.

ARISTOS.

Mplius & quaeq; composita uel deriuata ab hac dictione aristos.i.optimus cū.i.latino & .t.exili scribunt:ut Aristoxenes:Aristocrates:Aristomeus.Aristides: Aristoteles:& alia fere īnumera.

MACHE.

Vrsus & omnia composita seu deriuata a Mache:quae est pugna: per.ch.aspiratum scribuntur: ut antimachus:amphimachus: Andromache: & similia:quae in sequentibus designabimus.

NICI

Tem & composita uel deriuata a nici:quae est uictoria:cum.i.latino:&.c.non aspirato scribuntur ut Nicanor:Nicander:Nicteria:Nicostrata:Nicolaus:olimpionices idest olimpici uictor: & alia pene innumerabilia.

LYCOS.

Imiliter oia composita uel deriuata ab hac dictione lycos:quae apud nos significat lupum:per.y. graecum &.c.exile scribuntur:ut Lycophron Lycomedes.Lycaon:& similia qplura.

AGATHOS:

Mplius & omnia composita uel deriuata ab agathos:quod apud nos dicit bonum per.th. aspiratum scribuntur:ut Agathocles Agathosthenes:& similia:

PLISTOS.

Tem:& omnia composita uel deriuata ab hac dictione plistos:quae apud nos dicit multum : & cum.i.latino &.t.exili scribūtur:ut Plistonax.qui filius fuit Pausaniae.Plistarchus filius Leonidis Plistonicus:& similia.

PROTOS.

Tem & omnia composita uel deriuata ab hac dictiōe protos:quae apud nos dicit primum:cum t.similiter non aspirato scribūtur:ut Protosilaus:Protomartyr:Proteus.& similia. Et haec hactenus quo ad huiusmodi nostrae orthographiae praecepta dicta sufficiant.

Quae deinceps & quo ordine tractabuntur.

Einceps dictiones quasdam secundum alphabeti nostri ordinem per rectam orthographiam prosequemur.in quibus multa declarare intendimus:quae alias difficillima uideri potuissent.Et incipientes ab.a.littera per reliqua suo ordine gradiemur.

Bacus cum unico.b.&.c.absq; aspiratione scribitur:dictio ē graeca : quae apud illos dicitur ἄβαξ:quam litteraturā antiquiores nostri saepe seruabant: & hic abax huius abacis teste Prisciano in.viii.declinabāt: cuius penultima in genitiuo correpta erat.Sed frequētius abacus abaci ab auctoribus ponitur. Significatq; apud aliquos mensam : super qua comedere consueuimus : uel ut aliis magis placet super qua potoria uasa locantur. Vt Iuuenalis de poeta pauperculo in satyra Vmbritii ait: Lectus erat codro pocula minor urceoli sex Ornamentum abaci . Plinius libro. xxxvii. Vasa inquit & auro & gemmis abacorum nouem.i. sufficientia ad ornamentum abacorum nouem: Vnde Varro libro nono de origine linguae latinae ait itaq; sicut abacum argento ornari:& alia disparia:sic orationem:& ut puto quadratus erat abacus. Ad cuius similitudinem hae quadrae:in quibus concisae carnes disponunt:abaci etiam uocabantur.ut Plinius in eodem li.Pompeius uictoria mithridatica primū in urbē mirrhina inuexit:primusq; lapides & pocula ex eo triumpho capitolio adiudicauit:quae protinus ad hoīum usum trāsiere:abacis etiam escariisq; uasis expetiis.Et in eodem libro: Amplitudine nunq̄ paruos excedūt abacos. Ex qua similitudine:ut existimo tabella super qua deculpationes fiunt abacus dicta fuit:quin & ipsa deculpatio. Persius in secunda satira inquit:Nec qui abaci numeros & secto in puluere metas.s.spernit. Nam inde ēt cū calculi qdā fierēt abaculi uocabant.Plinius in eodē libro ait: Veluti cum calculi fiunt quos quidā abaculos appellant. Sed cum de mensa quid significet apud quosdā dubiū fiat: An ipsam coenā:uel super qua comedit designet.Ego tanq̄ arbiter honorarius diiudico mensam primitus id super quo comedimus:siue ligneum siue lapideum fuerit designasse.ut Virg.li.iiii.geor.de Corytio loquens:Qui seraq; reuertens nocte domum dapibus mensas onerabat inemptis.& in eodem libro.pars epulis onerant mensas:& plena reponunt pocula.Horatius similiter in.ii.sermonum inquit.Gausape purpureo mēsam pertersit acernam.i.de acere factam. idem ostendit Varro de lingua latina cum ait: Mensam aescariam cillibam appellabant. & subdit ea erat quadrata:ut etiam nunc in castris est postea rotunda facta.Ex quibus tractum puto mensam etiam pro prandio & edulus.ut Iuuenalis in prima satyra:Cum de tot orbibus & iam antiquas una comedunt patrimonia mensa:hoc est uno prandio uel coena.

Abantes cum unico.b.&.t. non aspirato scribitur:populi fuit ionum inter achiuos : ut dicit herodotus

libro historiarum primo:alios dixit Orpheus in argonautica esse iuxta pontum. Rursus & alios dixit Aristarcus in secundum Homeri esse insulae euboiae.

A batos cum unico.b.&.t.exili scribitur apud nos in accessibile interpretaẽ:& ab.a.quod ẽ sine & βαίνω uerbo:quod est accedo copmonitur. Vnde insula quaedam circa extra aegipti in memphitica palude posita eo noĩe a graecis dicta fuit:quia ad illam ob limi & papirorum copiã difficilimus sit accessus: ut in dictione Osiris latius explicabimus. Simili cognomine logus ultra aegiptum & aethiopas ab ãtiquis uocabatur ubi primum nilus magno fragore descendit. Dicente Lucano libro.x. Hinc abaton:quam nostra uocat ueneranda uetustas Terra potens:primos sentit percussa tumultus:& reliqua.

Abdere cum.b.ante.d.in eadem sillaba teste Prisciano scribitur:urbs fuit in Thracia quam testibus Solino & Pomponio Diomedis & soror condidit & a se cognominauit. Nec inde procul tirida oppidum fuerat equorũ diomedis stabulum quod Pomponio teste cessit aeuo.& eius tempore solum turris uestigium perdurabat:quae Diomedis turris etiam tunc quoq; uocabatur. Sed abdera tandem senio collapsa:a clazomeniis ex Asia uenientibus ad maiorem faciem restituta deposito priori nomine Clazomene ab illis nomen accepit iuxta abderam uero bistonium stagnũ nominatissimum fuisse dixit Herodotus. Et primam fuisse Democriti phisici in sua dictione diximus. Et ab abdera abderites nomen patrium deducitur quod cum.i.latino &.t.exili scribitur.

Abidus cum.y.graeco scribitur:ciuitas est helesponti ex latere asiatico. De qua Virgilius libro georgicorum primo Ostriferi fauces tentantur abidi:& directe ex opposito ad sestum deposita iacet:ut Museus poeta antiqssimus amorẽ pertractans Leandri:& Hero:hoc uersu ostẽdit σηστὸς ἔην καὶ ἄβυδος ἐγγύθι πόντου. Quem sane amorem tetigit Virgi.libro geor.tertio & Ouidius in epistolis heroidum lepide pertractauit.ab abido abidenus deriuatur. Vnde Seruius in tertio georgicorum inqt Leander abidenus & hero fuit sestias.

Abissus per.y.graecum & duplex.s.scribitur:est aquarum immensa profunditas.

Abrotontium cum.t.non aspiratio &.i.latino scribitur:nomen proprium foemininae:ut Glicerium. Philorcium Dorcium:Sopronium:quae in hanc terminationem teste Prisciano in.v.diminutionis aetatis siue adulationis amatoriae causa proferuntur. Vnde abrotontium ab:ἁβρὸν:quod est glabrũ siue delicatum deducitur:& reliqua similiter:ut in suis dictionibus uidebimus.

Absinthium cum.b.ante.s.licet apud graecos sit.ψ.quod magis proprie per.ps.traduci debuit: sed uicinitate litterarum placuit.p.in.b.conuertere:quod saepius fieri ostendimus:& sequentibus clarius per exempla ostendemus. Quoniam & cũ.i.latino utrobiq; atq;.th.aspirato scribitur. Herba est amara:aqua populi cognominati sunt quidam:qui iuxta pontum teste Herodoto libro historiarum sexto cappadotiaq; inhabitant. Vbi mons eiusdem in dẽ nominis haberi dixit. Vnde Ouidius libro quinto de tristibus ait:Cana prius gelido desinit absinthia ponto. Teste Plinio libro.xxvii.naturalis historiae:eo in loco pecora pinguescunt:ob quod sine felle repetiri illas dixit.qnãquam ut ait longe italico sit amarius.

Absirtus cum.y.graeco &.t.non aspirato scribiturquãq̃ apud graecos non per.bs.sed per.ps.hoc est.ψ.scribatur:quod ut diximus ex litterarum affinitate nostri.p.in.b.conuerterunt.fuit. Oete colchorum regis filius:quem Medea soror Iasonem sequens in loco non longe a phasi:dicto ab inde tomos idest incisio crudeliter lacerauit:iuxta fluuium scilicet absirtum:in quem conuersum dicunt poetae. Vnde putant quidam puerum illum Aegialeum primitus uocatiuum:& ab flumine absirto cognomen assumpsisse. Cum dicat Cicero libro tertio de natura deorum. Quid de absirto fratre Medeae:qui apud Pacuuium Aegialeus scribitur:Sed ut subdit prius nomen ueterũ litteris usitatius est. Iustinus uero Agialeum illum uocauit libro quadragessimo secundo.

Absis huius absidos cum.i.latino scribitur:ubi similiter.b.loco.p.nostri posuerunt.apud nos indicat arcum testudineum:seu fornicem testustineam:quin & forcipes:& descendit ab ἅπτομαι:quod est cõtingo:cum latera necessario contingat.

Academia cũ.e.sine aspiratiõe: &.i.latino scribiẽ: corripitq; penultimã:fuit locus nemorosus ab athenis mille passibus distãs ab Academo heroe teste Eupoli sic cognominatus: In quo uilla fuit deĩde Platõis natiuitate nobilis:ut idẽ testaẽ Eupolis. Et cũ in eodẽ loco Plato philosopharẽ studẽdi usu:& discipulorũ frequẽtia:atq; morũ celebritate insignis fuit. In eadẽ Fauorino teste Mitridates Persarũ rex Platonis statuã cũ his scriptis locauit: Mithridates Rhodobati filius pses musis imaginẽ Platonis dicauit Silamonis opus huius uillae exẽplo teste Plinio li:xxxi.naturalis historiae. Cice.uillã aliã ĩ italia eo cognomine noĩauit:q̃ ẽ ab a uerno lacu puteolos tẽdentibus ĩposita littori & celebraẽ porticu ac nemore:ibi cõpositis uolumĩbus eiusdẽ nois:in qua monumentũ ille sibi instituerat:huius in parte ut pergit idẽ auctor eruperunt fontes calidi per q̃ salubres oculis celebrati carmine Laurei Tullii fuit e libertis eius.

Acbatana absq; aliqua aspiratione:& cum.h.post.c.scribitur:fuit siriae ciuitas ubi Cambises diem ultimũ obiit:ut ostendit Herodotus libro historiarum.iii.

Achaia cum ch.aspirato &.i.latino scribitur:regio est graeciae:quae teste Herodoto libro historiarum septimoprimo peloponnensus:postea danaa:deinde achaia dicta fuit.unde graeci achaei atque achiui & danai dicti sunt Cuius maxime clarum oppidum Corinthum fuisse dicunt:cum usq; ad id protendaẽ ut latius uidebimus in dictioue peloponnensus.

Achaei cum.ch.aspirato &.ae.diphthongo atq;.i.latino scribitur:graeci omnes ab Homero nõnunquam

dicuntur: & puto ab achaia. uel ut alii dicunt ab Acheo antiquo rege.

Achæmenides cum.ch.aspirato sequente.æ.diphthongo &.i.latino scribitur fuit comes infœlicis Vli-
xi:ut ostendit Virgilius libro æneidos quarto.

Achæmenes cum.ch.aspirato &.æ.diphthongo scribitur.aliæ prorsus sine diphthongo scribuntur: fuit
teste Herodoto libro historiarum.iii. primus persarum rex:a quo postea reges omnes persię usq; ad
Darium descenderunt. Alius eodem nomine fuit Xersis frater:ut idem ostendit.

Achæmenidæ prima cum.ch.aspirato &.æ.diphthongo:penultima cum.i.latino scribitur:fuit teste He-
rodoto libro historiarum primo tribus:ex qua persarum reges originem contraxerunt.

Acharis cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:dici potest la uerbum sine gratia.nam ex.a.quod est sine &
charis gratia componitur.

Acamas cum.c.exili hoc est sine aspiratione scribitur.fuit unus teste Homero libro secundo & quinto ili
ados thracum princeps ex his:qui in auxilium troianorum uenere. Alius eodem teste libro undecimo
eiusdem nominis fuit filius Antenoris:qui tempore belli troiani cælebs erat:& diis similis habebatur.

Acanthus cum.c.exili &.th.aspirato scribitur:puerum fuisse dicunt conuersum in florem sui nominis.

Vnde de flore locutus uidetur Virgilius libro æneidos primo cum ait:Et circum textum croceo uelamẽ
acantho Seruius uero dixit esse nomen herbæ:quæ in assiria nascitur. Idem in Pollionem:arborem eẽ
dixit in ægipto semper frondentem:quod Virgilius affirmasse uidetur libro georgicorum secũdo cũ
ait:Et baccas semper frondentis acanthi. Significatq; proprie apud nostros spinam uel dumum:qua-
re spinis asperam eam arborem dicunt. Est & eo nomine littoralis quædam urbs hæmathiæ:de qua in
dictione artachæas habebitur.

Acanthis prima cum.c.exili penultima cum.th.aspirato &.y.græco:ultima cum.i.latino scribitur:auicu
la quædam est:quæ & a nobis carduelis uocatur. Nam sic græce dicta est:quia inter spinas pascatur.

Acarnania cum.c.exili &.i.latino scribitur:pars est epiri:in qua teste Plinio libro quarto naturalis histo-
riæ:maxime clarum est oppidũ leucas:hanc achelous fluuius ab ætolia diuidit. Siue ut ait Solinus pin-
dus:qui acheloum parit:uocatur & eodem nomine regiuncula quædam alia in ægipto:ut dixit Serui-
us super quintum æneidos.

Actasta cum.c.&.t.exilibus scribitur:fuit teste Hesiodo in theogonia nimpha Oceani & Tethios filia.

Acastus absq; aspiratione scribitur:fuit peliæ thessalorum regis filius:ut etiã ostendit Seneca in Medea.

Acatalactos absque aliqua aspiratione scribitur:uersus dicitur:qui absque alicuius sillabæ defectu in fine
legitime terminatur.

Achates cum.ch.aspirato &.t.exili scibitur:uir a Virgilio fuisse dicitur perpetuus Aeneæ comes. Dedu-
citurque ab αχοσ:quod est cura seu molestia eoq; molesta cura semper reges comitetur:dicente Virgi-
lio libro æneidos sexto

Aeneas mesto defixus lumina uultu.
Ingreditur linquens antrum.cæcosque uolutat
Euentus animo secum.cuius fidus achates
It comes & paribus curis uestigia figit.

Estque etiam primæ declinationis & facit in genitiuo Achatæ. Verum teste Solino & Plinio libro trige-
simoseptimo naturalis historiæ. Achates preciosi lapidis est nomen. Quem sicilia ĩ ripis achatis flumi
nis primum dedit:deinde in aliis locis compertus. Quoniam & Pyrrhum:qui cum romanis bella ges-
sit:hunc lapidem in annalo habuisse dicunt:detinentem non artificiosas:sed naturales nouem musaꝝ
effigies: & Apollinem ipsum cum lyra ita discurrentibus teste Plinio maculis : ut musis quoq; singulis
sua redderentur insignia.

A cestes absq; aliqua aspiratione scribitur:fuit Crimnisi siculi fluuii filius ex Segesta troiana:quod Virg.
libro quito æneidos:tetigit cum ait: Troia crimnisio cõcæptum flumine mater Quem genuit: de quo
latius Ouidius libro metamorphoseos.xi. Alius teste eodem Ouidio libro.iii. Fuit nauta pauper:q Ba-
chum puerum dormientem in littore maris furatus est.

A chelous cum.ch.aspirato & unico.l.scribitur:fuit teste Hesiodo i theogonia: Oceani & Tethios filius
hic pro Deianira filia Oenei regis Calidoniæ sorore Meleagri acri duello cũ Hercule decertauit :eos
quod illoꝝ quisq; pro excellentiori uirtute uxorẽ illam petebat. Sed uidens se inferiorẽ Hercule: ma-
gicas decurrit ad artes. Et conuersus primo in serpentẽ ab Hercule penestrangulatus est. Rursus & cũ
in trucem tauꝝ se cõmutaret:illum Hercules fracto cornu ad terrã collisit:qui deinde pudibundus i ca
lidone flumo:q iuxta sui nominis oppidũ defluit:se abscondit a quo postea fluuius achelous est appel-
latus. Et oritur a pindo thessaliæ monte atq; ætoliã ab acarnania regione diuidit. Quare & acarnanus
nonnunquã cognominatus est:ut Ouidius. Amnis acarnãus lætissimus hospite tanto: Tandẽ in malia-
cum mare descendat: Veꝝ ut Macrobius & Seruius ferunt:achelous generaliter aqua dicebaẽ:dicen-
te Virgilio libro georgicorum primo:Poculaque inuentis acheloia miscuit undis.

A cheron cum.ch.aspirato &.e.absque diphthõgo a græcis & nostris scribitur:q̃q̃ deriuatio.æ.diphthõ-
gum requirere uidetur:Nam ab a quod est sine:& χαιροσ cũ.æ.diphthongo:quod apud nos dicit gau
dium cõponitur & deriuatur: Sed quia breuem penultimã græci & latini esse uoluerunt sine diphthõ
go scripsere. Diciturque a poetis ipsis fluuius infernalis. Sed ut testatur Seruius in sexto æneí.locus est

in Campania nõ longe a baiis undiq; septus montibus adeo q̃ neq; orientẽ aspiciat Solẽ: nec occidentem: sed diẽ tantummõ medium. Nec quicq̃ ibi nisi p necromantiã: siue hoĩs occisionem fieri poterat. Vnde Aeneam dicũt occiso ibidem Miseo sua sacra cõplesse: & Vlyxem similiter occiso Helpenore.

A cherusia simili modo a græcis scribitur: palus est inter capuam & auersam: per aperta plana usq; prope cumas diffusa quã græci quidem quia ab acheronte deriuari dicunt: cum.ch.aspirato conscribunt. Nõnulli uero quia ex inundatione fluminis accerrarum prouenire uolunt. absq; aspiratione scribendã dicunt: quasi acerusa: sed apud plures aspirationem comperi.

A cidia cum unico.c.nõ aspirato &.i.latino utrobiq; scribitur: significat apud nos tediũ molestias curas.

A cidalia cum unico.c.non aspirato &.i.latino utrobiq; scribitur. Venus dicitur: & ut quidam ferunt ab acidia uerbo græco deducitur: eo quod lasciuus amor uariis curis & molestiis amãtes impleat. Alii uero ab acidalio fonte in orchomeno boetiæ ciuitate Veneri ipsi & gratiis sacro.

A cylius prima cum.c.exili &.y.græco.penultima cum.i.latino scribitur: nomen est uiri proprium.

A cyrologia prima cum.c.non aspirato &.y.græco: penultima cũ.i.latino scribitur dici potest a nostris in propria locutio. Nã componitur ex ακυρος quod est impropria: & λογος locutio: ut Virgilius libro.ix: Turne quod optanti diuum promittere nemo auderet. ubi teste Ser. dici proprie nõ potest nemo diuum cum nemo proprie sit ne homo. Idem li.iiii.æneí. Hũc ego si potui tantũ sperare dolorem i.timere. similiter Iuuenalis in satyra Crispini. Iã quartanam sperantibus ægris.i.timentibus.

A chilles cũ.ch.aspirato &.i.latino atq; duplici.l.scribitur: fuit filius Pelei regis thessaliæ ex Thetide chironis filia græcorũ fortissimus: ab oĩbus poetis & Homero maxime cantatissimus: qui ut ait Iuuenalis in prima satira Nulli grauis erit si reprehendatur.f.tanq̃ auarus q̃ corpus Hectoris Priamo uendiderit uel græcos ipsos suo adiutorio destitutos reliquerit: uel eius naturã quis insectetur: de qua Patroclus ad Nestorem libro.xi.iliados ait: Probe.n.o Nestor cognouisti qualis ille sit: qua morositate: q̃ subito erumpat in culpacionẽ etiam culpa uacantium: fuitq; teste Homero a paride apud Troiã sagittis interfectus in templo Thimbræi apollinis: dum connubium Polixenæ curabat: quas sane sagittas poetæ dicunt a Phœbo directas ut Virgilius libro æneidos sexto.

Phœbe grauis troiæ semper miserate labores.

Dardana qui paridis direxti tæla manusq;.

Corpus i æacide. At Ouidius li.metamorphoseos.xi.dixit Paridem a phœbo monitũ non clã & in tẽplo: sed furenti prælio achillem sagittis confecisse. Vnde apollo ad paridem: Quid spicula perdis.

Sanguine phœbus ait. si qua est tibi cura tuorum:

Vertere in æacidem cæsosq; ulciscere fratres.

Dixit: & ostendens sternentem troica ferro.

Corpora peliden: arcus obuertit in illum.

Certaq; lætifera direxit spicula dextra.

Mortuusq; in sigeo promontorio sepultus fuit: ad cuius tumultum cum teste cicerone in oratione. p archia peruenisset alexander magnus: O fortunate inquit iuuenis: qui tuæ uirtutis Homerum habuisti præconem. Et declinatur in genitiuo achillis & achilli: uel cũ.i.longa: uel cum ei diphthongo: ut nõnulli scriptũ fuisse contendunt. Virgilius libro primo æneidos.

Troas reliquias danaum atq; immitis.

Achilli. uel ut alii scribunt achillei cum ei diphthongo similiter Vlixis & Vlixi. Vir.li.iii.æneidos.

Et terram altricem sæui execramur Vlixi.

Eodem modo Horontis & Horonti Vir.in primo: Nunc acris horonti: Nũc amici casum gemit. similiter Terentius: archonidi filiam dixit pro archonidis. Cicero: in Timarchidi potestate: pro Timarchidis simili mõ dixit: & facit in uocatiuo.o.achilles &.o.achille.cum.e.longo. Oui.li.xiii.metamor.

Tuque tuis armis nos te poteremur achille.

Nonnunq̃ uero dixerunt poetæ achileus more græco: qui dicũt αχιλλευς in nominatiuo: & formauerunt accusatiuum in ea: ut Luca.li.x. Famulumq; tiranni Terribilem iusso transegit achilea ferro.

A chilus cum.ch.aspirato &.i.latino atq; unico.l.scribitur: is a nostris dicitur: q sine labiis degit. Nam cõponitur ex a quod est sine: & χειλος labrum:

A cis cum.c.non aspirato &.i.latino scribitur fluuius est siciliæ ουιερὸν ὕδωρ: ut dixit Theocritus ab æthna monte fluit. Cuius ex ripis poliphemus in Vlyxẽ egisse saxa dicitur: quod Vibius attestatur. In hũc dixit Ouidius li.xiii. etiam cõuersum fuisse Acim filium Fauni ex nympha Simethide cretũ: tũc quoq; cum illum ex zelo Galateæ poliphemus occidit. Huius ripas herbiferas dixit Ouidius li.fastorum.iiii. cum ait. Et ripas herbifer aci tuas.

A colithus cum.c.exili sequente unico.l.&.y.græco atq;.th.aspirato scribitur: & deriuatur ab ακολουθω quod est sequor: quasi obsequens & ministrans.

A cragas cum.c.non aspirato scribitur: quod nonnulli moderniores in.g.cõuertunt: oppidum est siciliæ quod teste Plinio libro tertio naturalis historiæ: nostri deinde acrigentum dixere. situm quidem teste Pomponio inter pachinum & lilibeum. Et ut refert Seruius in.iii.æneidos: mons est muro cinctus cuius summa parte oppidum est: unde ego nomen ακρον.i.summitatis assumpsisse puto: & inde acrigẽtinus nomen patrium deriuatur.

A crisius cum.c.exili &.i.latino utrobiq scribit:fuit teste Eusebio libro tempoR Abantis argiuoR regis
filius:& pater Danaes amasiæ iouis.Hic a Præto fratre regno pulsus:a Perseo nepote:hoc est filio Da
naes filiæ suæ & iouis ad regnũ restitutus est:a quo postea in saxũ conuersus fuit: ut ostendit Ouidius
lib.metamorphoseos quarto:& inde possessiuũ acrisionæus deducitur:ut Vir.lib.æneí.vii.de urbe Ar
deæ loquens inqt:Quam dicitur urbẽ Acrisionæis Danae fundasse colonis.De quo in dictiõe pilum-
nus uidebimus.Alius eiusdẽ nominis fuit Laertæ patris Vlyxis pater:& iouis filius:dicẽte Vlyxe apd'
Oui.lib.metamorphoseos.xiii.Nã mihi Laertes pater est:Acrisius illi.Iuppiter & huic.Et ut ait Hom.
li.xvi.odysseæ:μοῦνον λαέρτην ἀκρείσιος υἱὸν ἔτικτε:μοῦνον δ' αὖτ' ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν:hoc est
solum Laertem filium Acrisius genuit.Et ipse pater solum Vlyxem procreauit.

A cros cum.c.non aspirato scribitur:& latine summitas dicitur atq cacumen.

A crotirium absq aliqua aspiratione &.i.latino scribitur:apud nos dici potest arx.

A crothum cum.c.exili &.th.aspirato scribitur:oppidum fuit super Atho monte locatum:quasi acros.i.
summum montis athonos.

A croceraunia absq aliqua aspiratione scribitur:monte sunt excelsi in diuersis locis.Nã quidam inter ar
meniam & iberiã maximi putantur:qui a poetis caspius initium deducentes:usq ad fontẽ Trigidis pro
tenduntur.Alii sunt in Epiro diuidentes mare ioniũ ab hadriatico. De quibus Hor.li.primo odarũ:&
oda tertia inqt.Infames scopulos acroceraunia:qui a nonnullis Ceraunii ẽt uocitantur.Nã κεραυνὸσ
fulmen:& ἄκροσ summitas dicitur:& hoc quidem quia eorum summitas fulminibus infestatur. Vn-
de Virgilius libro georgicorum primo de Ioue locutus ait:Aut athon aut rhodopen aut alta ceraunia
tælo.Deiicit:de quibus in dictione ceraunia uidebimus.

A cron cum.c.exili scribitur:fuit ceninensium rex ab Romulo uictus:& infesto tælo traiectus.Cuius spo
lia in urbem reuersus Romulus cum trihumpho Ioui pheretrio dedicauit. Quem ob illata i hostẽ uul
nera teste Plutarcho in uita Romuli sic appellauit.Nã ait ferire apud latinos uulnerare sagittis: Et spo
lia opima dixit:uel ab ope ut dicit Varro:uel ab opere ut alii ferunt cũ sit opus egregium ac clarissimũ
belli ducẽ parem sibi ductorem superare:quod teste Plutarcho nemini romanorum contigit:nisi duo
bus post Romulum:Cornelio scilicet Cosso cum Tolumium tyrrhenum obtrũcasset:& claudio Mar
cello:qui Viri domatum gallorum regem superauit.

A ctæus cum.ct.non aspiratis &.æ.diphthongo scribit:dici põt a nostris litoralis.Nam ab ἀκτῆ quod est
litus deriuationẽ ducit:uerum litus a nostris a lædendo nomen assũpsisse uidetur:dicente Cice.in topi
cis:Solebat Aquilius collega meus & familiaris cũ de litoribus ageretur:quod eẽt litus ita diffinire qđ'
fluctu eliditur:quod per etymologiã ita intellexit:ut per deriuationẽ dicat a lædo.Quare unico.t.scri
bitur sat est:cũ primam una cũ lædo producat.At Donatus nõ a lædendo sed litãdo tam pro litore ma
ris q̃ pro loco:ubi apud altare hostiæ litabantur dictũ uolunt:Eo q ut quidã ferũt illius sniam secuti na
uigantes eundo & redeundo in litore litabãt : quod si sic esset:opus esset duplici.t.eo q litus primã lon
gat:& lito breuiat.Itaq non unicã sed duplicẽ deriuationẽ nos ipsi litus habere putamus. Vnã a lædo :
qua litora maris designat:& tunc quoq unico.t.scribendũ esse.Alterã uero qua a lito descendit:& tũc
locũ iuxta altare:atq ẽt cum ipso altari designat:& duplici.t.scribendũ esse dicimus:ut Vir.libro ænei
dos secundo: Iatet ingẽs litore truncus:de Priamo.n.interfecto loquebatur:quẽ Pyrrhus altaria ad ip-
sa trementem.Traxit & in multo lapsantem sanguine nati iuxta ipsa altaria interfecit. Vnde certũ est
illud de litore maris non intellexisse.Cum ergo litus semper primam longet:cum pro litore maris ac
cipitur:quia a uerbo habente primam longam descendit:cum unica sequente consonante:ut uerbum
a quo descendit scribendum est.Quando uero a lito:quod primam breuiat deducitur: ut illam nomẽ
ipsum producat:cum duplici.t.scribendum puto.

A ctæon cum.ct.exilibus &.æ.diphthongo scribitur:fuit filius aristei ex autone filia Cadmi:q tandem a
Diana in ceruũ cõuersus a suis canibus dilaceratus fuit:ut late ostendit Oui.libro metamor.tertio:

A ctium cum.c.&.t.exilibus &.i.latino scribitur:oppidum fuit in sinu ambraciæ:atq eiusdẽ teste no is p
mõtorium:iuxta quod ab Augusto deuictus fuit Antonius & Cleopatra: & ut eius uictoriæ Suetonio
memoria celebrior semper in posterum esset:urbem Nicopolim apud actium cõdidit:ludosq illic qn
quennales constituit:& ampliato uetere apollinis templo:locum castrorum:quibus fuerat usus exor-
natum naualibus spoliis Neptuno ac Marti consecrauit.

A ctor cum.ct.non aspiratis scribitur:fuit ex Boetia Eridæ filius:& pater astyoches:ut ostendit Home-
rus libro iliados secundo.alium fuisse auruncum ostendit Virgilius libro æneidos nono cum ait: acto
ri.Arunci spolium scilicet ad differentiam boetii.

A cus cum.c.non aspirato scribitur:idem instrumentum:quo sarcinatrix & ornatrix utitur. Nã illa apd'
græcos ἀκέστρια:quæ apud nos sarcinatrix.Et reperitur hæc acus & hic acus. Vnde teste Probo:acu-
leus fit diminutiuũ:sed in frequentiori usu habetur fœmineũ:ut Lucanus in decimo: Quod nilotis a-
cus cõpressum pectine serum.Iuuenalis in tertia satira:Ille supercilium madida fuligine tinctum. Obli
qua producit acu.Idẽ:Emeritaq cessit acu.Inuenit ẽt hoc acus huius aceris:quod græci σκῦβαλον di
cunt.i.purgamentum frumenti.Varro ẽt rerum rusticarum libro tertio.acus substernendum galinis
parturientibus.Idem acus in area excutitur.Idem in primo:argillam mixtam acere.Ex quo etiam pa-
leæ frumenti apud Festum acus dicuntur.Similiter & ea militum pars:quæ ad hostem uulnerandum

acumine telorum utitur: acus ab aliquibus auctoribus cognominata est: Acicula uero teste Seruio super Donatum est: qua mulieres utuntur ad ornatum capitis.

A damas cum unico.d.& unico.m.scribit̃: lapis est p̃ciosus duritia inenarrabili: unde nomẽ accepit. Nã cõponitur ex.a.quod est sine: & δαμαζω quod est domo: quia similiter domitari non potest. Rumpiturq̃ hircino sanguine calido & recenti: ut testis est Plinius libro trigesimoseptimo naturalis historiæ.

A delphos cum.ph.aspirato scribitur: & habet accentum apud græcos in ultima: dicitur a nostris frater: Vnde Terentius comœdiam scripsit adelphi. Et ut puto litteris græcis annotauit: uidelicet αδελφοι id est fratres. Nam de duobus fratribus in ea tractat: Demea scilicet & Mitione: & inde Terentium inducimus αδελφοις: hoc est in adelphis id est fratribus.

A dimantus cum.i.latino & .t.non aspirato scribitur: nomen fuit proprium uiri atheniensis.

A dytum cum.y.græco & .t.non aspirato scribitur. locus est secretior templi: ad quem non nisi sacerdoti dabatur accessus. Virgilius libro secũdo æenei. Isq̃ aditis hæc tristia dicta reportat. At uero aditus pro ingressu est generis masculini: & cum.i.latino scribitur.

A dmetes cum.t.non aspirato scribitur: fuit teste Hesiodo ĩ theogonia nimpha Oceani & Tethios filia.

A dmetus cum.t.non aspirato scribitur: fuit Thessaliæ rex adeo gloriosus: ut scribant poetæ Apollinem diuinitate priuatũ obpulsos ciclopas ad ipsum confugisse: & illius armenta nouem annis teste Seruio super septimo æneidos apud fluuium Amphrisum pauisse. Quare ait Virgi. libro tertio georgico. Pastor ab amphriso: & Lucanus libro. vi. Irrigat amphrisios fabulantis pascua Phœbi.

A donis cum.i.latino scribitur: fuit formosus pastor filius Cinaræ ciprioq̃ regis ex Mirrha eius filia: de quo Virgi. in Gallo: Et formosus oues ad flumina pauit Adonis. Hunc etiam ardentissime amauit Venus. Sed tandem ab apro uulneratus interiit: de quo late Ouidius libro metamorphoseos. x. Fuit etiá tali nomine cognominatus phœnicum quidam fluuius: ut dixit Plinius libro historiarum quinto.

A drastus cum.d.nõ aspirato scribitur: fuit argiuoq̃ rex a poetis cãtatissimus: & Statio teste filius Talaonis ex Euronomia natus: sic quoq̃ Platone teste in libro: qui cratilus inscribitur cognominatus: q̃a rẽ nõ confecit thebaná. Nam.α.ut sæpe ostẽdimus: priuationẽ indicat. & δραω id est facio. Vnde Adrasti nomen est tractum. Fuit alius Adrastus teste Homero libro iliados secũdo. Percosii filius: & frater Amphii: ut in dictione percosius uidebimus. Nam hi duo fratres ad troianorum auxilia duces eorum fuerunt: qui habitant Adrastiam: & urbem Apaesi. & Pithiam: & excelsum Teries montem.

A dræmon cum.æ.diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro iliados secundo: Thoantis pater.

A dria cum.i.latino & absq̃ aliqua aspiratione: ut uetustissima indicant monuméta: fuit teste Iustino libro uigesimo græca urbs illirico mari proxima: quæ ut ait adriatico mari nomẽ indidit. Liuius uero in.v. ab urbe tuscoq̃ illá fuisse coloniá dixit: quoq̃ utrunq̃ pro temporũ uarietate fieri potuit. Et ab adria adrianus nomen gentile & non propriũ: quod cum aspiratione scribitur. Quin & adriensis & adriaticus atq̃ adriacus deducuntur. Sane adriam pro mari ipso adriatico poni nõnunq̃ annotauimus: & tũc quoq̃ generis est masculini: ut Lucanus in quinto: Sonat ionio uagus adria ponto.

A dulari cũ unico.l.scribit̃: & a græco deductũ uolunt: q̃d est δουλος.i.seruus. Nã inseruire est & captare ut fauoré emereatur quoquo mõ uel uoce uel gestu: quod sane seruile est: & non liberale ingenium.

A eas cum.æ.diphthongo scribitur: fluuius est Epiri ab epidanni. hoc est dirrhachii mœnibus ex Macedonia prius defluens: in mare ionium cadit: de quo Lucanus libro quinto fluuios thessalicos describẽs ait: Purus in occasus parui sub gurgitis æa: Ionio fluit inde mari.

A eschilus cum.æ.diphthõgo & .ch.aspirato atq̃.y.græco & unico.l.scribitur: fuit poeta tragicus: & qui plurimum tragœdiam exornauit: ut ostendit Horatius in poetria. at uero Quintilianus ait: aeschilus tragœdias primus in lucem protulit: sublimis & grauis & grandiloquus sæpe usq̃ ad uitium. Sed rudis in plærisq̃: & incompositus: floruitq̃ anno ducentesimo. lx. post urbẽ conditam: ut testatur Gellius libro decimoseptimo noctiũ atticarum. Eius uero mortem non uulgarem: cum alii: tum Valerius scripsit: quod cum in loco aprico soporatus esset: testudo demissa ab aquila quæ illius caluicie delusa lapidẽ caput eius ipse putauerat illum interemit.

A esculapius cum.æ.diphthongo & .c.non aspirato atq̃.i.latino a nostris scribitur: græci uero non diphthongũ in initio: sed solũ.a.habent: ut supra uidimus: fuit ut poetæ oẽs asserunt: apollinis & Coronidis nimphæ filius. Hic a patre Apolline Chironi centauro traditus didicit medicinã. & adeo p̃itus eua sit: ut Hippolitum Thesei filium ab equis dilaceratum sua arte ad uitam reduxerit. Ob quod a ioue ex indignatione fulminatus occubuit: dicitq̃ cum Epidauri moratũ: & ut ait Cicero Cinosuris sepultũ.

A esimnus cum.æ.diphthongo & unico.s.sequẽte.y.græco scribitur: fuit teste Homero libro octauo iliados urbs Thraciæ: unde Priamus Crastianiram duxit uxorem: ex qua genuit Gorgitianam: ut in ea dictione uidebimus.

A esimnus cum.æ.diphthongo & .y.græco sequente.m.n.scribitur: fuit teste Homero libro undecimo iliados unus ex principibus græcis: qui ab Hectore in bello interfectus fuit.

A eson cum.æ.diphthongo scribitur: fuit Critei filius ex Tiro cõiuge pater Iasonis & frater Peliæ Thessaliæ regis. Hic cum in antiquam uenisset ætatem agente Medea ad iuuentam rediit: ut late omnia descripsit Ouidius libro septimo metamorphoseon.

A esopus cum.æ.diphthongo scribit̃: fuit teste Gellio libro secũdo e Phrygia fabulator. Scripsitq̃ fe-

nos & delectabiles apologos mira grauitate. Quorũ quosdam Romulus quidam uersu elego ad eruditioné Tiberini filii transtulit in latinũ. Nam prosa phryx ille ediderat. Alius fuit Aesopus istrio famosissimus Ciceroni amicitia deuinctus: qué una cũ Roscio amerino istrione ad audiendũ uisendumq;. Qu. Hortensiũ eloquio clarum & corporis motu conspicuũ imitandi studio curiá frequẽtasse scripsit Cicero: qui eorũ res rationesq; magnis conatibus q̃doq; est tutatus. Ná periit illa Ciceronis oratio: in qua populũ romanum obiurgasse dicitur: q; Roscio gestũ agente tumultuauit. Contendebatq; sæpius cũ istrione Cic. Vtrũ ille frequentius eandé sñiam uariis gestibus efficeret: an ipsum per eloquẽtiæ copiam uario sermone diuerse pronuntiaret. Idé Roscius librũ scripsit: quo eloquentiá cum istrionica cõparauit. Illiq; mille denarii præter gregalem stipé: quæ recitantibus eueniebat: sunt de publico constituti. Reliquitq; filiis Aesopus ex istrionico q̃stu ducenties sextertium. Vnde de istrionibus his ait Horatius. xxii. epistolarum: Clament periisse pudorem Cuncti pene patres: ea cum repræhédere coner. Quæ grauis Aesopus: quæ doctus Roscius ægit.

A ethalia cum. æ. diphthongo & th. aspirato: atque unico. l. scribitur: insula est in ligustico pelago: ut mõstrat Ptolomæus.

A ether cum. æ. diphthongo & th. aspirato scribiť: & teste Lactantio libro primo institutionũ fuit creditus a Cleante & Marimone laudatus phryficis summus deus. Quod Virgilius ipse tetigit cũ dixit lib. secundo georgico. Tum pater oipotens fœcundis imbribus æther Coniugis in gremiũ lætæ descẽdit. Ponapides uero poeta græcus dixit illũ Demogorgonis filiũ fuisse: quem Chaos eius uxor tunc genuit cũ ignita exhalauit suspiria. Quare Anaxagoras & poetæ nostri illũ secuti pro elemento ignis æthera ipsum posuerunt: ut Ouidius libro primo metamorpho. Hæc super imposuit liquidá & grauitate carentem Aethera: nec quicquá terrenæ fæcis habenté. At Aristoteles in libris quos de cælo cõposuit dixit: æthera pro cælo ponendũ esse: ita ut dicat uocabulũ ipsum ex ἀεὶ: quod est semper & θέω quod est uoluo & curro cõponi: quasi perpetuam uolubilitatem indicet. Iuxta quod ẽt Ouidius libro quinto de ponto ait ad Cæsaré: Sic habites terras: & te desideret æther: hoc est cælum. Cicero secundo de natura deorum dixit: Aethera genuisse iouem primũ & cælum: a quibus oĩs deorum numerosa prosapia descendit. Vnde ætherus cum. æ. diphthongo in prima & e. in penultima deducitur: & æthra: quod apd' nos fulgorem ætheris: hoc é cæli indicat. Virgilius libro æneidos. iii. Nec lucidus æthra syderea polus: Et luná in nimbo nox intempesta tenebat.

A ethæra cum. æ. diphthongo & th. aspirato scribitur: fuit Aegæi Athenarum regis prima cõiunx & mater Thesei: ut in dictione ægæus uidimus. Alia fuit teste Homero libro tertio iliad. Pithei filia: comes & consilium Helenæ. Vnde etiam Ouidius in eius epistola ad Paridem:

Cætera per socias Clymenem Aethramq; loquamur:
Quæ mihi sunt comites consiliumq; duæ.

A etiologia cum. æ. diphthongo & t. exili: hoc est non aspirato: & i. latino utrobiq; scribitur: dicitur a quibusdá causæ redditio. Ná ex αἰτία id est causa: & λογία: quæ est loquella uel ratiocinatio cõponitur. Aeschines cum. æ. diphthongo & ch. aspirato atq; i. latino in penultima scribiť: fuit unus philosophus Lasanii atheniensis filius. Seu ut quidá uolunt Carmi lucanicas uendentis: & Socratis discipulus: a puero miræ indolis: laboriũq; patientissimus: quo circa nunq̃ a Socrate discessit: de quo dicere cõsueuerat Socrates: solus nos honorare nouit Aeschines: suscæpitq; munera a Dionysio: & Athenas reuersus auditores quosdá sibi mercede quæsiuit. Nec solus hic philosophus Aeschines uocatus é: sed octo hoc nomine a Laertio & diuersis annotantur. Ita ut hic primus fuerit. Secundus qui arté oratoriam scripsit: Tertius orator Demosthenis æmulus. Nam aduersus Demosthené teste Gellio lib. xviii. accẽsus liuoris aculeis capitali crimine accusauit. Et alia quædá quæ de illo prosequitur: de quo ẽt Plinius libro. vii. naturalis histo. & Quĩtilianus libro. ix. institutionũ plura dixere. Quartus fuit arcas Isocratis discipulus. Quintus mitylenæus: quem teste Laertio oratorum flagellũ uocabant. Sextus neapolitanus academicus philosophus Melandii rhodii discipulus. Septimus milesius ciuilis scriptor. Octauus statuarius.

A egira cum. æ. diphthõgo & i. latino scribitur: Vrbs fuit argiuorum: ut dixit Herodotus libro historiarum primo. Plinius uero non contradicens dicit litoralem esse urbem in acchaia.

A egyptus cum. æ. diphthongo & y. græco atque. t. non aspirato scribitur: regio est ĩ aphrica: quæ ut nõnulli asserunt ab ægypto fratre Danai nomen accæpit: Hæc teste Plinio lib. quinto naturalis historiæ ab oriente rubro mari assiriaq; coniungitur: ab occasu Cirrenem & aphricæ residuum habet: a meridie uero usq; in æthiopiam protenditur: a septentrione autem mare habet ægyptium. In hac teste Platone nunquam pluere uisum est: sed Nili inundatione fœcundatur.

A egis cum. æ. dipthongo & i. latino scribiť: proprie teste Seruio super octauũ æneí. est munimentũ pectoris æreum: habés in medio Gorgonis caput: quod munimẽtũ si in pectore numinis fuerit ægis uocatur: si uero in pectore hominis sicut in antiquis imperatorũ statuis conspicimus lorica dicif: Hæc ille. Quod sane Virg. ipse sensisse uidetur cum ait: ædidaq; horriferam turbatæ palladis arma Certatim squámis serpentũ auroq; polibant Cõnexos angues: ipsamq; ĩ pectore diuæ gorgona desecto uertẽtem lumina collo. idem libro secundo de eadem Pallade inquit Nimbo effulgés & Gorgone sæua: Nam teste eodem Seruio: hoc caput Gorgonis ideo Minerua fingitur habere ĩ pectore: q; illic & omnis prudentia: quæ confundit alios: & imperitos ac saxeos reprobat. Verum ut nonnulli ferunt: cũ

hæc ipsa arma corio capræ decocto olim conficerentur: ab æga qđ est capta ægidis nomen accæpit.

A egirœssa prima cum.æ.diphthongo.sequens cum.i.latino.& penultima cum.œ.diphthongo sequēte duplicato.s.scribitur.urbs fuit teste Herodoto libro historiarum primo in Aeolia Asiæ.

A egisthus cum.æ.diphthongo &.i.latino.atq.th.aspirato scribitur: fuit Thyestis filius ex Pelopeia eiusdem Thyestis filia: dicente ipso Thyeste apud Senecā in tragœdia: cuius titulus est Thyestes: Coacta fatis nata fert uterū grauem me patre dignū: uersa natura est retro.& reliqua. Nā cum Thyestes adulterasset Meropen Atrei fratris sui uxorē: & ex ea filios suscæpisset: pelleretur q. ob id regno. Atreus simulata pace illū ui regni consortiū reuocari simulauit. Cui redeunti tres filios comedendos apposuit: & illoȝ sanguinē uino mixtū dedit in potum: ostendit q. illi post conuiuiū manus & capita quoȝ residuū comedisse dicebat: sed tanti facinoris ultionē quærens Thyestes ab oraculo edoctus est: ex se & filia Pelopeia filiū nasciturȝ: qui plene recæptas iniurias uīdicaret. Qua de re dicebat ad Clytæmnestrā Aegisthus apud Senecā in p̄fata tragœdia. Et cur atrida uideor inferior tibi natus Thyeste. Ad quem Clitæmnestra illius natales exprobans ait: Si parum est. Adde & nepos cui Aegisthus auctore Phœbo gignor. Haud generis pudet. Quod euacuās Clytæmnestra subdit: Quid deos probro aduocas. & reliqua. Nam ut Lactantius grāmaticus ait super quarto thebaidos: mox natus a matre ob pudorem p̄iectus est: quia capris nutritus est: Aegisthi nomē assumpsit. Nam θω græce: latine est ugo: αἶξ autem capram significat. Tandem ad regiam ductus in patris sui uindictam Atreum Agamemnonis & Menelai patrem interfecit: & Agamemnonem deinde a bello troiano redeuntem cum Clitæmnestra occidit. Ipse uero tandem & Clitemnestra ab Oreste interfecti sunt.

A egloga cum.æ.diphthongo scribitur: & dici potest quasi αἰγῶν id est caprarum seu rerum pastoraliū logos.i.sermo. Nam de caprarius loquitur.

A egle prima cum.æ.diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro duodecimo odisseæ nympha Solis filia ex Neæra: ut in ea dictione uidebimus: quæ sane duæ dictiones sic quoq. ut scripsimus apud bucolicon Virgilii scribendæ sunt.

A egon cum.æ.diphthongo scribitur: nomen fuit pastoris teste Theocrito.

A gos cum.æ.diphthongo scribitur: fluuius est Thraciæ: in quē saxum de Sole cecidit: secundū quod litterarum scientia diē designans Anaxagoras ipse futuȝ prædixerat: quod ut testatur Plinius tp̄e suo mōstrabatur magnitudine uehibilis: & colore adusto: At huius fluuii hostia capta fuit a Lisandro atheniēsium classis: ex quo secuta est illorum seruitus: ut in dictione Lisander uidebimus.

A egoceros sola prima cum.æ.diphthongo: penultima cum.e.exili scribitur: dicit̄ a nostris capricornus. Nam componitur ex ægos.i.capræ: & κέρας cornu. Quod sane animal inter astra locatum dicunt: ut Lucanus libro decimo: Aegoceron cancrumque tenet.

A elia cum.æ.diphthongo &.i.latino scribitur: urbs fuit Calabriæ. Vnde ælianus: ut in triūphalibus Titi Plauti apud Tibur scribitur SILVANO AELIANO PONTI. Est etiam nomen proprium.

A elius cum.æ.diphthongo &.i.latino apud antiquos in marmorum inscriptionibus designatum comperi: ut AELIVS HADRIANVS.

A eolus cū.æ.diphthongo & unico.l.scribit̄: fuit iouis filius ex acesta filia Hippotæ troiani: a quo hippotades: cā a poetis græcis quā latinis cognominatur: ut Homerus libro odisseæ decimo: αἴολος ἱππο ταδης φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι. Itidem Oui.lib.xi.metamor. Aeolon hippotaden cohibētem carcere uentos. Hic teste Varrone cū apud nouē insulas Siciliæ: & Italiæ propinquas tp̄ibus iliacis regnaret: ex cōsurgentibus nebulis futura flamina ita ueridice p̄dicebat: ut a rudibus ea sit creditus in sua potestate tenere. Plinius āt dixit eum uentorum rationem inuenisse. Hunc dicunt græci habuisse uxorē Lepatram ex lestrigonū genere: ex qua filios genuit teste Homero libro decimo odisseæ duodecim numero: sex masculos & totidē fœmellas: quoȝ nomina sunt Iacastus. Zuthus: Phalacrus. Chrisippus Pheremon: androcles. Fœminaȝ uero hæc sunt nomina Iphe: æola: Periboia. Dia: asticratia: Hephestia: quarum orthographia suis dictionibus explicabitur.

A eolia cū.æ.diphthongo &.i.latino scribitur: duplex regio est: & utranq. ab æolo iouis filio cognominari puto. Nā teste Pli. & Solino insulæ: quæ sunt in freto siculo uiginti quinq. milibus passuū ab Italia distantes æoliæ uocant̄: & ex ipsis regio fieri uidetur: quæ æolica cognominatur: dicente Virgi.in li. primo æneidos de Iunone: æoliā uenit. Has teste Solino itali uulcanias uocant: quia ex ipsa natura soli ignea p occulta cōmercia aut mutuatur æthnæ incendia: aut subministrat. Easdē p̄fati auctores septem esse dixerunt. Seruius uero nouē: Duas paruulas illis connumerans: quarum cura apud Plinium: & Solinū nulla fuit: uidelicet Lipare: Hiera: Strongile: Didime: Eriphisa: Phœnicusa: prochita: & Euonimon: Quarū orthographia suis dictionibus annotabitur. Et teste solino Liparæ nomen dedit rex Liparus: qui eam ante æolum rexit. alterā Hieram uocauerunt: quia ea p̄cipue Vulcano sacrata est: & plurimū colle eminentissimo ardet: de qua Virgi. libro octauo æneidos: Insula si canīū iuxta latus æoliam Erigitur lipare fumantibus ardua saxis: Quā subter specus & ciclopum exesa caminis antra æthnæa tonant: ualidique in cudibus ictus. Strongile uero æoli domus fuit: sic dicta: quia minime angulosa: quod στρογγύλον.i.rotundum indicat. Hæc teste solino ad exortus solis conuersa flammis liquidioribus differt a cæteris: & causam efficit: quod ex eius fumo potissimum incolæ præsentiscunt: qui nam flatus in triduo pertendat: quo factum est ut æolus rex uentorum crederetur. At æolia: quæ re-

gio est in Asia:colonia fuit græcorũ:media inter Mysiã:quæ hellesponto adiacet:ut ostendit Plinius libro quinto naturalis historiæ.& ioniam:quæ magis ad occidẽtem uergit. In qua hæ urbes æolides ab Herodoto libro historiarum primo describuntur:Cuma phriconis appellata larise. Tenus cum.t.exili nouus murus.Cilla cum.i.latino & duplicato.l.nocion.

A egææ cum.æ.diphthongo utrobique scribitur:ægiroessa:pitana:myrina:grinia:de quibus ĩ propriis dictionibus uidebimus.

A eola cum.æ.diphthongo scribitur:fuit teste Homero in.x.odisseæ filia Aeoli ex Lepatra coniuge.

A eon cũ.æ.diphthõgo scribit̃:& dicitur apud nos æuũ per interiectionẽ.u.ut in ea dictione uidebimus.

A enaria cum.æ.diphthongo scribitur:insula est in puteolano sinu:quæ teste Plinio libro tertio naturalis historiæ nomen assumpsit ab statione nauium Aeneæ:de qua in dictione minturne uidebimus.

A eneas cum.æ.diphthõgo scribitur:fuit Anchisæ filius ex Venere:ut Homerus & Virgilius attestant. Vnde ait Homerus libro secundo iliados.

Δαρδανιων αυτ ηρχενευσ πασσ αγχισαο αινειασ:
τονυπ αγχισητεκε διαφροδιτη ιδησ ενκνημοισι.

Hoc est dardanis præerat formosus Anchisæ filius Aeneas:quem dea Venus inemorosis Idæ collibus & cõcæpit & pepit. Similiter Vir.in primo æne. Tu ne ille æneas:quẽ dardanio anchisæ Alma Venus phrygii genuit simoentis ad undã?Idem teste Homero libro.xi.iliados:e troianis uelut deus ĩ honore a populo habebat̃.Et in.xii.eiusdẽ opis formosissimũ eum dixit:ĩ qnto uero late pugnã inter ipsum & Diomedẽ descripsit.Et quẽadmodũ a Diomede ingẽti saxo ꝓstratus a matre Venere tutatus euasit.Quin & Venerẽ ipsam tũc quoq; ab eodẽ Diomede in extremitate manus extrinsecus usq; in uolã uulneratã.Nec longe inde describit idẽ Home.quẽadmodũ Venus Marti primo conq̃sta & impetratis ab eo eq̃s & curru in liquidã æthera rediit:ubi cõperta Dione matre ei iterũ cõquesta uulnus ostendit.Cuius manũ Dione ꝓhendẽs.Quis te inqt deorũ lepidissima filia tã sæue mulctauit?Cui Venus hoc ad litterã:quæ traduximus uerba ut refert Homerus respõdens ait:Vulnerauit me ferox tytides conatã surripere e ꝓlio Aeneã meũ:quem Anchisæ genui:dũ boues pasceret:inter oẽs filios mihi longe charissimũ.Oĩno græcis iã non cũ troianis certamẽ est:sed cum diis:& hæc hactenus. Verũ ex Aenea patronymicũ fœmininũ in eadẽ litteraturã:hoc est æneas secundũ analogiã deducendũ esset:cũ patronymica fœminina fiant in masculinis subtracta de:& terminentur in is uel i as:ut dardanides dardanis:peliades pelias.Ita æneades æneas facere debuisset. Sed hæc ut puto cũ confusionẽ generassent contra regulã formauit:primo patronymicũ masculinũ Vir.in ides:& dixit ænides:ut li.ix. Sit satis ænide telis impune Numanũ Oppetisse tuis:ubi secundũ regulã dicere debuisset æneade:sed.e.& a.correptas in.i.productã cõuertit.Sic & patronymico fœminino eadẽ auctoritate dixit ĩ tituli ĩscriptione æneis:& nõ æneas:quẽ Statius secutus in fine thebaidos ait:Viue p̃cor nec tu diuinã æneida tenta. Vnde formauerunt patronimicũ hoc fœmininũ in masculino in hunc modũ:cum.n.masculinũ patronimicũ habeat.i.longã p sinæresim:hoc est p cõuersionẽ duarũ breuiũ uocaliũ in.i.longã : ut cũ ex peleides dicamus pelides:&.e.atq;.i.breues in.i.longã conuertamus. Similiter pro theseides dicamus thesides:non absolute obseruamus regulã in patronimico fœminino ut tantũmodo formetur p ablationẽ ipsius de:sed p̃cedens illud.i.longũ qđ erat in masculino in.e.&.i.priores uocales resoluimus.& dicimus peleis & nõ pelis:theseis & non thesis : similiter æneis & nõ ænis. Quæ ob inscriptionẽ tanti opis declarare uolui.Quin & progressũ Virgilii in excellẽtissimo poemate supaddere libet : qđ ex libris Home.uelut e quodã speculo formauit.Et errorẽ qdem Aeneæ ex odissea:pugnas uero ex iliade excerpsit.Vnde cũ uellet Hom.li.i.iliad.infestũ græcis Apollinẽ facere cãm struxit de Chrisæ sacerdotis iniuria:de q̃ in dictione chriseis uidebimus.Vir.uero mõ consimili:ut troianis Iunonẽ iniquã faceret:cãrũ congeriẽ sibi cõparauit.Et cũ primo uersu ꝓmisisset productũ se de Troiæ littoribus Aeneam cũ ait:Troiæ q primus ab oris Italiã fato profugus:lauinaq; uenit Littora. Vbi deinde ad initium narrationis suæ deuenit.Aeneæ classem non de Troia:sed de Sicilia produxit:cũ ait:Vix e cõspectu siculæ telluris in altũ. Vela dabant læti.Quod totũ ex Home.textura concœptũ est.Nã uitans Homerus in poemate historicorũ similitudinẽ:qbus lex est ab exordio rerũ incipe : & cõtinuã narrationem ad finẽ usq; pducere.Ipe poetica disciplina a rerũ medio cœpit:& ad initiũ postmodũ reuersus ẽ. Itaq; Vlixis errorẽ non incœpit a troiano littore describere. Sed cũ primũ nauigantẽ eum ex insula Calipsonis faceret ex sui psona:poeta ipse ad pheacas pduxit.Et illic in Alcinoi regis conuiuio narrauit Vlixes quẽadmodũ de Troia ad Calipsonẽ usq; peruenit.Ab inde uero usq; ad Ithacã ex psona propria nauigationẽ Vlixis poeta ipse prosecutus est.Sic in oĩbus illũ Maro secutus ex psona sua nauigationem Aeneæ describens illũ de Sicilia primũ ad Libiã usq; pducit.illic uero Aeneas ipse in cõuiuio Didonis errores suos de Troia usq; ad ea loca enarrauit.Ita ut tandẽ diceret:Hinc me digressũ uestris deus appulit oris.A quibus locis usq; ad Italiã poeta ex psona sua iter classis descripsit.Quid q̃ mira imitatione Homerũ secutus est.Tẽpestas eiusdẽ fere uerbis Vlixis & Aeneæ describitur. Et ut Nausicaa filia Alcinoi Vlixẽ cõperit:eũq; hũanitate fouet:& ad urbẽ dirigit:Sic Venus in eius locũ apud Vir.surrogatur.Quin & ipsa Dido conuiuiũ celebrans Alcinoi regis conuiuiũ repsentat . Strophadũ insulæ ꝓ solis armentis surrogãtur. Scilla quoq; & caribdis & Circe decenter attinguntur. Vt Vlixes ad iferos ex arte Circes descendit:Sic comitatu Sibillæ æneas ipse ad eosdem inferos conducitur. Elpenori Pa

linurus surrogatur. Et ut Aiacis umbra apud inferos colloquia Vlyxis aufugit: qui sibi cā mortis fuerat: Sic Didonis umbra Aeneā sequentē reliquit. Et ut apud Homerū Tiresiæ consilia: Sic apud Vir. Anchisæ monita correspondent. Prælia deinde ex libris iliados artificio pulcherrimo sunt concæpta Et ut apud Homerū græcorū & troianorū auxilia cōnumerantur: Sic apud Maronē Aeneæ auxilia & Turni describunt. Fabricatio armorū Achillis & Aeneæ consimilis. Vt ille in funere Patrocli: sic hic in anniuersariis Anchisæ uaria ludicrū certamina contexuit. Et ut apud illū rumpit foedus inter Priamū & græcorū reges post duellū Paridis & Menelai: Sic apud nostrū inter Aeneā & Latinū rupta foedera enarrantur. Et ut apud illū speculatio fit nocturna p Diomedē & Vlyxē: in qua Dolon occidit. Sic apud nostrū Euryali & Nisi: in q ipsi interficiunt. Alteratio ēt Achillis & Agamēnonis in Drancis & Turni alteratione ab nostro poeta cōmutat. Vtrobiq; n. alter suū alter publicū cōmodum cogitabat. Quid q legatio a Turno missa repulsā a Diomede reportans legationē repsentat ad Achillē missam: ut in dictione Cryseis tangemus. Et ut Homerus lamentationē Achillis sup Patroclo: Sic Vir. illā Aeneæ sup Pallante contexuit. Et ut pugna singularis ab illo inter Achillē & Hectorē: sic ab isto inter Aeneā & Turnum describit. Vtrobiq; captiuis in ferias destinatis. Illic Patrocli Sulmone quattuor natis: Hic Pallantis totidē iuuenibus quos educabat Vpheus. Quid q Lycaon Homericus inter fugiētes ab Achille dephensus ad pces confugit. Et nec illi Achilles pp occisi Patrocli dolorem pepcit: Sic Aeneas Mago procul infestā contenderat hastam. Et cū ille genua amplectens uitam supplex petiisset: respondit Belli cōmercia Turnus sustulit ipsa prior iam tum Pallante perēpto: & mille alia: quibus se inuicem correspondent. Ita ut Virgilius hoc uno Homero per omnem suam poesim usus sit archetipo.

A enea cum. æ. diphthōgo & absq; s. in fine scribitur: fuit teste Herodo libro historiarum septimo urbs ī regione cressæa contermina Migdoniæ. Hanc dicit Liuius libro quadragesimo ab urbe propinquam esse thessalonicæ: & ab Aenea troiano olim conditam. Et subdit proficiscūtur a thessalonica aeneam ad statutum sacrificium: quod Aeneæ conditori cum magna cærimonia quotannis faciunt.

A enigma cū. æ. diphthongo & .i. latino scribitur: dicitur ab aliquibus uelata questio. Quintil. uero libro. viii. de institutione oratoria: dixit ænigma allegoriam esse obscuram. Nam per occultam similitudinē rerum obscuram inter se sentētiam gerit: ut mater me genuit: eadem mox gignitur ex me. Significat enim aquam in glaciem concrescere: & in eandem rursus effluere: & similia. Vnde & Iuuenalis in satyra: Stemmata quid faciunt: Veniet de plæbe togata: Qui iuris nodos & legum ænigmata soluat.

A enobarbos cum. æ. diphthongo scribitur: Nomen est uiri proprium.

A enus cum. æ. diphthongo scribitur: apud nos indicat laudem: & nomen est loci: quin & ab illa deriuata & composita: ut epænos: quæ similiter est laus. & parænesis: quæ est ammonitio.

A ello absq; diphthongo. hoc est diuisis sillabis atq; duplicato. l. scribitur: fuit una ex Harpiis: ut in dictione harpiia uidebimus.

A enonia cum. æ. diphthongo & .i. latino scribitur. Regio est: quæ postea Thessalia ab alio rege dicta fuit. Vnde Achilles æmonius dicitur: ut Ouidius libro quinto fasto. Et gemit alcides: æmoniusq; puer. Nam ex Phthia & Larissa dicitur: ut in illis dictionibus uidebimus.

A emus cum. æ. diphthongo: & absq; aspiratione a græcis scribitur: mōs est Thraciæ: qui a rege accæpisse cognomen dicitur: & ut testis est Plinius libro quarto historiæ naturalis sex millibus passuum est arduus. Idem Herodotus prius dixerat: sed iuga humiliora demittens usq; ad Pharsaliam porrigere illa dicitur: dicente Lucano libro sexto.

Conspexere procul præruptam caute sedentem:
Qua iuga deuexus pharsalica porrigit æmus.

Iuxta cuius radices in Pharsalia lati conspiciuntur campi: dicente Virgilio libro primo georgicorum.

Nec fuit indignum superis bis sanguine nostro
Emathiam & latos æmi pinguescere campos.

Ex huius summitatibus teste Herodoto libro historiarum. iii. tres magni fluuii uersus septentrionē pfluunt: & in istrum cadunt: uidelicet Atlas: Auras & Tibisus: ut in eorum dictiōibus uidebimus. Quin & niuibus illum abundare ostendit Ouidius libro fastorum primo cum dicit: Et quicunque tuas accolit æme niues.

A emilius cum. æ. diphthongo & .i. latino utrobiq; scribitur. Verum a græcis aspiratur. Nam ut puto ab αἷμα: quod sanguinem indicat: & cum aspiratiōe scribitur deducunt. Sed apud nostros: ut in marmoreis inscriptionibus & emendatissimis aspexi: semper sine aspiratione scriptum compери: quod obseruare debemus.

A epitus cum. æ. diphthongo. y. græco: atq; t. exili scribitur: fuit arcas genere: & nobilis heros inter græcos adeuntes Troiam: de quo meminit Homerus libro secundo iliados.

A esapus cum. æ. diphthongo & .a. ante. p. scribitur: fuit teste Homero libro sexto iliados filius Bucolicis maximi filiorum Laomedontis: fuit etiam troiani fluuii nomen: ut libro duodecimo iliados ostendit idem Homerus: libro secundo monstrauit illum ad radices idæ fuisse. De quo etiam Hesiodus in theogonia meminit.

A esageus cum. æ. diphthongo in prima scribitur: mons ponitur ab Homero in hymnis.

A esarius cum. æ. diphthongo & .i. latino scribit: fluuius ponitur a Theocrito: quem in Sicilia quidā illius

expositores esse affirmant. Alii uero in Calabria apud Crotoné. Cuius meminit Oui. li. xv. metamor.

Aeacus cum æ. diphthongo & c. exili atq; i. latino scribitur: fuit teste Seruio super. vi. æneì. Iouis ex Europa filius. de quo eqdem miror cum dicat Seneca in Hercule furente: & Ouidius libro metamor. septimo illum Iouis fuisse filium ex Aegina. Vnde patriæ suæ nomen describens Aeacus apud Ouidiú ait: ænopiam ueteres appellauere: sed ipse æacus æginam genitricis nomine dixit. Hunc dixere poetæ iudicem cum Minoe & Rhadamantho constitutum esse: & peccatum delicta discutere.

Aeacides cum æ. diphthongo & c. exili atq; i. latino scribitur. Ponitur plærunq; pro achille: ueluti patronimicum tractum ab auo paterno: qui dictus fuit æacus. alius fuit æacides rex epiri: & Pirrui bellacissimi pater: ut ostendit Iustinus libro sui epitomatis septimo.

Aedonus cum æ. diphthongo apud Herodoti codicem emendatissimum libro historiarú. vii. pro ꝓ mõte Thraciæ scriptum legi: uidelicet αἰδωνοσ. Quam scripturam accuratissime Virgilius libro duodecimo obseruasse uidet̃ cum ait: ac ueluti ædoni boreæ cum spiritus alto Insonat ægæo: sequit̃q; ad littora fluctus: & eum secutus statius ait: Tristius hedoni hyemis hebrũq; niualem: ubi nõ fit remotio. at uero Lucanus ædon ædonis declinasse uidetur: eo q; penultimam breuem posuit cum ait: ædonis egygio decurrit plena lyæo. sed ut alii dicunt systolem fecit: aut legunt ædoni.

Aegæ cum æ. diphthongo tam in prima q̃ in secunda scribit̃: fuit teste Herodoto urbs Macedoniæ: quã Caranum quendam a capris sic cognominasse accæpimus. Ignoro tamen an de hac uel insula in mari ægæo loquatur Homerus circa initium libri tertiidecimi ilia. Cum de Neptuno locutus in hanc sententiam ait: Ter conatus est ægas petere ubi in mediis aquis phanum habet. & in phano armaturã auream ĩmortalemq;: sed de hoc in dictione ægeum mare statim uidebimus.

Aegeus cum æ. diphthongo in prima: in secunda cum eu. diphthongo scribitur: fuit athenarum rex: & pater Thesei: quem ex æthra filia Picthei regis Troezeni prima sua uxore suscæpit. post cuius mortem iam senex Medeam ab Iasone abdicatam accæpit uxoré: ex qua Medum progenuit: ut in dictiõe Medea uidebimus. Tandem cum credidisset Theseum deuoratum a Minotauro se in mare præcipité dedit: & nomen ægeo ut multi ferunt mari contulit. a quo ægides pro Theseo ipsius ægei filio patronymicũ deducit̃ ut Oui. lib. ii. de ponto: Nõ hæc ægidæ: pirithoiq; fides. Et in quarta epistolarũ heroidũ.

Perfidus ægides ducentia fila secutus

Curua quoq; effugit tecta sororis ope.

Aegæum mare simili modo cum æ. diphthongo in prima & in secunda scribitur: quidam uolunt a scopulo inter Tenedum & Chium insulas consurgente: atque capræ effigiem ditinente: quam græci αἰγα idest capram uocant nomen assumpsisse. alii uero ab ægeo athenarum rege in illo præcipitato ut supra uidimus cognominatum. Et ex orientali parte incipit ab initio hellesponti: & usq; ad peloponnesum uersus occidentem terminatur.

Aegæon cum æ. diphthongo in prima & in secunda scribitur: nomen fuit proprium gigantis interpretatum tergigena: quem cælicolæ Briarea uocant.

Aegialus cum æ. diphthongo & i. latino scribit̃: dici potest latine litus: quo nomine teste plinio libro tertio naturalis historiæ dicta est prius achaia propter urbes ut dixit in littore per ordinem dispositas.

Aegalea prima tantũmodo cum æ. diphthongo: & sequens cum i. latino scribitur: fuit teste Homero libro quinto iliados filia adrasti & uxor Diomedis. Quam Venus in uindictam uulneris suscepti a Diomede fecit necessarios in maritalis desiderii solatium conuocare.

Aegides cum i. latino scribitur: pro Theseo ponitur: ut uidimus in dictione ægeus.

Aegina cũ æ. diphthongo & i. latino scribit̃: filia fuit Asopi regis Boetiæ a Ioue in spẽ ignis grauidata: dicente Oui. libro sexto metamorphoseos: aureus ut Danaen asopida luserit ignis. ut in dictione asopus uidebimus: ex quo æacũ & Rhadamãthum peperit: a qua & insula & urbs: quæ prius dicebat̃ Enopia ægina cognominata fuit. Vnde Ouidius libro septimo metamophor. inquit: Enopiã ueteres appellauere: sed ipse æacus æginam genitricis nomine dixit. Vnde ait Homerus in himno apollinis: ηδ' ουτ αἴγινα Et Plinius libro trigesimoquarto naturalis historiæ iquit: insula ex ipsa é ægina nec ingens: sed officinarum temperatura nobilitata. Bos æreus inde captus in foro boario est: de quo uidebimus in dictione Roma.

Aegeria cum æ. diphthongo & i. latino in penultima scribitur: fuit nimpha nemoris aricini: & uxor Numæ Pompilii secũdi regis romanorũ: quæ teste Oui. libro decimoquinto metamorpho. mortuo Numa ob dolorem flendo in fontem sui nominis uersa fuit. Vnde etiam libro fastorũ tertio de illa ĩquit.

Nimpha mone nemori stagnoq; operata Dianæ

Nimpha Numæ coniunx ad tua facta ueni.

Vallis aricinæ silua præcinctus opaca.

Est locus antiqua relligione sacer.

Hic latet Hippolitus furiis distractus equorum:

Vnde nemus nullis illud aditur equis.

Nam in eo nemore ut subsequenter idem poetæ prosequit̃. nimpha ipsa habitabat: quod sane nemus usq; ad ariciam: quæ iuxta uellatras ab Roma uiginti milibus passuum distat fere protendebat̃. Nam ut ait Liuius libro primo ab urbe: Cum Numa religionem & dei metum romanis incutere statueret.

nec descendere ad aïos sine aliquo cõmento miraculi posset: simulat si cũ dea Aegeria congressus nocturnos esse: eius se monitu: quæ acceptissima diis essent diis sacra instituere. Nanq in nemus aricinũ ut alii hoc idẽ prosequunt intempestate noctis silentio se cũ quibusdã sociis conferebat. Illic cauo quodam & umbroso speculosus summotis arbitris morabantur ad fontem uiuæ aquæ: rediẽs comitibus ueneratione perfusis cum dea Aegria se mansisse dicebat: cuius monitu ꝓfitebatur sacra diis acceptissima ordinare. Quare & illum locum camenis consecrauit: dicente Ouidio præfato fastorum libro.
Aegeria est: quæ præbet aquas dea grata camenis.
Illa Numæ coniunx consiliumq fuit.

Aethiops cum.æ.diphthongo &.th.aspirato atq.i.latino scribit: fuit teste Plinio libro.vi.naturalis histo. Vulcani filius: a se Aethiopiam omnem cui ꝑfuit denominans: Nam deriuatur ab αἴθω: quod est cremo: & teste Seruio super æneidos.vii.dicebatur apud antiquos æthiopus.

Aetna cum.æ.diphthongo &.t.non aspirato sequente.n.scribit: mons est Siciliæ ab omnibus poetis ob igneos globos.quos euomit decantatus. Vnde ætnæus cum.æ.diphthongo in prima & penultima deducitur. Virgilius libro æneidos.iii. Aetneos fratres cælo capita alta ferentes.

Aetia cum.æ.diphthongo &.t.non aspirato atq.i.latino scribit: regio est contigua Acarnaniæ Phocidiq & Locris Quin & corinthiaco sinu a Pelopõneso diuidit ab Aetolo rege Martis filio nomen hẽns.in hac teste Homero libro iliados secundo tres erant urbes: Calidon: Olenos: & Pleuron. Ouidius libro tertio de sine titulo inquit: Nec tanti Calidon: nec tota ætolia tanti. Et ab Aetolia patriũ nomen ætolus cum accentu in penultima deducitur. Virgilius libro undecimo æneidos.
Non erit auxilia nobis ætolus & arpi.

Aethon cum.æ.diphthongo &.th.aspirato scribit: fuit nomen cuiusdã equi Hectoris: ut ostẽdit Homerus libro octauo iliados: & deduci potest uel ex ἀεὶ: quod est semper: & θέω curro: quasi semper currens: uel ab αἴθω: quod est ardeo: quasi ardens cognominatus fuerit. Quo nomine etiã pro equo Pallantis usus est Virgilius libro undecimo. cum in funerali pompa Pallantis inquit:
Post bellator equus positis insignibus æthon.

Aepia cum.æ.diphthongo &.i.latino scribit: apud græcos tamen in penultima ẽ in ei diphthongus: quæ apud nos.i.longam conuersa fuit: urbs fuit in agro propinqua Pilo: & ex his quæ suberant Agamẽnoni.ut ostendit Homerus libro nono iliados.

Aepy cum.æ.diphthongo &.y.græco scribitur: fuit urbs subditiõe Nestoris: quam bene munitam dixit Homerus libro iliados secundo. Et in montibus sitam esse ostendit Statius libro quarto thebaidos cũ ait. Quos trion in summis ingestum montibus æpi.

Aepolus cum.æ.diphthongo scribit: apud nos dici potest caprarius: quasi αἰγῶν idest caprarum ποιμὴν pastor: ut quidam uolunt. Et inde æpolium caprarũ grex: ut in dictione bucolicus uidebimus.

Aestimo cum.æ.diphthongo sequẽte.s.nõ.x.cõsonante scribit. Et cõponitur ab æs æris: & τιμῶ uerbo græco: quod latine est appretio. Vnde proprie taxare significat: quod quia sine spirituali cõsideratiõe fieri nõ põt tractũ est ut æstimare pro cõsiderare ponamus. Cic. de legibus: Sisenna eius amicus oẽs adhuc scriptores: nisi qui forte nondum ediderunt de qbus æstimare nõ possumus facile supauit. Ouidius de tristibus libro tertio: Hæc quicunq leget siquis leget æstimet ante Compositũ quo sit tpe quoq loco: At uero existimare absq diphthongo & cum.x.consonante post.e.iudicare est: siue etiam putare. ita prius rem æstimamus: deinde qualis sit existimamus: sicut prius cogitare est quam excogitare.

Aethica cum.æ.diphthongo ut nõnulli uolũt &.th.aspirato atq.i.latino scribit. Verũ secundũ propriam orthographiam qui a græco trahit: per simplex.e.scribẽda ea dictio esset: cũ apud græcos ηθικη scribatur. Cuius prima est.η.quod ut supra uidimus in.e.nostrum regulariter traduci debet. Sed ut ait Apuleus grãmaticus egregius: quia illud.η.apud græcos semp est ꝓductum: & apud nos nõ est ipsius.e.productũ.a.correpto in figura discretio: placuit maioribus nostris in aliqbus dictionibus: quas ex græcis trãscribimus per diphthongum hoc ipsum discernere: & maxime in hac dictione: cuius manifesta uidebitur ratio in dictio æthos: cuius prima secundum unam quidam significationem absque diphthongo a græcis & nostris scribit: atq apud utrosq corripit. Secundum aliam uero producit. Et licet apud græcos sit.η.ut eadem longa apud nostros cognoscat: per.æ. diphthongũ scribi a plærisq cõsueuit: ut etiã uidebimus in dictione cæra: & dictione scæna. Traducitur autem æthica a nostris moralis.

Aeuum cum.æ.diphthongo scribitur: & ab αἰὼν teste Apuleo grãmatico latini traxarunt ipsum uidelicet.u.interiectantes hiatus causa uitandi.

Agamemnon ultima cum.m.ante.n.scribitur: fuit Atrei filius ex uxore Merope: & rex Micenarum: fraterq natu maior Menelai: ut poetæ omnes attestantur.

Aganippe cum.i.latino: & duplicato. p.scribitur: fons est in Aonia musis sacer ut Virgilius in Gallo: Neque aoniæ aganippæ. Et Iuue. cũ desertis aganippes: Vallibus esuriens migraret in atria clio. Et cõponitur ex ἄγαν quod ẽ ualde: & hippos equus: quasi proprie sit equi: hoc est ab equo formatus. Dicitur etiam aganipis & in genitiuo aganippos: ut Ouidius circa initium libri quinti fastorum.
Dicite quæ fontes aganippidos hippocrines
Grata medusei signa teneris equi.

Agalmata cũ.t.nõ aspirato scribit: & apud nos indicat simulachra & laruas: cuius singulare est agalma.

Agapenor cum.e.absq3 diphthongo scribit̃:fuit ancæi filius:& teste Homero libro secundo iliados præfectus classis Agamemnonis accedentis ad Troiam:

Agasides cum.i.latino &.e.nõ aspirato scribitur:fuit lacedæmoniorum rex:ut ostendit Plutarchus in dictis laconicis.

Agastheneus cum.th.aspirato scribit̃:fuit teste Hom.secũdo iliad.filius Augei ex Emea Helidis patria:& pater formosi Polyxeni.qui ex nauibus suæ gentis præfuit in expeditione troiana.

Agastrophus cum.t.non aspirato:&.ph.cum aspiratione scribitur:habetq3 apud græcos accentum in antepenultima:fuit teste Hom libro undecimo ilia.Pæonis filius:& heros inter primos troianorum bellatores Sed a Diomede apud Coxam lancea in bello percussus mortem obiit.

Agatharchides cum.th.&.ch.aspiratus atq3.i.latino scribit̃:fuit historicus samius:de quo Plutarchus meminit in historia persica.

Agathyrsi cum.th.aspirato.y.græco scribitur:sunt thraeum populi:quos scythas uocat Herodotus ab Agathyrso Herculis filio:ut libro historiarũ tertio refert cognominati.Hi ut ait Pomponius libro secundo cæruleo sunt colore depicti.Quare dixit Virgilius libro quarto æneid.Cretesq3 dryopesq3 fremunt:pictiq3 agathyrsi.Nec hoc sine differentia fieri dixit pomponius.Sed quanto quis anteit:tanto ꝑpensiori nota tingitur:ut minus ungi appareat humilitatis indicium.

Agathocles cum.th.aspirato &.c.exili scribit̃:fuit testibus Plutarcho & Iustino libro uigesimosecũdo fuit epithomathis Siciliæ tyrannus ex humili genere natus.uidelicet patre figulo.alius fuit teste Varrone libro primo rerum rusticarum philosophus:qui de agricultura scripsit.

Agauni cum.au.diphthongo in penultima scribit̃:populi sunt septẽtrionales:quos Home. circa initium xiii.libri iliados dixit gentem innocentissimam.ut quæ sine ullis diuitiis equino uictitabat lacte.

Agillina cum duplicato.l &.i.latino scribitur:fuit teste Seruio super octauum æneidos urbs in Thuscia:sic quoque dicta a nomine conditoris:quem Virgilius in eodem libro ex Lydia aduenisse ostendit ubi ait:Haud procul hinc saxo incolitur fundata uetusto Vrbis agellinæ sedes:ubi lidya quondã Gens bello præclara iugis insedit hetruscis.Hanc postea dictam Cærete cum.c.exili &.æ.diphthõgo:ut in ea dictione uidebimus.

Agenor cũ.e.absq3 aliquo diphthongo scribitur:fuit rex phœnicum:& filius Beli phœnicum regis. Eodem nomine teste Homero libro undecimo iliados uocatus fuit antenoris filius.

Agerochus cum.ch.aspirato scribitur:fuit teste Homero libro undecimo odisseæ filius Nelei ex Chloris uxore:& frater Nestoris.

Aglaophon cum.o.ante.ph.aspiratũ scribit̃:fuit teste Quintilia.libro.xii.de institutione oratoria antiquissimus & clarus pictor:Cuius ex alterius Polygnoti simplex color tam sui studiosus:ut idem Quintilianus refert ẽt tunc habebat:ut illa prope rudia.ac uelut futuræ mox artis primordia maximis qui post eos extiterunt pictoribus præferant:proprio quodam intelligendi ambitu:ut sua fert opinio.

Aglyphos cum.y.græco scribit̃:dici potest a nostris non sculptus.Nam componit̃ ex a:quod negationẽ dicit:& glyphos qui est sculptus.Id enim a γλυφω uerbo græco:quod est sculpo descendit.

Agis cum.i.latino scribitur:& a nonnullis ex nostris ægides dicitur.fuit teste Herodoto libro historiarũ primo lacedæmoniorum rex:qui cum atheniensibus cruentissima bella gessit.alius fuit lycius: de quo Virgilius libro æneidos decimo:Et licius processerat agis.

Agyllæi cum.y.græco & duplicato.l.atq3.æ.diphthongo scribitur:populi sunt scithici.

Agnus cum.g.ante.n.scribit̃:dici potest a nostris castus & mundus.ideoq3 ex illo castam & puram hostiã offerri dixit Festus.Eratq3 eodem teste apud maiores nostros cõmunis generis sicut & lupus:

Aglaia cum.i.latino scribit̃:nõ enim apud græcos diphthongus hẽtur:sed.i.uocalis est:& diuisa a primo a scribit̃:fuit una gratiarum:ut uidebimus in dictione charites:quæ apud nos claritudinem indicat.

Agonia cum.i.latino scribit̃:a nostris ludi dicunt̃:quos ut ait Ouidius libro fastorũ primo:Et prius antiquus dicebat agonia sermo.Nam accentũ habet in antepenultima:& cõposita dictio est ex a: quod est sine & gonia anguli:quia ut ait Festus locus in quo huiusmõi ludi facti sũt:fuit sine angulo:Et inde agonalia deducit̃.quod idem designat.Et locus agon ut ẽt circus flãmineus Romæ hodierna die uocatur.

Agoræus cum.æ.diphthongo in penultima scribit̃:dici potest a nostris nundinarius uel forensis. Vnde & ad plæbeium transfertur.Horatius:Dauniæ defende decus camenæ leuis agoreæ.

Agonotheta penultima cum.th.aspirato:& ultima cum.t.exili scribitur:dicitur latine numerarius: Nam componitur ex αγωνοσ:idest certaminis:& θετισ dispositor.

Aglauros cum.au.diphthongo scribitur:fuit filia Erithei athenarum regis:de qua Ouidius libro secundo metamorphoseon scripsit:

Agricola cum.i.latino &.c.absq3 aspiratione scribitur.græcum uocabulum totum est:ut nonnulli cõtendunt:& ab αγρικοσ translatum:qui rusticus interpretatur:hoc est εντω αγρω.i.in agro:ut dicunt οικων habitans uel degens.Vnde cum apud illos penultima diphthongum habeat.oi.Nos abiecto.o.solum.i.retinemus quanq̃ in rectissima scriptura agroecolam cum.œ.etiam apud nostros illi idem scribendum uelint:Quos paruo argumento confundere libet:cum antepenultimam breuem habeat. Virgilius libro georgicorum primo.

Agricola incuruo terram molitus aratro.

Quare compositum illud uocabulum dicimus ex græco & latino. Ex græco quidem quod est αγρος.
Ex latino uero quod est colo: quasi proprie dicatur agricultor: siue ruricola. Quamobrem Columel-
la approbatissimus auctor li. primo de agricultura cõquerẽs sui tpis molliciẽ ait. At mehercule uere illa p
les Romuli assiduis uenatiõibus: nec minus agrestibus opibus exercitata firmissimis pualuit corporibus
ac militiã belli cũ rex postulauit: facile sustinuit: duratã pacis laboribus semperq; rusticã plæbem urbanæ
præposuit. Et paulo post subiunxit: Illis tẽporibus proceres ciuitatis morabantur in agris. Et cũ cõsilium
publicũ aliqua deposcebat: a uillis in senatum accersebantur. Ex quo qui eos euocabant uiatores appella-
bantur. Hæc ille. Ideoq; cõtra Criticum induentem multicia inuehens Iuuenalis in secunda satyra ait.
En habitum quo te leges ac iura ferentem
Vulneribus crudis populus modo uictor: & illud
Montanum positis audiret uulgus aratris.
Nã ut ait Cato fortissimi uiri: & milites strẽnuissimi ex agricolis gignunt minimeq; male cogitãtes. quid
qđ teste Plinio circa initiũ libr. xviii. naturalis historiæ: agrũ male colere censoriũ probũ iudicabat. Vnde
teste Catone cũ uirum bonumq; colonum dixissent: amplissime laudasse existimabant. Hinc & eodem
Plinio teste locupletes dicebant loci: hoc est agri plenos pecunia ẽt ipsa a pecore appellabatur. Quid aliud
Nonne & Camillus Curii & Cincinatus agriculturam propriis manibus exercebant: dicente Lucano.
Paupertas fugitur totoq; arcessitur orbe.
Quo gens quæq; perit: tunc longus iungere fines.
Agrorum & quondam duro sulcata camilli
Vomere & antiquos curionum passa ligones
Longa sub ignotis extendere rura colonis.
Nam ut etiam Ouidius libro fastorum rettulit.
Aut pecus aut latum diues habebat humum.
Hinc etiam locuples: hinc ipsa pecunia dicta est.
Sed iam de intito quisq; parabat opes.
Vnde teste Plinio lib. xviii. Mulctatio quo nõ nisi ouiũ boũq; ĩpendio dicebat. & cautũ qppe erat ne bouẽ
priusq̃ ouẽ nominaret: qui indiceret mulctã ludos boũ cã: celebrantes: bubetios uocabat. pascua dicuntur
oĩa ex qbus populus reditus hẽt: quia diu hoc solũ uectigal fuerat: Et infra subdit idẽ plinius. M. quidẽ Cu
rii post triũphos ĩmensumq; terra adiectũ imperio nota sancitũ est pniciosum intelligi ciuẽ cui septẽ iuge
ra nõ essent satis. Hæc aũt mensura plæbi post exactos reges assignata est: Et nõ longe supra in eodẽ libro
iugeri uocabulũ explanans ait: iugerũ uocabat: quod uno iugo boũ in die exarari posset: Hoc ẽt scđm ali-
orum designationẽ significat mensurã quadraginta pedũ: quia tantũ solet uno die par boum arare: Vnde
pergit idem Plinius actus dicitur in quo boues agerentur cum aratro uno impetu iusto: Hic erat centum
uiginti pedum: & duplicatus in longitudinem iugerum faciebat Et sequitur idem auctor: Dona impera-
torum ac fortium ciuium uno quantum die plurimum arauisset: Hæc ille: Verum iugerum ut singulari se
cundæ est declinationis. Nec iuger apud aprobatos auctores comperit: in plurali uero tertiæ declinatõis
est & iugeribus facit: Itaq; hoc loco auctoritati Prisciani non assentio. qui absq; auctorũ testimonio iuger
cõperi dixit: Sed longe post in eodẽ libro quærit Plinius: quæ nã ergo tantæ ubertatis quæ tunc habebat
cã erat: Cui quæstioni p hæc uerba respõdet: quia ipsorũ tunc manibus imperatorũ colebant agri: ut fas
est credere gaudente terra uomere laureato & triũphali aratore. Siue illi eadẽ cura semina tractabãt qua
bella: eadẽq; diligentia arua disponebant qua castra. Siue honestis manibus oĩa lætus proueniunt: quoniã
& curiosius fiũt. Serentem inueniũt dati honores Seranum. Vnde cognomen aranti quattuor sua iugera
in uaticano: quæ prata quintia appellantur: Cincinato uiator attulit dictaturã: Et post hæc nõ longe sub-
dit. De cultura agri præcipere principale. Fuit ẽt apud exteros. Siquidem & reges fecere: Hieron. Philo-
metor: Attalus: Archelaus. Et duces Xenophon: & pœnus ẽt Mago. cui quidẽ tantũ honorẽ senatus no-
ster attribuit Carthagine capta: ut cũ regulis Aphricæ bibliothecis donaret: unius eius duo de triginta uo-
lumina censeret in latinã linguã transferenda. Cũ iam præcepta Marcus Cato cõdidisset peritisq; linguæ
pœnicæ datum fuit negociũ. Similiter Marcus Varro septuagesimũ primũ uitæ ãnum gerens de ea re p
dendum putauit sed iã agriculturæ uocabula quædam explananda traseundũ duxi. ager dicitur a Marco
Varrone de lingua latina: quod in eo aliquid agatur: Id Quintilianus libro institutionum primo derisit
græcum esse uocabulum dixit. Nam græce αγρος dicitur qui teste Vlpiano locus est sine uilla: quem la-
tine nõnulli fundum interpretati sunt. Vnde ait idem Vlpianus plærunque fundum sine uilla accipimus
quasi id esse quod ager intelligere uoluerit. Cui florentinus iurisconsultus de uerborum significatione cõ-
tradicere uidetur. At enim fundi appellatione omne ædificium & omnis ager continetur. Sed in usu ur-
bana ædificia ædes: rustica uillæ dicuntur. Locus uero sine ædificio in urbe area: rure autem ager ap-
pellatur. Idemque ager cum ædificio fundus dicitur. Hæc ille. Et sic diuersæ prorsus uidentur iuriscon-
sultorum sententiæ. Nam quod Vlpianus ait plærunque fundum sine uilla: hoc est sine ædificio accipi.
Florentinus ait ager sine ædificio fundus dicitur. Sed ut puto hic latius fundi uocabulum: ille strictius ac-
cæpit. Nam secundum Vlpiani sententiam locutus uidet Varro libro. v. de lingua latina cum ait: fundus
dictus q; uidebat: pecudũ: aut pecuniæ fundamentũ. aut q; fundit quotquot annis multa. itaq; ut hũc pro-
prium fundi significatum existimem. Secũdum uero latiorem Florentini accæptionem locutus uidetur

Seruius sup scdm georgicorú cú ait:fundus ab eo dicit .quod sit rerú oium fundamentú. Veru qa iuris
cósultorú cótinuata uerba nó legimus sed de illorú opibus quædá excerpta tenemus:nemo de rebus aut
uerbis ut puto plená semp sniam hére pót.Ná quærit modestinus de uerború significatióe fundus a pos
sessione uel agro uel pdio quid distet & respódet dices:fundus est oé quicqd solo cótinet:ager est spés fun
di:quæ ad usú hois parat :Possessio ab agro iuris pprietate distat. Quid.n.apphendimus cuius pprietas
ad nos nó pertinet:aut nec pót pertinere:hoc possioné appellamus Possessio ergo usus:ager proprietas
loci est pdium utriusq suprascriptæ generale nomé est.Ná ager & possessio huius appellationis spés sut
hæc ille Et certe nisi ad aliud intentioné suá referre hic uoluerit quod scriptú nos hémus. ridicule potius
ne dicá iperite locutus uidet .Et pinde ac siquis de uirtutibus & uitiis quæratin quo prauú & malú diffe
rant:ac respondeat:prauú id est quod nó est rectú:ut lignú prauú:malú uero genus pomi est.Ná quid hoc
foret dictu ineptius:ubi de qualitatibus agit degredi ad substantiá:quæ ad ré nó pertineat. Ita hic cum de
fundo cú de agro:de pdio:de possessione disputat:nó de ea significatióe possessionis loquit qua rei pro
prietas & substantia intelligit .sed ad qualitaté ipsam possidédi degredit .Quod si ita é quid affinius habet
possessio ad fundum agrú pdium:q ad uesté.mulú:aut equú.Ná harum rerum ita possessio est ut illarum.
Sed nó de huiusmodi possessione loquendú erat:quæ pfertim nó est ut ipse ait spés prædii: uel fundi. Ná
pdium fundus ue proprietas est:quorú utrumlibet si generale nomé est ad possessioné profecto nó usus
sed proprietas dicenda Modestino possessio fuit.Náq possessioné proprietaté esse ostédit Cicero in pa
radoxis ita scribens.Et enim isti calidi æstimatores prata & areas magni æstimát:quod ei generi possessi
onum minime noceri pót.Idé Quintilianus libro.vi.de oratoria institutione ostendit dicens. Patris eius
dialogos dedit legendos:quorú cú in priuernati unus:alter in albano:tertius in tyburte sermoné habitú
cóplecteretur.requirebát ubi esset hæ possessiones.Oés aút illas Brutus uendiderat. De proprietate cer
te locutus est:& nó usu:Nec simpliciter agrú esse fundum sine uilla placet.ut dixit Vlpi.cú sæpe legamus
errát in agris senatores Et uixeret multi nobilissimi philosophi in agris.Vnde ait supius Columella illis té
poribus proceres ciuitatis morabant in agris.Nec existimádú é sine uilla:aut hiatione.Itaq puto agrum
græce:latine rus dici.& cótinere fundú:nó cótineri ab illo.Vnde pprie ager é circúiectum urbi territoriú
ut ager cápanus:ager leótinus:ager phaliscus.& similes.At singula prata:singulæ uineæ.singuli horti:sin
gula olueta:pomaria:salicta:at busta:pascua:nemora.loca aucupatoria:uenatoria:piscatoria: Siue uillá at
q ædificiú siue piscinà:atq aluearia: Siue uiuaria habeát siue nó habeát singuli fundi sút.Et quidé in agro
in urbe át siue oppido:siue uico siue castello tantúmodo possessio é quicqd tale é:qualia hæc quæ enume
raui. Sicq fundus spés é agri siue ruris. possessio át generalius oibus est:qa rustica & urbana. Ná taberna
hospitia:horrea in urbe possessióes urbanæ sút.Ci.in philip.possessióes inqt notabat & urbanas & rusti
cas: At uero pdiú dictú legimus:qd ex agrorú pda átiquitus militibus distribui cósueuerat. Quare minus
agro & maius fundo dici posse uidet . Verú & ipse ager nó semp in ea quá diximus significatióe accipitur
Sed aliqdo is locus dicit in rure:qué colimus:siue arádo siue cóserédo:In q significatióe hét plurare nume
rú.ut oés agros ciuiú depopulatus é.Ná in priore nó hét:hoc ét dú loqt de singulariú urbiú territoriis.nó
n.dicas recte sic Antonius dedit militibus suis agros cápanos.& leótinos.Ná hoc pacto nó cóplector ne
mora:saltus pascua:desertos mótes. Sed sic potius dedit militibus suis agros cápanú & leontinú.i.agrú cá
panú & leontinú.Quo qdé mó cóplector oía q in territorio illo sút.Ná in ea sua ppria ac lata significatióe
ager ét flumina lacus:cæteraq o'a includit.Cápus dicit quasi áplus:ná planicies é terræ grádis:& ampla.
Vnde ait Varro quod primú ex agro plano fructus capiebát cápus dictus é.postea q pxima supiora loca
colere cœperet:a colédo colles appellarút.aruú ab arando nomé assumpsit:& is ager est q seméti datur.
Salustius in catilinario:Numidæ pabulo pecoris magis q aruo student Noualia in neutro genere:& noua
les in fœminino dicunt .Et pprie sút teste Seruio arua primú pscissa.Vnde ait Varro ager qui intermit
tit anouádo noualis dicit :iuxta qd Virg.in tityro.Tá culta noualia miles habebit.Nonnunq uero & agri
messi nouales dicútur.ut Vir.in li.geor.i.Intonsasq nouales.at ager restibilis teste Varrone uocat :q resti
tuitur ac referit quotquot annis.Idem quod in agris quotquot annis rursum facienda eadé: ut rursus ca
pias fructus rura sút appellata.Prata uero dicta ab eo quod sine opere sunt parata . Seges ut multi purant
pprie fruges est eorú seminum:ex quibus cóficit panis:nondú demessa.quod nónunq poetæ ut cótentú
p cótinente usurpant:& ipsam humú ad accipienda semine subactá segeté uocát. Vnde ait Varro: Seges
a satu.i.semine dicit .iuxta quod Virgilius lib .georgicorú primo:illa seges demum uotis respóder auari
agricolæ bis quæ solem:bis frigora sentit.Vnde trássúptiue ait Horatius:hæc seges ingratos tulit. &. fert
omnibus annis.Sementis est satio siue ut ita dicam seminatio.Liuius campani inquit semente facere pos
sent.apud Hieronymú uero cum pluribus in locis:tú in geneseos principio sementis p semine positú est
fructus a fruendo.messis a metendo dicit :& est ipsa messio:hoc est cú seges iam mutata est . Virgili.quæ
tempora messis.Cicero de oratore:qualé sementé feceris:ita metes.Nónunq uero & pro fructu ponitur
ut Iuuenalis Deprehenderunt messem.fruges a fructu nomé assumpsisse puto Nam teste Varrone idest
quod segetes ferunt . Vnde quicquid ex fructu terræ in alimoniam uertimus : id recte fruges appellari
posse existimo . Liuius eam inquit gentem traditur fama dulcedine frugum : maxime uini:noua tamen
uoluptate captam.Idem non arbore frugifera non satis in spem relictis . Plinius etiam indicem dedit de
arboribus frugiferis.Frumentum a frumendo.i.uescendo:hoc est a suprema parte gulæ:quæ dicitur fru
men:nomé dici assumpsisse.Frumenti uero genera & si nó iisdem noibus apud omnes dicant : hæc teste

Plinio uulgatissima sũt. Far: quod hordeũ ueteres uocauere. siligo: triticũ: hordeũ: quæ pluribus sũt ter
ris cõmunia. Arinca galliarũ propria. In ægypto aũt ac Syriæ Ciliciaq; & asia ac Græciæ partibus pecu
liares sũt zeaoriza: typhe: æstiua uero frumenta sũt sizima: panicum. milium. Sizima ab India uenit. In
ægiptus similaginẽ cõficit e tritico suo. E siligino uero teste eodẽ Pli. lautissimus panis fit. Quare dixit
Iuuenalis in qnta satyra: Sed tener & niueus molliq; siligine factus Seruat̃ domino quẽ quidã a seligẽ
do dictã putant: quia inter oĩa frumentũ id uelut præciosius seligit̃. Ego uero uocabulũ id græcũ eẽ cõ
peri: uidelicet σιλιγνιον: quod latine magudérim traductũ ostendit. Priscianus in. vii. inducens plautũ
dicentẽ in rudente: seu tibi cõfidis fore multã magudérim: ubi dixit Priscianus: significat frugis genus
i. caulis: qui nascit̃ ex ea parte cuius radix syrpis euellit̃: uel potius ut alii dicũt siliginẽ. hæc ille. Hordeũ
autẽ dictum quidã uolunt q; ante oĩa frumẽta sit aridũ. sed meliorẽ deriuationẽ in ea dictione de aspi
ratis latinis uidebimus. Triticum a triturãdo dicit̃: quo teste plinio nihil est fertilius: exquo ut ait ma
xime alit̃ hõ. Far ut nõnulli asserunt a frangendo similiter dicit̃. Nã cum apud ãtiquos molarum usus
nõ esset frumẽtum in pila missum frangebant: quod genus erat molendi: uocabãtq; adoreum ab ado
lendo hoc est sacrificãdo: unde & adorea sacrificia dicebãtur. Farinam a farre dictã Pli. dixit noĩe ipso
apparere. Idẽ ait panicũ a paniculis suis noĩatum. Aristã ab ariditate appellatã uolunt & sunt ea spicu
la: quæ emittit spica: a quibus & ipsa nomẽ assumpsit. Varro uero spicam a spe dictã uoluit. Quin & hic
spicus & hoc spicum cõperitur. Cicero in aratro: spicum illustre ferẽs insigni corpore uirgo. Sed teste
Seruio sup primũ geor. masculinum usum in utroq; numero hẽmus. Neutri uero in solo singulari & ra
ro: Nã pluralis nunq̃ lectus est. Culmus quasi calamus dicit̃: stipula est culmi uagina dicta ut nõnulli pu
tant: quasi usta: dicente ẽt Virgi. lib. geor. primo: Atq; leuem stipulam crepitantibus urere flammis. pa
lea a pabulo dicitur: Nam ea sola primum in pascendis animalibus præbebatur: quo sane uocabulo
nõ proprie culmi: sed follicula ipsa granulorum comprehẽdimus. Virgilius in primo geor. Surgentẽ
ad zephyrũ paleæ iactãtur inanes Legumina a legẽdo dicta sunt: eo q; manu legunt̃: & nec sectionẽ pa
tiant̃. Pilũnos uocauit Plinius: qui pilũ pistrinis inuenerunt. pistores a pinsendo. Sane eodẽ teste pisto
res Romæ nõ fuerunt ad psicum usq; bellum ãnis ab urbe cõdita sup quingẽtos octoginta. ipsi panes fa
ciebant quirites mulierũ id opus erat: sicut ẽt nunc in plurimis gẽtium & paulopost subdit: pistoresq;
tantũ eos qui far pensebãt noĩatos: nec coquos hẽbant in seruitiis: eosq; ex Macello cõducebant. Et ut
idẽ in eodẽ libro. xix. dixerat cribrorũ genera Galliæ setis equorũ inuenere: Hispaniæ linio excussoria
ægyptus papiro atq; iunco. arbor uero a frutice ita differt: ut frutex ab herba. Nã frutex is ẽ: q ad iustã
magnitudinẽ arboris nõ assurgit: & statuta similis ẽ multis herbis. Sane & inter frutices soboles illa ar
borum ex plãtula cõputatur. a qua fruticari uerbum quasi fruticẽ renasci ex arobre. Cice. ad atticum
exp̃ssit cũ ait: excisa est. n. arbor nõ euulsa. Itaq; q̃ fruticet̃ uides: Nã id quod sæpe legimus fruticari pi
lum translatum est. Frondes aliqui a fero: alia a fluo dictas uolunt: & tantũ sunt arborũ: folia uero & ar
borũ & herbarũ florũ. Vineta & uineæ teste Varrone a uite multa dicunt̃. Vitis a uino uel a ui. hinc uĩ
demia: qđ est uini demia: aut uiti demia: Malleotus ut placet Columellæ ẽ in modũ mallei: rostra ha
bens: aptus plantationi: & a sarmẽto sic distat: ut pars a toto. Verũ quãdo arefacta sarmẽta sũt: cũ mal
leolis igni reseruata indifferẽter uocãtur. Nã & Hãnibalem legimus sarmẽta coroibus boum alligasse:
eaq; incendisse: ut hostes falleret. Et nõnullis ciuibus romanis quod domus haberẽt plenas malleorũ
ad capitolii uel urbis incendia fraudi fuit. Sane fructuũ arborũ & fructicũ quidã minutissimi & desius
nascunt̃: & hi acini uocãtur quidã uero dispsius & rarius: & hi baccæ dicunt̃. Nã inter acinos enumerã
tur uua grana hederæ: grana sambuci: grana ebuli: grana malipunici addam & grana mororũ: & quic
quid his ẽ simile. inter baccas uero fructus lauri: fructus oliuæ: cornilotri quã fabã siriacã uocant: mirti:
lentisci: similiũq;. Nõnunq̃ uero acini & baccæ a poetis indifferẽter ponunt̃ Vir. in Sileno: Sanguineis
ebuli baccis minioq; rubẽte. supra hæc aũt poma sũt: & dicunt̃ dũtaxat qbus uescimur: inter quæ cõ
numerãt cerasia: & mespila: hoc ẽ quæ nec acini nec baccæ noĩant̃. Nuces uero dicunt̃ sicut corilus si
ue a loco auellana: amigdalus: & glans: & si quæ sũt his similia. Nã castaneã in nuces referri qbusdã ui
sum ẽ: ut Vir. in alexi: Castaneasq; nuces mea quas amarillis amabat. Glandẽ uero qdã in numerũ po
morũ: quidã nucũ: nõnulli uero quia siluestris pastio ẽ & porcorũ in sua ꝑpria denoĩatione eẽ uolue
rũt. at Caius iuriscõsultus: & Vlpia. glandis noĩe oẽs fructus esse dixerũt ut iabolenus ait exẽplo græci
sermonis: apud quos oẽs arborũ spẽs ακροδρυα appellant̃. siluã a græco quod ξυλον. i. lignũ dici qui
dam putant: & generale nomen ẽ: ꝑpea solet esse cædua. saltus uero silua in uia ẽ: nec transeuntibus p
uia: in quo pasci atq; æstiuare pecudes solent: aut si locus aerq; patiat̃ hiemare & a salio dictũ uolunt.
Nemora aũt ut quidã putant uoluptatis cã cõparata & plena amœnitatis sunt: ut quasi numina esse &
dici uelint. Lucus religiosus est & nequaq̃ cæduus: uel potius manu cõsitus: & alicui deo uel alicuius ho
minis funeribus consecratus: ideoq; aut circa delubra numinũ: aut circa sepulchra uirorũ positus erat.

Agriophagi cũ. i. latino & . ph. aspirato scribit̃: populi erant æthiopũ uersus occidẽs: qui teste solino solũ
pantherarũ & leonũ carnibus uiuebãt: unde αγριων. i. ferarũ: φαγοι hoc est comestores dicuntur.

Agrippa cum. i. latino & duplicato. p. scribit̃: ubi e supabundanti unum. p. superaddit̃: nomen est cõpo
situm ex αγρια quod dolorem indicat: & πουσ. i. pes: quasi dolens pedes: unde oẽs qui pedes dolent
agrippæ dici possunt. Quin & teste Nonio omnes qui antedictis pedibus oriuntur agrippæ uocant̃.

Agron cum. r. post. g: scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarũ primo: primus qui inter Heraclidas

Sardis regnauit:& ut idem ostendit ultimus Candaules.

Aiax cum.i.latino atq; absq; aspiratione scribitur. Vnde miror de Gasparino uiro alias diserto: & in multis probato:qui oem prorsus scripturam graecam ignorauit:& de orthographia graecarũ dictionũ scribere tentauit:Nã Aiacem cũ aspiratione scribendũ esse dixit. Azymũ cu.i.latino quod cũ graeco scribitur. Cosmographiam cũ.ch.aspirato:quod nequaq̃ aspirari potest.antomon cũ.th.quod nullã aspirationẽ hẽt.Et mille alia:in quibus litteraturã oẽm graecã peruertit:pter in pauculis:quae a Guarrino ueronensi doctissimo uiro:uel ab alio litterarum graecarum erudito audire ualuit.sed haec hactenus.Fuit igitur Aiax Telamonis regis filius ex Hesiona Laomedontis nata:ut uidetur uelle Homerus.Sophocles uero & alii fere oẽs poetae graeci ex alia uxore natũ anteq̃ Telamoni Hesionẽ Hercules ipse donauerit:ex qua solũ Teucrũ natũ dixerunt.Hic uidens arma Achillis nõ sibi:sed Vlyxi in uirtutis singulare pmium potius fuisse cõcessa:in insaniã cõuersus est:& cũ ad Vlyxis pascua deuenisset ratus illius commilitones occidere:oues & quaedã pecora trucidauit:atq; alia nõ nulla in caprũ quendã:quẽ Vlixem esse putabat:crudeliter attentauit.Quae postq̃ se p insaniam fecisse resciuit:arrepto proprio gladio seipsũ interemit:ut late & eloquentissime narrauit Sophocles in ea tragoedia:cuius titulus est αἴας μαστιγοφόρος.Et partẽ tetigit Iuuenalis in satyra:Plurima sũt fuscine cũ ait:Hic boue pcusso mugire Agamemnone credit.Quorũ concertationẽ Ouidius elegantissime transtulit in libro.xiii.metamor.ubi cõcludens:Quid facũda possit:Tũc patuit fortisq; uiri tulit arma disertus:fuitq; sepultus ĩ Rhoetaeo pmontorio iuxta Troiam. Alius fuit Aiax Oilei filius in currendo pnix:ut dixit Homerus libro secũdo iliados:& ut pgit cognomine minor:qa nõ tantus quantus Aiax Telamonis filius erat. Sed multo minor & mẽbris & uiribus. Verũ pitia uibrandae utendaeq; lanceae inter oẽs graecos facile princeps. Ob cuius noxã ut dixit Vir.li.aene.primo:qa cõcubuerat in tẽplo Palladis cũ Cassandra regis Priami filia. Pallas ne exurere classẽ Argiuũ:atq; ipsos potuit submergere põto:& reliq̃:ubi mortẽ illius describit.

Alabastrum cum unico.l.& t.sine aspiratione scribitur:genus est marmoris perlucidi & colorum uarietate distincti:ut testis est Plinius lib.xxxi.& xxxvi.naturalis historiae.

Alalia cum.i.latino scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarũ primo urbs in insula Cyrne.

Alastor cum unico.l.& t.non aspirato scribitur:fuit ex sociis aiacis Telamonis in bello Troiano.

Alazones cum unico.l.& z.consonante scribitur:sunt teste Herodo.libro histo.iiii.populi scythici Hypani fluuiũ accolentes:quos in adiutoriũ troianorũ uenisse ostendit Homerus libro iliad.secundo.

Album cum.b.scribit̃:quod sabini teste Festo cum.p.scribebant:& dicebant alpum.& ab dictione graeca quae ἀλφὸς dicitur:& candorem denotat tractum asserit. Vnde credi potest alpium nomen deduci:& sic quoq; a candore nominari.Nanq; alpes graecam esse dictionem constat.

Alcamenes cum.c.simplici scribitur:fuit uir statuarius de quo Quintilianus libro duodecimo de institutione oratoria meminit.

Alcanor cũ.c.non aspirato scribitur:nomen est uiri propriũ:de quo Homerus & Vir.mentionẽ fecere Virgilius libro.ix.aeneid.Pandarus & Bicias ideo alcanore creti.& in.x.ait.Huic frater subit alcanor.

Alcathus cum.c.non aspirato & th.aspirato scribitur:habetq; accentũ in secunda:fuit ex principibus troianis:ut ostendit Homerus lib.xii.iliados.

Alcathoe cum.c.sine aspiratione & th.aspirato scribit̃:urbs fuit ut quidã putant eadem cum Megara: de qua dixit Ouidi.libro metamorpho.viii.alcathoe quã Nisus habet & reliqua.

Alcaeus cum c.non aspirato & ae.diphthongo scribit̃:fuit poeta lyricus:& patria mytilenaeus:dicente Sapho:Nec plus alcaeus consors patriaeq; lyraeq; Laudis habet:quamuis grandius ille sonet.Et Horatius ĩ secundo carminum:Et te sonante plenius aureo alcaee plectro:de quo etiam meminit Herodotus libro historiarum quinto.alius fuit Gorgophonis thebani filius & amphitrionis pater:ut ostendit Euripides:a quo alcides Hercules ipse ut quidam uolunt cognominatur.

Alcenor cum.c.exili & e.absq; diphthongo scribitur:fuit teste Herodoto uir argiuus.

Alcedo absq; aliqua aspiratiõe atq; absq; diphthõgo scribit̃:nõ est dictio graeca ut quidã putãt:sed latina: ut testat̃ Prisci.in.vi.declinat̃q; huius alcedinis & eã auiculã eẽ existimo:quã graeci halcyonẽ uocãt:ũde ait plautus in penulo:Quã mire dulce est cũ ibi alcedo pullos educit suos & forte philomena ĩtellexit.

Alcesta:alii alcestes:nonnulli alcestis absq; aliqua aspiratione uel diphthongo & cum.i.latino scribitur: fuit teste Homero libro secundo ilia.admeti coniunx:& filiarũ peleli regis Thessaliae formosissima: ex qua & uiro admeto natus est Eumelus:qui ad Troiam cum aliis graecorũ ducibus ueniẽs undecim praefuit nauibus.Haec adeo uirũ suum amauit:ut cum ad mortem ille aegrotaret:& ab oraculo respõsum esset ipsum pxime moriturũ:ni aliquis ex ppinquis locis eius uolũtaria morte moreret̃. Ipsa auide mori uoluit:quod caeteri ppinqui penitus spreuerunt.Quare dixit Seneca in Medea cõiugis fatũ redimens pherati uxor ĩpendit animam marito:& Oui.iii.de ponto ad uxorem dixit. Si mea mors redimenda tua quod abo minor esset:admeti coniunx quam sequereris erat.Ideoq; in obprobrium foeminarum sui temporis dixit Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam: Spectant subeuntem fata mariti alcestẽ:& similis si permutatio detur:Morte uiri cupiant animam seruare catellae.

Alcibiades cum.c.non aspirato & i.latino utrobique scribit̃:fuit atheniensis Cliniae filius:qui teste plutarcho genus ab Eurysace filio aiacis telamonii ducebat.In hoc teste Aemilio probo quid natura efficere possit uidetur experta.Et nihil eo fuisse excellentius:uel in uitiis uel in uirtutibus. Natus est eni m

amplissima ciuitate:summo genere:& oium ætatis suæ multo formosissimus:ad oẽs res aptus:cõsiliiq; ple nus.Nãq; imperator fuit summus & mari & terra:disertus:ut in primis dicendo ualeret·cuius tanta erat cõ mendatio oris atq; orationis:ut nemo ei dicendo posset resistere.diues cum tempus posceret laboriosus patiens:liberalis splendidus nõ minus in uita q̃ uictu. Affabilis:blandus:tẽporibus callidissime seruiẽs: idẽ simul ac se remittebat:neq; cã suberat quare animi laborem perferret.Ita luxuriosus dissolutus libidino, sus itemperans reperiebatur:ut oẽ admirarentur in uno hoie tantam esse dissimilitudinem:tanq; diuer, sam naturam.Idem educatus fuit in domo Periclis patrui sui.ut dixit Iustinus. Aemilius uero dixit illum Periclis fuisse priuignũ:fuitq; eruditus a Socrate.Ipse quoq; in eunte adolescentia amatus ẽ a multis: atq; etiam a Socrate:de quo mentionem facit Plato in symposio:Nã eum induxit cõmemorantem se perno, ctasse cũ Socrate:neq; aliter ab eo surrexisse ac filius aparente debuerit.Posteaq̃ robustior est factus non minus multos amauit.In quorum amore quo ad licitum est odiosa multa delicare iocoseq; fecit. Socerũ habuit Hipponicum oĩum græce linguæ eloquentissimũ.Bella uero quibus ipse imperator præfuit:nar, rat apud græcos late Thucydides de bello pelopõnesiaco:& Plutarchus in descriptione uitæ illius. apud nostros uero compendiose Iustinus in libro sui epitomatis quinto:& ut concludunt Theopompus & Ti mæus græci historici:hic cũ athenis splendidissima ciuitate natus esset omnes splendore ac dignitate ui, tæ superasset certum est.Postq̃ inde expulsus Thebas uenit:adeo studiis eorum inseruisse dicũt: ut nemo animo cum corporisq; uiribus posset æquiperare: omnes enim boetii magis firmitati corpõris q̃ igenii acumini deseruiuunt.eundem apud lacedæmonios:quorum moribus summa uirtus in patientia poneba tur:ut etiam noster Cicero secundo tusculanarum libro ostendit.sic duritiæ se dedisse ferunt: ut parsimo nia uictus atq; cultus omnes lacedæmonios uinceret.fuisse apud thracas homines uinolentos rebusq; ue nereis deditos.hos quoq; cũ apud illos esset in his rebus antecessisse affirmant. Venisse deinde ad persas apud quos summa laus esset fortiter uenari luxuriose uiuere:horum sic imitatum consuetudinem dicunt ut illi ipsi in his maxime admirarentur:quibus effecisse:ut apud quos quoscũq; esset princeps poneretur habereturq; charissimus. Verum eorum qui tyrãnidem apud athenas exercebant consilio:& Lysandri la cedemonii artificio in phrygia interfectus est:cum iam incendium domus effigisset:quod ad illum inter ficiẽdum fuerat paratum:& eius caput ad Pharnabazum rettulerunt: & cuius bustum mulier quæ cũ eo uiuere consueuerat:teste Aemilio Probo muliebri sua ueste contentum ædificii incendio mortuum cre, mauit:quod ad uiuum interimendum erat comparatum.

A lcidamus cum.c.exili & .i.latino scribitur:fuit teste Cicerone in primo tusculanarum:rethoe antiquus qui mortis laudationem scripsit.

A lcides cum.c.nõ aspirato & .i.latino scribitur:dicitur a poetis Hercules:sic quoq; uel ab Acæo auo:hoc est amphitryonis patre:uel ab αλκη quod est robur:& fortitudo cognominatus.

A lcimus cum.c.exili & .i.latino scribitur:fuit teste Plutarcho epirota:& uir bellicosus.

A lcinous cũ.c.nõ aspirato & .i.latino scribitur:fuit Nausithoi filius.ut testis est Homerus li.vii.odysseæ: rex phæacum iustissimus:dicene Orpheo in argonautica: αλκινοσ κρειωνεσκε δικαιοτατοσ βασι, λήων:fuitq; diligens hortorum cultor:quare dixit Vir.li.georgicorum.ii.Pomaq; & alcinoi siluæ.i.ar bores pomiferæ:quas ille in pulcherrimã formam ordinauerat. unde Ouidius in.xiii.metamor.libro Proxima phæacum fœlicius obsita pomis Rura petunt.ad hunc teste Homero in odyssea naufragus uenit Vlyxes:qui honorifice & regio conuiuio susceptus errores suos enarrauit:cui rex si secũ rema, nere consensisset:Nausicæ filiæ coniugiũ offerebat:quod ille renuens multis ab eo muneribus dona, tus:& naue cum sociis discessit.Sane per synerésim Alcinus absq; .o.nonnunq̃ ab auctoribus ponitur.

A lcippe cum.c.exili & .i.latino atq; duplici.p.scribitur:nomen est proprium fœminæ de qua sæpissime Theocritus loquitur:& quia ab αλκη:quod est robur & fortitudo deriuatur:& hippos equus:ne for, te aliunde deriuari credatur cum.c.absq; aspiratione scribitur:ut similiter Aristippus & Leucippus.

A lcinæon cum.c.exili:hoc est sine aspiratione:& cum.æ.diphthongo scribitur:fuit philosophus Croto, niates Pyrichi filius:Pythagoræ auditor.hic teste Laertio primus de naturæ ratione scripsit:& animã dixit immoatalem atq; instar solis moueri.

A lcmaus cum.c.non aspirato & .a.ante.u.scribitur:fuit filius Amphiarai:qui matrem Eriphilem ĩ patris ultionem occidit:ut uidebimus in dictione Calliroe.

A lcmena cum.c.exili ante.m.& .e.absq; diphthongo scribitur:Fuit Electrionis ex Lysidice uxore filia: Vxorq; amphitrionis:& Iouis amatia.

A lcon cum.c.non aspirato scribitur:fuit teste Seruio super Daphnim cretensis sagittarius:cuius cum fi, lium draco inuasisset:tanta arte direxit sagittam:ut in ea currens in serpẽtis deiiceret uulnere:nec trã siret in filium.alius faber fuit argentearius:de quo Ouidius libro metamorphoseos.xiii.Craterem æ neæ sibi quem fabricauerat alcon:Nileus & longo cælauerat argumento

A lecto cũ unico.l.& .ct.nõ aspiratis scribit̃:una ẽ ex furiis infernalibus:quã Vir.dixit li.æneí.vii.luctificã alecto.nã in accusatiuo quẽadmodũ in nominatiuo terminat̃.ut idẽ in eodẽ li.Reginã alecto stimulis agit undiq; bacchi.nec est alius casus nisi genitiuus:q teste Seruio alectus facit.& tres a poetis describũ tur.Tisiphone:alecto:& Megæra:q̃s acherõtis & noctis filias Hesiodus dixit.unde Orpheus in argo na utica:corũ noia unico uersu cõpræhendit dicens τισιφονη τε και αληκτω και μεγαιρα

A lethes cum unico.l.& .th.aspirato scribitur : nomen fuit proprium uiri troiani:quasi αληθησ.i.uerax

fuerit: de quo Vir. li. æneí. i. Et qua grãdeuus alethes. Idẽ. li. ix. Hic ãnis grauis atq; aĩ maturus alethes.

A lgeo cum. e. absq; diphthõgo scribitur. & ex uerbo græco deducitur: quod est ἀλγέω ἀλγῶ. i. doleo uel rigeo: ita ut sit frigus dolor quidam membrorum rigore consectus.

A lexandria cum unico. l. & x. consonante atq; i. latino scribitur: nomen fuit trium urbium constructaꝝ ab Alexandro magno: quarum una fuit in Aegypto per Dimocratem architectum: ut scripsit Vitruuius i procemio libri primi de architectura locum sortitus haud longe ab hostio Nili: ut dicit Solinus. quod plurimi canopicum dicunt: eamq; teste Iustino libro undecimo totius ægypti caput esse iussit. Aliam struxit idem Alexander in Asia: aliam in Scythia super Tanaim: ut testes sunt Curtius & Iustinus. Sane poetæ nostri nonnunquam loco. i. quod est in penultima. e. surrogauerunt: ut Horatius lib. quarto carminũ: Nam tibi a quo die alexandrea supplex: & uacuam patefecit aulam: & inde alexãdræus cum. æ. diphthongo deducitur.

A lia cũ unico. l. & i. latino teste Ser. in. vii. æneí. scribit᷑. Idq; ostẽdit Luc. cũ dixit. Quas aliæ clades. Estq; teste Liuio lib. v. ab urbe fluuius. xi. lapide uia tyburtina ab urbe distans e montibus crustumeriis i Tyberim defluens. apud hunc. xv. Kl. aug. galli duce Brenno romanos strauere & postriduo urbem ẽt delleuerunt: excepto capitolio. Virgi. uero libro. vii. æneí. metri cãcũ duplici. l. scripsit dũ ait: Quosq; secans infaustũ interluit allia nomen: per quem modum reliquias non solũ cum duplicato. l. scribimus.

A lyattes cũ unico. l. & i. græco atque cum duplicato. t. scribitur: fuit filius Sadiattis regis Lydiæ: & pater Croesi: ut ostendit Herodotus libro historiarum primo:

A lyba cum unico. l. & y. græco scribitur: regio est teste Homero libro secundo iliados non longe a Mysia: ubi argenti fodinas esse dixit.

A litos cum unico. l. & i. latino atq; t. non aspirato scribitur: fuit teste Homero libro secũdo iliad. una ex urbibus boetiis: quam herbosam aliarton uocant.

A licarnasus cum unico. l. sequente. i. latino & c. exili: atq; unico. s. scribitur: a nonnullis ex nostris absque aspiratione principii scribitur: sed quia a græcis semper aspiratur: ut etiam ex eius deriuatione monstrabitur: inter aspirata locabimus.

A liptes cum unico. l. & i. latino: atq; t. non aspirato scribitur: apud nos dici proprie potest unctor: Nam ab ἀλείφω uerbo græco: quod est ungo deriuatur: quo uocabulo usus est Iuuenalis in quarta satira dũ ait de græculo: Grammaticus: rhetor: geometer: pictor: aliptes.

A lisonii cum unico. l. sequente. y. græco scribitur: populi sunt Scithiæ asiaticæ: ut ostendit Herodotus libro historiarum quarto.

A litta cum unico. l. & i. latino atq; duplicato. t. scribitur: dicitur teste Herodoto libro historiarũ primo lingua arabica Venus

A llegoria cum duplici. l. & i. latino scribitur: potest secũdum uocabuli litteraturam dici alieni loquium. Elegantes uero inuersionem interpretantur: ut aliud uerbis: aliud sensu ostẽdatur. Vir. in Palæmone: Claudite iam riuos pueri: sat prata bibere: hoc ẽ desinite iam plura canere: quia sat superq; audiuimus. Et in fine libri secundi georgicorum: Sed nos immensum spaciis confecimus æquor: Et iam tempus equum fumantia soluere colla: hoc est quæ tractanda fuerant explicuimus: Iam congruum est carmen finire. Huius septem sunt species: ironia: Antipharasis: Aenigma: Carientismos: Paroemia: Sarcasmos: & Asthismos: de quibus in dictionibus & uidimus: & uidebimus.

A llophilos cũ duplicato. l. in principio & y. græco in penultima: atq; seqnte unico. l. scribit᷑: dici pt a nostris alienigena. Nã cõponit᷑ ex ἄλλο qđ est aliud: & philos: qđ cũ. y. græco scriptũ gentẽ designat.

A llotheta cũ duplici. l. & in penultima cum. th. aspirato: in ultima uero cum. t. simplici scribitur: dici põt latine posita. Nam componitur ex ἄλλως: quod est alter: & θέτα posita.

A loeus cum unico. l. sequente. o. & eu. diphthongo in fine scribitur: fuit Titani filius ex Terra: Hic teste Hom. lib. xi. odissea iphimediam uxorem habuit: quam oẽs alii poetæ & scriptores græci ipimediã uocant. Eodem mõ Seruius noster in nonum Virgilii librũ: hæc itaq; adulterari consueuerat cum Enipeo quodam: In cuius speciem uersus Neptunus: ipsam grauidasse dicitur. Nam ut ait Home. φῆ ποσειδάωνι μιγῆναι: hoc est dicitur illam Neptuno fuisse cõmixtam: quæ illi uel marito: ut alii uolũt gemellos peperit Oetum & Ephialtem: qui aloides a putatiuo patri cognominati sunt dicẽte Ouidio libro metamorphoseos sexto: cum ad Neptunum loqueretur: tu uersus enipeus gignis aloidas. Sed cum hi teste Seruio singulis ebdomadis nouem digitis in corporis proceritatem extenderentur: nouem ulnis excreuerunt: ut dixit Home. lib. xi. odisseæ cum ait: ἐννεαπήχεες ἦσαν. Verum parantibus titanis bellum aduersum iouem: nec ad illud decrepitus aloeus accedere posset hos misit geminos cõtra deos: quod Lucanus ipse tetigit: quando libro sexto dixit.

Impius hic prolem superis immisit aloeus Inserunt celsis prode secum pelioo astris: sed confixi sagittis ab apolline & Diana in infernum detrusi sunt: dicente Virgilio libro æneidos sexto.

Hic & aloidas geminos immania uidi
Corpora: qui manibus magnum rescindere cælum
Agressi: superisq; iouem detrudere regnis. Sed ut scribit Homerus libro quinto iliados: bellum prius cum Marte gesserunt: quem uictum catenis: tresdecim mensibus trusum in carcere tenuerunt: in quo sine perpetuo perdurasset: nisi ad monitu & precibus Eriboæ nouercæ. Idest Iunonis: furtim a Mercu

e

rio liberatus fuisset. Quod et Claudianus noster de laudibus Stiliconis agens tetigit. q̃do ait. Cum gemini fratres genuit: quos aspaloeus Martem subdiderint uinclis: Et inde Carolus Arretinus cōterraneus meus elegia ad Pogiū inquit in Mercurium loquens: Tu mactas argum: marti tu uincula soluis:
Vincula quæ sæuo carcere nexa deo:

A lope cum unico. l. scribitur: & ī fine accentū detinet apud græcos: fuit Cercyonis filia: a cuius nomine cognominata est alope ciuitas thessaliæ: de qua meminit Home. lib. ii. iliados: Et alopetes ciuis dicif.

A lphabetum cum. ph. aspirato & t. non aspirato scribitur. Nomen est compositum ex nominibus duarum primarum litterarum græcarum: uidelicet ex alpha & beta: quarum secundum cum. t. exili scribitur ut in ea dictione uidebimus. Quare ait Iuuenalis in satyra Plurima sunt fuscine:
Hoc dicunt omnes ante alpha & beta puellæ.
Et inde alphabetum quod apud græcos ordiné litterarum numerum designat. Et prima littera unum denotat: secunda duo: & reliquæ mō cōsimili apud antiquos indicabant. Quod & si aliquando apud nostros itidem antiquos obseruatum fuerit: ut affirmare uidetur Priscianus ī libello de numeris: nūc uero præter pauca reliquæ numerum non designant. Verum. c. pro centum ponimus. d. pro quingentis. i. pro uno. l. pro quinquaginta. m. pro mille. u. pro quinq; & x. pro decem scribere consueuimus.

A lpheus cum. e. absq; diphthongo scribitur. Nam licet apud græcos sit. ei. diphthōgus. nā scribit' αλφειος: nos tamen diphthōgum i. e. longū cōuertimus: fluuius est helidis ciuitatis arcadiæ iuxta Pisam decurrens: ut auctores quinq; asserūt: qui longo tandem cursu in achaia demergitur: & ibi a terra absorptus atq; subter mare defluens: ex gracia in fontem arethusam apud siracusam ī sicilia se attollit: & inde ī mare siculum cadit. Vnde Vir. lib. iii. æneidos ait. Alpheū fama est huc helidis amné. Occultas ægisse uias subter mare qui nunc Ore arethusa tuo siculis confunditur undis.

A lpes græcum esse dixit Festus: ab αλφοι quod est candidū deductum: quia perpetuis fere niuibus abescunt unde ait Priscianus in septimo αλφειος. cum. ei. diphthongo ī fine apud græcos scribitur: quam quidam ex nostris in. i. conuertunt: & dicunt alpis cum. i. finali: ut sardis: & sirtis. Sed plærīq; diphthōgum in. e. conuertunt: & dicunt alpes. Hæ oēm Italiam inaccessibili muro claudentes a tota Gallia: & Germania securam reddebāt: sed cum illas peruias igne & aceto Hannibal poenus effecerit: ab illo teste Seruio non solū eius loci mons Apoeninus dictus est: sed oīs eius montis tractus qui p totā discurrit. Italiā: & usq; in Siciliā protensus est Apoeninus est cognominatus: quasi alpes poeni. Vnde Vir. li. duodecimo æneid. Quātus gaudetq; niuali. Vertice se attollens pater apoeninus ad auras. Et Lucanus de illo inquit: Nulloq; a uertice tellus Altius intumuit: propiusq; accessit olimpo. Et ut ait Plinius libro trigesimosexto naturalis historiæ in portento prope habuere maiores alpes Hannibale exuperatas: & postea a cimbris: nunc ipsæ cæduntur in mille genera marmorum.

A lthea cum. th. aspirato: & ei. diphthongo scribitur: habetq; accentum in penultima: nomen fuit proprium uxoris Oenei regis Aetoliæ: cuius regia ciuitas erat Calidon: fuitque Testi filia: & mater Meleagri: quem fatali stipite consumpsisse scribitur a poetis: dicente Ouidio libro primo de tristibus.
Vtq; cremasse suum fertur sub stipite natum.
Testias & melior matre fuisse soror.

A lucinari per unicum. l. scribitur: & ex græco factū quod est ἀλύειν dixit Cloatius uerus in libris. quos teste Gellio li. sextodecimo noctium atticarum inscripsit: uerborū e græcis tractorū: unde luciū quoq; dictum esse putat tarditatem quandam animi & stuporem: qui alucinantibus plærumq; uenit.

A maracus cum. c. non aspirato scribitur. fuit teste Seruio super primum æneidos: puer regius: qui cum præciosa deferret unguenta casu lapsus & fracto uase ingenti concæpto odore in odoriferam herbā conuersus est: de qua Virgilius Vbi mollis amaracus illum floribus & dulci spirans complectitur umbra: hanc diascorides dixit a romanis persam dici.

A maranthus cum. th. aspirato scribitur. flos est purpureus gratissimi coloris: qui apud nos immarcescibilem īdicat: de quo Plinius libro uigesimoprimo naturalis historiæ inquit: amaranthus est spica purpurea uerius quā flos aliquis: & ipse sine odore prouenit augusto mense durat in autumnum: summa natura eius in nomine appellatiuo: quoniam non marcescit: sed postq̃ defecerunt cuncti flores madefactus a qua reuiuiscit & hibernas coronas facit: de hoc Ouidius libro quarto fastorum.
Has hiacinthe tenes illas amaranthe moraris.

A marylis cum. y. græco ī penultima sequente duplicato. l. & i. latino in ultima scribitur: nomen fuit rusticæ proprium de qua & Theocritus: & Virgilius sæpe meminere.

A malthea cum. th. aspirato: & absq; diphthongo scribitur. fuit Iouis nutrix: quam Lactantius libro institutionum primo una cum sorore Melissa quæ scilicet patris nomen detinebat: iouem puerum caprino lacte ac melle pauisse asserit at Parmenius poeta græcus capram illam fuisse dixit: quæ gemīos hædos parere solebat: & tūc illo tpe enixa fuerat quo Iuppiter ad regē cretæ Melissum nutriendus missus fuerat: & filiabus eius ī custodiā datus: q̃ cū tūc forte lacte careret illū ad caprā amaltheā exposuerit.

A mathus cum. th. aspirato scribitur: Insula est in mari ægæo q̃ Veneri sacra fuit. Ipsa dicente apud Vir. libro æneidos decimo: est amathus: est celsa mihi paphos atq; cithera. Ipsa eadem est metallorum foecundissima: dicente Ouidio libro metamorphoseos decimo: At si forte roges foecundam amathunta metallis. Et inde amathunteus: ut Ouidius in eodem libro.

Lactantes uitulos amathunteasq; bidentes.

A mathuta penultima cum.th.aspirato:& ultima cũ.t.simplici scribitur:fuit uxoris Athmãtis regis thebarum nomen:quæ ante deificationem uocata fuit ino.

A masenus cũ unico.s.&.e.absq; diphthõgo scribit̃:fluuius ẽ uolscoꝝ priuernatũ:ultra quẽ metabus uolscoꝝ rex & Camillæ pater:subditoꝝ irã fugiẽs:telo alligatã ipsã filiã Camillã ꝓiecit:ut ostendit Vir. lib.æneidos undecimo. Quonĩa ex eo noie esse aliũ in sicilia fluuiũ ostendit:Oui.libro metamorphoseo.quītodecio dicẽs:Nec nõ sicanias uoluens amasenus arenas:Nunc fluit:iterdũ suppssis fõtibus aret.

A masis cũ unico.s.post.a.& ante.i.latinũ scribit̃:habetq; accentũ in penultima:fuit teste Herodoto li. historiaꝝ secundo ægypti rex:cuius tumulus fuit una pyramidũ:dicente ẽt Lucano lib.ix. Non mihi pyramidũ tumulus euulsus amasis. hunc Plato dixit in timæo Athenas apud græcos ædificasse ante quẽ põponio trecẽti & triginta reges ĩ ægipto fuere : q̃re uetustissimos ꝑdicant ægiptios. alius eodẽ noĩe uir fuit maraphius patria:& peditũ darii dux cõtra cirenẽses missus.ut herodotus ipe mõstrauit.

A mazones cũ unico.z.scribitur:Nã uocabulũ est compositũ ex a qđ est sine:& mazon mamma:& tam primam q̃ penultimã corripit.ut Vir.lib.xi.æneidos:Pulsant & pictis bellantur amazones armis:fuerunt scithicæ foeminæ iuxta tanaim fluuium primũ inhabitantes:deinde ad loca iuxta fluuiũ thermodoonta deuenerunt.Et ulterius inde ꝓcedentes magnã asiæ partem occupauere:ut de his oĩa libro secundo sui epitomatis narrauit Iustinus.Nec uiris hæ foeminæ miscebant̃:nisi in uere cũ quibus uulgo delectari consueuerant:quousq; grauidas se ꝑsentirent:quod Seneca in hippolito tetigit cum ait.

Et prorsus iste gentis armigeræ furor
Odisse ueneris foedera & castum diu
Vulgare populis corpus:& relicta:E quibus si mares nascebantur.interficiebant illos: foeminas uero eaꝝ dexterioribus mãmis inustis ad consueta sua officia exercebant. Vnde Amazones dictæ sunt.

A mbidexter cum.i.latino &.x.ãte.t.exili scribitur:componitur ex ἀμφω:quæ latinæ ut supra uidimus traffertur ambo:& Δεξιοσ dexter.

A mbracia cum.c.exili hoc est sine aspiratione &.i.latino scribit̃.ubi.p.in.b.conuertimus.Nã apud græcos amprakia scribitur:urbs est in epiro teste Liuio libro.vii.de bello macedonico.aspero subiecta tumulo: Arcemq; habet in tumulo positam:Estq; iuxta aretonem nauigabilem fluuium:dudum fuit Pirrhi regia:de qua Ouidius li.ix.metamorphoseos:Præter erant uecti certatam lite deorum.
Ambraciam:uersisque uident sub imagine saxum.
Indicis actiaco quæ nunc ab apolline dicta est.Nã ibi actiũ est oppidũ & promõtoriũ:ubi Augustus uictis Antonio & Cleopatra:non mõ refecit sed amplauit tẽplum actiensis Apollinis:ut dixit Suetonius & actienses ludos instituit:ut uidimus in dictione actiũ. Sinus ẽt huic urbi adiacens:ambracia similiter dicit̃:cuius circuitũ describens Ptolomæus primo ponit acarnanũ oppidũ:deinde subseq̃nter arati fluuii hostia:deinde Ambraciã urbẽ:post illã actiũ oppidũ & laucas promontoriũ:deinde azilĩã urbem deinde acheloi fluuii hostia q terminus est epiri hoc est eius ptis:quæ Acarnania dicit̃:ut illis dictionibus uidimus.

A mbrosia cũ.i.latio scribit̃:herba fert̃ dulcissimi saporis:adeo ut ex illa depasci sint crediti:dicẽte Oui. lib.i.de põto:Nectar & ambrosiã latices epulasq; deoꝝ.det mihi formosa grata iuuẽta manu. Diascorides uero dixit ãbrosia quã multi artemisiã dicũt:plurimas ĩ frutice deferet uirgas lõgas palmis tribus hẽtq; folia in initio minuta similia rutæ:uirgæ uero sũt plenæ semine:q̃si acinis odore uini habentes: Nec unq̃ herba floret:hẽtq; radicẽ duobus palmis longã.Pli.artemisiã credit.Sane ab ãbrosia adiectiuum ãbrosius ãbrosia ãbrosiũ deriuat̃:q̃si diuinus diuina diuinũ:aut ĩmortalis & imortale:ũde Hom. αμβροσ ιοι και χαιτο ĩ.ut tradunt Virgi.in primo.ænei. Ambrosiæq; comæ:hoc est diuinæ.

A methistus penultima cũ.th.aspirato &.i.latino.ultima cũ.t.exili scribit̃:lapis est ꝑciosus coloris purpurei contra ebrietatẽ ualens:unde nomẽ asumpsit.Nã a negationẽ indicat:& μεθη ebrietatẽ:inde amethistinus.ut Iuuenalis in satira.Et spes & ratio inqt: Vendunt amethistina.at uero Hora.non amethistina in neutro:sed amistidẽ amato.th.aspirato ꝓtulit in foeminino cũ ait in li.carminũ primo : Bassũ threicia uincat amistide:qđ acron ãnotauit asserẽs sic apud ãtiquores ꝓlatũ sed suo tpe amethistis dici.

A miclæ cũ.y.græco &.c.non aspirato scribit̃:fuit Laconiæ ciuitas Apollini sacra:ut ait Home.libro secundo iliad.fuitq; Castoris & Pollucis patria:qđ lib.iii.geor.tetigit Vir.cũ ait: Talis amiclæi domitus Pollucis habenis Cillarus:& equoꝝ grai meminere poetæ. Similiter Statius libro primo achilleidos: Soluerat oebalio classẽ de litore pastor Dardanus incautas blande populatus amiclas:& inde amiclæus cũ.æ.diphthongo deducit̃:ut Vir.præfato libro:armaq; amiclæumq; canẽ.cressamq; pharetrã:q̃si bonos canes producat.& Oui.octaua epistolaꝝ heroidum inquit:Castori amiclæo:& amiclæo Polluci.Alia hoc nomine uocitata fuit in Italia urbs inter Caietã & Tarrhacinã cõstituta : quæ teste Seruio super.x.Virgilii librũ a laconibus:qui Castoris & Pollucis comites fuerant constructa fuit: quæ deinde tacendo periit dixit Lucilius & Virgilius tetigit ꝑfato libro cũ ait: Tacitis regnauit amiclis. Quod fane p hunc modũ fuisse fert̃: Ciues eius urbis cũ pithagoreã sectam a cæde omniũ animalium abstinentes obseruarent:& ex uicinis paludibus natos serpentes occidere nephas putarent ab iisdem interempti sunt : quam sententiam Pli.his uerbis li.v.naturalis hist.confirmare uidetur dicẽte:Iuxta Tarrhacinam fuere Amiclæ a serpentibus deletæ.hæc ille : sed tacitas dixit Amiclas Virg.hoc est pytha-

goreas: quia taciturnitatem Pythagoras primum discipulis per quinquennium indicebat. Alii uero exponunt cum frequenter falso nunciarentur hostes: & inani terrore ciuitas quassaretur: lata lege cautum est nequis unquam hostis nunciaret aduentum. Postea uero cum hostis nullo nunciante ueniret: ex improuiso ciuitas capta est. unde tacitae dictae sunt: quia periere silentio. Hinc est quod ait Lucilius: mihi necesse est loqui. Nam scio Amiclas tacendo perisse.

A miclas etiam in singulari similiter cum. y. graeco: & c. exili scribitur: fuit nauta pauperrimus in Epiro: de quo Lucanus libro quinto plura prosequitur.

A myclon cum. y. graeco scribitur: ciuitas fuit Peoniae: seu mauis Macedoniae: non longe ab Axio fluuio troianis auxilia mittens: ut ostendit Homerus libro ilidos secundo.

A mygdala cum. y. graeco scribitur: dicitur a nostris nux longa. Virgilius libro georgicorum primo. Cum se nux plurima siluis induet in florem: exponit Seruius idest nux longa.

A myne cum. y. graeco scribitur: fuerunt teste Macrobio libro tertio saturnalium loca: ubi postea Phalernum dictum fuit. Et inde aminaeus cum. ae. diphthongo in penultima scribitur. Virgilius libro georgicorum secundo: Sunt & amineae uites firmissima uina.

A myntas cum. y. graeco & t. nō aspirato scribitur: ponitur a Theocrito & Virgilio pastor: quo etiā nomine Alexandri auus: hoc est pater Philippi cognominatus fuit: quin & alii plures.

A myntor cum. y. graeco & t. exili scribitur: fuit teste Homero libro secūdo iliados Phoenicis pater. Unde dixit Ouidius in tertia heroidum epistolarum: Venerunt ad te Telamone & Amintore nati.

A mythaon cū. y. graeco & th. aspirato scribit̄: fuit uir argiuus: pr̄ Melāpi medici: ut ostēdit Hom. diuersis i locis odis̄. a quo Melāpus ipse dictus ē amithaonius. Vir li. geor. iii. Amithaoniusq̧ melampus.

A mon cum duplicato. m. & absq̧ aspiratione principii scribit̄: a nostris arena dicitur. Nā cum Liber pater deuicta iā india per extrema Libiae cum toto exercitu gradiens maxima siti laboraret. ioui humiliter supplicauit: ut in hoc arduo casu se illi patrē ostenderet. Cui cum repente occurrisset aries: allo duce ad limpidissimū fontem deductus est. Moxq̧ sub oculis ammirantis euanuit. Quare crediderūt cū ētū arietē illum iouem fuisse. Ad huius ergo tantae rei memoriā sumptuosissimū templū construi fecit quod iouis ammonis hoc ē arenarii cognominauit. In quo scilicet simulachrum arietis forma praestabat: de quo Lucanus libro nono Catonis iter per Libiam describens ait:

Ventum est ad templum libicis quod gentibus unum
Inculti garamantes habent: stat corniger illic
Iuppiter ut memorant: sed non aut fulmina uibrans:
Aut similis nostro: sed tortis cornibus ammon. Et inde ammoniacus gummi quoddā seu lachrima dicitur: quae ut late Plinius libro. xii. naturalis historiae rettulit ex arbore gignitur: quā metropon uocāt: iuxta oraculū Ammonis. Idem lib. ii. eiusdem operis prius dixerat ibidē esse fontem: qui die friget: noctibus feruet. Quod Ouidius libro. xv. metamorphoseos tetigit cum ait:
Media tua corniger ammon.
Vnde die gelida est: ortuq̧ obituq̧ calescit.

A momum absq̧ aspiratione principii uel duplicatiōe ipsius. m. scribit̄: herba ē suauissimi odoris: quam Pli. li. xii. natu. hi. nasci dixit i Armenia: Arabia: & Pōto: armenicā uero prae oībus Discorides laudat.

A morges cum. r. post. o. & ante. g. scribitur: fuit ex Larii ducibus unus: qui in Caria occiderunt: ut ostendit Herodotus circa finem libri quinti.

A moebaeus antepenultima cum. oe. & penultima cum. ae. diphthongis scribitur: genus est carminis aeq̄li numero alternatim prolati: ut Vir. in bucolicis: Alternis dicetis: amāt alterna camaenae: unde dicitur quasi αμοιβαῖον: quod est alterne: & mutue. Nam ab αμοιβω: quod est commuto deriuatur.

A mnis quidam graecum esse uolunt: & componitur ex ἀμφι: quod est circum: & nare fluere. Varro uero ostendit esse latinum: & ab ambio quod est descendo deriuatum.

A mphiareus cum. i. latino & eu. diphthongo in fine scribitur: fuit Oiclei filii Antiphatis filii Melampi filius. Vnde Statius libro thebaidos tertio inquit: Ac prior oiclides solita prece numen amicat. Fuit Apollinis uates: & inter augures clarus. Ita ut cū primū pubesceret: ab argonautis uocatus accessit: ut eodē lib. Statius ipse mōstrauit: deinde cū tpis successu Adrastus arguoꝝ rex expeditionē in thebanos acturus eēt: una cū Melāpo uate montē amphisanta ascēdit: uisurus qd ex bello argiuis euenturꝫ esset: & cū inter alia ꝑuidisset se ex eo bello nō reuersurum: latebras petiit: q oīa Eriphilae uxori tanq̄ fidissimae indicauit. Sed iā cunctorū principū exercitu parato. cū solus ipse peteret̄ a cūctis: & longior mora tediū pareret uniuersis: uxor illius pacta cū argia filia adrasti cingulū seu monile ꝑciosū: qd̄ Vulcanus Hermione priuignae: & uxori Cadmi prius dederat: maritū detexit: q cū Thebas cū aliis principibus non rediturus peteret: & die qua curru & armis nobilis uenisset in ꝑliū: facto repente maximo terrae motu telluris uoragine absorptus obiit. Quare dixit Statius libro sexto uiuum illū & armatū ad inferos descendisse. Caetera uero q̄ deinde secuta sunt uidebimus in dictiōe Eriphile. & dictione Callıroe.

A mphibolū cum. i. latino & unico. l. scribit̄. a nostris dicitur ambiguū. Nam cōponitur ex αμφι quod ē undiq̧: & βουλη consiliū: unde amphibole uel amphibolia. i. ambiguitas.

A mphibologia eodē modo scribitur: & ex αμφι cōponitur atq̧ logia: quae est sermocinatio: q̄si sermo ille sententiā dubiam indicet: ut dico lacedaemonas athenienses superasse. Simili mō respondit Apol

lo ad Pirrhũ dicẽs: Aio te æacida romanos uincere posse. Fit ẽt p incertam distinctionẽ: ut Vir. libro æneidos primo: Bellũ ingens geret Italia: ubi qs intelligere posset de ingenti Italia: sicut de ingenti bello. Et eodẽ libro: Aurea subnectens exertæ cingula mammæ: ubi teste Seruio dubiũ est an ipsam aureã: uel aurea cingula dicere uelit. Sed similia q̃doq̧ metri rõne amphibologiã abiiciunt: & certitudinẽ ex metro assumuntur Vir. in buco. Mollia lutheola pingit uacinia caltha: ubi nõ possumus mollia ad caltha referre: nec uacinia ad lutheola: qa nisi lutheola sextus sit casus: nõ staret uersus. Idẽ libro æneidos. ix. Cristaq̧ tegit galea aurea rubra: ubi duo ablatiui sũt & duo noiatiui: quos metrica ratiõe discernimus. Nã rubra & crista longas habent ultimas: qa ablatiui sunt casus. Fit ẽt amphibologia p commune uerbũ: ut deprecatur Cato: Calumniatur Cicero: Præstolatur Brutus: dedignatur Antonius. in quibus non ostenditur an actionẽ denotẽt uel passionem. Simili mõ fit in æquiuocis: ut si qs dicat canis mordax est: nõ intelligitur an de cælesti sidere: uel pisce marino: uel latrabili aĩali loq̃tur: cum eorum q̧sq̧ mordere dicatur. Similiter acies acuta est: ambigitur an de acie oculorum uel gladii uel militum.

Amphibrachus cum. i. latino & r. post. b. & ante. a. atq̧. ch. aspirato scribitur: pes ẽ tribus syllabis cõstans: & breuem ex utraq̧ extremitate: atq̧ longam in metro detinens: quod nomẽ ipsum indicat. Nam ex ἀμφὶ: quod est undiq̧: & βραχὺς breuis dicitur.

Amphilocus cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: fuit atheniensis philosophus: & agriculturæ scriptor ut testis est Varro libro rerum rusticarum primo.

Amphilytos cum unico. l. sequente. y. græco & t. non aspirato scribiẽ: pòtest interpretari undiq̧ dissolutus. Nam a λύω cõponitur: qđ est dissoluo: fuit teste Herodoto libro hist. primo uir acarnanus: cuius oraculo fretus Pisistratus deuictus apud Marathona athenensibus urbem tertio occupauit.

Amphimacrus cum. c. non aspirato scribitur: pes est ex tribus syllabis constans: quarum prima & ultima longa est: & media breuis: ut nomen eius indicat: quod est ἀμφὶ. i. undiq̧: μακρὸς longus.

Amphimachus cum. i. latĩo & ch. aspirato scribitur: fuit Amphiarei uatis ex uxore Eripile filius: quem Homerus cum aliis græcorum ducibus ad Troiam uenisse scribit.

Amphion cum. i. latino scribitur. habetq̧ accẽtum in penultima fuit teste Seruio in Alexim iouis & Anthiopes filius. Alii dicunt Mercurii. a quo suscepta lira adeo dulciter canebat: ut saxa ad struendos muros thebanos traxisse dicatur dicente Horatio in poetria: Dictus & ãphion thebanæ conditor urbis. Saxa mouere sono testudinis & prece blanda:
Ducere quo uellet. Et Statius libro thebaidos primo:
Penitusq̧ sequar quo carmine muris
Iusserit amphion tirios accedere montes. Et Seneca in Hercule furente: Cuiusq̧ muros natus amphion ioue: Struit canoro saxa modulatu trahens. Ob quod dicebat Virgilius in Alexi.
Canto quæ solitus si quando armenta uocabat
Amphiõ dircæus i actæo aracinto. Nã teste Pli. li. vii. naturalis histo. primus rõem musicã adinuenit.

Amphiro cum. i. latino scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nimpha Oceani & Thetios filia.

Amphirytes antepenultima cum. i. latino: penultima cum. y. græco: & ultima cum. t. nõ aspirato scribiẽ: insulæ ponuntur ab Homero in himno apollinis nec ubi sint explicat.

Amphisa cum. i. latino scribitur: fluuius est in phocaica regione: ut ostendit Lucanus in tertio.

Amphitryõ cũ. t. nõ aspirato & i. græco i penultia scribiẽ: fuit Alcæi thebani filius: q alcmenã Electryonis filiã ex Lisidice formosissimã habuit uxorẽ a ioue amatã: ex q̃ Herculẽ genuit: q nõnunquã a marito matris amphitrioniades a poetis diciẽ. Sicut Helena a Tindaro tindaris: q̃ similiter iouis filia diciẽ.

Amphitrite cũ. i. latino utrobiq̧: & similiter. t. absq̧ aspiratione alia scribiẽ: fuit Neptuni uxor: quã cum Neptunus primo uxorẽ ducere uellet: teste Eratosthene poeta græco: & illa uirginitatẽ seruare cupet, fugeretq̧ ad Atlanta: quæsitũ illam Neptunus delphinẽ misit: qui cũ diuersa p loca uagaretur: ad uirginem tandẽ peruenit. Cui adeo efficaciter psuasit: ut eo℞ nuptias summa pace conficeret: quapropter ad cælũ Delphinẽ tractum: & stellificatũ dicunt: & poniẽ a poetis amphitrite communiter p aq̃: q uniuersũ circũplectiẽ orbẽ: dicẽte Oui. li. meta. i. Nec brachia lõgo Margine terra℞ porrexat ãphitrite.

Amphitheatrũ cum. i. latino sequente. th. aspirato: & in fine cum. t. exili scribitur: & dici potest ad litterã undiq̧ spectaculũ. Nam cũ theatrum ut i ea dictione uidebimus formã habeat hemicicli: duo theatra in unum coniuncta amphitheatrũ constituunt: ut ostendit Plinius libro naturalis historiæ. cum de. C. Curionibus pensilibus theatris ptractabat. Nã teste Cornelio tacito in gestis Neronis: Ipso & L. Pisone consulibus. C. Iulius Cæsar in cãpo martio primũ amphitheatri mollem posuit: quã Suetonius ab illo destinatã: postea ab Augusto mausoleũ ædificaturo destructam dicit. Suetonius etiam in. C. Cæsaris operibus scripsit Statiliũ Taurum amphitheatrũ ædificasse. Et de Vespasiano primũ: postea de Tito eius filio scribens amphitheatri opus utriq̧ attribuit. Sed de eo amphitheatro quod colosseũ dicitur dubiũ uidetur quẽnam illud ædificasse dicamus. Nã quidam Vespasianũ illud inchoasse: & pfecisse dicente Suetonio in illius uita: Item fecit amphitheatrũ urbe media ut destinasse cõpererat Augustum: quidam Titum eius filiũ id opus confecisse: quidã Vespasianũ inchoasse: & Titum perfecisse putant. Sed ãphitheatrũ dedicasse: stratisq̧ iuxta celebriter extructis dixit Suetonius in illius uita. Vnde Martialis in epigrammate ad Titum: uel ut alii uolunt ad Domitianum.
Barbara pyramidum sileat miracula memphis.

Assiduus iacet nec babilona labor:
Nec triuiæ templo molles laudentur honores:
Dissimuletq; deum cornibus ara frequens.
Aere nec in uacuo pendentia mausæola
Laudibus immodicis cares in astra ferant
Omnis cæsareo cedit labor amphitheatro:

Vnum pro cunctis fama loqtur opus:fuitq; hoc amphitheatrũ in pte domus aureæ Neronis:q̃ a Vespasiano & Tito penitus deleta fuit.ut uidebimus in dictione colossus:& latius in dictione Roma. Nec solũ amphiteatrũ dicebať:sed a multis arena sæpissime uocitata est:Nã sic quoq; similis molles:q̃ nũc Veronæ:& altera quæ Polæ conspicit̃ arena noiatur:Quod nomẽ assũpsisse puto ab arena:q̃ in medio illius plateæ ne gladiatores:& alii diffluerẽt sternebať cũ lapidibus stratã fuisse uerisimile sit. Ideo ait Iuue.Latũ media sulcũ deducit arena.Nã certabãt q̃doq; inter se hoies in amphitheatro:Nõnunq̃ cũ ursis:leonibus:& aliis feris bestiis:qď certamen munus gladiatorũ dicebať & certantes ipsi gladiatores a gladio:gladius ãt est mucro seu ensis nõ cultellus:ut male utunť nõnulli:Dicũtur ẽt bestiarii pcussores:& lanistæ a laniãdo.Iuue.in satyra Stẽmata qd faciũt:Inuenies aliquo cũ pcussore iacẽtẽ. idẽ ĩ satyra Credo pudiciciã:Testãdi cũ sit lenonibus atq; lanistis Libertas. Simuliter ab arena arenarii:& aretæ qď artificiose ferebãt:ut inseq̃ntẽ aduersariũ opirent:& ĩplicitũ uiribus superent rætiarii dicti sunt qď ræte a iaciẽdo iaculũ appellabant. Et ob similẽ cãm dicti sunt laq̃arii cũ fugientẽ iniecto laq̃o ĩpedirent pugnabantq; sæpissime fuscina seu tridente.ut Neptuno honorẽ impenderent. Vnde Iuue. in satyra Stẽmata qd faciũt inq̃t.Mouet ecce tridentẽ:Postq̃ uibrata pẽdentia rætia dextra.ne q̃cq̃ effudit.Nãq; multi primũ capite dãnati.mox alii in bellis capti:illic cũ feris pugnãdo mortẽ oppetere cogebanť.Ita ut teste Seneca duo q ad id certamẽ portabãť.mortẽ sibi prius cõstituerit. ũdẽ ẽt Claudius Cæsar paccatis ægyptiis.& in potestatẽ redactis militibus:quo℞ nõ pua manus ob effluẽtiã opũ rebellauerat partẽ occidit:& partẽ pugnaturos cũ bestiis mis.t.idẽ Iosephus de captiuitate iudaica:Titũ diuersis in locis de captiuis iudæis fecisse ostẽdit. Sed deinde mali auari hoies cũ bestiis pugnaturi publice accipiebãtur. Ve℞ hanc sanguinariã uoluptatẽ pugnandi cũ bestiis primũ athenienses cõpereisse dicuntur.& ad ciuitatẽ in honorẽ scithiæ Dianæ cõduxisse. Sed teste Iulio capitolino in uita Pupieni:& Balbini multi uete℞ dixerũt deuotionẽ hanc a romanis factã cõtra hostes. ut sanguine litato romani ipsi specie pugnarũ seueriores fierent. Ita ut pugnas uidentes:& uulnera ferrũq;. & undas inter se cohortes cũ in bello contra armatos hostes essent:uulnera:& sanguinẽ non horrerent. Scribit ẽt Suetonius Domitianũ edidisse ludos.& spectacula ratibus in amphitheatro aq̃s quantũ opportuit undato.

A mphora cũ.ph.aspirato scribitur:græcũ est:& apud illos generis masculini diciturq; αμφορευσ. Sed hæc dictio ut multæ aliæ cõmutatione terminationis:ẽt genera ipsa commutat: ut κρατηρ cratera: ο χαρτησ hæc charta κηροσ hæc cæra:ο πανθηρ hæc panthera Horat.in secunda epistolarum. Si foret in terris democritus:seu
Diuersum confusa genus panthera camelo:
Siue elephas albus uulgi conuerteret ora.

A mphrysus cum y.græco post.r.sequente.s.consonãte scribitur:fluuius est thessaliæ:iuxta quẽ armẽta regis Admeti Apollo diuinitate priuatus:ob pulsatos ciclopas pauisse traditur.unde ait Vir.lib.geor.iii.Pastor ab amphriso.Lucanus libro.vi.Et flumĩe puto Irrigat amphrisus famulantis pascua phœbi.

A mphihstos cum.i.latino post.s.&.t.simplici scribitur:fuit proprium puellæ nomen.

A mulius cum unico.l.&.i.latino scribitur:fuit albanorum rex:& Numitoris frater.

A nacreon cum.c.non aspirato scribitur:fuit poeta liricus:& patria teius.hic Banthillũ adolescentulũ famium ardenter amauit:dicente Horatio libro.iiii.oda℞ in ea oda:cuius initiũ est Mollis inertia.
Non aliter samio dicunt arsisse bathillo
Anacreonta teium:qui persæpe caua
Testudine fleuit amorem:& Ouidius de eodem libro secundo fastorum:
Quid nisi cum multo Venerem contemnere uino:
Præcepit lirici teia musa senis. Hic teste Pli.lib.v.natura.hist.acino uuæ passæ strangulatus occubuit:

A nacharsis cũ.ch.aspirato scribitur:&.i.latino:fuit philosophus ex scitha℞ genere sapientiæ admirãdæ ut dixit Cicero libro quinto de quæstionibus tusculanis. Immo affirmat Herodotus libro historiarũ iiii.neminem ex scithis sapientem audiuisse nisi hunc:quẽ sapientissimum fuisse testatur:fuitq; Gnuri filius:& Cadnidi scitha℞ regis frater:& tandẽ teste Iosepho libro.iii.ad grãmaticum:cum ad suos reuerteretur:& conaretur græco℞ leges suis inducere:in uenatione a fratre sagitta occisus interiit:dicens se gratia eloquii:& disciplinæ in Græcia conseruatum:ob quæ in patria peribat.

A nadiplosis cum.i.latino utrobiq; scribitur:dici potest a nostris reduplicatio. Nã componitur ex ανα: qď plærunq; in cõpositione dicit re:& διπλωσισ duplicatio: Fitq; tunc quoq; cum uersus aliquis ab ea dictione incipit:an quam præcedens uersus definit:ut Virgilius in Damone:Certent & cignis ululæ:sit titirus Orpheus:Orpheus in siluis:inter delphinas arion.

A naglyphon cum.y.græco scribitur:significat apud nostros desuper sculptum. Nam ex ana cõponitur quod nonnunq̃ desuper indicat:& γλυπτω:quod est sculpo.

A nagrus cum.r.post.g.scribitur.fluuius est:thessaliæ:cuius aquam centauri ab Hercule uulnerati: quia
in illo se lauerant impotabilem reddiderunt.

A nalogia cum a.in secunda syllaba:& unico.n.& unico.l.atq; i.latino scribitur:quam ut dixit Quintilia
nus proxime e græco transferentes proportionē uocauerunt:eius ut ait hæc uis est: ut id quod dubii
est: ad aliquid simile de quo non quæritur referat:ut in certa certis probet:ut si quæratur funis mascu
linum:simile illi sit panis:id ē ex diminutione disquirunt:ut quia funiculus masculinum:sit an fœmi-
ninum ergo & funis:de quibus quid tenendum sit:sufficientissime Quintilianus expressit.

A napæstus penultima cū.æ.diphthongo & ultima cū.t.nō aspirato scribit̃:pes est q ex tribus cōstat syl-
labis:duabus primis breuibus:& ultima longa cōponitur ex ana p̄positione & pegma qđ est ludus eo
qđ ad ludos & exercitia fuerit quã maxime cōueniens:dicēte Cice.lib.tusculanaꝝ.ii.Nō adhibet̃ spar
tis ulla sine anapæstis pedibus exhortatio:& hæc illius est compositio q̄q̄ inscii aliud quid dicant.

A napis cum.i.latino scribitur:fluuius est siciliæ leuiter defluens:dicēte Ouidio li.fastoꝝ.iiii.Præterit &
cyanen & fontes leuis anapi:de quo Cyane proserpinæ comes loq̄ndo Plutoni apud Oui.l.metamor
phoseon quinto.Et me dixerit anapis:Exorata tamen non ut hæc exterrita nupsi.

A naphora cū.ph.aspirato scribit̃:dicitur a Cice.in dignitatibus repetitio:estq; dictio cōposita ex ana p̄-
positione:q plærūq; in cōpositiōe dicit re:& φορα latio:& fieri dicit̃ cū aliq dictio plures in uersu aut
seq̄ntibus uersibus reperit̃.ut Vir.li.æn.Nate meæ uires mea magna potentia solus.Nate patris sūmi
& reliq̄.Idē li.ii.Nos te dardania incēsa tuaq; arma secuti:Nos tumidū sub te permissi classibus æquor.

A nastrophe cum.t.sine aspiratione:&.ph.aspirato scribitur:dicitur teste Quin.a nostris inuersio: quæ
ut ait si in speciem solœcismi cadat:hyperbaton quoque appellari eodem modo potest.

A naxagoras cū.x.consonante scribit̃:fuit clazomenius Hegesibulo siue Eubolo patre natus.Anaxime-
nis auditor & philosophus suo tpe inclitus.Nā gloria opibus & aīo clarissimus:patrimoniū oī suis spō
te cōcessit.& se ad rerū naturā speculandā cōferens:rē oēm priuatā & publicam neglexit:Eratq; uigin
ti annoꝝ in Xerxis transitu:& septuagintaduobus uixit hic cuidā dicenti:nonne patriæ cura tibi est ul
la:respondit mihi patriæ cura est:& summa quidem:atq; digitum in cælum extendit.

A naxaretes cū.x.consonante in antepenultima:&.t.nō aspirato ī ultima scribitur:fuit ex cypria salami-
na puella miræ pulchritudinis:& regali ex stirpe nata:quā iphis popularis amabat īsane:Sed ab illa sē-
per spretus:ad eius fores se suspendit:ut retulit Ouidius libro metamorphoseos quarto.

A naxarchus cum.x.consonante &.ch.aspirato scribitur:fuit Abderites philosophus Diomedis smyrnei
auditor.Alii Metrodorichii auditorē tradunt.hic ut laertes scripsit inimicū habuit Nicocreontem cy
pri tyrannū eo qđ cū illum Alexander magnus aliq̄do in conuiuio rogasset q̄dnā de cœna illa senti-
ret:dixisse ferunt cūcta p magnifice:O rex uerū oportet iam caput Satrapæ cuiusdā apponi Nicocre
ontē intuens:quo ille indignatus post Alexandri mortē cum naui ferretur Anaxarchus inuitusq; appli
cuisset cypro:ab illo captus crudelibus pœnis affectus est:& ut refert Laertius iubente tyranno illius
præcidi linguam fama est:præcisam mordicus in tyranni faciem conspuisse.

A naxilas cum.x.cōsonāte &.i.latino scribit̃ nomen est uiri p̄priū:de quo Plutarchus nōnunq̄ meminit.

A naximāder cū.x.cōsonāte &.i.latino scribitur:fuit philosophus patria milesius:Praxiadas filius & tha-
letis auditor cui in schola successit.hūc Pli.li.ii.natu.histo.dixit primū finisse astrologū: & primū cæ-
lestia:signa docuisse:unde teste Fauo.ait cōuersiones Solis & æqnoctia adnotaret:horoscopia primus
fabricauit primusq; maris ac terræ circuitū descripsit.Idē materialem sperā construxit: & paulo post.
lxiiii.annum obiit:floruitq; sub Policrate samiorum tiranno:alius teste Laertio similiter milesius fuit
historicus non ignobilis.

A naximenes cum.x.consonante &.i.latino scribitur:fuit Euristrati filius Anaximandri discipulus : atq;
eius successor.qui eo die obiit:quo sardis capta fuit.

A nauros cum.au.diphthongo scribitur:fluuius est thessaliæ quasi absq; aura dictus:dicente Lucano lib.
sexto Quiq; nec humentes nebulas nec rore madentē aera.nec tenues uentos respirat anauros.

A nchemolus cum.ch.aspirato scribitur:nomen est uiri proprium.

A ncyle cū.c.nō aspirato &.y.græco atq; unico.l.scribit̃ . Nāq; regnāte Romæ Nūa Pōpilio scutū breue
ac rotundū de cælo lapsū est:dicēte Oui.i loco p̄fato:Ecce leui scutū uersatū leuiter aura decidit a po-
pulo clamor ad astra uenit:Et cū aruspices respōdissēt illic fore orbis imperii ubi ancyle illud cōsisteret:
diligētia Numæ ne ab hostibus unq̄ auferri posset:adhibito Mamurio fabro multa similia facta sunt
& in tēplo Martis posita.& cū.xii.sacerdotes adolescētes nobiles:ut ostēdit Luc.li.ix.Numa ipse mar
ti gradiuo delegisset:illisq; dedisset insigne pictas tunicas:& sup tunicā æneū pectori tegmen: iussit ip
sa cælestia arma:q ut diximus ancilia no.aunt suspēsa collo ab illis portari:& cū saltu atq; tripudiis car
mina decantari:quos sane sacerdotes a saltus alios noī iunt dicēte Oui.li.primo:Iā dederat salius a saltu
nomina dicta Armaq; & ad certos uerba canēda modos:Vnde ut in sacrorū libris haberi dicunt:hæc
saltādi ratio fuit:ne.s.ulla pars a religiōe uacaret.Ita ut cautus ad animū:& saltatio ad totius corpis mo
bilitatē spectaret:uerū cum Mamurius reliq̄ ancilia illi cælesti similia ut iussus fuerat cōfecisset. eiq; p̄
mia Numa obtulisset:ut refert Oui.dixit tūc sic Mamurius:Merces mihi gloria detur:Nomina extre
mo carmine nostra sonent:Inde sacerdotes opi promissa uetusto Præmia psoluūt:mamuriūq; uocāt:
Fuitq; tātæ reuerētiæ saliorū collegiū:ut nō erubuerit Africānus unū de saliis fieri:ut ostēdit Li.i.li.vi.de

bello macedonico Nec.L.Furius Bibaculus a patre suo tūc magistro collegii saliorū erubuit ancylia arma deferre cum Praecedentibus sex lictoribus· officio enim praetoris fungebatur.

A nchises cū.ch.aspirato &.i.latino atq; unico.s.scribit̃: fuit Capis filius & Aeneae Pater: de cuius genealogia uidebimus in dictione Priamus: Et dicit̃ ēt anchisa: qa teste Seruio sup.iii.aenei.huiusmodi noia graeca terminata in es mittunt ēt noiatiui terminationē in.a.& declinationē recipiūt latinā: ut atrides atrida huius atridae. Laertes & laerta huius laertae: similiter Anchises & Anchisa huius anchisae. Sed a terminatiōe ī es facit patronymicū Anchisiades: ut Vir.li.viii. Aeneas anachisiades: & fidus Achates.

A ncona cū.c.nō aspirato scribit̃: & ab aliqbus more graeco ancon scribitur: qđ apud nos cubitū indicat Nā urbs est in piceno sup hadriaticū mare posita: de q̃ dicit Pli.li.iii.naturalis historiae: a siculis ancon colonia; pmontorio chimerico apposita est in ipso flectentis se orae cubito: Idē Solinus anconeā inqt qs ignorat a siculis conditā: & cum apud sicilā plures fuerint doriensiū coloniae: a quibus aedificari potuit dixisse uidetur Iuuenalis in satyra Crispini: Ante domum Veneris qua dorica sustinet ancon:

A ncora cum.c.nō aspirato apud graecos scribitur: latini uero teste Seruio super primum aeneidos: cum aspiratione scribere consueuerunt. quod mirum uideri dixit: cum aspiratio magis sit graecorum q̃ nostra. itaq; sine aspiratione scribenda est.

A ncus cū.c.non aspirato scribit̃: fuit Numae Pompilii nepos ex filia: & q̃rtus romanoꝝ rex sic quoq; cognominatus teste Seruio super sexto aeneidos ab ἀγκῶνος id est a cubito quem in curuum habebat.

A ndrogynos cum.r.post.d.ante.o.atq;.i.graeco scribitur: is dicitur qui uir est & foemina. Nam componitur ex ἀνδρός id est hominis: γυνής foeminae: quasi ex homine & foemina.

A ndrogeus cum.r.post.d.& ante.o.atq;.e.absq; diphthongo scribitur: fuit Minois Cretae regis filius indolis admirandae: qui cum athenis caeteros palaestra superaret: ab atheniensibus: & megarensibus dolo occisus fuit: contra quos insurgens Minos capta megarensium urbe: & occiso Niso illius rege athenienses duro tribuno coegit. Alius fuit nobilis graecus: quem Virgilius altis carminibus occisum narrat ab Aenea: qua nocte ilion captum fuit.

A ndromache cum.r.post.d.& ante.o.atq;.ch.aspirato scribitur. unde componitur ex andros.i.hominis & mache hoc est punga: quasi hominis pugna: fuit Hectoris dilectissima coniunx filia Eetonis thebarum in cilicia regis: ut ostendit Homerus libro iliados sexto: Nam inducens illam cum Hectore loq̄ntem lamentariq; miserabiliter rettulit de Achille: qui patriam suam thebas in qua orta fuerat euerterat: & patrem regem, septemq; suos fratres occiderat: traxeratq; captiuam matrem quam deinde immensa summa redemptam: Diana apud aedes paternas commorantem sagittis interfecit.

A ndria cum.i.latino scribitur. dicta sic quoq; fuit foemina quaedam terentiana: quia exandro insula maris aegaei athenas uenerat.

A ndron cum.r.post.d.scribitur: locus est domicilii angustior longitudine: in quo uiri plurimum morabantur: ut gynecium in quo mulieres quemadmodum in sua dictione uidebimus.

A ndruare cum.r.post.d.& ante.u.scribitur: apud nos dicit̃ recurrere: & a uerbo graeco dicitur quod est. ἀνδρ..ιαν

A ntheum cum.th.aspirato scribitur: herba est boni odoris.

A nger cum.e.absq; diphthōgo scribitur: fluuius est ex illiricis uersus boream fluens: & primo teste Herodoto libro historiarum quarto in bampum triballicum: deinde in fluuium brongum & brongus ultimo in istrum defluit.

A nysis penultima cum.y.graeco: & ultima cū.i.latino scribitur. fuit teste Herodoto libro historiarū secundo aegypti rex qui post Asichin in aegypto regnauit: & cum caecus esset fugatus fuit a Sabaco aethiopum rege: ut idem auctor ostendit.

A nytus cum.y.graeco & non aspirato scribitur: fuit atheniēsis uir locuples: & factiosus: hic cum ob suas ineptias nōnunquā a Socrate rideretur: nō potuit id modeste ferre sed ita excandescens primū in Socratis maledicta cū nonnullos prouocauit tū aristophanem poetā comicum doctū quidem sed hoīem parum probū qui accepta ab illo grandi pecunia contra Socratem comediam scripsit cuius titulus est νεφέλαι.i.nebulae quin & agendā illam in scaena spectādamq; curauit in qua cū plura in Socratē tum illud configit eum nebulas colere: & atheniensiū religionibus detractare: & p̄ter haec iuuenum mētes sic imbuere: ut parentibus manus infere pie & oficiose possent. Quae res cū uniuersum populū in ea ipsa recitatione a Socratis caritate: & reuerentia auerteret: Anitus ipse cum duobus aliis postridie adhuc calentibus auribus populi ab ipsa recitatione. Socratem in iudicium traxit. Nam ut dixit Plato in apologia tres illum accusauerunt. Anitus: Licon.& Melitus: q̃ sane coniuratio hoc modo gesta est: Melitus cuius nomine accusatio scripta fuit: Meliti filius Socratem Sophronisci filium de his criminibus impetit: iura uiolat Socrates: quae ex maiorū instituto suscepit ciuitas deos esse non estimans: alia noua demonia inducit contra ius item & fas iuuenes corrūpit: poena illi mors. Ab cuius defensione cum discipulus Plato surrexisset. orationē illam exorsus esset: cuius initiū est, ὅτι ὑμεῖς ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι tantus a iudicibus clamor obiectus est ut discederet & cunctis aliis dicendi ac deferendi facultas p̄cepta fuerit. Quare furore quodā & ira morte dānatus est Socrates: nec multis diebus post dato illi ueneno ex publico ī carcere mortuus ē: sed post paucos dies ductus pnīa populus q̄uis sero īterfectū luget

Socratem. prædicant oẽs illum sanctitate ac clarissimarũ omnium uirtutum uenerabilem extitisse in dicit publicis mœtor. clauduntur officinæ & gimnasia: fit impetus in accusatoresq; oẽs & supplicatio affecti & fugati fuerũt. Socrati uero ab atheniẽsibus ærea statua Lisippi opus in celeberrimo loco sita fuit.
A nius cum. i. latino scribitur: rex fuit in Delo: dicente Virgilio libro æneidos. iii. Rex anius rex idẽ hominum phœbiq; sacerdos: de quo Ouidius metamorphoseos. xiii. plura scripsit. hic filium habuit Andrũ a quo andros insula in qua regnauit denominata fuit. ut ostendit Ouidius præfato loco.
Annus cũ duplici. n. scribit adẽ ẽ teste Festo quod græce ἐνιαυτόν dicitur: unde qđ nos triẽniũ illi τριετηρίδα uocauere. aliq uero nõ græcũ sed latinũ eẽ dixerũt: ut athenis Capito teste Macrob. li. i. saturnaliũ q annũ ipsũ a circuitu tẽporis dictũ putat eo q; ueteres an pro circũponere solebãt. ut Cato in originibus oratorũ inquit. ãterminũ pro circũ terminũ: & ãbire q̃si circũ ire dicit: sic ãnus q̃si circũ nũc dicit. Verũ ipsius anni diuersæ apud antiquos cõputationes fuere: quas Macrobius præfato libro recensuit: sed post oẽs Iulius Cæsar imitatus ægiptios solos. ut dixit Macrobius diuinarũ rerũ omniũ cõscios ad nostrũ solis q trecentis sexagintaquinq; & quadrãte cursũ cõficit ãnum redegit de quo Oui. li. fastorũ quarto ait.

Is decies senos tercentum: & quinq; diebus
Iunxit: & e pleno tempore iuncta die.

Quare Cæsar in cõuiuio Cleopatræ apud Lucanũ lib. x. dicebat ad Chorebũ: Nõ meus eudoxi uincetur fastibus ãnus. Nam sicut lunaris ãnus mensis ẽ: q a Luna paulo minus q̃ mẽsem in zodiaci circuitione consumitata solis annus eorum dierum numero colligendus fuit: quo zodiacum ipsum in curatione cõficit hoc ẽ dum ad id signũ se denuo uertat: ex quo digressus ẽ unde ãnus uertẽ ab ãtiquis uocabatur: & dicebatur magnus cũ lunæ ãnus breuis uideretur. dicẽte Virgilio li. æneí. iii. Interea magnũ sol circumuoluitur ãnum: & ab ãno ãnona deducitur quæ ãni ẽ alimonia: & cũ duplici. n. similiter scribitur hẽtq; accentũ in penultima nec tantũ ẽ frumẽtaria: sed ẽt aliarũ rerũ ut Cicero li. ii. de diuinatiõe: si Epicuri de uoluptate liberrosus esset: putarẽ ãnonam in macello cariorẽ fore: licet macellũ nõ tãtũ pro loco ubi caro uendi cõsueuerit accipitur: sed ubi & frumẽta Annales similiter ab anno deducuntur: in quibus res gestæ per annum scribebantur quæ ẽt penultimã producit scđm eã grãmaticæ regulã: q̃ dicit omnia denominatiua quæ in singulari nominatiuo terminãtur in alis ut animalis liberalis: & similia penultimã produci cõperiũtur. atq; per unicũ. l. scribi cõsuerũt. similiter & ab ãno ãniculus puer: & ãnicula puella & anniculũ iumentũ deducitur: hoc est unius ãni sicut bimus bima bimũ duorũ annorũ: trimus trima trimum ãnorũ: q̃drimus quadrima quadrimũ quattuor ãnorũ: & nõ amplius cõperitur: quæ sane diminutiua nõ sũt. Nec de anibus mõ sed de inanimatis idẽ dicere possumus: ut ãniculũ uinũ bimũ oleũ de pueris tamẽ magnis loquitur per diminutiuũ bimulus trimulus quadrimulus: q̃a inter hos ãnos adhuc parui sũt. Repimus ẽt apud iuriscõsultos bina trina q̃drina die pro tpe biẽnii: triẽnii: quadriẽnii. Nã diẽ in fœminino pro tpe accipitur: ut ipsa dies ferit hoĩem prudentẽ. & multa die dat magnã hoĩbus experiẽtiã. ũde Pædianus dieculã pro puo tpe uult fieri: qđ nostri tẽporis iurispiti nõ intelligũt dicimus tamẽ in masculino externo die crastino die: nõ hesterna die & crastina ad diẽ nõ uenit: ad diẽ nõ affluunt. i. die præstituto.
A nonymus cum. y. græco scribitur: dici potest a nostris absq; nomine.
A ntæus cum. t. non aspirato & æ. diphthongo in emendatissimis græcorum codicibus scriptum cõperiat eorum nonnulli cum. th. aspirato & e. simplici scribendum uolunt: dicentes compositum uocabulũ esse ex anti præpositione græca quæ in cõpositione plærũq; apud nos contra designat: & heos dictiõe aspirata: & sine diphthongo quæ solẽ indicat: quasi contra solem fuisse dicatur Nã fuit gigas libicus ex mauritania ab Hercule uictus quemadmodum de eo scripsit Lucanus libro quarto.
A ntagoras cum. t. exili scribitur: nomen fuit uiri proprium. de quo sæpe Plutarchus.
A ntalcides absq; aliqua aspiratione & i. latino scribitur: nomẽ fuit pprũ uiri spartani. ut ostendit Plutar.
An tandrũ cum. t. exili scribitur saxum est magis q̃ insula. ut Plinius li. iiii. naturalis historiæ: & Solinus itidem ferunt: dicentes inter tenedum: & chium qua ægeus sinus panditur a dextera nauigãtibus saxum est: quod antandrũ dicimus: hoc enim uerius quam insulæ nomen meruit. Et quoniam uisentibus procul capræ similitudinem representat: quam græci ægam nuncupant. ab eo ægenum sinũ dictũ nõnulli putauere: ut supra uidimus est eiusdem nominis ciuitas in phrigia dicta antandros: teste Seruio super. iii. æneí. uel quod de antandro insula eam condiderunt coloni. uel q; græci uenientes per thraciam cæpe Polidorum: pro cuius precio hanc habuere ciuitatem: quæ ex facto nomen accæpit: hoc est ἀντὶ ἀνδρός. i. pro homine quem post accæptum precium occidisse lapidibus ferunt. Euripides uero aliter dixit quem Virgilius ipse non sequitur. Sub ciuitate igitur phrygiæ magis q̃ sub insula se ad discessum præparasse æneam ex Serui expositiõe ostendere uidetur Virgilius cum ait: Classemq; sub ipsa Antãdro & phrigiæ molimur montibus idæ.
A ntapodosis cum. t. non aspirato scribitur: dici potest a nostris retributio: Nam componitur ex anti & apo præpositionibus: quæ re indicant: & posis dattio: ponitur figura cũ media primis & ultimis cõueniũt: ut nostrũ iã hoc factũ reprãendo. p. c. nõ meũ ac pulcherrimũ qdẽ factũ: uerũ ut dixi nõ meũ sed uestrum.
A nteas cum. t. nõ aspirato & e. sine diphthongo scribitur: fuit teste Plutarcho scitharum rex.
A ntemanta cum. t. non aspirato utrobiq; scribitur: urbs fuit in asia ad littora ponti nunc teste Plin. li. sexto nat. hi. deserta quõdã adeo gloriosa ut Timosthenes in eã trecẽtas natiões: q dissimilibus liguis uterẽt descẽdere pdiderit: & pgit: sitq; cõditã eã ab Amphito: & Telchio Castoris ac Polucis aurigis putant.

Antenor cum.t.exili &.e.absq; diphthongo scribit: fuit troianus nobilis: qui teste Home. libr. iii. illia. tpe belli troiani ab re militari ob senium olim deseruerat. Sed in curia senatuq; & dicenda sñia erat utilissimus. Hunc cũ aenea patriam graecis prodidisse creditũ est: sed ad partes Venetiae inde deueniens: Patauium urbem aedificasse dicitur.

Anthedon cum.th.aspirato scribit: fuit teste Homero libro secundo iliados boetiorum urbs.

Anthemion cum.th.aspirato scribit &.i.latino: fuit troianus pater Simoesii: ut in ea dictiõe uidebimus.

Anti cum.t.exili ut supra uidimus &.i.latino scribitur: praepositio graeca est quae in compositione apud nos plaerunq; contra dicit: extra cõpositionem uero apud illos cõstruitur cum genitiuo: & tunc apud nos designat id: quod pro nunquam etiam in compositione idem efficit.

Antias cũ.t.nõ aspirato &.i.latino scribit: fuit uxor Proeti: ex q̃ ꝓtides genuit: ut uidebimus in dictiõe ꝓtus

Antibacchius cũ.i.latino utrobiq; & geminato.c.ac secundo aspirato scribit: pes est cõtrarius bacchio. Nam constat ex duabus longis: & una breui temporum quinq;: ut natura Pompeius.

Anticyra absq; aliqua aspiratione &.i.latino in ãtepenultima: in penultima uero cum.y.graeco scribitur: Insula est ad regionem phocaicam pertinens in Corinthum uersa: & portũ habens amplũ multarũq; nauium capacem: habetq; oppidum eiusdem nominis: ut monstrat Liuius libro secundo de bello macedonico. In hac eleborũ nasci ab auctoribus omnibus profitet: unde ait Ouidius libro quarto de ponto: Ibibe dixissem purgantes pectora succos. Quicquid & in tota nascitur anticyra.

Anticlea absq; aliqua aspiratiõe &.i.latino scribit: fuit Vlixis mater: quae cũ duceretur ad Laertae nuptias ab Sisipho latrone aeoli filio capitur: & adulteratur. alii dicũt cũ Laertae iam nupsisset: & ad oraculum pergeret cõsultura: captam a Sisipho latrone: & ut multi putant ex eo Vlyxem cõcaepisse. Quod aiax apud Ouidiũ. xiii. metamorphose. improperauit Vlyxi cum dixit: Et sanguine cretus Sisiphio. alii putant Vlyxis matrem austoliam cognominatam fuisse.

Antidotum absq; aliqua aspiratione & cum.i.latino scribitur: apud nos dici potest ex contrario datum: cum contrariis contraria curari dicantur.

Antigonus cum.t.exili &.i.latino scribit: quo noĩe uiri plures clari uocitati sũt. Vnus fuit Thesei & Phedrae filius maior natu Demophoõte: q post fugatũ ab atheniẽsibus patrem rex creat: & mutato noĩe Mnesteus dictus est. Alius fuit Macedoniae rex: & unus ex principibus Alexãdri: post cuius mortẽ plurima bella gessit. alius fuit ex iudeorũ: & ab Herode ascalonita in carcere obtruncatus. Alius philosophus fuit cinicus de agricultura scribens: ut dixit Varro libro primo de agricultura.

Antigone simili mõ scribit: quo noĩe plures ẽt fuerũt illustres foeĩae. Vna Laomedõtis filia & Priami soror: q̃ cũ Iunoni in pulchritudine se ꝑferret auulsa illi ligua cõuertitur in ciconiã. alia fuit Oedipi regis Thebarũ filia: q̃ patri caeco & a Creõte in exiliũ misso ducatũ ꝓstabat: ut Seneca in Oedipo: & Statius in thebaide attestantur. Et cũ inde ad exibẽdas ultimas lachrymas fratribus aduersus Creontis impia nocturno tpe in campũ martiũ puenisset: & sororem argiam Polinicis coniugẽ ad simile offitiũ cõperisset: cremarentq; ambae pemptoru fratrũ cadauera: iussu Creõtis capta & occisa fuit: de qua Iuue. in satyra Stẽmata qd faciũt meminit: cum contra Neronẽ qui tragaedias canẽdo per ꝑegrina pulpita ꝑgebat inquit: ante pedes domiti longum tu pone thieste Sirma uel antigones.

Antilogia cum.i.latino utrobiq; scribitur: dici potest contradictio seu retragatio.

Anthylla cum.th.aspirato &.y.graeco scribit: atq; duplicato.l. fuit teste Herodoto urbs in aegipto.

Anthia cum.th.aspirato &.i.latino scribitur: fuit ciuitas in agro propinqua Pilo. & subdominio agamemnonis: ut ostendit Homerus libro iliados nono.

Antinus cũ.t.nõ aspirato &.i.latĩo scribit: fuit teste Hom. li. iii. ilia. Priami regis filius: & bello strenuus.

Antimachus cũ.t.exili &.i.latino atq; ch.aspirato scribit: fuit graecus poeta: q cu dolorẽ suũ quẽ e morte clarissimae uxoris Lasidices cõcaepat lenire uellet: elegiã scripsit: in qua calamitates oẽs heroũ altius repetẽs ennumerauit. alius fuit troianus: q teste Home. lib. xi. iliad. donis alexandri auroq; corruptus ĩpedimento fuit: quo secius Helena Menelao redderet. imo pro cõcione troianos hortatus ẽ: ne Menelaũ dum ad deos cũ dio Vlyxe legatus iret: redire sineret: sed intra urbẽ atq; illic statim trucidarent.

Antiopa cũ.t.nõ aspirato &.i.latĩo scribit: fuit teste Hom. li. xi. ody. asopi filia: ait. n. sic: [Greek] hoc est antiopã uidi asopi filiã: nõnulli uero ex nostris Nictei regis in Lesbo filiã fuisse dicũt. Haec Lyco Thebarũ regi nupsit: quã ut Oui. li. meta. vi. Satiri caelatus imagine pulchra Iuppiter impleuit gemino nicteida foetu. Nã teste Hom. eodẽ li. xi. ody. pepit illi duos filios ãphionẽ. s. & Zetũ [Greek] hoc ẽ q primi faerarũ Thebarũ aedificauere: hoc est ante Cadmum. Sed de hac antiopa reliqua plene uidebimus in dictione Dirce. alia fuit amazonũ regina.

Anthiochia cum.t. sine aspiratione &.ch.aspirato atq;.i.latino scribit. fuit teste Pli. lib. vi. natu. hi. urbs in Siria Epihane olim cognoiata: quã Seleucus Nicanor anthiochi filius ob suae originis memoriã condidit. Hanc fluuius Horõtes diuidit. alia est iuxta picum sinũ: quam antiochus rex olim condidit.

Antonomasia cũ.t.nõ aspirato &.i.latĩo scribit: dici põt latine ꝓ nõie. i. uoce nõis positio: ut Maia genitus ꝓ Mercurio: magnaius anchisiades ꝓ aenea. Vir. ii. aenei. Infelix puer atq; impar cõgressus achilli. Quĩ & haec figura melius dicẽdo poetã intelligimus. Vir. & graeci Homerũ. Saturniã ꝓ Iunone: ut dixit Seruius: & consimilia: & hoc melius est exemplum q̃ superiora: ubi proprie est ꝑiphrasis idest circuitio.

Anthores cum.th.aspirato scribit: nomen ẽ uiri propriũ: de quo Vir. li. aenei. x. Egregiũ anthorẽ latus in

ter & illa fugit Herculis anthoré comité. Estq; cõpositũ nomé ex ἄνθος ἀνθ: qđ ẽ floré & uirés: atq; ã ꝺ uerbo. qđ est fluo: quia tũc quoq; florés in morté defluxit: unde more homerico Vir. noster ut plurimũ nomina cõfixit. Nec põt dici in noĩatiuo anthor: cum penultima in accusatiuo lõga sit. & noia terminata in or in obliquis casibus penultimã corripiãt: ut Hector hectoris. Nestor nestoris castor castoris

Antho cum. th. aspirato scribitur: fuit amulii albanorum regis filia.

Antiphates cum. t. non aspirato utrobiq; & .i. latino scribitur fuit Melampi medici filius: ex Iphianassa filia Proeti: & pater Oiclei.

Antiphona cum. t. exili & .i. latino scribitur: potest latine interpretari nox reciproca.

Antiphrasis cum. t. non aspirato & .i. latino utrobiq; scribitur: sermo dicitur per contrariũ intelligendus: ut lucus quia luce careat: Manes quia immites: Eumenides qa furiæ: parcæ quia nemini parcant. Qua figura nonnunq̃ quos nanos conspicimus atlantes uocamus: æthiopes argẽteos: & similia. Nam componitur ex anti: quod est contra: & φραςισ locutio.

Antiphus cũ. t. nõ aspirato & .i. latino scribit̃: fuit teste Home. libro. ii. ilia. Thessali filius: & nepos Herculis: qui cum fratre Phidippo dux triginta nauium cum aliis græcis ad Troiam cõmigrauit.

Antiptosis cũ. t. exili utrobiq; & .i. latino scribit̃: dici latine põt pro casu: figura ẽ q̃do casus pro altero casu ponit̃. Vir. libro æneí. primo urbẽ quam statuo uestra ẽ. Terentii. in prologo: fabulas quas fecisset populo placerent: pro fabulæ. Virgi. in. x. Hæret pede pes: densusq; uiro uir: hoc est pedi pes: Et cõponitur antiptosis ex anti quod est pro: & πτωσισ casus.

Antisigma cũ. t. nõ aspirato & .i. latino utrobiq; atq; unico. m. scribit̃: ante qđ in euphoniæ cã: hoc est plenioris soni a nostris ĩterpõit̃. Nã ea littera cognominat̃: q̃ inuersa ad ipsũ signa græcũ describit̃: uidelicet. ς. Ex qua sigma formauit Claudius Cæsar alterius literæ figurã: quã pro. ψ. græco scribendã statuit: uidelicet ϒ & a parte totã litterã antisigma cognomiãuit: ut supra uidimus cũ de ea tractauimus.

Antismos cum. t. non aspirato & .i. latino scribitur: figura est: qua aliquid simplicitate rustica expolitur: & ad urbanitatem quandam traducitur: ut Virgilius in Palæmone:

Qui Bauium non odit amet tua carmina Meui:

Atq; idem iungat uulpes: & mulgeat hircos.

Antisthenes ãtepenultĩa cũ. t. exili & .i. latino: penultima cũ. th. aspirato scribit̃: fuit philosophus antisthenis atheniẽsis filius. Hic ĩ initio Gorgiã audiuit oratoré: deĩde Socrati sese addixit. Et cũ hitaret in Pyræo: quotidie q̃dragĩta stadiis emẽsus audiebat Socratẽ: a quo tolerãtiã addiscẽs: trãqllitatisq; illius imitator effectus: cinicã prior sectã ĩchoauit: princepsq; in ea fuit. Platonẽ insimulabat fastu turgidũ. Et cũ audisset aliq̃do Platonẽ sibi maledicere: Regiũ inqt ẽ male audire cũ benefeceris. Libros multos: & diuersarũ rerum scripsit. Fuerũt & alii antisthenes tres Vnus de schola Heracliti. alius ephesius. Tertius rhodius historicus.

Antistoechõ antepenultima cũ. t. nõ aspirato & .i. latino: penultima cum. t. simplici: & .œ. diphthongo ultima cũ. ch. aspirato scribit̃: dici põt ꝓ littera. Nã anti dicit pro & ςοιχον littera: unde tropus ẽ cũ littera ponit̃ ꝓ littera. Vir. li. æne. primo: Mirat̃ mollẽ æneas magalia quõdã. ubi magalia ꝓ magaria dixit ponẽs. l. pro. r. Nam megaron pœnorũ lingua uillã designat. item sella pro sedea: meditor pro melitor

Antistoche eadẽ figura ẽ cũ supiori: & eadẽ hẽt cõpositionẽ: sed q̃sdã litteras amouẽs: ut patet ex supiori

Antithesis penultima cũ. ch. aspirato scribit̃: põt dici pro altero posito. Nam cõponitur ex ãti qđ ẽ pro. & θεσισ positio. alii uero anti pro cõtra accipiẽtes obiectum traxerunt: ut Olli subridens pro illi.

Antitheus secũda cũ. t. nõ aspirato & .i. latino: seqns cũ. th. aspirato scribit̃: fuit teste Hom. li. primo ilia. in orõne Nestoris uir fortissimus: q nõnunq̃ cũ cẽtauris belligerãs: aliq̃do uictus: aliquando uictor fuit.

Antitheta sola penultima cum. th. aspirato scribit̃: dici potest a nostris cõtraposita. Nam figura est cũ cõtraria cõtrariis opponunt̃: & sniæ pulchritudinẽ reddunt: ut apud Oui. libro primo metã: Frigida pugnabant calidis humentia siccis. Mollia cum duris sine pondere habentia pondus.

Antropophagi cum. th. aspirato scribit̃: dicũtur latine illi: qui humana carne uescuntur. Nã ἄνθρωπος a nostris homo dicit̃: & φαγῶ comedo. Similiter pamphagi omnia mandẽtes: πᾶν. n. omnia designat.

Antrum cum. t. sine aspiratione scribitur.

Anubis cum. i. latino scribit̃: uocabulũ est ægiptiũ: qđ apud nos carnem indicat. in cuius forma Mercurius ipse colebat̃. Vnde Vir. li. viii. ænei. Omnigenũq; deũ monstra ac latrator anubis: & facit in genitiuo anubidis: ut Oui. libro primo de sine titulo: Per tua sacra ꝓcor: per anubidis ora uerendi.

Anus cũ unico. n. scribi iã cõsueuit: & nõ cũ duplicato: ut ãtiq cõsueuerũt: q teste Festo ab ãnorũ multitudine dicti putabãt: at moderniores ex a qđ ẽ sine: & νόυσ intellectus ꝯpositã putãt: iõ cũ unico. n. scribũt

Anxyrus cum. y. græco scribit̃: uocatus est Iuppiter a campanis: componitur ab ἄνευ quod est sine. & ξυρῶ rado: quasi absq; rasura sit: & imberbis. Nam sic quoq; apud illos colebatur. Vnde ait Virgilius libro septimo æneidos: Circæumq; iugum quis Iuppiter anxyrus aruis Præsidet & uiridi gaudens feronia luco. Et inde tractum anxur puto conuersione. y. græcum. u. nostrum. Nam olim teste Liuio libro quarto ab urbe dicebatur anxur: quod nunc Tarrhacina dicitur.

Anxur cum. x. cõsonante scribit̃ oppidũ fuit uolscæ gẽtis: quod nũc Tarrhacina dicit̃: ut Ennius: Volsculis ꝑdidit anxur: & facit in genitiuo anxuris: ut Luca. lib. iii. Iamq; & ꝑcipites supauerat anxuris arces

Aonia cum. a. latino scribit̃: Est Boetiæ pars montana ab aone rege dicta. Vir. in Sileno: aonas in mõtes

ut duxerit una sororum. Nam & alio nomine Phocis dicta fuit: in qua sub monte Parnasso ciuitas Delphis apollinis oraculo clarissima fuit.

Aonides cum .i. latino scribitur; dictae sunt musae a fonte aone in aonia regione Boetiae illis consecrato. Vnde Iuuenalis: Cupidus siluarum aptusque bibendis Fontibus aonidum.

Apamia cum .i. latino scribit͂; urbs est minoris asiae: quae prius dicta fuit Celene: ut in ea dictione uidebimus: Hanc Seleucus Nicanor cõstruxit: quam Marsias fluuius circũfluit. Quin & ex eius arce Meãder fluuius caput attollere scribit͂. In eadẽ Marsias natus ẽ & sepultus: ut suis dictiõibus haec oia uidebimus.

Apamea cum unico .p. & unico .m. atque .e. absque diphthongo scribitur: insula est teste Plinio a tigride fluuio circumfusa: cui antiochus id nomen a suae matris nomine imposuit.

Apaytae cum .y. graeco scribitur: populi fuiat asiae scithicae: ut ostendit Herodotus libro historiarum .iiii.

Aphaeresis cum .ph. aspirato & .ae. diphthongo in antepenultima scribit͂: dici põt abscisio: Nam ab ἀφαιρῶ uerbo: quod est abscindo descendit. Vnde figura dicit͂: quae a principio dictionis litteram uel syllabam aufert: ut Pone metũ citheraea: temno pro contemno: capere pro decipere. Virgilius libro georgicorum primo: Neque insidiis noctis capiere serenae.

Apelles cum unico .p. & geminato .l. scribit͂: fuit pictor eximius: patria cous: & teste Quinti. lib. xii. de institutiõe oratoria ingenio & gratia: quã in se maxĩe iactabat pstantissimus. Nã ut ait Pli. lib. xxxv. naturalis hi. omnes prius genitos futurosque postea supauit: & picturae plura solus ppe q̃ caeteri omnes cõtulit. Voluminibus ẽt ad Perseum discipulũ suum editis quae doctrina eam continerent. Fuitque Olimpiade centesima duodecima. Huius quae sint nobilissimae picturae Plinius dixit non esse facile dici; sed summe laudauit Venerem ab eo pictã exeuntem e mari: quam postea Romam adductã diuus Augustus dicauit in delubro patris Caesaris: quae ἀναδυομένη uocat͂ uersibus graecis: cuius inferiorem partem corruptã qui reficeret nõ potuit reperiri. Cõsuerit haec tabula Cariae: & aliã p alia substituit. Nero principatu suo de Rhotae manu: de qua puto locutus est Ouidi. libro .iii. de arte cum dixit. Si Venerem cous nunq̃ pinxisset Apelles Merũ sub aequoreis illa lateret aqs. Verũ & aliã Venerẽ eodẽ Pli. teste inchoauerat: cui superaturo ẽt illã suam priorẽ inuidit mors peracta parte: nec q̃ succederet operi ad pscripta liniamenta inuẽtus est. Pinxit & Alexandrũ magnũ fulmen tenentẽ in tẽplo Ephesiae Dianae & fulmen extra tabulã uideri scribentes meminerint: & infra subdit idem auctor: pinxit quae pingi nõ possunt: tonitrua. fulgetra: fulgura: & simlia. Quare ut nõnulli ferũt Alexander magnus a nullo alio posse pingi edicto posito capitali edixit. Fuit illi aequalis Aristides thebanus. ut in ea dictiõe uidebimus.

Apes cũ unico .p. scribit͂: uolatile notum est: sed componit͂ dictio ex .a. quod ẽ sine: & pes: qa sine pedibus nascit͂: dicẽte Virgi. libro geor. iiii. Trunca pedũ primo: mox & stridẽtia pẽnis Miscent͂ tenuemque magis magis aera carpũt. Reperit͂ & apis in noiatiuo cũ .i. latino: ut apud Oui. libro metamorphose. xiiii. Nõ apis inde tulit collectos sedula flores. Et libro de põto: Melle quod in caeris attica ponit apis: sed hoc p q̃ rarũ est. Quare in genitiuo plurali facit apiũ uel apũ: & apis: ut dixit Priscianus in .vii. fit diminutiuũ apicula. alii nõ ab apis: sed ab apes deduci magis uolũt: ut aedicula ab aedes: sedicola a sedes: caedicula a caedes: nõ apecula: aedecula: sedecula: caedecula. Similiter a fides teste Seruio & Festo nõ fit fidecula sed fidicula. Quare nõ uerũ esse uidet͂: qđ cõtra Seruiũ dixit Priscianus in quarto: fidicula a fidis deriuat͂. quod in noiatiuo ab antiqs inauditũ ẽ. Vnde sic scribit Festus Pompeius: Fides genus citharae dictae q tantũ inter se chordae eius. q̃tum inter hoĩes fides cõcordet. Nõ ergo fidis sed fides dicendũ est: & ab eo fidicula: quae parua est cithara uel chordula: ubi pars totũ designat. Quin & componitur cum cano: & dicitur fidicen: sicut cornicem ex corno & cano: tibicen ex tibia & cano tubicen ex tuba similiter & cano. Quae omnia habent penultimam correptam: excepto tibicen. In quo solo per synaeresim duo .ii. breuia in unum .i. longum sũt conuersa. Nãque debuerat geminari .i. & dici tibiicen: cũ tibia habeat .i. ãte .a. & ipsũ .a semp in huiusmodi cõpositiõibus cõuertatur in .i. ut cado incido: facio inficio: tuba tubicen: iacio inicio abiicio: qa remãsit primũ .i. & .a. quod sequebat͂ in scđm .i. fuit cõuersũ: sic tibia tibicen cũ geminato .i. facere debuerat: sed p synaeresim duarũ .ii. breuiũ in una longã fecit tibicẽ. At de fidicula id rursus aduertendũ est: q in plurali nõ eadẽ significationẽ retinet: sed fidiculae in plurali tortorium quoddã instrumentũ est: ex duobus ut reor & obliquatis lignis compactum: uel ab extorquenda fide ac ueritate: uel a nerueis funibus uinculisque: quibus ad illum modum homines torquendi alligabantur. Et huiuscemodi diminutiuorum formae tam penultimam q̃ antepenultimam corripiunt: excepta cuticula: quae antepenultimã producit: ut Iuue. Combibet aestiui contracta cuticula solẽ: quod eum facere metri necessitas cõpulit. Nam quattuor breues habens dictio in heroico poni aliter nõ poterat. Quãuis Vir. in hisce nominibus quattuor breues habẽtibus soleat proceleumaticon ponere.

Apia cum .i. latino scribitur: dicitur teste Herodoto libro historiarum quarto a scythis terra.

Apidanus cum .i. latino & unico .n. scribit͂: fluuius ẽ unus ex quinque principalibus Thessaliae: ut refert Herodotus libro histo. septimo: & tarde fluere dicitur quousque illi cõmisceatur Enipheus: dicẽte Luca. lib. primo: Iter gurgite rapto. Apidanus: nunq̃que celer nisi mixtus Enipheos.

Apion cum .i. latino scribit͂: fuit unus graecus historicus: q teste Gellio Alexãdri gesta descrpsit: alter teste Plinio in procemio naturalis hi. fuit grãmaticus: quẽ Tyberius Caesar cimbalum mundi uocabat: quoniã publicae famae timpanum potius uideri posset: q̃ imortalitate donari. Hunc eundem dixit Plinius idem lib. xxx. eiusdẽ uoluminis umbras uocasse ad pcunctantem Homeri: qua in patria quibusque

parentibus genitus esset. Non tamen ausum profiteri quid sibi responsi ediceret.

Apiscion cum.i.latino scribitur:& habet accentum in penultima:nomen est proprium uiri troiani.

Aplustre cũ unico.p.&.t.nõ aspirato scribiť:uocabulũ est graecũ:cõpositum ex.a.quod ẽ sine:& πλεω nauigo:aut si nauigationi necessaria non sint. Nã ornamenta sũt nauiũ:quae ultra indigẽtiã nauigationis naui addihebanť:unde a quibusdã deriuatiõe latina amplustra cũ.m.ante.p.uocanť:quasi teste Festo amplius essent q̃ necessario usui euenirent:& sic primã longam necessario hẽt:ut Iuuena.in satyra Oĩbus in terris:Victaeq; triremis Amplustre. Cicero uero absq;.m.scripsit primã posuit breuẽ cũ ait:Nuribus assumptus flutãtia quaerere aplustra. Germanicus uero Caesar similiter in aratro aplustria cũ primã lõga &.i.in penultima scripsit cũ ait:Fulgẽt argoae stellis apustria puppis. Nã licet faciat ablatiuum singularem in hoc amplustri:nominatiuum tamen pluralem nõ solum in.a.sed etiam in.ia. terminat.

Apocalypsis cũ unico.l.sequẽte.y.graeco:& ĩ fine cũ.i.latino scribiť:diciť a nostris reuelatio. Nã cõponiť ex απο praepositione:quae in compositione dicit re:& καλυπτω uerbo quod uelo operio uel tego.

Apophasis cum.ph.aspirato &.i.latino scribitur:dici potest latine abnuentia. Nam ex απο praepositione idest re:& φασισ quod est locutio:quasi responsio componitur:

Apocope cum.c.non aspirato scribiť:dici potest latine abscisio. Nam componiť ex απο praepositione:quae in compositione dicit ab uel re:& κοπτω scindo:& tũc quoq; fit cum littera uel syllaba de fine dictionis auferať:ut Virgil.libro georgicorũ primo. Libra die somniq; pares ubi fecerit horas:dixit die pro diei:Et libro aene.primo:Troas relliquias danaum atq; ĩmitis achilli:pro Achillis. Ouidius similiter Affuit & sertis tempora uinctus himen:pro Hymenaeus. Similiter sat pro satis:& multa alia.

Apocryphus penultima cum.c.simplici &.y.graeco scribitur:dici potest latine absconditus abditus. Nam ex apo praepositione:quae rem exagerat:& κρυφοσ:qui est absconditus componitur.

Apocrisarius cum.c.non aspirato &.i.latino utrobiq; scribiť:dici potest a nostris responsalis. Nam proficiscitur ab αποκρινομαι:quod est respondeo:& αποκρισισ responsum.

Apoeninus cum.oe.diphthongo &.i.latino scribiť:mons est qui ab alpibus proficiscens uniuersam Italiam usq; in Siciliam diuidit dictus ab Hannibale poeno:ut supra uidimus in dictione alpes.

Apodoxis cum.i.latino ubrobiq; &.x.consonante scribitur:traducitur a Quintiliano eudẽs ꝓbatio. Alii demonstrationem transferunt:& descendit a λεικω:quod est demonstro.

Apologia cum unico.l.&.i.latino scribitur:dici potest a nostris responsio uel excusatio:& inde apologeticon:quod idem significat.

Apollonia cum duplici.l.&.i.latino scribiť:fuit nomen plurimũ urbiũ:quarũ una fuit in Epiro quattuor milibus passuum a mari distans:ut testis ẽ Plinius libro quarto naturalis historiae. Alia eodẽ teste fuit in Creta.alia in Siria:ut idem libro quinto mõstrauit.alia teste Hero.libro histo.iiii.fuit in Thracia.

Apollo cũ duplicato.l.scribiť:fuit Iouis filius ex Latona eodẽ partu cũ Diana natus:q mox ut insula Delos exiit.& ad phocẽses adiit:Phitonẽ serpẽtẽ:q matrẽ Latonã psecutus fuerat:sagittis cõfecit. Diuinatiõis & sapiẽtiae deus a poetis appellať:medicinaeq; artis & herbarũ uiriũ cõpertor ab Ouidio asseriť quanq̃ Plinius li.vii.naturalis histo. Chironẽ eius artis cõpertorẽ dixit:ut late ĩ dictiõe Hippocrates uidebimus. Citharã pulsans:qua a Mercurio donatus fuerat musis canẽtibus ꝑerat. Quare citharam tenens mitis dicebať:ut Horati. Cõdito mitis placidoq; telo supplices audi pueros Apollo. Nanq; sagittis armatus nocuus putabať:ut ostẽdit Homerus libro primo iliados:amauit primo Daphnẽ:post illã Hiacinthũ puerũ:quẽ cũ secũ disco luderet agẽte ex inuidia Borea interfecit. Vitiauit ẽt Cirenẽ Penei filiã:ex qua Aristeum suscaepit:& plura quae de illo loquunť poetae. Hũc pro Sole acceptũ ab antiquis ostẽdit Mac.in primo satur.& plurimũ auctorũ testimonio:ut scdm Platonẽ dicať ab αποπαλλειν τασ ακτινασ.idest a iactu radiorum. Secundum Chrisippũ uero ότι μονος εστι και ουκι πολλοι:hoc est quia solus est:& non multi. Nam πολλοι apud graecos multos indicat:&.a.quae ẽ prima Apollinis littera negationem facit a multis. Vnde & Solem latini dicunt:ut dixit Macrobius:quia tanta claritudinem solis obtinuit. Si qui alias interpretationes uidere cupiunt:ut Macrobio legant.

Apollodorus cum duplicato.l.scribitur:habetq; accentum in penultima:fuit pictor sua aetate maximus:hoc ẽ nonagesima tertia Olimpiade. Hic teste Plinio libro.xxxv.naturalis histo.primus species exprimere instituit:primusq; gloriam penniculo iure contulit.

Apoplexia cum.x.cõsonante &.i.latino scribiť:diciť subita ꝑcussio:ex qua sequiť mors. Nam a πλικτω deducitur:quod est percutio.

Apoplecticus absq; aliq̃ aspiratiõe & cũ.c.ãte.t.scribiť:traductũ cõperi enecatũ ab ea quae supra diximus.

Aporia cũ unico.r.&.i.latino scribitur:dicit apud nos inopiam siu penuriam.

Apostasia cũ.t.nõ aspirato &.i.latino scribiť:diciť a nostris refugiũ uel rebellio:& inde apostata rebellis.

Apostema cum.t.non aspirato scribitur.diciť a nostris uomica siue panniculà:habetq; accentum in antepenultima apud graecos αποστημα:idest recollectio.

Apostolus cum.t.non aspirato & unico.l.scribiť:dicitur a nostris missus:Nanq; descẽdit a secũdo aoristo uerbi αποστελλω:quod est mitto:ubi uerbum perdit unum.l.ut uidebimus in dictione epistola.

Apotheosis cum.th.aspirato scribitur:traductum ab antiquis in quibusdã cõperi cõsecratio:ita ut componi uelint ex απο praepositione:quae aliquando ab indicat:& θεοσισ diuinitas:quasi a diuinitate ꝓcedens. Vnde dixit Servius in Daphnim:Apotheosim idẽ esse quod relationem in deos:quũ scilicet

hominem inter deos connumeramus.

A postrophe cum.t.exili &.ph.aspirato scribitur:dici potest latine conuersio. Nam figura locutionis est cum ad aliquem per secundam personam fit conuersio.ut te nō alloquor Aphricane:cuius motui nomen splendori ac decori est ciuitati. Tui clarissimi nepotes suo sanguine abluerunt inimicorum crudelitatem:ut ostendit Cicero in dignitatibus.

A posiopesis cum.i.latino utrobiq; scribit̃:& componitur ex apo præpositiōe:& σιωπω quod est sileo. Nam est quasi intercæptum silentium:ut Neptunus ad uentos apud Vir.libro primo æneidos:Quos ego sed motos præstat cōponere fluctus.Nam subsilenter puniam:uel quid simile. Similiter Terenti. in Eunucho:Egone illam:quæ illum:quæ me:quæ non.Hoc est:Egone illā digner aduentu meo:quæ illum præposuit mihi:quæ me spreuit:quæ me non suscæpit heri.

A potheca cum.th.aspirato &.c.simplici scribitur:dici potest repositorium uel reconditoriū. Vnde apud iurisconsultos obligationis genus quondam exprimit.

A pollydes cum duplicato.l.&.y.græco scribitur:latine deperditi dici possunt.Nam ab ἀπόλλυω quod est deperdo descēdit.Quo uocabulo usus est Vlpianus de legatis tertio cum ait:Deperditi q̄bus aqua & igni interdictum est fide commissum relinquere non possunt. Quia nec testamētum faciēdi ius habent:quin sint apollydes.

A pulia cum unico.p.& unico.l.atq; i.latino scribitur:habetque primam breuem:licet appulus appula appulum primam producat:& ob id per duplex.p.scribatur:quod ostendit Horatius in duobus uersiculis in libro tertio carminum ait.

Me fabulose uultur in appulo
Nutricis extra limen apuliæ.

Sicq; fere semper obseruatum annotaui. Nanq; Iuuenalis metri necessitate produxisse uidet̃ cum ait Prouincia tanti uendit agros:sed maiores apulia uendit.Et Horatius in primo sermonum:Incipit ex illo montes apulia notos Ostentare mihi.Et est Apulia prouincia Italiæ:mari adriaco cōtermina.inter Dauniam scilicet & Calabriam sequentibus deinde ex eo latere salentinis. Quanq̄ nōnulli & Dauniā cum Apulia esse uolunt:a Dauno scilicet Pilumni filio cognominata:dicente Plinio libro tertio naturalis historiæ:Apulia daunorum cognomine a Dauno Diomedis socero dicta est. Quod Apulia per te intellexisse existimo:quæ uersus ferentanos extenditur : habetque loca ut dicunt aquarum indiga: quod Persius sensisse uidetur:cum ait in secunda satyra:Nec linguæ tantum sitiat canis apula quantū: ubi penultima breuis est.

A pricus cum.i.latino &.c.exile scribitur:dici potest latine solanus. Nam dictio græca composita est ex a quod est sine &φρικησ quod est frigus siue horror. Nam apud poetas & locus dicitur gaudens Sole: unde homines aprici dicuntur. Virgilius libro georgicorum tertio.

Mitis in apricis coquitur uindemia saxis.

Persius:aprici meminisse senes:& inde Aphricam dicta uoluit Festus.

A phrica cum.ph.aspirato &.i.latino atq;.c.exili scribitur:interpretari potest sine frigore. Nam teste Festo descendit ab a quod est sine.& φρικησ frigus:ut in præcedenti dictione uidimus.

A pries cum.i.latino scribitur:fuit Psammis regis ægypti filius:cui in regno successit. Hic conspirantibus cum Amasi ægyptiis:ut scripsit Herodotus libro historiarū secundo & regno & uita priuatus est:post quem Amasis regnauit.ille uidelicet:contra quem Cambyses Ciri filios pugnauit.Nam Amasis alius de quo supra diximus longe ante regnauerat.

A phros cum.ph.aspirato sequente.r.scribitur:dicitur a nostris spuma.Et inde aphrodita Venus uocatur quia de maris spuma a poetis concæpta fertur:Similiter aphronitrum spuma nitri uocatur.Martialis in ultimo:Spuma uoco nitri dicor & aphronitrum.

A ptotus absq; aspiratione scribitur:dicitur a nostris sine casu:ab a quod est sine:& πτωσισ casus.

A ra sine aspiratione & unico.r.scribitur habetq; apud græcos accentum in ultima:& significat obsecrationem:uel secundum Seruium preces:unde κατάρα imprecatio dicitur.

A rabus cum unico.r.scribitur:fuit teste Plinio libro septimo naturalis historiæ apollinis ex Babylone filius:quem quidam ut ait medicinam adinuenisse uolunt.

Arabia cum unico.r.&.i.latino scribit̃:regio est in asia Iudæam ab ægypto disterminans:sic quoq; cognominata:ut aliqui uolunt ab arabo Babylonis & apollinis filio.at uero Solinus arabiam idest sacram interpretari dixit.Hāc apud Ptolæmeum in geographia triplicem esse comperio: fœlicem scilicet: quæ ea esse uidetur:quam Plinius lib.vii.naturalis historiæ planam esse dixit inter Tigrim & Euphratem aliam uero dixit Ptolæmeus petream:aliam desertam:ab arabia arabs & arabus gētalia nomina deducūtur:ut Vir.libro.vii.æneidos:Siue getis inferre manu lachrymabile bellum Hyrcanis ue arabis ue parant.Quod ab eo quod est arabus:& ab eo quod est arabs.& ab hoc arabe facit arabus.

A rabarches cum.ch.aspirato scribitur: & dicitur quasi arabum arches idest princeps : hoc est ex primis arabiæ.Iuue.i.i.satyra:Atq; triūphales īter quas ausus hēre Nescioq̄s titulos ægyptius aut arabarches

A ræthyree cum.diphthongo &.th.aspirato sequente.y.græco scribitur:urbs fuit in Polepōneso : quam amœnam esse dixit Homerus libro iliados secundo.

A rachne cum unico.r.&.ch.aspirato scribitur.Nam sic quoq; a græcis & ab antiquis nostris scriptum cō

peri.at uero moderni illud.ch.in.g.ob. litterarum affinitatem conuertunt:& aragne iam scribitur cũ g.ut supra uidimus medium sit inter.c.exile &.ch.aspiratum:& est uermis quidã:qui telã intexere & super eã ascendere descẽdereq; cõsueuit:unde ab αραχ... qđ ẽ ascẽdo:ut graeci dicũt deducit: Et ut dicũt poetae fuerat uirgo Elidia lanificii peritissima:quae cũ Mineruae in artificio se praeponeret:ab illa in eiusmodi bestiolam cõuersa fuit:de qua Ouidius libro metamorphose.vi.plene oĩa pertractauit.est etiam arachne urbs thessaliae:quam teste Liuio libro secundo de bello macedonico peneus fluuius alluit.

Aragne cum.g.ante.n.consueuit iam a nostris scribi:sed a graecis cum.ch.aspirato scribitur:& sic ab antiquis latinis scriptum semper comperimus:ut a graecis αραχνη:a latinis arachne: ut in praecedenti dictione uidimus:& dicitur latine aranea. Virgilius libro quarto georgicorum in foribus suspendit aranea casses.& ut dixit Seruius:araneus etiam ab antiquis in masculino dicebatur.

A raris cum unico.r.in prima & altero in ultima atq;.i.latino a graecis scribitur:fluuius est galliae narbonensis:qui a monte Voseo effluat:& per eduorũ ac sequanorũ fines trãseat:tãta segnicie defluit:ut quoniã pergat uix dignosci possit.Itaq; stagno similis per ludunensem coloniam Burgundiae ciuitatẽ egressus ante urbis muros cõmiscet Rhodano:quo teste Lucano:Raptũ uelocibus undis in mare fert ararim.

A rar idem est cum superiori fluuio:sed per apocopam teste Prisciano in septimo sic dicit:ut Luca.lib.vi. Rhodanumq; morantem Praecipitauit arar.

A rarus cum.u.uocali in fine:scytharũ est fluuius:ut ostendit Herodotus libro historiarum quarto.

A racynthus cum.c.exili sequente.y.graeco:&.th.aspirato scribitur:mons ẽ Mineruae sacer:quem quidẽ in attica regione esse dicitur:quod Virgilium tetigisse asserunt cũ ait Amphion dircaeus in actaeo aracintho. Alii uero in attica:sed in boetia esse dicunt:& more pastorali Virgilium fuisse locutũ: qui locũ unum pro altero saepe ponunt:ut similiter apud Theocritum saepe conspicitur. Nonnulli uero in arcadia esse dixerunt. Solinus uero & Plinius libro quarto naturalis historiae a carnaniae monte dicunt. Quare puto & in attica & in boetia:& in arcadia:& in acarnania eiusdem nominis mõtes fuisse.& atq;.ae.diphthongo:& non cum duplicato.t.quod sic quoq; littoralem significat ab ακτη:quod est litus:quasi dicere uelit Virgilius in littorali aracinto.

A ratrum cum.t.nõ aspirato scribitur:at ubi nos in secunda habemus.a.graeci.o.ponũt dicentes αροτρον.

A ratus cum.t.exili scribitur:fuit ex asia Cilix poeta clarissimus:filius Athenodori ex Litophile uxore:ut Caristius scripsit:didicitq; a Zenone philosopho stoico odisseam Home.& apud Antigonum regem macedonum post alexandrum moram traxit.Et cum astrologiae ignarus esset:de astrologia librũ elegantissimum scripsit:dicente Cicerone libro primo de oratore:constat inter doctos homines ignarũ astrologiae ornatissimis atq; optimis uersibus aratum de caelo stellisq; dixisse:& conscripsisse:cuius librum Cicero ipse & Germanicus Caesar atq; T. Claudius Caesar sic enim inscriptum cõperi hexametris uersibus in latinũ traduxerunt.Ideo dicebat Ouidius:Cum sole & luna semper aratus erit. Puto q; illum in tempore Theocriti extitisse. Cum aratum in quadam sua aegloga inducat philinũ adolescentẽ ardẽter amare & aliqua pro reditu Philini echio deos precari:quae ad astrologiam spectare uidentur.

A raxes cum.x.consonante scribitur:Est armeniae fluuius.dicente Lucano libro septimo:armeniumq; bibit romanus araxem.super quo teste Seruio alexander magnus pontem fecit:quem fluuius incrementa non multo post ruperunt:at Augustus firmiori ponte eum ligauit.quapropter in ipsius augusti laudem dixit Virgilius libro aenei.viii. Et pontem indignatus araxes εξουτερω φαλον φασισ τανοισ τερενουν:ut dixit Orpheus in argonautica:hoc ẽ ex quo thermodoõ phasis tanaisq; fluunt.quod sane ab aliis qui loca postea diligentius perscrutati sunt:non esse uerum compertum fuit. Nam ut ostendit Ptolemaeus araxes mõte periardes armeniae profluit:& in mare caspium uersus orientem decurrit:at flumina quae numerauit Orpheus ex aliis locis etiam non paruo spatio distantibus oriuntur.

A rcadia cum.c.exili &.i.latino scribitur:regio est in pelopõneso:& pars achaiae inter mare ioniũ & aegaeum disposita ab Arcade Iouis ex Calistõe filio cognominata.dicta prius teste Seruio parrhasia.ut tetigit Virgi.libro viii.cũ ait:Parrhasio dictũ panos de more licaei.i.more arcadico.quod cognomẽ a ciuitate parrhasia assũpsisse puto:de qua meminit Homer.libro iliados.ii.in hac comperta fistula disparibus cicutis:& foraminibus creditur.in eadem sunt asini aliis maiores & praestãtiores.ideo ait Iuuena. Platura:Et spes & ratio:Quod leua in parte mamillae nil salit arcadico iuueni.i.asinino: & pauci sensus in eadẽ palus est Lernaea:ubi ab Hercule fuit hydra mactata:ut in dictione hydra uidebimus.Fuit ẽt ĩ eadẽ regio ac silua nemeae ut uidebimus in dictiõe Cleone.Item & Plinio teste li.iiii.natura.historia: Sunt in ea montes plurimi ut pholoe cum oppido.Item Cillenae licaeus:in quo licaei Iouis delubrum Maenalus Artemisius Parthenius Nonacris Erimanthus:& alii non ignobiles.

A rchander cum.ch.aspirato scribitur.fuit teste Herodoto libro historiarum secundo Danai socer.

A rcesilaus cum.c.nõ aspirato & unico atq;.i.latino & sine aliquo diphthongo scribit:fuit unus ex quinq; ducibus boetiorũ:qui ad Troiam cũ qnquaginta nauibus aduenerũt.ut ostẽdit Homerus li.iliados.ii. alius fuit philosophus patria pitanaeus Scuthi filius.audiuit prio auctolicũ mathemathicũ ciuẽ suũ:cum quo Sardis peregit.deĩde Xãthũ athenĩesẽ musicũ.Post quẽ theophrasti auditor fuit. Tũ demum in academia se ad Cratorẽ cõtulit.Et cũ ĩ dicẽdo grauissimus eẽt:& ĩ scribẽdo satis exercitatus: poeticae quoq; operam dedit.amplectabaturq; Homerum maxime ex omnibus.cuius adeo studiosus erat.ut semper ante somnũ eius aliquid legeret.Pindarum quoq; dicebat esse in primis idoneum implere uocem.

Verborum quoq; ac nominum copiam præbere. Et multa de illo locutus est Laertius. Obiit tandẽ teste Hermippo cum merum imodice hausisset: ac per id offendisset ætatis suæ ãno septuagesimo quinto. Fuerunt & alii Arcesilai. Vnus poeta priscæ comœdiæ. alius elegiæ iidem poeta. alius sculptor.

A rcesius cum. c. exili & unico. s. atq;. i. latino scribitur: nomen est uiri proprium: cum quo Vlixes nonnulla tractauit. ut ostendit Homerus libro. xi. odysseæ.

A rchemolus cum. ch. aspirato & unico. l. scribitur: fuit Rhœti filius Marubiorũ regis in italia: q cũ teste Seruio sup. x. æneí. filio nouercam Casperiam super induxisset: stuprauit illã priuignus. Quo cognito cũ eũ pater ꝑsequeret: & ad pœnã uexaret: fugiẽs ille se ad Turnũ contulit: ut eodẽ libro ostẽdit Vir.

A rchemorus cũ. ch. aspirato scribit: fuit lycurgi Nemeæ regis filius: hic Hipsiphylẽ nutricẽ habuit: quæ cũ sitiẽtibus græcis ad expeditionẽ thebanã eũtibus fontẽ langiã mõstraret: & sup uiridãti herba puerũ Archemorũ reliqsset. a serpẽte morsu affectus occubuit. unde fons ille archemorus dictꝰ fuit: & annus agon iuxta illũ i eius honorẽ exercebat: de quo Iuuenalis in fine satyræ. Et spes & rõ memit cũ attdicat patriam nomenq; nouercæ Archenori: hoc est Hipsiphyles. quæ nouercali ritu puerum sine custodia dereliquit.

Archelaus cum. ch. aspirato scribit: fuit unus Antenoris troiani filius: quẽ Homerus libro iliados secũdo rei militaris peritissimum dixit. Alius fuit atheniẽsis philosophus: seu ut alii dicunt melisius: habuitq; patrem Apollodorum. fuit auditor atq; successor anaxagoræ: hic primus ex Ionia physicam philosophiam athenas inuexit: & apellatus est physicus: Socrate æthicẽ introducente: quanq̃ hic æthices rudis non fuit. Namq; de legibus philosophatus ẽ. & de Honesto & æquo: porro Socrates quod sumpta ab eo propagauerit: inuenisse putatus est. alius fuit geographus. qui omnem ab alexandro peragratã terram descripsit. alius teste Laertio naturæ propria uersu tradidit. alius ẽt qui oratoriam artem scripsit.

A rcheptolomus cum. ch. aspirato & t. simplici: hoc est sine aspiratiõe scribitur: fuit filius Iphiti: & auriga Hectoris suffectus Enipeo interfecto a Diomede. ut in ea dictione uidebimus.

Archetypus cum. ch. aspirato & t. simplici atq;. y. græco scribitur: apud nos dici potest exemplaris: ut Iuuenalis in secunda satira: Et iubet archethipos pluteum seruare cleantes. Nam componitur ex arche: quæ est principalis & tipos figura: quasi ex principali & naturali figura trahãtur. ut Virgilius libro sexto: Viuos ducente de marmore uultus. Martialis in duodecimo: sic tanq̃ tabulas sciphosq; paule. Omnes archetipos habens amicos.

Archia cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: dicitur apud nos principatus: & inde archos princeps. Qui & nomen proprium in pro archia poeta.

A rchigenes cũ. ch. aspirato & i. latino scribit: interpretari põt princeps generationis: & licet nomẽ proprium sit medici contra quem Galienus sæpissime in libris suis inuexit: cõmuniter pro græculis: aut similibus accipere consueuimus: qui se præ omnibus sui generis sciolos ostendebant. ut in dictione protogenes quæ idem fere designat apparebit: Sed de eo medico: aut simili intellexit Iuuena. cum in satira Credo pudicitiam de mulieribus romanis locutus ait: Tunc corpore sano aduocat archigenem.

A rchilochus cũ. ch. aspirato tã in antepenultima q̃ in ultima scribit: fuit unus Nestoris & Euridices filius: ut ostẽdit Homerus in odissæa: hic patrẽ in expeditiõe troiana secutus: & uiriliter pugnãs a Memnone: ut qdã uolũt: interfectus fuit. Alii asserũt eũ cũ Achille in tẽplo Thimbræi apollinis a Paride obtrũcatũ. de quo Iuuenalis in satira Oibus in terris de Nestore cũ loqueret ait: de legibus ipse queraẽ Fatorum: & minimo de stamine: cũ uidet acris archilochi barbã ardentẽ & reliqua. alius fuit siculus: q aricíam urbẽ cõdidit. ut testat solinus. alius fuit poeta lacedæmonius Romæ regnãte Tullo Hostilio. ut dixit Cornelius nepos: in quo teste Quintiliano libro decimo de institutione oratoria sũma uis elocutionis fuit tum: breues uibrantesq; iniæ plurimũ sanguinis ac neruorũ. Huic Licamber despõsare Neobolem natã promiserat. Quam cũ alteri nuptũ daret: adeo moleste poeta in poetria: archilochũ proprio rabies armauit iambo: Hunc socci cœpere pedem grandesq; cothurni Quibus uulgatissime decãtatis: Licãber & filia atq; uxor se laqueo suspẽderũt. Quos sane libros teste Valerio de seueritate ob impudicã lectionẽ iusserũt lacedæmones ex urbe tolli: & ipse in exiliũ missus est: dicente Ouidio in Ibim. Vtq; repertori nocuit pugnantis iambi:

Sic sit in exilium lingua proterua tuum. Et ut ostendere uidetur Plinius libro. vii. natu. histo. fuit deinde interfectus. Eius uerba sunt archilochi poetæ interfectores apollo arguit Delphis.

A rchimedes cum. ch. aspirato & i. latino scribit: fuit siracusanus in omni geometria ante alios mira subtilitate laudat: ut testatur apulegius libro primo de Magia. Cuius mortem late descripsit Plinius libro secundo naturalis historiæ. Nam captis Siracusis per proditionem. quam contra uim Marcelli romani diu defensarat: cum omnia euerterent hostes: ipse diametros suos in puluere obsignans: a ptereunte milite incognitus occisus est. Hic teste Cicerone libro tusculanarum primo: fuit primus speræ fabricator. Quod Laertius anaximandro attribuit: hic de cylindro opus eximium scripsit: quod nuper cõpertum Nicolaus quintus summus pontifex in stilum latinum traduci fecit.

A rchytas cũ. th. aspirato & y. græco atq;. t. simplici scribit: fuit Mnesagoræ siue ut Aristoxenus ait Esthei filius tarentinus patria & philosophus pithagoricus nobilissimus. hic Platonem cum a Dionisio necandus esset per epistolam eripuit. admirationi summæ apud plurimos habitus est in omni uirtutis genere Præter hunc teste Laertio alii tres fuere unus mitylenæus musicus. alius qui de agricultura scripsit.

Tercius epigrammatũ poeta.quartum plærięq; addunt architectum:cuius proferũt librũ de machina.

A rchitriclinus secũda cũ tantũmõ aspirat:& cũ.i.latino utrobięq; scribitˀ:dicitur is q in aula discũbẽtium principalis habetˀ:& cõponitˀ ex dictiõibus tribus.prima archi q principalẽ indicat:secũda ẽ tris:q indicat tres tertia est κλινη q lectos significat:seu toros.Nã in aula tres toros in tribus aulæ dimẽsionibus collocabant:ubi conuiuantes discũbere consueuerunt:unde ait Iuuenalis in satyra Si te propositi:Tertia ne uacuo cessaret culcitra lecto.una simus ait.& reliqua.Et ĩ prima satyra idẽ poeta ait:O ptima siluarum interea pelagięq; uorauit Rex horũ:uacuisq; toris tantum ipse iacebit:sed quonam pacto triclinium ab antiquis traductum sit:in ipsa dictione uidebimus.

A rchimagirus cum.th.aspirato &.i.latino scribitur:dici potest a nostris principalis cocus.Nam componitur ex archi quod est principale:& μαγειρος cocus.

A rchitectus sola antepenultima cum aspiratione atq;.i.latino scribitur:dicitur qui præest structuris ædificiorum:quasi principalis τεκτων id est faber.

A rctos cũ.ct.exilibus scribitˀ:dicitˀ a nostris ursa.& ĩde arctous borealis Statius. Nec arctos ausĩ spare triumphos.Arcticus polis similiter borealis dicitˀ:de quo locutus Cice.li.ii.de natura deo⁊ ait.Hunc circũ arctoæ duæ feruntur nũq occidẽtes.Ex his altera apud graios cinosura uocatˀ:altera elice:ut ĩ illis nos dictiõibus ostendimus.Nã elice maior est ursa:q & Calisto uocata fuit:ut in dictione Calisto uidebĩus hac teste igino pelopõnensiu ueluti suã nauigando obseruũt. Cinosurã uero Aglastões unã de iouis nutricibus:ex idæis nymphis fuisse dixit:q minor arctos a quodã phoenice primitus appellata fuit: ut testis ẽ iginus.Quã obrẽ phoenices nauigãdo magis illã q alterã obseruare rettulit.qa a suo inuctore cõperta fuit:unde Leãder apud Ouidiũ decimoseptimo epistola⁊ heroidum ait:Nõ seqr aut elicen: aut qua tirus utitur arcton.publica non curat sidera noster amor.Et libro.iii.de fastis ait.

Esse duas arctos quarum cinosura petatur.

Sidonii.elicen grata caria notet. Et ut ait Parmeniscus ꝑtibus Homeri elice arcti nomẽ accepit.cũ prius plaustrũ diceretˀ:quã utroq; noĩe & arcton:plaustrũ noĩauit Home.qdˀ græce αμαξα dicitur . Cuius sane cã hæc ꝓdita est.Nã cum septẽ conspiciãtur stellæ duæ q pariles:& maxime in uno loco uidẽtur ꝓ bolus habitæ sũt.Reliq uero qnq; plaustrũ ipm simulare dicũtur.Ita & qdˀ ꝓximũ huic ẽ signum bootẽ noĩare uoluerunt.T.Claudius Cæsar in phoenomia Arati.tardus in occasu seqtur sua plaustra bootes.i.boũ agitator.Alii arctophilata uocauerũt.qsi ursã sit obseruans:& custodiẽs.hunc filiũ ipsius ursæ Calistonis.poetæ nostri dixerũt:& ad cælũ cum illa tractũ:ut uidebimus in dictione Calisto.

A rctophylax cũ.ct.exilibus &.y.græco scribitur:dicitur arctoæ siue ursæ philax.i custos:ut li.ii.de natura deo⁊ uersus referẽs arateos ait:Arctophilax uulgo q dicitˀ eẽ bootes:ut ĩ dictione bootes uidebĩus.

A rcturus cũ.ct.& non aspiratis scribitur:Stella est quam ursæ caudam interpraetari libet.eo quod in cauda ipsius ursæ locata dicatur.De qua Cicero libro secundo de natura deorum uersus referens arateos inquit.Stella micans radiis arcturus nomine claro.

A rdiscos cum.i.latino &.c.exili scribitur:fuit teste Aristarcho in theogonia Hesiodi fluuius in scitia quẽ Herodotus libro historiarum quarto per odrisos populos scithiæ profluere dixit.

A rdys cũ.y.græco scribitˀ:fuit Gigis lido⁊ regis filius:post quẽ teste Herodoto li.hist.i.& ĩpe regnauit.

A reopagus cũ unico.r.scribitur:dictio est cõposita ab αρεος quod est Martis:& παγος unicus:Nã uicus erat athenis:a templo Martis sic cognominatus:primũ iudicium capitis actum fuisse dixit Plinius circa finem libri.vii.naturalis historiæ.Et inde areopagitæ illi dicebantur:qui athenis in templo Martis:quod erat in areopago iudicabant:quod iudicium exquisitissimum habebatur.

A rete huius Aretes:uel Areta huius Aretæ utrũq; cõperitur:& recte dicitur:ac cũ unico.r.&.t.non aspirato scribitur:fuit uxor Alcinoi regis phæacũ:ut pluribus ĩ locis ostẽdit Home.in odyssea . Quare cũ esset Vlyxes apud Corcirã in conuiuio alcinoi:& cũ aliis aliisq; phæacũ populis enarraret Poliphemũ quosdã ex sociis eius deuorasse:ac si derisoria locutus fuisset uerba & mendacia ipsi aretæ uideri poterant:dicente Iuuenale in satyra.Quis nescit uolusi attonito cũ.Tale super cœnã facinus narraret Vlyxes.alcinoo bilẽ aut risum fortasse quibusdã Mouerat ut mendax aretæ logus.i.uelut mendax eẽt:logus.i.sermo q aretæ uxori alcinoi dirigebatur:fuit & eodẽ nomine altera filia superioris Dionysii & ex aristomache sorore Dionis & interpretatur αρετη id est uirtus.

A rethusa cũ th.aspirato & unico.s.scribitur:fuit uirgo uenatrix Dianæ comes:ut dixit Oui.li.metam.v.qdˀ Vir.tetigisse uidetur li.geor.iiii.cũ.ait.Et tandẽ positis uelox arethusa sagittis. Quæ cũ forte in alpheo fluuio se lauaret:adeo flũnis Alpheo cõspecta adamatur:quã ille detinere conatus ẽ:sed diffugientẽ illã deus sui fluminis circuitionibus insequtur.Sed ipsa in plorato Dianæ subsidio:in fontẽ sui nominis cõuersa est.Cuius undis eũ alpheus cõmiscere se uallet:illa uero subterrãeos meatus diffugeret usq; in siciliã ꝓsecutus ẽ.Quod fidẽ fabulæ expientia ꝑstasse uidetur: Qua dephensũ est ex purgamẽta hostia⁊:q apud helidem in ludis olympiacis mactabanˀ:cũ in alpheũ delapsa essent in siciliã usq; ad fontẽ arethusam scaturire cõspiciebantur. Sane in glosulis Aristarchi sup.xiii.odysseæ Homeri librũ cõperi:quattuor in diuersis mundi ptibus fuisse arethusios fontes:V num apud siracusas. Alte⁊ apud smyrnã. Tertium in Chalcida.Et quartũ in ithaca.Et ab Arethusa arethusis patronimicũ foemininum deductũ est.ut Ouidius libro fasto⁊ quarto:V tq; syracusas arethusidas abstulit armis Claudius.

A rethous cũ.th.aspirato &.i.latino scribitur:fuit rex in arna ciuitate boetiæ: & pater Menisthii:ut ĩ ea

dictione uidebimus.

A rgāthonius cū.th.aspirato scribit̃:&.i.latino:fuit teste Herodoto libro histo.i.tartessiorum tyrānus.

A rgia cum.i.latino scribitur:fuit adrasti regis argiuorũ filia:& Polinicis thebani uxor:de q̃ Statius libro primo:& quarto thebaidos plura locutus est. Altera eiusdem nominis fuit argiuis uenerāda sacerdos: ut uidebimus in dictione Bito.

A rgilus cum.i.latino & unico.l.scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarum.xii.urbs emathiæ.non longe ab hostiis strimonis uersus occidentem.

A rgippei cum.i.latino & geminato.p.scribitur:populi sunt ultra sauromatas & budinos & hiros.ut ostē dit Herodotus libro historiarum secundo.

A rgyrūdes cum.y.græco scribitur:fuit teste Aristarcho super Hesiodum fluuius in æolia:quasi sit argyros id est argentum δεινοσ id est periculosum.

A rgos cū.o.apud nostros seruata litteratura græca scribitur:& in singulari generis est neutri.ut Hora. Aptū dicet eqs argos ditesq; mycenas.In plurali uero nūero masculini ut hi argi:nomen ē urbis unius qdē in attica nō longe ab athenis:deq̃ in dictiōe attis uidebimus.Alterius uero ĩ thessalia siue pelasgia qđ argos pelasgicū Home.uocat:conditū teste Pli.li.vii.naturalis histo.a Phoroneo:de quo Lu.in.vi. Vbi nobile quōdā.Nūc sup argos erāt.Aliud ē teste eodē Pli.lib.iiii.in achaia hippiū cognominatū:supra locū lernææ a mari octo milibus distans:& nouē additus a mycenis aquo regiūcula:argos & græci ipsi argiui cognominati sūt.Nā ab argos argiuus deducit̃:qđ cū.i.latino scribit̃:q̃q̃ apud græcos ĩt.ei. diphthōgus & scribat̃ αργειοσ:sed nos diphthōgū ipsā in.i.longā cōmutamus.Addētes insup.u.cōsonās loco æolici digāmæ.qđ antiq æoles ĩterponebāt inter diphthōgū & seq̃ntē uocalē:ut supra uidimus cū de.u.littera tractarēus.Nōnulli uero ex latinis diphthōgū ipam in.e.cōuerterent:nec.u.cōsonās addere uoluerūt:sed dixerūt argeus.ut Hora.li.carminū.iiii.Tybur argeo positū colono.Proferẽ ẽt.p aduerbio in plurali:ut Pli.circa finē libri.xvi.natu.histo.argis inqt olea ẽt nunc durare dicit̃:ad quā io in uaccā mutatā Argus alligauerat.hæc ille.ob qđ poto dixisse Vir.lib.geor.ii. Viuacis oliuæ.

A rgonautæ cū.t.exili scribit̃:dicti sūt heroes illi q cū iasōe ad expeditionē in cholchos sūt pfecti:sic quoq; cognominati ab naue:quā innauigauerūt:q̃ argo dicta fuit.Nauis uero teste Diodoro siculo li.hist. v.argo dicta erat:ut qdā asserūt scriptores ab argo eius architecto:q ẽt inter nauigādū eius resarciēdæ curā cœpat.Alii ab eius uelocitate:quā antiq argon appellabāt.fuitq; eodē Diodoro teste iuxta peliō ædificata magnitudine atq; apparatu lōge maiori:q̃ q ad eā diē fieri cōsueuerāt:Erat.n.ātea puaꝝ nauiculaꝝ usus.At huius eximia magnitudinē stupentibus oībus diffusa p græciā eius rei fama multos egregios adolescētes ultro ad certamē.& eius belli cōmunionē allexit iason:in quā deductā nauē cū necessariis ad nauigādū rebus fulsisset.optios eoꝝ q secū irēt elegit nūero q̃ttuor & q̃draginta.Ex eis uero clarissimi erāt castor:& Pollux:Hercules:Telamō.Orpheus.Atlātes.Schinei.pterea Thespei filii:& ipe nauigii auctor Iasō.Sane argonautaꝝ historiā quā plures descripsere:& poetæ maxie ex græcis qdē quos legi:Orpheus ipe q interfuit:q̃q̃ nō illius opus dicat Aristoteles.Itē Appolonius late materiā ipam psecutus ē.Ex latinis uero Oui.li.meta.Et clarissimus ille poeta Vale.Flacus:q diuīo carmīe rē oēm ipoꝝ argonautaꝝ explicuit.Et historicis Diod.siculus & Trogus Pom.quē imitatus ē Iustinus.

A rgiripa cū.i.latino utrobiq; & unico.p.scribit̃.Nec ab αργυροσ qđ ē argentū deducit̃.Sed ab argoripo oppido Apuliæ a Diomede condito:hoc ē argos ππ.τοι.i.iactū siue fūdatū.Sed postea teste Seruio sup.x.æneī.nomē uetustate corruptū ē:& factū ut ciuitas argiripa diceret̃.Et sic illa uocauit Vir.cū ait Ille urbē argiripā patriæ cognomine gētis. Victor gargani condebat iapigis aruis. Sed rursus corrupto uerbo arpos dicta fuit. Virg.li.x.Quæ ca attraxerit arpos.Dicitur ẽt a Vir.arpi in plurali ut eodē li.x. Atq; iteꝝ in teucros ætolis surgit ab arpis Tirides.& li.xi. Non erit auxilio nobis ætolus & arpi.

A rpos & arpi sine aspiratione principii scribitur.Nā non ab harpazo uerbo græco & aspirato.qđ est apud nos rapio descendunt.Sed ab argos & argiripa.ut in præcedenti dictione uidimus,deducta sunt.

A rgissa cum.i.latino & duplicato.s.scribitur:fuit teste Homero libro secundo iliados urbs in thessalia.

A riæus cum.i.latino &.æ.diphthongo in penultima scribitur:nomen fuit excellentis uiri proprium.

A riannes cum.i.latino & duplicato.n.scribitur.fuit nobilissima armeniæ ciuitas.

A riathis cum.i.latino utrobiq;.&.th.aspirato scribitur:nomen est uiri proprium.

A riabignes cum.i.latino utrobiq; scribitur.fuit Darii filius ex filia Gobriæ:qui una cū Praxaspe & Megazabo præpositus fuit classi Xerxis.

A riapithes cū.i.latino utrobiq; &.th.aspirato scribitur:fuit scithaꝝ rex cui filius Scilla ĩ regno successit.

A riadne cū.i.latino &.d.ante.n.in eadē syllaba scribit̃:a nostris & græcis auctoribus dicit̃:q̃ inscii qdā moderni adrianā uocāt:qđ uocabulū apud nullos auctores compertū est.Sed ariadne a Prisciano ponitur.Et Seruio nōnullis in locis declinari docetur.fuit Minois cretæ regis filia ex Pasiphe coniuge.dicēte Hōe.li.vi.odyssæ καλην τε ριαδνην κουρην μινωοσ hoc ē formosāq; ariadnē filiā Minois.hæc Theseū ægei athenaꝝ regis filiū Cretam missū deuorandū a Minotauro noctu clā amauit pdite.Et cū iuuante Dædalo eius contubernio fungeretur:suscæpta fide quod ab illo reciperet̃ in coniugē.& una Phœdrā sororē pro Hippolito filio transportaret:suo cōsilio ducto filo in labirinthū intrauit:ubi mactato.Minotauro noctu clam ariadnen & Phædrā sup nauim impositis uictor aufugit:ariadnen deinde a se corruptā asportata Phædra dormientem reliquit in chio insula maris ægæi:ut Ouidio li.viii.me.

placuit. Vel in naxo eiusdem maris insula: ut scripsit Seneca in Oedipo. exprecta tandé ariadne cum se cognosceret derelictam: ululatu maximo litora cuncta replebat. Sed cum bacchus secus insulam nauigare: tunc eam iuuenculam recaepit: & uxorem sibi coniunxit: dicente Seneca in Oedipo.

Naxos aegaeo redimita ponto: Tradidit thalamis uirginem relictam.
Meliore pensans damna marito. Ex hac Bacchus Thoanté ĩsulae Lemni regé genuit. Donauitq; illam Venus corona a Vulcano fabricata: quam Bacchus: nomé stellis ornatam in caelo locauit. De qua plura alia Ouidius in praefato libro. viii. & plura in libro fastorum scripsit.

A ryádes cum. y. graeco scribitur: fuit aegypti pro Cambise praefectus: qui teste Herodoto libro historiarum tertio a Dario postea interfectus fuit:

A ricia cum. i. latino utrobiq; & c. absq; aspiratione scribitur: fuit ex attica regione puella: quae primũ ab Hippolyto dilecta cum postmodũ a Diana in Italiam translatus ille fuisset: eius uxor facta fuit. qui ea loca inhabitauerunt: quae ab urbe Roma ad eius usq; nominis urbem ab Archilo postea siculo conditam nemoribus: ut plurimum intercaepta erat: dicente Ouidio libro tertio fastorum.

Vallis aricinae silua praecinctus opaca.
Est locus: antiqua religione sacer.
Hic iacet hippolytus furiis distractus equorum
Vnde nemus nullis illud aditur equis. At in ea ciuitate quae decẽ tantummodo milibus passum distat ab excelsa nemoralis aricia Roma: ut dixit Lucanus ĩ quinto. Orestes oraculo monitus: simulachrum scythicae Dianae: quod de taurica regione extulerat: priusq; argos peteret cõsecrauit: Ab aricia autem aricinus deriuatur: ut Iuuenalis: Dignus aricinos qui mendicaret ad axes.

A rii cum. i. latino scribitur: sunt asiae scythicae populi. ut ostendit Herodotus libro historiarũ quarto.

A rimaspi cum. i. latino scribit: populi sunt teste Herodoto li. historia. iiii. in scythia asiae uersus septẽtrioné unicũ tantummõ oculũ in media fronte tenentes: Et ut idé auctor prosequitur. Arimaspi dicũtur ab arimo qđ scytharũ lingua unũ dicit & unum oculũ habentes: Et ut pergit hi cũ griphibus alitibus ferocissimis continua bella gerunt: Nã erunt griphes ex cuniculis smaragdos & aurũ quod ii capiunt arimaspi: dicente etiam Lucano libro quarto Auroq; ligatas Substringens arimaspe comas.

A riomardus cum. i. latino scribitur. fuit teste Herodoto Darii filius.

A rion cũ. i. latino & unico. r. scribit: fuit citharoedus optimus ex insula lesbo: & artis suae gratia Periandri corinthiorũ tyrãni amicus. de quo Hero. li. histo. i. Pli. li. ix. suae natu. hist. Gellius li. xvi. noctiũ atticarũ historiã late rettulet: eiq breuiter cõpraehẽsa talis ẽ. Hic ob diuicias q̃s in sicilia & italia sua arte cõq̃siuerat: a nautis eũ corinthũ reportãtibus: se p̃cipitare in mare coactus ẽ: & a delphine exceptus in laconiã ante nautas ipsos deportatus Corinthũ adiit: ubi re cognita & illis ad suppliciũ traditis: bõa sua quaeq; recupauit. Quare dixit Vir. ĩ Damone: Orpheus ĩ siluis inter delphinas arion: cuius p̃ria sp breuis ẽ. At in Orione q̃doq; qdẽ longa est. & q̃doq; breuis: ut Vir. lib. aeneidos. iii. Armatũq; auro circũspicit oriona: ubi spõdeus qntũ detiet locũ. Breuis uero ab eodẽ ponit li. primo cũ ait: Cũ subito assurgẽs fluctu nimbosus orion. In uada caeca tulit: Et Lucanus li. primo Ensiferi nimiũ fulget latus orionis.

A riobarzães cũ. i. latĩo & z. cõsonãte scribit: fuit cappadocũ rex. q Põ. magno ĩ pharsalico bello fauit.

A risbe cũ unico. r. & i. latino scribitur. fuit teste Homero li. iliados. ii. urbs phrygiae iuxta pontũ: Et alibi dicit illã ab Achille funditus euersã fuisse: qa troianis auxilia miserat: de qua Vir. li. aenei. viii. Pocula deuicta genitor quae caepit arisbe. fuit etiam eodem nomine concubina quaedam Priami.

A risteus tum. i. latino & t. exili seq̃nte. ae. diphthõgo scribitur: fuit Apollinis ex Cirene filia penei regis Arcadiae filius. hic deinde in arcadia regnauit: & primus apiũ ac mellis usum lactisq; coagulũ demonstrauit: Vsumq; olei & alia q̃plura adinuenisse rettulit Iustinus libro. xiii. sui epitomatis.

A ristagoras cũ. i. latinõ & t. exili scribit: fuit teste Herodo. li. hi. v. p̃fectus exercitus Darii cõtra graecos.

A ristomynus penultima cum. y. graeco scribitur: nomen est uiri proprium.

A ristippus cũ. i. latino utrobiq; scribit & t. non aspirato atq; duplicato. p. Verũ secundũ cões graecorũ regulas cũ. th. aspirato scribi deberet: sed ne aliunde q̃ ab aristos cõpositũ credatur: p̃ualuit cõsuetudo ut cũ. t. exili scriberetur: fuit philosophus cireneus & Socratis discipulus: Is teste Cresio Phanio p̃ipateti-co primus socraticorũ philosophiã deduxit in q̃stum: habuitq; igeniũ ad oĩa facile & paratũ: ob quam maxime a Dionysio p̃batur. Cuius plurima dicta: & q̃ promptissima & uaria rettulit Laertius Cõtra quẽ Plato librũ in uoluptatẽ scripsit. Cuius ille assertor erat. Quare Timon illũ ut nimium delicatũ arguit: a Diogene uero regius canis dicebatur. Quorũ disceptationẽ Horatius posuit ĩ epistola decima octaua. Alius fuit Aristippus teste Laertio qui arcadiae historiam scripsit. Tertius qui eo quod a matre doctus fuerat: Matrodi dactus fuit. Quartus ex noua academia profectus.

A ristides cũ. i. latino utrobiq; & t. exili scribit. fuit atheniẽsis Lisimachi filius. aeq̃lis fere Thẽistocli. Quare cũ eo de principatu cõtendit: obtrectarũtq; inter se: in q̃bus duobus cognitũ est q̃to antestaret eloq̃ntia innocentiae. Nã cum teste Aemilio Probo Aristides abstinentia & uirtutibus. unus post hominũ memoriã quem qdẽ audiemus cognomine iustus sit appellatus a Themistoclis tamen eloq̃ntia adeo collabefactus ẽ q ut exilio decẽ annorũ mulctaretur. Verũ postq̃ Xerxes ĩ graeciã descendit: sexto uero ãnorũ q̃ erat expulsus: plebiscito in patriã restitutus ẽ. Hic q̃ fuerit abstinẽtia nullũ ẽ certius iudiciũ: q̃ cũ maximis rebus p̃fuisse ĩ tãta pauptate decessit: ut quo efferretur uix reliquerit. Fuit & alter Aristides

thebanus pictor insignis: & quē æqualem Appelli dixit Plinius libro.xxxv.naturalis historiæ. Is ut inquit omnium primus animum pinxit: & sensus ho s expressit: quos græci πάθη: hoc est perturbationes uocāt. Durior paulo in coloribus. Cuius unam tabulam Attalus rex centum talentis emisse traditur.

A risto cum.i.latino & .t.non aspirato scribitur: pater fuit Platonis a Codro Melanthi filio: qui a neptuno itidem sanguinem trahere Trasilo teste memoratur ductus originem.

A ristomache cum.i.latino & .t.exili & .ch.aspirato scribitur: fuit uxor Dionysii.

A ristonicus cum.i.latino utrobique & .t.ac.c.exilibus scribitur: fuit Enenis & Ephesia pellice filius.

A ristophorum cum.i.latino & .t.non aspirato scribitur. Vas est in quo prandium defertur. Nam cōponitur ex ἄριστον: quod prandium indicat: & φορῶ porto: diciturq; latine discus ut quidam uolūt: quod esse etiam græcum ostendit Iulius Pollux: ut in ea dictione uidebimus.

A ristoteles cū.i.latino & .t.exili utrobiq; seq̄nte.e.in penultima scribit̄: fuit philosophus sūmus ex oppido Stagira obscuro q̄dē p se nisi q huius uiri claritate refulsit: patrē habuit Nicomachū medicinæ artis professorē. Referebaturq; genus paternū in Machaonē Aesculapii filiū continuata atq; certissima successione. Quin & ipse Nicomachus apud Amintā Macedoniæ regē Philippi patrē magno loco positus est. Matrē habuit Phestiada nō obscuri generis. Hic prima ætatē in Macedonia enutritus est. Sed eū adolent anno ut phibent ætatis suæ decimoseptimo Athenas se cōtulit. Platonē uiginti annis audiuit. Nullā sciam reliq̄t: quā non pfecte attingeret. Quare non solū poeta & orator sūmus: sed philosophus maximus euasit. Mortuo Platone ad Hermiā Atarnei tyrannū pfectus: triēnio fere apud illum desedit. Inde in Macedoniā a Philippo euocatus: decē ferme ānos circa disciplinā Alexandri fuisse traditur. Sed Alexādro in Asiā cum exercitu pfecto: ipse Athenas rediit: & treidicim ānis in licio florentissime docuit. Tandē cōmuni illa philosophoꝝ inuidia accusatus q nō recte de diis sentiret. metuens ne ut quondā Socrati: sic et sibi in iudicio pereundū foret: deserta sui defensiōe Chalcidē abiit: ibiq; de cætero fuit quoad uita discessit: ut oīa copiose & eloq̄ntissime retulit cōterraneus meus Leonardus arretinus in uita: quā de illo edidit. Hic idē ut ait Hieronymus psbyter scribens ad Eustochiū de uita monachaꝝ: absq; dubitatiōe pdigiū fuit grandeq; miraculū in tota natura. Cui ut pergit pene uidetur infusū quicq̄d naturaliter capax est genus hoīum. Sane teste Laertio: octo fuerūt Aristoteles. Primus hic ipse: quē teste Gellio in lib.iii.noctiū atticaꝝ: traditū est libros pauculos Speusippi philosophi post mortē eius emisse talentis atticis tribus. Ea sūma inq̄t Gellius: fit nūmi nostri sextertia duo & septuagīta milia. Secūdus q Athenis rēpu. āministrauit. Huius ut ait adhuc extāt orōes elegātissimæ. Tertius q̄ i iliadē Hōeri scripsit. Quartus orator siculus: q ad panegiricū Socratis rescripsit. Quintus q dictus ē Mithus Aeschinis socratici necessarius. Sextus cyrenaicus q poetica scripsit. Septius pædotriba: cuius mēinit Aristoxēus i uita Platōis Octauꝰ grāmaticus obscurꝰ & ignobilis: cuius d pleonasmo ars legit̄.

A ristoxenus cum.i.latino & .t.sine aspiratione atq; .x.consonante scribitur: fuit musicus. & teste Gellio in quarto noctium atticarum uir litterarum ueterum diligentissimus Aristotelis philosophi auditor. Idem teste Cicerone animam nil aliud atq; harmoniam esse dixit.

A rthachæas cū.t.exili & .ch.aspirato seq̄nte.æ.diphthōgo scribit̄: fuit teste Herodoto lib.historiaꝝ.vii. dux magnus in exercitu Xerxis: quin & sūme ab illo dilectus. Sed apud Acanthū urbem Emathiæ moriens maxima cū pompa & honore tumulatus fuit. Cui deinde acanthii ut heroi sacrificauerunt.

A rtanes cum.t.exili & unico.n.scribitur: fluuius est teste Herodoto libro historiarum quarto scythicæ Thraciæ in istrum defluens.

A rithmetica cū.i.latino utrobiq; & aspiratiōe in primo.t.reliq̄ sine aspiratione scribunt̄: dici pōt nūeralis. Nā ea sciā est q̄ de nūeris tractat. deriuaturq; ab ἀριθμός: q̄d est nūerus. Et a numero sæpenūero dicit̄: q̄d est rationabiliter. Vir.lib.xi.æneidos. Hetruscīq; duces: equitūq; exercitus omnis Compositi numero in turmas: id est rationabiliter. Hinc est quod in Sileno ait idem Virgilius. Tum uero in numerum faunos siluasq; uideres: id est in rationem: & rithmū. Quin & metra numeros dicimus: ut idē in Mœri: Numeros memini si uerba tenerem.

A romata cum.t.exili: hoc est sine aspiratione scribitur.

A rsaces cum.c.non aspirato scribit̄: fuit persaꝝ rex: a quo oēs persidis reges postea arsacidæ dicti sunt. Nā ut ait Seruius in sextum æneidos: Reges omnes albani ab Siluio filio Aeneæ. & Lauiniæ Siluii dicti sunt: sicut romani iperatores Augusti uocantur. ægyptii Ptolemæi: persæ Arsacidæ: Latini Murani: ut Muranū hic atauos & antiqua sonantem Nomina: pes regesq; actum genus omne latinum.

A rsinoe cū.i.latīo & .o.atq; .e.diuisis syllabis scribit̄: fuit filia Ptolemæi Lagii filii: qui Aegyptū post Alexandrū tenuit: & fuit uxor Lisimachi regis Macedoniæ forma pstātissima: q̄ ex uiro duos peperit filios. Lisimachū scilicet & Philippū forma & pstantia similes: sed tandē inter oīs miseras ipsa miserrima fuit Huius noie Ptolemæus philadelphus eius frater teste Plinio.v.naturalis historiæ urbē cōdidit in cirenaica regione: quæ & similiter Arsinoe dicta est. Et fluuiū qui eam præterfluit Ptolemæū uocauit.

A rmenia cū.i.latino scribit̄: nec aspiratur in primo ut inscii quidā uoluerunt: puincia est Asiæ iter Taurum & Caucasum montes sita: & a Capadocia ad caspiū usq; mare ptensa: ut descripsit Iustinus libro.xlii. sic q̄dē ut asserit cognominata ab Armenio Iasonis comite: diuiditurq; in maiorē Armeniā & minorem: quod Lucanus tetigit in oratione Pompeii cum ait libro tertio: Nec tu populos utraq; uagantes Armenia. Vnde teste Plinio libro.xv.naturalis historiæ deducta fuerūt pruna: quæ sola odore cō

mendantur peculiari. habentq; deriuatiuum patrium armenius:quod æquisyllabum est primitiuo. Iu
uenalis in satyra Credo pudiciciam: Instantem regi armenio parthoq; cometem.

Arne absq; aspiratione scribitur: fuit teste Homero libro secundo Boetiorum urbs.

Arsis cum.i.latino scribitur: dici potest eleuatio sicut θέσις positio: quæ in uoce obseruantur.

Artabanus cũ.t.nõ aspirato scribit᷑: fuit Histaspis filius & frater Darii p̃saꝝ regis. hic teste Herodoto.li.
bi.vii.graui orõe dissuasit Xerxi nepoti suo bellũ cõtra græcos arripe. tandẽ Xerxẽ ĩ regia obtrũcauit
de quo Iustinus li.iii.tractauit. Alter fuit Tigranis armẽiæ regis filius: quẽ Marchus Ant. dolo cæpit.

Artaphrenes cum.t exili & ph.aspirato sequente.r.scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum sep
timo unus ex Ducibus Darii: & primus sardium præfectus. idem cum Date apud campum maratho-
na debellatus fuit: ut latius uidebimus in dictione marathum.

Artaxerxes cum.t.non aspirato & x.consonante tam in ultima q̃ in penultima scribitur: fuit teste Hero
doto libro historiarum sexto persarum rex filius xerxis: filii Darii filii Histaspis.

Arteatæ cum.t.exili utrobiq; scribitur: fuerunt teste Herodoto libro historiarum primo gẽtes persicæ
ut similiter parsagadæ maramphii maspii: & alii qui in eo nomine dicuntur persæ.

Artembares cum.t.exili scribitur: fuit uir clarus apud medos ut dixit Herodotus.

Artemisia cũ.t.exili & i.latino utrobiq; scribitur: fuit teste Herodoto lib.historiaꝝ.vii.filia Ligdamii ali
carnasei ex matre Cretica & cõiunx Mausoli regis cariæ: q̃ uiꝝ suũ ultra hũanæ affectiõis fidẽ amasse
scribit᷑ a Gellio li.x.q̃ ẽt multa de illa rettulit: q̃ si qs legere cupit ibidẽ legat. Qui & i li.ii.de architectu-
ra Vitruuius iucũda q̃dã & gratissima nobis rettulit. & ultĩo addit de memoratissimo sepulchro: qđ i
memoriã uiri sui apud alicarnassũ struxit: adeo ut inter septẽ mũdi spectacula nũeret᷑: ut i dictiõe mau
solus uidebĩus. Nãq; post mortẽ mariti teste Herodoto: regnũ cariæ & coi tẽuit & Rhodũ mirabili ar
te cæpit: ut p̃fato loco ostẽdit Vitruuius. đ eadẽ mirãda narrat Herodotus & q̃liter secuta p̃tes xerxis
cõtra græcos suo cõsilio & ĩuicto aĩo talia suadebat regi: q̃ si p̃suasisset firmũ græcorũ regnũ obtiuisset
Sed ĩuidia alioꝝ pricipũ adeo eius ꝯsiliũ neglectũ fuit. ut cogeret᷑ rex turpit᷑ aufuger᷑: & exercitũ oẽm p

Artemisius cũ.t.sine aspiratiõe & i.latino utrobiq; scribit᷑: mõs ẽ Archadiæ teste Pli.li.iiii.na- (dere.
turalis historiæ: & ut græci putãt ab artemisia herba ibidẽ abundãte: & Chirone cõperta denoĩatus.

Artemis cum.t.exili & i.latino scribitur: dicitur apud nos Diana.

Artaxata cũ.t.exili utrobiq; & x.cõsonãte in penultima scribit᷑: declinaturq; tantũ ĩ plurali ut cithera so
lema & similia: urbs ẽ teste Pli.li.vi. natu.histo. maioris armeniæ in cãpis sita iuxta araxẽ. hãc ferũt Ar
taxan Tigrani patrẽ Hãnibalis poeni consilio q ad eum de uicto Antiocho cõcesserat oĩbus rebus bel
liq; pacis opportunã condidisse: suoq; eam nomine appellasse. Eratq; Luculli tp̃e Tigranis regia.

Arteria cum.t.exili & i.latino scribitur: dicitur a nostris uena uitalis.

Artocrea cũ.t. & c.exilibus scribitur: ut puto epulũ erat qđ populo ex pane & carne dabat᷑. Persius in ul
tima satyra: Oleũ artocreasq; popello Largior: hoc ẽ oleũ ad unguendũ se dũ lauabant᷑ & epulũ ex pa
ne & carne ad comedendũ. Nam cõponitur ab ἄρτος. quod est panis: & κρέας quod est caro.

Artocopus cũ.c. & t.non aspiratis scribit᷑: dicitur a nostris pistor. Nã componitur ex ἄρτος: quod ẽ pa-
nis: & κόπος labor: quasi is esse dicatur: qui circa conficiendũ panẽ laborat: Sed nõnunq̃ ẽt pro illo q
quo uis mõ in seruãdo uel distribuendo pane occupatur: accipi posse uidet᷑. ut Iuuenalis in satyra. Si te
propositi: seruatorẽ panis inducit ad improbulũ dicẽtem: Salua sit artocopi reuerentia: q̃ tunc quoq;
falsa esse uidebatur: quando anullo alio panis pro domino factus tangitur quam ab ipso.

Artoptasia absq; aliqua aspiratione & cum.i.latino scribitur: teste Pli.li.xviii. naturalis historiæ: tostũ pa
nem designat. Nam componitur ἄρτος: quod est panis: & ὀπτάσια: quod est tostatio.

Artochmes cum.t.exili & ch.aspirato sequẽte.m.scribitur: fuit teste Herodoto li.historiarum septimo
unus ex xerxis ducibus: qui Darii filiam in uxorem duxit.

Arusiũ cũ.i.latio utrobiq; scribit᷑: p̃mõtoriũ ẽ isulæ chii: a quo teste Pli.li.xiiii.natu.hist. optĩa deducebã
tur uĩa: ide arusius arusia arusiũ deriuat᷑. Vir. i Daphni: Vĩa unde nouũ fũdũ calathis arusia nectar.

Asæus cum.æ.diphthongo scribitur: fuit teste Homero li. undecimo iliados: unus ex principibus græ
corum interfectus ab Hectore.

Asarus cum unico.s.scribitur: fluuius est teste Liuio libro quinto de bello macedonico: alluens heracleã
ciuitatem positam ad radices montis cetæ.

Asbeston cum.t.exili scribitur: sed ab inscis corrupte albeston dicitur: a nostris inextinguibile. Vnde la
pis ille qui igni facile accenditur: & extingui non potest: asbeston similiter uocatur.

Asbyte cum.y.græco & t.exili scribitur. populi erant teste Herodoto libro historiarum.iiii.circa cyre-
nẽ & tiligammas remotiores amari.

Ascalon cum.c.exili scribitur: urbs fuit siryæ: unde ascalonita quis dicitur.

Ascanius cũ.c.exili & i.latĩo scribit᷑: fuit teste Vir. nõ solũ Aeneæ filius: ex Creusa regis Priami filia sed
fugæ laborũq; inq̃rendo regno p̃petuus socius. Liui.uero li.i.ab urbe dubitat an Creusæ uel Lauiniæ
filius fuerit. Sed poetæ cæteri oẽs & historici cũ Vir. Creusæ filiũ fuisse affirmãt. Et pluribus noĩbus
cognominatũ asserũt. Nã ascaniũ primo ab ascanio phrygiæ fluuio dictum putãt: de quo fluuio memi
nit Vir. li. geor. iii. cũ ait. Illas ducit amor trans gargara trãsq; sonantẽ Ascaniũ. fuit ẽt dictus ilus ab ilo
filio Tros & fratre Assaraci aut Anchisæ. Deinde Iulus a prima barbæ lanugine: quo tp̃e Mezentium

singulari certamine deuicisse rettulit. Cato in lib. originũ: & ob hoc dictũ iulum: ut testis ẽ Seruius sup primũ æneí. Nã ουλος græce: latine lanugo dicit̃. Quẽ ut ait Liui. iulũ eundẽ iulia gẽs auctorẽ nominis sui nũcupat. Quãq̃ & ante id tp̃s uocauit eũ iulum Vir. cũ dixit in orõẽs iouis ad Venerẽ. At puer ascanius cui nũc cognomen iulo Addit̃. iulus erat dũ res stetit ilia regno. Quin & teste eodẽ Seruio super. iiii. Virgilii ænei. librũ Dardanius ẽt & Leondamas ad extinctorũ fratrũ solatiũ dictus fuit. p quod ostẽdere uidet̃ Aeneã plures ex Creusa filios suscæpisse. Ideo dicebat Vir. in eo li. Dardaniusq̃ nepos ueneris: & subdit de Ascanio Liuius post mortẽ Aeneæ abundãte Lauinii multitudine florentẽ iã ut tũ res erant. atq̃ oppullentã urbẽ matri seu nouercæ reliq̃t. Nouã ipse aliã sub albano mõte cõdidit: q̃ ab situ porrectæ in dorso urbis lõga Alba appellata est. Et subdit inter lauinũ & Albã longã deductam coloniam triginta ferme inter fuere anni. De reliquis Virgilius libro octauo ænei. prosecutus est.

A scalaphus cum. c. absq̃ aspiratione scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados: Martis ex Astioche filius: quẽ & fratrem ialmenũ regnasse dixit apud aspledonã orchomenũq̃: & mimones ciuitates uenisseq̃ ad Troiã cum triginta nauibus. Alter dicit̃ Ascalaphus ab Ouidio li. v. metamor. Acherõtis & Ornæ filia natus. Seruius uero super primum georgicorum dixit Stygis filium: qui proserpinã prodidit grana punici mali edidisse: ob quod ad superos redire nequiuit.

A scra cũ. c. non aspirato scribit̃: fuit uicus ĩ boetia ad radices mõtis Heliconis: patria Hesiodi poetæ clarissimi: dicẽte Oui. li. iiii. de põto: intumuit uati: nec tamẽ ascra suo: a quo deriuat̃ ascræus cum. æ. diphthõgo in penultima. Nã ea q̃ a uocalibus in. a. aut in. e. pductã exeũt noĩa in æus ut plurimũ p. æ. diphthongũ scribunt̃: ut athenæ athenæus: thebæ thebæus. circæ circæus: ascra ascræus. Vir. li. i. geor. i. Ascræũq̃ cano rõana p oppida carmen. Oui. lib. i. de sine titulo. Viuet & ascræus dũ musis uua tumebit.

A sculũ cũ. a. absq̃ diphthõgo uel aspiratiõe aliq̃ scribit̃: ubi post. c. & ãte. l. nos. u. ĩterponĩus cũ apud græcos dicat̃ ασκλος: ut similit̃ αλκμηνη Alcũena: ηρακλης Hercules: ut supra uidius. Oppidũ ẽ apuliæ memorãdũ clade illata Pyrrho a Curio & Fabritio rõanis cõsulibus: ut late ostẽdit Plu. in uita Pyrrhi.

A sia cum. i. latino scribitur: regio duplex dicitur: maior. s. & minor. Minor mediterraneo mari nostro cingitur & phrigia ac licia conclusus terminatur: sic quoq̃ ab asia nympha filia Oceani & Tethios: ut testis est Hesiodus in theogonia & Iapethi cõiuge cognominata: quæ imperium circa ea loca tenuit: ut dixit Varro de origine linguæ. Hero. uero li. historiarũ. iiii. dixit eam Promethei uxorẽ fuisse: & subdit At uero lidi dicunt asiam ab asio Cotyi filio denominatam fuisse. Maior uero asia a palæstina incipit syria: ac in indiam terminatur: quæ a minori nomen ad se traxit.

A sychis penultima cum. y. græco & ultima cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarum secundo rex ægypti: qui post Micerinum regnauit.

A silas cum. i. latino & unico. l. scribitur: latinum dicũt & ab effectu eius uolatilis: qui ut uidebimus asilus dicitur deductum uolunt: Nam ardentis arma puellæ nomen proprium fuit Camillæ comitis: ut Virgilius libro undecimo æneidos. Princeps turmas inducit asilas.

A sylũ cum. y. græco & unico. l. scribitur: apud nos indicat intemeratũ. Nã cõponitur ex. a. qd̃ est sine: & συρω traho: eo qd̃ locus fuit a quo neminẽ p uim trahere licebat: ubi græcũ. r. in. l. nostrũ cõuersũ fuit & ut mõstrat Statius lib. xii. thebaidos apud athenienses primo a descendẽtibus Herculis constructũ fuit: ut ait Fama est defessos acie post busta paterni. Numinis herculeos sedem fundasse nepotes.
Sic sacrasse loco commune animantibus ægris.
Confugium. & reliqua post hæc longo deinde tempore Romulus cõditurus urbẽ pastores inter quos adoleuit conuocauit. Cumq̃ is numerus ad tutandam urbem parum idoneus uideretur: constituit teste Liuio primo ab urbe asilũ: quo quisquis perfugisset: ab omni noxa liberatus esset: dicente Ouidio libro fastorum. iii. Romulus ut saxo lucum circum dedit alto.
Quilibet huc inquit confuge tutus eris. Vnde Virgilius libro æneidos octauo inquit.
hinc lucum ingentem quem romulus acera silum.
Rettulit. ubi exponit Seruius id est fecit ad imitationem atheniensis asili. Per hunc ergo modum ciuiũ numerum adauxit Romulus. uerum & nonnunq̃ pro ipso mere templo poni silum legimus: ut Virgi. libro secundo ænei. Et iam porticibus uacuis iunonis asilo Prædam obseruabant.

A silus cum. i. latino & unico. l. scribitur: quidam cum duplicato. l. & non recte ut puto. Nã uolatile quoddam paruum est armentis & maxime bobus in festum: quod a uocis sono nomẽ traxisse uidetur: qd̃ magis sine. l. q̃. quod duplicet. l. auditur. & est latinum teste Virgilio libro georgicorum tertio qui ait.
Est locus silari circa ilicibusq̃ uirentem
Plurimus alburnum uolitans: cui nomen asilo
Romanum est. œstrum grai uertere uocantes. & subdit.
Asper acerba sonans. & reliqua quæ sequuntur.

A sine cum. i. latino scribitur: oppidum est teste Plinio libro quarto naturalis historiæ ĩ achaia: a quo asinæus sinus cũ. æ. diphthõgo cognominatus est: de quo Lucanus libro. viii. Quas asines cautes: & quas chios asperas undas. unde hanc urbem dixit Homerus in reducto admodum sinu positam esse.

A syntheton antepenultima cũ. y. græco: penultima cum. th. aspirato: ultima cum. t. simplici scribitur: dici potest satine incõpositum. Nã componitur ab a quod est sine: & συνθετον cõpositum. Et tũc quoq̃ figura dicitur cum aliqua absq̃ coniũctionibus absolute & simpliciter proferuntur: ut uenimus: uidi-

mus placuit. hæc eadem alio nomine dialiton dicitur: ut in ea dictione uidebimus.

A symphoia cū. y. græco & ph. aspirato scribit: dici pōt incōsonātia: ab a qđ ē sine: [illegible] & cōsonātia.

A sius cum. i. latino scribitur: fuit Hecubæ Priami regis uxoris frater: occisus ab Aiace telamonio ī prælio: ut ostendit Homerus.

A sparagus cū unico. r. scribit: græcū ponitur a Iulio Polluce: a Festo secundo latinum dicit: herba est sic quoq; cognominata: qa aspero uirgulto nascitur. unde ait Martia. ī ultimo epigrāmatū: Mollis ī æquorea q̄ creuit spina rauenna: Nō erit incultis gratior asparagis. & Pli. in. xxi. naturalis historiæ inquit: In totū spina est asparagus: ea cōmode cū piscibus & carnibus lixa comeditur: adeo ait Iuuenalis in satyra Si te propositi: Quæ fertur domino squilla: & quibus undiq; septa Asparagis. & reliqua.

A sphaltus cū. ph. aspirato & t. exili scribit: dici pōt latine tutamē: a uerbo græco [illegible]: quod ē tueor deductū: lacus est Syriæ in prouincia: q̄ hactenus Pentapolis dicta fuit: adeo sic cognōminatum, ut puto. qa nihil uiuū in eo submergitur. unde mortuū mare ab historicis noīatur: dicēte Solino cū de Iudæa tractaret mare mortuū nihil præter bitumē gignit: aīal nullum hēt: nec in eo aliqd uiuū mergi pt. Quare tauri & cameli impune illud trāseunt. unde Iosephus li. v. captiuitatis iudaicæ: Vespasianus inquit qū iudæos uicisset: quosdā iussit natandi inscios manibus post terga ligatis in eū proici: q & si ita ēt mersiq; sint: tāq̄ a uehementi spiritu ad superiora uenientes: statim repulsi euaserunt. Nec teste Iustino li. xxxvi. nauigari potest: quum in eo protinus cuncta uita carentia submergantur.

A spithines cum. i. latino utrobiq; & th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarū quarto: ex persis unus qui in Magum & Smerdim una cum Dario coniurarunt.

A sphodelos cū. ph. aspirato & unico. l. scribit: herba est de qua mētionem fecit Homerus. cuius caulem Theophrastus & prīceps Pythagoras cubitalē: & sæpe duorum cubitorum: ut refert Plinius li. xxi. naturalis historiæ dixere: foliaq; habet porri siluestris: quam nostri: ut ait astulam regiam uocauere.

A sopus cū unico. l. & p. q̄doq; simplici q̄doq; aspirato scribit: Simplici qdē ut Statius li. thebaidos. vii. Asopus genuisse dat dignus q uideri tūc pater: abruptis quū torrētissimus exit pōtibus. Aspirato uero ut Ouid. li. iii. de sine titulo: Quid referā Asophō: quē cæpit martia Thebe Natoq; Thebe quiq; futura piū fluuius ē achaiæ: ut ostēdit Ptolemæus in geographia q Æginæ pater a poetis dictus ē: & ī sinū corinthiū cadit: de quo plura Statius rettulit. Sane teste Hesiodo ī theogonia ex Oceāo ac Tethyorti fūt filii plures: a qbus flūina cognominata fuerūt: iter q̄ Peneus & Asopus fuere. Nā Peneus ī thessalia sedē eligēs fluuio nomē īdidit. Asopus cū phliūtē ad habitādū elegisset. sūpta uxore Mētope Ladonis filia: duos teste Diodoro siculo li. hist. v. ex ea filios suscæpit: Pelasgū. s. & ismenū: qn & filias duodecī ismenus in boetia habitauit iuxta fluuiū. quē a suo noīe ismenū cognominauerūt. Ex filiabus uero Sinope ab Apolline rapta: in eū locū delata ē: ubi nūc ē urbs ab ea sinopes dicta: hoq; filius Sirus his ipauit: qui ab eo siri sūt appellati. Alia uero filia Corcira a Neptuno in eā insulā delata ē: quā ab ea dixere corcirā & his natus ē Phæacus a quo phæacū genus ī corcira nomē accæpit phæaco filius extitit Alcinous: ut hic noster Diodorus ait. Hom. uero aliter sentit: ut uidebīus ī dictiōe Nausithous. & ut sequitur Diodo Salamis a Neptuno similiter rapta: in insulā aduecta fuit; q ab ea Salaminia uocata fuit: ex qbus gēitus ē Cenchreus uir clarus: q insulæ ipauit: & serpentē in ea miræ magnitudinis: q īcolas uexabat occidit. Iuppiter similiter ex phliūte Æginā rapuit. inq; insulā aduexit: q ab ægina dicta fuit. ex q̄ Æacū genuit q in ea insula regnauit. ab Æaco genitū sūt Peleus Telamō & Phocus. Hoq; Peleus disco iacto licet inuitus Phocū fratrē interemit: ob quā cædē a patre pulsus: inq; phthiā thessaliæ fugiens: ab Actoro rege purificatus in regnū acceptus ē: cū rex ille liberis careret. Ex Peleo uero & Thetide ortus ē Achilles. At uero Telamon ex ægina abiēs salaminā adiit: ubi sūpta uxore Glauca Canchrei salaminioq; regis filia insulæ iperauit. Sed Glauca defuncta Tribiā Alcati atheniēsis despōdit: ex q̄ ortus est Aiax: q bello troiano interfuit. Et hæc ut reliq̄ q̄ in diuersis dictionibus enarrabimus intelligi possint placuit explicare.

A ssaracus cum duplici. s. & c. exili scribitur: fuit Æneæ proauus de quo in dictiōe Priamus uidebimus.

A ssyria cum duplicato. s. sequente y græco: & in ultima cū. i. latino scribit: regio est maioris asiæ: habēs ab ortu indiam: & ab occasu tigrim fluuium: a meridie uero mediam: & a septentrione montē Caucasum. Sed ut ait Iustinus libro primo assyrii postea siri dicta sunt.

A stages cum. t. exili scribitur: fluuius est teste Plinio naturalis historiæ secundo qui in pontum defluit.

A ster cum. t. exili scribitur: latine stella dicitur uel iubar.

A stericus sine aliqua aspiratione & i. latino scribitur: dici potest a nostris parua stella. Nam [illegible] græce: latine stella. unde diminutiuum astericus deductum.

A sterion cū. t. exili & i. latino scribit: fluuius ē Achaiæ in Nemæa silua placide fluēs: & fructū iuxta ripas abundantissimus: ut testis est Lactantius grāmaticus. fuit ēt urbs: ut ostendit Home. li. iliados. ii.

A steria cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit Titani Cæi filia & Latonæ soror: quā Iuppiter ardēter amauit: & in cæa insula uitiauit.

A styages cū. t. exili & y. græco scribitur: fuit Cyaxaris medorū regis filius: & Mādanæ pater: quā in somnis tantū minxisse uidit: ut oēm eius ciuitatē impleret: quemadmodū in ea dictione uidebimus. fuitq; ultimus assiriorum & medorum rex. De quo apud græcos Herodotus lib. historiaq; i. apud nostros Iustinus similiter libro primo q̄plura scripsere: & [illegible] quod est urbs: & ago componitur.

A styalus cū. t. exili & y. græco scribit: fuit uir troianus q teste Home. li. vi. ilia ī bello a Neoptolemo īte

remptus est:

A styanax cū.t.exili & y.græco scribit̃:fuit Hectoris ex Andromache filius: cui teste Homero li.vi.iliados pater Scamandrio imposuerat nomen. Sed eum cæteri Astianacte uocare maluerunt:quod solus illius pater urbem tutaretur. Nam ἄστυ græce latine urbs dicitur: ἄναξ uero tutator uel defensor.

A stycrana secunda cū.y.græco:penultima cū.i.latino & sine aliqua aspiratione scribitur:fuit teste Homero in.x.odisseæ:filia Aeoli ex Læpatra uxore:quasi urbana potestas. Nā κράτος potētia designat.

A stymones cum.t.exili &.y.græco scribit̃:fuit Hippotis cōiunx:& mater bellacissimi Capanei.

A stynous cum.t.exili &.y.græco scribitur:fuit princeps quidam troianus:quē teste Homero libro quīto iliados Diomedes in bello interemit.

A styochia cū.t.exili sequēte.y.græco:& in penultima cū.ch.aspirato &.i.latino scribit̃:fuit Actoris Ezidæ filia.hæc teste Homero lib.ii.iliados:cum adhuc uirgo in cœnaculū paternæ domus ascēdisset:clā ibi a Matre cōpressa est:cui peperit Ascalaphum & Ialmenum. Eandē Hercules expugnatis compluribus oppidis ab ephyra & fluuio seleente obduxit. Cui peperisse Tlipolemum dixit Homerus.

A stipale cum.t.exili &.i.græco scribitur:urbs fuit insula astipalæa:quasi ἄστυος adē urbis:πάλη lucta tio ea teste Plinio libera fuit a romanis.

A stylæa cum.t.&.y.græco:penultima cum.æ.diphthongo scribit̃:est insula in mari ægæo una ex cycladibus ab Astypale urbe cognominata. de q̄ Oui.li.ii.de arte ait: Cinctaq; piscosis estypalæa uadis.

A strea cū.t.exili scribit̃:fuit teste Arato ī phenomia Astrei filii Titani ex Aurora filia. quā ob diligentissimā æqtatē iustitiā appellatā dixit. Nā tūc quoq; cū terras habitabat: Nōdū uesaos rabies ūdauerat enses: Nec cōsanguineis fuerat discordia nota. Et alia plura p multa carmīa scd'm eā quā habeo traductionē. T. Claudii Cæsaris. Nā germanici Cæsaris traductionē:quā olim uidi iā nō teneo. Eā uero q̄ fuit Cicerōis nūq̄ uidi. Sed græcū ipsius Arati codicē habeo. & subdit Aratus illā deinde ob hoīum scelera ad cælū euolasse. Et cæli sortitā locū quā ꝓximus illi tardus in occasu sequitur sua plaustra bootes. At uero Hesi. in theogonia dixit illā iouis & Themidos fuisse filiā. Alii nōnulli Erigonē icari filiam dixere.

A streus cū.t.exili &.eu.diphthōgo ī fine scribit̃:fuit teste Seruio sup primū æneidos:unus de Titanibus qui cōtra deos arma sūpsere. hic teste Hesiodo in theogonia cū aurora concūbens uentos genuit.

A stron cū.t.exili scribitur:& græcū est quod teste. Macrobio sup somnium Scipionis sidus apud nos dicitur. Quod proprie ex pluribus stellis constari dixit:ita ut stella unica sit. Quæ sane differentia ab auctoribus quandoq; confunditur:ut late uidebimus in dictione sidus.

A stronomia cū.t.exili &.i.latīo scribit̃:dici pt astrorū regula. Nā νόμος græce latine lex & norma dicit̃.

Astrologia cum.t.exili &.i.latino scribitur:dici potest astrorum sermo uel ratio.

A stu cū.t.exili scribit̃:apud poetas astutiā designat. Cuius origo ut ait Festus ex græco uocabulo ἄστυ deducitur:qd' oppidū seu urbē indicat. in q̄ qui cōuersati asidue sunt:cauti atq; acuti esse uidebantur.

A talanta cū.t.exili utrobiq; &.a.post utrūq;.t.cū unico.l.scribitur: fuit uenatrix ex arcadia filia iasii filia abātis argiuoȝ regis:ut græci oēs & latini pariter attestātur. hanc ardēter amauit Meleager.ut Oui.ī q̄rto epistolaȝ heroidū:arsit & œnides in menalia atalāta: Et Musæus amorē tractans Leandri & Heros de illa inqt παρθένος οὔτε λελήθει ... Nā cum uirgo esset speciosissima & una ex Dianæ comitibus ad aprū calidoniæ perimendū unā cum cætera nobilitate achaica a Meleagro uocata uenit. Sed tamen quia prima aprum sagitta perstrinxit:tum ēt ratione suæ formæ a Meleagro amata capite monstri in testimoniū magnæ uirtutis donata fuit. Ex quo in eius amplexus deuenit:quæ sibi deinde Parthonopeū peperit. alia fuit Cenei regis in sciro īsula filia cursu nobilis:& a poetis cantatissima. Cuius oēm fabulam Ouidius ipse rettulit libro metamorphoseos decimo ubi dixit talia dicentem molli ceneia uultu. Et in eadem fabula: Gaudeat an uirgo magis his ceneia dictis.

A talantis cum.t.exili utrobiq; sequente.a.uocali in secūda &.i.latino in fine scribitur: alcinia a nobis dicit̃ & carduelis: de qua Vir.li.georgicoȝ.iii. Littoraq; halcyonem resonant atalantida dumi.

A thamas cū.th.aspirato scribit̃:fuit æoli filius & cadmi gener ac thebaȝ rex p̄rq; phrixi & helles cātatissimus qdē carminibus poetaȝ. de quo Oui.li.me.iiii & fastoȝ.vi.plura dixit:a quo patronimicū athamātis ꝑ Helle filia ponitur.ut Oui.xvii.heroidū: Fluctibus in modicis athamantidos æquora canent.

A thanasius cum.th.aspirato &.i.latino scribitur:fuit episcopus alexandrinus uir admirandus in omni ætate. Cuius nobilem uitam e græco in latinum transtuli ad Eugenium pontificem maximum.

A thanatos secunda cum.th.aspirato:& ultima cum.t.simplici scribitur:dicitur a nostris immortalis.

A tarnes cum.t.exili scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarum septimo Darii persarum regis frater:a quo locus quidam misiæ contra lesbum atarnes dictus fuit.

A thax cū.th.aspirato scribit̃:fluuius ā e pireneo mōte scaturiēs:q cursu lenis narbonā usq; ꝑgredit̃. ubi nauigabilis effectus adeo ībribus turgescit.q̄ītra ripas se cōtinere nō possit:deīde ī rubrēsiū lacū dfluit ūde tenuis exiēs ī tirrhenū mare dmergit̃. de quo Lu.li.i.ait. Mitis athas latias gaudens nō ferre carinas.

A tella cū.t.exili & duplicato.l.scribitur:fuit campaniæ oppidum.a quo ludi atellani dicuntur:fuitq; in illo amphitheatrum egregium.

A thene cū.th.aspirato scribit̃:ciuitas fuit ꝑclarissima ī attica regiōe:cuius adhuc uestigia q̄dā manēt. hāc primo ab alabādo conditā dixit Cicero li.iii.de natura deoȝ. Plato uero in timeo dixit amasim regem ægyptium eius urbis conditorē fuisse:eāq; uocabulo ægyptio cognominasse:quod lingua græca athe

nam sonat. Alii Cecropē illā cōdidisse dicunt: & eam subita apparitiōe arboris oliuæ Mineruā cognominasse: quā ea arbor designat. & lingua græca athena dicit̄. alii nō a Cecrope cōditā: sed instauratam putant: quo tpe athena apud illos ꝓ dea colebat̄. Poetæ uero dicūt Neptunū & Mineruā athenas cōdidisse: sed cū de noīs īpositione inter eos fieret dissensio: diis reliquis p̄sentibus fit inter eos cōuētio: Vt q percussa terra laudabiliorē ꝓduceret effectū: urbi nomen īponeret. Neptunus cū tridēte ꝑcussa terra equū ꝓduxit belli omē: Minerua aūt hasta ꝑcussa oliuā ꝓduxit pacis arborē. Quæ quoniā utilior a deorū iudicio uisa fuit: ex suo noīe athenas dixit. Nā minerua athene græce dicit̄. de quo Luca. li. vi. ait Primus ab æquorea ꝑcussis cuspide saxis Thessalicus sonipes bellis feralibus omē. Exilit: & Virgilius georgicorū primo: Tuq; o cui prima frementē Fudit equum magno tellus ꝑcussa tridente Neptune.

Athenodorus cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Plinio libro trigessimosexto naturalis historiæ: marmorarius sculptor eximius: dicturq; quasi ἀθηνῶν hoc est Mineruæ: δῶρον: donum.

Athenion cum th. aspirato & .i. latino scribitur: fuit teste Plinio libro. xxxv. naturalis histo. pictor. Maronites Glautionis corinthii discipulus: austerior colore: & in austeritate iucundior: ut ī ipsa pictura eruditio eluceret: cui ut scribit idem auctor nisi in iuuenta obiisset nemo compararetur.

Atheos cum. th. aspirato scribitur is est qui deos negat: ut Diagoras fertur cognominatus. Nam componitur ex a quod negationem importat: & theos deus.

Athesis cum. th. aspirato & .i. latino scribitur: fluuius est galliæ cisalpinæ. qui in montibus tridētinis oritur & cursu rapidus tridentum radit. Inde ueronam cōtingens urbem in duas partes diuidit. Et deīde ꝑ platas padi paludes gradiens nō longe a brundulo in adriaticum mare fluit: de quo Vir. meminit li. æneī. ix. cum ait: Siue padi ripis athesim seu propter amoenum Consurgunt geminæ quercus.

Atimetus secunda cum. t. exili & .i. latino: penultima cū. e. absq; diphthongo: & ultima scribit̄: absq; aspiratione: fuit libertus Cæsaris Pamphilii: ut ipsemet testatur in marmore ab eo dicato cineribus uxoris Homonoeæ cum epitaphio pulcherrimo: quod Romæ legi in sacello Michaelis archangeli:

Atys cū. t. exili & .y. græco scribit̄: fuit puer phrigius: ut scripsit Ouidius libro fastoꝝ quarto: quē spectabilem facie ut idem ait Cybele deorum mater casto sibi amore deuinxit. iussitq; ut purus perseueraret. & sua templa tueretur. Et subdit Ouidius: Ille fidem iussis dedit: & si mentiar īquit Vltima qua fallam sit uenus illa mihi. Sed deinde uel præceptorum oblitus. uel libidine aut amore deuictus fallit: & ī nympha Sagarathide desinit esse quod fuit. Quare cū ea nympha poenas dedisset ac periisset: puer in furias conuersus putans domos ruere tectū omne diffugit. Et per summa dindymi montis phrigiæ: qui deæ sacer est furiose discurrens: arepto lapideo cultro seipsum excastrauit: dicente Ouidio.

Ille etiam saxo corpus laniauit acuto.
Longaq; nō mundo puluere tracta coma est.
Voxq; fuit meruii meritas do sanguine poenas
Ah pereant partes quæ nocuere mihi.
Ah pereant dicebat adhuc onus inguinis aufert.
Nullaq; sunt subito signa relicta uiri. Verum catulus aliter historiam retexes dixit illū per mare phrigiam contendisse. Et cū ad phrigiæ fluuium qui gallus dicebatur aduenisset: bibissetq; ex illius aqua in furorem ex aquæ natura compulsus scilicet se castrauit. ait enim.
Super alta uectus atys celer erare maria
Phrygium ut nemus citato cupidine pede tetigit
Adiitq; opaca siluis redimita loca deæ
Stimulatus ubi furenti rabie uagus amnis
Deuoluit: exectus acuto sibi pondere silicis:
Itaq; ut relicta sensit sibi membra sine uiro
Niueis citata cepit manibus leue tympanū: & reliqua. Nā de eo flumine testat̄ Plinius libro q̄nto nat. histo. dicens: Gallus phrigiæ flumen est: de cuius aq̄ potātes redunt̄ insani. Et Martianus lib. vii. dixit ab eo mistros martis deū gallos dictos esse. Quod Ouid. ipse eodē quo retulimus li. i. testatus ē citat.
Cur igitur gallos qui se excidere uocamus.
Cum tantum a phrigia gallica distet humus:
Inter ait uiridem cybelen altasq; celenas
Amnis it insana nomine gallus aqua:
Qui bibit inde furit: procul hinc discedite quis est
Cura bonæ mentis: qui bibit inde furit.
Cum ergo atys per eum modum se exercuisset: uenit in id exemplum: ut omnes qui matri deum ministrare cupiunt: seipsos excastrare debeant: dicente Ouidio. in p̄fato libro: Venit in exēplū furor hic mollesq; ministri: Caedunt iactatis uilia membra comis. Nec se ferro excidere sed lapideo cultro demonstrant. Quod etiam Iuuenalis confirmare uidet̄: cum ait in satyra Credo pudicitiam. Ecce furentis Bellonæ matrisq; deum chorus intrat: & igens Semiuir obscoeno facies reuerenda minori: Mollia qui rapta secuit genitalia testa: & reliqua. In quibus ostendere forte uidetur: nō omnes sibi testa genitalia execuisse: sed ille solum qui inter illos est maior: Verum hi cum matri deum sacra litabant. proprio sibi sanguine omnes iungebant: & caput inde rogantes futura præsagire credebant̄. Vnde ait Luca

nus libro primo: Crinem q; rotantes Sanguineum populis ululabant tristia galli.

A tys alius Crœsi lydorũ regis maior natu filius fuit qui: nulla arte custodiri potuit. quin ferro necaretur. Nam teste Herodo. libro histo. i. ab Adrastro uenãdo fortuitu iterfectus fuit. alius eodẽ noĩe eius frater fuit q cũ natus diuq; e līguis educatus eẽtau timoris paternæ necis uocalis euasit. Cuius hæc fuerũt uerba teste Hero. li. hist. i. ἄνθρωπε μὴ κτεῖνε τὸν Κροῖσον. hoc est o homo ne interfice Crœsum.

A tina cum. t. exili & i. latino scribi᷑: fuit teste Seruio sup septimo æne. urbs iuxta põtinas paludes campaniæ quæ ciuitati erũnas inferebãt; unde sic quoq; cognominata fuit. Nam ἄτη: græce latine erũna dicitur: Virgilius tamen dixit: atina potens: tyburq; superbum.

A tlas cum. t. exili imediate sequẽte. l. scribi᷑: mons ẽ mauritaniæ sic quoq; nominatus ab atlãte rege filio Libyæ a quo teste Pli. li. septimo natu. histo. astrologia primũ cõperta fuit. Sed duo mõtes eiusdẽ noĩs in mauritania ab Herodo & aliis nõnullis historicis describun᷑. Vnus qdẽ ꝓpinquior colũnis Herculis. Alter uero in interiora libyæ remotior: quẽ rotũdum eẽ dicit: & altissimũ. Cuius sũmitas nunq̃ uideri põt: qa nubes ab illo nec æstate: nec hyeme diuellun᷑. Quẽ incolæ: ut ille refert unã cæli colũnam esse asserunt. Et ut ferunt poetæ fuit in illum atlas mauritaniæ rex conuersus. Quare in formam uiri Virgi. eum descripsit: cum ait libro ænei. quarto.

Atlantis cinctum assidue cui nubibus atris:
Piniferum caput uento pulsatur & imbri
Nix humeros infusa tegit: tum flumine mento
Præcipitat senis: & glacie riget horrida barba.

Similiter & eadem scriptura hoc est cum. t. simplici ĩmediate subsequente. l. ponitur ab Herodo. ꝑfato lib. histo. iiii. atlas fluuius quidam magnus a sũmo montis æmi uersus septentrionẽ in istrum defluens quem sic quoq; cognominatũ ab atlante arcadiæ rege existimo. Nam teste Seruio sup. viii. ænei. tres fuerunt atlantes. Vnus rex Italiæ: & pater Electræ uxoris Coriti. Alter arcadiæ & pater Maiæ: ex qua Mercurius natus ẽ. Et tertius maurus qui maximus est dictus. Et cui pene reliq̃ oĩa attribuun᷑ ab atlãte atlantiades patronymicum licentia poetica deduci᷑: ut Ouidi. lib. metamor. i. Sedit atlantiades pro atlantides a quo etiam atlantides populi: & atlanticum mare.

A thleta penultima cum. th. aspirato immediate subsequente. l. & ultima cum. t. simplici scribitur: dicitur a nostris pugil & luctator.

A tomus cum. t. exili scribitur: dicitur apud nos indiuisibilis: & indiuidua. Nã ex a cõponi᷑: & τομή: quod est incisio. Lucretius uero atomos minutiones uocauit.

A thochari cum. th. & ch. aspiratis scribi᷑: sunt teste Herodo. populi scythici in Asia. hi teste Pli. lib. vi. naturalis histo. apricis ab oĩ noxio afflatu seclusi collibus eadẽ qua hiperborei deiungun᷑ tẽperie. Et subdit de his priuatim condidit uolumina Homerus sicut Echathus de hyperboreis.

Athos cum. th. aspirato scribitur: mons est inter macedoniam & thraciã. Quare nonnunq̃ mons thraciæ dicitur: ut Homerus in hymno apollinis θρηΐκιος τ᾽ ἄθως. Nonnunq̃ macedoniæ: & aliquando æmoniæ mons dici᷑: quæ sub nomine mãcedoniæ: ut in ea dictiõe uidebimus nõnũq̃ uenit: unde Seneca in Medea: Aemonius illas contulit pestes athos. Seruius uero sup. xii. ænei. Non athos cũ. s. cõsonante in fine: sed athon cum. n. ut appollon scribendũ dixit. Quod auctoritate Virgilii cõprobauit q ibidem dixit. Quantus athon aut quantus aryx. Nec ut ait si athos cũ. s. legeretur: cũ os breuis sit: minime staret uersus. Quin & alio cõprobat. quia athona in accusatiuo facit. Quod ut sane ipse fatetur ab Herodot. & Homero obseruatum nõ fuit. Nam etiã ut puto a nostris cõperi᷑. Nam Virg. li. geor. i. ait: Aut athõ aut rhodopẽ aut alta ceraunia telo Deiicit. Nisi quis dicat eclipsim fieri uel athona rhodopen scribẽdũ eẽ. Estq; altitudinis admirandæ ut historici attestantur: ita ut usq; ad lemnium insulã umbrã ꝓtēdere affirment: q octogintasex milibus passuũ a macedonia separa᷑. de quo Statius li. v. thebaidos ait. Ingenti tellurẽ ꝓximus umbra Vestit athon nemorũq; obseruat imagine pontũ. Et cũ sic arduus fuerit: teste tamẽ Herodoto li. histo. v. nauigatus fuit classibus pficis: & a cõtinenti iussu Xerxis mille qngentis passibus abscissus ẽ: quia & pontẽ sub Strimone fluuio derelictũ: hoc est adeo subcauatum dixit: ut flumen ipsum cursũ supra pontẽ cõficeret. & sub ponte mare inundaret: in dictione Xerxes uidebimus.

A tossa cũ. t. exili hoc ẽ sine aspiratiõe & duplicato. s. scribi᷑: fuit teste Herodo. li. hist. iii. filia Cyri: quam & artystõe sororẽ Darius postq̃ ad regnũ ꝑsarũ sublimatus ẽ uxores accæpit: & ex atossa ut idẽ auctor circa initium libri septimi dixit Darius ipse Xerxem ꝓgenuit: deinde post illum regnauit.

Atrax cũ. t. exili scribi᷑ fluuius ẽ ætoliæ: a quo teste Pli. li. iiii. nat. hi. atraces qdã populi cognominati sunt.

A treus cũ. t. exili & eu. diphthongo ĩ fine scribi᷑: fuit filius Pelopis: & Hippodamiæ: nepos Tantali micenarũ regis & frater Thyestis: de qbus multa narrãtur a poetis: ut a Seneca in Thyeste: & statio in diuersis locis suæ thebaidos. Qui sane ostẽdũt eos fuisse inter se sæuos: adeo ut Thyestes cum Europe fratris uxore cõcũberet; qđ dolẽs atreus liberos ei epulãdos apposuit. Cuius facinoris cũ Thyestes exqreret ultionẽ a diis: respondit illi Apollo posse alio scelere eius facinoris uindicẽ nasci. s. si cũ Pelopia filia sua cõcuberet. Quo fcõ natus ẽ ægisthus: q atreũ iterfecit: & Agamẽnonẽ similit᷑ a bello troiano redeũtẽ iteremit. Seruius sup. i. æne. dixit atreũ apđ Mycenas primũ solis eclipsim iuenisset cur iudẽs frater ex urbe discessit tpe quo eius ꝓbata sũt dcã: & ab atreo atrides deduci᷑: ũde Agamẽnõ & Menelaus a poetis dicti sũt: qđ usurpatũ fuisse dixit Seruius super primum æneidos: q a Plisthonis fuerũt filii.

Athrys cū.th.aspirato & .y.graeco scribit̃:fuit teste Herodoto lib.histo.iiii.thraciae fluuius ĩ istrū defluens.

Atropos cum.t.exili scribitur:Vna dicit̃ ex parcis quae filum frangit:unde cōponit̃ ab.a.quod est sine:&
τροπὴ cōuersio:quasi ad nullius preces cōuertat̃.Nam ut uoluit Homerus tres sūt sorores:quar̃ una
dicit̃ Clotho quae.s.baiulat.alia lachesis q̄ filat.Et tertia Atropos q̄ filū frangit.Ita ut cū alicuius fila di
ruperit morte moriat̃:dicente Martiale in primo:Lanificas nulli tres exorare puellas.
Contigit:obseruant quē statuere diē.Has Martianus dixit superū librarias:& scriptrices:quae.s.sn̄ias
Iouis studio ueritatis excipiūt.Vnde & nōnunq̄ ab auctoribus nostris ꝓ dispositione superū capiunt̃:
iuxta quod ait Iuuenalis in satyra Neuole:Haec exempla para foelicibus:at mea clotho.Et lachesis gau
dent si pascit̃ inguine uenter.Vnde illas quoq; dixit Hesiodus in theogonia nascētibus hominibus bo
num & malum conferre.Quare latine parte teste Gellio li.iii.noctium atticarum ex auctoritate
Varronis imutata littera una a partu nominantur.

Attalus cū duplicato.t.exili & unico.l.scribit̃:fuit ꝑgamenorū rex:q ĩ minori asia cōtra Philippū Romāis
fauit:de quo Liuius diuersis in locis:& Iustinus li.xxxvi.plura scripsere.alter eodē noīe fuerat Neopto
lemi filius frater Olympiae cōiugis Philippi fratris Alexandri magni:q deīde cā fuit mortis Philippi.

Attagen cū duplicato.t.exili scribit̃:auis ē teste Pli.li.x.natura.histo:celebris & uocalis alias:sed capta ob-
mutescens:haec ut ait primū in ionia cōperta fuit:postmodū in gallia & hispania capta.

Attis cū duplici.t.nō aspirato & .i.latino scribitur:Sane teste Seruio sup.i.geor.nō solum attis cū.s.cōsonā
te in fine:sed ēt attin cū.n. scribi pōt:ut delphis & delphin:eleusis & eleusin.Et ut pergit:uerius in.n.
desinunt:qa illud in obliquis habent q̄ in.s.ut attinos delphinos eleusinos:& est attin regio inter acha
iam & macedoniā:quae maxīe graeciae nomē retinet.Nam ab Isthon corinthio siue strictura:in quā de-
finit achaia incipiens:& ꝑ mare aegaeum porrecta usq; in macedoniā & thessaliā.quā ut multi uolūt cū
oi boetia intra suum nomē includit extendit̃:dicta primū attis ab atti filia Graeci successoris Cecropis
a quo & graeci sic quoq; cognominati fuerunt.Deide ab Hellene Pyrrae & Deucalionis filio dicta fuit
hellas:q teste Solino in thessalia natus ē:quo rege ipsi graeci hellenes dicti fuerunt. Nā teste Aristotele
in scdo meteororum:hellenes nūc sunt:qui prius graeci a graeco rege dicti fuerunt. In hac regione fuit
inclita atthenarū ciuitas:campus marathon cū oppido eiusdem nominis athenis satis propinquo.me-
morandus quoque cruentissimis praelis ut in ea dictione uidebimus montes teste Plinio bryleus aegi-
aleus icarius hymettus.Quin & suniū promontoriū:duriscos:poliposter:ebrauronion:Saxa scyronia
athenis propinqua:& ut multi ferūt mons aracinthus:ut in ea dictione uidimus.Nec longe ab athenis
argos oppidū quod Bacchus ipse cōdidit:& plura alia quae longū esset numerare.at uero ab atti re-
gio ipsa attica dicta est:& atticus incola quin & attius.quae oīa cū duplicato.t. scribenda sūt. Virgilius
libro geor.iiii.attias orithia.& similiter oīa descendentia cū geminato.t.scribi debent:& nō.c.ante.t.
ut attaeus.Virgilius in alexi:amphion dircaeus inattaeo aracintho:Similiter Leander & Boreā:qui ra-
puit Orithiam dixit apud Ouidium.xvii.heroidū:Tam gelidus cū sis nō te tamen improbe quondam
ignibus attaeis incaluisse negas.Nam si cū.c.aut.t.scribatur:denotat montem leucadium:qui actius di-
citur:ut Sappho:actaeum populi leucadiumq; uocant.& in eadē epistola:Cur nō actiacas miseram me
mittis ad oras:quod cū.c.ante.t.scribitur.Similiter Virgilius libro aenei.iii.actiaq; iliacis celebramus lit
tora palmis.Et circa finem li.octaui.actius haec cernens arcū intendebat apollo.at uerbū atticisso:quia
ab atti descēdit:cū duplici.t.scribit̃:ut Plautus.Non atticissat:sed sicilissat.& inde atticismus:ut Quin-
tilianus in primo de oratoria institutione:In primis inquit copiā uerborū:quorum in tragoedus graui
tas:ut comoedus elegantias & quidam uelut atticismus:inueniri potest.Et ut quidam putant ēt attili-
us inde deducitur quod si sic esset.cum duplici.t.scribendum erit.

Auctor cū.au.diphthongo & .ct.exilibus scribit̃ ab uerbo graeco:quod est ποιῶ originē significationem
ducere uoluerunt:ita ut poeta:: seu ut dicam factor sit.Nam factor in usu non est:nisi in quibusdam.e.
graeco translatis:ut factorem caeli & terrae:ubi habetur ποιητὴν:hoc est poetā.at nos poetas ceterosq;
operū cōditores auctores uocamus.Et ille qui fecit aliquod opus:qui aegit bellū aūt pacē auctorē opis
& auctorē belli:aut pacis dicimus.Item & hoīem ĩ quo ē ius:ptās: & dignitas. Vnde auctoritas dicta ē.
Liuius:Decreuerūt.n.ut cū populus regem iussisset.Id sic ratum esset si patres auctores fierent:hoc ē
auctoritatē:ut aiunt suā & decretum interponerent:ratū haberent:atq; ratificarent siue cōprobarent
Et alibi:maiores nostri nullā ne priuatam quidē rē agere foeminas sine auctore uoluerūt.Vocanturq;
ēt auctores pupillorū:in quorum administratione infirma aetas resq; eius sūt. Ideoq; filios regum pu-
pillos sub auctoribus fuisse legimus.Paulus iuriscōsultus.Etiā si nō interrogatus tutor auctor fiat:ua-
let auctoritas eius:cū se probare dicit id quod agit̃:hoc est.n.auctorē fieri.Quare auctores sn̄iae alicu-
iusq; cōsiliū uocantur hi:quorum sn̄iam cōsiliumq; secuti sumus.Et duces militū auctores uocabantur.
Vnde auctorare obligare est & subiectū facere.Sed quaerit Seruius super Donati artē auctor utrū per
se an de uerbo oriatur:Et respondit in haec uerba dicēs:Sed ē sciendū q; a se nascit̃.Nā illud qđ ē augeo
ne nos deducat quod inde ueniat.aliud.n.est augere:aliud auctorem esse.haec ille.Quid quod auctorē
nullo pacto dicere possumus auctorē.Nam auctor sine.u.littera ab ago descēdit.Et dicitur orator quĩ
agit cāmquiq; gestū uultus & corporis agit:unde oratio ab ipsa ꝓnunciatiōe dcā est.Quin & orō scri-
pta actio est appellata.Item comoedus & tragoedus.i.histrio.qui agit gestus in scaena & quod huic ge-
neri simillimū ē qui agit attelanas:& mimus omnis auctor uocari pōt.Et partes comoediae actus dicit̃.

Auctoratum cum.au.diphthongo &.ct.exilibus scribitur:ab auctorare descendit:significatq; obligatum & subiectum. Liuius li.xlvi.ab urbe. Signo inquit suo impressas tabellas misit:& uero pignore uelut auctoratum sibi proditoré iratus é.i.obligatum & subiectum. Valerius maximus li.ix. Auctorato inquit locus officio. Suetonius li.iii.de legendo uel auctorãdo milite:ac legionũ:& auxiliorũ descriptõe.
Auctoramentũ similiter scribit:& ab auctorãdo militẽ deducit. Nã quasi obligationẽ nexumq;:uel quasi stipendium quoddã:& preciũ cuiusdã militiæ ac pugnæ actionesq; designare uidet. Quintilianus: Nec difficilẽ sane sub illo præsertim auctoramento habuisset missionẽ:sed noluit gladiator uiuere. Cicero Quorum ipsa merces auctoramentũ seruitutis est. Seneca li.vii.epistolarũ: Nullum sine auctoramẽto malum est.auaritia pecuniã promittit:luxuria uarias uoluptates.ambitio purpurã & plausũ: & ex hoc potentiã:& quicquid potentia potest:mercede te uitia sollicitant.
Auctio cũ.ct.exilibus &.i.latino scribit:& latinã hẽre deriuationẽ:ac magis ab augeo:q̃ ab auctorãdo deduci existimo. Nã uenditio quædã in publico ac loco celebri:q̃ p icrementũ p̃cii:hoc ẽ plus offerẽtis fieri uidebat. Et hĩc auctionari uẽdere dicebat:qđ publice & sub hasta p augmentũ p̃cii uendebant. Nec hoc mõ ea uẽdi dicebant:quæ ad esũ uidebat:sed q̃ ad alios usus. Nec fere nisi q̃ penes aliũ i usu fuerũt
Augias cũ.i.latino scribit:in quod ei diphthongus conuersa fuit.& fuit teste Homero li.xi.iliados.epiorũ rex siue elidẽsium:qui bellum gessit cum Neleo piliorum rege.
Aula cũ.au.diphthongo scribit trãsfert a nostris atriũ:at aula p olla Plauto uetustissimisq; relinquimus.
Aulæa cũ.æ.diphthongo in penul.scribit:uelamina sũt de picturis intexta:quæ primũ in aula attali regis Asiæ q populum Romanum heredẽ scripsit inuenta sunt. Virgil.li.georgi.iii.purpurea intexti tollant aulæa britãni. Vnde ab αυλη.quod est aula nomen assumpsere.
Aulis cũ.au.diphthongo &.i.latino scribit:nõ ẽ isula ut ignari qdã putãt. Sed teste Strabone approbatissimo historice iter græcos regiuncula ẽ boetiæ petrosa:& ciuitas eiusdẽ nois:iuxta quã portus ẽ qngẽtarũ nauiũ rapax Euripo Chalcidico pximus. Idẽ inuere uidet Home.li.ilia.ii. Plinius ẽt lib.iiii. natu. hist.ubi de isulis maris ægæi atq; ipsa Euboia ptractat iqt ex aduerso icõtinẽti aulis ẽ:& agẽdo de boetia:in ipsis inqt faucibus Euripi:quẽ facit Euboica obiecta insula.aulis nobilis ẽ portus:quẽ boetii ãtiqtus dixere hyamas. Idẽ Põponius cõfirmauit dicẽs:aulis agamẽnoniæ graiorũq; classis i Troiã cõiuratium statio. Vnde boetiæ portus dicit:in qbus detẽtæ fuerũt graiorũ naues:dicente Ouidio li.meta.xii.
Nec dilata foret uindicta nisi æquora sæui
Inuia fecissent uentiq;:boeta tellus.
Aulide piscosa puppes tenuisset ituras.
In eo loco coniurauerunt græci.nõ ante reuersuri.q̃ ilion caperet:ut Dido ad æneam apud Virgil.lib. æneidos.iiii. Non ego cum danais troianam excindere gentem aulide iuraui.
Auras cũ.au.diphthongo sequente.r.scribitur:fluuius est teste Herodoto lib.historiarum.iiii.grandis ab æmo descendens:& in Istrum defluens.
Aurum cũ.au.diphthongo scribit:græcũ eẽ quidã putãt. Nã teste Festo Hippocrates medicus ab inuentore cognominatũ illud putauit:quẽ uocitatũ dixit αυριον:& ĩde thessaurus. Qui uero latinũ uolunt a similitudine coloris auroræ nomẽ traxisse existimant.alii uero ab aura.i.splẽdore teste Seruio super vi.ænei.dictũ putant:dicente Virgili. Discolor unde auri p ramos aura refulsit.i.splendor. Et Horatii. tua ne tradet aura maritos:hoc est splendor. Nõnulli uero quia mentem hominum auertat.
Auschisæ cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:populi sunt in libia ultra barcæos:iuxta quos uersus mare sunt bacales.ut ostendit Herodotus libro historiarum.iiii.
Autocanes absq; aliqua aspiratione scribitur:mons ponitur ab Homero in himnis.
Autonoe cum.t.exili & oe.diuisis litteris in fine scribitur:fuit Cadmi thebarum regis filia ex Hermione coniuge:ut scribit Hesiodus in theogonia:& Ouidius lib.metamor.iii.
Automedõ cũ.au.diphthõgo i prima.&.t.exili sequẽte.o.scribit:nõnulli uero ex nostris loco ipsius.o.posuerũt.u.& dicũt autumedõ.fuit achillis armiger seu auriga.ut Virg.li.æneid.ii. Et quorum agitator achillis armiger automedõ. Idem Oui.li.i.de arte.nõquid achilleos iter fera p̃lia fida Deseruit leuitas:automedontis equos:a quo id quoq; tractũ est:ut cũ aliquẽ aurigã assignare cupimus.atq; isigni arte adnotare ob illius excellentiã automedontis noĩe uocitemus. Quare Iuuena.in prima satyra cũ de illo loqueretur Qui bona donauit p̃sepibus:& caret omni maiorum censu ait:dum puolat axe citato:Flaminiã puer automedon:nam lora tenebat.hoc est æquale automedonti ostendebat se habere aurigam.
Autolycus absq; aliqua aspiratione & unico.l.atq;.y.græco scribitur:fuit uir græcus ex eleone urbe boetiæ de quo Homerus libro iliados meminit.
Axylus cũ.y.græco & unico.l.scribit hẽtq; apđ græcos accẽtũ i prima:fuit phryx ex ciuitate arisbe filius Teuthranidis.hic teste Home.li.vi.ilia.fuit hõ:pq̃ beatus oibus q ad uictũ mortaliũ ptinent.& in isigni arisbe agẽs oẽs:q illac iter igrediebant;qua erat beniuolẽtia humanitate clæmentia excipiebat:qui cũ a Diomede in bello Troiano interficeret:nemo succurrens qui ab atroci eũ morte potuit eripere..
Axiochus cũ.i.latino &.ch.aspirato scribit:nomen fuit philosophi:cui Plato librum de morte inscripsit.
Axis cũ.i.latino a nobis scribit:a græcis uero αξων dicit:& pprie ea linea q̃ ab uno mundi polo in alterũ tendit.ad cuius similitudinẽ stipes ille teres circa quẽ tota currus uertit axis dicit. Virgi.lib.georgi.iii. Post ualido nitens sub pondere faginus axis. Nonnunq̃ uero & pro tota rheda uel curru positum cõpe

ritur.ut Iuuenalis in satyra Crispini: Dignus aricinos qui mendicaret ad axes: idest ad currus Ariciam
uel aricina nemora adeuntes. Aliquádo aût & ꝑ septentrionali polo positum fuit: uel ut ait Festus pro
septentrionali pte cæli. Vir. libro geor. secundo: Quæ terga obuerterit axi.i. septétrioni. Quin & pro
ipso cælo absolute idem poeta nonnunꝗ posuit: ut libro. iiii. æneidos cum ait: Vltimus æthiopû locus
est: ubi maxius atlas Axé humero torquet.i. cælû sustinet: qn & teste Festo tabula secilis axis appellat̃.

A xius cum. i. latino scribit̃: dicitur ab Homero libro iliados secûdo fluuius ουκαλλιστονυδὼν: hoc est
cuius pulcherrima est aqua. Nam ut ait licet spaciosus sit: tamen usqꝫ ad imum est lucidissimus: ut nul-
lus in toto orbe terrarum sit speciosior. Hic teste Herodoto libro historiarum septimo per omnem.
Mygdoniam: quæ pars est Mecedoniæ profluens iuxta Chalestram urbem in mare ægæum cadit.

A zymus cum. z. consonante & y. græco scribitur: ad apud nos dicitur: quod est sine fermento. Nam com
ponitur ex. a. quod est sine: & ζυμη fermentum.

A zius cum. i. latino utrobiqꝫ scribitur: palus est in Libya.

A zotus cum. t. exili scribitur: urbs fuit Syriæ.

b

Abylon cum. y. græco & unico. l. scribitur: nomen est urbis in Chaldææ: de
qua Lucanus: Cûqꝫ superba foret Babylon spolianda trophæis. Hæc adeo
nobilis fuit: ut Chaldæam totam: & Mesopotamiam a se Babyloniá dixe-
rit: quæ simili modo & in penultima cû. i. latino scribitur. Hác omnes græ-
ci & latini historici pariter & poetæ a Semiramide regina conditá referût
dicente Ouidio libro metamorphhoseos. quarto: Vbi dicit̃ altam Coctili-
bus muris cinxisse Semiramis urbé: de quo in dictione Semiramis plene in
debimus. Huius muri igit̃ teste Philostrato in uita Apollonii tyanei trecé
torum & octoginta studiorû circuitû detinebát. Plini. uero libro historiæ
naturalis sexto murorû dixit amplitudinem fuisse sexaginta quattuor mili
um passuum: crossitudinem quinquaginta cubitorû. Altitudiné uero qua-
ter tantum. Itaqꝫ fuit moenibus ac hortis pensilibus: temploqꝫ & arce maxime admirabilis.

Bacchus prima dei init in. c. exili & ultima cû. ch. aspirato scribit̃: fuit Iouis filius ex Semele Cadmi filia: ut
poetæ omnes attestantur: de quo Ouidius libro metamorphoseos tertio plene omnia pertractauit: &
ut græci quidam grammatici dicunt deriuatur a βακχεύω: quod est furo uel insanio. Hic primus In-
diam subiecit: & primus apud græcos docuit uisi usum: ut testis est Capella libro de nuptiis Mercurii.
Quamobrem teste Festo illi a poetis cornua dantur: eo q hoîes nimio uino truces fiant. Vnde Sapho
ad Phaonem ait: Accedant capiti cornua Bacchus eris. Quin & pro hasta thyrsum ferratum tecta cus
pidine pampino illum ferre dicebant: ut Seneca in Hercule furente:

Adsit Lacurgi domitor: & rubri maris
Tectam uirenti cuspidinem chirso gerens: de quibus latius in dictione Dionysius uidebimus. Quin &
illius currum trahi a tigribus dicunt: dicente Statio: Promouet effrenæ dextra leuaqꝫ sequuntur.
Lynces: & uda mero lábû retiacula tigres. Nônûꝗ uero & muliebri hitu ornasse se illi ferût: dicéte Se.

Non erubescit Bacchus fusos tener
Spersisse crines: nec manu molli leuem.
Vibrare thirsum cum paruum forti gradu
Auro decorum syrma barbaricum trahit.

Post multa uirtus opera laxari solet. Et ut testis est Plinius libro septimo naturalis historiæ: Emere ac
uendere instituit Liber pater. Oîa igit̃ descédétia a Baccho similiter cum duplici. c. & secundo aspirato
scribuntur: ut bacchicus. Ouidius libro primo tristium: Deme meis hederas bacchica serta comis. Eo-
dem modo bacchaides: quod etiam cû. i. latino scribitur: ut idem libro quinto eiusdem opis. Et me bac
chaides iudice falsus erat. Simili mô bacchides & bacchiades scribunt̃ a Baccho. At bacca pro granulo
ut supra uidimus latinû est: & cum duplici. c. absqꝫ aliqua aspiratiôe scribit̃: & inde baccatum sine aspi-
ratione: qđ diuersas habet baccas. Virgil. libro æneidos primo: Colloqꝫ monile Baccatum. Quod si a
Baccho trahatur: cum. ch. aspirato scribendum est: ut est id Virgilii libro æneidos tertio: Bacchatamqꝫ
iugis Naxon uiridemqꝫ Donysam: & uerbum bacchor: ut idem libro tertio eiusdem poematis: Sæuit
inops animi: totamqꝫ incensa per urbem Bacchatur.

Bacchanalia cum duplici. c. secundo aspirato scribit̃: & a Baccho deducitur. Nam sacra quædam acchi di-
cta fuerunt: q teste Liuio libro. viii. de bello macedonico huiuscemodi fuere. Græcus ignobilis in He-
truriam primum uenit sacrificulus & uates. Sed occultorum sacrorum initia primo paucis fuerunt tra
dita uiris & mulieribus: & fuerunt additæ uoluptates meri & epularû: ut multorû animi allicerentur.
Cumqꝫ uinû animos: nos: & mixtæ uiris fœminæ ætatis teneræ oém pudoré extinxisset: corruptelæ
oîs generis fiebát. Sicqꝫ stupra ingenuorûqꝫ et fœminarû ꝓmiscua in his sacris erát multa dolo: sed p
tum plurima parabant. Hæc religio uerius morbus pestifer Romá ab Hetruria penetrauit: cuius faci
nora fuerût aliquádiu tacita. Tandé noticia eius facinoris ad Posthumû consulé p. P. Ebutiû adolescen-
tem: & Ebutiá fœiam hispaniam deuenit per modû: q late a Liuio in præfato libro narratur. Vnde di
xit Iuuena. Qui curios simulant: & bacchanalia uiuunt: fuerunt nanqꝫ sacra Bacchi orgia & trieterica:
de quibus in suis dictionibus uidebimus. Sacrificabatur Baccho caper: quia maxime uitibus capra no-

cet:ut late monstrauit Virgilius libro georgicorum secundo. Erat etiam illi uannus consecrata:ut Virgilius libro georgicorum primo:Et mistica uannus Iaccho. Eo q illius sacra teste Seruio ad animarum purgationem pertinebant:quod per uannum designabatur:quo fruges purgabantur.

Bacchiadæ cum duplicato.c.& scdo aspirato:atq;.i.latino scribitur:dicti fuerunt q e Corintho effecti exu

B les in Siciliam deuenerunt:& urbē inter Epichinnum & Pelorū ædificantes siculi facti sunt:de quibus dixit Oui.libro metamorpho.quinto cum Plutonis iter describeret Proserpinam deferentis.

Et quia bacchiadæ bimari genus orta corintho
Inter inæquales posuerunt mœnia portus.

Bacchius eodem modo scribitur:genus est pedis:quo in carminibus sacrorum bacchi utebanť.Cōstatq; ex prima breui & duabus sequentibus longis:ut Horatius in primo carminum: Lidia dic per omnes: qui uersiculos constant ex coriambo & bacchio.

Bactrius cum.ct.exilibus &.i.latino scribitur:fluuius est scithatum:a quo populi quidam circa illū inhabitantes teste Hero.lib.histo.vii.bactriani dicūtur.Et in bactria in plurali numero prouincia dicitur.

Bactara cū.ct.simplicibus scribiť:puincia ē Scithiæ ultra Assiriā a flumine bactrio cognoīata:estq; generis neutri & numeri pluralis:ut Vir.li.geor.secundo:Neq; bactra neq; indi Laudibus italiæ certent.

Bactriani cū.ct.exilibus scribiť:populi sūt teste Herodoto lib.histo.Asiæ:scithis prop:q. Quos Curtius dixit bellicosos plurimū:& assuetos uiuere rapto:q̄re pǽrū lusus abominantes sp uersabanť in armis.

Bacales cum unico.c.exili & unico.l.scribitur:populi sunt teste Herodoto libro historiarum quarto parin in Libia auschisis contermini.iuxta mare habitantes.

Bænacus cum æ.diphthongo &.c.exili a græcis scribiť:lacus est Galliæ cisalpinæ in agro ueronēsi inter arctas montium fauces positus:adeo ut inter illos impetu coacti uenti lacum more maris exagitēt:dicente Virg.lib.geor.secundo:Fluctibus & fremitu assurgens bænace marino.Cuius maior longitudo in trigintaduo miliaria extenditur:latitudo ad plus sexdecim:& ad sex minus protensa ē. Ex hoc mātuanus lacus exoriť:ex quo Mincius fluuius uirgilianus decurrit in padum.

Bagæus cum æ.diphthongo in penultima scribitur:nomen fuit uiri:cuius astu Oroetes sardium præfectus trucidatus fuit:in ea dictione uidebimus:

Baiæ cum.i.latino scribitur:ciuitas fuit Campaniæ inter puteolos & montem Miseni: secus campanum mare sita. Sic quoq; cognominata teste Seruio super tertio & sexto æneidos a baio Vlyxis socio illic sepulto.Fuitq; olim hæc urbs temperiæ aeris:& romanorū frequentia atq; ornamentis ædificiorum celeberrima:dicente Martiale ad Flaccum.

Vt mille laudem Flacce uersibus baias
Laudabo digne:non tamen satis baias:

Balena cum unico.l.&.e.diphthongo a nostris scribiť:a græcis uero loco.p.poniť.ph.aspiratum:ac diciť phalena:quasi conspicua.Nam ut uidimus sæpe.p.in.b.ob uicinitatē litterarū cōmutamus:& aspirationem nonnunq a.p.abiicimus:bælua est marina:quæ ad magnitudinem immensam excrescit.

Balista a qbusdam ex nostris cum unico.l.scribiť:sed qa prima ēt apud nostros longa est:& a græcis semper cum duplici.l.signať:uideť apud nos ēt cū duplicato.l.scribi debere.Nam a βο λλω uerbo græco quod latine est iacio deducitur.Et a græcis ꝑ tormēto cōcutiēte muros accipiť.Quod & poetæ nostri obseruauere.Oui.libeo primo de tristibus.Quā graue ballistæ mœnia pullat onus: & li.xi.metamor.

Nam leuius pulsata sonat:q ferreus olim.
Cū laceras aries:ballistaq; cōcutit arcu: Luca.uero pro instrō hastam q̄dā iaciente accæpisse uř cū ait:
Neq; enim solis excussa lacertis
Lancea:sed tenso balistæ turbine rapta.
Haud unum contenta latus transire quiescit.Sane græci in ultima.r.unum addunt:& dicunt balistram quod nostri forte ob dulciorem apud nos sonum abiecerunt.

Baleares insulæ cū unico.l.scribitur:eo q apud poetas nostros primā ea dictio corripiat. Virg.lib.primo geor.Stuppea torquētē balearis uerbera fundæ. unde putāt nōnulli Virgiliū eius deriuationē traxisse magis a baleo Herculis comite:quæ dictio cū unico.l.scribiť:& q teste Liuio lib xl.ibidem ab Hercule derelictus fuit:cū ad Gerionē nauigasset:q a βαλλω:qd ē iacio: quod primā ꝑducit:a quo etiam ut alii uolunt p ablationē unius.l.deduci potuit.Nam sūt insulæ in hispanico mari sitæ:quarū incolas primitus fundarū usum cōperisse dixit Vegetius libro primo de re militari:& ita perite exercuisse:ut mres paruos filios nullum cibum contingere sinerēt:nisi quem ex funda destinato lapide ꝑcussissent.Quo solo tælo:ut dixit Liuius libro octauo de secundo bello punico semper nisi sunt usq; ad id bellum.

Balsamū cum unico.m.scribiť:arbuscula sola est inter arbores neutri generis:uti similior:q myrto: ut dixit Pli.lib.xii.natur.histo.Nam ut ait maleolis seriť:& īplet colles uinearū:mō inciditur uitreo lapideo osseis ut cultellis:ferrro læduntur uitalia.Idē prius dixerat.Oībus odoribus p̄fertur balsamū uni terraæ iudææ cōcessum:quondā in duobus tamē hortis utroq; regio.Altero iugerū uiginti nō āplius.A ltero paucioru ostēdēte arbustū.Et subdit:Nūc hæc arbor tributa pendit cū sua gēte.Sane huius succus opobalsamū diciť miri odoris:& uirtutis:quasi οποσ.i.succus balsami. Cuius teste Pli. summa est ꝓbatio ut lac coaguler:& in ueste maculas nō faciat.Xilobalsamū uero diciť eius arboris lignū.Nā ξυλον græce latine lignū diciť.At carpobalsamū eius diciť arboris fructus.Nā καρποσ græce latie fructus diciť.

Bambacium apud antiquos quosdam græcos comperi: quin & bambicium cum.c.exili & .i. utrobiq; q̃d' est ex sonu eius instrumenti: quo conficitur: nomen deductum puto.

Baptismus & baptisma utrunq; apud nostros comperitur cum.p.& .t.exilibus: atq; .i. latino scribitur: dici potest a nostris immersio uel intinctio. Nam deriuatur a uerbo βαπτίζω: quod est mergo.

Barce cũ.c.exili scribit̃: fuit nutrix Sichæi: dicẽte Virgilio li. æneidos quarto: Tũ breuiter Barcen nutricẽ affata Sichæi. Fuit ẽt eodẽ noĩe regina quædã Libiæ: a qua ciuitas q̃dã Pẽtapoleos nomen sortita fuit.

Barcæi cum.c.exili & .æ.diphthongo scribitur in penultima: populi sunt teste Seruio super quarto æneidos propinqui Carthagini. Vibius uero dixit illos maurorũ esse populos in Aphrica: de quibus Virgilius Lateq; furentes Barcæi: & ut puto a Barce uel nutrice Sichæi: uel alia quæ regina fuit cognominati. Vnde Hamilchar cartaginensis Barca cum.c.simplici cognominatur.

Barathrum cum.th.aspirato scribit̃: ponit̃ pro loco p̃cipiti: & inferno: unde emergi non possit. Nam deducitur ab eo quod est βαθυ: idest profundum. Vnde Iuppiter apud Home. circa initium libri octaui iliados: cum cõmutaretur illi deorũ qui sibi inobediens fuerit inquit illum in atrum: & tam procul in ç positum deiciam tartarum: ubi subter ima terrarum cum ferreis portis atq; æreis foribus altissimũ barathrum: est tanta infernum profunditate demersum: quanta est a cælo in terram.

Barbarus cũ.b.etiã ut secũda q̃ in prima scribit̃: as dicit̃ q inepte loquit̃. Vnde Sophocles in Electrã: τὴν βάρβαρον σὴν γλῶσσαν ... Et inde barbaricus cũ.c.simplici: ut Vir. libro secundo æneidos.

Barbarico postes auro spoliisq; superbi. Deducitur etiam inde barbarismus:

Barbarismus cum.i.latino scribit̃: & a barbaro deducitur. Nam uitiũ est quod in singulis uerbis cõmittitur scribendo scilicet aut loquẽdo. Nam q̃d' male scribit̃ male etiã dici necesse est. Non aũt cõtra quæ uitiose dixeris & scripto peccant. Peccamus eni scribendo & loquendo adiectione: detractatione: trãsmutatione litterarum uel syllabarum: complectione: diuisione: aspiratione. sono: & similibus.

Barbiton cum.i.latino & .c.exili scribit̃: genus est quoddam instrumenti musici: & p̃cipue liricis q̃ aptissimum: ut scripsit Iulius Pollux ad Commodum Cæsarem in libro de uocabulis rerum: quod solum ex nominibus desinentibus in on habemus fœminini generis. Sappho ad Phaonem.

Non facit ad lachrymas barbiton ulla meas.

Barrhus cum duplicato.r. & secundo aspirato scribitur: comperi apud græcos positum pro elephanto: a cuius ossis similitudine dentes barrhos nonnulli dixere: Horatius: Quid tibi uis mulier nigris dignissima barrhis: Et inde barrhire: & ebur tractum quidam uolunt.

Basis cum unico.s. & .i.latino scribitur: dici potest a nostris sustentamentum.

Basileus cum.i.latino & unico.l.atq; .eu.diphthongo scribitur: dicitur a nostris quasi basis λαοῦ. idest sustentamentum populi.

Basiliscus cum.i.latino utrobiq; & unico.l.atq; .c.exili scribit̃: dicit̃ a nostris regulus. Nam diminutiuum est eius quod diximus basileus. Quo sane noĩe serpentis genus quoddam pessimum cognominat̃: q teste Plinio libro octauo natu. histo. habitat in solitudinibus Aphricæ cum candida in capite macula. uelut quodam diademate adornatus: acutissimum habet caput: rubeos oculos: & colorem ad nigredinẽ uergentem. Est malum singulare in terris: de quo multa Lucanus in nono: ubi hæc etiam ait.

Sibilaq; effundens cunctas terrentia pestes
Ante uenena nocens late sibi summouet omne
Vulgus: & in uacua regnat basiliscus arena.

Bassarides cum duplicato.s. & .i.latino scribit̃: ut apud antiquissimum quendam comperi: dictæ sunt bacchæ mulsariæ: quæ sane expositio præ cæteris: quas audiuerim placuit. Et conformis uidet̃ ei quod dixit Persius: Et raptum uitulo caput ablatura superbo bassaris: Nam finxisse uidet̃ poeta ille Agaue ablaturam caput Pentheo: tanq̃ uitulo superbo & fastidienti sacra bacchi: licet alii ẽt aliter finxerint.

Bastarnæ cum.t.exili scribit̃: populi erant ultra Danubiũ: q̃ a Perseo Philippi Macedoniæ regis filio sollicitati transire flumẽ glacie constratũ inextimabili equorũ agmine hoĩumq; multitudine una improuide p̃cederent: enormitate ponderis & cõcussione pedũ dissoluta fluminis superficie oẽs pene summersi sunt. paucis in utraq; ripa restantibus. His contermini sunt rhoxolani: unde in triumphalibus Titi Plauti apud Tibor scriptũ habet̃: Regibus bastarnorũ & rhoxolanorũ filios hostibus ereptos remisit

Bathani cũ.th.aspirato scribitur & deriuatur a βαθυ: quod apud nos altum seu profundũ dicit̃. populi sũt germanorum: de quibus Lucanus: bathaniq; truces: quos ære recuruo Stridentes acuere tubæ.

Batrachus cum.ch.aspirato scribitur: dicitur a nostris rana: & fuit nomen sculptoris proprium: ut ostendit Plinius libro trigesimo sexto.

Batrachomyomachia cum.t.simplici & .ch.aspirato utrobiq; & cum.y.græco nisi in penultima: quæ cũ i.latino scribitur: dicitur ranarum murumq; pugna. Nam componitur ex βατράχων idest ranarum: & μυῶν idest murum: & μάχη bellum.

Bathyllus cum.th.aspirato & .y.græco atq; duplicato.l.scribitur. Nam diminutiuũ est a βαθυ quod est altum seu profundum: fuit nomen adolescentis samii: quẽ Anacreon poeta teius ardenter amauit: ut in dictione Anacreon uidimus: fuit ioculator & saltator: ut Iuuenalis: Molli saltante bathillo.

Battus cum unico.t.exili scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarũ.iiii. filius Cirni regis insulæ theram in Aristeus suo nomine dictus: sed Battus teste Iustino circa finem libri.xiii. propter linguæ obligationem

cognominatus. Hic postea Cyrenē urbem aedificauit in Libia: ut uidebimus in dictione Cirene. Herodotus uero putat Batum dictum hoc est regem: quia sic ut ait lingua libica rex cognominatur.

Battus cum duplici. t. exili scribitur: fuit hoc nomine uocatus pastor quidā: qui ut fingit Theocritus cum iuuencos oleas corrodentes fugare uoluisset: & paulo inconsiderantius per quendam excurrisset collē parua spina in eius talum defixa fuit. Quare dolore percitus socium: ut Corydon nomen erat ac clamauit. ut sibi spinam euelleret. quam cum intentis oculis uix ille prospiceret: ac summis unguibus eluisset: his uerbis cum admiratione batto mōstrauit ος 5ι Χονεςι τοτυμμακάι αλικονανδραδαμαζει: hoc est q̄ parua quidem spina tam robustum uirum domat: melius id graece: sed sat sit sententiam explicasse. Nam per id pulchre nos admirabilis poeta annotauit: Robusta corpora ualidasq̧ uires habentia: q̄ paruo leuiq̧ ictu frangerentur. Qua de re sapientissime Homerus: Nihil homine imbecilius nutrire terram asseruauit. alter Battus fuit similiter pastor. Et ab Ouidio libro metamor. secundo transformatur in indicem: idest lapidem: quo discernuntur gradus auri & argenti.

Bdellū cū. d. post. b. & duplici. l. scribit: atq̧. i. latino: est teste Pli. lib. xii. natur. histo. arbor nigra: magnitudine oleae. folio uero & robore similis caprifici. Haec in ait in bactrianis nominatissima nascitur.

Bebrycia antepenultima cum. y. graeco: & penultima cum. c. exili & . i. latino scribit: regio est: quae postea dicta fuit Bithynia a Bithyno rege: ut testis est Solinus. Et est proxima troadi in introitu ad pontum, inde bebricius. Virgilius libro aeneidos quinto locutus de bute ait: Qui se bibricia ueniens amici de gēte ferebat. Et Lucanus lib. vi. Pinguis bebrycio discessit uomere sulcus.

Bebryacū cū. y. graeco & . c. exili scribit: fuit Cornelio Tacito uicus situs iter Veronā & Cremonā duabus romāis cladibꝰ notus ī faustusq̧: de quo meīt iuue. ut uidebimus in dictiōe pathicus hodie uero dr̄ labia

Beliar cum unico. l. & . i. latino scribitur nomen est daemonis.

Belides cū unico. l. ab aliq̄bus. A nōnullis uero graecorū & latinorū cū duplicato. l. & . i. latīo scribit: fuerūt q̄nquaginta ex diuersis uxoribus filiae Danai filii Beli: unde dictae sūt belides Quas pater Aegistheus cū parē filiorū numerū hēret: filiis suis in matrimoniū collocare uolebat: Sed Danaus oraculi respōso exteritus: his prorsus assentire nolebat. Nā respōderat Apollo Danaū ipsum manibus unius ex filiis Aegisthi: quē generū hēret occidendū eē: sed pene ad haec matrimonia cōficiēda coactus: filias in hūc modū subornauit: ut cū ad uirorū thalamos accederēt. abscōdtos gladios secū deportarēt: & uiros suos ea prima nocte interficerēt: Quos utiq̧ omnes excepta minore natu Hipmestra interfecerunt: quae Lino uiro suo miserta pepercit. A quo tractu tp̄is Danaus ipse detruncatus fuit: de q̄bus Iuuena. in satyra Credo pudicitiā meminit: q̄do dixit: Occurrent multae tibi belides: & sic ipsā penultimā corripit.

Bellona cum duplicato. l. scribitur: dicebat dea belli: & Martis soror: quam quidā Palladem fuisse asserit: Cui ex proprio sanguine sacerdotes sacrificabant: ut dixit Lactantius li. primo institutionū. Quod Lucanus similiter libro primo tetigit cum ait: Tum quos sectis bellona lacertis Saeua mouet cecinere deos: Et Iuuenalis in satyra Crispini Sed ut phanaticus oestro Percussus bellona tuo diuinat. Ante huius templū ut dixit Festus Romae collumella erat. quae bellica dicebat: super quā hastā iacebāt: cum bellū indicebatur. Nam ab illa uocabulum bellum deductum quidam putant: Et dicitur bellum teste Seruio super octauo aeneidos: tempus omne: quo uel praeparatur aliquid pugnae necessarium: uel quo pugna geritur: praelium autem dicitur conflictus ipse bellorum.

Bellerophontes cum duplicato. l. imediate subsequente. e. absq̧ diphthongo: atq̧. t. exili in fine scribitur: hic teste Homero li. iliados sexto: fuit Glauci regis Ephirae filius inclito decore conspicuus & uirtutis maximae. Sed adolescēs Praeto filio Abantis regno Ephirae priuatus: in uictoris regia iussu regis degebat: Cuius inclita forma capta Sthenoboea Praeti regis uxor: quā Homerus solus Anteā uocat illum de libidine requisiuit: pro cuius mercede regnum coniugis promitebat. Quod cum illa impetrare ab eo non posset: ueritane regi eam ille criminaretur: praeueniens Bellerophonte marito accusauit. asserens eum sibi uim inferre uoluisse. At rex cum Bellerophontem diligeret: nec de illo supplicium ipse sumere uellet: ad Heuriem liciorum regem & Sthenoboeae patrē illū transmisit cū litteris indicātibus uoluisse eum filiae pudicitiam auferre. Qui cū se de illo occulte uindicare uellet: diuersis eū periculis ut chimaerae: & aliis uariis bellis obiecit: e q̄bꝰ ꝓ uictor & triūphator euadēs. ultimo aduersum amazones eius regnū infestantes illū misit: quas ille superatas in suos terminos redire coegit. Quāobrē Heuries tantā Bellerophontis uirtutē cōspiciens: nō solū ipsū miseratus ē: sed Achimene alteram filiam: & Stenoboeae sororē cum pte regni illi uxorē dedit. Quod postq̄ Sthenoboea cognouit seipsam interemit. Quae omnia Iuuena. tetigit ea satyra: quae incipit Omnibus in terris cum ait: Sed casto q̄d forma nocet. q̄d ꝓfuit immo Hippoplito graue ꝓpositum: quid Bellorophonti Erubuit nempe ceu fastidita repulsa. Nec Sthenoboea minusq̄ crassa excanduit: & se Concussere ambae. Similiter Horati. in odis: Vt Proetum mulier perfida credulum falsis impulerit Criminibus nimis casto Bellerophonti.

Berecyntus absq̧ aliqua aspiratione & . y. graeco secundum Seruium in nonum aeneidos scribitur: mōs ē & oppidum Phrygiae iuxta Sangarium fluuium: ubi magno cultu uenerabitur deorum mater: a quo frequenter berecyntia ipsam uocata fuit. Et ut ait Seruius annotauerunt antiqui differentiam inter hunc & montem Deli per detractionem aspirationis ab ultima.

Berecyntia cum. c. exili sequente: y. graeco & . t. similiter non aspirato sequente. i. latino in penultima scribitur: cuius causam in praecedenti dictione uidimus: fuit deum mater: sic a monte Phrigiae cognoīata

Oui.lib.fast.iiii.Quod bene mutarit sedē berecintia dixit: de q̄ late uidebimus in dictione Cibele. At Cinthia cū.th.aspirato scribit̄:quia a monte Deli sic quoq; cognoīatur:ut in ea dictione uidebimus.

B ergomū cū.o.in penultima scribit̄:dictio est nec graeca nec latina:sed barbara:oppidū est in Gallia cisalpina a gallis senonibus militibus Brēni teste Policrato condita:quoq; lingua p id uocabulum montana urbs designatur: unde bergomenses ciues nuncupantur. Verum Pergamum cum.p.in initio & a.in penultima scriptum oppidum fuit nobilissimū in minori Asia regia Attali:& patria Galieni. Vnde pergamē & non pergamenses dicti sunt ab hac ciuitate ob penuriam chartae ab Attalo rege missa est membranarum copia:quae ab oppido pergamenae dicta sunt.

B erillus cum.i.latino & duplicato.l.scribitur:genus est lapidis coloris pallidi & transpentis:de quo pocula fieri apud nobiles romanos ostendit Iuue.cum ait i satyra:Si te propositi:Heliadum crustas: & inaequales berillos:uel ob caelaturam:uel ob impositos lapides praeciosos. Nam byrrho ut multi gēmas ad pocula transfert:ut idem poeta dixit.

B eronice cum.i.latīo &.c.exili scribitur:fuit una Ptolomaei Philadelphi mater:cui a Philemone pfecto regis teste Pli.in ultimo naturalis historiae topathium importatum fuit:quod illi mire placuit. Ex quo facta deinde fuit statua Arsinoae Philadelphi uxori quattuor cubitorum:& sacrata ī delubro: quod aureum cognominabatur. Altera fuit eius Philadelphi filia:& soror Ptolomaei Euergetis:uxorq; Antiochi filii Seleuci primi. Aliam scribit memorādam Iosephus filiam Herodis alterius Hero.regis iudeorum filii:& soror Agrippae similiter iudeorum regis:quam Titus Vespasiani filius teste Suetonio iucunde amauit:de qua Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam tetigit cum ait.

Grandia tolluntur crystallina maxima rursus
Mirrhina:deinde adamas notissimus:& beronices
In digito factus praeciosior:hunc dedit olim
Barbarus incestae.i.Ptolomaeus Dionysius Cleopatrae uxori fuit:qui deinde ad Agrippam iudeorum regem deuolutus Beronicae sorori datus fuit:unde pergit poeta:
Dedit hunc agrippa sorori:
Obseruant ubi festa mero pede sabbata reges:
Et uetus indulget senibus clamentia porcis. At eius rei historiam omnem late explicuit Iosephus de captiuitate iudaica libro Alia ponitur a Valerio de ultione.

B essi cum duplici.s.scribitur: populi sunt: thracum teste Solino dextero latere Strimonem īcolētes usq; ad Mestum amnem:qui Pangaei radices circunfluit:de quibus Ouidius libro quarto de tristibus ait:
Viuere q̄ miserum est inter bessosq; getasq;
Illum qui populi semper in ore fuit.
Hos in quibusdam graecis codicibus bossos cum.o.& non cum.e.scriptos comperi.

B eta cū.t.exili scribitur: nomē est secūdae litterae alphabeti graecoȝ:unde Iuue.in satyra Plurima sunt fu scine ait: Hoc discūt oēs ante alpha & beta puellae. Veȝ & si haec littera apud graecos uoce ipsius.u.nostri dū consonans est proferet̄:tamen cū apud nos transfert̄:sp fere in.b.nostrū cōmutamus. Nōnunq̄ ēt,& in.u.cōsonantem ut βικόντια:& alia pauca. Quin & oīa nomina litterarum terminata in.a.cum t.praecedenti habent ipsum.t.exile:hoc est sine aspiratione significatum ut beta ita theta iota zita.

B ethys cum.e.absq; diphthongo &.th.aspirato atq;.y.graeco scribitur:regio est Hispaniae:quae a fluuio per illam decurrente nomen assumpsit:dicente Seneca in Medea:
Nomenq; terris qui dedit Bethis suis.
Hesperia pulsans maria languenti uado. Et fluuius ipse βαθύν:quod est profundum nomē assumpsit.
In hoc flumine lanas pulchro colore tingi ostendit Martialis cum dicit:
Bethys oliuifera crinem redimite corona
Aurea qui nitidis uellera tingis aquis.
Quod etiam Iuuenalis tetigit cum ait in satyra Natali Coruine die:
Praecipitare uolens etiam pulcherrima uestem
Atq; alias:quarum generosi graminis ipsum
Infecit natura pecus:sed & egregius fons
Viribus occultis & bethicus adiuuat aer.

B ethsaida cum.th.aspirato sequente.s.&.i.latīno scribitur:urbs fuit in Syria:

B etulus cū.t.exili & unico.l.scribit̄:Hispaniae est fluuius:cuius aq̄ ad ferri tēperamēta dicit̄ q̄ aptissima:

B ianor cum.i.latino scribitur:fuit teste Homero libro undecimo iliados unus ex troianis principibus: qui cum Oileo auriga ab agamemnone in bello interemptus fuit:alius fuit Tiberini regis tusci:& Mātonis fatidicae:quae Mantuam construxit:de quo Virgilius in Moeri:Nanq; sepulchrum incipit apparere Bianoris. Et dicitur Bianor quasi βία:id est uiolentia:ἀνήρ uir. Hic idem dictus fuerat prius Oenus ut uidebimus in dictione Manto.

B ias cum.i.latino scribitur:fuit periēnensis philosophus ex asia patre Teutamo natus. Hunc Satyrus septem reliquis sapiēntibus praetulit. Idem teste Laertio uir fuit totus regius: & ciuium suorum princeps quos diu aduersus periculis tutatus est. Sed tandem capta semel patria:cum fugientibus cūctis onustis sarcinulis ꝓciosarum rerum suarum:& ipse interrogaretur cur ex bonis suis solus nihil ferret; respon

dit oīa bona mea mecum porto. post hæc usq; ad interitum suū defendēdo amicos aduocauit. Et cum iam decrepitus pro clientulo aduocasset: fessusq; caput in nepotis filiæ gremiū declinasset expirauit.

B ybleſia prima cum. y. græco & penultima cum. i. latino ſcribitur: urbs fuit in Aſia.

B ibliotheca cum. i. latino utrobiq; & th. aſpirato ſcribiť: atq; c. exili: dicit̄ a noſtris librorū̄ repoſitorium. βιβλίων: qđ eſt librorū̄ θήκη repoſitorū̄. Et ut ſcribit Gellius libro noctiū atticarū̄ ſexto libros Athēis diſciplinarū̄ liberaliū publice ad legendū ꝑbendos primus poſuiſſe dicit̄ Piſiſtratus tyrānus. Deinceps ſtudioſius accuratiusq; ipſi athenienſes auxerunt. Sed oēm illā poſtea librorū̄ copiam Xerxes Athenarum potitus urbe ipſa ꝑter arcē incenſa abſtulit: aſportauitq; in ꝑſas. Hos porro libros uniuerſos multis poſt tꝑibus Seleucus rex: q Nicanor appellatus ē: referendos Athenas curauit. Ingens poſt nūerus librorū̄ in Aegypto a Ptolomæis regibus uel conqſitus uel cōfeſſus eſt. Ad milia ferme uolumina ſeptingēta: ſed ea oīa bello priore Alexandrino dū diripereť ea ciuitas nō ſponte neq; opa conſulta: ſed a militibus forte auxiliariis incēſa ſunt. Nec id ꝑtereundū uideť: qđ Pli. circa initiū. xxxv. libri natu. hiſt. nouiciū dixit inuentū. Siquidē non ea auro argētoue: aut certe ex ære in bibliothecis imagines dicatæ fuerūt illis ſcilicet: quorū̄ immortales aīæ in locis iiſdē loquunť. Quin immo ēt & quæ non ſunt fingūtur: ſicut in Home. euenit. Quo maius ut equidē arbitror: nullū eſt fœlicitatis ſpecimen: q̄ ſp oēs ſcire & cupe q̄lis fuerit aliqs. Et ſubdit Aſinii Pollionis Romæ inuentū: qui primus bibliothecā dicando ingenia hoīum reipublicæ facit. An priores cœpint Alexandriæ & Pergami: q bibliothecas magno certamine inſtituere nō facile dixerim. Imaginū amore flagraſſe quoſdā teſtes ſunt: & Atticus Ciceronis edito de ea re in ſua ſenectute uolumine. Et M. Varro benigniſſimo inuento inſerēs in uoluminibus non tantū ſeptingentorū̄ illuſtrium nomina: ſed & aliquorū̄ imagines non paſſus interire figuras.

B ibliopola cū. i. latino utrobiq; ſcribitur. dicit̄ a noſtris librarius: Nā componitur ex βιβλος: qui eſt liber. & πωλῶ uendo: cū ille ſit q libros uenditat. Martia. in ultimo: Et faciet bibliopola triphon. Verū ut ex antiquorū̄ dictis annotare ualuimus: liber duo ſignificat: ipſum opus totū: & certā opis partem. Vnde ait Vlpianus: Si cui centū libri ſunt ligati; centū uolumina ei dabimus: non centū quæ qs igenio ſuo metitus ſit: q̄ ad libri ſcripturā ſufficerent: ut puta cū haberet Homerū̄ totū in uno uolumine non q̄draginta octo libros cōputamus: ſed hoc unū Homeri uolumen pro libro accipiendū eſt. Sic noſtro iudicio cōſueuere. Cicero: ſic Gellius: & alii fere oēs. Nonnulli uero putant melius dici totū opus codicem: & certā operis partē librū: ita ut Vir. æneis non liber ſit: ſed duodecim libri: Georgica nō ſit itē liber: ſed libri q̄ttuor. Bucolica unus liber dicať: ſitq; idē unum uolumen. Georgica q̄ttuor uolūina: æneis duodecim. Oui. Sūt mihi mutatæ ter quinq; uolūina formæ. Alii uero totū opus librū uocant: & operis partē uolumen; ut Pli. de libris ſui auunculi loq̄ns ait: libros tres in ſex uolumina pp amplitudinē diuiſit. Volumen uero uel a uolo dictū eſt: eo q̄ in libris uoluntas apparet: uel qđ magis ſequerer a uoluo: eo q̄ uolui apud antiquos cōſueuerit: ut duo Cæſaris anticatones. Simili mō hebræi legē ſuam uoluere: & græci miſſam hoc tꝑe conſueuerunt. Sic antiqui romani qui in libris arborū̄: id eſt corticibus ſcribebant. ut eos libros cōmodius ferent cū uolebant: unde forte uolumina appellauerunt. Nanq; adhuc durat uerbū euoluere libros: pro eo quod eſt apire libros lectitandi gratia: q̄ſi rem cōuolutā explicare. Quēadmodum euelare eſt rem uelatā detegere. Niſi dicimus euolui libros propter numerū paginarum. Accipitur autem nunc euoluere libros ſiue auctores: pro eo quod eſt lectitare.

B io uel ut alii more græco ſcribūt Bion cum. i. latino ſeq̄nte. o. ſcribiť: fuit genere boriſtenites. Quibus āt fuerit parētibus: & q̄bus ex rebus ad philoſophiā ſe trāſtulerit: ipſemet enarrauit: ī epiſtola ad Antigonū ſic dicēs. Pater meus liberatus fuit cubito ſe tergēs. Significabat āt illū ſuccidiā: & laridū uēdere: boriſtenites genere hēns nō faciē: ſed ī facie ſcripturā indiciū acerbiſſimi domini. Mater āt quā huiuſmodi ducere potuit. Deinde pater neſcio qđ in rē publicanorū̄ cōmittēs cū tota domo uenundatus ē: me adoleſcētulū haud ignauū uel ingratū orator qdā emit: is moriēs mihi oīa reliqt. Ego tabulas ipſius exurēs cūctaſq; diſcindēs Athenas cōceſſi. ibiq; philoſophatus ſū. Fuit hic Bio īgenio uerſatili: ut dixit Laertius: & ſophiſta callidus. Fuit auditor cratis & Theodori athei: qn & Theophraſti: ut dixit Eratoſthenes primus Bio philoſophiā uario orōnis flore ueſtiuit. Hic Alcibiadē culpās dicebat illū dū eēt adoleſcēs uiros ab uxoribus: dū eēt iuuēis uxores a uiris abduxiſſe. Fuere teſte Laertio Biones decem: Prius pherecidi Siro cōtpaneus fuit. Secūdus rhetor ſiracuſāus: q ī arte rhetorica ſcripſit. Tertius hic ipſe. Quartus q attice multa cōſcripſit & ionice. q primus oſtēdit regiōes quaſdā eē. ubi ſex menſium eſſet nox: & totidem dies. Quintus ſolenſis qui ſcripſit æthiopica. Sextus rhetoricus: cuius feruntur nouem libri muſarum īſcripti. Septimus liricus poeta. Octauus mileſius ſculptor. Nonus poeta tragicus. Decimus ſculptor clazomenius ſiue chius.

B iothanatus prima cū. i. latino. antepenultima cū. th. aſpirato: & ultima cū. t. ſimplici ſcribiť: dicit̄ ille q p uiolentiā mortuus ē: hoc ē βία. i. uiolētia: θάνατος mors. Nā ut antiq gētiliū theologi aſſerebant Biothanatorū̄ aīæ in originē ſuam nō recipiebanť: niſi uagātes legitimū tꝑs fati cōpleuerint: qđ poetæ ad ſepulturā transferunt: ut Centū errāt annos. unde occiſura ſe ipſā ante tꝑs Dido dicebat ad Aeneam: Oībus umbra locis adero: dabis improbe pœnas: Scilicet mihi uaganti.

B yria cum. y. græco: & penultima cum. i. latino ſcribitur: apud græcos uero additur. s. in fine: & dicitur βυρίσσ. Sane ex noſtris nonnulli duplicant. r. quod ſine ratione factum eſt.

B yrrho cum. y. græco & duplicato. r. atq; ſecundo aſpirato ſcribitur: & dicitur quaſi pyrrhus: hoc ē ruſ

fus. Quin & pro nomine proprio a Iuuenale ponitur.

B yrsa cũ.y.graeco scribit̃: uocabulũ est tyriũ: quod apud nos coriũ uel tergus indicat: a quo Carthago eo noĩe prius cognominata fuit: q̃a pro illa aedificanda tantũ loci Dido emerat a rege Hiarba: quantũ corio tauri tegi posset: dicente Vir. lib. aeneidos primo. Mercatiq; solum facti de nomine Birsam: Taurino quantum possent circundare tergo.

B isaltae cum.i.latino &.t.exili scribitur: populi sunt scithici: de q̃bus Vig. libro georgicorum.iii. meminit cum ait: Bisaltae quo more solent acerq; Gelonus: Cũ fugit in Rhodopen: aut in deserta getarum.

B yssus cum.y.graeco & duplicato.s. scribitur: genus est lini subtilissimi. Et est aliud p̃ciosius linum: quod durat in igne: & est teste Plinio libro.xiiii. pondere auri olim permutabatur.

B istoniũ cum.i.latino utrobiq; &.t.exili scribit̃: stagnũ est in Thracia Abderae urbi propinquũ: ĩ quo teste Herodoto lib. historiaꝝ.vii. duo flumina cadunt: Stranus & Compsantus: a quo & ipsa Thracia ut quidã uolunt dicta est Bistonia: & nõnunq̃ Bistonis cũ.i.latino ĩt in ultima: ut Oui. libro epistolaꝝ heroidum: Et tuta a bello bistonis ora fuit: id est Thracia: & thraces teste Solino bistones. At uero Lactãtius grãmaticus sup secundũ thebaidos: & stagnum & prouinciã & Bistone rege cognominatã uoluit.

B itias cum.i.latino utrobiq; &.t.exili scribit̃: nomẽ est uiri: quẽ teste Seruio Liuius dixit fuisse p̃fectum classis punicae: quã scilicet Dido Carthaginẽ usq; p̃duxit: de quo Vir. in primo: Tum Bitiae dedit increpitans. At in nono de alio locutus est cum ait: Pandarus & Bitias idaeo Alcanore creti.

B ithynia prima cũ.i.latino: seq̃ns cũ.th.aspirato &.y.graeco: penultima cũ.i.latino scribitur: licet Parmenides latinus quidã grãmaticus: & q nonnunq̃ codicẽ graecũ uidit: aliter somniet: puincia ẽ minoris Asiae aduersa Thraciae: & proxima troadi ad introitũ ponti: prius Bebrina dicta fuit. postea Migdõia: & ultimo a Bithino rege Bithinia cognominata est. Haec teste Solino diues est urbiũ: & opulenta regꝫ a fontibus Sangari fluminis proprios primosq; fines habet. Eadem teste Seruio Phrigia magna fuit: in cuius agro ut idem Solinus refert Libissa locus est: Nicomediae proximus: sepulchro Hãnibalis insignitus. Est etiam in eadem Hilas fluuius: & Prusa urbs.

B iton cum.i.latino &.t.exili scribitur: fuit frater Cleobis: qui duo matrem Argiam ĩ iunonis templum curru traxerunt: ut late ostendit Herodotus libro historiarum primo: & a nostris Cicero: Seruius: Valerius de pietate erga parentes: & alii nonnulli.

B ituri cum.i.latino &.t.exili scribitur a graecis: populi sunt Galliae.

B yzantium prima cum.y.graeco sequente.z.consonante: penultima cũ.t.exili &.i.latino scribitur: urbs est Thraciae maritima a Pausania spartanoꝝ rege prius cõdita: ut testat̃ Iustinus libro suo epitomatis nono. Nunc uero Cõstantinopolis a Cõstantino imperatore: qui eam adauxit & exornauit uocatur.

B lacterare cũ.ct. exilibus scribit̃. uocabulũ est a graeca dictione deductũ: q̃ dicitur βλαξ huius βλακος a nostris uero iactãs seu iactator dicit̃: ideo blacterare est stulte & p̃cupide loqui. Nã huiusmodi hoĩes in uerba p̃iectos nostri ueteres teste Gellio locutuleios & blacterones & linguaces dixerũt: qui etiã a graecis κατάγλωσσοι appellant̃. Vnde Home. unũ ex oĩbus Thersitem ἀμετροεπῆ & ἀκριτόμυθον appellabat. Verba illius multa: ἄκοσμα: strepentium sine modo gracchulorum similia esse dixit Sane in libello de philomena: qui Ouidii a nonnullis ĩscribitur: habetur arietem blacterare cum ait. Blacterat hinc aries: & pia balat ouis. Festus uero dixit camelos blacterare cum uoces edunt.

B occhus cũ duplicato.c. & secũdo aspirato a graecis scribit̃: fuit Mauritãiae & Getuliae rex. Hic generꝫ suum iugurthã catenis ligatũ L. Sillae Marii quaestori tradidit. ut plene ostẽdit Salustius in iugurthino.

B oebeis prima cum.oe.diphthongo: penultima absq; diphthongo: & ultima cum.i.latino scribitur: fuit teste Porphirio in secundum iliados Homeri: palus Thessaliae.

B oetia cũ.oe. diuisis sillabis &.t.exili atq;.i.latino scribitur: regio ẽ Europae in cõfinio atheniẽsi a boue: quã indomitã Cadmus Agenoris filius ibi cõperiens immolauit: sic quoq; cognominata fuit. Hãc sub attica regione cõpraehendi nonnulli uolunt. Quin & olim sub Macedoniae nomine nonnulli deuenisse referunt. Haec eadẽ ut ex quibusdã Home. glosulis accepi: Aonia prius ab aonis ibidẽ habitantibus uocata fuit. Nouiter uero quoniã ab uuãdalis ex Aphrica pulsis occupata fuit: Vuandalia dicta fuit.

B ootes cum.oo. diuisis sillabis: & duplici.o. &.t.exili scribitur: hic ẽ qui & arctophilax a plurimis cognominatur: quẽ arcadem Calistonis filium fuisse dicunt: sed Aratus. ideo Bootem illum dixit: quia arctõ quae plaustrum dicta fuit: agitare uidetur.

B oeotix cũ.oe. diphthõgo &.i.latĩo seq̃nte.x.cõsonãte scribit̃: fuit q̃dã Cimbroꝝ rex a Mario d̃bellatus.

B ombyx cum.y.graeco scribitur: uermis ẽ: quo apud aethiopes: indos: & seres nascitur sericum: quod ẽt bombix uocat̃. Intra quod ut quidã ferunt inclusus uermis emoritur: ex quo in terra sato iterꝫ producitur bombicem dicitur: a quo panniculus rubedine infectus: & aptus mulierum genas inficere bombicinus uocatur: penultima scilicet correpta. Iuuenalis in satira Credo pudicitiam inquit: Et panniculus bombicinus urit: id est sericeus. Ponitur etiam bombix a Theocrito proprium nomen foeminae.

B omilchar cum.i.latino &.ch. aspirato scribitur: fuit Hamilcharis filius: & ĩ medio Carthaginis foro patibulo suspensus.

B olis cum unico.l. &.i.latino scribitur: dici potest latine a similitudine magis quã a iaciendo iaculũ: ad cuius similitudinẽ faces quaedam igneae bolides uocabantur. Vnde Plinius libro secundo genera earum lampades uocant: plane faces alterum bolidas: quale mutinensibus malum uisum est distãt q faces ue

stigia longa faciunt priore ardente parte: bolis uero perpetua ardens in longiora trahit limitem.

B oreas cum unico .r. a nostris & .e. absq; diphthongo scribitur: eo q prima a latinis poetis semper breuis ponitur. Ouid. libro metamorphoseos primo: Horrifer inuasit boreas: contraria tellus. Vir. lib georgicorum primo: At boreæ de parte trucis. Apud græcos uero cõmuniter cũ duplici .r. scribit: ut βορρᾶς qd' illorum poetæ non sp obseruauere: sed more nostro cũ unico .r. scribentes breuẽ protulerũt. Orpheus in argonautica: ποντου υπὲρ βορέω ἀέρεσσι. Aliqñdo uero a βορέας huius βορειάδος declinãt ut idem περὶ δ᾽ ὑπὸ βοσκοῖσι βορειάδος ἀντίον ἄρκτου. Et dicit' a nostris aquilo. Hunc illum quidam esse putant. qui Home. αἰθρηγενέτης: hoc est æthere genitus appellatur. Nam ab æthereo axe descendere ẽt a nostris poetis dicitur: ut Ouidius libro primo de tristibus: Quantus ab æthereo personat axe fragor. Qua de re a quibusdam ẽt ἀπαρκτίας: hoc est septẽtrionarius appellatur. Nec nisi qttuor principales uentos nominauit Homer. quos Seneca in Agamemnone tempestatem describens: quam passus fuerat Agamemnon: pulcherrime uno uersu conclusit dicens: Rapiuntq; pelagus ĩfimo euersum solo. Aduersus euro zephirus: & boreæ notus. Ouidius libro primo d' tristibus quattuor uersibus hos eosdem uentos cum locis suis: unde perflant recolligens ait:

Nam modo purpureo uires capit eurus ab ortu:
Nunc zephirus sero uespere missus adest.
Nunc gelidus sicca boreas bacchatur ab arcto:
Nunc notus aduersa prælia fronte gerit.

B orysthenes cum .y. græco & .t. absq; aspiratione scribit': sed ut apud antiqores nostros diligentissime annotaui: illud .y. græcũ in .u. nostrũ cõuerti cõsueuerat. Vnde ẽt ĩ triũphalibus. T. Plautii apud Tibur scriptum cõperi VLTRA BORVSTENEN cũ .u. nostro & non .y. græco: ut pulcherrime litteræ ĩdicãt. Et est teste Herod. lib. historiarum .iiii. fluuius scitharum magnus: & ab istro qrtus memoria dignus: ita ut secundus sit Tires: tertius Hipanis: & hic qrtus. Et ut idẽ auctor subdit: si in se consideret': quia in illũ nulli alii defluunt fluuii principalissimus oium fluuiorum: excæpto. Nilo uidetur: cũ purus & simplex absq; aliorum admixtione descendat. Nec illius eodem Herodoto teste: ut neq; Nili initium designatur. Hic cũ gentes sui nominis: & lætissima pabula nauigabilis semper alluerit: in euxinum descendit pontum.

B os cũ simplici .o. hoc est absq; diphthongo scriptum: ẽt græcum uocabulũ est. Nam ut comperi ab Aristarcho grãmatico antiquissimo in quibusdam glosulis in Homerum. descendit a uerbo βόω: quod apud illos significat alo seu uescor: cuius futurum facit βόσω: a quo bos formari p ablationem .σ. magni dixit. Addit & aliud cũ in fœminino profertur: boum congregationẽ designare. Sane apud nostros in noĩatiuo ac uocatiuo singulari: datiuoq; & ablatiuo plurali primam producit: in reliquis uero casibus corripit: & a boue reboo uerbũ deducitur: quod græcum eẽ dixit Seruius super georgico .iii. Nam apud latinos ut ait nullum uerbum est: quod ante .o. finalem .o. habeat: excæpto inchoo: quod tamẽ maiores aliter scribebant: scilicet auferentes aspirationẽ .a .c. & duabus uocalibus inter ponentes. dicenteśq; incoho. Ita ut tria tantũmodo haberent nomina: in quibus .c. litteram sequebatur aspiratio: Sepulchrum orchus: & pulcher: ex quibus ut ait pulcher tantum hodie aspirationem recæpit.

B osphorus cũ .ph. aspirato scribi debet: ut Oenophorus: Christophorus: & similes: quæ cũ græcæ dictiones sint: & a uerbo φορῶ: quod nos cum .f. fero dicimus cõpositæ: cum .ph. scribi debẽt. Et dicitur a trãsitu bouis uel angustis meatibus boum puuis: ut uidebimus in dictione oceanus. Et sunt Bosphori duo nominatissimi. Vnus qui thracius dicitur prope Bizantiũ: siue iam Cõstantinopolim: quem teste Herodoto facto ex nauibus ponte Darius ad scithas proficiscens: cũ exercitu pertransiuit. Cuius rei erectam columnam litteris annotatam monumentum reliquit. Alter uero Bosphorus in introitu paludis Mæotidos habetur: qui cimmericus dicitur. & de quo Ouidius libro tristium .iii. locutus est cũ ait:

Bosphorus & Tanais superat: scithiæq; paludes
Vixq; satis noui nomina pauca loci.

B othrus cum .t. exili scribitur: sed ubi nos .u. illi .y. græcum habent: dici potest a nostris racemus. Virgilius libro georgicorum secundo:

Et turpes auibus prædam fert uua racemos.

B rabasthenes cum .th. aspirato scribitur: ponitur ab omnibus mons: quem Litius libro quarto de bello macedonico decem milibus passuum a Lacedæmonia propinquum dixit.

B rachæ cum .ch. aspirato scribitur: & a βραχύ quod est breue deducitur: quasi breuia sint quædam pudendorum subligacula: ut Iuuenalis: Mittentur brachæ. Quidam uero putant geminandum .c. ac scribendũ bracchæ: cũ prima ultra naturã sui primitiui apud nos longa sit. Nã βραχύ apud nostros primam breuem obtinuit: ut patet in tribracho: cuius penultima breuis ponitur. Sed cum apud græcos duplex illam sequatur. necessario longa est. Ego uero magis puto absq; geminatione scribẽdum. Nec penultimam primitiui apud approbatos auctores nostros breuem poni.

B rachycatalecton sola secunda aspiratur. & cum .y. græco scribitur. dici potest a nostris breuis terminatio: uel breuiter terminatum. Nam ex βραχύ: quod est breue componitur: & καταλήγω: quod ẽ termino: unde catalectum terminatum. Vnde uersus ille: cui desunt in fine syllabæ: brachicatalectos cognominatur.

B rachium cum .ch. aspirato & .i. latino ab omnibus græcis scribitur: quod si a βραχύ: quod est breue:

ut dixit Festus deduceretur:eo q ab homeris breue trahatur:cum.y.graeco scribendum uideretur.nisi dicamus.y.graecum in.u.nostrum conuersum esse:& ante se.a.latinum suscepisse.

B rachylogia cum.ch.aspirato sequēte.y.graeco scribitur:dicit a nostris breuiloquium.Nā ex βραχὺ quod est breue componitur:& λογία locutione:uel λόγος locutio.

B rachtea cum.ch.aspirato &.t.exili scribitur:tenuis est lamina:& sua spōte plicabilis.Nam a βραχὺ deducitur:quod non minus tenue q breue designat.At uero lamina quid crassius est:& ex qua armatura conficitur:qua incensa olim homines torquebātur:nec cōpressa aut agitata crepitat:ut brachtea prae tenuitate.Virgilius libro aeneidos sexto:

Talis erat species auri frondentis opaca
Ilice:sic leni crepitabant brachtea uento.

Nam laminam tam ferream aeream plumbeam stanneam:q auream argenteam electream orichalceam dicimus.Brachtea uero potius ex his posterioribus:& īde brachteola diminutiuum deducitur:ut Iuuenalis in satyra Exemplo quodcunq malo inquit:

Brachteolam de castore ducas.

B rachteola cum.ch.aspirato &.t.exili scribitur:diminutiuum est deductum a brachtea:ut in praecedenti dictione uidimus.

B rachmane cum.ch.aspirato scribitur:populi sunt indorum.

B rasiadas cum.i.latino scribitur:fuit uiri atheniensis proprium nomen.

B repium cum.i.latino scribitur:promōtorium est Achaiae teste Plinio libro quarto naturalis historiae.

B riareus cū.i.latino scribit:fuit Titani & Terrae filius:deo℞ contēptor:& maxime iouis:ut nostri poetae describunt:quanq aliter in iliade dicat Homerus.Hesiodus uero in theogonia ipsū Celi & terrae filiū dixit:fratrē℞ Cotti & Gigis.Quo℞ singulū centū manus habere dixit:& capita quinqginta:iuxta qd dixit Hora.in odis.Nec si resurgat centimanus Giges.Home.uero dixit Solē ipsū centimanū esse.

B ryax cū.y.graeco scribit:dici pt latine sulcus:& fuit nomē optimi sculptoris:de quo uidebimus ī dictione mausolus.Et cū aliqdo apd nostros legerim ī genitiuo declinatū bristadis:puto ēt briasis dici posse.

B riseis prima cū.i.latino ab oībus graecis scribit:& ultima similiter.Sed de prima an cū.y.graeco uel.i.latino scribi debeat:dubiū facit Ouidii auctoritas:q libro.ii.de remediis introducit Atridē consolātem se de briseide:qtā postq ex responso Calchantis & ope Achillis Chriseida patri restituit:in solatiū rapti amoris ab Achille auferri iussit.Vnde apud Oui.Atrides ait.Et si prima sinat littera nomen idē:q. si dicere uelit q ubi est.b.si ponat.c.idē cum Chriseide nomen erit. Sed cū Chriseis oīno cū.y.graeco scribatur:sequi uidetur q briseis simili mō scribenda sit.Sed non intellexit Ouidius nisi in litterarū numero:& sono uocis.Nā alias cum in Chriseide sit aspiratio.& in briseide esset:quod fieri non potest. Et fuit briseis puella phrigia ex Lirnesso ciuitate:ut in ea dictione uidebimus.

B rysea cum.y.graeco &.e.absq diphthongo scribit:licet apud graecos ante ultimā ei diphthōgus habeatur:Ciuitas fuit Laconiae:ut dixit Porphirius in secundū iliados Homeri librum:cuius ut ait gētile est briseates.In hac eodem teste bacchus praecipue colebatur:unde briseum dictum illum puto.

B ryseus cum.y.graeco &.e.absq diphthongo scribitur:unum est ex cognominibus bacchi:dictum uel a brisea urbe:in qua praecipue colebatur:ut uidimus in dictione praecedenti:uel ut quidam uolunt a uoce bacchantium:unde & βρυγμὸς stridorem apud nos designat.

B ritannia cum.i.latino utrobiq &.t.exili atq duplicato.n.scribitur:graeci uero loco.i.ponentes.e.ac duplicantes.t.brettanniā dicunt.qd in geminatione ipsius.t.nonnulli ex antiqs nostris in prosa obseruauere:unde in triūphalibus.T.Plantii apud Tibur scriptū habetur:Et comiti Claudii Caesaris in brittannia cū duplici.t.& duplicato.n.Sed cū prima breuis a poetis nostris ponatur:cū unico.t.tam scribenda uidetur:insula est teste Pli.lib.iiii.naturalis historiae inter septentrionē & occidentem sita hoc est ab oī continente diuisa.Nā a Germania:quae sub septentrione est incipiens:iuxta Galliā & Hispaniam uersus occidentē protenditur.Ideo ait Solinus:Finis erat orbis ora gallici litoris:nisi britannia insula nomē pene orbis alterius mereretur.Vnde ait Virgil.Et penitus toto diuisos orbe britānos.Haec quoq Albina dicta prius fuit a quibusdā albis montibus:qui ad eam nauigantibus primo apparent.Et ut nōnulli ferunt a britone quodā rege Britannia postea appellata fuit. Porrigitur℞ in lōgum teste Solino octingētis:& amplius milibus passuum.Metitur℞ usq ad calidonicū angulum:ad quē appulsum Vlixem ara:& graecis litteris inscriptū uotum manifestant.In hac tpe solstitii aestiui:hoc est cum sol intrat cancrū fiunt dies longiores q in Italia & noctes breuiores:& hoc tanto magis:quanto ad septentrionē ipsa plurimū porrigitur.Nam teste Pli.lib.histo.natura.secundo:in Italia dies longissimus continet horas.xv.In Britannia uero.xvii.ita ut breuissima nox nostra nouem resoluat horarum:& illa℞ septem. Quare ait Iuuenā.in secunda satyra:Et minima contentos nocte britannos.

B rixia cū.i.latino utrobiq &.x.cōsonante scribit:urbs est Galliae cisalpinae a germanis trāseuntibus ad Italiā duce Cicontio cōditam ut testat Liuius libro.v.ab urbe:quo℞ lingua apud nos speculā designat.

B romius cū.i.latino scribit:unū est ex noībus Bacchi:dictū a βρωμος:qd est consumo:eo q ut aiunt uinū temperate sumptū oēs superfluitates consumit:& digestionē adiuuat.Intēperate uero humiditatem bonā desiccat:& neruo℞ hebetat uires:sic℞ tremulētos & effoetos ingurgitatores redit.Alii βροντὴ quod est tonitruum dictum uolunt:quia cum tonitru adueniente ioue mater est illum aborsa.

B ronchus cum.ch.aspirato scribitur.a nostris dicitur guttur:& nonnunq̃ gutturis passio:quae ex reuma te descendit.

B rongus cum.g.in finali scribitur:fluuius est de quo uidimus in dictione anger.

B rontes cum.t.exili scribitur:fuit unus ex ciclopibus ministris Vulcani:qui apud nostros ĩterpretari po test tonitrus.Nam βροντη graece idem quod latine tonitru dicimus.Alter uero dictus fuit Steropes: qui apud nostros interpretatur fulgur.Nam graece αςραπη latine fulgur dicitur. Alius aũt Piracmon uocatur:quasi ignita incus.Nam pir quoq; ignis est:& ακμων incus.Vnde Virgi.libro aeneidos octa uo:Brontesq; Steropesq;:& nudus membra piracmon.

B ruchus cum.ch.aspirato scribitur:& a βρωσω:quod est rodo deducitur.

B ruma cum unico.m.scribitur:dicitur quasi βραχυ:id est breuis:ημαρ dies.

B rusa cum unico.s.scribitur:sed ubi nos cum.b.graeci cum.p.scribunt:est urbs in Bithinia ab Hanniba le teste Plinio libro quinto naturalis historiae sub monte Olimpo condita.

B ulchar cũ.ch.aspirato scribiẽ:fuit Siphacis Numidiae regis p̃fectus:q Masanissã hostiliter p̃secutus est.

B ucentaurus cum.c.&.t.simplicibus scribitur:dictio est composita ex uoce bu:quae magnum quiddã de nunciat:& centaurus:ut late uidebimus in dictione bulima.

B ubulcus cum.c.simplici scribitur:& dicitur quasi bubus cultor.Nam is teste Paulo iurisconsulto de fun do instructo dicitur:siue qui bobus arat:siue qui boues fundi aratorias pascit.

B ucolicus absq; aliqua aspiratione & unico.l.sequente.i.latino scribitur:dicitur a nostris armẽtarius:ut Vir.lib.georgicoꝝ.iii.Armentarius afer agit.Vnde teste Donato sup Virgiliũ:qui expositores Theo criti secutus est:tria sunt pastoꝝ genera:q̃ dignitatẽ aliquã in bucolicis habent.Minimi sunt αιπολοι: qui a nostris caprarii dicũtur.Paulo honoratiores sunt ποιμενιδι:qui apud nos ouiliones dicunẽ.Ho nestissimi aũt & maximi βουκολικοι dicuntur qui a nostris armentarii appellãtur.A quibus tanq̃ ab ex cellentissimo pastoꝝ gradu:primũ suum carmen Virgi.bucolicũ appellauit:& teste Macrobio ex affe ctu:quẽ ad linguam graecã habebat Virg.graeco magis uocabulo q̃ latino opera inscripsit.Quod sane carmen qualiter compertum fuerit uidebimus in dictione Daphnis.

B ucolion cum unico.c.exili &.i.latino scribitur:fuit maximus filioꝝ Laomedontis:dicente Homero li. sexto iliados:βουκολιον δηη υιος αγλαου λαομεδοντος πρεσβυτατος.Hic teste eodem Ho mero cum oues pasceret:ex nimpha nomine Abarbarea furtim filios procreauit Aesapum & Peda sum:quos Eurialus in bello troiano occidit.

B uccina cum duplicato.c.&.i.latino scribitur:a graeco uocabulo deducitur:βουκκανιστηριον:qđ istru mentum est:sic quoq; a soni similitudine uocitatũ:qđ sane signũ datur in hostes ad sollicitudinẽ & pu gnam Vir.libro septimo aeneidos:Qua buccina signum Dira dedit.Et libro.xi.Bello dat signũ rauca cruentum Buccina.Tuba uero ad praeliũ concitabãtur.ut At tuba terribilem sonitũ procul aere cano ro increpuit.Huius sonitus clangor:ut Clangor ue tubarum Buccinae uero buccinum.

B ucephalus cum.c.exili &.e.absq; diphthongo scribiẽ:fuit equi Alexãdri magni nomẽ:sic quoq; cogno minatus ob similitudinẽ:quam in capite bubali detinebat.Vnde cõponitur ex κεφαλη:quod ẽ caput: & βους bos.In cuius honorẽ Alexander Bucephalam construxit in India:ubi equus mortuus est.

B udini cũ.i.latino scribitur:populi sunt teste Herodoto libro historiaꝝ quarto ultra sauromatas pingu em sane:& omni siluarum genere opimam terram incolentes.At uero budii populi sunt medorum.

B ulima cũ.i.latino scribitur:dici p̃t quasi magna fames.Nã componitur ex bu uoce:quae cũ admiratiõe apud antiquos nostros magnũ quid indicabat:& λιμος fames.Vnde Varro in libris:quos de re rusti ca scripsit:A magnitudine inquit boum:q in Italia erant consuetudinẽ factam fuisse:ut p̃posita hac uo ce bu magnũ quiddam sp̃ denunciaretur:inde dici bulimam magnã famẽ:& bupaedes grandes pueros scilicet cum.ae.diphthongo in penultima.Nã cum.e.sine diphthongo significat magnos pedes:& simi liter unam bumaminam:quam βουμαζον uocant.Virgilius lib.georgicoꝝ secundo:Et tumidis bu masthe racemis.Et talia his similia:quae semper ad magnitudinis rationẽ pertinent:per quem modũ & bucentaurum dictam putamus nauem quandam magnam:quae cẽtauri signo annotabatur.Quod Virgilius elegantissime illo uersu expressit cum ait:Centauro inuehitur magna.

B umasi hos cum.th.aspirato scribitur:dicẽ a nostris bumamma.Nã componitur ex uoce bu:quae ma gnum quid enunciat:& μαστος:quod est mamma.Nã uua magna est:quae puellaꝝ mamma uidetur & a Virgilio bumasthe graece enunciatur:cũ ait lib.geor.secundo:Et tumidis bumasthe racemis.

B ura cum unico.r.scribitur.oppidum est achiuorum.

B uris cum unico.r.&.i.latino scribitur:dicitur curuamentum aratri dictum:quasi bouis ura:id est cauda cum sit in similitudinem caudae bouis.Fuit etiam lacedaemonii cuiusdam nomen.

B urrhum cum duplici.r.& secundo aspirato scribitur:sed graece cum.p.&.y.graeco in prima scribiẽ:hoc est pirrhon quod iam ruffum dicimus.

B usiris cum unico.s.&.i.latino utrobiq; scribitur:fuit Neptuni filius ex Libia susceptus:& Aegypti ty rannus:qui cum suis diis hospites immolaret:& ad eum Hercules diuertisset:& simili perfidia qua ce teri tentaretur:regem ipsum aris impositum interfecit.Cuius itaq; perfidi ritus causam posuit Oui dius libro primo de arte dicens.

Dicitur Aegyptus caruisse iuuantibus arua

Imbribus: atq; annos sicca fuisse nouem
Cum thrasius busirim adit: monstratq; piari
Hospitis effuso sanguine posse iouem.
Illi busiris fies iouis hostia primus
Inquit: & Aegypto tu dabis hospes aquas. Sane teste Seruio huius laudes Isocrates orator eximius elegantissime scripsit. Ob quod Virgilium dixisse putant: Quis aut Euristea durum: Aut illaudati nescit Busiridis aras: exponentes illaudati pro ualde laudati. Alii uero dicunt participium pro nomine positum: ac idem quod illaudabilis designare: ita ut si ab Isocrate laudatus fuerit: nõ fuerit dignus laudari. Virgilius libro æneidos secundo:
Diues inaccessos ubi solis filia lucos
Assiduo resonat cantu: id est inaccessibiles lucos: quia periculosos accessu: cum iam ad eos accessissent Vlyxis socii: & alii q̃ plures pro uarietate tempo⁊. Fuit ẽt ĩ Aegypto hoc eodem busiridis nomine & litteratura urbs cognominata: in qua teste Herodoto libro historia⁊ primo templũ fuit isidis magnũ. Hanc & ab eodẽ busiride conditam scribit Diodorus siculus libro historia⁊ secũdo: & ab aegyptiis solis urbem a graecis Thebas appellatam: ut uidebimus in dictione Thebæ.

B ussi cum gemino. s. scribitur: populi sunt medorum:

B utes cum. t. exili scribitur: fuit filius Amici regis bebriciorum: & pater Ericis. Est etiam eodem nomine scitharum fluuius: cui propinqui sunt agathirsi & sarmatæ.

B utyrum cum. t. exili & y. græco scribitur: dicitur proprie bouis caseus. Nam cõponitur ex βους: quod bouem dicit: & τυρὸν caseum.

B utrotum cum. t. exili utrobiq; scribitur: ubi in prima. y. græcum in. u. nostrum conuersum fuit. Nam apud illos bitrotum dicitur: urbs fuit Chaoniæ: quæ pars est alpestris epiri excelso in loco sita: dicente Vir. libro æneidos tertio: Et celsam Butroti ascendimus urbem: licet nonnulli more græco bitroti legere uelint. In qua ut idem poeta ostendit troianus Helenus post Troiæ excidium regnauit: dicente ẽt Oui. lib. metamor. xiii. Rura petunt Epiros ab his: regnataq; uati
Bitrotos phrigio simulataq; troia teneret.

B uxus cum. x. consonante apud græcos scribitur: nostri uero plærumq; x. in duplicatum. s. cõmutare consueuerunt: ac dicere bussus. Quin & ubi primam græci cum. p. & y. græco: Nos commutamus. p. i. b. & y. græcum in. u. nostrum dicimus bussus. Et est arbor ac lignum: ex quo bussola fiunt: quãdoq; uero ex more græco bussolum a nostris pixis huius pixidis dicitur: ut Iuuenalis in secunda satyra: Et condita in pixide Idæ. Sane teste Seruio super octauo æneidos dicitur hæc buxus & hoc buxum: unde ut ait superfluo quidam arborem generis fœminini esse uolunt: lignum uero incisum neutri cum eo loco ẽt de ligno generis fœminini a Virgilio habeatur exemplum cum ait:
Timpana nos buxusq; uocat berecintia matris idææ.

Abalri cum. c. exili: hoc est absq; aspiratiõe & unico. l. scribitur: sunt teste Herodoto libro historiarum tertio populi asiatici.

Cabrion cũ. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro octauo iliados frater Archeptolemi aurigæ Hectoris. In cuius mortui locũ suffectus fuit. Apud nõnullos uero græcos dicitur Cabriones.

Chabrias cũ. ch. aspirato & i. latino scribit̃: fuit atheniẽsis: & in sũmis ducibus habitus. resq; multas memoria dignas gessit: ut Plutarchus & Aemilius de illo retulerũt. Nãq; ill ĩ inter cætera castrametari: & bellicas artes sũme nouisse ostẽdunt.

C acabus absq; aliqua aspiratione scribitur: uocabulum græcum est: quod a sono nomen assumpsit: quẽ supra ignem positus facit: a nostris dicitur olla in qua pulmentarium coquitur. Paulus iuriscõsultus de fundo instructo: Cacabos inquit inter & æneum: quod supra focum pendet nõ multum interest. Hoc aqua ad potandum calefit: in illis pulmentarium coquitur.

C acethos cum. c. exili utrobiq; & e. absq; diphthongo atq; th. aspirato scribitur: dici potest a nostris malus mos seu mala consuetudo: ut Iuuenalis in satyra: quæ incipit: Et spes & ratio inquit: Scribendi cacethos ægroq; in corde senescit. Nam componitur ex κακοσ: quod est malus: & εθοσ cum prima breui: quod est communis mos seu consuetudo: ut in dictione ethos uidebimus.

C acephaton cum. c. utrobiq; & t. exilibus: atq; ph. aspirato scribit̃: dici põt a nobis mala locutio uel consonantia. Nã componit̃ ex κακη: quod est mala: & φατον locutio: quã figuram tunc ess̃e dixit Seruius super primum æneidos: quando præpositionem cũ littera. n. consequitur: ut Virgilius: Numerum cũ nauibus æquat: Alii uero etiam addunt cum sequẽs dictio duas habet syllabas p̃cedentibus duabus cõsimiles. Cicero in epistolis: O fortunatam natam me consule Romam: quod sane inconcinne fieri depræhensum est. Sed ut ait Iuuenalis: Si sic omnia dixisset Antoni gladios potuit contemnere.

C eccaria absq; aliqua aspiratione aut diphthongo scribitur: insula est in Ponto: quam quidam græciariã dicunt: ut testis est Plinius libro sexto naturalis historiæ. Estq; Marti sacra. In qua uolucres cum ad uenis pennarum ictu pugnare uidentur.

C achinnus prima absq; aspiratione: sequens per. ch. aspiratũ scribit̃: & a uerbo græco quod est καχαζω: quod est solute rideo deducitur: itaq; cachinnus solutus ẽ risus. Iuuena. in satyra Omnibus in terris:

Sed facilis cui uis rigidi censura cachinni.

C acosyntheton cum.c.exili utrobiq; & antepenultima cum.y.græco:penultima uero cum.th.aspirato & ultima cum.c.exili scribitur:dici potest mala compositio.Nam componitur ex κακον:quod est malum:& sintheton compositum.

C acus cum.c.exili utrobiq; scribitur:dici potest a nostris malus:id enim κακοσ apud græcos designat: sed apud illos habet accentum in fine:quem teste Seruio apud nostros mutat in penultima cum proprio uiri nomie assumitur.Virgilius libro æneidos octauo eum dixit fuisse Vulcani filium:& ab Hercule īterfectum.Seruius uero dixit illum fuisse Euandri seruum ac furem:qui ideo ignem euomere dictus fuit:quia agros populabatur:quem ut ait soror sua eiusdem nominis prodidit:ex quo facellum ꝑmeruit:in quo ei per uirgines Vestæ sacrificabatur.

C adytis penultima cum.y.græco:& ultima cum.t.exili & .i.latino scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarum secundo urbs palæstinorum non multo minor q̃ Sardis.

C adus cum.c.exili & unico.d.a nostris scribitur:cum eius prima breuis ponatur:ut Virgilius lib.æneid. primo:Vina bonus:quæ deinde cadis onerarat acestes:quod nonnulli poetæ græci obseruant:sed cōmuniter cum duplicato.d.ab illis scribatur.Alii uero magis latinum putant:& a cadendo deriuari arbitrantur:ac esse uas acuti fundi:ita ut sine adiutorio stare non possit.

C æa cum.c.exili & .æ.diphthongo scribitur:insula est in ægæo mari sita:a Cæo Titani filio eius primi īcolæ cognominata:qui pater fuit Latonæ & Asteriæ.Seruius uero super primum æneidos aliud sentire uidetur:uidelicet Aristeum filium Cirenes matris instinctu Thebas reliquisse:& hanc insulam primitus habitasse:qua relicta cum Dædalo ad Sardiniam postea pertransiuit.Ex hac teste Plinio libro secundo naturalis historiæ amplius trecentorum milium passuum subito abrupto hiatu cum pluribus mortalibus mare rapuit.

C æcias cum.c.exili utrobiq; & .æ.diphthongo in prima:atq; .i.latino in penultima scribitur:uentus est: quem teste Gellio Aristoteles ita flare dicit:ut nubes non procul propellat:sed ut ad se uocet.

C hære cum.ch.aspirato & .æ.diphthongo scribitur dicitur apud nos salue. Vnde Persius:Quis expediuit psitaco suum chæro:id est ei consuetum & usitatum dici:ut Virgilius in Palæmone: Sua sp apud me Munera sūt lauri:uel suum dixit:hoc est ita expressum ut naturale illi uideatur. Quemadmodum Virgilius libro georgicorum secundo:Quæq; suo uiridi semper se gramine uestit.

C hærippus cum.ch.aspirato & .æ.diphthongo atq; .i.latino & duplicato.p.scribitur:nomen est propriū sed compositum ex chære:quod est salue:& hippus equus.Iuuenalis in satyra Stemmata quid faciunt: Præconem chærippe tuis circumspice pannis.

C ærete prima cum.c.exili & .æ.diphthongo:ultima sine aspiratione scribit̃.Ciuitas fuit in Tuscia:q̃ prius Agilla dicebatur. Sed sic quoq; a romāis teste Seruio super octauo æneidos uocata:quia cum romani euntes per Tusciam interrogarent agillinos quæ diceretur ciuitas? Illi utpote græci quid audirent ignorantes:& optimum ducentes si prius eos salutarent:dixerūt chærete:quod cum.ch.aspirato & .æ. diphthongo scribitur:uidelicet chærete:hoc est saluete.Quā salutationem romani nomen ciuitatis esse putauerunt:& detracta aspiratione eam Cærete nominauerunt:ut testis est iginus in urbibus italicis.Et declinatur secundū aliquos hoc Cærete huius cæretis.Liuius tamē libro primo ab urbe hoc cære huius cæretis:& nomē patrium hic & hæc cæres huius cæretis.Virgilius libro octauo æneidos:Est ingens gelidum lucus prope cæretis amnem:qui teste Seruio Nimio dicitur:ut idem libro decimo: Qui cærete domo:qui sunt minionis in aruis:de quo etiam Priscianus in quarto nonnulla dixit.

C hærea cum.ch.aspirato & .æ.diphthongo in prima scribitur:nomen est ꝓpriū:quod apud græcos hēt in fine.s.litterā:quam nostri abiiciunt.Nā scribitur apud illos χαιρέασ:idque in multis fieri cōsueuit.

C ærephon cū.ph.aspirato & .æ.diphthōgo in prima scribit̃:fuit Socratis discipulus:& ab eo libidinose amatus:ut illi īpinxit Aristophanes in comœdia:quā contra Socratē scripsit:cuius titulus est νεφέλαι.

C æculus cum.æ.diphthongo & .c.exili scribitur:non descendit a græco sed latino:fuitq; Vulcani filius: de quo late uidebimus in dictione Præneste.

C æcuba cum.c.exili utrobiq; & .æ.diphthongo in prima scribit̃.Quidā latinū putant:& ab eo qđ est cæcum deriuari contendunt.Ita ut uina sint antiqssima:quæ cæco in loco diu cōdita fuerint.Ego uero & si uini genus esse dicā:nomen tamen assumpsisse a loco græco cæcubū uinum cōperi.Nā ait Pli.lib.naturalis histo.quarto cum de campania tractat:Hinc setini & cæcubi obtendunt̃ agri.His iungunt̃ phalerni caleni:deinde iungunt̃ massici gaurani surrhentiniq; montes:de quibus in dictione surrhētum late uidebimus:Ideo dixit Horatius libro secundo sermonum:cæcuba uina ferēs alchon chium maris expers.Et Martialis in epigrāmatibus:cecuba fūdanis generosa coquunt̃ amicis:Vitis & in media nata palude uiret.Et alibi:Dormiat & tecū q cum mō cæcuba miscet:Conuiuas roseo torserat ore puer.

C æix cū.c.exili & .æ.diphthongo atq; .y.græco scribitur:fuit rex Trachinæ Luciferi filius:& frater Dædalionis:habuitq; uxorē formosissimam Halcionē Neptuni filiā mutuo sibi amore deuinctissimam. Hic cū ad Apollinē clarium consulturus de statu regni perrexisset:tempestate absorptus est:cuius cadauer cum a mari ad litus delectum fuisset:& illud uxor conspiceret:dolore correpta in pelagus se ꝑcipitem dedit. Sed Neptuni miseratione & Thetidis ambo in halciones marinas aues conuersi sunt: ut ostendit Ouidius libro undecimo metamorphoseos de quibus in dictione halciones uidebimus.

Cæra cum.æ.diphthōgo teste Apuleio grāmatico a nostris scribi cōsueuit. Nam licet a græco: qđ est κη/
ρος traducaf:& secundū regulam illud.η.in nostrū.e.pductum absq diphthongo trāsferri cōsueue/
rit: tamen quia apud nos non est ipsius.e.pducti a correpto in figura discretio: placuit ipso Apuleio te
ste in aliquibus dictionibus per diphthon. hoc ipsum decreuisse: ut similiter uidimus in dictione æthi/
ca:& uidebimus in dictiōe scæna. Alii uero cærā latinum putauerūt: ut in dictione diphth. uidebimus:
Cæroma cum.æ.diphthongo similiter posse scribi uidetur: quia a cæra descendit: illudq pro unguento
accipimus: ut Iuuenalis in secunda satyra: Et cæromatico fert niceteria collo:
Cæsæna cum.æ.diphthongo in prima & in secunda a græcis scribitur: urbs est in Gallia cisalpina.
Cæstus cum.c.exili &.æ.diphthongo atq.t.simplici scribitur: non est dictio græca: ut qdam putauerunt:
sed latina cædendo deducta: arma sunt pugilum. Et huius cæstus in genitiuo declinatur: sed nonnunq̃
sine diphthongo cestus secundæ declinationis comperitur:& græcum a nōnullis creditur: significatq
Veneris cingulum: quo uxor cum maritalis illi fides dabatur: a marito cingi cōsueuerat. dicente Phyl
lide apud Ouidium in secunda epistolarum heroidum ad Demophoonta.
Cui mea uirginitas auibus libata sinistris:
Castaq fallaci zona recincta manu.
Quod sane cingulum teste Seruio super quinto æneidos balteus dicitur. Quod uocabulum ut ait non
tantum quo cingimur: sed etiam a quo arma dependent indicat:& numero tātum singulari ē generis
masculini. Iuuenalis in ultima satyra: Ast illi quos arma tegunt:& balteus ambit. in numero uero plura
li neutri tantum generis: ut idem Iuuenalis: Quotiens rumoribus ulciscuntur baltea.
Caicus cum.c.exili utrobiq &.i.latino scribif: fluuius est Phrigiæ teste Liuio in sexto de bello macedoni
co ueniens a Misia: ut Plinius ipse rettulit libro sexto naturalis historiæ. Vnde Virgilius libro georgi/
corum quarto: Missusq caicus. Quin & prouinciam Teutraniam irrigat:& antiquū creditur mutasse
cursum: dicente Ouidio libro.xv.metamorphoseos: Emissum capitisq sui ripæq prioris Pœnituisse
ferunt: alios nunc ire caicum: Fuit etiam nomen uiri troiani socii Aeneæ.
Cayster absq aliqua aspiratione &.y.græco scribif: Fluuius ē Asiæ in cilbianis iugis ortus: ut dixit Pli. lib.
qnto natu. histo. qui multos amnes deferēs:& stagnū pagæum: quod Pyrrhites amnis expellit. Et p/
ter Asiam paludē labens: sub pionio monte Ephesum alluit. Vnde Virgilius li. geor. primo ait: Iam ua
rias pelagi uolucres:& quæ asia circum Dulcibus in pratis rimātur prata caystri: Homerus similiter li
bro iliados secundo: [illegible]
Calais cum.c.exili & unico.l.sequente.a.atq.i.latino in ultima scribitur: fuit Zeti frater:& filius boreæ ex
Orithya. ut uidebimus in dictione Zetus.
Calamus cū.c.exili & unico.l.scribif: ē harundo magis minuta habens īternodia longa & recta. Ex qua sa
gittæ apud diuersas gentes fiebāt: quod Virgilius tetigit in Damœta cū ait: Cū daphnidis arcū Fregi/
sti:& calamos: idest sagittas: Nā teste Plinio lib. decimosexto naturalis histo. calamis populi oriētis bel
la cōficiunt:& spicula illis addūt irreuocabili hamo. Et cū fere totū orientē & septentrionē calamis su/
peratos ostēderit subdit: præcipuus hic usus hic in creta bellatores suos pcepinauit. Sed in hoc quoq ut
in cæteris rebus uicit Italia: qđo nullus sagittis aptior calamus quē in Rheno bononiēsi amne: cui pluri
ma inest medulla pōdusq uolucre. Et cōtra flatus quoq pulcax. Et subdit libris quoq nō eadē gratia.
Nā ut supra paululū dixerat chartis seruiūt calami maxie ægypti. Iuxta cuius sniam Martialis ait ī epi/
grāmatibus: Dat chartis calamos habiles mēphitica tellus: Texanf reliqua tecta palude tibi. Sed cōtra
hūc pergere uidef Plinius cū ait: Probatores tamē cinidi:& qui in Asia circa auenticū lacū nascunf: no
strātibus fungosio subest natura: cartilagine bibula fissilis: & pacuta semp acie geniculata. cæterū gra/
cilitas nodisq distīcta leui fastigio tenuaf ī acumina crassiora. Et ifra subdit: calamus uero alius totus
concauus est: quem syringam uocant utilissimus fistulis: quoniam nihil est rei cartilaginis atq carnis:
& continuo foramine peruium: hæc ille: de quo Virgilius in bucolico locutus uidetur cum ait: Nec ca/
lamis solum æquiperas: sed uoce magistrū: Similiter idem Plinius libro.xii. eiusdē uoluminis prius di/
xerat calamos & iuncos odoratos in Arabia nasci Indiaq & Syria: quibus in unguentis usos fuisse ipse
idem in sequenti libro ostendit:& a calamo calamariū proficiscif: qđ quidā usurpant pro theca. calama
ria in qua calami recondunf. sed quia hoc tpe plærīq penna scribitur: potest etiam dici pennarium.
Calendæ cum.c.exili & unico.l.scribitur: nec illorum admittenda est consuetudo uel rō: quæ per.κ. græ/
cam literam dictionem illam uel aliam quanuis scribendam contendunt: ut supra ostendimus. Et di/
cuntur calendæ a καλῶ: quod apud nos est uoco: quia solebat Romæ minor pontifex noua cōspecta
luna plæbē uocare: ut audiret quot dies a calēdis ad nonas supessent. Hinc teste Macrobio libro satur
nalium primo: Et ipsi curiæ ad quam uocabantur. calabre nomen datum est: & classi q omnis in eam
populus uocaretur. Qua de re teste Gellio libro septimo noctiū atticarū classici dicebanf priæ tātum
classis homines: qui centum & uigintiquinq milia æris amplius ue censi erant. Infra classem aūt appel/
labanf secundæ classis cæterarumq omnium classium: qui minore summa æris: q̃ supra dixi censebā
tur. Vnde & classicum deductum dicif: quod teste Seruio super septimo æneidos & tubā ipsam & so
num indicat. Virgili. Classica iamq sonant: quæ sane flexibilis tuba est: ut uidebimus in dictione clas/
sica. Alii uero dictam uolunt classem a cale: hoc est a fuste: quia nauis quæ aliquando classis dicebatur:
de fustibus fiebat. Nam de cala inqt Lucilius: Scinde calam ut caleas: idest o puer frāge fustē:& fac fo/

cum. De classe iquit Horatius: Me uel extremos numidarũ in agros Classe releget cũ de una loqueref naui. Et Virgi. lib. æneidos sexto: Lyciæ ductoré classis Horonté: ubi ait Seruius aptum exemplũ classem ét dici unã nauẽ: & hoc quia unius solus nauis Horontes ductor fuit. eratq; calendæ Iunoni sacræ dicente Oui. lib. fastorũ primo: Vendicat ausonias Iunonis cura calẽdas: & inde calatores cũ unico. l. & t. nõ aspirato dictũ sũt serui: qui semp uocari possent ob necessitaté seruitutis: ut testis é Festus. Quin & cõciliũ a cõcalando: idest cõuocando dictũ quidá putát. Procalare similiter prouocare dicif ipso Festo teste. Et eodé mõ calũniam: & calones ex illo dicta uoluit. Sane teste Paulo iurifcõsulto de uerborũ significatione ante dié decimũ calendarũ: & post dié decimũ calendarũ atq; utroq; sermone undecimus dies significaf. Similiter Petronio grãmatico teste intra calendas id fieri dicitur: quod nõ ante calendas: idest eo ipso die: quo calendæ sũt agebatur. At Gellius circa finem libri duodecimi noctium atticarũ: post longá rei huius disputationé tandé cõcludit: & ãte calendas & in ipsis calendis iure fieri posse.

Calathus cum. c. exili & unico. l. atq; th. aspirato scribitur: dicitur a quibusdam ex nostris qualus & diminutiuum quassillus. Ab aliquibus fiscella: iuxta quas significatiões ait Virgilius in Alexi: Tibi lilia plenis Ecce ferunt nymphæ calathis. Aliquando uero & pro calicibus ad sacrificium aptis posuit idé cum ait in Daphnide: Vina nouum fundam calathis aruisia nectar:

Calabrya cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: pars est Italiæ post Lucaniá a græcis sic cognominata: quia bonis omnibus scatet. Nam componitur ex καλα: quod dicit bona & βρυω: quod est scatuo. Et idem hic calaber & hæc calabra & hoc calabrum deriuatur. Ouidius libro tertio de arte:

Ennius emeruit calabrys in montibus hortos
Contiguos pene Scipio magne tibi.

Calchas prima cum. c. exili sequens cum. ch. aspirato scribitur: fuit Testoris troiani filius: ut testis est Dictis augur maximus: qui cum circa initia belli a troianis ad Apollinem delphicum cum muneribus mitteretur: & responsum habuerit: ut dimissis troianis græcorum sequeretur foelicitatem ab illis gratissime receptus est: cuius sane interitum in dictione grinæum nemus uidebimus.

Calydnæ cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: insulæ sunt quædam paruæ ex cicladibus: de quibus Homerus libro. ii. iliados meminit.

Calisto cum. c. & t. exilibus & unico. l. atq; i. latino scribif: fuit Licaonis Arcadiæ regis filia: ut dixit Hesiodus: quæ post pulsum patrem a regno: Dianam secuta est. Sed ut narrat Oui. libro metamor. secundo cum Iuppiter illam conspiceret: & amaret: accæpta Dianæ forma ad illã prexit: quã cõpressit & grauidauit. Ex qua ortus est Arcas: a quo Arcadia puincia cognoíata est. Sed a Iunone crinibus cõprachésa: & in diuersum distracta: in ursam conuertif: quam cum filius Arcas uenator effectus: sese cõspicientem mr̃em ursam ac fixe intuenté forte cõperisset: rei inscius sagitta illam ipetere satagebat. Quibus Iuppiter miseratus: ambos in cælũ traxit: & iuxta borealé polum locauit. Quod Iuno ægreferens: Tethim Oceani uxoré suamq; nutricé adiens ab illa ipetrauit: ne Calistoné in oceano lauare pmitteret. Quare cũ cætera signa occidát: & in oceano se lauare dicãtur: solũ ursæ signũ nunq̃ occidit: dicéte Vir. lib. georgi. primo: Arctos oceani metuétes æquore tingi. Sed cũ in terris ursa eét: & Mænalũ Erymanthum Arcadiæ montes incoleret: Mænalis ipsa & Erymãthis a poetis dicif. Ouidi. lib. v. de tristibus:

Quæ nunc suppositum stellis erymanthidos ursæ
Iuncta tenet crudis sarmatis ora getis.

Et prius libro quarto dixerat: Cumq; suo borea mænalis ursa uidet. Verũ hæc ipsa ex græcis nõnulli in Nonacri Arcadiæ monte gesta narrarunt.

Calipolis cum. c. exili non geminato. l. atq; i. latino utrobiq; scribif: urbs est Thraciæ in extremo Hellesponti a. C. Calicula cognominata: a quo nomen assumpsit: hoc est Caliculæ polis: idest ciuitas. Caliculi uero a caligis: quas margaritis referras primus portauit: nomen assumpsisse dicitur.

Calinus cum. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: fuit statuarius: de quo Quintilianus meminit.

Calon cum. c. exili & unico. l. scribitur: fuit teste Quintiliano uir statuarius.

Calydonia cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco in secũda scribitur: ciuitas fuit Aetoliæ: & regia Oenei patris Meleagri: a quo locus circunstans eodem nomine cognominatus fuit & penultima corripit.

Calypso cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribif: fuit teste Hesio. in theogonia nympha Oceani & Tethyos filia. Homerus uero siue eãdem: siue aliam dixit lib. vii. odysseæ fuisse Atlantis filiam cum ait: ναιεν ἐν ατλαντος θυγατηρ δολοεσσα καλυψω. Hæc insulam de suo nomine cognominatam tenuit in ionico mari sitam ppinquam lacinio pmontorio: ut sentire uidef Pli. lib. iii. natura. histo. Alii uero dicunt in mari aphrico fere ex opposito ad maiores syrtes: quam prius dictũ Orgyam a rege: q in illa regnauerat ferũt. Et in hoc cum Plinio forte cõueniunt: q̃a mare aphricũ ionio est conterminũ. Ad hanc ut dixit Home. Vlyxes cum descessisset a Circe naufragus puenit. Et q̃a alter fuit alterius amore detẽtus septem ãnos cum illa morã traxit. A qua magna cum difficultate discedere ualuit: dicẽte Ouid. libro scdo de arte. Non formosus erat: sed erat facũdus ulyxes: Et tamé æquoreas torsit amore deas.

Calix cũ. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribif: græce uero dicif κυλιξ: genus est poculi: de quo ait Macrobius libro saturna. una littera cõmutata. uidelicet. u. græcum in. a. dicitur apud nostros calix.

Calyx cũ. y. græco i ultima: folliculũ é quo fructus arborũ cooperif: deductũ a καλυπτω quod é coopio.

Callicratidas absq; ulla aspiratione & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.

Callimachus prima cũ. c. exili sequente duplicato. l. & i. latino atq; ch. aspirato in ultima scribitur: fuit no-

men plurimū sed præcipuus fuit teste Solino poeta cyrenensis. Alter fuit historicus ægyptius: de quo uidimus in dictione Osiris.

Calliope cum.c.exili & duplicato.l.atq3.i.latino scribit:fuit una nouē musarum: & aliis excellentior: ut di xit Hesiodus. Cuius causam ac illius interpretationē uidebimus in dictione musæ. Et dicit nōnunq̄ Cal liopea.ut Oui.li.fastorū.v. Prima sui coepit calliopea chori:cuius ratio ē: quia apud illos καλλιόπη cū .η.in fine:& καλλιόπεια.cū ei diphthonho in penultima:hoc est subsequente.a.scribitur:quam diphtō. semper ut supra uidimus in.e.uel in.i.productas transferimus.

Callistratus absq3 aliqua aspiratione & duplici.l.atq3.i.latino scribitur:nomen fuit uiri proprium.

Callisthenes cū.c.exili & duplicato.l.atq3.i.latino &.th.aspirato scribit:fuit Aristotelis discipulus & neces situdīe quadā ex materna stirpe cōiunctus excellētissima disciplīa iuuenis.hic ad Alexā.magnū ab Ari stotele missus:Cū in Asiā illū sequeret:quasi Hermolai cōiurationis auctor ab Alexandro interfectus ē A qua cōstat falso obiectū illi coniurationis crimen:de quo late habet in Iustino lib.xv.sui epitomatis.

Calliphyrus cum.c.exili & duplici.l.sequente.i.latino:& cum.y.græco in penultima scribitur:fuit teste Hesiodo in theogonia pater Alcim.

Callippidæ cum duplicato.ll.atq3.duplicato.p.&.i.latino utrobiq3 scribitur:populi sunt scythiæ hipanum fluuium incolentes:ut testatur Herodotus.

Calliroe cum.c.exili &.duplicato.l.atq3.i.latino scribit:fuit Achiloi filia & uxor Alcmai filii Amphiarei ex Eriphyle cōiuge:q sane Alcmaius in uindictā patris matrē occidit:ut uidebimus in dictiōe Eriphyle cōiuge:Quo scelere uti Orestes furore correptus.ab Amphiloco fratre in ultionē matris,obtrūcatus ē. Sed Calliroe Alcmai uxor Iouē toto corde precata ē.ut filios suos īpuberes:q̄primum crescere sine ret:& infantibus adderet ānos:ne,necem sinant sui genitoris multam. Iuppiter his ānuit. Nā cū primū iuuenes effecti sunt: Amphilochum patruū interfecere:de quo Oui.in.viii.metamor.pertractauit.

Calcenum cum.c.exili & unico.l.atque.œ.diphthongo scribitur urbs fuit campaniæ.xiiii.milium passu um distans a capua:in cuius agro uinum optimum nascitur:a quo ciuitas ipsa nomen assumpsit. Nam componitur ex καλὸς:quod est bonum:& οἶνον uinum.unde ait Iuue.ī prima satyra:,Occurrit ma trona potens quæ molle calcenum:idest dulce uinum:porrectura uiro miscet sitiēte rubetam. De qua matrona si quis plene edoceri cupit legat Liuium in octauo ab urbe:& uidebit quemadmodū Institu itq3 rudes melior locusta propinquas per famam & populum nigros efferre maritos.i.mortuos:uel ut alii dicunt nigros.i.malos:quos ipsa interficiebat:sicut per oppositum candidus dicitur pulcher & mi tis. Virgilius in Dalphni. Candidus insuetum miratur limen olimpi.s. Dalphnis: quē pulchrum bonū & mitē esse demonstrat. Idem in coridone Tibi candida nais.i.pulchra Rubetā uero dixit Plin.lib.viii. naturalis historiæ ranam eē.quæ ī terra & in humore uiuit:& plurimis referre medicaminibus. Et sub dit illam deponere assidue ac resumere pastu uenena ut sibi tantum reseruet.

Chalcis prima cum.ch.aspirato & ultima cum.c.exili atq3.i.latino scribitur:urbs ē metropolitana in eubo ra insula:ut testatur Liuius libro octauo de.ii.bello punico. Et est iuxta euripum:ut dixit Ptolemæus in geographia:unde calcidius dicitur.

Chalcidius prima cum.ch.aspirato sequēs cum.c.exili &.i.latino utrobiq3 scribitur:nomen est gentile:& philosophi propriū:qui innumerabiles libros scripsit atq3 eodem modo scribitur chalcius.

Chalcedonia prima cum.ch.aspirato secunda cum.c.exili & penultima cum.i.latino scribitur:urbs fuit ī asia iuxta bosphorum thracium ex opposito ad byzantium.

Chalazias cum.ch.aspirato & unico.l.atq3.z.consonante sequente.i.latino scribit:lapis teste Pli.libro ul timo natu.histo.grano grandinis similis:dictus a Χαλαζῶ uerbo quod est grandino.

Chaldæa prima cum.ch.aspirato:& penultima cum.æ.diphthongo scribitur:regio est Asiæ Arabiæ con termina longe plana:& fontium indiga:in qua babylon ciuitas magna fuit.

Chalestra cum.ch.aspirato:& unico.l.atq3.t.exili scribitur:urbs fuit litoralis Thessaliæ:iuxta quam axius fluuius in mare ægeum descendit:ut dixit Herodotus lib.historiarum.vii.

Chalybs cum.ch.aspirato & unico.l.sequēte.y.græco āte.bs.scribit fluuius ē ī hispaniæ: iuxta quē populi inhabitant dicti chalybes:ut dixit Iustinus lib.xliiii.apud nos sunt mineræ ferri optimæ:quas nudi illi la borantes effodiunt:qd Virg.lib.geor.i.tetigisse uidetur cum ait:India mittit ebur:molles sua rura sa bæi. At chalybes nudi ferrum.similiter & alii eodem noīe cognominati sūt populi iuxta paphlagoniā in ponto:& mazonibus cōterminant:ut ostēdit Orpheus in argonautica. Et capit plerūq3 chalybs p ipsa ferri massa:ut Ouidi.libro fastorum.iiii. Aes erat in precio chalybis iam massa placebat: Heu heu ppe tuo debuit illa tegi. Nonnunq̄ uero & pro instrumento capit ex chalybe cōfecto:ut Virg. Vulnificus q3 chalybs. Et Lucanus lib.vi. Primū chalybē:frenosq3 momordit.

Cambyses cū.y.græco scribit:fuit ex Persia:quē teste Iustino li.i.neq3 paterna neq3 materna claritas po tuit magnū facere. Cui Astyages rex medorum nō sine diuino mysterio filiā Mandanē matrimonio copulauit:ex quibus natus ē Cyrus:q rex Persarum effectus Cambysem filiū heredē in regno habuit.

Camæleon prima cū.c.exili secunda cum.æ.diphthongo & penultima cum unico.l.&.e.absq3 diphthōgo scribit:est quadrupes a camælea herba:cui assimilari dicit cognominatus:quod Pli.li.viii.naturalis hi storiæ describens & Solinus similiter:dicūt esse facie quasi lacertæ:habēs crura recta:& longa:caudam in uertigine troiā. Arrosos ungues:incessus tardos uelut testudinis corpus asperū cū squamosa cute.

color est uarius:& in momento mutabilis:adeo quod cuicunq; rei hæserit colorem tribuat:præter rubrum & candidũ:de quo Oui.li.metamorpho.undecimo:Id quoq; quod uentis animal nutrit̃ & aura Protinus assimilat tetigit quoscunq; colores.

Chamæcyssos prima cũ.ch.aspirato:sequens cum.æ.diphthõgo:penultima uero cum.c.exili:&.y.græco cõsequẽte duplicato.s.scribit̃:genus est hederæ teste Pli.lib.sextodecimo naturalis historiæ:q̃ nũq̃ nisi humi repit. Nam dictio est composita ex Χαμαὶ:quod infimum uel humum:& κισσὸς hedera.

Camelus cum.c.simplici &.e.sine diphthongo atq; unico.l.scribit̃:est animal quadrupes turpe aspectu. habẽs caudã asininã:pedes carnosos & molles:atq; in geminas partes fissos:licet posteriores sint parũ scissi caretq; dentibus in supiori mãdibula:ut describit Aristoteles lib.de animalibus.ii.Et ut refert Solinus bactriani camelos fortissimos mittunt.licet arabia plures gignat. Sed hoc ut ait differunt q̃ arabici bina tubera in dorso habẽt. Singula bactriani. Verũ binis tuberibus camelũ:cũ a longis tpibus Italia nõ uidisset:ãno ab dominica icarnatiõe milesimoquadragentesimoquadragesimoquarto mense octobris uidit:qui a Iuliano Cæsarino cardinali sancti angeli uiro in toto orbe clarissimo ad Eugeniũ quartum pontificẽ maximũ & turcorũ spoliis missus in domũ meam hic Bononiæ declinauit: ubi ab ipso cardinali ꝓ theologiæ studiis relictus fuerã. Et ut deinde eũ pontifex dono dedit. Lodouico patauino cardinali Aquiliensi:& ipsius pontificis quæstori:siue ut iam dicimus camerario. Cui ẽt ob singulare ingenium sũmam pontificatus credidisse fertur. Sane a camelo camelasia deducit̃.de quo Martianus iuriscõsultus de muneribus & honoribus camelasia inquit ꝑsonale munus est. Nam rõne habita & alimentorũ & camelorum certa pecunia camelariis dari debebat:ut solo corporis ministerio obligentur.

Camera cum.c.exili & unico.m.scribit̃:dicit̃ a nostris testudo seu fornix. Et inde camurus curuatus: Virgilius lib.georgicorum.iii.Camurus hircæ sub cornibus aures.

Camilla cum.c.exili &.i.latino atq; duplici.l.scribit̃:fuit filia Metabi regis ciuitatis uolscorũ:dicẽte Virg: libro æneι.septimo. Volsca de gente camilla:fuitq; tantæ probitatis:ut in laudes eius Virgilius longa descriptiõe septimũ æuei.librum terminauerit. Verum cũ teste Statio Tulliano de uocabulis rerũ lib. primo Tusci uocabulo Camilli præministrum deorũ significent:unde Mercuriũ Camillũ dicunt:factum ẽ teste Macrobio:ut Virgilius Metabũ induxisset.appellasse filiã Camillã:q̃si Dianæ ꝑministrã. Idẽ Pacuuius cũ de Medea loqueret̃: Cælitũ inquit Camilla expectata uenis salue hospita. Idẽ Seruius sup.xi.ænei.late dixit:ubi rettulit Virgiliũ poeticæ dixisse Camillã uolscã a matre fuisse noĩatam. Romani ẽt teste eodem Macrobio pueros puellasq; nobiles & in uestes Camillos & Camillas appellant.

Caminus cũ.c.exili &.i.latinũ scribit̃:græcum est & latine dicit̃ fornax. Virg.lib.ænei iii.Ruptis flãmam expirare caminis.& Horatius Oleũ adde camino:Apud nõnullos uero est strictura:quæ fumũ excipit & cũ apud græcos sit generis fœminini:apud nostros mutauit genus:& est masculini.

Camiros cũ.c.exili &.i.latino scribit̃:urbs fuit in regione dorict:ut ostendit Herodotus lib.historiarum i.Alia fuit in Rhodo:ut dixit Homerus lib.iliados.ii.

Cancasmos prima cũ.c.exili:& sequẽs cũ.ch.aspirato scribit̃:dicit̃ risus solutus:& καγχάζω:quod ẽ diffuse rideo deriuatur.unde cachinnus ut in ea dictione uidimus.

Candaules cũ.c.exili & au.diphthongo ante unicũ.l.scribit̃:fuit Myrsi filius & sardiũ tyrannus:quẽ teste Herodoto græci Myrsilum uocant.

Canistrum absq; aliqua aspiratione & cũ.i.latino scribit̃:apud græcos uero loco.i.ponit̃.a.& dicit̃ canastrum:quod nos in.i.conuertimus.

Cantharus cũ.c.exili &.th.aspirato scribit̃:uas erat aptũ ad bacchi sacra:quod habuisse ansam ostẽdit Virgilius in Sileno cũ ait:Et grauis attrita pendebat cantharus ansa: Sunt ẽt canthari teste Vlpiano de legatis primo per quos aquæ saliunt.

Cantharida cũ.c.exili &.th.aspirato scribit̃:græcẽ tamẽ dicit̃ cãtharis genus ẽ uermis terrei:q ut q̃dã ferunt humano corpore statim ut fuerit applicitur sui adustione uesicas efficit plenas humore.

Canobus cũ.c.exili & unico.n.atq;.b.cõsonãte scribit̃:fuit gubernator nauis Menelai:quo tpe Menelaus ipse ad ægyptũ prexit:ubi ille mortuus:& in quadã nili ĩsula sepultus:loco nomẽ dedit:in qua eiusdem noĩs Alexãder urbẽ cõdidit. Sed ut ait Seruius sup.xi.ænei.canobus cũ.b.scribebat̃:nũc mutata littera canopus cũ. p.scribit̃:quod prius notauerat Quintilianus in.i.institutionũ a Cicerone dictũ canopicarum exercitum cum.p.& nõ cum.b.scriptum.

Canopus cũ.c.exili &.p.cõsonante scribit̃:est nili insula:ut in ꝑcedenti dictiõe uidimus:& ciuitas in eadẽ insula quã teste Seruio sup.iii.georg. Alexãder instar ciuitatis suæ macedoniæ:q̃ pella dicebat̃ cõdidit. Vnde eodẽ lib.dixit Virg. Nã qua pellæi gens fortunata canopi Accolit effuso stagnantẽ flumine nilũ Et Iuue.in prima satyra. Cum pars niliacæ plæbis:cum uerna canopi Crispinus.

Canon cum.c.exili scribitur:dicitur a nostris regula:& inde canonicus.i.regularis.

Chaonia cũ.ch.aspiratio &.i latino scribitur propie pars est alpestris epiri:quãdoq; uero & pro tota epiro sumitur:ut in ea dictione uidebimus.

Chaos cũ.ch.aspirato scribit̃:fuit teste Hesiodo in theogonia confusa quedã ab initio unitas:quam principium esse dixit ꝓductionis omnium rerũ:unde Ouidi. Vnus erat toto naturæ uultus in orbe:Quam dixere chaos. Ex quo inchoare deductum putauit Festus.

Capaneus cum.c.exili &.eu.diphthongo in fine scribitur:fuit Statio teste libro.iii.thebaidos unus exse-

ptem regibus:qui Thebas obsederunt:superbus quoq; & deorum cõtemptor:qui nõ contemptus uicisse homines medius capaneus auditur in astris.de quo Vegetius libro.iiii.de re militari dixit Qui scalis in obsidione urbium utuntur:frequenter periculum sustinent exemplo Capanei:a quo primum scalarum oppugnatio perhibetur inuenta:qui tanta mole lapidum fuit obrutus a Thebanis.q fulminibus dicat extinctus.Inde ait Ouidius libro de tristibus.
Cum cecidit capaneus subito temerarius ictu.

Caphareus cum.c.exili & ph.aspirato atq; eu.diphthongo in fine scribitur.mons est altissimus Euboeae insulae ad Hellespontum prospectans:dicente Seneca ĩ Herc.oetheo. Euboica tellus uertice ĩmenso tumens:Pulsat oĩ parte phryxeum mare Scindit caphareus:Et subdit paulo post:Hic rupe celsa nulla q̃ nubes ferit Annosa fulgent tẽpla cenei Iouis.Ad cuius radices:uel ira Mineruae:ut poetae fingũt.uel fraude Naupli regnantis in Euboia:& cupientis ulcisci morté Palamedis filii:argiuorũ classis post troianum excidium duris casibus agitata fuit:Nam nocte laborantibus tempestate graecis facé super caphareo monte succendit:qua illi portũ proximum existimantes:in asperrimos scopulos delati:naufragiũ multi dedere:dicẽte Seneca in Medea.Igne fallaci nocturnus agri Nauplius:& reliqua unde Virgi.lib.aeneid.xi.ait Scit triste Mineruae Sidus & euboicae cautes:ultorq; caphareus: quasi Nauplium noĩe montis cognominet.similiter Ouidius lib.ii.de ponto.Nõ tibi casandrus pater est durusue caphareus.

Cappadocia cum.c.exili utrobique & duplicato.p.atque.i.latino scribitur: regio est contermina maiori armeniae:quam ab ea euphrates disiungit:ut testis est Solinus.Et ab ea eiusdem nominis fluuio cognominata est.ut testatur Pli.li.sexto natu.histo.Ego enĩ in Ptolemaei geographia prospexi minoré illam esse armeniam.Et in Appiano clarissimo historico graeco legi eam partem esse minoris armeniae.

Capys cum.c.exili & y.graeco scribitur : & in genitiuo huius capys declinatur : fuit Troiani nomen : de quo saepe Virgilius meminit.At capis cum.i.latino lingua Tusca teste Seruio in decimo aeneidos falconem indicabat.

Capua cum.c.exili & unico.p.scribitur:urbs est campaniae a Capye Troiano cognominata: conuersione.y.graeci in.u.nostrũ:& additione.a.litterae in fine:dicente Virgilio libro decimo aeneidos:Et capyi hinc nomen campanae dicitur urbi.Quare colonos dardanos illam habere dixit Lucanus in secundo cũ ait.Interea trepido descedẽs agmine magnus.Moenia dardanii tenuit capuana coloni. Liuius uero libro quarto ab urbe uult eam a locis campestribus dictam:in quibus sita est.& in eodem libro ait uulturnum hetruscorum urbem:quae nunc capua est caepere samnites. Vnde teste Seruio constat eã a tuscis condicam uiso falconis augurio:qui tusca lingua capis dicitur.& subdit: Tuscos autem omnem pene Italia subiugasse manifestum est:

Carambi cum.c.exili & i.latino in fine scribitur:mons est paphlagoniae in Asia:qui teste Plinio libro.iiii. naturalis historiae per medium euxinum percurrit:centum septuaginta milium passuum interuallo : quae maxime ratio scythici arcus formam efficit.

Character prima cum.ch.aspirato:& ultima cũ.ct.exilibus scribitur:dici põt a nobis notamen:uel lineamentum:aut littera.Vnde litterae characteres saepissime cognominantur.

Characterismos prima cum.ch.aspirato aliae sine aspiratione & cum.i.latino scribitur:dici põt latine designatio.ut Iuue.in satyra Crispini.Et caluo seruiret Roma Neroni.i.Domitiano.Nã p caluũ.ic & mores similes Neroni Domitianus ipse describitur:ut uidebimus in dictione prologus.

Charandaei prima cum.ch.aspirato & penultima cum.ae.diphthongo scribitur:populi sunt iuxta pontũ: ut dixit Orpheus in argonautica.

Charaxes cum.ch.aspirato & x.cõsonante in penultima scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarũ secundo mitylenaeus patria: & frater Saphus:q captus amore Rhodopis foeminae ex Thracia mirae pulchritudinis:& meretricis famosae.maxima pecunia illam redemit:quae cum Aesopo captiua fuerat:ut late idem auctor enarrauit.Quare de illo dicebat Sappho soror in epistola ad Phaoné:Arsit inops frater uictus meretricis amore: Multaq; cum multo damna pudore tulit.& subdit.Gaudet & e nostro surgit maerore charaxes.Frater & ante oculos itq; reditq; meos.

Cardamũ cum.c.exili scribitur:herba est suauis odoris:quae a nõnullis graecis cardamus uocitatur.

Cardamyla cum.c.exili & y.graeco atq; unico.l.scribitur:fuit urbs in argo propinqua pylo:& sub dominio Agaménonis:ut testatur Homerus libro.ix.iliados.Hanc nõ multũ a Lacedaemonia distare ostẽdit Ptolemaeus in geographia.

Caresus cum.c.exili & i.latino scribit̃:fuit teste Homero circa initiũ libri.xii.iliados:Troianus fluuius:

Caria cum.c.exili & i.latino scribitur:regio est in minori Asia inter lyciam & Ioniam:a Cara rege cognominata:qui auguria ex auibus primus comperit:ut dixit Plinius libro septimo naturalis historiae. Vnde populi cares dicuntur.

Charybdis patria cum.ch.aspirato penultima cum.y.graeco ante.b.ultima cũ.i.latino scribit̃.locus est periculosus ualde inter calabryam & siciliam.Nã a septẽtrione in astrum & e cõtrario fit fluctuũ concursus:& interceptorum quorũcunq; collisio:atq; absorbitio.Namq; teste Ouidio libro secũdo de remediis.Vt uomit epotas saeua charybdis aquas.Et Seneca ĩ Thyeste:Quod rapax hausit reuomit charybdis similia Virgilius libro.iii.aeneidos:prius dixerat.Et ut graeci quidam ferunt:fuit Charybdis uetula uoracissima:q quia boues Herculis furata fuerat:ab illo ĩ id mare ꝓiecta loco nomẽ dedit:q sane nũc

etiam ãtiquas exercet rapinas. Et deberet declinari huius charybdidis: qđ nos minime seruamus. sed i genitiuo huius charybdis ut in nominatiuo declinamus ne alterna. d. in utraq; syllaba cõtinua: ut dixit Priscianus in quarto male sonet: quod ét græci euitare solẽt. Nã dicũt Χαρυβδιος: & nõ Χαρυβδιδος: ut exigeret regula.

Caryca cum. c. exili utrobiq; & y. græco scribitur: genus est ficuum teste Iulio Polluce a loco sic dictarum. Apud nos uero cõmuniter pro sicca ficu accipitur. at carex caricis genus est fruticis acuti Virgilius in georgi. iii. frondibus hirsutis & carice pastus acuta.

Carcinitus absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino utrobiq; scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum. iiii. urbs egregia scythiæ.

Carcinos cum. c. exili utrobiq; & i. latino scribit: apud nos dicitur cancer: quo tamen uocabulo Lucanus utitur in nono cum ait: Par geminis chiron: & idem quod carcinos ardens: ubi penultima corripitur.

Cardiacus cũ. c. exili utrobiq; & i. latino scribitur: dicit ille qui molestiam patitur cordis. Nam a καρδια deducitur: quod apud nostros cor dicitur. Ideo ait Iuuenalis: Cardiaco nunq̃ cyathum missurus amico Et a cardia dictum cardinem quidam putant: super quo ualuæ hostii deuoluuntur.

Carystos absq; aliqua aspiratione & cum. y. græco scribitur Insula est una ex cycladibus in euboico mari sita imo: ut quidam ferunt: cum euboia coniuncta: quam uarii marmoris feracem dicunt. ut Seneca in troade An ferax uarii lapidis. & Lucanus in. v. loquẽs de euboia insula inquit: Qua maris angustat fauces saxosa carystos. in hac teste Solino titani regnauerunt. Et inde carysteus. ut Ouidius lib. fastorum. iiii. Quaq; carysteis frangitur unda uadis: & ut quidam ferunt: est etiam urbs in euboia.

Charitas si pro amore & dilectione sumitur: semper prima cum. ch. aspirato secundum rectã orthographiam scribi uidetur: penultima uero cum. i. latino. & ultima cum. t. simplici scribitur. Nam a Χαρις quod est gratia & amor prorsus descendit. Vnde charitas amoris est species: & cũ amor ad omnia spectet: charitas ad homines solum: & quidem pro dignitate & qualitate personarum. Nam maxima charitas debetur parentibus: proxima filiis: & deinceps reliquis. at uero caritas absq; aspiratione latinũ ẽ: & a careo uerbo descendit. significatq; inopiam: ut Liuius libro secundo ab urbe: Obsidio inquit erat nihilominus: & frumenti cum sũma caritate: & libro secundo ait: caritas primum erat ãnonæ ex incultis per secessionem plæbis agris: unde & carus in ea significatione absq; aspiratiõe scribitur. Quod & si gratum & amore deuictum indicet: cum aspiratione rationabiliter scribendum puto. Nec sum ignarus prædictorum: quodq; ab antiquis nostris absq; aliqua aspiratione scribi cõsueuisse: ut in scriptionibus marmoreis quottidie aspicimus. Sed ut puto magis ex dictiõum similitudine: q ex aliqua ratione factum fuit: Cum unum a reliquo prorsus deduci nõ possit: imo & in contraria penitus significatione eius uidentur. Nam caritas pro inopia priuationem & indigentiam indicat: pro amore uero cum ponit habitum & adeptionem qualitatis cõprehendit. quare rationabilius ea: ut diximus differenter scribi posse putamus: ne unum pro reliquo accipi uelit. unde & si a nõnullis dictionibus quæ apud græcos aspirantur: nos aspirationem subtrahimus ut ab Aemilio quod apud illos aspiratur: nos aspirationem abiecimus: & sine aspiratione in antiquis marmoribus semper scriptũ aspicimus hoc tamẽ nullã confusionem inducere potuit: cum tam aspiratum q̃ nõ aspiratum: pro eodem ab oibus cõprehẽdi necesse sit. At ea quæ diximus disconuenientissimam significationem habere uidentur: & nisi differentia aliqua efferant: confusionem significati magis q̃ significatum exprimunt. Vnde & similiter nos cætere: ut i ea dictiõe uidebimus sine aspiratione scribimus: q a sic quoq; ciuitatis nomen esse Romani putauerũt & ut deĩde ab aspirata dictiõe differret: quæ salutationẽ indicat: priorẽ scripturã seruauerũt: ex quo sane nõ cõfusio: sed necessaria quodãmodo distinctio iter ciuitatẽ & salutatiõem exprimit: & cõseruat.

Charites cum. ch. aspirato & i. latino atque. t. simplici absque dubitatione a nobis etiam scribitur: & dici possunt gratiæ. Quas Orpheus in hymnis: & pindarus in odis tres esse dixerunt: Aglæam: Thaliã & Euphrosinam: unde ait Orpheus: αγλαιη τε θαλεια και ευφροσυνη πολυολβε: quas Iouis filias ex Eunomia ille idem esse dixit. Pindarus uero matrem subticens: solũ dixit [Greek illegible] hoc uſt maximi dei filias. eas insuper dixit in cælo iuxta Apollinis tronum degere patreq; totius olympi: id est Iouem perpetuo collaudare. Et subdunt poetæ alii illas se in Acidalio fonte lauare: qui est in orchomeno boetiæ ciuitate: a quo nudas quia sine fuco esse debent: & simul connexas incedere uolũt quia insolubiles esse gratias decet. Sed unam auersam incedere. Aliæ duæ nos respicere dicuntur: quia profecta a nobis gratia duplex reuerti solet. Vnde ferunt alii illam duabus aureum porrigere pomum & illas recta facie beneficam conspicientes munera reddere duplicata: dicente Virgilio libro æneidos. i.

Nec metus officio: nec te certasse priorem.

Pœniteat. & insuper addunt illas hominibus largiri decorẽ. Quod Atimetus in clarissimo epithaphio suæ coniugis Homonoeæ tetigit cum ait: Cui formam paphiæ charites tribuere decorem. Nãq; illas pedissequas Veneris esse uolũt quasi neruus & pulchritudo gratiam porrigant. Quod Virgilius tetigisse uidetur: cum ait libro æneidos. v.

Gratior & pulchro ueniens in corpore uirtus.

Namq; illas dixit Homerus libro iliados quinto elaborasse Veneri Ambrosium peplum.

Charientismos cũ. ch. aspirato & i. latino utrobiq; atq; t. exili scribitur: dici põt a nostris gratificatio. Nã a χαριεν: quod est gratiosum deriuatur. Et est figura cum dura dictu gratius siue mitius proferuntur.

Criariophilon cum.ch.& ph.aspiratis & .i.latino atq; unico.l.scribitur:& interpretaŕ Χάρις .i. gratiosum & φίλον amicum. Nascitur teste Pli.libro duodecimo naturalis historiæ in india grādius : & fragilius granis piperis. Cuius arbor fert in spinis piperis similitudinem foliis paruis densisq; ramis trium cubitorum.corticæ pallido:radice lata ignosaq;.

Carthos cum.c.exili & .i.latino atq;.th.aspirato scribitur:insula est una ex Clycladibus.

Charilaus cū.ch.aspirato & .i.latino atq; unico.l.scribiŕ:fuit frater Mæandri:ut in ea dictiōe uidebimus

Carneades cum.c.exili scribitur:fuit philosophus cyrenæus Epiconii:ut qdam ferunt:siue Alexandri teste Philoconio filius stoicorum & Crysippi discipulus modice reluctabaŕ:& uerecūde.ita ut sæpe diceret nisi Chrysippus esset:ego non essem. Aethicæ se magis deuouit:q̄ phisicæ. Quo circa cæsariem.& ungues nutriebat p̄cipua intentione studiorum:ad eum quoq; audiendum oratores pergebant:mortuus est finitis annis octogintaquinq;.

Carmenta absq; aliqua aspiratione scribiŕ:& non est græcum:ut quidam male putant:sed latinum. Nam teste Plutarcho in uita Comuli:Nōnulli arcadis Euādri matrem fuisse arbitranŕ rerū futurarū admonitricem:quæ Phœbo dedicata carminibus oracula significabat: Vnde dicta est Carmenta. Nam Nicostratæ ei græce nomen fuit. Quidam uero Carmentæ nomen alio pacto interpretanŕ : quod quasi careat mente Carmenta dicta fuerit:ut solebat his euenire:quæ Apollinis numine debacchabantur. Vnde carpentum quidam dictum uolunt:ut in ea dictione uidebimus.

Charopes cum.ch.aspirato scribiŕ:fuit Troianus Hippasi filius:qui teste Homero li.xi.iliados ab Vlyxe in bello interemptus fuit. habetq; accentum in prima.

Charopus cū.ch.aspirato scribiŕ:nomē fuit græce eunus ad Troianis:& alterius epirotarum principis: q Quinto flamineo romano consuli uictoriam præbuisse dicitur de Philippo.

Charon cum ch.aspirato scribitur:hunc poetæ dicunt obseruare tria inferni flumina seu paludes:hoc est acherontem stigem & cocytū:quin & defunctorum animas ad aliam ripam uehere:quem squaloris eē terribilem fingunt : oculos habere igneos:amictum sordidum: magnam caniciem : remo & uelis ad animas transportandas uti.

Carpathus cum.c.exili & .th.aspirato scribitur:insula est teste Pompeio libro secundo inter ægyptum & rhodum posita:regnum uatis Protei.quæ teste Pli.libro naturalis historiæ quarto & qnto mari charpathio nomen dedit.

Carpophorus prima cum.c.exili penultima.cum.ph.aspirato scribitur:dici pōt latine fructifer. Nam cōponitur ex καρπὸς quod est fructus:& φέρω porto. Ponitur etiam a Iuuenale nomen uiri proprium in satyra:Credo pudicitiam:Quanq̄ & carpophoro.

Carpis cū.c.exili & .i.latino scribiŕ fluuius est scitharum:ut ostendit Herodotus lib.historiarum quarto.

Carta cū.t.exilibus nomē est uiri q ex Darii ducibus unus fuit:quin & illius filiā Artozostratā duxit uxorem ut ostendit Herodotus lib.historiarum quarto. At cum.ch.aspirato aliud significat ut uidebimus.

Cartha cum.c.exili & .th.aspirato scribitur:urbs est teste Herodoto libro historiarum.vii.inter tyron & biriton:unde teste Seruio Dido carthaginensis dicta fuit.

Carthago cum.c.exili & .th.aspirato posse scribi uidetur: tum quia teste Seruio a cartha oppido nomen assumpsit:tum quia apud græcos καρχηδών:cum.c.exili in prima & .ch.aspirato in penultima scribitur.ita ut illud.ch.& .th. nostrum conuersum fuerit. Vnde teste Liuio uocabulum punicum est: quod apud nos nouam ciuitatem designat. Cicero uero de natura deorum libro secundo postq̄ tres Hercules declarauit: Quartus inquit fuit Iouis filius:& Asteries sororis Latonæ qui Carthaginem filiam genuit:aq̄ byrsa quā Dido condidit Carthago dicta est. Sed undecunq; Carthaginis nomen originē habuerit:urbs tamen fuit celeberrima in Aphrica constructa primum a.Didone Beli regis tyriorum filia annis septuaginta tribus anteq̄ Roma ipsa construeretur: ut dixit Iustinus libro.xviii. q̄ prius a bouis corio byrsa dicta fuit:ut in ea dictione uidimus:hæc eadem teste Plinio libro.xv.naturalis historiæ centumuiginti annis Romanis æmula fuit.

Charta cum.ch.aspirato & .t.exili scribitur ponitur apud græcos pro eo quod nos librū dicimus. Quod Ouidius obseruasse uidetur libro tertio de tristibus eum ait. Nullus in hac charta uersus amare docet, Sed cōiter pro omni folio super quo scribitur accipi consueuit:ut pro papyro mēbrana seu pergameno. Alii uero chartam pro solo papyro accipiunt:& a membrana distinguunt.ut eos liberos nō in mēbranis:sed in chartis transcriptos regi tradidit. Verū ut retulit Plinius libro decimotertio naturalis historiæ:chartam Alexandri magni uictoria repertā auctor est. M. Varro cōdita in ægypto alxandriā antea non fuisse chartarū usum. Palmarum foliis primo scriptitatum.deinde quarūdam arborum libris. Postea publica monumenta plūbeis uoluminibus. Mox & priuata linteis confici cœpta:aut ceradis. Et subdit:Pugillarium enim usum fuisse etiā ante Troiana tempora inuenimus apud Homerum. Et post longū progressum contra Varronis sententiā manifestissima de chartis inducit exēpla:quæ lōge ante q̄ diceret Varro fuisse cōperta demonstrāt:ut libri Numæ in arca comperti:quæ reperta fuerat i agro M. Terrētii scribæ:qui & libri sibyllæ:quos illa ad Tarquiniū Superbū detulit: & duos combuisse:quorum tertius usq; ad Syllæ tempora perdurauit. Præterea Mutianus ter consul ꝓdidit nuper se legisse: cū p̄sideret lyciæ Sarpedonis a Troia scriptam in quodā tēplo ꝓepistolæ chartā.quod eo magis miror inquit Plinius:si etiā tunc Homero cōdente ægyptia nō erat papyrus.hæc ex Plinio. Ex aliis comperi-

membranas infici consueuisse diuersis coloribus: ut purpureo uiridi: quod graeci eucharisteum uocãt lutheo quo unica tantum in parte crocari solebat: ut etiã Persius tetigit cũ ait: Iam liber: & positis bicolor membrana capillis. Et Iuuenalis: Croceae mẽbrana tabellae. Sane charta cũ apud nos generis sit foeminini: apud graecos uero generis masculini: ut ὁ χάρτης: sicut & apud illos dicitur ὁ κόχλιος: apud nostros dicitur haec cochlea: & utrunq; apud nos abiicit .s.

Carpentũ absq; aliqua aspiratiõe scribit: nec graecũ ẽ ut qdã putãt: sed latinũ: & genus uehiculi a Carmẽta matre Euandri dictũ: quo & illa & Ausoniae foeminae uehebant: dicente Ouidio libro fasto. primo.
Nam prius ausonias matres carpenta uehebant.
Haec quoq; ab euandri dicta parente reor.

Carrae cum .c. exili & duplicato .r. scribitur: fuerunt teste Thucydide libro .iii. de bello peloponesiaco populi insulani piratica famosi: uicti a Minoe: de quibus meminit Virgilius circa finem libri .viii. cum ait
Hinc lelegas carrasq;

Casia cum .c. exili & unico .s. atq; .i. latino scribitur: frutex est: qui teste Plinio libro duodecimo natu. historiae iuxta cinnami campos nascitur: sed in oibus grossiori sarmento tenui cute uerius q̃ cortice: amplitudo fruticis trium cubitorum Colus cum primum emicat candidus: pedali mensura: deinde rubescit addito semipede: ultra nigrans. Et infra subdit alia est balsamo de faba odore simili appellata: sed amara. Ideoq; utilior medicis unguentis precia nullis diuersoria.

Cassiterides absq; aliqua aspiratiõe & cũ unico .s. atq; .i. latino scribitur: insulae sunt cõplures: quas Plinius circa finem libri .iiii. dixit esse ex aduerso celtiberiae: sic quoq; a graecis a fertilitate stamni dictas. Nam κασσίτερος ab istis stamnum dicitur. Has ut idem refert aliqui fortunatas uocauere.

Caspium mare cum .c. exili & .i. latino scribitur: mare illud appellatur: quod inter caspios mõtes a quibus nomen accepit: & hircanos ĩmensum occupat spaciũ. Nec ullũ prorsus detinet exitũ: sed ex maximis in eum confluentibus fluminibus confectum dicitur: ut uidebimus in dictione oceanus.

Caspii montes eodem modo scribuntur: & sunt in Asia boreales: a quibus mare caspium cognominatũ ẽ suntq; maiori armeniae contermini: ubi portae sunt caspiae: hoc ẽ uia quaedam eosdẽ intersecãs mõtes. Quae teste Solino panduntur: itinere manufacto longo octo milibus passuum. Cuius latitudo uix est plaustro permeabilis. In quibus angustius etiam illud asperum rettulit Solinus: quod preciosorum laterum saxa liquentibus inter se salis uenis exudant humorem affluentissimum: qui constrictus ui caloris uelut in aestiuam glaciem comparatur: nec nisi hyeme accessum praebet: Etiam loca deserta sunt praesidiis & serpentibus conserta.

Casius cũ .c. exili & unico .s. atq; .i. latino scribit: mons est in siria antiochiae seleuciae supereminens Cuius teste Plinio lib. quinto natu. historiae excelsa altitudo quarta uigilia orientẽ per tenebras Solẽ aspicit: breui circũactu tpis diem noctemq; pariter ostendit. Ambitus ad acumen octo & decem milium passuum est. Altitudo per directum quattuor. alter ab Herodoto libro historiarũ scdo ponitur in finibus aegypti iuxta selbonidam paludem quem Plinius ob propinquitatẽ dixit esse in arabia nõ lõge a pelusio nili hostio: ubi delubrum iouis Casii. & tumulus magni Pompeii habentur: de illo Lucanus libro .x.
Lucifer a casia prospexit rupe: diemq;
Misit in aegyptum primo iam sole calentem.

Cassandane cum .c. exili & duplicato .s. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo filia Pharnaspis: & mater Cambisae generi Astiagis.

Cassandra cum .c. exili & duplicato .s. scribitur: fuit Priami regis filia: quam post euersam Troiam ab Agamemnone micenas ductam κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις: hoc est dolosa Clitaemnestra interemit ut dixit Homerus in odyssea.

Cassiopeia absq; aspiratione principii: & duplici .s. scribitur: fuit Cephei regis aethiopum uxor: quae cum nereidibus de pulchritudĩe decertauit: uel late posuit Sophocles ĩ tragoedia: cuius titulus ẽ ἀνδρομέδα

Castanea absq; aliqua aspiratione scribitur: graecum uocabulum est: sed castanum ab illis neutro genere dicitur: quod lopinium ab aliquibus traductum comperi.

Castalius absq; aspiratione aliqua: & unico .l atq; .i. latino scribitur: fons est in radicibus montis parnasi: musis sacer. Et a uirgine castalia nomen assumpsit: cui cum per montem uaganti Apollo uim inferre pararet ipsaq; fugiens a monte caderet: in sui nominis fontem conuersa fuit.

Castianira absq; aliqua aspiratione. & .i. latino utrobi scribitur: apud graecos uero in penultima est ei diphthõgus: quam nos in .i. nostrum cõmutamus: fuit teste Homero libro octauo iliados uxor priami: quam ex aesimo urbe Thraciae duxit ad Troiam deabus ipsis formae uenustate comparanda.

Castor cum .c. & .t. exilibus hoc est sine aspiratione tam pro bruto q̃ pro homine scribit. Unde si p homine accipimus: fuit Gemellus frater pollucis: qui filii fuerũt Tyndari & Ledae: ac Helenae fratres: quos lacedaemoniae sepultus dixit Homerus. Et fuit castor equorũ domitor: pollux uero pugil: dicente Homero libro .iii. iliados κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν πολυδεύκεα. Idem Ouidius libro fastorum quinto Tyndaridae fratres hic eques: ille pugil. At Virgilius libro georgicorum tertio unũ p reliquo more poetico posuit: cum ait: Talis amiclaei domitus pollucis habens Cyllarus: & quorũ grau meminere poetae. Si uero pro bruto castor accipitur: est etiam dictio graeca: quã q̃ nõnulli latinã cõtendant: & a castrando deriuatã uelint: quod prorsus fieri nõ põt: cum faciat accusatiuũ in a quod lingua

latina in masculinis aut fœmininis penitus abhorret. Vnde Iuuen. in satyra Natali corume die ait. Imitatus castora q se Eunuchũ ipse facit cupiẽs euadere dãno Testiculi: adeo medicatũ intelligit inguem.

C atabathmon prima & secunda absq; aspiratione: penultima cũ. th. aspirato & y. græco scribit̃: dici pôt demersum aut decliue. Salusti. Ea fines hẽt ab occidẽte fretũ nostri maris & oceani: ab ortu solis decliuẽ latitudinẽ: quẽ locũ catabathmõ icolæ appellãt. Nã ex κατα & βαθμὸν: qd' ẽ ꝓfundũ cõponitur.

C atacrisis quod sine aliqua aspiratione & i. latino scribitur: dici potest a nostris condemnatio uel diiudicatio. Nam componitur a κατα: & κρισις: quod sic quoq; scriptum iudiciũ dicit.

C atachresis prima & secunda absq; aspiratione: penultima cũ. ch. aspirato & e. absq; diphthongo scribit̃: dici pôt a nobis abusio: uel usurpatio. Nã componit̃ ex κατα: qd' aliq̃do dicit contra: & χρησις usus: q̃ si fit contra usũ: & dicit̃ figura cũ usurpatur aliud nomẽ: q̃do ꝓpriũ deest: ut patricida ille dicit̃ q patrẽ occidit. Vir. lib. georgi. ii. Facieq; simillima lauro: dixit de arbore: cũ soli hoĩ facies cõpetat. Piscina ẽt p hanc figurã dicitur: q pisces non hẽt. Vnde opportune ait Quintili. Multa sunt græce & latine nõ denominata. Nã & qui iaculũ emittit iaculari dicitur: q pilã aut sudem appellatione priuatim sibi assignata caret. Et ut lapidare qd sit manifestũ est: ita glebaꝝ testarumq; iactus non hẽt nomen. Vnde abusio quæ καταχρησις dicit̃ necessaria est. Et sic ad hanc Quintiliani formulã non aliter nauẽ uelociter eũtem: & auem uelociter uolantẽ currere dicimus: q̃ iaculari sudẽ Vnde inepte iudicio meo exposuisse Vir. uidet̃ Nonius q̃do ait: Cursusq; ꝑ auras Dirigite in lucũ. i. uolatus. Nã tot significata eidem dat nomini Nonius: ut si ad illũ modũ expõere uelimus infinita pene exẽpla erũt. Vnde nõ ẽ credendũ auctores uni dictiõi tot significata: & qdẽ ꝓ se quenq; noua dicer̃ uoluisse. tanq linguã ipsã cõfũdere cuperẽt.

C atachresticos sola antepenultima cum. ch. aspirato scribitur: dici potest latine abusiue. Virgilius lib. æneid. x. An sese mucrone ob tantũ dedecus amens induat: pro feriat abusiue dixit.

C ataclysmos absq; aliqua aspiratione & cũ. y. græco scribitur: dici pôt apud nos diluuiũ uel inundatio.

C atarytus absq; aliq̃ aspiratione & unico. r. atq; y. græco scribit̃: dici pôt latine irriguus. Nã ut ait Pli. lib. qnto natu. histo. Hipponẽ oppidum Aphricæ Catarytũ a græcis dictum pp aquaꝝ irrigua. Nã componitur ex κατα: quod est secundũ: & ρυαξ riuus: quasi secundum uel iuxta riuos esse dicatur.

C ataracta absq; aliqua aspiratione & cum. c. ante. t. scribitur: quidã cæli fenestras: aliqui nubes: & alii subterraneas specus uocant. Nonnunq̃ uero secundum uim uocabuli: quod a descendendo deducitur pro pendulis portis ponuntur. Liuius: Pendulas & recidentes portas cataractas.

C atarrus absq; aliqua aspiratione & cum duplicato. r. scribitur: dici potest a nostris distillatio. Nã descendit a uerbo καταρρεω: quod est distillo: quod sane componitur κατα ꝑpositione. & ρεω. quod est defluo. Itaq; dum humores a capite indigesti ad inferiora descendunt: si ad nares perueniunt: uocari consueuerunt reuma: si ad fauces bronchon: ad thoracem uero uel pulmonem ptisis dicitur.

Catalogus absq; aliqua aspiratiõe & unico. l. scribitur: dicitur a nostris sermo ille aut scriptura: quæ ordinem & numerum monstrat.

C athartica sola antepenultima cum. th. aspirato scribitur: nec ante penultimam. c. apponitur: dicuntur a nostris purgatoria deducta scilicet a καθαρω: quod est purgo.

C ataphrattus sola penultima cum aspiratione ipsius. ph. scribitur: atq; in fine ipsum. t. duplicat: interpretari potest undiq; munitus. Nam κατα præpositio cum augumentum indicat: pro undiq; sumi potest & phrattus munitus dicitur. Vnde a φρακτω uerbo græco: quod est munio descendit. Ideo dixit Seruius i undecimo æneidos: Cataphratti equites dicũtur: qui & ferro muniti sunt: & equos similiter munitos habent. Salusthius: Et sequebantur inquit equites cataphratti.

C atayptosis absq; aliqua aspiratione: & in antepenultima cum. y. græco scribitur: dici potest secũdum figuram. Et dicit̃ tropus cum aliquit iuxta alterius formã describitur: ut Virg. libro quarto ænei. Omnia Mercurio similis uocemq; coloremq;: Et crines flauos: & membra decora iuuentæ

C atascopium absq; aliqua aspiratione scribitur: genus est nauiculæ.

C athedra cum. c. exili & th. aspirato scribitur: dicitur latine sedile: cuius sane compositionem omnem i præceptis quibusdam explicauimus.

C athegoria cum. c. exili & th. aspirato scribitur: dicitur a nostris prædicamentum: & deriuatur a κατηγορω: quod est prædico.

C atexochen prima & secũda sine aspiratione: ultima cũ. th. aspirato scribit̃: dici pôt latine p excellẽtiam ut Vir. lib. georgi. primo: boues p excellentiã noĩauit: cum dixit: Quæ cura boum: quis cultus habẽdo Sit pecori. Et in eodem libro: Victum dodona negaret: ut in dictione dodona uidebimus.

C atholicus cum. th. aspirato scribitur: interpretari ualet uniuersalis: cuius compositionem supra in quibusdam præceptis ostendimus.

C aucasus absq; aliq̃ aspiratione scribit̃: mons est Indiæ: ex eo latere quo ad septentrionem est conterminus Scithiæ: ut testis est Pli. lib. vi. natu. histo. Ob qd' dixit Seruius montẽ esse scithaꝝ: q a scithis ẽ ex latere septentrionali cõterminus. Huc dixit Herodo. lib histo. primo esse oĩum montiũ altissimum.

C aula cum. c. exili ac unico. l. scribitur: dicitur latine stabulum. Sane apud græcos absque. c. scribitur: uidelicet αυλη: quod non solum atrium uel aulam: sed etiam stabulum: & ouium septa designat: & ĩ numero singulari & plurali pro eodem ponitur.

Caulon cum. c. exili & unico. l. scribitur: mons est teste Seruio super tertio æneidos Calabryæ Vnde

dixit Vir. Caulonisque arces. In quo teste igino de situ urbium italicaꝝ olim oppidum fuit. Et id idem
esse putant: quod ab Horatio in odis ratiõe metri aulon dicitur: cum dixit: Et amicus aulon fertili Bac
cho minimum phalernis inuidet uuis. Nam non staret uersus caulon: est enim saphicus.

C aurii cum. c. exili & .i. latino scribitur: populi fuerunt ex Creta.

C eadus cum. c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados uir thrax:
& Troezeni pater: ex his scilicet: qui auxilia troianis miserunt.

C ebes cum. c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit thebanus philosophus: & Socratis discipulus: &
ut refert Laertius dialogos tres scripsit: quoꝝ unus pulcherrimus & eloquentissimus apud me est. In
quo per modum tabulæ. & cuiusdam picturæ uniuersam hominum uitam depinxit.

C ebriones cum. c. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados undecimo Priami filius.

C ecrops cũ. c. exili utrobiq; scribit᷑: hic teste Eusebio de tpibus primus atheniensiũ rex regnauit ĩ attica:
a quo usq; ad Troiæ captiuitatẽ fluxisse dixit ãnos. lxxv. Et inde cecropius q̃si atticus dicit᷑. Vir. li. geor.
iiii. Cecropias inatas apes amor urget habẽdi. i. atticas. ut Oui. li. de ponte: O mihi dulcior illo Melle
qđ in cæris attica ponit apis. Inde ẽt cecropis patronimicũ fœmininũ. Vt Iuue. in satyra Credo pu
dicitiã: De sulmonẽsi mera cecropis. Inde ẽt cecropidæ athæniẽses dicti sũt. Vir. in. vi. Tũ pendere pœ
nas Cecropidæ iussi. Sic thesidæ idẽ a Theseo dicunt᷑: ut idẽ. iii. geor. Et cõpita circũ Thesidæ posuere:
ut simili mõ rõani æneadæ: & romulidæ ab ænea & Romulo sũt uocitati. Vir li. ænei. i. Defessi ænea
dæ: q̃ pxima litora cursu Contẽdunt petere. Et lib. viii. Subitoq; nouũ consurgere bellũ Romulidis.

C edrus cũ. c. exili & .e. absq; diphthõgo scribit᷑: lignũ est qđ Home. nõ eo noie: sed thion appellat. Quod
sane i delitiis circes odoratũ eẽ demonstrat. Ob qđ Neuius de bello punico ait teste Macrobio: cedro
sam uestẽ. Vnde & ex cedro teste Vitruuio li. ii. de architectura oleũ nascit᷑: qđ cedreũ dicit᷑: quo reliq
res cũ sint unctæ: uti ẽt libri a teneis & carie nõ lædunt᷑: iuxta quẽ sensũ dixisse uidet᷑ Persius: Et cedro
digna locutus Linq̃re. Et alibi in eadẽ satyra: Quicqd deniq; lectis Scribit᷑ in cedris. Sane nonnulli pro
capsulã cedrinã intelligere uoluerũt: in q̃ pciosiores libros cõsueuisse recondi fabulant᷑. Alii coopcula
cedrina: ĩducũtq; Martialẽ dicentẽ in quinto: Nunq̃ grãdia nec molesta poscit: Quæ cedro decorata
purpuraq; Nigris pagina creuit umbelicis. Nõnulli uero cedrinas tabulas ĩ morẽ mẽbranaꝝ intelligi
uolũt: ex qbus ut aiunt nobiliores cõficiebant᷑ libri: iuxta qđ forte locutus uidet᷑ Iuue. dũ ait: Atq; adeo
croceæ mẽbrana tabellæ ĩplet᷑. Nã ut ait Pli. lib. xiii. natu. histo. materiæ ipsius cedri est æternitas. Itaq;
& simulachra deoꝝ ex ea factitauerũt. Cedrinus est Romæ ĩ delubro Apollo Sosianus Seleucia adue
ctus. Macrobius autem in libro saturnalium dixit Virgilium de cedro intellexisse cum ait: Media fert
tristes succos tardumq; saporem Fœlicis mali: quo non præstantius ullum: & reliqua.

C hela cum. ch. aspirato & unico .l. scribitur: idem etiam a græcis dicitur quod brachium: sed proprie cã
crorum aut scorpionum. Virgi. in georgicis: Qua locus erigonem inter chelasq; sequentes.

C elene absq; aliq̃ aspiratione uel diphthongo in prima aut secũda: & cũ unico .l. scribit᷑: ac in plurali nũe
ro effert᷑: urbs fuit teste Liuio lib. vii. de bello macedonico: hactenus Phrigiæ caput: q̃ quia Lidiæ cõter
mina est: dixerũt aliq̃ oppidũ esse Lidiæ. In hac Marsia ortus & sepultus fuit. Vnde iuxta illam fluuius
Marsia cognoiatus oritur: ubi a Phœbo uictus Marsia & decoriatus extitit: dicẽte Lucão lib. iii. Quæ
tua munera pallas Lugẽt dãnatæ phœbo uictore celenæ: huic urbi ppinquus ẽ fluuius Gallus: de quo
q bibit insanit: dicẽte Oui. lib. fastoꝝ. iiii. Inter ait uiridẽ cibelen altasq; celenas Amnis it insana noĩe
gallus aqua: Qui bibit inde furit: & reliqua: ut uidebimus in dictione Atys.

C eleno cum. c. exili & unico .l. ac sine diphthongo scribitur una fuit ex harpiis: ut Virgi. Quas dira cele
no. Significatq; apud nos atrum & tenebrosum.

C eltæ absq; aliqua aspiratione uel diphthongo primæ scribitur: fuerunt teste Liuio libro quinto ab ur
be tertia pars Galliæ: qui uenientes ad iberum fluuium Hispaniaꝝ: ibiq; cõsidentes retenta prima no
minis parte: & assumpta parte fluminis iuxta quod considerant celtiberi dicti sunt: quod Lucanus lib.
tertio tetigit cum ait: Profugiq; a gente uetusta Gallorum celtæ miscentes nomen iberis.

C helidonia cum. ch. aspirato & .i. latino atq; unico .l. scribitur: herba est: quam teste Plinio libro. xxv. na
turalis historiæ usui saluberrimam hirundines monstrauere: dum uexatis pullorum oculis illa meden
tur. Vnde quod a græcis χελιδών a nostris hirundo dicitur.

C helenophagi cum. ch. aspirato & unico .l. scribuntur: dicuntur latine testudinum comestores. Nam χε
λώνη a nostris testudo dicitur: φαγεῖ comestores. Hos esse dixit Plinius libro sexto naturalis historiæ
populos in sinu persico iuxta litus Carmaniæ.

C eltiberi absq; aliqua aspiratione scribitur: quod indicat secundum ea quæ supra diximus iberum fluui
um neutiq; aspirari debere: ut in ea dictione uidebimus.

C hemmis cum. ch. aspirato & duplicato .m. atq; .i. latino scribitur: fuit Aegypti rex. qui piramidẽ admi
rabilem struxit: longe a Memphi uersus Libiam stadiis centũ uiginti: a Nilo ãt quinq; & quadraginta:
quæ teste Diodoro siculo libro historiarum secũdo & artificio & operis magnitudine mirabilem stu
porem præbet aspicientibus: ad quã ædificandam ut idem auctor refert trecenta & sexaginta hoĩum
milia deputata fuerunt: quam uiginti ferme annis absoluerunt. Pecunia uero omnis ad opus impensa
in olera tantum herbasq; is enim cibus opificum fuit ad mille & sexcenta talenta excessisse scribit.

C enchris prima cum. c. exili & ultima cum. ch. aspirato atq; .i. latino scribitur genus est serpentis infesti

oſi:& ſemper in rectum iter facientis:quem latine traductum titiunculum comperi: ſed graeco uoca bulo uſus fuit Lucanus libro undecimo cum ait:Et ſemper recto lapſurus limite cenchris.

Cenodoxia cum.e.exili ſp ſcribitur:ſed ratione ſeq̄ntis litteræ ſignificatū mutat. Nam ſi p.e.abſq; diphthongo ſcribit inané gloriam deſignat:& tunc quoq; cōponitur ex κενον:qd' eſt uanum.& δοξα:gloria. Simili mō cenotaphiū uacuū dicit ſepulchrū.At ſi cū.æ.diphthōgo ſcribant nouá gloriá unū:& alterū nouū ſepulchrū dicit.Ná καινον graece:nouū latine dicitur. Si uero cū.œ.cōmuné gloriá unū: & alteq; cōmune ſepulchrū indicat:cū κοινον cum quo tunc cōponuntur commune apud nos ſignificet.

Cenotaphium cum.c.& t.exilibus & e.abſq; diphthongo ſcribitur:ſignificat uacuum ſepulchrum: ut in praecedenti dictione uidimus.

Cæneus cum.c.exili &.æ.diphthōgo ultima cū.eu diphthōgo ſcribitur:fuit uir q̄doq; & fœmina.Immo ut dicit Vir.li.æneí.vi.Et iuuenis quondá núc fœmina cæneus.Rurſus & i ueteré fato reuoluta figurá Vltimo teſte Oui.li.xii.meta.i phœnicé aué cōuerſus eſt.Vnde cōcludés ait:Maxime uir quondá: ſed aius núc unica cæneus.Similia dicūt poetæ delphi:& Tireſia:q.ſ.q̄doq; uiri:q̄doq; fœmiæ uiſi fuerit.

Centaurus abſq; aliq́ aſpiratiōe ſcribitur.Et fuerūt centauri Theſſaliæ populi iecus monté Peliū habitá tes:q media pte uiri & media eq ſūt.Hos a laphithis ſiue lapithis originé traxiſſe dicūt poetæ:hoc ē ex ixiōe filio Phlegiæ regis Pelectronii:& nube q̄dá detinéte formá iunonis ,pgenitos.Ná cū ixion iouis & iunonis ſecretarius eſſet elatus officio auſus eſt iunoné de cōcubitu attétare.Cui iuno ex cōſilio iouis nubé in forma ſua obiecit:cū qua cōcūbens ixion cétauros ,pgenuit. Sed cū ob id a ioue cælo expulſus in terras iaceretur.iactaretq; ſe cōcubuiſſe cū iunone:a ioue itidé fulminatur:& ad īferos truditur. Vbi ſup rota ſerpétibus circunfuſſa ligatus:ppetua uolutione deuoluitur : dicéte Tibullo:Illic iunoné tentare ixionis auſi Verſantur celeri noxia mébra rota. Sane ut teſtis eſt Pli.lib.vii.natu.hiſto.cétauri primi cū eqs pugnare docuerunt.Et fræna ac ſtrata Plectronius cōperit.Quod Vir.lib.geor.iii.prius tetigiſſe uidetur cū ait:Fræna plæctronii laphitæ giroſq; dedere.ubi ait Seruius:Plectroniū oppidū ē Theſſaliæ.ubi primo domandoq; equoq; uſus compertus eſt.Idé ſup.xii.æneí.dixit cum Pirithous rex lapithaq; uxoré duceret:centauros ſibi uicinos populos:& deos oés excæpto Marte uocauit ad nuptias Quare numen iratū immiſſo in illos furore paſſum eſt lapithaq; gentem fugari:cædi atq; deleri. Vnde dixit Virgilius : Mars perdere gentem immanem laphitum ualuit.Et niſi exponamus laphitum.i. centauroq;:qui originem duxerunt a laphitis diſcordaret. Oui.libro duodecimo metamor.qui dixit centauros ipſos de nuptiarum Pirithoi a Theſeo fuiſſe deuictos.

Centrum abſq; aliqua aſpiratione ſcribitur:id proprie eſt:quod nos ſtimulum uel aculeum dicimus:ſed communiter pro puncto alicuius corporis medio:& maxime circulari ſumitur.

Cheops cum.ch.aſpirato ſcribitur:fuit teſte Herodoto libro hiſtoriarum ſecūdo Aegypti rex poſt Ráſinitium:qui piramidem egregiam ſtruxit.

Cephalus cū.c.exili &.e.abſq; diphthōgo atq; unico.l.ſcribitur:κεφαλη:qd' eſt caput deducitur.Et qa in caput excreſcit Cephalus græce uocatur:latine uero mugil ſeu mugilis dicitur.Iuue.in ſatyra Oibus ī terris:Necat hic ferro:ſecat ille cruētis Verberibus quoſdá mœchos & mugilis īttrat.i.capitoſa métula i formá mugilis ignominioſe podicé mœchi formoſi penetrat.Fuit ēt hoc noie uir atheniéſis uenator maxius:q Procrim Erithei Athenaq; regis filiá uxoré duxit:ut oía plene mōſtrauit Oui.li.met.vi.

Cephalonia cū.c.exili &.e.abſq; diphthōgo ſcribitur.inſula é in ionio mari:q̄ teſte Pli.lib.quarto naturalis hiſtoriæ Menala quondá dicebatur:fuitq; ſub Vlixis impio : ut p totam odiſſæá oſtendit Home.& Seneca in troade de Vlixe locutus inqt:Greſſus nephandos dux cephalonum admonet.

Cepheus prima cum.c.exili &.e.abſq; diphthongo:ultima cum.eu.diphthongo ſcribitur fuit teſte Euripide rex æthiopum Phœnicis filius:& pater Andromedæ ex Caſſiopeia:ſocerq; Perſei:ut ēt oía mōſtrauit Ouidius libro quarto metamorphoſeos.

Cephiſus prima cum.c.exili &.e.abſq; diphthongo:penultima cū.i.latino ſcribitur:fluuius eſt Boetiæ dicente Luca.lib.iii.Boetii coiere duces:quos īpiger ambit Fatidica cephiſus aqua. Hunc iuxta Lilæá urbé naſci dixit Home.lib.ii.iliados:& Pli.libro naturalis hiſto.quarto.Quin & Delphos pterfluere dicatur.In cuius ripis fuit téplum fatidicæ deæ Themidos:a qua Deucalion reſpōſa ſuſcæpit de reparádo humano genere.Vnde & teſte Homero phocéſium fluuius ponitur.Ita ut utrūq; uerum eſſe habeat.

Chephren cū.ch.aſpirato ſcribit:fuit teſte Hero.li.hi.ii.Cheopis frater : q poſt illū i Aegypto regnauit.

Ceramium cū.c.exili &.e.abſq; diphthongo atq;.i.latino ſcribitur:dici pōt latine tegulariū uel tuguariū Ná deriuatur a κεραμος:qd' eſt tegula:erat locus Athenis:de quo Pli.libro.xxxvi. naturalis hiſto.ſic inquit:Opera Praxitelis ſunt Athenis in ceramico:de quo ēt uidebimus in dictione plaſtice.

Ceraſtes ſine aſpiratione aliqua &.e.abſq; diphthongo ſcribitur:genus eſt ſerpentis:quod teſte Plinio libro octauo naturalis hiſtoriæ quadrigemina cornicula præfert ſimillima arietum.Nam κερας græce dicitur latine cornu:de quo Statius libro undecimo thebai.inquit:Crinalem attollit longo ſtridore ceraſtem.Et a κερας ſimili modo ceruus deducitur.

Ceraſus cum.c.exili & unico.ſ.ſcribitur:fuit teſte Seruio ſuper.ii.georgicoq; urbs ponti:quá cū deleſſet Luculus:genus pomi īde aduexit:quod a ciuitate ceraſium appellauit:Ná arbor quidé ceraſus: pomū uero ceraſum appellatur:Ego uero uocabula eſſe græca magis quá ex inſtitutione Luculli comperi.ut ex Aeſchiloq; longe ante Lucullū fuit in ſequenti dictione monſtrabimus. Quare & pomum cum ſuo

nomine deductum a Lucullo putamus ut & Plinius innuere uidetur.

Crasium cũ.c.exili &.i.latino scribitur:uocabulũ est græcum: ut ostẽdit Aeschilus tragicus.cum ait: τεχοσ Δαντιο κοικεράσια φαττή fructus est arboris:quæ teste Pli.lib.xv.natu.histo.ante uictoriã mitridaticam.L.Luculli non fuit ĩ Italia:sed urbis anno sexcentesimo octogesimo is primum uexit e ponto.

Ceraunus cũ.c.exili &.au.diphthõgo scribiẽ:diciẽ apud nos fulmẽ:& Ptolomæi cuiusdã cognomẽ extitit

Ceraunia cũ.c.exili &.au.diphthõgo atq̃.i.latino scribiẽ:sunt altissimi montes Epiri:sic quoq̃ a crebris fulminibus dicti.Nã κεραύνοσ græce:a nostris fulmen nuncupaẽ:diuidũtq̃ mare ioniũ ab adriatico: a qbus ex Epiro sumiẽ nauigatio uersus Italiã. ut Vir.li.ænei.iii.Prouehiẽ pelago uicina ceraunia iuxta.Vnde iter italiã cursusq̃ breuissimus undis: de qbus Lu.li.iii.Scopulosa ceraũia nautæ Sũma timẽt.

Cerberus absq̃ aspiratione scribiẽ:hũc canẽ esse tricipitẽ inauditæ feritatis cũcta uorantẽ:& regni Plutonis custodẽ poetæ oẽs asseruerũt.Quẽ maxime Seneca ĩ Hercule furẽte descripsit.Et dictus ẽ Cerberus:q̃si creoborus:hoc ẽ carnẽ uorans.Nã κρεας caro ẽ:& βορος uorans. Alterũ epiroticũ canẽ fuisse Alexãdri:q leonibus cõgrediebaẽ attestaẽ Iulius Pollux de uocabulis rerũ ad Cõmodũ imperatorẽ.

Cercasorus absq̃ aliqua aspiratione & unico.s.scribitur:urbs est teste Herodoto:iuxta quã diuiditur Nilus in Pelusium fluens & Canobum.

Cerceis cum.c.exili utrobiq̃ & absq̃ diphthõgo atq̃.i.latino in fine scribitur:fuit teste Hesiodo in theogonia nimpha Oceani & Thetios filia.

Cercyra cum.c.exili utrobiq̃ &.y.græco scribitur:fuit olim Corinthi nomen:quo sæpe utiẽ Homerus.

Cercyon cum.c.exili utrobiq̃ &.y.græco scribitur:fuit rex ĩ parte Thessaliæ:qui filiam habuit Alopem: a qua ciuitatem cognominauit.

Cercopythecus cum.c.exili utrobiq̃:& prima cum.e.absq̃ diphthongo scd'm ortographiã:licet nõnulli ex nostris.i.latinũ apponant:antepenultima cũ.y.græco & penultima cum.th.&.e.absq̃ diphthõgo scribitur:nomen est cõpositum ex κέρκος:quæ apud poetas græcos dicitur cauda:πιθηκοσ simia: quasi simia caudata:& id esse puto:quod maimonem uulgo dicimus.Vnde Pli libro octauo naturalis hist. de simiis loq̃ns cecropithecos inquit nigris capitibus pilo asinino:& dissimiles cæteris uoce sunt.Martia.in epigrãmate ad Seuium ait:Callidus emixas elidere simius hastas.Si mihi cauda foret cercopithecus erã.Idem in alio epigrãmate:Publius eximiæ si flagrat amore catellæ:Sic romius simile cercopithecon amat.Hunc ægyptii:ut alia portenta complura inter deos posuerunt : dicente Iuuenale in satyra Quis nescit uolusi:quæ ultima esse debet:Effigies sacri inter aurea cercopitheci.

Cerinthus cũ.c.exili &.i.latino atq̃.th.aspirato scribitur:fuit teste Home.lib.ii.ilia.oppidũ in Euboia.

Cerinthe cũ.c.exili &.i.latino atq̃.th.aspirato scribitur:herba est:quam Plinius libro.xxi.naturalis historiæ cerintheam uocauit. Virgilius uero ait libro georgicorum quarto:Cerinthæ ignobile gramen.Et est teste Plinio herba cubitalis:folio candido incuruo:capite concauo:mellis succum habens.

Cerrus cum.c.exili & duplicato.r.scribitur:genus est arboris.

Cherronesus cum.ch.aspirato &.e.absq̃ diphthongo atq̃ duplicato.r.& unico.s.scribitur·terra est fere undiq̃ mari cincta·quæ nisi paruo continereẽ insula dici potuisset.Nam cõponitur ex κέρροσ:quod apud antiquos terrã dicit:& νησος insulã:& ob excellentiam nonnunq̃ pro Peloponneso ponitur.

Chersonesus cũ.ch.aspirato & unico.r.seq̃nte.s.qđ nullibi duplicatur ẽt scribitur:& idem significat : qđ in p̃cedenti dictione uidimus:sed cõponitur ex χέρσος·qđ similiter terrã dicit & νησος insulam.

Chersidamas cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:fuit teste Homero libro iliados undecimo uir troianus:quem Vlixes in bello interemit.

Chresydros cum.ch.aspirato &.y.græco scribitur:genus est serpẽtis terrã & aquam incolentis· & cõponitur ex χέρσος:qđ apud nos terrã dicit:& hidros aquã:quibus sane serpẽtibus teste Solino Calabria abundat:de quibus intellexisse uidetur Vir.libro georgicorum tertio: Est etiam ille malus calabris in saltibus anguis Squamea conuoluens sublato pectore terga.Et hoc quia paululum supra dixerat ad pastorem:Galbaneoq̃ agitare graues nidore chelidros:ubi exposuit Seruius quasi chersidros.

Chersius cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:nomen fuit uiri proprium.

Cetus absq̃ aliqua aspiratione uel diphthongo scribitur:uidelicet cum pro pisce ponitur.At si pro conuentu ponatur cum.œ.diphthongo scribi debet:ut cœtus.

Cethegus cum.c.exili &.th.aspirato scribitur:uir fuit romanus:de quo late per Salustium habetur.

Cyannos cum.c.exili &.y.græco scribiẽ:dicitur a nostris faba:sed sic quoq̃ græce a nõnullis latinis platum fuit.Et ã faba fabata deductũ fuit.Pli.lib.xviii.naturalis histo.Fabata suæ religionis diis in sacro ẽ p̃ualens pulmẽtarii cibo:& hebetare sensus existimata:insomnia quoq̃ facere:ob hoc pithagorica sententia damnata.Vel ut alii tradidere quoniã mortuorũ a æ sunt in ea:qua de causa parẽtando utiq̃ absumiẽ. Varro & ob hoc flaminẽ ea non uesci tradidit.& quoniã in flore eius litteræ lugubres repiaẽ.

Cyane cũ.c.exili &.y.græco scribiẽ:fuit nimpha sicula Proserpinæ socia:quæ cũ rapinæ Plutonis de Proserpina factæ obsistere non posset:flens in fontẽ sui nominis mutata fuit:ut rettulit Ouidi.libro.metamorpho.v.qui deinde fons Anapo fluuio non longe a Siracusis cõmixto:iuxta Ortigiã insulam in mare concidit:dicente Ouidio libro.ii.de põto:Quamq̃ suis cianem miscet anapus equis.Et subdit:Nec procul hinc nimphæ:quæ dum fugit helidis amnem.Tecta sub æquorea nunc quoq̃ currit aqua. Altera eiusdem nominis fuit Mæandri fluuii filia:quæ Caunum & Biblidem Mileto filio Solis peperit.

Cyaneæ cũ.c.exili & y.græco atq̧.e.sine diphthõgo in penultima scribitur: insulæ sũt in Ponto seu magis scopuli cõtra thraciũ Bosphoꝝ: mille qngentis passibus ab Europa distãtes: ut testis est Põponius: de qbus Luca.circa finẽ libri.ii.ait: Vt pegasea ratis peteret cũ phasidos undas: Cianeus tellus emisit i æquora cautes. Similiter Orpheus in argonautica: σύγχου κυανείοιο πέτρασ: quas olim fuisse instabiles dicunt: qđ Oui.lib.i.tristium tetigit cum ait: Transeat instabiles strenua cianeas. Hæ a nonnullis auctoribus græcis & nostris Simplegades: hoc est concurrentes ẽt nominantur: ut in ea dictione uidebimus: Et declinatur ẽt in substantiuo pro oĩbus his cautibus hæc ciane huius cianes: ut Iuue. in satyra Quis nescit uoluſi ostendit cũ ait. Nam citius scillam: uel concurrentia saxa cianes plenos: & tempestatibus utres crediderim: hoc est potius crederẽ hæc oia quæ Vlixes in conuiuio Alcinoi de cianeis insulis: quæ inuicẽ cocurrebant enarrabat: deq̧ scilla monstro marino & Elpenore Vlixis socio aliisq̧ remigibus: uerbere circes conuersos in porcos: q̃ Poliphemũ hoiem alium hoiem comedisse. Quod ãt dixit plenos tẽpestatibus utres: rettulit ad miraculũ: quod narrabat Vlixes se ab Aeolo utrem plenum uentis accæpisse: quoꝝ beneficio prospere nauigaret: sed cũ iam propinquus patriæ esset: casuq̧ dormiret: socii thesauꝝ esse credentes utrem dissoluerunt. Vnde efflantes uenti nauem cum oĩbus usq̧ i Aeoliam reduxerunt: ut late narrauit Home.li.xii.odisseæ: & Oui.tetigit li.xiiii.metamor.

Cyaraxes cũ.c.exili & y.græco atq̧.x.consonante in ultima scribit: fuit Phraortis regis medoꝝ & psaꝝ filius: cui successit in regno: & huit filiũ Astiagẽ: q post illũ regnauit: ut late mõstrauit Hero.lib.hist.i.

Cyathus prima cum.c.exili & y.græco: ultima cum.th.aspirato scribitur: est paruum poculũ: ut Iuuena. in satyra. Si te propositi inquit Cardiaco nunq̃ ciathum missurus amico. Martialis in ultimo. Non habilis ciathis: & inutilis uua liæo. Horatius i tertio carminum: Qui musas amat impares ternos tibi ciathos attonitus habet uates: ubi notatur recte dici ciathum uini bibi: sicut modium salis comedi.

Cybele cum.c.exili & y.græco atq̧.e.in penultima sequente unico.l.ab oĩbus græcis scribitur: q penultimam illius corripiunt. Quod nostri fere oẽs poetæ obseruauerũt: ut Vir.lib.æneı.iii. Hinc mater cultrix cibele: coribantiaq̧ æra. Oui.lib.fast.iiii. Da dea quã scite doctas cibeleia neptes. Iuue.in satyra.ii. Hic turbis cibele. Sane Propti⁹ & Luca.cũ illam ꝓduxerunt necessario p duplex.l.scribere habuerũt Vnde ait Propti⁹ libro ultimo: Vel tu quæ tardo nouisti fune cibellen Lucanus similiter ipse cũ dixit Et lotã partio reuocant almone cibellen. Hanc Seruius sup.iii.æneı.dixit Saturni fuisse uxorẽ: & prius dictam Opem. Sed a Cibele monte Phrigiæ cibelem cognominatam. Nam in eo mõte illius sacra primitus fuerunt instituta: & successiue plurimum honorata. de quo meminit Oui.libro fastorum quarto cum ait: Inter ait uiridem cibelen altasq̧ celenas Amnis it insana nomine gallus aqua.
Et in eodẽ lib. Dindimon & cibelen & amoenã fontibus iden Seruo & iliacas mater amauit opes: Alii dicunt cibelen sacerdotẽ primum eiuscemodi sacroꝝ inuentorẽ fuisse: a quo cibelen ipsam cognomiatam. Alii a κύλιω: qđ est roto dictã uolunt: qa sacerdotũ eius propriũ est caput rotare. Vnde Iuue. Crinemq̧ rotant ululãte priapo: & a cibele dicta ẽ cibeleia: ut Oui.ꝓallegato libro fastoꝝ.iiii. Da dea quã scite doctas cibeleia neptes. Fuit & teste eodẽ Seruio pluribus aliis nominibus cognominata: ut Berecinthia: Rhea: bona dea. Huius simulachrũ quemadmodũ ex Pessinunte ciuitate Phrigiæ Romam delatum fuerit. ostendit plane Liuius de secundo bello punico. Ouidi.uero libro quarto fastorum: Quãdo uero illi Romæ ædes constructa fuit. Idem Liuius de bello macedonico libro.v.monstrauit.

Cicones cum.c.exili utrobiq̧ & i.latino scribitur: populi sunt thracum iuxta Ebrum fluuiũ inhabitãtes: ut testes sunt Solinus & Pomponius. A quoꝝ spretis foeminis Orpheus uates cãtatissimus mẽbratim cæsus atq̧ laniatus est: & ut rettulit Ouidius libro.xv.metamorpho. Flumen habent cicones: quod potum saxea reddit Viscera: quod tactis inducit marmora rebus.

Cichesus prima cum.c.exili & i.latino: secũda cum.ch.aspirato scribitur: ponitur fluuius ab Homero in himno Apollinis.

Cyclades cũ.c.exili utrobiq̧ & y.græco scribũtur: insulæ sũt in mari ægæo: sic dictæ: qa in morẽ cicli hoc est rotundi deponũtur: ut dixit Solinus. Seruius uero sup tertio æneidos cõtradicere uidet cũ dixit: ciclades nõ ideo dicũtur qa in rotũditate sunt: sed q lõgo ordine circuiri eas necesse ẽ: uel pp ꝓmõtoria uel qa naturale ẽ ut concitatiora sint maria uicinitate terraꝝ. Quod si uerum diceret non cum.y.græco sed cum.i.latino scriberetur. Cuius oppositũ græci omnes obseruant. Inter has sunt breuiores quædam: ut Micone: Giarus: & aliæ nonnullæ: ad quas scelesti homines relegari consueuerant. Iuuena.in prima satyra: Aude aliquid breuibus giaris & carcere dignum: Si uis eẽ aliquid. Et in satyra Credo pudicitiam: Sed qui pene perit cui uix in ciclada mitti Contigit.

Cyclas cũ.c.exili utrobiq̧ & y.græco scribit. Et si idẽ cum supiori significet: est ẽt genus uestis a rotũditate dictæ: de q̃ meminit Iuuenalis in satyra. Credo pudicitiã cũ ait: Hæ sũt quæ tenui sudant i ciclade.

Cycæon cum.c.exili utrobiq̧ & y.græco, atq̧.e.sine diphthõgo scribit: hẽtq̧ apud nos accentũ in ultia: genus fuit potionis: quo in bello troiano heroes illi utebantur: ut ostẽdit Homerus libro.xi.iliados.

Cydias prima cũ.c.exili & y.græco: secũda similiter sine aspiratiõe & i.latino scribit: fuit pictor eximius tpe Euphranoris hoc ẽ.ii.Olimpiade huius tabulã in q̃ picti erãt argonautæ talẽtis.cxliiii. Hortensius orator teste Pli.lib.xxxv.naturalis historiæ mercatus est: eiq̧ ædem fecit in Tusculano suo.

Cyclops cũ.c.exili utrobiq̧ & y.græco scribit: ꝓt interꝑtari circularis oculus. Nã cõponitur ex κυκλος: quod latine circulũ & rotundum dicit: & ωψ: quod oculũ denotat. Et dicti sunt ciclopes uiri gigantes:

qui in Sicilia iuxta Aethnã degentes: unicum tantũmodo oculũ in medio frontis habebant. Vnde ait Hesiodus in theogonia: μουνος δ᾽ ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐπέκειτο μετώπῳ: hoc est unicus át oculus mediæ iniectus est fronti. Et inde ciclopes: ut Virg. primo æneí. Vos & ciclopeia saxa: habetq; ciclops in genitiuo plurali accentum in penultima more græco: ut Vir. li. iii. æneí. Ignariq; uiæ ciclopum allabimur oris. In accusatiuo uero plurali si terminatio sit latina: uidelicet in es ut ciclopes: habet accentũ in prima. Si uero more græco terminetur in as: seruat græcum accentũ in penultima: ut ciclopas. Vir. li. undecimo æneí. Exulat æthnæos uidit ciclopas Vlixes. Nam aliter uersus minime stare posset.

C ycnus prima cum. c. exili &. y. græco: sequens cum. c. similiter exili sequente. n. in eadem syllaba scribit᷑: quam litteraturam in antiquis codicibus semper a nostris obseruari conspeximus: licet iam cignus cũ g. scribant: ut in ea dictione uidebimus.

C ydarum cum. y. græco & sine aspiratione scribitur: genus est naui culæ.

C ydnus cũ. c. exili &. y. græco scribit᷑: fluuius ẽ Ciliciæ: q teste Solino originem certã nõ hẽt. Alii uero dicunt ipm oriri a mõte Tauro. Alii ex aluro Coaspidis: q a dulcedine ac suauitate saporis illi sit o͞o similis. Et ut refert Iustinus li. xi. Tarsum insignẽ urbẽ Ciliciæ cursu diuidit. ubi amœnitate captus Alexander magnus morbũ lœtalẽ traxit. Cuius fluminis aquã dixit Pli. li. xxxi. nat. hi. cõtra podagras cõferre.

C ydippe prima cum. c. exili &. y. græco: sequens cum. i. latino & duplicato. p. scribitur: fuit nimpharum una: dicente Vir. lib. geor. iiii. Cidippe & flaua licorias altera uirgo. Altera tum primum lucinæ experta labores. De alia uero & cum eadem scriptura loquitur Ouidius libro de arte cum ait: Littera cidippen pomo prolata fefellit: Insciaq; est uerbis capta puella suis.

C hidnæi prima cum. ch. aspirato &. i. latino. penultima cum. æ. diphthongo scribitur: populi sunt iuxta Pontum: ut scripsit Orpheus in argonautica.

C ydon cum. c. exili &. y. græco scribit᷑: fuit teste Herodo. lib. hist. iii. & Pli. lib. iiii. naturalis histo. ciuitas ĩ Creta famosissima: quã a samiis ædificatã dixit Herodotus. In cuius agro arũdineta spicula increscebãt dicente Vir. in ultima ægloga: Libet partho torq̃re cidonia cornu Spicula. Est ẽt nomen peoprium uiri: ut Virgi. libro æneí. x. Dum sequeris clitium infœlix noua gaudia cidon. Sed cum proprium est uel hoĩs uel ciuitatis: hẽt primã longam: cũ uero appellatiuum habet eam breuem: ut dixit Seruius. Sane Statius licentia abutens pro nomine proprio aliquando corripuit. ut Hæc regi ꝓmissa cidon: & ab urbe cidonia mala dixerunt græci teste Pli. lib. xv. naturalis hist. quæ nos ut ait cothonia uocamus.

C ydonia mala litteraturam præcedentis dictionis: & denominationem ab urbe habere ostendimus: q̃ teste Plinio a nostris cothonia dicuntur.

C hidorus cũ. ch. aspirato &. i. latino scribit᷑: fluuius ẽ qui teste Herodoto libro historiã᷑ septimo a Crestonæa regione Macedoniæ incipiens: & p Migdoniam fluens in Axium Migdoniæ fluuiũ intrat.

C ygnus cũ. c. exili &. y. græco: seq̃ns. g. a nostris iam scribitur: licet antiq more græco non. g. sed loco eius. c. ponerent ac scriberent cicnus. Quod ob litterarũ affinitatem iam fieri existimo: ut similiter κωβιὸς græce: latine gobius dr̃: sed in antiqs inscriptionibus & codicibus cicnus cum. c. sequente. n. in eadem syllaba scriptũ aspexi: qđ ẽt nostri tpis accuratissimi obseruãt: & dicit᷑ latine holor. Nã est auis undiq; plumis albis cõferta: & dulce canẽs: de q̃ gratissima quædã Cicero li. primo de q̃stionibus tusculanis scripsit. Vir. in bucolicis: Inter strepere anser holores. Oui. in heroidibus: Ad uada mæandri concinit albus holor. In hãc auẽ cignus qdem Phæthontis amator siue pie ut putat Seruius: siue libidinose ut alii uolunt: post illius interitum ex longo ploratu conuersus fuit: ut ostendit Virgi. lib. x. æneidos.

C ilicia cum. c. exili &. i. latino utrobiq; scribit᷑: regio est teste Pli. lib. v. naturalis hist. in minori Asia Siriæ proxima plurima iacens campo: Tauro monti subiecta: quæ a cilice Agenoris filio nomen sortita est.

C hiliarchus cum. ch. aspirato utrobiq; &. i. latino scribitur. dicitur ille qui mille hominibus in exercitu p̃est. Nam χιλιοι græce a nostris mille dicitur. & αρχοσ princeps.

ylicranes prima cum. c. exili &. y. græco: sequẽs cum. i. latino: & penultima similiter sine aspiratiõe scribitur: fuerunt teste Macrobio libro saturnalium secundo populi prope Heracleam ab Hercule cõstitutí composito scilicet nomine a κυλικοσ: quod est poculi genus: nos eodem teste una littera cõmutata calicem dicimus: argumentans Herculem dictum fuisse multibolum heroa.

C ylydrus cum. c. exili &. y. græco tã in prima q̃ in secunda scribit᷑: serpentẽ esse in codicibus græcis legimus. Vnde cõpositionẽ hẽre uidet᷑ ex κυλιω: qđ ẽ uoluo & υδροσ serpens: q̃si uolubilis sit serpẽs: & ambulãdo sæpissime se cõuoluat. Quod tetigisse uidet᷑ Vir. li. geor. iii. cũ ait. Sq̃mea cõuoluens sublato pectore terga. Et hoc q a paulo supra dixerat ad pastorẽ Galbaneoq; agitate graues nidore cilidros: qđ Seruius legit chelidros cũ. ch. aspirato &. e. uocali in prima & in secũda cum. y. græco: & expõit q̃si chersidros: ut ĩ ea dictione uidimus. Sed nos putamus differẽtes spẽs esse: qđ Luca. li. ix. mõstrare uidetur cũ ait: Natus & ambiguæ coleret qui firtidos arua Chersidros: tractiq; uia fumante cylydri.

C ylindrus prima cũ. c. exili &. y. græco: secunda cũ. i. latino sequente. n. ante. d. scribitur: lapis est ꝓciosus teresq; & oblõgus atq; coloris uarii: de quo meminit Iuue. in. ii. satyra cũ ait: Donant arcana cilindros. & κυλιω: qđ est uoluo nomen assumpsit. Vnde & mõ cõsimili ea columna: q̃ ad coæquãdam areã ab agricolis assumitur cilindrus uocatur: sed differentiam annotauit Vir. cum dixit libro georgicorũ primo: Area tum primum ingenti est æquanda cilindro: quasi ꝓciosus ille paruus sit: hic ingens.

C illa cum. c. exili &. i. latino atq; duplicato. l. scribitur: fuit urbs in Aetolia.

C yllarus cum. c. exili &. i. latino atq; duplicato. l. scribitur: nomen est equi: quem fuisse Pollucis: hoc est

Castoris fratris eius: qui equorum fuit domitor: ut ostendit Virgilius libro georgicorũ tertio. Et nos supra in dictione Castor monstrauimus.

C yllene cum .y. græco & duplicato .l. scribitur: mons est in Arcadia: ut monstrauit Home. lib. iliados .ii.

C yllenius cũ .c. exili & .y. græco sequẽte duplicato .l. atq̃ .i. latino ĩ penultima scribit̃: nomẽ ẽ Mercurii a cillene mõte arcadiæ cognoĩati: ĩ quo Maiã peperisse illũ dicũt poetæ: ut Vir. li. æneí. viii. Vobis Mercurius pater ẽ quẽ candida maia Cillene gelido cõceptũ uertice fudit. Et Oui. li. fasto. v. loqñs de Maia ait. Hæc enixa iugo cupssi fereq̃ cillenes Aethereũ uolucri q pede carpit iter. Et inde cillenis patronimicum græcum: & ĩ genitiuo cillenidos: atq̃ in actõ cillenida. Lucanus in. viii. Et subitus præpes cillenida sustulit harpen.

C ymba cum .c. exili & .y. græco scribitur. Apud ãtiquos nostros scribebatur cum .u. & dicebatur cumba ut de Silla diximus: & est naniculæ genus.

C ymbala cũ .c. exili & .y. græco scribit̃: instrumẽta sunt q̃ in sacris matris deũ cũ timpanis haberi cõsueuerant: qa cũ sonitu clipeoꝝ & inanũ galeaꝝ fuisset Iuppiter in Creta tutatus. Quare loco illoꝝ in illius sacris cimbalis & timpanis postea utebãtur. ut ostendit Oui. li. fastoꝝ. iiii. cũ ait cimbala pro galeis: pro scutis timpana pulsant: & a cimbalo cimbalistria dicitur quæ cimbalum pulsat.

C ymbiũ prima cũ .c. exili & .y. græco penultima cũ .i. latino scribitur: ẽ poculi genus ad similitudinẽ cimbæ a q̃ sic quoq̃ denominat̃: de quo Vir. lib. æneidos. iii. Inferimus tepido spumantia cimbia lacte.

C imbri cũ .c. exili & .i. latino scribitur: populi sunt germanoꝝ q lingua gallica teste Festo latrões dicunt̃. Hodie flãmingos dicimus. hos olim inundans Oceanus fugauit: & cũ Romanoꝝ finea inuaderent: ac magna clarus primũ Romanos affecissent: tãdem incredibili cæde a Mario in Italia campo in raudio deleti sunt: ut Florus lib. suarum histo. iii. & Pli. de uiris illustribus monstrauerunt.

C himæra prima cũ .ch. aspirato & .i. latino: penultima cũ .æ. diph. scribit̃ mõs est in licia q fumũ & flãmã ad modũ ætnæ in sicilia. & uesuuii in cãpania eructare uidet̃ qđ utiq̃ cãm dedit fabulæ: q̃ illũ dixit mõstrũ eẽ chimæræ: quã Hesiodus ĩ theogõia designãs tria hẽre capita dixit: unũ leõis: aliũ ipsius chimæræ: & aliud dracõis: qn & ãterius qdẽ leonẽ: posterius uero draconẽ: medio ãt caprã eẽ idẽ Hom. atq̃ eundẽ uersũ li. vi. iliados: & p eadẽ uerba exp̃ssit cũ ait πρόσθε λέων ὄπιθεν δὲ δράκων μέσση δὲ χίμαιρα. Et Oui. li. met. x. inqt. Quoq̃ chimæra iugo medus ĩ ptibus hircũ: Pectus & ora leæ caudã serpẽtis habebat: Addit ulterius Hesiodus illã p singula capita ignẽ efflare qđ Vir. lib. vi. æneí. tetigit cũ ait: Flãmisq̃ armata chimæra: immo dixit Homerus terribiles illã flammaꝝ globos cum spiritu eructare.

C himerinos pr̃a cũ .ch. aspirato & .i. latino: ĩ qđ .ei. diphthõgus cõuersa fuit: & .e. absq̃ diph. scribit̃: dici ꝑt latĩe hiemalis. Nã circulus unus ẽ cæli q capricornũ cõtingit: ĩ quo cũ sol ẽ: breuissimos dies hẽmus.

C yminum prima cum .c. exili & .y. græco: sequens cum .i. latino scribitur: & corripit primam atq̃ producit penultimam ut Persius: Et pallentis granam cimini. a nonnullis uero cum .u. scribitur cuminum.

C yminus prima cũ .c. exili & .y. græco: sequẽs cũ .i. latino scribit̃: lacus ẽ hetruriæ cimino monti suppositus: ut Appiãus clarissimus historicus græcus ostẽdit: quẽ quidã eẽ putãt: q nõ uici lacus dicit̃: de quo teste Seruio sup. vii. æneí. talis habet̃ fabula. Aliqñdo Hercules ad circũiacẽtes populos uenit: qui cũ a singulis ꝓbaretur: ad ostẽdendã uirtutẽ detæcisse dicitur uectẽ ferreũ: quo illi exercebantur: qui cũ terræ esset affixus & a nullo potuisset auferri: eũ rogatus ille sustulit. Vnde immẽsa uis aquæ secuta est: q̃ ciminũ lacum fecit: unde a κύματι dictũ: qđ est fluctuo & exæstuo dictũ puto: & corripit tã primã q̃ penultimam: Virg. li. vii. Hi soractis habent arces flãminiaq̃ arua: Et cimini cum monte lacum.

C immerii cum .c. exili & .i. latino atq̃ duplicato .m. scribitur: populi sunt teste Herod. li. histo. iiii. in Asia amazonibus proximi: quos ex ultimo occidentali oceano aduenisse dixit Hom. circa initium li. x. odisseæ & alia q̃plura de illis loquitur.

C ymolia cũ .c. exili & .y. græco & unico .m. atq̃ unico .l. & .i. latino post .l. scribitur: genus est cretæ: q̃ & uestibus & medicamentis est apta: ut uidebimus in dictione creta: & a κύμη .i. cumæ nomen assumpsit.

C ymodoce cum .c. exili utrobiq̃ & .y. græco scribitur: fuit teste Hesiodo nimpharum una filia Oceani & Tethios de qua etiam Virg. lib. geor. iiii. meminit.

C imon cum .c. exili & .i. latino scribitur: fuit atheniensis filius Miltiadis: de quo Herodo. li. histo. vi. & Iustinus & li. ii. plura scripserunt. habuitq̃ duos filios Stesagoram & Miltiadem.

C ymothoe prima cũ .c. exili & .y. græco: penultima cũ .th. aspirato scribitur: potest interp̃tari cursus fluctuum. Nã componitur ex κῦμα: qđ est fluctus: & θοός: curro dicitur a poetis filia Nerei & uxor Neptuni. Vnde Virg. li. æneí. i. cimothoe simul & triton adnixus acuto Detrudunt naues scopulo.

Cinabari apud græcos: apud nostros uero cinabaris & cinaber: ut simili mõ quo illi pipari nos piper dicimus: licet non græca ea sed barbara uocabula putẽ: cũ .c. exili atq̃ .i. latino utrobiq̃ scribitur: dicitur ab aliqbus miniũ tantũ in singulari. Quod teste Pli. li. xxxiii. natu. histo. reperitur in argẽtariis metallis. Vnde ait miniũ quoq̃ & nunc inter pigmẽta magnæ auctoritatis & quondã apud Romanos fuit: & ut sacri auctores tradunt: qbus ut ait idẽ auctor Verius credi necesse est Iouis ipsius simulachri faciẽ diebus festis minio illiniri solitam: triũphãtiumq̃ corpora: & sic Camillũ triumphasse: Cuius rei cãm magis admirat̃ Pli. q reddat. Iuxta qđ ait Vir. in æglogæ quæ inscribit̃ gallus: Pan deus arcadiæ uenit: quẽ uidimus ipsi Sanguineis ebuli baccis minioq̃ rubentẽ. Quod pp ætheris similitudinẽ qui Iuppiter est: fieri dixit Seruius. Vnde ut ait triumphantes q oĩa iouis ferebant insignia minio tingebantur. Pli. ẽt ad

ea q̄ diximus subdit cōstare æthiopū proceres totos illo tingi: & tunc ibi deorū simulachris colorē esse Sed aliud uult eē cinabaris: aliud minium. Nāq; ut ait li. xxxv. sunt āt colores austeri aut floridi. Vtruq; natura aut mixtura euenit. Floridi sunt quos dominus fingēdi pstat: ut miniū: armeniū: cinabaris: chrisocolla: inchitū purpurissū. Caeteri austeri: & ex oībus his aliis: de qbus uidebimus in dictione sinopis.

C inædus cū. c. exili & .i. latino atq; æ. diph. scribitur: puer ē q & ætate & forma ad patiēdū est aptus. Nā cōponit ex κινω uerbo: qd' mouere indicat atq; experiri: & αιδοια uerenda: ut Marti. in. xii. Addixti labiane tres agellos: emisti: labiane tres cinædos: pedicas fabiane tres agellos. Iuue. in satyra Neuoli Dat eisdē ferre cinædis. Et i. ii. satyra. Inter socraticos notissima fossa cinædos. Quod iō dixit qa cū apd' socratē elegātis formæ adolescētes bōis moribꝰ lrisq; & philosophia īstituerēt. Eo mō pædicones & scelestos uiros uitare īstructi erāt: quo iratores ītercidētes fossas uitare pcurēt: & q̄to notiꝰ ē pcipitiū: tāto magis illd' deuitāt: q̄re iuehēs Iuue. cōtra pædiconē illū q trisftibꝰ abūdabat obscœnis: & merito notis a modestis adolescētibꝰ: ut illū euitarēt ait: castigas turpia cū sis iter socraticos notissīa fossa ciædos.

C ynegirus prima cum. c. exili & .y. græco: secunda cum. æ. diphthōgo: penultima cum. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto. li. histo. vi. uir atheniensis Ephorionis filius.

C ymætha prima cum. c. exili & .y. græco penultima cum. æ. diphthongo: & ultima cum. th. aspirato scribitur. Ponitur a Theocrito nomen capræ & aliquando buculæ.

C inyras prima cū. c. exili & .i. latino seqns cū. y. græco scribit: fuit Paphi filiꝰ & rex cipri: ut ostēdit Oui. hūitq; filiā Mirrhā ex q̄ Adonē gēuit: ut uidius i dictiōe adonis: de quo clemēs in stromatiis. Nūq. n. ciprius ille ciniras mihi psuadere potuerit ausus luxuriosas cærimōias ueneris ex nocte diei tradere: cui suæ meretrici diuinū honorē dferre cōtēdēs. Alter fuit assiriorū rex i lapidē uersus ob filiorū īfortūia.

C yneas cū. c. exili & .i. latio atq; ūico. n. scribit: licet a nōnullis græcis ēt cū duplicato. n. scriptū cōpet i: fuit teste Plu. ī uita Pirrhi uir thessalus: & pirrhi amicissimus. Quē admirādæ mēoriæ fuisse ostēdit Soli.

C inyps cum. c. exili & .i. latino: ultima cum. y. græco sequente. ps. scribitur: fluuius est garamātum ut testis est Hero. li. hist. iiii. Nam ut ait a Caritone colle profluit: & in libicum mare inter duas sirtes cadit: pascitq; ut scribit Hircos maximos: qui ab illo ciniphei dicuntur: dicente ēt Vir. li. geor. iii.

Nec minus interea barbas incanaq; menta   Cinyphei tondent hirci setasq; comantes

Vsum in castrorū & miseris uelamina nautis. Quin & iuxta illum legas insurgere segetes monstrare uidetur Ouidius libro. ii. de ponto cum ait:

C iniphiæ segetis citius numerabis aristas.   Quam tibi nostrorum statuatur summa laborum.

C inyphei prima cum. c. exili & .i. latino: sequens cum. y. græco scribitur: cognomen est hircorū in Aphrica: ut in superiori dictione uidimus.

C inamomū cū. c. exili & .i. latino atq; duplicato. n. scribit: frutetū ē ī æthi. qd' teste Soli. situ breui nascit: ramo hūili & depsso: cū nūq̄ ultra duas ulnas ascēdat. Et qd' gratilius pueīt eximiū magis dr̄. Eius radicē ait Pli. li. nat. hi. magni pōderis uidimus in palatii tēplo: qd' fecerat Diuo Augusto cōiūx Augusta aureæ pateræ īpositā ānis oībus in grana durabat dōec id delubrū incēdio cōsūptū ē. Nec eodē teste cinamomū & casia sūt arabū. sed cinnamomū idēq; cinnamū nascit in æthio. trogoditis cōnubio pmixta.

C innamum cum. c. exili & .i. latino atq; duplicato. n. scribitur: similis ē arbuscula cum cinnamomo: de q̄ Oui. li. fastorū. iii. dū baccho loq̄retur meminit cum ait: Cinnama tu primus captiuaq; tura dedisti.

C ynnomyia prima cum. c. exili & .y. græco: penultima cum' diphthongo cōpacta ex. y. græco & .i. latino scribitur ut supra cum de ea diphthongo loqueremur ostēndimus. Et interpretari potest canina musca. Nam componitur ex κυνοσ quod est canis & μυια musca.

C ynocephali cū. c. exili utrobiq; & .y. græco in pria scribitur: bestiæ q̄dā sūt ex simiarū genere in oībus pterq̄ in capite qd' caninū hēnt: humanā spēm deferētes. Nāq; dictio ē cōposita ex κυνοσ qd' ut diximus canē indicat & κεφαλη caput: q̄si caninū caput hēntes. Suntq; teste Solino in ptibus æthiopiæ freq̄ntissimi: uiolenti ad saltum feri morsu: nunq̄ ita mãsueti ut nō sint magis rabidi: & de his sensisse Ouidiū in prima meta. arbitror potius q̄ de simiis: cū dicit ex sanguine fulminatorū gigantū nata esse aīalia his uersibus: Perfusam multo natorū sāguine terrā Immaduisse ferunt calidūq; aīasse cruorē: Et ne nulla suæ stirpis monumenta manerent: In faciem uertisse hominum scæuæq; auidissima cædis.

C ynocephalea cū. c. exili utrobiq; & .y. græco in prima atq; æ. diphthongo in penultima scribitur: herba est caput canis repsentans: hanc dixit Apion grāmaticus teste Pli. li. xxx. natu. histo. ab ægyptiis Osiritē uocari: diuinamq; esse contra oīa ueneficia: sed tota erueretur: statim eum qui eruisset mori.

C ynoglossa cum. c. exili & .y. græco scribitur: herba est similitudinem habens linguæ canis: uidelicet cinos. i. canis γλωσσα lingua.

C ynorhodos prima cū. c. exili & .y. græco: penultima cū. rh. aspirato scribitur: dicitur a nostris teste Pli. lib. xxv. natu. hist. rosa siluestris. sed propria dictionis litteratura interp̄tatur canis rosa. Nā cinos qd' ē canis cōponitur cum ροδοσ: quod est rosa: quæ sane sic quoq; uocata est: quia ut ait Pli. li. viii. natu. hi. eius radix ad morsum canis rabidi unicum remedium oraculo quodam compertum fuit. Idem totius herbæ succum cum lacte exhibitum afficere dixit.

C ynosura cū. c. exili & .y. græco: atq; unico. s. scribitur dici p̄t canis ura. i. cauda. Nā teste Aglosthene q naxica scripsit: fuit una ex iouis nutricibus de nimphis idæis: a cuius noīe urbs ī arcadia & portus q ibidē ē: & agri maior ps cinosura appellata fuit: quā Iuppiter ob suscæpta beneficia in cælū locauit. Et ob similitudinē cū Arcto Calistonis: & ipsa arctos licet minor dicta fuit: ut i ca dictiōe uidebimus. Est ergo

cynosura minor ursa: de q̄ Luca. li. ix. ait. Te segnis cynosura subit: tu sicca pfūdo Mergi plaustra putas.

Cynicus cū. c. exili utrobiq̧ & . y. græco in pria: atq̧ . i. latino in penultima scribitur: fuit philosophorū quorundā agnomen: cuius sectæ princeps Antisthenes atheniēsis fuit: qui teste Laertio cū dissereret ī gymnasio qd̓ κυνοσαργεσ appellabaẽ: nō lōge a ianuis cynicū cognomē suæ sectæ dedit. Alii uero ex nostris quidā cognomē id canibus accæptū fuisse dicunt. Quia sicut canes natura mordaces sūt: sic philosophi illi in sectādis mordaces eē dicerenẽ. Nā ut refert Laertius in uita Diogenis cynici: interrogatus Diogenes quare canis dicereẽ: respōdit qa in eos q dant blādior: in eos q nō dāt: q̧ oblatro: malos autē mordeo. Quī & cū sepultus eēt apd̓ Corinthū iuxta. portā: quæ in Aeschinū fert: sup eius tumulo erecta fuit colūna sup qua canem ex pario lapide exculpsere. Alii uero cynicos ex eo dictos fuisse arbitrāẽ qa eorū nōnulli uelut canes absq̧ uerecūdia pudēda exercere usi fuerunt: ut Crates thebanus cū uxore Hipparchia: & alii nōnulli. Ego uero gymnasii cognomē illius primitus cynicorū nomē dedisse existimo & causas alias ex cōsequētibus ēt illis successisse: hi Diocle teste Philosophiā naturalē & rationalem tollebāt: soliq̧ morali intēdebanẽ. Repudiabāt liberales artes maxime geometriā & musicā: placebat eis finē esse scdm uirtutē uiuere. Stoici hoc idē dixerūt: plæriq̧ herbis & aq̄ tantūmodo utebanẽ. Cynici nobilitatā & diuitias abiiciebant: quā sane sectā plures putauere nō esse uitæ consentaneam.

Cynthos cū. c. exili & . y. græco atq̧ . th. aspirato scribiẽ: mons est in delo insula decorus natiuitate Apollinis & Dianæ: tantæq̧ celsitudinis teste Seruio: q̧ umbra sua totius insulæ ambitū tegat: a quo & Apollo cynthius & Diana cynthia nominantur.

Cynthius prima cū. c. exili & . y. græco penultima cū. th. aspirato scribiẽ & . i. latino: cognomē ē Apollinis a cyntho mōte accæptū: ūde ait Oui. li. i. de arte: Cynthius admori uaccas pauisse phereas ferẽ: & in parua delituisse ex casa. Quin & figuratæ a Virgilio ꝓ Octauiano poniẽ in silenio cum ait: Cum canerem reges & prælia cynthius aurem Vellit. i. Octauianus.

Cynthia pria cū. c. exili & . y. græco penultima cū. th. aspirato & . i. latino scribiẽ: & ꝓ Diana a poetis poni cōsueuit: ut Hora. in. iii. carminū. Tu curua recines lyra latonā & celeris spicula cynthiæ. At cuius similitudinē & Propertius amatā suā cynthiā uocauit q̄ Hostilia ꝓprio noie dicebaẽ: cū ī prīo sui opis carmine ait: Cynthia prima suis miserū me cæpit ocellis: Contactū nullis āte cupidinibus: Cuius meminit Iuue. in satyra Credo pudicitiā cū ait: Haud similis tibi cynthia: nec tibi cuius Turbauit nitidos extinctus passer ocellos: hoc ē tūc credo pudicitiā moratā in terris: cū mōtana uxor sternebat torū frōdibus: & culmo. i. paleis: uicinarūq̧ ferarū pellibus: q̄ sane tibi o cynthia Propertii amica haud quāq̧ similis erat. Nec tibi o Lesbia amica Catulli: q̄ ita delicata fuisti: ut cū passerem hēres quo delectabaris: & is morereẽ tantū fleuisti: qd̓ tumore tibi oculi deturbati fuerint ipso dicēte Catullo in li. i. Lugete o ueneres cupidinesq̧. Et quātū ē hoīum uenustiorū. Passer mortuus ē meæ puellæ: Quē plus illa occulis suis amabat. Nā mellitus erat suāq̧ norat. Ipsam tam bene q̄ puella matrem:

Nec sese a gremio illius mouebat: Sed circum siliens modo huc modo illuc

Ad solam dominam usq̧ pipillabat. Et in fine subdit:

Tua nunc opera meæ puellæ: Flendo turgiduli tument ocelli.

Cyparissus prima cū. c. exili & . y. græco: reliq uero cū . i. latino & duplicato. s. scribiẽ. Sed q̄dōq̧ sic: q̄dōq̧ uero. v. græcū in. u. nostrū cōuertimus: ac diciẽ cupssus. Nā cyparissus primū: ut Vir. lib. æneı. iii. Aeriæ quercus: aut coniferi cyparissi: Oui. lib. meta. x. Sed tamē āte alios ceæ pulcherrime gētis: Gratus erat cyparisse tibi: Cupssus uero ēt scribiẽ: ut Vir. li. geor. primo. Et tenerā a radice ferēs siluane cupssum. Nāq̧ fuit Cupressus puer formosus a Siluano amatus: de quo Ouid. in. x. oēm fabulā explicauit. Et qa lachrymis dissolutus puer ob dolorē interfectæ ceruæ in eā arborē cōuersus fuit: dicūt illā inferis cōsecratam: hoc ē lachrymis & luctibus. Seruius uero dixit inferis cōsecratā: quia cæsa nunq̄ reuirescit: ūde moris esse Romani rettulit. ramū cupressi ante domum funestā ponī funere: hoc est cadauere pollutā Nequisq per ignorantiam ingrediens pollueretur. Quare ab Horatio inuisa cupressus est: & a Virgilio atra: hoc est funesta nuncupatur. Verum de qualitate ligni locutus Plinius libro. xvi. nat. hist. inquit Cariem uetustatemq̧ non sentiunt cupressus: cedrus: hebenus: lotus: buxus: taxus: iuniperus: oleaster & olea tradissime larix: robur: suber: castanea: iuglans rimam fixuramq̧ nō capit sponte cedrus cupssus olea & buxus: maxime æternam putant, habenum & cupressum cedrūq̧ claro de omnibus indicio Nam templo ephesiano Dianæ utpote tota Asia extruente cum quadringentis annis peractum sit: cōuenit tectum eius esse cedrinis trabibus: de ipso simulachro deæ ambigitur. Cæteri ex hebeno esse tradunt. Mutianus ter consul ex his qui proxime uiso eo scripsere uitigineum & nunq̄ mutatum septies restituto templo: ualuas esse e cupresso: & iam quadringentis prope annis durare. Materiem omnem nouæ similem. Et subdit nōne simulachrū iouis in arce e cupresso durat conditū sexcentesimo sexagesimo primo anno dicatum. Memorabile etiā utice templum Apollinis ubi cedrorū trabes durant: Ita ut posita fuere prima urbis eius origine annis sexcentis septuagintaocto. Et in hispanis aiunt templum Dianæ a Zacyntho aduectæ cum cōditoribus anno ducētesimo ante excidium Troiæ ut auctor ē Bocchus. Fuit etiā cyparissus teste eodē Pli. libro. iiii. natu. hist. urbs in Achaia & sinus circuitus quinq̧ & septuaginta miliarium. Idem ostendit Homerus lib. ii. iliados.

Cyprus cū. c. exili & . v. græco scribiẽ: īsula ē ī carpathio mari sita: porrectaq̧ inter Ciliciā & Siriā: inter alias orbis insulas famosissima: ueterum diuitiis abundans: luxui plurimum dedita. Ob quod Veneri

sacram dixit Florus lib.iii. Est cyprus teste Pli.circa finē libri.xii.natu.histo.arbor odorata ī aegypto fo
lüs & semine similis coriādro. Quam ut ait qdam esse dicūt arborē quae in Italia ligustrum uocatur:

Cyprianus pria cū.c.exili & y.graeco:sequens cū.i.latino scribit̄ nomē est patrium: ac ēt uiri proprium.

Cyphus cū.c.exili & y.graeco scribit̄. Genus erat poculi:quo ut plurimū utebāt̄ antiq ī sacris: ut Vir.lib.
aenei.vii. Hoc pr̄ Anchises cypho libabat ad aras. & dr̄ ēt sciphus cū.s.āte.c.ut in ea dictiōe uidebimus.

Cypselus cū.c.exili & y.graeco atq̄ unico.l.scribit̄:fuit teste Hero.li.hist.i.pr̄ Periādri corinthiorū tyrāni.

Ciranus cum.c.exili & i.latino atq̄ unico.n.scribitur:fuit Licius & Sarpedonis comes:quē teste Home.
libro iliados.v. Vlyxes in bello troiano interfecit.

Circes cū.c.exili utrobiq̄ & i.latīo scribit̄:fuit Solis & Persae nymphae filia:ut poetae attestāt̄:quā hitasse
haud lōge a caieta urbe cāpaniae ferūt ī mōte quodā oli īsula:q ab eo usq̄ ī hūc diē circaeus ē appellatus
ut testis ē Ho.ī odyssea: & Vir.circa initiū li.vii.aene. Nec mōs ille teste Seruio freto maris:sed paludi
bus a cōtinēti sepatus erat. Quas limus ex albāīs mōtibꝫ defluēs tādē cōpleuit:& terrae cōtiguū fecit su
p quo grāde oli:ut asserit oppidū fuit:ut circaei ut gabi uulsini:& aliae q̄plures urbes ī plurali dicebātur.
Quod lu.ipe ī satyra Crispini ostēdere uidet̄ cū ait de Nerōe:q circaeus nata forēt an lucrinū ad saxū
rutupinoue edita fūdo ostrea callebat:& Hora. Ostrea circaeis:miseno oriūt̄ echini: Nec de mōte sane
ītelligere potuerūt:q circaeus ī siguları dictus erat:sed de oppido magis qđ sic quoq̄ uocabat̄:& ī singu
lari circaeū:ut utrūq̄ ostēdit Liui. & Ho.in epodo. Nō ut supni uilli cādēs tusculi circaea tāgat moenia.

Circus cū.c.absq̄ aspiratiōe utrobiq̄ & i.latīo scribit̄. Quidā uero cū.y.graeco scribēdū & graecū uocabu
lū putauerūt:eo qđ κύκλοσ apđ graecos p.y.graecū scribit̄: a quo circū simili mō cū.y.graeco deduci
existimarūt. Quod nobis minime uideri pōt. Nā ciclus qdē si apud nos scriberet̄:fatemur graecū esse.
Nō aūt circus:qa litteraturā & uocē seq̄t̄. Nā dictio ē latina:& a circūeo nomen traxit. Vnde si cum.y.
graeco scriberet̄:& ab eo quoq̄ descēdētia oīa p.y.graecū scribēda eēnt:ut eius diminutiuū circulus:qn
& circuitus:& uerbū ipsū circumeo. Itē & p̄positio circum & similia qđ nemo unq̄ uidit. Itaq̄ licet re-
cte ciclus cū.y.graeco scribat̄:qđ apud nos nō nisi ī cōpositiōe aut deriuatiōnē cōperit̄.ut hemiciclus:ci
clades:ciclops:nō tamē circus cū.y.graeco scribi pōt.aut ex illis cōposita ut semicircus:aut semicirculus
cū dictiōe sint latinae:& a uerbo circumeo deducant̄ teste Seruio:a quo circēses eodē teste sup.iii.geor
gi.quasi circū enses dicti sunt ludi:ppterea qđ apud antiq̄tatē rudē:q nundū spectacula in fabricarum
ornatū deduxerat:inter enses & gladios locis uirentibus agebāt̄. Et medio in loco munera collocabāt
ut Virg.lib.aene.v. Munera principio ante oculos circoq̄ locant̄ in medio. Erat ludicrū ut equi uictis
curribus a circi carceribus descēdentes ex uno latere circi decurrerent:& cū ad sūmum aduētassent:se
inde diuerterent:& ex alio latere recurrētes ad primam usq̄ circi maetā reducerent̄:ut late & pulcher
rime descripsit Sophocles ī ηλεκτρα: Quare a graecis ιπποδρομοσ:hoc est equorū cursus,circus ipe
ιπποδρομιοι circenses ludi uocitati sūt dicente Iuue.in satyra Stēmata qđ faciūt: Sic laudamus equū
facili cū plurima palma Feruet & exultat rauco uictoria circo:ob clamorem s.applausū circūspectan
tiū Nā disponebat̄ circus in formā spacii oblōgi:ita ut in sūmitate spacii:hoc ē ī loco ubi equi reuolue
antur species hemicicli cōstituta uidebat̄. In circuitu uero gradus insurgebant:in quibus spectātes sede
dere consueuerant. Vnde naturalem circum describens Vir.lib.aenei.v.inquit.

Hoc pius aeneas misso certamine tendit. Gramineum in campum:quem collibus undiq̄ curuis
Cingebant siluae.mediaq̄ in ualle theatri.

Circus erat. Habebant ergo prius curuos colles p sessilibus gradibus:q quidē populi cōsessus teste ser
uio in eūdē librū cauea uocabat̄ dicēte Vir.in eodē lib. Hic totū caueae cōsessum ingētis. Et ora prima
patrū magni clamoribus ipler. Et li.viii. Cōsessū caueae magnis circēsibus actis: Quin & id eē dixit Ser
uius qđ Iuue.ait Oībus ad podiū spectātibus:q̄si podiū cū cauea idē eē uelit Mihi uero uidet̄ ex iisdem
auctoritatibus podiū cauea magis totū circū:q tantūmō cōcessū designare:ita ut recte posse dicere ui
deamur gradus sessiles in podio & cauea:hoc ē in circo degere. Quin & in ipso circi medio:ut apđ Cō
stātinopolim:& Romae cōspeximus:atq̄ ex approbatis auctoritatibus accaepimus:locabāt̄ obelisci:ut
in ea dictiōe uidebimus:sepulchra nobiliū uirorū:& res aliae spectatiōe dignae circū q̄s hoc ē iter eas res
sic p ordinē ī medio dispositas eq decurrebāt. Dicebat̄ ēt circus stadiū:& locus ubi cursus erat equorū:
curriculū stadiu:ut ex multis auctoribꝫ cōstare pōt:& Gelli pcipue circa initiū noctiū atticarū. At locus
ille unde eq ipsi primo mittebāt̄:opidū teste Varrōe de lingua latina: Neuius appellauit. Postea ut ait
dicti sūt carceres eo qđ coerceat̄ equi.ne inde exeāt:āteq̄ magistratus signū misit:iuxta quē sensū Vir.
in fine primi geor.ait. Vt cū carceribus sese effudere quadrigae: Addunt in spacia:& frustra retina
cula tendens. Fertur equis auriga:nec audit currus habenas: Et libro.iii. Ruūtq̄ effusi carcere currus
Sane Octauianus teste Suetonio in illius uita:in circo aurigas cursoresq̄ & cōfectores belluarū ex no-
bilissima iuuētute p duxit: Sed & Troiae ludū edit frequētissimū. Maiorū minorūq̄ puerū prisci deco-
risq̄ moris existimās clarae stirpis indolē sic notescere. Similiter. C. Calicula:ut idē in eius uita rettulit
edidit circenses plurimos a mane usq̄ ad uesperā interiecta mō aphricāorū uenatiōe:mō Troiae decur
siōe. Ner ullis nisi ex senatorio ordine aurigātibus Ludus Troiae q̄lis erat:& unde originē hūit: late &
eloquētissime mōstrauit Vir.li.aenei.v. Verū circos in urbe fuisse tres.& nō plures diuersis in locis legi
mus. Et primū circū maximū cognoiatū fuisse. Scđm flāmineū:q & apollinaris ē dictus. Terriū Nerōis
circū ī uaticano. de maxio loq̄tur Liuius li.i.ab urbe:cuius locū a Tarquinio designatū ostendit cum ait

Primũ circo q̃ nũc maxius dicit᷑:designatuſ ẽ locus:diuiſa loca patribus:eq̃tibus urbis:ſpectacula ſibi ut quiſq̃ facerẽt fori appellati. Nã eos foros uocauere:qđ opus erat maximũ. Vnde romanus populus ſpectabat quæ i circo munera edabant᷑. hæc ille. Seruius uero ſup.iiii. æneι.i cũ Virgilii locũ ipleſſentq̃ foros flãmis iq̃t foros eẽ tabulata nauiũ:ab eo qđ icesſus ferãt. & genus maſculini numero tantũ plurali. Nec aliud q̃ tabulata itelligere uoluit Liuius:nã ut ꝑſeq̃t ſpectauere furcis duodenos ab terra ſpectacula alta ſuſtinẽtibus pedes. Ludicrũ fuit eq̃ pugileſq̃ ex hetruria maxĩe acciti ſolẽnes:ſed ut oſtẽdit Pli.li. xxxvi. natu. hiſto. fuit poſtea circus maxius a Cæſare dictatore extractus:lõgitudĩe ſtadiorũ triũ: latitudine unius:ſed cũ ædificiis iugerũ q̃ttuor: Cornelius uero Tacitus icẽdiũ id deſcribẽs quo Neronis tpe romana urbs pene cõflagrauit. Initiũ ĩquit in ea pte circi ortũ.q̃ palatino cælioq̃ mõtibus cõtigua ẽ hæc ille oſtẽdẽs eũ circũ fuiſſe:cuius ueſtigia iter palatinũ & auẽtinũ:ẽt nũc cõſpiciunt᷑. hũt circus maximus ꝑclariſſima quædã circa ſe ædificia. In primis ædẽ Veneris:quã teſte Liuio li. ab urbe. x. Fabius Gurges cõſulis filius:aliquot matrõis ſtupro dãnatus ex eo mulctaticio ære cõſtruxit. Fuit ẽt teſte Pl. li. xxxv. apđ circũ maximũ ædes Cereris: Liuius itẽ de bello macedonico dixit. Cn. Licinũ duũuirũ ædẽ iuuẽtutis ĩ circo maxio dedicaſſe. Oui. ẽt li. faſtorũ ſcribit tẽplũ Mercurii circũ maximũ ſpectaſſe:ubi ad illũ dixit: Tẽpla tibi poſuere patres ſpectãtia circũ idibus ex illis ẽ tibi feſta dies. Idẽ li. vi. oſtẽdit colũnã breuẽ marmoreã poſt ſũmẽ circũ fuiſſe:ad quã romãi ꝑfecturi ad bella haſtã eã ptẽ uerſus i quã ituri erãt ꝑiicere cõſueuerãt:aiẽti. Proſpicit a tergo ſũmũ breuis area circũ. Eſt ibi nõ puæ pua colũna notæ: Hinc ſolet haſta manu belli ꝑnuncia mitti. In regẽ & gentẽ cum placet arma capi.

Erat ẽt in parte circi Herculis quoddã templũ:qđ Sylla iuſſu Sibyllæ cõſtruxit. Vnde ait Ouidius.

Altera pars circi cuſtode ſub Hercule tuta eſt: Quod deus euboico carmine munus habet.

Et ſubdit. Si titulos quæris ſilla ꝓbauit opus. Nã aliud erat Herculis tẽplũ in foro boario:in quod teſte Pli. li. x. na. hiſto. nec canes nec muſcæ intraræ poterant eo qđ poſt primas tẽpli ualuas Herculis claua locata fuit:cũ q̃ eo in tẽpli loco Cacũ occiderat. cuius odore & nõ imerito abſterrerent᷑ canes. Circus flãmineus iõ dictus ẽ.qđ in pratis flãmineis cõſtructus fuit. Vnde Liuius:itaq̃ ĩde cõſules:nec criminationi locus eẽt:in prata flãminea ubi nũc ædes Apollinis ẽ:iã tum apollinare appellabãt:aduocauere ſenatũ. Et in eodẽ lib. ea inq̃t oĩa in pratis flãmineis cõcilio plæbis acta:quæ nũc circũ flammineũ appellãt. ex q̃bus nõnulli certiſſime affirmare uolũt eũ flãmineũ circũ fuiſſe:q̃ nũc quoq̃ ſagõ uocitat᷑: iuxta quẽ teſte Pandulpho lateranẽſi eccleſiæ hoſtiario Hadrianus primus Romanus ponti. in æde Apollinis eccleſiã cõſecrauit Apollinaris martiris & ꝑſulis Rauẽnatis:ut nõis ſimilitudine memoriã idolorũ cõfũderet. Nãq̃ in eo circo apollinaria in honorẽ Apollinis celebrari cõſueuerãt:teſte Macrob. de ſaturnalibus. bello punico apollinaris ludi ex ſibillinis libris primũ ſũt inſtituti ſuadẽte Cornelio Ruffõ decẽuiro:& infra ſubdit:Inq̃ rẽ duodecim milia æris ꝑtori:& duas hoſtias maiores dari decemuiris ꝓ ceptũ ut græco ritu hiſce hoſtis ſacrũ facerẽt Apollini boue aurato:& capris duabus albis auratis. Latonæ fœmĩa aurata: ludos in circo populus coronatus ſpectare iuſſus Corne: ẽt nepos teſte Priſciano in. ix. dixit ædes Martis ẽ in circo flãmineo architectata ab Hermodoro ſalaminio. Circũ aũt Neronis in uaticano fuiſſe oſtendit Plinius libro. xxxvi. naturalis hiſto. de quo in dictiõe obeliscus uidebimus.

Chiragra cum. ch. aſpirato &. i. latino ſcribitur. dici põt manuũ dolor. Nã cõponit᷑ ex χειρ qđ eſt manus & αγρα dolor atrocitas uel aſpera infirmitas:& ſimili modo cõponit᷑ podagra:uidelicet a podos.i. pedis & agra dolor:quam incurabilem dixit Ouidius li. i. de ponto cum ait.

Soluere nodoſam neſcit medicina podagram: Nec formidatis auxiliatur aquis.

Ideſt rabidis hominibus qui more rapidorũ canũ licet acriter ſitiant aquã abhorrent & timent: unde Lucanus li. vi. Non ſpuma canum quibus unda timori eſt.

Cyrene abſq̃ aliqua aſpiratione uel diphth. & cũ. y. græco ſcribit᷑:fuit uirgo miræ pulchritudinis filia penei regis Arcadiæ:ſiue ut poetæ dicunt Penei fluuii. Virgi. li. geor. iiii. ad Cirenem locutus ait Triſtis ariſteus penei genitoris ad undam Stat lachrimãs:hanc Apollo e monte pelio Theſſaliæ rapuit. Et illã in finibus libiæ ad iuga montium ægipto adiacentium deduxit: quæ teſte Iuſtino lib. xiii. quattuor illi filios peperit Ariſteum Nomium Antæum & Argeũ:quo in loco Batus Cirni filius ex ſolutis linguæ nodis Apollinis reſponſo ciuitatem cirenem conſtruxit:regnante Romæ Anco Martio:a qua tractu tpis libia ipſa cirenæa uocata fuit:& ſcribitur cirenæus cum diphthongo in penultima.

Cyrnus cũ. c. exili &. y. græco ſcribit᷑:fuit rex therapnes.i. corſicæ:a quo inſula cognomẽ cirne ãteq̃ corſica uocaretur accæpit:& fuit pater Bati qui cirenem urbem libiæ cõſtruxit:ut in ea dictiõe uidimus.

Cyrne cum. c. exili &. y. græco ſcribitur:inſula eſt in liguſtico mari:quã hodie corſicã uocamus: dicta primum therapne. Deinde a Cirno rege cirne cognominata. Vnde cirnæus cum. æ. diphthongo. Vir. i Meri. Sic tua cirnæas fugiant examina taxos.

Cyrinus prima cum. c. exili &. y. græco:ſequens cum. i. latino ſcribitur:nomen eſt uiri proprium.

Chirographum prima cum. ch. aſpirato &. i. latino:q̃q̃ apud græcos ſit ei diphthõgus:& ultima cum. ph. aſpirato ſcribitur:dici poteſt manus inſcriptio.

Chiromantia prima cũ. ch. aſpirato &. i. latino:ultima cum. t. ſimplici &. i. latino ſcribit᷑:dici põt manuum diuinatio. Nam componitur ex χειρος:quod eſt manus:μαντεια diuinatio.

Chironomos p. ch. aſpiratũ &. i. latinũ ſcribit᷑:ẽ cõis generis: & dicit᷑ ille uel illa:qui quæue manibus geſticulat᷑ & ludit. Nam componit᷑ ex χειρος:quod ẽ manus:& νομος lex. Vnde Iuuenalis in ſatira Credo

pudicitiã: Chironomõ lædã molli saltãte bacillo: & idẽ chironomãs tis. Vt idẽ ĩ satyra Si te ꝓpositi iḡ Structorem interea ne qua indignatio desit. Saltantẽ spectas: & chironomanta uolanti Cultello.

Chironomia mõ cõsimili scribiť & cõponiť: q̃ ut ait Quintilianus ĩ noĩe ipso declarať lex gestus. q̃ ab tpibus heroicis orta fuit. Et sũmis græciæ uiris: & ab ipso etiam Socrate probata. A Platone quoq; in præciuilium posita uirtutum: & Chrysippo in p̃ceptis de liberorũ educatione cõpositis nõ omissa. Nam ut subdit Quintilianus lacedæmonios q̃dem etiam saltationẽ quendã tanq̃ ad bella quoq; utilẽ habuisse inter exercitationes accæpimus. Neq; ut ait id ueteribus Romanis dedecori fuit.

Chirodita eodẽ mõ scribiť: tunica ẽ teste Gellio lib. vii. noctiũ atticarũ: ꝓlixa ultra bracchia: manus totas ac ꝓpe digitos operiens: unde nomen assumpsit: quã ferre Romæ atq; in oĩ latio idecorũ fuit: Vnde P. Aphricanus uerba hæc i. P. Supplitiũ Gallũ hoiem delicatũ obiectauit. Nã q quotidie unguẽtatus aduersus speculũ orneť: cuius sup̃cilia radũtur: q barba uulsa fœminibusq; subuulsis ãbulet q ĩ cõuiuiis adolescentulus cũ amatore cũ chirodita tunica iferios accubuerit: q nõ mõ uinosus: sed uirosus quoq; sit. eũ ne q̃s q̃ dubitet q̃n idẽ fecerit: q̃d cinædi facẽ solẽt. simile Vir. Et tũicæ iq̃t mãicas: & hẽnt redimicula mitræ.

Chiron cũ. ch. aspirato & i. latino licet apud græcos sit ei diphthõgus scribiť: fuit Saturni filius Ex Phillyra Oceani filia: cũ qua Saturnus cũ cõcũberet: & Ops eius uxor adueniret: i equũ cõuersus Chironẽ centaurũ genuit: ꝓ dimidio hoĩem: & reliquo dimidio equũ. Vnde ait Vir. li. geor. iii. Talis & ipse iubã ceruice effudit eq̃na. Cõiugis aduentu pnix Saturnus: & altũ Pelion hinnitũ fugiens ipleuit acuto. Aratus uero nil de aduentu uxoris cõmemorans dixit Saturnũ q̃rentẽ p Thraciã filiũ iouẽ in equũ cõuersum cũ Phillire cõcubuisse: & Chironẽ ut diximus ꝓgenuisse q ab ipsa phillire phillirides cognominatus est. Vt Virgi. lib. georgi. iii. Phillirides chiron amithaoniusq; melãpus. At ipse chiron nõ mõ cẽtauros: sed cunctos hoĩes sui tpis bonitate & iustitia sup̃auit: dicente Germanico in arateo: Hic erit ille pius chiron iustissimus oẽs inter nubigenas & magni doctor achillis. Nauigauitq; teste Orpheo cũ argonautis: dicente εκαδε Χείρων δικαιότατος κενταύρων. Quẽ & iudicẽ illorũ & medicũ fuisse dixit Nam ut uidimus in dictiõe Hippocrates: medicinã & herbarũ bonitates ẽt adinuenit quã postea docuit Aesculapium & Achillem. Idem cum argonautis te Orpheo ἄλλοτ᾽ ἐλαφροῖς ἔβαλε κιθάρην μετὰ χερσὶν ἀράσσων: hoc ẽ nõnunq̃ Phoebo citharã manibus psonabat: quã Achillem similiter pulsare docuit. Ad hunc in pelio monte cũ semel diuerteret Hercules: & sagittas ipsius Herculis in sanguine hidræ intinctas Chiron manibus contrectaret: admiratetur q; quemadmodum ĩmania centaurorũ corpora illis iterfecisset: una e manibus dilapsa pedem ferit: & illũ in maximas angustias coegit. Sed deorum miseratione post. ix. dies ad astra sublimatus est dicente Oui. lib. fastorũ. v.

Nona dies aderat cum tu iustissime chiron. Bis septem stellis corpore cinctus erat:

Chirurgia cũ. ch. aspirato & i. latio utrobiq; scribiť: sed apď græcos in prima ẽ ei diphthongus: q̃ ut supra uidimus in. i. nostrũ cõmutata fuit. Nã cõponiť ex Χείρ: quod ẽ manus. & ἐργία opatio: sed in cõpositione mutať. r. antepenultima in. ου. diphth. & diciť Χειρουργία. Sane ex ει. diphth. q̃ ẽ in p̃ria q̃dã abiciũt. e. & detinet. i. ac dicũt chirurgia. Quidã ecõtrario abiciũt. i. detinẽt. e. ac dicũt cherurgia. Itẽ nõnulli similiter ex diphtgon. antepenultimæ abiciũt. o. ac retinent. r. & in. u. nostrũ cõuertunt: & dicũt chirurgia. Alii uero ecõtrario abiiciũt. r. & retinent. o. ac dicũt chirogia: q̃ in q̃ibus manuũ opationẽ idicat

Cirtiscus absq; aliqua aspiratione & i. latino utrobiq; scribiť: fluuius ẽ teste Hero. memorãdus in scithia.

Cyrus cũ. c. exili & y. græco atq; unico. r. scribiť: fuit rex Persarũ potentissimus: & primo ab Astyage auo materno expositus: q a pastore regii pecoris cõpertus: & enutritus: cũ puer effectus inter pastores ipe rio uteretur Cirihoc: est domini nomen accæpit: ut dixit Iustinus li. sui epitomatis. i. Nã κύριος græce latine dominus dicitur: ipse deinde apud massagetas in prælio occiditur.

Cirrha cũ. i. latino & duplicato. r. atq; secundo aspirato scribitur: est mons seu collis pnasi alio nomine helicon uocitatus: fuitq; Apollini sacer: unde Martialis: Quid tibi cũ cirrha: quid cũ pmessidos unda. Et inde cirrhæus. ut Iuue. in satyra: Exemplo quodcũq; malo inquit. Et cirrhæi spicula uatis.

Cyrillus primacũ. c. exili & y. græco: sequens cũ. i. latino & duplicato. l. scribitur: nomen est uiri proprii.

Chilo cum. ch. aspirato & i. latino atq; unico. l. scribitur. fuit philosophus lacedæmonius: patre Demageto unus ex septem sapientibus græciæ. hunc Pli. li. vi. natu. historiæ: eius sententiæ auctorẽ fuisse dixit: quæ in tẽplo Apollinis litteris aureis scripta fuit γνῶθι σεαυτόν. cognosce te ipsũ. Idem teste Laertio elegiã scripsit aduersus ferme ducentos in qua dicebat futurorũ ꝓuidentiã rõne posse cõprehendi p uirtute uiri hũc eundem Herodo. li. histo. i. cum Hippocrate in olympia conuenisse ostẽdit. Fuit idem in loquendo breuis: ob q̃d Aristagoras milesius eum breuiter loquendi modum chilonium appellauit. Senuit circa primã & q̃nq̃gesimã Olympiadem: quo tpe uiguit Aesopus. obiit ipsæ ãplexus & osculatus filium q fuerat in olympia coronatus. Defunctum aiunt ex imodica lætitia & imbecili senio.

Cius cum. c. exili & i. latino scribiť: fluuius est Thraciæ: q teste Herodo. li. histo. iii. ex pæonibus & rhodope monte profluens: medium scindit æmum. & in istrum defluit.

Chius cum. ch. aspirato & i. latino scribiť: insula est in mari ægæo: habens aruisium ꝓmontorium: a quo aruisia uina deducebanť. Virg. in daphni: Vina nouum fundã calathis aruisia nectar: Et habet chius in primitiuo penultimam breuẽ: ut Luca. in. viii. Quas asine cautes: & quas chius aspat undas. At in deriuatiuo producit: ut Hora. lib. ii. sermonum: Cæcuba uina ferens alcihon chium maris expers.

Cisseus cũ. c. exili & i. latino atq; duplicato. s. & eu. diph. scribiť: fuit teste Virg. lib. æneı. v. rex Thraciæ di/

cente Aenea:
Cratera impressum signis: quae thracius olim
Anchisae genitori in magno munere cisseus
Ferre sui dederat monumentum & pignus amoris:
Fuit & pater Hecubae uxoris Priami: ut ostendit Euripides ἑκάβῃ cum ait: πολλὰ ὁρῶ σ' ἑκάβη ὦ τάλαινα γένος τῆς κισσέως: Ex quo patronymicum foemininum proficiscit cisseis. Vir. lib. aenei. vii. Cisseis pregnans ignes enixa iugales.
Cyssus cum. c. exili & y. graeco atque duplicato. s. scribit: genus est hederae: quae teste Plinio libro. xvi. naturalis historiae sola omnium generum sine adminiculo stat.
Cithara cum. c. exili & i. latino atque th. sequente. a. uocali scribit: instrumentum est musicum: quod et lyra dicit.
Citharoedus prima cum. c. exili & i. latino: sequens cum. th. aspirato: & penultima cum. oe. diphthongo scribitur. Nam componitur ex cithara & ᾠδὸς cantor: ubi diphthongus ex. ω. mega & i. paruo conuertitur in. oe. diphthongum nostrum: quemadmodum supra uidimus: cum de illa tractauimus. Mulier uero dicit apud Terentium citharistria: sicut a cimbalo cimbalistria: at cantrix seu cantatrix dicit apud eundem psaltria a psallo uerbo graeco: quod apud nos est canto.
Cythera prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum. th. aspirato sequente. e. absque diphthongo scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia ciuitas Cypri: a qua Venus ipsa cognominatur. Eadem litteratura scribit insula: quae ultima ex cycladibus ponitur. Laertius uero Laconiae insulam dixit: quae prius Porphyris dicta fuit: ut in ea dictione uidebimus. Sed ob celebratum Cythereae templum: quod in illa erat cythera neutri generis & tantummodo in plurali cognominata fuit. Virgilius in primo aeneidos. Hunc ego sopitum somno super alta cythera Recondam: & libro decimo: Est paphos idaliumque tibi sunt alta cythera: sicut haec solemnia & haec artaxata in plurali simili modo tantummodo declinant: ut Iuuenalis: Sic praetextatos referunt artaxata mores. de quibus in suis dictionibus uidimus uidebimusque.
Cytherea prima cum. c. exili & y. graeco: sequens cum. th. aspirato & e. uocali tam in penultima quam antepenultima absque diphthongo scribitur: sane apud graecos in penultima est. ei. diphthongus. ob quod dixit Seruius super. vi. aeneidos dici cytheream pro cytheriam: hoc est uoce graeca. ubi illa diphthongus sic sonat. Et est cytherea Veneris cognomen a cytherea urbe cypri: ut in praecedenti dictione uidimus. Vnde uocabulum cytherea & cythereus per diuisionem. ei. diphthongi deducit: ut Ouidius lib. metamorpho. xiii. Fert humeris uenerabile onus cythereius heros.
Cythereis ut superior dictio & cum. i. latino in fine scribit: nomen fuit libertae Volumni. Quam Gallus amauit: & Licorin in ultima aegloga: quae Gallus inscribitur Virg. nominauit.
Cithaeron prima cum. c. exili & i. latino sequens cum. th. aspirato & ae. diphthongo scribitur. Vnus est ex iugis Parnasi montis Boetiae: non longe a Thebis: quem Lactantius dixit libro primo diuinarum institutionum sic quoque dici: quia frequenter super ipso cantu cytherae Orpheus personaret. Quod Oui. lib. metamorphoseos tertio prius confirmasse uidetur cum ait:
Vadit ubi electus facienda ad sacra cythaeron:
Cantibus & clara bacchantum uoce sonabat.
Nam in eo per sancte colebat Bacchus. Quin & in illo Pentheus atque Orpheus dilaniati fuerunt.
Cytorus prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum. t. & o. uocali scribitur: mons est teste Solino minoris Asiae in Paphlagonia porrectus in spatium trium & sexaginta milium buxo fertilis: quae ut ait a uento mota aestus imitatur undarum: dicente etiam Virgilio libro georgicorum secundo:
Et iuuat undantem buxo spectare cytoron.
Cytisus prima cum. c. exili & y. graeco: secunda cum. t. simplici & i. latino: quin & unico. s. scribitur: frutex est teste Plinio circa finem libri. xiii. naturalis historiae ab Antilomacho atheniensi miris laudibus praedicatus pabulo ouium: quo modico pinguescunt & quadrupedia aut iumenta hordeum spernunt haec ille. Quare dixit Theocritus
αἶξ τὸν κύτισον ὁ λύκος τὰν αἶγα διώκει
ἁ γέρανος τὤροτρον ἐγὼ δ' ἐπὶ τὶν μεμάνημαι.
Et quibus ex transtulit Virg. quando dixit in corydone. Torua leaena lupum sequitur: lupus ipse capellam: Florentem cytisum sequitur lasciua capella. Et subdit Pli. ad ea quae supra dixit. Non ex alio pabulo lactis maior copia aut melior. Et infra subsequitur inuentus hic frutex in cytiso insula inde translatus in omnes cyclades: mox in urbes graecas casei prouentu. haec ille. ideo dixit Seruius super. ii. geor. ab ea insula: in qua abundat nomen assumpsisse: Et pergit Plinius propterea quod maxime miror rarum esse in Italia non aestuum: non frigorum: non grandinum: aut niuis iniuriam expauescit. Adiicit Iginus: ne hostium quidem propter nullam gratiam ligni: nec formam eius fruticis faciem ue declarat: ut reliquorum fecit.
Cytrapos prima cum. ch. aspirato & y. graeco: sequens cum. t. exili scribitur: dicitur ille tripos qui chytram: idest ollam supra ignem detinet. Et sequitur ultimae dictionis declinationem quae est pos podis ut Oedipos: & similia
Cyzicus prima cum. c. exili & y. graeco: secunda cum. z. consonante & i. latino: ultima cum. c. exili scribitur ciuitas fuit Asiae nobilissima sita in cheroneso maris propontidis moenibus arce & turribus marmoreis: quasi altera Roma: ut scripsit Florus li. iii. Vnde ait Ouidi. li. i. de tristibus.

Huncq; propontiacis hærentem cyzicon oris:
Cyzicon æmoniæ nobile gentis opus:

Clanius cum.c.exili &.i.latino scribit̃.fluuius est Campaniæ prope Neapolim fluens:& Acerras dictus a κλανιο:quod est uiola:qua illius ripæ abundare dicuntur.

Clarium cum.c.exili &.i.latino scribit̃:oppidum est teste Seruio super tertio æneidos in confinio colophoniorum. Vnde Apollo clarius dictus est:quod non longe ab Epheso quidã esse referunt: Vbi Iuppiter Neptunus & Pluto mundi imperia sibi inuicem sũt sortiti. Vnde Plinius libro quinto natu.histo. cum de Epheso loqueretur inquit. Inde Apollinis clarii phanum lebetos fuit.

Claros cum.c.exili scribitur:insula est una ex cycladibus:a qua ut nonnulli putant Apollo clarius dictus ẽ quod Homerus in hymno Apollinis asserere uidetur.

Clarius cum.c.exili &.i.latino scribitur:cognomen est Apollinis: uel ab oppido in confinio colophoniorum. Vel ab insula claros:in qua ut dicunt claria est urbs:in qua religiosissime colebatur clarius deus dictus est. Ouidius libro secundo de arte:Et clario delos amata deo. Idem circa initium libri fastorum:
Et clario missa legenda deo.

Classica cum.c.exili & duplicato.s.scribit̃:sunt teste Petronio grãmatico cornua tubæ: quæ conuocandi causa facta erant:& ut ait a calando classica dicta sunt:de quo in dictione calendæ uidimus.

Clazomene cum.c.exili in prima &.z.consonante in secunda scribitur:urbs est in confinio Aeoliæ & ioniæ quam sub Lydia nonnulli historici quandoq; posuere.

Clearchus prima cum.c.exili:& ultima cum.ch.aspirato scribit̃:quasi cleos idest gloriæ: & archos princeps:fuit philosophus solensis.

Cleantes cum.c.&.t.exilibus scribit̃:fuit Asius philosophus & Phanii filius:& teste Antisthene pugil primum deinde profectus Athenas cum quattuor drachmis discipulus factus est Zenonis. Fama est ipsũ laboriosissimũ fuisse:adeo ut inopia cogente se mercenariũ faceret:ac noctu quidẽ in hortis hauriret aquas. Interdiu opera studiis liberalibus daret. Pinsebat ẽt sæpe farinas:Ingenium obtusum diligẽtia uicit. composuit libros pulcherrimos de tp̃e:de sensu.de arte:de appetitione:de antiquitate:de diis:de himenæo:de gigantibus:de arte amatoria:de politicis:de legibus:& alios qplures. Tumuit illi gingiua ac putruit. medicorũ sñia biduo se a cibo abstinuit:conualescente ipso & medicis sibi cõsueta permittentibus:iterum sponte sua fecit abstinentiã qua cõsumptus est:& extinctus. Alii dicunt amore alterius uitæ manũ sibi iniæcisse:audito a se Zenonis ãnis.xix.cuius ãnos:hoc nonagesimum æquasse dicitur. Et ille idem est qui cloantes cum.o.post.l.a Iuuenale dicitur cum ait in secũda satyra: Et iubet archetipos pluteum seruare cloantas. At cloanthus cum.th.aspirato:alius fuit ut in ea dictione uidebimus.

Cleobolus cum.c.exili & unico.l.in ultima scribitur:fuit lindius Euagoræ filius unus ex septem sapientibus. Græcæ. cuius genus plærisq; ad Herculem referunt:dicuntq; illum petisse Aegyptum percipiendæ philosophiæ gratia. Natamq; illi filiolam cleobolinam: quam exametrorũ ænigmatum uatẽ aiunt. Fuit hic tempore Solonis:ad quem epistolam direxit:obiit annorum.lxx.

Cleombrotus cum.c.&.t.exilibus scribit̃:fuit teste Plutarcho uir lacedæmonius:& Pausaniæ filius.

Cleostratus absq; aliqua aspiratione scribitur:fuit nomen cuiusdam uiri atheniensis.

Cleomenes cum.c.exili & absq; aliqua diphthongo scribitur:fuit teste Herodot. libro historia. tertio uir sua ætate iustissimus.

Cleone cum.c.exili scribitur:urbs est Arcadiæ in Nemæa regiuncula.

Cleonymus cum.c.exili &.y.græco scribitur:nomen fuit uiri proprium.

Clericus absq; aliq̃ aspiratõe & cũ.i.latino scribit̃:dici põt q̃si fortitus. Nã a κλῆροσ:qđ ẽ sors deducitur.

Clepsydria prima cum.c.exili:secunda cum.y.græco:& penultima cum.i.latino scribit̃. Vas est quodam i fundo crebris & minutis foraminibus perforatum:quin & e latere superiori latiori quodã foramie apertum:quod sane uas cum aqua implet̃.& inde superius foramen digito claudit̃: ne uacuum detur: continetur aqua interius nec effundi potest. Sed cum aperit̃ qua aer uices eius quod euacuat̃ supplere potest per rimas ipsius fundi sparsum diffundit̃. Sane nonnunq̃ simili uase designabant̃ apđ antiquos horæ. Et a κλεπτω quod est furor:& υδρια:quod est uas aqueum cõponitur:quasi aquam furetur.

Climax cum c.exili &.i.latino scribit̃:dicitur latine scala:qđ tam in plurali q̃ in singulari idem significat & in utroq; numero comperitur:Est etiam climax figura cum de uerbo ad uerbũ fit gradatio: ut Virgilius in Alexi:Torua leæna lupum sequit̃:lupus ipse capellam:Florentem cytisum sequitur lasciua capella.& illud:Mars uidet hanc.uisamq; cupit:potiturq; cupita. Vnde Aphricanus modo consimili aiebat:Ex innocentia nascitur dignitas:ex dignitate honor:ex honore imperium:ex imperio libertas:

Clymene cũ.c.exili &.y.græco & absq; aliqua diphthongo scribit̃:fuit teste Hesiodo in theogonia nympharum una Oceani & Tethios filia:de qua Vir.lib.geor.iiii. Inter quas curam clymene narrabat inanem. Fuitq; mater Phætontis:de qua Ouidi.lib.metamor.primo:Et tulit ad clymenen epaphi conuicia mater. Altera fuit ministra Helenæ decoris oculis redimata ut dixit Home.lib.iliad.iii. quam unã & Aethram alteram comites in patria habuerat. Vnde ait Oui.in epistola Helenæ ad Paridem:
Cætera per socias clymenen æthramq; loquamur:
Que mihi sunt comites cõsiliumq; duæ.

Clio cum.c.exili &.i.latino scribit̃:fuit musarum una a cleos.quod est gloria cognominata:ut uidebimus

in dictione musæ: de qua Ouidius libro fastorum quinto: cliocq & curuæ scita Thalia liræ.

Clitæmnestra prima cum.c.exili &.y.græcos. secunda cum.t.exili &.æ.diphthongo. penultima cum.m. ante.n.in eadem syllaba &.e.absq diphthōgo: ultima cum.t.exili scribit. Quanq̄ mihi quam moderniores scripturam eius dictionis ,prius corruperunt: fuit Tyndari filia ex Leda: uxorq Agamemnōis & mater Horestis: quæ cum adulterasset cum Aegysto Thyestis filio: Agaménonem a bello troiano redeuntem teste Iuuenale media inter pocula interfecit.

Clitomachus prima cum.c.exili &.i.latino: sequens cum.t.similiter exili: ultima cum.ch. aspirato scribit: fuit philosophus cartaginensis & lingua patria Hastrubal uocat: in q̄ ē philosophari cœperat. Venit Athenas.xl.ānos natus: audiuitq Carneadē: qui hois industriā admiratus: cum curauit studiose docere: euasitq ita clarus: ut Carneadi successerit: uersatus ē in tribus sectis academica: pipatetica: & stoica.

Clinias cū.c.exili &.i.latino utrobiq scribit: & nōnunq̄ sine.s.finali apud græcos in prima est.ei.diphthōgus: fuit teste Plutarcho pater Alcibiadis. Alius fuit cretensis: de quo Plato in legibus meminit.

Clypeus cum.c.exili &.y.græco scribendū eē ostēdit Pli.lib.xxxv.natur.histo.ostendens a γλ φω: quod est sculpo deriuari: q̄si γλυπτοσ: hoc est sculptus. Ita ut.γ.mutet in.c.nostrū: sicut cōtra ob uicinitatē litterarū: ut in antehabitis ostēdimus. Vnde ait sic Pli. Scutis enim qlibus apud Troiā pugnatū est: continebant imagines. Vnde & nomē habuerūt clipeorū. Nō ut peruersa grāmaticorū subtilitas uoluit a cluendo deduci: hæc ille. cluere.n.antiq pugnare dicebāt. Et subdit: Pœni ex auro factitauere clipeos sculptis imaginibus: & secum in castris tulere. Quare nomen clypeorū a κλύφω: qđ est sculpo hēre uolunt

Clystrium prima cum.c.exili &.y.græco scribit instrumentum est ad purgandum uentrem.

Clytius pria cū.c.exili &.y.græco: penultīa cū.t.simplici: ē nō aspirato &.i.latio scribit: fuit teste Ho.filius Laomedōtis: & frater Priami. Alterū posuit Vir.li.xi.æne.cū ait:

Et clitiū & lidē & amicū cretea musis.

Clitor absq aliqua aspiratione & cum.i.latino scribitur: dici potest inuitator: & inde clitorius.

Clitorius cū.c.&.t.exilibus atq.i.latino scribit: ē Arcadiæ fons: q semel potus odiū facit uini: ut uidebimus in dictiōe Proetus. De eodē Oui.metamor.xv. Clitorio quicūq siti de fonte leuauit Vina fugit: & reliq.

Clitūnus pria cū.c.exili &.i.latio: penultima cū.t.exili: & ultima cū.m.āte.n.scribit. Et ut græci qdā fuerūt dicit q̄si clitor: hoc ē inuitator amnis. Sic enī in historicis Dionis de scđo bello punico ,p fonte Vmbriæ positū cōpi. Nostri uero dictū eē i ualle spoletana apđ radices mōtis: cui Treuiū oppidū imiet: & fluuiū ex se effūdere apđ Veuaniā & Spoletū: q tandē Topino fluuio iūctus i Tybrī cadit. Ex huius aq̄ si bos biberit: & cōcœpit: nō solū grādes tauros. sed penitus albos ,pducit. Quod Vir.lib.geor.ii.tetigit cū ait:

Hinc albi clitumne greges & maxima tauri
Victima: sæpe tuo perfusi flumine sacro:
Romanos ad templa deum duxere triumphos.

Cloāthus pria cū.c.exili: ult a cū.th.aspirato scribit: nomē fuit troiani cuiusdā Aneæ comitis: cōpositū ex cleos: quod ē gloria: & ανθοσ flos. q̄si gloria sit floris & pp altiorē sonū magis.o.quā.e.in pria retinuit

Clonus cum.c.exili scribitur: nomen fuit uiri proprium aurifabri: deductum a κλω: quod est frango: & inde κλωνοσ ramus: de quo Virgilius lib.æneidos.x. Quæ clonus eurytides multo cælauerat auro.

Clonius cum.c.exili scribitur: &.i.latino fuit unus ex quinq ducibus boetiorum: qui cū quinquaginta nauibus ad troiam nauigauerunt: ut ostendit Homerus libro iliados secundo.

Clotho cū.c.exili &.th.aspirato scribit: hētq apđ græcos accentū in fine: una est ex pcis: ut uidimus in dictione atropos. Altera eodē noīe fuit nympha marina: una ex filiis Nerei: de q̄ Virgil.lib.æneI.ix.ait.

Magniq iubebo Aequoris esse deas: quales nereia clotho
Et galatea secant spumantem pectore pontum.

Cloaca absq aliqua aspiratōe a nostris scribit: atq græcā eē dictionē nōnulli affirmāt. Ita ut a cochlea cōmutatis qbusdā litteris deriuet: qa eos subtextus cōmeatusq hēre uideat: quos hēt cochlea. Alii latinā dicūt: & a colando deductā esse uolūt: dicēte Vlpiano de cloacis: cloaca ē locus cauus: p quē colluuies qdam fluit. Festus uero dixit cloacā a cloacare: quod ē inquinare deduci. Sed subdit Vlpianus: cloacæ aūt appellatōe & tubus & fistulæ cōtinentur. Et inde sequit ad salubritatē ciuitatū: & ad tutelā pertinet: ut cloacæ purgent & reficiātur. Nam & cælū pestilens & ruinā minātur inmundiciæ cloacarū. Sane Liuio teste libro secūdo ab urbe: Tarquinius foros in circo faciendos & cloacam: quæ maxima receptaculū oīum purgamentoq sub terra agendam: quibus ut subdit operibus uix noua hæc magnificentia quicquam adæquare potuit. Et Pli.lib.xxxvi.natu.histo.cū romana quædā ædificia cōnumerasset: sub pterea cloacas operū oīum dictu maximū suffossis montibus atq urbe pensili subtusq nauigata. Et subsequitur id. M. Agrippa fecit in ædilitate post consulatū: cornicatis septem amnibus cursu pcipiti torrentiū mō rapere: atq auferre oia coactis. Et plura admirāda quæ de huiuscemōi rebus idē auctor prosequit:

Clamys pria cū.ch.aspirato: & ultia cū.y.græco scribit: idumentū ē militare & comicū ut dixit Iu.Pollux

Chlæna prima cū.ch.aspirato sequente.l.&.æ.diphthongo scribit. Genus est uestimenti: qđ desuper alia portabat. ut Lucilius lib.xx.a Parthenio inducit: qui ait chlænam desup indutam fœdauit. Sic Home. lib.iliad.ii. Vlyxem inducit dicentē cōtra Thersitem: si offendero te iterū talia facientem phendam: & denudatū omnibus uestibus nō mō tibi auferā Χλαινάν τη δὲ Χιτωνα: hoc est chlænā & tunicam: sed ut subdit etiam ea quæ pudenda tegunt. Idem li.x. [illegible] Χλαινάν [illegible]. At Virgili.libro

aenei iiii.sine.ch.tantūmodo laenā dixit cum ait: Ardebat murice laena: ut in ea dictione uidebimus.

Choloris cum.ch.aspirato &.i.latino scribit: fuit una Amphionis Orchomeni regis filia: uxorq; Nelei & mater Nestoris atq; aliorū undecim filiorū. Altera ab Ouidio dea florū ponit: quae rū nympha eē nō ignobilis: & Zephyro nuberet: quasi dotis loco id muneris a marito accepit: ut florū omnium ptātem haberet: unde inqt ipsa apd' Oui.libro fastog.v. Chloris eram quae flora uocor corrupta latino Nominis est nostri littera graeca sono. Huius sacra floralia dicebant instituta: teste Pli.libro.xviii.natu.histo. urbis anno qngentesimosextodecimo ex oraculis Sibyllae: ut omnia bene deflorescerent. Nam ut idē auctor rettulit: tria tempora fructus metuebant: ppter quos instituerūt ferias diesq; festos rubiginalia floralia: uinalia. Rubiginalia Numa constituit anno regni sui.xi.quae nūc aguntur ad.vii.calend.maii: quoniam tunc fere segetes rubigo occupat. Diem uero floralium Varro determinat. Sole tauri partē xiiii.obtinente. Ita ut si in eo quatriduo inciderit plenilunium fruges & omnia quae florebunt laedi necesse erit. Vinalia nono calendis martii degustandis uinis instituta: quae nihil ad fructus attinent.

Chloelia cum.ch.aspirato &.o.atq;.e.separatis apud graecos atq; unico.l.sequente: &.i.latino scribit. Virg. tamen.o.&.e.coniunxit in uersu ut infra uidebimus: fuit uirgo romana de qua late Liuius libro.ii.ab urbe scripsit. Haec Porsenae hetruscorū regi cū pluribus aliis romanis utriusq; sexus obses data fuit: ut si Porsena hostes a ianiculo remoueret. romani agros dudum ueientibus ablatos restituerent. Sed illa cum liberatū ab hostibus ianirulum cōspexisset: dux caterue uirginum effecta inter hostiū tela cū illis aufugiens natando Thybrim ptransiuit. Et uirgines omnes ppinquis suis restituit. De quo Virgili.lib. aenei.viii. Et fluuiū uinclis innatet chloelia ruptis. Quam solam rū Porsena restitui sibi oīo exposceret admiratus uirginis uirtutē ptem aliam obsidum quos impuberes illi elegit ei largitus ē: & honoratam remisit. Vnde Iuue. Quod miraret rū coclite mutius: & quae impii fines thyberinū uirgo natant.

Cnidos cum.c.exili sequente.n.in eadem syllaba &.i.latino scribitur: una est ex quinq; ciuitatibus Doricae Graeciae: ut ostēdit Herodotus libro historiarū primo. In hac teste Pli.libro naturalis historiae.vii. templum fuit Veneris & simulachrum sculptum a Praxitele neutiquam a libidinoso complexu tutū. Vnde conterraneus meus Carolus aretinus in elegia ad Poggium:

Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet
Pulchra uenus. quod sit nobilis ipsa cnidos:
Deniq; lysippus figat spirantia signa:
Omnia mercurio caedere uisa meo.

De qua Venere late uidebimus in dictione Praxiteles. Sed ut ait Plinius libro.xxxvi.naturalis historiae sunt in Cnido & alia signa marmorea illustrium artificum Liber pater Bryasidis: & alter Scopae & Minerua.

Cnosus cum.c.exili sequente.n.in eadem syllaba scribitur: urbs fuit in Creta Minois regia: unde cnosius cnosia cnosium deriuat: quae ob uicinitatem litterarū moderniores cum.g.scribunt. Virgilius libro georgicorum primo: Gnosiaq; ardentis decedat stella coronae: quam a Vulcano fabricatam Ariadne filia Minois dono accaepit: ut in dictione Ariadne uidimus.

Coaspis cum.c.exili &.i.latino scribitur: fluuius est medorum: qui apud persas in Tigrim decurrit. Huius aqua teste Solino adeo dulcis est.q; qdiu reges persarum in regno erant: ex eo sibi pocula semper uolebant & si peregregraderentur secum deferebant.

Cocytus absq; aliqua arpiratione & cum.y graeco scribit: habetq; apud nostros accentū in penultima: fluuius dicit infernalis: qui ex Styge palude nascit: & a poetis saepius decantatur.

Cochlea prima cum.c.exili & sequens cum.ch.aspirato scribit: testa est limacae quae & nōnunq̄ pro ipsa limaca ponitur: ut Plinius libro.xviii. Limacae inquit nascuntur in uitia: & aliquādo e terra cochleae minutae mirum in modum erodentes eam.

Cochliarum prima cum.c.exili: sequens cum.ch.aspirato sequente.l.&.i.latino utrobiq; scribitur: & a cochlea ob eius similitudinem deriuatum est.

Cocche ut in antiqssimis & emēdatissimis codicibus nostris cōpi: prima cū.c.exili utrobiq;: & ultima cū ch.aspirato scribit: Nam apd' graecos nusq̄ dictionē hanc legi: quā tamē quidā graecā esse contendunt: nec illius deriuationē exqrere ualui: & ut qdam putant uinum corruptū designat: qd' indicare uidetur Iuue. cum ait in satyra Vmbritii. Cuius aceto. Cuius cocche tumes. nec stare pōt concha ut qdam syllabarū ignari male legunt. Sed stare pōt cōche p pisce. quod iueniri nōnulli affirmant in Martiale.

Cocles cū.c.exili utrobiq; scribit: fuit teste Herodiano grāmatico tractatu de noīe apud antiqssimos cognomen habentiū unum oculū: unde oculū a latinis primo tractū quidā uolunt: fuit itaq; apud romanos cognomen Horatii cuiusdā inclyti & fortissimi ciuis: dicente Plinio de uiris illustribus: cum Porsena primo impetu caepisset ianiculū: Horatius cocles illo cognomīe quod in alio p̄lio oculum amiserat pro ponte sublicio stetit: quem fuisse ligneū dixit Seruius sup.viii.aenei. Et tādiu hostium impetum ille solus sustinuit: quādiu pontē post se confractū fuisse a suis psensit: Et inde prout erat armatus in Thyberim se cōiecit: atq; ad suos enatans magna cum gloria euasit: dicente Virgilio libro octauo aeneid. Illum indignanti similem: similemq; minanti Aspiceres pontem: qui auderet uellere cocles.

Codrus cum.c.exili scribit: fuit teste Seruio in Dalphnim dux atheniēsium: qui orto bello inter laconas & athenienses: cum respondisset oraculum illos posse uincere: quorū dux periisset: habitu humili profectus est ad hostium uicina tentoria: & illic iurgio eos in caedē suam isligauit. Quare a nullo cognitus

& interfectus fecit locum oraculo. Vnde teste Iustino libro secūdo hostes cognito Codri corpore per anulum:quem gestabat sine praelio discesserunt.

Cœmiteriū absq; aliqua aspiratione & cum.œ.diphthongo in prima atq;.i.latino utrobiq; scribitur. Et a græco uerbo deducit̃:quod est κοιμῶμαι:id est dormio:cum mortui eo in loco dormire dicantur.

Cœnobium prima cum.c.exili & .œ.diphthongo:penultima cum.i.latino scribitur:locus dicitur:in quo communis uita ducitur. Nam componitur a κοινὸς:quod est communis:& βίος uita.

Cœna cum.c.exili & .œ.diphthongo scribitur. Nam a κοινή:quod est cōis transfertur:quia plures sp in cōmune cœnare consueuerant. Vnde rephendit eos Iuue. in prima satyra:q cōtra maiorū consuetudinem secreto cœnabant:& ut ita dicā contra uocabuli institutionē agerent:cum dixit:Quis fercula septē Secreto cœnauit auus? Et in eadē satyra:Optima siluarū interea pelagiq; uorabit Rex horū:uacuisq; toris tantū ipse iacebit. Nam ut ait Festus id olim erat cœna:quod dicitur:prādium:ab ea hoīum comunitate cœna dici potuerit:& sic quoq; a poetis nostris pro utroq; obseruatum uidetur.

Cœnaculū cum.c.exili utrobiq;:& .œ.diphthongo scribit̃. Et a cœnando nomen assumpsit:locus ē superior domus ad cœnandū aptus:hoc est sine inferiore taberna & officina. Vnde non tā pro loco cœnandi q̄ pro parte domus superiore dicit̃:accipitur dicente Varrone:Vbi cœnabant cœnaculū uocitabant postq̄ in superiori parte cœnitare cœpunt. Superior domus uniuersa cœnaculū dicta:accipitur ēt a poetis nostris nonnunq̄ significatione diminutiua pro loc ubi paupes & inopes cœnare cōsueuerunt. Iuue. in satyra Oībus in terris inqt:Tpibus diris igitur:iussuq; neronis Longinū & magnos senecæ pdiuitis hortos Clausit:& egregias lateranorū obsidet ædes Tota cohors:rarus uenit in cœnacula miles.

Cœnatio cum.œ.diph.similiter scribitur:& a cœnādo deducitur. Ponit̃ a nostris poetis pro loco ad cœnandū:sed in imo domus. Iuue. in satyra. Et spes & ratio inqt:Et algentē rapiat cœnatio solem.

Cœlum ut quidā uolunt cum.œ.diphthongo scribitur. Et deducunt a cœlo uerbo:quod est sculpo:uerbū uero a κοῖλον:quod est concauum:quia in sculptura id necessario exigi dicunt. Et inde celebs oīa cum œ.dipthongo scribunt. Aliis uero magis placet cum.æ.diphthongo scribenda hæc esse:secūdum quod latius uidebimus in dictione diphthongus.

Cœlesyria prima cum.c.exili & .œ.diphthōgo:antepenultima cum.y.greco:& penultima cum.i.latino scribitur:uocabulum est:quo quidam ex nostris antiquis usi sunt:indicātes per illud cauam syriam. Nā ex κοίλη:quod est caua:& συρία componitur.

Cœus cum.c.exili & .œ.diphthongo scribitur:fuit gigas filius Titani & Terræ:qui in Cæa insula supbissime regnum tenuit:a quo insula traxisse nomen dicitur:de quo meminit Vir.lib.georgi.primo cū ait: Cœumq; iapetumq; creat:sæuumq; typhoea.

Colaphizo cū.c.exili & unico.l.atq;.i.latino & .z.cōsonante scribit̃:idē est qđ apud nos alapam incutio.

Colaphus cū.c.exili & unico.l.scribitur:a nostris quibusdam alapa dicitur:& descendit a κολαφίζω quod est alapam īncutio. Iuuenalis in satyra Scire uelim ait. Nos colaphum īcutimus lambenti crustula seruo. Terentius:Plus quingentos colaphos infrægit mihi.

Colyma cū.c.exili & unico.l.atq; y.græco scribitur:dicit̃ a nostris uetatio:quo uocabulo usum Afraniū dicunt in menæchinis cū ait:Colyma a lenone sancitū est. Nā deriuat̃ a κωλύω:qđ est ueto:qđ in ptērito facit uetui & in supino uetitū:unde uetatio & nō uetitio. Nā noīa q̄ ueniunt a uerbis primæ cōiugationis positionē supini hn̄tibus in itū uel in ictū:pter cæterorū uerborū legē exeūt in atio nō in itio nec in ictio:ut psto pstiti pstitū:pstatio non pstitio:cubo cubui cubitum:cubatio non cubitio:domitū domatio:non domitio:sonitū sonatio nō sonitio:crepitū crepatio non crepitio:tonitū tonatio nō tonitio:licet dicamus sonitus crepitus tonitus:nō sonatus crepatus tonatus. Frictū fricatio nō frictio:& ita in cæteris. Sectio tamē crebrius repit̃ q̄ secatio. Lauo & poto nō hn̄t supina neq; in atū neq; in itū neq; ctum sed in otū. Idē formant noīa sua lotio & potio. Vnde sūt lotor & potor noīa uerbalia. & lotū pro urina prima tamē breui nō longa. Aliq̄do repit̃ lauatū & potatū:unde sunt lauatio & potatio:lauatorq; & potator. Iuuo uero alio mō format deriuatiuū:uidelicet iutū. Cæterū ex alio supino iuuatū facit iuuatio. ab illo fit iutor:seu potius adiutor. Ex cæteris āt pauca sunt noīa uerbalia in or:ut domitor & nō domator Et sector q significat uenditorē bonorū exulis:& ut aliqui uolunt emptorē. Et sectio ipsa hæc actio.

Colyphium prima cum.c.exili:sequēs cum y.græco:& penultima cum.ph.aspirato & .i.latino scribitur. Et apud quosdam poetas græcos:uti apud nostros pro cibo:quo luctatores utebātur:ut Iuuenalis in satyra Vltra sauromatas. Luctantur paucæ:comedunt colyphia paucæ.

Colica cum.c.exili utrobiq;:& unico.l.atq;.i.latino scribitur:passio est intestini:quod græce colon dicit̃. Vnde nomen assumpsit.

Coboliū cū.c.exili & ūico.l.atq;.i.latīo scribit̃. Vestis erat sine mānicis:& descēdit a κολοβόω qđ ē breuio.

Colocasia cū.c.exili utrobiq; & unico.l.atq; unico.s.& .i.latino scribit̃. Est teste Pli.li.xxi.natu.hist.nobilissima herba in Aegypto:quā cyamō aliq uocāt:spectabilis foliis & latissimis ēt si ad arbores cōparentur q̄ cum aq̄ in uasis sæpe īplexa gratissimā potationē reddūt:pducitq; fabā in arenoso solo decoctā:quæ gratū ēt ad nos traducta saporē reddit. hæc ille:Vnde ēt esse puto:quā fabā ægyptiā uulgo uocamus.

Colocynta absq; aliqua aspiratione & cum.y.græco scribitur:quam nostri transcribere in penultima cū q.consonante consueuerunt:ac conuertentes.y.græcum in.u.& superaddentes.i.latinum dicunt coloquinta:& est teste Diascoride agrestis cucurbita.

Colchos prima cum.c.exili: & ultimā cum.ch.aspirato scribitur: regio est iuxta Pontum ex parte Asiæ: q̃ regnum fuit Oetæ regis.
Colla cum.c.exili & duplicato.l.scribitur a nostris dicitur gluten.
Collirīū prima cū.c.exili: seq̄ns cū.y.græco: & penultima cū.i.latino scribitur: medicamē est oculorũ. Unde Iuue. in satyra Credo pudicitiā ait: Et prurit frictus ocelli Angulus inspecta genesi collyria poscit.
Colophon cū.c.exili & unico.l.scribiť: urbs ē in Lydia: quā qdā nobilē ferunt ex oraculo clarũ Apollinis.
Colon cū.c.exili & unico.l.scribiť: dici ꝑt a nobis artus membrorũ & internodiũ: Estq; ēt nomē in te sunt.
Colossus cum.c.exili & unico.l.atq; duplicato.s.scribitur: græcum uocabulũ est: & a κολον: quod est membrum deducitur. Itaq; pro mēbrosa & alta statua ponitur. Unde ait Pli.lib.xxxiiii.natu.histo. Moles q̃ppe excogitatas uidemus statuarũ: quas colossos uocant turribus pares: talis est ĩ capitolio Apollo trāslatus a Lucullo ex Apollonia Ponti urbe.xxx.cubitorũ quingentis de talentis factus. Talis in cāpo martio Iuppiter a Claudio Cæsare dicatus: q decoratur pōpeiani theatri uicinitate: talis & Tarenti factus a Lysippo.xl.cubitorũ. Refert ēt Apion græcus historicus: q Plistonices cognominatur: & Paulo āte Plinii fuit adhuc tūc in labyrintho Aegypti colossum esse Serapis: e smaragdo cubitorũ.ix. Sed ante oēs teste Pli. in admiratione fuit Solis colossus Rhodi: quē fecerat Clares lyndius Lysippi supradicti discipulus: qui.lxx.cubitorũ altitudinis fuit. Qui post quinquagesimũ sextum annum terræmotu prostratus: iacēs quoq; miraculo est. Pauci pollicē eius amplectuntur. Maiores sunt digiti q̃ pleræq; statuæ: uasti specus hiant defractis mēbris. Spectantur intus magnæ molis saxa: quorũ pondere stabiliuerat illud constituens.xii.annis tradunt effectũ trecentis talentis: q̃ contulerant ex apparatu regis Demetrii relicto. Sunt alii centũ minores in eadē urbe ubicūq; singuli fuissēt nobilitaturi locũ. Fuit & in Galliæ ciuitate aluernis Mercurius oēm amplitudinē eius generis statuarũ ea ætate uincēs q̃ Xenodorus fecit. Is postq̃ fa artē ibi approbauerat: Romā accitus ē a Nerone: ubi destinatũ illius principis colossũ fecit centũ.xx.pedum. De quo uidebimus ĩ dictiōe Roma. Nā ab eo amphitheatrũ ꝓpinquũ colosseum uocatum est. De quo Martialis lib.i.epigrāmatum inq̃t: Hic ubi sidereus propius uidet astra colossus. Et crescũt media pægmata celsa uia: hoc ē amphitheatrũ ubi pægmata.i.ludi exercebanť. Et ꝓgit: Inuidiosa feri radiabāt atria regis: id est Neronis. Nam ibi domus eius aurea fuerat: Unaq; iam tota stabat in urbe domus.
Collyriusta cū.c.exili & duplicato.l.seq̄nte.y.græco: & cū.i.latino ĩ penultima scribiť: dr̃ a nostris nũmularius: & minutus mensarius: q & idem forte ab illis trapezita uocatur: cũ & collyriusta trapezas habeat.
Colpus cū.c.exili & p.nonnunq̃ qdē exili; nonnunq uero aspirato scribitur: dicitur a nostris sinus.
Coma cum.c.exili & unico.m.scribitur. Et si habeat primā breuem capillorũ ornatum indicat. Nam & quoq; a græcis cum.o.paruo scribitur. Si uero habeat illam longam uillam designat: & cum.o.magno apud græcos scribitur. Et differt secundum aliquos coma a cæsarie. Quia a cædendo cæsaries dicta fertur. Et coma capillos non cæsos indicat ἀπὸ τοῦ κόπτω κατὰ τὴν ἀντίφρασιν.
Comma generis neutri cū duplicato.m.scribitur: & dicit apud nos partē. Nam deriuať ἀπὸ τοῦ κόπτω.
Comarus cū.c.exili & unico.m.scribiť: diciť teste Pli.li.xv.natu.hi.a nostris arbutus: est ēt genus mori.
Comata absq; aliqua aspiratione: & cum unico.m.scribitur: nomen est pastoris: de quo sæpe Theocritus: quin & gallorum regionis cognomen: ubi grandem illi deferunt comam.
Cometes absq; aliqua aspiratione scribitur: & deriuatur a coma: quā habere uideť: ob quod teste Pli.li.ii. natura.histo. crinita latine dicitur: & īfra subdit: Cometes in uno totius orbis loco colitur. In tēplo Romæ admodũ faustus diuo Augusto indicatus ab ipso qui incipiente eo apparuit in ludis: quos faciebat Veneri genitrici: non multo post obitũ patris Cæsaris in collegio ab eo instituto. De quo Virg. intellexisse puto cum ait: Ecce dionæi ꝓcessit cæsaris astrũ. Maxime cum nō multo post dicat Pli. eo sidere significari uulgo creditur Cæsaris animam inter deorum immortalium numina receptam. Quo nomine id insigni simulachro capiti eius: quod mox in foro consecrauimus adiectum est.
Comoedia cum.c.exili & .œ.diphthōgo in antepenultima atq;.i.latino in penultima scribitur: componiturq; ꝑ modũ: quo supra in generalibus ꝓceptis late ostēdimus. Sane fuit comoedia apud græcos duplicis generis antiq.s. & noua. Antiq̃ quidē teste Quintiliano cum sincæram illā sermonis attici gratiā prope sola retinet: tũ facundissimæ libertatis in uitiis insectandis est ꝓcipua. Qua quidē & pro nostra satyra græcos usos fuisse demonstrat. Fueruntq; in ea ꝓcipui Aristophanes Eupolis & Cratinus: ut in dictione Prologus late demōstrabimus. Noua uero comoedia eadē uia qua & nostra incedit: in q̃ nos claudicasse Quintilia dicit. & ut ait uix leuem umbrā græcorũ sequimur: adeo ut sermo ipse romanus nō recipere uideatur illā solam concessam atticis Venerem: in quo genere eodē teste ꝓcipuus & admirādus fuit Mæander: ut in ea dictione uidebimus: apud nos uero plures fuerunt: sed soli iam restant Terētius & Plautus. De quo Varro Epistilonis sententia musas plautino dixit sermone locuturas fuisse: si latine loqui uellent. Sed habuimus olim Cæcilium: Neuium: Licinium: Attilium. Turpilium: Trabeam: Lucetium: Ennium. De quibus Iulianus sedicus teste Aulo Gellio hos uersus edidit:

Multos incertos certare hanc rem uidemus:
Palmam poetæ comico cui deferant.
Cum meo iudicio errorem dissoluam tibi:
Ut contra si quis sentiat: nil sentiat:
Cæcilio palmam statuo de comico.

Plautus secundus facile exuperat cæteros.
Deinde Neuius: qui seruet pretio in tertio:
Si erit quod quarto detur dabitur Licino.
Post insequi Licinium facio Attilium.
In sexto sequitur hos Terentius.

Turpilius septimum:Trabea octauum obtinet. In nono loco esse facile facio Lucetrum.
Decimum addo antiquitatis causa Ennium. Quam sane sententiam cõfirmare uidetur Gellius: sed
non plane Cicero & Quintilian. Vnde ait ille ad Atticum lib.octauo epistola tertia:secutusq; sum non
dico Caecilium inane.ut ex portu in Pyraeo:malus.n.auctor latinitatis est. Sed Terentiũ:cuius fabellae
ꝓp elegantiã sermonis putabantur a.C.Lelio scribi.Heri aliquot adolescẽtuli coimus in Pyraeũ. Quin-
tilia.in.x.in comoedia maxime claudicauimus:sic Caeciliũ ueteres laudibus ferant:licet Terentii scrip-
ta ad Scipionem aphricanum referantur. Quae tamen sunt in hoc genere elegantissima:& plus adhuc
habitura gratiae:si intra uersus trimetros stetissent. Sane a comoedia comicus deducitur. Et is dicitur q
comoediam composuit:ut Caecilius:Plautus:& reliqui. Comoedi uero sunt rẽpsentatores actoresq; co-
moediarum:sicut tragicus qui tragoediam conficit:& tragoedus rẽpsentator actorq; tragoediarum.
Concha prima cũ.c.exili:& altera cũ.ch.aspirato scribit̃:genus est piscis ex cancrorũ genere carẽtis oculis
ut dixit Pli.lib.ix.natu.hist.quae teste Solino potissimae sunt in mari indico:in qbus ut ait reperitur mar-
garita genus lapidis p̃ciosi. Quin & in eadẽ orthographia uolunt pro uase capi & tuba. Alii uero ꝓ his
latinã dictionem uolunt:& sine aspiratione ultimae scribendum dicunt:ita ut dicatur quasi concaua.
Conchylia prima cum.c.exili:sequẽs cum.ch.aspirato & y.graeco:penultima cum unico.l.& i.latino scri-
bitur:genus est piscium in mari assyrico & indico:ex quorum incisis conchis lachrymae emanant:qbus
purpura tingitur. Idem murices dicuntur & sarrae:ut Virgilius in quarto aeneidos: Ardebat murice lae-
na:& libro georgicorum secundo: Vt gemma bibat & sarrano dormiat ostro. Quare Iuuena.in tertia
satyra de adulatoribus graecis loquens inquit: Horum ego non fugiam conchylia:id est purpuras adu-
lationes uenena:ut Virgilius libro georgicorum secundo: Albaneq; assyrio fucatur lana ueneno.
Conon cum.c.exili:hoc est sine aspiratione scribit̃:fuit uir atheniensis:q tp̃e peloponesiaci belli ad rẽpu.
se contulit:in qua magna quidẽ peraegit. Nam teste Aemilio probo p̃tor pedestribus exercitibus p̃fuit.
Et p̃fectus deinde classis creatus res magnas mari gessit:in qua ptãte Phaeras caepit lacedaemoniorũ co-
loniã. Idem in extremo peloponesiaco bello praetor erat:cum apud Aegos flumen copiae atheniẽsium
a Lysandro sunt deuictae:sed tunc quoq; affuisse Cononẽ cõstat:ex quo peius res administratae in eam
calamitatẽ deuenerunt. Verũ cum rebus afflictis patriã obsideri audisset:non quaesiuit ubi tuto uiueret
sed unde ciuibus suis p̃sidio esse possit:qđ tantis laboribus & p̃iculis confecit:ut ultimo a Tyriabazo:q
Sardis p̃erat:sub amicitiae specie conuocatus in uincula coniectus esset:in qbus aliquãdiu fuit:sed ut nõ
nulli scribũt inde ad persarũ regẽ deductus apud eum periit: At Dion historicus:qui fideliter p̃sica scrip-
sisse dicitur:effugisse eũ scribit:& dubitat an Tyriabazo id sciente uel imprudente factum fuerit.
Conopeum cum.c.exili & e.absq; diphthongo scribitur:genus est tentorii ex filo contexti:quod ad eun-
tandos culices supra lectum explicari cõsueuit. Nam κωνωψ graece latine culex dicitur. De quo Iuuena-
lis in satyra sexta: Vt testudineo tibi lentule conopeo.
Contus absq; aliqua aspiratione scribitur:& dicitur apud nos pertica siue sudes.
Cholera cum.ch.aspirato scribitur:dicitur a nostris bilis: Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam ait.
Nauseat atq; oculis bilem substringit opertis.
Coctona prima cum.c.exili:sequens cum.ct.similiter non aspiratis scribitur. Et est neutri generis ac plu-
ralis nũeri:apud graecos ficorũ genus esse cõperi:quae quidem ab urbe Syriae:quae Cocton dicebat̃ no-
men assumpserunt. Idem Pli.li.xiii.natura.histo.confirmasse uidetur:dicens ficorũ caritas minor ẽ eius
generis:quae coctona uocant. Et immediate subdit:item pruna in Damasco Syriae nata:& myssa:utra q̃
iam familiaria. Idem Iuuenalis sensisse uidetur in satyra Vmbritii:cum dixit de adulatore graeculo: Ad-
uectus romam quo pruna & coctona uento:hoc est eodem modo uenalis. Quin & p̃uas esse ficus ostẽ-
dere uidet̃ Martialis in.vii. Paruaq; cum canis uenerunt coctona prunis. Et circa ultimũ operis inquit:
Haec tibi quae cocta uenerunt coctona mensa:
Si maiora forent coctona ficus erat.
Coons cum.c.exili & duplicato.o.scribitur: Fuit teste Homero libro.xi.iliados primogenitus filiorũ An-
tenoris:qui cum Iphidamantis fratris mortem ab Agamemnone illatam uindicare uellet:& Agamem-
nonem solus uulnerasset:ab eodem & ipse interfectus est.
Cophinus cum.c.exili & i.latino scribitur:dicitur latine corbis.
Corax cũ.c.exili scribit̃:fuit unus frat̃ Tiburti:ut uidebimus ĩ dictiõe Tybur:& oppidũ uolscorũ ab eo co-
gnoiatũ. Alter fuit orator siculus:q & Tisias primi artificiose dicendi p̃caepta litteris mãdasse dicũtur.
Corybantes absq; aliqua aspiratione & cum.y.graeco scribitur: populi fuisse dicũtur in Creta.qui una &
curetes iouem infantem aluerunt. Nam ut dixit Ouidius libro quarto fastorum:
Pars clypeos manibus:galeas pars tundit inanes:
Hoc curetes agunt:hoc corybantes opus.
Corydalus cum.c.exili & y.graeco atq; unico.l.scribitur:genus est auiculae.
Corycus cũ.c.exili utrobiq; & y.graeco scribit̃:fuit Ciliciae urbs:& eiusdẽ nõis portus: ac similiter mons
optimũ crocũ deferẽs:in quo antrũ illud eodẽ noie famosũ a poetis & historicis esse celebrat̃. Nã ut ait
Solinus est ibidẽ specus:q montẽ impositũ mari a summo cauat uertice:patulus hiatu amplissimo ut etiã
Pomponius confirmauit:q de huiuscemodi specu plura & admiranda conscribunt:immo & tribus spe cu
bus distinctũ illum esse exponunt. Quorũ ultimum typhoneũ uocant:de quo Lucanus: Antraq; letife

ri rabiē typhonis anhelant. Simili mō & oīa a coryco descendentia scribuntur: ut corycius: ut Vir. lib. georgico. iiii. Nanq; sub oebaliæ memini me turribus altis Corycium uidisse senem. Est ēt corycus collis alius apud Delphos cū simili specu: ut Home. in hymnis Herodotusq; & alii q̄ plures ostendunt.

Cortina absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribit̃: ab aliq̄bus græcū dicitur uocabulū. Ego uero illud latinū potius puto: & a coriis tractū: ex q̄bus primo conficiebant̃: q̄bus & nonnunq̄ loca magis abdita ab aliis in tēplis separi consueuerāt. Quare & pro eiusmodi loco positū comperitur. Vir. lib. æneī. iii. Et mugire adytis cortina reclusis: ubi ait Seruī. Cortina locus ē: ūde oraculi p̄ceptū dat̃. Pli. uero. li. xxxiiii. natu. histo. sentire uidet̃ cortinā ēt tripodem esse Apollinis cū ait: Ex ære factitauere & cortinas tripodum noīe delphicas: quoniā ludis maxime Apollinis delphici dicebant̃. hæc ille: iuxta qđ Vir. libro. vi. æneidos dixisse uidetur: Neq; te phoebi cortina fefellit. Vel ut inquit Seruius ī tertio æneī. dicitur cortina: uel q; Apollinis tripos corio phytonis tectus est: uel quia certa illic responsa traduntur: quasi certina. Vel quod est uerius quia cor illic uatis tenditur. Nā cauerna quædam in tēplo Apollinis fuit: ad quā phoebas rapta uaticinabatur: ut ostendit Lucanus quinto: hæc Seruius.

Cortina uero cum. y. græco & . c. in initio pro urbe cretæ a modernis quibusdā scribitur: sed q; apud græcos cū. g. littera hētur: & id ab antiquis nostris obseruatū legimus: de ea uidebimus in dictione gortyna:

Corydon cum. c. exili & . y. græco scribitur: nomen est pastoris. De quo sæpe Theocritus & Virgilius.

Corcyra cū. c. exili utrobiq; & . y. græco scribit̃: insula est in mari ionio olim phæacū patria: & Alcinoi regnū: & a Corcyra corcyretus corcyreta corcyretū deducit̃. Martialis in ultimo: Aut corcyreti sunt hæc de frondibus horti: Aut hæc massyli poma draconis erant. De hac ēt Plinius libro quarto natu. histo.

Corylus cum. c. exili & . y. græco atq; unico. l. scribitur: ut etiam testis est Priscianus lib. primo: ubi tractat de mutis circa finem capituli: ubi ex huiusmodi scriptura cum. y. græco arguit: corylum & nympham a græcis esse acceptam: habetq; accentū in prima: & est arbor ac fructus: quæ a nostris dicitur auellana a loco scilicet: ubi primum comperta fuit: de quibus Virgilius in Bucolicis: Phyllis amat corylos. Et libro georgicorum secundo: Neue inter uites corylum sere.

Corymbus cum. c. exili & . y. græco scribitur. proprie fructus est hederæ. Vnde Virgilius in Palæmone: Diffusos hædera uestit pallente corymbos: & inde corymbiferus: ut Ouidius libro fastorum primo: Festa corymbiferi celebrabat græcia bacchi.

Corinthus cum. c. exili & . i. latino: atq; . th. aspirato scribitur: urbs fuit Achaiæ: quæ primū teste Euse. li. de tpibus a Sisypho latrone Aeoli filio sup Isthmon in medio maris ionii & ægæi cōstructa fuit: & ut ī quibusdā Homeri glosulis cōperi: Cercyra cognominata fuit. Deinde aucta Ephryra uocata: sed post hæc euersa: & ab Corintho Orestis filio īstaurata. Corinthus teste Eusebio de tpibus cognominata fuit. Vltimo a romanis fuit incensa: ut ostendit Florus de bello achaico: & Iustinus lib xxxiii. Fuitq; teste Apulegio li. x. de magna regionis caput: & a Corintho corinthiacus. i. corinthius deducitur. Oui. lib. primo trist. Illa corinthiacis primum mihi cognita cenchris.

Corithus absq; aliq̄ aspiratiōe & . i. latino scribit̃: oppidū est Hetruriæ sup paruo colle eiusdē noīs positū: & tyrrheno mari ad tria milia passuū ꝓpinquū conditūq; a Corito rege: dicente Vir. li. æneī. vii. Hiis ortus in agris Dardanus idæas phrygiæ penetrauit ad urbes. Et subdit: Huic illum coriti tyrrhena a sede ꝓfectū. Vnde ipsius Coriti filius putatur Dardanus: q̄q̄ a poetis ex eius uxore & ioue ꝓcreatus dicat̃.

Corobius cum. c. exili & . i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.

Corone cum. c. exili scribitur: urbs est Achaiæ teste Plinio libro quarto naturalis historiæ: a qua coronæus sinus cum. æ. diphthongo cognominatus est.

Chorus cū. ch. aspirato scribit̃. Et fuit in diuersis tpibus ac in diuersis actibus uarius. Et teste Festo deriuatur a corona: q̄ sine aspiratione scribit̃: sed ut ait ī deriuatiuo aspirationē assumit. Sane teste Quintiliāo a nonnullis uetustioribus corona aspirabat̃: quod ex quibusdā inscriptionibus eius tpis apparere dixit: eodē mō chenturione & præchones cum. ch. aspirato scribebant. Quod si ueram Festus deriuationem a corona posuit: latinū esse chorus & non græcū. Cuius contrariū apud græcos habet̃. Ideo Platoni magis credendū est: q ait: non lōge ab initio secundi libri de legibus chorus a χαρᾶς: q̄ est lætitia nūcupat̃.

Choraules cū. ch. aspirato scribitur: nomen est tam musici instrumēti quo pulsabatur ad chorū: q̄ uiri cognomen pulsantis. Iuue. in satyra Credo pudicitiam ait: Ambrosiusq; choraules.

Chorasini cum. ch. aspirato & . i. latino scribitur: populi sunt asiatici teste Herodoto lib. histo. secundo.

Chorda cum. ch. aspirato scribitur: & dictio græca ponitur a Iulio Polluce.

Chorea prima cum. ch. aspirato: & penultima cum. e. absq; diphthōgo scribitur: licet apud græcos sit. ei. dipthongus: quæ in. e. longam conuersa est: ut Iuuat indulgere choreis. Sane a Virgilio metri causa corripitur in septimo æneidos cum ait: Pars pedibus plaudunt choreas: & carmina dicunt.

Chorebus cum. ch. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium.

Chorineus cum. ch. aspirato & . i. latino scribitur. nomen est uiri proprium.

Choriambus cū. ch. aspirato & . i. latino scribitur: pes est choris q̄aptissimū carmen reddens. Cōstat ex syllabis q̄ttuor: prima longa: duabus seq̄ntibus breuibus. & ultima longa. Horatius in primo carminū: Lydia dic per omnes: qui uersiculus cōstat ex choriambo & bacchio: ubi lydia ipsum. a. correptam habet.

Cos cum. c. exili scribitur: urbs est dorica: & ut puto a cote: qui apud nos lapis dicitur nomen assumpsit. Horatius in carminibus: Ardentes acuens sagittas cote cruenta.

Cosmus cũ.c.exili scribit᷑:dici põt latine ornatus uel ornamentũ.Nã deriuat᷑ a κοσμέω.qđ est orno & de
coro.Nõnunq̃ uero & pro ipso unguẽto qđ ornat positũ legimus.ut Iuue.in satyra Stemata qd faciunt
ait:Et cosmi toto mersat᷑ aheno.Martialis in.xi.Quod cosmi redolẽt alabastra focisq; deoꝝ.Et de cos-
mianus:ut idẽ Martialis:Qui uino madeat:nec erubescat:Pingui sordibus eẽ cosmiano:Ludet cũ pue-
ris amet puellas.Nõnulli uero putant nomẽ illud Cosmi hoĩs cuiusdã unguẽtarii ꝓpriũ magis a poetis
fuisse positũ:q̃ ꝓ unguẽto ipso:ita ut dicat᷑ ahenũ Cosmi.i.optimi illius unguẽtarii:alabastrũ cosmi: qđ
s.ille cũ unguento uẽditare solebat:ut similiter balnea Crispini:balnea Stephani.Martialis eodẽ li.Scis
q̃ sit stephani balnea iũcta mihi.Ita ut q huiuscemodi delicias:q̃ ad ornatũ faciebant uẽditabant cosmus
diceret᷑.ut idẽ poeta circa finẽ opis.Delicias cosmi uos redolete nurus.Et ab eo unguentũ q ille cõpo-
suerat:cosmianus uocaretur.idem Martialis in.xii.clare monstrat cum ait:Aut libram petit illa cosmia-
ni:ubi uenalis rei pondus expressit:itaq; cum diuersis ornamentis decoratus sit mundus cosmus a græ
cis dicitur.Vnde cosmographia deducitur.

Cosmographia cũ.c.exili &.i.latino scribitur: est descriptio mundi.eiusq; positione scriptura & pictura.
Nã componit᷑ ex κοσμοσ qđ est mũdus:& γράφια qđ cũ scripturã:tum et picturã designat.Vnde fuit
ẽt apud romãos cõsuetudo pĩgẽdi mundũ:dicẽte Proptio:Cogor & in tabula pictos ediscere mũdos.

Cosmeta cũ.c.&.t.exilibus scribit᷑:dici potest a nostris ornator uel ornatrix.Vnde serui q nobiles mulie
res ex ornare consueuerant:cosmetæ uocati sunt:dicente Iuue.in satyra Credo pudicitiam:Ponunt cos
metæ tunicas.Nam a κοσμῶ:quod est orno deducitur.

Costus cum.c.&.t.exilibus scribitur:arbuscula est aromatica.

Cotys cũ.c.&.t.exilibus atq;.y.græco scribitur:nomen ẽ uiri ꝓpriũ.De quo sæpe Plutarchus meminit.

Cotula absq; aliqua aspiratione scribitur:genus est paruæ mensuræ:quæ græce κοτύλη dicitur:ubi illud
y.græcum in.u.nostrum conuersum fuit.

Cothurnus cũ.c.exili &.th.aspirato sequẽte a græcis:sed a nostris seqnte.u.scribitur:genus est calciamẽ-
ti teste Seruio utriq; pedi aptũ.Vir.in buco.Suras euincta cothurno:& primo æneι.Purpureoq; alte su-
ras uincire cothurno.Veꝝ nunq̃ pro calciamento subleuato subere:quo mulieres ipsæ grãdiores appa-
rerent:a Iuue.positũ uidetur in satyra Credo pudicitiã ubi ait:Si breue parui sortita est lateris spatium
breuiorq; uidetur Virgine pygmæa nullis adiuta cothurnis.Ponitur etiã aliq̃do cothurnus pro alto di-
cẽdi genere apud poetas Virgi.in buco.Sola sophocleo tua carmina digna cothurno.Et a cothurno co-
thurnatus deducitur.Martialis in.v.epigrammatum:Grande cothurnati pone maronis opus.

Cous cũ.c.exili scribitur:insula est in mari ægæo sic quoq; teste igino a Coo filiæ Meropis cuiusdã fœmi-
næ:q in ea regnauit cognominata.Ex hac teste Varrone li.ii.de agricultura uindemias romã deporta-
bant.Nã duobus fertilissimis optimo uino montibus referta erat:fuitq; Hippocratis & Apellis patria.
Vnde ab ea adiectiuũ cous coa coũ simili scriptura deducitur.Iuue.in satyra Stẽmata qd faciunt inquit:
Sptana chlamys cõchylia coa.Nã teste Varrone prima ĩ arte lanificii fœminaꝝ ornamẽtis claruit:dicẽ
te Oui.li.ii.de arte loq̃ns de puella quã amas:Siue erit in tyriis:tyrios laudibus amictus: Siue erit ĩ cois
coa decere puta.In eadẽ dixit Solinus Homeri sepulchrũ esse qđ in Naxo uoluit Martialis.

Crãtor cũ.c.&.t.exilibus scribitur:fuit solensis philosophus q athenas cõcedens auditor fuit Xenocratis
sotius Palæmonis:reliqt cõmentaria ad.xxx.milia uersuũ Arcesilao petenti ubi nã uellet sepeliri respon
dit teste Laertio in uisceribus terræ:obiit ante Cratem & Palæmonem morbo intercutis.

Crater absq; aliqua aspiratione scribit᷑:est cupa grandis:dicente Virgi.circa finem li.i.æneι.Crateres ma
gnos statuunt & uina coronant:& li.iii.Tũ pater anchises magnũ cratera corona induit:ĩpleuitq; mero
diuosq; uocauit.Et dicitur ẽt hic cratera:ut Statius li.thebaidos.x.Et bacchus in altos crateras paterasq;
redit.Et sic abominibus poetis uas magnũ ad bibendũ aptum designatur:dicẽte Iuue.in satyra quæ in-
cipit Natali coruine die.Vrnæ cratera capacẽ:& dignum sitiente pholo uel coniuge fusci Bibit.

Crates absq; aliq̃ aspiratione scribit᷑:fuit atheniẽsis philosophus:filius Antigenis:& pago triasius fuit aca
demicus Polemonis auditor:illiusq; successor scholæ:q adeo se uiuentes inuicẽ amarunt:ut teste Laer-
tio eadẽ sp studia sint cõsecuti:& mortui eodẽ sepulchro dispositi:quos Antagoras in hanc sñiam uersi
bus exornauit.Hoc tumulo Cratẽ ac Polemonẽ cõditos fatere q transis o hospes:uiros cõsensu aĩoꝝ p-
cipuos:quoꝝ diuino ex ore doctrina manauit sacra:uitaq; mũdicies sapiẽtiæ adiũcta.Habuit Crater di
scipulos memorabiles:Inter quos fuit Arcesilaus Bion Theodorus.Alter fuit Crates patria thebãus &
secta cynicus Diogenisq; discipulus:quẽ Hieronymus noster scripsit iecisse in mare magnũ auri põdus
dicens:abi a me uenenũ.Nã uos potius mergã q̃ ipse a uobis mergar Nã teste Laertio fuit uir diues an
teq̃ fieret cynicus.Quosdã ex suis conãtes illũ a ꝓposito auertere bacculo pseq̃batur.habuit uxorẽ Hip
parchiã Metrodi sororẽ:ut ĩ ea dictiõe uidebĩus.Demetrius uero magnesius refert eũ deposuisse pecu-
niã apud trapezitam hac conditione:ut si filii sui idiotæ essent:eam illis traderet sin ãt philosophi eã plæ
bi distribueret.Irritans semel Nicodromum cæsus est ab eo in faciẽ:quare chratulam supraponens uul
neri scripsit:Necodromus fecit.Obiit senex & incuruatus:Alius fuit Crates orator de isocratis familia
Alius uallorum effossor:qui cum Alexandro militauit.Alius philosophus peripateticus.Alius geome-
tra.Alius poeta epigrammatum.Alius etiam academicus.

Cratinus absq; aliqua aspiratione &.i.latino scribitur : fuit atheniẽsis poeta comicus clarus apud græcos
in ea ãtiqua comœdia:quæ q̃si satyræ nostræ assimilabat᷑.In qua pcipuus ipse fuit Aristophãesq; & Eu

i m

polis dicente Persio: Audaci quicunque afflante cratino Iratū eupolidē prægrandi cū senes palles. Similiter Horatius Eupolis atque cratinus aristophanesque poetæ. Atque alii quorum comoedia prisca uirorum est: & reliq: ut uidebimus in dictione Prologus. Hic idem teste Pli. li. xxxv. natu. histo. Pompeium athenis pinxit.

Crathis cū. c. exili & th. aspirato atque i. latino scribit: fluuius ē achiuorum teste Herodoto li. hi. i. a quo ut ait q ī Italia fluuius sic cognoīatus est nomē accepit. Estque fluuius calabriæ: de quo Oui. li. meta. xv. ait: Crathis & hic sybaris nostris conterminus oris Helectro similes faciūt auroque capillos. & Theocritus ī æglogla q̄ incipit στ γὲσ εωσι de illo ait και τὺ δε κραθι οι ρᾶστον φυροισ: & reliqua. hunc dixit Oui. li. fastorum. iii. lapidosum esse cum ait: Est prope piscosos lapidosi crathidis amnes Paruus ager.

Crasis cum. c. exili & s. latino scribitur: dici potest a nobis temperamentum. & inde dyscrasia cum. y. græco in prima distemperamentum interpretari ualet.

Crapula cum. c. exili scribitur: græce dicitur κρεπαλη.

Cratylus absque aliqua aspiratione & y. græco atque unico l. scribitur. Nomē fuit philosophi: cui Plato librū illum de significatione nominum inscripsit.

Cratippus absque aliqua aspiratione & i. latino atque duplicato. p. scribitur: fuit teste Plutarcho in uita Ciceronis philosophus peripateticus. De quo Cicero li. iii. de officiis: plura locutus est.

Creontes absque aliq̄ aspiratiōe scribit fuit unus corinthiorum rex: & latrōis Sisyphi filius: q Creusā filiā Iasoni despōsauit: & Mereā abdicare coegit. De quo Seneca ī Medea. Alter fuit thebāus pater Iacostæ uxoris Oedipi regis thebarum: q post cæsos simul Polynicē & Eteoclē thebāos regnū assūpsit: ut mōstrat Statius li. xi. & xii. suæ thebai. Alius fuit huius filius. Alius ēt fuit rex thebanus: & ultima cadmi pgenies q filiā suam Megærā matrīonio cōiunxit Hercu. & tādē a Lyco cū duobus filiis regno & uita priuatus fuit.

Crepida cum. c. exili & i. latino scribitur. fuerunt teste Seruio tusca calciamenta: quæ corigiis ad pedes ligabantur. Vir. li. ænei. viii. Et tyrrhena pedū circūdat uincula plantis. Et ut exponit Seruius crepidas dixit. quas primo habuere senatores: post equites romani. nūc milites. Vnde ait Horatius in sermonibus Chrysippus dicat sapiens crepidas sibi nunq̄: Nec soleas fecit. Similiter Iuue. in satyra Persius uero uidetur uelle calciamenta fuisse græcorum: cū ait in. ii. satyra: Non hic qui in crepidas graiorum ludere gestit. Sed ut ait Gellius li. xiii. noctium atticarum: Crepidas & crepidulas pīma syllaba correpta: Id gēus calciamenti appellarunt: quud græci κρεπιδασ uocant: & paululum supra: oīa. n. inquit ferme id genus quibus plantarum calces tantum in fine teguntur: cætera prope nuda: & teretibus habenis iuncta sunt. Soleas dixerunt nonnunq̄ græca uoce crepidulas. At crepido teste Seruio est abrupti saxi altitudo. Virgilius librō decimo ænei. Forte ratis celsi coniuncta crepidine saxi.

Crisis cū. c. exili & s. non duplicato atque i. latino scribitur: dicitur apud nos iudiciū. Vnde criticus deriuat.

Criticus absque aspiratione & i. latio scribit: dr̄ q̄si iudicās & arguens. Vnde Ser. sup. xi. ænei. ubi ait Vir. Pilumno quos ipsa decus dedit orithya inqt: Critici: culpant hoc loco Vir. Et Iuuenalis Critice pelluces.

Cressa cum. c. exili & e. absque diphthon. atque duplicato. s. scribitur: & a κρησ quod est cretensis deriuat. Iuuenalis in satyra: Oībus in terris Nec sthenoboea minus: Quā cressa excāduit. i. cretēsis Phoedra. Vnde nec creissam quemadmodum threissam dicere possumus. Nā cressa ut diximus a κρησ descendit. ubi apud græcos est. ē. absque diph. quod est. e. porrū traducitur. At threissa cum. ei diphthon. apud græcos scribitur uidelicet θρεισσα: quæ ut supra ostendimus nonnunq̄ a poetis nostris dissoluitur. Vir. libro ænei. primo: Vel qualis equos threissa fatigat Harpalice.

Creta absque aliq̄ aspiratione: & e. absque diph. scribit. Et teste Vir. li. iii. æneidos Creta iouis magni medio iacet insula ponto. hāc dixit Pli. li. iiii. natu. hist. Dosiades a Cretæ nympha hesperidis filia cognominatā uoluit. Anaximander uero a Cretæ rege curetū. Nonnulli āt alii a temperie cæli. aereā primum dictam existimauere. deinde macaronēson. i. beatā insulam postea cretam a rege cognominatam dixere. De q̄ Aristoteles lib. politicorum. ii. sic ait: Videt hæc insula ad principatum græciæ esse nata. ac pclare sita cum cto nāque imminet mari. Cū fere græci oēs circū mare sint positi. Abest. n. hinc modicū a peloponeso: illic uero ab alia circa triopiū: & rhodū. Quare īperium maris obtinuit Minos: ac insularum alias subegit. Alias uero dudū incultas habitare fecit. Tandē siciliā aggressus circa camerinā defunctus est. Et a creta cretæus cū. æ. diph. in penultima deriuat. Vir. libro æneidos. iii. Tertia lux classem cretæis sistit in oris.

Creta pro terra quadam tenaci græcum uocabulum est: & ab creta insula in qua melior cōperitur: nomē assumpsit. & eodem modo scribitur: nonnulli uero latinum putant: & a cresco uerbo deduci dicunt: q̄si concreta. Sane ut in Pli. & in diuersis annotaui: uniuersaliter omnis terra tenax creta nominatur. Vnde diuersa illius genera Pli. ipse circa finem. xxxv. libro enumerauit: Vt cymoliam quæ candida est: & quā alii a κυμη urbe Italiæ: quæ litteris nostris cumæ dicitur uocitatam ferunt. Cuius usum & medicamentis & uestibus posuit Pli. est ēt sarda cymolia: quā ex sardinia afferri dixit: sed non nisi candidis uestibus cōmoda uersicoloribus non inutilis. Est similiter & umbrica: quā non nisi poliendis uestibus apta dixit. Et hinc non longe aduerbum subdit: Alia creta argentaria appellatur: nitorem argenteum reddens. Estque uilissima: & qua pedes uenalium seruorum trans mare aduectorum denotare instituerūt maiores. hac ille. Iuxta cuius sententiam ait Tibullus libro secundo:

Nota loquor regnum ipse tenet: quem sæpe coegit.
Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Et Iuue. in prima satyra: Sacro nec cedat honori Nuper in hāc urbem pedibus q uenerat albis. i. argentea creta. illo creatis. Nā libertinus postea effectus opibus patricios

omnes superabat:quē Lucinium nomine fuisse:& orimo tonsorem quidā ferūt. Vnde potentissimos
in urbe romana nonnullos fuisse libertos idē rettulit Iuue.ut Crispinū.quem nominanter exprimēs
monstrū esse dixit nulla uirtute redēptum. Qui ps fuit niliacæ plebis:& uerna canopi:hoc est seruus
in domini ex ancilla natus:q a græcis οἰκογενής .i.domi natus dicitur. Et inde uernaculus uernacula
uernaculū:qđ est domi nostræ uel in nostra patria natū. Vnde lingua uernacula: qđ uulgo dicit̄ lĩgua
materna. Fuerat ergo Crispinus apud canopū in domo sui domini ex q̄dā ancilla natus.& romā uena
lis aduectus q uenditus:& Libertinus deinde effectus:principatu Domitiani tantū excreuerat:ut Ty-
rias humero reuocāte lacernas Ventilet æstiuū digitis sudantibus aurū. Eratq; lacerna genus uestimē-
ti nodo supra humerū alligati. Vnde tali ueste indutus lacernatus dicit̄:ut idē auctor. Ipse lacernatæ cū
se iactaret amicæ. Aliū rettulit idē poeta libertū Claudii prĩcipis noīe Narcissum. Quē in fine satyræ
Plurima sunt fuscine ditissimū fuisse ostēdit:ut in dictione Narcissus uidebimus. Et apud eundē princi
pē potentissimū:ut in dictione Messallina mōstrabimus. Quare subdit Pli.ad ea q̄ supra rettulimus. Iā
nō est enumerare libertos e sanguine qritū:& ꝓscriptionū licētia ditatos:hoc ē insigne uænalitius gre
gibus opprobriūq; insolētis fortunæ:quos adeo potiri rerū uidimus:ut p̄toria quoq; ornamēta decer-
ni senatu iubēte Agrippinæ:& Claudii Cæsaris libertis uiderimus. Tantūq; de laureatis fascibus nō re
mittit his q illocreatis pedibus aduenissent. hæc ille. Sane ĩter uænalitios & uenalitarios differētia ē.
Nā uenalitiarii apud Varronē & Pli.dicunt̄ negotiatores seruorū nouitiorū:& uenalitia ipsa corpora:
ut apud Paulū iuriscōsultū de ædilitio edicto. Quicūq; ex uenalitio nouitiorū emptus. alicui ministerio p̄
positus sit:statim eū ueteratorū nūero eē. Vēalitius quoq; adiectiuū. ut Pōponius iuriscōsultus de dōatio
nibus ĩter uirū & uxorē li.xxiiii.digestorū inqt:qđ si familiā dōesticā uxoris aut uēalitiā parauit & reliq.

C reston absq; aliqua aspiratione scribitur:fuit tyrsenorum ciuitas.

C ressæa cum.c.exili & duplicato.s.atq;æ.diphth.in penultima scribitur:regio est macedoniæ littoralis
ut testis est Herodo.li.histo.vii.& ei adiacet mari:qđ thermopontum dicitur:habens ab oriente palle-
nem conterminam:ab occidente uero uersus græciæ partes mygdoniam.

C restona absq; aliqua aspiratione scribitur:regio est macedoniæ cōtermina mygdoniæ:ut Herodotus
libro historiarum.vii.

C rethon cum.c.exili &.th.aspirato scribitur:fuit teste Homero Dioclei filius:ab Aenea in bello troiāo
interfectus ut uidebimus in dictione Orsilochus.

C rines cum.c.exili &.i.latino scribitur:a græca dictione diriuatur:quæ apud illos dicitur κρινιζω.

C rypta prima cum.c.exili &.y.græco:ultima cum.p.&.t.absq; aspiratione scribitur:dici potest a nostris
occulta seu absconsa. Nam a κρυπτω uerbo græco:quod apud nos est cælo:seu abscondo deducitur.
Vnde ait Iuue.in satyra Si te propositi. Et solitus mediæ cryptam penetrare suburæ.

C rystallus prima cū.c.exili &.y.græco:secunda cū.t.exili ac duplicato.l.scribitur. Vt nōnulli putāt lapis
est ex sola aq̄ ui frigoris in glatiē induratus: Quibus Solinus nō consentit:eo qđ in cypro & alabanda
regiōe asiæ locis ualde calidis generet̄. Et a crystallo crystallinus deducit̄. Vbi apud nos more nostro
accētus est in antepenultima qa longa ē:& penultima breuis: ut uidebimus in dictiōe Prosodia Iuue.ĩ
satyra. Credo pudicitiā: Grandia tollunt̄ crystallina maxima rursus Myrrhina q̄ similiter in ātepenul
tima accentū detinet. Vnde Pli.li.xxxiii.natu.hi. Myrrhina inqt & chrystallina ex eadē tellure effodi-
mus:qbus p̄tiū faceret ipsa fragilitas:hoc argumentū opum:hæc uera luxuria æstimata ē:hēre qđ pos
sit statim perire. Nec hoc fuit satis:turbā gemmarū portamus ex smaragdis:teximus calices: ac temu-
lentiæ cā temeramus diē:hæc ille iuxta quē Iuue.ait in.iiii.satyra. Byrrho ut multi gēmas ad pocula trā
sfert A digitis. Sane crystallū librarū circiter qnq̄ginta dicasse Diuū Augustū in capitolio testis ē idem
Pli.li.xxxvii. Quin & Xenocrates auctor ē uas amphorale ex crystallo uisum sextariorū q̄ttuor. Quid
q; idē Pli.ueluti furorē refert quādam matrē familias:nec diuitē mercatam trullā unam crystallinā cē
tum qnq̄ginta milibus. Refert ēt Neronē accepto amissarū rerū nuntio duos calices crystallinos:neqs
alius ex his biberet:confragisse. Et hæc de crystallinis:at de myrrhinis in sua dictione uidebimus.

C hristus cum.ch.aspirato &.i.latino atq;.t.exili scribitur:dici potest apud nos unctus. Nam χρίω quod ē
ungo deriuatur.

C hrisma cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:dici potest a nostris unctio:& similimodo ut superior di-
ctio a χρίω uerbo græco:quod est ungo deriuatur.

C hrysippus prima cū.ch.aspirato &.y.græco:sequēs cum.i.latino sequente duplici.p.scribit̄. Nā ex χρυ
σοσ uerbo græco qđ est aurū:& ἵππος:quod est equus cōponitur:q̄si aureus equus. fuit philosophus
Apollonii solensis filius siue tarsensis teste Alexandro & Cleantis discipulus:fuit uir ingeniosus & acu
tus in omni genere orationis. In plærisq; a Zenone dissensit & Cleante:quotiens aduersus Cleantē dif
ferendo ægisset:tanta ducebatur poenitentia ut crebro diceret:equidē alias fortunatus sum: præterq̄
in Cleantē:in hoc sum infoelix:& ut dixit Cicero de natura deorū: Natus est homo Chrysippus ad mū
dum contēplādum atq; mirandū. Nam teste Laertio septingenta uolumina edidit:& quicquid incide-
bat mandabat litteris. Sæpe emendabat & magna testimoniorū nube utebatur. Quod adeo in cōsue-
tudine habuit ut in quibusdā suis opusculis totā Euripidis Medeā insereret:petēnq; cuidā ab altero le
gente quidnā id esset quod legeret:illi inqt crysippi Medea est. Quare de illo ait Apollodorus atheni
ensis siquis tollat de crysippi libris quæ aliena sunt:charta illi uacua relinquetur. Eius tamen libri claris

simi sunt: & in dialectica pcipue. In q̃ fuit adeo insignis: ut diceret̃ si apud deos in usu esset dialectica non futurã aliam q̃ chrysipeã. Refert noster Valerius de studio & industria illũ. lxxx. anno uolumen cœptũ xl. exactissimæ subtilitatis absoluisse: uñde dicere uidet̃ auarus apud Persiũ in fine sui libelli nesciẽs suæ auariciæ terminũ iponere: O chrysippe finitor tui aceruí: hoc ẽ tui libri: in quo tãta coaceruasti: depinge siue ostende & designa mihi ubi. i. in quo diuitiarũ loco inuentus sis tã: hoc est pedẽ figam q̃si dicat qa ex me reperire non possũ. Erat hic teste Laertio ĩbecilli tenuiq; corpusculo: ut ex eius dicit imagine apparere. In potationibus ut refert agebat quietẽ: crura ãt sola mouebat: ut ancilla eius diceret Chrysippi tantum crura inebriari. Vnde teste Hermippo a discipulis ad sacrificiũ ductus: dulce merũ adeo bibit: ut fatigatus angustiis spũs eum quinta die post reliquerit cũ esset octogintatriũ annorũ. Sunt qui dicant eum nimio risu cõpræhensum interisse. Ita ut cum asinus manducasset ficus aniculæ dixisset ut uinum asino daret. nimioq; dehinc risu expirasse. Neminẽ regũ laudauit. Sola anicula cõtentus fuit. Alius fuit Chrysippus cnidius medicus: a quo Herasistratus testatur multa didicisse. Alius fuit huius filius Ptolo. medi. qui calũniam passus supplicio est effectus. Alius Herasi. discipulus. Alius poeta geor. scrip.

Chryseis prima cũ. ch. aspirato & .y. græco: ultima cũ. i. latino scribit̃: fuit Chrysæ sacerdotis Apollinis filia. Nã cũ ãte captã Troiã diuersæ ex uariis troianorũ locis raptarent̃ puellæ: duæ inter alias formosissimæ captæ sũt Chryseis. s. & Bryseis. Quarũ Bryseis in p̃dæ distributione cõtigit Achilli: Chryseis uero Agamẽnoni: & q̃sq; suã ardenter amabat. Sed cũ chryseis chryseidos pater ꝓ filia redimẽda: ut scribit Homerus in initio iliados: ueniret ad græcos: nõ solũ multa deferẽs munera: sed ornatus insulis & aliis sacerdotalibus ornamẽtis orabat eos: ut Apollinis reuerẽtia cuius sacerdos ĩ chrysa insula erat. filiã sibi restituerẽt: & p̃ciosa acciperẽt munera. Cui cũ cæteri græci assentirẽt: solus Agamẽnon qui illam amabat: eũ ĩiuriosis & minacibus uerbis reppulit. Quare Apollini conq̃stus sacerdos. hæc referebat uerba:

Quid coluisse mihi tua delphice numina prodest?
Aut castam uitam multos duxisse per annos?
Qui due iuuat sacros posuisse altaribus ignes?
Si tuus externo tam pellor ab hoste sacerdos?

Quibus sane cõmotus Apollo pestiferã lucẽ in danaorũ misit exercitũ: & cõsultus calchas respõdit non cessaturã donec chrysæ patri restitueret̃ chryseis: q̃ demũ restituta Agamẽnon in amoris amissi solatiũ Bryseida ab Achille iussit auferri. Ex quo ira ĩflamatus Achilles: ab exercitu cũ suis discedẽs in idã montẽ ut q̃dã dicũt secessit: cũ pugnare nollet græci interĩ a troianis ꝑlus q̃busdã supati intra castrorũ munimẽta cõpellunt̃ atq; obsident̃. Qui mittẽtes ad Achillẽ tris legatos maxĩa illi munera obtulerũt si arma caperet: & p̃cipue Bryseida: quã se nũq̃ tetigisse Agamẽnon ꝑsancte iurabat. Fuerãt ãt legati Vlyxes. Aiax & Phœnix: q ab Achille benignissime suscæpti: re deinde infecta discesserũt. Vnde Oui. li. ii. tristiũ ait:

Quid prius est illic flamma chryseidos: ut quæ Fecerit iratos rapta puella duces?

Chrysochemis prima cũ. ch. aspirato & .y. græco: penultima cũ. ch. aspirato scribit̃: hẽtq; accentũ ĩ antepenultima: fuit teste Homero li. ix. iliados: filia Agamennonis ex Clytæmnestra: & uocabulũ est cõpositum ex χρυσος: qđ est aurũ & θεμις nomen deæ. ut in dictione Themis uidebit̃ q̃si aurea Themis.

Chrysostomus cum. ch. aspirato & .y. græco atq; .t. exili scribitur: dici potest a nobis aurenm os. Nã chrysos aurum & στομα os apud nostros designat.

Chrysolithus prima cũ. ch. aspirato & .y. græco penultima cũ unico. l. & .i. latino: ultima cum th. aspirato scribitur: lapis est p̃ciosus coloris aurei: unde cõponitur dictio ex chrysos quod est aurũ: & λιθος lapis quasi aureus sit lapis: ob quod nõnunq̃ & pro succino quia similis coloris est: cum ab antiquis poetis tũ a nostri temporis poeta elegantissimo Maffeo Vegio in quodam epigrammate ponitur cum ait:

Aurea quæ quondam defeciut musa maronis:
Nunc hoc chrysolithi claudor in orbe culex.
Aurea musa fuit: tumulus simul aureus ipse est.
Quem miserans etiam struxit apollo mihi.

Chrysopassus prĩa cũ. ch. aspirato & .y. græco scribit̃: q̃n & iuxta finẽ. s. duplicat̃ & cõponit̃ id uocabulũ ex chrysos qđ est aurũ: & πασσω uerbo græco: qđ apud nos dicitur spargo: q̃si lapis sit auro aspersus.

Chrysocolla prima cum. ch. aspirato & .y. græco: penultima cũ. c. exili: q̃n & cum gemino. l. scribitur: & ẽ teste Pli. li. xxxiii. natu. histo. humor q in aurifodicinis p uenas auri defluit: & crassescẽte humore rigoribus hybernis usq; induriciã pumicis indurat̃: quæ subtilissime cõtusa: ut ille refert: auri pictura ꝑbet: & infra subdit chrysocollã aurifices sibi uẽdicãt ad glutinandũ aurum: unde & ipsa appellata est. i. auri colla & glutem. De hac locutus Pli. præfato libro: uisum est inquit Neroni principi spectaculis arenã circi chrysocolla sterni cum ipse aurigaturus esset inducta opificum turba.

Chrysogonus cum. ch. aspirato & .y. græco scribitur: Nomen est uiri proprium: & componitur a chrysos quod est aurum & γονυ genu uel angulus: quasi sit aureum genu uel aureus angulus. Iuue. i satyra Credo pudiciciam inquit: Sunt quæ chrysogonum cantare uetant.

Crito cũ. c. & .t. exilibus: hoc ẽ absq; aspiratiõe scribit̃: fuit atheniẽsis philo. unus oĩum: dixit Laer: maxĩo & eximio quodã amore Socrati affectus. Cuius ita diligentẽ curã ægit ut nũq aliqd ex his q̃ sunt ad uitã necessaria sibi de eẽ pateret̃. huius Socra. filii auditores fuere: hoc ẽ Critobolus: Hermogenes cũ aspiratione principii. Ctesipus cũ. ct. exilibus ĩ eadẽ syllaba: Epigenes cũ. i. latino: qui oẽs fuere Socratis filii.

Critobolus absq aliqua aspiratione & unico .l. scribi: fuit medicus. De quo Pli. lib. vii. naturalis hist. inquit magna & Critobolo fama est extracta Philippi regis oculo sagitta. & citra deformitatem oris curata orbitate luminis hunc ego Socratis filium fuisse puto.

Critheis prima cū .c. exili & .i. latino: ultima cum .th. aspirato & .i. latino similiter scribitur: fuit matris Homeri nomen: ut scripserunt Herodo. & Plutarchus aliq nōnulli.

Crocyllus cum .c. exili & .y. græco atq duplicato .l. scribitur: fuit uiri atheniensis nomen. De quo nōnunq Plutarchus meminit.

Crœsus cum .c. exili & .œ. diphthongo atque simplo .s. scribitur: fuit Alyattis filius ultimus lydorum rex: primo quidem fœlicissimus: sed postremo in fœlicitatem tractus: & a Cyro superatus: cum miserabiliter regnum perdidisset ad miserabiliorem uitam coactus fuit. De quo Herodotus libro historiarum primo Et similiter Iustinus libro primo prosecuti sunt omnia. unde ait Ouidius lib. iiii. de ponto.

Diuitis audita est: cui non opulentia crœsi. Nempe tamen uitam captus ab hoste tulit.

Crocus absq aliqua aspiratione scribi: fuit teste Plinio libro decimosexto naturalis historiæ adolescens ob cuius amorem Smilax uirgo in eius nominis fruticem conuersa est: ut in ea dictione uidebimus. Et ipse similiter in florem sui nominis ab Ouidio conuersus ponitur libro decimoquarto metamorphoseos. Alii uero crocum dictum putant a coryco ciliciæ oppido: qui a Solino summe laudatur. & melior cæteris in usu medicinæ teste Diascoride comperitur. Quare ut de excellentiori ait Martialis in epigrammatibus: Quod corycio quæ uenit aura croco. & inde croceus. ut Virgilius libro georgicorum primo Nōne uides croceos ut Tmolus odores: India mittit ebur. De quo in dictione Tmolus habebitur.

Crocodilus cū .c. exili utrobiq & .i. latino atq unico .l. scribi: animal est quadrupes: qđ nilus gignit: sic dictus quia crocei est coloris: cuius forma fere per omnia dracontea uidet. Et noctē totam agit in aquis: diei uero maiorem partem quiescit in humo. oua quasi anserina edit: quæ uicissim mas & fœmina iterra fouent. Et ut ait Herodo: lib. histo. ii. hic omniū quas nouimus bestiarū ex minimo maximus fit. Nā pullus iuxta ouī quantitatē nascit: qui cū ad cremētū puenerit: fit septē & decē cubitorū: & adhuc maior: imo ut scribūt Pli. et Solinus reperiunt frequēter .xx. cubitorū. Et aliquos refert Plinius ratos esse: quandiu uixerint suscipere incrementa: cū longo tpe uiuat. Estq armatus dentibus & unguibus: Tantaq superioris partis cutis duricie: ut quāuis tergo pcutiatur ictu fortium tormentorum nō lædatur: Inferioris uero ut dixit Seneca li. iii. de quæstionibus naturalibus mollis est: habet oculos suis. Et obtuse in aqua sed in terra acutissime uidet. Detinetq dentes magnos ad corporis proportionem: quos ut ait Apuleius libro primo de Magia innoxio hiatu ad purgandum præbet. Et ut etiam testatur Herodo. menses. iiii. q magis hyemales sunt: nihil comedit. & sola bestiarum linguam non habet.

Crocyla absq aspiratione & .y. græco scribi: insula nonnunq ab Homero poni: quæ ab aliis communiter Corcyra dicitur ut in ea dictione uidebimus.

Crocilus cum .c. exili utrobiq & .y. græco: atq unico .l. scribitur: nomen ponitur pastoris a Theocrito.

Crotalum absq aliqua aspiratione & unico .l. scribi: instrumentum ē musicum: quo utebantur ægyptii in celebritatibus deorum: ut ostendit Herodotus li. histo. ii. de quo Virgilius in copa inquit:

Copa syrisca caput graia redimita mitella:

Crispum sub crotalo ducta mouere latus .i. ad sonum eius instrumēti docta q̄ molliter saltare: & ut puto a κρουω quod est pulso deduci: & cum etiam apud græcos quosdam pro palustro positum cōpererim ab ea soni uoce cognomen accæpisse existimo:

Croton absq aliqua aspiratione scribi: ciuitas est calabryæ: de qua Oui. plene lib. xv. metamorpho. scripsit: ubi ait Nec in hospita tecta Crotonis. Et inde cotonita ille dici: qui ex ea originem traxit.

Chromaticus pria cū .ch. aspirato: & reliquæ sine aspiratiōe scribunt: ille sane dici cōsueuit: qui nulla uerecundia colorē mutat. Nam χρῶμα apud nos colorem indicat: & magis ad uerbum coloratus dici pōt.

Chromius cum .ch. aspirato & .i. latino scribitur: uir fuit argiuus: ut ostendit Herodotus li. histo. i. similis scribitur ab Homero lib. iliados. ii. & .xi. odysseæ: filius Nelei & frater Nestoris. Alius fuit Priami filius: quem teste Homero libro .v. iliados. Diomedes interemit in bello.

Cromna cum .c. exili & .m. ante .n. scribitur: est urbis nomen.

Chronos cum .ch. aspirato scribi: est tempus atq Saturnū apud antiquos græcos indicat. Moderniores uero quidam illorum grāmatici: ut differentiam inter illos designent cum denotare tēpus uolunt cum ch. aspirato scribunt. cū uero Saturnū per .c. exile: hoc est sine aspiratione describūt. Sed antiquos ex his quæ dicemus imitandos censemus. Saturnus igit ut testis est sacra Euemeri historia: quā ille ex titulis & sacris inscriptionibus cōtexuit: Cæli fuit filius ex Vesta & frater Titani: Opemq sororem duxit uxorē. Titani uero qui maior natu erat: postulat ut ipse regnaret. Quod ubi Vesta eorū mater: & sorores Ceres atque Ops persenserūt: suadent Saturno uti de regno ne cōcedat fratri: eo quod Titan facie deterior esset q̄ Saturnus. Quod ubi Titan perpendit: concessit ei ut regnaret. Sed hoc cum Saturno firmato: fœdere: ut si qs liberorum uirilis sexus ei natus esset necaret. Id eius rei causa fecit. ut ad suos natos regnum rediret. Itaque qui primo Saturno natus est filius necatus est. Deinde posterius nati sunt gemini Iuppiter atque Iuno. Sed Iunonem solam Saturno in conspectum dedere. Iouem uero clam abscondentes: Saturno inscio educandum dederunt. Item Neptunum clam Saturno Ops parit: eūq clāculum abscondit. & cū deīde pareret Plutonē & Glaucā: illa patri ostensa clam Puto seruatus a. Glauca deīde pua emori.

dit & cũ deinde pareret Plutonem & Glaucã:illa patri ostensa clã Pluto seruatus est:Glauca deide par ua emoritur. Quod cũ Titan postea resciuisset:nouissetq́ Saturno iam uirilis sexus filios superesse du ctis secum filiis qui Titani uocabãtur:Saturnum & Opem cõpræhendit:& muro illos circũægit: custo diamq́ apposuit. Hoc cũ eorum filius Iuppiter cognouisset.ueniens cũ magna cretensiũ copia Titanẽ atq́ filios expugnauit:parentes uinculis exemit:& patri regnũ restituit:ipseq́ ĩ Cretam remeauit. Sed cũ deinde Saturnus forte admonitus esset.ut a Ioue caueret ne eũ regno expelleret: effugendi ꝑiculi gratia:Ieui filio insidias tendebat. Quod cũ Iuppiter persensisset:patrẽ fugauit & regnum sibi uendica uit:misitq́ armatos qui illũ per omnes terras ꝑsequentes aut cõpræhenderent aut necarent. Saturnus uero cũ diu errasset.uix in italia locum quo lateret inuenit hæc ex sacra historia dicta sunt:quam teste Lactantio iterp̃tatus:& secutus est Ennius noster. Sed exceptus Satur.a Iano:ut dixit Vir.li.ænei.viii.

Is genus indocile & dispersum montibus altis
Composuit:legesq́ dedit latiũq́ uocari
Maluit:his quoniam latuisset tutus in oris.

Et ut dixit Ouidius libro fastorum primo:

At bona posteritas pupem formauit in ære:
Hospitis aduentum testificata dei.

Verum quia Italia ipsa inferior est quã græcia:ĩ qua mons est olympus finxerũt poetæ illum ab æthe reo olympo ad Italiam deuenisse.dicente Virgilio præfato loco

Primus ab ætheteo uenit saturnus olympo:
Arma iouis fugiens:& regnis exul ademptis.

Sed ut in eodem libro dixit Ouidius. Ante pererrato falcifer orbe deus. Nam falcifer dicebatˀ quia ita lis primus uitem putare ostendit.dicente Virgilio libro æneidos septimo. Vitisator curuã seruans suo imagine falcem. Et cum ea loca ubi regnabat Ianus.& suscæptus fuerat Saturnus iuxta mare:quod di citur inferum sint disposita:dixerunt poetæ illum apud inferos relegatum fuisse:dicente Ouidio lib. metamorphoseos primo:

Postq̃ saturno tenebrosa in tartara misso
Sub ioue mundus erat.subiit argentea proles.

Nam ut in eodem loco ait. Aureaq́ ut perhibent illo sub rege fugere Sæcula. Verum si subtilius rem ip sam contemplemur:Saturnus ut græco uocabulo significatur.tempus est quod profecto a cælo ortũ ducit:cum nihil aliud tempus ipsum q̃ cælestis motus mensura a philosophis diffiniri soleat. Itaq́ cum omnia tempore intereant:quæ aliquando orta sunt satis prudenter finxerunt poetæ illum etiã natos suos omnes deuorare solitum:cum omnia tempore consumeteneˀ:ut uidebimus in dictiõe deus. Quã orbem dicebat Balbus apud Ciceronem libro.ii.de natura deorũ Saturnũ ideo dici:q̃a saturatˀ annis.

C hronica prima cum.ch.aspirato:penultima cum.i.latino:& ultima cum.c.exili scribitur: proprie a no stris dici possunt temporalia:cum deriuetur a Χρονος:quod est tempus. Quare annales latine tradu ci cõsueuit:& inde chronismos:quod est temporalitas siue mora:ut dixit Hieronymus in Oseæ:qui ẽt utitur uocabulo inchronii:idest contemperanei.

C rumena absq́ aspiratione scribitur significatq́ loculum. Nam deducitur a κρεμάω uerbo græco:quod est suspendo:quia plærunque suspensa gestatur. Alii uero per.ch. aspiratum scribunt:& trahi uolunt απο του Χρήματος:quæ est pecunia. Iuuenalis in satyra Atticus exime:Quis enim te deficiente me nsa. Et cretense gula manet exitus:Crumenã posuit ꝓ pecunia:hoc ẽ cõtinẽs ꝓ cõtento:metonymia ẽ.

C teatus cum.c.sequente.t.in eadem syllaba:& absq́ aliqua aspiratione scribiˀ fuit teste Home.li.iliados. ii.peloponensius:pater Amphimachi.unus ex græcorum ducibus:qui uenerunt ad Troiam.

C tesias cum.c.sequente.t.in eadem syllaba:& absq́ aspiratione atq́.i.latino scribiˀ: fuit orator siculus q & Corax sæpe referunˀ a Ciceroae:& putanˀ primi qui præcæpta dicendi scripsere.

C tesippus cũ.ct.exilibus in eadem syllaba neq́.i.latino & duplicato.p.scribiˀ:fuit Socratis filius: de quo supra uidimus in dictione Crito.

C tesiphon cũ.ct.exilibus:& unico.s.atq́.i.latino scribiˀ fuit atheniẽsis ꝓ quo Demosthe.orõem scripsit.

C teticon absq́ aliqua aspiratione &.i.latino scribitur:dicitur a nostris possessiuum.

C umæ cũ.c.exili & unico.m.scribiˀ:ubi.y.græcum quod apud græcos erat:in.u.nostrum cõuersum fuit: urbs est cãpaniæ prope baias ad tyrrhenum mare humili colle sita:quã teste Liuio li.viii.ab urbe:uenẽ tes Chalci de urbæ euboiæ ad nouas quærendas sedes primitus cõdiderũt:dicẽte Virgilio libr.æneid. vi.ubi de Dædalo loquiˀ.chalcidicaq́ leuis tandẽ supastitit arce. Iuxta quam propinquus ẽ subterrane us thalamus Sibyllæ uaticinatricis:q̃ cũ Erythrea eẽt ut Aristotels dixit:ab italis cumana dicta fuit.

C uretes absq́ aliqua aspiratione scribitur:populi fuerunt cretæ:qui una & corybantes infantem Iouem aluere:Sed cum temporis successu religionem prophanarent:ab ipso ioue imbribus deleti sunt. Quo rum templa cum deinde Iuppiter uacua & sine honore cõspiceret:ex fungis pluuia natis illos restituit. dicente Ouidio libro metamorphoseos quarto. Largoque latos curetas ab imbri. Sunt & alii eiusdem nominis populi ætolis conuicini:qui teste Homero libro undecimo Illiados.in oratione Phœnicis cũ ipsis ætolis bellũ gessere. Alios dixit Lucanus libro tertio feroces populos ĩ Dalmatia. Quos alit adria co tellus circũfusa põto. Apud quos.M.Antonius fuit a Põpeianis clausus cũ magno ipsius discrimĩe.

d

Acia cũ.c.exili & nõ.t.apud Græcos & latinos antiquos:atq̃.i.latino scribiť. Vnde & in triumphalibus. T.Plautii apud Tybur scriptum est filios Dacorũ remisit. Regio est Scythiæ & portio Thraciæ:ut quidam asserunt. Alii uero illi contermină esse uolunt.

Dactylus cum.ct.exilibus &.y.græco atque unico.l.scribiť ꝓprie a nostris digitus traduciť:ad cuius similitudinem metri pes diciť: qui ex prima longa & duabus breuibus constat:ut Tityre. Sed digitorũ apud latinos grossior diciť pollex:alius index: sequens medius:alius annularius:alius minimus. Quod ideo diximus ut id declaremus: qđ ii medio digito quasi per indicem quisquam olim monstratus fuisset insania in demonstrato arguebatur. Quare Diogenes teste Laertio plurimos aiebat insanire per digitũ qui et peregrinis aliquando Demosthenem uidere cupientibus:mediũ intendens digitum:hic ait:hic est Athenienſium orator. Quod Persius & Iuuenalis certissime expresserunt digitũ illum infamem uocitantes:hoc est infamiam irrogantem. Qua de re nõ aliud ipse Iuuenalis ĩtellexit:dum de Democrito loqueretur in Satyra:Omnibus in terris. Cum fortunæ ipse minaci mandaret laqueum:mediumq̃ ostenderet unguem:hoc est medium & infamẽ digitum accipiens:quod sæpe fit:partem loco totius:ut similiter Plinius circa finem libri.ix.historiæ naturalis. Concharũ inquit e genere sunt dactyli ob humanorũ unguium similitudinem appellati: Vnguiũ dixit.i.digitorũ. Alii uero diuersam esse ab ea quã diximus infamiam esse somniãt:& de medio ungue aliud genus esse cõtumeliæ publica uulgi iactat opinio:quæ sane nullo alio in loco legimus. Et a dactylo dactylotheca cõponitur:quo sane uocabulo Vlpianus nõnunquã usus est:& Martian.xi.inquit:Nec cũ lauatur causa quæ sit quæritis. Dactylothecam non habet.

Dadicæ cũ.i.latino &.c.exili scribiť:populi fũt Scytharũ ex pte Asiæ:ut dixit Herodo ius libro histori.iii.

Dæmon cum.æ.diphthongo scribitur:dici potest apud nos sciens. Inde eudæmon.idest bonus uel fœlix dæmon:& cacodæmon malus uel infœlix dicitur.

Dædalus cum.æ.diphthongo & unico.l.scribitur:fuit Athenienſis Eupalami filius:artis fabricæ peritissimus teste Plinio libro septimo naturalis historiæ:lignariam fabricam primus adinuenit:ut serram:asciam perpendiculum:terrebellum:& nauibus primus malum & antennam imposuit: qui quum accusaretur peremisse Perdica magnæ indolis iuuenem:& sororis filiũ:metuẽs futurum iudicium:fugit ad Cretam. Reliqua uero eius omnia tractauit Ouidius libro metamorphoseos octauo.

Dætor cum.æ.diphthongo &.t.exili scribitur:fuit uir Troianus.

Dai cum.i. latino scribitur:fũt Persarum populi qui teste Herodoto libro historiarum primo: omnes fũt pastores:& similiter mardi dropici & sarati.

Dalmatia cum.t.exili &.i.latino scribitur:regio est.

Damyndas cum.y.græco sequente.n.scribitur:fuit teste Plutarcho uir Macedonius.

Dama per unicum.m.scribitur:nam apud græcos [illegible] dicitur:uel Δορκοσ:genus est capræ siluestris. Et potest tam masculini esse q̃ fœminini. Virgilius in bucolicis:Cum canibus timidi uenĩẽte ad pocula damæ:Horatius in primo carminum:Et superiecto pauidæ natarunt æquore damæ.

Damascus cum.c.exili scribitur: fuit teste Curtio libro secundo de gestis Alexandri:urbs nobilissima caput Syriæ. Vnde teste Plinio libro.xv.damascena pruna dicta dicuntur.

Damasithynus antepenultima cum.i.latino: penultima cum.th.aspirato: &.y.græco scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarũ septimo Candaulis filius:& unus ex ducibus Xerxis Persarum regis.

Damœtas cum.œ.diphthongo &.t.exili scribitur nomen fuit pastoris.de quo sæpe Theocritus & Virg.

Damon cum unico.m.scribitur:hic & Phithias fuere pythagorici:& arctissimo amicitiarum uinculo cõstricti:ut ostendit Cicero libro secundo de officiis & libro quinto de quæstionibus Tusculanis.

Damocles cum.c.exili scribitur:nomen fuit uiri unius ex assentatoribus Dionysii.

Danæ cum unico.n.&.æ.diphthongo in fine scribitur:quæ sane diphthongus nonnunq̃ a poetis diuidiť. ut Horatius in tertio carminum:Inclusam danæ turris ænea robustæque fores. Et uigilum canum. Ouidius de tristibus libro secundo. Quid danaen danaesque nurus matremque lyæi. fuit Acrisii filia: ut uidimus in dictione Acrisius.

Danaides cum.i.latino post.a.scribitur. patronymicum est fœmininum a Danao Aegisthi fr̃e deductum. Cuius filiæ fuerunt:ut uidimus in dictione Belides hæ uiros suos:ut in ea dictione ostendimus:una nocte interfecerũt:pro quo facinore dixere poetæ illas apud inferos hoc supplicio detorqueri:ut uasis fundo carentibus haurire aquam cogantur:dicente Seneca in Medea.

Vosq̃ urnis:quas foratis irritus ludit labor.

Danaides coite:uĩas dic dies quærit manus. Et in Hercule furẽte: Vrnasq̃ frustra danaides plenas fert.

Daphnis cum.ph.aspirato &.i.latino scribiť:& latine laurus nuncupatur. Sed fuit teste Seruio filius Mercurii formosissimus:per cuius cognitionem scribit Diodorus Siculus libro historiæ sexto: sunt montes in Sicilia quos ærios uocant:hoc loci natura tanq̃ continua æstate amœnos atque uberes reddit : fontes sunt in eis densis undique arboribus aquæ ṕter cæteras:dulcis frequẽtes quoq̃ in eis quercus crossioré q̃ quæ apud alios nasciť fructum reddunt:domesticæ etiam arbores:& uineæ permultæ.adeoque fructiferi montes existunt:ut aliquando Carthaginensium exercitũ pmagnum fame superueniẽte abunde nutruerint. In huius regionis silua admodum amœna : in qua diuertebantur nymphæ : ex nympha Daphni denatum tradunt:qui a laurorum quoque similitudine quæ in ea frequentes sunt appellatus est

Daphnis:fuitq; educatus a nymphis:ac boum pmulta possedit arměta:a quorũ cura bucolicus dictus ē.
Et ut pergit idem auctor: quũ esset ingenio acri:studiumq; plurimum gubernãdis bobus impenderet:
carmen bucolicũ quod etiam nunc usq; a Siculis in precio habetur adinuenit:quo & Dianam nonnun-
quã oblectasse idem auctor retulit. Nunc scribit Theocritus in suo carmine bucolico amore deperisse:
quin ad eum deos fere oẽs confluxisse:quemadmodũ ad Gallum descripsit. deinde Virgili.in bucolicis:

Dardanus cum unico.n.scribitur:fuit teste Virgilio in octauo æneidos Iouis filius ex Electra: quæ dein-
de uxor fuit Corithi regis in Italia:a quo Corithum oppidum construitur & cognominat̃:huic Electra
Iasium peperit:dicente Virgilio in quarto æneidos:Hinc dardanus ortus:Iasiusque pater. Hunc deinde
Dardanus post mortem Corithi cum illo de regno dissentiens interemit. Sed uidens contra se iratum
populum:naues quæ forte in portu paratæ aderant:ascendit:ac inde fugiens Samothraciam aduẽtauit:
dicente Virgilio in septimo æneidos:Fama est obscurior annis.

Auruncos ita ferre senes.his ortus in agris:
Dardanus:idæas phrygiæ penetrauit ad urbes.

Threiciamque samon:quæ nunc Samothracia fertur.& reliqua quæ ibidem habentur:& ab ipso Darda-
no dardania uocitata fuit regio in Phrygia;quæ postea Troia cognominata est:ut uidebimus in dictio-
ne phrygia;& in dictione priamus:ac dictione Troia.

Dandæus cum.i.latino:& æ.diphthongo scribitur:rex erat Persarum tẽpore apollini Tyanæi:hoc est tẽ-
pore Tiberii Caii & claudii imperatorũ:ut ostendit Philostratus in eius uita.

Darius cum.i.latino scribitur:fuit primo nobilis persa filius Hystaspis.hic teste Herodoto libro historia-
rum quarto quum cognouisset Smerdim fratrem Patizitis magi regnum Persarũ dolo occupasse:ut in
dictione Smerdis & in dictione Praxaspes late uidebimus: facta cõiuratiõe cũ sex aliis nobilibus Smer-
dini iam regem & fratrem eius Patizitem magnum trucidarũt:atq; ita inter eos de Persarũ regno cõue-
nerunt:ut cuius eorum equus sequenti die prius in ortu solis hinnitum ante regiam emitteret:ille Persa-
rum rex esset:quod Dario Oebaris stabularii sui solertia contigit. Nam dimissa manum in genituã par-
tem equæ:quum ad determinatum locum uentum esset:naribus equi admouit:quo odore ad uolupta-
tem irritatus:ante omnes hinnitum dedit atque ita Darius Persarum rex creatus est. Nomina uero eo-
rum qui cum Dario in magum coniurauerunt:& quæ solum in Herodoto libro quarto historiarum le-
gi:hæc sunt:Oanes:Intaphernes:Gobrya:Megabyzus:Aspithies.Hydarnes:quorũ orthographiam in
suis locis comperies. Et regnauit Darius triginta sex annos:ut idem ostẽdit Herodotus circa initium li-
bri septimi.cui Xerxes filius ex Atosa filia Cyri successit in regno.

Dastylus cũ.t.exili &.y græco atq; unico.l.scribit̃:fuit teste Herodoto libro histori.primo Gygis pater.

Dates cum.t.exili scribitur:fuit unus ex ducibus Darii:qui teste Herodoto libro historiarum sexto duro
bello apud Marathona deuincitur.

Daurises cum.i.latino scribit̃:fuit teste Hero.circa finẽ li.vi.unus ex ducibus Darii q in Cariis ceciderũt.

Deiphobus per.i.latinum.& per.o.purum ante.b.& nõ Deiphoebus per.œ.diphthongum uel cum.e.an-
te.b.scribitur. Nam sic quoq; a Græcis Δηίφοβος cum prima longa & penultima breui ãnotatur:quod
Virgilius obseruauit quum ait in sexto. Filius ex Hecuba uxore.hic post obitum Paridis Helenam duxit
uxorem:de quo Virgilius præfato libro scripsit.

Deiphobe eodem modo cum.o.puro ãte.b.scribitur:sic enim apud Græcos:uidelicet Δηιφόβη notatur
fuit nympha quædam filia Glauci. Virgilius:Deiphobe glauci.

Demetrius cũ.t.exili &.i.scribit̃.fuit unus filius Seleuci filii Anthiochi magni:de quo uidebimus in dicti-
ne Seleucus. Alius fuit Phalerius cũ unico.l cognoĩatus. Est teste Laertio fuit Phanostrati filius genere
nõ satis illustris. Hoc teste Cicerõe circa initiũ libri primi de officiis:disputator fuit subtilis:orator parũ
uehemẽs:dulcis tamẽ:ut Theophrasti discipulũ possis agnoscere. Fauorinus uero dixit illũ fuisse ex Ze-
nonis familia:& Lamiæ amicæ cõgredi. Idẽ ob uirtutes eximias apud atheniẽses pfuit ãnis decẽ:ac eisq;
statuis trecẽtis sexaginta honoratus ẽ:quarũ plures erãt eqstres:& in curibus seu bigis stabãt. Sũmoque
studio intra q̃drigentos dies fuerũt cõsumate. Ciuitatẽ auxit redditibus & ædificiis:deĩde absens sñiam
de morte a qbusdã inuidis passus ẽ:quin & illius imagines dirutæ:partĩ uenditæ sũt:ptim submersæ: &
partĩ in frustra cõfractæ. Vna tantũmodo in arce seruata ẽ. Et in ea accusatiõe parũ abfuit:qn Alexãder
comicus capitis sñiam exciperet:nõ ob aliud nisi q erat illius amicus. Quẽ Thelesphorus eius gener pur-
gauit. Demetrius uero ubi cõpertũ habuit athenienses suas imagines euertisse.ait: uirtutẽ nõ euerterũt
cuius gratia illas erexerat:nec ulli plures unq̃ statuæ teste Plinio li.xxxiiii.natu.histo.dicatæ fuere q̃ ipsi
Demetrio phalereo. Dicebatq; tantũ in republica ualere eloquentiã:q̃tum in bello ferrũ. Circa huius tẽ-
pora teste Quintiliano li.ii.de institutione oratoria.institutũ fere cõstat fictas ad imitationẽ fori cõsilio-
rumque materias apud græcos dicere. An uero ab ipso ipsum genus exercitationis sit inuentum parum
compertum esse dixit. Sed ne hi quidem:ut ait qui hoc fortissime affirmant:illo satis idoneo auctore ni-
tuntur. Latinos uero dicendi pceptores extremis L. Grassi tpibus recepisse Cicero auctor ẽ. Quorum
insignis maxime Plocius fuit idem Hieronymus de uiris illustribus ait. Plocius. Gallus pmus Romæ
latinam rhetoricam docuit:de quo Cicero memoria teneo pueris nobis primũ latinã docere cœpisse
Plocium quendam. Sed ut ex diuersis collegi:atque Laertio plures fuere Demetrii. Vnus fuit ex Alexan-
dri magni ducibus:qui occiso Alexandro filio Cassandri : qui omnem magni Alexandri stirpem dele-

uerat: & Graeciam ac Macedoniam occupauerat: fuit Macedo rex creatus. Alius fuit eius Philippi Macedoniae regis filius: qui cum romanis plurima bella gessit. de quo Liuius libro .x. de bello macedonico: & Iustinus libro .xxxii. scripserũt. Alius fuit Seleuci filius: & frater Antiochi Epiphanis. Alius chalcedonius fuit orator. Alius Bizantius philosophus pipateticus. Alius statuarius: qui teste Quintiliano libro xii. de institutione oratoria: tanq̃ nimius in ueritate seu pprietate rephenditur. Nam ut pgit fuit similitudinis q̃ pulchritudinis amantior. Alius fuit Aspendius Apollinii discipulus: Alius calantianus: qui de Asia & Europa libros scripsit .xx. Alius Bizantius: qui Gallorum aduentũ ex Europa in Asiam scripsit. Alius sophista moratus Alexandriae: qui artes oratorias scripsit. Alius tramitenus grãmaticus appellatus Ixion: qa iunonẽ iniuriis in aliquo affecisse uidet. Alius Cyrenaeus grãmaticus uir magni p̃cii. Alius sepius uir diues & studiosus. Alius Erythraeus grãmaticus. Alius bithynius filius Panaetii rhodii. Alius orator smyrnaeus: & hi omnes prosam scripsere. Alii etiam poetica scriptitauere. Vnus ueterem comoediam scripsit. Alius fuit Epicurus: qui cõtra inuidos scripsit. Alius ex Tarsa satyricus. Quartus iambicus auarus uir. Quintus erithraeus uanus scriptor. Vnde etiam historicos & oratores conscripsit libros.

Demaratus cum unico .t. & illo exili scribit: fuit teste Liuio li. primo ab urbe condita corinthius negociator diues: & pater Tarquinii prisci romanorũ regis: hic quũ ob seditionẽ corintho pfugus esset: & forte Tarquiniis cõsedisset uxore ibi ducta duos genuit filios. Lucumonẽ scilicet: q deinde fuit romanorũ rex: & dictus Tarqnius: & Arunta. alter uero Demaratus fuit rex spartanus qui ob indignationẽ a patria discedens: ad regem Persarum diffugit: de quo Iustinus nõnulla & Herodotus plura scripsere.

Deiphyle antepenultima cum .i. latino: & penultima cum .y. graeco scribitur: fuit Adrasti regis filia: & Tidei uxor: cui Diomedem peperit.

Deiphylus eodem modo ut superior scribitur: fuit teste Homero libro iliados quinto Stheneli filii Capanei in bello Troiano amicus obsequentissimus.

Deipites cũ .i. latino utrobi: & .t. exili scribit: fuit teste Hom. uir Troianus: quẽ Vlyxes in bello interemit.

Deiopeia cũ .i. latĩo ĩ ãtepenultima. Verũ penultima apud graecos hẽt ei diphthõgũ: quã nos ĩ .e. aliq̃do lõgã cõmutamus. q̃doq; uero diuidimus. & secũdam uocalẽ i cõsonãtẽ cõmutamus: ac dicim Deiopeia. Vir. lib. i. aene. Quarũ quae forma pulcherrima Deiopeiã: Cõnubio iungã stabili. Nã graece Δηιόπεια scribit.

Deipyrus cum .y. graeco in penultima sequente .r. in ultima scribitur: fuit teste Homero libro octauo iliados unus ex principibus iuuentutis graecorum.

Deioces cum .i. latino & .c. exili scribitur: fuit teste Herodoto Phraortae filius: & medorum rex.

Delphinus cum .ph. aspirato: & .i. latino scribit: piscis est: de quo Plinius & Solinus plurima rettulerunt. Quin & delphin. nis. dici potest: ut Titan titanis uel titanos. & Titanus titani: Elephas elephantis uel elephantos: & elephanthus elephanti. Arabs arabis uel arabos: & arabus arabi.

Delphi cum .ph. aspirato: & .i. latino in fine scribit: quo sane uocabulo non solũ oppidani: sed ẽt oppidũ sic in plurali designat. Idq; non solum nostri: sed etiam graeci obseruauerũt: ut apud Thucydidẽ & Liuium saepe cõperimus: similiter leontini pariter pro oppido & oppidanis accipitur.

Delos cum .e. absq; diphthongo: & unico .l. scribit. insula est in mari aegaeo cantatissima a poetis ob Apollinis & Dianae natiuitatem: & a δῆλος quod est manifesto nomen assumpsit. Nam teste Plinio libro q̃rto naturalis historiae Aristoteles ita appellatã tradidit: quoniam repente apparuit enata. Macrobius uero libro saturnalium primo dixit eam sic uocitatam: quia ortus & quasi partus luminum omnia facit δῆλα. idest aperta clarescere. eandem Aglosthenes teste eodem Plinio Cynthiã prius dictam fuisse rettulit. Alii Ortygiam de de qua in dictione Ortygia uidebimus.

Democedes cũ .c. exili & ab absq; aliquo diphthongo scribit: fuit teste Hero. li. histo. q̃rto crotoniata medicus illustris: q cum inter Darii captiuos eẽt: & Darius ipse ob inuersum pedẽ grauiter aegrotaret. ita ut iam septẽ dies in somnus egisset: nec a medicis suis uel parũ iuuaret: ductus in medium Democedes: uinctus cõpedibus Dariũ peninus liberauit: Et deĩde maximo in honore apd' regẽ habitus est & oẽs Persas.

Democritus absque aliqua aspiratione: & cum .i. latino scribitur: fuit abderites philosophus Aegistrati filius: seu secũdum alios Athenocriti: uel secundum alios Damasippi. hic teste Herodoto libro historiarũ sexto magos quosdam & chaldaeos primo audiuit Xerxe rege patre illius q̃do apud illum hospitatus ẽ: praeceptores relinquente: a quibus theologiam & astrologiam didicit: quum adhuc puer esset. Is deinde Demetrio & Antisthene testibus in Aegyptũ iuit: ut geometriã pciperet. & in Persidẽ ad rubrũq; mare & Chaldeos diuinarũ rerum cognitione auidus perrexit. Diuisitq; duobus fratribus suis substantiã minoremq; partem p se tenuit: quae scilcet illi peregrinanti sufficeret. Venit Athenas & in despectum gloriae noluit agnosci. Et quũ cognouisset ipse Socratem ignoratus est ab ipso. Tandẽ in patriam a peregrinatione reuersus: a fratre summa inopia nutritus est. Nam relicto omni patrimonio in hortulis qbuidã iuxta suae urbis muros se ad solas rerum naturas contẽplandas contraxit. Et ut in epistolis Hippocratis habetur: quocunque fortunae casu & mutabilium rerum audito in risum soluebat dicente etiam Iuuenale in satyra: Omnibus in terris ppetuo risu pulmonẽ agitare solebat Democritus: Et subdit: Tum quoq; naturam risus inuenit ad omnes Occursus hoĩum. Et subdit: Ridebat curas: necnõ & gaudia uulgi. Interdum & lachrymas. Quare creditus in insaniã uersus: ab abderitis conciuibus suis conuocatus fuit Hippocrates p illius cura. Qui quũ hominis altissimã sapientiam cognouisset: eruditiorẽ se ab illo recessisse fassus est: ut in Hippocratis epistolis scriptum comperi: tãdem teste Cicerõe libro q̃nto Tusculanarũ

quæstionum:& Gellio libro.x.noctium atticarũ quod nullibi apud græcos legi seipsum occæcauit: qđ ideo fecisse dicunt ut naturæ secreta subtilius rimaret̃:ratus uarias imagines p corporeas oculos in animam irruentes:frequenter acumen cogitationum obtundere. Eius mors uarie ab auctoribus fert̃. Agebatq; centum & nouem annos quum mortuus est teste Hipparcho: dixit omnia ex atomis fieri: & plures esse mũdos ac corruptibiles. Multa uolumina reliquit:utputa de medicina:de naturalibus: de carmine:de uersibus Homeri:de poesi:de uenustate carminis.de agricultura:de moralibus:& alia complura. Vnde Timon prætulit eum cæteris.& monuit legendum. Fuere Democriti sex. Primus hic. Secundus chius qui fuit musicus & illi contemporaneus. Tertius sculptor. Quartus q de tẽplo ephesiæ Dianæ scripsit. Quintus epigrammatum poeta clarus. Sextus pergameus orator clarus.

Dercyllus cum.c.exili &.y.græco atque duplici.l.scribit̃:fuit teste Plutarcho unus ex præfectis Pirthi:& inde dercyllidas deducitur.

Dersæi cum.æ.diphthongo in penultima scribit̃:populi sunt græcorũ in littoribus Thraciæ:ut ostendit Herodotus libro historiarum septimo.

Derusiæi cum.i.latino in antepenultima:&.æ.diphthongo in penultima scribit̃:fuerũt teste Hero.libro historiarũ primo:oratores persici:similiter apud eosdẽ germani & pãthialei cũ.th.aspirato &.i.latino.

Deucalion cũ.eu.diphthongo &.c.exili atq; unico.l.&.i.latino scribit̃:fuit Promethei filius ex matre Clymene:ut græcorũ plurimi attestant̃. Hesiodus uero dixit Perynoe cũ.y.græco. Nõnulli aũt alii Hesione cui adulto Epimetheus patruus Pyrrham filiã dedit uxorem. Quorum tpe sæuũ diluuium in Thessalia factum est:ita neminem præter illos duos poetæ euasisse canant:ut uidebimus in dictiõe Pyrrha:fuitq; teste Iustino octingentesimodecimo ãno ante urbẽ conditã:quo tẽpore regnabat Amphion apud Thebas:apud Athenas uero Granao:uel ut alii putant Cecrops. Ante hoc itaq; diluuium aliud fuisse scribũt historici sub Ogygio in Achaia & Boetia uastatione pene totius prouinciæ: sed quum particulares hæ fuerint inundationes aquarũ:illa uniuersalis fuit sub Noe:quam sacræ attestantur.

Demosthenes cum.th.aspirato scribit̃:cuius uocabuli cõpositionem in ante habitis explicauimus. Nam ex δήμος qui est populus.& σθένος robur cõponit̃ quasi robur populi:fuit omnium græciæ oratorũ princeps:cuius uitam Leonardus Aretinus cõterraneus meus ex græcis ad latinos transtulit. Et auctoritate Hermippi ostendit patrem in officina gladiorũ fuisse. Vnde teste Iuuenale in satyra: Omnibus in terris:Pater Demosthenem ardentis massæ fuligine lipus A carbone & forcipibus gladiosq; parante incude:& Luteo Vulcano ad rhetora misit:quod ultimũ nõ plene cum his quæ Leonardus noster scripsit concordare uidet̃:quum longe post mortem patris hoc sibi assumpsisse officium referat. Sed q̃d sit teste Iuuenale Sæuus & illũ exitus eripuit. Nam fractis patriæ rebus:ne ueniret in manus stulti populi sæuientis:se ueneno affecit inter satellites. Nequibat enim patriæ ferre salutem ut solebat.

Demodocus cum.c.exili.scribit̃:fuit citharoedus:quẽ Homerus libro odysseæ.viii.inducit in cõuiuio Alcino regis Phæacũ:in quo Vlixem excepit citharã pulsare & una canere.ut similiter apod Virgilium in conuiuio Didonis:Cithara crinitus Iopas personat aurata. Vnde inqt Alcinous in eo conuiuio apđ Homerũ καλέσατε δὲ θεῖον ἀοιδὸν Δημόδοκον:hoc est uocate diuinum cantatorem Demodocum. Cecinitque ut late ꝓsequitur idem Homerus Veneris Martisq; dolos:& dulcia furta.& componit̃ Demodocus ex δῆμος qui est populus & δόκησις æstimatio:quasi populi æstimatio diceretur.

Democoon cũ.c.ex.exili seq̃nte duplicato.o.ĩ pleno noĩe:hoc ẽ absq; synæresi scribit̃:fuit teste Ho.li.iiii. ilia.nothus Priãi filius:q uelocissimos patris equos apđ Abydũ custodiebat:hũc Vlyxes ĩ bello ĩteremit.

Demophoon sequente.o.duplicato in pleno:hoc est absque synæresi nomine scribitur: habetq; accẽtum acutum in penultima:quia naturam græcam in declinatione græca etiam apud nostros conseruat: ut late uidebimus in dictione Prosedia. Sane per synæresim illa duo.o.quorũ primum est breue:ultimum uero longum in unum.o.longum:tam apud græcos q nostros conuertunt̃:ut dicitur Demophon: ubi habet accentum circũflexum in ultima. Fuit teste Iustino libro secũdo Thesei ex Phædra coniuge filius hic cum Antigono fratre auxilia græcis contra troianos tulit. Tandem ilio deruto dum ad patriam rediret tempestate furente in Thraciam delatus est.ubi a Phyllide Lycurgi regis filia:nõ tantum regno.sed hospitio & lecto receptus est. Et quum aliquãdiu cum ea stetisset:audito de fratre Menestheo Athenarũ rege q; agitatus procellis ad Melos insulam deuenisset:ibique diem clausisset extremum:ĩpetrata ad breue tempus licentia a Phyllide:& ab eadem instauratis nauibus Athenas rediit. Vbi rex effectus: cũ teste Ouidio ultra ꝓmissum tempus tardaret:& Phyllis amoris furentis impatiens laqueo se suspendit:& in siccam amigdalum conuersa fuit:quæ quũ post Demophoontis reditum ab illo amplexaretur folia emisit:quæ deinde ab illa cognominata sunt phylla:quum teste Seruio petalia prius dicerentur.

Deus cum.e.absque diphthongo scribit̃:ut omnes asserunt a uerbo græco descendit. Sed quidam dicunt a θεῶ qđ est uideo & speculor deriuari: Alii uero a δειδιῶ quod est timeo:& inde δέος timor:eo q omnibus sit timendus. Vnde ait Statius:primus in orbe deos fecit timor. Itaque Saturnes quum potentissimus rex esset:ad retinendã parentum suorum memoriam.eorum nomina cælo terræq; indidit. Quare patrem dixit οὐρανόν:qđ cælum latine indicat. Matrem uero γαῖαν:quæ terra dicitur.& Vesta interpretatur:eo q rebus omnibus uestiatur:ut quibusdam placet:seu quia ui sua stat:ut dixit Ouidius libro fastorum sexto:ubi ait:Stat ui terra sua ui stando Vesta uocatur. Fuit etiam alia Vesta uirgo perpetua:cui uestales uirgines sacrificabant:& Vestæ præfatæ neptis:hoc ẽ Saturni filia ex Ope:ut late ostẽ

dit Ouidius eodem libro fastorum sexto:ubi tandem de hac ipsa cõcludens dixit.

Nec tu aliud uestam:q̃ uiuam intellige flammam:
Nataq; de flamma corpora nulla uides.
Iure ergo uirgo est quæ fæmina nulla remittit.
Nec capit:& comites uirginitatis habet.

Saturnus uero a nobis é appellatus:qa saturet' ãnis:ut refert Balbus apud Ciceronem libro.ii.de natura deorũ. A græcis uero cronus dicit':quod apud nos tp̃s designat:ut supra in ea dictiõe uidimus.Nam quũ Celi filius dictus fuerit:fingebant poetæ natos suos oẽs deuorasse solitũ qua fictiõe ostendere uoluerũt oĩa ipso tempore consumi.& ãnis insaturabiliter expleri. Omnia ergo uertuntur:ut dixit Propertius:Et thebæ steterant altaq; troia fuit:Nec semper barbara mẽphys pyramidum miraculis gloriabit'. Sed aliquando annorum serie peribunt:Quam sententiam Ouidius elegantissime expressit quum ait.

Tempus edax rerum:tuq; inuidiosa uetustas.
Omnia destruitis uitiataq; dentibus æui
Paulatim nigra consumitis omnia morte.

Saturni uxor dicta fuit a græcis Rhea a ῥέω:quod est fluo.quũ deorum multitudo ab ipsa fluxerit. A latinis uero dicit' Ops:ut in ea dictiõe uidebimus.Ex hac filius natus Iuppiter a nobis dicit':quasi iuuans pater a græcis uero ζεὺσ:a uerbo ζῶ:quod est deductum:quia ut aiebant uitæ dator erat:& inde Zenobius quasi διοσ βίοσ.i.Iouis uita:uel etiam beatitudo:nam utrunq; βίοσ designat:sed teste Balbo in præfato libro conuersis casibus Iouem a iuuando appellamus. A poetis uero pater diuum atq; hominum dicitur:a maioribus autem nostris optimus maximusque:hunc etiam antiqui nonnunq̃ æthera dixerunt:ut Euripides:cuius.i.latine ad poetæ sententiam traduci uersiculi possunt.

Vides sublime ĩmoderatum æthera
Qui terram tenero circumuentu amplectitur.
Hunc summum habeo diuum:hunc perhibeto Iouem.

Eius soror & coniunx fuit:quæ ut refert Cicero etiam a iuuando nominata credit'. Nam græce ἥρα dicit'. Vnde nos heram dicimus:hoc est dominã.hanc stoici pro aere sumũt eo q; similitudinem habeat cũ æthere:& coniunctionem magnã cum eo quod Virgilius georgicorũ libro secundo tetigit:cum ait.

Tum pater omnipotens foecundis imbribus æther.
Coniugis in gremium lætæ descendit:& omnes
Magnus alit magno cõmixto corpore foetus.

Ex Iouis uero fratribus unus fuit Neptunus.quẽ idẽ Balbus apud Ciceronẽ p̃fato libro a nando paululũ primis litteris ĩmutatis dictũ asserit:is græce ποσειδῶν nominat':quẽ a ποσισ.quod ẽ potus cognominatũ dicũt:eo q; oĩbus potũ exhibeat. Alter fuit Iouis frater dictus ab illis Pluto a nobis uero hic Dis: & hic Ditis:qa ut ait Balbus terræna queq; uis aut natura diti patri dedicata ẽ:eo q; diuitiæ oẽs e terris oriunt':& in terras recidũt.Nã πλοῦτοσ græce latine diuitiæ dicit'. Quintilianus uero ĩ primo de institutione oratoria a cõtrario interpretat':qa minime diues ẽ. At Plutoni Proserpinã poetæ cõiungunt:quod uocabulũ ex græco περσεφόνη translatũ est:quã ut ait Balbus:frugũ sæmen esse uolũt:absconditãq; quæri a matre fingũt.quæ latine dicta ẽ Ceres:quasi gerens hoc ẽ gerẽdis frugibus appellata: prima scilicet littera ĩmutata:ut idẽ retulit Balbus. Vnde a græcis dicit' Δημητρα:q̃si γημητηρ: hoc ẽ terræ mater. At uero Seruius sup primo georgicorum. Cererem a creando dictam uoluit. Vnde alma Ceres dicitur: quia nos alit.hæc fuit Iouis soror:quæ quum illi placeret Proserpinam ex eo peperit. Ex Ioue uero & Iunone:ut quidam uolunt natus est Mars. Alii uero ex sola Iunone:ut Ouidius libro fastorum quinto. At Mars per epenthesim mauors dicitur:sic quoq; teste Balbo latine dictus .quia magna sit uertens.nam is græce ἄρησ nominatur ab ειρω:qd' est occido deductum. Ex Iouis uero capite Mineruа nascitur quæ sic quoque latine appellatur:quasi inm minetur uel a minuendo:ut in ea dictione late uidebimus. Nam græce ἀθηνᾶ uocatur. Sane Iouis & Latonæ filii fuerunt Apollo & Diana. Apollo quidem græcum est uocabulum:quem ille etiã φοῖβον:hoc est solem appellant. Et Diana similiter:quasi Iouis filia nuncupatur:quæ etiam alio nomine ab illis ἄρτεμις dicitur.quam & lunam putant: eo q; noctu luceat. Nam ut ait Balbus Sol dictus est q; solus ex omnibus syderibus est tantum. Vel quia quum ẽ ortus obscuratis omnibus aliis solus appareat : diciturque græce ἥλιοσ. Lunam uero a lucendo dictam uolui t quæ græce σελήνη nuncupatur. Eandem esse Lucinam dicunt Itaque ut quæ apud græcos Diana a nobis Lucifera: & Iuno Lucina dicat':quam sane in pariendo inuocãt. Vnde Vir. in Pollione:Casta faue lucina:tuus iam regnat Apollo:& Cicero Timæum quendã refert q cum ĩ historia dixisset:qua nocte natus Alexander esset:eadem Ephesiæ Dianæ templũ deflagrauisse:adiunxit id minime esse mirandum qd' Diana cum in partu Olympiadis adesse uoluisset abfuisset domo. Namque ob hoc teste Seruio super tertio æneidos tũc quoq; a parturientibus inuocabat':quia primum nata parturiẽti matri Apollinem obstetricis officium exercuisse dicebatur. Alia fuit dea Iouis filia latine Venus teste Balbo appellata: quia ad res omnes ueniret. At ex ea potius uenustas q̃ Venus ex uenustate dici uoluit. Et cũ deus deaq; & deabus ab auctoribus nostris dicat':diuus diua diuabus non dicit'. Quod in quibusdã aliis cõtingit. Nam dicitur filius filia filiabus: & nõ priuignus priuigna priuignabus:natus nata natabus & nõ genitus genita genitabus:pro ut Valla dixit:licet Priscianus dubitet utrũ natabus a bonis auctoribus comperiat': equus equa

equabus: mulus mula mulabus: & nõ asinus asina asinabus: nec iuuencus iuuenca iuuencabus. nõ ceruabus nec lupabus: non libertabus: non patronabus: non cõcubinabus: non pedisseqbus: nõ seruabus nõ famulabus: nõ dominabus. non ẽt animabus. Tam & si ex posterioribus quidã his duobus ultimis utant̃ Cicero tamen ad uxorem & filiam scrbens duabus animis suis dixit non aĩabus. Et curtius de matre & uxore Alexandri dominis & non dominabus dixit Quare dominabus & animabus magis per licentiã q̃ recto modo loquendi quosdam usos fuisse Laurentius meus Vallensis putat in elegantiis ad me missis: quemadmodum & nonnulli ueteres dextrabus dixerunt pro dextris: & eabus pro eis: Sed de recte loquendi usu magis q̃ ab usu tetigimus.

Dexithea cum. i. latino & th. aspirato scribitur: fuit teste Plutarcho in uita Romuli Phorbantis filia.

Diabolus cum. i. latino & unico. l. scribit̃: quanq̃ a uerbo cũ duplici. l. scripto deriuet̃: uidelicet a διαβάλλω: qđ est criminor: unde diabolus graece latine criminator dicit̃: & componit̃ διαβάλλω ex δια ꝑpositione quae pro dicit. & βάλλω iacio.

Diadema cum. i. latino scribit̃: habetque apud nostros accentum in penultima: apud graecos uero in ante penultima: ut in diuersis aliis contingit.

Diaeresis prima cum. i. latino: & sequens cum. ae. diphthongo scribit̃: dici potest a nostris diuisio: unde figura tunc quaedã dicit̃: quum una syllaba in duas diuidit̃. Ouidius libro metamorphoseos primo. Tertia post illam successit aenea ꝓles: ubi & a. & e. diphthongus diuidit̃: Horatius. diuesque deducũt iouem nunc mare nunc siluae: ubi siluae teste Prisciano trissyllabum est in scansione. Virgi. similiter libro aeneidos tertio. Aulai in medio libabant pocula bacchi: ubi. a. & i. diphthongus graeca diuiditur.

Diaeta cum. i. latino & ae. atq; t. exili scribitur.

Diagoras cum. i. latino scribit̃: fuit philosophus cognominatus athenos. i. negans deos: ut in ea dictiõe uidimus. Nam teste Cicerone libro tertio de natura deorũ cum Samothraciam uenisset: atq; ei quidam amicus dixisset: tu qui deos putas humana negligere: nõne aduertis ex tot tabulis pictis q̃. multi uotis ui tempestatis effugerint: in portumq; salui peruenerint: Itaq; fit inquit. Illi enim nunq̃ picti sunt q naufragia fecerunt: in mariq; perierunt.

Dialectica cum. c. ante. t. absq; aliqua aspiratione atq; i. latino scribit̃: dici potest a nobis disputatrix. Nam a διαλέγομαι deriuat̃: qđ est disputo: unde ẽt dialogus. dialegome uero a δια ꝑpositione: quae dicit ꝑ & λέγομαι: quod est sermocinor quia per sermocinationem disputatio ipsa prosequitur.

Dialogus cum. i. latino: & unico. l. scribit̃: dici põt a nobis disputatio: unde a δια qđ & per: & λόγος qđ sermocinatio: quae & sermonẽ & rõnem cõprehendit. cum per sermocinationem dispotatio cõficiatur. Sane differt oratio cum proprie accipit̃ a sermone qđ hic sedatior remissior ꝑssior ac tenuior: qualis philosophorũ: oratio uero in qua ornamẽta affectusq; insunt popularibus accõmodata auribus. Ideoq; oratores uocantur: q; hoc genere utuntur: philosophi uero magis sermocinatores.

Dialyton prima cum. i. latino: penultima cum. y. graeco: ultima cum. t. exili scribit̃: dici potest latine dissolutum: nam descendit a uerbo διαλύω: qđ est dissoluo. Et est figura cum sine coniunctionibus punctatim dictiones proferunt̃. Vt ite: ferte citi ferrũ: date uella: impellite remos. Similiter iusticia prudentia fortitudine me superasti. Et est eadem figura cum illa. quam asyntheton diximus.

Diana cũ. i. latino: & unico. n. scribitur: dictio est ab Διὸς. i. Ioue deducta: quasi Iouiana. Vnde licet plures fuisse Dianas Cicero de natura deorum referat: illa tamen nominatissima est. & cui omnia attribuũtur: quae Iouis filia ex Latona eodem partu cum Apolline nata dicit̃: haec ob uirginitatis amorẽ boĩum fertur consortium aufugisse: & ut a se libidinis pruritum abdicaret: uenãdo incolebat siluas ac montium saltus Quare cum arcu & pharetra illam incessisse ferunt: quam uirgines plures simili proposito sequebant̃: dicente Virgilio libro aeneidos primo.

Qualis in eurotae ripis: aut prr iuga cynthi.
Exercet diana choros: quam mille secutae
Hinc atq; hinc glomerantur horeades: illa pharetram
Fert humero: gradiensq; deas super eminet omnes.

Idem longo & insigni uersu Claudianus poeta cũ de laudibus Stilichonis ageret explicauit: cuius primã Virgilius produxit cũ ait: Exercet Diana choros: Quã reliqui poetae corripere cõsueuerunt Ouid. libro tertio metamor. Nomine gargaphyae succinctae sacra Dianae: & alio libro. Vidi sine ueste Dianam: Iuuenalis in tertia satyra. Me quoq; ad eluinam Cererẽ: uestramq; Dianã. Item in satyra: Oĩbus in terris: Pulchra gaudet Latona Diana hãc Actaeonẽ in ceruũ mutasse ferunt poetae: q[uod] ipsam lauantẽ se nudam uiderat. Eandẽ Orionem occidisse scribit̃: quia uiro sibi inferre uoluit. Eidẽ in taurica regione ex humana hostia sacra fiebant: ut in dictione Ephigenia uidebimus. Illa eadem tẽplum habuit apud Ephesum ad mirandum: & magna cum religiõe a sagestanis in Sicilia colebat̃: a cretensibus similiter quã Britomartẽ eorũ lingua cognominatã dixit Solinus: quod uocabulũ ut ait sermone nostro uirginẽ dulcem sonat: ab eisdẽ graece Dictynna dicta fuit: ut in ea dictione monstrabimus: hanc eandẽ refert Homerus in iuratam fuisse: qđ sibi Thalesia pro frugibus Oeneus rex Calydoniae non fecisset: cum caeteri omnes dii sacrificii suscepissent honorẽ: & illa sola inhonorata remãsisset: uel quia oblitus fuerat: uel quia illi nõ putarat agendũ: quare terribilẽ setis ac dentibus imisit aprũ: qui regionẽ Oenei totã uastaret: ut uidebimus in dictione Meleager: sed cur Diana a parturientibus inuocaretur: uidimus in dictione deus.

Dianœa cum.i.latino in prima:& in penultima cum.œ.diphthongo scribitur:dicitur a nostris mens intellectus:unde & ab oratore pro quadā figura ponitur.q̄ sensum magis q̄ uerba designat:dicente Quintiliano in primo de institutione oratoria figuras quoq; lexeos quoq; dianœas uocantur.

Diasyrmos penultima cum.y.græco scribitur:dici potest distractio:nam a διασύρω:quod est distraho deducitur. Vnde & figura ponitur quādo una dictio ad duo diuersa significata distrahitur. Virgilius in buc.Interstrepere anser olores.i.malus poeta inter bonos.Ob quod eam etiam tūc figuram esse dicunt quando quis magna uerbis comminuit:& minima extollit.

Diastasis cum.i.latino utrobique:&.t.exili scribitur:dici potest latine distantia.Nam ex διὰ componitur: quod nonnunq̄ ob & longe designat:& stasis quod est distantia.

Diastole cū.i.latino &.t.exili atq; unico.l.scribitur:dici pōt a nobis distictio uel dilatio.Quod quidē fit cū una dictio uel sententia ab alia distinguitur:uel cū breuis syllaba producitur:ut Vir.lib.æneidos primo. Et uersa puluis inscribitur hasta.Idem libro secundo.Luctus ubiq; pauor & plurima mortis imago.

Dicæarchus prima cum.i.latino:sequens cum.c.exili:&.æ.diphthongo:ultima cum.ch.aspirato scribitur: quasi iustus iudex.Nam δίκαιος iustus dicitur:& archus princeps:est etiam uiri nomen proprium.

Dictamus & dictamum utrunque comperitur:& utrūque cum.i.latino:&.ct.exilibus scribitur: herba est medicinalis:de qua Virgilius libro duodecimo meminit:quum hæc uerba ab Venere in medelam uulneris ī Aeneam illati deportatur:ait enim:Dictamum genitrix cretæa carpit ab ida Puberibus caulem foliis & flore comantem purpureo.

Dictynna prima cum.i.latino sequens cum.ct.exilibus:&.y.græco:quin & cum duplicato.n.scribitur:dicta fuit a cretensibus lingua græca Diana:quia cum uirgo quædā cretensis quā Britonem Lactātius grāmaticus uocauit. Solinus Britomartem uirginitatem suam Dianæ dicasset:& a Minoe tunc rege oppressa ad uirginitatem pdendā cogeretur:semelq; uideretur astringi:cū non alia illi fuga dari posset: in mare se pcipitem dedit:cuius cadauer cum retibus a piscatoribus forte cōpertum esset: dictynna deide ab ipsis retibus cognominata fuit.nam δίκτυον græce: latine rete dicitur:sed cum grandis pestis ob id in Creta sequeretur habito respōso ut ædem Dianæ construerent:Dianam ipsam cognomine uirginis dictynnam uocauere:dicente Tibullo in elegia ad Priapum.Perque suas impune sinit Dictynna sagittas. Quare & mōs ubi sita fuit ædes dictynnus modo consimili dictus fuit.Quæ sane ædes teste Solino manus Dædali ostendit:& quam nemo nudus ingredi licite poterat.

Dictæus prima cum.i.latino:sequens cum.ct.&.æ.diphthongo scribitur:cognomen est mōtis cuiusdam in Creta:& a Dicte nympha:quæ teste Seruio super tertio æneidos illic colebatur cognominatus. Vir. libro Georgicorum.Dictæo cæli regem pauere subantro.

Didyme prima cum.i.latino:& penultima cum.y.græco scribitur:insula est una ex æoliis in freto siculo

Didymus prima cum.i.latino:sequens cum.y.græco scribitur:dici potest a nobis gemellus.Estq; uiri nomen proprium.

Didymaon prima cum.i.latino:sequēs cum.y.græco scribitur:fuit armorū artifex eximius: de quo Virgilius libro quinto æneidos meminit cum ait.Et clypeum efferri iussit Didymaonis artes.

Didrachma cum.i.latino &.ch.aspirato scribitur:dicique potest apud nos bisdrachma. nam ex δὶς apud nos est bis:& δραχμή componitur.

Dies cum.i.latino scribitur:& a διὸς.hoc est ioue græca dictiōe deducitur.Nam eodem mō ut nostri iouem adiutorem:ita græci διὸσβοηθὸν & nos diem adiutorem accipimus:& inde Diespiter quasi iuuās pater:qui ligua osca teste Seruio lucetius dicitur. Vir.libro nono æneidos.Aliqui uero diem proprie significare deum contendunt:quod si sic esset a δέος:quod est timor:ut supra uidimus deduceretur. Et teste Prisciano in quinto tam masculini q̄ fœminini generis in singulari numero īuenitur:ex quo diminutiuum fit diecula.Teren.in Andria:Eo impudens non satis est:q; tibi dieculam addo pro dilatiōe aliqua temporis.In plurali uero semper masculinum īuenitur:& dicitur dies ferialium teste Varrone a ferendis in sepulchra epulis.

Diespiter cum.i.latino utrobiq;:&.t.exili scribitur:de quo uidimus in præcedenti dictione:quo sane uocabulo cum alii plures sint usi:tum Horatius in primo carminum: Nanq; diespiter igni corusco nubila uidens:plærūq; per purum tonantes egit equos uolucremque currum.

Digamma cū.i.latino & duplicato.m.scribitur:& significat bis aut duplex gāma:quæ tertia est alphabeti græcorū littera:unde.f.nostrum digamma uocabatur:quia figurā duplicis gāmæ detinebat.

Dynastæ cum.y.græco &.t.exili scribitur:dici potest latine potentes:quo uocabulo utitur nōnunq̄ Cic. & a δύναμι quæ est potentia deducitur.

Dindyma cū.i.latino seq̄nte.n.penultima cum.y.græco.& ultima cum.m.littera scribitur:mons ē Phrygiæ matri deum sacer:declinaturque tantummodo in plurali. Vir. libro ænei.ix.Ite per alta dindyma.

Dinocrates cū.i.latino:& absq; aliq̄ aspiratiōe scribitur:fuit Alexandri magni architectus:de cuius forma corpore & ingenio Vitrubius in proemio libri.ii.de architectura plura scribit:hic teste eodē Vitrubio Alexandro in Aegypto Alexandriā metatus est:& instaurationi templi ephesiæ Dianæ pfuit:idem teste Plinio libro.vii.naturalis historiæ imperatori Alexan.dixit.Ne quis ipsum alius q̄ Apelles pingeret q̄ Pirgoteles sculperet:q̄ Lysippus ex ære duceret.quæ artes pluribus inclaruere exemplis.

Diocles cum.i.latino &.c.exili hoc est absq; aspiratione scribitur:nomen est uiri proprium:qd̄ interpre

tari ualet iouis gloria: hoc est Διὸς quod est iouis: & κλέος gloria: hic teste Plutar. in uita Romuli Peparethius cognominatur & laudatur historicus.

Diocleus cum .i. latino & .e. exili scribitur: habetq; accentum in penultima: hoc est super .e. & fuit Orsilochi filius: ut in ea dictione uidebimus: hic teste Homero libro quinto ilia. habitabat in Phaera loco sane insigni: uir rebus omnibus ad uitam idoneis circũfluus: & genus ducens ab Alpheo fluuio: quod lib. xv. odyssea: idem poeta confirmauit Διοκλῆος πρὸς δῶμα υἱέος Ὀρσιλόχοιο τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα. Et interpretari ualet: Διὸς κλέος: hoc est iouis gloria.

Dion cũ .i. latino scribit: fuit syracusanus nobilis Hippatini filius: & utraq; Dionysiorũ tyrannide cõplicatus: Nanq; superior ille Dionysius Aristomachẽ Dionis sororẽ matrimonio habuit. Ex qua duos filios Hipparinũ & Nisaeum procreauit: Totidẽq; filias: unã noĩe Sophrosynẽ: alterã Aretem. Quarũ priorem teste Aemilio probo Dionysio filio eidẽ cui regnum reliqt nuptui dedit: Alterã ipsi Dioni: Hic pter nobilẽ propinquitatẽ & generosam maiorũ famã multa alia ab natura bona rerepit: ut ingeniũ docile comẽ: & ad optimas artes aptũ: magnam corporis dignitatẽ: magnas item diuitias a patre relictas: q̃s ipsi tyranni muneribus auxerat. Ideo a deo Platonẽ amauit: ut se eidẽ totũ traderet. Nec minus eo Plato delectaret. Is deinde a Dionysio filio Syracusis eiectus: Corĩthũ confugiens: fretus non tam suis copiis q̃ odio tyrãni maximo aĩo duabus onerariis nauibus quinq̃ginta annorũ imperiũ munitum q̃ngentis lõgis nauibus decẽ equitum centũq; peditũ milibus profectus: post diẽ tertiũ q̃ Siciliam attigerit: Syracusas introiit: & demũ fraude Callicratis cuiusdã atheniensis: qui cum eo ex Peloponneso uenerat interfectus est. Alter fuit Dion Prusaeus orator eximius: cui ob eloquentiã Chrysostomo cognomen fuit.

Diogenes cũ .i. latino scribitur: & dicitur quasi Διὸς: hoc est iouis genus: fuit teste Diocle sinopaeus icesii mensarii filius: quem fugisse aiunt: cum pater eius publice mensam haberet: ac falso pecuniam signaret Eubolides uero in libro de Diogene dicit ipsum hoc fecisse. s. monetae falsam signationẽ. Alii putant eũ sponte patriam reliquisse. Hic ueniens Athenas: ibi Antisthenem competiit: a quo cũ non reciperetur in disciplinã: nam statuerat neminẽ recipere: pseuerantia illum uicit. Palliũ primus duplex habuit secundum aliquos: & peram in qua cibos ferebat: Omniq; utebatur ad oĩa loco: & prandens: & dormiens: & loquens. Cũ scripsisset cuidã ut sibi cellam pararet: faciẽte id illo tardius: doliũ pro domo habuit. Aestate in feruida arena se uolutabat: hyeme coopertas niue statuas amplectebatur: parãs se his modis ad laborum tolerantiam. Idem quum uidisset puerum concaua manu bibentem abiecit uile uas: quod hẽbat dicens puer me uilitate superauit. Idem cum alium uidisset puerum perfracto uase pane concauo lenticulam suscipientem: abiecit catinum. Dicebat omnia esse deorum: & sapiẽtes deorum amicos: huius disceptationes cum Aristippo descripsit Horatius epistola decimaseptima. Inerat illi teste Laertio suauissimus sermo: acerq; in despiciendis aliis. Nã scholam Euclidis dicebat esse bilem Platonis: auditoriũ consumptionẽ: dionysia certamina: magna miracula stultorũ: Oratores ẽ turbe ministros. grammaticos admirari se dicebat: qui cum Vlyxis mala requirerent: sua ignorarent: musicos mordebat: q̃ cũ lyrae chordas aptarent: animi inconcinnos motus haberent. Mathematicos carpebat: q̃ solem: lunam: & sydera intuerentur: quae uero erant antẽ pedes non curarent: oratorem itidem: q̃ studerent iuste dicere: non ãt facere. Et alia complura: quae longum esset referre: huic ad solem sedenti: cum diceret Alexander: pete quid uis: ait noli mihi umbram facere. Et fama fuit referente Laertio Alexandrũ dixisse se uelle eẽ Diogenem nisi esset Alexander. Hic deinde cum in Aeginã nauigaret: a piratis cõprehensus fuit: quorũ princeps fuit Cerpalus: & Cretam deductus est: ut uenderetur. Cum ãt interrogaretur quid sciret agere: dixit se scire uiris imperare. Atq; ad p̃conem inquit praedica quisnam dominũ sibi uult emere. Sedere prohibitus: inquit nil refert: nam pisces quomodocunq; iaceant emuntur. Et cum uideret corinthiũ quendam p̃clara effigie: & habitu ingenuo Xenidem nomine: inquit huic me uẽde: hic domino indiget: eum digito denotans. Quem Xenides audito & inspecto uiro libentissime emit. Et eum Corinthũ secũ adducens: filiis suis praeceptorem dedit: & omni praefecit domui: Ille autem Xenidi eum sibi parere oportere: quanuis esset seruus: quum & medico & gubernatori quanuis seruis saepius pareatur: Cuius clarissima praecepta ita cõprobauit Xenides: ut saepe diceret bonus daemon domum meã intrauit. At ipsius Xenides filios teste Eubolo in libro qui inscribitur Diogenis uenditio: post reliquas disciplinas: docuit equitare: arcus intendere: fundas rotare: atq; iaculari: in palaestra tum eos exercebat: gratia tantum roboris comparandi & bonae ualitudinis. Tenebant pueri multa ex poetis & aliis. Tum ex ipso memoriter omnem illis Diogenes rationẽ doctrinae: ut facile memoria tenerent breuiter collectam ssimulabat. domi eos ministrare docebat: leui contentos cibo: ac uili pane & aqua: ad cutem illos tondere faciebat: dedecebatq; incompositos: ad uenationes aliquando exercebat. Et quum teste Cleomene in libro de pedagogis necessarii illum redimere uoluissent: fatuos appellauit: dicens leones nutrimentum non esse seruos: sed illos magis leonum. Senuit apud Xenidem: ut Eubolus retulit: obiitque annorum nonaginta: & a filiis Xenidae sepultus fuit: quum multi alii eius corpus postulassent. Sed de illius morte uariae fuerunt sententiae: illa tamen magis approbatur: quod desiderio migrãdi uita continendo spiritum animã exhalarit: De illius sepulchro i dictione Cynicus uidimus. Illius ciues aereis eum statuis honorauere: ita subscribẽtes: Senescet tempore quidem hoc aes: sed tua sane Diogenes gloria obsolescet saeculis. Nã uitae gloria mortales illustrati per te sunt: facilemq; uiuendi gloriam praetulisti. ferunt quidam dialogos illum fecisse nonnullos: tragoedias septem: & alia pauca. At satyrus quidem affirmat non esse eas Dio

genis. Fuerunt Diogenes quinque. Primus apoloniates physicus eloquens sapiens & Anaximenis audi-
tor: fuitq; tpibus Anaxagoræ. Secundus sycionius: qui peloponesiaca scripsit. Tertius hic. Quartus stoi-
cus ex seleucia: qui babylonius ob uicinitatẽ dictus fuit. Quintus tarsensis quæstionum poeticarũ scrip-
tor: sed de quo intellexit Iuuenalis in satyra quæ incipit. Oĩbus in terris: quum dixit Diogenẽ hominũ
errores semper deflere consueuisse: cum Democritus contra soleret semp ridere id dubium facere po-
test: q apud auctores græcos de cynico nusquam comperi: & forte stoicus fuit.

Diomedes cũ. i. latino scribit̃: fuit rex Aetoliæ: Tidei & Deiphiles filius: a quo cum apud Troiam uictus
fuisset Aeneas: uocauit illũ apud Vir. li. æneidos. i. fortissimũ danaum. Nã ut dicunt poetæ Aeneã pere-
misset: ni Venus mater se illius ictibus opposuisset: quæ ab illo uulnerata dicitur ut late rettulit Home-
rus libro. v. iliados: quod apud Virgilium libro. xi. æneidos. Diomedes ipse fassus est: cum ait.

Hæc adeo ex illo mihi iam speranda fuerunt
Tempore: cum ferro cælestia corpora demens.
Appetii: & Veneris uiolaui uulnere dextram.

Veꝝ cum post captã Troiam ad propria rediret: compissetq; Aegialem uxorẽ hortatu Naupli patris
Palamedis Cylleboro filio Stheneli hæsisse: uel uerecundia concitus ut quidam ferunt: uel qa ab ea re-
ceptus non fuerit: ut alii asserunt nauigio ductus secessit in Apuliã: ubi teste Festo cũ Dauno regni par-
tem sortitus est: dicente ẽt Oui. li. fastorum. iiii. Et genus oenidum appule daume tuum. Nã Oeneus Ti-
dei pater fuit. Tandẽ excedens Italia Diomedes in insula propinqua: quæ ab illo diomedea dicta fuit se-
pultus est. Alter fuit diomedes truculentus rex thracum: qui equos suos aduenarum carne ĩ Tyrida op-
pido depascebat. Sed tandẽ ab Hercule mactatus iumentis suis in pabula datus est dicente hæc Seneca
in Hercule furente: Suisque regem pabulum armẽtis datum. Ouidius uero libro. ix. metamorphoseos
dixit Herculem diomedem mactasse & equos Vnde apud eum dicebat Hercules.

Quid q Thraces equos humano sanguine pingues:
Plenaq; corporibus laceris præsepia uidi: Visaq; deieci: dominumq; ipsosq; peremi.

Sane id quoq; ultra reꝝ historiam aduertendũ est oĩa nomina græca in es terminata: quæ genitiuum p
plenam elocutionẽ: hoc est absq; synere si in eos mittunt: cũ in illo fit synerefis: In us genitiuũ terminat
ut Diomedes huius diomedeos & per synæresim huius Diomedus: similiter huius Demosthenes: & p
synerefim Demosthenus: faciunt datiuum deinde in ei diuisas syllabas: & p synæresim in diphthõgo cõ-
iunctas: ut Diomedei & p synæresim diomedæi cũ diphthongo: similiter demosthenei diuisis syllabis:
& p synæresim demosthenæi cũ diphthongo. Accusatiuũ plena elocutione in ea mittunt: ut diomedea
demosthenea: q̃ duæ uocales p synere sim in unã. e. cõuerterunt. Nã apud græcos transferuntur in. η. sa-
ne litterã nos. e. trãsferimus: ut demosthenea: & p synere sim apud græcos Δημοσθένη. Hos demosthe-
ne dicimus similiter: diomedea: nos p synæresim diomede dicimus: quod Virgilius teste Seruio obser-
uauit: cũ ait libro. xi. Vidimus o ciues diomede arguaque castra. Nã si diomedem cũ terminatione ĩ. n.
dixisset: nec latinũ protulisset: nec græcum: nec uersus staret: cum nũq̃ ecthlipsis per. n. litteram fiat. Sin
uero cum. m. dicat diomedem: latinus accusatiuus est: & stat uersus: quia fit ecthlipsis: ut multum ille &
terris. Sed obstant teste Seruio antiqui textus: qui diomede cum solo. e. habẽt: quod rectissime stare po-
test seruata declinatione græca: cuius Virgilius sæpissime obseruantissimus fuit.

Diomeda cum. i. latino: & absque aliquo diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro. ix. iliados Phor-
bantis filia: quam lesbo Achilles dum esset in bello troiano adduxerat. hæc eodem teste post ablatã ab
Agamemnone Briseida cum illo dormire consueuerat.

Dyomeropus cũ. y. græco & o. ante. p. scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados: Adrasti pater & Amphii.

Dione cum. i. latino scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia una ex nymphis filia Oceani & Tethyos
quæ teste Seruio cum puella esset formosissima a ioue dilecta & compressa fuit. illique Venerem pepe-
rit. Idem Homerus libro. v. iliados confirmare uidetur: cum illo referente Venus eam matrem semper
appellet: atq; itidem illa Venerem filiam. Sed id confundentes poetæ pro Venere sæpe eam posuerũt
dicente Ouidio libro fastorum. v.

Hyppolite fœlix uelles coluisse dionem.
Cum consternatis diriperetis equis.

Et a dione dionæus cum. æ. diphthongo deducitur. Virgilius in bucolicis. Ecce dionei processerit cæsa-
ris astrum: & Vir. li. iii. æneidos. Sacra dionææ matri. i. Veneri.

Dionysius prima & ultima cũ. i. latino: ante penultima uero cũ. y. græco scribitur fuit Bacchi propriũ no-
mẽ: & cõpositũ ex dios & nysa urbe inter Arabiã & Aegyptũ: q̃si iouis nysius. Nã ut ait Diodorus sicu-
lus libro historiaꝝ quinto: Barbari quidẽ huius sibi dei genus uẽdicauere: ut ægyptii: qui illũ Osiridem
deũ suum fuisse asserũt: quem & oẽm circuisse orbem: & docuisse plantare uites: & uini repertorẽ fuis-
se dicunt: atq; deinde a græcis dionysiũ uocitatum: Indi similiter apud senatũ fuisse cõtendunt. Sed græ-
ci ex Semele filia Cadmi natum dicunt: quæ cũ ex ioue pregnans esset: rogauit illum ut secum prout cũ
Iunone assueuerat coiret: Iuppiter maiestate dei assumpta cum tonitribus ac fulgure ad eam descendit
illa uero p̃gnans: Cum neq; tonitrui neq; fulguris uim ferre posset filiũ aborsa igne expirauit. Infãtem
Iuppiter Mercurio dedit ad antrum Nyie urbis ut dixit Homerus in hymnis quod inter Arabiam ni-
lumque est deferendum: a nymphisque omni studio curaq; educãdum: unde a ioue nysaq; Dionysium

dixerunt. Itaq; nutritū a nymphis aiunt: uini uineæq; extitisse auctoré. Orbem quoq; ferme pambulan
tem: multas regiones addidisse domesticas: ac pterea maximis apud oés honoribus celebratū: nā quoꝝ
regio uites ferre non posset: potū ex ordeo docuisse conficere non multū a sapore uini distanté. Addūt
& teste pfato Diodoro illū peragrādo orbé exercitum secum duxisse non tantū uiroꝝ sed etiā mulieꝝ.
Vnde & multis græcis urbibus triennio bacchides mulieres conueniūt: apud q̄s de more uirgines thyr
sum ferunt in honoré dei bacchantes: eiq; p coetus sacrificantes: postremo memoriā menadum q̄ ferū
tur: illi deo astitisse hymnis & cantu renouāt. Sustulit eodem auctore Diodoro & oés impios q̄ in orbe
erant: sed maxime Pentheū atq; Lycurgum: dicitur ēt primus boues ad iugum iūxisse: quoꝝ opera ube
riorem & nitidiorem frugē semina produxisse: q̄ ex re illū cum cornibus poetæ fixerunt: ferunt & illū
deliciis deditū molli corpore ac p cæteris decoro: traduntur & musas uirgines cū eo pfectas doctas psal
lere: & bonis artibus eruditas: quibus deus ipse oblectabatur: secutusq; est illum Silenus pedagogus illi
us ac nutritor: optimorumq; institutor studioꝝ. Plurimum Dionysio ad uirtutem & gloriam resq; belli
cas profuit: armis bellicis. i. pugna utebatur: & pardalorum pellibus pacis tpe & diebus solennibus: ue
stes gerebat floridas delicatas atq; molles: & multa de illo Diodorus diuersis ī libris prosequtur. Sed hæc
tantū tetigit: q̄ a poetis nostris tangi non consueuerunt. Alius fuit Dionysius Siciliæ tyrannus: qui syra
cusanus cognominatus est: cuius quidem origo ab historicis: quos legi subticetur: hic teste Cornelio ne
pote manu fortis & bello peritus fuit: & id quod in tyranno nō facile reperitur minime libidinosus: nō
luxuriosus: non auarus: nullius rei deniq; cupidus: nisi singularis perpetuiq; imperii: obeāq; rem crude
lis. Cuius filius similiter Dionysius in tyrannide successit uir omni turpitudine repletus: qui tandē teste
Cicerone li. iii. quæstionū tusculanaꝝ Syracusis pulsus: Corinthi pueros docuit: sicq; imperio carere nō
potuit: de quo Ouidius libro. iiii. de ponto ait.

Ille syracusia modo formidatus in urbe. Vix humili duram reppulit arte famem.

De quo Iustinus li. xix. sui epitomatis tractauit.

Dipelus cum. i. latino & unico l. scribitur: fuit Scyli frater: & ambo teste Pli. in creta isula geniti medis im
perantibus: hoc est prius q̄ Cyrus in persas regnare inciperet Olympiade circiter quinquagesima. ii. eo
dem Pli. teste primi omnium marmore sculpendo inclaruere.

Dipsas cum. i. latino sequente. ps. scribitur apud nos dicitur sitis: & ponitur a græcis & latinis pro serpēte
e genere aspidum: cuius morsu incredibilis inducitur sitis. Vnde Lucanus li. ix. In mediis sitiebant dipsa
des undis: de quo plura habentur in eodem libro.

nO

Diphthongus prima cum. i. latino: sequens cum. ph. & . th. aspiratis scribitur: & est diphthongus duaꝝ uo
calium uim suam seruantium in eadem syllaba complexio: ut æs: præs: & similes. Nam si iudex aut uo
lo dicimus: cū nec. i. in prima nec. u. in secunda sonū suum conseruet: diphthongū non fecimus: & cōpo
nitur diphthongus ex dis qđ nobis dicitur. & φθογγος qui uocalis est sonus: Sunt igitur latinæ eloquē
tiæ diphthōgi quattuor: quibus nostri auctores in scriptura nostra usi sunt. uidelicet au. æ. eu. œ. pter nō
nullas græcas: quas quinq; scripserunt: ut in pceptis ostendimus: ex barbaris uero acceperunt: nonnulli
poetizantes ai. ut Cainaldus raimūdus Aimo. Itē uo: ut Voldericus. Itē ui: ut Vihelmus Vido: q̄bus mo
derniores. g. pponere consueuerunt: ac dicere Guihelmus Guido: sed his omissis solū ad eas: q̄bus antiq
poetæ linguæ nostræ patroni utuntur: redeundū duximus. Ex illis igit quattuor hæ duæ. au. eu. nullā in
scribendo ambiguitatē ingerunt: sed litteris suis ut proferuntur: sic quoq; & scribuntur. Sed id sane du
bium nōnunq̄ efficit: qđ diphthongus in illis litteris aliq̄do esse uidetur cū diuisæ sint & seperatæ sylla
bæ: nec ulla mihi est diphthōgus: ad qđ utiq; discernendū hæc subiici regula ualet: Vbicūq; a. uel. e. in oī
bus ante us finalē reperiunt: fere ubiq; a. & . u. uel. e. & . u. ab inuicē sunt diuisæ: ut Nicolaus: Archelaus: a
lueus: cæreus. excipiunt in latinis dictionibus laus: fraus: heus: in q̄bus diphthongus est. In græcis uero
dictionibus nonnunq̄ mutatione illoꝝ in similibus dictionibus diphthongos in fine habemus: ut Or
pheus. Virgilius in bucolicis: Orpheus in siluis: inter delphinas orion. Simili mō Tydeus. Et hæc de au
& eu diphthongis dicta sufficiant. Porro de. æ. & . œ. diligentius disserendū est. Nam cū hæ diphthongi
prolatione discerni neq̄ant: scribuntur. n. & non nisi sono ipsius. e. proferuntur: difficultatē nō paruam
q̄doq; cum in scriptura hoc est q̄do scribi diphthongus: uel non scribi debeat: tum ēt in tpe ingerūt: hoc
est an longæ sint uel breues esse possint. Sed de scriptura primitus prosequentes de tpe in fine tractatu
s huius disseremus. Oīs igitur. æ. diphthongus aut principalis est dictionis syllaba: ut æquor: aut finalis
ut musæ: aut media ut coætus. De principali uero & media hoc est diphthongo signari habent: genera
lis regula dari nō potest. At de finali quoq; regula datur. Oīs genitiuus singularis nominis in prima de
clinatione: datiuus singularis & nominatiuus: ac uocatiuus pluralis. æ. diphthongo terminantur. Quæ
sane regula nunq̄ falit: & hæc de. æ. diphthongo at de. œ. hoc quoq; generaliter ānotari potest. Nullam
sane: dictionem. œ. diphthongo scriptura recta aut probatione terminari posse: sed supra in medio: aut
principio dictionis compiri. De q̄bus diximus cum generalis regula dari non possit: latinas quasdam di
ctiones per alphabetū annotabimus: quæ in initio uel medio suo ordine diphthongantur. Nā græcaꝝ
quoq; dictionū orthographiā in toto nostro uolumine explicabimus. Nec ex græcis hoc ī loco nisi pau
culas illas tantūmodo contingemus: quæ in frequentiori latinorum usu habentur. Ae diphthōgus an
te. a. in latinis dictionibus comperi non potest. In græcis uero reperitur: ut æs: quod nomen est propri
um fluuii: ut supra uidimus: similiter ante. b. & . c. eadem diphthongo non utimur. Nec ante. f. reperitur

Non etiam ante.h.i.K.& p.nec etiam ante.o.in latinis dictionibus illá habemus.In græcis uero utimur Aeolus:& ab eo descendentia.At ante alias litteras comperiri ualet:ut per ordinem ostendemus.

Aedes cum.æ.diphthongo scribitur:& ab edo uerbo:quod sine diphthongo est teste Varrone & Seruio trahitur:eo q in illa sacrificantes edere consueuerint.Nam teste Seruio super secundum georgicorum quædam sunt nomina quæ in initio diphthongantur:& a uerbo non diphthongato descēdunt:ut ædes & æsculus:quæ cum.æ.diphthongo scribuntur:& ab edo uerbo.cuius prima breuis est:& sine diphthōgo scribitur:descendunt.Similiter cælatum quod est absconditum cum.æ.diphthongo scribi dicit:& a celo celas sine diphthongo asserit deriuari.Significat autem ædes in singulari templum:ut Cicero Philippicarum libro primo ex eo inquit die quo in ædem Telluris conuocati sumus:in quo templo quantum in me fuit ieci fundamenta pacis.In quo templo dixit id est in qua æde Telluris:& fere semper cū adiectione profertur:ut in æde Iouis·Mercurii:Mineruæ:in æde Concordiæ:Telluris:Honoris:Virtutis in æde sacra.At in plurali secundum adiectionem·& priuatá domum significat:& templū:ut ædes meas ædes Marcelli nō aliter quam pro domo mea:& domo Marcelli accipere possumus:etiá si egregias aut pulchras ædes:aut absolutæ ædes nos dicimus domum tantummō designare solemus:Vt Vir. libro georgicorū primo: Mane salutatum totis uomet ædibus undam.Si uero addimus aliquid ad religionem spectans:ut si in plurali etiam dicimus sacras ædes:aut deorum ædes:aut nympharum ædes: templa plura annotamus.Lucretius de Ioue loquens sic ait:Ipse suas ædes disturbat:quod perinde ē ac si dixisset:Iouis diuersas ædes.Horatius uero in tertio carminum:pulchre significauit dicēs:Delicta maiorum immeritus lues Romanæ donec refeceris ædesque labētes deorum & foeda uirgo simulacra fumo.Quare dixit Paulus iurisconsultus titulo de ruina incendio & naufragio ædiū appellatione oēs species ædificii continentur.Sane edo uerbum a quo deductam ædem diximus:sine diphthongo scribi notauimus.siue græcum illud sit:& tunc idem quod comedo significat:siue latinum esse dicatur:& tunc ex e p̄positione & do componitur:nec comedere sed extra dare siue præbere designat.Vnde libros edere dicimus cum illos publicamus.

Aeditui simili modo scribitur:& ab ædibus sacris quas tuentur appellati sunt:non a priuatis.

Aeditimus cum.æ.diphthongo scribitur:& cum.m.ãte us scribitur:uerbum quoq latinum est teste Gellio libro.xii.noctium atticarum:& uidetur ea forma dictum qua finitimus & legitimus.Et is dicitur qui ædibus præest:sicut claustritimus a Prothesilao dictus est qui claustris ianuæ præest.Vnde in exemplaribus fidelissimis.M.Tullii in Verrem scriptum se inuenisse dixit Gellius æditimi:custodesque mature sentiunt:licet in uulgaribus libris æditui comperiri dicat.Et inde uerbum æditimor.Pomponius in atellana:Qui postquam tibi appareo atq æditimor in templo tuo.

Aedituentes:Lucretius teste Gellio libro.xii.in carmine suo pro æditius appellat.qui illis curādis præpositi erant:q a priuatis.Vnde Pomponius iurisconsultus de origine iuris inquit:Aediles duo ex plebe cōstituti sunt qui ædibus præessent:in quibus omnia scita sūt plebs deferebat:& ab eo deriuata eodē mō scribuntur:ut ædilitas:ædilitius.& similia.

Aedifico & ædificium simili modo scribuntur.

Aeger cum.æ.diphthongo scribitur.& ab ago uerbo cata antiphrasim deduci perhibetur:eo quod ægrorum sit actione uacare:uel potius ab eo quod acrius agit ex infirmitate.Quin & ab eo descendentia simili modo scribuntur:ut ægroto ægrotus ægritudo.

Aedepol cum.æ.diphthongo scribitur:& aduerbium est iurandi:quasi per ædem Pollucis.

Aegi cum.æ.diphthongo scribitur:& est præteritum ab ago formatum.[1]

Aemulor cum.æ.diphthongo scribitur:& ab amo oriri:ac ab eo primam uocalem diphthongi trahere phibetur:quod sane.iure factum uidetur:quum pro amare ponitur:Sed cum pro inuideo uel sequor poni dicitur:cata antiphrasim ab amo deriuatur.

Aeneus cum.æ.diphthongo in prima scribitur:& ab ære trahitur:de quo in sua dictione uidebitur.

Aenū diphthongū similiter exigere posse uidetur:quia ab ære mō consimili deriuatur:Sed diuisis litteris semper a nostris poetis & tota p̄fertur:Horatius:Sub noctē gelidam lignis calefactat ænum.[2]Nāq uas est æreum in quo aqua calefieri seu bulire dicitur.Virgilius libro georgicorum secundo:Aut foliis undam tepidi despumant aheni.Quod Gellius per interpositam aspirationem uidelicet aheni a Virgilio emendatum fuisse refert:ut in sequentibus uidebimus:cum de media aspiratione uidebimus.

Aequus.i.iustus & planus cum.æ.diphthongo scribitur:& ut quidam perhibent ab aquæ similitudine tractum fuit:eo q elementum illud supra cætera æquam habere superficiem uideatur.Vnde æquitas æqlitas & æquo æquas uerbū:atq ab eo composita cum diphthongo scribuntur:ut æqueparo:equiualeo.& similia.At equus quod animal est absq dubio sine diphthongo prorsus scribitur:

Aequor cū.æ.diphthongo scribitur:& modo consimili ab aqua originem ducit:Sed teste Varrōe p̄pterea p.æ.diphthongū notatur:qđ æquam habet superficiē.Vnde dicimus æquora campi:& æquora ponti.

Aequinoctium cum diphthongo.æ.scribitur:quia ex æqualitate noctium dicitur.

Aero æras uerbum cum.æ.diphthongo scribitur.& ab obliquis eius nominis:quod est æs æris descēdit.Vnde etiam est aliud uerbum subæro subæras:quod simili modo cum.æ.diphthōgo scribitur.Persius in satyra Vatibus hic mos est inquit.Nequa subæraro mendosum tinneat aurum.

Aerariū cū.æ.diphthōgo scribit:& est æris repositoriū:hoc est nūmorū simulq regū p̄ciosarū atq opum:

de quo late in dictiõe Roma uidebimus. Et ĩde ærarii tribuni: q teste Festo a tribuẽdo æri sũt appellati.

Aeripes licet ab eo quod est aer & pes cõponatur: a Virgilio tamen illud .a. & illud .e. in diphthongo coniunguntur: cum ait libro æneidos. Fixerit æripidem ceruam: licet aut erymanthi.

Aes æris cũ .æ. diphthõgo scribit: qd' M. Varro abesse: alii ab auri similitudĩe dictũ putãt. Nõnulli a græco αια: qd' est terra. Sed a quouis hoꝝ oriat: liquet quod ab eo primã uocalẽ diphthongi contraxit.

Aestas & æstus: æstiuusq; & uerbũ æstuo cũ .æ. diphthõgo scribuntur: & ab areo ueniunt: a quo primam diphthongi uocalẽ assumunt. Accipit tamen aliquando æstas pro uere: ut Virgi. li. georgicoꝝ .iii. Incipiens tabulis edico ĩ mollibus herbas carpere oues: dum mox frondosa reducit æstas. Sane æstus: q a cõmotionem quandam inducit factum fuit: ut etiam commotionem quandam aquarum designaret.

Aesculus cũ .æ. diphthõgo scribit: arbor ẽ glãdifera cuius fructu cũ in prisca ætate hoĩes uescerent: ab edo qd' est comedo: licet sine diphthõgo primã hẽat & breuẽ deducit: ut supra uidius in dictione ædes.

Aetas æternus & æternitas cũ .æ. diphthongo scribunt: & oriri ab æuũ Apulegius grammaticus attestatur & per sincopam dicitur ætas quasi æuitas.

Aeuum cũ .æ. scribi in dictionibus græcis ostendimus: atq; teste Apulegio ab αιων latini traxerunt .u. quoque interiectantes hiatus causa.

Amœnus cum .œ. diphthõgo in penultima scribitur: & teste festo ab amando deducitur. Vnde amœna inquit loca sunt quæ ad se amanda alliciant. Seruius uero ab a quod est sine: & mœnio quod est munio & fructum capio: qui locus est iucundus: & sine fructus captione.

Arcæra cũ .æ. diphthongo scribit: & ab arca deduci uidetur. Nã lex erat .xii. tabulaꝝ in hæc uerbã. Si ĩ ius uocat: si morbus æuitasue uitiũ extitit q ĩ ius uocabit iumẽtũ dato: si uolet arcærã sternito. Et subdit Gellius li. xx. noctiũ acticaꝝ: iumentũ quoq; nõ id solũ significat qd' nũc dr: sed uectabulũ ẽt qd' adiunctis pecoribus trahebat' ueteres nostri iumentũ a iungẽdo dixerunt: arcæra ãt uocabat' plostrũ tectum undiq; & munitũ quasi arca qdam magna uestimentis instrata q̃ nimis ægri aut senes portari cubãtes solebãt.

Bælua cum .æ. diphthõgo scribitur: & ut quidam ferunt a uastitate: alii a ualentia: alii a balatu deriuatum existimant: itaq; a quocunque sit a principali primam uocalem traxit.

Blæsus cũ .æ. diphthongo scribit: & a blactero natũ ferũt: de quo supra in dictione blacterare diximus.

Cæcus cum .æ. diphthongo in prima scribitur: dicitur quasi ceptus oculis: uel ut alii uolunt quasi carens luce: atque ideo per .æ. diphthongo notatur.

Cædo ꝓ incido qd' in ꝑterito facit cecidi p .æ. diphthongũ in ꝑsenti scribitur ut a cedo alio uerbo differat qd' est locũ do. & in ꝑterito facit cessi: & licet teste Prisciano lib. i. diphthõgus in ꝑsenti uerbo posita nũq in ꝑterito cõmutetur: ut hæreo hæsi: audio audiui: mœnio mœniui: excipitur cædo qd' in ꝑterito absq; diphthõgo facit cecidi: & ipsã .e. corripit atq; penultimã producit: ut in seqntibus uidebimus. Sane cedo qd' ponit' pro dic qd' absq; diphthongo scribit' & primã hẽt breuẽ. Iuuena. in satyra: Credo pudicitiam: post minor ẽ credas aliã: cedo si breui parui Sortita ẽ lateris spaciũ breuiorq; uidetur Virgine pigmæa.

Cælo pro sculpo qdã latinũ esse uolunt: & cũ .æ. diph. scribi ut differat a cælo qd' est abscõdo: & sine diphthongo scribit'. Alii uero a græco qd' est κοιλον: & significat cõcauũ deriuari uolũt: q a. s. id necessario i sculptura exigit': & ob id cũ .œ. diph. scribi uolũt: ut supra uidimus in dictione cœlũ cũ .œ. diphthongo.

Cælum similiter cũ .æ. diphthongo plures scribunt: & dictũ aiunt eo q sit cælatũ. i. syderibus sculptũ. Varro aũt de lingua latina scribit cælum dictũ a cauo: quod si a græco quod est κοιλον intelligere uolunt: cũ œ. diphthongo scribi debet. Sin uero a latino uerbo cum .æ. diphthongo scribendum est.

Cælsus cum .æ. diphthongo scribitur: & a cælo dictum asserunt. i. altus & sublimis.

Cælebs cum .æ. diphthongo scribitur: & is est teste Prisciano qui cælestẽ uitam ducit: ubi .b. pro .u. cõsonante in ultima apponi dicit: q a .u. cõsonans ante aliã consonantẽ locari non põt. Simili mõ Festus cælibẽ inquit dictũ existimant: qd' cælo dignã uitã agat: in quo sane hi nõ significationẽ expssisse uident': sed etymologiã eo mõ quo apud Quintilianũ li. i. de institutiõe oratoria ingeniose inqt uisus est Caninius cælibes dicere ueluti cælites qd' onere grauissimo uacãt: idq; græco argumẽto innuit ηιθεους enĩ eande causam dici affirmat. Nec cedit modestus inuentiõe. Nã q a cælo Saturnus genitalia absciderit hoc noĩe appellatos q uxore careãt ait. Itaq; ut ex auctoribus cõcæpimus cælebs tamen q caruit ſp uxore: q̃ q nũc caret. Vnde cælibatus. Plautus in cassina: Sed utrũ nũc te cælebẽ esse magis libertũ an maritũ seruum ætate degere. Idẽ in mercatore: Si quẽ inqt scribimus seu maritũ seu hercle adeo cælibẽ scortarier. Horatius epistola. i. Nil ait esse prius melius nil cælibe uita. Si non est iurat bene solis eẽ maritis. Suetonius in Galbæ uita: Veꝝ amissa uxore Lepida duobusq; ex ea liberis mãsit in cælibatu: neq; sollicitari ulla cõditione amplius potuit: ne Agrippinæ qdẽ uiduitate morte Domitii: quæ maritũ quoq; adhuc necdũ cælibẽ Galbã abeo oĩbus sollicitauerit modis. Itẽ in Claudii uita: Cõfirmauitq; ꝑ concione apud ꝑtorianos quoniã sibi matrimonia male cederẽt: ꝑmansurũ se in cælibatu: ex qbus oĩbus & q̃plurimis exẽplis constat cælibẽ & maritũ relatiua eẽ: ut apud Quintilianũ: nam clarus an obscurus magistratus an priuatus: ciuis an peregrinus: liber an seruus: maritus an cælebs: parens liberorum an orbus sit.

Cæpe cum .æ. diphthongo scribitur: & a capitis magnitudine ductum dicitur. Vnde primam uocalẽ diphthongi teste Apulegio assumpsit.

Cæpi præteritum eius uerbi quod est capio cum .æ. diphthongo scribitur: quin & alia ab eodem præterito descendentia uel composita: ut cæptus: incæptus: decæptus: præceptor: & similia: quæ a præsenti

eius uerbi primam diphthongi assumunt. At coepi cum .oe. diphthongo a coepio uerbo formatur: quod apud antiquos erat in usu: & incipio designabat.

Caera cum .ae. diphthõgo a nostris scribi consueuit: q̃q̃ graecum sit: & secundum graecam orthographiam absq; diphthongo scribi debeat: ut supra in dictione aethica late uidimus. Alii uero latinum putant: & a careo deduci uolunt: eo q; melli careat perfusione: & ob hoc cum diphthongo scriptari asserunt.

Caesaries cum .ae. diphthongo scribitur: & a creba caesione deducitur.

Caesar cum .ae. diphthongo scribitur: & a caedo uerbo deducitur: hoc est a caesa matris aluo. Nam teste Plinio li. vii. naturalis historiae. Qui primus in ea familia sic dictus est excaeso utero sic tractus fuit. Itaq; caesus caesura caesarianus caesarius caesones: & similia cum .ae. diphthongo scribuntur. Sane teste eodem Plinio & in eodem libro animi uigore praestantissimus. C. Caesar dictator fuit. Et ut pergit nec uirtutẽ cõstantiamq; nunc commemoro: nec sublimitatem omnium capacem: quae caelo continẽtur: sed propriũ uigorem: celeritatemq; quodam igne uolucrem: scribere & legere simul dictare: & audire solitũ accepimus. Epistolas uero tantarum rerum quaternas librariis dictare: aut si nihil aliud ageret septẽas dictare. Idem signis collatis quinquagies dimicauit. Nam praeter ciuiles uictorias undecies centum & oonaginta milia hominum occisa praeliis ab eo non equidem in gloria posuerim tanta etiam coacta humani generis iniuria quod ita esse confessus ipse est bellorum ciuilium stragem non prodendo.

Caeter caetera caeterum cum .ae. diphthongo scribi consueuerunt: & ab alter altera alterum deduci quidã putant. Alii uero sine diphthongo scribi uolunt: & a graeco trahi asserũt: quod est ἕτερος ἑτέρα ἕτερον in quibus cum apud antiquos graecos aspiratio in uersu scriberetur: quae similitudinem nostri continet putauerunt quidam .c. nostrum esse & caeter caetera caeterum traduxerunt: uel ut alii dicunt secundũ literaturam graecam in masculino caeterus quod in usu non est.

Caemeus cũ .ae. diph. a multis scribit̃: & claritate mẽtis dictũ phibẽt: ab aliis uero q̃si caeli mens interp̃tat̃.

Coenum cum .oe. diphthongo ex deriuatiõe Prisciani scribitur: quia a uerbo κοινῶ quod est inquino trahitur: ut supra uidimus cum de syllabis in .b. tractaremus.

Coepi uerbũ defectiuum: uel ut alii dicunt praeteritũ huius uerbi coepio: qd' tã nõ nisi in p̃terito est in usu & p̃incipio & icoepi capit̃: cũ .oe. diphthõgo scribit̃. Sane futuṛ tp̃s teste Festo protulit Cato cũ inquit: Coepiam seditiosa uerba loqui. Et p̃git Festus inuenit̃ quoq; apud maiores & infinitiui modi coepere.

Faecundus cum .ae. diphthongo scribendum dicunt: & a facio originem duci uolunt: eo q; faciat fructum. Alii tunc tantum diphthongum scribendam asserunt: cum de sensibilibus dicitur. Cum uero ad insensibilia fertur: differentiae causa carere diphthongo.

Faex cum .ae. diphthongo auctore Prisciano scribitur: quod ideo fit teste Apulegio grammatico: ut in datiuo dissideat a praeterito uerbi facio: quod sine diphthongo scribitur feci.

Fraegi praeteritum deductum a frango: cum .ae. diphthongo scribitur.

Fraetus pro sustẽtatus cũ .ae. diph. scribi dixit Apulegius: ut in obliq̃s differat a freto: qd' mare designat.

Fraenum cũ .ae. diphthongo scribitur: & a frangendo equoṛ aut aliorum animalium ora deducitur.

Fraesus cum .ae. diphthongo sequente unico .s. scribitur: a frangendo similiter dictum uolunt quasi fractus sit: unde faba fraesa .i. fracta.

Foelix cum .oe. diphthongo scribitur: & ut quidam putant a foenus deducitur: conuersione .n. in .l. q̃si beatus: hoc est diues & foenere plenus: qui foelix est esse dicatur. Vt uero in antiquis ĩscriptionibus prospeximus semper sine diphthongo scribitur.

Foedo cũ .oe. diph. scribitur: & ut q̃dã putãt ex foras & edo: qd' est manifesto cõpositũ: & in diphthõgũ redactũ fuit: eo q; oĩa foeda siue animi siue corporis foras edant̃: unde apte Vir. ĩ. vii. aeneidos: Impulerat ferro argolicas foedare latebras. q̃uis Seruius lacerare exponat: ego foras dare .i. aperire interp̃tare & manifestare. Rursus & foedũ Seruius ipse aliq̃do crudele dixit apud Virgiliũ & Salustiũ significare: nõ turpe: Sanguine foedantẽ quos ipse sacrauerat ignes. & Salustius foedi oculi: qd' ego ex secũdaria quadã significatione posse fieri: ut in multis aliis nõ cõtenderim. ea .n. q̃ crudelia & nefaria sunt ipsa crudelitate foeda & maculosa dici possunt: ut miro epitheto in quarto carminũ exp̃ssit Horatius: Mos & lex maculosum edomuit nefas: ubi Acron exponit: quia ex nefariis rebus maculae nascuntur .i. foedationes.

Foedus cum .oe. diphthongo etiam in alio significato a superiori scribitur: sed quia longam primã habet: & a uerbo ferio quod habet primam breuem deducitur: scripserũt auctores nostri foedus cum .oe. diphthongo. Idque ex primo foedere factum est. quo teste Liuio libro .i. ab urbe: Vetustior foederis memoria non est. Nam tuncque porcum cum hoc carmine: ut idem rettulit ferierunt. Iuppiter audi sine dolo malo: utiq; ea hic hodie rectissima intellecta sunt: illis legibus si prior populus romanus defecerit publico consilio dolo malo tu illo die Iuppiter populum romanum sic ferito. Vt ego hunc porcum hic hodie feriam tantomagis ferito: quantomagis potes pollesq;. Id ubi dixit porcum saxo silice percussit. Vnde Virgilius in octauo aeneidos: Stabant & caesa firmabant foedera porca. Et magis cum diphthongo .oe. q̃ ae scribi placuit: ne a facio deductum putaretur.

Foemina cum .oe. diphthongo ab antiq̃s nostris s̃p scriptũ cõperi: deduciturque a uerbo foeto foetas .i. pario paris uel genero generas: qd' similiter cũ .oe. diphthongo: ut infra uidebimus: scribitur. Reperitur ẽt in plurali foemina generis neutri: cuius nominatiuus singularis foemen in usu nõ ẽst: & significat partẽ illam inferiorem coxae meliorem q; quae retro habetur cũ anteriorẽ femora absq; diphthongo dicatur

Liuius li.xxii. Quosdā iqt & iacētes uiuos succisos fœminibus poplitibusq̧ inuenerūt: a quo cōficitur nomē fœmīalia.i.femoralia. Nā utrūq̧ ꝑ bracchis scriptū cōpi. At coxa ps supra femora dicitur uertebrū que ipm: qd' quotiēs uiciatū est: aut os illud qd' in uertebro uoluitur fractū: coxa uiciata fractaue dicit.
Fœnus cum.œ.diphthongo scribitur: & a fundo quod cum.o.fondo apud antiquos dicebatur: nomē assumpsisse perhibēt. Nā proprie Prouētus ē ex naturali terræ fructu. Postea uero ad usurā trāslatū: quasi pecūia per se fructū producat: sicut terra: ut Lucanus: Hinc usura uorax auidúque in tpe fœnus. At.M. Varro teste Gellio li.xvi. Noctiū atticarū a fœtu ductū putauit: & quasi a fœtura quadā pecūiæ parturiētis atque increscentis. Et inde fœnerator atque fœnero uerbū: quæ eodē mō scribunt & sub eisdē significationibus Horatius in epodo: Hec ubi locutus fœnerator Alfius Oēm redegit idibus pecuniā: Quærit calendis ponere. Et dicimus fœnero tibi: sicut mutuo tibi. unde qui fœnerat. pecuniam dat ad usurā qui uero foeneratur: pecuniam ad usuram accipit: sicut qui mutuatur: pecunia accipit.
Foenū cum.oe.diphthongo scribitur: a foenus deducitur: cū nil aliud sine aliq̃ cura tantū foenus ꝑbeat.
Foetus cum.oe.diphthōgo scribitur: dicitur id uiuum quod ex mulieribus uel pecoribus nascitur: & a foueo uerbo descendit. Inde etiam foetura.i.genitura: quæ pro toto animalium prouentu poni consueuit Virgilius in bucolicis: Si foetura gregem suppleuerit aureus esto. Vnde foeto foetas uerbū pro eo qd' est gigno & pario deductum est. Et inde foeta uocatur: tam quæ pregnans est q̃ quæ peperit. Virgilius in Tityro: Non insueta graues tentabunt pabula foetas. Idem in.viii.æneidos: Fecerat & uiridi foetam mauortis in antro procubuisse lupam. Iuuenalis in satyra: Plurima sūt fuscine. patrem ipsum turbamq̧ casæ: qua foeta iacebat Vxor. & infantes ludebant quattuor unus Vernula tres domini.
Gæsa per.æ.diphthongū & unicum.s.scribitur: genus est iaculi.
Græcus cum.æ.diphthongo & omnia ab eo descendentia scribūtur. De qua dictione cum suis deriuatis: quia græca est: in sequentibus late uidebimus.
Hæc cum.æ.diphthongo a nostris scribitur: & ut quidam existimāt a græco huiusmodi dictio ortum habuit. Nam ubi nos hac dictione utimur. illi.η.aspiratum scribunt: quare per adiectionem.c.& conuersionem ipsius.η.græce litteræ: quæ apud illos semper producitur in.e.nostrum quod ut cognoscat semper productum diphthongum apposuere: ut in nonnullis aliis dictionibus quandoq̧ fieri diximus. Alii uero non ab.η.græco: sed ab hic masculino formari existimāt per conuersionem scilicet.i.breuis in.e.breuem. Vnde nec diphthongari illam uolunt: cui sententiæ Priscianus assentiri uidetur dicens absq̧ omni exceptione pronomina in.c.desinentia breuiari. Quod uero apud auctores interdum reperiuntur producta: hanc asserit esse causam q̧ cum geminato.c.scribebantur. Sed quia nescio quo pacto id fieri potuisset: ideo non placet: cum semper hæc longa inueniatur.
Hæ nominatiuus pluralis cum.æ.diph.scribitur: & a græco transfertur apud nos.οἱ.cum aspiratione & diphthongo similiter scribitur: quā nos in.æ.nostrā semꝑ conuertere cōsueuimus: ut supra ostēdimus.
Hædus teste Varrone de originæ linguæ latinæ quibusdam placuit per.æ.diphthongum scribi: ut a uerbo edo in quibusdam suis casibus discreparet. Aliis uero uisum esse ait: ut aspirationis nota hanc differētiam faceret. Et ob id maxime q̧ sabini a quibus romani hoc nomen habuerunt fedus absq̧ diphthōgo dicebant: Certumq̧ esse ait romanos ipsum.f.sabinorum in aspirationem solitos fuisse cōuertere. Nā ubi sabini fircus romani hircus: ubi illi uefere romani uehere protulere. de quo late supra uidimus: cum de aspiratione & .f.littera atq̧.u.tractauimus. Varroni uero ad uberiorem differentiam magis placet ꝑ aspirationis notam: & per.æ.diphthongum hædum annotare.
Hæreo cū aspiratione principii & .æ.diphthōgo in prima scribitur: & ꝑpterea aspirari placuit & diphthōgari: quoniā in secunda ꝑsona singulari ꝑsentis impatiui modi uidelicet hære neq̧ sola diphthongus neque sola aspiratio sufficere poterat ad differētiā: tum ꝑp ablatiuū eius nominis æs æris: qd' facit ab hoc ære cū diphthongo & sine aspiratione: tum ꝑp uocatiuū alterius nominis herus heri qd' facit o here cū aspiratione scilicet & absq̧ diphthongo. Significat enim hærere nonnunq̃ dubitarē & hæsitare. Iuuenalis in satyra: Credo pudicitiam: Dic Quintiliane colorem hæremus.i.dubitamus.
Hæres cū.æ.diph.scribitur: & ab hæreo ut omnes ꝑhibent deriuatur eo q̧ alteri bona hærere dicantur.
Hæsito cum.æ.diphthongo scribitur: & ab hæreo descendit.
Iæci cū.æ.diphthongo scribitur: & est præteritū deductū iacio: unde primā diphthongi accepit.
Iætus cū.æ.diphthongo scribitur: & dicitur teste Varrone a latitudine mentis: quā.s.ex suo aspectu efficit. Nā proprie aīata dicuntur læta: q̃do sensibus dilatātur. Sed qa sic natura cōparatū est. ut q̃ bona corporis habitudine sūt alacriora: q̃ uero debili tristiora sint: factū est ut lætas uocemus oues: lætos greges & læta armenta: q̃ pinguedine & meliori corporis habitudine cōspiciuntur. Hoīes uero qa rationales ex meliori mentis habitudine ex q̃ aliorꝫ sensuū dilatatio conseqtur: lætos dicimus: & non meliori corporis dispositione. Inanimata uero æta dicimus quæ aspectu hoīes ipsos lætificant: unde lætas segetes: lætas uites: lætas arbores. & læta oliueta sæpissime poetæ dicunt: quia ex eorꝫ aspectu nos lætos faciūt: uel q̧ ipsa læta uidentur: & est metaphora rei animatæ ad inanimatam: qua frequenter utuntur poetæ.
Iæ tamen cum.æ.diphthongo scribitur: & a lætus descendit: quia facit lætas segetes: nonnulli dicūt uulgo sic quoque dici: sed latine limus.
Iædo cū.æ.diph.scribiť: quā teste Priscião l.viii. ēt i ꝑterito cōseruat: & ut puto i supino & descēdētibus.
Mæreo cum.æ.diph.scribiť: & primam diphthongi uocalem a marceo unde deducitur assumere dix

Apuleius. Nam teste Varrone: mæreo dicit eo q corpus et marcescere facit. Alii uero diphthongari dixerunt ut a mereo uerbo differat: quod facit preteritum merui. Virgilius: Equidem merui nec deprecor: & a mercede descendit: unde & dignum esse designat. ut Iuuenalis: Pone crucem seruo: meruit quo crimine seruus supplicium. Significat etiam idem quod milito. Lucanus: Aere merent paruo. Et sic dicimus Sertorium diu meruisse. & Statius in .iiii. thebaidos: Non hi tibi solum amphiare merent. cuius passiuum apud antiquos erat mereor similiter absque diphthongo: quod sane a posteris in frequentiori usu deponens habetur. Sane a mæreo quod cum diphthongo scribitur: & facit in preterito mæstus sum uel fui: fit impersonale mæret cum significato .f. sui uerbi. A mereo uero sine diphthongo fit similiter aliud impersonale meret quod teste Seruio super quartum æneidos: simili modo militiam significat.

Mæror cum .æ. diphthongo scribitur: & a mæreo uerbo deducitur significatque tristitiam.

Mœnia cum .œ. diphthongo scribitur: & dicitur quasi munia. cuius ortographiæ causam dixit Seruius in decimum æneidos: quia ubi nos .u. habemus: græci .ου. diphthongum habent quare putauerunt antiqui nos etiam pro eadem littera .u. diphthongum aliquam posse apponere. Et licet non eadem posuerint: hanc tamen quæ est .œ. ponere cogitauerunt: unde mœnia pro munia dixerunt: pœnio pro punio: quod uerbum ut ait Seruius a pœna uenit. hic & & pœnica regna uides cum .œ. scribendum dixit. Similiter mœrus cum .œ. diphthongo apud antiquos fuisse dicit quod apud nostros murus dicitur. Idque Virgilium in .x. æneidos obseruasse uoluit cum ait: Quin intra portas atque ipsis prælia miscet Aggeribus mœrorum: uidelicet cum .œ. diphthongo antiquorum more pro eo quod dicimus murorum. Sane mœnia ipsa: & pro muris accipi solent: & pro ædificiis ipsius urbis. Nam murus quidem urbis est lapideus ambitus: qui græce in neutro το τεῖχος dicitur. Nec urbis solum sed munitionum castrorumque & similium. At uero domorum paries magis dicitur: qui græce in masculino ὁ τοῖχος nuncupatur.

Næ pro utique & certe cum .æ. diphthongo scribitur: sed quia græca dictio est & specialem exigit difficultatem: de ea plene inter græcas dictiones tractabimus.

Nænia cum .æ. diphthongo scribitur: & a nanus ut quidam putant deducitur. Nanos .n. ueteres paruos dicebant. Vnde nænia friuola & inania aliqua dicuntur qualia .s. parui actitare solent. quidam autem næniam ab inani perdemptione primæ uocalis asserunt deriuatum. Quintilianus uero in septimo de institutione oratoria: Tertius inquit est diuersus translationis modus: cum res communis pluribus in uno aliquo habet nomen eximium: ut carmen funebre proprie nænia dicitur: de hoc in dictione epicedium clare uidebimus.

Obscœnum ut supra uidimus cum de syllabis desinentibus in .b. tractauimus: cum .œ. diphthongo scribitur. Idque sentit Priscianus: quod compositum dixit ex obs & cœnum. Varro autem lib. vi. de lingua latina cum .æ. diphthongo scribendum dixit: & ex ob & scæna componi uoluit: quasi obscænam talia quæ obscæna dicuntur perpetrentur.

Pægi cum .æ. diphthongo scribitur: præteritum est Quintiliano teste in primo a pago antiquissimo uerbo deductum. unde ipsum a diphthongi assumpsit.

Plæbs cum .æ. diphthongo scribitur. sic enim in antiquissimis inscriptionibus comperi: & id iure fieri ab aliquibus probatur. quia a plasion quod pluralitatem significat deducitur: ac ob id primam diphthongi litteram ab illo assumere uolunt: quæ tamen dictio non nisi in compositione apud græcos est in usu: ut polyplasion diplasion & similia. Nec solum declinatur plæbs plæbis: sed etiam teste Prisciano in libello de nomine plæbes plæbei quintæ declinationis.

Plærus cum .æ. diphthongo scribi dixit Apuleius: & a πλήρος per conuersionem .e. productæ in .æ. diphthongum deductum dixit. Nec tamen est in usu.

Præ cum .æ. diphthongo scribitur: & a παρὰ græco traduci nonnulli affirmant. Vnde omnia quæ ab ea præpositione deriuantur uel componuntur: cum .æ. diphthongo scribuntur. Deriuantur quidem ut præter componuntur uero ut præsens: prælatus: præfectus: præsum: & similia. & similiter omnia quæ prælonga in principio scribuntur: si diligenter inuestigetur a præ cum .æ. diphthongo ducuntur. excipiuntur precor: preces: & precium quæ & si cum præ præpositione præpositæ uideantur: absque compositione tamen sunt: & absque diphthongo: quin & primam breuem habent. Virgilius libro .iii. æneidos: Hortatur pater ire mari ueniamque precari. Idem in eodem libro: Sed uotis precibusque iubent exposcere pacem. Sane præposito præ cum uerbo iuncta nonnunquam eandem pene significationem cum suo simplici detinet: ut præcludo: præcido: præmorior præcingo idem sunt quod cludo: cædo siue incido: morior: cingo.

Præbeo quod significat trado: ex præ & habeo compositum est. Nam is qui aliquid præbet: id præhabere ratione dicitur. Nisi enim id quoquo modo præhaberet: alteri præbere nequiret.

Præcox cum .æ. diphthongo scribitur: fructus dicitur sæpissime præter morem cæterorum coctus: siue ante cæteros. unde ficus & uuæ præcoces dicuntur. Quidam uero non præcox: sed præcoquus præcoqua præcoquum declinant: ut Martialis: Vilia maternis fueramus præcoqua ramis: Nunc in adoptiuis persica cara sumus.

Præco cum .æ. diphthongo scribitur. & quasi præcino intelligitur. nam componitur ex præ & cano.

Præcipio cum .æ. diphthongo scribitur: componitur ex præ & capio: & significat præcepta tradere: quod est tum magistrorum tum magistratuum: eodem modo descendentia scribuntur.

Præda cum .æ. diphthongo scribitur. Nam componi dicitur ex præ quod est ante & datum quasi ante datum sit: hoc est quod ante dationem possidentis ui rapimus: Varro uero scribit prædam a pariendo dictam quasi paridam.

Prædium cum .æ. diphthongo scribitur: ut uidimus in dictione agricola: & a præda deducitur: eo quod capti ab hostibus agri militibus antiquitus distribui consueuerant.

Prædo cum .æ. diphthongo scribitur: & eodem modo componitur.

Prælum cum æ diphthongo scribi͂. Nā cōponi͂ ex præ & luo:eo q̄ humore suc̄ti præluat̄.i.madefiat.
Prælum cum æ diphthongo scribi͂:& ut quidam ferunt a prælo deduci perhibetur: quia sicut in prælo humor uuarum uel oliuarum:ita in prælio sanguis hominum funditur.
Præparo cum æ diphthongo scribitur:& componitur a præ quod ē ante & paro:quasi āte paro: quæ uilla mihi fore credo. Cicero officiorum libro .ii. facile totius cursum uitæ uideret:ad eāque degenda præparat res necessarias:ut pastum ut latibula & alia generis huiusmodi.
Præripio cum æ diphthongo scribitur. & licet componat̄ ex præ & rapio:illa tamen præpositio præ āte cessionem temporis ꝓprie non declarat. Nam is qui alteri præripit in suos usus capit. Cicero pro Galba Demosthenes tibi præripuit:ne esses primus orator:tu illi ne solus. Vnde ob hoc ab eripio differt: q̄ q alteri aliquid eripit. pōt uel nō in suos usus capere. Vt eripuit illi uitā. Nonnunq̄ etiā præripio ablatiuum cum præpositione a uel ab postulat cum qua uerbum eripuit aliquando cōiungitur. Verum in uoce passiua nonnunq̄ ante capere designat:ut Plinius nepos de uiris illustribus. Immatura inquit morte p̄reptus non potuit p̄stare qualem promiserat regem:hoc est īmatura morte p̄uentus.
Præs cū æ diphthōgo scribi͂. & teste Varrone a p̄stādo fidē dr̄.i. fideiussor. & facit ī genitiuo huius p̄dis.
Præputiū cum æ diphthongo scribi͂. Et dici͂ inde quod membris pudēdis siue putentibus præemineat.
Præsideo cum æ diphthongo scribitur:cōponiturque a præ & sedeo:ut Suetonius de Tiberio. p̄sedit actiacis ludis. hoc est etiam p̄fuit. Sane p̄sidere proprie est ad opem p̄standam p̄esse. Cicero pro Sylla. Vos dii & patrii penates qui huic urbi atq̄ imperio p̄sidetis. Quintilianus lib. x. de institutione oratoria de Homero loquens ait. Nam & beniuolum auditorem inuocatione dearū quas p̄sidere uatibus creditum ē: & intentum proposita rerum magnitudine & docilem summa celeriter comprehensa facit.
Præses cum æ diphthongo scribitur:& a p̄side dicitur ut a desidio deses a residco reses:ut dicitur: Vulpiano teste. qui maius in prouincia imperium habet omnibus post principem. Dicitur etiam p̄ses auxiliator:ut Liuius libro .vi. ab urbe: Dii deæq̄ qui capitolium incolitis siccine uestrum militem ac p̄sidem sinitis uexari ab inimicis: p̄sidem dixit pro auxiliatore ac defensore.
Præsidium cum æ diphthongo scribitur:a p̄sideo cum opem p̄stare denotet deduciturq̄: estque auxilium principale. Nam subsidium id dicitur quod in auxilium successit:unde & milites qui ad tutelā oppidi castelli similiumq̄ collocati sunt:p̄sidium uocantur:ut impositum est p̄sidium Caietæ.
Præsul cum æ diphthongo scribitur:& a p̄saliendo deriuatur. Sane is āntiquitus dicebatur: q primus erat inter salios.i. Martis sacerdotes Romæ dumtaxat a saliendo dictos in portandis.s.ancylibus:ut supra in dictione ancyle uidimus: & ita a p̄silio:hoc est ante alios salio dictum putant.
Præsto cum æ diphthongo scribitur:& componitur ex præ & sto:& idem est quod adsum. Nec alteri uero uerbo cohæret nisi uerbo substantiuo:& huic simplici:ut p̄sto sum uel fui. Nam præsto ad sum magis poeticū est: significat aūt tria p̄cise ut uerbum adsum. primum quidem est p̄sens sum. Cicero in Bruto. Quibusdam quidem causis tu etiam Brute p̄sto fuisti. secundum uero significatum est p̄sidio esse. Cicero pro Murena ius ciuile didicit:multum uigilauit:laborauit:p̄sto multis fuit. Et pro eodem Tu interea Romæ scilicet pro amicis p̄sto fuisti. Tertium autem significatiuum est aduenire siue comparere. Cicero ad Hieronymum: Hirundines æstiuo tempore p̄sto sunt hyeme pulsæ recedunt.
Prætor cum æ diphthongo scribitur:a p̄eundo nomen accepit:& dicitur p̄tor quasi p̄itor.
Poena cum œ diphthongo scribitur:sed ut in sequentibus ostendemus græcum est:a quo teste Seruio in x. æneidos pœnicus pœnica pœnicum descendit cum œ diphthongo scribitur: at penitus aduerbium prorsus absq̄ diphthongo scribitur:cum eius prima breuis sit.
Poenitet cum œ diphthongo scribitur & a punio teste Seruio in x. æneidos descendit: quod ut ait apud antiquos cum œ diphthongo scribitur.
Pomœrium cum œ diphthōgo in antepenultima scribi͂: Cuius ui͂ uerbi teste Liuio h.i. intuētes post mœrii interp̄tari eē: & p̄git idē Liuius: Est aūt circa murū locus: quē in cōdendis urbibus quondā hetrusci q̄ murum ductum erant certis circa terminis in augurato cōsecrabant. Et hoc spaciū qd neq̄ habitari neq̄ arari fas erat: nō magis q̄ post murū esset q̄ q̄ murus post id pomœriū romani appellarunt: hæc ille. Vnde idē sentiēs Lucanus ait. Longa p extremos pomœria cingere fines: eius uero orthographiæ rōnem uidimus supra in dictiōe mœnia. At pomariū nō cū œ diphthōgo sed cū a absq̄ diphthōgo in antepenultima scribi͂ & a pomis nomē accepit. Et ē aūt locus cōsitus pomis: Vt Ouid. in .iiii. meta. Id metuēs solidis pomaria clauserat athlas mœnibus. Aut ē fructuū pomi repositoriū: aut copia ipsa arborū pomiferarū. Pomeridianū similiter absq̄ diphthongo scribi͂ & a post meridie cōponitur: hoc est post meridianum. Vnde ait Quintilianus in .iii. de institutiōe oratoria: Isocratemq̄ iam seniore. octauum & nonagesimum impleuit annum pomeridianis scholis Aristoteles p̄cipere arte oratoria cœpit.
Quæ cū æ diphthongo scribitur:& ut aliqui dicunt differentiæ causa: ut a que differat cōiunctione. Alii uero putant ipsum quæ ab abla tiuo qua & qua per deriuationem trahi a quo ipsum a diphthōgo accepisse: ut puto nunq̄ nominatiuus ab ablatiuo descendit. Quin & ab eo omnia composita diphthongāt: ut quænam quædam quæpiam: & si qua sunt alia.
Quæro cū æ diphthōgo scribi͂ & teste M. Varrone: ex quæ & res cōponi͂ ꝓprie.n. quærere ē q̄ sit res aliqua inuestigare. Quod licet hæc nō placeat cōpositio: audiat quæro ꝓpterea diphthōgandam eē: ut passiui eius quæror a deponēti queror .i. cōqueror: qd sine diphthōgo scribi͂ ꝑ diphthōgum differat.

Quaeso cum .ae. diphthongo scribitur: & a quaero deriuatur: ae diphthongū accipit.

Raptae cum .ae. diphthongo scribitur: & a rapio descendit: a quo primam diphthongum accipit.

Raeda cum .ae. diphthongo a multis scribi consueuit.

Saeculū cū .ae. diphthōgo scribit̄: qd̄ sane absq; diphthōgo posse scribi uidebat̄ q̄a a sequor habēte .e. breue deducit̄ uel ut Varrōi placuit a sane habēte similiter primā breuē deriuari ē. Sed q̄a rē productissimā designabat: placuit antiq̄s nostris significatiōis cā primā syllabam producere: & p diphthongū id signare.

Saedo saedas primae cōiugatiōis p .ae. diphthōgū scribit̄: & q̄si sanū do designare ex sua cōpositiōe uolunt.

Saepe aduerbium cum .ae. diphthongo scribitur sūt a sepe ablatiuo differat: quod sine diphthongo haec sepes sepis scribitur.

Scaeuola teste Varone cum .ae. diphthōgo scribit̄: & a scaeua .i. sinistra deduci uolūt: eo q̄ quae sinistra sunt bona auspitia existimantur: & inde scaeuum omen apud antiquos dictum retulit.

Saeuus cum .ae. diphthongo scribitur.

Taeda cum .ae. diphthongo ab antiquis nostris scribitur & a graeco τα̃δα quod luminare significat deducitur unde .a. primam diphthongi assumpsit.

Vae interiectio cum .ae. diphthongo scribitur: ut differat a cōiunctione ue: quae absque dipthōgo scribitur. Sunt etiam quae dicant eam a dictione graeca οὐᾶ exortam esse.

Vaeneo cum .ae. diphthongo teste Apuleio scribit̄: ut .s. an secunda persona a uenio discrepet: quin & a datiuo & ablatiuo eius nominis: quod est uena quod sine diphthongo scribitur.

Vaenundo & uendo eodem teste cum .ae. diphthongo scribuntur. Quae a uenum supino & do composita uolunt: unde a principali diphthongum suscipiunt.

Refert. M. Varro quosdā putasse eas oēs dictiōes diphthongari debere: quae cū pricipalibus syllabis pducant̄ ab illis dictiōibus deriuat̄: quae in principalibus .e. correptā habēt: ut uidelicet ipa diphthōgus indicio eēt correptionē primitiorū i deriuatiuis nō obseruari: ut saenus a sex: daenus uel denarius a decē saeculū a sequor uel saene: saedes a sedeo: licet sedile naturā primitiui seruauerit. Vir. li. aeneidos .i. Viuoq; sedilia saxo Quod & si iā ī alus nō obseruet̄: in saeculo obtinuit rō ut diphthōget̄. Sūt ēt q demū ob eādē cām diphthongari uelint: qd̄ a decē pueniре faciūt. eo q̄ significat ad finē & in decē naturalis sit numeri finis Similiter secundū eos daeniq;: quod eodē modo ad finem significat: & ob eandem causam a daenus deriuari uolunt: alii a denuo nos uero praeter saeculum omnia alia absq; diphthongo scribimus.

Sed restat iā grandē illā nobis quaestionē euoluere: quae de harū diphthongorū .ae. & .oe. tēporibus diligētius intimiusq; disquirit. Nā ab aliis oībus intacta relictaq; uidet̄: praeter q̄ a Prisciano: qui illā pauculis hisce uerbis uoluit dissoluere. Ita postq̄ in primo libro dixerat huiusmodi diphthōgos breuiari posse Immediate subdit. Vnde quidē non sine ratione unū & semis singulas eas tēpus habere dicunt Ideoq; si sequatur cōsonans: quae dimidiū tēpus habet omnino pducūtur. haec ille. Qui paululū supra ostendit cōsequente uocali breuiari posse. Tū in eadē dictiōe: ut Vir. in. vii. Stipitibus duris agit̄: sudibusue praeustis.

Quod Homerus similiter nōnunq̄ obseruauit. Tū ēt sequēte uocali i dictiōe diuersa: ut adē li. iii. insulae ionio i magno. Sed illud rarissime. Similiter .oe. id quoq; & eodē mō posse pati pseq̄t̄: ut apud Aeschulum δὶς ρος αυτας ωερ. ἐνοσ λοχοιετοισ. Cuius sane rei rōem hāc nosipsi reddere explicareq; possumus

Quoniā lōgitudo ipa syllabae: aut q̄ tpis breuitas dicit̄: ex metro ac eius scāsiōe dephēdit̄: q̄ uirtute syllabarū q̄titate cōficit̄. Sed cōstat .au. & .eu. eiusmodi eē diphthōgos: ut ita i metro: quēadmodū ēt extra metrū scribant̄ & pferant̄: unde maiorē in sono uocis pnunciationē necessario exigūt q̄ .ae. & .oe. q̄ tā & si scribunt̄: nō tamē proferūtur. Nāq; i .au. & .eu. sonus duarū uocaliū iteger in unica tantūmodo syllaba cōseruat̄: & p cōsequēs utriusq; illarū uocaliū tps i metro remāere debet. Et cū singula uocalis sonū suū cōseruās: unū necessario tps habeāt: utraq; illarū diphthōgorū .s. au. & .eu. duo tpa quācūq; subsequēte litteram siue uocali siue cōsonāte obtinebit At uero .ae. & .oe. diphthōgi: cū tantūmodo scribant̄: neq; scdm quāq; litterā i metro pnūcient̄ nō necessario earū quaelibet duo tpa cōtinebit. Sed tantūmodo cōsonāte sequete: q̄ cū teste Diom. & Prisci. dimidium tempus habeat: cōuenientissime complebit diphthongi sonum: quae unum tempus: & semis primitus continebat: Nā neque unicū tantummō tempus: cum duae sunt uocales. Nec duo simpliciter habere poterit cum sono unius duntaxat litterae proferat̄: habebit ergo unū & semis: cui cum cōsonabit altera littera: quae medium tēpus sortitur: duo sane tēpora cōplere habebit & longam merito diphthongum reddet. Verum si altera uocalis sequatur cum alteram syllabā & alterū sonum necessario conficiat: priori diphthongo & syllabae consonare nō poterit. Remanebit ergo diphthōgus cum unico tēpore & semis: & p cōsequens breuis erit. Nec dānum tunc quoq; in uersu pati poterit tēpus: cū uoce unius litterae diphthōgus ipsa pferat̄. Nāq; in metro pnūciatio magis q̄ scriptura attēdit̄. Cōcludimus igit̄ has duas diphthōgos .ae. & .oe. in dictiōibus duntaxat latinis naturaliter breues esse: cū naturaliter illarū quaeq; unicū & semis tēpus cōtineat: qd̄ longā syllabā reddere nō pōt. Sed longas illas fieri posse dicimus: uel ex loco quē in dictiōe sortiunt̄: q̄ naturaliter lōgam syllabā & duorū tporū illā reqrit: ut finalis syllaba genitiui & datiui numeri singularis: nominatiuique & uocatiui numeri pluralis nominū primae declinationis: uel ex terminatione monosyllabae naturaliter lōgae: ut prae uel ex cōsonāns sequela: quae defectū soni in medio tempore cōsonando supplet: uel sīn dictiōibus graecis etiā non sequente cōsonāte ponat̄. Nā tūc quoq; longae reddent̄: alio uero modo hoc est in dictiōibus latinis sequente uocali minime lōgari possunt: sed naturā sui tēporis cōseruāt & breues illas esse cōstat: ut supra

ex intentiõe clarissimorũ auctorũ una cũ Prisciano ostẽdimus. Sed dubia circa hæc quoq; nõnulla eẽ ui-
dent. Quia nõ minoré uim duæ uocales: q̃ unica tantũ habere uident. Sed unica uocalis in unica syllaba
duo tẽpora sæpe cõtinet: ergo multo magis duæ in unica similiter syllaba oĩ tẽpore cõtinebunt. Ampli-
us & si quælibet cõsonãs dimidiũ tẽpus habet: quæ p se syllabã facere neq̃t multo magis & uocalis quæ-
q; ipsius unicũ habebit q̃ syllabã p seipsam reddere ualet. Si ergo in diphthõgo duæ uocales erũt: duo tẽ-
pora necessario diphthõgus habebit: & sic quoque nũquã breuis esse poterit. Præterea nõ minoris uoca-
les potestatis erũt ĩ rõne tẽporis q̃ cõsonãtes: imo longe ãplioris. sed duabus cõsonãtibus: aut una dupli-
ci ad uocalẽ sequẽtibus fit syllaba lõga: ergo multo magis uocales duæ in unã syllabã coeũtes necessario
illã pducent. Porro nõ alia rõne diphthõgus a cecidi pterito abiici dicit: nisi qa eius prima syllaba corre-
pta est: quæ in psenti lõga erat diphthõgo. cũ diphthõgus ipsa breuis esse nõ possit. Ergo nec ullo pacto
breuiari posse uidet. Quid q; Diomedes: Seruius: Donaturus: & alii grãmatici omnes uocalẽ longam di-
phthongo esse cõmemorant: quomõ illã ergo breuiari posse dicemus. Sed hæc quoque facilime dissol-
uunt: si ea quæ supra diximus diligenter cõsiderare uelimus. Nam cũ tempus ratione pnunciationis in
metro magis q̃ in scriptura attendat: si ex duabus uocalibus ĩ eadẽ syllaba uno tantũ sono suo pnuncie-
tur: nihil impedit syllabã ipsam alia sequente uocali corripi posse: cum nõ tantum tunc temporis habere
possit: q̃tum ad pductiõem prorsus reqrit: unde & ĩ syllabis naturaliter lõgis p alterius uocalis sequenti-
am idem sæpissime cõtingit: ut hæc monosyllaba de cũ naturaliter longa sit. si cum dictione incipiẽte a
uocali componat: sane ipsa quoque corripit: ut deinde. dehinc. dehisco & similes. Virgili. li. æneidos. v.
Infindunt pariter sulcos totumque dehiscit. Cõuulsum remis rostris stridentibus æquor. Cum ergo di-
cit nõ minoré uim duæ uocales habere uident q̃ una. Verũ id sane est si sonum suum ambæ conseruent
& si multo magis uocales duæ in unica syllaba sonum suum seruãtes: duo tẽpora continebunt: q̃ uocalis
unica tãtum. ut in au. & eu. manifestum uidebimus. Nãq; syllaba quo ad productioné & correptionem
non ex multiplicatione litterarũ ãttẽdit: sed ex sono p morã & quãtitatem facit in metro. Vnde si in ea-
dem syllaba tres consonantes uni uocali anteponant: non minus illa breuis esse poterit: q̃ si unica tantũ
aut nulla posita esset: ut strophades. Ad id ergo quod subsequenter dicebat: si quælibet consonans: quæ
per se syllabã facere nequit: dimidium tempus habet: multo magis quæque uocalis tempus unum habe-
bit: quæ syllabã ex se facit. Dicimus id quoq; uerũ eẽ: q̃do uocalis ipsa ex se syllabã facit: uel sonum suum
in syllaba conseruat. Quod qa in diphthongis. æ. & . œ. minime fieri uidemus: nõ obstat illas uocali subse-
quẽte breues fieri posse. Nec id quod tertio loco propositũ fuit obstabit: cũ dicebat nõ minoris potesta-
tis uocalis esse q̃ cõsonantes. Cum diuersa sit ratio q̃re duæ cõsonantes: aut una duplex ad uocalẽ sequẽ-
tes illã producũt: & duæ uocales in eadem syllaba coeuntes sequente uocali corripiantur: cum in primo
ratio sit nimia soni asperitas: quæ ex cõsonantibus post uocalem in metro exorit. Alterius uero rõ sit tẽ-
poris breuitas: quæ in pnunciatione eiusmodi diphthõgi sequente uocali cõprehendit. Nõ ẽt id obstat
qd subsequenter dicebat: nõ alia rõne diphthõgum a pterito cecidi abiici nisi qa eius prima correpta ẽ
in qua diphthõgus stare nõ põt. Nã ob id quoque diphthongus abicit: qa illa remanẽte nullo pacto bre-
uis ipsa diphthongus eo in loco ob consequentiã cõsonantis haberi potuisset. In quo sane loco breuis syl-
laba ab auctoribus nostris requisita fuit: unde & si uocalis sequi potuisset remãsisset utique diphthõgus
& breuis fuisset: quare magna cum rõne absq; diphthongo scripta fuit: & nõ illa qua dicebatur: qa diph-
thongus. æ. breuis esse non põt: quod falsum esse ostendimus. Nec Diomedes aliqui grãmatici his quæ
diximus contradicunt: cum uerũ dicant uocalem longam esse diphthongo. s. sequente cõsonãte: ut nos
de illorum mente expressimus. Sed iam ad alias græcas dictiones: quæ latine scribũtur redeundum est.

Dirce cũ. i. latino & . c. exili: hoc ẽ absque aspiratiõe scribit: fuit fœmina babylonia adeo sua forma tumẽs
q; Palladi conuiciari nõ formidauerit. Quare cum se in palestinorũ stagno lauaret: in piscẽ conuersa est:
qd sentiens filia laqueo se suspendere uoluit: sed miseratione deorũ in columbam cõuersa fuit: ut latius
descripsit Ouidius li. metamor. iiii. ubi ait. Dirce quam uersam squamis uelantibus artus & reliq̃. Fuit &
altera Dirce uxor Lyci thebarũ regis: qui cum prius Antiopam uxorem haberet: quæ a ioue cõuerso in
formã satyri grauidata fuerat: ut in ea dictione uidimus: illã uelut adulterã Lycus dereliquit: & Dircem
superduxit: hæc semel in suspitionẽ adducta: ne cum Antiope Lycus concubuisset Antiopam ipsam car-
cerari fecit: quæ instãte partus tempore & agente ioue uincula rupit. Ac in monte citherone pariẽs na-
tos exposuit: quos pastor ĩueniens pro suis educauit. Sed tractu temporis a matre recogniti: & in ultio-
nem iniurarum inducti Lycum interfecerũt: & thæbarum regno occupato Dircem nouercam indomi-
torum taurorum caudis distrahendam alligarunt: qui cum usque ad locum limpidissimi fontis illam tra-
xissent: fingunt poetæ in sui nominis fontem conuersam fuisse. Quare dixit Ouidius in ibin:

Per quæ feros montes tauro rapiente traharis. Vt tracta est coniunx imperiosa Lyci.

Dircæus cum. i. latino & . c. exili atque. æ. diphthongo ĩ penultima scribit dicit aonius siue thebanus: nam
pars Boetiæ in q̃ fons ẽ dircæus a Dircæ dircæa cognõinata fuit: Lucanus ĩ. iii. Cadmea q̃ dircæ. Quare
Virgilius in Alexi ait. Amphion dircæus in acteo aracyntho. i. Amphion thebanus. Similiter Statius in
primo achilleidos cum narraret se thebana facta scripsisse inquit: scit dircæus ager. i. thebanus.

Dyrrhachiũ cũ. y. græco & duplicato. r. a græcis scribit: q̃re a nr̃is scd̃m. r. aspirari debet scd̃m Priscianũ do-
ctrinã: & ĩ penultia cũ. ch. aspirato & . i. latio scribit: fuit ciuitas ĩ Epiro: de q̃ Luca. ĩ pricipio. li. vi. iq̃t: Dyr-
rhachii tẽdit ad arces: Et uocata prius fuit epidãnos: ut ĩ ea dictiõe uidebimus: de q̃ Lucanus eodẽ libro.

Vndiq; præcipiti scopulis retorrentibus æquor.
Exiguo debet: quod non est insula colli.
Discus cũ.i.latino &.c.exili scribit̃: genus ẽ uasis lati: & ob id portãdis carnibus ad mẽsam q̃ aptissimũ: ut
ostẽdit Iulius Pollux ad cõmodũ ĩperatorẽ de uocabulis rerũ: hoc nõnulli ex nostris lancẽ putauere: dicẽ
te Iuuenale in satyra: Si te ꝓpositi: Aspice q̃ longo distẽdat pectore lancẽ.i.piscis q̃ sup illo portabat̃: ad cu
ius similitudinẽ genus illud lapidis quo corpora exercebant ueteres: discus uocabat̃. Vnde Hora.in pri
mo carminũ. Neq; iam liuida gestat armis brachia: sæpe disco: sæpe trans finẽ iaculo nobilis expedito.
Dysenteria cum.y.græco & unico.s.atq;.t.exili: & in penultima cum.i.latino scribitur: ẽ intestinorũ exul
ceratio. Nam dys cum componitur semper quid malum exprimit ἔντερα intestina dicuntur.
Dysphilus prima cum.y.græco: penultima cum.ph.aspirato &.i.latino atque unico.l.scribitur: nomen ẽ
fictitium: quasi malum amicum designat: nam componitur ex dys: quod ut diximus in cõpositione sem
per aliquid mali denotat: & φίλος quod est amicus: iuxta quod ait Iuuenalis in.iii.satyra: ubi de græculis
loquitur. Non est romano cuiq̃ locus hic ubi regnat Prothogenes aliquis uel dysphilus.
Dyscholus cum.y.græco &.ch.aspirato scribit̃ græcũ uocabulũ est significãs malũ ac pniciosum: seu tole
ratu difficilem: Nã componit̃ a dys: & χολή: quæ est cholera: quasi mala cholera: seu χόλος iracundia.
Dispondeus cum.i.latino & absq; aliqua diphthongo scribitur: & componitur ex dis: quod est bis: & spon
deus de quo in sua dictione uidebimus. Nã pes est ex duabus spondeis constans: hoc est ex quattuor lon
gis temporum.viii. ut oratores: condimentis.
Diiambus cum duobus.i.latinis scribitur: atque profertur componiturq; ex dis quod ipsum.s.sæpe in cõ
positione abiicit: & iambus. Nam pes est constans ex duabus iambis: hoc est ex breui & longa: & iterum
ex breui & longa: temporum sex: ut amoenitas olympi.
Ditrocheus cum.i.latino &.t.exili atque.ch.aspirato & absque diphthongo scribitur: & simili modo pes ẽ
bitrocheus: ut in dictione trocheus uidebimus: Nam constat ex longa & breui: & iterum ex longa & bre
ui: temporum sex: ut cantilena: imperator.
Distichus cum.i.latino utrobiq; &.t.exili atq;.ch.aspirato scribitur: dici potest a nostris geminus uersus.
Nam ex dis quod est bis & στίχος uersus componitur.
Dithyrãbus prima cũ.i.latĩo seq̃ẽs cũ.th.aspirato &.y.græco scribit̃: fuit teste Herodoto uir thespiacus
a quo credimus genus illud uersuũ cognominatũ fuisse: de q̃bus Hora.in.iiii.carminum inq̃t Laurea do
nandus apollinari: Seu per audaces noua dithyrambos: Verba deuoluit numerisq; fert̃ lege solutis.
Diuus cũ.i.latino scribitur: dici potest a nostris generosus quasi a Ioue uel deo ortus: sic & apud græcos ob
seruasse uidetur Homerus: cum ait δῖος ἀχιλλεύς.i.generosus Achilles. Eodem modo Vir.li.xi.æner.
Quas ipsa decus sibi dia camilla.
Dmois cum.m.post.d.in eadem syllaba.& cum.i.latino in fine scribitur: significat apud nos seruum: qua
sane dictione quidam comici ex nostris ad græcorum imitationem usi fuerunt. Sane apud illos δμώος
scribitur: ubi hæc dictio conuertit.o.in.i.latinum. ut supra diximus.
Docus cũ.c.exili scribit̃: dici põt latĩe tignũ uel trabes: q̃ sane dictiõe utit̃ Pli.li.ii.natu.histo.cũ ait. Emicant
& trabes igneæ: simili mõ quas docus uocant: quales eũ lacedæmoni classe uicti imperiũ græciæ amisere.
Dodona cum duplici.d.& duplici.o.scribitur.fuit Epiri oppidum habens propinquum nemus Ioui sacra
tum quernũ totum atque ideo glandibus superabundans: eratque adeo nobilis quercus: q; ex ea ornatis
sima fierent uasa: ut Helenus apud Virgi.i.æneidos.iii.stipatque carinis ingens argentum dodonæosq;
lebetas. Vnde ab excellentia nemoris: ait Virgi.lib.georgicorum.i.
Prima ceres ferro mortales uertere terram.
Instituit: cum iam glandes atque arbuta sacræ.
Deficerent siluæ & uictum dodona negaret.
Dolon cum unico.l.scribitur: fuit teste Homero li.x.iliados troianus eumenidis clarissimi præconis fili
us. Vnicus tunc cum explorator ad græcos missus est: sed ex quinque fratribus superstes. Vir.auri æris
q; ualde locuples: illiberali ad modum facie: sed egregia pedum pernicitate præditus.
Donysa cum.y.græco & unico.s.scribitur: insula est in mari ægæo.
Dolopes cum unico.l.scribitur populi sunt Thessaliæ: ut ostẽdit Lucanus in.vi. Homerus uero lib.ix.ilia
dos in oratiune phoenicis ad achillem dixit illos in extrema phthiæ ora quæ pars ẽ Thessaliæ habitare.
Solus Plinius inter omnes: quos legi lib.iiii.naturalis historiæ dixit eos esse populos ætoliæ.
Dory cum.y.græco in fine: nomen est oppidi pontici: quod apud nos lanceam significat.
Doryphorus cũ.y.græco scribitur: dici põt latine stipator uel satelles: nã cõponitur ex δόρυ q̃d est lãcea
& φορος portans: fuit ẽt nomẽ uiri propriũ: de quo Quintili.in.v. An uero statuarii artifices pictoresq;
clarissimi cum corpora q̃ speciosissima fingendo pingẽdoue efficere cuperent: unq̃ in hũc inciderũt er
rorẽ: ut Bogoã aut megabyzũ aliquẽ in exẽplũ operis sumerẽt sibi: sed Doryphorũ illũ aptũ uel militiæ
uel palestræ: aliorũ quoq; iuuenũ bellicosorũ & athletarum corpora decorauere existimarunt. Nos qui
oratorem studemus effingere nõ arma: sed tympana eloquẽtiæ demus. de eodem Thucydides de bello
peloponeso doryphorũ inquit Polycletus effinxit: quam statuã sibi magistram ait fuisse Lysippus.
Doryclus cum.y.græco &.c.exili scribitur: fuit teste Homero li.xi.iliados filius nothus Priami: quẽ Aiax
bello interemit: põtq; ĩterp̃tari lanceæ gloria. Nã δόρυ ut diximus lancea seu hasta est & κλέος gloria.

Doriscus cum.i.latino &.c.exili scribit̃ urbs est littoralis Thraciæ ex opposito ad Samothratiã & a Dori nympha hoc est mari cognominatur: iuxta hãc teste Herodoto li.historiarũ.vii.campus ẽ magnus eius dẽ no s p quã hebrus amnis defluit: ĩ hoc campo struxit arcẽ Darius rex persarũ. Quo ĩ loco post Darii ueniens Xerxes filius cõtra græcos uoluit exercitum suum cõnumerare & ordinare. Quin & naues ad portũ urbis reduci fecit: ac numerũ omniũ recenseri: Sane doriscũ dixit Plinius li.iiii. naturalis historiæ decies centies millium hominum capax: atque ita Xerxem sibi dinumerasse.

Doris cum.i.latino scribitur: fuit teste Hesiodo in Theogonia nympha quædam Oceani filia ex Thety uxore: quã Nereo fratri uxorem dedit: ex qua magnus nympharũ numerus ꝓcreatus ẽ: hæc a nõnullis ĩterpretatur amaritudo: quæ Nereum hoc est mare a νερω quod est aqua dictum. semper consequitur. Quamobrem nonnunq̃ a poetis doris ipsa pro mari ponitur: ut Virgi.in Gallo.
Doris amara suam non intermisceat undam.

Doria & Dorica cum.i.latino scribunt̃: ac.c.exili in secũda: nõia sunt eiusdẽ partis Achaiæ: quæ ꝓpĩqua ẽ Athenis dicẽte Platone li.legũ.iii.dori ꝓ achiuis mutato nõie appellari ꝑ doricũ: a quo exules restituti fuerũt. Seruius uero sup.ii.æneidos: Dorica inqt a doro Neptuni filio ducit̃. Ex dorica aũt ducta fuit co lonia ĩ Asiã iuxta Aeoliã. ĩ q̃ urbes erãt teste Herodo.li.historia.i. Lidos Ielysos Cãiros Cos & Cnidos.

Dories cum.i.latino & unico.e.scribitur: populi sunt doricæ iuxta Aeoliam.

Dorices cum.i.latino & geminato.e.scribitur: populi fuit ionũ: ut ostendit Herodotus li.historiarum.i.

Dorodoche cum.ch.aspirato scribitur: fuit teste Homero li.xvi.odyssea filia Orsilochi: & uxor icarii.

Dorocoon cum.c.exili sequente geminato.o.scribitur: fuit teste Homero li.v.iliados uir troiãus Pergasi filius & Aeneæ socius: quem Agamemnon in bello interemit.

Dortium aliq cum.t nonnulli cũ.c.absque aspiratione & .i.latino scribũt nomẽ fuit fœminæ diminutionis siue adulationis amatoriæ cã sic ꝓlatum: & a Δωρον sic deductũ quasi dulce & amabile donum.

Draco cũ.c.exili scribit̃ & ut scribi Pli.lib.viii.naturalis historiæ: & Solinus similiter ueris draconibus ora parua sũt & ad modũ nõ dehiscẽtia sed arctæ fistulæ: ꝑ quas trahũt spiritus & linguas exerũt: qppe nõ in dentibus uim: sed in caudis habeãt & uerbere potius q̃ rictu noceãt: de quo late Lucanus lib.ix.scripsit & teste Pli.in.præfato libro dracones uiginti cubitorũ apud indos & æthiopas sunt: in quorũ maritimis dicit q̃ternos quosq; inter se cratiũ more cõtextos: erectis capitibus uelificãtes ad meliora pabula Arabiæ fluctibus uehi de quo forte Lucanus libro.vi.intellexit cũ ait: Nõ arabum uolucer serpẽs inataq; rubris. Aequoribus custos ꝑciosæ uipera cõchæ. Vocamus etiã dracone teste Pli.li.xvii.naturalis historiæ palmitẽ: ut ait emeritũ pluribus induratumq; annis quod ex tortuositatũ similitudine acceptum puto.

Dracæna cum.c.exili & .æ.diphthongo scribitur: est draconis fœmina.

Drachma cũ.ch.aspirato scribimus: qđ nõnulli moderniores ĩ.g.ob lr̃aꝝ affinitatẽ euertunt. Et ex decẽ & octo siliqs hoc ẽ tribus scrypulis cõstare dicebat̃: ut uidebimus in dictiõe talentũ. Fuit ẽt drachmon teste Iulio Polluce de uocabulis rerũ ad Cõmodũ Cæsarã atheniensiũ nomisma: qđ ut ait bos ẽt uocabat̃ quia eiusmodi aĩalis figura designatns erat: de quo in legibus draconis se scriptũ cõperisse asserit: & forsitan de illo intellexit Homerus li.vi.iliados quũ taxat Diomedis & Glauci arma quæ inuicẽ permutarũt. Ita ut Diomedis arma nouem bobus & Glauci centum taxata dixerit. Quod sane Pli.de aĩalibus exposuit.

Drepanum cũ.e.absq; diphthongo & .p.absq; aspiratiõe scribit̃. urbs est Siciliæ: haud longe a mõte eryce trans ꝓmontorium lilybei: dicta teste Seruio sup.iii.æneidos uel a curuitate littoris: in quo sita est uel a falce: quã Saturnus post amputata uirilia Cælio patri illuc proiecit: Vbi ex cruore. Cæli & spuma maris Venerẽ natã quidã poetæ fabulant̃. Alii id ioui ĩponunt: q̃d idem Saturno effecerit. De Drepano uero ĩnqt Ouidius li.fastorũ: Quiq; locus curuæ nomina falcis habet. Nã Δρέπανον græce latine falx dicitur.

Drysus cum.y.græco absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro.vi.iliados: uir troianus ab Eurialo in bello interfectus.

Dryades cum.y.græco scribitur: sunt nymphæ a quercubus denominatæ: quia siluas habitare dicebant̃. Nam quod græce Δρυσ apud nos quercus dicitur.

Dryas cum.y.græco scribitur: fuit teste Homero uir thesallus & amicus Næstoris

Drylon cum.y.græco & unico.l.scribitur: fluuius est Dalmatiæ: qui teste Prolomæo a scardo monte profluens: & per mediam superiorem mysiam pergens in danubium influit.

Dryme cum.y.græco scribitur. fuit teste herodoto achiuorum colonia.

Dryopis prima cum.y.græco.& ultima cum.i.latino scribitur prouincia ẽ a rege cognominata: quæ primo attica: postea helles dicta fuit.

Dryopes cum.y.græco scribitur: populi sunt iuxta parnasum montem insidẽtes: & teste Seruio Apolinẽ maxime uenerantes: hos phocenses Vibius eẽ dixit: de quibus Virgilius libro æneidos.iiii.meminit cũ ait: Cretesq; dryopesq; fremunt pictiq; agatyrsi.

Drydæ cum.y.græco sequente.i.scribitur: fuerunt gallorum religiosi quidam & sapiẽtes a quercubus denominati: quia in siluis habitare consueuerant. Vnde Lucanus libro primo ad illos locutus inquit: Nemora alta remotis in colitis lucis: Et Plinius in fine libri.xvi.naturalis historiæ: Nihil inqt habẽt drydæ ita enim galli suos appellant magos. Hos Aristoteles in libro de magia & Socion in libro successionum diuini humaniq; uiris peritissimos dixere: ac præterea religioni deditos & semnotheos appellatos.i.castos & uenerabiles: Quorum ritum & mores Lucanus late prosecutus ẽ & quædam Plinius tetigit: sed

ut ait Suetonius in uitã Claudii dryidarum religionem apud gallos dyræ ĩmanitatis tantum ciuibus sub Augusto interdictam: Claudius imperator quintus penitus aboleuit.

Dromos cum.r.ante.o.scribitur: dicitur latine cursus: & accipitur non solũ pro actu sed pro loco ubi currit. Suetonius in uita Neronis: Elephanto supersedens peragratum dromorum decucurrit.

Dulichiũ cũ.i.latino utrobiq; & unico.l.atq;.ch.aspirato scribit: insula est in malico mari una echinadum hoc est teste Plinio libro.iiii.naturalis historiæ Corintho proxima ante Leucada: & Achaiam posita: ab ortu uidens strophades: & ab occasu Ithacã: in qua quidem regnauit Vlyxes: unde dulichius dictus est.

Bur sine aspiratione uel diphthongo cum primã breuem habeat: scribitur: & græcam habere originem atque a barrhiendo nomen assumere quidam uolunt. Vnde eborea magis q̃ eburnea in prosa dicere debemus: ut apud Quintilianum in.vi.de institutione oratoria: ut Chrysippus inquit cum in triumpho Cæsaris eborea oppida essent trãslata. Et post dies paucos Fabii Maximi lignea techas esse oppidorum Cæsaris dixit. Vlpianus de legatis.iii. Quod si ĩquit in codicibus sint membraneis: uel chartaceis uel etiam eboreis: uel alterius materiæ: uel cæteris codicillis: & paulo post subdit eboream bibliothecam emit. Inuenitur etiam eburna.

Ecameda cum.c.exili scribitur: fuit teste Homero lib.xi.iliados magnanimi Arsinoi filia forma deabus æquanda: quam a cæteris græcis electam Nestor quod cõsilio reliquos antecelleret sibi donatam e Tenedo ad græcorum castra deportauit: cui illa decore & iucunde ministrabat.

Echenes cum.ch.aspirato & absque diphthongo scribitur: & fuit teste Homero libro.vii.odyssæ omniũ phæacum generosior.

Echidna cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur: dicitur latine uipera: sed illam maxime accipimus: quæ ab Hercule interfecta fuit dicente Ouidio.lib.fasto.v.

Sanguine centauri lerneæ sanguis echidnæ.
Mixtus ad auxilium tempora nulla dabat.

Echinus cũ.ch.aspirato &.i.latino atque unica.n.scribitur. dici põt a nobis hirsutus. Genus ē paruoꝶ pisciũ ex cancrorũ genere ut scripsit Plini.li.ix.naturalis historiæ. &.xxxi.eiusdē uoluminis dixit idē auctor semipedales & admirandæ uirtutis eē ita ut nauis cui adhæret echinus licet plenis uelis per mare decurrat & cunctæ maris procellæ deseuiãt: quasi radicatam & immobilem firmet: de quo Lucanus libro.vi.

Non puppim retinens euro tenpente rudentes:
Immediis echinus aquis. Vbi a Lucano prima hic longa ponitur: quam Horatius & Iuuenalis Corripierunt. Dicitur ãt echinus ab ἔχω.i.teneo & ναῦσ hoc est a cõtinēdis nauibus: Sed echinus alius est piscis optimi saporis: cuius cibũ plures conferre bonitates ostēdit Diascorides. Quin & iucundi saporis ex eo fuisse uidetur: qđ delicatissimi homines illo delectabanť: adeo ut dicat Iuuenalis in satyra Crispini tunc quoque de Nerone locutus: Et semel aspecti littus dicebat echini. Vnde eos præcipue ad littus messeniũ oriri ostendere uidetur Horatius cum ait Ostrea circæis messeno oriuntur echini: A quibus ob similitudinem spolia castanearum dicuntur echini: eo q̃ pungant: ut illi: Martialis in ultimo.

Iste licet digitos testudine pungat acuta.
Cortice deposita mollis echinus erat.

Echinades cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur: insulæ sunt teste Herodoto libro historiarum.ii.in malico mari ex opposito ad hostium acheloi. Homerus uero libro.ii.iliados addidit ex opposito ad helidē: & declinatur secundum omnes poetas: & Homerum lib.ix.odysseæ echinas echinadis. Sed lib.iliados.ii.declinauit echina echinæ cum ait: Δουλιχίοιο ἐχινάων. Nec dixit ἐχινάδων ut ipse alibi: & alii poetæ consueuerunt: ut nonnulli eius expositores annotauere: quod ideo dixi: quia certo apud quendã auctorem ex nostris sic quoque declinatum comperi: nec iam recordari ualeo: cuius & apud Senecam est in troape: ubi dicit: Quolibet uento faciles echinæ.

Ecyra cum.c.exili &.y.græco scribitur: dicitur a nostris socrus: sed eo uocabulo utitur Terētius cum ait. Ecyra est huic nomen fabulæ. Vnde Modestinus de gradibus & affinitatibus ait: Viri pater uxorisque socer: mater ãt socrus appellať: cum apud græcos ꝑprie uiri pater ἑκυρὸσ mater uera ἑκυρα uocatur.

Echēmon absque aliqua diphthongo & cũ.ch.aspirato atque geminato.m.scribitur: fuit teste Homero lib.v.iliados Priami filius: quem Diomedes in bello occidit.

Ecbasis cum.c.exili subsequente.b.&.i.latino scribitur: dici potest a nobis excursus: nam componitur ex ἐκ βαδίζω quod est gressus: ut Virgilius libro georgicorum.i.describens tempestatem præcauendam a rusticis.

Ectasis cum.c.&.t.exilibus atque.i.latino scribitur: dici potest a nobis productio: nam ab ἐκτείνω quod est ꝓduco deriuať: & ē q̃do breuis syllaba in longam producitur: Virgilius: Italiam fato profugus & Exercet Diana choros. Item teste Seruio super.iii.georgicorũ fecit ectasim Virgilius in hoc uerbo reiicio: cũ ait Reiice nasculis infuscet uellera pullis: & li.x.æneidos sic ait: Atq; oculos rutulorũ reiicit aruis. Nam cum re naturaliter breuis sit: a Virgilio utrobique producitur: licet aliqui excusent: q̃ aliquando in declinatione positione producitur: ut cum primum.i.consonantem conuertitur: ut reieci reieceram sed ut ait argumentum hoc magis est q̃ ratio. Nam ut supra uidimus.i.pro simplici consonante ponitur.

Ecthlipsis cum.c.exili &.th.aspirato atque.i.latino utrobique scribitur: dici põt expressio q̃do.s.sequente

uocali littera uel syllaba pcedentis dictiõis exprimit͛:ut multū ille & terris iactatus & alto:ubi.u.cum.m.
uocali littera uel syllaba & eadem figura est:quæ alio nomine uocatur ellipsis.
exprimitur:& mille aliis in locis & eadem figura est:quæ alio nomine uocatur ellipsis.

Edo cum.e.absque diphthongo scribitur : & græcum ac latinum est:sed in diuerso significato nam cum græcum est:idem significat quod comedo. Homerus libro.vii.odysseæ de phæacibus locutus inqt πι-νοντες καὶ ἔδοντες hoc est bibentes & edentes:& primam detinet breuem. Dum uero latinum.ex.e.p-positione cõponitur & do quasi extra do:sine præbeo:& primã habet longã. Nam tūc quoq libros ede-re dicimus cū illos publicamus:unde apud iurisconsultos titulus est de edendo. Et apud poetas nõnunq̄ pro producendo & pariendo ponit͛. Virgilius in bucolicis: Nec generis nostri puerū nec sanguis edunt.

Edyia cum.y.græco &.i.latino in diphthongū cõiunctus scribitur:fuit teste Hesiodo in Theogonia nym-pha Oceani & Tethyos filia.

Eythales cum.y.græco &.th.aspirato scribitur:urbs fuit in ponto:

Eetiton cū geminato.e.&.t.exili atq.i.latino scribit͛:habetq accentū in antepenultima:fuit teste Home-ro li.vi.iliados pr̄ Andrõaches dilectissimæ uxoris Hectoris:q apud opulētas Ciliciæ Thebas agens ci-censibus ĩperabat. Et ut ibidē ostēdit:ab Achille cū septē filiis interfectus fuit atq eius urbs Thebarum euersa. Alius fuit hoc nomine:q teste Cleomene in stromateis samothracū cerimonias ritusq cõstituit.

Egestha absq aliqua diphthõgo & cū.th.aspirato scribit͛:fuit filia Hippotis troiani:quam ne marinæ be-luæ ob piuria Laomedõtis secundū Apollinis respõsa traderet͛: pater impositã nauiculæ misit quo fors tulisset:quæ tandem ad Siciliam delata:a crimnisio fluuio in canem conuerso cõpressa Acestem edidit ut in ea dictione uidimus:& ab ἐγείρω quod est surgo & τέκνη posita.quasi exposita surgens.

Eioneus cum.i.latino & absque diphthougo scribitur:habetque accentū in ante penultima:fuit teste Ho-mero lib.iliados.vii.unus ex græcorum principibus qui ad Troiã uenerunt ab Hectore interfectus. Al-ter eodem nomine fuit thrax genere:& Pater Rhesi illius regis:qui teste Homero.lib.x.iliados noctu a Diomede & Vlyxe interfectus fuit.

Electra absq aliqua diphthõgo &.ct.exilibus scribit͛:fuit teste Hesiodo ĩ Theogonia nympha Oceani & Tethyos filia:uxorque Atlãtis:quæ illi Hyā uirilis sexus genuit:& filias qnque fœmellas. Quarū una ut nõnulli uolunt etiam:electra dicta fuit:quæ ioui Dardanum peperit:dicente Virgilio li.æneidos.viii.
Dardanus iliace primus pater urbis & auctor.
Electra ut graii perhibent atlantide cretus:& subdit.
Electram maximus atlas edidit:æthereos humero:qui sustinet orbes. Similiter Ouidius libro fastorum iiii. Dardanon electra quis nescit atlantide natum. At uero Seruius Atlantem hunc Electræ patrem non illum quem dixit Virgilius:sed regem quendam fuisse Italiæ memorat. Altera fuit Electra Orestis so-ror:quæ illum e manibus Clythæmnestræ matris:& Aegisti uictrici liberauit:de qua late Sophocles in tragoedia:quæ ἠλέκτρα inscribitur.

Electryon cum.ct.exilibus &.y.græco scribitur:fuit Amphitryonis frater:& filius Alcæi:ut testis est He-siodus in aspide.

Elegia cum.e.absq diphthongo &.i.latino scribitur:dici potest latine miserabilis siue miseria. Nam pro-uenit ab ἔλεος:quod est misericordia:& apud nostros habet accentum in ãte penultima: ut Ouidius li. iii.de sine titulo: Venit odoratos elegia nexa capillos:hic uersus illos elegos diximus:qui cum impares sint:miserabiles hominum erumnas:amorumque labores decantant. Vnde bene Horatius in præcep-tis poeticis inquit: Versibus impariter iunctis querimonia primum. Post etiam uotis inclusa ē sententia compos. Quibus ut ait Quintilianus græcos prouocamus. Et omnium ille elegantissimū & tersum pu-tat Tibullum. Scripserunt & alii ut Propertius Ouidius & Gallus. Apud græcos uero princeps habitus ē Callimachus:secundus Philetas.

Eleon cum unico.l.&.e. absque diphthongo scribit͛:fuit ciuitas Boetiæ:de qua meminit Home.li.x.iliad.

Elis absq aspiratiõe pricipii:& cū unico.l.atq.i.latino scribit͛:urbs fuit Arcadiæ:iuxta quã alpheus fluuius oritur:hoc est iuxta eius oppidi circum:ubi cursu exercebantur equi: unde adiectiuum eleus elea eleum deriuatur. Horatius in.iiii.carminum. Siue quos elea domum reducit palma cælestis Pugilemue equum ue. Virgilius in.iii.georgicorum: Hic uel ad elei metas:& maxima campi sudabit spacia.

Elemosyna absque aliqua diphthongo & cū.y.græco scribit͛: deduciturque ab ἐλεῶ quod ē misereor.

Elenchus cum unico.l.&.ch.aspirato scribit͛: dici potest a nostris redargutiuus. Ideo dicuntur syllogismi elenchi:hoc est redargutiui & sophistici elenchi:hoc est apparentes redargutiuis. Sumit͛ & non nunquã p lapide precioso:ut Iuuenalis in satyra: Credo pudicitiam, Auribus extensis magnos cõmisit elenchos

Elephas & elephantus:utrunque apud nos cõperitur: & cum.e.absque aliqua diphthongo &.ph.aspirato scribitur:& ut testatur Solinus duo sunt genera elephantum: nobiliores indicat magnitudo : minores nothos dicunt:candore dentium intelligitur iuuenta:nobiliores sunt indici q̄ mauritani:binnio ut dif-finiuit Aristoteles utero grauescunt. Nec amplius q̄ semel gignunt:nec plures q̄ singulos. Viuunt annos trecentos:odorem muris uel maxime fugiunt. Similiter grunitum suis: elephantes eodem Solino teste anno urbis conditæ trecentesimo septuagesimo secundo Italia in lucanis primo bello epirotico uidit. Sane elephas habet accentum in le.modo græco non latino.

Elephantina cum.t.exili &.i.latino scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarum.ii.urbs clarissima di-stans a Thebis ægyptus uiginti & octigentis stadiis.

Eleusis uel eleusin cū unico.l.&.i.latino scribitur:& teste Seruio ī primum georgicoꝝ uerius in.n.definit quod in obliqs hēt q̄ in.s.ut eleusinos:sicut delphinos & attinos:fuit urbs in thera insula sub euboia iuxta Atticā:ut ostēdit Ptolomeus in geographia. Quare dixit Seruius ciuitatē esse Atticæ ꝓuinciæ : haud lōge ab Athenis:ī hac Triptolomus natus ē:ut ī ea dictiōe uidebīus ab hac tota īsula eleusina dicta fuit.

Elice cum unico.l.&.i.latino atq̧.c.exili scribitur:fuit primo nomē oppidi cuiusdā achiuorum in peloponeso:ut dixit Iginius:ī quo Calistonem natā ferunt:& a quo elicen denominari uolunt.In hoc teste Herodoto libro historiarum.i.Iones fugati sunt ab achiuis:Cum ergo Calistonem in maiorem ursam uersam dicamus:consueuimus elicen pro maiori ursa intelligere:ut Cicero li.ii.de natura deorum referēs uersus arateos ostendere uidetur:cū ait:Aduersum caput huic elice truculenta tuetur.

Elisa cum unico.l.&.i.latino atq̧ unico.s.scribitur:fuit nomē proprium Didonis:nam Dido lingua phœnicia uirago latine exprimitur.

Elysium sine aliqua aspiratione in emendatissimis codicibus græcis semper compi:secunda cum.y.græco & penultima cum.i.latino scribitur:nec unq̄ cum duplicato.l.scribi indi:ut nonnulli insciuolunt:& ut dicunt poetæ elysium in medio inferorum est suis fœlicitatibus plenū. Vir.in.vi.Solēq̧ suum sua sydera norunt.Philosophi uero quidam dixerunt elysium esse īsulas fortunatas.de quibus late Horatius in epodo dixit incipiens his uersibus. Manet oceanus circūuagus arua beata.

Petamus arua diuites & insulas. Reddit ubi cererem tellus inarata quot annis.

Et imputata floret usq̧ uinea:quas Salustius in historiis inclytas esse dixit Homeri carminibus : secundum Theologos uero teste Seruio in.v.æneidos ē elysium circa lunarem circulum:ubi iam aer purior est dicente Vir. Aeris in campis.& Lucanus:Quodq̧ patet terras inter lunæq̧ meatus : Non illic auro positi:nec tu re sepulti Perueniunt:tunc genus omne tuum & quæ dentur mœnia disces.

Elogium ab aliquibus græcis cum duplicato.l.scribitur:a nobis uero cum onico tātum:& est apud nos testificatio de aliquo siue honoris siue uituperationis causa: Vituperationis quidem ut Quintili. Non est iudices quod putetis:ideo nullæ adiectum ad ex hæredationem iuuenis elogium:quia de scelere constaret.Modestinus iuriscōsultus Desertorem inquit auditum suum iudicem cum elogium.i.cum uituperatione mutat.Honoris uero causa ut Cicero.In quod elogium plurimæ cōsentiunt gentes:& iterum qd elogia sepulchroꝝ:quæ qualia sint Suetonius in Claudii uita ostendit dicens:Nec cōtentus elogium tumulo eius uersibus a se compositis insculpsisse:ēt uitæ memoriā prosa oratione composuit:Cicero Solonis quidē sapiētis elogium est:quo se negat uelle suā mortem dolore amicorum & lachrymis uacare.

Elpenor absque aliqua diphthongo scribitur:fuit comes Vlyxis : qui teste Homero in odissea a Circe cū aliis sociis conuersus fuit in porcum:dicente etiam Iuuenale in satyra:Quis nescit uolusi:Et cum remigibus grunisse elpenora porcis.

Ellipsis cum duplicato.l.&.i.latino scribitur:transfertur a Quin.detractio:nā componitur ex ἐκ & λείπω quod est desero. Vnde aliqui penultimam quæ est diphthongus ei in.i.longam conuertunt:nonnulli in e.& dicunt ellepsis cum.e.in antepenultima:& est figura cum in scansione abiicitur cōsonans in fine dictionis cum ꝑcedenti uocali:quando.s.sequens incipit a uocali:quod frequenter de.m.cōsonante obseruatur. Vir.in primo æneidos.Multum ille & terris iactatus.Horatius libro sermonum : Omnibus hoc uitium est cantoribus inter amicos:& est eadem figura cum ea:quam supra ecthlipsim diximus.

Embryo iam a latinis oībus dicit:& masculinū ponit:ac cum.y.græco scribit:sed apud græcos neutrū ē: & ἔμβρυον dicit:quod denotat intus germinans:ac scaturiēs. Nam cōponitus ex ἐν qđ intus hic designat:& βρύω germino:id quoque est quod in utero matris uiuit:anteq̄ liniamenta suæ speciei accipiat.

Emathia absque diphthongo & cum.th.aspirato atq̧.i.latino scribitur: regio est quæ teste Gellio li.xiii. noctium atticarum postea Macedonia dicta fuit:ut in ea dictione uidebimus:nam alibia rege nomen assumpsisse compert.

Empedocles cum.c.exili scribitur:fuit teste Hippobato Metōis filius:& eius auus Empedocles agrigentius uir insignis. Thelanges uero dixit illum filiū fuisse Archionis:haquitq̧ fratrē teste Fauorino in cōmentariis Callicradē noie:fuitq̧ Empedocles Pythagore auditor:ut Timæus attestat:& primus oratoriæ inuentor: quēadmodū Zeno dialecticæ:ut scripsit Aristoteles libro de sophistis : Refert Satyrus eū medicū fuisse & oratorem optimū eiusq̧ discipulum Gorgiam leōtinum:qui de arte rhetorica scripsit quē Appollodorus in chronicis tradidit centum & nouem ætatis annus implesse hunc ait Satyrus dicere solitū se adfuisse Empedocli magiā exercenti:ipsūq̧ in poēatibus id ꝓfiteri:& complura alia ut pharmaca:qbus morbi & senectus arceant:noxii uentoꝝ flatus pellantur:salubres inducant : mortui reuiuiscant.Ideo eū multis modis admiratione dignū dixit Thyrrhēus i.xix.historiaꝝ li.Eidem teste Zāto regnum eē offeretur:cōstanter renuit:carius.s.amplectens uitæ simplicitatē q̄ regū delicias Scripsit uersu transitū Xersis:& alia nō nulla:q̄ postea soror eius:uel ut alii dicunt filia cōbussit.Scripsit tragœdias : quas tamen Heraclides Serapionis filius alterius fuisse dixit.Hieronymus uero historicus dixit se illius q̄dragīta tria opuscula legisse: Aristoteles ēt sæpissime illius opiniones retulit cū olympia adisset oīum in se uertebat ora. Nullius magisq̄ eius mentio apud oēs fiebat.Idē teste.Timæo carmine se deū dixit. Floruitq̧ teste Gellio li.xvii.noctiū atticaꝝ eo tpe quo Fabii apud Cremerā interfecti sūt. Mortē uero eius diuersi diuersimode retulerunt.Nā dicunt aliqui q̧ cū Agrigentum conderetur : & illius instituto [illegible]corum nepotes obsisterent:ille mœrore in Peloponnesium decedens diem obiit: Heraclides i e

go ait: quod quum interesset sacrificio ad Pysianactis agrũ una cum multis & peracto sacro alii in diuersis locis uille huc & illuc euntes: sub arboribus se cõponentes quiescebãt: ipse solus Empedocles in suo loco mansit: ubi accubuerat ad sacrũ: sed mane cæteris surgentibus ipse non inuentus. Aliis de eo nihil scientibus: dixit unus ex seruis se media nocte uocẽ audiuisse magnã uocantem Empedoclem: Cumq; surrexisset nihil pter lucem uidisse: & tedaꝝ splendorẽ. At uero Hippobatus dixit illũ cum surrexit Aethnam petiisse: seque in ignes iecisse: ita ut quum fidẽ cuperet facere se deũ effectum esse: flãmis cõsumptus fuit: postea rem agnitã & exploratã fuisse: quum una ex illius crepidis ui flãmæ ad exteriora reiecta atq; cõperta fuerit. Quã opinionem secutus Horatius circa finẽ suæ poetriæ inquit: Siculiq; poetæ.

Narrabo interitum deus immortalis haberi.
Dum cupit empedocles ardentem frigidus æthnam
Insiluit: Sunt & alii qui aliud ferunt: hæc sufficiant.

Emphasis cum unico.s. post.a. &.i. latĩo scribitur: figura est quũ maius dicitur: sub quo & minus intelligere uolumus. Vir. lib. georgicoꝝ primo. Cũ iam sacræ deficerent siluæ: & uictũ dodona negaret: hoc est non solum aliæ: sed etiam sacræ. Nam teste Seruio harum sterilitas aliarum denotat infœcunditatem.

Empiricus cum.i. latino sequente.c. exili scribitur: dici potest a nostris experimẽtator: & deducitur ab ἐμπειρία quod est experimentum.

Empyreum cum.y. græco scribitur: dici potest igneum: nam a πυρ quod est ignis descendit: sed ut dicũt theologi magis ab ipsius ignis splendore: q̃ ab igne denominationem assumpsit.

Emplastrum cum.s. immediate post.a. &.t. exili scribitur: dici potest a nostris fictum seu ĩformatum. Nã ex ἐν præpositione quæ significat in: & πλαττω quod est fingo seu formo cõponitur. Vnde ex diuersis rebus confingi & formari consueuit.

Emporium cum.i. latino scribitur: locus ẽ mercatus uel nũdinationis: & a πορίζω quod est merchor uel aquiro deducitur: quasi emptorium.

Enantosis cum.t. simplici &.i. latino utrobique scribitur: dici potest latine refragatio.

Encænia cum.c. exili: &.æ. diphthongo in antepenultima: &.i. latino in penultima scribitur: dici potest a nostris innouatio. Nam componitur ex ἐν præpositione quod est in & καινίζω nouo.

Enceladus cum.c. exili &.e. absque diphthongo scribitur: fuit Titani & Terræ filius: quem fulmine a Ioue ictum & Aehtnæ monti suppositum dixit Virgilius libro æneidos tertio.

Enchiridon cum.ch. aspirato &.i. latino utrobiq; scribitur: dici potest a nostris manuale. Nam componitur ex ἐν præpositione: & χειρίδιον quod est diminutiuum a manu deductum.

Edromys cum.y. græco scribitur: genus est uestimenti uillosi & hyemalis: de quo Iuue. in satyra. iii. ĩquit. Igniculum brumæ si tempore poscas. Accipit endromyda & tyrium uestimentum esse ostendit: cũ ait in satyra Credo pudicitiam Endromydas tyrias & fœmineum ceroma: Quis nescit.

Endiadis cum.i. latino utrobique scribitur: est figura cum duo diuersa nomina in unam conuenientiã cõiunguntur: ut Virgilius libro georgicorum secundo. Pateris libamus & auro.i. pateris aureis: & lib. primo æneidos. Molemq; & montes insuper altos: idest molem montium. Idem libro tertio. In partẽ & p̃dam: idest in partem prædæ.

Endymion cum.y. græco in antepenultima & .i. latino in penultima scribitur: fuit pastor qui Lunã a poetis dicitur amasse: a qua primum repulsus postq̃ albos eius greges aliquandiu pauit: in eius gratiam susceptus est: & ut dixit Cicero libro secundo tuscalanarum: Cum super Latmio monte ioniæ obdormisset: a luna deosculatus est. Iuxta quod dixit Ouidius libro tertio de arte amandi. Latmius endymion nõ ẽ tibi luna pudori. Item Vir. libro tertio georgicorum tetigit cum ait: Munere sic niueo lunæ si credere dignum est: & reliqua quæ Macrobius libro saturnalium egregie exposuit: & Plinius libro secundo naturalis historiæ figmentum omne enodauit.

Energia cum.i. latino scribitur: quum apud græcos sit ei diphthongus: dici potest latine efficacia. Vnde Hieronymus: Habet nescio quid latẽtis energiæ uiuæ uocis actus: & componitur ex ἐν præpositione: & ἐργειν quod est operari: & inde energumenos actiuus. Est etiam energia figura quædam: qua rerum gestarum: aut quasi gestarum sub oculis fit inductio.

Enipeus cũ.i. latino &.p. sine aspiratione scribitur: fuit teste Homero libro. viii. ilia. generosi Thebei troiani filius: & Hectoris auriga dilectissimus: quẽ Diomedes lancea: quã in Hectora contorsit interfecit.

Enipheus cum.i. latino &.ph. aspirato atq; eu. diphthongo scribitur: fluuius est Thessaliæ ab Othrymonte defluens: qui in Apidanum se celeri cursu præcipitat iuxta quod fuit horrendum illud prælium inter Cæsarem & Pompeium: quod totum concussit orbem: dicente ipso Pompeio apud Luca. libro sexto. Sanguine romano q̃ turbidus ibit Enipheus. Et subiunxit cum ordinaret acies bellaturas.

Et iuxta fluuios & stagna undantis Eniphei.
Capadocum montana cohors: & largus habenis
Ponticus ibat eques.

Ennosigæus cum duplici.n. & unico.s. sequente.i. latino: &.æ. diphthongo in penultima scribit̃: nomẽ est Neptuni cõpositum ex ἐννο quod est concutio: & γαιαν terram: eo q; mare fluctibus terram concutere dicitur: ex quo pro Neptuno græci poetæ posuerunt: ut Homerus libro. vii. odisseæ στεροπην κατυποσ εννοσιγαιος: quem imitatus Iuuenalis ĩ satyra. Omnibus in terris ait de Xerxe. Ipsum compe

dibus qui uinxerat ennosigæum. Itaq; Gellius libro. ii. noctiū atticaꝵ causas terræ motus sub dubio explicans inquit. Ventorum ne ui accidat specus hiatusq; terræ subeuntium: an aquarum subter in terrarum cauis undantium fluctibus pulsibusue: ita ut uidentur existimasse antiquissimi græcoꝵ: q Neptunū ἐννοσίγαιον appellauerunt: an cuius aliæ rei cā nondum ēt pro certo creditum.

Enope cū.e. absq; diphthōgo & unico. n. scribitᵣ urbs fuit in agro nō lōge a pylo sub regno Agamēnonis.

Enthymema cum. th. aspirato &. y. græco scribitur: genus est argumenti ex uno assumpto cōcludens: ut homo est substantia: ergo & animal est substantia. Quare festinus & imperfectus syllogismus dicitᵣ: ad quod perficiēdum assumpti pars defuit: quæ est omnis homo est animal. Ideo Iuuenalis in satyra: Credo pudiciciam ait: Aut curuum sermone rotato Torqueat enthymema.

Epanalepsis cum unico. l. sequente. e. atq; ultima. s p. &. i. latino scribitur: dici potest latine replicatio uel repetitio. Componitur enim ab ἐπὶ & ἀνα: quæ duo simul & re. & iterum denotant: atq; ληψις quod ē acceptio. Nam tunc quoq; fit cum una dictio in principio uersus assumpta iterum in fine eiusdem uersus resumitur: ut Virgilius libro. i. æneidos: Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa: & Iuuenalis. Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit.

Epanodos cum unico. n. scribitur: dicitur a nostris regressio: Nam componitur ex ἐπὶ & ἀνα quæ duo simul etiam retro indicant: & ὁδὸς uia: quasi retro post uiam: hoc est regressionem indicet: ut principatus bonus est: non autem bonos: qui in tyrannidem commutatur.

Epaminundas cum. i. latino scribitur: fuit clarissimus uir thebanus Polymini filius inter primos Græciæ duces habitus: fuitq; philosophus summus: & adeo rebus omnibus præfulgēs: q teste Iustino libro sexto cum eo thebanorum gloria orta simul & extincta uisa fuerit. Nāq; teste Aemilio probo: erat modestus: prudens: grauis: temporibus sapienter utens peritissimus belli: fortis manu: animo maximo: adeo ueritatis amicus: ut ne ioco quidem mentiretur. Idem continens: clemens: patiensq; admirandū in modum. Non solum populi sed etiam amicorum ferens iniurias. In primis commissa celans: studiosus audiendi. Ex hoc enim facillime disci arbitrabatur. Paupertatem adeo facile perpessus est: ut de republica nihil præter gloriam cœperit: & alia pene innumera quæ de illo leguntur.

Epauxesis cum. au. diphthongo sequente. x. consonante: & ultima cum. s. littera &. i. latino scribitur: dici potest latine incrementum.

Epicharmus cum. i. latino: &. ch. aspirato scribitur: fuit teste Plutarcho poeta græcorum comicus. Alter philosophus patria cous: ut quidam uolunt. Nonnulli uero trimeniēsem dicunt Elothalis filium: fuitq; Pythagoræ auditor: cuius statuæ apud Syracusas inscriptū erat: ipsum tanto excellere doctis omnibus & claris uiris: quanto uel syderibus cæteris sol uel mare amnibus cunctis. Reliquit commentaria de natura rerum: de sententiis: de medicina. Obiit nonagenarius.

Epicharida cum. i. latino: &. ch. aspirato scribitur: genus est nauiculæ.

Epectasis cum. c. &. t. exilibus: atq; i. latino scribitur: dici potest a nobis porrectio. Componitur enim ex ἐπὶ quod in compositione dicit super: & ἐκτείνω extendo: ut in duperator pro imperator: & est similis huic epenthesis.

Epenthesis cum. th. aspirato scribitur: dici potest interpositio. Componitur enim ex epi & ἐν quæ dicunt inter: & θέσις positio: ut Virgilius Maneant in religione nepotes. dicens religioni cū dup lici. l. ubi unū interposuit.

Epiodium cum. i. latino utrobiq; scribitur: aliqui uero magis proprie cum. oe. diphthongo epiœdium dicunt. Nam ex epi quod est super & ᾠδίον: canticum componitur: ubi. ω. mega: cum. i. in diphthongū coniunctis in: oe. diphthongum nostram: ut supra uidimus: commutatur: & traductū a quibusdam antiquis compi nænia: & id est teste Seruio in Daphnim epiodium: quod dicitur cadaueri nondum sepulto hoc est in eius laudē: & in hoc differre dixit ab epitaphio: quod post completam sepulturam dicitur.

Epidannos cum. i. latino & gemino. n. scribitur: urbs fuit in Epiro condita tēpore Anci Marci quarti Romanorum regis: quæ deinde dyrrahchium uocata fuit. Nam ut scribit Pomponius libro. ii. cum portus esset ad omnem græciam: & prius id nomen uelud in dānum ituris protendere uideretur: priori nomine abiecto dyrrhachium dicta fuit.

Epidaurus cum. i. latino &. au. diphthongo scribitur: urbs fuit quam quidam in Epiro fuisse putauerunt: & postea Dyrrhachium dictam: sed hi nominum similitudine decæpti Epidannum pro Epidauro intellexere. Et est Epidaurus teste Plinio libro tertio naturalis historiæ ciuitas ī Achaia saronico querno nemore redimita: Aesculapii delubro percelebris: Vnde teste Solino romani pestilentia uexati continuis tribus annis: inspectis libris Sibyllinis: sub forma serpentis Aesculapium ueluti fatale remedium duxerunt ad urbem: a quo Aesculapius ipse Epidaurus cum. i. latino in penultima nonnunq̄ uocatus est dicēte Ouidio li. i. de ponto.

Afferat ipse licet sacras epidaurius herbas.
Sanabat nulla uulnera cordis ope.

Fuit ēt Epidaurus insula quædam iuxta Dalmatiam in illyrico mari sita: qđ Lucanus ostendit li. ii. cum ait Illiris ionia: uergens Epidaurus in undas: Sed ut ait Plinius libro. ii. naturalis historiæ insula eē desiit.

Epicœnū cum. i. latino. c. exili: &. oe. diphthōgo scribitur: dicitur latine promiscuum. Nam cōponitur ex ἐπὶ præpositione: & κοινὸν quod est commune.

Epicherema cum.i.latino:&.th.aspirato scribitur:genus est argumēti quod quidam ex nostris rationem appellauerunt:Cicero melius ratiocinatiuum.

Epicurus cum.i.latino &.c.exili scribitur:fuit teste Metrodoro patria atheniensis pago carchetius:Neoclis & Cærestratæ filius:ex philadarum familia.Heraclitus uero dixit eū Sami nutritum:cum eā athenienses sortiti essent:decem & octo annos agentē Athenas redisse.Quo tpe Xenocrates in achademia.Aristoteles chalcide scholā habebant.Defuncto āt Alexandro macedoniæ & atheniensium sub Perdica afflictis rebus:colophon ē ad patrem iuisse:ubi congregatis discipulis athenas redit sub Anaxicrate:ibiq; aliquatenus cum cæteris philosophatus est.Postea āse dictam sectam instituit.Et ut de se ipso testatur.xiiii.ætatis anno cœpit dare operā philosophiæ:eo q; Apollodorus dicit:quod percunctanti illi grammaticum quēdam:quid esset apud Hesio.chaos:nesciuit exponere:adiecti sunt ad philosophandū tres eius fratres:Neocles:Chæredemus:Aristobolus:seruus item Mus noie:ut testatur Myromanus. At Dionysius alicarnascus aliter de eo rettulit:dicens eum cum matre ædiculas circūisse purgamēta legentem:litterasq; cū patre docuisse exigua stipe.Vnū ex fratribus eius lenocinatū esse:ipsum aūt Leonciæ meretrici cōgressum:attribuisse sibi libros Democriti de atomis:& Aristippi de uoluptate.Nec fuisse ciuem legitimū teste Hero.in libro de pubertate Epicuri.Simili mō insectanť eum possidonius stoicus Nicolaus & Sotyō q; sibi attribueret.xxiiii.argumēta Dioclis:Quin & scribens ad Themistā leonis uxorē inqt:Quotus.n.ego sum:nisi uos ad me proficiscamini:promptus ipse quocunq; uos Themista accersatis irruere.Ad Philoclē formosum adolescentē:ita scripsit cōsumor ac deficio:amabilē tuum ac diuinū ingressum sustinens In libro de finibus sic ait.Nihil habeo qď bonū intelligam:si sapoꝝ uoluptates:& q̄ ex Venere constant:& q̄ auribus pcipiuntur:& quæ ex formæ uenustate blādiunť:oculis his auferā.Epictetus hunc lasciue lacerat tanq̄ nimiū loqntem:& alia q̄plura:ut ēt Cicero de finibus meminit.Veꝝ e contra alii magnā huius uiri in oēs philosophos gratitudinē fuisse ferūt:nec eos uitupasse dicunt:ut multi putant.Patria eum statuis æreis honorauit:multi cū eo philosophati sunt:ex quibus Mus seruus clarus & humanus euasit.Diocles ait illū uilissimis cibis uitā duxisse.Illi cū suis potus erat aqua:testatur ipse in epistola se aq̄ & pane tantū esse contentū:& mitte mihi inqt parunp casei:ut cum uoluero cœnare pciosius possim.Huiusmodi uita fuit illius:q uoluptatē finem posuit.Vtitur in rebus suis uocabulis propriis:q̄ quoniā simplicissima sunt:Aristophanes grāmaticus damnat:Natus est annis septem post Platonis obitum.Obiit Athenis sub Pytharato annoꝝ.lxxii.calculo urinæ exitum impediente teste Hermacho.Scripsit de natura:de atomis:de uacuo:de diis:de sanctitate:de finibus:& alia complura Dicebat uoluptatē esse finem:non ut Laertius ait luxuriosoꝝ uoluptatem.Neccā quæ in gustu est:ut q.dam male intellexere:sed cā quæ est non dolere:aīoq; tranquillū esse:& pturbatione uacare.Non.n.cōuiuia:non mulieꝝ puerocumq; congressus:& cæteroꝝ quæ affert pciosior mensa luxuū:uitam ueram suauēq; gignere:sed rationē sobriam causasq; perscrutantem:q̄que uel eligenda sint & opiniones expellentem:animorumq; perturbationes:horum omnium initium maximum esse prudentiam.

Epilepsia cū.i.latino utrobiq; & unico.l.atq; ps.īmediate post.e.scribiť:nōn ulli uero impite magis q̄ ex se su īterponūt.m.& dirūt epilēpsia.Significatq; apď nos apphensionē:eo q; sensus oēs compħēdat.Diciť ab aliqb9 ex nr̄is comitialis morb9:eo q; si cuiq̄ ī comitiis cōtigisse dephēsū fuerit dimittebāť comitia.

Epilogus cum.i.latino & unico.l.scribitur:dicitur latine peroratio:nam compōitur ab epi quod hic diminutionem indicat:& logos qui est sermo.

Epimetheus cum.i.latino:&.th.aspirato atq;.eu.diphthongo in fine scribitur:fuit teste Hesiodo Iapethi filius ex Asia coniuge:& frater Promethei.

Epimenides cum.i.latino utrobique:& unico.n.scribitur:fuit philosophus cretensis cōtemporaneus Pythagoræ:ut scripsit Apuleius li.ii.floridoꝝ:habuitq; patrē Ephestiū:ut Theopompus uoluit.Alii dicunt Dosiadem.Alii Hagesarchū.Oriūdusque fuit ex Enoso uico.Hic ut refert Laertius aliquando a patre missus:ut ouē rure deferret:meridiano tpe diuertit ex itinere atq; in spelunca qnquaginta & septē annis ppetuo sopore qeuit:Excitus q̄siuit ouē.Putabat.n.se parꝝ obdormiuisse:quā cum nō inueniret in agrum reuersus est.Cū uero agꝝ in alterius ptātem uenisse uideret:cuncta mutata esse ppenderet:rediit in oppidū:ubi a iuniore fratre suo iā uetulo cognitus fuit:oēm ex illo didicit rei ueritatē.Qui deinde philosophatus scripsit curetū & corybantū generationē:& theogoniā ad qnque millia uersuū:Scripsit argos ædificationē:& Iasonis in Colchon nauigationē ad sex millia & q̄dringingenta uersuum.Primus ferť agros & domos expiasse Dixit ēt in epistola quā misit ad Solonem esse p difficile hoībus liberis p clarisq; īstitutis & legibus sub seruitute durare.Obiit āno ætatis suæ cētesimoqnquagesimoseptimo teste Phasgōe in libro de longæuis.Vt āt cretenses tradunt teste Laertio:ducētis nonaginta nouē annis.

Epimone cum.i.latino & unico.n.scribitur:dicitur latine perseuerantia.Et est figura quando ad maiorē certitudinem in eadem dictione perseueratur:ut Virgi.sic sic iuuat ire sub umbras.Eadem figura a nōnullis epizeuxis uocatur:ut in ea dictione uidebimus.

Epii cum.i.latino scribitur:populi sunt:qui & Helidenses dicti fuerunt.

Epiphanes cum.i.latino scribitur:trāsfertur ab aliquibus illustris:ut Antiochus epiphanes.i.illustris.Nā componitur ex epi quod est super & φανὴσ clarus.

Epiphania cum.i.latino utrobique scribitur:dici potest a nobis a paritio seu manifestatio. Nam componitur ex epi præpositione & φαινω manifesto.Sed aliqui illustrationem transferunt.

Epy cum.y.græco in fine scribitur:fuit urbis nomen.De qua Statius.Et summis ingestum mõtibus epy.
Episynalipha prima cum.i.latino:sequens cum.y.græco:& penultima cum.i.latino scribitur:est conglutinatio duarum syllabarum in unam:quod in diphthongo & synæresi sæpissime fieri contingit.Nã συναλιφα coniunctio dicitur.
Epirus cũ.e.absque diphthongo &.i.latino scribit̃.Vnde in penultima apud græcos ẽ diphthõgus habetur:q̃ a nostris in.i.longã conuersa fuit:& ꝓprie ηπειρος apud nos firmã terrã designat.Est itaq; regio in Europa:& aliq̃do Molossa dicta fuit:ut Iustinus li.xvii.affirmare uidet̃.At Seruius sup tertio æneí.nõ totã Epiri sed partem:quã Helenus tenuit Molossam dictã uoluit:quã deinde a fratre Chaone:quẽ per ignorantiã occidisse uenenata sagitta perhibet:Chaoniã cognominauit:dicente Virgilio.
Morte neoptolemi regnorum reddita cessit. Pars Heleno qui chaonios cognomine campos. Chaoniamque oẽm troiano a chaone dixit.Et uidet̃ pars illa fuisse alpestris:dicẽte Pli.q̃rto nat.hi.Chaones sunt primi montes Epiri:a quibus Chaonia dicta est.i.Epirus:& in Chaonia mõs dodone:in quo silua fuit dodona carminibus poetaꝝ græcorũq; & latinoꝝ ꝑcelebris.Nã in ea templũ dicitur fuisse Ioui dodoneo sacꝝ:in qd̃ duas cælo colũbas descendisse ferunt:& inde ueteribus solitas insidere q̃rcubus:e quibus postulantibus responsa ab illis dabantur:dicente Vir.libro geor.secundo.Aesculus atq; habitæ grais oracula quercus:& Lucanus in quarto. Thesproti dryopesque ruunt:quercusque silentes.
Chaonio ueteres liquerunt uertice sellæ.
Et dixit silẽtes:qa longe ãte Lucanũ ex illis colũbis:ut aiũt:una delphos Boetiæ ciuitatem uolauit:& ibi Apollinis delphici clarius fecit oraculũ:Altera in Aphricã ad ãmonis Iouis templũ transmeasse scribit̃ qua de re in Chaonia Iouis oraculũ terminatũ fuit:ideo dixit Vir.Habitæ grais oracula quercus.
Ephyra cum.ph.aspirato:& nonnunq̃ ab aliquibus sine aspiratione:&.y.græco scribit̃:urbs fuit Achaiæ quæ postea Corinthus dicta est ĩ qua pulcherrima & artificiosa ex ære fiebant uasa:dixit Virg.libro georgi.primo.Illusasque auro uestes ephyreiaq; æra:ubi in penultima unũ.i.causa metri interpositũ fuit:nam alias ephyræa cum.æ.diphthongo in penultima:hoc est non sequẽte.i.ante ultimũ.a.scribitur:ut Lucanus circa initium libri sexti:cum ait.Insedit castris:ephyræaq; mœnia seruat.
Epiredium cum.i.latino utrobique:&.e.absque diphthongo uel aspiratione scribitur:uocabulũ est teste Quinti.ex duobus peregrinis compositum:nam ut idem pergit cũ sit ꝓpositio epi græca:reda gallicũ:nec græcus tamen nec gallicus utitur composito:Romani suum ex utroque alieno fecerũt.Iuue.illo utitur in satyra:Stẽmata quid faciunt:cum ait:Toruoque trahunt epiredia collo segnipedes.
Ephyre cum.ph.aspirato:&.y.græco scribitur:fuit nympha Oceani & Thetyos filia:de qua Virgilius li.georgicorum quarto meminit.
Ephyris penultima cũ.ph.aspirato:&.y.græco:& ultĩa cũ.i.latino scribit̃:fuit teste Hero.urbs ĩ Laconia.
Ephimerides cum.ph.aspirato:&.i.latino utrobiq; scribitur:dici possunt latine diurnales:uel ut ĩterpretatus est Sempronius Asellio diaria & ephimeris in singulari diarium:nam ab epi & ημεριδας deriuatum ab ημερα qui est dies componitur:unde & pro libro in quo diurnales erãt diuinationes accepit Iuue.in satyra Credo pudicitiam:cũ ait ĩ cuius manibus ceu pinguia succina tritas Cernis ephimeridas:& Oui.libro primo de sine titulo.
Inter ephimeridas melius tabulasq; iacerent.
In quibus assumptas fleret auarus opes.
Ephebus cum.e.absque aliqua diphthongo scribitur:dicitur apud nos pubes:de quo in ãte habitis late uidimus:habetque primam breuem.
Ephialtes cũ.i.latino:&.t.exili scribit̃:hic & Oetus fuerũt gigãtes:& filii Aloei:ut in dictione aloeus uidimus.& teste Ser.sup.iii.æne.interp̃tat̃ ephialtes latine incubus.i.fatuus & facũdus:hæc ille ad uerbum.
Ephippia prima cum.ph.aspirato:&.i.latino seq̃nte duplicato.p.atque iteꝝ.i.latino in penultima scribit̃ sunt ornamenta equoꝝ:Horati.per antiphrasim inq̃t.Optat ephippia bos piger optat arare caballus:& componitur ex epi ꝑpositione:& hippos qui est equus:secundum modum supra expositum.
Epiphonenia absque aliqua diphthongo &.i.latino scribitur:& est teste Quintilia.libro octauo de institutione oratoria rei narratæ uel probatæ summa acclamatio:Vir.in primo æneí.Tantæ molis erat romanam condere gentem:Cicero pro Milone:facere enim probus adolescens periculose:q̃ perpeti turpiter maluit:& componitur ex epi præpositione & φονη quod est clamor.
Epistola cum.i.latino &.t.exili sequente.o.ante.l.scribitur:& descendit a medio paracimeno huius uerbi επισελλω quod est mitto:nam amittit unum.l.in futuro.& dicitur επισελω:deinde cum.e.in penultima futuri mutatur in.o.uocalem in penultima paracimeni:& dicitur πισολα:unde nos epistolam dicimus:quam illi επισολην uocant:& inde apostolus missus.
Epistropus cum.i.latino &.t.exili scribitur:fuit phocidis rex:unus ex græcorum ducibus:qui uenerũt ad Troiam:ut ostendit Homerus libro secundo iliados.
Episcopus per.i.latinum:&.c.absque aspiratione scribitur:& ut supra uidimus in ꝑceptis ex epi præpositione:& scopos quod est speculatio componitur:itaq; inspector dici potest:unde & episcopatus dicitur quæ ipsa dignitas:& episcopium locus ubi episcopus ipse commoratur.
Epistylion cũ.t.exili sequente.y.græco:& penultima cũ unico.l.&.i.latino scribit̃:traducit̃ ab aliq̃bus colũnella:ita ut sit diminutiuũ styli:q̃ est colũna.Alii ẽt capitellũ:qd̃ supra stylon ponit̃ ĩtelligi uoluerũt.

Epitaphium cum .i. latino & .t. exili scribit᷑: dicitur secundũ eius cõpositionẽ & uerba supra sepulchrũ. Nã cõponitur ex epi ꝑpositione: q̃ est supra: & ταφοσ sepulchrũ: hoc est supra tumulũ. Sed ab auctoribus pro laude sumitur: quæ post cõpletam sepulturam alicuius dicitur: ut uidimus in dictione Epiodium.

Epithalamion cũ .i. latino & .th. aspirato scribit᷑: dicebatur sacer hymnus: qui in sponsalitiis uiri & uxoris canebatur. Vnde etiã Hieronymus ad Paulinũ ait: Sanctarum nuptiarum dulce canit epithalamium.

Epitheton penultima cum .th. aspirato: & ultima cum .t. simplici .i. sine aspiratione scribitur: dicitur a nobis adiectiuum: potest dici impositum uel appositum: nam ex epi qđ hic dicit in: & θετον positum cõponitur: ut Alma Ceres: uenusta Venus: cælumq; profundum: Obscœniq; canes: importunæq; uolucres Et differt ab ãtonomasia quæ uice nominis ponitur: epithethum: quod nunquã sine nomine. Vnde id quoque fieri a poetis consueuit: ut & præsentia ponant epitheta ad ea scilicet quæ futura sunt: ut Vir. Præcipue infœlix Dido pesti deuota futuræ. Et parum infra: inscia Dido Insideat quantus miseræ deus Similiter libro undecimo de Camilla puella quæ artificio patris salutata fuerat: Infœlix fugit in iaculo stridente Camilla. Nam scilicet eo tempore infœlix quo euasit: sed postea cum in bello periit: fiunt etiam epitheta nonnunq̃ præsentia ex peractis rebus: ut idem Vir. libro secundo æneidos. Infœlix qua se dum regna manebant: sæpius Andromache ferre incomitata solebat.

Epithima cum .i. latino utrobiq;: & .th. aspirato scribitur: ĩterpretari ad uerbum potest super impositum: nam ex epi: quod est super: & θημα positum componitur.

Epitoma cum .i. latino & .t. exili scribitur: dici potest breuiarium: nam componitur ex epi præpositione: & τομη quæ est incisio quasi intersectum.

Epigramma cum .i. latino & duplicato .m. scribitur: dici potest ad uerbum superscriptio: nam epi dicitur super: & γραμμα littera uel scriptio.

Epitritus absque aliqua aspiratione & .i. latino utrobiq; scribitur: pes est ex quattuor syllabis cõstans: quarum una semper ab aliis tribus discrepat: unde epitritus primus est pes cõstans ex iãbo & spondeo: hoc est ex prima breui & tribus seq̃ntibus longis: tempoꝝ septẽ: & sic contrarius primo pæoni: ut sacerdos salutari. Epitritus secundus constat ex trocheo & spondeo: hoc est ex longa & breui: & postremis longis: & sic tempoꝝ septem: ac secundo pæoni contrarius: ut cõditores imperatores. Epitritus tertius cõstat ex spondeo: & iambo .i. ex duabus longis & breui & longa: tempoꝝ septem & cõtrarius tertio pæoni: ut hæreditas Demosthenes. Epitritus quartus ex spondeo constat & trocheo: hoc est ex tribus lõgis: & quarta breui: temporum septem: & contrarius quarto pæoni: ut opportunus cælestinus.

Epizeuxis cũ .i. latino utrobiq; & .z. cõsonante: atq; .eu. diphthõgo in penultima: & in ultima cũ .x. cõsonãte scribit᷑: dici põt latine cõbinatio. Id. n. ζευσις importat: & tunc figura est quũ dictio in uersu absq; medio aliaꝝ dictionũ combinatur: ut Virgilius: Meme adsum qui feci: & alibi: Sicsic iuuat ire sub umbras.

Epos cum unico .p. scribitur: dicitur a nostris carmen: estque apud græcos generis neutri: sed compositũ cum ῳδη qui est cantus: dicitur apud nos epodus quasi carminis cantus. Et inde epodion diminutiuum in recto .i. paruum carmen: quod a lyricis clausula breuis dicitur: quasi præcisos uersus integris subiiciat: ut apud Horatium: Beatus ille qui procul negociis: deinde sequitur præcisus. Vt prisca gens mortalium: & sic deinceps alterni quibus aliqua pars deest: & sunt ipsis p̃cedentibus similes.

Erasistratus absq; aliqua aspiratione & cum .i. latino scribitur: fuit medicus eximius ex Aristotelis familia natus. & descendit ab ερωσ quod est amor: & ςρατου exercitum.

Erasinus cum .i. latino & simplo .l. scribit᷑: est teste Herodoto libro histori. sexto Achaiæ fluuius ex stymphalide palude profluens: & adeo per nemæam siluam turgide labens: q̃ ripis minime contineri possit sed arborum sit populator. Et ut subdit Herodotus post certum sui cursus spacium absorbetur a terra: & in argolicis exuberantissimus exit: quod sane Oui. tetigit libro .xv. metamor. cum ait.

Sic modo combibitur recto quoque gurgite lapsus.

Redditur argolicis ingens erasinus in aruis.

Erate cum .t. exili scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Thetyos filia: & ab ερωσ quod est amor descendit.

Erato cum .t. exili scribitur: fuit musarum una dicta similiter ab eros huius eraros .i. amor amoris: de qua Virgilius libro septimo æneidos meminit: quum ait: Nunc age qui reges Erato: qui tempora rerum. Quis latio antiquo fuerit status.

Erebus absq; aliqua aspiratione aut diphthongo a græcis scribitur: & ponitur pro parte inferni: in qua teste Seruio super sexto æneidos Virgilii. Illi morabantur qui bene uixerant. Cum ad elysios campos nõ nisi purgati proficiscerentur.

Erichtheus cum .ch. & .th. aspiratis scribitur: fuit teste Homero libro septimo odysseæ uir. phæas. Alterũ dixit idem Hom. libro secũdo ilia. regem fuisse magnanimum Athenarum: quem Minerua e rure ubi natus erat suscepit educauit: & atheniensi populo pro rege tradidit: ideoque annua Mineruæ solemnia Athenienses in ea insigni urbe agunt taurorum agnorumque sacrificiis.

Eremus absq; aliqua aspiratione aut diphthongo a græcis scribitur: quorum quum magis propria sit aspiratio: de cõsuetudine nostra miror q̃ semper illam aspiramus. dici potest a nobis desertum: & inde eremita etiam sine aspiratione scribi debet quasi colens deserta.

Eretria cum .t. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Ptolomæo oppidum in Euboia.

Ereuthalion cum.eu.diphthongo & th.aspirato atque.i.latino scribitur: fuit teste Homero libro Iliad. iiii.uir diuus:quem Nestor cum olim interemit & li.vii.dixit illum cum miraculo corporis:tum excellentia armorum præcipuum in bello pyliorum & arcadum fuisse.

Ergastulú cum.t.exili scribit':dici potest latine taberna:uel officina:& descédit ab ἐργον.i.opus qd' est operor quo uocabulo nostri poetæ sæpe utunt'.Iuue.in satyra:Credo pudiciciá.Poscitque maritú Pastores pueros oés ergastula tota:sed cú in diuersis locis noxii hoies & serui durius operari cogerent':dixit Iuuenalis in alia satyra:q̃ incipit Stémata qd faciút.Népe in Lucano:ut tusca ergastula mutas.i.tuscas tabernas ubi plurimum operari cogebantur.At in masculino ergastulus pro operario sumitur dicente Plinio li.xviii.naturalis historiæ:ubi de ipsis agricolis loquitur:Sed nos miramur ergastularum nõ eadem emolumenta:quæ esse imperator ergastulorum dixit:hoc est eorum qui agriculturam exercebant.

Ergasylus penultima cum.y.græco scribitur:fuit nomen uiri proprium.

Eriboea prima cum.i.latino:& penultima cum.oe.diphthõgo scribitur:dicitur ab Homero lib.v.iliados nouerca Mercurii.i.Iuno:cuius monitu & precibus ipse Mercurius Marté ex arctis uinculis liberauit:ut uidimus in dictione aloeus:& interp̃tari ualet lis buculæ seu iuuencæ:ná ἔρις lis dicitur:& βοῖον bucula seu iuuenca:quia Isidem multa indignatione prosecuta fuit.

Ericates cú.i.latino & absq; aliq̃ aspiratione scribit':nomen fuit uiri propriú de quo Vir.li.x.meminit:& interp̃tari ualet quasi ira confractus:ná componitur ex ἔρις quod est ira & κατεάσσω infringo.

Erichthonius cum.i.latino utrobiq;:& ch.atq; th.aspiratis in eandé syllabam concurrentibus:ut supra uidimus scribit':& significat terræ lité:Nam cõponitur ex ἔρις q est lis Χθονὸς.i.terræ q̃si ex lite & terra natus erichthonius ipse fuerit:per hunc.s.modú:ut Euripides apud græcos:& Ouidius li.meta.ii.apud nostros scripsere:Cú Vulcanus in gigãto machia fulmina Ioui & aliis diis arma fecisset:ei Iuppiter p̃mio obtulit:ut quicqd uellet ab eo peteret:nec se qcquá negatuz per stygem paludem iurauit.at claudus faber Mineruæ nuptias postulauit:cuius ardéti amore tenebat':annuit Iuppiter ne periurus fieret:Mineruá tamen ammonuit:ut si posset uirginitaté uiribus quia erat dea belli tueretur.Dum ergo Vulcanus blanditiis quibusdá consumptis eam allicere non posset:ui mollieba':contra quem cú uiriliter dea belli resisteret:contingit:ut ex hac colluctatione:Vulcanus effectum libidinis in terram iaceret supra quem Minerua pudore cõmota puluerem pede coniecit:ex quo téporis successu natú dicunt Erichthonium anguinos pedes habentem:ita ut ætate deinde prouectus ad pedum fœditatem tegendá iunctis equis currum primo excogitauerit:dicente Virgilio libro tertio georgicorum.

Primus Erichthonius currus & quattuor ausus. Iungere equos rapidisque rotis insistere uictor.

Sed quemadmodum a Minerua infantulus fuerat in cista positus:& in custodia filiabus Erichthei athenarum regis datus Euripides & Ouidius late prosequuntur.Hunc inuenisse argentum dixit Plinius circa finem libri septimi naturalis historiæ.

Erichtheus eandem orthographiam atq; deriuationem habet:quin & eundem apud nonnullos græcorum poetas designat.

Erycina ante penultima cú.y.græco:penultima cú.c.exili &.i.latino scribitur:ponitur pro Venere:ut clare uidebimus in dictione eryx:Vnde Ouidius.Quid geminas erycina meos sine fine dolores.

Eridanus cum.i.latino & absq; aspiratione principii scribitur:fluuius est Galliæ cisalpinæ:sic quoq; dictus a græcis:sed a nostris padus uocatur:dicente Virgilio libro secundo georgicorum.Necnon & torrentem undam leuis innatat alnus Missa pado.Hunc dixit Plinius libro tertio naturalis historiæ a phætonte cognominari:qui alio nomine dicebatur Eridanus.Sed cum ab irato ioue fulminatus cecidisset ĩ padum:illi fluuio nomen dedit.Seruius uero super.vi.æneidos addidit tunc quoq; illum a luce ardoris sui Phætontis nomen assumpsisse.Id enim:id uocabulum indicat ut uidebimus in ea dictione.Vnde Martialis libro epigrammatum decimo.Et phætontei qui petis arua padi:Eundem poetæ græci dixerút nõ nunquam fluuium esse ĩferorum:& ad superos scaturire:iuxta quod dixisse uidetur Virgilius libro sexto:dum ait.

Inter odoratum lauri nemus:unde superne.

Plurimus eridanus per siluam uoluitur amnis.

Et forsitá nil aliud intelligere uoluerunt:q̃ q; e uesulo mõte ꝓpinquo mari tyrrheno quod inferum dicimus ꝓueniat:& in mare hadriaticú:qd' supeꝝ uocare solemus:cadat:de quo fluuio pulcherime meminit Virgilius li.geor.iiii.& Ouidius.ii.de sine titulo cum ait:Frigidus eurotas populiferq; padus.

Erigone cum.i.latino scribitur:fuit filia Icarii:ut in ea dictione uidebimus.

Erillus cum.i.latino & duplicato.l.scribitur:hic & Pyrrho fuerunt philosophi:de quibus Cicero in libris de finibus:& de officiis sæpe meminit:

Erymanthus cum.y.græco &.th.aspirato scribitur:mons est in Archadiæ finibus quin & silua & fluuius in alpheum defluens:ut ostendit Pli.li.iiii.naturalis historiæ Statius & Vibius:hunc ostendere uidetur.

Vir.li.iiii.æneidos pinis consitum esse cum ait.

Vt quondam caua decidit aut erymantho.

Aut ida in magna radicibus erudita pinus.

De hoc sæpissime in tragœdiis meminit Seneca:ubi ostédit Herculem aprum menalium cuncta uastã em cœpisse:atq; interfecisse:ut quidam uelle uidentur:uel ut alii uolunt uiuum Eurystheo detulisse.

Erimantus cum.i.latino & t.exili scribitur: poniturque pro eo q̄ lites disseminando diuinat: quasi ἐρι λόσ i.litis μαντισ: siue diuinus quo uocabulo Iuuenalis.iii.in satyra græcos uocauit: qui nobiliū romanorū domos penetrantes omnia scire uolebant: ut inde timerentur: unde ait: Aut dysphilus aut erimantus.i. qui suis mantiis & diuinationibus lites disseminat.

Erinnys penultima cum.i.latino: & ultima cum.y.græco ac cum dupliti.n.scribitur: facitq̄ ī plurali erynnies unde nōnulli ex poetis nostris amouentes ultimū.n.cū.y.græco dicūt erines: furiæ sunt īfernales.

Eriphyle secunda cū.i.latino penultima cū.y.græco scribitur: qdam cū.ph.aspirato: & nonnulli absq̄ aspiratione scribunt: habetq̄ accentū in penultima: potestq̄ interp̄tari porta litis: Nam πυλι porta est: & ἐρισ lis: fuit Thalaonis argiuoꝝ regis filia: uel ut alii scribunt Telestoris: uxorque Amphiarei auguris argiui: quæ cum ex uiro Amphilocum & Alcmæum pepisset amore monilis olim elaborati a Vulcano capta: ut illud ab Argia Pollynicis coniuge susciperet uiri sui latebras ꝓdidit: q uiq̄ latebat ne ad Thebas obsidendas adiret: cū se in bello illo nosceret perituꝝ: ut in dictione Amphiareus uidimus. Quare deinde in ultionē patris ab Alcmæo filio occisa fuit: dicēte Vir.li.æneidos.vi. His Phædrā procrūque locis mœstáque eriphylem crudelis nati monstrantē uulnera cernit: & Ouidius libro de fine titulo ait.

Ex quibus exierat traierit uiscera ferro.

Filius: & pœnæ causa monile fuit.

Quare dixit illam Seruius super quarto æneidos apud inferos inter amantes commorari quia monile concupierat: de eadem meminit Iuue.in satyra Credo pudiciciam: cum ait: Occurrunt multæ tibi belides atque eriphyle: quæ.s.uirorum suorum fuit causa mortis.

Eriphysa antepenultima cum.i.latino penultima cum.y.græco & cum simplo.s.scribitur: insula una ē ex æolus: quasi ἐριν.i.litem φυσα.i.sufflans.

Erisitos cum.i.latino utrobique & t.exili scribitur: nomen fuit uiri: qui Cererem prorsus aspernabať: ut ostendit Ouidius lib.octauo metamorphoseos: & componitur ex ἐρισ quod est lis & σιτοσ frumentū quasi lis cum frumento.

Erythron cum.y.græco & th.aspirato sequente.r.scribitur: dicitur a nostris rubrum: quo sane nomine Persei filius: & Andromade uocatus fuit: a quo teste Solino & non solum ab arenarum colore: mare id uocatum fuit quod rubrum dicimus.

Erythrea sybilla simili modo scribitur: quia ex his locis: quæ iuxta rubrū mare sunt originē traxisse dicit.

Erythrea etiam insula ponitur a Plinio circa finem li.iiii.historiæ naturalis ī mari gaditaneo: quam ideo sic cognominatam dicit: quoniam Tirii ab origine earum orti ab erythreo mari ferebantur. & subdit in hanc Geryones habitasse a quibusdam existimatur: cuius arméta Hercules abduxerit: & subdit. Sūt qui aliam esse eam: & contra lusitaneam arbitrentur: quam eodem nomine appellant.

Erythinus ante penultima cum.y.græco: penultima cum.th.aspirato & i.latino scribitur: fuit hominis ac urbis nomen.

Eryx cum.y.græco scribitur: fuit Butæ filii amici bebryciorum regis ex Venere filius ut celebres græcorum auctores attestanť Seruius uero Neptuni filium dixit. Hic in Sicilia regnás: & corporibus uiribus p̄stans legé hospitibus dedit: ut cū eo cæstibus decertarent: qui tádem ab Hercule redeūte ex Hispania uictus occubuit & in sūmo mōtis propinq drepano: sub quo in honoré matris cōstrui fecerat: & uocari iusserat erycinæ Veneris téplū sepultus fuit ex quo monti nomé erycis datū est de quo Oui.li.ii.de arte

Sed dea non patitur sic ad sua gaudia cogi.

Colle sub umbroso quam tenet altus eryx.

Sane de ipso eodem eryce: dixit Seneca in Hercule furente.

Ipsius opus est cælestibus fractus suis.

Eryx & erici uinctus antæus libis.

Erodius cum.e.absque diphthongo & i.latino scribitur: auis est: in quam libro.x.iliados conuersam dixit Homerus Palladam: cum faueret Vlyxi exploratori.

Erotima cum.t.exili: & i.latino scribitur: dicitur a nostris interrogatio: quam in figuram ornatus poetæ obseruant: ut Teren.in andria: ubi illic est scelus: qui me hodie perdidit. Vir.li.ii.æneidos.

Quo res summa loco panthu: quam præhendimus arcem.

Errare per duplex.r.scribitur: & dictū uersumq̄ ἐρρειν uerbo græco dixit Cloatius Verus in libris quos inscripsit uerboꝝ e græcis tractoꝝ: ut rettulit Gellius li.xvi.noctium atticaꝝ: quo uerbo usus est Homerus cum ait ἐρρε κάκιγλιωή & alibi comperi ἐρρε κυνὸσ τουσ τοσ ὀνελε γχ ξεῖ ὄοντον.

Essedones cum duplicato.s.scribitur: sunt asiaticorum scytaꝝ populi: quibus teste Herodoto li.historiarum.iiii. Mos est parentum funera cantu prosequi & cōgregatis proximis cadauera ipsa pecudum amixtis carnibus comedunt. Quin & ossa capitum incincta auro tenent ad seruitia poculorum: quæ teste Plinio: li.iiii.naturalis historiæ ultima sunt pietatis officia.

Etearchus cum.t.exili & ch.aspirato scribitur: rex fuit Oaxis urbis Cretæ: ut ī ea dictione uidebimus.

Eteocles ante penultima cum.t.exili & e.absque diphthongo: ultima cum.c.simplici scribitur: & habet accētum in antepenultima: fuit filius Oedipodis thebanorum regis: qui cum fratre Polynice dissensit ut late monstrauit Statius in sua thebaide.

Ethemon cum.th.aspirato & e.absque diphthongo scribitur: nomen fuit uiri proprium de quo Virgili.

lib.x.æneidos meminit cum ait: Et clarus ethemon lytia comitatur ab alta.

Etymologia prima cum.e.absq; diphthongo sequēs cū.t.exili &.y.græco: penultima cū.i.latino scribitur hæc uerborum originem inquirit: & a Cicerone dicta est notatio: quia nomē eius ut dixit Quintilianus apud aristotelem inuenit σύμβολον quod est nota: nam uerbum ex uerbo ductum.i.ueriloquium ipse Cice. qui finxit teste Quintiliano reformidat. Sunt qui uim potius intuiti originationem uocent.

Ethnicus cum.th.aspirato sequente.n.&.i.latino in eadem syllaba: atq;.c.exili in ultima scribitur: dici pōt a nobis gentilis: nam deriuatur ab ἔθνος quod gentem significat.

Ethos cum.th.aspirato scribit̄: sed prīa apud græcos dupliciter habet̄. Nā uno mō cū.e.scribit̄ absq; aliq̄ dipthōgo: quæ sane littera apud illos semp breuis ē: & tūc quoq; morē dicit: hoc est consuetudinē & ritū & Iuue. in satyra: q̄ incipit. Et spes & rō obseruauit cū ait: Scribēdi cacethos ægroq; in corde senescit: ubi penultima eius qd̄ est cacethos breuis habet̄ & malū morem ac consuetudinē indicat: ut in ea dictione uidimus: alio uero mō apud illos: nō cum.e.breui: sed cū.η.scribit̄: quæ semp apud eos longa ē: & tūc quoq; uirtutē hoc est morē q̄ ē habitus aī designat ut uoluit Aristoteles libro æthicorū primo nōnunq̄ ēt in dolem traductū comperi sed cū nos diuersas eiusmodi litteras nō habeamus: & ipsū.η.in.e. lōgam apud nos transferatur: ut ea productio cognosceretur: atque ob id uocabuli diuersum significatum cōprehendi posset: consueuerunt antiqui nostri non.e.simplicem: sed æ.diphthongum scribere: ut uidimus in dictione æthica: quæ ab æthos secundum hanc significationem deriuatur.

Euan cum.eu.diphthongo &.n.littera in fine scribitur: interiectio quædam est laudātium Bacchum: quā quidem interpratantur bone puer.

Euanne cum.eu.diphthongo & duplicato.n.scribitur: fuit ut quidam ferunt Martis filia ex Thebe uxore Asopi: uxorque Capanei: quæ illum incredibili amore dilexit: ita ut cum audiret eum apud Thebas cecidisse fere in mortis stuporem dirigunt: & cum de inde illius celebraretur funus se in rogum proiecerit ipsa dicente apud Ouidi.li.iii.de arte amandi.

Accipe me capaneu: cineres miscebimus inquit.

Euænetus secunda cum.æ.& ultima cum.t.exili scribitur: fuit teste Herodoto lib.historiarum.vii. Carnei filius & dux lacedæmoniorum: qui ad custodiendum introitum Thessaliæ contra Xerxem una cū Themistochle duce atheniensium a græcis constitutus fuit.

Euæmon penultima cum.æ.diphthongo scribitur: fuit rex hormenū: & pater Eurypyli: ut ostendit Homerus libro iliados secundo.

Euander & Euandrus: utrunq; ut supra ostēdimus: cōperit̄: & interpretari ualet bonus uir: nam εὖ bonū indicat: & ἀνήρ ἀνδρός uirum dicit: fuit teste Seruio super.viii.æneidos: Pallātis Arcadum regis nepos qui cum patrem casu occidisset: uelut alus placet seditione suadente matre Nicostrata quæ uaticinatrix erat: & per uaticinium fugienti filio maxima promittebat: dimissa Arcadia cum eo ad italiam uenit & hostia thybridis intrans: atq; pulsis ab originibus in pallatino monte consedit: ubi modicum fundauit oppidum dictum nomine Pallante: dicente ipso Euandro ad Aeneam apud Virgilium in octauo.

Tum rex euandrus romanæ conditor arcis
Me patria pulsum pellagiq; extrema sequentem.
Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum
His posuere locis: matrisq; ægere tremenda
Carmentis nymphæ monita & deus auctor apollo.

Item Ouidius libro.i.fastorum longo processu expressit. Iustinus uero li.xliii.inquit Euander rex Arcadiæ a Pallante urbe discedens in italiam cū mediocri turba populorū uenit: cui Faunus & agros & montem quem ille postea pallatium appellauit benigne concessit: de quo in dictione Roma uidebimus.

Euboia prima cum.eu.diphthongo penultima cū.i.latino diuiso ab.o.scribit̄: nā apud græcos diphthongus est.oi. quæ a nostris diuidit̄: ut supra uidimus. insula ē percelebris atticæ adiacens in mali: quod ab illa euboicū dicit̄: & tam modico spacio a continenti Boetiæ diuidit̄: q; dubium fuerit teste Solino an debuerit inter insulas numerari: fuit etiam eodem nomine ciuitas in eadem insula.

Euclides cum.e.exili &.i.latino scribit̄: fuit teste Laertio geometra īsignis ab oppido Megaris: qd̄ isthmo adiacet: siue ut tradit Alexander gelonus: fuit teste Plutarco Socrati contemporaneus.

Eucharistia cum.ch.aspirato &.i.latino utrobiq; atq;.t.simplici scribitur: dici potest a nobis bona gratia: Nam componitur ex εὖ quod est bonum & χάρις gratia.

Euchion cum.eu.diphthongo &.ch.aspirato: atque.i.latio scribit̄: nomen est Bacchi deductum ab εὐχῆς qd̄ uotū & precē indicat. quasi dignus sit uoto & prece: ut πρακτέον quod πρᾶξις deducit̄: indicat ope dignum: unde eiusmodi terminationes similiter indicant.

Eudamidas cū diphthōgo similiter &.i.latino scribit̄: fuit teste Plutar. Archidami filius & frater Alcidis.

Eudæmonidas cū prima similiter: sequens cū.æ.diphthongo & penultima cum.i.latino scribitur: nomen fuit uiri propriū originem habens ab εὖ quod est bonum & δαίμων quod originem habet a dæmon quod est intelligens quasi bene discernens.

Eudora cum.eu.diphthongo similiter scribitur: & īterpretari ualet bonum donum: fuit teste Hesiodō in theogonia nympha Oceani & Tethios filia.

Eudoxus cum.eu.diphthongo &.x.consonante scribitur: & potest interpretari bene gloriosus. δόξα enī

gloria est: fuit cnidus patria: Aeschinis filius: fuit geometra & astrologus summus: didicitq; geometriam ab Archita: fuitq; medicus & legifer: in medicina Philistione siculo præceptore usus ẽ teste Callimacho luit Athenas: & fuit Socratis auditor Socyone teste: nõnulli etiam Platonis asserunt. Deinde ĩ Aegyptũ perrexit: ubi uno anno mensibus quattuor sacerdotes audiuit: mento attonso atque supercilio: octo annorum historiam condidit. inde mauseolea uidere uoluit: & apud cyricum in propontide philosophatus est dixitq; teste Laertio in procemio de uitis philosophorum homines magorum sententia reuicturos esse. Reliquit commentaria: pulcherrima & eruditionis plena: nam scripsit leges: & de geometria atque astrologia fecit libros eximios: unde Cæsar in conuiuio Cleopatræ apud Lucanum libro. x. dicebat ad Chorebum. Nõ meus eudoxi uincetur fastibus annus. Nam teste Seruio super. v. æneidos ipse prius annum deprahendit: post quem Hipparchus & ultimo cæsar. Meminit etiam istius Aristoteles lib. metaphysicorũ. xii. & similiter in æthicis: tres fuerunt Eudoxi: primus hic secundus rhodius historicus: tertius siculus Agatoclis filius comicus.

Eudoxia cum. x. consonante & . i. latino scribitur: dicitur a nostris bona gloria: ut in præcedenti uidimus.

Euenos cũ. eu. diphthõgo secunda cũ. e. absq; diphtgongo & unico. n. scribiẽ: sic quoq; græce εὔηνος fluuius est descẽdens a Thracia & Calydoniã secans. de quo Ouidius meminit lib. metamor. ix. cum ait.
Nanq; noua repetens patrios cum coniuge muros. Et Lucanus lib. vi. thessaliam describens ait.
Venerat eueni rapidas ioue natus ad undas. Et melagream maculatus sanguine nessi.
Euenos calydõa secat: caditq; teste Plini li iiii. natu. histo. in corinthiacũ sinũ ex opposito ad urbẽ patras.

Eueltho cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto rex salaminæ.

Eumelus cum unico. l. præcedente. e. absq; diphthongo scribitur: fuit Admeti regis Thessaliæ filius ex Alcesti uxore: ut uidimus in dictione Alcestis.

Euemenes uel ut aliis magis placuit euemenius prima cum. eu. diphthongo: & reliqua absque diphthongo scribunẽ: fuit uir cardianus: qui teste Aemilio si uirtuti par data esset fortuna: non ille quidem maior sed multo illustrior atq; etiam honoratior fuisset: nam cum ætas eius incidisset in ea tẽpora: quibus macedones florent: multũ ei detraxit inter eos uiuenti quod alienæ erat ciuitatis: neque aliud huic defuit q̃ generosa stirps & si illo domestico summo genere erat tamen macedones cũ sibi aliq̃do anteponi indigne ferebant: uincebat. n. oẽs cura: uigilantia: patientia: calliditate: & celebritate ingenii: adolescentulus ad amicitiam accessit Philippi patris Alexandri & breui tempore in intimam deuenit familiaritatẽ: quã cum Alexandro filio conseruauit de quo magna deinde ab græcorum historicis describuntur.

Eumæus cum. æ. diphthongo in penultima scribitur: fuit teste Homero subulcus: qui Vlyxem post longos errores in domum patris conduxit.

Eumenides cum. eu. diphthongo & . i. latino scribiẽ: indicat secundum uerbum mites: sed per contrarium furiæ designantur infernales: quia longe sunt immi.

Eumilus cũ. i. latino & unico. l. scribiẽ: fuit teste Hom. unus ex græcis ducibus q ad troianũ bellũ uenere.

Eumonides cum. o. post. m. & ante. n. atq; i. latino scribitur: fuit teste Plutarcho uir Thebanus.

Euneus sola prima eum. eu. diphthõgo scribiẽ. Nã trisyllabũ est: & apud græcos habet accẽtum in prima fuit teste Homero in. vii. iliados iasonis filius ex Hypsiphyle filia Thoantis regis.

Eunuchus cum. ch. aspirato scribitur: ille dicitur qui uirilibus exectus.

Euonymus cum. y. græco scribitur insula est una ex æoliis in freto siculo.

Euphonia cũ. ph. aspirato & . i. latino scribitur: transferẽ a Prisciano bona sonoritas. Quintili. uero in primo elegantius & significãtius uno uerbo trãstulit: uidelicet uocalitas: unde licet græce εὐφωνία ex duobus cõpositũ sit: tamen aliud est cõpositũ: aut dissipatum: & laus linguæ latinæ ẽ græcos in suis ipsorum uocabulis transferendis proprietate superare si possumus uel æquare.

Euphranor eũ. ph. aspirato scribiẽ: fuit Isthmius statuarius suo tpe laudatissimus: hoc est olympiade li. huius teste Pli. xxxiiii. natura. historiæ Alexãder Paris ẽ: in quo laudaẽ q; oĩa simul intelligant: iudex dearũ amator Helenæ: & tamen Achillis interfector: eiusdẽ dicit esse Mineruã Romæ: quæ catulliana appellaẽ: hoc est infra capitoliũ a Qu. Luctatio Catullo dicata: & simulacrũ boni euẽtus dextera pateram & sinistra spiceã: ac paup tenẽs: eũdẽ li. xxxv. dixit idẽ Pli. fecisse colossos: & pinxisse ac cõposuisse uolumia de symetria & coloribus: qn & eũ docilẽ ac laboriosũ: & ĩ quocũq; genere excellentẽ fuisse asserit. unde ait Quinti. li. xii. de institutiõe oratoria: Euphranorẽ admirãdũ facit q; & cæteris optimis studiis ĩter pcipuos pingendi fingendiq; idem artifex fuit.

Euphrates cũ. ph. aspirato & . t. exili scribiẽ: fluuius ẽ grãdis & memorãdus quã haud lõge a fonte trigidis oriri in mõte piardes maioris armeniæ diligentiores asserũt: de quo Luca. li. iii. & Pli. li. v. plura dixerunt hic cũ longã uiã ægent & babylonẽ in duas partes diuiserit: in mare rubrum tandem descendit.

Euphrosyna cum. ph. aspirato & . y. græco scribitur: fuit una ex gratiis: ut uidimus in dictione charites: & descendit ab εὐφραίνομαι quod est lætor.

Euprepia cum. eu. diphthongo sequens cum. e. absq; diphthongo & penultima cũ. i. latino scribitur dici potest decor. Nam cõponitur ex εὐ quod est bonum & πρεπόν decens.

Euriale cũ. eu. diphthõgo & . y. græco scribitur: fuit regis Minois filia: quæ Neptuno Orienẽ peperit. alia fuit filia Prœti Arguiorũ regis: ut in dictione Prœtus uidebimus. Alia ex tribus gorgonibus una.

Eurialus simili mõ cũ. y. græco scribitur: fuit teste Home. li. ii. iliados unus ex ducibus pelopõnesiacis: qui

argos & ꝑpinquas urbes incolebant:& ad Troiam cum octoginta nauibus uenerunt:quē dixit Home. diuina pulchritudine:alium troianum effinxit li.v.&.ix.æneidos Virgi.fuit ēt istrionis cuiusdam nomē ut Iuue.in satyra Credo pudicitiam.Nobilis Euryalum:aut myrmidonum exprimat infans.

Eurybates cum.y.græco:&.t.exili scribitur:fuit teste Hom.lib.iliados.ii.Vir ithachus:quē Vlyxes præconem semper habebat ad manū:idē & Talthybius missi fuerūt ab Agamēnone ad Achillis tentoria ꝑ Briseide capienda: de quibus ipsa apud Ouidium in.iii.epistolarum heroidum ait.
Nam simul eurybates me talthybiusq̧ uocarunt.

Euribia antepenultima cum.y.græco:& penultima cū.i.latino scribiť:fuit teste Hesiodo in Theogonia nympha:quæ stellas & luciferum genuit:hanc dixit Orpheus in argonautica filiam fuisse Alī senis.

Erybiades scdā cū.y.græco ātepenultima cū.i.latino scribiť:fuit teste Herodoto unus ex ducibus Xerxis.

Eurycion antepenultima cū.y.græco & penultima cum.c.exili &.i.latino scribitur: nomen fuit fabri argentari:de quo Virg.libro.æneidos.x.Quæ bonus eurycion multo cælauerat auro.

Eurycratidas absq̧ aliqua aspiratiōe:& cū.y.græco in secunda:atq̧.i.latino in penultima scribitur:uir fuit lacedæmonius:de quo nonnunq̄ Plutarchus meminit.

Euryclea cum.y.græco &.c.exili scribitur:fuit teste Hom.li.ii.odyssee nutrix Vlyxis.

Eurydamas cū.y.græco scribiť:fuit teste Homero li.v.iliados uir troianus somniorum interpres.

Eurydame cū.y.græco scribitur:fuit teste Herodoto li.historiarū.vi.uxor Leutychidis regis spartanorū.

Eurydice antepenultima cū.y.græco:penultima cū i.latino & ultima cū.c exili scribitur:fuit una Orphei uxor amantissima:& ab Aristeo filio Apollinis amata:quē cum semel ipsa fugeret a serpēte in calcaneo læsa occubuit:pro qua recuperanda usque ad inferos descendit Orpheus:ut late & pulcherrime descripsit Vir.li.georgico.iiii.Altera fuit teste Homero Clymenii filia & uxor Nestoris: ex qua septem filios & filiam unicam suscepisse dixit.

Eurylochus cum.y.græco & unico.l.scribitur:atq̧.ch.aspirato:fuit phlegyorum rex:qui teste Pherecyde destruxit Thebas anteq̄ ueniret Cadmus:qui eas postea reædificauit.

Eurymedon cū.y.græco scribiť:fuit teste Homero lib.iiii.iliados.Prædē cuiusdam filius:& auriga Ptolemæi cuiusdam græcorū principis.Idē teste eodem Home.circa initium li.vi.odysseæ fuerat pater Periboiæ:ex qua Neptunus genuit Nausithoum regem phæacum & patrem Alcynoi.Alter fuit Atheniensium dux cum Demosthene:de quo apud nostros Iustinus li.iiii.tractauit.

Eurymone cū.y.græco scribiť:fuit teste Hesiodo in Theogonia nympha filia Oceani & Thethios:uxorq̧ Oreami: & mater Leucothoes:Altera fuit Apollinis filia:quæ Thalaont marito Adrastum argiuorū regem:& Eriphylen amphirai coniugem peperit.

Euryon cū.y.græco scribiť:fuit Amyntæ macedonum regis filia:quæ patrem a maris insidiis liberauit.

Euripides cū.i.latino utrobiq̧ scribiť:fuit poeta tragicus:& iter oēs eius generis meo iuditio clarissimus qd' nomē ideo illi fuisse īpositū dixit Priscianus lib.ii.de octo partibus orationis:qa natus ea die fuit:quā Athenienses cum persis in euripo bellum gessere.Cuius progeniem & alia multa:quin & non uulgarem eius mortem.qui a canibus laceratus fuit late scripsit Gellius libro quintodecimo noctium atticarum:& lib.xvii.floruisse dicit circa annum fere post conditam urbem tricentesimum uigesimumtertium.

Euripus cū.i.latino & unico.p.scribiť:est maris pars quædā inter Boetiā seu phocidē boetiæ partē & Euboiam insulā sita:qd' alterno cursu teste Pōponio li.iii.hoc est cursibus septies ī die totidēq̧ nocte refertur:& adeo īmoderate cōuertiť:ut uentos ac ēt plena uētis nauigia secū portet:dicente Seneca in Hercule œtheo Euripus undas flectit in stabiles uagas-septemq̧ cursus flectit & totidē refert Dū lassum titan mergat oceano iubar:Cuius cām ut puto nemo nouit-na cū adolescens supiori āno e Constantinopoli a iuliano Cæsarino cardinali sancti Angeli ad italiā reuocatus:cū īperatore græcorū uenirē: rē hāc tāta admiratōe cōspexi:q̄ta aut unq̄ aliqd uiderim:aut uidere posse existimē:ne c rōe Liuii:quā li.viii.de scdo bello punico uentis qcibusdā ascripsit ueram putaui cū nulla flante aura id idem fieri conspexerim.

Eurypylus cū.y.græco utrobique scribiť:fuit Herculis & Gasciopes filius:regnauit in coo insula-& cū sto cū græcorū augur pitissimus ē hitus:nō tamē similis Calchāti troiano.Hic cū aliis græcorū ducibus uēit ad Troiā:ut ostendit Hom.li.iliados.de quo Vir.Similiter li.ii.æneidos meminit cū ait. Suspensi Eurypylum scytaq̧ oracula phœbi mittimus.Alter eodem noīe ex ormenio fuit Euemōis filius:q teste eodē Homero cum quadraginta nauibus suarum gentium uenit ad Troiam.

Eurystheus cum.y.græco &.th.aspirato scribiť:fuit Stheneli mycenarū regis filius:q astu iunonis Herculi imperabat uaria quotidie aggredi monstra:quibus illum perire contigeret.

Eurytus cū.y.græco &.t.exili scribiť:fuit Oechaliæ rex:& pater ioles:de quo uidebimus ī dictiōe Oechalia:& ab Euryto patronimicū fœmininum eurytis cum.i.latino in ultima deduciť.Ouidius nona heroidū epistolarū Eurytidos ioles & insani Alcidæ. Alter fuit Eurytus cētaurus:de quo Ouidi.lib.xii.metamorphoseos inquit.Nam tibi seruorum sæuissime centaurorum Euryte.

Europa cum.eu.diphthongo scribitur:fuit una Oceani & Tethyos filia:ut ostendit Hesiodus in theogonia Altera fuit Agenoris phœnicū regis filia:quæ a ioue in forma uituli rapiť:& in Crætā transferť:ut late Ouidius libro.ii.metamorphoseos explic uit.

Eurotas cum.eu.diphthongo &.t.exili scribiť:fluuius est teste Pli.li.iiii.naturalis historiæ in Laconia: qui teste Liuio.li.iiii.de bello macedonico urbem Lacedemona præterfluit:& quia ripæ eius abundāt lauro

dicunt poetæ sacratum illum fuisse Apollini: dicēte Virgilio in Sileno. Omnia quæ phœbo quondā meditante beatus Audit eurotas: iussitq; ediscere lauros.

E ustathius antepenultima cum.t.exili & penultima cum.th.aspirato &.i.latino scribitur. Nonnulli uero conuertentes.t.in.c.scribunt Eustachius: sed cum.th.scribi debet.

Eustratius absq; aliqua aspiratione scribitur: nam a σpατοσ qui est exercitus deriuatur: nomen fuit philosophi: qui in æthicam Aristotelis scripsit.

E uterpe cum.t.exili scribitur: una fuit ex musis: ut in dictione musa uidebimus: & componit̄ ex ευ quod est bene: & τερπω delector: quasi bona sit delectatio.

Eutyces absq; aliqua aspiratione &.y.græco scribitur: nomen fuit hæresiarchæ.

E utychides antepenultima cum.t.exili &.y.græco: penultima cum.ch.aspirato: &.i.latino scribitur: nomen fuit uiri proprium: de quo nonnunquam Plutarchus meminit.

E uthymedon cum.th.aspirato &.y.græco scribitur: nomen fuit philosophi cuiusdam.

E uxinus prima cum.eu.dihpthongo sequens cum.x.consonante &.i.latino scribitur. mare illud est: quod pontum dicimus: ut in ea dictione uidebimus: & componitur ex ευ quod bonum apud nos indicat: & ξεινος hospitium uel amicus: quasi bonum sit hospitium. quod per contrarium dictum est. Nam circa illud loca sunt asperima & fera: unde ait Ouidius libro tertio de tristibus. Euxinus falso nomine dictus habet: & libro eodem inquit. Quem tenet euxini mendax cognomine pōtus. Sed teste Plinio libro sexto naturalis hi. Pontus eunixus antea ab inhospitali feritate anexus appellatus est peculiari inuidia naturæ sine ullo fine indulgentis auiditati maris.

E uzonos cum.eu diphthongo &.z.consonante scribitur: componiturque ex ευ quod est bonum: & ζωνη cingulum: nec tamen ob hoc teste Seruio circa finem octaui æneidos per id ille appellatur: qui bonam zonam habet: sed qui est strenuus. Nam ut ait omnes qui militant cinctos dicimus: & ob hoc præcinctos strenuos: ut Horatius altius ac nos præcincti sunt: quemadmodum discinctos inhabiles dicimus & inefficaces. Vir. in octauo. Hic nomadum genus: & discinctos mulcifer aphros. Quanquam secundum habitum quidam exponant: qui usq; in talos fluebat: quod Plautus ridet in penulo dicens. Quæ est illa auis cū aphrum uidisset uestem dimissam trahentem.

E xodius cum.o.breui apud græcos & nostros atq;.i.latino scribitur: nam nō ab ωδη qui est cantus componitur: quia tunc quoque cum.œ.diphthongo apud nos scriberetur: ue saltem cum.o.longa: & sic eius dictionis scd̄a lōga esset: quæ sunt semp breuis a nostris poetis ponit̄. Quare potius descēdit a uerbo ἐξοδιάζω quod est rogo uel expendo: & inde exodium erogatio quædam dicatur: quod intellexisse uidetur Iuue. in tertia satyra cum ait: Tandemque redit ad pulpita nouum Exodium. i. consueta ac manifesta cōtributio & erogatio: quæ quidem ex ludis dabatur: dicente etiam Suetonio in uita Tyberii: unde uox attellanico exodio ꝓximis ludis assensu maximo excepta percrebuit hircū uetulū capis naturam ligurie.

E xoche cum.ch.aspirato scribitur: dici potest latine eminentia siue excellentia: quare catexoche. i. per excellentiam interpretatur: unde in quibusdam inscriptionibus comperi.

E xochus cum.ch.aspieato scribimr: potest interpretari eminens.

E xoecismus cū.c.exili &.i.latino scribit̄: dici pōt adiuratio: nā descendit a uerbo ἐξορκίζω. qđ est adiuro.

Abū qui fuerunt lege historias longas & præsertim Plutarchi. Fumus latine: græce καπνὸσ dicitur. At fimus dicitur lætamen Sed iam ad.g. litteram transeamus. Nam.f. nullam habet difficultatem: nisi quam in principio libri diximus.

Abu cū.i.latino scribitur: urbs fuit uolscorū septuaginta milibus passuū ab urbe distās Seruius uero cāpaniæ urbē dixit: eo quod uolsci in parte campaniæ ponunt̄: hāc Solinus dixit a Galacto & Bio fratribus siculis conditam fuisse: de cuius euētu late scripsit Liui. li. i. ab urbe: & a gabus Gabinus deducit̄. Virgi. li. æneidos septimo. Ipse quirinali trabea cīctuq; gabino: q gabinus cinctus teste Seruio ē toga sic integrū reiecta: ut uno eius lacinia a tergo reuocata hoiem cingat. Quo genere uestimenti ut ait: cōsul utebat̄ bella in dicturus: quia cū ea ciuitas sacris operaretur: bellum subito uenit tunc ciues cincti togis suis ad bella profecti sunt: & adepti uictoriam: uode hic ortus est mos.

Gades cum unico.d.a nostris scribit̄: nonnulli uero græci.d. duplicant insula est in fine Beticæ ꝓuinciæ & in extremo nostri orbis uersus occidentem: ubi ab Europa ab Aphrica dirimitur: nec deriuationē habet græcam: sed uocabulum pœnum est: quod ut aiunt septum indicat: eo q magis in morem sepis circundet̄: hanc teste Solino Tyrii rubro mari ꝓfecti Erythream uocauere: dicente Luca. li. vii. Tyrius q gadibus hospes: de quo in ea dictione supra uidimus: in eadem dixit Pomponius libeo tertio duo esse promontoria ea parte qua Oceanum prospicit: super quorū uno eiusdem nois opulentā urbē esse dixit: super reliquo uero Hercu. ægyptii opulentum templum & religiosum: in quo eius ossa sita dicebantur.

Gaddir cum duplicato.d.ēt a nostris &.i.latino scribit̄: urbē eam puto: quam in gadibus opulētam Pomponius dixit: de qua Salu. li. ii. historiarum referente Prisciano in quinto sic ait: ut alii tradiderūt Tartessū Hispaniæ ciuitatē: quam nunc tyrii mutato noīe Gaddir habēt: Et ostendit esse generis neutri: qa accusatiuū similē noīatiuo posuit. Nec est fœminini: ut multi putauerunt: qa tunc quoq; dixisset gaddirem.

Gæon cum.æ.diphthongo scribitur:fluuius ille ab aliquibus dicitur:qui ab aliis Nilus uocatur.

Galatea cum.t.exili scribitur:estq; in penultima diphthongus.ei.apud græcos:quæ in.e.longam a nostris conuersa fuit:fuit nympharũ una filia Nerei ac Doridis:ipsa dicente apud Oui.libro.xiii.metamor. At mihi cui patrem Nereus & dædala Doris Enixa est:& reliqua de illa prosequuntur.

Galatia cum.t.exili &.i.latino scribitur:prouincia est Hispaniæ & lusitaniæ cõtermina : quam a meridie habet ab occidẽte uero & septentrione oceanum:ab oriente aũt fluuium Sequanæ:& ꝓuincias Germaniæ:& a γαλα quod est lac nomen assumpsit:quia lacteos hoc est albos homines ꝓducit. Vnde etiam Gallia licet alterum.l.superassumpserit:& gallo græcia similiter:quæ regio est minoris Asiæ:quasi Græcia a gallis capta:ut monstrat Iustinus libro.xv.

Galaxaura cũ unico.l.&.x.cõsonãte scribit̃:fuit teste Hesio.ĩ Theogõnia nĩpha Oceani & Thetyos filia.

Galbana cũ unico.n.scribit̃:genus est uestimenti:ut dicunt mulieribus aptũ:nã græci dicit̃ γαλβανή.

Galbanum cum unico.n.scribit̃:est teste Diascoride lachryma herbæ cuiuspiã similis ferulæ: quæ ab ipso frutice in æstate prorumpit:& inde galbaneus absq; diphthongo deducitur. Virgil.libro georgi.tertio. Galbaneoq; agitare graues nidore cylydros.

Galerus cum unico.l.&.e.absq; diphthõgo scribit̃:nec græcũ uocabulũ puto:quis nõnulli a γαλα qđ est lac deduci uelint:& teste Seruio super.vii.æneĩ.genus ẽ clypei:qđ illi albũ existimãt.Quibus Vir.cõtra dicere uidet̃ cum ait.fuluosue lupi de pelle galeros.Dicit̃ etiam teste Frontone in neutro hoc galerum.

Galesus cum unico.l.& unico.s.scribit̃ :& est teste Vibio fluuius tarentinorũ:de quo Horati.libro carmi. Vnde si parcæ ꝓhibent iniquæ dulce pellitis. Oui:Galesi flumen & regnata petã laconi rura phalanto: Virgi.Qua niger humectat fluentia culta galesus.Martia.in.xii. Albi qui superas oues galesi.

Galilæa cũ.i.latino &.æ.diphthõgo scribit̃:pars est:q̃ teste Pli.Syriæ Arabiæ atq; Aegypto coniungitur.

Gammarus cum geminato.m.scribit̃:genus est cancri:de quo iuuenalis in satyra : Si te propositi inquit: Sed tibi dimidio constructus gammarus ouo Ponitur.

Gandarii cum.n.ante.d.scribitur:populi fuerunt Asiæ Scythiæ:ut ostendit Hero.li.historiarum.iii.

Gangaridæ cum.i.latino scribitur: populi sunt teste Curtio de gestis Alexandri li.x.inde assyrios & indos iuxta Gangẽ fluuium: Vnde sic quoq; cognominari putant̃:de quibus meminit Virg.libro georgicorum tertio cum ait.In foribus pugnam ex auro solidoq; elephanto Gangaridum faciam uictorisque arma quirini: Sane Ganges fluuius teste Seneca de situ indiæ fluit per indiam nouem alueis: Melo: idest Nilus septem:quod Vir.libro nono æneidos tetigit cum ait:Ceu septem surgens sedatis amnibus altus Per tacitum ganges:sed ut idem Seneca cõmemorat:nõnulli dixere q̃ tribus alueis fluat.

Ganymedes cum.y.græco & unico.n.scribit̃:quia a poetis nostris prima breuis ponit̃. Sed quoniã apud græcos plærũq; producit̃:ꝑ duplex.n ab illis scribi cõsueuit.Fuit filius Trois regis dardanorũ:fraterque Assarici & illi:qui ob admirãdam pulchritudinem a ioue in forma aquilæ raptus:& in cælum tractus fingitur ab Homero.Quem Virgilius libro ænei.qnto:& alii nostri poetæ secuti sunt. Vnde ait Ouidius libro metamor.x.Nunc quoq; pocula miscet:Inuitaq; ioui nectar iunone ministrat.

Ganyctor cum.y.græco & absq; aspiratione aliqua scribitur:nomen est uiri proprium.

Garamantes cum.t.exili scribit̃:populi sunt Lybiæ Psillis cõtermini: sed in austri plagã magis conuersa Garamãte Apollinis filio ut qdam putant sic cognoĩati. Hi teste Hero.libro.hist iiii.omnem hoĩs aspectum & loquellam diffugiunt suntque imbelles & inermes:nec priuata matrimonia noscunt: sed uulgo omnibus in Venerẽ licet. Sunt ẽt eodem Hero.teste alii garamantes in extrema uersus austrũ Lybiæ dispositi magnus ut ait populus & fortis:e qbus uersus e mare ꝓpinquor est uia usque ad lothofagos itinere dierũ triginta. De quibus forte intelexit Vir.in Damone:Extremi garamantes: & Lucanus libro q̃rto.Non super arentem merone cancriq; sub axe.Qua nudi garamantes arant.

Garamantis cum.t.exili &.i.latino scribit̃ : fuit filia Garamanti garamantum regis:quã iuppiter Ammodo apud fluuium Bagradam compressit:& ex ea Hiarbam genuit.

Gargittius cum.i.latino utrobiq; & duplicato.t.scribit̃ : fuit teste Iulio Polluce li.v.da uocabulis rerum ad cõmodum Cæsarem canis cuiusdã generosi nomẽq Geryonis boues custodiebat: & leonibus ĩsultabat quem tunc Hercules interfecit :cum illius armenta abstulit:fuitq; Cerberi epirotici frater.

Gargara q̃q̃ cũ.g.a nobis scribat̃ :scđm tamẽ etymologiã per.c.scribi deberet. Nam teste Seruio sup.viii. ænei.dicunt̃:quasi καρα καρα.i.caput capitis hoc est altitudinis altitudo. Nam cacumina sunt montis Idæ:quare de illis locutus dixit Vir.Lucus in arce fuit sũma:de qbus late in dictione mysia uidebimus.

Gaulus cum.au.diphthongo & unico.l.scribit̃:genus est nauis.

Gaurus cum.au.diphthõgo & unico.r.scribit̃:mons est Campaniæ teste Vibio haud longe ab auerno lacu positus:de Iuuenalis in satyra Neuole ait.Suspectumq; iugum cumis & gaurus inanis:hoc est intus uacuus:ut nõnulli exponunt:ego magis puto.i.pauca producens.

Gaza cum.z.consonante scribitur:uocabulum est persicum:quod apud nos opes indicat:& ẽ generis fœminini:ut in sequente dictione uidebimus.

Gazophylaciũ secũda cum.z.consonante sequẽs cum.y.græco.penultima cũ.c.exili &.i.latino scribit̃:nomen est compositũ ex dictione ꝑsica & græca:ꝑsica quidem ut gaza:quæ opes nobis indicat:ut Virg.lib. ænei.primo.Et troia gaza ꝑ undas.Idem:Et gaza laetus agrestis:Ex dictione uero græca:ut phylacium:quæ a φυλαττω quod est custodio deducitur:quasi locus ille esse dicatur:in quo opes reconduntur.

Gelon cum.e.absq; diphthōgo & unico.l.scribit̄:fuit tyrānus siculus:cui Hero.teste Plutarcho successit.
Gelonus cum.e.absq; diphthongo & unico.l.scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarū.iiii. Herculis filius quo scythici quidam populi geloni cognominati sunt:hi propinqui sunt agathyrsis: qui ut illi coloribus se pingi consueuerunt dicente etiam Virgilio libro georg.secundo.Eoasq; domos Arabum pictosq; gelonos:hi cum per deserta scytica discurrunt:sitientes equorum suorum uenas pertundūt:ac sanguinem potant:dicente Virgilio libro georgicorum tertio.Profuit intensos æstus auertere:& inter
Ima ferire pedis salientem sanguine uenam.
Bisaltæ quo more solent:acerque gelonus.
Cum fugit in Rodopen:aut in deserta getarum.
Et lac concretum cum sanguine potat equino: Hi teste Solino ex hostium cutibus indumenta sibi cōficiunt:& equis tegmina superponunt.
Gela cum.e.absq; diphthongo & unico.l.scribit̄:fluuius est Siciliæ:de quo Oui.li.fastorū.iiii. Et te uorticibus nō adeunde gela. A quo urbs illi adhærens Gela similiter cognoīata fuit:ut Virgi.li.iii.æneid.Immanisque gela fluuii cognomine dicta:& inde gelous:ut idē eodem lib. Campique geloi.
Genealogia absq; diphthongo & unico.l.atque.i.latino scribitur:dici potest generationis series. Nam cōponitur ex γενέσεως generationis & λογία sermo.
Genethilos cum.th.aspirato &.i.latino scribit̄:dici pōt nobis natalis:& inde genethliacus.i.natalius.
Geographia cum.e.absque diphthongo &.i.latino scribitur:Et componitur ab γέως quod est terræ: & γραφία descriptio:nam γέα terra.& per synæresim γῆ.
Geometria absq; diphthongo & cum.t.exili atq;.i.latino scribitur:Et componitur ab γέως quod est terræ:& μέτρος mensura.
Georgica cum.i.latino &.c.exili scribitur:componitur γέως quod est terræ:& ἔργον opus.
Geryones cum.y.græco scribitur:fuit ut dicunt poetæ hispanus:tergeminus:quem Hercules uictum nobilibus priuauit armentis dicente Seneca.
Inter remotos gentis Hesperiæ greges Peremptus:acta est præda ab occasu ultimo:
Pastor triformis littoris charchesii Notum chytæroni pauit oceano pecus.
Et Virg.li.viii.æneī.Nam maximus ultor Tergemini nec Geryone spolisque supbus Alcides.Nāq; declinat̄ hic geryones huic geryonæ:ut Anchises anchisæ.Hesiodus uero in theogonia trium capitum hominem dixit quem fulguris filium asseruit dicens:Χρυσάορ δὲ τέκε τρικέφαλον γηρυονῆα.
Gerrus cū duplicato.r.scribit̄:fluuius est Scythiæ:& teste Hero.li.hi.iiii. septius ab istro mēoria dignus.
Getæ cum.t.exili scribitur:populi sunt Thraciæ:ut dixit Pli.libro quarto naturalis histo.de q̄bus Ouidi.xviii.epistola libri secundi de ponto ait.Nulla getis toto gens est truculentior orbe:& li.v.tristium multa de illis prosecutus est. At uero Appianus insignis historicus græcus dixit:Getæ sunt quos dacos uocāt nonnulli uero alii illos esse affirmant:quos iam gothos uocamus. Salustius uero referente Seruio super viii.æneidos dixit illos esse Mysios a Lucullo superatos.
Getulia cum.t.exili &.i.latino scribit̄:regio ē in Aphrica:quam Plini.li.v.natu.histo dixit hactenus fuisse ætolorū partē:sed pulsi incolæ ꝑpriam fecere gentē uersus æthiopes:quæ ab oriente mōtuosa ē:& elephantes gignit:ut Iuue.in satyra quæ incipit.Omnibus in terris ait:Cum getula ducē portaret belua luscum:nam a Getulia getulus deriuat̄ cum accētu in penultima:ut in scansione ꝑfati uersus ostenditur:& in eo Vir.li.iiii.æneī.cum ait.Aut captā ducat getulus Hiarbas:ubi tam prima q̄ secūda longatur: quod ab oībus poetis obseruari comperimus:excepto Martiale:q̄ libro epigrāmatum primo tam primam q̄ secundam breuiauit cum ait.Traducta est getulis nec cæpit arena nocentes.
Gyas cum.y.græco scribitur:nomen fuit uiri troiani proprium.
Gyarus cum.y.græco scribit̄:insula est parua:& una ex cycladibus ad quā noxii romani dānabant̄:dicente Iuue.in prima satyra.Aude aliqd breuibus gyaris & carcere dignū Si uis esse aliquid. Dixitq; in pluralı:ut hanc & similē designaret hac & mycone:altera.s.& cycladū insula Dolon oras & littora circum Errantem:ut dixit Vir.li.iii.æneidos:Pius arcitenēs Immotamq; coli dedit:& contemnere uentos.
Gigantes cum.i.latino &.t.exili scribitur:dicuntur a poetis terræ filii sine patre: quos quinta luna natos dixit Virgilius libro georgicorū primo & Ouidius libro quinto fastorū addidit cū pedibus serpentinis. Qui cum deos cælo pellere conarentur:a ioue fulminati fuerunt.
Gigātomachia cū.i.latino utrobiq; &.t.exili atq;.ch.aspirato scribit̄:dici pōt gigantum μάχη.i.bellum.
Gillus cum.i.latino & duplicato.l.scribit̄:fuit uir tarētinus:de quo Hero.li.histo.iii:nōnulla explicauit.
Gymnosophistæ prima cum.y.græco sequente.m.& penultima cum.i.latino scribitur:dictio est cōposita ex γυμνός quod est nudus:& σοφιστής sapiens. Nam teste Plinio sexto naturalis historiæ fuere tindorū philosophi: Alii dixerūt chaldæorū:quos & dryidas Laertius libro primo de uitis philosophorū obscurere & per ænigmas philosophari dixit:dicebantq; colendos esse deos:nil mali agendū:& mortē contemni oportere. De his meminit Lucanus libro tertio & Hieronymus in prologo bibliæ.
Gymnasium cum.y.græco sequēte.m.scribitur:locus est palestræ ubi nudi exercebātur: quod nonnunq̄ pro omni exercitio ac exercitii cuiusq; loco ab auctoribus capitur.
Gymnasiarches prīa cū.y.græco antepe.cō.i.lati.ultīa cū.ch.aspirato scribit̄:dici pōt princeps gymnasii.
Gyges cum.y.græco scribitur: Tres hoc nomine dignos memoria cognominatos cōperi: Vnū quē dixit

Hesiodus in theogonia cæli & terræ fuisse filiũ: Briareique fratrem. De quo Ouidi. in li. de tristibus ait: Centimanũque gygẽ ut in dictione Briareus uidimus. Aliũ lydium quẽ Plato pastorẽ regis Lydiæ fuisse refert: qui cum die quadã uenisset in nemus: coactus magnis imbribus in quendam terræ hiatẽ descẽdit: ubi equum æneũ uidit: in cuius lateribus fores esse cũ animaduertisset: illis apertis corpus hominis cõperit magnitudinis inusitatæ: qui in dexteræ digito aureũ annullum detinebat. Illũ ergo cũ detraxisset & digito suo indueret: ad alios pastores reuersus est: & cũ forte ãnulũ ad palmas reduxisset ꝑpendit a nemine se uideri ipse autem cuncta uidebat. Atque deinde annulo reuoluto cõspiciebaẽ omnino: qua sane opportunitate usus reginæ stuprũ intulit Qua postmodũ adiuuante regem ĩterfecit: & illos sustulit quos ad regnũ sibi obstare arbitrabaẽ: unde beneficio annuli & reginæ rex lydiæ effectus est. Tertius fuit puer uiridã Cnidius: qui ab Horatio in secundo carminum formosissimus memoratur his uersibus.

Vt pura nocturno renidet
Luna mari cnidiusue gyges:
Quem si puellarum insereres choro:
Mire sagaces falleret hospites
Discrimen obscurum solutus
Crinibus ambiguoq; uultu.

Gynæcium cũ. y. græco: sequẽs cum. æ. diphthongo & penultima cũ. c. exili & .i. latino scribitur: locus e in ædibus solis mulieribus ad habitandum datus Terentius in phormione: Vbi in gynæcium ire occipio: puer ad me occurrit: & a γυναικῶν hoc est a mulieribus deducitur.

Gynæconitus eodem modo scribitur: & idem quod gynæcium designare uidetur Aemilius Probus ostẽdere in procemio de excellentibus ducibus cum ait. Materfamilias apud romanos primum locũ tenet ædium: atq; in celebritate uersatur. quod multo fit aliter in græcia. Nam neq; in conuiuium adhibetur: nisi propinquorum nec sedet nisi interiore parte ædium quæ gynæconitis appellatur.

Gynæcia eodem mõ scribitur: & ponitur a nostris nonnunq̃ pro bona dea: ut uidebimus in dictiõe Maia.

Gyndes cũ. y. græco scribiẽ: fluuius est q̃ nasciẽ in montibus mantianis: & fluens ꝑ dardaneos ingrediẽ tigri. ut scripsit Hero. li. histo. i. De quo Seneca li. iii. de ira inqt: Cũ gyndes fluuius sedæ post euphratẽ magnitudinis cyri impetũ uenientis cõtra babylonios ĩtercipet: & qdã ex militibus sũme dilectus regi eius molẽs trãsitũ rapacitate fluuii absorptus eẽt: rex iratus amicũ ulcisci statuit: iurãs ot q nũc ꝑclarũ equitẽ tiorauisset mox uix tingeret genua mulieris. Nec peragẽdo segnior bellũ indictũ hosti cũ flumine gessit anno integro cum totis copiis gyndem fluuium per magnas deductum fossas: in quadraginta sex alueos dispartiuit: eo opere prædoctis fossoribus etiam euphratem longe ualidissimum per loca uaria deriuauit: nomenq; tunc illi perdere fecit quare & babylonem hostiliter cæpit.

Gypsum cũ. y. græco scribiẽ: genus est calcis albæ quæ facile conglutinaẽ: & indurescit: unde sine labore ex illa signa formantur: Iuuenalis in secunda satyra. Plena omnia gypso Chrysippi inuenies.

Gyrtone cum. y. græco & t. exili scribitur: nomen fuit urbis pelasgicæ siue thessalicæ.

Gyrus cum. y. græco scribitur: & circuitum apud nostros designat.

Hisco cũ. i. latino & c. exili secũdum græcam litteraturam scribitur: fuit eo nomine Hamilcaris filius longe prius q̃ punica bella fierent. Alter fuit pater eius Hastrubalis: qui cũ Scipione plurima bella gessit.

Gytheus cum. y. græco & th. aspirato scribitur: nomen fuit uiri proprium.

Glaphyrus cum. y. græco scribitur: dici potest latine festiuus.

Glauco cum. c. exili scribitur: fuit atheniensis philosophus.

Glaucus cũ. c. exili scribiẽ: Quo noĩe diuersi cognian fuerũt. Nã unus de Potnia ciuitate fuit: q cum sacra Veneris ꝓhiberet: illa irata imisso furore libidis eq̃bus: qbus ipse ferebaẽ ab illis morsibus ẽ dilaceratus ut dixit Seruius sup. iii. geor. ubi dixit Vir. Et mẽtẽ uenus ipsa dedit: quo tpe glauci potniades malis mẽbra assũpsere q̃drigæ. Alter fuit piscator: q cõuersus deide ĩ deũ marinũ: ardẽter amauit Scyllã. De quo plena Oui. li. metamor. xiii. Alium dixit Herodotus lib. histo. i. chium fuisse: qui primus ferri consolidaturam adinuenit. Et alium in eodem li. retulit Hippolochi filium: a quo reges apud iones nati sunt.

Glycerium prima cum. y. græco sequens cum. c. exili & penultima cum. i. latino scribitur: nomen fuit puellæ: quod apud nos significat dulcem amore. Nam componiẽ ex γλυκυσ: qđ est dulcis & ἔροσ amor Et sic quoq; per diminutionem adulatione amatoria a græcis prolatum. q̃q̃ & glycera reperiaẽ. Martia in. xi. Formosam glyceram amat lupercus.

Glosa cum unico. s. a nostris scribitur: sed a dictione græca traducitur quæ per geminum. s. scribitur: hoc est a γλῶσσα quæ ẽ lingua: eo quod uicem doctoris glosa detineat. Et inde glossema cum duplicato. s. scribitur Quod Quintilianus in primo interpretatur: quasi uoces minus usitatas.

Gnomen cum unico. m. scribitur: dici potest teste Pli. li. ii. naturalis historiæ umbilicus.

Gnatho cũ. th. aspirato scribitur: nomen est uiri ꝓprium: sed deductum a γνάθος quod ẽ bocca uel maxilla: qua ille maxĩe explere cupiebat. Nam ob id sic quoq; parasitus ille apud Terentiũ noĩatus fuit.

Gnosus cum. g. ante. n. a pluribus ex nostris scribiẽ: sed quia apud græcos habet. κ. quod in. c. nostrum trãsferri consueuit: scribunt aliqui cum. c. uidelicet gnosus & non cum. g. Alii uero ob affinitatem litterarum κ. in. g. conuerti dicunt: ut in sequenti dictione uidebimus: fuit Cretæ ciuitas in qua Minos ut plurimũ habitare consueuit: unde gnosia deducitur.

Gobius cum.b.littera teste Prisciano &.i.latino a nostris scribitur:q̄q̄ apud græcos.κ.scribatur:quod in.c. a nobis conuerti consueuit:sed ob affinitatem litterarum in g.conuersum fuit:piscis est uilis: de quo iuuenalis in satyra: Atticus eximie si coenat inquit. Nec mullum cupias cum sit tibi gobio tantum in loculis. & Martia.in ultimo: Principium coenæ gobius esse solet.

Gobryas cum.y.græco scribitur:fuit teste Herodoto li.historiarum.iiii.uir persa nobilis: unus ex his qui cum Dario coniurarunt in magum. Nam erat Darii Socer anteq̄ regnum Darius ipse adipisceretur: ut idem.Hero.ostendit circa initium lib.vii.historiarum.

Gonnus cū duplicato n.scribitur: fuit teste Herodoto li.historiarum.vii.urbs in superiori pte Thessaliæ unde ad thessaliam quispiam introitus cōperitur: alius scilicet ab eo qui iuxta peneū fluuium habetur.

Gorgias penultima cum.i.latino scribit:fuit teste Quintiliano lib.iii.de institutiōe oratoria siculus natione & Empedocles discipulus:quin & Isocratis atq; aliorum plurium philosophorum & oratorum preceptor. Idem teste Plinio li.xxxiii.naturalis historiæ:hominum primus & auream statuā & solidam delphis in templo sibi posuit.lxx.circiter Olympiade:tantus erat tradendæ oratoriæ artis quæstus.

Gorogytion antepenultima cum.y.græco & penultima cū.t.exili &.i.latino scribitur:fuit troianus Priami & Castianiræ filius formaq; & uiribus præstans:ut dixit Homerus li.viii.iliados.

Gorgones cum unico.n.scribitur:fuerunt insulæ in oceano æthiopico:in quibus Medusa cum sororibus regnabat:ut uidebimus in dictione pegasus.

Gortyna cum.t.exili &.y.græco scribitur:fuit teste Home.li.ii.iliados urbs Cretæ pulchris cincta muris quā teste Solino lenæus pterfluit amnis:per quē Europā tauri dorso usq; ad eā portatā ferūt:aq̄ terra ps urbis cognominata fuit:dicēte Ouidio libro fasto.v.de illa loquēte. Parique tuū terræ tertia nomen hēt iuxta Gortynā nascunt calami p sagittis aptissimis dicente Virgi.li.xi.æneidos: Spicula torquebat lytio gortynia cornu Nam ab gortina gortynius & gortynia deducuntur:ut idem Virgi.in bucolico ait: Aut armenta secutum Perducent aliquæ stabula ad gortynia uaccæ. Nanq; ibidem aliquando fuisse armenta Solis testat Seruius. Verū moderniores mutantes.g.in.c.nō Gorthynam se Cortinam iam dicit: ac scribunt:ut in ea dictione uidimus. Sed nos seruaro.g.in antiquis & emendatissimis codicibus scriptum comperimus:sane cortina absq; aliqua aspiratione &.i.latino aliud significat ut supra uidimus.

Gracchus cum duplicato.c.& secunpo aspirato scribitur:nomen est auis a uoce deductū teste Quintiliāo in.i.de institutione oratoria:fuit etiā cognomē clarissimorum quorundam romanorū q non mo rebus gestis:sed eloquentia præcipue claruerunt:dicente Hieronymo super Amos pphetam: Oratores Lisiā & Hyperidem:Periclē & Demosthenē:Gracchos Catones Tullios & Hortensios in cælum laudibus ferunt poetæ:si epici sūt Homerū atq; Virgi.si lyrici Pindarū & Flaccum crebro sermone concelebrant.

Gradiuus cum.i.latino scribitur:non est uocabulum græcum neque latinum sed trax quod bellicosum designat & fortem:diciturq; latine Maro:eo q maribus in bello præsit:ut dixit Varro de lingua latina cū per uiros fiant prælia. Et dicitur filius iouis ex iunone. Ouidius uero dixit in.v.metamorpho.illum fuisse iunonis filium absq; patre:ita ut cū uideret iuno maritum iouem absq; muliere ex seruitio percusso capite emisisse Mineruā armatam:ibat ipsa ad Oceanum quæsitura quonam pacto & ipsa absq; uiro parere posset:sed itinere fessa cum forte ad hostium deæ Floræ uxoris Zephyri resedisset:a Flora interrogatur quorsum & qua de causa pergeret. Quod cum didicisset Flora obtulit suffragari:si ioui forent tacita noia suffragantis. Promisit id iuno ac iuramento firmauit. Mox docuit illam Flora in campis olenis florem esse:quo tacto repente sine uiro conciperet. Quod iuno experta Matrem concoepit:& deinde peperit ferocissimum & bellicosum:qui bellorum deus est habitus:unde Flora ad.

Nasonem loquens in.v.fastorum

Mars quoq; si nescis per nostras editus artes.

Iuppiter hoc & adhuc nesciat usq; precor.& reliqua ubi eandem fabulam prosequitur: Hunc Statius in li.Thebaidos dixit in Thracia tenere sedem: domumq; illius descripsit & familiam:cuius & Bellonā sororem aurigam esse uoluit:huic romani teste Seruio super primum æneidos duo constituere tēpla:unū in urbe tanq̄ urbis custodi alterum extra urbem in uia appia portæ pximū quasi p republica pugnatori idem mutuo amore dilexit Venerem uulcani coniugē:de quo Oui.in.iiii.metamorpho.li.& circa finē li.ii.de arte:& in primo de fine titulo late ptractauit:eundē dixit Homerus in li.iliados semel uulneratū fuisse in extremo lateris a Diomede & tanto uocis sonitu exclamasse:q̄to aliorum.x.milia petiuissent: Quod lepidissime in latinum Carolus noster Aretī.in ipsum Martem inuehens traduxit:cum dixit.

Nec tibi iam semper prosunt crudelia bello.
Vulnera:nam repeto sæpe tulisse uices.
Cum latus extremum cuspis diomedea fixit:
Proh pudor atq; homini uulnera facta deo.
Tum quantum exclamant hominum bis milia quinq;
Cum repetunt acri bella nefanda manu.
Tam magna terras complesti ac æthera uoce:
Vt tremerent danai dardaniq; simul.
Dicitur & xantus medius exterritus undis:
Concussa est idæ:territus est simois.

Visaque tum uolucris tremulis petere aera pennis
Rhoetei & pisces concaua saxa petunt.
Turbine de hinc caelo tendit sic oblitus ille.
Sanguine diuino constitit ante deos.
Non hominum puduit regi diuumque parenti.
Dicere mortali uulnera facta manu.
Dicere nec puduit pedibus sperasse salutem.

Hei mihi q̃ melius tardus inersq; fores:
Iuppiter ipse pater rabiem saeuosque fores
Increpat:& matri quod nimis ipse places.
Quodque tibi cordi bellum & discordia pugnae
Inuisumque sibi non minus esse docet:
Heu quod tyde uulnus non altius actum
Corque ferox medium ruperit hasta tuum.

Quare & Iuuenalis in satyra Exemplo quodcunq; malo ad Caluinũ q deposito fraudatus fuerat inqt:
Tu miser exclamas:ut stentora uincere possis. Vel potius q̃tũ gradiuus homericus audis Iuppiter haec;
Graecus cum.ae.diphthongo &.c.exili scribitur:fuit rex atticae regionis:a quo graeci dicti sũt:ut dixit Aristo.in metheoris:unde graecia graecanicus & graeciensis deducitur. Sane apud graecos uarie locuti sũt auctores:quod ex linguarum copia qua se plurimum iactãt prouenire necesse fuit:nam quinq; apud illos linguae habentur:quae declinationibus nominum & uerborum ac litterarum quarũdam uarietate dep̃henduntur:ut attica aeolica ionica dorica & κοινη.i.communis.
Grãmatica cũ duplici.m.&.t.ac.c.&.i.latino scribit᷑:dici põt a nobis litteraria:nã descẽdit a γράμμα & qđ apud nos ẽ littera:& teste Quinti.inemẽdate loq̃ndo atq; scribendo grãmatica cõsistit:ita ut litterae suas custodiũt uoces:& uelut depositũ reddant legentibus. Quod uero ad significate & ornate dicẽdum aut scribendum spectat:maiori competit artifici:q̃q̃ & a grammaticis auferri non debeat.
Granicus cum unico.n.&.i.latino atque.c.exili scribitur:fluuius est phrygiae in propõtidem iuxta cyricũ cadens:de quo meminit Homerus circa initium li.xii.iliados.
Graphia cum.ph.aspirato &.i.latino scribitur:dici potest a nostris scriptura: quae non solum exarationẽ litterarum:sed cum hoc etiam picturam quemadmodum apud graecos ea dictio graphia significat:unde scribo apud nostros pro eo quod est pingo ab auctoribus nostris saepe positum fuit.Pli.li.xxxv.naturalis historiae de Nicomacho pictore locutus inquit:scripsit & Apollinem & Dianam deum Matrem ĩ leone sedentem.i.pinxit:similiter Iuuena.in satyra:Credo pudiciciam ĩquit Dacus & scripto radiat germanicus auro:hoc est picto. Quare & picturas legere dicimus:quemadmodum & scripturas Virgi.li.aeneidos.vi.Quin protinus nomen perlegerent oculis:& reliqua:& a graphia graphium cum.ph.aspirato stilus dicitur:quo in ceris antiqui plurimum scribere consueuerant:& idem zographus quasi ζωων.i.animalium pictura:unde Pli.eodem li.Dionysius inquit nihil aliud qua homines pinxit:ob quod antropographos cognominatus:quod.th.aspirato scribitur:& significat ανθρωπων.i.hominum γραφεα pictorem:uerum Aegypti ex animalibus eorum teste eodem Pli.apud ipsos inuentã picturam prius qua ĩ graeciam trãsiret:affirmãt graeci uero alii apud sycionem:alii apud corinthios repertam omnes ab umbra hominis linteis circũ ducta.Itaq; talem primam scripturam singulis coloribus confectã monochromaton dixerũt:quod cum.ch.aspirato &.t.exili scribitur & significat μονου.i.unicum χρωματων.i.colorum : quia unico tantummodo uidelicet umbratili colore pingebantur:in quo pingendi genere teste Quintili.li.xii.de institutione oratoria claruerunt Polygnotus atque Aglaophon : quorum ut ait simplex color tam sui studiosos adhuc habet:ut illa p̃pe rudia ac uelut futurae mox artis primordia maximis qui post eos extiterunt pictoribus p̃ferant:proprio quodam intelligendi:ut mea opinio fert ambitu: Aut apud romanos teste eodem Pli.honos huic arti mature contigit : siquidem cognomina ex ea traxerunt fabiae clarissimae gentis princeps cognominisq;.Fabius aedem salutis pinxit:anno urbis cõditae quadringentesimo quinquagesimo:quae pictura ut idem Pli.p̃git:durauit ad nostram memoriam in aede a Claudii principatu exusta proxime celebrata est in foro aerei Herculis pacuuii poetae pictura Ennii sorore genitri:haec ille ostendens:deinde hanc artem ab honestissimis manibus non amplius fuisse spectatam:sed inter liberales semper habitam:& nunq̃ a seruis exercitam:sed dignatio ĩquit p̃cipua Romae increuit Valerio Maximo consule:cum Messalla princeps tabulam pictam p̃lii:quo carthaginẽses Hieronem in Sicilia uicerant:proposuit in latere curiae Hostiliae ãno ab urbe condita.cccc.xc.fecit hoc idem &.L.Scipio tabulam quam uictoriae suae asiaticae in capitolio posuit:post quos idẽ & nonnulli alii fecerunt At in tabulis externis auctoritatem Ro.publicae primus omnium fecit.L.Mũmius cui cognomen achaica uictoria dedit.Nã cum in p̃da uendenda rex Attalus sexdecim libris Aristidis tabulã emere uellet:in qua liber pater pictus erat:p̃cium miratus suspicatusq; in ea aliquid uirtutis quod ipse nesciret reuocauit tabulam:& deinde ĩ Cereris delubro posuit. Quam primam picturã externam Plinius ipse putant Romae publicatã:iuxta quae Iuuenalis poeta locutus uidetur ĩ satyra Atticus eximie cum ait.
Tum rudis & graias mirari nescius artes.
Vrbibus euersis praedarum in parte reperta.
Magnorũ artificũ frãgebat pocula miles. Vnde li.xxxvi.inq̃t idẽ Pli.uictoria Põpeii:de Mithridate primum ad margaritas gẽmasque romanos mores ĩclinauit:sicut.L.Scipionis:& Cn.Manlii caelatum argentum:& uestes attalicas & triclinia aerata:sicut.L.mũmii ad corinthia & tabulas pictas.
Gryllus cum.y.graeco & duplicato.l.scribitur quo nomine uocatus est Xenophontis filius:qui gloriose p patria occubuit:cuius laudes & epitaphia ut dixit Aristote.innumeri scripsere. Socrates etiam si Hermippo credimus illius laudes scripsit.
Gyrna prima cum.y.graeco & penultima cum.i.latino scribitur:fuit teste Herodoto li.historiarum pri

mo urbs in æolia:& in finibus ioniæ:a gryneum nemus dici in sequenti dictione ostendemus.

Gryneum nemus cum.y.græco scribitur:sic quoq; dictum a Grynia ciuitate Asiæ in cófinibus æoliæ & ioniæ:quá puto aliq̃do Clazomenam dictá.Nam de grynia loquit̃ Herodotus:de Clazomene uero ait Seruius sup quartũ æneidos librum:cũ apud Virgiliũ dixisset ad Aeneã.Dido:Sed nunc Italiã magnam gryneus Apollo:Italiá liciæ iussere capessere sortes:ubi dicit Seruius Clazomene ciuitas est in Asia:iuxta quã nemus est gryneũ:ubi Apollo cũ reuerentia magna colitur:& sup æglogã q̃ inscribit̃ Silenus:ait idẽ Seruius gryneũ nemus est in finibus ioniis Apollini consecratũ.At constat gryneam in confinibus ioniæ esse:ut supra uidimus.Vnde ait ibidẽ Virgilius ad Gallũ loq̃ns de calamis quos illi dabant musæ.

His tibi grynei nemoris dicatur origo.

Ne quis sit lucus quo plus se iactat apollo.Nã in eo dabantur manifesta Apollinis responsa cui præfuit Mopsus ipsius Apollinis filius ex Mantone filia Tyresia uatis thebani natus:ut dixit Pomponius libro i.de quo Statius sæpius in dubiis auditus Iasone mopsus:& ut Seruius ipse super eandem æglogam attestatur in hoc Calchas & mopsus inter se contenderunt de peritia diuinandi:sed a mopso superatus Calchas dolore interiit:ut in carminibus.Euphorionis scribi dixit.

Gryps huius gryphis declinatione græca:& in plurali gryphes faciat nõnulli ex nostris hoc tpe grypho gryphonis declinant.Quoq; oĩum prima cũ.y.græco scribit̃:est animal q̃drupes & pennatũ:quod ĩ hyperboreis mõtibus nascit̃:& in oĩ parte corporis leo est p̃ter alias & faciẽ:quibus aq̃las repr̃sentat:estq; hoĩbus & equis maxime infestus:ut ẽt tetigit Vir.in bucolicis:iungentur iam gryphes equis.

Grypus cũ.y.græco & unico.p.scribit̃:dicitur nasus gibbus seu aq̃linus:a gryphis similitudine deductus.

h

Adrianus cum aspiratione principii:& i.latino in antiquis inscriptionibus semper scriptum comperi.Nam apud Athenas ad fauces aquæ ductus extra ciuitatis mœnia ad unum miliare litteris latinis sic scriptum comperi.Imp.cæsar ælius Hadrianus Antonius.Aug.pius coss.iii.trib.pot.ii.p.p.aquæ ductum in nouis Athenis cœptum a diuo Hadriano patre suo consummauit:dedicauitque.Ad uero Adrianus sine aspiratione nomen est gentile ab Adria urbe deductũ:sane dictio hadriana pro filia Minois regis Cretæ:ut inscii quidam moderni somniauerũt:nunq̃ comperta apud antiquos & doctos fuit:ut late uidimus in dictione Ariadne.

Hæma cum:æ.diphthongo scribitur:dicitur apud nos sanguis:unde dictio hæmilius forte deducitur:& simili modo aspiratur.Sed nos aspirationem abiecimus:ut in antiq̃s inscriptionibus aspeximus:de quo supra in dictione æmilius late uidimus.

Hæmatites cum.æ.diphthongo & duobus.t.exilibus atq; i.latino scribitur:lapis est ruboris sanguinei:a quo nomen assumpsit.Nam αιμα græce latine sanguis dicitur.

Hæmorrois cum.æ.diphthongo & duplicato.r.atq; i.latino scribit̃:dici potest a nostris sanguinaria.Nã ab αιμα quod est sanguis deducitur.

Hæresis sola prima cum.æ.diphthongo & ultima cum.i.latino scribitur:dici potest a nobis optio seu electio.Nam deducitur ab αιρουμαι quod est opto seu eligo:unde apheresis quæ apud nostros ablatio dicitur:& diæresis quæ est diuisio:atq; synerisis quæ est diuisorum coniunctio:a nonnullis uero secta heresis ipsa traducitur.Cicero autem uocabulo græco utitur in paradoxis cum ait:estq; in ea hæresi q̃ nullum sequitur florem orationis.

Hæresius cum aspiratione & æ.diphthongo scribitur:nomen est uiri proprium.

Hagesilaus cum aspiratione Principii & i.latino atq; unico.l.scribitur.fuit rex lacedæmonius non potestate sed nomine:quemadmodum cæteri spartani reges creari consueuerant:nam mos erat apud illos teste Plutarcho & Aemilio a maioribus lacedæmonis traditus:ut duos semper haberẽt reges nomine magis q̃ imperio:ex duabus familiis Prodi & Eristhenis:q principes ex progenie herculis spartæ reges fuerant:horum ex altera in alterius familiæ locum fieri nõ licebat.Ita utraq; suum retinebat ordinem & primum quidem ratio habebatur:qui maximus natu esset ex liberis eius qui regnãs decessisset:si nis uirilem sexum non reliquisset:tũc deligebatur qui proximus esset propinquitate:per quem modũ mortuo Hagi rege frater Hagesilaus substitutus est hic cum a cæteris scriptoribus græcis tum eximie a Xenophonte socratico collaudatus est:eo enim usus est familiarissime:gessitq; strenue plurima bella & religiosus in deos:piusque in patriam fuit:quin & magistratibus obedientissimus.

Hagesipolis cum aspiratione principii & i.latino utrobiq; scribitur:uir fuit atheniensis de quo nonnunq̃ Plutarchus meminit.

Halcyones cum aspiratione principii & c.exili atq; y.græco scribitur:unde necessario dictionem hanc aspirari indicant poetæ:qui exilem consonantem ante illam positam in aspiratam conuertunt.Theocritus in bucolicis χαλκυόνεσ στορευντι τάκυματα τήν Δελαλτατον ubi dixit χαλκυόνεσ cũ.χ.& nõ καλκυονες cum.κ.quod factum esset si halcyones non aspirarent̃.Nam ibi και eẽ debuit:sed p sub sequentẽ uocalem diphthongus ipsa αι abiecta fuit:& κ.littera exilis & simplex in.χ.litterã aspiratã ob aspirationẽ sequentis uocalis conuersa fuit:quemadmodũ supra ostendimus:Quare si non fuisset eius dictionis prima aspirata exilis & simplex.κ.remansisset.Et sunt aues teste Plinio li.x.naturalis historiæ paulo minores passeribus:hẽniq; maiori ex p̃te pẽnas purpureas cãdidis admixtas:collo gracili ac p̃ce

ro q̄s uideri cõtingit raro:q̄a nunq̄ nisi circa solsticia & in brũa in qua oua deponunt apparent. Nã tunc quoq; medio fere hyemis in mari ipso nidificant:quo tpe si pontus undosus fuerit:ipsis ouis mãsuescit. Caduntq; procellæ oẽs donec halcyones posita oua foueant. Et cum septem dies sint q̄bus educunt pullos:septem alios adiungunt quibus partus enutriant:de quibus Ouidius li.xi.metamor.dixit.
Perque dies placidos hiberno tempore septem. Tum uia tuta maris:uentos custodit & arcet
Incubat halcyone pendentibus æquore nidis. Aeolus egressu:præstatq; nepotibus æquor.
Halicarnasus cum unico.l.sequente.i.latino &.c.exili atq; unico.s.scribit̃:deriuaturque ab ἅλος qd' marinum indicat:& simili mõ aspiratur:ciuitas est maritima in caria regione minoris Asiæ arguorũ colonia:ut Pomponius li.i.scripsit:in qua Mausoli nobilis extat opus:ut in ea dictione uidebimus.
Haliacmon cum unico.l.&.i.latino atque.c.exili sequente.m.scribitur:fluuius est macedoniæ: ut testatur Hesiodus in theogonia.
Halys cum unico.l.&.y.græco scribitur:fluuius est qui teste Plinio li.vi.naturalis historiæ oritur ex radicibus tauri montis & defluens per Cappadociam:disiunxit olim regna Lidiæ a persis: item teste Herodoto inter paphlagonas uersus boream exiens:in euxinum pontum desinit:de hoc locutus Apollo ait: Croesus transgressus halym plurima regna perdet.
Halizones cum unico.l.&.i.latino sequente.z.consonante scribitur:populi sunt paphlagonum:sic quoq; dicti teste Aristarcho super.v.iliados librum:quia undique a mari circundantur:hoc est ab ὑποζώσται quod est circundari & ἁλὶ mari.
Hamadryades cum aspiratione principii:&.y.græco scribitur. Nam cõponitur ex ἅμα qd' apud illos aspiratur:& cum sit aduerbium ordinis significat simul & δρῦς huius δρυός quod est quercus : hoc est nymphæ.quæ una cum arboribus & nascuntur & pereunt:& ponitur species arboris pro genere.
Hamaxampeus cum aspiratione principii &.x.consonante in penultima scribitur:paes ẽ fluminis hypanis:qui cum fonte xampeo amaro commixtus est:nam componitur ex ἅμα quod est una & ξαμπεος quod nomen est fontis callipodum amara scaturigine infamis.
Hamilchar cum.i.&.ch.aspirato a græcis & emẽdatis latinis scribitur:licet barbarum cum quibusdam sequentibus esse dicatur:hic cognomento Barca dictus est:& fuit Hannibalis filius:& pater alterius magni Hannibalis:fuitque carthaginensiis in extremis primi punici belli:& admodum adolescentulus i Sicilia præesse coepit exercitui:cum ante eius aduentum & mari & terra male res gererentur carthaginẽsium:ipse ubi affuit nunq̄ hosti cessit:neq; locum nocendi dedit:sæpeq; econtrario occasione data lacessiuit:semperq; superior discessit:ut Polybius historicus amplissime ostendit.
Hamilcho simili modo scribitur:atq; omnia huiusmodi barbara cum aspiratione scribuntur.
Hannibal cum duplicato.n.&.i.latino scribitur:fuit carthaginensis Hamilcharis filius : qui tanto cæteris ducibus prudentia p̄stare uisus est:quanto populus romanus cunctas gentes fortitudine antebat:nam quandocũq; cum eo populo congressus est in Italia semper discessit superior:& nisi suorum ciuium inuidia debilitatus eẽt:romanos uidetur superare potuisse. Sed multorum obtrectatio teste Cornelio nepote deuicit unius uirtutem. Hic minor quinq; & uiginti annos natus imperator factus:proximo triennio omnes gentes Hispaniæ bello subægit:saltum pyreneum transiit:& ad alpes posteaq̄ uenit:quæ Italiam a Gallia seiungunt:quas nemo unq̄ cum exercitu p̄ter Herculem transierat:ita itinera & loca lapidosa strues comburendo:& acetum iniciendo pate fecit ut ea elephãtus oneratus ire posset qua antea unus homo inermis uix potérat repere:& cum iam romãos tribus prælus profligasset:pergens inde per ligures:& apoeninum transiliens petebat Hetruriam:quo itinere apud ea loca ubi nunc est Florentia : adeo graui oculorum morbo afficitur:ut dextrum perdiderit:uel ut alii dicunt nunq̄ eo bene usus sit.
Qua ualitudine cum etiam premeretur. Et gætula ducem portaret belua luscum. C.flammineum consulem apud thrasumenum cum exercitu insidiis circumuentum occidit:inde in Appuliam pergens maxima clade romanos apud cannas affecit:sed tandem semper inuictus cogitur a ciuibus suis Italiam relinquere:& opem patriæ afferre quæ a.p.Scipione premebatur:a quo in Aphrica apud rhamam deuictus dum pro reparatione acerrime esset occupatus:carthaginenses bellum cum romanis composuerũt:deinde cogentibus romanis cum in exilium mitteretur:ad Antiochum regem syriæ confugit:qui cũ contra romanos bella pararet:& Hannibalis consilia sperneret:quem suspectum sermones cum Villio romanorum legato apud Ephesum reddiderant:a romanis uictus Antiochus & ad pacem coactus:Hannibali significauit illum peti a romãis:qui cum aufugisset ad Prusiam regem Bithyniæ: & eodem modo eius regis cum ramanis res procederent non illi similiter romanorum postulationem rex perfidus indicauit:sed cum in romanorum manibus hoc est Titi Quinti:qui ob eam causam uenerat:ut Hannibalem Romam captiuum duceret:ita tradidit ut uix tempus sumẽdi uenenum:quod in annulo regio more gerebat:ei superesse posset:qui quidem annulus ut dixit Iuuena.fuit cãnarum uindex ac tanti sanguinis ultor & sequitur:Idemens & sæuas curre per alpes. Vt pueris placeas:& declamatio fias hoc est illis pueris:qui in rhetorum scolis Hannibalis gesta pro declamationis suæ materia assumere consueuerãt decessitque teste Aemilio Probo anno septuagesimo uitæ suæ.
Harmonia cum aspiratione principii &.i.latino scribitur:dici potest a nostris concentus seu magis p̄porcionalitas. Nã descendit ab ἁρμόζω quod est coapto:fuit & foeminæ nomen quæ filia fuit Gelonis syracusarum regis:& uxor Themistii syracusani:quæ deinde ut omnis stirps regia tolleretur occisa fuit.

m ñ

Harmodius similiter scribitur:& nomen fuit uiri proprium.

Harmodotus cum.t.exili scribitur:nomē fuit poetæ de quo nōnunꝗ Plutarchus meminit.

Harmonides cum.i.latino scribitur:fuit troianus:quem teste Homero libro.v.iliados ,præcipuo quodā amore Minerua dilexerat:ideoq3 nihil eum fugit:ꝙ fabrili arte effici possit:is inter alia quæ fabrefece rat naues illas Alexandro ædificauit:quæ fuerunt malorum omnium quæ troianis contigerunt caput: perniciosas quidem ac mortiferas:ut cæteris troianis:ita ipsi ædificatori:quia deorum monita non intellexissent.

Harpalice cum unico.l.&.i.latino atq3.c.exili scribitur:fuit filia Harpali regis Thraciæ & amazonum regina:ut dixit Seruius super primum æneidos:hæc cum senē patrem captum audiuisset a getis:cōgregata multitudine subito impetu perrexit & patrem liberauit:quod tetigisse uidetur Vir.li.æneidos.i.cū ait. Vel qualis equos threissa fatigat Harpalice uolucremq3 fuga præuertitur hebrum.

Harpasa cum unico.s.scribitur:oppidum est in Asia iuxta quod teste Pli.li.ii.naturalis historiæ cautes stat horrenda uno digito mobilis:ea si toto corpore impellatur resistens.

Harpe similiter aspiratur:fuit ensis falcatus:quo usus est Persius:unde Lucanus:Harpem alterius mōstri iam cede rubentem:& ab ἁρπάζω quod est rapio nomen accepit.

Harpya cum diphthongo:&.y.græco &.i.latino compacta scribitur:sed aspirandam esse ostendit Hesiodus in theogonia cum dixit ἠϋκόμους θ᾽ ἁρπυίας.ita ut cum debuerit esse.τ.simplex siue exile ꝑpter aspirationem sequentis dictionis conuersum fuit in.θ.quod est aspiratum per modum quem ī præceptis explicauimus:unde & uerbum a quo deriuatur similiter aspiratur:ut ἁρπάζω.i.rapio:& ponuntur a poetis latinis tres.s.Aello Ocypete:& Celeno.ab Homero uero additur quarta.s.Thyella.

Harpalus cum aspiratione & per unicum.l.scribitur:nomen est proprium ab ἁρπάζω deductum:fuit regis Cyri præfectus:a quo teste Igino deducti fuerunt:qui ex terra phocide fugati sunt:& quidam alii ueliam in agro Lucano resederunt:unde uelinus dictus est portus:pars massiliam condiderunt:post annū amplius sexcentesimum postꝗ Aeneas in Italiam uenit,ex quo reprehēdit Virgilium Iginius:qui in.vi. Palinurum inducit portum hunc Aeneæ denominare & similiter nonnullis aliis in locis:quæ correctum Virgi.existimat:ut diffuse Gellius li.x.noctium atticarum pertractauit.

Hastrubal cum.t.exili a græcis & non cum.d.ut nonnulli ex nostris consueuerunt scribitur: frater Hannibalis fuit.

Heautōtimerumenon prima aspiratur:& reliquæ omnes sine aspiratione scribūtur:& sunt octo syllabæ eam græcā dictionem apud nos describentes:ꝗ Terentii unica comœdia inscribitur:significatq3 seipsū cruciantē:de quo sane in ea comœdia ptractat:nā componit ex hac dictione ἑαυτόν:ꝗ apud illos aspiratur in initio & seipsum designat:atq3 τιμωρούμενον:quod significat cruciantem: quia participium ē huius uerbi τιμωροῦμαι:quod est uindicor & crucior. Sane repperi sæpius ab antiquis:quibusdā grammaticis inductam eiusmodi inscriptionē cum participio in datiuo:pro quo nos quandoq3 ablatiuo utimur:uidelicet τιμωρουμένῳ hoc est in seipso uindicante seu cruciante hocq3 plerūq3.

Hebdomada cum aspiratione principii & unico.m.scribitur:dicitur a nostris septimana:nam deriuat ab ἑβδομάς:quod apud illos aspiratur:& apud nos septimum significat.

Hebenum similiter aspiratur:& cum unico.n.scribitur:idque Herodianus de orthographia attestatur:arbor est quæ in india nascitur. Virgi.libro georgico.i. Sola īdia nigrum fert habenum:nam eius lignum teste Plinio libro.xii.naturalis historiæ nigri splendoris ac iucundi est:accendi Fabianus negat:uritur tamen odore iucundo:ac Herodotus etiam in Aethiopia comperiri dixit:cuius tributi uice regibus persidis centenas phalangas tertio quoq3 anno pensitasse æthiopas cum auro & ebore prodidit: estq3 generis neutri & fœminini:neutri quidem ut Virgilius:Sola india nigrum fert hebenum:fœminini uero ut Lucanus:Qui hebenus inquit mareotica.

Hebe absq3 diphthongo scribitur:dicitur a poetis Iunonis filia sine patre . Nam cum grande conuiuium Apollo in domo patris Iouis Iunoni nouercæ parasset & ipsa auide lactucas comedisset agrestes : factū est:ut ex illis grauida fieret cum usq3 in id tempus sterilis perstitisset:peperitq3 deinde Heben:quæ quia formosa erat ab ipso Ioue pincerna constituta est:& dea iuuentutis dicata:quæ deinde cum semel ī deorum conuiuio pocula ministraret:& casu in terram caderet:uestesq3 subleuarentur:ita ut obscœna diis monstraret:indignatus Iuppiter eam ab officio amouit:& eius loco Ganymedem rapiēs substituit:postremo Herculi in numero deorum iam assumpto coniunx datur:de quo Seneca in octauia īquit deus alcides possidet Heben:nec Iunonis iam timet iras:cuius gener est qui fuit hostis: & Iuuenalis in satyra Exemplo quodcunq3 malo ait.Nec puer iliados formosā nec Herculis uxor Ad cyathos.

Hebæus cum.æ.diphthongo in penultima scribitur.

Hebrus tam a nostris ꝗ a græcis aspiratur fluuius ē trachum celeberrimus: qui Aristotelis testimonio li.ii.meteororum ex monte pindo nascitur. Seruius uero ex Oeagrio fluuio patre Orphei:qui etiā ex eodem monte pindo nascitur profluere dixit:quod Virgilius tetigisse uidetur libro georgico.iiii.cum ait: Oeagrius hebrus : & quia odryssii montis niues eum plurimum augent:frigidissimum etiam reddunt quare dixit Virgilius in Gallo: Si amore æstuantes frigoribus medus hebrūque bibamus:nos tūc quoq3 refrigerari non posse:fuitq3 in illo proiectum Orphei caput & lyra.

Hecate cum unico.c.exili atq3.t.absque aspiratione scribitur:ponit pro Diana:siue Luna seu Proserpina

Nam hecaton apud graecos centum significat: quem numerum finitum pro īfinito ei antiqui ob mirabilem potentiam tribuebant: quod tetigisse uidetur Vir. li. aeneidos. vi. cum ait. Voce uocans hecatem caeloq3 ereboq3 potentem: ubi dicit Seruius Hecate proserpina dicta est: aut quod centum uictimis placetur: prout Menelaus constituit: aut quod centum annos errare faciat insepultos.

Hecatōbe similiter per unicum. c. exile atq3. t. sine aspiratione scribitur: sacrificium erat centum bouum. ut in praecedenti uidimus dictione: Iuuenalis in satyra: Natali coruine die: Existunt qui pronunttunt hecatōben: quasi hecaton. i. centum βους: quo uocabulo utitur & Homerus.

Hecatōpylon cum. c. & t. exilibus atq3. y. graeco scribitur: dici potest latine centum portarum πύλαι enī portarum designat.

Hector cum. ct. exilibus scribitur: fuit regis Priami ex Hecuba a poetis omnibus cantatissimus.

Hecuba cū unico. c. & illo exili scribit̄: fuit regis Priami uxor: quā Homerus Dimantis filiā dixit: idq3 tetigisse uidet̄ Oui. li. xiii. meta. cū ait. Ergo alius latrasse dimantida flebile uisum est. Euripides uero non Dimantis sed Cissei regis tharcum fuisse dixit: quē secutus Vir. lib. x. aeneidos dixit Ciseis praegnans ignes enixa iugales: uidelicet cū pepererat Paridem: qa praegnans somniauerat se accensam facē parere: quae patriam totam inflammaret: fuitq3 statura grandi: & uirili animo: pia & benigna: sed amisso uiro patria & nobilissimus filiis: in canem conuersa ponitur ab Ouidio libro. xiii. metamorphoseos.

Hedera cum aspiratione & absque aliqua diphthongo scribi debet: arboris est genus aliis arboribus uel muris insidēs: & ab ἑδράζω quod est colloco uel īsideo deducitur: & non ab haereo uerbo latino: ut quidam putauerunt: cuius prima diphthongum habet: & naturaliter producitur: & hedera primam corripit. Hanc teste Plinio libro. xvi. naturalis historiae negauerat Theophastus nasci in Asia: nec in India nisi in monte mero: quare Alexandrum ob raritatem ita coronato exercitu ob uictoriam ex India redisse exemplo liberi patris cuius dei ut ille inquit: & tunc adornāt thyrso galeas: quinetiam hac scuta thraciae populi in solemnibus sacris teste festo in tutela liberi patris esse putabatur: quia ut ille iuuenis semperita haec uirens: uel quia ita illa omnia sicut ille mētes hominum illigat: sed pergit Plinius inimica arbor satis omnibus: sepulchraq3 ac muros rumpens: serpentium frigori gratissima: ut mirum sit illam in honore ullo habitam. huius ut in sequentibus ille idem ostendit: species sunt tres: est enim candida & nigra hedera: tertia uocatur hellix & iānum: rursus & hae species diuiduntur in alias: quoniam est aliq̄ fructu tantū candida: alia & folia simili modo & nigra alicui semē nigrum: alii crocatum cuius coronis poetae utuntur foliis minus nigris: quam quidam mysiā: alii bacchiam uocant: hellix uero fructum non gignit: est & alia rigēs hedera: quae sine adminiculo stat: sola omnium generum: & ob id uocata cyssos: de qua in ea dictione uidimus: & alia e diuerso nunquam nisi humo repens dicta chamecyssos: ut etiam in simili dictione uidimus: at uero Seruius in bucolicis dixit nigra autem uel alba hedera non ex foliis sed in ligno cognoscitur: & infra subdit Plinius hedera mira proditur natura ad experienda uina: si uas fiat e ligno eius uina transfluere: ac remanere aquam: siqua mixta fuerit: eadem teste eodem Plinio in eodē libro si teratur lauro uel laurum conterat: ignem admodum silicis & ferri concipit: sane coronabantur hedera poetae: cum in certaminibus ex iudicum sententia approbati fuissent: ut inuentum epigramma apud Histonium frentanorum oppidum saxo insculptum his uerbis indicat. L. Valerio pudēti L. F. hic cum esset annorum. xiii. Romae certamine sacro Iouis capitolini lustro. vii. claritate ingenii coronatus est inter poetas latinos omnibus sententiis iudicum: huic plebs uniuersa municipium histoniensium statuam aere collato decreuit: ideo & de seipso dixit Ouidi. in. viii. de ponto.

Tempora sacrata mea sunt uelata corona.

Publicus inuito quam fauor imposuit: sed q̄ ex hedera coronarentur ostendit Vir. in bucolicis cum ait. Pastores hedera crescentem ornate poetam. Iuuenalis in satyra Et spes & ratio inquit. Qui facis in parua sublimia carmina cella. Vt dignus uenias hederis & imagine macra. & Persius similiter. Quorū imagines lambunt hedere sequaces: & hoc siue a similitudine perpetui uiroris: siue quia libero patri hoc est Baccho sacrata sit: & poetae ut bacchātes insanire dicantur: siue ut aliī dicūt: quia ex una parte foliorum hederae uiridior est: quo famae aeternitas īdicatur: ex altera pallor quia poetas ipsos ex studiorum labore consequi uidebatur: ut Persius in prima satyra: En pallor seniumque. Iuuenalis similiter de poetis qui tempore Mecoenatis florebant locutus inquit: Tunc utile multis pallere & uinum toto nescire decēbri itaq3 cum triumphantes duces lauro coronarentur: & Augustus non solum dux inclytus: sed poeta clarissimus fuerit: inquit ad illum Virgilius. Atq3 hāc sine tempora circum. Inter uictrices hederam tibi serpere lauros: sunt & qui uelint nonnunquam poetas etiam myrto fuisse coronatos: ut ingenii acumen & scriptorum odor denotari posset.

Hegesippus absq3 aliqua diphthongo & i. latino atq3 duplicato. p. scribitur: nomen est uiri proprium.

Hegesias absque diphthongo & i. latino scribitur: fuit unus philosophus cyreniacus: qui copiose disputauit de bono mortis: alter fuit statuarius q̄ teste Quint. in. xii. duriora & tuscanicis proxima effingebat.

Hegesipyle antepenultima cum. i. latino: & penultima cū. y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto li. vi. historiarum Holori regis Thraciae filia: quam Milciades atheniensium dux accepit.

Helectrū cum unico. l. & ct. exilibus scribitur: graecū uocabulum est ab ἥλιος qd' est sol deductum: ut uidebimus in dictione heliades: & est succus ex arbore pinei generis profluens: & ob id a latinis succinum appellatum: a cuius coloris similitudine puto eam mixturam helectrū dici: quae ex parte quadā auri &

argenti conficitur: dicente Plinio libro. xxxiii. naturalis historiæ: aurum in quo quinta argenti portio
est: helectrum uocatur: & si quintam portionem excesseris incudibus non resistit: & ut pergit: est etiam
helectro auctoritas Homero teste: qui Menelai regiam auro helectro argento ebore fulgere tradit. Mi
neruæ templum habet lyndos insula rhodiorum: in quo Helena sacrauit calicem ex helectro.

Helicon absq; diphthongo & cum unico. l. atq; .i. latino & .c. exili scribitur: unus est ex iugis parnasi: qui &
alio nomine cyrrha dictus est: fuitq; Apollini sacer: ut in dictione parnasus uidebimus.

Helios cum .e. absq; diphthongo & unico. l. atq; .i. latino scribitur: dicitur a nostris Sol: & inde heliades he
liogabalus & plura alia deducuntur.

Heliogabalus cũ simplo. l. atq; .i. latino scribitur fuit naturalis filius Antonii Caracallæ: illiq; eo tpe ex Se
miamira formosissima fœmina apud phœnices genitus: quo pater eius Seuerus cũ parthis bellũ habu
it: hic cũ adolescẽtulus esset: factus est sacerdos Solis apud phœnices: unde Heliogabali cognomẽ adep
tus est. Nã helios ut diximus: sol est: & gabalus teste Seruio sup septimũ æneidos illius propriũ nomẽ fu
it: uel ut alii dicũt lingua phœnicia sacerdos: deinde artificio matris ad imperiũ apud Antiochiã assum
ptus est iterfecto. s. Macrino: q firmata iam pace cũ parthis libidinose cũ illa uiuebat. Quare ad urbem
ueniens Heliogabalus a senatu ipetrauit: ut mater in ordine senatorio locaretur: quæ prima fœmina i
eo ordine fuit: ut hæc & reliquam Heliogabali spurcissimam uitam Helius lampidius pertractauit.

Heliopolis cũ simplo. l. & .i. latino utrobiq; scribitur: ciuitas est Aegypti: quæ a græcis teste Diodoro sicu
lo Thebæ dicitur. huius ciues teste Herodoto libro historiarum secundo apud ægyptios omnium sapi
entissimi habent: altera est in Cilicia patria Crysippi stoici: ut ostendit Solinus cum de Cilicia tractat.

Heliades cum unico. l. & .i. latino scribitur: patronymicum ẽ fœmininum ductum ab helios q est Sol. Nã
sorores dicuntur Phaethontis: quæ fraterna funera iuxta eridanũ deplorantes cõuersæ dicunt in alnos
dicente de illis Virgilio in sileno. Atq; solo proceras erigit alnos: uel in populos: ut dixit Ouidius: q sa
ne arbores ut aiunt cũ sol torrens iunio iulioq; mensibus cancrũ atq; leonem attingit æstu ualido fissis
corticibus succum sui liquoris in eridanũ fluuium iaciunt: q cum in lapidẽ obduretur helectrum dicitur
quia Sol helios appellatur: & illud ex ui solis originem ducere dicunt: unde Oui. li. meta. ii. Stillataq; sole
rigescunt De ramis electra nouis: q lucidus annis Excipit: & nuribus mittit gestanda latinis: hocque pri
us græci poetæ fere omnes dixere ut Aeschilus: Polyxenus: Euripedes: Satyrus & Nicander: quod sa
ne dictũ: ut ait Pli. libro. xxxvii. naturalis hist. falsum esse Italiæ testimonio patet: ubi helectrũ nasci nũq
compertũ est: quare infra subdit certũ esse gigni in insulis septentrionalis oceani: & a germanis appella
ri glessum: ob quod a nostris unã earum insulaꝝ glessaria ẽ appellata: Germanico Cæsare ibi classibus
rem gerente: & subdit. Nascitur ãt defluente medulla ex arboribus pinei generis: ut gummi in cerasis:
resina in pyris errupti humoris abundantia. Densatur rigore uel tpe aut mari cũ intumescens æstus ra
puit ex insulis: & infra subdit. Arboribus succum ẽt esse prisci nostri credidere: ob id succinũ appellãtes
sed famã rei priscis poetis teste eodẽ Plinio fecere proximæ pannoniæ id accipiẽtes circa mare hadria
ticum. & pado annexa fabula fuit: quia transpadanoꝝ agrestes fœminæ succina decoris gratia maxime
gestare consueuerant: ac ẽt hodie obseruant: uerum cum ex illis p̃ciosa pocula succauarentur: dixit Iuue
nalis in satyra: Si te propositi: Ipse capaces heliadum crustas & inæquales berillos: uidelicet ob sculptu
ræ artificiũ: uel ob aliaꝝ gemmarum ornamenta: nam ut subdit Birrho ut multi gemmas ad pocula trã
sfert a digitis: q̃s in uagina frõte solebat Ponere zelotypo iuuenis prælatus Hiarbæ regi. s. mauritaniæ:
cui iuuenis Aeneas prælatus fuit: de quo Virgilius libro æneido. iiii. Ast illi stellatus iaspide fulua ensis e
rat: & reliqua quæ hunc Iuuenalis locum explanant.

Heliotropia cum .i. latino utrobiq; & .t. exili scribitur: herba est quæ ad motum Solis conuertitur: & com
ponitur ab helios: quod est sol: & τροπη conuersio: ab aliquibus heliotropium scribitur.

Helichrysios cum .ch. aspirato sequente .y. græco in eadem syllaba scribitur: secundum nonnullos: flos ẽ:
qui teste Pli. li. xxi. natu. hist. habet folia auro similia: & tenue cauliculum grãdeq; sed durum: & compo
nitur dictio ex ελιον qui est Sol: & chrysos aurum quasi aureus flos eẽ uideatur: & propterea rectius scri
bitur sine aspiratione in principio.

Heleus cũ unico. l. scribitur: nomen fuit Bacchia ciuitate Helidis: ubi plurimum honoratus fuit tractũ.

Helicopis cum unico. l. & .i. latino utrobiq; atq; .c. exili scribitur: nomen fuit nymphæ.

Helena cum aspiratione principii & unico. l. scribitur: habetq; apud græcos accẽtum in penultima: quem
teste Seruio super. viii. æneidos commutauit in primam: de quo in dictione prosodia causã uidebimus:
fuit filia Tyndari ex Leda: quæ teste Gorgia ex sua admiranda pulchritudine uisa est filia iouis: quã pri
mo uirginem Theseus rapuit: sed intacta fratribus restituta fuit: nupsit deinde Menelao: & uiro absen
te a Paride iterum rapitur: post cuius mortem nupsit Deiphobo fratri Paridis: tandem post Troiæ ex
cidium redditur Menelao: qui nauem cum illa ascendit patriam petiturus: sed acti tempestatibus in æ
gyptum ad regem: quem Homerus Polibum uocat deuenere: unde descendentes: atq; octo annis errã
tes: ut testis Eusebius in patriam tandem reducti sunt: longe ante mortuo Agamẽnone: & illis forte die
bus Aegistho. Sane ex antiquis græcis scripsere nonnulli illam nequaquam a Paride raptam fuisse: sed
aliam causam troiani belli extitisse: quod. s. Herculem quærentem illam olim raptam a Theseo & Pro
theo regi Aegypti commendatam suscipere noluerunt: ad quam petendam Menelaum ad Aegyptum
post bella troiana profectum ferunt: hocque ex relatu Porphyrii in quibusdam glosulis super Home⸗

accæpi: Sed quæ supra diximus poetæ omnes græci quos legimus latiniq; confirmant eãdem fuisse im mortalem ex longa ætate computare uoluit Seruius super secundum æneidos dicens constare fratres eius cũ argonautis fuisse: argonautaq; uero filios cũ thebanis dimicasse: quoq; iterum filios cõtra Troiam bella gessisse: sed utcũq; res fuerit: rettulit Isocrates illã senio iam confectã: & in rugas faciẽ contractam: p speculum inspicientẽ uiros illos fortes: seu heroas & semi deos: ut uerbis Homeri loquar longo risu ridere consueuisse: qui pro tam caduca tamq; fallaci re tanto ardore ac pertinacia depugnassent: nõ n. ob aliud pugnasse ab Homero dicuntur: quia restituta Helena se recessuros promittebant. Ouidius uero illam fleuisse dixit: cum ait libro quintodecimo metamorphoseos.

Flet quoq; ut in speculum rugas conspexit aniles. Tyndaris: & secum cur sit bis rapta requirit.

Helenius cum unico. l. & i. latino scribitur: flos dicitur teste Plinio libro. xxi. naturalis historiæ ex lachrymis Helenæ natus: & ideo in Helena insula ut ait laudatissimus: est autem frutex humi se spargens drodantalibus ramulis folio simili serpillo.

Helcus cum. c. exili scribitur: id est quod a nonnullis ex nostris hulcus scribitur.

Helorus cum unico. l. scribitur: fluuius est Siciliæ teste Pli. li. iii. natu. hist. qui campis ut Nilus superfundit: dicente etiam Virgilio libro tertio æneι. Exupero p̃pingue solum stagnantis helori.

Helops cum unico. l. scribit̃: piscis est: quẽ teste Quintiliano libro quinto de Institutione oratoria aut scarum nostro mari non ducas: unde Columella libro. ix. ut pamphylio profundo & nec alio pasci.

Helisabet cum unico. l. & i. latino atq; t. exili in fine scribitur: nomen hebrææ fœminæ proprium.

Hellin cum duplicato. l. & i. latino scribitur: fuit Aristarcho teste super decimum odysseæ Deucalionis filius: a quo græci hellines uocitati fuerunt: ut uidebimus in dictione Pyrrha.

Hellas cũ duplicato. l. scribitur: regio est: de qua i dictione attis plene uidimus: & teste Pli. libro quarto naturalis historiæ ab Isthmi angustiis icipit: a nostris appellata Græcia. sic quoq; a græco rege: qui primus in illa regnauit: a cuius filia uocata est Attis: deĩde ab Helline Deucalionis & Pyrrhæ filio dicta fuit Hellas: sed nos antiquius nomen seruamus: ac græciam dicimus.

Helle huius helles cum duplicato. l. scribimus: fuit Athamãtis argiuorum regis filia: & Phryxi soror: ut uidebimus in dictione Phryxus.

Hellespontus cum duplicato. l. & t. exili scribitur: mare est illud strictum: quod a Tenedo usq; ad Propontidem uergit ab Helle denominatum: ut uidebimus in dictione Phryxus: & inde hellesponticus & hellespontiacus: ut Virgilius libro georgicorum tertio. Hellespontiaci seruet tutela Priapi.

Helleborum cum duplicato. l. scribitur: herba est medecinalis: quæ plurima nascitur in Anticyra ĩsula: ut in ea dictione uidimus: & uocatur teste Plinio libro. xv. naturalis historiæ apud italos ueratrum: suntq; teste Aulo Gelio libro. xvii. duæ eius species coloris insignes candidi & nigri: qui non in sente neq; ĩ uirgultis: sed in radice dignoscuntur: de quibus plura scribuntur.

Hellix cũ duplicato. l. & i. latino scribitur: genus ẽ hederæ: ut i ea dictiõe uidibus: q̃ apd̃ nos lubricũ ĩdicat.

Hemis cum aspiratione principii & i. latino scribitur: apud nos traducitur: ut plurimum semis: nã græce scribitur ἡμισ cuius aspiratio in. s. nostrum conuersa fuit & ultima littera abiecta.

Hemicyclus componitur ex hemi quod est semis & cyclus absq; aspiratione & y. græco: quod est circulus: quasi dimidius sit circulus.

Hemina cum aspiratione principii & i. latino scribitur: genus est uasis quo uinum uel frumentum uendebatur: & ab hemis descẽdit quod est semis: quasi media sit sextarii. quod Gelius libro tertio noctium atticaq; ostendisse uidetur: quum de dimidio & dimidiato loquens inquit si sextario hemina fusa est: non dimidiatum sextarium fusum dicendum est sed dimidium. Persius in secunda satyra: Fregerit heminas arreti ædilis iniquas: unde accentum detinet in penultima & inde heminaria quasi mediocris dici põt. Quintilia. libro sexto de institutione oratoria. Fabius maximus incusatus Augustæ congiariorum quæ amicis dabantur: exiguitatem heminarium esse dixit: sane cõgiarium id uini est: quod a principe aliquo doni gratia in populum datur: est etiam mensura quædam: ut Paulus iurisconsultus de fundo instructo: & instrumento legatu ostendit cum ait: item urnæ æreæ: & congiaria sextaria.

Hemispærium cum. i. latino utrobiq; scribitur: dicitur a nostris media spæra.

Hemistichos cum. i. latino utrobiq; & t. exili atq; ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris medius uersus: nã στιχοσ græce latine uersus dicitur: sed in neutro posuit Seruius super primum georgico. cum ait: & est Vir. hoc hemistichon unum de multis: unde etiam a multis hemistichium nuncupatur.

Heniochus cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris auriga.

Heracleus cum. c. exili & e. in penultima scribitur: nomen fuit nonnullorum imperatorum romanorum compositumq; est ex ἥρα quod est iuno: & κλεοσ gloria: quasi Iunonis sit gloria.

Hera cum. e. absq; diphthõgo & unico. r. scribitur: dicitur latine iuno: quo uocabulo etiam antiquiores nostri usi sunt: ut Ennius in oratione Pyrrhi cum captiuos romanis reddidit: Ferro non auro tandem certemus utrinq;: Vos ne uelit an me regnare hera: quidue ferat sors uirtute experiamur.

Heraclea cum. c. exili scribitur: & componitur ex hera quæ est iuno & cleos gloria: quo nomine plures urbes cognominatæ fuerunt: nam una est in radicibus montis Oetæ in plano posita: quam Asaris flumẽ affluit: ut ostendit Liuius libro quinto de bello macedonico: alia fuit in Propõtico: quæ prius Perinthus uocabatur: & ut quidam ferunt ab Heraclio constantinopolitano imperatore Heraclea cognominata

fuit: in hac fuit amphitheatrum unum ex septem spectaculis orbis: alia fuit in ponto boeticorum colonia: alia in Italia in finibus campaniæ.

Heraclides cum. c. exili & .i. latino scribitur: fuit heracleotes philosophus ex ponto & filius Euthyphonis fuit uir dives qui athenas proficiscens Speusippum primo audiuit: & licet et pythagoreorum fuerit auditor: Platonem tamen imitari studebat: molliori ueste utebatur: fuitq; adeo tumens: ut attici non ponticum sed ponticum uocarent: fecit dialogos plures & tragedias: Sunt qui asserant illum patriã a tyranno liberasse: eo. s. necato: ut testatur Demetrius Magnesius: qui insuper addit draconem illum nutriuisse: & cum iam moriturus eẽt iussisse cuidam ex necessariis. ut corpus occuleret: draconem lectulo suppõeret ut putaretur ad deos migrasse: quo facto efferentibus Heraclidem ciuibus eumq; laudibus prosequentibus: draco clamore audito ex uestibus prodiẽs multos perturbauit: postea manifesta sunt omnia. Idem de illo Hippotus rettulit. Fuere heraclides quattuordecim: primus hic ipse. Secundus cõciuis huius: qui pyrrhicas nugas conscripsit. Tertius cumãus qui persica quinq; libris absoluit. Quartus cumãus orator qui artes rhetoricas scripsit. Quintus alexandrinus. Sextus itidem alexandrinus persicarum proprietatum scriptor. Septimus dialeticus Bazileates: qui cõtra Epicurum scripsit. Octauus medicus icesium. Nonus medicus tarentinus empericus. Decimus poeta qui præcepta conscripsit. Vndecimus sculptor phocensis. Duodecimus argutus epigrammatum scriptor. Decimustertius magnesius qui mitridatica scripsit. Quartusdecimus qui de astrologia libros composuit.

Heraclitus cum. c. & . t. exilibus atq; .i. latino scribitur: fuit Ephesius philosophus Blisonis: siue ut alii dicũt Heratonis filius: hic teste Laertio iter cæteros elato aĩo fuit: & oẽs contemnens dicebat Homerum dignum ut de certaminibus eiiceretur: colaphisq; cæderetur: nec aliquẽ audisse ferunt: sed p se oĩa didicisse de republi. & de theologia disseruit: & librũ illum in templo Dianæ reposuit obscure scriptum: ut soli docti intelligerent: ne si uulgo tractaretur fieret contemnibilis: noluit ad Darium Hystaspis filium & regem persaꝝ accedere: qui eũ benignissime p epistolam conuocabat: secessit deinde in montes & ibi olera comedens: decidit in morbum intercutis: quare ĩ urbem rediens sciscitabat medicos p ænigmata: an posset ex imbre siccitatem facere: illis non intelligentibus introiens in stabulum bouinũ: & se fimo bubalino obruens. credens illo calore posse humorẽ exsiccare interiit: sexagesimum annũ agens: fuitq; teste Hermippo sepultus in foro. Quinq; fuerunt Heracliti: primus hic secundus poeta lyricus: tertius halicarnaseus uir elegans: quartus lesbius qui macedonum scripsit historiam: quintus ridiculus uir.

Hercules cum. c. exili & unico. l. scribitur: & interpretatur ἥρας .i. iunonis κλέος gloria: quasi illa persequẽte magnam gloriam sit consecutus: & dicitur a poetis omnibus iouis ex Alcmena filius apud Thyrinthiam urbem natus & educatus: & ut dixit Macrobius libro saturnaliũ: non existimes Alcmenæ apud Thebas boetias natũ solum uel primum Herculem nũcupatum: immo post multos atq; postremos ille hac appellatione dignatus est: honoratusq; hoc nomine: qđ multa fortitudine nomen dei promeruit. Varro ẽt cum nominasset quadraginta tres Hercules adiecit postea q oẽs q aliqd fortiter fecissent Hercules uelut appellatiuo noĩe dicti fuerũt. Sed huic q iouis filius dictus fuit: cũcta poetæ absq; alioꝝ differẽtia tribuũt: itaq; eius laudes & duros mille labores diuinæ Vir. li. æneĩ. viii. prosequtur: Vt pria nouercæ.

Monstra manu geminosq; premens eliserit angues. Vt bello egregias idem disiecerit urbes.

Troiamq; œchaliamq;: & subdit: Tu nubigenas inuicte bimembres.

Neleum pholeumq; manu: tu cresia mactas:

Prodigia: & uastũ nemeæ sub rupe leonẽ: & reliq: qbus Mart. lib. iiii. epigrãmatũ alia supaddidit dicens.

Si cupis alcidæ cognoscere facta prioris.

Disce: lybin domuit: aurea poma tulit.

Peltatam scythico discussit amazona dono.

Aeripedem siluis ceruam: stymphalidas undis.

Abstulit: a stygia cum cane uenit aqua.

Fœcundam uetuit reparari mortibus hydram:

Hesperias tusco lauit in amne boues.

Hercynii cum. c. exili sequente. y. græco atq; .i. latino in penultima scribũt: populi sunt teste Herodoto uetus pelasgorum colonia.

Hercynia eodem modo scribi existimo: silua est teste Pomponio mella in Alemania maxima: quæ dierũ lx. iter occupans: ut maior aliis siluis quæ in germania sunt ita notior.

Hermagoras in initio aspiratur: Sane maiores nostri non in as sed in. a. finiebant: ut Cicero in rhetoricis & in Bruto Hermagora semper scripsit: quia teste Quintil. non temere masculina græca in. a. atq; in. s. littera exire recto casu patiebantur: unde ab antiquorum plerisq; Aenea & Anchisa scriptum fuisse dixit: & Pelia pro pelias apud Celium legebatur: & apud Messalam bene fecit Euthia: fuit itaq; Hermagoras rhetor græcus: & teste Quintiliano circa finem tertii libri de institutione oratoria: uir quidam subtilis: & in omnibus admirandus.

Hermes cum aspiratione principii scribitur: dicitur a nostris Mercurius: quia mercibus præesse asseritur sed proprie interpres traducitur. Virg. li. æneidos. iiii. Nunc etiam interpres diuum ioue missus: & ut Cotta põtifex apud Ciceronem de natura deorum ostendit: quinq; fuerunt Mercurii: quorum quattuor per ordinem enumeratis: quintum eum fuisse dixit: a quo sit Argus occisus: ob eamq; causam in ægy-

ptum profugisse tradidit:a quo apud eos primus anni mensis:hoc est september nomen accepit:idē oppidum condidit:quod etiam nunc graece Hermopolis:hoc est Mercurii ciuitas nuncupatur: qui tam & si homo fuit antiqssimus:tamē & instructissimus in oī genere doctrinae:adeo ut ei multarū rerū & artiū scientia Trimegistro:hoc est ter maximo cognomen imponeret:scripsitque libros multos ad cognitionem diuinarū rerū ptinentes:qui adhuc apud graecos extant & quorū magnā partem ergo perlegi.

Hermaphroditus cum.ph.aspirato.i.latino &.t.exili scribitur:fuit Mercurii filius ac Veneris:ex quorum nominibus cōpositū ipse nomen habuit:nā Hermes ut uidimus est Mercu.& aphros spuma.i.Venus:q̄ ex marina spuma nata dicit̄:de quo Ouidius li.metamorpho.iiii.ait.Et pater & genetrix amborū nomē habenti:quin omnem illius explicat fabulam:&.iam pro eo qui utrunq̧ sexum habet accipi consueuit.

Hermenia cum.i.latino in penultima scribitur:dicitur a nostris interpretatio:& inde perihermenias hoc est de interpretatio liber quidam Aristotelis inscribitur.

Hermione cū aspiratiōe principii &.i.latino scribit̄:fuit Menelai filia ex Helena cōiuge:q̄ puellula adolescētulo Horesti Agamēnonis filio despōsata fuit:sed cū Aegistus regiā Agamēnonis occupasset & Electrae industria eius manus euasisset:Horestes ut rettulit Sophocles in Electra cōcessit illā Aegistus Pyrrho filio Achillis:qui deinde ab Horeste interfectus:ut ostendit Vir.in.iii.aenei.illam ad se reduxit.

Hermus cum aspiratione principii scribit̄:fluuius est lydiae teste Seruio:qui arenulas aureas ducit: dicēte Vir.libro georgicorum.ii.Atq̧ auro turbidus hermis:& teste Herodoto li.i.apud sardis fluit:quae ciuitas fuit in lydia:& Croesi regio:ut in ea dictione uidebimus.

Herne cū aspiratione principii ab ātiquis scriptū cōperi:nec graecū est:sed teste Seruio sup septimū aeneidos sabinū uocabulū:qui a graecis originē habuerūt:& indicat saxa:unde hernici montes.i.saxosi dicunt̄ Vir.uero ad maiorem expressionem inquit:hernica saxa colunt:quos diues anagnia pascit.

Heros cum aspiratione principii scribitur:& intelligitur apud nos uir fortis & semi deus:hoc est plus homine detinens:ut ait Hesiodus:ex quo herois patronymicum uoce & declinatione foemininum deducitur.Ouidius lib.ii.de sine titulo.Tu quia tam longa es ueteres heroidas aequas.

Herodotus cū aspiratione principii &.t.exili scribitur:fuit historicus graecus oībus praeferendus:cuius historiam magnā cum uoluptate semper legi: nam teste etiam Quintiliano est dulcis candidus & difusus:scripsitq̧ historiam suam teste Plinio li.xii naturalis historiae.anno urbis Romae trecentesimo.x.

Herostratus cū aspiratiōe & reliqs sine aspiratiōe scribitur:& ualet interptari heros exercitus:fuit uir scelestus & ignatus:q ut nomē memoria sceleris ꝑpagaret:incēdiū nobilissimae fabricae tēpli ephesiae Dianae manu ꝓpria struxit:sicut ipse cōfessus ē uoto adipiscēdae famae latioris:quo die Alexāder magnus natus ē:post Romā cōditā anno trecētesimo octogesimoqnto:ut ānotauit Solinus:quod postmodu ut idē refert ephesii ad cultū augustiorē reformauerunt Democrate architecto : q Alexādriā in aegypto iussu Alexandri metatus fuerat:ut late de illo Vitruuius in prooemio libri secundi de architectura scripsit.

Hersillia cum.i.latino utrobiq̧ scribitur:fuit Sabina Romuli uxo.

Heptamemeris uel heptimemeris mutatione.a.in.i.latinum cum aspiratione principii &.t.exili.scribitur caesura quaedā est cū syllaba naturaliter correpta in uersu producit:quod fieri solet in principio quarti pedis uel septimae syllabae:si tres spondei praecedāt:quasi septima dicatur diuisa pars.nam ab ἑπτα qd' est septem:& μερίζω quod est diuido componitur.

Heptaporus cum aspiratione principii :&.t.exili scribitur fuit Troiae:ut ostendit Homerus circa initium libri.xii.iliados.nam componitur ab επτα quod est septem & πορος meatus.

Hesiodus cum aspiratione principii &.i.latino scribitur :fuit poeta antiquissimus Dii filius ex Pycimide uxore:qui cum aeoles cumaei essent:& paupertate nimia eo in loco grauarent̄:relicta patria ad ascram ui cum boeticorum confugerunt:ut graeci omnes Hesiodi exposito attestantur: & subdit cum oues patris in parnaso monte depasceret:raptus a musis ex lauro heliconis coronatus:& poeta ab illis constitutus ē quod Oui.li.fastorum.vi.tetigit cum ait:Ecce deas uidi : non quas praeceptor arandi.|Viderat : ascraeas cum sequeretur oues.& Virgilius in bucolicis ad Gallum.

Dixerit hos tibi dant calamos:an accipe musae. Ascraeo quos ante seni:quibus ille solebat.
Cantando rigidas deducere montibus ornos : & ut dixit Plinius lib.xiiii.naturalis historiae primus ipse fuitq de agricultura metrice scripsit:quem secutus Virgil.ait.li.georgicorū.i. Ascraeumq̧ cano ꝛomana per oppida carmē:scripsitque etiam ex his:quae habemus theogoniam:& aspida. Hunc fuisse temporibus Homeri ostendit Gellius ex epigrammate:quod apud heliconem in tripode musis Hesiodus ipse dicarat:cui ut dixit Quinti.datur palma in illo mediocri genere dicendi:quod intelligo apud graecos:nam iudicio meo supereminet Virgi.

Hesperus cum aspiratione principii scribitur:stella est serotina:ut Virgili.in ultimo bucolicorum tetigit cū ait:Venit hesperus ite capellae & illa eadē quae dicitur uesper:idē libro.i.georgico. Quid uesper serus uehat:qn & uesperugo ab aliquibus noīatur:ut Plautus:nec uesperugo nec uirgiliae occidūt:a quo deductum:est uocabulum uespa & uespilio ꝓ his qui funerandis corpibus officium gerūt:nam ut ait Festus: non sic ab eo ꝓuo uolatili dicunt̄ :sed quia uespertino tēpore eos efferunt:qui funebri pompa duci propter inopiā nequeūt:ut Martia Qui fuerat medicus:nunc est uespillo diaulus.simili mō & uespertilio:q uespere uolet.Rursus & illa eadē excogitata stella a Pythagora primū fuit:quae ante solem oriri conspicit̄:& quae tunc quoque Lucifer nominatur:ut Virgi.in Damone nascere praequediem ueniens age

lucifer almũ.q græce φῶσ φορόσ dicit:a nobis ẽt nõnunq̃ iuba transfert;eo q eius splendor in modum iubæ leonis diffundat:fuit ẽt cognominatus Hesperus Atlãtis frater:a quo quæ nũc Hispania:tũc quoq hesperia dicta fuit:qn & ab eodẽ italiã herperiã fuisse antiquitus nominatam graui auctores attestantur:

Hesperides cũ aspiratione principii:&.i.latino scribit:fuerunt teste Seruio super.iiii.æneidos uirgilii Atlãtis filiæ.Lactantius uero grãmaticus sup.ii.thebaidos dixit illas filias fuisse hesperi fratris atlantis qd etiã ipsum nomen indicare uidet:hæ a poetis amœnissimũ uiridariũ custodire:cum insomni dracone dicebantur.in quo aureæ erant arbores aurea mala tenẽtes:quæ teste Ouidio libro metamorpho.iiii.qa Temis pdixerat a quodam nato iouis diripienda esse.Atlas pomariũ montibus circũspesit.Sed tandem Hercules ad illa rapienda ab Furystheo missus:occiso dracone aurea mala tulit:dicente Lucano li.ix.ubi de hoc horto plura locutus est.

Abstulit arboribus precium memorisq laborem
Alcides passusq inopes sine pondere ramos.
Rettulit argolico fulgẽtia poma tyranno.

Sane de horto & dracõe quid fidei ratio attulerit:teste Solino hoc est flexuoso in meatu æstuariũ ferte mari:adeo sinuosis lateribus tortuosũ:ut uisentibus procul lapsus anguineos fracta uertigine mẽtiatur:& hoc hortos appellauere circũdat:unde pomorum custodem interptantes struxerunt iter ad mendaciũ fabuladi:cum ut pgit insula sit:quæ præter arbores oleastris similes:& aram sacram Herculi nihil aliud præferat:quo ppaget uetustatis memoriam:idem Plinius li. naturalis historiæ.v.& Martianus libro.vi.rettulerunt.Alii uero putant ouium greges ibidẽ fuisse:quæ purpureã lanam pducentes:ab Hercule raptæ fuerũt & cũ græce latine ouis dicat:occasionem fabulæ de malis aureis dedisse perhibent:dicente Ouidio in prænominato li.iiii.de Atlante.

Mille greges illi totidemq armenta per herbas. Arboreæ frondes auro radiente micantes.
Errabunt:& humum uicinia nulla premebat. Ex auro ramos ex auro poma regebant.

Heteron cũ aspiratiõe principii &.e.absq diphthõgo atq.t.exili scribit:dicit a nostris alterũ atq reliquũ & ut quidã putãt deductũ ẽ cæterũ ita ut sapiratio in.c.nostrũ iuxta similitudinem scripturæ cõuersa sit:& ob id cæterum ac cætera absq diphthõgo scribẽda esse:cuius cõtrarium cõsuetudo longa obseruauit.

Heteroclitũ cũ.c.&.t exilibus atq.i.latio scribitur:dici potest a nostris quasi alternæ declinatum:nam ex ἑτέρόσ & κλίτον declinatum componitur.

Heterogenus uel heterogeneneus eodem modo scribitur:& componitur:dici potest alterius generis.

Hetruria cũ aspiratiõe principii &.e.absq diphthõgo atq.t.exili &.i.latino scribit:puincia ẽ italiæ:quæ & si aliqbus terminis apud antiqssimos designabat:ab hetruscis tamẽ & latinis altero termino designata fuit dicẽte Liuio li.primo ab urbe:pax inter herruscos & latinos ita cõuenerat:ut hetruscis latinisque albula quem nunc tyberim uocãt finis esset.hæc Liuius:unde Seruius super undecimo æneidos id Virgilius exponens Hetruscisq duce:equitũque exercitus omnis ait:hetruria dicta q eius fines ptensi sũt usque ad primã ripã tyberis:& subdit:nam heteron est alterum:& oros finis uocatur:hæc ille:at cõstat heteron cum aspiratione scribendũ eẽ sed ut ait Seruius:Roma antea unã tantũ tyberis ripam tenebat:ut Iuuenalis Imperii fines tyberinum uirgo natauit:ut uidimus in dictione chloelia.

Hexameron cum aspiratione principii &.i.latino scribitur.ut.s.more græco dictio ipsa resonat:licet ubi nos.i.latinum:græci.η.habeant quod in.e.nostrum conuerti consucuit.significatque apud nos sex dierũ nam componitur ex ἕξ quod apud nos dicit sex:& ἡμέρων dierum:inter quas cõpositas dictiones a causa euphoniæ interponitur.

Hexametrum similiter cum aspiratione &.t.exili scribitur:nam componitur ab ἕξ quod est sex:& metro mensura:quasi sex pedum.

Hexagonium simili modo aspiratur & cum.i.latino scribitur:dicitur quasi sex angulorum.

Hyas cum.y.græco scribitur:fuit filius Atlantis ex Aethra:de quo in sequenti dictione uidebimus.

Hyades cũ.y.græco scribitur:fuerunt quinq Atlantis filiæ quas ex Aethra susceperat:fuit Oceani & Tethyos filia:& ante illas Hyam filium uirilis sexus:dicente Ouidio lib.fastorum quinto.

Nondum stabat atlas humeros oneratus olympo:
Cum satus est forma cõspiciendus hyas:
Hunc stirps oceani maturis mensibus æthra.
Edidit & nymphas:sed prius ortus hyas:

Hic cum semel uenaretur a leæna interfectus est:quem sorores adeo fleuerunt:ut omnes quinque occubuerint:a quo hyades cognominatæ sunt:ut testis Musæus poeta græcus:quæ deinde miseratiõe deorum in cælum translatæ in ore tauri collocatæ fuerunt:dicente Ouidio lib.fasto.vi.

Postea lux hyades taurinæ cornua frontis.
Euocat & multa terra madescit aqua

Quare ab ὕω uerbo græco:quod latino ẽ pluo:Cicero libro.ii.de natura deorum uersus referens arateos illas dictas putauit.has suculas latine appellari dixit Seruius super primum æneidos:unde Tullius Tyro.M.Ciceronis libertus in his libris:quos de usu & ratione linguæ latinæ scripsit:adeo inquit ueteres romani litteras græcas nesciuerunt:& rudes græcæ linguæ fuerunt:ut stellas q̃ in capite tauri sunt propterea suculas appellarint:quod ea græci ὑάδασ uocãt tanquam id uerbum latinum græci uerbi interpretamentum sit:quia grece ὕεσ sues latine dicantur:sed ὑάδασ inquit οὐκ ἀπὸ τῶν ὑῶν.non a suibus ita ut nostri opici putauerunt:sed ab eo quod est ὕειν appel-

lantur: nam cum oriuntur & occidunt: tempestates pluuias largosque imbres cient. Pluere autem graeca lingua ὕειν dicitur. haec ille: nonnulli uero eas corrupte haedos uocant. at septé aliae sorores dictae fuerunt pleiades: ut in ea dictione uidebimus.

Hiacynthus ab aliquibus & accuratissimis graecis sic scriptú comperi: uidelicet cum aspiratione principii & .i. latino penultima cum .c. exili & .y. graeco: ultima cum .th. aspirato. Et qui huiusmodi scripturam confirmant: compositionem trahunt ex hia dictione dolentis: & cynthus qui est Apollo a cyntho monte dictus: hoc est Apollinis querela quá de amato puero: quem ille disco agente borea interfecit: & in florem sic dictum conuersus fuit: in qué simili modo Aiax cum seipsum interfecit cóuersus scribit a poetis: quod tetigisse uidet Oui. libro metamorphoseos. xiii. cum ait. Littera cómunis medius puerôq; uiroq; s. Hiacyntho & aiaci inscripta é foliis: haec nois illa querelae: hoc est nois Aiacis & querelae Apollinis: sed cum in eiusmodi foliis non perpendat aspiratio ipsius .i. latini: sed solú sit .a. post .i. & .i. post .a. sic uidelicet ιαια uoluerunt quidam scribendum esse ut uidimus: sed sine aspiratione principii: quam utique scripturam nonnulli ex accuratis graecis obseruantes compositionem esse dicunt: ex ion quod est uiola & cynthos Apolline quasi uiola sit Apollinis: in quam Amatus puer conuersus est: at alii plures comperiuntur: qui eius dictionis primá cum .y. graeco aspirato signantes: penultima cum .c. exili & .i. latino describunt: uidelicet hyacinthus: cuius sane compositionem aut deriuationem secundum eam scripturam non noui: & haec hactenus de illius orhtographia. Sane ex illo hiacynthus deriuatur: quod accentum detinet in penultima dictáte regula q; oía desinentia in tinus: ita ut deriuatiua a primitiuis .t. litterá cótrahút: pducút penultimá ut uesperta uespertae uesptinus. Constans constantis cóstantinus: clemés clementis clementinus & reliqua: quod si .t. primitiua ipsa nó detinét: corripiút penultimá deriuatiua: ut cras crastinus: diu diutinus: sero serotinus: clam clándestinus mutatione .m. in .n. ob ipsius .d. litterae consequentiam.

Hyaena prima cum .y. graeco penultima cú .ae. diphthógo scribit: aial est quadrupes: quod crescit in aphrica: ut ostendit Hero. lib. histo. iiii. de quo Plinius multa li. viii. naturalis historiae rettulit: inter quae scribit alternis annis masculum esse & foeminam: quod Ouidius lib. metamorpho. xv. prius tetigerat: cum ait.

Si tamen est aliquid mirae nouitatis in istis.
Alternare uices. & quae modo foemina tergo.
Passa marem: núc esse maré miremur hyaená. Addidit Plinius illum sermonem humanú inter pastorú stabula assimilare: nomenq; alicuius ediscere: quem euocatum foris laceret: & alia de illa complura.

Hyalus cum .y. graeco & unico .l. scribitur dicit a nostris uitrum: quo uocabulo usus Virg. li. georgicorum iiii. ait. Milesia uellera nymphae Carpebant: hyali saturno fucata colore.

Hiarbas cum .i. latino scribitur. & a graecis semper aspiratum comperi. Nonnulli phenicum uocabulú putant fuit iouis filius ex Garamanti de nympha & getulorum rex: dicéte Virgilio libro aeneidos. iiii. Hic ammone satus rapta Garamantide nympha: & reliqua.

Hybla cum .y. graeco scribitur: pars est atticae regionis apibus & melle abundás: dicente Ouidio li. de ponto. O mihi dulcior illo melle: quod in caeris attica ponit apis: nam dixerat prius Virgilius: Hiblaeis apibus florem de pasta salicti: unde teste Plinio libro. xxi. naturalis historiae mellis attici in toto orbe súma laus existimat: est etiam hybla teste Seruio oppidum siliciae: quod nunc dicitur megara.

Hybernus cum .y. graeco scribitur: & ab hyems certo deducitur: nec ab imber oriri potest: quia nec aspirandum esset: nec cum .y. graeco scribi posset: cuius oppositum semper comperimus.

Hibex cum .i. latino scribitur: dicitur a nostris capreolus proprie.

Hibiscus cum .i. latino utrobiq; & .c. exili scribitur: herba est hibicibus grata ad edendum.

Hybrida prima cum .y. graeco: penultima cum .i. latinó scribitur: dicitur a nostris ignobiliter & contumelio se natus. unde ab ὕβριο quod est contumelia deriuat: quo uocabulo utitur Valerius libro. viii. cum ait Qu. aút Varrus pp obscuritatem ius ciuitatis hybrida cognominatus é Horatius quoq; eodé uocabulo usus est in primo sermonum: Hybryda quo pacto sit Persius ultus opinor.

Hicetaon prima cum .i. latino aspirato: reliqua absque aspiratione atque diphthongo scribitur: fuit teste Homero li. iii. iliados nobilis & egegius uir troianus.

Hydaspes cum .y. graeco scribitur: fuit átiquissimus: rex medorum: a quo fluuius mediae nominatissimus cognominatus fuit: quin & alius indiae.

Hidymiles prima cum .i. latino sequens cum .y. graeco scribitur: nomen est hominis proprium.

Hidragyron prima cum .i. latino penultima cum .y. graeco scribitur: dici potest a nostris sudor argenteus nam componitur ex ὕδρος: quod est sudor: & ἄργυρον argentum. unde teste Plini. lib. xxxiii. naturalis historiae inuicem argenti uiui dilatum fuit de quo loquitur.

Hydria pria cú .y. graeco & penultia cú .i. latio scribit: dicit a nostris urna: & ab ὕδωρ q̃d é aq̃ deducitur.

Hydra & hydrus cum .y. graeco scribitur: serpétes sunt aquatiles: unde Hercules hydram occidisse dicit: quae lernaeam arcadiae paludem incolebat: & ut dixit Virgilius libro aeneidos. vi. Quinquaginta atris immanis hiatibus hydra Saeuior intus habet sedem: de qua Ouidius lib. metamorphoseos. ix. plura prosequitur illam primo claua muasit Hercules: sed pestifero laesus afflatu: eandem sagittis agressus est quibus ut hydra laesa foliis latuisset cauernis lignorum congesta strue consumpta est.

Hydropisis prima cum .y. graeco ultima uero & penultima cum .i. latino scribitur & deriuatur ab ὕδωρ quod est aqua. Nam infirmitas quaedam est: quae latine aqua intercus dicitur. Plautus in fibolaria. is mi

hi erat bilis a qua intercus tussis febris: & inde hydrops & hydropicus: qui eam infirmitatē patitur. Horatius in.ii.carminum: Crescit indulgens sibi dyrus hydrops.

Hydames cum.y.græco scribitur: fuit nobilis persa: qui teste Herodoto cum Dario in magum coniurauit ut in dictione Darius uidimus.

Hyemes cum.y.græco &.m.ante.s.scribit̄: & ab ὕω certe quod est pluo deductū fuit: unde aspirationem &.y.græcum suscæpit: Priscianus uero ab imber: quod græco ὄμβρος dicitur deriuatum posse uideri asserit. Varo etiam ut omnia linguæ latinæ tribueret ab hiatu dixit.

Hyella cū.y.græco & duplicato.l.scribit̄: fuit teste Herod.li.histo.i.oenotriæ urbs a phocensibus cōdita.

Hieros cum.i.latino scribitur: & dicitur a nostris sacer: a quo omnia deriuata & cōposita simili modo scribunt̄: ut Hierotheus: quod cum.th.in penultima scribitur nomen est uiri propriū: quasi sacer deus Hieropolis nomen ciuitatis: quasi sacra ciuitas & similia eodem modo.

Hierarchia cum.i.latino utrobiq; &.ch.aspirato scribitur: dici potest latine sacer principatus: Nam componitur ex ἱερὰ quod est sacer: & ἀρχὴ principatus.

Hierapicra cum.i.latino utrobique &.c.exili scribitur: dicitur ad uerbum sacra amara: nam πικρὰ amara dicitur: quasi ea amara compositio sacra esse dicatur. medicina quædam est.

Hiera cū.i.latino scribitur: & sacra interpretatur: nam insula ē inter Siciliam & Liparem Vulcano sacra: quam dixit Plinius libro.ii.naturalis historiæ tempore socialis belli cum ipso mari pluribus diebus arsisse: donec legatio senatus romani hoc ipsum piauerit: de qua habebimus in dictione prologus: ubi antrū Vulcani a Iuuenale positum explanabimus.

Hiero cum.i.latino scribitur: fuit syracusarum tyrannus: in quo pulchritudine corporis & uires fuerunt admirabiles: fuitq; in alloquio blādus: in negocio iustus: in imperio moderatus: adeo ut nihil nisi regnū ei deesse uideretur: quibus dotibus ut scripsit Iustinus li.xxiii. creatur dux aduersus carthaginēses: mox creatur rex Siciliæ consentiente fauore omnium ciuitatum: de quo plura ibidem leguntur.

Hieri cum.i.latino scribitur: & interpretari ualet sacri populi: sunt teste Herodoto lib.historiarum.iii.ultra sauromatas: budinosque & thyssagetas calui & simi a natiuitate omnes hoc est masculi uel fœminæ: & pariter barbam habentes: qui ideo hieri.i.sacri dicuntur: quia nihil iniuste agunt: nec bella norunt: ultra hos ut idem auctor refert sunt argipei monoculi: ut in ea dictione uidimus.

Hierosolyma prima cum.i.latino & penultima cum.y.græco scribitur: nomen est urbis in palæstina: de qua late in sacra scriptura habetur: sed alia nonnulla nos in dictione solymi uidebimus.

Hieronymus prima cum.i.latino & penultima cum.y.gærco scribitur nomen est uiri proprium.

Hilarus hilaris & hilaro uerbo cum.i.latino & unico.l.scribuntur: & iucundum designant.

Hilarion uel hilarius cum.i.latino utrobiq; scribuntur: & nomen est uiri proprium.

Hylas cum.y.græco & unico.l.scribitur: fuit Thyodomantis filius pulchritudinis admirādæ: quem Hercules argonautis comes secum ad libidinem duxisse scribitur: idem cum mysiam argonautæ uenissent & aquatum ad lacum quendam pergeret: raptus nymphis fuisse dicitur: alii uero potant cum ad hauriendas aquas cum urna inclinaretur: illum in lacum decidisse: quod Iuuenalis confirmasse uidetur: cum dixit: Et multum quæsitus hylas: urnamq; secutus: & adeo ab Hercule quæsitus q; teste Virgilio in Sileno Littus hyla hyla omne sonaret.

Hylæa prima cū.y.græco penultima cū.æ.diphthongo scribit̄: ciuitas est scythiæ: ut scripsit Herodotus.

Hylacus cum.y.græco &.c.exili scribitur: fuit pater cuiusdam Castoris dicente Homero libro.xiii.odissę κάστορος ὑλακίδης.

Hyle cum.y.græco & unico.l.scribitur: dicitur a nostris materia.

Hyllus cum.y.græco & duplicato.l.scribitur: fuit Herculis ex Deianira filius: de quo Seneca in Hercule œtheo plura scripsit. Ouidius uero libro metamorphoseos.ix. ostēdit quemadmodum post patris mortem iolen patris amasiam iubente patre sibi matrimonio copulauit: nam ut ait illam imperiis thalamo q; animoq; receperat Hyllus impleratq; uterum generoso semine: & reliqua.

Hymnus cum.y.græco &.m.ante.n.scribitur: dici potest a nostris canticum uel laus.

Himeridon cum.i.latino ubiq; scribitur: dicitur ab aliquibus diurnale: ab aliis uero quod paruū diem durat: nam diminutiuum est ἡμέρα.i.dei.

Hymen cum.y.græco scribitur: dicitur latine membranum: sed ut græci nōnulli ferunt ꝓprie idē quo infans in utero circumuoluitur: unde nonnulli hymenæum dictum uolunt.

Hymenæus prima cum.y.græco & penultima cum.æ.diphthongo scribitur: fuit teste Martiano Capella Veneris & Bacchi filius: dictusque nuptiarum deus cuius officium esse dixit psallere in nuptiis: cantare ad Thalamos & coronare limina sertis. unde Ouidius heroicarum epistolarum sexta de illo inquit. Affuit & sertis tempora uinctus hymē: ubi per apocopem reliquum ablatum fuit: uerū & pro ipsis nuptiis seu cōnubiis posuisse uidetur Virgilius libro æneidos.iii.cum ait. Ledæam hermionem lacedæmoniosq; hymenæos secutu: & li.vii. Turniq; hymenæis.

Hymees cum.y.græco & duplici.e.scribitur. fuit uir persa ex ducibus Darii de quo plura loquitur Herodotus circa finem libri quinti suæ historiæ.

Hymelle uel hymella cum.y.græco & duplicato.l.scribitur: fluuii nomen est de quo Herodotus libro.vi. & Virgilius libro.vii.meminerunt.

Hymetus cum.y.græco &.t.exili scribitur:mons est teste Plinio libro quarto naturalis historiæ in attica regione:qui teste Solino omnium græcorum montium obtinet principatum:& floribus semper uestit: dicente Ouidio libro metamorphoseos septimo. Vertice de summo semper florentis hymeti: ob quod dixit Iuuenalis in satyra:Exemplo quodcũq; malo:Dulcisq; senex uicinus hymeto:de sene scilicet Socrate locutus:ex eodem monte marmorum crustæ & trabes marmoreæ succauabantur:dicente Horatio contra Mecœnatem in odis:qui in ædificando sumptuosus nimium esse uidebatur.

Non ebur neque aureum
Mea renidet in domo lacunar.
Non trabes hymetiæ.
Premunt colomnas ultimas recisas.
Aphrica:& in eadem oda.
Tu recunda marmora.
Locas sub ipsum funus & sepulchri.
Immemor struis pomos:& in alia oda.
Fastidiosam desere copiam:&
Molem propinquam nubibus arduis
Omitte mirari beatæ.
Fumum & opes strepitusq; Romæ:

Sane teste Pli.xxxvi.natu.histo.Lucius Crassus orator primus pegrini marmoris colũnas hũit hymetias

Hyperbole cum.y.græco & unico.l.scribitur:dici potest eminentia:uel ut ait Cicero ad Herénium superlatio:nam ex ὑπὲρ quod est super & βολὴ quod est iactus componitur: unde figura tuncq; dicit quando dictio excedens fidem ponit augendi minuendiue gratia:augendi qdem ut niue candidior:leonibus fortior:minuendi uero ut folii uolantis sonitus te terret uel ille tardior est testudine: uel etiam quocũq; alio modo excederet:ut Virgilius teste Seruio in Daphnide:Nec ratia ceruis ulla dolum meditant: & inde hyperbolicus idest superexcessiuus.

Hyperbaton cum.y.græco &.t.exili scribitur:dici potest transgressio:nam ab ὑπερβαίνω descendit: qd' est transcendo:& est figura quum uerbum aut sententia ordine commutatur: cuius quinque ponuntur species:anastrophe:parẽthesis:temesis:synthesis & hysteronproterõ:ut in suis dictionibus uidebimus.

Hyppallage cum.y.græco & duplicato.l.scribitur:dici potest a nobis submutatio:nam componit ex ὑπὸ quod est sub:& ἀλλαγὴ mutatio:dicitur figura cum uerba per aduersum intelliguntur:ut Date classibus æquor:Et sceleratam intorserit hastam:idest ipse sceleratus·& libro decimo.Stygii per flumina fratris:prostygia:& in bucolicis.Aduersa tuentibus hirquis:idest oculis in hirqs:idest oculorum angulos retortis:ut dixit Seruius.

Hypanis prima cum.y.græco:ultima cum.i.latino scribitur:nec nisi unico.p.designatur: fluuius est teste Solino scythicorum amnium princeps:quem tertium post istrum esse Herodotus libro historiarũ tertio retulit:ut in dictione tyres uidebimus:& ut idem Herodotus pgit:est purus & haustu saluberrimus donec callipodum terminis inferatur: ubi cum fons sit Hamaxãpeus amara scaturigine infamis: & illi ibidem cõmisceatur:ipsum simili amaritudine inficit:dicente Ouidio libro metamor.xv.

Quid non & scythiei Hypanis de montibus ortus.
Qui fuerat dulcis:salibus uitiatur amaris.

Et teste Solino fuit Alexandri magni terminus:quem non excessit:sicut illius aræ in eius ripis positæ attestantur.De illo ait Propertius.Quantum hypanis ueneto dissidet heridano:ut Virgilius libro georgi. quarto. Saxosusq; sonans hypanis:idem teste Plinio libro.xi.naturalis historiæ circa solstitium defert acinorum efficie tenues membranas: quibus erumpit uolucris quadrupes.nec ultra unum diem uiuit: ob quod himeridon appellatur.

Hypacaris prima cum.y.græco:penultima cum.c.exili:& ultima cum.i.latino scribitur:fluuius ẽ Scythiæ qui teste Herodoto libro histo.iiii.sextus ab Istro memoria dignus habetur.

Hyperborei cum.y.græco scribitur:sunt scytharum montes: & populi supra ipsum stellarum cardinem protensi quasi ultra boream constituti:ac Festus ex eo sic dictos putat:quia ibidem habitantes humanæ uitæ modum excedunt:uiuendo scilicet ultra centesimum annum:hoc est ὑπερβεβηκότες, ὥσπερ scilicet humani sæculi:de quibus Herod.plura dixit libro histori.iiii.& Plinius Solinusq; & Pomponius.

Hypermestra cum.y.græco &.t.exili scribit:fuit filia Danai filii Beli.de qua indimus in dictiõe belides.

Hypermeter cum.y.græco &.t.exili scribitur:qui & hypermetrus a nonnullis scribitur:est metrũ una syllaba superabundans:ut Virgilius libro æneidos primo:lactemur doceas ignari hominumque locorũq; & libro quarto:Omnia Mercurio similis uocẽq; colorẽ idem.lib.vii. Profuit aptato conduntur tybridis alueo:& ut ait Seruius sup primum ænei.quotiens fit hæc figura:debet sequens uersus a uocali incipe:ut in omnibus illis fit:nisi forte synæresis fiat in fine:nã tunc quoq; necesse non est:ut sequẽs uersus a uocali incipiat:ut Vir.Nec cura peculi:nam sequit alius.Quamuis multa meis exirent uictima septis.

Hypenor cum.y.græco scribit:fuit princeps quidam troianus:quem teste Homero libro quinto iliados Diomedes in bello occidit.

Hypenochus prima cum.y.græco:antepenultima cum.i.latino:& ultima cum.ch.aspirato scribitur:fuit

uir troianus ab Vlyxe interfectus:ut ostendit Homerus libro.xi.iliados.

Hyperion prima cum.y.græco & penultima cum.i.latino scribitur:hunc græci teste Lactantio super tertio thebaidos dixerunt Titani & terræ fuisse filium. Solisque & Lunæ ac Auroræ patrem:de eodem meminit Cicero in pronosticis cum ait.

Vt cum luna means hyperionis officit orbi.
Stringuntur radii cæca caligine tecti.

Hypotheca prima cum.y.græco:penultima cum.th.aspirato: & ultima cum.c.exili scribitur: cuius compositionem uidimus in ante habitis: & teste Vlpiano differt hypotheca a pignore: quia proprie pignus dicimus:quod ad creditorem transit:hypothecam autem cum non transit possessio ad creditorem.

Hyppocrysis prima cum.y.græco:penultima cum.c.exili & .i.latino: & ultima similiter cum.i.scribitur latino:dici potest a nostris dissimulatio:nam componitur ex υπο quod est sub & κρισισ iudicium: quasi sit iudicii subtectio:cum aliud in re sit:aliud in iudicio hominum se ostendat:qui hypocrisi utitur.

Hypocrita prima cum.y.græco penultima cum.c.exili & .i.latino:ultima cum.t.etiam exili scribitur:dici potest a nostris simulator. Et is proprie est qui in spectaculo personam subdit alienam:ut seruus plærunque domini & priuatus regis. Quo pacto & in hac uita sicut in orchestra complures sese uiuendo spectandos exhibent:aliaque in corde gestantes

Hypopyrgium prima & antepenultima cum.y.græco scribuntur:componiturque ex hypo quod est sub: & pyrgos turris:quasi locus sit turri.

Hypostasis prima cum.y.græco: & penultima cum.t.exili scribitur:dicitur a nostris subsistentia:ab hypo quod est sub: & στασισ statio:quin & a theologis quibusdam persona traducitur.

Hypozeusis cum.y.græco:penultima cum.z.consonante & .eu.diphthongo:ultima cum.i.latino scribitur dici potest latine subconiunctio. Nam componitur ab hypo quod est sub & zeusis coniunctio: & dicitur figura cum singulis sensibus propria assignatur clausula:ut Virgilius libro æneidos quinto. Regem adiit: & regi memorat nomenque genusque. Teren.in andria est astuta quasi quiescet nihil euenisset mali. Sed eccum ipsum Pamphylum uideo:occidi.utinam mihi esset aliquid hic quo nunc me præcipitem darem.

Hyphen cum.y.græco & .ph.aspirato scribitur:dici potest a nobis sub uno:nam componitur ex υπο quod est sub: & εν cum aspiratione quod est unum: & tunc quoque adesse dicitur cum plures dictiones sub uno accentu leguntur:ut quando quidem simul ac postquam.

Hyperiphania prima cum.y.græco & reliquæ cum.i.latino scribuntur:dicitur a nostris superbia: & componitur ex hyper quod est super: & φανια apparentia uel splendor.

Hyperides prima.cum.y.græco:penultima cum.i.latino scribitur:fuit teste Quintiliano.in.x.oratorum dulcis & acutus temporibus Demosthenis.

Hypsenor cum.y.græco sequente.ps.scribitur:fuit teste Homero.libro.v.iliados filius magnanimi Dolopionis:qui erat sacerdos Scamandri in tanto honore habitus ac si deus quidem esset:illum Eurypylus in bello troiano interemit.

Hippagines cum.i.latino utrobique & duplicato.p.scribitur: sunt teste Festo naues quibus equi uehuntur.eas græci ιπποφορασ uocant:aliqui ex nostris & maxime Cæsar actuarias nominauit:alii gerarias:ut Plautus in mercatore ædificat nauem gerariam: & merces emit. Nonius uero Marcellus actuarias diffiniens inquit actuariæ nauiculæ celeres dictæ:quod cito agi possint. Salustius primo historiarum:ad hæc pauca piratica actuaria nauigia. Sisena quibus occisis actuarias ad uiginti milia:idest quum plures onerarias incedit.

Hipparchus cum.i.latino & duplicato.p.atque.ch.aspirato scribitur:fuit uir mathematicus in ea arte insignis.

Hippasus cum.i.latino & duplici.p.atque simplo.s.scribitur:fuit philosophus methapontinus & ipse pythagoreus:nec teste Democrito opus aliquod scriptum reliquit:fuit & alter:qui laconum rempublicam: & ipse Lacon libris comprehendit.

Hipparchia cum.i.latino utrobique duplicato.p. & .ch.aspirato scribitur:potest latine exponi equorum principatus: Quo nomine uocata fuit soror Metrodoris:quæ teste Laertio Cratem thebanum philosophum cynicum: & illius uitam ac uerba summe amauit:nec potuit procorum opibus aut nobilitate uel alicuius forma auelli a Cratis amore:ita ut diceret parentibus suffocaturam se nisi Crati traderetur: quamobrem rogatus Cratus a parentibus puellæ:ut illam ab hoc proposito remoueret: post multa quæ non profuerunt:exurgens Crates omni sua suppellectile ante illius oculos exposita:hic ait sponsus: hæc eius possessio est: ad hæc delibera:nec poteris esse nostri consors:nisi eadem attigeris studia: puella statim assumpto Cratis habitu secum philosophari uoluit:cum qua ille circum ibat: & in aperto congrediebatur:atque ad cœnas proficiscebatur. Et cum semel iuissent ad Lysimachum in conuiuium: & Theodorus dixisset:hæc illa est quæ textrinam & radios reliquit:respondit ad hæc puella:sum equidem Theodore: sed non tibi male de me ipsa statuisse uideor:si tempus quod in textrina consumptura eram: disciplinæ potius & philosophiæ impendi.

Hippo cum.i.latino & duplicato.p.scribitur:fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filia.

Hippodamus simili modo scribitur: & est nomen uiri proprium.

Hippodamia eodem modo scribitur:fuit Oenomai Helidis & Pisæ regis filia formosissima: quæ quum a diuersis in coniugium peteretur:legem hanc procis illius pater indixit:ut qui illam matrimonio obtinere cuperet:cum ea certamen iniret:uictus capite truncaretur:uictor poteretur illa:cuius legis causa posuit

Diodorus siculus lib. historiarũ.ii. dicens eũ de filia oraculum sciscitasse quõ sibi illa cõueniret: ac respõsum esse: tũc in fata illũ concessurũ: cũ filia Hippodamia nupsisset: igit̃ filiæ nuptias uerıtus decreuit: ut ĩ ppetua asseruaret̃ uirginitate: hoc pacto existimans uitæ piculum se uitaturũ: itaq; equorũ cursum instituit a Pisa ad Neptuni aram quæ ẽ apud Isthmũ Corinthi: cursus erat eiusmodi. Oenomaus arietẽ ioui sacrificabat: q uirginem postulabat quattuor equorũ ferebat̃ curru. Oenomaus cursu sequebat̃ pcedentem aurigãte Myrtillo: assecutũ hasta: quã gestabat manu interficiebat: hoc pacto cũ plures equorũ uelocitate perdidisset. Pelops Tãtali filius: q Pisam accesserat: uisa Hippodamia id cõcipiens cõnubium corrupto Myrtillo regis auriga obtinere ualuit: nã illi pmiserat si se uictorẽ faceret: primum Hippodamiæ cõcubitum præstiturũ: quare medıtullũ plũbeum Myrtillus currui Hippodamiæ ædificãs cursu dissolutus Pelopem uictorẽ reddidit: dicente Seneca in Tyeste Victæq; falsis axibus pendẽt rotæ: & Vir. lib. iii. geor. de Pelope locutus ait: Victor equus: qua ex re dolore actus Oenomaus existimans aduenisse respõsi tps: mortẽ sibi cõsciuit. Pelops uero sũpta uxore Hippodamia illius regnũ tenuit: sed cũ ab illo Myrtillus pacta reposceret: in mare pıectus est & submersus: q mari ppetuum nomen dedit: unde Sophocles ĩ Electra ευτε γαρ ὁ ποντισθεισ μυρτιλοσ εκοιμισθη. Sane nõ solũ Hippodamia: sed Hippodame a nostris auctoribus dicit̃: Vir. in pfato libro inquit: Hippomaneq;: nã teste Seruio nomina græca quæ in.e. desinunt: exeunt plærunq; ipsum in ia soluunt: ut Hippodame: Hippodamia: Penelopia.

Hippodes eodem modo scribit̃: & sũt populi scytici humana usq; ad uestigium forma: sed i eqnos pedes quos ἱπποβατασ Herodotus libro histo. quarto uocauit: sed nostri hippodes dicunt.

Hippodromus eodem modo scribitur: dici potest equorm cursus: nam ex ἱππου quod est equorum & δρομοσ cursus componitur: hoc est locus ubi currere spectant populo consueuerant: qui a nostris dicit̃ circus: ut in ea dictione uidimus.

Hippocrine cũ.i. latino utrobiq; & duplicato. p. atq; c. exili scribit̃: fons est in Boetia iuxta quã est Aganippe. Dum Cadmus equestri exploratiõe inquirit quænã loca insedisset: cãm dedit poetis: ut diuulgarent: Hippocrinẽ ungula uolantis equi natum fuisse: nã hippi equi: crine. i. fons dicit̃: & inde equus pegasus a fonte: qui græce πηγη dicit̃ est cognominatus: ut in dictione pegasus uidebimus: & similiter Aganippe mõ consimili penitus nomen accepit: nã agam ualde indicat: & ιπποσ equus: quasi ualde equus uel eq: ita ut ambo noti fontes facundiam præstare poetis dicti fuerint: Vnde Ouidius circa initium libri qnti fastorum inquit. Dicite quæ fontes aganippidos Hippocrines Grata medusei signa tenetis equi.

Hippocoon cum.i. latino & duplicato. p. atq; c. exili: & pupilicato. o. scribit̃: fuit teste Home. libro. x. iliad. patruelis Rhœsi thracum regis: a Diomede & Vlyxe interfecti fuerũt.

Hippocrates cum.i. latino & duplicato. p. atq; c. & t. exilibus scribit̃: hẽtq; accentũ in antepenul. ut uidebimus in dictiõe psodia: fuit Asclepii filius in insula Coo genitus: ut in epistolis Democriti ad illum: & illius ad Democritum hẽtur: fuit Pytagoræ discipulus & omnium medicorũ princeps: & cõponitur: ea dictio ex ιππου quod est equi: & κρατοσ robur: quasi equi robur: hic medicinam longo tempore perditam reuocauit in lucem: nam ut scribit Pli. libro. xxix. naturalis historiæ nulla artium inconstantior fuit & nunc etiam sæpe cõmutatur: cum sit fructuosior nulla. Hæc primum inuentores suos cælo dicauit: & hodie multifariam aboraculis petit̃: hæc ille: Nanq; Apollo primus medicinæ inuentor dicit̃ alio dicente ad uirginem Daphnem apud Ouidium libro meta. primo.

Inuentum medicina meum est: opiferq; per orbem.
Dicor & herbarum subiecta potentia nobis.

Sane Apollo ipse eodem Oui. teste libro. ii. eiusdem opis ex Coronide nympha filia Phlegiæ regis Thessaliæ Aesculapium genuit: & nutriendũ Chironi pitissimo centaurorũ tradidit: a quo medicinam didicit & ipse plurimum ampliauit. Qua de re dixerunt nõnulli Chironem herbariã medicinam primitus cõpperisse. Sed ut ait Pli. libro. xxv. naturalis histo. centauream herbam comperit: qua ut idem auctor ait curatus dicit̃ a uulnere pedis cõtracto ex lapsu improuiso sagitæ Herculis eius manibus illitæ ueneno hydræ: nam cum Chiron Herculẽ excæpisset hospitio: & eius arma contrectaret: sagitta cadẽs e manibus illius leuum uulnerauit pedem: dicente Oui. lib. v. fastorum.

Dumq; senex tractat squalentia tæla uenenis.
Excidit: & leuo fixa sagitta pede. sed ut dixit ulterius Ouidi. illum nunq̃ tali uulnere liberatũ: & post nonum diem miseratione deorum: ne amplius dolore cruciaret̃ ad cælos tractum: unde ait.
Ipse etiam lectas pegaseis collibus herbas
Temperat: & uaria uulnera mulcet ope: & infra subdit.
Nona dies aderat cum tu iustissime Chiron
Bis septem stellis corpore cinctos eras. Nanq; Herculẽ ẽt Heracleon ab eo nomine cognominatam herbam cõperisse idem Plinius rettulit: & Achillem Achilleã. sed Aesculapius cum alias plures: tũ etiam Panacem: quæ teste Plinio ipso nomine omnium morborum remedia promittit: a qua filiam nuncupauit: nam πᾶν omne: & κροψια importunitatem & molestiam dicit: quasi omnibus doloribus & molestiis subueniret. Verum cum herbarum uiribus Aesculapius ipse Hyppolitum occisum in uitã pristina reuocasset: iratus iuppiter eum fulmine frygias demersit in undas: sed ut ait Plinius libro. xxix. operam eius clara troianis temporibus uulnerum duntaxat remediis fuere. Quod equidem dixisse puto ob Machaonem & Polydarium filios: qui teste Homero libro. ii. iliados ob solertiam medicinæ cũ aliis

græcorũ ducibus ex Creta ad expeditionem troianã conuocati fuere:ut in suis dictionibus ostẽdemus.
Sed ut ait Plinius libro.xxv.primus omnium quos memoria nouit Orpheus de herbis curiosius aliqua
ꝓdidit:post eum Musæus & Hesiodus polyion herbã admirati sunt. Home.etiã alias nõiatim herbas
celebrat:ut moly:cuius inuentionem Mercurio assignat.Laudat ét hos tres flores:lotũ:crocum:& hia-
cyntum:Ab Homero uero ut idem Pli.rettulit Pythagoras clarus sapientia primus uolumen de effectu
herbarũ cõposuit:& in totũ Apollini & Aesculapio diis ĩmortalibus ĩuentioné & originé assignauit.cõ-
posuit & Democritus peragratis iam persidis arabiæ æthiopiæ ægyptiq3 magis:in quibus ĩcredibilia di-
ctu affirmauit:nam inter alia dixit Democritus:ut ait Pli.credidit Thephrastus esse herbam:cuius con-
tactu illata a Pico exiliret cuneus a pastoribus arbori adactus. Zanthus etiam libro historiarũ.i.tradidit
occisum draconis catulũ reuocatũ ad uitam a paréte herba quã gablym nominat:eadéq3 tilonem quem
draco occiderat restitutũ saluti.Iuba etiam in arabia reuocatum quadã herba ad uitam hominem tradi-
dit:quæ ut dixit Plinius ét si fide carent:admirationem tamen implent & cogunt confiteri multum esse
quod uero supersit:& refert plærosq3 existimasse:nihil non herbaꝝ ui effici posse sed plurimarum uires
esse incognitas.Sane Pythagoras & Democritus tpe Hippocratis fuere:sed ut Plinius libro.xxix.mirũ
dictu sequentia a troianis temporibus in nocte perissima latuere usq3 ad pelopõnesiacũ bellum. Tunc
medicinã reuocauit inlucem Hippocrates genitus insula coo:quod bellum ut idem ostendit libro.xxx.
eiusdem uoluminis:gestũ est a tricentesimo urbis nostræ anno:& cũ romana urbs teste Solino in initio
de memoralibus mundi fuerit post troianum bellũ anno quadringétesimo trigesimo tertio:constat me-
dicinæ artem delituisse annis septingentis trigĩta tribus.At Hippocrates ut idem Plinius ꝓfitetur:cũ fu-
isset mos liberatos morbis scribere ĩ templo eius dei qui auxiliatus esset:ut postea similitudo proficeret
ex his scripturis excerpisse eam tradit̃.quam sane arté ut in epistolis ad Democritũ ipse idé ostédit ĩ nul-
lo ꝓrsus quæstu fuisse certum est.Quare cum uenienté ab ilyricis pestilétiã teste Pli.li.vii.pdixisset ipse
Hippocrates:& discipulos ad auxiliandum p urbes dimisisset:ob id meritum honores illi:quos Herculi
decreuit Græcia.Post Hippocratum uero auxit artem Prondeus Sylmbriæ natus:& eius discipulus q
eam ad uictigal redigere cœpit:horũ placita:ut Pli.xxix.lib. ꝓsequitur Chrysippus ingenti garrulitate
mutauit:plurimumque & ex Chrysippo discipulus eius Herasistratus accepit Aristotelis filia genitus.
Hic Antiocho rege sanato centũ talentis donatus é a rege Ptolomæo filio eius idem Pli.ꝑfato li.vii.ret-
tulit magnã Critobolo famam aduenisse:q pariante Herasistratum fuit:extracta Philippi regis oculo
sagitta:& circa deformitatem oris curata orbitate luminis.Sed alia interim factio ad expimentis se co-
gnominans:empericũ cœpit in Sicilia a Cronte agrigentino Empedoclis & Chrysippi auctoritatem cõ-
demnante:de quibus in suis dictionibus dicebimus.Post hos Herophilos omnia hæc condẽnans ad mu-
secos uenarũ pedes pulsu discreto ꝑ ætatum gradus medicinã reduxit:seruabaturq3 morborũ cãs & uni-
tõnem instituerat:sed ut ait Pli.in ꝑfato.xxix.li.deserta deide & hæc secta é:quoniã necesse erat in ea lit-
teraturam scire.Interim ut auctor est Cassius Emina ex antiquis historicis primus qui Romam e medi-
cis uenit:fuit a Pelopõneso Archagatus Lysaniæ filius.L.Aemilio.M.Licinio cõsulibus anno qngentesi-
mo trigesimoqnto:eiq3 ius quiritum datum & tabernam in cõpito acilio emptam:hic primo uulnerari-
us:mox ob secãdi urendiq3 sæuitiam carnifex appellatus fuit:& cum alii adcurrerent græculi idemq3 ef-
ficerent:in tedium cum arte medicinæ omnes deuenerunt.Quare a.M.Catone censorio medici cũ sua
medicina reprobati urbe & italia pulsi sunt:anno urbis sexcétesimoqnto:eosq3 nõ artifices sanitatis:sed
hominum carnifices censuit:ut ex eius epistola ad.M.filium intelligi põt:cuius uerba sunt: Dicã de istis
græcis sub loco.M.fili quid Athenis habeam exqsitum:& quod bonum sit eorũ litteras inspicere non ꝑ-
discere uincam neqssimum & indocile genus eorũ:& hoc putabam interdixisse. Quandocũq3 ista gens
suas litteras dabit:omnia corrumpet.Tum etiã magis si medicos suos huc mittet:iurauerũt inter se bar-
baros necare omnes medicina:sed hoc ipsum mercede faciunt:ut fides his sit & facile disperdant: nosq3
dictitant barbaros & spurcius nos q̃ alios apificos appellatione fœdabant:hæc ipse Cato:adeoq3 tradit
templum Aesculapi etiam cum reciperetur is deus extra urbem fecisse iterumq3 in insula. Nanque late
narrauit Liuius circa finem libri decimi ab urbe:cum romana urbs triennio peste laboraret:inspectis li-
bris sibyllinis decem fuerunt a senatu missi legati:qui ex Epidauro deum Aesculapium in specie serpẽtis
Romam aduxerunt:cuius aduentu urbs statim a peste liberata est.unde ut latissime narrauit Ouidius li-
bro metamor.xv.de Aesculapio locutus.

Sedesq3 sibi circunspicit aptas.
Scinditur in geminas partes circunfluus amnis.
Insula nomen habet:laterumq3 a parte duorum.
Porrigit æquales media tellure lacertos:
Huc se delata pinu phœbeius anguis
Contulit:& finem specie cælestẽ resumpta.
Luctibus imposuit:uenitq3 salutifer urbi. Pulsi ergo ex italia medici diu post Catoné excæpti sunt:nam
ut ait Pli.ꝑfato.xxix.li.solã hãc artiũ græcarũ mundũ exercet romana grauitas:& in tãto fructu paucis-
simi qritum attigere:& ipsi statim ad græcos trãsfugere:immo uero auctoritas aliter q̃ græce eã tractan-
tibus:& apud impitos expertesq3 linguæ nõ est:ut cuicũq3 medicum se ꝓfitenti statim credat̃:cũ sit pe-
riculũ in mẽdatio maius:nõ tamen illud intuentur:adeo blanda est ſpandi pro se cuique dulcedo. Nulla

pterea lex quæ puniat inscitiã capitalem: nullum exemplũ uindictæ discunt periculis nostris: & experi-
menta per mores agũt: medicoq; tantũ hominem occidisse summa impunitas est. hæc ille: & li. xxv. ait.
Minus hãc artem q̃ par erat nostri celebrauere omnium utilitatum & uirtutũ rapacissimi. Primusq; &
diu solus idem ille. M. Cato omnium bonarũ artium magister: paucis dũtaxat attigit bouum et medica
mina non omissa: post eum unus illustriũ tentauit. C. Eualgius eruditione spectatus imperfecto uolumi
ne ad diuum Augustũ inchoato p̃fatione religiosa: ut oĩbus malis humanis illius potissimũ principis sẽ-
per mederet maiestas: ante hunc condiderat solus apud nos: qđ equidẽ inueni Pompeius Lenoeus ma-
gni Pompeii libertus: quo primũ tpe hanc scientiã ad nostros peruenisse aĩaduerto. Nãq; Mithridates ma
ximus sua ætate regũ: quem debellauit Põpeius ante omniũ ante se genitorũ diligentissimus uitæ fuisse
argumentis potius q̃ fama intelligit. Vni ei excogitatũ libere quottidie uenenũ præsũptis remedius: ut
consuetudine ipsa innoxiũ fieret: primo inuẽto genere antitoti: ex qbus unum et nomen eius retinet.
Illum solũ mortalium Mithridatẽ uigintiduabus linguis locutũ certum est: nec subiectis gentibus illum
hoiem per interpretẽ appellatũ ab eo annis sex & quinq̃ginta: quibus regnauit. Is ergo ĩ reliqua ingenii
magnitudĩe medicinæ peculiariter curiosus: & ab oĩbus subiectis q fuere pars magna terrarũ singula ex
quirens: scrinium commentationũ harum ad exẽplaria effectusq; in arcanis suis reliqt. Pompeius ãt omni
regia p̃da potius trãsferre ea sermone nostro libertũ suum Lenoeum grãmaticæ artis doctissimum ius-
sit: uitaq; ita profuit nõ minus q̃ reipu. uictoria illa ad Mitridatem et teste eodẽ Pli. in p̃fato libro Ascle
piadis medendi arte clari uolumina extant. cũ solicitatus ex urbe Roma p̃cepta pro se mitteret: hũc di-
xerat Pli. li. vii. eiusdẽ uoluminis fuisse prusiensem: & li. xxvi. dixit primũ fuisse magistrum rhetoricæ: &
nec satis in ea arte q̃stuosum: & ad alia sagacis ingenii: & ad medicinæ artem se repente cõuertisse: atq;
ut necesse erat hoĩ: qui nec id ægisset: nec remedia nosset: meditata quottidie oratione blãdiens omnia
abdicauit: & totã aliorũ medicinam reuocando ad quinq; rẽs redegit: uidelicet ad abstinentiã cibi: potus
& ueneris: fricationẽ corporis: & ambulationẽ modestã. Quæ quisq; sibimet p̃stare posset. Quare uni-
uersum prope humanũ genus circumægit in se non in alio mõ: q̃ si cælo emissus aduenisset: reparata et
ratiõe qua uinũ ægris mederet dando et frigidam aquã: & ut auctor est. M. Varro alia quoq; blandimẽ
ta excogitauit iã suspendendo lectulos: quorũ iactura aut morbos extenuaret: aut somnos alliceret. Cõ
cedebat et balnea auidissima hoium cupidine: qn alia multa dictu grata atq; iucunda magna auctorita-
te constituit. Nãq; & uomitiones supra modũ arguebat: & medicamẽtorũ potus stomacho inimicos di-
xit. Is teste Apulegio li. iiii. Floridori cũ sese forte a rure suo reciperet. In pomoeriis ciuitatis uidit circũ-
spectum funus ab ingenti numero: moxq; illud adiit pertractauitq; corpus hoĩs: & p quædã signa inuenit
in illo uitã: cuiq; clamaret: ut reportaret a rogo domũ: pars medico annuebant: & reliq obsistebant. tan
dem uelut ab inferis domũ relatus est: moxq; recreauit spiritus: & aĩam in latibulis corporis delitescen-
tẽ suis medicamentis uniuerso corpori restituit: quamobrẽ uelut deus fuit ab hoĩbus honoratus: quod
tetigit Pli. li. vii. cũ ait. relatũ e funere hoĩem conseruauit: & subdit Pli. sed maxime sponsione facta cum
fortuna ne medicus crederetur: si unquam inualidus ullo mõ fuisset. Sicq; uictor suprema ĩ senecta lap-
su scalarũ exanimatus est. Venerunt his tpibus Romã medici q̃plures & uiri celebres: ut Cassius Calpi-
tanus Arũcius Rubrius: inter quos Antonius musa fuit: q contraria medicina a sectatoribus Themisto
nis q discipulus fuerat Herophili diuum Augustũ graui periculo exemerat: ob quod illi Augustus statu-
am ex ære iuxta signũ Aesculapii locari mandauit: coluitq; eum sp amicissime ut testis est Sueto in uita
Augusti. Post hũc exortus est Vectius ualẽs: q teste Pli. li. xxxix. adulterio Messalinæ uxoris Claudii Cæ
saris nobilitatus: pariterq; eloqntia assentator: potentiã nactus nouã instituit sectã. At Neronis princi-
patu eadẽ uis ad Thessalum transiluit delentẽ cuncta placita: & rabie quadã in oẽs æui medicos perorã
tem. Idẽ teste Galieno li. primo de regimine sanitatis: & similiter li. primo de ingenio librũ ad Neronẽ
scripsit in quo cunctis medicis & philosophis tam ueteribus q̃ modernis seipsum effrenata q̃dam teme
ritate p̃posuit. Hippocratemq; oĩum medicorũ principẽ maxime supplãtauit. Hunc Galienus ipse igno
rantissimũ fuisse ostendit: nec inter medicos: sed inter textrices sordide creuisse: cũ eius pater lanæ pec-
tinator: & mater textrix fuerit. Interim ut eodẽ li. prosequtur Pli. superuenit massiliensis Critias: q ad mo-
tus syderũ ex Ephimeride de mathematica cibos p̃hibens: horas obseruans: auctoritate Thessalũ p̃ces-
sit: diuitiasq; reliqt innumeras: post quẽ repente ex eadẽ Massilia urbẽ Charmis inuasit: & dãnatis non
solũ prioribus medicis uerũ & balneis aqua frigida et hybernis algoribus lauari suasit: q̃si contraria ne-
cessario contrariis curarentur: & ut ait Pli. mersit ægros in lacus & uidebamus senes consulares usq; in
ostentationẽ rigentes. Qua de re extat et Annei Senecæ astipulatio: nec dubiũ est oẽs istos famã nou-
tate aliqua aucupantes aĩas statim nostras negociari: hinc ille circa ægros miseræ sententiarũ concerta
tiones nullo idem censente ne uideatur assertio alterius. hinc illa infoelicis monumenti ascriptio turba
se medicorũ perisse. Interim p̃dire ex nostris & exteris auctores nonnulli celebriores: q & herbarum na-
turas & plurium rerũ qualitates suis libris annotauere. Vt ex nostris Macer ueronẽsis: qui tempore Au
gusti uolucrum qualitates: & herbarum naturas uersu exp̃ssit: de quo Ouid. libro quarto tristium ĩquit.
Sæpe suas uolucres legit mihi grandior æuo. Quæq; necet serpens: quæ iuuet herba macer.
Euax similiter rex arabum non solum herbarũ: sed lapidum etiã species nomina colores: & quibus in re-
gionibus ualeant comperiri: magno uolumine ad Neronẽ principẽ scripsit. Eiusdẽ meminit Pli. li. xxv.
dicens. Euax Dionysius & Metrodorus herbarũ effigies pinxere: atq; subscripsere effectus. Verũ ut sub

dit pictura fallax est ex coloribus tam numerosis præsertim in emulatiõe naturæ multum degenerante transcribentiũ forte uaria. Præterea non parũ est singulas earum ætates pingi: cũ quadripartitis uarietatibus anni faciem mutent. hæc ille. Post hos fuit Diascorides uir militaris: & in herbaria arte mirabilis: qui quinq; uoluminibus uirtutes herbarũ arborum lapidũ aromatum aĩalium accuratissima doctrina descripsit: imo ut de seipso testat. Quæcunq; inqt in his libris posui: nõ ex opinione aut fama cognoui: sed ex electione & experimẽto didici. Vidi ego apud Constantinopolim pulcherrimũ eius auctoris codicẽ antiquissimis græcis litteris exaratum. In quo nõ solũ herbarũ effigies: sed uolatilium quadrupedum & reptilium tanto artificio & proprietate depictæ erant: q̃to natura ipsa: ut puto producere potuit. At Plinius de seipso loqtur nobis inquit certe exceptis admodũ paucis contigit reliq̃s: de quibus. s. tractat: herbas contemplari sciẽtia Antonii Castoris: cui summa auctoritas erat in ea arte nostro æuo uisendo hortulo eius: in quo plurimas alebat centesimũ ætatis annum excedẽs: nullũ corporis malũ expertus: ac ne ætate quidẽ memoria aut uigore cõcussis: Sane tpibus Domiciani Traiani Hadrianiq; & Antonini pii nonnulli medici ex græcia ipsa urbẽ inuaserunt: & Protogenes primũ uir astutus & callidus: q astutia & arte græca magis q̃ sciẽtia medicinæ famã & quæstum sibi q̃ritabat: cui Archigenes alter græcus tpe & ipsius Domiciani successit: qui cũ assentator esset & mulieribus q̃ facillimus: grandẽ Romæ sibi cõparauit quæstum. contra cuius mores & insciciã Galienus in libris suis sæpe inuexit. Galienus uero uir doctissimus: & ea ætate in medicina singularis Romã principatu Traiani deuenit: eratq; oriũdus ex Pergamo oppido asiæ celeberrimo: sed Romæ tpibus Antonii pii floruit, ut idẽ de se ipso diuersis ĩ locis testatur: hic in ea arte oẽs præter Hippocratẽ superasse credit: composuitq; libros multos & Hippocratis omnia scripta miro ingenio explanauit: & ut græcus quidã medicus mihi rettulit centũ & quinquaginta uolumina in ea facultate edidit. Post illũ uero Rasis quidã poenus fuit: qui lingua arabica ex oĩbus ante se medicinæ auctoribus uolumen collegit. Sed difficilius & scientius: post eum in eadẽ lingua Auicenna hispalẽsis effecit: qui cũ reliquorum scripta uiderit: tũ maxime Galienum secutus est: quẽ suo li. i. de infrigidandis medicorũ principẽ appellauit. Post hos coeperũt Itali ĩ ea facultate plurimũ pollere: ut petrus de apono patauinus uir in omni ætate admirandus tum in philosophia: tum in his quæ ad medicinæ theoricã spectant: diuersas conciliando opiniones sua doctrina clarissimus est habitus: unde & conciliatoris cognomen adeptus est. Quin & ad problemata Aristotelis multa addidit: & illa ipsa subtili expositione declarauit. Hunc non longe post Thaddæus florentinus secutus est: qui adeo obscura oĩa Hippocratis & aliorũ principum in medicina detexuit & explanauit ut alter Hippocrates suo tpe habitus fuerit: diuitiasq; cumulauit innumeras: nã a principibus Italiæ conuocatus. l. aureos in mercedẽ diurnam pacisci cõsueuerat ab Honorio uero summo pontifice semel uocatus: non prius accedere uoluit: q̃ centũ aureos illi in diẽ statuerent: unde liberatus pontifex decẽ milia illi aureorũ cõdonauit. Tandẽ octogenarius moritur Bononiæ circa annos domini mille ducentos septuaginta: Qua ætate ẽt Accursius florentinus legum glosator floruit: Thaddæo uero successit similiter Trusienus florentinus: qui plusq̃ commentũ sup techne Galieni mira doctrina conscripsit: hic cum in practica artis medicinæ ut multi ferunt infortunatum se conspiceret religioni se totũ dicauit: & chartusinus effectus est monachus. Posthũc floruit Dinus de garbo florentinus similiter & Thaddæi discipolus q patrem habuit Brunũ nomine & arte chirurgiæ clarissimũ: ut Thomas eius Dini filius ĩ sũma quam de arte medicinæ scripsit attestat. Dinus uero adeo utilia in Auicennã scripsit commentaria: ut sine illis Auicẽnæ doctrinam stare non posse a nõnullis creditum sit: scripsit ẽt in Galienũ de malicia uariæ cõplexionis: & ĩ Hippocratẽ de natura foetus. Quin & in philosophia uarias & pulcherrimas disputauit: ac terminauit q̃stiones: hunc non inferiori ĩgenio nec fama secutus est eius filius Thomas: post quẽ floruit Cristoforus de honestis patria bononiensis: fuit & Marsilius similiter patauinus: q multarũ rerum cognitiõe: & scriptorũ subtilitate sua ætate p̃celluit: quẽ Iacobus de foro liuiæ secutus & fama & ingenio supasse credit. hunc Vgo senensis nostris tpibus secutus est. Qui diuinitatẽ quadã ingenii: & peritia medẽdi oẽs q ante illum apud nostros floruerunt: excelluisse creditur: Cuius uitã inclitã filius eius Sozinus philosophus similiter & medicus eleganti stilo scripsit. Sed ut putamus ad Vgonẽ summum subtilitatis facultatis medicinæ peruenit: quæ iam declinare uidetur. Et hæc de hippocrate: ac de successoribus eius quæ nouius breuiter dicta sufficiant.

Hippolytus cum. i. latino sequente duplicato. p. & penultima cum. y. græco: ultima cum. t. exili scribitur: fuit filius Thesei atheniensium ducis ex Hippolyta Amazonum regina secũdum Iustinum: uel Antiopa secundũ Senecam in Hippolyto natus: & componitur ab hippos: quod est equus & λυω quod est discerpo: seu dissoluo: eo quod ab equis disceptus fuit: ut uidebimus in dictione Phædra. Nam ut ostendit Plato in eo libro qui de nomine Cratilus inscribitur: hoc ut alia q̃plurima non uera fuerũt nomina: sed a poetis conficta. Vnde ab euentu fabulæ nomen hoc inditum assumpsit.

Hippolyta eodẽ modo cum superiori scribit: & fuit mater Hippolyti: quã Antiopam uero nomĩe dictã quidã uolunt: & ab euentu filii sic postea cognominatã asserũt: de qua Vir. li. xi. æneidos meminit cum ait: Bellãtur Amazones armis: Seu circum Hippolytem: seu se cum marcia curru Pantesilea refert. Nam que ambe fuerunt Amazonum reginæ: sed ab Hippolyta deuicta Hercules balteum abstulit.

Hippolochus ĩ cæteris eodem modo: & in ultima cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero libro iliados. vi. filius Bellerophontis: & Glauci pater. Alter teste eodem libro. xi. fuit Antimachi troiani filius q; una cum Pisandro fratre ab Agamẽnone in troiano bello interfectus est.

Hippomanes eodem modo scribitur: est teste Seruio sup. iii. georgicorum uirus defluens ex equarum inguinibus: quo tpe feruntur in amoris furorem. Hesiodus uero dixit herbã esse: quã si comederent equi furorem paterentur: & dicitur ab ἵππων idest equorum μανία furia: unde etiam a poetis ponitur pro ea caruncula in fronte equi pulli nata: quam si quis matri p̃ riperet: nunq̃ deinceps pullum amaret. Et in quocunq; significato neutrum est terminatum in es: nisi cum pro uiri nomine ponitur.

Hipsicratea prima cum. i. latino & unico. p. sequens cum. ps. & i. latino: antepenultima cum. e. exili & penultima cũ. t. similiter absq; aspiratione scribit̃: fuit uxor Mithridatis: quæ summe uirũ suũ dilexit.

Hypsipylle prima & penultima cũ. y. græco: ãtepenultima cum. p. & i. latino scribitur: fuit Thoantis lẽniadum regis filia: dicente Statio libro quinto thebaidos: ubi induxit narrare genus suum Adrasto argiuorum regi: Claro generata Thoãte: Seruitium Hypsipyle uestri fero capta Lycurgi. Et ut ipse Statius scripsit: cum Venus Vulcani coniunx indicante sole: a marito in Lemno insula cũ Marte adulterari pariam comp̃hensa fuisset: Lemniades aliis cũ sacra diis peragerent: Venerẽ ipsam adulterã sine honore liquerunt: quæ illis irata hircinum fetorem oĩbus immisit: ob quod a uiris suis spretæ cũ ad bella cõtra uicinos Thraces illi exissent consilio statuerunt publico occidere oẽs cum redirent. Quod cum fieret sola Hypsipyle patri Thoanti pepercit: quẽ naui expositũ Bacchus pater ad coum insulã prospera nauigatione perduxit. At Hypsipyle cõstructo rogo in propria regia: alterius suppositi funera pro patre: quẽ occidisse aiebat celebrauit. Inde uero paulo post transeuntibus cum argonautis Iasone: ab his fœminis hospitio ac lecto suscepti sunt. Et ab Hypsipyle Iason: qui cũ ea iam duobus annis demorantes orãtibus sociis pro discessu: & promisso reditu. ut testis est Ouidius in sexta epistola heroidũ grauidam illã reliquit: quæ gemellos deinde peperit: Thoantẽ scilicet: & Eumeũ: quos alio alendos dimisit: ne secundũ suas ipsarũ leges in insula masculi nutrirentur: hos nisi casu postea reuisere non ualuit: nã paulopost fama subit portus uectum trãslata Thoantem Fraterna regnare Coo. Ex quo Hypsipyle tanquam perfida a lemniadibus poscitur ad suppliciũ: quæ cum fugeret a piratis in littore capta Lycurgo regi Nemeæ dono data fuit. In cuius seruitio dum filium ipsius regis Opheltem ipsa nutrix aleret: & redeũtibus ab obsidione Thebarum regibus argiuis: ac in Nemæa silua siti pene pereuntibus: interrogata de aqua illos ad Langiam fontem perduxit: & quænã esset interrogaretur: & suos illa enarrasset casus: filii qui cũ Adrasto erant matrem esse dignoscentes in ipsius prosilierunt amplexus. Sed dum inter hæc moratur infans qu eta inter flores & herbas ludentem liquerat: a serpente necatus est. Quod Lycurgus pueri pater sentiens: ira inflãmatus illam inferias nato mittere accurrebat: sed a regibus & filiis auxilia ĩplorans saluata est. Quæ uero deinde illi contigerint: nec apud græcos nec apud latinos memini me legisse.

Hira cum. i. latino & unico. r. scribitur: fuit maritima urbs ĩ agro propinqua Pylo sub Agamemnonis dominio: ut ostendit Homerus libro. ix. iliados.

Hyrcania prima cum. y. græco sequẽs cum. c. exili: penultima cum. i. latino scribit̃: Est in Asia scytharum regio: uti Qu. Curtius de gestis Alexandri: & Plinius libro. xvi. attestantur. Quod Seneca in thyeste cõfirmauit dicens. Quænam ista regio est: an sub æterna niue hyrcana tellus? Et Luca. similiter libro quarto Tinxere sagittas Errantes Scythiæ populi: quos gurgite batros includit gelido uastisq; Hyrcania siluis: quæ teste eodem Curtio pantheris & pardis abundat pluribus: sed maxime tigribus: quod Luca. etiam tetigit libro primo in oratione Cæsaris ad socios cum dixit.

Vtq; feræ tigres nunquam posuere furorem.
Quas nemore hyrcano matrum dum lustra sequuntur.
Altius cæsorum pauit cruor armentorum.

Hyrgis prima cum. y. græco: & ultima cum. i. latino scribitur: fluuius est Scythiæ: qui teste Herodoto lib. historiarum quarto inerat in Tanaim.

Hyriæ prima cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: fluuius est Boetiæ: de quo Homerus lib. ii. iliados meminit: & facit gentile hyriates.

Hyrmos cum. y. græco scribitur: & dicitur quasi syrmos quod est detractus. Nã series est orationis uel cõstructio tenorem suũ in multos uersus protendens: ut apud Virgi. li. æneidos primo. Est in secessu lõgo locus insula portũ Efficit. & reliqua: ubi fit tractus usq; ad id Horrentiq; atrum nemus imminet umbra & libro sexto: Principio cælum ac terras camposq; loquentes: Lucentemq; globum lunæ: titaniaq; astra Spiritus intus alit. Vnde teste Seruio hyrmos longissimum est hyperbatum.

Hyroeades prima cum. y. græco: antepenultima cum. oe. diphthongo scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo uir mardus: qui primus ex Cyri exercitu muros sardium ascendit.

Hirpi cum. i. latino scribitur: uocabulũ est sabinum: & ut puto a græco corruptum. cum a græcis & sabini originem duxerint: significatq; teste Seruio apud nos lupos: quare ab ἅρπαξ quod est rapax forsitan deductum fuit. Nam ut idem Seruius super. xi. Virgilii refert: fuerunt populi habitantes in mõte Soracte: qui cum Diti patri aliquando sacrificarent: cum mons ipse manibus consecratus esset: & uenientes lupi exta rapuissent: illos diu secuti sunt: quousq; tandẽ ad quandã pestiferam speluncã aduenerunt: unde pestem contrahentes habuerunt responsum posse eam sedari: si lupos imitarentur: idest rapto uiuerent. Quod postquam factum est: dicti sunt populi hirpisorani: idest lupi Ditis: cũ Pluto eorũ lingua Soranus uocatus esset: cuius rei memor Virgilius Aruncem ex eo loco ducentem originem lupo comparauit li. xi. At uero Plinius libro naturalis historiæ non populos fuisse hirpos dixit: sed per paucas phaliscorum

familias: quæ sacrificium annuum ad Soractis montem Apollini celebrabant: id operātes: ut ait Solinus gesticulationibus religiosis: & impune ardentibus lignorum struibus in honorē diuinæ rei insultabant: flāmis parcentibus illis. Quibus ob deuotionis ministeriū senatus perpetuo cōsulto omnium munerum uocationem dedit: Vnde Aruns apud Vir. libro. xi. Superos sic uoce precatur.

Summe deum sancti custos soractis Apollo: Pascitur: & medium freti pietate per ignem
Quem primi colimus: cui pineus ardor aceruo Cultores multa premimus uestigia pruna.

Dat pater: & reliqua. Varro autem ubique teste Seruio religionis expugnator cum quoddam medicamē tum describeret: ait ut solent hirpini: qui ambulaturi per ignes medicamento plantas tingunt: hæc ille de his forte intellexit Virgilius libro æneidos. vii. cum ait.

At Mesapus equum domitor neptunia proles. Hi fescenninas acies: equosque phaliscos:
Quem neque fas igni cuiquam: nec sternere ferro: & subdit. Hi soractis habent arces: & reliqua.

Hyrtacus cum. y. græco & t. ac. c. exilibus scribitur: fuit uir troianus ex Ida mōte: qui filium habuit Nisum Aeneæ comitem: a quo Virgilius patronymicum ducens ait: Hyrtacides comitum Aeneæ quem miserat Ida: habuitque teste Homero libro. xii. iliados alterum filium nomine Asium.

Hyrus cum. y. græco scribitur: nomen est uiri proprium: de quo Oui. in remediis amoris: Cur nemo est hecatem? nulla est quæ cœperit Hyrum. Nempe quod alter egens: altera pauper erat.

Hispon cum. i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.

Hispania cum. i. latino utrobique scribitur: regio est Europæ quæ a montibus pyrenæis incipiens: ut dixit Apspianus clarissimus historicus: & per columnas Herculis circuiens usque ad borealem oceanū protenditur: ita ut oīa in eo circuitu ad Hispaniā spectent: cuius magnitudo ut ait multa est: & incredibilis in unica regione. Nā decem milibus stadiis latitudo cōmensuratur: longitudo uero prorsus eadē esse uidetur: Quam gentes quoque diuersæ & uariis nominibus cognominatæ inhabitant. quin & fluuios plures nauigabiles continet: minoresque alios diuersos & quāplurimos in illos defluētes. Terra quoque est fœlix: & optimarum rerum fertilis. hæc ille: ut ad uerbū ex illo traduximus. Nā sita est hæc regio inter Aphricā & Galliam a septentrione pyrenæis montibus clausa: reliquis partibus undique mari cōclusa. Interfluunt eam flumina magna Bethys Mineus Iberus & Tagus aurum trahens: ut in Asia Pactolus & Hermus. habet prouincias sex taraconensem: carthaginensem: lusitaniā: galitiam: & bethicā. hæc eadē prius Ibera ab Ibero amne cognominata fuit. Postea ab Hespero fratre Atlantis Hesperia. Vltima ab Hispali urbe Hispania nūcupatur: cuius urbis accolas Cæsar grauiter increpuit. Quod Cneo: & sex filiis Pōpeii magni fauerant. Sane eam dictionem aspirari antiquæ inscriptiones ostendunt: sed duæ ab historicis cognominātur hispaniæ citerior: quæ est in septētrionali plaga: & a pyrenæo usque ad carthaginem porrigitur. Vlterior quæ in meridie a celteberis usque ad gaditanum fretum extenditur.

Hyspeus cum. y. græco scribitur: fuit Archadiæ rex: quem nonnulli Cyrenes fuisse patrem credunt. Vir. uero eam fuisse Penei fluuii filiam in libro georgi. iiii. ostendit.

Hystaspes cum. y. græco & t. exili scribitur: fuit Pater Darii persarum regis.

Hysteron cum. y. græco & t. exili scribitur: dicitur a nostris ultimū: & inde hysteron proteron figura nominatur: cum sententia ordine commutatur: ut Postquam altos tetigit fluctus: & ad æquora uenit. Nā prius ad æquora uenit quam tangeret fluctus. Vir. libro geor. primo. Area tunc primum ingenti est æquanda cylindro. Et uertenda manu. Nam prius manu uertitur: quam æquetur cylindro.

Hysterologia prima cū. y. græco & sequens cum. t. exili scribitur: dici potest a nostris sermo præposterus.

Histiæus cum. i. latino utrobique & æ. diphthongo in penultima scribitur: fuit teste Herodoto libro hi. sexto mylesiorum tyrannus.

Histiæa eodem modo scribitur: ciuitas fuit in Euboia: de qua meminit Homerus libro iliados secundo πολυστάφυλον ἱστίαιαν.

Historia per. i. latinum & t. exili scribitur: & dicitur ἱστορεῖν: quod ē spectare & cognoscere significat. unde & ἵστορας scientē uocant: & ἱστόν est sciendum: sed primū a græcis aspiratur: unde nos historiā cum aspiratione deduximus: reliqua non aspirantur. Sane teste Gellio li. v. noctiū atticarum historiā ab annalibus quidam differre eo putant: quod cū sit utrūque rerum gestarum narratio: earum tamen proprie rerum sit historia: quibus rebus gerendis interfuerit is qui narret. Annales uero esse cū res gestæ pluriū annorum obseruato cuiusque anni ordine deinceps cōponuntur. Quā sane differentiā acceptasse Seruiū in primo æneidos certū est. Sed clarius ea differentia concipitur ex libro Sempronii Asellionis: primo ostendentis quod inter annales & res gestas intersit. Verum inter eos inquit qui annales relinquere uoluissent: & eos qui res gestas a romanis perscribere conati essent: oīum rerum hoc interfuit. Annales libri tantūmodo quod factū quoquo anno gestum sit demonstrabant. i. quasi qui per Diarium scribunt: quam græci ἐφημερίδα uocant. Nobis nō satis esse uideo quid factum esset id pronunciare: sed ēt quo consilio quaque ratione gesta essent demōstrare: & paulo post idem Asellio in eodē libro. Nam neque alacriores ad rempu. defendēdam: neque segniores ad rem perperam faciundam annales libri commonere quicquam possunt.

Histopus cū. i. latino & t. absque aspiratione scribitur: genus est nauis: quā teste Gellio actuariā dicimus.

Hystris prima cū. y. græco: & ultima absque aspiratione: & i. latino scribitur: est aīalis genus: quod teste Hero. & Pli. li. ix. naturalis historiæ maxime in india æthiopia: & aphrica crescit: ericio simile: spinis tergus hispidum habens: quas tensa cute plerunque laxatas uoluntaria iaculatione iacit: & assiduis aculeorum nim

bis canes uulnerat insequentes. Et sex hybernis mensibus latet.

Histrio cum .i. latino utrobiq; scribitur: & licet a græca dictione descendat: quæ minime aspiratur aspirationem tamen apud nostros suscæpit. Nã teste Festo huiusmodi scænici a nobis histriones uocati sunt qa primus qui hanc artẽ Romæ exercuit ab istria profectus est: sed certissimum est istriam nullo modo aspirari. At uero Liuius & Valerius maximus non ab istria: sed ab hetruria illum uenisse dicunt: a quo eiusmodi nomen tractum fuit quare non græcũ sed hetruscum uocabulum est. Similiter Cornelius Tacitus ab hetruscis histriones accitos dixit: & a tyriis equoꝝ certamia. Quos laudatissimo primum usui fuisse habitos uidimus in dictione Aesopus. Nã hi quoq; personati in scæna tragœdias agebant: comœdiasq; uoce & corporis gestu. Vnde ait Cicero: histrioni paululum extra numerum: aut si uersus pronũciatus est una syllaba breuior aut longior exibilatur exploditur .i. pulsatione manuum eiicitur.

Hyusquianus prima cũ .y. græco sequente .n. scribit: herba est medicinalis: q̃ a nr̃is dens caballinus uocat.

Hodius cũ .i. latino scribit: fuit teste Home. libro .ix. iliados unus ex græcoꝝ p̃conibus in bello troiano.

Hœthyni cum .oe. diphthongo & .th. aspirato sequente .y. græco scribitur: populi sunt.

Hœtychius prima cũ .oe. diphthongo: sequens cũ .t. exili & .y. græco: penultima cũ .ch. aspirato & .i. latino scribit: fuit teste Hom. li. vii. ilia. uir achiuus lõge optimus artis statuariæ opifex: q apd' Hylen habitabat.

Holos cum unico .l. scribitur: & dicitur latine totus. Olus uero sine aspiratiõe latinum est: & uenit ab oleo uel olo quod sine aspiratione scribitur.

Holo lampus similiter cum aspiratione & simplo .l. scribitur: dicitur a nobis totus flammeus.

Holor cum aspiratiõe similiter & unico .l. scribitur: auis albæ nomen est: quam quidã cygnũ putant: & dicitur quasi holos .i. totus oreos albus: de quo Oui. in heroidibus: Sic ubi facta uocãt udis abiectus herbis. Ad uada mæandri concinit albus holor: & Virgi. in bucolico. Argutos interstrepere anser holores.

Holocausta similiter cum unico .l. & .c. & .t. exilibus scribitur: ea sacrificia dicebãtur: in quibus tota hostia cõburebatur. Vnde componitur ex holon quod est totum & caustum combustum.

Holographum simili modo cum unico .l. scribitur: & dici potest a nostris totum scriptum & capi consueuit pro testamento testatoris manu penitus scripto.

Holosathron cum unico .l. & .th. aspirato scribitur: dici potest undiq; quassatum. Nam componitur ex holon quod est totum: & σαθρον quassatum: quo nomine Plinius li. xx. naturalis historiæ dixit quoddam genus petroselini cognominari.

Homerus cum aspiratione principii: & unico .m. scribitur: fuit omnium poetarum clarissimus: cuius mater teste Herodo. in eius uita Eritheis uocata fuit: pater uero quis fuerit ignoratur. Aristo. li. iii. de arte poetica: ut retulit Plutarchus Dæmonem quẽdam illius patrẽ fuisse dixit. Alii uero aliter senserunt: ut de genere patria: & uita illius tam uariæ sint sententiæ: ut satius sit de eo tacere: q̃ aliquid affirmare. Nã si ab ephoro ut Plutarchus refert patriam quæras cumæum dices. Si a Pindaro omnium lyricoꝝ principe: uidelicet tum smyrneum tum chium asseruabit: si ab Antimacho & Nicandro colophonium censebunt: Sin ãt & ab Aristarcho & Dionysio thracio haud dubitabunt atheniensem dicere. Demũ cum Simonides chium Aristotelẽ fuisse scribat non desunt q eum ex Cypro salaminiũ aut arguium esse contẽdant. Qua item tẽpestate fuerit: tam uariæ sentẽtiæ sunt: ut nesciamus quid esse .re: Nã aliqui teste Plutarcho eum asserunt temporibus belli troiani natum fuisse. Alii uero post troianũ bellum annis cẽtum. Nõnulli ãt centum qnquaginta. Scripsit ãt poeta hic clarissimus ut subdit Plutarchus poemata duo: iliaden .s. & odissea. Quoꝝ alterum bellũ troianum: alteꝝ Vlyxis uarios errores cecinit. Batracho myomachiam uero non sibi uideri Homero esse attribuendã. dixit idẽ Plutar. qn & margitẽ Homeri itidẽ esse negauit: de huius uero nullã prorsus fecit mentionem. Alii uero & hæc oĩa Home. ascripserunt. Hic ut Quintilianus quemadmodũ ex Oceano ipse idẽ dixit Homerus aium fontium cursus initiũ capere oĩbus eloquentiæ partibus exemplũ: & ortum dedit: hunc nemo in magnis rebus sublimitate: in paruis ꝓprietate superauit: idem lætus ac præssus iucũdus & grauis tum copia tum breuitate mirabilis: Nec poetico modo sed oratoria uirtute eminentissimus. hæc ille: & plura alia in laudes eiusdem poetæ admirandas prosequitur libro .ix. de institutione oratoria: & ut ego met quod de illo sentio fatear. Nihil iucũdius aut dulcius aut gratius legere possum. De quo dixit Oui. in. li. ii. de sine titulo.

Aspice meonidem a quo ceu fonte perenni. Vatum pieriis ora rigantur aquis.

Homelia cum aspiratione principii: & unico .l. atq; .i. latino secundum ueram orthographiam scribitur indicatq; apud nos sermonem: & descendit ab ὁμιλῶ quod est sermocinor.

Homœsis cum .oe. diphthongo in antepenultima scribitur: dicitur a nostris similitudo. nã tropus est cum ex similitudine alicuius cogniti in similitudinem deuenimus incogniti: cuius species tres: icon: parabola & paradigma: de quibus in suis dictionibus uidebimus.

Homographia cum aspiratione principii & .i. latino scribitur: dici potest æqualis scriptura uel pictura. nã componitur ex ὁμον quod dicit pariter & γραφη: scriptura uel pictura.

Homolus cum unico .l. scribitur. mons est thessaliæ.

Homonymus penultima cum .y. græco scribitur: dicitur a nostris eiusdem nominis: quo etiã proprio nomine pater Apollini Tyanei dictus fuit.

Homonyma cum .y. græco in penultima scribitur: dicuntur a nobis æquiuoca: hoc est æque uocata quasi intelligi uelit non eadem in re existentia.

Homonœa cum aspiratione principii & .œ. diphthongo in penultima scribitur: fuit liberta Cæsaris phi philiti & coniunx dulcissima Atimeti: ut in ea dictione uidimus.

Homoptoton cum aspiratione principii & cætera sine aspiratione scribūtur: dici pōt latine similiū casuū uel ut ait Cicero in dignitatibus similiter cadens. Nā componit̄ ex ὁμοσ qd' est similiter & πτ. σισ casus: & dicit̄ figura cū qs diuersas dictiones in similes casus exiunt: ut apud Enniū mærentes flētes lachrymantes: & miserantes. itē neq; currentē: neq; noscit euntē. Tollentēq; manus saxūq; immane mouentē.

Hometeleuton cū .t. exili utrobiq;: & .eu. diph. in penultima scribit̄: dicitur a Cicerōe in dignitatibus similiter desinens. Nā componitur ex ὁμοσ quod est similiter & τελευτόν finitū: & est figura cū plura uerba in eandē uocem terminant̄: ut abiit abscessit euasit erupit: similiter malui eos reducere q̄ relinq: teneri quā deseri. Et differt a superiori: quoniā illa est solum nominū hæc aliaꝝ dictionum. Hanc figuram uitans Virgilius in bucolico dixit: Cuiū pecus: & non cuius pecus: ut testis est Seruius.

Hanapis cum unico .p. & .i. latino scribitur: fluuius est scythiæ: ut scripsit Herodotus li. historiarum. iiii. de quo in dictione tiarantus uidebimus.

Hora cū aspiratione a græcis tam pro tēpe quā pro termino seu loco scribit̄: nos uero ut differentiā annotemus: cū pro loco & termino accipit̄: absq; aspiratione scribimus: ut Qui primus ab oris: & ut puto hīc deducit̄ ora quæ similiter sine aspiratiōe scribit̄: & significat funem: quo nauis ad terrā ligat̄: ut apud Liuium in lib. xiiii. in ipsis quoq; trepidatū nauibus: dum ne hostes cū suis simul irrūperent trahunt scalas: orasq; & anchoras: ne in moliendo mora esset p̄cidunt. Quintilianus in epistola ad Triphonē similiter ait: Permittamus uela uentis: & orā soluentibus bene p̄cemur. Sane horæ ab Homero fingunt̄ lib. v. iliados non minus physicæ q̄ poeticæ cæli portas conseruare: qn & ab hora oīa deriuata aspirationē hēnt.

Horoscopus cū aspiratione principii & .c. exili: hoc est sine aspiratione scribit̄: dicitur latine solarium. Nā uas quoddā seu instrumentū fuit: quo numerus horaꝝ diei cōspici ad solē consueuit: & cōponitur ex hora & σκοπόσ qd' est consideratio siue prospectio: de quo Pli. lib. ii. naturalis hist. inquit: uasa: horoscopa non ubiq; eodem usin sunt: cum in trecentis stadiis: aut quingentis longissime mutentur umbræ solis.

Horologium cū aspiratione principii similiter & .i. latino scribit̄: dicebatur similiter latine solarium: ut de heroscopo exposuimus: sed iam relicto latino nomine multū significantius eo nostro instrumento concipitur: in quo non tantū ratio horaꝝ ex solaribus radiis: sed ēt occultato sole sermo: ut ita dicā: horaꝝ agnoscitur: utrunq;. n. logos significat rationē scilicet & sermonē. Nam non solū horam oculis ostēdit ac p̄scribit: sed ēt auribus procul & domi manentiū nunciat campana: quæ sup imposita est numeꝝ distinguente. Vnde quodāmodo uitam habere uidet̄: cum sponte sua cietur: & dies ac noctes pro hoīe opus facit: quo nihil neq; utilius neq; iucundius dici potest: nouum tamen inuentū est. similiter & campana: sed non admirabile: utilitatis tamen tantæ ac iucunditatis: ut cū in rebus ciuilibus: tam uero in sacris mirum profit atq; oblectet. Campanam dixi more usitato: nonnulli nolam uocant: sed alteꝝ meo iudicio admirabilius inuentum habemus: & apud nautas quoq; pariter usitatū: pixidē dico illam: quam prope dixerim uitam ad lapidē sideritem: qui magnes dicitur: nauigationē ita iam moderantur: ut cōmodius ne an acutius excogitatū sit dubitem: nā tabulam illam quæ socia huius est: ubi spatia maris atq; terraꝝ describunt̄: neq; ita multum miror. est enim longi laboris ac sedulæ diligentiæ potiusq; ingenii diuini: nec oīno ueteribus nautis defuisse: existimo: quod si nouum genus uehificandi: quod latinum uocant ab amalphitanis ut fertur excogitatū: nuper perpetuam gloriā illis immunitatē apud nos oēs horas pepit. Quid tandem laudis p̄miiq; debeatur inuentoribus pyxidis. Quanq̄ haud scio tantū ne tribuamus gloriæ nauigantibus: an credamus eos aliunde accæpisse: hoc est ab eodē ingentissimo hoīum genere: q̄ horologia est p̄clara excogitarunt. Siquidē horologium illud ad eandem pene formā pyxidis: quæ magnete temperatur: eandē quoq; propemodum rōem continet: & ubi quattuor & uiginti in orbem radiutidem uentos demonstrant: ita hic pari numero diei noctiq; horas sua in circulo puncta: hoc nonnulli q̄drantē uocant. Quæ tria siue ab eodē siue a diuersis adiuncta sunt. Profecto nec Dædali qui serrā: asciā: perpendiculum: & alia quæ in dictione Dædalus uidimus. Nec Theodori samii: qui samius normā: libellam: tornum: clauem: nec cyclopum: qui fabricā ferream: nec Panos qui fistulam: nec Mercurii q monaulion adinuenit: inuenta cum his de quibus diximus cōparanda sunt: sicut e contrario. Non maioris ingenii fuit inuenisse arcū & sagittam: cuius auctorē ferunt Scytherem iouis filiū ut testis est Pli. li. vii. naturalis histo. nec alia plurima ad hoīum perniciē: quorum singula ad suos referuntur auctores q̄ excogitasse: ad quod proxime accedit ad superiorē miraculū: & bombardam uocamus: cuius auctorē execremur licet: tametsi ignoremus dignū qui in morē Salmonei fulmine deflagrasset. quoniā nihil tam simile fulmini est luce: sonitu: odore: huius nomen a bombo quod est græcū: a nonnullis quoq; latinoꝝ usurpatū & ab ardeo compositum est. Aliqui tormenta ænea magis dicere uolunt: habēt & eius species sua noīa: nec quē scriptorem sequamur habemus: nec ēt scriptum habemus: quo noīe uocaret̄ id in quo uterque pes utrinq; qescit eius q insidet equo. Nā ut in marmoreis signis Romæ conspeximus: non utebant̄ illis antiq. Quid ferꝝ quo uelut soleis calciant̄ pedes equoꝝ iumētorumq;? qd illud ex corio extrema in parte lanceæ: qd' ferꝝ cornu ubi ad pectus lācea ipsa reponitur? Quid magna pars armaturæ? sed hæc non repono inter acute inuēta: acutius ē inuenisse ac multo utilius qua ratione frumentū q̄si in pistrino ad decurrentis aquæ impetum moleret̄: quod & si non admodū recens est: tamē nomine suo apud litteratos caret. Quidā ueteres uocant pistrinum: uulgus uero molendinum: sicut ea quæ uento agunt̄: sane

molendinarium:& molendinariam comperimus:ut Paulus iurisconsultus de fundo instructo. Asinam inquit molindinariam:& molam negat. Neratius instrumento fundi contineri idem consultus de mœta molendinaria respōdit. Si rusticus eius fundi operariis moleretur eam quoq; deberi. Et subdit: est autem mœta inferior pars molæ cathyllus superior. hæc ille: rursus & illud quoq; utilius qui acutius excogitatum est ex eo frutice: cuius nomen nō legi alii cottonem: alii bombycem ad similitudinem bombycis: qui sericum gignit appellant: conficere tria præcipue quæ non deerant quidem nobis: sed accessionem hanc adiectam gauisi sumus: uestes: chartas: uela: Adeo nec uestibus nec: chartis: nec uelis ullis melioribus utimur. Multa sunt inuēta ad sensuum oblectationem. Partim eius generis cuius olim iam alia fuerant ut in musica: quod equidem & admiratione & laude dignum est: adhuc carens apto nomine organa uocant. Quædam item minora aptioribus appellata nōibus monachordium cum. ch. aspiratione & claui cymbalum cum. c. exili & . y. græco in antepenultima. & nōnulla alia his addamus. zuccara sic.n. omnes uocant & plurima ex eis confecta: & pilam lusoriam. Non dico qua prius ēt utebamur: cuius Pythi inuentum. Plinius li. vii. dixit: sed uento ut uulgus loquitur plenam: & si ueteres pueros lusisse sole acœpimus: tamen & aliud fuisse: & hoc multo artificiosius esse non dubium est. Cuius inuentum ad marchionem ferariensem: qui proxime defunctus est referunt: in eadem quoq; urbe rem sordidam sed utilem primum inueniam uolunt: e seuo candelam partim eiusmodi apud priscos nullum exemplum fuit domuisse aues ad uenandū. Nam de canibus qui cotunices attagenes fasianos perdices anates: cæterasq; huiusmodi aues uenantur minus affirmare ausim: q̄ de alitibus: quæ suapte natura sibi uenantur nūc ēt nobis quæ diligentia aut exercitatio adeo increuit: ut in artem & quidem non paruam euaserit: scripti sunt multi & magni de struzeria: ita. n. hanc artem nominant libri studium nobilium hoīum ac diuitū sicut pauperum ac tenuiorum: illud quod nec ipsum affirmem: olim in usu nō fuisse: noctua ascione ulula aliisq; quibusdam uolucribus captare alias uolucres: quod proprie aucupari dicitur. Nam alterum magis uenari est: hoc insidiosum: illud uiolentum: hoc ex occulto: illud ex aperto: hoc blanda specie decipiens: illud ēt anteq̄ noceat minans: ut sciamus uerum esse quod Aristoteles & alii quidam scripserūt pauperum proprium esse cum mali sunt dolo uti: diuitum ui: ideoq; alterum uulpeculæ: alterum leoni comparatur. Sunt ēt minora dictu alia nonnulla: ut pelles: bractea argentea indutas fuco: tingere in aureum colorem: quas aurispelles uocant: messanensium ut aiunt inuentum: qualia in singulis artibus sua fortasse recentia inuenta sunt ut ī aurificina Niellum: illud in artem nullam cadit fecisse duos orbes etenui uitro chrystalloue aut berillo: per quæ infirmior uisus melius: si credibile est: uideat: quæ ocularia noīant. Nec id prætermittam quod ab ingenii arguna non abest hastam in modum tubæ æqualiter perforatā: per quam impulso spiritu cretaceas pilulas emittimus: quibus certissimo ictu auiculas occidimus: cuius nomen antiquum nō est: quia nec res antiqua erat: purpuræ antiquis in usu fuerunt. Nobis ut mile sint facit: quæ rarissima eis fuit copia serici: & alia sunt quæ his inferere possemus nisi in longum traheretur oratio: quibus constat nos rebus nouis noua nomina accommodare posse: ut ueteres a quibus præcepta habemus & exempla sumimus factitarunt: Vnde ait Priscianus in. viii. Si eni auctoribus timiditas obstitisset: ut nullis nouis uterētur dictionibus ipsa natura & significationem rerum exigente perpetuis latinitas angustiis damnata mansisset.

Horatius cum aspiratione principii & . t. exili atq; i. latino ab emendatissimis græcis scribitur: & secūdum illos ab ὡραῖος quod est pulcher deriuatur: nonnulli uero ex nostris latinum esse: & latinam deriuationem habere uolunt: & ab oro oras oratus deduci asserunt: quod si uerum esset absq; aspiratiōe scribi deberet: sed prior scriptura magis a doctissimis obseruat: fuit ergo poeta laudatissimus: patria uenusinus: dicente Iuuenale in prima satyra: Hæc ego nō credam uenusina digna lucerna: fuitq; natus patre libertino: ut ipse idem. xxiiii. epistola attestatur dicens.

Me libertino natum patre: & in tenui re   Maiores pennas nido extendisse loqueris.

Vt quantum generi demas: uirtutibus addas. fuit statura breuis: ut in eadem epistola ipse idem subdit.

Corporis exigui præcanum solibus aptum.

Irasci celerem tamen ut placabilis essem: & . xxvi. ostendit quēadmodum Romæ litteris liberalibus eruditus fuerat: & deinde uberioris scientiæ gratia nācīscendæ Athenas cōcesserit: & cum doctissimus euasisset familiaritatem. M. Bruti occisoris Cæsaris adeptus: factusq; ab illo tribunus militum cōtra. M. Antonium & Augustū: sed uicto Bruto ex clade aufugit ipso dicente in odis: Tecū philippos & celerē fugā sensi recte non bene parmula: & ibidē. Sed me p hostes Mercurius celer denso pauentē sustulit aere: cui deinde Augustus Mecœnatis gratia indulsit: itaq; liberatus ad poetica se cōuertit: & præcipuos apud latinos uersus lyricos expressit: imitatur Archilocū alcæum Sapphon & Pindarum poetas græcos: unde in. xxiiii. epistola ait: Paruos ego primus iambos.   Ostendi latio numeros animosq; secutus.

Archilochi: non res & agentia uerba lycambrem. Temperat archilochi musam pede mascula sappho: Temperat alcæus: & reliqua: scripsit igitur odos: libros sermonum duos: īstitutiones poeticas: quæ poetria dicitur: & epistolas: & cum diuitias o primis studiis cumulasset: tandem Romæ moriens Augustum rerum omnium suarum hæredem instituit: obiitq;. lxiii. anno suæ ætatis imperii uero Augusti anno trigesimo quinto: fuitq; maxima pompa sepultus in exquiliis apud Mecœnatem.

Homeus cum. e. absq; diphthōgo scribit: fuit uir troianus interfectus a Polypete filio Perithoi. ut ostēdit Homerus li. xii. iliados: & descendit ab ὁρμὴ quod est impetus.

Horontes cum aspiratione principii &.t.exili scribitur: fuit ex lycia troianorum amicus: qui occiso apud Troiam Pandaro lyciæ rege: qui troianis auxilia tulerat: ipsi Pandaro in milicia successit. Sed capta Troia discedens cum Aenea in siculo mari periit: ut ostendit Virg.li.æneidos.i.eadem litteratura fluuius quidam Syriæ describitur: qui teste Pli.li.v.natu.histo.inter Libanum & Antilibanum mõtes iuxta Heliopolĩ urbem exorit̃. Et deinde antiochiã epiphanẽ diuidit. De quo meminit Iuue.in.iii.satyra cũ ait. Iam pridẽ syrius ĩ tyberim defluxit horõtes. Quo ẽt nõie gener Artaxerxis psaꝶ regis cognominatus fuit.

Horizon cum.i.latino sequente.z.consonante scribitur: dici potest latine finitio uel terminatio: & descẽdit ab ὁρίζω quod est finitio uel terminatio.

Hortes cum.th.aspirato scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados Thessaliæ urbs.

Hortensius cum aspiratione principii &.t.exili scribit̃: latinũ puto & ab hortor deriuari. Nonnulli græcũ existimant: & cũ.th.aspirato scribunt: atq; ab Hortes urbe Thessaliæ deductũ putant: sed prior scriptura ẽt apud doctissimos communior fuit. Hortensius teste Quintiliano lib.vi.de institutione oratoria: quãdoq; oratoꝶ princeps Romæ habitus: inde æmulus Ciceronis & nouissime quoad uixit secundus. De eodẽ dixit Varro lib.iii.rerum rusticaꝶ. Et post eum Gelius libro noctiũ atticarum primo Qu. Hortẽsius fuit orator clarus: sed delicatior q̃ uirum deceat: & formæ non minus q̃ eloquentiæ studiosus. Nũq̃ speculo inconsulto processit in publicum in illo se comere: in illo se mirari: in illo uultum togamq; componere cõsueuit. De quo plura idem prosequuntur. Et Valerius maximus ac alii plures.

De aspiratione dictionum latinarum tam in medio dictionis q̃ in initio & fine.

Is itaq; de dictionibus græcis: quæ latine scribuntur: & in initio dictionis aspirãtur p ordinẽ habitis: decreui latinas quasdã: quæ maxime difficultatẽ habere uident̃ hoc loco non p̃terire. Immo per ordinẽ eas annotare: quæ aliquo mõ aspirationis nota initio dictionũ uel mediis syllabis ac ẽt in fine designant̃. Nam oĩs aspirationis nota aut principalis est syllabarum: aut terminalis: aut media. Quæ qdem principalis ẽ solis uocalibus p̃ponitur: & duos retinet in dictionibus locos capitalem.s.& mediũ. Capitalem ut habeo: medium ut perhibeo. Quæ uero media est ut plurimũ in dictionibus græcis scribitur: ut rhetor: Rhaphanus Theophrastus & similes. in latinis ẽt ut quidam uoluerunt oĩa terminata in cher uel in chra uel in chrũ: & ante.c.habentia.l.ut pulcher pulchra pulchrum: sepuchrũ fulchrum: Nonnulli uero solũ pulcher chra chrum: & ab eo declinata aspirari uolũt cætera sine aspiratione scribenda esse dicunt. Quæ ãt terminalis aspiratio est in paucis interiectionibus latinis inuenitur: ut uach ah oh: de quibus loco suo dicetur. Nunc de ea primum aspiratione tractabimus: quæ capitalem in dictionibus locum obtinet: & ab.a.incipientes hoc quoq; annotandum duximus ipm a.ante.f.g.k.l.o.p.q.&.t.in latinis dictionibus recte aspirari non posse.

Ha interiectio cũ aspiratiõe scribitur: ut ab.a.differat cum p̃positio est: uel litteræ nomen. Nã tunc quoq; aspiratione caret: uel ut aliis magis placet: quia cum interiectio est: affectum significat: & cum aspiratione profertur. Inuenitur nonnunq̃ interiectio.ah.post se aspirari: de qua postea pertractabimus.

Habeo habes cum aspiratione scribitur: ut ab abeo is differat quando cum ab præpositione componitur & dicitur sine aspiratiõe abeo is it: & dicimus habui orationem magis q̃ feci oratioem: sed feci orationem frequentius q̃ habui dicimus.

Habito cum aspiratione scribitur: & ab habeo uenit: similiter habilis & habena: nam cum aliquam dictionem aspirari dicimus omnes ab ea descendentes aspirandas uolumus: Et cõstruitur habito melius cum accusatiuo q̃ ablatiuo: ut Vir.in Alexi: Atq; humiles habitare casas. Sane abundo quod in nõnullis locis aspiratum comperitur: librariorum uitio tribuendum est. Nam ex ab præpositione componitur: & undo undas: quod deriuatur ab eo quod est unda.

Hac pronomine siue aduerbium aspiratur: ut differat ab ac coniunctione: quæ sine aspiratione scribitur. Verum in articularibus pronominibus & aduerbiis monosyllabis inde deriuatis: non solum.a.sed cæteræ uocales aspirantur: ut hic hæc hoc huc. Quoniam hic pronomen a quo cætera huiusmodi oriũtur teste Priscia.ab græco articulo hoc deriuatum est: qđ apud illos aspirari minime dubitari potest: de quo in dictione eius uidebimus.

Hactenus cũ aspiratione scribitur: & ex hoc aduerbio & tenus cõponitur: sed ĩ compositione penultima ipsa corripit̃. Virg. Hactenus aruoꝶ cultus & sydera cæli: & teste Festo hac fine designat. Ait.n.q̃tenus significat qua fine: sicut hactenus hac fine: sed antiqui quateoos dicebant: & quande pro quando: q̃tinus uero quoniã: hæc ille. Sane pro horum uerborũ declaratione: quia multi quatinus pro quatenus: & e cõuerso scriptitare consueuerunt: exempla adducemus: inquit.n. Iuuenalis in satyra Natali: Existunt q pro mittunt hecatõben. Quatinus hic non sunt: nec uenales elephanti: q̃tinus scripsit p.i.hoc est sunt nõnulli qui promittũt diis sacrificiũ centum boum pro salute diuitis: Et subdit p antipophoram: nec.n.mactare & sacrificare de elephantis possent: non.n. sunt in latio: & si sunt non uenduntur: & sic quatinus posuit pro quia: ut dixit Festus: At uero quatenus cum.e.pro qua fine ponitur: hoc est ad quãtum siue ut exẽplum sit: cupio scire quatenus amor in amicicia debeat intendi ac progredi.i.ad quantum: ut scripsit Ci. in Lælio: quasi ut uelim dicere utrum habeat finem seu mætam uel limitẽ amor & amicicia. Similiter dicimus uerberaui filium meum quatenus sit bonus.i.ad hunc finẽ ut sit bonus.i.ad hoc q; sit bonus. Itaq; male dicitur. Iniunxit mihi dominus meus quatenus legam.

Hæ quod est plorale huius pronoīs hæc aspirat̃:& diphthongat̃:dum uero est ꝓpositio minime:sed quod ab ea descendit sine aspiratione & cum duplicato.e.secundo.s.diphthongato scribitur.

Hædus cum aspiratione &.æ.diphthongo scribitur:ut plene uidimus in dictione diphthongus ab illo tamen isidorus aspirationem abstulit:sed præualet antiquorũ usus:&.M.Varronis sententia.

Hæreo uerbum cum aspiratione &.æ.diphthongo:ut uidimus indictione diphthongus scribitur.

Hæres similiter aspiratur:& cum diphthongo scribit̃:ut in dictione diphthongus uidimus a quo ex hærēdo penultima producta deducitur.

Halo uerbũ primæ cõiugationis cũ aspiratione scribit̃:ut ab alo differat coniugationis tertiæ quod sine aspiratione scribit̃:& nutrire designat.At cũ aspiratione halare spirare ẽ:unde halitũ spiritũ dicimus.iungiturq; cũ ablatiuo:ut sertisq; recentibus halant: At exhalo cũ accusatiuo:ut Virgi.vii.æneidos:Sæuamq; exhalat.opaca mephitim.Iuuenalis in satyra:Omnibus in terris Bellorũ pompa animã exhalasset opimã.

Halitus cum aspiratione scribitur:& ab halo halas primæ coniugationis uerbo descendit.

Hamus cum aspiratione scribitur:ut in datiuo uel ablatiuo quod est hamo ab amo uerbo differat.

Hara cũ stabulũ significat porcorũ cum aspiratione scribit̃:ut ab ara deorum:quæ aspirationẽ non habet differat.Significat ẽt interdum hara aspiratũ teste Seruio:in Donatum auem quandã auguralem: a quo noĩe haruspex & hariolus asserit deriuata:eosq; falsitatis arguit:qui ab ara deorum hæc ipsa astruunt deriuari:cum in ara deorum principalis syllaba ꝓducta sit:in haruspex uero & hariolus sit breuis:Sane Donatus in phormione inquit.Hariolus quasi fariolus dicitur:aspiratione posita pro.f.littera.

Haruspex cum aspiratione scribitur:ut uidimus in præcedenti dictione.

Hariolus cum aspiratione similiter scribitur:ut in dictione hara notauimus.

Harena a uerbo hæreo teste Seruio deriuari uidetur: eo ꝗ mixta calce parietibus hæreat: & ob hoc aspirandum ẽ. Alii uero conuenientius ab areo uerbo deriuatam putantes sine aspiratione scribunt arena: similiter arundo cum ab ariditate dicatur:nunquam recte aspiratur. Sunt qui uelint cum hastam arundo ipsa designat:ut per aspirationem ab arundine quæ cannam significat:discrepare faciant.Sane harundo mihi ubique nomen uidetur:quod cannam ex sua proprietate significat: hastam uero per quandam inter se similitudinem:Vnde nullo modo aspirandum puto.

Hasta cum aspiratione principii scribitur:unde licet ab asto uerbo:quod sine aspirationem scribitur deriuari dicatur:tamen ad differentiã scdæ ꝑsonæ eiusdẽ uerbi ĩpatiuo aspirationẽ assumpsisse uidetur.

Haurio cum aspiratione scribitur:ut in secunda persona ab auris nomine discrepet quod nõ aspirat̃.

Haue uerbum salutatiuum antiqui nonnulli cum aspiratione scribebant:ut ab aue ablatiuo nominis auis differet:& ab imperatiuo uerbi aueo:unde auidus & auarus: Sed iam tenet consuetudo:ut sine aspiratione scribatur.

Habeo secundæ coniugationis uerbum aspiratur:ut ab ebeo ebeas coniugationis ꝓrimæ differat: Vnde ebiti dicuntur qui fœlicitate aliqua ceciderunt.

Hei interiectio cum aspiratiõe scribitur:ut ab ei pronomine distet: & quoniam affectum significat: cum auctore spiritu promendum est.

Heiulor aspiratur:quoniam ab hei interiectione descedit.

Hem interiectio ob maiorem spiritum aspiratur.

Helluor aris teste Gellio li.xi.noctium atticarum cum aspiratione scribitur:nulla sane ratione nisi ut firmitas & uigor uocis:quasi quibusdam neruis additis intenderet̃:& inde helluones gulosi dicti sunt.

Herus cum aspiratione scribitur:ut in datiuo & ablatiuo a uerbo futuri temporis ero differat.

Herba cum aspiratione & sine diphthongo scribitur:licet ut quidam uolunt a uerbo hæreo:qđ cum diphthongo scribitur deriuari dicatur:quia non naturaliter diphthongum hæreo:sed ex quadam differentia accæpisse dicatur.

Heruga & herugo similiter aspirari:& a uerbo deducta dicuntur:quia tenaciter rebus quas occupant hærent.licet sine diphthongo ob eandem causam quam in præcedenti dictione diximus scribantur.

Heri similiter aspirari:& ab eodem uerbo hæreo deduci dicunt:quia hesternus dies hodierno sine alterius.s.diei interpellatione cohæreat:& sine diphthongo scrbitur.

Heritius siue herinacius cum aspiratione scribuntur & ab eo quod setis horreat dictum est.

Hernia cum aspiratione & abque diphthongo scribitur:dicitur teste Seruio lingua sabinorum saxum:sed magis placet illorum expositio:qui dicunt herniam aspirum una & durum indicare. Nam si saxum tantummodo indicaret nõ dixisset Virgi:Hernica saxa colunt:sed cum tantammodo hernia uel hernica: Nam cum descendunt intestina ad pygam testiculorum efficiunt illam duram & asperam ob quod postea hernia dicitur:Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam. Quibus incendi iam frigidus æuo Laomedontiades & Nestoris hernia possit unde & populi illi qui in campania aspera saxa incolunt hernici sint cognominati :ut anagnini cum.g.ante.n.in denultima Prisciano teste:ferentinates: uerulani:alatrini:frusinonii:& his finitimi. Virg:in.vii.æneidos Hernica saxa colunt quos diues anagnia pascit.i.aspera: uel ut alii uolunt a quodam sabino illic habitante ac regnante hernici dicti sunt.Macrobius uero dixit pelasgum quendam nomine hernicum condidisse anagniam.

Hernius proprium uiri nomen cum aspiratione: & absque diphthongo scribitur:licet ab hæreo deductũ credatur:quasi hæreat annis:sic.n.ueteres quandoq; filiis ãnos ꝑsagientes noĩa imponebant:

Hesternus cum aspiratione scribitur: & ab heri descendit.
Heus aduerbiū uocandi spiratur: quia huiuscemodi uocationes cū augumēto spiritus efferri cōsueuerēt.
Heu interiectio dolentis uel aduerbium respondendi: quia ex dolore uel turbida responsione effertur cū aspiratione: hoc est cum augumento spiritus profertur.
Hic siue pronomen sit siue aduerbiū semper aspiratur: ad quorū differentiā signādam quidā ueterū ut in marmoribus compluribus legi solebāt aduerbiū scribere diphthongo græca: uidelicet heic: idq; ratione. Nam aduerbium semper pducit: pronomē nōnunq̄ corripit: ut apud Virgilium libro .iiii. Vnus hic inflexit sensus: quin & pronomē illud idem differentiam similem detinet: quia cum masculinum est primā producit: ut Iuuenalis in satyra: Omnibus in terris. Exitus ergo quis esto gloria uincitur idem. Nam de Hannibale loquitur: cum uero neutrum semper illam corripit: datiuus autem siue ablatiuus pluralis facit eisdem & iidem cum duplicato .i. uel isdem cum unico: utrunque bene scribitur: sed in scansione unico semper .i. utimur: sicut in Virgilii & Antonii dii & diis ii & iis: Iuuenalis in satyra: Omnibus in terris & quicquid græcia mendax audet in historia constratum cladibus isdem: Suppositumque rotis solidum mare credimus: Non tamen hic patitur uersus eisdem: quod tamen alibi posuit: ut in satyra: Credo pudicitiam: Dat eisdem ferre cinædis.
Hinnio hinnis uerbū aspirat: & cū duplicato .n. scribit: quia augumento spiritus hinnitus ab equis pfert.
Hio hias uerbū & quæ ab eo tracta sūt: ut hiatus hiatio aspirant: eo q; hiādo maior fit spiritus: Nam aboris sono cū aperit os tractum uidet. oratores tamē hiare p eo sumūt quod ē aliqd iua sponte & extrema aliqua ui diffindi: ut tellus æstu: & ligna ariditate: aut nimio labore hiant.
Hir cum aspiratione scribit. quoniā ab hæreo uerbo deriuat & uolam significat: nā ut aiūt physici in uola porri magis sibi coherent q̄ in cæteris corporis ptibus: unde hæ partes solidiores esse dicūtur: Alii uero ideo ab hærendo hir dici putant quoniam palmæ ipsæ rebus quibuslibet hærere soleant:
Hirsutus aspirari: & ab horreo deriuari uolunt: quasi horrens setis dicatur.
Hirtus simili modo & per syncopam idem est: quod complere hirsutus dicitur.
Hircus cum aspiratione principii scribit: & ab hirsuto deducit: unde teste Festo hircipuli dicuntur homines duocum pilorum: Quidam existimant hircos dictos ab oculorum angulis: quos antiqui hirquos uocabant: ad quos frequenter libidinosa illa animalia luminum aciem in actu lasciuiæ contorquære cōsueuerunt: unde teste Festo hirquitalli pueri primum ad uirilitatem accedentes a libidine .s. hircorum dicūtur: At Terentius Varro ut in dictione diphthongus commemorauimus dicit hircum a sabinis accæptum per cōmutationem .f. in .h. aspirationem.
Hirqus cum aspiratione principii & .q. sequente unico .u. scribitur: oculorum dicitur angulus & pro oculis nonnunq̄ capit: ut Virgilius in bucolicis: Transuersa tuentibus hirquis.
Hirudo cum aspiratione scribitur: & ab hærendo carni dicta uidetur: nam sanguisuga dicitur. Horatius institutis poeticis. Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.
Hirūdo cum .n. ante .d. similiter in principio aspirat: auis est: quæ ex terra pulchro artifficio nidū tignis suspendit. & græce χελιδων dicitur: de qua bene Oui. Sub trabibus cunas tectaq; parua facit.
Hispidus cum aspiratione scribitur: & ab horreo quidam deriuari putant: quasi horrens setis:
Hi pluralis nominatiuus ab eo q; est hic aspirationis notā traxit: p quā sane differt ab .i. uerbo: & per unicum .i. scribitur: sicut & uerbum: si uero sine aspiratione scribitur: ipsum quoque .i. duplicatur: & dicitur ii: uenitque ab illo pronomine is ea id.
Hiulcus aspiratur: & ab hio uerbo deducitur.
Hisco similiter aspiratur: quia frequentatiuum est ab hio tractum: Sane facere deberet hiasco: sed hiatus causa abiicitur .a. Et ut ostendunt oratores hiscere est quidem oris: & tantum humani: accipiturque pro eo q; est loqui aut os aperire ad loquendum: sed ferre per negationem: ut coram illo non auderes hiscere: uel quid nunc habes quod hiscere audeas. Ouidius tamen poetice dixit: Hiscere nempe tibi terra roganda foret: cum id quoque oratores soleāt potius dicere dehiscere .i. deorsum pessumq; aperiri. Quin & Virgilius in primo His unda dehiscens.
Hodie & hodiernus aspiratur: eo q; ab hoc & die composita dicuntur.
Homo aspiratur: & ut omnes ferunt ab humo descendit: quod Quintilianus deridere uidetur: cum ait libro prīo de institutiōe oratoria. Etiam ne hoiem appellari quia sit humo natus: quasi uero nō omnibus animalibus eadem origo: aut illi primi mortales ante nomen imposuerunt terræ q̄ sibi.
Honor & alter eius nominatiuus honos cum aspiratione scribunt: & ut multi putant differētiæ causa ut ab onos qui est asinus differat. Cur uero duplex sit terminatio nominatiui Seruii. dixit: qui tunc honos dicium scilicet affirmat: cū opus est ultimam longam habere in uersu: cum .r. uero quando breuem.
Hortor aspiratur: ne ab orior frequentatiuum esse credatur.
Horreor aspiratur: ut aspirationis horror cum eiusdem uerbi significatione concordet.
Hordeum cum aspiratione scribendū perhibent: eo q; horrere trahi uolunt: alii uero non aspirant: & ab oriendi celeritate deduci putant: sed magis ex testimonio Quintiliani aspirari placet: qui ait in primo de institutione oratoria apud uetustiores consueuisse per .f. loco aspirationis scribi: ut similiter fædus pro hædus: & alia nonnulla de quibus supra uidimus.
Horreum cum aspiratione scribitur: & teste Varrone ab horreo deriuatur: hoc teste Festo antiqui farre

um a farre dicebant.

Hortus horti: quamuis aborior ueniat plærique aspirandum putant: ut ab huius ortus huic ortui: & ab ortus orta ortum participio differat: is dicitur in quo olera & arbores oriuntur: unde olus unaquæque herba satiua dicitur: qua uescimur: & cuius foliis & caule in edulium utimur. Verum horti in plurali tantum non olerum sunt: sed arboribus consiti uoluptatis amœnitatisque causa parati: ut horti Salustiani: Pompeiani: Luculliani: Claudiani: de quibus Plinius in decimnono naturalis historiæ inquit: in duodecim tabulis legum nostrarum nusquam nominatur uilla: sed semper in ea significatione hortus. Et non longe hic subdit. iam quidem hortorum nomine in ipsa urbe delicias: agros: uillasque possident. Et pergit: Primus hoc instituit Athenis Epicurus hortorum magister. Fueruntque: ut idem auctor ait: teste Plauto sub Veneris tutela. At Virgilius Priapo hortorum curam dedisse uidetur: cum ad illum in bucolicis ait: Custos es pauperis horti: & in quarto georgicorum: ubi de hortis loquitur: inquit Et custos furum atque auium cum falce saligna Hellespontiaci seruat tutela priapi: de quo pulchre Horatius meminit in primo sermonum ipsum priapum sic loquentem introducens.

Olim truncus eram ficulnus inutile lignum.
Cum faber incertus scamnum faceret me priapum.
Maluit esse deum: deus inde ego furum auiumque.
Maxima formido. nam fures dextra coercet.
Obscœnoque ruber porrectus ab inguine palus.
Ast importunas uolucres in uertice arundo
Terret fixa: ueratque nouis considere in hortis.

Hostio is. hostii quartæ coniugationis uerbũ: q æquo æquas significat aspiraẽ: ut p id a datiuo & ablatiuo eius nominis q ẽ ostiũ differat: q testimonio plurium grãmaticorũ aspirari nõ debet: eo q ab obsto obstas non aspirato deriuetur. Item nec ospes: quia a nomine quod est ostium deducitur. Sed ut puto tenet consuetudo: quæ & hostium & hospes aspirant. Sed hostio uerbum ideo sumptum est: quia in hostiũ cõflictu quædam fieri consueuit ordinum adequatio.

Hostis licet ab obsto obstas non aspirato deduci uelint: cum aspiratiõe tamen scribendũ differẽtiæ causa dicunt nec in genitiuo plurali cum nomine prædicto. s. ostium conueniret: & teste Festo apud antiquos peregrinus dicebatur: qui nunc hostis perduellio.

Hostia declinationis primæ ab nomine hostis deduci perhibent: quia teste Festo laribus immolabant: qđ ab illis hostes arceri putabant. Sed alio loco ait Festus hostia dicta ab eo quod est hostire. i. ferire.

Hostimentum similiter aspiratur: & teste Festo est beneficii compensatio.

Hosti capax. i. hostium captor: & aspiratur eodem modo.

Huc aspiratur: quia ab hoc deriuatur.

Humus cum aspiratione scribitur.

Humare similiter aspiratur: & dicitur quasi humo tegere.

Humor aspiratur: & ut ferunt: ab humo dicitur.

Humeo eodem modo scribitur: & significat humorem teneo: unde humesco.

Humilis aspiratur: quia ab humo dicitur: hoc est humi decliuis.

Humerus aspiraẽ: qa ut phibẽt: ab humo descẽdit: eo qđ humeri instar humi sufferẽdis oneribus sint apti

Hudus aspirari quidam uolunt: & per syncopam ab humido deduci: alii uero sine aspiratione scribẽdum uolunt: & per abiectionem primæ litteræ a sudore deducunt: unde & uuidus & uliginosus.

Hululo cum aspiratione & simplo. l. utrobiq nonnulli scribi uolunt: & hoc ob spiritus uehementiam: uel quia ab hiu interiectione deriuari putant.

Humanus cum aspiratione scribitur: & iuxta litteram ab humo: secundum sensum uero ab homo deriuari uidetur. Vnde etiam humanitas quæ teste Petronio grammatico proprie est eruditio institutioq: quã in bonas artes didicimus: qui sinceriter ut ait cupiunt apetũtq: hi sũt maxime humanissimi. Et quoniam disciplina hæc ex uniuersis animantibus soli homini est concessa: humanitas maxime appellatur.

De aspiratis in medio dictionibus.

Diximus ut putamus sufficienter de his dictionibus: quæ apud latinos in inicio aspiranẽ. Restat iam ut de his quæ in medio aspirationem retinent pertractemus.

Ah ĩteriectio est: & in medio duarũ uocaliũ aspirationẽ detinet. Nã ut aiunt grãmatici ipse affectus quo interiectiones promunẽ: cogit eas interdũ præaspirari: ut cũ dicimus Ha uirgo infœlix: interdum post aspirari: ut Ah te ne frigora lædant: Nã maior in fine dictiõis huius spiritus exigi uideẽ: & maior alterius in principio: interdũ interaspirari ut Plautus: aha: ohe: iuue in septima satyra. Saẽ est cũ dixit Horatius ohe: nã nõ ad placitum ueræ interiectiones esse uidentur: uelut cætere orationis dictiones: sed naturales potius: Vnde & omni sunt interdum nationi cõmunes: Aspirantur ergo in medio aha uah: ohe: quæ per apocopen plærunq proferimus dicentes ah uah: Terentius: Vah consilium callidum: similiter oh.

Abhorreo cum aspiratione post ab scribitur: Et uniuersaliter omnes dictiones: quæ in initio aspirãtur sic cum præpositionibus componuntur: seruãt aspirationem in medio: ut perhorreo: inhorreo: & similes.

Abhinc ob eandem causam in medio aspiratur.

Adhæren ex ad & hæreo componitur: & aspirationem seruat in medio.

Ahenum aspirandum esse ante.e.post.a.litterram putauit Gellius lib.ii.noctium atticarum ex Fidi multi nominis Romæ grammatici auctoritate: qui ei librum æneidos secundum mirandæ uetustatis ostendit emptũ uiginti aureis quem ipsius Virgilii fuisse credebat: in quo isti uersus cum ita scripti forent: Vestibulũ ante ipsum primoq; in limine pyrrhus Exultat telis & luce coruscus ahena: additã inquit supra uidimus.h.litteram: & ahena factũ: sic in illo quoq; Virgilii uersu in optimis inquit libris scriptum ĩuenimus Aut folii undam tepidi despumat aheni cuius ut parum supra ait: nulla ratio uisa est: nisi ut firmitas & uigor uocis: quasi quibusdam neruis additis intenderetur.

Anhelo scribitur similiter per aspirationem ante.e.nam ab halo trahitur: & am præpositione: quæ nõ inuenitur nisi in compositione: & mutatur.m.in.n.alii uolunt ab ad.alii ab ana.

Cohors cum aspiratione in medio scribitur: & quidam simplicem putant. Quidam ex con & hortor cõpositam uolunt: eo q; tribunus illam: uel ipsa sese mutuo frequenter ad pugnam hortari soleat.

Cohabito cum aspiratione in medio scribitur: quam ex sua compositione conseruat.

Cohæreo similiter in medio aspiratur: quia aspirationem ex sua compositione non reiicit.

Cohibeo cum aspiratione ante.i.scribitur: nam deriuatur a con & habeo: ubi abiicitur.n.& ipsũ.a.in.i.cõuertitur. Non tamen coerceo cũ aspiratione scribitur: quia arceo: a quo deriuat: illã minime detinet.

Dehinc ob eadem causam aspirationem in medio detinet.

Exhalo aspiratur in medio: quia ab ex & halo componitur:

Inhio quia ab hio aspirato componitur: aspirationem conseruat in medio.

Inhibeo simili modo aspirationem mediam seruat.

Inhabilis eodem modo scribi habet.

Incoho hac ratione aspiratur in medio: ut secunda.s.uocalis per aspirationem auctiore & differenti spiritu a prima eiusdem speciei littera sonare uideatur: & licet in aliis temporibus & personis secunda uocalis in aliam cõmutetur: tamen ne a principali discrepent: aspirationem conseruant.

Inchoo cum aspiratione post.c.scribendum asserunt: alii ab ipso.c.amouentes: inter duo.o.collocant: ac in coho scribunt.

Inhorreo aspiratur in medio: ut supra uidimus in aborreo.

Lachryma teste Gellio li.ii.noctium atticarum cum aspiratione post.c.scribitur: ex eadem ratione: quam diximus in dictione ahenum.

Mihi cum aspiratione in medio scribitur: nec ante aspirationem habet.c.consonantẽ: ut in antiquis marmorum inscriptionibus Romæ aspeximus: nec ut puto cum sono eius consonantis proferebatur: sed cũ ab inscius quibusdam cum.c.littera ante aspirationem scribi coeptum fuerit: eius litteræ sonum assumpsit: quem etiam ea dictio nunc quoque recte descripta conseruat: nam tunc quoque ut scribebatur: sic prolatam sine.c.fuisse existimo: quod simile de nihil & nihilum puto. At nonnunquam a nostris mi unica syllaba absque sequenti aspirata scribitur: & profertur. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Pallidulus mi Brutidius meus ad Martis fuit obuius aram: similiter Catullus: Lesbia mi dicit semper male. idem alio in loco: Minister uetuli puer phalerni inger mi calices amariores. Virgilius: Et mi genus ab ioue sũmo. Quod ex græcorum imitatione processisse puto: qui μοι scribunt & dicunt: ita ut diphthongus ipsa οι in.i.nostrum sit conuersa: quæ in.æ.conuerti debuit: & dici mœ: quod teste Festo antiqui nostri obseruauerunt dicentes ac scribentes mœ cũ.œ.diphthongo pro mi. Vnde in emendatissimo Gellio circa initium libri undecimi noctium atticarum scriptum reperi italœ cum.œ.diphthongo in fine pro itali.

Nihilum cum aspiratione media scribitur: a quo per apocopen extremæ syllabæ factũ est nihil: & p syncopam nil. Quibus hoc modo teste Seruio super: vi.æneidos in constructione utimur: ut si pars sequens orationis a uocali incohet dicimus nihil: ut Virgilius.

Heu nihil inuitis fas quenquam fidere diuis. Si autem consonante initium sumat ihil ponimus. ut iuuenalis: Nil tale expectas. & tamen nil producitur cum nihil corripiatur.

Pulchrum cum aspiratione post.c.scribi consueuit: q̃q̃ teste Seruio & Prisciano in dictionibus latinis regulariter post eam consonantem aspirationis nota nunquam scribitur.

Præhendo aspiratur in medio: ut secunda uocalis per aspirationem auctiore & differenti spiritu a prima eiusdem speciei littera sonare uideatur. Quod si quis quærat cur in Beem Creem Screem & cæteris huiusmodi nota aspirationis non ponitur: respondemus ne a principalibus discrepare uideãtur: nam Beo Creo: Screo aspiratione carentur. Quare & cæteræ personæ eiusdem etiam speciei uocales habeant minime aspirantur.

Perhoreo in medio aspiratur: ut supra uidimus in dictione ab horreo.

Sepulchrum cum aspiratione media aplærisq; scribitur: ut pulchrum: de quo supra uidimus.

Traho cum.t.simplici & aspiratione ante.o: scribitur: idque fieri dicunt ut in secunda & tertia persona a uerbo differat Traco: quod minime aspiratur: & ex trans & eo componitur: nam quemadmodũ transpono cum.ns.& trappono absque.n s: scribitur: & transduco ac traduco similiter: ita etiam trãseo & traeo ueteres protulerunt.

Vehemẽs cũ aspiratione media scribif: & ut aiũt dictum quasi uehat eminenter: alii ob id quoque aspirari dicũt ut augumento spiritus eadem uocales in eadem dictione proferantur: ut deprehendo diximus

De aspiratione terminali.

Restat ut de terminali aspirationis nota aliqua pertractemus: quæ sane in nullis dictionibus latinis reperitur: præterq̃ in paucis interiectionibus: ut Ah Vah Oh: quæ Prisciano teste per apocopen ultimæ uocalis proferuntur. Quod similiter nec in dictionibus græcis comperiri libet. At in barbaris quibusdam post tres mutas terminalis habetur: uidelicet post. c. p. & t. ut Sadoch Ioseph. Deleth. Et hæc de aspiratione dicta sufficiant.

Dictionum græcarum & latinarum: quæ scribuntur per h. litteram tam in principio medio q̃ in fine orthographia finit Incipit earum quæ ab. i. uocali scribuntur.

A cum. i. latino scribitur: fuit minor Atlantis filia: de qua Homerus libro. xiiii. odyssæae ait τὴν μὲν ἔγημ' ... : est etiam interiectio exultans.

Iachus cum. i. latino & ch. aspirato scribi͡t: nomen est Bacchi: quod deductum uolũt ab ia: hoc est eiusmodi uoce: & χέω hoc est fundẽs: quasi eiusmodi lætitiæ uoce clamef.

Alii uero componi uolunt ex ἰνοῦ quod est uinum per abiectionẽ partis diphthongi & cõmutationem aliarum litterarum in a. uocalem: & χέων quod est fundens.

I alysus cum. y. græco in penultima scribitur: fuit urbs cypri.

I ambus cum i. latino & sine aspiratione scribitur: pes est constans ex prima breui & ultima longa: sic quoque dictus ab inuentore: ut in glosula quadam Aristarchi super Homerum comperi:

I anira cum. i. latino utrobiq; scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethios filia.

I anysus penultima cum. y. græco scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarum primo urbs in arabia.

I antha cum. th. aspirato scribi͡t: fuit nympha Oceani & Tethyos filia: ut retulit Hesiodus in theogonia.

I apyx huius iapygos prima cum. i. latino in initio: sequens cũ. y. græco scribitur: fuit Dædali filius: a quo ea pars italiæ quæ calabrya dicitur ipygia dicta fuit: ut dixit Herodotus: & Solinus confirmauit. De quo Virgilius libro æneidos. xi. Victor gargani condebat iapygis agris: pro gargani iapygi: ut exposuit Seruius: nam eo teste garganus mons est in iapygia: qui per calabriam usq; in hadriaticum tendit pelagus.

I pix cum. i. latino utrobiq;: & simili modo declinatur: uentus est: quem quidam circium uocãt. Gellius uero taurum propemodum existimat: de quo meminit Lucanus libro. vi. cum ait.

Excipit aduersos zephyros & iapiga pindus

I apis cũ. i. latino utrobiq; & . s. consonante in fine scripto: huius iapidis declinatur: fuit nomen Aetholi: q̃ ad Veneciæ partes deueniens oppidum de suo nomine condidit: a quo & ea Veneciæ pars ubi fluuius est timauus simili modo cognominata fuit: ut Virgilius libro Georgicorum tertio.

Castella in tumuli & iapidis arua timaui.

I apetus cum. t. exili scribitur: & habet accentum in prima: fuit teste Hesiodo in theogonia Titani filius ex Asia coniuge: ex qua etiam Prometheum genuisse Epimetheumq; & Hesperum atq; Atlantem dixit.

I ason cum. i. latino in principio & unico. s. scribitur: fuit Aesonis filius fratris Peliæ regis thessaliæ: quem cum rex Pelias perditum propter insignem periculosamque regno suo uirtutem cuperet: denuntiata militia in colchos cum abire iubet: pellemque arietis memorabilem gẽtibus reportare mandat: sperans interitum uiri: aut ex periculis tam longe nauigationis: aut ex bello tam profundæ barbariæ: ut hæc & alia quadragesimo secundo libro sui epitomatis scripsit Iustinus. Diodorus uero siculus libro historiarũ quarto narrat: Iasonem cum argonautis quo tempore ad colchos delatus fuit. Medeam iuxta littus ubi templum erat Solis comperisse: quæ ob suam humanitatem a crudelibus parentibus sub libera custodia expulsam fuisse ait: cui causa aduentus patefacta ipsa imminens a patre periculum crudelitatemq; in hospitẽ explicans ut cauerent admonuit. Interim forma iasonis capta & communitato consilio Medea se adiutricem ad perficiendum certamen propositum pollicita est: ita ut iason iureiurando data fide uxorem illam quoad uita superstes esset sibi futuram spopõdit: cum qua argonautæ relictis in templo custodibus ad reliqua peragendo profecti sunt: prout ab ipso Diodoro late enarratur: & ab Ouidio libro septimo metamorphoseos: Et duodecima heroidum epistolarum: quin & ab aliis poetis græcis & latinis. qui argonautica scripserunt reliqua referuntur: & aliqua uidebimus in dictione Oeta. Sane in hac dictione iason ponitur illud. i. a poetis: quandoque uocalis græco more: & quandoque cõsonans ut Ouidius in duobus uersibus utrunque obseruauit: cum ait libro septimo metamorphoseos.

Vt sine amore hoet. quid enim commisit iason.

Quem nisi crudelem non tangit iasonis ætas.

Nam in primo uersu est. i. uocalis in secundo uero consonans.

I aspis cum. i. latino scribitur: iaspis est preciosus: de quo Plinius libro. xxxvii. naturalis historiæ ait: iaspis de græco in latinum uiridis gemma interpretatur. Et subdit: Eius uocabuli compositionem: quæ adea inemendate in omnibus codicibus scripta habetur: ut nec ego nec alii uiri græcorum doctissimi elicere potuerimus Quare subdit idem Plinius: Est autem uiridis sicut smaragdus: sed crassi coloris. Alii uero putant magis componi ex ἴον quod est uiola: & ὅλος totus: quasi totus sit uiolaceus: cuius primum idest nonnunq̃ uocalis: ut iuuenalis in quarta satyra: Præclara illic laudatur iaspis. Aliquando autem & consonans esse potest & uocalis: ut Virgilius libro æneidos. iiii. Stellatus iaspide fulua.

I beros cũ. i. latino in initio: & absq; aspiratione scribitur: ut clarissime mõstrauimus in dictione celtiberis:

fluuius est hispaniæ nauigabili cōmertio diues:ut dixerunt Plinius & Solinus:& oritur in cantabris sub radicibus montis pyrenæi:ut asserit Albertus alamanus:a quo uniuersa hispania iberia olim dicta fuit: ut Virgilius libro septimo æneidos

Tyrrhenoq; boues in flumine lauit iberas.i.hispanicas.

Tandem in balearicum mare sub feraria promontorio cadit.

Iberia absq; aspiratione:& cum.i.latino utrobique scribitur:dicta est hispania ab ibero fluuio:ut testatur Plinius libro quarto naturalis historiæ.Est etiam prouincia quædam alia iuxta pontum inter colchida & armenia:a rege quodam cognominata:de qua Horatius

Herbasq; quas colchis atq; iberia mittit Venenorum ferax.

& Virgilius libro.viii.Pictus acu calamydem & ferrugine clarus ibera.

Ibys cū.i.latino utrobique scribitur:auis est nili fluminis:quam semetipsam rostro per anum purgare dicunt uesciq; serpentum ouis:& ex eis gratissimam escam suis nidis reportare.Iuuenalis in ultima satyra Ille pauet saturam serpentibus ibin.

Quam quidam ciconiam esse uolunt.Est etiam ibis proprium nomē hominis:quod fingit Ouidius inimico suo:contra quem opusculum:quod in ibim inscribitur:composuit:uoluitque Archilocum nomine inimici imitari:quod dicit his uersibus.

Nunc quo bitiades inimicū deuouet ibim: Hoc ego deuoueo teque tuosque modo.

Ibyx ultima cum.y.græco scribitur:genus est siluestris capræ pernicitatis admirandæ:ut ostendit Plinius libro octauo naturalis historiæ.

Icarus cum.c.exili scribitur:fuit filius Dedali:qui cum patre e creta fugiens fractus alarum fiducia:ultra parentis iussa altius euolasset:& solis ardore cæra qua pennæ continebantur:liquefacta esset.ita ut ab alis defluerent:in mare decidit:quod est inter myconem & gyarum:quod de suo nomine ab inde icareum mare deductum est:dicente Ouidio libro tertio de tristibus:

Icarus imensas nomine fecit aquas. Vnde Iuuenalis:Et mare percussum puero fabrūq; sonantem. Sane Varro teste Solino icarū cretem dixit ibi naufragio interisse.a cuius exitu locis nomen impositum fuit.

Icarius cum.c.exili & .i.latino ante.u.uocalem semper ab Homero:& aliis poetis scribit̄.fuit Oebali laconum regis filius pater Penelopes ut dixit Homerus in odyssea κουρη ικαριο ... :& ut puto ex Dorodoche filia Orsilachi:quam teste Homero in.xv.odysseæ uxorem hūit.Fuitq; Liberi patris comes cui ob iustitiā & pietatē loco muneris uinū dedit:ut eius usum mortalibus demōstraret.Quod cū messoribus suis ad potandū dedisset:& illi ebrii efficerent̄:post somnū ad se reducti:putātes ab illo uenenū accæpisse eū interemerunt:quod altera filia Erigone cōperiens:dolore percita laqueo se suspendit:ut iginus latissime de astronomia poetica pertractauit.& Seruius circa finem libri secundi Georgicoꝝ tetigit Est etiam icarius simili scriptura:ut Pli lib.iiii.naturalis historiæ attestatur:mons in attica regione.

Icon cum.i.latino initio per abiectionem.e.& .c.exili scribitur:nam apud græcos prima ei diphthongum habet uidelicet εἰκών:& latine effigies dicitur:quin & simulacrum & imago per unicum.m.& statua:& inde incōmunia efficies omni proprietate expressa dicitur. Vnde Plinius libro.xxxiiii.naturalis historiæ ait effigies hominum non solebant exprimi:nisi aliqua industriæ causa perpetuitatem merentiū. Et primo sacrorum certaminum uictoria maximeque olympiæ:ubi omni qui uicisset:statuas dicari mos erat.Eorum uero qui ter ibi uicissent:ex mēbris ipsorum similitudie expressa:quas iconas uocāt.Ex parum supradixerat:Romæ simulachrum ex ære factum primum reperio ex peculio Spurii Cassii:quem regnum affectantē pater ipsius interemerat. Transit a diis ad hominū statuas atq; imagines:quas multis modis antiqui tingebant:bitumine:& quod magis mirum ē placuisse auro itegere:hoc nescio an fuerit romanum inuentum:certe etiam Romæ nō habet uetustatē.Et infra subdit:Athenienses nescio an primi omnium Harmodio & Aristogitoni tyrannicidis publice posuerunt statuas.Hoc autem est eodē anno quo & reges Romæ pulsi:excepta deinde res est a toto orbe terrarum humanissima ambitiōe etiam omnium municipiorum:& fori statuæ ornamentum esse coepere:prorogarique memoria hominū & honores legi & basibus inscribi:& in sepulchris tantum legerentur:mox & in domibus priuatis factū atque in atriis colentium:qui instituerunt sic colore patronos:togata effige antiquitus statuæ dicabantur.Placuere & unde tenentes hastam ab ephesiorum gymnasiis exemplaribus:quas Achilleas uocant. Græcis mos est nihil uelare:ac contra romani militia thoracas addere. Cæsar quidem dictator loricatam sibi dicare in foro suo passus est.Nam nuper factæ & nouiciæ sunt:quæ nuper prodiere penulis indutæ.Fuisse statuatricem artem familiarem italiæ:ut inquit Plinius:simulachra uetusta indicant. Hercules in foro boario ab Euandro sacratus:ut produnt:qui triumphalis uocatur:atque per triumphum uestitur in habitu triumphali.Præterea ianus geminus a Numa rege dicatus:qui pacis bellique argumento colitur:signa quoque tuscania per terras dispersa:quæ in hetruriæ factitata sunt.Et ut idem Plinius in eodem libro scripsit:Rhodi etiam nunc tria milia signorum esse Mutianus .iii.cos prodidit:nec pauciora Athenis:& olympiæ dephis superesse creduntur.Est etiam icon figura teste Cicerone ad Herennium:cum formæ ad formam cum quadam similitudine fit collocatio aut laudis:aut uituperationis cā ut ibat in prælium corpore tauri ualidissimi:impetu leonis accerrimi:similis iste quotidie per forum tanquam iubatus draco serpit dentibus aduncis.

Icus cum.c.exili sequente.ū.scribitur a Cicerone in rhetoricis breuis complexio appellatur.

Ictericus absq aliqua aspiratione &.i.latino scribitur: passio est ex diffusione fellis procedens colorem inducens similem animali: quod graeci icterim uocant: ex quo nomen apud illos assumpsit: nonnulli uero ex nostris arcuatum morbum dixerunt: a similitudine arcus cælestis. At Varro auriginosum ab auri colore: quo infirmos inficit appellauit. Iuuenalis tamen in satyra: Credo pudicitiã græco uocabulo usus est cum ait: Consulit ictericæ lento de funere matris.

Ichthyophagi: prima cum.i latino in initio: sequente.ch.aspirato: secunda cum.th.similiter aspirato: &.y græco scribitur: populi sunt Solino teste: qui mentanas indorum regiones inhabitant: quos subactos magnus Alexander iussit a piscibus abstinere: quibus antea alebantur. Nam composita dictio est ex ichthys quod est piscis: & phago cum.ph.aspirato: quod est comedo.

Ida cum.i.latino & absque aspiratione scribitur: mons est & silua troianorum in phrygia: quã Homerus libro octauo iliados ferarum parentem dixit: & locum continere quod gargaron uocãt. Vnde etiam scamander & simois flumina maiora fama q̃ natura defluunt: ut scripsit Pomponius libro primo: & etiam eodem nomine mons alius in creta: dicente Ouidio libro fastorum quinto: Et creta nobilis ida Virgilius similiter libro æneidos secundo inquit: Mons idæus ubi: unde quæ ab ida per eus formantur: per.æ. diphthongum scribuntur: ut idæus.

Idæus per.æ.diphthõgum scribitur: & non solum appellatiuum: sed proprium etiam nomen ponitur ab Homero libro vii.iliados. quem troianorum præconem esse dixit.

Idas huius idæ cum.i.latino scribitur: fuit teste Homero libro nono iliados omnium sui sæculi uirorum formosissimus: & maritus Marpissæ: ut in ea dictione uidebimus. idem eodem Home. teste arcu sagittisq sumptis Apollinem inuadere ausus est: ob Marpissam sibi adeo ereptam.

Idalius cum.i.latino & unico.l.scribitur: mons est in cypro Veneri sacer: de quo Virgilius libro æneidos primo Aut super idalum sacrata sede recondam.

Idathyrsus penultima cũ.th.aspirato &.y.græco scribit̃: q̃q̃ nõnulli græci indathyrsus cũ.n.in prima scribere consueuerunt: fuit teste Herodoto & Plutarcho scytharum rex.

Idios cum.i.latino utrobi scribitur: & dicitur a nostris proprius.

Idiota cum.i.latino utrobique: &.t.exili scribitur: dici potest a nostris illitteratus: uel litterarum ignarus: Quo uerbo doctissimi uiri: ut Hieronymus: Ambrosius: Hilaris Augustinus Cyprianus: & plures alii sæpe utuntur. Cicero etiam in Pisonem: Sed plane animi sui causa ludos nobis idiotis relinquet. Et in eadẽ ea contentus quæ illi idiotæ ut tu appellas preclare dixerũt: hinc idiomata: ut aromata: ut themata: ut pstromata: ut emblemata: ut theoremata. & alia mille similiter prorouenerunt.

Idolum cũ unico.l.scribit̃: nam licet apud græcos in initio sit ei diphthõgus: nos tamẽ abiicimus.e.& ipsũ i.longum retinemus: & dici potest a nostris simulacrum. Et inde idolatria quasi simulacrorũ cultura.

Idolatria cum unico.l.&.t.exili atq.i.latino scribitur: dictio est composita ex idolorum latria.i.cultura. nam λατρεύω uerbum a quo latria deducitur: apud nos colo interpretatur.

Idothea cum.th.aspirato scribit̃: fuit Præti regis arguiorum filia: ut ostendit Homerus in odyssea.

Idomeneus cum.e.absque diphthongo scribitur: fuit Deucalionis filius & Erectensium rex: qui strenue in expeditione troiana militauit: immo ut narrat Helena Priamo Regi apud Homerum libro tertio iliados cretenses illum ut deum in honore habebant. idem cum post euersam troiam ad cretam reuerteretur: ut rettulit Seruius sup tertium æneidos orta tempestate uouit rem: cui primo in patria obuiaret se sacrificaturum: itaq sospes reuersus cum primum filio obuiasset: illum ut aliqui asserunt imolauit: uel ut alii ferunt: cum imolare uellet: a ciuibus ob eam sæuiciam pulsus calabryam aduenient salentinum calabryæ promontorium occupauit: super quo petiliam paruam cõdidit ciuitatem: dicente Virgilio.

Fama uolat pulsum regnis cessisse paternis.
Idomenea ducem desertaq littora cretæ.

Et subdit in oratione Heleni ad Aeneam. Et salẽtinos obsedit milite cãpos Lyctius idomeneus: dictus itaq Lyctius a lycto ciuitate cretæ. Vnde teste Seruio pulsus fuit: de quo in dictione lyctus uidebimus: sub eodem militasse se scribit apud troiam Dictis cretensis.

Idumæa cum unico.m.&.æ.diphthongo a græcis scribitur: regio est in Syria teste Plinio libro quinto naturalis historiæ: a meridie quidem contermina arabiæ: a septentriõe uero phœnicæ: a qua libanus eam diuidit. habetq ciuitatem idumen phœnicæ conterminam: & abundantem palmis: ut ostendit. Lucanus libro tertio dicens: Et arbusto palmarũ diues idume. Vnde idumæus idumæa idumæum: etiã pro epitheto palmarum ponitur a Virgilio tertio georgicorum cum ait.

Primus idumæas referam tibi mantua palmas.

Quin & regionem ipsam ab eo quoq græco nomine phœniciam cognominatam puto: uel ecõtrario.

Idume cum unico.m. scribitur: ciuitas est contermina phœnicæ: ut in præcedenti dictione uidimus.

Ies cum.e.absque diphthongo scribitur: ciuitas est achaiæ super promõtorio eiusdem nominis: iuxta qđ alpheus amnis præterfluens sex milibus passuum nauigatur. Et declinatur in genitiuo huius ieris. ex qua etiam patriam ietes deducitur: ut Homerum Aristoteles ietem esse putauit.

Iesus absque aliqua aspiratione: & cum.i.latino in pricipio scribitur. sic enim græce scribitur: ἰησοῦς quã sane scripturam nos imitari oportet.

Ielysos penultima cum.y.græco scribitur: ponit̃ ab Homero libro iliados secũdo: ciuitas Rhodi. Altera

eiusdem nominis narratur ab Herodoto in Dorica regione graeciae.

I yrcae prima cum.i.latino:secunda cũ.y.graeco:& ultima cũ.c.exili atque.ae.diphthongo scribitur: populi sunt scythiae ultra thissagetas:quibus teste Herodoto libro historiarũ quarto contermini sunt & ꝓpinq

I larus cum.i.latino:& absque aspiratione:atq; unico.l.a graecis scribitur: quae scriptura & a doctis nostris obseruatur:& dici potest a nobis ilarus ilara ilarum:& hic,& haec ilaris & hoc ilare laetus.

I llyris cum duplicato.l.sequente.y.graeco & ultima cum.i.latino a graecis iam scribitur. Nostri uero et in triumphalibus.M.Plautii apud Tybur comperi:cum unico.l.scribebant:uidelicet ob res in ilyrico bene gestas.Et est prouincia:cuius fines latissimi sunt.Nam hinc est italia superiorq; germania:inde macedonia thracia & epirus:hinc sinus adriaticus inde fluuiorum maximus nostri orbis danubius:& ab eo quod est illyris:illyricus deriuatur:ut Virgilius:illyricos penetrare sinus.

I lus cum.i.latino absque aspiratione & unico.l.scribitur. fuit Troi regis dardaniae filius:qui eam prouinciam a se Troiam dixerat:& fuit frater Assaraci:hic patruo in regno succedens:ciuitatem ampliasse scribitur:quam a se ilion dixit:

I lion similiter cum.i.latino absque aspiratione scribitur:regia fuit Priami:quae & Troia a nomine regionis cognominata fuit:ab Homero & omnibus poetis cantatissima. Haec teste Plinio lib. qnto naturalis historiae:mille quingentis passibus a portu remota erat:& subdit. Omnis rerum claritas extra sinum é.

I lias cum unico.l.&.i.latino utrobique scribit:opus est illud clarissimum Homeri: in quo bellum de ilio scripsit Vnde Ouidius libro tertio de arte amandi: Quis nosset Homerũ:ilias aeternũ si latuisset opus.

I lioneus similiter scribitur:& ilione maxima natarum Priami & iliades crinibus sparsis atq; iliacas ex ordine pugnas.ilia similiter Romuli mater & Remi.

I lba cum.i.latino scribitur:insula est teste Virgilio libro aeneidos decimo: in exaustis calybum generosa metallis. Estq; in mari tusco a continenti distans decem millibus passuum:de qua dixit Plinius cum in aliis regionibus effossis metallis terrae sunt uacuae apud ilbam hoc esse mirum:quod sublata renascatur & rursum de isdem locis effodiantur.

I lys ultima cum.y.graeco scribitur dicitur a nostris limus. Vnde limax deducitur.

I mber cum.i.latino & sine aspiratione scribitur:deductumque est a graeco per commutationem unius litterae.o.in.i.nostrum:nam apud illos dicitur ομβρος sine aliqua aspiratione:& ut ait Lucretius.Omnia ex igni terra atque anima nascuntur & imbre:a quo imbrices dici uolunt quasi sint imbrem recipientes.

I narime cum.i.latino utrobique & unico.m.scribitur: dicitur a nostris poetis insula quaesita est in tusco mari sinuque cãpano:in quo mons erat instar aetnae incendia eructans:de quo in dictione prochyta uidebimus.Quamobrem dixerunt Typhoenum gigantẽ iouis imperio sub illo comprimi. Virgilius libro aeneidos nono Tũ sonitu prochyta alta tremit:durũque cubile inarime iouis imperiis imposta typhoeo Et Lucanus similiter libro qnto.Homerus uero in secundo iliados ait ἐν ἀρίμοις quasi diceret ut a graecis componitur ἐναρίμοις:hoc est inarmis montibus ορεσι.

I nachus cum.ch.aspirato scribitur:fuit pater iouis & primus q apud argiuos regnauit:cui Phoreneus successit.Hic a se fluuium acquae inachum nominauit:qui argolicũ persecat tractum.& ab inacho inachius chia.chium deriuatur:dicente Virgilio libro georgicorum tertio:inachiae iuno pestem meditata iuuencae.Et libro undecimo aeneidos: Vltro inachias uenisse ad urbes Dardanus.

nachis cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:patronymicum est foemininum deductum ab inacho:nam sic quoque io filia inachi cognominatur:& facit in genitiuo inachidos Martia.in.xi.Nec petit inachidos limina ne futuat.

I dathyrsus cum.th.aspirato &.y.graeco scribitur:fuit rex scytharum:filius Sauli scytharum regis.

I ndia cum.i.latino utrobique scribitur:regio est orientalis asiae terminis: quae ut:oẽs attestantur ab indo flumine nomen assumpsit:itaque ab oriente incipiens usque ad asiam ex occidentali parte protenditur ex merediana uero usque ad indicum mare:ex septentrione uero usque ad caucasum: at indus ille fluuius teste Herodoto lib.historiarum quarto solus post nilum crocodilos producit.

I ntyba cum.t.exili &.y.graeco in penultima scribitur:herba est capillosa & amara:cuius tenues capilli segetes ambiunt & necant:dicente Virgilio libro Georgicorum primo:

Strymoniaeq; grues & amaris intyba fibris.

Et ut quidam uolunt eadem dicitur cicorea:quod nobis minime uidetur.

I no cum.i.latino absque aspiratione scribitur:fuit Cadmi filia ex Harmione coniuge: uxorque Athamantis regis thebarum:& Liberi patris nutrix : nouercaque Phryxi & Helles eadem cum Melicerta filio in mare praecipitem se dedit:ut narrauit Ouidius libro metamorpho.iii.eadem teste Cicerone de natura deorum a graecis dicitur λευκοθεα hoc est alba dea:a nobis uero Matuta:quae auroram significat.unde matutinus Priscia.teste deriuatur.

I nclytus prima cum.i.latino:penultima cum.y.graeco:& absque aliqua aspiratione scribitur: deducitur q; a κλυτος quod almum & clarum indicat:quasi nobilis sit & eximius.

I ntaphernes cum.t.exili scribitur:fuit nobilis persa:unus ex his:qui cum Dario in magum coniurauerit ut in dictione Darius uidimus.

I o cum.i.latino scribitur:fuit inachi argiuorum regis filia a ioue ardenter amata.de qua Ouidius metamorphoseos primo omnia pertractauit.Haec cum ad aegyptios pergeret dicta fuit isis & Osiri iouis fi

lio:qui post mortem dictus fuit Apis nupsit:ut in dictione Osiris uidimus. Et declinatur in genitiuo hu
ius ionis & huic ioni:& hanc ioné. Plautus in uidularia. Quod si argus seruet qui oculeus totus fuit:qué
quondam ioni iuno custodem addidit.

Ion similiter scribitur:fuit poeta græcus:de quo sæpe meminit Plutharcus:& latine interpretatur uiola.

Iocasta absq aliqua aspiratione scribitur:fuit Creontis thebani ex alto sanguine filia:ut sæpius Statius in
thebaide:& Seneca in tragœdiis ostenderunt:nupsitq primum Laio thebanorum regi. Post cuius necé
nupsit Oedipo incognito filio:quem postq̃ regnum abiecisse uidit:& filios Etheoclem & Polynicé mu
tuis uulneribus se confixisse:gladio se peremit:uel ut alii dicunt laqueo se suspédit. Eadem habuit fratré
Creontem nomine:ut ostendit Seneca in initio secundi actus Oedipi.

Iocastus eodem modo scribitur:fuit teste Homero li. xi. odysseæ filius Aeoli ex Lepatra coniuge.

Ionia cum i. latino utrobiq scribitur:græcorum est regio:atq colonia in extremitate minoris asiæ uer-
sus nos:media ut scribit Pomponius inter cariam & æoliam:quam a caria ut ait Solinus Mæander fluui
us diuidit:accæpitq nomen teste Vitruuio libro quarto de architectura a duce Ionio: ná ut ait postea q̃
athenienses ex responsis Apollinis delphici communi totius hellados consilio tresdecim colonias uno
tempore in asiam deduxerunt:ducesq in singulis coloniis constituerunt:& summam imperii potestaté
iuno dederunt:quem ét Apollo delphicus suum filium in responsis est professus:isque eas colonias in a
siam deduxit:& cariæ fines occupauit:ibiq ciuitates amplissimas constituit ephesum:militũ:myantha:
quæ ut ait olim ab aqua uorata fuit:prœnem sanniteõ:colophõa:chiũ:erythras:phacæa:clazõene: gle-
bede melite:& ultimo uenit smyrnam. nam & subdit idem auctor:eam terræ regiõem a duce suo ionio
appellarunt ioniam:ibiq deorum ĩmortalium templa constituentes cœperunt phana ædificare. Et pri
mo Apollini Pan ionio ædem uti uiderant in achaia constituerunt:& eam doricam appellarunt:quod i
doricon ciuitatibus primum factam eo genere uiderunt:nonnulli uero alii ab ione inachi filia hoc ma-
re ionicum cognominatum uolũt:quæ uersa in bouem:& a iunone œstro exagitata in id mare se iecit.
ponitur etiam alia ioniæ regio a Solino in extremis Italiæ:quam sic quoq dicta dixit ab ione Naulochi
filia:quam procaciter insidentem uiis Hercules interemit:a qua quidem reguncula ionicum mare dic-
tum quidam uolunt. Alii uero a superiori ionia eo q̃ interiacentes insulas ĩtra se duodecim ciuitates ha
bentes contineat:& hoc ionium magnum dici uolunt:ut Virgilius libro æneidos tertio:Insulæ ionio in
magno. Quod uero Italiæ & Siciliæ propinquum est ionium minus cognominari contendunt. Seruius
autem super id Virgilii ionio in magno inquit. ionium sinum est immẽsum ab ionia usq ad Siciliam &
eius partes esse adriaticum arcadicumque & epiroticum.

Iole cum unico. l. scribitur:fuit filia Euriti regis œchaliæ:ut in dictione œchalia ostendimus. & in dictiõe
hyllus uidimus:qualiter post mortem Herculis ex eius iussu Hyllus uxorem illam duxit.

Iopas cũ. i. latino & unico. p. scribit̃:fuit aphrorũ rex unus de procis Didonis:ut punica testatur historia:

Ioppe cum. i. latino & duplici. p. scribitur:urbs est maritima palæstinæ : quæ ut quidam uolunt regia fuit
Cephei patris Andromadæ:hæc referente Solino in colectaneis:& Plinio libro quinto naturalis histo
riæ:fuit antiquissima omnium urbium in toto orbe:utpote ante inundationem terrarũ condita. Quin
& ostendit saxum:quod uinculorum Andromadæ uestigia adhuc retinent : quam expositam bæluæ ut
ait Solinus non tritus rumor circumtulit. Nonnulli uero alii non ioppem palæstinæ:sed aliam indiæ ur
bem fuisse dicunt:ubi Andromada marinæ bæluæ fuit exposita:cum dicat Ouidius libro primo de ar-
te amandi. Perseus andromaden nigris portauit ab indis. Et Sappho ad Phaonem.

Candida si non sum placuit cepheia perseo. Andromade patriæ fusca colore suæ.

Ego uero etsi ex ethiopiæ indicæ partibus illam fuisse confitear ad ioppem tamẽ palæstinæ deductam
existimo:cum bæluæ exponenda fuit.

Iota cum. t. exili scribitur:nomen est litteræ græcæ:quæ formam habet nostri. i. latini:de qua Martialis i
fine libri secundi inquit. Vnum de titulo tollere iota potes. de quo in dictione beta.

Iphe fuit teste Homero in decimo odysseæ filia Aeoli ex Lepatra coniuge.

Iphinassa cũ. i. latino utrobiq & duplicato. s. scribitur: fuit una ex filiabus Prœti argiuorũ regis quæ post
liberationem suam & sororum nupsit Melampo liberatori:ut uidebimus ĩ dictione Prœtus. fuit & alia
eiusdem nominis Agamemnonis ex Clytemnestra filia:ut libro iliados nono monstrauit Homerus.

Iphis cum. i. latĩo utrobiq scribitur:fuit teste Homero libro iliados nono Patrocli amica : quam Achiles
euersa urbe in schyro quæ troianis auxilia miserat:inde raptam amico donauit.

Iphicrates cum. i. latino & c. & t. exilibus scribitur:fuit teste Aemilio Probo:& Plutarcho: uir athenien-
sis non tam magnitudine rerum gestarum q̃ disciplina militari nobilitatus:talis enim dux fuit non solũ
ætatis suæ cum primis compararetur:sed ne de maioribus quidam natu quisquam anteponeretur: mul
tum in bello est uersatus:exercitibus præfuit:nunquã sua culpa male rem gessit:semper cõsilio uicit:tã-
tumq eo ualuit:ut multa in re militari partim noua attulerit:partim meliora fecerit.

Iphidamas cum. i. latino scribitur:fuit teste Homero libro. xi. iliados: Antenoris filius corpore lato atq
procero:qui ab Agaménone interemptus fuit bello troiano.

Iphigenia cũ. i. latino tribus in locis:& ph. aspirato scribit̃:fuit Agaménonis filia ex Clytæmnestra. Hác
ut poetæ ferunt dum agamemnon in aulide famosissimo portu Boetiæ ceruam Dianæ ignarus occidis
set:& ob id Diana a græcis uentos abstulisset:responso habito:ut Agamemnonio sanguine dea placare

tur.impetratam Vlyxis aſtua matre Clytæmneſtra ſub colore facti matrimõíí cum Achille immolare parabant:ſed miſeratione numinis:oblata a Diana pro ea cerua:iphigeniam in tauricam regioné uctis deportauit:ubi operante dea a Rege Thoante eius ſacris præpoſita fuit : quæ ipſi Dianæ ex humano ſaguine fieri conſueuerant:unde ait Chorus apud Senecam in octaua.

Leues auræ zephyrique leues.
Tectam quondam nube ætherea:
Qui uexiſtis raptam ſeuæ:
Virginis aræ iphigeniam.

Poſt hæc ut dixit Oui.libro quarto de triſtibus epiſtola quarta:Oreſtes iphigeniæ frater mactata Clytæmneſtra matre:& Aegiſtho patruele adultero ob ultionem patris factus exul:& regno paſſus. ac rapta ſibi.a.Pyrrho Hermione coniuge inſanus efficitur:ob quod liberandus a Pylade ſocio in tauricã regioné ad aram Dianæ deducitur:ſed cũ gentes illæ alienigenas pro hoſtiis Dianæ immolãdis capere cõſueuerint Oreſté tunc ipſum forte aduenienté cæperunt.Qui a ſorore iphigenia cognitus:occiſo Thoante Rege ipſa Dianæ ſimulacrum abſconditum in faſce lignorum ſuſtulit:atq; cum fratre Oreſte aufugit:qui tandem ad Italiam ueniétes in aricia ſimulachrum ſocauere:unde & teſte Herodoto libro hiſtoriarum.iiii.iphigenia ipſa deinde apud tauricos pro dea habita & honorata fuit.

I phthime cum.ph.&.th.aſpiratis atq;.i.latino ſcribiť fuit teſte Homero in odyſſea una ex filiis Icari.

I pidamus cum.i. latino utrobiq; ſcribitur:fuit teſte Orpheo unus ex argonautis.

I phiclus cum.i.latino &.c.exili ſcribitur:fuit filius Amphitrionis:& frater Herculis habuitq; filium nomine Iolaum:ut oſtendit Heſiodus in aſpida.

I phitus cum.i.latino &.t.exili ſcribitur:fuit teſſe Homero libro octauo iliados:uir troianus:quem Virgilius libro æneidos.ii. maximum armis dixit:huius filius Archeptolemus fuit auriga Hectoris:poſt mortem Eniphei prioris aurigæ.

I ris cum.i.latino utrobique ſcribitur:dicitur a poetis iunonis nuntia: immo & iouis:ut ſæpiſſime oſtẽdit Homerus:hanc libro.xi.iliados dixit idem Homerus habere alas ex auro & pedes ex aura:& ut Seruius ſuper quintum æneidos:ex magna parte ſeruatur:ut Mercurius ad concordiam: iris ad diſcordiam mittatur. Vnde græce dicitur ερισ:quæ lis eſt:& diſcordia dici uoluit:accipiturq; pro arcu:quem uariis coloribus in cælo conſpicimus:ob quod diciť thaumantis.i.admirationis filia:quæ ex illius uariis coloribus naſcitur:nam θαυμα græce latine admiratio interpťatur.Eſt etiam iris teſte Plinio libro.xxi.naturalis hiſtoriæ:herba ſuauiſſimi odoris cuius radicem in unguentis & medicinis commendari dixit laudatiſſima ĩ illyrico locis ſilueſtribus:habetq; caulem cubitalem & rectum:floremq; diuerſi coloris:ſpecie ſicut arcus cæleſtis:unde nomen aſſumpſit.

I ronia cũ.i.latino utrobiq; ſcribitur:eius tamé prima apud græcos eſt ei diphthongus:ſed qdam abiiciũt e.& retinent.i.productã:alii contra abiiciũt.i.& retinent.e.ſimiliter productã:ac ſcribunt eroniã.nã deriuať ab ειρω:qď eſt dico:& inde ειρωνευομαι in uoce paſſiui:qď eſt cauillor:unde ironiã illuſionem interpretati fuerunt:nã figura eſt:cum aliquid per contrarium & illuſionem effertur:ut Horatius:

Optat ephippia bos piger optat arare caballus.

Vnde teſte Seruio: Tũc quoq; fit:cũ aliud uerba:& aliud cõtinet ſenſus:ut Virgi.libro.iiii.æneidos.

Egregiam uero laudem:& ſpolia ampla refertis. Tuque puerq; tuus magnum & memorabile nomẽ.

I ſchyros prima cum.i.latino:ſequens cum.ch.aſpirato &.y.græco ſcribitur : & latine fortis interpretať: nam deſcendit ab ισχυω:quod eſt prætualeo:habetq; accentum in prima.

I ſagoge cum.i.latino & unico.ſ.ſcribitur:qq̃ in initio apud græcos ſit ei diphthongus:ſed a noſtris abiecto.e.retinetur.i.lõga:& dici poteſt introductio:Nam componitur ex εισ:quod eſt in:& αγω duco. Vnde αγωγη ductio.

I ſæus cum.i.latino &.æ.diphthongo ſcribitur a græcis.Hic teſte Libano ſophiſta græco fuit Romæ tpe Domiciani declamator admirandus:de hoc meminit Quint.lib.xii.de inſtitutione oratoria: quũ de genere dicendi pertractãs ait:Tranſco plurimos Lycurgum Ariſtogitona:& his priores iſæum Antiphõtem:quos ut homines inter ſe genere ſimiles:differentes dixeris ſpecie.Iuuenalis ẽt in tertia ſatyra cum ait de græculis:Ingenium uelox audacia perdita ſermo Prõptus & iſæo torrentior.ede quid illũ Eſſe putes:hunc etiam Plinius nepos:qui eiſdem temporibus fuit:plurimum laudat in quadam epiſtola inquiens:magna iſæum fama præceſſerat:maior inuẽtus eſt:ſumma eſt facultas:copia:ubertas : dicit ſemper ex tempore:ſed tãquam ſcripſerit diu ſermo græcus immo atticus:præfatiões terſæ graciles dulces:grauies interdum & erectæ:poſcit controuerſias plures:electionem auditoribus permittit:ſæpe etiam partis ſurgit: iam igitur incipit ſtatim omnia ac pene pariter ad manum ſenſus reconditi occurſant uerba: ſed qualia quæſita & exculta multa lectio:in ſubitis multa ſcriptio elucet:procemiatur apte:narrat aperte:pugnat acriter:colligit fortiter:ornat excelſe:poſtremo docet:delectat:afficit:quod maxime dubites crebra enthymemata ſyllogiſmi circũſcripti & effecti:quod ſtilo quoq; aſſequi magnum eſt: incredibilis memoria:repetit altius:quæ dixit ex tempore : ne uerbo quidem labitur ad tãtam φρασ in ſtudio & exercitatione peruenit:nam diebus & noctibus nihil aliud agit:nihil audit:nihil loquitur:annum ſexageſimum exceſſit:& adhuc ſcolaſticus tantum eſt.quo genere hominum nihil aut ſincerius: aut ſimplicius aut melius.nos uero qui in foro uerisq; litibus terimur multum maliciæ:quis uolumus addiſcimus:ſcho

ia & auditoriũ ficta causa: res inermis: nec ĩnoxia: est nec minus foelix senibus p̃sertim. nam quid insenectute foelicius: q̃ quod dulcissimũ est in iuuẽta. Quare ego isæum nõ disertissimum tantum: uerũetiam beatissimũ iudico. hæc de illo Plinius p̃fatus scripsit. At uero cõtra uel ex inuidia: uel ex alia quauis causa Quintilianus libro. x. de institutione oratoria dixisse uidetur: cum ait declamatores quosdam peruersa ducit ambitio: ut exposita controuersia protinus dicere uelint: quin etiam quod est in primis friuolũ ac scænicum uerbum petant: quo incipiant: sed tam contumeliosos in se ridet inuicem eloquentia: & q stultis eruditi uelint stulti eruditis uidentur.

Isandrus cum. i. latino scribitur: fuit filius Bellerophontis.

Isper. i. latinum scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo urbs a babylone distans itinere dierum. viii. apud quam fluuius est nõ magnus: is similiter cognominatus: qui bitumen ut ait structuræ totius babylonis subministrauit.

Isis p. i. latinum utrobiq; scribit: fuit filia inachi argiuo2 regis: dicta primo io: ut in ea dictione uidimus: de qua latius uidebimus in dictione Osiris: & declinat genitiuo Isidis & isis: sicut Paridis & Paris. Iuue. ĩ satyra Credo pudiciciá: Vt spargat in ædem isidis antiquo quæ proxima surgit ouili. idem & in ea quæ incipit Scire uelim: Nuper enim repeto phanum isidis: sed q; etiam faciat huius isis ostendunt poetæ cũ ponunt in accusatiuo isim. Lucanus circa finem libri. viii. Nos in templa tuam romana recæpimus isim nisi dicamus eiusmodi genitiuum non semper accusatiui regulam sequi: ut thybridis thybrim.

Isidorus absq; aspiratione: & per. i. latinum ubiq; scribitur: habetq; accẽtum in penultima: ut uidebimus in dictione prosodia: nomen est uiri proprium: quod multi peruerse scribunt: inter quos Apuleius grãmaticus alias prestantissimus aspirari uoluit: quod inter græcos nunq̃ emendate comperit.

Ision cũ. i. latino scribitur: fuit filius Phlegyæ: & pater centauro2: de quo uidimus in dictione centaurus.

Ismenus cum. i. latino scribitur: fluuius est boetiæ: sic quoque cognominatus teste Diodoro libro historiarum. v. ab ismeno filio Pelasgi.

Ister absq; aliq̃ aspiratione: & p. i. latinum ĩ initio scribit: est maximus fluuio2 europæ: alio noĩe uocatus danubius: ut Oui. lib. i. de ponto: Ripæ uicina binominis istri. Orit teste Plinio lib. iiii. natu. hist. ĩ germania iugis mõtis noriæ: ex aduerso oppidi gallo2 Scauri: q uersus septentrionẽ per innumeras lapsus gẽtes immenso aqua2 auctu: a sinistris germanos linquens & a dextris teutonicos: cũ primum in illyricũ uenit: mutato nomine ister dicit: & longissimo peracto cursu septemq; diuisus hostiis secundũ Solinum uel sex secundũ Plinium in mare ponticũ defluit: ut late p̃fati auctores executi sunt. & Aristoteles lib. ii. meteoro2 ait: singula ora tanta esse: ut in sexaginta milia passuum longitudinis mare uincant.

Istria absq; aliqua aspiratione: & per. i. latinum utrobiq; scribitur: ponitur locus ab Herodoto libro historiarum. ii. iuxta pontum: ad hostia istri: quem incollere dixit milesiorum colonos: & ab istria absq; aspiratione deducitur teste Pompeio histrio: quæ apud nos aspiratur: ut in ea dictione uidimus.

Isthmos cum. th. aspirato scribitur: dicitur hoc nomine ea terræ strictura: quæ inter duo maria conclusa inter porrigit ad cheronesum: dicente Ouidio in quarta epistolarum heroidum: Aequora bina suis oppugnant fluctibus isthmon. Et tenuis tellus audit utrunq; mare: idem in octaua: Qua duo porrectus longe freta detinet isthmos Vecta peregrinis Hippodomia rotis. Et Lucanus libro. i. Gracilis mare separat isthmos: suntq; duo celebres achaicus: super quo fuit urbs Corithu: & thracius super quo teste Plinio lib. iiii. naturalis historiæ: Cardia similiter ciuitas fuit.

Ismarus absq; aspiratiõe & unico. r. scribitur: mõs est thraciæ teste Seruio super decimum æneidos: & in bucolico: & ut refert Vibius in quadã sui parte asperrimus est & incultus: in residuo uero fertilis uineis & oliuis: Quin etiam clarissimus est Orphei incolatu: & inde ismarius: ut Ouidius ĩ prima epistolarum. Dictus es ismarus isse per agmen equis.

Super hoc monte fuit ismara ciuitas ciconum: qui gentes sunt thraciæ: de qua meminit Virgi. li. x. cũ ait Et tris quos idas pater: & patria ismara mittit. Hanc teste Homero libro. ix. odysseæ Vlyxes a Troia discedens destruxit: quam iam maroniam uocari in glosula quadam Homeri comperi.

Isocrates absq; aliqua aspiratione & per. i. latinum scribitur: fuit græcus orator clarissimus Horgiæ auditor multorum philosophorum præceptor eximius: ut Macrobius attestatur. hic teste Quintiliano ĩ diuerso dicendi genere nitidus fuit & comptus: & palæstræ magis q̃ pugnæ accommodatus: omnes dicẽdi ueneres sectatus in inuentione facilis honesti studiosus: in compositione adeo diligẽs: ut cura eius repræhendatur huius orationes adhuc extant: quas maxima semper cum uoluptate lego.

Isus cum unico. s. scribitur: fuit filius nothus Priami: de quo in dictione antiphus uidimus.

Italia græcũ uocabulũ est: & cũ unico. l. & . i. latino utrobiq; atq;. t. exili scribit: regio ẽ europæ & oĩum totius orbis celeberrima: prius qdẽ dicta hesperia ab Hespero Atlantis fratre: a quo & hesperus occidẽtalis stella cognominata fuit. Hic teste igino pulsus a fratre ab ea regione: q̃ nunc hispania dicitur: & ea loca ubi nũc est Italia occupatus hesperiã a se ut pristinã aliam p̃uinciam noĩauit. At uero Macrobius li. saturnaliũ primo: qum de diei partibus loqtur inqt: ab hespero stella quã græci hesperã dicunt dicta est Italia hesperia: q; occasui subiecta sit. Quod Virgilius libro primo æneidos confirmasse uidetur cum ait.

Est locus hesperiam graii cognomine dicunt.
Terra antiqua: potens armis atq; ubere glebæ.
Oenotrii coluere uiri: nunc fama minores.

Italiam dixisse ducis de nomine gentem. Nã potest cognomen hesperiæ dicta fuit œnotria: siue ab optimo uino quod ĩ illa nascitur: ut dixit Seruius super primum æneidos οινος græce latine uinum dicitur: siue ut Varro docet & Pli. li. iii. naturalis historiæ cõfirmauit: ab Oenotrio sabinorum rege in ea regnante. Post hæc uero & Italiæ nomen assumpsit ab italo siculorum rege: qui ut ait Seruius uenit ad eam Partem: in qua regnauit Turnus: eãq; suo nomĩe uocauit Italiam: unde illud ẽ: Fines super usq; sicanos: hoc est usq; ad ea loca: quæ sicani. i. siculi sic quoq; a fratre itali cognominati tenuere. At uero Aristoteles libro politicorum. vii. hæc de Italia inquit: Tradunt periti homines illorum locorum fuisse italum quendam œnotriæ regem a quo mutato nomine: pro œnotris itali sunt uocati: oramq; illam maritimam europæ quæ est inter scylacæum & lameticum sinum: distãt uero hæc loca inter se meridiei iter. Italiæ nomen primum cæpisse. Hunc ergo italum tradunt agriculturam œnotrios docuisse: cum prius essent pastores uagi: ac palantes: illisq; leges posuisse: & commessationes instituisse primũ: hæc ille: sed Varro ab omnibus discordare uidetur: nam lib. ii. de agricultura sic ait. Græcia antiqua: pro ut scribit Timæus ĩ historiis: quas de rebus publicis scripsit: tauros uocabat italos a quorum multitudine pulchritudine ac foetu Italiam dixit. Est & italiæ pars latium sic dictum ut quidam asserunt q̃ in italia iter præcipitia alpium a pœnini lateat. Varro a latino dictum putauit. Virgilius a latendo: unde ait libro. viii. æneidos cũ Euandrum Aeneæ loquentem induceret.

Primus ab æthereo uenit saturnus olympo　Hic genus indocile ac dispersum montibus altis.
Arma iouis fugiens: & regnis exul ademptis.　Composuit. legesq; dedit. latiumq; uocari.
Maluit. his quoniam latuit saturnus in oris. Idẽ Oui. lib. fastorũ primo confirmauit dicens: Dictaquoq; ẽ latium terra latẽte deo: & fuit teste Solino latiũ antiquum antea a tyberis hostiis ad usq; lyrim amnem: qui cãpaniæ fluuius est Minturnas maritimã urbem cursu mediã diuidẽs. Seruius uero sup primũ æneidos ait usq; ad fundos urbẽ campaniæ contineri: & aliud insuper esse latium dixit: quod a fundis usq; ad uulturnum protenditur: Quare cũ antiquum latiũ hesperiã postea cognominatã ipse dixerit uoluit hoc a Virgilio annotari cũ dixit lib. æneidos. vii. Mos erat hespereo in latio. Rursũ & hæc oĩs ora nonnunq̃ post hæc ausonia dicta fuit: nã ut subdit Aristote. ad ea quæ supra dixit: incolebant inquit eã Italiæ partẽ quæ ad tyrrhenã uersa est opici q nunc Ausonii noĩantur: hæc ille: & ut quidã ferunt ab Ausonio Vlyxis filio: sic quoq; cognominata fuit. Quodq; nomen durasse usq; ad romanos consules ostendit Liui. li. ix. ab urbe dicens: Minturnas & uestinas urbes ausoniũ gentẽ esse. Quare dixit Vir. lib. viii. æneidos. Tũ manus ausoniæ & gentes uenere sicanæ. Sæpius & nomen posuit saturnia tellus: nã post hæc quoq; ipsa eadẽ ora magna græcia nuncupata fuit. Et ut dixit Pli. lib. iii. natu. hist. fluuius silaris campaniã a lucania diuidit. Erat igitur in cãpania neapolis salernum & capua: a cuius planicie q̃a alia Italiæ pars est plurimũ montuosa dictã campaniam multi uoluerunt: post cãpaniam est lucania: post lucaniã uero brutium siue calabria: quæ usq; in rhegium terminatur. Oĩs igitur iam italia inter adriaticũ & tuscum mare siue superum & inferũ in formã cruris ut nobis magis placet extendit: & a iugis alpium porrecta dorsoq; apœnini montis se paulatim attollens usq; ad rheginum uerticẽ & littera brutiorũ protenditur: nam in ultimo sui in duo cornua scinditur. Quorũ alterum & qđ breuibus est ionium respectat æquor: alterũ siculum ĩ extremitate rhegiũ oppidum continens eius longitudo ab augusta prætoria quæ ut dixit Pli. lib. iii. ĩ alpineo fine sita est: & p Romam Capuamq; porrigit usq; ad oppidũ Rhegium: teste Solino decies centena & uiginti milia passuũ colligitur: latitudo uero ubi plurimũ quadringenta decem. Vbi minimũ centũ triginta sex milia. umbilicũ ut Varro tradidit in agro reatino habet: hæc dudum teste Plinio præfato in libro tertio ex latere maris superi rubiconem fluuium pro finibus habuit. Quod Lucanus libro primo prius dixisse uidetur: cum ait: Et gallica certus Limes ab ausoniis disterminat arua colonis: ita ut rubicone usq; ad alpes gallia fuerit: quæ cisalpina dicebatur: & non italia: nonnulli uero hos fines de prouincia quo ad romanos duces: & non quo ad generalem italiæ situm intelligere uoluerunt.

Ithaca cum. i. latino in initio: & th. aspirato atq; c. exili scribitur: insula est teste Plinio libro quarto naturalis historiæ ante leucada & achaiam posita: cantatissima quidem domino Vlyxeo in qua mõs neritos esse dicitur: a quo tota insula nonnunq̃ neritos nuncupatur.

Ithacus eodem modo scribitur: & cognomen fuit Vlyxis ab ithaca insula susceptum.

Itymoneus prima cum. i. latino sequens cum. t. exili: sequente. y. græco scribitur: fuit teste Homero libro undecimo iliados Hyperochi filius: uir in primis strenuus: & in bello pyliorum cum helidẽsibus ab Nestore iaculo interfectus.

Ithyreus cum. th. aspirato: sequente. y. græco scribitur dicitur quasi ithineus: hoc est directiuus ab ιθυνω uerbo græco: quod est dirigo: unde epitheton ponitur a Virgilio arcuum parthicorum: cum dixit libro georgicorum secundo.

Ithyreos taxi torquentur in arcus.

Itys prima cum. i. latino: sequens cum cum. t. exili: sequẽte. y. græco scribitur: fuit Terei thracum regis filius: qui a matre Progne in frustra desectus patri in cibum datus fuit ut late monstrauit Ouidius lib. metamorphoseos: & libro secundo de fine titulo ait: Atq; sua cæsum matre queruntur itym: & est fasianus ut dixit Seruius: nam in fasianum conuersum itym dixere poetæ.

Iudæus cum æ. diphthongo scribitur: nomen est deductum a iudæa: quæ similiter per. æ. diphthongum scribitur: & prouincia est palæstinæ: quam pulcherrime Solinus in collectaneis descripsit: & iudæi po

I puli: quæ gens est teste Plinio libro.xiii.naturalis historiæ contumelia numinum insignis.
Iugurtha cū.th.aspirato scribitˀ a græcis: fuit numidæ rex de quo Salustius elegantissimā scripsit historiā.
Iulus cum unico.l.sequente.u.scribitur: fuit Aenæ filius: de quo uidimus in dictione Ascanius cuius deriuatiuum teste Prisciano libro secundo est Iulius: cum.i.latino post.l.ante.u. Virgilius libro æneidos.i. Iulius a magno dimissum nomen iulo.

Dictionum græcarum: quæ latine scribuntur: & ab.i.littera initium sumunt orthographia finit.

Incipit earum: quæ a.K.consonante scribuntur.

k

Littera consonans cum eādem prorsus habeat in metro potestatem ac in uoce sonum cū.c.nostra consonāte: penitus sup uacua esse uideṫ: ut dixit Priscianus: & ante illū prius dixerat Quintilianus: nec ulla prorsus uidetur ratio cur ī dictionibus græcis.a.seqnte potius scribi debeat.K.q̄ c.ut nōnulli ex modernioribus absq; rōe uoluerunt: cōperimus ēt Nigidium Figulū: quo & Varrone nemo apud romanos doctior habitus fuit: nunq̄ in cōmentariis suis.K.aut.q.fuisse usum: ideoq; nos oēs dictiones græcas q̄s latine transcribendas nouimus per.c.ipsum & non per.K.ex maiorum nostrorum auctoritate scribemus. Et maxime cū id idem Festum aprobatissimum auctorem obseruasse nouerimus.

Kyrieleison prima cū.*y*.græco: & reliquæ cū.i.latino scribunṫ: *dictio* est cōposita ex Kyrie quod significat domine: *hoc* est uocatiuū *huius* nominis Kirios q est dominus: & leison: qd' est miserere: hoc est ꝑatiuum huius uerbi ἐλεω quod est misereor: sed in cōpositione ꝑ collisionē abiicitur primæ dictionis ultimum.e.per modum quem supra uidimus: & proferri debet cum accentu in antepenultima.

Dictionum græcarum: quæ latine scribuntur.& a.K.littera initium sumunt orthographia finit.

Incipit earum: quæ ab.l.consonante scribuntur.

l

Abatus cū.t.exili scribiṫ: nomen est uiri ꝓpriū: de quo sæpe Plutharchus meminit.
Labdacus cum.c.exili scribitur: fuit Polydori filius, filii Cadmi: & frater Laii.
Labynetus cū.*y*.græco &.t.exili scribiṫ fuit teste Herodoto li.historiaꝝ primo uir babylonius filius Nictocris reginæ babyloniæ: & ipse fuit babyloniorꝝ tyrannus.
Labyrinthus secunda cū.*y*.græco: sequens cū.i.latino: & ultima cū.th.aspirato scribiṫ: fuit structura pro magna sui parte subterranea: uiaꝝ ambagibus adeo inflexa ut nemo: q intrasset posse inde exire diceret: & teste Pli.li.*xxvi*.naturalis historiæ in q̄tuor mundi ꝑtibus cōpertus fuit: ut primus in ægypto: secundus in insula cretæ: tertius in insula lemni: quartus ī clusio Italiæ oppido: sed creticus famosior habeṫ: & a poetis græcis & latinis maxime decātatus: fabricatusq; a *Dædalo* ingenioso fabro: dicente Ouidio li.viii.metamor.
Dedalus ingenio fabræ celeberrimus artis. Ponit opus: turbatq; notas & limina flexu.
Ducit in errorē uariaꝝ ambage uiaꝝ. Et subdit: Vix ipse reuerti Ad limen potuit. tāta est fallacia tecti.
Sed teste Plinio centesimam tātum portionem labyrinthi ægiptii accæpit: quem pro exemplo habuit.
Lacæna cum.æ.diphthongo &.c.exili scribitur: genus est uestimenti.
Lachana cū.ch.aspirato scribiṫ: græcū est uocabulū & numeri pluralis: atq; omne genus oleris in se compræhendit.
Lacenus cū c.exili &.e.absq; diphthongo scribiṫ: & facit fœmininū lacena & neutrum lacenū: nomē est deductū a laconia: & dicitur laconicus. Virgi.li.Georgico.ii. Virginibus bacchata lacenis.i.laconicis.
Laconia cum.c.exili scribitur: prouincia est in achaia siue peloponneso: quæ teste seruio super quartū georgicorum: œbalia dicta fuit. Idem sensisse uidetur Virgilius & Statius in achilleide: cū dixit: Soluerat œbalio classem de littore pastor Dardanus. De quo in ea dictione uidebimus.
Lacedæmonia secunda cū.c.exili: &.e.absq; diphthongo seq̄ns cum.æ.diphthongo scribiṫ: fuit laconiæ urbs condita a Lacedæmone iouis filio ex Taygeta: & nonnunq̄ a poetis declinatur Lacedæmon. huius lacedæmonis: ut Ouidius in prima epistolaꝝ: O utinam tunc cum lacedæmona classe petebat Obrutus insanis esset adulter aquis. Hæc eadem alio nomine etiā Sparta dicta fuit: ut in ea dictione uidebimus.
Lachesis cum.ch.aspirato scribitur: fuit una ex parcis: ut uidimus in dictione Atropos de qua ait Martialis in primo. Nil adicit penso lachesis: fusosq; sororum Explicat: & semper de tribus una rogat.
Lacinium cum.c.exili &.i.latino utrobiq; scribitur: promontorium est Italiæ iter adriaticum & ionicum mare sic quoq; cognominatum: ut in quibusdam Theocriti glosulis comperi. a Lacinio latrone quodā: qui illū inhabitans: ab Hercule īteremptus fuit: Idē Seruius sup tertium æneidos: affirmare uidetur. Fuit ēt famosum ex templo iunonis laciniæ. ut Virgilius: Attolit se diua lacinia contra. Estq; ex parte orientali propinquum crotonæ: ut ostendit Theocritus in ea ægloga quæ incipit: ἐπὶ τευ οἶκε ρυλων.
Lacina eodē mō scribitur: cognomen ē iunonis: a lacinio promontorio tractū: sup quo ædē habuisse diximus: quā Herculē interfecto Lacinio latrone & loco expiato: cōstituisse ī eisdē Theocriti glosulis cōpi.
Lacydes cū.c.exili &.*y*.græco scribiṫ: fuit cyreneus philosophus Alexandri filius: & nouæ academiæ priceps: atq; Arcesilai successor. Fuitq; uir miræ seueritatis: & ab adolescentia studiosus: sed pauper. Habuitq; scholā in horto: quē Attalus rex fieri curauerat: q & Lacydius est appellatus. Mortuus est ex paralysi: quā ex immodica potatione contraxerat: cū iam.xxvi.annos in schola regenda consumpsisset.
Laocoon cū.c.exili: ꝓcedente unico.o.& duobus sequentibus pleno nomine. hoc est sine synæresi scribiṫ

Nam cum synæresi duo illa.o.quoq; primum est breue:& ultimũ longum:qa est.ω.mega apud illos: in unum longum conuertuntur:& scribit apud græcos λάοκων cũ accentu circumflexo i ultimo: ut uidebimus in dictione prosodia. At cum plenum nomen est:habet accentũ acutum in penultima:quod in dictione græce declinata ẽt a nostris obseruari debet:ut ibidem ostendemus. Fuitq; ut nonnulli ferunt:regis Priami filius:& Apollinis sacerdos:de quo Virgi.lib.æneidos.ii.inquit: Primus ibi ante oẽs magna comitante caterua Laocoon ardens summa decurrit ab arce. Et deinde prosequitur:quemadmodũ hasta percussit fatalem equm a dolosis græcis confectum:ob quod a duobus serpentibus cũ duobus paruis filiis postea compræhensum:necatum depastumq; ostendit. Verum Euphorion referẽte Seruio dixit: cum post aduentũ græcoꝝ ad Troiam sacerdos Neptuni lapidibus a troianis occisus esset: qa illoꝝ aduentum sacrificiis non ꝓdixit:& postea Neptuno troiani ipsi sacrificare uellent Laocoon tymbræi Apollinis sacerdos sorte ad id deductus ẽ ut solet fieri cum deest sacerdos certus. Et cum hic piaculum cõmisisset ante simulachrum numinis cũ uxore coeundo:ob id quoq; immissis draconibus cum suis filiis interemptus est. Et hoc qdem habere historiã dixit Seruius Sed Virgilium ad troianoꝝ excusationẽ aliter interpretatũ fuisse. Cuius rei a Virgilio descriptæ simulachrũ dixit Plinius libro.xxxvi.naturalis historiæ:in domo Titi imperatoris Romæ suo tpe esse opus oĩbus & picturæ & statuariæ artis præponẽdum ex uno lapide eum:ac liberos draconũq; mirabiles nexus de consilii sententia fecere summi artifices Argeander Polydorus & Athenodorus.

Lacrines cum.c.exili & i.latino scribitur:fuit teste Herod.lib.histo.i.uir lacedæmonius missus ad Cyꝝ.

Læmargia cum.æ.diphthongo scribitur:dicitur a nostris ingluuies:& inde læmargus gulosus.

Læna cum.æ.diphthongo scribitur:genus est uirilis uestimenti:quod super alia portabatur. ut Virgilius in.iiii. Ardebat murice læna. hoc Homerus clænam uocat:ut in ea dictione uidemus.

Læphergones prima cum.æ.diphthongo:sequens cum.ph.aspirato scribitur:populi sunt quidam.

Laertes cũ.t.exili scribitur:fuit Acrisii filius & pater Vlyxis:ipso dicente apud Ouidiũ li.xiii.metamor. Acrisius illi.Iuppiter huic. Hic cũ ob filii absentiã laboriosam uitam duxerit:tertio ãno post reditũ Vlyxis mortuus est:ut tristis est ditis. Et quia eiusmodi nomina græca terminata in es mittunt ẽt nominatiuũ in terminationẽ in a:declinationẽ recipiunt latinam.ut anchises & Anchisa huius ãchisæ: & Laertes ac Laerta huius laertæ:& ablatiuum ẽt finit in.a. Ouidius tertia epistolaꝝ: Laertaq; satus ꝑ quos comitata redirẽ. Nam si diceret Laerte:minime staret uersus:cũ illud.e.breue esset. Sed de his satis supq; uidimus in dictione Anchises. Quin & notandũ est non solum Laertes trisyllabum inueniri sed bissyllabũ:quod in patronimico laertiades apud Horatiũ in primo carminũ annotauimus. Sic.n. antiqssimos textus scriptos cõperimus:Non ut Laertiaden exitiũ tuæ gentis non pylium nestora respicis:sunt.n.uersus asclepiadei. Alii uolunt ab eo uersu tu abiciatur:remanetq; non laertiaden exitiũ tuæ:staretq; uersu sine synæresi:sicut apud Ouidiũ in heroidibus. Laertesq; senex Telamachusq; puer. Et apud Horatiũ in secundo sermonũ O Laertiade qcquid dicam aut erit aut nõ:ubi ea bissyllabũ posuit.at Ouidius Horatii textum quem adduximus in carminibus.æ.monosyllabum confirmans in duodecimo sic inquit: Laertiadæq; fuit tantæ fiducia laudis:ubi alter uersus non staret:nisi laertiadæ tetrasyllabum esset.

Læstrygones prima cũ.æ.diphthongo seqns cum.t.exili &.y.græco scribit:fuerunt teste Martiano li.vi. in extremo Italiæ uersus Siciliã gentes feritate famosæ:ad hos teste Homero lib.x.odysseæ cũ diuerteret Vlyxes:& illos aduersos experiret unica perdita naue diffugiens ꝑuenit ad Circẽ. Deinde cum rediens ꝑuenit ad phæacas:& in conuiuio Alcinoi hos & cyclopas humana carne uesci narraret:tanq̃ fingẽtem & mendacẽ nonnulli aspernati sunt:ut Iuuena.in satyra:Quis nescit uolusi:Fingentẽ immanes læstrigonas atq; cyclopas. Sed id ueꝝ fuisse asserunt Plinius circa initiũ libri septimi natu.hist.ob quod Aulus Gellius libro.xv.noctiũ atticaꝝ:præstantissimos inquit uirtute prudentia uiribus iouis filios poetæ appellarunt:ut Aeacum:& Minoa:& Serpedona.ferocissimos & immanes & alienos ab omni humanitate tanq̃ in mari genitos Neptuni filios dixerunt:ut cyclopa & cercyona & læstrygonas.

Laius cum.i.latino scribitur:fuit unus pater Oedipi.alter filius Polidori filii Cadmi & frater Labdaci.

Lamachus cum.ch.aspirato scribitur:nomen est uiri atheniensis proprium.

Lamius cũ.i.latino scribitur:mons est ioniæ notus fama Endymionis.unde & ipse Endymion lamius cognominatus est. Ouidius li.secundo tristiũ:In uenerem anchises in lunã lamius heros. In ceterẽ iasius q referatur erit. Et libro tertio de arte amandi:Lamius endymion non est tibi luna rubori & reliqua.

Lampia cum i.latino scribitur:fluuius est arcadiæ:de quo meminit Statius in quarto thebaidos cũ ait: Cadensq; iugis lampia niuosis.

Lampsacum cum.m.ante.ps.&.c.exili scribitur:fuit teste Cicerone lib.tertio uerrinaꝝ oppidum in hellesponto clarum & nobile:cuius ciues lampsaceni dicuntur:quæ dictio absq;.æ.diphthongo scribitur: ex eo oppido oriundus fuit Priapus:qui teste Seruio ab magnitudinem uirilis membri ab aliis ciuibus pulsus fuit:& teste Pli.li.quinto naturalis historiæ:eam urbem Homerus Adrastiam uocitauit.

Lampetia cum.t.exili &.i.latino scribitur fuit Solis filia ex Neæra sororq; Phætusæ: hæ trãseunte Vlyxe patri armenta custodiebant:ut uidebimus in dictione Phætusa.

Lampheus cum.ph.aspirato scribitur:mons est arcadiæ teste:Pli.libro qnarto naturalis historiæ.

Langia cum.a.latino scribitur:fons est in nemæa silua arcadiæ ut ostendit Statius in quarto thebaidos:& nos supra uidimus in dictione Hypsipyle.

Laphithæ ab aliquibus cũ.ph.aspirato:a nõnullis cũ.p.exili:uidelicet lapithæ:& ultima cũ.th.aspirato scribitur:fuerunt in thessalia alpestres populi:q bella cũ centauris gessere:unde Virgilius li.georgicorũ secũdo ait:Et magno illæũ laphithis cratere minantẽ:de quibus in dictione centauri uidimus.

Lapathum cum.p.exili &.th.aspirato scribitur:herba ea est:quam solo radicis nomine a uulgo cognominari existimo:eamq; usq; ad tria cubita descẽdere dixit Plinius libro.xix.naturalis historiæ ubi plura de lapatho loquitur.

Larius cum.i.latino scribitur. Quidam græcum nomen esse putant.& a λάρου aue:quæ latine fulica dicitur deductum:nam lacus est Italiæ teste Seruio super secundum georgicorũ uicinus alpibus: apud quẽ fulica maxime abundat.Idem iuxta Catonem in originibus per sexaginta tenditur miliaria:& larius huius larii facit sicut Iulius Iulii Mercurius Mercurii.

Larissa cũ.i.latino & duplici.s.scribitur:fuit thessaliæ urbs:& ob uicinitatem:quam habebat ad pthiã ut dixit Seruius Achillis est dicta patria:dicẽte Virgilio lib.æneidos.ii.Quos neq; tydides nec larisseus achilles.& Lucanus libro sexto ciuitates thessaliæ connumerans ait:Atq; olim larissa potens.

Larise quæ cum.i.latino & unico.s.scribitur:urbs est æoliæ:ut scribit Herodotus libro historiarũ primo.

Larodii cum unico.r.scribitur:populi sunt teste Herodoto libro historiarum quarto in asia scythica.

Laodomia cum.o.post.a.in secunda:& per.i.latinum in penultima scribitur:fuit teste Homero libro sexto iliados filia Bellorophõtis:quæ ex compressu iouis effecta grauida diuum Sarpedonem genuit. Sed Lodomiæ ut ait Homerus Diana irata mortem attulit.

Laomedon cũ.o.post.a.scribitur:fuit filius ili regis Troiæ:cuius omnem genealogiam posuit Homerus usq; ad Hectorem & Aeneam:de qua in dictione Priamus plene uidebimus.

Laodocia cum.o.post.a.&.c.exili:atq;.i.latino scribitur:nomen fuit prouinciæ.

Laodice cum.o post.a.&.i.latino:atq;.c.exili scribitur:fuit una ex filiabus Priami formosa quidẽ: & quæ Helicaoni filio Antenoris regis thraciæ nupsit:ut ostendit Homerus libro iliados quarto:alterã fuit Agamemnonis filia ex Clytæmnestra:ut idem libro octauo iliados enarrauit.

Laodicus cum.o.post.a.& per.i.latinum:atq;.c.exili scribitur:fuit teste Homero libro iliados quarto:Antenoris troiani filius.

Laodocus cum.o.post.a.& ante.c.exile scribitur:fuit teste Homero libro octauo odysseæ: Alcinoi regis phæacum filius.Item & Laodamas altes αλκαεος παισ αλκινοοιο.

Latona cum.t.exili scribitur:fuit Cæi Titani filia:dicente Niobe apud Ouidium lib.vi.Nescio quam audetis natam titanida cæo Latonam præferre mihi fuitq; mater Apollinis & Dianæ : quæ ab illa Latonia dicitur. Virgilius:Astrorum decus & nemorum latonia custos.

Latomiæ cum.t.exili scribitur:dicuntur a nostris lapidicinæ.Nec apud nos singulare habet:q̃q̃ apud græcos λατομιον comperim in singulari:at in plurali dici possunt quasi λιθων id est lapidum τομαι incisores:unde Liuius in bello macedonico scribit.M.Catonem superiorem: qui dictus est censorius incensura fecisse atria duo martium & titium in latomiis:idem in sexto libro belli punici secundi incendiũ Romæ describens sic ait: Comprahensa postea priuata ædificia:neq;.n.tunc basylicæ erat comprahensæ latoniæ:forumq; piscarium:& atrium regium:ædes uix Veste defensa.

Latymnus cum.t.exili &.y.græco:sequẽte in ultima.m.ante.n.scribitur:mõs est cariæ:super quem Endymiona etiam obdormiuisse dicunt poetæ:ut Cicero refert libro primo:de quæstionibus tusculanis.

Latro cum.t.exili scribitur:dictio est græca teste Seruio super.xii.æneidos circa initium: & deducuntur a λατρευω:quod est seruio:nam ut ipse Seruius inquit latrones dicũtur obsequi & seruire mercede:& cõducti milites uocanť latrones.Et subdit:moris autem erat:ut hos imperator circa se haberet:& primos mitteret ad omne discrimen:nam ut dixit Virgilius latronis telo.i.uenatoris fixum leonem ideo dixit: quia etiam uenatores operas suas locare consueuerunt. Varro tamen dixit hoc nomen posse etiam latinam habere etymologiam:ut latrones dicti sint:quasi laterones:quia circa latera leguntur:quos nũc satellites uocant una tamen est significatio licet diuersa etymologia.

Leæna prima cũ.e.absq; diphthongo:secunda cũ.æ.diphthongo scribitur:græcum est uocabulum: quod leonẽ fœminam indicat. Virgilius in Alexi: Torua leæna lupũ sequitur.Et libro georgicorũ tertio Catulorum oblita leæna. Vbi dixit Seruius:leæna græcũ est sicut dracæna:nã nos hic & hæc leo dicimus: lea namq; usurpatũ est:quia in.o.exeuntia masculina ex se fœminina non faciũt:ut fullo latro leo. Sane an inter oẽm uitam leæna unum pariat:ut scripsit Herodotus libro historiarũ tertio:uel plures gignat & educet catulos:ut uoluit Homerus:ab Aristotele in li.de animalibus determinatum fuit plene.

Lebes cum.e.absq; aliqua diphthõgo scribitur:& teste Porphyrio super nonum iliados. Homeri librum uas æneum in quo res bulliunt.

Leleges cũ unico.l.absq; diphthongo scribitur:populi sunt:quos nonnulli ferunt alio noĩe thessalos uocitamus:quasi λελογισμενους:hoc est racionales:qa cæteris græciæ populis p̃stare uidebantur. Lucanus de thessalia loquens ait:Mox lelegum dextra pressum descẽdit aratro.Herodotus uero libro historiarum primo dicere uidetur hos illos maritimos fuisse populos:qui postea cares uocati fuerunt.

Lectus cum.t.& c.exilibus scribitur:uerbum est græcum:& apud illos in neutro genere λεκτρον dicitur. Euripides in εκαβη inquit:λεκτρα γεωμανεν.Homerus similiter in batrachomyomachia.

Læda cum.e.absque diphthongo scribitur : fuit Tyndari regis coniũx:cum qua iouem sub forma Cygni

cõcubuisse dixere poetæ. Eamq; ouum unũ perperisse: ex quo nati sunt Castor & Pollux. Sed quod duo oua ediderit: intellexisse uidetur Horatius cũ dixit: Nec gemino bellũ troianum orditur ab ouo. Fuit et mater Helenæ. & a Leda ledæus cum. æ. dipthongo in penultima deriuat. Virgilius li. æneidos tertio. Ledæam hermionem lacedemoniosq; hymeneos.

Lemnos cum. n. ante. n. scribitur: una est ex cycladibus ægæo mari circũflua: in quam iuno Vulcanum filium cum eum turpem peperisse conspiceret: e cælo deiecit. Hic postea cum deorum faber effectus esset: ad hanc insulam ab ætna refocilationis causa redire solebat: ubi ut ait Statius libro. v. thebaidos: Lẽnius ignifera fessus respirat ab ætna: Vestit athos nemorumq; obscurat imagine pontum.

Lenæus prima cum. e. absq; diphthongo: sequens cum. æ. diphthongo scribitur: nomen est Bacchi deductum a ληνοσ quod est torcular. Virgi. libro georgicorum secundo: Huc pater o lenæe ueni.

Leocharis cũ. ch. aspirato scribit̃: fuit sculptor sua ætate eximius: de quo uidebimus in dictiõe mausolus.

Leonides cum. i. latino scribitur: fuit nobilis sparta: & deinde rex eo modo quo spartam regem habebãt. Hic non modo miranda contra Xerxem ægit: sed pene incredibilia: ut apud græcos Herodotus libro historiarum septimo. & apud nostros Iustinus libro epitomatum secundo: ostẽderunt. Quin & genealogiam traxisse ab Hercule ostendit idem Herodotus in eodem libro cõnumerans omnes eius progenitores usq; ad Hyllum & Herculẽ. Fuit & alius Leonides Alexandri magni pedagogus: qui teste Quintiliano libro primo de institutione oratoria eum quibusdam uitiis imbuit: quæ robustum quoq; & magnum regem ab illa institutione puerili persecuta sunt.

Leitus cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados: unus ex quinq; boetiq; principibus qui ad Troiam uenere.

Lerna cum. e. absq; diphthongo scribitur: regiuncula quædã est in Arcadia: sic quoq; a Lerno rege cognominata: iuxta quam fuit argos: iuxta quam fuit Argo oppidum unde græci Argiui dicti sunt ut uidimus in dictione Argos. Et a lernas lernæus cum. æ. diphthongo deducitur: unde lernæa palus: in qua fuit hydra quinquaginta capitum ab Hercule postea interfecta: ut uidimus in dictione hydrus. Ideo ait Virgi. libro æneidos octauo: Lernæus turba capitum circũstetit anguis.

Letharcus prima cum. e. absq; diphthongo: sequẽs cum. th. aspirato scribitur: ille dicitur qui obliuionem patitur. & descendit a ληθη: quod est obliuio: unde etiam lethæus.

Letheus eodem modo scribitur: & eandem habet deriuationem: potestq; latine dici obliuiosus.

Lethum eodem modo scribitur: ponitur a nostris pro morte. & a ληθη quod ẽ obliuio teste Festo traductum est. Alii teste Prisciano in decimo latinum faciunt: & aleo uerbo simplici nasci dicunt: quod in usu sic quoq; non est: sed in compositione deleo deleui habetur: unde letum dici uolunt: quia uitam deleat. quod si sic esset absq; aspiratione scribi deberet. Sed magis placet græcum esse: & a ληθη deduci: unde ẽt teste Solino fluuius ille: qui in aphrica iuxta Beronicem urbem fluit: lethes hoc est obliuionis amnis uocatur: quẽ ut ait putant in ferna inundatione prorumpere: & apud priscos uates latex obliuionis cõmemoratur. De quo Lucanus libro octauo meminit cum ait. Quam iuxta lethes tacitus prælabit̃ amnis: Infernis ut fama trahens obliuia uenis. Et inde lethargus & lethæus: ut supra uidimus. At uero lætũ qd' latinum est: & aleo descendit: eo quod ex læticia quis faciem delatare dicatur: cum. æ. diphthonho & t. exili scribitur. Idq; appelamũs: quod aspectu gaudium promit. Nam gaudere proprie est ĩtrinsecus: Lætari extrinsecus. Et quia natura sic institutũ est: ut quæ bona corporis habitudine sunt alacriora: quæ uero debili tristiora sint: eo fit ut pinguia uocemus læta: ut lætas oues: lætos greges: læta armenta: & hinc transferimus ad similia: ut ad segetes: ad uites: ad olueta: ad cæteras arbores: Vnde quemadmodũ illa: ita hæc quoq; qualia sint: declarat aspectus. Verũtamen non appellant̃ hoĩes læti ob fœcunditatẽ: pinguedinẽ pulchritudinẽ grauitatem: & similia. Sed ob ea quæ tantũ in nostros usus cedunt: leticiã nobis uoluptatẽq; parientia. Qua sane regula multifariã lætũ & sine ambiguitate in utendo suppeditabit. Vnde apud Seruiũ significat fœcundũ: pingue: graudũ: pulchrũ: uiride: & multa alia: q̃ ex Virg. annotauit.

Leucothea cum. c. exili & th. aspirato scribitur: fuit filia Cadmi ex Hermione coniuge: quæ & alio nomine dicta fuit ino uxor Athamantis regis thebarum: quæ ut maritum suum furere conspexit: cum Melicerta filio in mare p̃cipitem se dedit. Et ut ait Cicero de natura deorum dicta fuit a græcis quidem Leucothea: a nostris uero Albunea: seu alba dea. Nam λευκη alba dicitur: & θεα dea. Ab aliquibus uero ĩterpretatur Matuta etiã græco uocabulo: quæ ab Homero ponitur pro Aurora. Vnde teste Prisciano matutinum deriuatur. At uero Melicertam Palæmona dixerunt: dicẽte Ouidio: Leucotheaq; deam cum matre palæmona dixit. Sed a nostris Portunus cognominatus est.

Leucothoe secunda cum. c. exili: penultima uero per. th. aspiratum sequente. o. uocali scribitur: & alia fuit a superiori. nam a θεω: quod est curro deriuatur: quasi alba fuerit & currens: fuit Orcami ex Eurimone filia: illa dicente apud Ouidium li. metamorphoseos quarto.

Rexit achmenias urbes pater orcamus: isque
Septimus a prisco numeratus origine belo. Et paulo prius dixerat:
Tempore leucothoe multarum obliuio fecit
Gentis odoriferæ: quam formosissima partu
Edidit eurymone: & reliqua.

Leucippus cum. c. exili contra græcorum grammaticas ragulas: & i. latino atq; duplicato. p. scribitur: fuit

philosophus eleates patria: secundum uero quosdam alios abderites: & fuit Zenonis auditor.

Leutychides secunda cum. t. exili sequente. y. græco: atq; ch. aspirato: & i. latino scribit: fuit teste Herodo. libro historia. vi. uir lacedæmonius inimicus Demarati: post cuius fugam constitutus fuit aspertorũ rex.

Leucargillon cum. c. exili & i. latino: atq; duplicato. l. scribit: dici potest latine candida argilla.

Leucas cum. c. exili scribit: insula est teste Pomponio disposita contra sinum ambracium iuxta Epirũ: habens montem altissimum: & est memorabilis uictoria Augusti cõtra. M. Antonium & Cleopatram. Eadem fuit hactenus a continenti coniuncta: ut ostendit Ouidius libro metamorpho. xv. cum ait.
Leucada continuam ueteres habuere coloni:
Nunc freta circueunt: & reliqua. Est etiam Leucas oppidum pcelebre in Acarnania parte Epiri: olim teste Plinio Nereitum uocitatum: & a Leucas deducitur leucadius. Virgi. libro æneidos tertio.
Mox & leucadii nimbosa cacumina montis: Et formidatus nautis aperitur Apollo.

Lyæus prima cum. y. græco: sequens cum. æ. diphthongo scribit: ut in antiquis exactisq; marmorũ inscriptionibus scriptum comperi: nomen est Bacchi: dicente Ouidio libro tertio metamorphoseos.
Turaq; dant. Bacchumq; uocãt: bromiumq; lyæum. & deriuat a λύω: quod est soluo: eo q mentem & membra uinum dissoluat: unde sequitur paralysis.

Libanus cum. i. latino scribitur: mons est inter arabes & phœnices: est et genus arboris tus producentis.

Libya prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco scribit: & terminatur in. a. & in. e. ac dici potest in recto libiæ absq; diphthongo: & si quidem in. a. desinat accæpta. e. facit genitiuum cum diphthongo: ut Libya huius libyæ: si uero in. e. desinat in recto: græce declinatur huius libyes. Et est regio Aphricæ: q ab Atlante monte Mauritaniæ incipit: & ad Canopum usq; Nili hostium pandit: sic quoq; dicta ut plurimi asserunt: ab Libya uxore Eeaphi iouis filii. Qua utique litteratura omnia ab illa descendentia scribuntur: ut Libyssa huius libyssæ oppidum Bithyniæ: Libystis libystidis. Virgi. libro æneidos quinto. Horridus in iaculis & pelle libystidis ursæ. libystinus libystina libystinum.

Libyssa eodem modo ut superior: ac per duplex. s. scribit: oppidum fuit Bithyniæ: ubi teste Plinio circa finem libri quinti naturalis historiæ: nunc Hannibalis tantum tumulus est.

Libystis simili modo cum. i. latino in prima: sequens per. y. græcum: ultima cum. t. exili & i. latino scribitur: & est ac si libycam diceres.

Libystinus in eadẽ scriptura cum supiori: dictus fuit Apollo ab his: qui Pachynũ Siciliæ pmontoriũ incolebant: eo q immissa libycis: hoc est hostibus carthaginẽsibus peste pene cuncti subita morte interierunt.

Libs cum. i. latino sequẽte. bs. scribit: quãq ppríe. ps. seq deberet: nam græce λίψ scribit: & est uentus aduersus uulturnũ: quem aphricum uocamus & inde libonotus dicitur: quem nos austrum dicimus.

Liburnum cum. i. latino scribit: græce uero λιβύρνιον dicitur: sed nos illud. y. græcum in. u. nostrum cõuertimus: & pponentes ad. r. dicimus liburnum: genus est naiculæ uelocissimæ a liburnis primo compertæ: ut Parthenius grãmaticus attestat. Ad cuius similitudinem constructum fuit uehiculum: quo romani nobiles uelocissime portabant: dicente Iuuenale in tertia satyra: Diues & ingẽti curret super ora liburno: cuius uelocitatem ostendit cum dixit curret: ob quod etiam præco festinans liburnus dictus est: ut idem in satyra Crispini ait: Primus clamante liburno Currite iam sedit rapta pperabat abolla: sed liburnis pro nauibus usus est Horatius in epodo: ibis liburnis inter alta nauium amice propugnacula: qs & liburnicas in uita Augusti Suetonius appellauit: alia tempestate in traiectu bis conflictatus. primo inter pmontoria Pelopõnesi atq; Aetoliæ: rursus circa montes ceraunios utrabriq; parte liburnicarũ demersa: simulq; eius in qua uehebatur fusis armamentis & gubernaculo distracto.

Liburnia cum. i. latino utrobiq; scribitur: regio est inter illyrim & Dalmatiam: de qua ait Plinius libro. iii. naturalis historiæ: Liburniæ finis ad initium Dalmatiæ Salona est.

Lycia prima cum. y. græco: sequens cum. c. exili & i. latino scribit: regio est in minori Asia finis Pamphiliæ ex parte orientali: ex parte uero occidẽtali Cariam terminat: sic quoq; cognominata a Lyco Pandionis filio: quum prius teste Herodoto libro historiarũ primo Termile diceret. in hac ciuitas est Patera: in qua sex mensibus anni ab Apolline responsa dabant. reliquum uero temporis apud Delon: unde & Lyciæ sortes a Virgilio nuncupatur: est etiam in ea pruincia mons Chymæra. ut in ea dictione uidimus.

Lycus cum. y. græco & c. exili scribit: a nostris proprie lupus dicit: ut in dictione agnus uidimus. At eo nomine & scriptura plures legunt uiri memorandi. Vnus quidẽ troianus fuit: de quo Virg. libro ænei. primo. Et crudelia secum fata Lyci. Alius thebanus genere ignobilis: qui quũ a Creonte Herculis socio exulasset: & Hercules cum Perithoo & Theseo ad inferos descẽdisset: regnum thebanum cæpit: ut plene oĩa scripsit Seneca in Hercule furente. Alius fuit etiam thebanus rex: qui cum uxorem formosissimam Antiopen a ioue grauidã cõspexisset: eam a se abdicauit: ut in dictione Dirce uidimus. Alius fuit regis Pandionis filius: qui & a se Lyciam nominauit.

Lycaon cum. y. græco & c. exili scribitur: fuit Arcadiæ rex Titani & Terræ filius qui cũ solitus esset necare hospites: & iouem similiter hospitio susceptum necare uellet: mutatur a ioue in lupum: ut Ouidius li. metamorphoseos primo plene monstrauit. Fuitq; pater Calistonis: quæ in arcton cõmutata: ut in ea dictione uidimus. Tandem cælo locata fuit: dicente Virgilio libro georgicorum primo: Claramq; Lycaonis arcton & Ouidio libro tertio de tristibus: Quæq; lycaonio terra sub axe iacet. Alius fuit Priami filius: & pater Pandari. Cuius thoracem teste Homero libro iliados tertio Paris cum Menelao induit.

Lycæus prima cum.y.græco:sequens cum.c.exili &.æ.diphthongo scribit:mons est Arcadiæ:in quo bicornis Fauni templũ fuerat:a quo lycæa ludicra illi sacra a nobis lupcalia dicta sunt. Vnde Ouid.li.fasto.ii.ait:Quid uetat arcadico dictos a mõte lupcos:Faunus in Arcadia tẽpla lycæus hẽt. Nã ut diximus qđ græce lycos:latine lupus dicit. Et quẽadmodũ ex illo deriuat lycæus & lycæa:sic ex nostro lupcal & lupcalia ludicra quædã dicunt:q̃ ob tp̃is obseruationẽ ut dixit Plutarchus uita Romuli: quã ego e græcis i latinũ trãstuli:ad expiandos manes cõstituta uidebant. Fiebant.n.ut ille ait nephastis diebus mensis februarii:quẽ piacularẽ interpretant. Vnde prisci quoq; diem illã februatã uocabant. Quod Oui.tetigit cũ ait. Februa romani dixere priamina patres. Et subdit in eodem libro.

Tertia post idus nudos aurora lupercos
Aspicit:& Fauni sacra bicornis eunt. Et ut plerięq; existimãt ab arcadibus:qui cũ Euandro uenerant hoc solẽne ad eas partes:ubi nunc est Roma allatum fuit. Quod expressit Ouid.cum de his ludis locutus est dicens: Transtulit Euander siluestria numina secũ. Hic ubi nunc urbs est:tunc locus urbis erat. Et inde Liuius lib.i.ab urbe ait:Ferũt Euandrum solenne allatum ex Arcadia instituisse:ut nudi iuuenes lycæũ Pana uenerantes:per luxũ atq; lasciuiam currerent:quẽ romani deinde uocauerunt inuum. Hunc Seruius Pana esse dixit ab ineundo passim cũ animalibus. Alii uero referente Plutarcho putant lupa:quæ Romulum educauit potius emanasse:cũ ut ait lupercales ludicrũ inchoent:ubi expositum Romulũ fuisse ferũt tametsi quæ ad sacra pertinent:minus conueniant. Nam ut subdit:Capellas mactant:deide gemini adolescentes p̃clari sanguinolento gladio fœdatam sibi faciem attingunt. Alii ilico cum lana lacte madida accurrunt:atq; abstergunt sanguinẽ.tum uero opus est ut rideant adolescẽtes. Et demũ ereptis caprarũ tergoribus nudi in subligaculis per ciuitatẽ discurrunt:quicunq; sibi obuiã fiunt uerberãt coriis. Et ut idem Plutarchus prosequit: Mulieres uero iam adultæ ultro se his offerũt:ac palmas uerberandas porrigunt:existimantes id sibi fœlicẽ pariundi facultatẽ p̃stare. Quod Oui.p̃fato secundo fastorũ lib.tetigit cũ ait.

Nupta quid expectas:non tu pallentibus herbis
Nec prece:nec magico carmine mater eris.
Excipe fœcundæ patienter uerbera dextræ:
Iam socer optatum nomen habebit aui.

Et Iuuenalis similiter in satyra secunda in adolescentulos:qui nubebant inuehens inquit: Et illis turgida non prodest cõdita pyxide lydæ.Nec prodest agili palmas p̃bere luperco. Sed ut refert Plutarch.Bucas quidam in illis elegiis: quas de romanarũ rerum descriptionibus inscripsit fabulosam quandã super his attulit sententiã. Ait enim q̃ cum Romulus Amulium supasset: una cum fratre Remo ad eum usq; locũ in quo lupæ mammas expositi suxissent:præ lætitia currisse. Et ut ait: Aeterna eius rei memoria posteritati foret eos ludos instituisse. Ideoq; nobiles genere adolescentes currere:ac ferire eo pacto quicũq; obuiam fiebant:ut significarent Romulum ac Remum ipsum cum olim strictis ensibus ex Alba profugissent:atq; gladio illo sanguinolento faciẽ attingere. ut cædis illius & periculi posteris monumentũ ẽẽt. Et deniq; eo lacte insanguinis abstersione uti: ut indicarẽt eorum mirificã ac pene diuinam educationem. Sed mouet quæstionẽ Ouidius:ac in hisce uersibus dissoluit:aliam a Buca sententiam asserens.

Cur igitur currant:& cur sic currere mos est:
Nuda ferant posita corpora ueste togas.
Ipse deus uelox discurrere gauder in altis
Montibus:& subitas concipit ille feras.
Ipse deus nudus:nudos iubet esse ministros
Nec satis ad cursus cõmoda uestis erat.

Refert etiam Plutar.C.Acilium scripsisse Romulum:cum ante conditam urbem sua pecora p̃didisset:supplicatum Fauno primo cõcessisse: deinde nudum ne sudore impediretur:omnes saltus currendo lustrasse. Ideo nudatos lupercales hæc ludicra celebrare. Seruius uero in octauũ æneidos Virgilii super eo uersũ cum ait:Hinc exultantes salios nudosq; lupcos dixit. Cum in honorẽ Fauni seu Panis lupercaliũ solẽnitas coleretur romanorũ pecora repẽte a latronibus rapta sunt:illi mox proiectis uestibus latrones sunt p̃secuti:quibus opp̃ssis atq; receptis animalibus p̃pter rem a nudis p̃spere gestã:consuetudo mansit:ut nudi lupercalia celebrarent. Iustinus uero libro.xxxiii. sui epitomatis cũ Ouidio cõcordans magis ex habitu dei:cui ea sacra fiebant:q̃ ex alio nuditatis cãm referre uidet. Ait.n.sub Fauno Italiæ rege Euander Arcadiæ urbe pallanteo in italiam cum mediocri turba popularium uenit. Cui Faunus & agros & montẽ:quẽ ille postea pallatiũ appellauit:benigne assignauit. In huius radicibus templũ lycæo:quem græci Pana:Romani lupercum appellãt cõstituit: ipsiũ dei simulachrũ nudũ caprina pelle amictũ est:quo habitu Romæ lupcalibus decurrit.hæc ille. Verum quia in his sacris canẽ imolabant romani:cãm reidẽs Plutar.ait:Canẽ ad id sacrificii genus plurimum ptinere: Nam græci ipsi in huiusmodi piacularibus sacris περισκυλάκισμα uocant catulos mactare consueuerant. Vel potius ut Romulus ipse lupæ eius nutrici gratias referrẹt:quæ atrocissimos hostes canes ħẽt: uel forte ut lacesseret ad cursum lupcales:quẽadmodum canis sucendi ad iracundia facile consueuit.

Lycastus absq; aliq̃ aspiratione: &.y.græco scribit:fuit teste Homero libro iliados secũdo urbs in Cretæ.

Lycida prima cũ.y.græco:sequens cũ.c.exili &.i.latino scribit:fuit proprium cuiusdam pastoris nomen: a lycos deductum:De quo sæpe Theocritus & Virgi.

Lycimnius prima cum.y.græco:sequens cum.c.exili &.i.latino scribitur:fuit frater Astyoches:& in bello troiano a Thlepolemo interfectus:ut in ea dictione uidebimus.

Lycinius prima cum.y.græco:& sequens cum.c.exili & .i.latino scribitur:fuit nomen ꝓprium nõnullorũ illustrium uirorum.

Lycomedes cum.y.græco:& .c.exili scribitur:fuit teste Homero libro iliados nono:Creontis filius.

Lycisca prima cum.y.græco:sequens cum.c.exili & .i.latino:atq̧ similiter ultima scribitur:nomen est cõpositum ex lycos.quod est lupus & scylos canis:quasi lyci.i.lupi:scylos canis.Nam canis est natus est lupa ut Virgi.Multum latrante lycisca.

Lycopa cum.y.græco & .c.exili scribitur:fuit urbs Aetoliæ.

Lyctus cum.y.græco & .c.ac.t.exilibus scribitur:fuit teste Homero libro.ii.iliados oppidum in Creta sub regno idomenei:a quo eum lyctium Vir.dixit li.æneidos.iii.cum ait:Et salentinos obsedit milite cãpos Lyctius idomeneus.& in bucolico:Lyctius ægon.

Lyctonia eodem modo scribitur:& similiter Cræte fuit urbs.

Lychnus prima cum.y.græco:sequens cum.ch.aspirato scribitur:a nostris dicitur lucerna:quo noĩe usus fuit Virgilius in fine libri æneidos primi cum ait:

Dependẽt lychni laq̃aribus aureis.Martialis inquarto. Pondero poto cano lauo cœno quiesco:

Dum paruus lychnus modicum cõsumit oliui:Suetonius in uita Cæsaris:Ascenditq̧ capitoliũ ad lumina sexaginta elephantis dextra & sinistra lychnos.At lucerna teste Seruio a lychno deducitur.Alii a luce licet syllabæ primæ quantitatem commutet.

Lychnites prima cum.y.græco:sequens cum.ch.aspirato & .i.latino:ultima cum.t.exili scribitur marmor est album:quod in paro insula effodiebatur:sic quoq̧ cognominatum teste Plinio libro.xxxvi.naturalis historiæ:quod ad lucernam in cuniculis cæderetur.Idem Varronem dixisse affirmat.

Lycophron cum.y.græco & .c.exili scribitur:fuit Periandri corinthiorum tyranni filius.Hic teste Herodoto li.historiarum.iii.patri quia matrem occiderat conciliari nunquam potuit:quem etiam pater iam senescens cum in successionem tyrannidis aduocaret:constantissime recusauit:asserens se nunquam rediturum Corinthum:quoad pater superesset.Tandem cum Periander iam decreuisset dimisso filio Corcyram e Corintho cõcedere:ubi filius erat:re cognita a cercyrẽsibus Lycophron ipse ĩterficitur:& Periander audito nouo defecit:ut in dictione Periander uidebimus.Alius eodẽ noĩe fuit poeta tragicus.

Lycon cum.y.græco & .c.exili scribitur:fuit philosophus troadensis filius cuiusdam Astyanactis:uir eloquens & educandis instruendisq̧ pueris maxime idoneus.Aiebat adiungi necessario pueris pudorem & laudis studium:uelut equis calcar.Erat mundissimus habitu:& uestium incredibili mũditie ac nitore teste Hermippo utebaẽ.Erat fortissimo corpore:pilæ se ludo exercuit.Tenuit scholæ principatum annis quadraginta quattuor.Obiit annos natus.lxxiiii.fessus morbo podagræ.Fuere & alii Lycones:Primus Pythagoricus.Secundus hic ipse.Tertius uersificator.Quartus epigrammatum artifex.

Lycopolis eodem modo:ut superior scribiẽ:fuit teste Diodoro siculo libro historiarũ secũdo urbs Aegypti:sic quoq̧ a lupis cognominata:eo q̧ Aethiopes agros ægyptios ĩcursantes:lupi facta acie usq̧ ad ciuitatem elephantinam repulerunt.Sed ibidem ciuitatem construentes ægyptii:ubi aciem struxerant a bestiis illis Lycopolim cognominarunt:ac pro diis lupos uenerantur.

Lycoris cum.y.græco & .c.exili scribitur:ac a lycos deducitur:fuit cognomen libertæ.

Lycurgus prima cum.y.græco & sequens cum.c.exili ultima cum.g.cõsonante scribiẽ:fuit lacedæmoniorum princeps uir clarissimus:& in omnibus philosophis admirandus.Hic lacedæmoniis leges sanctissimas tulit.De quo Valerius de ingratis:Iusti.libro epitomatũ.iii.& Aristote.in politicis plura scripserũt.Alius fuit Nemeæ regiõis rex:q Hypsipylẽ Thoãtis regis filiã ꝓ filio nutricẽ hũit:ut in dictione Hypsipyle uidimus.Alius fuit thracum rex:uel ut alii uolunt macedonũ:qui Bacchum deum esse negabat.Ob quod dum conareẽ uites incidere crura sibi amputauit.Vnde abstemiũ eum fuisse Seruius attestatur.

Lictor cum.i.latino & .ct.exilibus scribitur:Quidam græcum uocabulum esse uolunt:& ut ait Plutarchus in uita Romuli litor sine.c.dicebaẽ:eoq̧ a græcis λειτουργιοσ:hoc ẽ populi minister dictus sit.Nam ut ait λεῖτον græci adhuc populũ uocant:& εγρον minister nuncupaẽ.Sed uetidẽ pgit iã interposito.c.romani lictorẽ dicũt.Alii uero ut late ostẽdit Gellius lib.xii.noctiũ atticarũ nõ græcã sed latinã etymologiam illi tribuũt:& a ligãdo lictorẽ appellatũ uolũt:eo q̧ quũ magistratus populi romani uirgis quẽpiã uerberari iussissent:crura eius ac manus ligari a uiatore solitæ sũt:& is q ex collegio uiatorum officiũ ligãdi hẽbat lictor ẽ appellatus.Tyro uero Cicerõis libertus lictorẽ a lino uel a licio:qđ idẽ ẽ dici scripsit.Licio.n.ex trãsuerso q ministrabãt magistratibus cincti erant.Nanq̧ erat lictor minister cõsulis:procõsulis:ꝑsidis:& ꝑtoris:qui fascẽ uirgarũ alligatũ cũ securi portabat.Et erãt lectores cõsulis duodeni:siue a numero auii:quæ Romu.auguriũ regni portẽderãt:siue ut magis placet Liuio ab ipso numero:q ab hetruscis acceptus fuit.Nam ut ait apud hetruscos ex.xii.populis cõmuniter creato rege singulos singuli populi lictores dabant:a quibus & sellam curulem:& togam:& prætextã assumptã rettulit.Aliorũ uero ut dixi mus officiorũ lictores tantummõ serui erant.Sed ex qua materia uirgæ fascitũ fuissent:nusq̃ memini me legisse.Existimari tamẽ põt ꝓ locorũ natura nunc ex hac:nũc ex illa arbore fuisse.Nõnulli uero ex uite:hoc est ex sarmẽtis uirgas illas fuisse contendunt:qđ ex Iuue.ꝓbare uolũt:q ait in satyra Oĩbus in terris de Mario tũc uilissimo milite loquẽs:cũ nõnunq̃ uerberaret:Nodosam post hoc frãgebat uertice uitẽ.Ego uero aliũ puto eius uersus intellectũ.Nã sicut consulũ ĩsigne erat.xii.fasces hẽre:ꝑtorũ ac ꝑsidũ sex:ita cẽturionis erat insigne nõ sarmentũ:sed uitẽ manu deferre:aut certe illa milites delinquentes uerberare:qđ sane cẽturionatus fuisse signũ declarat Luca.de Scæua:q ex milite factus erat centurio ingens:

Promotus latã longo gerit ordine uitem Hac castigatum uite Marium ut uilissimũ militẽ non modo in aliis membris: sed in capite Iuuenalis intelligit. Idem declarare uidet Martianus iurisconsultus li. digestorum: unde quinquagesimo de re militari his uerbis: Is qui centurioni uolenti se castigari restiterit: si uité tenuit militiam mutat: si ex industria frægit uel manum centurioni intulit capite puniatur.

Lydus cũ. y. græco scribit: fuit Herculis filius ex Iole Eurythi regis Oechaliæ filia. Alter eodem nomine filius Atys regis Meoniæ: a quo ipsa Meonia teste Herodo. li. histo. primo Lydia cognominata fuit.

Lydia prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: regio est teste Plinio libro quinto naturalis histo. in minori Asia antiqua regnorum sedes. quam Menãdri sinuosi & Pactoli unria facit celebrem: cum aureas ducant arenas. Hæc a Lydo filio Atys & fratre Tyrrheni Lidya cognoĩata fuit: quæ prius Meonia dicebatur. Nam cũ ob regni breuitaté fratres se simulferre non possent: Tyrrhenus sorte discedens: atq; ad italiã ueniens eam tenuit partem: quæ ad mare in ferum uersa est: & a se Tyrrheniam nominauit & Lydius remanens Meoniam a se lydiam uocari uoluit. In qua sunt urbes teste Herodoto li. historiarũ primo. Lepra: Ephesus Colophon: Clazemene & Phocea.

Lyenteria prima cum. y. græco sequens absq; diphthongo uel aspiratione: & penultima cum. i. latino scribitur infirmitas quædam est quæ a nostris intestinorum dissolutio interpretatur. Nam componitur ex λυω: quod est dissoluo. & εντερα intestina.

Lygdamus cum. y græco in prima scribitur: nomen est uiri proprium.

Ligystus prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco: ultima cum. t. exili scribitur: fuit teste Fabio pictore Phætontis filius: a quo Liguria cognominata fuit.

Liguria cum. i. latino scribitur: regio est italiæ pro maiori sui parte montuosa: & Apœnino constituta: ut monstrat Liuius libro tertio de bello macedonico. Hanc a Legisto Phætontis filio conuersione. y. græci in. u. nostrum dictam fuisse in superiori dictione ostendimus. Eius caput est Genua.

Ligyes prima cum. i. latino: sequente. g. cũ. y. græco scribitur: populi sunt asiatici: qui cum Xerxe teste Herodoto libro historiarum quarto co tra græcos militarunt.

Lympha cum. y. græco scribitur: & dicitur a nostris aqua: fitq; per mutationem. n. in. l. Nam proprie dicitur nympha.

Lymphaticus prima cum. y. græco: penultima cum. t. exili &. i. latino: ultima cum. c. exili scribitur ꝓprie ille dicitur: qui uitium ex aqua contraxit: qui est huc atq; illuc discurrere. Vnde pro furiosis iam uocabulum acceperunt.

Lilybæum prima cum. i. latino: sequens cum. y. græco: penultima cum. æ. diphthongo scribitur promontorium ẽ Siciliæ uersus zephyros dispositum: quo nomine & ciuitas illi propinqua dicebatur. de quo in dictione Sicilia habebitur.

Lyndus cum. y. græco scribitur: fuit teste Homero libro iliados secundo ciuitas in insula Rhodi: in qua teste Lactantio libro primo diuinacũ institutionum Herculis sacra fiebant: ritu omnino diuerso ab aliis: hoc est male dictis & execrationibus: Ita ut si inter se solẽnia uerbum bonum exciderit uiolata crederentur causamque rei illius ibidem explicat. Est & eodem nomine teste Herodo. libro historiarũ primo ciuitas altera in Dorica regione.

Lynter prima cum. y. græco: sequẽs cum. t. exili scribitur: & teste Prisciano libro quinto græce dicit λουτηρ. Vnde ex diphthongo adiecta. o. uocali: & abiecta. n. fit lynter: quæ apud nos ut idem notat Priscianus generis ẽ fœminini: apud græcos uero masculini. Liui. in septimo ab urbe: Iam multum expulsa lyntre: & genus: est paruæ nauis.

Linus cum. i. latino & n. scribit: fuit teste Heromdoro platonico lib. primo disciplinarũ Mercurii ex musa Vrania filius: & Thebis genitus: ut elogium sepulchro incisum ostendit: Virgi. uero ait in bucolico: illi patrem fuisse formosum Apolinẽ. Scripsitq; teste eodẽ Hermodoto mundi generationem: Solis itẽ & lunæ cursus: animaliumq; & fructum geneationes. Et in primo uersu sui operis cuncta simul nata dixit quem secutus Anaxagorax facta simul omnia similiter dixit: eaq; mente accedẽte composita. Occubuitq; in Euboia sagitta ab Apoline transfixus.

Lyrnesos cum. y. græco & simplo: s. scribit: fuit teste Herodoto libro historiarũ quinto Phrygiæ ciuitas: Hanc Seruius super decimum æneidos Briseidis patriam fuisse dicit: & inde lyrnesius. Virgilius: Haud partem exiguam montis lyrnesius Agmon: ubi exponit Seruius idest phryx.

Lyrnessus cum. y. græco: & duplicato. s. scribit: fuit teste Homero lib. iliados secundo Thessaliæ ciuitas.

Lysanias prima cum. y. græco & penultima cum. i. latino scribitur: fuit unus orator græcus. Alter uir arcas qui Lycaonem regno expulit.

Liptote cum i. latino sequente. p. & absque aspiratione scribit: dici potest latine defectura. Nam a λειπω quod est deficio deriuatur. Et est figura quæ fit cum minus dicitur: & plus intelligitur: ut Virgilius in bucolico: Quod prodest quod me ipse animo non spernis Amynta: idest libentissime amas. Et lib. georgicocum primo: Nec nulla interea est inaratæ gratia terræ. idest multa gratia & libro tertio: Nec mihi displiceat maculis insignis & albo: idest ualde placeat: & Munera nec sperno: idest libenter accipio.

Lipsana cum. i. latino sequente. ps. scribit: dicuntur a nobis reliquiæ: quæ tantum pluraliter declinantur.

Lynx cum. y. græco scribitur: fuit teste Seruio super primum æneidos rex Scythiæ: qui missum a Cerere Triptolemum: ut hominibus frumenta monstraret: susceptum hospitio: ut in se tanta gloria de-

migaret: interimere cogitauit: ob quam rem irata Ceres: eum conuertit in lyncem feram uarii coloris: Nam quadrupes est habens terga maculis distincta: ut pardus: sed lupo similis: & forte eiusdem generis: dicente Vir. libro georgicorũ tertio: Quid lynces Bacchi uariæ: & genus acre luporũ: At lynx uisus acumine cætera animalia superare scribitur: cuius urina teste Plinio libro octauo naturalis histo. ubi redditur glaciatur in gemmas carbũculis similes: & igneo colore fulgentes: lyncurium dictas. Vnde Ouidius libro. xv. metamorphoseos.

Victa racemifero lyncas dedit india Baccho:
Equis ut memorant quicquid uesica remisit
Cogitur in lapides: & congelat aere tacto. Et est genere fœminini: ut Lynces Bacchi uariæ.

Lyncurium prima cum. y. græco & sequens cum. e. exili scribitur: dicitur lyncis urium idest urina.

Lynceus eodem modo scribitur: fuit uir quidam teste Seneca in medea summæ in uidendo acuitatis: ut Quiq; transpontum quoq; summota Lynceus lumine immisso uidet.

Lyra cum. y. græco scribitur: instrumentũ est musicũ: qđ teste Heratosthene poeta græco Mercurius primus ex testudine fecit: atq; Orpheo tradidit: q Calliopes & Oeagri fluminis fuerat filius: & eius rei maxime studiosus. Et a lyra lyrici illi dicti sunt poetæ: qui uersus ad lyram decantandos componebant.

Lysias prima cum. y. græco. sequens cum. i. latino scribiť fuit orator græcus miræ iucunditatis: immo ut ait Quintilianus subtilis est atq; elegans: & quo nihil si oratori satis sit dicere quæras perfectius.

Lysius prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: fluuius est Arcadiæ: iuxta cuius ripas tumulus fuit Aesculapii.

Lysippus prima cũ. y. græco: sequens cũ. i. latino scribiť: fuit in arte sculptoria artifex clarissimus: ut Martialis in epigrãmatibus li. nono. Nobile Lysipi munus opusq; uides. Vnde Carolus arretinus conterraneus meus: ludens cũ Poggio de Mercurio sibi misso a Kyarico anconitano: ĩ quodã carmine elegiaco igr. Deniq; lysipus fingat spirantia signa.
Omnia mercurio cedere uisa meo. Nam animosa signa effingere dicebatur: & teste Quintiliano libro duodecimo ad ueritatem optime accessit. Ac ut refert Plinius libro. xxxiii. naturalis historiæ ad sexcenta decem signorum opera effecisse dicitur.

Lysippe eodem modo scribitur: fuit una ex natis Prœti: quæ in uaccas commutatæ fuerunt: ut uidebimus in dictione Prœtus.

Lysimachus prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino: ultima cum. ch. aspirato scribitur: fuit macedo uir illustris: & Callisthenis discipulus: de quo clarissima scripsit iustinus libro decimo. Alius fuit unus ex pricipibus Alexandri.

Lysimachia eodem modo scribitur: nam tam hæc dictio: q̃ superior ex lysio: & machia quod est bellũ rom ponitur. Verũ Lysimachia teste iustino libro. xvii. sui epitomatis fuit urbs Hellesponti: quæ terræ motu corruit. xxii. anno postq̃ a Lysimacho rege uno ex principibus Alexandri magni fuerat condita. Sed postmodum reædificata: causa fuit multarũ cladum: dicente. L. Floro in secundo suarum historiarum libro Lysimachia urbs a regibus Syriæ condita: ab Anthiocho magno hæreditario iure poscebatur: sed a romanis negata fuit causa potissima secundi belli macedonici.

Lysander cum. y. græco sequente. s. scribiť: fuit uir lacedæmonius: & fœlicitate magis q̃ uirtute gloriosus Nam bellum atheniensium cum peloponensis: quod iam sex & uiginti annis durauerat: ille nõ sui exercitus uirtute: sed aduersariorum imodestia atheniensium omnem classem apud Egon fluuium cæpit: & bellum cõfecit. Quo facto athenienses lacedæmoniis se dedidere. & Lysander mirũ in modũ elatus est. Quod id secutum fuit: ut lacedæmonii in maximũ odium gratiæ peruenerint. Nam cum semper factiosus fuisset: nil aliud moliebať: q̃ ut omnes ciuitates in sua teneret potestate: quod se lacedæmoniorũ causa facere simulabat. Sed ille tandem a thebanis occisus fuit.

Linum cum. i. latino scribiť: dictum est a lineo uerbo græco & antiquo: quod detinere significat: quia illo omnia detinenť: ac primã ꝓducit. Vir. libro georgico. primo: Vrit enim lini campũ seges: urit auenæ: & simili modo apud græcos ꝓducit. At pro homine breuis est. Virgili. in bucolico. Vt linus hæc illi diuino carmine pastor. Sunt lini genera nõnulla: sed illud famosius: quod a græcis ασβεστιν: hoc est inextinguibile ex augumento naturæ suæ teste Plinio libro decimo octauo naturalis histo. denominať: eo q; nõ absumať ignibus. Id nostri ut ait uiuũ uocant: ardentesq; in focis conuiuiorũ ex eo se uidisse mappas Plinius attestať: quæ sordibus exustis splenduerunt igni magis: q̃ possent aquis: & ut idẽ asserit regum inde funeribus tunicæ corpis fauilla ab reliquo seperať cinere. Nasciť in desertis adustisq; sole indiæ locis: ubi non cadunt imbres inter diras serpentes: assuescitq; uiuere ardendo: rarum inuentũ: difficile textu propter breuitatem: cum inuentum est æquat precia excellẽtium margaritarũ. Hæc de illo Plinius: & huic proximum dicit byssum: de quo in ea dictione uidimus.

Lipare cum. i. latino & unico. p. scribiť: insula una est ex æolis: sic quoq; teste Plinio libro tertio natura. hi. a Liparo rege: qui post Aeolum regnauit cognominata: ut interpretatur λιπαρος pinguis. Vnde liparæus deducitur: cum. æ. diphthongo in penultima scribiť. Iuuenalis in satyra Exemplo quodcunq; malo Et siccato pectore tergens brachia uulcanus liparæa nigra taberna.

Lisus cum. i. latino & simplici. s. scribiť: fluuius est Thraciæ ꝑ thasiorũ mediũ fluens: Ad hũc cum uenisset Xerxes rex psarũ cum exercitu: ut testať Herodo. lib. histo. vii. non sufficiens ad portũ defecit. Vnde ait

Iuuenalis in satyra: Omnibus in terris: Epotaq; flumina medo Prandente.

Lithargirium prima cum. i. latino: sequens cum. th. aspirato: tertia cum. y graeco: & penultima cum. i. latino scribitur: spuma est argenti: & uocabulum est compositum ex λιθος quod est lapis: & argirium: quasi ea spuma in lapidem argenteum sit compacta.

Lithostratum prima cum. i. latino: sequens cum. th. aspirato: & reliquae sine aspiratione scribuntur: & est λιθων. i. lapidum stratum pauimentū: unde ex graeco & uerbo latino a sterno deducto componitur.

Lituus cum. i. latino & t. exili scribit: nōnulli uocabulum graecum putauerunt: ac nomen accaepisse a sonitu ex auctoritate Homeri conant. Alii latinū uolunt: & a lito uerbo deducūt. Erat nanq; baculus incuruus: quo sedentes augures auibus templa designabant. Et ut rettulit Plutarchus in uita Romuli. fuit Romuli lituus conseruatus in Palatino colle usq; ad Celtarū tempora. a quibus capta urbs incensa fuit. Sed postea expulsus a Camillo hostibus inter altissimas fauillas illesus cum omnia igni: consumpsisset: inuentus est. Est etiam teste Festo lituus genus buccinae īcuruae: qua qui cecinerit dicit' liticen. Ennius: Inde loci lituus sonitus effudit acutos. Vir. li. aeneidos sexto. Et lituo pugnas insignis obibat & hasta.

Lyus cum. y. graeco scribitur: fluuius est minoris asiae in pontum defluens.

Lolligo cum duplici. l. & i. latino scribitur: piscis est: ut sepia: uel forte ipsa sepia: & inde diminutiuum lolliguncula. Plautus in Casina: Emito sepiolas lepidas lolliguncula.

Locrinus cum. o. post. l. & c. exili atq; i. latino scribitur: mōs est in brutiis ad extremū italiae: ex opposito ad pelorū: sup quo Locrus ciuitas ab Aiace Oileo: & naritiis qui illū secuti sūt ad italiam: condita fuit dicente Vir. li. aenei. iii. Hic & naritu posuerūt moenia locri: de quo Iustinus li. xxii. sui epitomatis plura dixit. Nam cū nauigaret Aiax a Troia ꝓcella naues dispergens: cum illarū partem in Libyam trāsportaret remanentes ibidē illi oppidū cōdiderunt quod Loccū uocauere: de qbus Vir. lib. aenei. xi. Libycone habitantes littore locros: partē uero aliā cū Aiace in italiam deportauit: ubi cōdiderunt socii oppidū: quod similiter Locrū uocauerūt. Et fuit hactenus teste Platone libro primo timaei flos italiae nobilitate diuitiis & gloria gestacū rerū: quā usq; ad sua tēpora dicit in arte sapientiae triūphasse. In hac & crotone teste Pli. lib. ii. natu. historiae usq; ad sua tempora epidimia nusq̄ fuit: nec terraemotus aliquis ānotatus est. At Lucanus cū. u. post. l. scriptus lacus est Campaniae inter Baias & Cumas: & dictio est latina a Lucro deducta. Nam cum in eodem multitudo piscium caperet: e quibus lucra mercatores consequebant: lucrinus a lucro uocitatus est. Verum cum ei proximum sit mare: & saepe in lacum exaestuaret: grandia quandoque damna mercatoribus ipsis & piscatoribus inferebat. ob quod grande uectigal: quod Romanis persolui debebant. saepius frustrabatur. Vnde a senatu Iulio Caesari cōmissum fuit: ut Lucrinum a maris impetu immunem redderet: qui oppositis murorū molibus: & paruulo relicto mari: quod ad lacum transcenderet rem ipsam confecit. Ob quod aquas iulias uocari uoluit. Vnde Virgili. libro georgicō cū secūdo in illius laudes haec ipsa cōmemorat dicens: An memorē potius lucrinoq; addita claustra: Atq; indignatem magis stridoribus aequora: iulia qua ponto longe sonat unda refuso. Verū ea loca saxosa esse & ostreis referta ostendere uidetur iuuenalis. cum ait in satyra Crispini: Nulli maior fuit usus edendi tēpestate mea circeis nata forent: an Lucrinum ad saxū rutupinoue edita fundo Ostrea callebat primo deprehendere morsu. Sane teste Plinio libro. ix. natu. histo. Ostrearū uiuaria primum omnium Sergius orata inuenit in baiano aetate Lucii Crassi oratoris. Et ut pergit. Is primum optimum saprorem ostreis lucrinis adiudicauit: quando eadem aquatilia generantur alibi meliora: sicut lupi pisces in thyberi amne inter duos pōtes: Rombus Rauenae. Muraena in Sicilia: Elobs Rhodi: & alia genera similiter.

Locrus cū. o. post. l. & c. exili scribit': ciuitas ē in brutiis sup monte lucrino: ut in praecedenti dictiōe uidiī.

Lodix cum. i. latino scribitur: & ut quidā uolunt a λουσισ dictione graeca deducitur: quae apud nos est lotio: ita ut sit omne: quod lectulo imponitur: & lauari potest. Alii uero latinum magis putant: atq; id apud nos designare uolunt: quod apud graecos σαγιον hoc est lecti compertoriū. Iuuenalis in satyra: Credo pudicitiam: Modo sub lodice relictis: ac penultimam producit.

Lotus cum. t. exili scribit': fuit teste Ouidio libro. ix. metamorphoseon nympha: quam cum amatam Priapus persequeret': illa fugiens & deorū adiutorium implorans: illorū miseratiōe conuersa est in arborem sui nominis: quae in Aphrica teste Plinio libro decimotertio naturalis historiae ea parte: quae ad nos uergit nascitur insignis: & praecipue circa syrtes & nasanonas. Eius magnitudo est quae pyro: quanq̄ Cornelius nepos breuem dicat incisura: & folia breuiora q̄ quae ilicis uidentur. Sed quāto tempore haec arbor durare potuerit. ostendit idē ipse Plinius circa finē libri. xvi. naturalis historiae dicens: Lotus est Romae in area Lucinae: quae eo anno condita fuit: qui sine magistratibus tricentesimo sexagesimonono urbis fuerat incertum quanto uetustior: esse quidem uetustiorem non est dubinm: quum ab eo loco Lucina nominetur. Sed īcerta eius loci aetas: quae capillata dicitur: quoniam uestalium uirginum capillus ad eam defertur. Verū altera Lotos in Vulcanali: quod Romulus constituit ex uictoria de Cumis. Ea aequeua urbi itelligitur: ut testis est Massurius. radices eius in foro usq; ad Caesaris praestatiōes municipiorū penetrant. Et ut pergit fuit cum ea cupressus aequalis aetatis circa suprema Neronis principis ꝓlapsa atq; neglecta. Ex hac arbore teste iulio Polluce de uocabulis rerum ad cōmodum Caesarem optimae conficiuntur tibiae. Sane teste Plinio libro xxii. Qui lotum arborem tantum putant. Homero auctore argui possunt. Is enim inter herbas subnascentes: deorum uoluptati lotum primam nominauit.

Lotophagi cum. t. exili & ph. aspirato scribitur: populi sunt libyci: quorū quidam littora Libyae iuxta syr-

tes inhabitabant: quidã uero magis ad austrũ tendentes usq; ad fluuiũ Tritona ꝓtenduntur. Hi teste Herodoto libro historiarũ tertio uiuunt ex fructibus arbores loti: qui dulciores sunt dactylis: ex quibus etiã uinũ eos cõficere dixit. Ad hos teste Homero in odyssea tempestate maris perductus accessit Vlyxes: a quibus in Siciliam nauigauit.

Lucani cum.c.exili scribit̃: Populi sunt inter Campaniam & Aprutium: siue inter appulos & calabros. Hi teste Plinio li.tertio naturalis historiæ in samnitibus originem habuerunt.

Lucrinus cum.c.exili scribit̃: & est dictio latina denotãs lacum Campaniæ a lucro deducta: ut uidimus in dictione locrinus.

Luthum pro colore: Et inde lutheus thea theum cum.th.aspirato scribit̃. Nam a λυϑρον quod est sanguinolentũ traductum est. Est.n. color rubeus sanguini consimilis. Persius: iam clamydes regum: iam luthea causapa captis. & inde lutheolus.theola.theolum. Vir.in bucolico: Mollia lutheola pingit uacinia caltha: habetq; primam longam. At qum pro cœno ponitur & sorde: absq; aspiratiõe scribitur: & habet primã breuem. Iuuenalis in satyra: Credo pudicitiam: Dum reddit: terramq; luto ferit ĩtestino. Verum & pro colore nonnulli latinum putant: & a luce nomen assumpsisse. Gellius libro secundo noctium atticarum Lutheus contra ruffus color est dilucidior: unde eius nomen quoq; esse factum uidetur. Sed magis placet græcum esse: & cum.th.aspirato scribitur.

Acarius cum.c.exili &.i.latino scribit̃: fuit nomen uiri ꝓprium: & interp̃tatur beatus.

Machaõ cum.ch.aspirato scribit̃: fuit teste Homero libro secundo iliados filius Aesculapii: & frater Polydarii: ut in ea dictione uidebimus. Hic obsolertiam medicinæ artis cum aliis heroibus græcoꝝ ad Troaiam e Creta cõuocatus fuit: a quo Machaonius deducitur: ut Ouidius libro primo de ponto: Vtque machaonis paeantius artibus heros Lenito medicam uulnere sensit opem.

Maceria cum.c.exili &.i.latino scribit̃: græcum multi eẽ uolunt: & a μακρον: quod est longum deriuari: Nam parietes sunt ex lapidibus absq; comento: quibus sepiri consueuit uinea: qui non nisi longi esse possunt.

Machæra cũ.ch.aspirato &.æ.diphthõgo in penultima scribit̃: dicit̃ a nostris sica culter cultellus gladius Iuue.in satyra: Et spes & rõ ait: Nã si piera q̃drãs tibi nullus ĩ arca ostẽdat̃ ames nomẽ uictũq; macheræ.

Maccabeus cum duplici.c.& in penultima cum.eu.diphthongo scribitur: nomen est barbarum: sed a græcis sic conscriptum.

Macedonia cum.c.exili & absq; aliq̃ diphthõgo scribit̃: ꝓuincia est in Europa a Macedone filio Osiridis teste Diodoro siculo libro histo.primo cognoĩata. Hæc angustos primitus terminos hũit: sed uirtute suorum regum & gẽtis industria subactis finitimis ita ampliata est: q; de ea sic Solinus scripserit: Qui Edoni olim populi: quæq; Mygdonia erat terra: aut emathiũ thessalicũq; erat solum tũc oẽ uniformi uocabulo macedonica res est: tãtũq; corpus unũ. Nãq; teste Pli.li.iiii.natu.hi.centũ quinquaginta populos tenuit. Quod sane facit ad auctorũ quorundã concordiam: q in eiusmodi ꝓuinciis describendis discordare uident̃. At teste Solino Macedoniã ab orientẽ p̃cingit thracius limes: meridiana Thessaliæ epirotæ tenent ab occidente dardanii sunt & illyri. Qua in septẽtrionem tendit. Pœonia Paphlagonia protendit̃.

Macyberna cum.c.exili &.y.græco scribit̃: fuit teste Herodo.urbs Sithoniæ: ut in ea dictione uidebimus.

Machina cum.ch.aspirato &.i.latino scribit̃: nam græce dicitur μηχανη: quod apud nos inuentionem indicat: & inde mechanicus cum.e.absq; diphthongo deducitur.

Macrocosmus absq; aliqua aspiratione scribitur: & dicitur a nostris longus mũdus. Nam componitur ex μακρος quod est longus & κοσμος mundus.

Macrologia similiter absq; aspiratione scribitur: & dicitur longus sermo.

Macrobius similiter scribitur: & dicitur longæuus. Nam βιος quoq; uita nuncupatur.

Machrochir secunda.c.exili: penultima cum.ch.aspirato scribitur: &.i.latino: dicitur a nostris lõgi manus Nam componitur ex macros: quod est longa: & chir manus.

Mæander cum.æ.diphthongo scribitur: fluuius est Phrygiæ: ut Ouidi.libro.viii.metamor: Non secus ac liquidis phrygius Mæander in undis ludit: & reliqua quæ de eodem scribit: & inde mæandrius: qui etiã pro nomine proprio ab Herodoto ponitur: & Polycratis amicus.

Mænalus cum.æ.diphthongo scribit̃: mons est Arcadiæ teste Pli.libro.iiii.naturalis historiæ altissimus & amœnissimus ꝓpinquusq; ad argos: ut dixit Liuius li.iii.de bello macedonico: & refertus pinis: ut ostẽdit Vir.in bucolico cum ait: Mænalus argutumq; nemus pinosque loquentes semper habet: semper pastorum ille audit amores. Sed in plurali facit mænala in neutro genere: atque idẽ qđ singulare significat.

Mænades cum.æ.diphthongo scribitur: descenditq; a Mænone quod est furio. Quare apud nos furiosæ seu insanæ usitatiori uocabulo mulieres illæ dicebant̃: quæ Bacchi sacra capillis sparsis hinc inde cursitabant. Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam: Crinemq; rotant ululante Priapo mænades & Persius: Bassaris & lyncem mænas flexura corymbis.

Mæotis cum.æ.diphthongo &.t.exili atq;.i.latino scribit̃: est scytharũ maxima palus: quæ ex Tani ab aqlone in pontum defluit: & ut ait Vir.li.geor.iii. Puppibus illa prius patulis nunc hospita plaustris: & alia q̃ plura: de qua plenissime Ouid.li.tertio tristium epistola decima.

Mæra cum.æ.diphthongo scribitur: fuit quarta Proeti filia ex Antia uxore.

Magnes cum g. immediate post. a. & ante. n. scribitur: lapis est attrahens ferrum: cuius plures species Pli. connumerat li. xxxvi. naturalis historiae. Et eodē teste sic quoq; appellatus est ab inuentore. ut auctor est Nicander: & in ida primum compertus.

Magnesia eodem mō atq; per. i. latinum scribitur: regio est teste Pli. li. iiii. naturalis histo. Thessaliae ānexa. Vnde & magnesii populi nominātur. Item & eodem nomine urbs est in asia: iuxta quā Scipio asiaticus Antiocum regem perculit.

Magnetes eodem modo ac per. t. exile scribit̃: populi sunt Thessaliae in equestri certamine docti: de quibus Lucanus libro sexto: gentes thessalicas describens inquit: Et magnetes equis mynae gens cognita remis. Hos & alio uocabulo magnesios uocitamus.

Magus cum unico. g. scribitur: uocabulum est persicum id denotans quod apud graecos philosophus: & apud latinos sapiens dicitur: hos galli dryiudas uocauere: ut in ea dictione uidimus. Aegyptii uero in ea significatiōe qua nos sacerdotes: & graeci prophetas dixere. Indi gymnosophistas graeco uocabulo: & sua interpretatione uocabant: ut similiter in ea dictiōe uidimus. Babilonii nō & assyrii suos magos seu sapientes chaldaeos uocauere. Itaq; Laertio teste: magi apud persas deorum cultui maxime insistunt: preces illis ac uota & sacrificia offerunt: de deorū substantia & generatiōe disserunt: signa statuasq; rephendūt: improbant illorū errores qui dicunt mares etiam & foeminas in deis imperium esse. Dicūt teste Sutiōe matri aut filiae misceri. Plena esse daemonum aera asserunt. cultū & usū auri interdicunt. His esse uestem candidam: lectum humum: aesca aolus caseum panem: arundine uti pro baculo. Hos magicae esse diuinationis ignaros dixit Aristoteles in libro de magico. Quin & Zoroastrem ipsum cui eius artis initia ac pricipatum tribuit. Dion ex iterpretatiōe eius nominis astrorum assérit fuisse cultorem. Duoq; eē apud illos principia bonum daemona & malum Vnum ex his iouem: quem Horamasdem: alterū Plutonem quem Arinanium uocant. Dixeruntq; teste Eudoxo homines reuicturos. eos fuisse ātiquiores aegyptiis dixit Aristoteles libro de philosophia primo. ab his fuisse gymnosophistas Cleartus solensis asserit.

Sed post haec tractu temporis hi tantummodo magi dicti sunt: qui ob facinorum magnitudinem uulgo malefici appellātur. Nā & elementa saepe cōcutiunt: turbant mentes hominum: & saepe sine ullo ueneni haustu: uiolentia tantum carminis interimunt: dicente Lucano: Mens hausti nulla sanie polluta ueneni. Incantata perit. Et Virgi. in Damone: Carmina uel caelo possunt deducere lunam. Carminibus circe socios mutauit ulyxis. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Et alia quae statim uidebimus. Magos ergo ex Zoroastre persa habuisse initium dicunt: quem sex milibus annorum fuisse ante Platonis mortem Plinius libro. xxxv. naturalis historiae ex testimonio Eudoxi prodidit. Hermodorus uero Platonicus in libro disciplinarum usq; ad excidium Troiae teste Laertio annos quinq; milia cōputauit. Sed unus hic tantum Zoroastres fuerit an postea & alius non satis constare Pli. dixit. Et paululum supra ostendit eam artem: quam magicam dicimus: ab ipso Zoroastre: ut omnes auctores conueniunt in psyde ortum habuisse: quae ut ait fraudulentissima artium in toto terrarum orbe plurimis saeculis ualuit. Et subdit auctoritatem ei maximam fuisse: nemo miret. q; sola artium tres alias impiosissimas humanae mentis cōplexa: in unā sese redaegit: natā primo e medicina nemo dubitauit. hac specie salutari irrepsisse uelut altiorem sanctioréq; q̄ medicinā. ita blādissimis desideratissimisq; pmissis addidisse uires religiōis ad quam maxime alligatū humanū genus. Atq; ut hoc quoq; suggesserit: miscuisse artes mathematicas: nullo nō auido futura de sese sciendi: atq; ea e caelo uerissime peti credenti. Ita possessis hoīum sensibus triplici uinculo in tantum fastigii adoleuit. ut hodie ēt in magna pte gentium pualeat: & in oriente regum legibus impet. Sine dubio illic orta in perside a zoroastre: ut inter auctores conuenit. Et infra subdens idem auctor pgit: mirū hoc in primis durasse memoriā ardentemq; tam longo aeuo cōmentariis nō intercedentibus: praeterea nec claris nec cōtinuis successiōibus custoditā. Mirū est ēt in bello troiano tantū de ea pte silentiū fuisse Homero: & tantū opis ex eadē in Vlyxis erroribus: ut totum opus nō aliunde cōstet. Et infra subdit: troianis itaq; tpribus Chironis medicinis cōtenta est aetas solo Marte fulmināte. haec ille. Sed q fuerint eius artis scriptores: aut quo ordine successerint: difficile est compire. putant qdam Orpheum thraca primitus ītulisse ad medicinae pfectum. Deinde mortua uxore Eurydice tēptasse eam qbusdam carminibus teste Seruio sup. iiii. geor. Vir. ad lucē reuocare. Quod quia facere nequit: finxisse poetas cōiugē iam receptā iterū necauisse dura Plutonis lege. qn & id Vir. sensisse cōfirmat: cum ait. Si potuit manes arcessere coniugis Orpheus: cum arcessere pprie euocantis sit. Sed eius rei nō expartem fuisse Orpheū prius existimauit Pli. ex eo tunc quoq; q tota Thracia magices fuisset. Sane nō Thraciā: sed Thessaliā solā orbe in eo eius ueneficii infamem fuisse ostendit Lucan. libro. vi. suae pharsaliae. Et Apuleius de magia libro primo & secundo. Quin & ipse Plinius q ait: Miror eqdē illis Thessaliae populis famā eius artis tantā adesse: ut Menāder quoq; litterarū subtilis illis in locis genitus: Thessalā cognominaret fabulam complexā ambages foeminarū detrahentiū lunā: qre primū de ea arte cōmentatū Honestē putatq; ut ait maxime ad rabiē non auiditatē mō eius scientiae graecorū populos aegit. ita ut summā litterarū claritatem gloriāq; ex ea scientia peterēt. hinc certe Pythagoras: Emphedocles: Democritus: Plato: ad hāc descendā nauigauere: exiliis uerius q̄ pegrinatiōibus susceptis: hanc reuersi praedicauere: hāc in arcanis hūere. Dixit ēt Pli. Xerxem persarū regem in ea uersatū fuisse: & ut pgit diligētiores ingens ante hūc ponunt zoroastrē alium pconnesium: quem ego illū puto: de quo Xanthus lydius teste Laertio inqt a zoroastre usq; ad Xersis transitū sexcenti connumerant anni post quē plures magos sibi inuicē successisse

dixit idem Laertius:ut Hostanes:Astropsycos:Gobrias:Paratas:donec ab Alexãdro euersum persarũ
regnũ fuit.cõclusit ergo Pli.in eodẽ lib.medicinã & magicem pariter eadẽ ætate effloruisse. illã Hippo
crate:hanc Democrito illustrantibus circa peloponnesiacũ Græciæ bellũ:quod gestũ est a trigesimo no
træ orbis anno.nec ille:subdens eam artẽ totum orbẽ pagrasse:atq; transgressam oceanũ:& Britaniam
usq; puectã:quam suo tpe tantis cerimoniis celebrare dicit:ut desisse persis uideri possit.Nãq; & antiqo
ribus tpibus in Italia fuisse ostendit Homerus ĩ tota odyssea:& cæteri post illũ poetæ referentes Circẽ
habitantẽ montẽ circæũ iuxta Caietã:ex ea arte mirandos ostẽdisse effectus: ut Virgilius in bucolico:
Carminibus circe socios mutauit Vlyxis.& libro æneidos.vii. Hoĩum ex facie dea sæua potẽtibus her
bis Induerat Circe uultus ac terga ferarũ.Qua de re Aeschylũ antiquum poetã græcũ dixisse puto Itali
am herbarũ potentẽ.unde ẽt Virgilius ĩ Mæri quædã de his talibus dicit:q̃ lege fœliciter. Durauit ẽt &
hæc uenefica ars in Italia p longa xpianorũ tpa:Ita ut tpibus Theodosii iunioris christianissimi pricipis
dicat celeberrimus Augustinus li.xv.de ciuitate dei:Cũ essemus in Italia audiuimus quasdã mulieres im
butas his malis artibus dato caseo statim hoĩes in iumenta cõuertisse:q̃ ut alia iumẽta necessaria quæq;
portabãt:& infinita opa iterũ hoĩes ab illis restitui:qbus ut ait mẽs sp hũana cõseruata fuit. Quid nõ ne
& Apuleius ipse platõicæ sectæ philosophus historice scripsit se ĩ asinũ apud Thessaliã ueneficiis cuiusdã
mulieris:dum p magicã fieri auis conaret̃ conuersũ fuisse:& tractũ tpis in hoĩem restitutũ:atq; suæ me
tamorphoseos librũ scripsisse? Nonne ẽt Plinius: Seneca & Cicero certissime affirmarunt messes in ua
rios agros magorũ pstigiis traduci posse? Vnde ẽt apud Virgiliũ in Mœri. Atq; satas alio uidi traducere
messes. Ouidius ẽt de sine titulo inqt: Carmine læsa ceres sterilẽ uanescit in herbã. Deficiunt læsi carmi
ne fontis aquæ:ilicibus glandes:cantataq; uitibus uua Decidit.& nullo poma mouẽte fluunt. Quãobrẽ
dixit Pli.lib.xxviii.Romæ scriptũ in.xii.tabulis:q fruges excantasset:& alibi q mallũ carmen incantasset
& alibi teste Seruio:neue alienã segetem pellexeris. Sed mirabiliora etiam ex hac arte patrata narrant
poetæ.ut Medea apud Ouidium libro metamorphoseos.vii. Cum uolui ripis ipsis mirantibus amnes
In fontes rediere suos:concussaq; sisto:Stãtia concutio cantu freta:nubila pello:Nubilaq; induco:uẽtos
abigoq; uocoq;:Viuaq; saxa sua conuulsaq; robora terra.Et siluas moueo:iubeoq; tremiscere mõtes.Et
mugire solũ manesq; exire sepulchris. Te quoq; luna traho:& reliq̃. Tibullus ẽt de maga locutus ait: Hãc
ego de cælo ducentẽ sydera uidi. Fluminis hæc rapidi carmine uertit iter. Hæc cantu finditq; solũ: ma
nesq; sepulchris Elicit:& tepido deuocat ossa rogo. Cũ libet hæc tristi depellit lumĩa cælo: Cũ libet æsti
uo conuocat orbe niues.& alia q̃plura:q̃ ipse & alii poetæ loquunt̃.non ergo tam grauiter romanis legi
bus ars hæc plecteret̃:si non pniciosa & cũ effectu multarũ rerum cognita fuisset. Quare coactã & inui
tam Didonẽ induxit Vir.lib.æneí.iiii.cũ ait:Inuitã magicas accingier artes:sane non oĩa quæ p eã mon
strant̃ artem uera esse noscunt̃:sed multa dæmonũ illusionibus ostendunt̃:quæ ueridice facta minime
fuerunt:ut hoĩem conuerti in lupũ:aut in iumentũ:lunam trahi:& similia:q̃ p humanorũ sensuum alte
rationẽ:qbus illi plurimum pſunt:& non puerũ inducuntur effectũ.Nam solũ ea exeq possunt:q̃ natura
li uirtute dicunt̃:sed cum rerũ cognitione & ingenii acrimonia & longa expientia ac agilitate naturæ al
terabilia facile coniungere ualeant:ea nonnunq̃ inducunt:q̃ miracula hoĩbus esse uident̃: & non sunt.
Sed hæc hactenus. Nunc ad eius artis species transeamus:quarũ nonnullæ a romanis legibus p̃mitteban
tur. Marcus Varro lib.vii.rerũ diuinarum q̃ttuor tantũmodo species assignauit:pyromantiã: aeroman
tiam:hydromantiã:& necromantiam:pyromantiã illam uocitauit:quæ p ignẽ diuinare cõsueuit: nam
pyr ignis & mantia diuinatio a græcis dicit̃.hæc inspicit qd fulgur:quid fulmen:quidque ignis significet
p quem modũ Ciceronis uxor eũ sequenti anno futurũ consulẽ diuinasse dicitur:quia cũ post pactum sa
crificium q̃dam in cineribus conspicere uelet:flãma repente exiliuit: ut ipse libro de diuinatione descri
psit.iuxta qd' Virgilius in Damone: Aspice corripuit tremulis altaria flãmis Spõte sua dũ ferre moror
cinis ipse bonũ sit: Et Tanaquil Tarquinii prisci uxor uidens flãmam lãbere Seruii Tulii caput dixit:teste
Liuio libro.i.ab urbe futurũ ut puer unica fieret salus regis in rebus dubiis:& regnũ illi p̃dixit. Simili mõ
post captã Troiam discepta̅te Aenea de fuga cũ patre Anchise flãmula quædã apparuit uerticem lam
bens Ascanii:& nullam illi inferens læsionẽ:quæ quũ Ascanio regnũ futurũ portenderet:discedere per
suasit. Aeromãtia ea diuinatio erat:quæ in aere fieri uidebat̃:ut auium auspicia:auguriaq; & uentorum
aut grandinũ insuetæ pcellæ. Quẽadmodum ẽt teste Pli.lib.ii.natu.histo.relatũ est in monumenta.M.
Achilio & C.Porcio cons.lac & sanguinẽ pluisse:qd' ut alii ferũt sequenti anno pestẽ ualidam Romã in
uasuram p̃nunciauit. Tpe ẽt quo Hannibal lacerabat Italiã teste Liuio de secundo bello punico aquæ sã
guini pmixtæ e cælo deciderunt in modũ pluuiæ:& libro octauo de bello macedonico anno sequit: quo
decessit Hãnibal p biduum pluit sanguis. Item teste Plinio eodẽ lib.ii. ferrũ in lucanis anteq̃. M.Crassus
in parthis interẽptus est pluit:oẽsq; deinde lucani milites:quorũ magnus numerus in exercitu erat:cum
eo interfecti sunt:& subdit: Effygies ferri quæ pluit spongiarũ ferro similis erat:ẽt. L.Paulo & C.Marcel
lo cons. lana:ut idẽ inqt auctor circa castellũ carphanũ pluit:iuxta qd' post annum. T.Mamilius occisus
est. Et subdit: Armorũ crepitus & tubæ sonitus auditos e cælo cimbricis bellis accæpimus. Tertio uero
consulatu Marii a mamertinis & tudertinis spectata arma cælestia ab ortu occasuq; inter se concurrẽtia
& similia plura:q̃ diuersis tpibus contigerũt.ex qbus sp aliqd prædiuinatũ fuit. Hydromantia uero diui
natio illa est:quæ in aq̃ concipit̃:ut teste Varrone uidit puer in aq̃ Mercurii effigiẽ:quæ centũ quinq̃gin
ta uersibus oẽm mithridatici belli euentũ prænunciauit:& similia:q̃ multa similiter fuisse iam legimus.

Necromantia est p mortuos diuinatio:νεκρὸς enim.i.mortuo℞:& mātia diuinatio:ut Ericlo apud Lu-
ca.lib.vi.mortuū suscitans euentū belli pharsalici.Sexto Pompeio pdixit.Ve℞ & a nōnullis aliis plures
subdunt diuinationū species:& chyromantia:quæ p manuū inspectioné diuinat.Iuuenalis ī satyra.Cre
do pudicitiā.Frontemq; manūq; pbebit Vati.Geomantia q̄ ex terræ cōcussionibus & apertionibus di
uinare consueuit·q̄si sit terræ diuinatio.Haruspicina & sacrificiis aīalium & extis diuinat.Iuuenalis in p̄
fata satyra:Armenius uel comagenus haruspex Pectora pullo℞ rimatur & exta catelli.interdū & pueri
Et ut uult Donatus in cōmento phormi.haruspex cū aspiratione scribit̄ & a fari quæ inspicis seu inspe
xit dicit̄:q̄si faruspex.ita ut.f.digama in aspiratione fuerit conuersum secundū ea:quæ supra circa horū
cōmentario℞ initia demōstrauimus:Arioli a sacrificiis aræ sup īpositis diuinare satagebant:unde & no
men assūpsere.Sed præ cæteris auguria & auspicia lege pmittente.īmo & in publicis negociis iubente a
romanis obseruabant̄:& augures illi dicebant̄:q ex auiū garritibus & uolatibus diuinabāt:cōtra quos
acrianū illud est.qd' refert Gellius lib.xiiii.noctiū attica℞:Nihil inqt credo auguribus:q aures uerbis di
uitant alienas:suas ut auro locupletet domos.sed ho℞ initiū & progressum uidebimus in dictione Ta-
ges.Auspiciū uero dicit̄ uel a pastu:uel ab inspectione auiū.Sed qa cōsul antequā iret in expeditioné ca
piebat auspiciū hinc factū est:ut dicamus auspicato ductū:antequam principio q̄ a solo duce capiunt̄.Et
hinc auspicari non mō auspiciū capere:sed & incipere dicit̄.Nec in boná tantum parté:ue℞ in malam
quoq;:ut apud Pliniū nepotem:At hō infœliciter natus manibus pedibusq; deuinctus aīal cæteris impe
ratu℞:ab auspiciis uita auspicat̄:sed plerūq; ī bonum accipit̄:ut apud Teren.Haud auspicato me huc at
tuli.i.non fœliciter:q̄si auspiciis repugnantibus.Quod melius Quintili.ipse declarauit in declamatio-
nibus:cū de Achille ut opinor locutus:q ad morté:quam dii futurā denunciauerant cupiditate ulciscen
di Patrocli ruebat.sic ait:Eant nūc antiqua℞ cōditores fabula℞ poetæ:& se ad exhortandū amicitiæ fi-
dé magna quædā composuisse carminibus putét:si dixerint aliquos p maria terrasq; asperioré fortunā
amico℞ secutos:aut principé Græciæ us℞ eam ultioné interfecti amici inauspicata bella gessisse:& ali-
bi lib.ix.de institutione oratoria:Itaq; ut apud nos Homerus sic apud illos Virgilius auspicatissimū de-
derit exordiū.Dicebat̄ ēt auspex:qui p̄erat celebrandis nuptiis:qa auspiciū pro nuptiis capere solebant
Iuue.in satyra.Oībus in terris:Veniet cū signatoribus auspex:& adhibeat̄ hic pro pte mariti:ut pronu-
ba quæ p̄est & ipsa nuptiis celebrandis pro uxore:ut uidebimus in dictione paranymphus.Aliqñdo ēt au
spex magis ꝓprie accipit̄ pro eo:q dux est miliciæ:ut apud Horatiū li.i.carminū.Nil desperandū teucro
duce:& auspice teucro Præter hos āt & alii sunt peiores malefici:ut specularii q in speculis & tersis cor-
poribus uti sunt enses pelues & similia:futura:se posse p̄dicere prædicant.Phytonici similiter & dicun
tur:quos Phytonicus.i.Apolinis spiritus replet.& loquendo futura p̄nunciant.Præstygiatores cū.t.ex-
li sequente.y.græco scribit̄:&:a styge:in q̄ sunt tenebræ cōponit̄.hi.n.humanis sensibus tenebras & fā
tasmata incutiunt.Geneathliaci sunt q ex die natiuitatis fortuná hoīs ac successum ēt in singulis actibus
p̄nunciare se posse iactant.Iuuen.in p̄fata satyra:Si prurit frictus ocelli:Angulus īspecta genesi collyria
poscit.His similes sunt q mathematici uocitant̄:quos teste Gellio gentilitio uocabulo chaldæos dicere
oportebat.Et ut Iuue.ait:Nemo mathematicus geniū indemnatus habebit.Ex istis hi sunt:q astrologi
noīantur:non solū ex astro℞ naturali cursu futura a p̄dicentes:sed & minuta quæq; ex astris se posse p̄-
dicere promittunt:ut cōsilia ipsa hoīum:arbitria & uarias uoluntates:appetitionesq; & declinationes:
& fortuitos repētinosq; in leuissimis rebus aīo℞ impetus:recessusq; moueri:agitariq; desup e cælo cre-
dunt.Ita ut ex necessaria q̄dam syde℞ errantiū reciprocatione:eiusmodi talia contingere pinaci fron-
te asserant.Et hi cæteris uaticinantibus p̄stare uidebant̄.Vt Iuuenalis ī eadé satyra:Sed maior erit fidu
cia quicquid dixerit astrologus:credunt a fronte relatum ammonis.Sortilegi sunt qui per sortes futura
prænunciare se credunt.Prodigiatores qui ex prodigio futura prænunciant.Sed teste Seruio super secū
do æneidos in longum tempus dirigit significationem.Vnde explorant aliqui prodigium dici:quasi p
cul elogium.Sed cum omnia hæc:& similia cum ex sapientissimis antiquis:tum ex christiana religione
uana & deceptoria fuisse claruerit.Reliquum est ut ab omnibus quoq; abiciantur & abominentur.

Maia cū.i.latino scribitur:& apud græcos est diphthongus οι:sed apud nostros diuiditur:ut in antecedē-
tibus uidimus.Fuit Atlantis filia ex Pleione coniuge & mater Mercurii:quā solam p̄cæteris iouis pelli-
cibus iuno adamauit:ut uidimus in dictione Mercurius.Ab hac nonnulli antiq uoluerunt mēsem maī
denoīatum:id maxime ex eo probantes:q; illo mense mercatores oēs Maiæ pariter & Mercurio sacri
ficabant.Sed ut rettulit Macrobius in primo saturnaliū.Cornelius Labeo dixit cā Maiam:cui mēse ma
iores diuina agit̄·terrā esse hoc adeptā nomé a magnitudine:& ipsam eandé bonam deá esse ex ipso oc
cultiori ritu sacro℞:faunamq; & opé & fatuam pontificū libris indicari.Boná q; oīum nobis ad uictum
honorū causa est.Fauná q; oī usu animantiū fauet.Opem q; ipsius auxilio uita constet.Fatuá a fando q;
infantes partu editi non prius uocé edunt:q̄ attigerint terrā.Hæc apud græcos ut idé asserit Macrobi
us θεὸς [illegible] dicitur:quá Varro Fauni filiá tradidit adeo pudicam:ut extra [illegible]:idest gi
gnæcium nunq̄ sit egressa.Nec nomen eius in publico fuit auditū:nec uirum unq uiderit:uel a uiro uisa
sit:propter quod nec uir templum eius ingreditur.Vnde Iuuenalis conquestus de turpitudinibus fœ-
minarum sui temporis inquit in satyra.Credo pudicitiam:Nota bonæ secreta deæ:& prius plures uer-
sus ostendit non licere uirilis sexus figuram in templo describere:aut masculum murem adesse.

Malachias cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:nomen est uiri proprium.

Malagma cum unico.l.&.g.ante.m.scribitur:id dicitur cum res dura per admixtionem alterius rei molem est redacta:& deriuatur a μαλακία:quod ē mollicies:adde q malua herba est.Ideo sic dicta q mollIat aluum ut ait Macer.Dixerunt maluam ueteres q molliat aluum. Vnde Iuue. Vtere lactucis & mollibus utere maluis.Nam faciem durum Phoebe cacantis habes.
Malea cū unico.l.&.e.absq diphthongo scribit̃:nam licet apud graecos sit ει diphthongus:tamen abiecto .i.per solū.e.productam a nobis scribit̃:atq eius prima corripitur:ut Homerus libro odyssea.ix. ... Et ut ibidem ostēdit Homerus promontoriū est Laconiae:quod teste Seruio super quintum aeneidos p quinquaginta miliaria in mare protēditur:ubi unda a deo saeua est: q persequi nauigantes appareat:dicente Statio li.septimo.thebaidos:Et raucae circum sonat ira maleae. Vir.li.v.io nioq mari maleaeq sequacibus undis.i.psequentibus.Assumpsitq nomē a Maleo arguiog rege:qui super illo sumptuosissimum etiam Apollini templum construxit:quod maleoticum dixit.
Malea cū unico.l &.i.latīo scribit̃ urbs fuit iuxta Thessaliā:cuius populi maliei:& mare maliacū uocitaf.
Malimnus cum.i.latino &.m.ante.n.scribitur:ponitur a Theocrito Siciliae mons.
Mandane absq diphthongo scribit̃:fuit Astyagis filia: quā teste Herodoto lib.hist.i.pater insomniis tantū mi xisse uidit:ut oēm eius ciuitatē repleret:haec Cābisae persae nupsit:ex qua natus est Cyrus.
Mantia cum.t.exili &.i.latino scribitur:est tamen apud graecos ει diphthongus in penultima:& dicitur a nostris diuinatio:& mantis diuinus uel uates:quae omnia similia per.t.exile scribuntur:ut Necromātia Chyromantia:Pyromatia:Hydromantia:& similia.
Manto cum.t.exile scribitur:fuit Tiresiae uatis thebāi filia:quae post thebanorum clades seruitutē primo sub Creonte:postea sub Theseo:quin & post patris interitū ad diuersa loca diffugiēs:primo in Asiā uenit:in cuius littore lebedō & clari Apollinis fanum struxit:deinde Italiā ueniens:socius suis graecis Mantuam oppidū condidit. Sed cū interim ex Thyberino tusco rege Ocnus ei natus esset:q & Bianor deinde cognominatus fuit:& ad ipsum oppidū tusci quoq & ueneti confluerent: circundedit Ocnus oppidū muris:& in aliā formam redegit Quin a matre Mantuam appelauit:dicente Virgilio li.aeneidos.x.
Ille etiam patris agmen ciet ocnus ab oris Fatidicae mantus:& tusci filius amnis:
Qui muros matrisq dedit tibi Mantua nomen. Verum cum manto diuina fuerit:ab ea Mantiam.i.diuinationem deduci quam plurimi putauerunt:& teste Prisciano in.vi.declinatur haec Manto huius mantus.Inducit uersum Virg.in quem modo uidimus.
Mantua cum.t.exili scribitur:ciuitas est in Venetia Galliae cisalpinae:condita ab Ocno Manthus filio: ut in praecedenti dictione uidimus.
Mātius cum.t.exili &.i.latino scribitur:fuit Melampi filius ex iphianasse filia Proeti.Ex qua teste Homero libro.xv.odysseae duos filios genuit:Polyphideum:& Cletum.
Manichaei cum.i.latino &.ch.aspirato atq.ae.diphthongo in penultima scribitur:fuerūt haeretici qdam: qui ab auctore haereseos Manichaeo sic quoq cognominati fuerunt.
Mapalia cū unico.p.atq unico.l.&.i.latino scribit̃:uocabulū est aphr̃.De quo Hieronymus sup amos. agrestes inqt casas & furnos similes aphri appellāt mapalia. Eadē & magalia eē dixit Seru.sup.iii.aene. ubi ait Vir. Mirat̃ molem Aeneas magalia quondā.Et in eodē lib. Vt primū allatis tetigit magalia plantis:ubi magalia primā produxit.Sed mapalia primā corripit:ut idē:Et raris habitata mapalia tectis.
Marcylas cum.y.graeco scribitur:fuit latro quidam in silua dodonaea.
Maraea penultima cum.ae.diphthongo scribitur:ciuitas fuit Aethiopiae.
Mardonius cum.i.latīo scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarum.vii.Gobryae filius ex sorore Darii:qui primum Xerxem Darii filium ad bellum contra graecos incitauit.
Marathon cum.th.aspirato scribit̃:fuit ciuitas atticae:distans ab Athenis passus circiter decē milia:in cuius cāpis Artaphernes & Dathis Darii persa3 regis pfecti cum centū milibus peditū & decem milibus equitū ab atheniensibus solū decem milibus armatis consilio & industria Milciadis pfecti profligati sūt & adeo pterriti:ut non castra:sed naues petierint:ut late descripsit Herodotus libro historia3.vii.Quae omnia contigerunt teste Gellio anno ducentesimo & sexagesimo post urbem conditam.
Marathron cum.th.aspirato sequente.r.scribitur:& dicitur a nostris foeniculum:sed graeco uocabulo Plinius & alii nonnulli saepe utuntur.
Mariandyni secunda cum.i.latino:& penultima cum.y.graeco scribitur: populi sunt teste Herodoto lib. historiarum primo:iuxta pontum:olim sub tyrannide Croesi.
Maris cū.i.latinō scribit̃:fluuius est teste Herodoto libro histo.quarto agathyrso3 in istrum defluens.
Marsi cum.i.latino scribitur:populi sunt in Italia:non multum ab urbe longinqui:de quibus Plinius li.vii. &.xxiii.naturalis historiae ait:Gens marso3 a Marso Circes filio ortū habuit:ideoq marsis ui quadā genitali afferit datum esse:ut non solum serpentibus sint illaesi:sed serpentum ipsi sint domitores:& incantationibus:atq herbarum succis faciant miracula medelarum.Alii sunt teste Herodoto libro historia3 quarto eodem nomine populi Scythiae:quae est in Asia.
Marsya cum.y.graeco scribitur:& apud nos terminatur in.a.quae apud graecos in as definit:habetq accētum in prima:fuit uir quidam:qui cum Mineruae sonoram tibiam comperisset:& afflatam pulchrū habere sonum sensisset:coepit inter nymphas pulsitare. Vnde ex ea iam arte superbus effectus teste Oui. li.vi.fastorum. Prouocat & Phoebum:Phoebo superante pependit.

Cæsa recesserunt acute membra sua. Idem & latius li. vii. metamor. enarrauit. Ob quod id inqt Iuuena. ad Neuolam: Occurris fronte obducta ceu Marsia uictus: sic ergo a Phœbo excoriatus & uictus: dicit a poetis conuersus in fluuium sui nominis: qui teste Liuio libro. vii. de bello macedonico a celenis Phrygiæ ciuitate: nec procul a Mæandri fontibus oritur. Quin & in ipsum Mæandrum cadit: dicente Lucano libro tertio. Qua celer & rectis descendens Marsia ripis Errantẽ Mæandron adit: mixtusq̃ refert: & reliq̃. Solinus uero non a celenis: sed ab Apamia magis dicere uidetur. Quã sane dissonantiam soluerat Plinius libro. vi. naturalis historiæ: cum ait. Apamia quæ prius Celene dicta est. Iuxta hunc fluuiũ teste Hero. circa finem libri quinti suarum historiarum: Persæ & cares grande p̃lium inierunt.

Marmaridæ cum. i. latino scribitur: populi sunt aphrorum teste Plinio libro quinto naturalis historiæ & Aegypto contermini: qui & usq̃ ad maiores syrtes protenduntur.

Martyr cũ. t. exili & y. græco scribit̃: & nõnunq̃ more græco cum. s. in fine terminamus: dr̃ a nostris testis.

Martha cum. th. aspirato a græcis scribitur: nomen est hebreæ fœminæ proprium.

Marpissa cum. i. latino & duplici. s. scribit̃: fuit teste Home. lib. ix. ilia. filia Eueni: & speciosa inter paucas nympha: uxorq̃ idæ oĩum illius sæculi uirorum formosissimi fuitq̃ mater Cleopatræ pulcherrime fœminæ: & amantissimæ uxoris Meleagri. Et ut subdit idem Home. cũ eadem raperetur ab Apolline eius uir idas arcu sagittisq̃ sumptis Apollinẽ inuadere non dubitauit. Quã postq̃ rapta est: parentes Halcyonem cognominauerunt: quod mater eam domi deflebat sortita luctuosum ac flebile Halcyonis fatum.

Harpesia cum. e. absq̃ diphthongo & unico. s atq̃ i. latino scribitur: mons est teste Seruio super. vi. æneidos in insula Paro: de quo Virgilius: Quam si dura silex: aut stet marpesia cautes.

Masanissa prima cũ. a. secũda similiter cũ. a. post unicũ. s. penultima cum. i. latino subseq̃nte duplici. s. scribit̃: non. n. primũ. s. aliquo pacto duplicari potuit: ut ignari quidã syllabarum uoluerũt: cum eius prima a. a poetis breuis ponatur. Ouidius libro sexto fastorum: Postera lux melior sup at Masanissa Syphacẽ: Et cecidit telis Hasdrubal ipse suis. At uero ex nostris consuere qdam secundũ. a. in. e. cõmutare: ac dicere Masenissam. Nonnulli uero in. i. sed melius ẽ more græco p a. quãq̃ barbarum sit uocabulũ. Fuit Galæ numidaꝝ regis filius: cui succedens in regno: primo romanis capitalis hostis fuit: deĩde amicissimus effectus usq̃ in finẽ p̃seuerauit. De quo oĩa Liuius de secundo bello punico: & maxime libro. vii.

Massagetæ cum duplicato. s. & t. exili scribitur: diciturq̃ in singulari massagetes: sunt teste Plinio lib. vi. naturalis historiæ: nobiles populi Scythiæ asiaticæ. Hi cum per deserta discurrunt: sanguinem suorũ potant equorum: dicente Lucano in libro tertio: Longaq̃ sarmatici soluens ieiunia belli. Massagetes quo fugit equo: uolucresq̃ geloni. Et Claudianus in Rufinũ: Et qui cornipedes in pocula uulnerat audax massagetes. De quibus late scripsit Herodotus libro historiarum tertio.

Massilia cum duplicato. s. atq̃ i. latino utrobiq̃: & unico. l. scribitur: urbs est in sinu galliæ trãsalpinæ: seu teste Solino in Narbonensi p̃uincia: a phocensibus quondã fugatis persaꝝ aduentu quadragesima quinta olympiade cõdita fuit. Iustinus uero li. xliii. inquit: Phocenses coacti exiguitate terræ: mare curiosius exercebant piscando mercando: plærunq̃ latrocinio maris: quod illis t̃pibus decus erat: uenientes in sinum gallicum ad hostium amnis rhodani: cuius loci amœnitate capti: reuersi domum sollicitauere plures. Qui tandem duce Proto uenientes: Massiliam condidire: ut idem late prosequitur.

Massylia cum duplicato. s. atq̃. y. græco subsequente: & penultima cum unico. l. & i. latino scribitur: nonnulli uero illud. y. græcum in. u. nostrum conuertunt: & Massuliam uocauerunt. Quod sæpe fieri in antehabitis ostendimus. Hæc teste Seruio sup quarto æneidos mediteranea est Beronicæ ciuitatis Libyæ: unde haud longe sunt horti hesperidũ: & mons Atlas: dicente Didone apud Virgilium eodem in libro.
Hinc mihi massyliæ gentis monstrata sacerdos: Hesperidum templi custos: epulasq̃ draconi
Quæ dabat: & sacros seruabat in arbore foetus. Martialis in. x. Non mea massylius seruat pomaria serpens Ab hac teste eodẽ Seruio super sextum ænei. populi dicti sunt massylii: quos alio nomine mauros dicimus. Liuius uero libro. viii. de secundo bello punico non mauros: sed mauris affines dixit: Hos fuisse ualidissimos testatur Plinius libro. v. naturalis historiæ. Ipsi quoq̃ neq̃ sellam: neq̃ fræna quærentes: sed sola uirga contenti suos uelociter equos exagitant: dicente Lucano libro quarto.
Et gens quæ nudo residens massylia dorso:
Ora leui flectit frænoꝝ nescia uirga. Sed hanc gentẽ bellis fuisse extinctã: dixit Pli. præallegato libro.

Massulu cum duplicato. s. sequente. u. uocali: & unico. l. scribitur: populi sunt: qui & massylii cum. y. græco scribuntur: ut in præcedenti dictione uidimus.

Mastiche cum. t. exili subsequente. i. latino: & ch. aspirato scribitur: genus est gummi: & teste Plinio li. xii. naturalis historiæ gemma est. Laudatissima autem chia: quæ & candida est.

Mathematica secunda cum. th. aspirato & absq̃ diphthongo: reliquæ sine aspiratione scribuntur: dici potest latine disciplinalis: ad disciplinam enim mathematicæ maxime spectant: ut geometria: arithmetica: musica: & astrologia: sed alia est superstitiosa: de qua in dictiõne magus uidimus.

Matuta absq̃ aliqua aspiratione scribitur: ponitur ab Homero pro Aurora: unde teste Prisciano matutinus deriuatur. A nonnullis uero græcis λευκοθεα idest alba dea uocatur.

Matthæus cũ duplici. t. & secũdo aspirato subseq̃nte. æ. diph. scribit̃: nomẽ est hebreũ: & uiri proprium.

Mauritania cũ. t. exili & i. latino scribit̃: nomẽ est regionis cuiusdã in Aphrica: deductũ a. μαυρον qd' est nigrũ: eo q̃ nigros colonos habeat. Estq̃ in ultimo Aphricæ uersus gaditanũ fretũ: & occidentale oce-

num gignitq; simias:dracones:struchiones:& olim plena elephantibus fuit:quos iam sola India gignit.
Mausolus prima cũ.au.diphthongo:sequens cum unico.s.&.o.uocali:ultima cum unico.l.&.u.uocali scribitur:sic græci:sic Cicero:sic Plinius:& Gellius pro proprio uiri nomine scribũt. At uero poetæ nostri cum pro monumento accipiunt:inter.s.&.o.interponere unum.e.consueuerunt: & dicere mausolũ: ut id Caroli mei arretini:Nũc caria antiquo fuerit spoliata sepulchro. Vel mausoli nobilis extat opus. Nam fuit ro noie dictus maritus Artemesiæ Cariæ rex:cui iam mortuo amantissima uxor nobile struxit sepulchrum:& de mariti nomine mausoleum uocauit:ut Martialis libro.x.epigrãmatum:Marmora parua quidem:sed non cessura uiator Mausoli saxis pyramidumq; lege. Quandoq; uero & p sepulchro addiderunt nonnulli poetæ ante syllabam eius dictionis ultimam i plurali alterum.e.& dixerunt mausoleum:ut idem Martialis libro epigrammatum primo:Aere nec uacuo prudẽtia mausolea. Et Lucanus libro octauo. Pyramides claudant indignaq; mausolea. Sane id opus teste Plinio libro.xxxvi.naturalis historiæ inter septem miracula computatur. Quod maximi eius tpis sculptores Scopas: Bryas: Timotheus:& Leochares pariter cælauere:patetq; ab austro & septentrione sexagenos ternos pedes: breuis a frontibus:toto circuitu pedes quadringentos:undecim attollitur in altitudinem: uigintiquinq; cubitis cingitur colũnis triginta sex:& oriente cælauit Scopas:a sepẽtrione Bryas:a meridie Timotheus:ab occasu Leochares:& ut subdit:priusq̃ id opus pagerent: regina Arthẽisia: quæ mariti mẽoriæ id opus extrui iusserat obiit:non tamen sculptores illi recesserũt nisi absoluto:id gloriæ ipsorum tpoq; artisq; monumẽtũ indicãtes:sed ante mortẽ regina Artemisia teste Gellio li.x.noctiũ atticaq; monumẽtũ illud dijs mãibus sacris Mausoli dicauit:fecitq; agona.i.certamẽ laudibus eius dicũdis:& pmia posuit pecuniæ aliarumq; rerum bonaq; amplissima. Ad eas laudes decertandas uenisse dicuntur uiri nobiles:ingenio atq; lingua pstabili Theopõpus: Theodoctus:Naucrites. Sũt etiam qui Isocratem ipsum cum his certauisse memoriæ mandauerint:sed eo certamine uicisse Theopompum iudicatum est. Is fuit Isocratis discipulus:& idem Gellius testatur extat nũc quoq; Theodocti tragoedia:quæ inscribitur mausolus: in qua eum magis q̃ in prosa placuisse iginius in exemplis refert.

Mazeres cum.z.consonante scribitur:fuit Cyri miles:

Mechanicus secunda cum.ch.aspirato:ultima cum.c.exili scribitur.dicitur uilis artifex.

Mecisteus absq; aspiratione aliqua &.i.latino:atq;.eu.diphthongo in fine scribitur:fuit teste Homero libro.xiii.iliados filius Echii:& ex sociis Aiacis thelamonii.

Medea absq; aliqua diphthongo a nostris scribitur:licet in penultima apud græcos sit.ει.diphthõgus: sed nos abiicientes.i.solum.e.productam retinemus:fuit filia Oetæ regis colchorum ex Hypsea coniuge: quæ Iasonem secuta:ab illo deinde ob Creusam Creontis corinthioq; regis filiam abdicata fuit: ex quo furiis exagitata filios:quos ex iasone susceperat interfecit: atq; Athenas aduolans Aegeo regi annoso nupsit:ex quo filiũ suo nomine Medum suscæpit:sed cum deinde Theseus Aegæi ex priori uxore filius a longa peregrinatione redisset:uidens illum Medea teste Iustino libro.xlii.magnæ uirtutis uirũ:& Medeum filium infantẽ esse:ac maritum senẽ ab Aegæo per diuortium discessit:& in Asiam cũ filio deinde perrexit:atq; ibi urbẽ condens:ab eius nomine mediá dixit. A qua tota deinde regio media dicta fuit. Hæc eadem a poetis nonnunq̃ dicta est phasides:ut in dictione phasis uidebimus. A medea ẽt medei des deriuatur. Ouidius libro secundo de arte amandi. Non facient ut uiuat amor medeides herbæ.

Media cum.e.absq; diphthongo scribitur:regio est in Asia cõtermina Assyriæ & Persiæ: atq; mari hircanio:sic quoq; cognominata a Medo medeæ filio.

Medon cũ.e.absq; diphthongo scribit:fuit teste Home.li.ii.iliados filius nothus Oilei ex matre Rhena.

Medesicastes absq; aliqua aspiratione uel diphthongo scribitur:fuit teste Homero filia notha Priami.

Medistuticus absq; aliqua aspiratione a græcis historicis translatum comperi:nomẽ est magistratus qui in Campania summus habebatur.

Medusa absq; aliqua diphthongo:& cum unico.s.scribitur:fuit filia Phorci ex Cetho coniuge. De q̃ plene uidebimus in dictione pegasus.

Megera prima cum.e.absq; diphthongo:secunda cum.æ.diphthongo scribitur:cum pro furia ponitur: primamq; semper corripit:& secundam producit. Virgilius libro duodecimo æneidos.
Dicuntur geminæ pestes cognomine diræ: Quas & tartaream mox intempesta megæram
Vno eodemq; tulit partu. Et alibi: Furiali a sede megæra. Claudianus similiter de laudibus Stiliconis in quit: Improba mox surgit tristi de sede megæra:

Megara prima cũ.e.absq; diphthongo:seqns cũ.g.seqnte.a.scribit:& primá sp producit:ac secundã corripit. Fuitq; filia Creõtis:dicẽte Home.li.xi.odysseæ και μέγαρην κρείοντος υπερθύμοιο θυγατρα: Eadẽ fuit uxor Herculis:quá insaniens iterfecit:ut idẽ Homerus:& Seneca i Hercule furẽte ostẽderũt.

Megabyzus cũ.y.græco seqnte.z.consonante scribitur:fuit nobilis persaq; unus ex his:q cũ Dario in magũ coniurauerũt:ut in dictione Darius uidimus. Et fuit zophyri pater:ut in ea dictiõe uidebimus:q zophyrus filiũ similiter Megabyzũ habuit:q teste Herodo.lib.historiaq;.vii.unus fuit ex ducibus Xerxis.

Megacles cũ.c.exili scribitur:fuit teste Herodo.lib.historiaq; primo uir atheniẽsis:& filius Alcmeonis.

Megalesia cũ unico.l.&.i.latino scribit:fuerunt ludi magnæ matri deũ facti. De qbus Liuius in bello macedonico inqt. M.Iunius Brutus ædem magnæ matris deũ in palatio dedicauit:& ludos ob eam dedicationem factos megalesia appellauit:& a mega:quod est magnum deductum uocabulum est.

Meges cum.e.absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero Phylei filius: & unus ex graecorū ducibus.
Melan cum.e.absq; diphthongo & unico.l.scribitur: dicitur apud nos nigrū: sed non nisi in compositiōe utimur: ut melancholia: melancholicus dicitur: aut simile.
Melancholicus antepenultima cum.ch.aspirato: sequens cum unico.l.&.i.latino: ultima cum.c.exili scribitur: componiturq; ex melan: quod ē nigrum: & cholicus: quod a chole: quae apud nos bilis deducitur. Nam ille est: qui nigram bilem habet. Et ut refert Cicero libro tusculanarum primo. Aristoteles quidā ait ingeniosos melancholicos esse: ut ego me tardiorem esse non moleste feram.
Melāthius cū.th.aspirato &.i.latino scribiť: nomen est uiri propriū. Et unus teste Homero fuit uir troianus: quem Eurypylus in eo bello interemit. Alius teste Theocrito fuit pastor. Alius Quintilia.teste pictor fuit cura pingendi praecipuus.
Melāthia eodē modo scribitur: fuit teste Aristarcho sup.x.odysseae Home.filia Deucalionis ex Pyrrha.
Melas cū unico.l.scribiť: nomen est nonnullorū fluuiorum. Nā unum esse in Mygdonia ostendere uideť Ouidius cū ait libro metamor.secundo: Mygdoniusq; Melas: & taenarius Eurotas. Aliū esse in minori Asia & Smyrnam circūeuntem Solinus in collectaneis dixit. Aliū nauigabilē esse in Cilicia: & ipsius terminum dixit Plinius li.v.hoc est Ciliciā a Pamphilia diuidens. Aliū in Thracia: ut in eodē lib. Plinius idē cōfirmat. Aliū esse dixit Pli.lib.ii.in Boecia: q a Parnasso pfluēs: Mineruae sacer diciť a poetis: qa ripae eius oliuis sint refertae. De quo meminit Hero.li.histo.vii. Aliū esse in Sicilia ostēdere uideť Ouid.lib.fastorū.iiii.cū de flūminibus: & locis siciliae q̄ pagrauerat Ceres loqūs inqt: Sacratūq; melā pascua laeta boū.
Melampus absq; aliqua diphthōgo: & cum unico.l.scribitur: & declinatur in genitiuo huius melāpodis: sicut huius Oedipodis. Nam nomen compositum est ex melan: quod est nigrum: & πους pes ob qđ ultimae dictionis declinationem sequitur. Fuit teste Homero li.xv.odysseae filius Amythaonis ex patria Argo: q ut ait Mātes fuit egregius: iuxta quod Statius libro thebaidos.iii.amythaone cretus iam senior sed mente uirens phoeboq; melampus Assotiat: passus dubium cui pronus apollo.
Oraq; cirrhea satiaret largius unda. At alii dicunt eū fuisse medicum illustrē & filias Proeti helleboro sanauisse. Quod tetigisse uidetur Virgilius: cum dixit in.iii.georgicorū cum de medicinis pro saeua peste loqueretur. Nocent artes: cessere magistri Phyllirides chiron amythaoniusq; melampus.
Meleager absq; aliq̄ diphthongo & cū unico.l.scribitur: & habet accentū in penultima: fuit Oenei regis Calydoniae & Alteae filius: in natiuitate cuius infert Ouid. pcas tres ab Altea iā labore partus soluta uisas circa ignē stamina nentes: & cū flammis ligni stipitē posuissent dixere: oē nati erit aequa cū stipite uita. Quod cū audisset Altea illis descēdentibus surgens: stipitē igni subtraxit: illūq; ne cōburreretur diligenter seruauit. Quid uero de eo post ucrit ipse Ouidius late descripsit metamorphoseos in octauo.
Meliboeus cum unico.l.sequente.i.latino: penultima cum.oe.diphthongo scribitur: pro pastore ponitur a poetis: & est quasi curam boum gerat.
Meliboea cum eadem orthographia scribitur: urbs fuit littoralis magnesiae: propinqua Thessaliae: ut testis est Herodotus libro historiarum.vi. Et fuit patria Philoctetae: dicente Lucano libro sexto. Precioq; nephandae lampados herculeis fortis Meliboea pharetris.
Melicerta cū.i.latino & absq; aliq̄ aspiratione scribiť: fuit filius Leucotheae: & Athamantis regis Thebarum: cū quo mater uidens furentē maritum in mare se pcipitem dedit. Et cū apud nos terminatur in.a. apud graecos desinit in.s.de quo Parthenius poeta graecus γλαυκοκοσειλινα ὢν μελικερτη.
Melciades cum.c.exili &.i.latino scribiť: fuit teste Herodoto li.histo.vi.uir athenīesis Cypseli filius. Vel ut ait Aemilius Probus Cimonis: q factus dux belli cōtra Dariū Hystapsis filiū mirāda contra illū cōfecit: ut uidimus in dictione marathon. Habuitq; duos filios Cimonem & Metiochū. Tandem ob crimē peculiatus in carcere defunctus est: ut omnia de illo Aemilius Probus breuiter collegit.
Melicratum cum unico.l.&.i.latino absq; aspiratione scribitur. dicitur uinum coctum cum melle. Nā meli cum unico.l.apud graecos dicitur mel: & cratum potens uinum.
Melimella in primis habet simplum.l.in ultimis duplicatum. Et puto cannas illas esse: ex quibus iam saccharum elicimus. Martialis in primo. Dulcibus aut certant quae melimella fauis.
Melisphyllum secunda cū unico.l.&.i.latio: penultima cū.ph.aspirato &.y.graeco: atq; cū duplici.l.scribitur: diciť apud nos apiastrū: hoc est μελισσα: idest apis: φύλλον folium. Nā herba est: cuius folia sapiunt mel: uel qa ex illis apes q̄ facillime mel excudunt. Itaq; famelicis apibus cōuenire dixit Vir.lib.georgi.iiii.cum ait: Trita melisphylla: & cerinthe ignobile gramen. Plinius similiter lib.xx.naturalis hist. Apiastrū. Iginius quidē melisphyllum appellat. Sed in confessa damnatione est uenenatum in Sardinia.
Meliloton cum.i.latino & simplo.l.utrobiq; atq; t.exili scribitur: herba est cū flore: quam teste Plinio libro xxi.naturalis historiae sertulā campanam uocant a sertis: q̄ ex illa fieri cōsueuerant. Odor eius croco uicinus est. Et flos ipsa canna placet maxime foliis breuissimis & pinguissimis. Vnde Ouid.q̄rto fastorū. Pars thyma: pars rores: pars meliloton amant.
Melissus cū.l.&.i.latino atq; duplicato.s.scribiť: fuit rex cretensis antiq̄ssimus: qui teste Didimo in libro narrationis tyndaricae: ut rettulit Lactantius libro institutionū primo: primus diis sacrificauit. Habuitq; filias duas: Amaltheam scilicet: & Melissam: q̄ iouem puerū caprino lacte ac melle pauerunt. Vnde Melissa apes dicta fuit: & Amalthea caprae eiusdē nomen accepit. Fuit Melissus alius philosophus ex samo insula ithagenis filius ab Aristotele saepissime nominatus. fuitq; Parmenidis auditor deinde praefectus

classis electus: magna dedit uirtutis documenta.

Melita cũ unico.l.& .i.latino atq; .t.exili scribit̃: insula ẽ in siculo mari: haud lõge a sicilia: piculoso tamẽ di- fiũcta mari: ut attestat̃ Pli.lib.iii.natu.hist.& Cicero li.vi.uerrinaꝝ. In hac ẽt fuit oppidũ eiusdem nomi- nis: a quo non longe in promontorio fanũ Iunonis erat: a cunctis summa cũ reuerentia celebratum.

Melodia secundũ rectam traductionem deberet scribi in secunda cũ .œ. diphthõgo: ac dici melœdia. Nã cõponitur ex meli: & ωιδια: cuius prima apud nos in .œ. diphthongo transfertur: ut supra uidimus. Sed ut seruetur sonus græcus abiicitur .e.& solum .o. retinetur: significatq; dulcem sonum.

Melobosis cum unico.l.& .i.latino scribitur: fuit teste Hesiodo nympha oceani & Tethyos filia.

Melpomene cum.p.non aspirato scribitur: fuit una musarum: ut uidebimus in dictione musæ.

Memnõ cũ.m.ante.n.in eadẽ syllaba scribit̃: fuit teste Homero Tithoni filii Laomedontis troiani regis filius. De quo Diodorus siculus libro.iii.historiaꝝ scribit Theautamo in asia regnãte: q uigesimus a Ni- no atq; Semiramide descẽdit Agamẽnon aduersus Troiã cũ græcis bellũ mouit: cũ iã assyrii ãplius mil- le ãnis asiæ ĩpassent. Priãus uero bello opp̃ssus ab rege Theutamo p̃sidiũ ut poetæ assyriis subditus p le- gatos postulauit. Ille .x. milia æthiopũ: totidẽq; susiãos cũ ducẽtis curribus duce Mẽnone ad Troiã misit. Erat tunc quoq; Tithonus illius pater p̃fectus persaꝝ: acceptus maxime regi. Memnon uero ætate flo- rens ac animi corporisq; p̃stans uiribus: ea maxime tẽpestate uigebat. Aedificasse eum ferunt in susis lo- co excelsiori regiã: q usq; ad persaꝝ imperium pmansit memnonia ab illo denoĩata. Strauit & uiã leo- pheram in ea regione: q adhuc memnonia uocat̃. Hic cum apud Troiã multos græcos in bello occidis- set: tandẽ a thessalis p insidias interficit̃: cuius corpus ab æthiopibus ereptum fuit: & crematũ: ac illius ossa ad Tithonum patrẽ delata. Plato uero li.iii.de legibus dixit Troiã non assyriis subiectam: sed illoꝝ potentia fretã. Ait enim: Nemo profecto ambiget: troianoꝝ exemplo cõmonitus: qui assyrioꝝ poten- tia freti: quæ a Nino traxit originem: bellũ in seipsos concitarunt. Erat .n. adhuc principatus non con- temnenda potentia. Et subdit: Assyriorum enim principatus particula quædam Troiæ potentia fuit.

Memphis cum.i.latino scribitur. fuit urbs in ægypto: quam teste Diodoro siculo lib.historiaꝝ.ii. Ogelo- us rex ægypti condidit. ambitus stadioꝝ cẽtum & quinquaginta: urbem oĩum ægypti præclarissimam opportuniori totius eius oræ loco: ubi nilus in plures scissus p̃tes efficit formã deltæ: quo fit ut tanq̃ ĩ ni- li claustro posita aditũ præbeat: prohibeatq; ad superiora loca nauigantibus: & ad cohibendã aquarum inundationem uersus notum aggeres ingentes opposuit. Et a partibus cæteris undiq; effossus est lacus ingens: ac profundus: qui urbem efficit munitissimam. Vnde & posteri reges fere omnes relictis The- bis: & regiam habitationem in ea ædificarunt. Refertq; etiam idem auctor quosdam dixisse denomina- tam memphim a conditoris filia: aliamq; referemus opinionem in dictione Osiris.

Menalippe cũ unico.l.& .i.latino atq; duplicato.p.scribitur: fuit Antiopes amazonũ regiæ soror. Hæc ab Hercule capta fuit in bello: quod contra amazones gessit: quã cum sorori restitueret: accæpit in præciũ reginæ arma & baltheum. Nã hæc quoq; ex eo bello reportare fuerat iussus ab Aristeo. De illa etiã Iu- uenalis meminit in satyra: quæ incipit Stemmata quid faciunt: cum ait: Tu personam menalippes.

Mendensium cum.i.latino scribitur: unum est ex nili hostiis.

Menechæus penultima cum.ch.aspirato: & .æ.diphthõgo scribitur: De uiro hoc meminit etiam Cicero circa finem libri primi tusculanarum: qui oraculo edito: largitus est patriæ suum sanguinem.

Menedemus absq; aliqua diphthongo scribitur: fuit eretrihensis philosophus: Phædonis cuiusdã uiri no- bilis filius sed pauperis architecti. Alii sutorem tabernaculoꝝ aiunt fuisse: & utrãq; artem Menedemũ didicisse cõcedens deinde ad Platonẽ militiam deseruit: Fuitq; honestate & grauitate celebris: & præci- puæ auctoritatis in obiurgando. Fuit magnanimus & plene liberalis. Corporis in eo sene: ut in iuuene status fuit: athletæ instar firmus & ualidus atq; adustus. Amabat ĩter poetas Aratum & Lycophronem tragicum. Maxime studebat Homero: deinde lyricis: deinde Sophocli. Atq; Achæo secundas partes in- ter tragicos dabat: Aeschylo primas. Magistros Platonem & Xenocratem pariter aspernabatur. Stilpo- nem admirabat solum infinitamq; orationis copiam fundebat. Prius habitus ludibrio ab oĩbus: postea in tanta fuit oĩum admiratiõe: ut ei gubernacula ciuitatis traderent. Et cũ ob calumniã ad Antigonum proficisceretur: nec induci posset: ut patriam eriperet: septẽ dies cibo abstinuisse ferunt: & sic .lxxiiii. suæ ætatis ãno animam exhalasse. Alius fuit Menedemus similiter philosophus Caloti iampsaceni discipu- lus. Hic teste Hippoboto eo uenerat: ut sumpto habitu furiæ circũiret dicens: uenisse se ex inferno spe- culatorem peccantiũ: ut iterato descendens omnia dæmonibus renunciaret: quæ uidisset. Vestis hæc e- rat pulla tunica tallaris astricta puniceo baltheo: pilleus arcadicus capiti impositus: habẽs intexta elemẽ- ta .xii. cothurni tragici: prolixa barba: uirga in manu fraxinea.

Menippus cum.i.latino & duplicato.p.scribitur: fuit philosophus cynicus genere phœnix: & ut scripsit A- chaicus in æthicis conditione seruus: cuius dominus teste Diocle fuit Bathus quidam ponticus. & ut ret- tulit Hermippus fuit diurnus fœnerator: & uocatus Hemerodanistes: tandem insidias passus: oĩa quæ habebat amisit: ex qua re se suspendit. Fuere sex Menippi. Primus qui de lydiis scripsit: Xanthumq; bre- uiauit. Secũdus hic ipse. Tertius stratonitus sophista. Quartus sculptor. Quintus & sextus pictores: quo- rum meminit Apollodorus.

Menalcas absq; diphthongo & cum.c.exili scribitur: nomen ponitur a poetis pastoris proprium.

Menesthius cum.th.aspirato: & .i.latino in penultima scribitur: fuit teste Homero in initio libri sexti ilia

dos ex arna urbe Arithoi & Philomedusæ filius: quem Paris in bello occidit.

Menestheus cum.e.post.th.aspiratũ: fuit Petei filius: & Diomedis auriga. Alius fuit Athēarum dux Thesei & Phædræ filius: ac frater Demophontis. At uero cum scribitur.n.imediate post.m.uidelicet. Mnestheus: fuit uir troianus: ut in ea dictione uidebimus.

Menestho cum.th.aspirato scribitur: una est ex nymphis: quæ teste Hesiodo in theogonia filia fuit Oceani & Tethios.

Menœtius secunda cum.œ.diphthongo: & penultima cum.t.exili & .i.latino scribitur: fuit teste Homero lib.xi.iliados Actoris filius: & Patrocli pater: a quo Menœtiades Patroclus a poetis nostris sæpe dictus est ut Ouidius in prima heroidum: siue menœtiadem falsis cecidisse sub armis.

Mentor cum.t.exili scribitur: fuit in uasis cælandis mirus artifex: de quo Plinius libro duodecimo naturalis historiæ: Mentori īquit quotidie testimonium perhibet capitolinus Iuppiter: & Diana Ephesia: quibus fuere consecrata artis eius uasa.

Quare ait Iuue. in satyra Stemmata quid faciunt: Raræ sine mentore mensæ: & Carolus noster Arretinus ad Ciriacum:

Parrhasium tabulis uinces: uincesq; cauandis.

Pyrgotelem gemmis: mentoraq; in pateris.

Menander cum.e.absq; diphthongo scribitur: & nonnunq̃ Menandrus etiam traducitur: atq; primam semper corripit. Ouidius de tristibus:

Fabula iucundi nulla est sine amore menandri.

Et solet hic pueris uirginibusq; legi. Nam fuit hic poeta comicus: & Teophrasti discipulus: atq; ab eo teste Pamphila.xxii.commentariorum li.institutus. Qui uel unus: ut ait hæc uerba Quintilianus de institutione oratoria li.viii. Meo quidem iudicio diligenter lectus ad cũcta quæ præcipimus efficienda sufficiat: ita omnem uitæ imaginem expressit: tanta in eo inueniendi copia: eloquendi facultas. Ita est omnibus rebus personis affectibus accõmodatus. hæc ille. Ob quæ putauerat illum Ouidius perpetuo duraturum: cum de illo li.de sine titulo dixerat: Dum fallax seruus: durus pater: improba lena

Vixerit: & meretrix blanda menandrus erit. Hunc & apostolus Paulus se legisse indicat: cum ad corinthios scribens inquit. Vt ait unus ex uestris: Corrumpunt bonos mores confabulationes pessimæ: qui uersiculus est Menandri.

Menyllus cum.y.græco & duplici.l.scribitur: fuit quidam atheniensis.

Mentha cum.th.aspirato scribitur: & uocabulum est græcum herbæ nobis notissimæ. De qua Pli.libro xix.naturalis historiæ: Menthæ inquit nomen suauitas odoris apud græcos mutauit: cum alioquin mēta uocaretur. Vnde ueteres nostri declinauerant.

Meonia cũ.e.absq; diph.&.i.latino scribit̃: regio ē in minori asia: q̃ deinde lydia a Lydo fratre Tyrrheni cognominata fuit: ut ĩ ea dictione uidimus. Et a meonia meonis patronymicũ fœmininum deducit̃: ut Oui.li.ii.de sine titulo: Meonis assyriũ fœmina tinxit ebur: & meonides masculinũ: ut idem li.iii.

Aspice meoniden: a quo ceu fonte perenni Vatum pieriis ora rigauit aquis.

Mephitis cum.i.latino utrobiq;: &.t.exili scribitur. Nam teste Prisciano li.vii. Mephitis quoq; quod proprium est a græco μεφιτις ut quibusdam uidetur mutatione.f.in.ph. translatum: rationabiliter in.in.facit accusatiuum. Et proprie teste Seruio super.vii.æneidos est terræ putor: qui de aquis nascitur sulphuratis: & est in nẽoribus grauior ex densitate syluarum. Vnde ait Virg. Lucosq; sub alta Cõsulit albunea nemorum: quæ maxima sacro Fonte sonat seuamq; exhalat opaca mephitĩ. Et ob hoc iunonem eam esse quidam uolunt: quam aerem esse cõstat: ex cuius corruptione putor nascitur: ita ut dea sit odoris grauissimi. Alii mephitĩ deum esse uolunt leucotheæ connexum. sicut Veneri Adonis.

Meriones cũ.i.latino scribit̃: fuit teste Homero li.x.iii. Moli filius: & li.ii.dixerat fuisse aurigã idomenei: & cũ eo duce nauiũ: quæ uenerant ad Troiã: ipsi Marti ut ait Martis arbitrio cõparandũ. Habetq; accētum in antepenultima. De quo Horatius in primo carminum ad Agrippam memor fuit his uersibus.

Quis mater tunica tectum adamantina

Digne scripserit: aut puluere troico

Nigrum merionen: aut ope palladis

Tydidem superis parem:

Mercurius cũ.c.exili scribit̃: Nec dictio græca est: sed latina a mercibus ut qdã asserunt deducta. Nã græce hermes dicit̃: ut ĩ ea dictiõe uidius. Fuit iouis filius ex Maia Atlãtis filia: quã iuno præ oĩbus pellicibus adamauit: ita ut illũ mox natũ teste Martiano Capella suis uberibus allactauerit: sicq; diuio lacte pfusus licet ex mortali fœmina natus: imortalis tñ effectus ē dictusq; deus facũdiæ: mercatoꝝ: palæstræ: furũ: nũtiusq; & interp̃s deoꝝ. Eundē dicũt ex sorore Venere Hermaphroditi. Exq; Lycaone Dædalionis filia Autholiũ genuisse Idē p̃cibus Iunonis Martē e duris carceribus liberauit: ut uidimus ĩ dictiõe Aloeus. Ipse idē Argũ interemit. Prometheũ in caucaso religauit: & mille alia: q̃ de illo poetæ confingunt. Ipse lyrã septichordē cõpit. Illi dat̃ uirga caducea: & tallaria allata subinnectit dicēte Vir.in.iiii.æneidos.

Primum pedibus tallaria nectit

Aurea: quæ sublimen alis siue æquora supra:

Seu terram rapido pariter cum flamine portant.

Tunc uirgam capit: has animas ille euocat orcho:
Pallentes: alias sub tartara tristia mittit.
Dat summos: adimitq;: & lumina morte resignat.
Illa fretus agit uentos: & turbida tranat Nubila.
Addidit etiam his Statius galerum cum ait:
Obnubitq; comas: & temperat astra galero.
De quo Horatius in primo carminum hymnum scripsit:
Mercurii facunde nepos atlantis:
Qui feros cultus hominum recentum
Voce formasti catus: & decorae.
More palestrae.
Te canam magni iouis: & deorum
Nuntium: curuaeq; lyrae parentem
Callidum quicquid placuit; ioco so
Condere furto. & plura.

Meroe cũ. oe. diuisis syllabis scribit̃: ẽ teste Herodo. li. histo. ii. & Diodoro li. i. insulae cuiusdã nili metropolis: a quo & tota insula nomen assumpsit: quã Cambyses cõdidit: itaq; a matre denominauit. Et ut subdit Diodorus insulae forma scuti est psimilis: atq; magnitudine supat caeteras nili ĩsulas: patet. n. longitudine stadiis tribus milibus: latitudine mille ciuitates in ea sũt plures: sed caeteris nobilior Meroe ab cuius uno latere libyã uersus plurimi arenae cumuli: ab altero ad arabiã posito pcipitia montiũ insulã cingunt. Effodiunt̃ in ea aurũ. argentũ: aes: ferũ: insup & hebenũ fert. Lapidũq; multiplex genus distatq; a syene teste Pli. li. ii. natu. histo. qnq; milibus stadiorũ: in qua bis in ãno absumit̃ umbra rerũ: Sole. s. tenente. xii. partem tauri: & quartã decimam leonis. Quare dicebat Achoreus ad Caesarẽ apud Lucanum libro. x.
Ambitur nigris meroe foecunda colonis:
Laeta comis hebeni. quae quãuis arbore multa
Frondeat aestatem nulla sibi mitigat umbra:
Linea tã rectum mũdi fert illa leonẽ. Cuius incolis teste Pomponio lib. iii. dimidio ẽ ꝓtensior uita q̃ nr̃a Hoꝝ foeminae mãmas habẽt grãdes: & aequales ĩfantibus. Vnde Iuue. in satyra Exẽplo q̃dcũq; malo igitur
Quis tumidum guttur miratur in alpibus: & quis
In meroe crasso maiorem infante mamillam:

Mesena cum unico. s. scribitur: ciuitas est teste Plinio li. iii. in sicilia propinqua peloro monti: fuitque teste Floro li. ii. causa primi belli punici: & inde mesani eius urbis ciues.

Mespila cum. i. latino scribitur: & uocabulum est graecum arboris nobis notissimae.

Mesopotamia cum unico. s. atq; unico. p. & t. exili scribitur: regio ẽ maioris asiae in medio euphratis & tigris. Vnde & nomẽ assumpsit: nã mesos graece latine medium: & potamos fluuius. itaq; habet tigrim ab oriente: & euphratem ab occidente: a meridie uero babyloniam: & a septentrione caucasum.

Mesonyction cum unico. s. & y. graeco: sequentibus. ct. exilibus: atq; i. latino in penultima scribitur: tẽpus est mediae noctis: quasi μεσον: quod est medium & νυκτιων noctium.

Messalina cũ duplici. s. & unico. l. atq; i. latino scribit̃: putant quidã dictionẽ hanc originaliter eẽ graecam & a messala quod cognomen fuit uiri a deuicta messana teste Cassiodoro acceptum: & fuit foemina romana filia Barbati Messalae cõsobrini Tiberii Claudii quinti imperatoris: quae cum adolescentula esset ipsi Claudio seni nupta fuit. Eadẽ tãtae libidinis fuisse fert̃ ut innumeris adulteris se submiserit: & saepe mutata ueste lupanaria celebrauerit. Quin teste Pli. lib. x. naturalis historiae: & Suetonio in uita Claudii certauit cũ scorto famoso ad libidinis actus: seq; meretricẽ superasse inter diẽ & noctẽ quinq; & uiginti cõcubitus affirmauit. Et interrogata respõdit: potius labore fessa: q̃ cõcubitu saciata. Quod Iuue. p plures uersus lepidissime tetigit in satyra Credo pudicitiã: quos qui uoluerit ibidẽ legere poterit: ubi tandẽ concludens inquit: Et quod potuit tamen ultima cellam Clausit adhuc ardens rigidae tẽtigine uuluae.
Et lassata uiris nondum satiata recessit.
Tandẽ teste Cornelio Tacito li. xi. suarũ historiarũ Messalina ita fuit libidinis stimulata furore in. C. Silium iuuẽtutis romanae pulcherrimũ genere nobilẽ. ingenio perspicacẽ: q̃ iuliã Syllanã nobilẽ foeminam eius matrimonio exturbauit: ut uacuo adulterio potiret̃. Nec illa furtim: sed multo comitatu ueniebat ad domũ: eius gressibus adhaerebat. largiebat̃ opes: eũ honeribus sublimabat: & cũ iam illa facilitate adulterorũ in fastidiũ uersa eẽt: ne Silius eã adulterã spnaret̃: nomẽ matrimonii concupiuit. Cũ ergo Claudius sacrificii gratia hostiam iuisset: cũcta nuptiarum solẽnia celebrauit: duxitq; insomnẽ noctem licẽtia coniugali. Timebãt oẽs principi narrare patrata: reputantes habentẽ Claudiũ: & fascinationibus uxoris deuictũ Reminiscebãtur multorũ necis iussu Messalinae factae: tandẽ cũ lõga mora esset principis apud hostiam: dixit Narcissus imperatori: Veniam peto: matrimonium Silii & Messalinae uidit populus & senatus. Et ni propere reuertaris: tenebit maritus urbẽ. Reuertit̃ ergo princeps: moxq; adulterũ iussit ad se uenire. Cui & Messalinae custodẽ dedit: traxissetq; Claudiũ Messalina in iudiciũ suũ ni in caedem eius Narcissus properasset: dicẽdo centurioni & tribuno: qui aderat ĩperatorẽ iubere caedẽ: tribuni ergo ictu necata ẽ: dũ cũ matre in horto eẽt fuitq; corpus cõcessum matri. Quae hoc in loco trãsferre uolui: ut id

Iuuenalis intelligi posset: quod ille in satyra: quæ incipit Omnibus in terris: in hæc uerba explicauit: Sed casto quid forma nocet: Et subdit. Elige quid nam Suadendum esse putes: cui nubere cæsaris uxor. Destinat. optimus hic: & formosissimus idem Gentis patritiæ. rapitur miser extinguendus Messalinæ oculis. & reliqua: quæ elegantissime pluribus uersibus exequitur.

Messena cū duplici. s. sequente. e. scribitur: fuit ciuitas græciæ propinqua pylo: quam teste Lactantio super iiii. thebaidos amysus amnis interfluit.

Mesthles cum. th. aspirato sequente. l. scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados: unus ex his ducibus: qui in auxilium troianorum aduentarunt.

Metapontum absque aspiratione scribitur: fuit italiæ oppidum in sinu tarentino conditum teste Solino a locrensibus. Et inde metapontini populi: de quibus Herodotus li. historiarum. iii. meminit.

Metaplasmus cū. t. exili scribitur: dici potest a nostris transformatio. Nam componit̄ ex meta: quod dicit̄ & plasma figmentum: unde translatio quædam est recti solitique sermonis in alteram speciem metri or natus: uel necessitatis cā: cuius species sunt q̄plures: ut diuersis in dictionibus apparebit.

Methaphora cū. t. exili &. ph. aspirato scribit̄: dicit̄ a Cicerone & Quintiliano latine trāslatio. Fitq; Quītiliano auctore li. viii. de institutione oratoria: cum nomē aut uerbū ex eo loco: in quo pprium ē transfertur in eum in quo aut propriū deest: aut ut dixi quia decentius: ubi nihil horū præstabit: quod transfertur improprium erit. Et a comparatione distat: eo q̄ illa comparat̄ rei: quam uolumus exprimere. hæc pro ipsa re dicitur. Nam comparatio est: cum dico fecisse quid hominem ut leonem: translatio cum dico de homine leonē. Huius uis oīs maxime quadruplex uidet̄: cū in rebus animalibus aliud pro alio ponit̄. Vt Liuius Scipionē a Catone allatrari solitū refert. in aīa pro aliis generis eiusdē summunt̄: ut Virgilius in vi. Classiq; īmittit habenas. Aut pro rebus aīalibus in aīa: ut ferro an fato metus arguiū occidit: Aut cōtra. ut Virgilius lib. ii. æneidos: Sedet inscius alto Accipiens sonitū saxi de uertice pastor. Quid q̄ ex his teste Quītiliano orit̄ mira sublimitas: quæ audaciæ proxima periculo translationis attollit̄. Cum rebus sensu carentibus actū quēdam & animos damus. Qualis est id Virgilii in. viii. Pontē indignatus araxes. Et illa Ciceronis pro Ligario Quid enim tuus ille Tubero districtus in acie pharsalica gladius agebat: cuius latus ille mucro petebat. Qui sensus erat armorū tuorū: Duplicat̄ interim hæc uirtus apud Virgi. cū ait in. vii. Ferrumq; armare ueneno: Nam & uenenum armare: & ferrū armari: translatio est.

Metallum cum. t. exili & duplicato. l. scribitur: dici potest apud nos perscrutari. Nam a μεταλλῶ uerbo græco q̄d apud nos perscrutor dici potest: certissime deriuatur. Vnde dicebat iuppiter apud Homerū μήτε σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο μήτε μετάλλα. Ad quē iuno respōdens ait: καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ.

Metis cū. t. exili &. i. latīo scribit̄: fuit teste Hesio. ī theogōia nympha q̄dā una ex filiis Oceani & Tethyos.

Methymna penultima cū. th. aspirato sequēte. y. græco: ultima cū. m. ante. n. scribit̄: Ciuitas ē in lesbo optimū uinū bibens. Ouidius ī primo de arte. Gargara quot segetes: quot habet methymna racemos: & inde mhymnæus cū. æ. diphthongo in penultima deducit̄. Virgi. in. ii. georgicorū: Non eadem arboribus pendet uindemia nostris: Quā metymnæo carpit de palmite lesbos. Ouidius in. xi. metamorphoseos. Et metymnæi potiuntur littore lesbi.

Metathesis secunda cū. th. aspirato: & ultima cum. i. latino scribitur: dicitur ad uerbum transpositio. Nam meta trans: & θέσις positio. Fitq; apud poetas cum unica littera necessitatis cā ex uno dictiōis loco in alium transponitur. Virgi. in. x. At tibi tymbre caput euandrius abstulit ensis. Nam dixit teste Seruio thymbre pro tymber. Apud oratores uero fieri dicitur: cum aīos iudicum in res præteritas transfert.

Metamorphosis cum. t. exili & . ph. aspirato scribitur: dicitur a nostris tranformatum. Nam compositum est nomen ex meta quod est trans: & morphosis mutatio. Vnde & nobile illud opus Ouidii inscribit̄ metamorphoseon. i. de transformationibus.

Methona cum. th aspirato scribitur: Vrbs est littoralis in peloponneso.

Metalepsis cū. t. exili &. p. ante. s. sequēte. i. latino scribit̄: figura: ē quā teste Quītiliano li. iii. de institutione oratoria nos uarie trāslatiuā: transumptiuā: trāspositiuā uocamus. Nā ex meta: & λῆψις: quæ ē acceptio componitur. Fitq; cū aliqua dictio aliud a sua propria significatione ex his: quæ præcesserunt denotat. Virgi. in Tityro: Post aliquot mea regna uidēs mirabor aristas: hoc ē segetes. & sic æstates: & ob id ānos.

Methodus cū. th. aspirato scribit̄: ut in antehabitis uidimus: dicit apud nos uiam: quæ pro ratione sumit̄. Virgilius in primo georgicorum: ignarisq; uiæ mecum miseratus agrestes.

Metonymia secunda cum. t. exili: sequens cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: dicitur a Cicerone denominatio ut Bacchus pro uino: Ceres pro pane. Terentius in eunucho: Sine Cerere & Baccho friget Venus. Et in andria: Fac periculum idest experientiam: quæ ex periculis grādis accipitur. Ad idem ī Virgilii: Iam prox'us ardet Vcalegon idest domus Vcalegonis. Dicimus etiam per hanc figurā pigrū frigus: quia homines pigros facit: pallidum timorem: eo q̄ pallidos homines reddat.

Metiochus cū. t. exili &. i. latino: atq;. ch. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarū. vi. filius Melciadis atheniensis non ex Hegesiphyle filia Oloris regis thraciæ: sed ex priore defuncta: cuius nomē nō explicat Herodotus. Et ut pergit idem auctor cū hic a phœnicibus caperet̄: & Dario persarū regi: cōtra quē pater bellum agebat presentaret̄: in nullo prorsus læsus fuit: sed eum donauit Darius pulcherrimo palatio multis possessionibus & diuitiis q̄n & uxorē Persam illi dedit: ex q̄ fœliciter liberos procreauit.

Metrũ cũ.t.exili scribit̃:dicit̃ a nostris mensura:qua q̃a uersus cõmensuratur:græco ẽt uocabulo a nobis metra dicunt̃.Sũtq; eius genera multiplicia:de q̃bus diuus Augustinus i musica absolutissime ꝓsecutus ẽ

Metrodorus cum.t.exili scribitur:interpretari põt mẽsuræ donum:uel mensuratum donum:fuit atheniensis pictor idemq; philosophus:& in utraq; scientia teste Plinio lib.xxxv.naturalis historiæ magnæ auctoritatis.itaque cum.L.Paulus deuicto Perse petisset ab atheniensibus:uti sibi q̃ probatissimũ philosophum mitterent ad erudiendos liberos athenienses:Metrodorum elegerunt:professi eundem in utroq; desiderio præstantissimum Quod et:Paulus quoq; indicauit.

Metrocles cum.c.&.t.exilibus scribitur:fuit philosophus maronites:frater Hipparchiæ:auditor primo Theophrasti:deinde Cratis thebani leuiri sui.Obiit senex a seipso suffocatus.

Metropolis absq; aliqua aspiratione scribitur:dici põt ad uerbum metricia ciuitas. Nam componitur ex μήτηρ:quæ est mater & πόλισ.ciuitas.Et inde metropolites is dicitur:qui ei ciuitati sacerdotio præest.

Myia prima cũ.y.græco &.i.latino unam facientibus diphthongon scribit̃:dicitur a nostris musca.Quã sane dictionem cum aliis dictionibus composi:tam nos eo modo semper trãscribimus:ut cynomya.i.canina musca quemadmodum in ea dictione uidimus.Est itaq; musca animal immundissimum:& prorsus sine memoria.Et ut testis est Plinius li.xxi.naturalis historiæ:mons quidam est in Creta carma noĩe nouem milia passuum ambitu:intra quod spatium muscæ nõ reperiuntur:natũq; ibi mel nusq̃ attingunt.

Mycale cum.y.græco &.c.exili:atq; unico.l.scribitur:fuit teste Herodoto libro historiarum primo ciuitas apud ioniam:ubi est panionium:ut in ea dictione uidebimus.Fuit etiam cuiusdam concubinæ nomẽ ut Iuuenalis in satyra Si te propositi. Sed tua nunc mycale.

Mycalessus cum.y.græco &.c.exili:atq; unico.l.& duplicato.s.scribitur:puto regionem fuisse Boetiæ:cũ dicat Homerus de Boetia tractans lateq; diffusam mycalessum.

Mycenæ prima cum.y.græco:& sequens cũ.c.exili &.e.absq; diphthongo scribitur:urbs fuit teste Plinio li.iiii.naturalis historiæ in achaia:hoc est in argolica achaiæ regiũcula:sic quoq; cognominata teste Porphyrio in secundũ iliadis Homeri librum a Micena nympha laconica.Fuitq; agamemnonis patria & regnũ:dicente Virgilio:Eruet ille argos:agamemnoniasq; mycenas.Ponit̃ a poetis etiã nõnunq̃ in singulari.ut Virgilius in.v.æneidos:Argolicoue mari depræhensus & urbe & mycæne.ubi dixit Seruius declinari mycene mycenes sicut Agaue Agaues.Vel latina declinatione mycena mycenæ.

Mycerinus prima cum.y.græco:sequens cum.c.exili:penultima cum.i.latino scribitur:fuit teste Herodo. filius cleopis regis ægypti:post quem & ipse in ægypto regnauit.

Micythus prima cum.i.latino:sequens cum ypsilo:& cum.c.exili ultima cũ.th.aspirato scribitur:fuit uerna Anaxilei procuratoris reginorum:& causa magnæ cladis tarentinorum.

Mycone prima cum.y.græco:sequẽs cum.c.exili scribitur:insula est una ex cycladibus uicina dolo:ita ut Apollo ipsam dolon per mare errantem ut dixit Virgilius in tertio Mycone gyaroq; reuinxit.

Microcosmus cum.i.latino:& absque aliqua aspiratione scribitur:dicitur minor mundus. Nam componitur ex μικροσ:quod est paruus.& κοσμοσ mundus.

Micrologus eodem modo scribit̃:& dicit̃ paruus sermo:uel etiã parua ratio.Nã utrunq; logos designat.

Micropsychos penultima cum.y.græco:& ultima cum.ch.aspirato scribitur:dicitur pusillanimus Nam a ψυχή:quæ est anima componitur.

Midas cũ.i.latino scribit̃ & a nõnullis absq; finali.s.fuit Gordiæ bubulci filius:& rex phrygũ:q cũctorũ pene regũ opes pecũie abũdantia ãtecessit:de quo Hero.in lib.historiarũ:& Iustinus li.epitomatũ.xi.plura scripserũt.Qui & Oui.similiter li.xi.meta.illius fabulã elegãtissime ẽ ꝓsecutus.Ita ut cũ ultio iter Apollinem & Marsyam decertantes in canendo iudex cõstitutus esset:& ipse ex hebeti ingenio ꝓ Marsia sententiam ferret:asininis auriculis Phoebo deturbatus est:ut tetigit ẽt in prima sua satyra Persius.

Mydon cum.y.græco scribitur:fuit teste Homero in.v.iliados auriga Pylemenis ducis paphlagonũ:quẽ Antilocus Nestoris filius in bello troiano occidit.

Mygdonia prima cum.y.græco:sequens cũ.g.ante.d.penultima cum.i.latino scribitur:regio est macedoniæ littoralis incipiens ab Aenea ciuitate crassææ:quæ teste Herodoto in.vii.historiarũ ab oriẽte est illa cõtermina:& usq; in thermopontũ:seu thermicũ sinum ut alii uocant protenditur.In hac Niobe in saxũ conuersa conspicitur.ut Ouidius in.xiiii.epistola heroidum:

Quæq; superba parens saxo per corpus aborto:

Nũc quoq; mygdõia flebilis astat humo.Et Sappho ĩ epistola ad Phaonẽ:Quæ mihi mygdonii marmoris instar,erãt.iuxta hãc ẽ insula mygdo:de q̃ meminit Iuue.i.iii.satyra cũ dixit. Ast hic mygdone relicta.

Mygdonus eodẽ mõ uti superior scribitur:fuit frater Otrei.ac teste Porphyrio super tertiũ iliados Homeri librum ambo fratres Hecubæ uxoris regis Priami & Cissei filii:Ambo reges in thracia:& Patrueles Polymestoris & a Mygdono eius filius Chorebus mygdonides.Nam teste Seruio patronymicum ẽ quia si gentis esset mygdonius diceretur:Nam ut ait nullum gentis patronymicum in des exit.

Miletus cũ.i.latino & unico.l.atq;.t.exili scribitur:fuit teste Plinio li.v.naturalis historiæ:urbs in ionia atq; eius regionis caput:in qua teste Seruio super.iii.georgicorũ Virgilii lana optime tingebat̃:a qua milesia uellera dicta eẽ censemus.ut Virgilius in.iiii.georgicorũ:Milesia uellera nymphæ Carpebãt Alia fuit teste Home.lib.ii.iliados in creta Alia in lesbo:a qua nõnulli magis milesia dici uellera uoluerunt.

Mily prima cũ.i.latino:sequens cũ.y.græco scribit̃:fuit teste Herodoto locus ĩ asia:qui ante solyma uoca

batur:quæ lycii incolunt.

Mylitta prima cum.y.græco:sequẽs cum unico.l.& .i.latino:atque subsequẽte duplicato.t.scribitur:dicit teste Herodoto li.historiarum primo assyriorum lingua Venus.

Milo cum.i.latino & unico.l.scribitur:fuit uir crotonensis athleta illustris:& q supra humnas uires fecisse dicitur.Nam taurũ in olimpico certamine ictu nudæ dextræ occidisse tradit:& per stadiũ in humeris sine fatigatiõe portasse:totũq; die quo illum mactauerat comedisse.Hũc teste Gellio lib.xv.noctium atticarum in chronicis scriptum est Olimpiade primum coronatũ esse.Exitumq; habuit uita miserandum & mirandum:ut idem late prosequitur.Et Valerius de mortibus non uulgaribus.

Mimas cum.i.latino scribitur:mons est in minori asia ut ostẽdit Homerus in hymnis.in quo cũ Bacchus mirum in modum a mulieribus celebraretur:dictæ sunt bacchantes mimalonides.

Mimallonides cum.i.latino & duplicato.l.scribitur:cognomen fuit bacchantium mulierum deductum a monte minoris asiæ:qui mimas uocatur:de quibus Ouidius de arte amandi li.i.tetigit. Ecce mimallonides sparsis in terga capillis.

Mimus cum.i.latino scribitur:dici potest a nostris effictor.Nam a μιμοῦμαι:quod est imitor deriuatur & uel intra uel extra scænam gesticulationes quasdam exercebat:quibus gestis hominũ ac naturas effingens:lætissimis sententiis populum in risum conuertebat.

Minerua cũ.i.latino scribit:nec dictio græca est:ut quidã ignari putauerũt:sed latina cuius interpretationẽ dixit Balbus apd Ciceronem in secũdo de natura deorũ:quasi uim minet. Nam græce quoque Pallas dicitur: ut in ea dictiõe late uidebimus.Et a uerbo πάλλω:quod est uibro:deducta est:eo quod hastam uibrare:& docuerit:& consueuerit:Vnde palladium eius simulachrum dictum fuit:quod Romæ in æde Vestæ fuisse ostendit Plinius lib.vii.naturalis historiæ.Nam cum laudes summas. L.Metelli eius fœlicitatem indicantes enarrasset.quæ nulli alii postremam conditam contingere:subdit hæc omnia abunde uno casu refutari possũt:quoniam is Metellus orbam luminibus exegit senectam amissis incendio cum palladium raperet ex æde Veste memorabili cã:sed euentu misero.Quo fit ut infœlix quidem dici non debeat:fœlix tamen esse non possit.Tribuit ei populus romanus quod nulli alii abscõdito æuo: aut quotiens in senatũ iret:curru ueheretur ad curiam.Magnum et & sublime:sed pro oculis datum de quo certa intellexit Iuuenalis:cum ait in.iii.satyra:

Da testem romæ tam sanctus q̃ fuit hospes
Numinis idæi:procedat uel numa:uel qui
Seruauit trepidam flagranti ex æde mineruam.Fuit namq; hospes numinis idæi.Scipio Nasica eius.Cn. Scipionis filius:teste Liuio li.ix.de secundo bello punico:qui cũ.P. Scipione patre maioris Aphricani in hispania cæsus est dictus Nasica Donato teste in arte maiori cum de agnomine tractat:quia maiores nares habuit.Hic teste Plinio.vii.naturalis historiæ.& eius nepote de uiris illustribus cum adolescens esset uir optimus oĩum romonarũ iudicio senatus & populi decretus ẽ.Quare idæã matrẽ pessimũ te uenientẽ non mõ in urbẽ:uerũ a mari in palatiũ detulit.Procedat Numa:qui teste Liuio lib.i.ab urbe:secundus fuit romanorum rex e curibus sabinis claro oppido natus:Pompilii filius suo sæculo iusticia & religione clarissimus:plene ius diuinum & humanum nouerat.Quare dixit Ouidius in.xv.metamorphoseos.

Destinat imperio clarum prænuntia ueri
Fama numã.hãc tantã prudentiã natura portendit:cum prima fuerit ætate canus:uel procedat qui seruauit a flãmis illæsam trepidã mineruã:quæ lignea erat:& facile ab igni cõburi poterat:quo sane incendio luminibus orbatus euasit.Quare dixit idẽ Iuue.in satyra Credo pudicitiam Dicite uos neptes lepidi cæciq; metelli:quando scilicet Mineruam per flãmas ex flagranti æde.s. Vestæ eripuit. Vnde Liuius in.vi.belli punici secundi incendium describens:quo tabernæ argentariæ arserunt: subiunxit compræhensa postea priuata ædificia:neq; enim tunc basilycæ erant compræhensæ latomiæ:forumq; piscarium & atrium regum ædes uix Vestæ defensa est:sed ut puto aliud fuit eius ædis incẽdium uel forte alterius.

Minyæ prima cũ.i.latino:alia cũ.y.græco scribit:fuerũt thessaliæ populi qui teste Orpheo ĩ argonautica iasonẽ ad colchos ꝓficiscentẽ secuti sũt:unde ait Oui.ĩ initio septimi metamor.iãq; fretũ minyæ pegasea pupe secabant.Quare dixit Lucanus in.vi.thessaliã describens:Vnde minyæ gens cognita remis.

Minyæus eodem modo uti superior dictio scribitur:fluuius est a thessalia ueniens:qui teste Homero in.xi.iliados.oppido arenæ uicinus hostia mari facit.

Minos cũ.i.latino scribit:fuit iouis filius ex Europa:ut poetæ fere oẽs asserũt.Alii uero nõnulli affirmãt eũ nõ iouis sed Xanthi regis cretẽsium ex Europa filium fuisse:cui in regno successit. Herodotus uero ĩ li.historiarũ primo:de illo loquens dixit cum fratre Sarpedone de regno Cretæ dissensisse:sed illo fugato regnum obtinuisse:idem teste Aristotele in æthicis & politicis primus cretensibus leges dedit.

Minotaurus cum.i.latĩo & .t.exili scribitur:dictio est composita ex Minoe & tauro:quasi Minois taurus. Nã ut scribit Homerus li.viii.odysseæ:cum Minos bello cõtra athenienses & megarenses:q Androgeũ filium interemerãt detineret: Pasyphe eius uxor a Venere.quæ in sobolem Solis irata erat ad infaustũ amorem formosi tauri compellitur:cum quo arte Dædali in uacca ligneæ corio amatæ uaccæ circumposita concubuit:ac grauida facta Minotaurum genuit:dicente & Virgilio in sexto æneidos.

Contra elata mari respondet gnosia tellus. Pasyphæ:mixtumq; genus prolesq; biformis
Hic crudelis amor tauri.suppostaq; furto Minotaurus iest:ueneris monumẽta nefãdæ.idẽ ĩ bucolico:

Et fortunatam si nunq̃ armenta fuissent. Pasyphaen: niuei solatur amore iuuenci.
Quod cum rescuisset Minos monstruosum filium ex uxore natum: quia media parte hõ: & altera me-
dia taurus erat: illum labyrintho conclusit: dicente etiam Ouidio in. viii. metamorphoseos.
Quo postq̃ geminá tauri iuuenisq; figuram. Clausit: & actæo bis pastum sanguine monstrum.
Tertia sors annis domuit repetita nouenis. Ná uictis atheniensibus iussit Minos in uindictá Androgei il-
los quotánis septẽ ex filiis dare: quos Minotauro deuorandos præbebat: dicẽte Virgilio in. vi. Tũ pẽde
re poenas Cecropidæ iussi: miserũ septena quotannis Corpora natorũ: stat ductis sortibus urna. Et ut nõ
nulli ferũt primis tribus ánis plæbeiorũ natos secũdis tribꝰ ánis populares: tertiis uero nobiles exhibue
rũt: inter quos Theseus sorte missus adiutorio Ariadnes Minotaurũ īteremit: & ex ipso labyrintho eua
sit: ac clá diffugiẽs Ariadnẽ & Phedrá sorores & minois filias transportauit: ut uidius ĩ dictiõe Ariadne.
Minturne cũ. i. latino & t. exili scribitur: fuit oppidum in campania habẽs propinquas paludes: in quibus
Marius cũ Syllæ rabiem effugeret delituit. De quo Iuue. in satyra Oĩbus in terris inquit: Exilium & car
cer minturnarũq; paludes: Et mendicatus uicta Carthagine panis: de Mario loquit: sed subobscure quæ
dam tangit: quæ explanatione indigent. itaq; pro loci huius declaratione traducẽdum duxi id Plutarchi
quod in uita Marii ad rem hác spectare uidetur. cum narrauerit Plutarchus discessum Marii ex mintur-
nis: qui fere nudus & omni auxilio destitutus abscessit: & delatum eum ad ænariam insulam dixerit: ubi
Graniũ & amicos alios quosdá cõperit: prosequit quẽadmodum cũ illis ad Hiempsalẽ numidarũ regẽ
pro auxiliis nauigare decreuerat. Sed oĩum egẽscẽ & a quæ inopia grauaret: ericem usq; siliitá maxime
aquatũ uenit: ubi a loeis eius quæstore nõnullis ex sociis amissis: uix ipse euadere potuit: quin compræ-
henderetur. Sed ad nauẽ reductus ad mẽingam inde insulam nauigauit: in qua certitudine suscæpta de sa
lute filii: qui cum Cethego erat paulum respirauit: interĩ uenit in mentẽ petere Carthaginẽ: & hoc iõ
quia erat libyæ & eius urbis præfectus Sextilius uir quidem romanus sibi diu cognitus: qui licet a se ha-
ctenus neq; grata neq; ingrata suscæpisset: sperabat tamen illũ quadá cõmiseratione in se commoturum
& sibi ad minus in cõmeatu præsidio affuturũ: quare Carthaginẽ attingens cũ paucis sociis naui egres-
sus est: Quod cum Sextilius præfectus persensisset: statim obuiam Mario lictorem emisit: qui illi quoq;
nũtiaret ex aphrica q̃primum discederet: quod si secus faceret: uelle se decretis senatus obtemperare: &
romanorum hostẽ habere. Quibus a lictore auditis magna Marius mæsticia afficit: & ingenti dolore cõ
fractus imobiles in lictorẽ oculos defixit: ac diu intra silentium se cõtinẽs: repẽsitabat casus acerbitatem:
& cõmeatus necessitatẽ cõsiderabat. Sed instáte lictore ac interrogante quid præfacto responderet. Ma
rius tũc suspirus ab alto pectore tractis & atrocis oculos in littore intẽdens: in hac tádẽ uerba prupit: nũ
tia Sextilo te uidisse. C. Mariũ in ruinis Carthaginis sedẽtẽ: exulẽq; & panẽ mẽdicátẽ. Nec plura dicens
ad nauẽ q̃primum rediit. Hæc ex Plutarcho traducere uolui: ut id Iuue. itelligi possit: Et mẽdicatus uicta
Carthagine panis: hoc ẽ apud Carthaginem uictá: qa in ipsius Carthaginis ruinis nec ipetrare ualuisse.
Myoparo cũ. y. græco scribit: genus ẽ nauis q̃ piratæ uti cõsueuerát: a qua & ipsi myoparones uocati sũt.
Myoparones cum. y. græco scribitur: dicti sunt piratæ ut in præcedenti dictione uidimus.
Myophones cum. y. græco scribitur: dicitur myon. i. murũ interfector: quo nomine nonnulli aconitum
uocauere: ut in ea dictiõe uidimus.
Mipsæi prima cum. i. latino: sequens cũ. ps. sequente. æ. diphthongo scribitur: populi sunt thraciæ: ut ostẽ
dit Herodotus in. iiii. historiarum libro.
Miraciũ cũ. i. latino & c. exili scribitur: Nonnunq̃ ab antiquis habitũ est in usu: & adolescentulũ denotat.
Myriandrus prima cum. y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: nomen est uiri proprium: quo. decem-
milia uir significat.
Myrica prima cũ. y. græco: sequens cũ. i. latino & ultima cũ. c. exili scribit: genus ẽ uirgulti humilis: ut dixit
Seruius: quod apud nos genestá quidá dici putant. Ideo ait Virgilius in bucolico: humilesq; myricæ.
Myrmix prima cum. y. græco sequens cum. i. latino scribitur: dicitur apud nos formica.
Myrmidones prima cũ. y. græco: sequens cũ. i. latino scribitur: populi fuerũt thessaliæ a Myrmidone lo-
uis folio & eorũ duce cognominati: ut scripsit Heratosthenes. Seruius uero super. ii. æneidos libri: dicit
fuisse in attica regione puellam Myrmionem nomine: ob solertiá & castimoniá Mineruæ gratam: quæ
cum aratrum in odium Cereris a Minerua conditum hominibus demonstraret: a turbata Minerua in
formicam uersa fuit: quæ græca lingua mirmyx dicitur: quam damnauit ut nunquá desisteret a congre
gandis granis: sed quia adueniente peste in ægina insula ex formicis deinde populi restituti sunt: ut late
narrauit Ouidius libro metamorphoseos: populi illi dicti sunt myrmidones.
Myrmilon eodem modo ut superior dictio scribitur: fuit histrionis nomẽ ut Iuuenalis: Aut myrmilonẽ
exprimat infans: & a myrmice quæ latine formica dicitur: quasi ferentes Micam descendit.
Myron cum. y. græco scribitur: fuit teste Plinio li. xxxiiii. naturalis historiæ: statuarius Eleutheri natus: &
Hegesiladis discipulus. Etiam myron apud græcos quod a nostris unguentũ dicit: & ut dixit Pli[illegible] in
initio libri. xiii. unguenta qs prius inuenit non tradit. iliacis tẽporibus non erant nec ture supplicab[illegible]:
cedri tantum & citri suorum fruticum & in sacris fumo conuolutum in nidorem uerius q̃ odorem no-
uerát: iam rosæ suco recæpto. Et subdit primum qd equidẽ inueniá castris Darii regis expugnatis in re[illegible]
quo eius apparatu Alexáder cæpit scrineũ unguẽtorũ. Et in sequẽtibus īquit: unguẽtis cognomina dede
runt alius patriæ: alius succi: aliũs arbores alius causæ: & ut alibi ait: fuit unguentaria uoluptas a romanis

inter laudatissima: atque etiam honestissima uitae bona admissa.

Myrapia prima cum.y.graeco & penultima cum.i.latino scribitur: genus est pyrorum sic quoque teste dictorum Plinio lib.xv. quia odorem gratissimum gerunt: unde a myron deducitur: quasi odorem redolentia.

Myrobalanum cum.y.&.o.ante.b.&.a.ante.l.scribitur: fructus est teste Plinio li.xii.naturalis historiae arboris: quam heliotropium uocant: magnitudinem auellanae nucis Communis trogoditis: & thebaidi: & arabiae: quae iudaeam ab aegypto disterminat. Noscentibus ungucta cognitus: ut ipso nomine apparet. Nam μύρον unguentum designat & βάλανος nucem seu glandem: unde alio in loco de quodam palmarum fructu inquit rotundi sunt: & quam balanis similiores: & illum esse puto: quem alibi phoenicobalanum uocant.

Myronides prima cum.y.graeco scribitur: nomen fuit proprium uiri atheniensis.

Myrtus cum.y.graeco &.t.exili scribitur: & non cum.th.aspirato ut quidam putauerunt: arbuscola est nobis notissima: & ut dicunt poetae Veneri sacra: & hoc teste Seruio super.ii.georgicorum uel quod gaudet littoribus: & Venus de mari dicitur procreata: uel quod ut medicorum indicant libri apta est mulierum necessitatibus plurimis: eadem teste Plinio in.xv.naturalis historiae: primum Celaenis in Elpenoris tumulo uisa traditur & eodem libro ait: uirgae quoque eius gestatae uiatori pediti in longo itinere prosunt. Hac etiam coronabantur ouantes: ut uidebimus in dictione stema.

Myrsus prima cum.y.graeco scribitur: fuit pater Candaulis: ut in ea dictione uidimus.

Myrsius cum.y.graeco: sequens cum.i.latino scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo: ille idem qui & Candaules dictus fuit.

Myrtilus prima cum.y.graeco: sequens cum.t.exili &.i.latino: ultima cum unico.l.scribitur: fuit teste Igino in libro: de astronomia poetica Mercurii filius ex Clytia.& Oenomai regis helidis: & pisae auriga a Pelope in mare proiectus: unde pelagus myrtoum nomen assumpsit: ut in dictione Hippodamia uidimus.

Myrtoum cum.y.graeco &.t.exili scribitur: pelagus est pars maris: aegaei nomen ab Myrtilo accipiens: qui in illo proiectus fuit. Horatius in primo carminum: Myrtoum pauidus nauta secet mare.

Myrrha cum.y.graeco & duplicato.r.atque secundo aspirato scribitur: fuit Cynarae cyproru regis ex Cenchrea coniuge filia: quae id illa procurante a patre inscio effecta grauida: atque deinde recognita: eius iram in sabaeam diffugit: ubi deorum commiseratione in arborem sui nominis transformata fuit. Cuius pariendi tempore instante: & agente solis calore Adonem peperit: quem nymphae liquoribus unxere maternis: atque adhibita diligentia nutriuere: ut late omnia pertractauit Oui.li.metamorphoseon.x. hanc arborem referente Plinio li.natu.hi.xii. in eisdem siluis cum ture permixta nasci tradidere nonnulli: plures seperatim: & multis in locis arabiae gignitur. Estque arboris altitudo ad quinque cubita: nec sine spina: caudice duro & in torto: crassiore quam turis. Et ut ipse Plinius dixit non dant ex myrrha sabaei portionem deo quoniam & apud alios nascitur.

Myrrhina cum.y.graeco & duplicato.r.atque secundo aspirato subsequente.i.latino scribitur: Nonnulli uero ex latinis illud.y.graecum in.u.nostrum conuertunt ac scribunt murrhina: quam humorem subterraneum esse dixit Plinius libro.xxxvii.naturalis historiae: & sub terra calore densatum: dixitque habere nitorem potius quam splendorem. Sed in principio uarietatem colorum esse subinde circum agentibus se maculis in purpuram candoremque: & tertium quendam ex utraque ignescentem ueluti per transitum coloris purpurae aut rubescentem lacteo. Sunt qui maxime in his laudant quosdam colorum repercussus: quales in caelesti arcu spectantur: maculae pingues placent: transflucere quicquam aut pallere uitium est. Et ut idem auctor ait myrrhinam primus in urbem Pompeius ex uictoria mitridatica inuexit. Eiusque lusum in pocula excrescere quottidie. fuisseque Romae myrrhinum calicem.lxx.talentis emptum: capacemque ad sextarios tres idem auctor rettulit. At Titum Petronium consularem trullam myrrhinam trecentis talentis emptam moriturum fraegisse Neronis inuidia: rettulit etiam ipse Plinius se annumerari uidisse unius scyphi fracti membra: qui corporis Alexandri magni conditorium fuit: Oriens myrrhinam mittit. Inuenitur ibi in pluribus locis: nec in singulis praecipue in carmania.

Myrina prima cum.y.graeco sequens cum unico.r.&.i.latino scribitur: fuit teste Home.in.ii.iliados: urbs in aeolia.

Myrsinus prima cum.y.graeco sequens cum.i.latino scribitur: fuit teste Home.li.ii.iliados: ciuitas in peloponeso.

Myson cum.y.graeco & unico.s.scribitur: fuit teste Hermippo cheneus patria: sed floruit Athenis philosophus insignis habuitque teste Sosicrate patrem Strimonem nomine: quem tyrannum fuisse aiunt. Huius opera Pisistrato tyranno ascripta creduntur.

Mysia prima cum.y.graeco sequens cum unico.s.&.i.latino scribitur: prouincia est phrygiae adiacens hellesponto: teste Plinio li.v.naturalis historiae: conterminam habet aeoliam: in qua ciuitas est Moesia: dicente Seruio super primum georgicorum: mysia prouincia est Moesia uero ciuitas haud longe a Troia: de qua in ea dictione uidebimus.

Mysterium prima cum.y.graeco: sequens cum.t.exili scribitur: & teste Clemente in stromatibus μύσος quod est odium deducitur. Apolodorus uero ut ait a Myunte quodam atteo qui uenando periit nomen funebris honoris accepisse. Itaque uti orgia abusiue pro solis bacchi sacris poni consuetum est.

Mysticum eodem modo scribitur: & a mysterio deducitur: at ministerium a ministrando latinum est.

Mysis cum.i.latino scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum.ii. princeps aegypti rex.

Mitylene prima cum.i.latino: sequens cum.t.exili &.y.graeco scribitur: insula est nobilis in aegaeo mari: alio nomine lesbos cognominata: unde lesbides patronymicum foemininum: quod in prima detinet accentum: ut Oui. Lesbides eterna corpora capta domo.

Mithridates prima cũ.i.latino: sequẽs cũ.ch.aspirato:& .i.latino: ultima cũ.t.exili scribit̃: fuit rex ponti:&
filius pharnacis regis parthorũ:& romanorum amicissimus:q & filiũ habuit Mithridatẽ romanorũ ho
stem:& ter a romanis uictum. Nã ut ait Pli.li.xxv.natu.hi.quottidie Antidotum cõtra uenena sumebat:
adeo ut cũ q̃draginta sex ãnis cũ romanis bella fouisset: ut latæ ostẽdit Iustinus li.xxxviii.tribus demũ in
gentibus bellis foelicitate Syllæ: uirtute Luculli: & Põpei magnitudine uictus eẽt:& iam mortẽ sibi infer
ri decreuisset: ut dixit Gellius li.xvii.& frustra uiolẽtissima uenena sũpsisset: ultimo gladio se trãsfixit. Pli
nius uero nepos in li.de uiris illustribus dixit illũ uenenũ sũpsisse quo tarde agente pcussorẽ gallũ atroci
uultu territũ reuocauit:& in caedem suã manum trepidantis adiuuit. Alii uero acutissimo ueneno extin-
ctum illũ fuisse asserũt. Quos Lucanus secutus in primo li.ait. Post cilicas ne uagos & lassi pontica regis:
Prælia barbarico uix cõsumat ita ueneno. De cuius singulari memoria uidebĩus ĩ dictiõe Themistocles.
Mitra cum .i.latino &.t.exili scribitur: nomen est barbarum: eratq; teste Seruio super.iii.æneidos: incur-
uus pilleus de quo ut ait pendebat baccarũ tegmẽ: quo phrygii & lydii utebantur: adeo Hiarbas in Aene
am dixit apud Virgilium præfato li. Meonia mentum mitra crinemque madente Subnixus. Et Iuuena-
lis: ite quibus grata est picta lupa barbara mitra.
Mythus cum.y.græco &.th.aspirato scribitur: apud nos interpretatur fabula:& inde mythicus fabulosus
& fuit fabulandi consuetudo teste Gellio a græcis primum comperta: quorum leuitas instructa dicendi
facultate & copia: incredibile est quantas mendaciorum nebulas excitauerint.
Mnestheus cũ.n.post.m.& .th.aspirato sequẽte.eu.diphthongo scribitur: nomẽ fuit ꝓpriũ uiri troiani: ut
Virgi.in primo æneidos: Mnestheũ sergesthũq; uocat: fuit ex domo regia ab Assaraco genus trahens: ut
idẽ in.xii. Et genus assaraci mnestheus. Nõnunq̃ uero cã metri addit̃ ĩmediate post.m.alterũ.e.& dicit̃ a
poetis Menestheus: ut Virgilius in.x. Nec litio genitore minor: nec fratre menestheo: nec aliter uersus
stare posset: ut etiam Seruius annotauit: atq; in ultima synæresim fecit ex.e.&.o.ꝓpter rectã scansionem
Mna cum.n.post.m.in eadem syllaba scribitur: id dicitur quod nostri minam uocant: quæ teste Varrone
& Prisciano: unam continet libram.
Monas cum unico.n.scribitur: dicitur a nostris unitas:& monos unus.
Monachus cum.ch.aspirato scribitur:& a monos deducitur: atq; a nostris solitarius dici põt. Vnde & mo
noculum unicum habentem oculum dicimus.
Monarcha cum.ch.aspirato scribitur dicitur a nostris unicus princeps: μονος enim solus:& αρχος pri
ceps dicitur:& monarchia unius principatus.
Monacris cum.c.exili scribitur: mons est arcadiæ quasi μονη ακρις idest sola summitas.
Monychus cum.y.græco &.ch.aspirato scribitur: nomen ẽ centauri proprium: ut latini poetæ attestant̃:
atq; compositum ex μονος & ονυξ quasi solus siue unicus unguis. Non enim erat ei pes aut unguis ut
bobus: sed ut equis: At in cõpositiõe.a.primo nomine ultima aufertur syllaba. uidelicet νος:& remanet
mo cum o micro: quod naturaliter semper est breue. secundum uero nomen similiter ab.o.micro inci-
pit: quæ duo breuia inuicem cõiuncta per synæresim unum.ω.mega cõficiunt. quod semper ẽ longum.
Vnde ab Homero scribitur μωνυξ cuius genitiuus μωνυκος. a quo poetæ nostri nomen ipsum propri
um formauerunt: uidelicet monichus cũ prima longa: ut Iuue.in prima satyra: Quantas iaculetur mony
chus ornos.& Ouidius.viii.metamorphoseos: Monichus exclamat. Lucanus similiter li.vi.
Aspera te pholoes frangentem monyche saxa: Teq; sub oetheo torquentem uertice uulsas.
Rhete ferox quas uix boreas inuerteret ornos.& hoc uel quia uterque potuit & saxa uellere & ornos ia-
culari uel Iuue. Monychum pro Rheto posuit: ut Virg.in.i.æneidos: Teucrum pro Dardano: in bucoli-
co: Philomenbm pro Progne:& in li.georgicorũ.iii. Pollucẽ ꝓ Castore. Sane Homerus nõ proprium il
lud: sed appellatiuum posuit: uidelicet ꝓ epitheto equorum: cum ait in.v.iliados αυτ ω τέκτείνηκοι ἐλα
σαι μώνυχους ιππους: hoc est si dicere possemus unguichinos equos cum prima lõga: a quo poetæ no
stri proprium deduxerunt: atq; eodem modo productam primam seruauerunt.
Monymus cũ.y.græco scribit̃: fuit mẽsarii cuiusdã corinthii famulus: ad quẽ cũ Xenides:q Diogenẽ eme
rat sæpe pgeret:& laudes eximias uiri: quẽ emerat p̃dicaret: Monymusq; sæpissime illũ audiret: ĩ Dioge
nis desideriũ tractus finxit se insanũ:& monetã spargere coepit: quare a domino repudiatus ad Diogenẽ
se cõtulit: cuius doctrinã secutus euasit uir eloquẽs:& doctus: de quo Menãder comicus mentionẽ facit.
Monomachia cũ.ch.aspirato &.i.latino scribitur: dicitur a nobis singulare certamẽ. Nam componitur ex
monos quod singulum denotat:& machia quæ est pugna.
Monosceli cum.c.exili sequente.e.sine diphthongo scribitur: hoĩes illi dicebantur teste Pli.li.vii.naturalis
historiæ qui singulis cruribus nascebantur:& miræ pernicitatis ad saltum erant: nam dictio est composi
ta ex monos quod est unicum:& σκελος crus.
Monoecus penultima cum.œ.diphthongo:& ultima cum.c exili scribitur: portus est in liguria: sic quoq;
ab Hercule cognominatus: de quo Virgilius li.æneidos.vi. Aggeribus socer alpinis atque arce monoeci
Nam componitur ex monos qui est solus:& οικος domus. Et teste Seruio ideo putant Herculem sic di-
ctum: uel quod pulsis oĩbus illic solus habitauit: uel quod in eius templo nũq̃ aliquis deorũ simul colitur:
sicut in templo iouis colitur Minerua & iuno: in templo ueneris Cupido.
Monoptotõ absq; aspiratiõe scribit̃: dici põt unus casus. Nã cõponit̃ ex monos q ẽ unus:& πτωσις casus
Monoxyla cũ.y.græco & unico.l.scribitur: designat apud nos ea quæ tantummodo sunt lignea: mono

enim solum:& ξυλα: ligna dicuntur.

Mollosa cũ unico.l.& duplicato.s.scribiẽ:regio est Europæ:quæ postea Epirus dicta fuit:ut in ea dictiõe uidimus.Ouidius in prĩo metamorphoseon:Nec contentus eo est:missi de gente molossa Obsidis unius iugulũ mucrone resoluit:at in molossa bonos canes nasci cũ a multis refertur:tum ab Horatio in epo do:Nã qlis aut molosus:aut fuluus laconica uis pastoribus agẽ p altas aure sublata niues quæcq̃ præcedet fera.Et Virgilius in.iii.georgicorũ:Nec tibi cura canũ fuerit postrema:sed una Velocis sparthæ catulos acrẽq̃ molossum Pasce sero pingui:sed in canibus sparthanis seu laconicis uelocitas:in molossis fortitudo laudaẽ.Et inde molossus dictus est pes quidam in metro ab ea patria saltatione cognominatus.

Molorchus cũ.ch.aspirato scribiẽ:fuit teste Seruio sup.iii.georgicorũ:pastor iuxta nemeã siluã habitãs:q̃ uenientẽ Herculẽ ad occidendũ nemeũ leonẽ:hospicio excæpit:& interpretaẽ uix testiculos habens: nã μόλις est uix:& ὄρχιν testis.Occiderat enim unũ ex duobus filiis nemeus ille leo & ipse senex erat.

Molus cũ unico.l.scribiẽ:fuit teste Homero li.x.iliados:uir cretensis:& Merionis aurigæ idomenei pater

Mœris prima cum.œ.diphthongo.sequens cum.i.latino scribitur:nomen fuit regis cuiusdam Aegyptii: ac pastor quidam ponitur a Virgilio.

Mœrichus prima cũ.œ.diphthõgo:sequẽs cũ.i.latino:ultima cũ.ch.aspirato scribiẽ:fuit nomẽ uiri pprii.

Mœdoria cum.œ.diphthongo scribitur:dicitur a nostris dicacitas:seu mordacitas.

Mœsia cũ.œ.diphthongo & unico.s.sequẽte.i.latino scribitur:fuit teste Seruio super primum georgicorum:ciuitas haud longe a Troia:& ut ostendere uidetur Macrobius non distans a gargaris oppido in radicibus montis idæ.nam ut Virgilius ait in.i.georgicorum libro.

Humida solstitia atq̃ hyemes orate serenas
Agricolæ:hiberno lætissima puluere farra:
Lætus ager:nullo se tantum mœsia cultu
Iactat:& ipse suas mirantur gargara messes:hoc est oĩs regio quæ hyemes habebit serenas:& solstitia hyemũ humida fructus optime producet.Et hæc quoq̃ agris adeo necessaria sunt:ut sine his: nec illi natura fœcundissimi mœsiæ:aut gargarorum agri positi in imis radicibus idæ montis defluentis: unde humoribus irrigantur opinioni fertilitatis responsuri sunt.Nam gargara teste Ephoro lib.historiarũ.v.Et Arato in lib.qui dicitur elegion:oppidum est ad radices montis:idæ cuius etiam cacumẽ eodem modo gargara uocitatur:ut Epicharmus in fabula quæ inscribitur troes ostendit.Homerus etiam pro excelsissimo montis loco gargara posuit.Et teste Plinio libro.xvii.naturalis historiæ:licet hæc hyemis serenitas messibus conueniat:non tamen arboribus expetenda ẽ:cuius euidens causã est:quoniã arbores fœtu exinanitas:& foliorum quoq̃ amissione lãguidas:naturale est auide esurire:cibus autem earũ est imber. Et infra concludens ait:Qui ergo dixit hyemes serenas optandas nõ arboribus uota fecit:nec persolstitia imbres initibus conducunt:hæc ille:qui & plura de his prosequitur.Est etiã Mœsia cum.œ.diphthongo prouincia iuxta Macedoniam Pãnoniæ conterminã:quam superiorem mœsiã uocãt : & est alia quæ inter danubiũ uersus orientẽ usq̃ ad tyras fluuiũ portendiẽ.quæ mœsia inferior uocitatur.

Morphosis cum.ph.aspirato:&.i.latino scribitur:dicitur a nostris mutatio:& ideo morphea ea dicitur infirmitas:qua mutatio fit coloris in colorem:aliquando tumorem:& inde metamorphosis trãsmutatio seu uerius trasformatio.

Mucro cũ.c.exili scribiẽ:qdam græcũ dicũt:& a μακρόν:quod est longũ deducũt.Nam ut ostẽdere uideẽ Seruius sup.xi.æneidos:pars est lanceæ opposita cuspidi:unde cũ in Pallantis funere disposuisset Aeneas uersis arcades armis ait Seruius:lugentiũ more mucronẽ hastæ non cuspidẽ cõtra terrã tenẽtes erant scuta etiã inuertentes propter numina illic depicta:ne eorũ simulachra cadaueris pollueren aspectu:cũ lugẽtiũ mos sit prioris habitus immutatio itaq̃ & si mortuis salue atq̃ uale dicerẽt:ut Aeneas ibidẽ:Salue æternũ mihi maxime palla:Aeternũ q̃ uale.Non id teste Varrone dicebant: quod aut ualere:aut salui esse possent:sed quod ab his recedimus eos nunq̃ uisuri:unde ortum est teste Seruio:ut etiã maledicti significationẽ interdũ uale obtineat:ut Terẽtius:ualeãt qui inter nos discidium uolunt:hoc est ita a nobis discedãt:ut nunq̃ ad nostrũ reuertaẽ aspectum.Ergo in uerbo uale quod mortuo dicebaẽ:nõ etymologia cõsiderãda est.sed consuetudo:quod nullis uale dicimus:nisi a quibus recedimus.Quare Donatus exposuit super Terentio in andria ubi dicit. Valeant qui inter nos dissidium uolunt.hoc est abeant recedant:quia descedentibus & mortuis uale dicimus:uel potius cum male operaturus esset cõsiderato patre honestius locutus est:& non dixit quod intereant pereant:& attende quod moderate pluraliter dixit cum significaret patrem:ualeant renunciationis:& imprecationis est uerbum:hæc ille.

Mulctra cum.ct.sine aspiratione scribitur:de quo Gellius circa initium libri.xi.noctium atticarum inquit uocabulum ipsum mulctæ. M.Varro in unde uigesimo rerũ humanarum:non latinum:sed sabinum esse dixit.idq̃ ad suam memoriam mansisse ait in lingua samnitum:qui sunt a sabinis orti.

Mullus cum duplicato.l.scribitur:genus est piscis:qui græce myllos cum.y.græco scribitur:de quo Iuuenalis: Mullum sex milibus emit.

Muræna cum unico.r.&.æ.diphthongo in penultima scribitur:genus est anguillæ:quã Plinius.ix.naturalis historiæ:dixit quocunq̃ mense parere:cum cæteri pisces statuto tempore pariãt. Oua eius ut ait citissime crescunt.Refert etiam murænas ipsas in sicco littore elapsas uulgus coitu serpentum impleri putant.Et in eodem libro dixit meliores apud nos in freto siculo capiuntur: quod Iuuenalis tetigisse uideẽ

cum ait in.v.satyra Byrrhoni muræna datur:quæ maxime uenit Gurgite de siculo. Dixit etiam Plinius lib.xxxii.murænam habere animam ĩ cauda:eaq; icta cellerrime exanimari:a capitis uero ictu difficulter. Et alibi in eodem libro murænarum inquit uiuarium priuatim excogitauit ante alios curtus:q cœnis triumphalibus Cæsaris dictatoris sex milia numero murænarum appẽdit. Et infra subdit apud baulos in parte baiana piscinam habuit Hortensius orator:in qua murænam adeo dilexit:ut examinatam fleſſe credatur. Et prosequitur in eadem uilla Antonia Drusi murænæ:quam diligebat in aures addidit cuius propter famam nonnulli baulos uidere concupiuerunt.

Mus græce scribitur mys:sed nos illud.y.græcum in nostrum.u.conuertimus:& dicimus mus:qui latine sorex dicitur a corrosionis sono:& facit apud nos diminutiuum musculus cum.c.exili.

Musio cum unico.s.&.i.latino scribitur:dicitur & a græcis & a nostris catus:quasi καυτος idest cautus. Sed ideo musio dictus quia muribus sit infestus.

Muschus cũ.ch.aspirato scribiť:aĩal est ad similitudinẽ muris binos tantũmodo dentes ex pte superioris mãdibulæ:& totidẽ ex parte inferioris detinẽs.suntq; flexi ad interiora:iuxta cuius umbilicũ nascitur sãguineum apostema inter carnem & coriũ:quod cũ pelle ablatũ preciosum muscum conficit.

Mustela cũ.t.exili & unico.l.scribiť:dici põt a nostris sorex longus:nã telon græce latine longũ dicitur.

Musa cũ unico.s.scribitur:& dicitur teste Herodiano a μωσις:quod est inquisitio:has nouem poetæ fuisse dixerunt:ut Hesiodus in theogonia εννεα θυγατερες μεγαλου διος:hoc est nouem filiæ magni iouis. Idem Homerus libro.ii.iliados. Sed ponit Hesiodus earum nomina tribus in his uersibus.

κλιω τευτερπη τε θαλεια τε μελπομενη τε
τε ψιχορη τερατω τε πολυμνια τουρανιη τε
καλλιοπη θη δε προφερεστατη εστιν απασεων

Et exponuntur a cõmentatoribus græcis:ita ut Clio dicať a cleos q̃ est gloria ex rebus scilicet gestis:ob qď historica ab illis diciť. Et nõnulli ex nostris:Clio gesta canens trãsactis tpa reddit. Euterpe delectans interp̃tatur:& tibicinaria poniť a græcis:q̃re ex nostris quidam ait:Dulciloqs calamos euterpe flatibus implet. Thalia a latinis q̃busdã interp̃tatur capacitas:sed a græcis cõmœdia uocatur:ut Comica lasciuo gaudet sermone thalia. Melpomene uero ut meditationẽ faciens ab illis tragica nũcupatur:ut Melpomene tragico proclamat mæsta boatu. Terpsichore exultans traduciť:ideoq; ab illis citharistria nuncupatur:ut Dulcia terpsichore citharis modulamina miscet. Erato amore cantans ut Cũ plectris erato saltat:canit:ambulat:& stat Polyhymnia multæ memoriæ dicitur:& ob hoc Rhetoricos dictat Polyhymnia musa colores. Vrania cælestis interp̃tať:& astrologia a nobis diciť:ut Vrania canit cælos:& sydera tangens. Calliope uero pulchrũ carmen dici p̃t:& ob hoc poesis a græcis cognominať:ut carmina Calliope libris heroica mandat:quã p̃cellere aliis dixit Hesiodus in ultimo uersu:quẽ induximus. Quod iõ fieri exposuit cõmentator Aristarchus:q; reliq̃s oẽs intra se cõtinet. Et cũ hoc diuinam quãdam metro uim supaddit:at uero poetæ nõnunq̃ proprietates has cõfundentes unã pro reliq̃ ponunt. Haẽ mater Thespis dicta fuit:unde & musæ ipsæ thespiades a poetis uocitanť. Ouid.lib.v.metamorphoseon:Thespiades certate deæ:dicuntur ẽt pierides a nouem natabus Pieri:quas canendo uicerunt:ut Virgilius in bucolico:Dicite pierides.dicuntur ẽt libetrides a fonte libetrio illis sacro:qui teste Solino est in Magnesia:uel ut alii nonnulli uolunt a monte Aetoliæ Virgilius in bucolico:Nymphæ noster amor libetrides dicuntur & aoniæ:ut in ea dictione uidimus:quĩ & pegasides a fonte pegaseo:de quo in dictiõe Medusa uidimus. Sappho ad Phaonem:At mihi pegasides blandissima carmina dictant. Sunt non solũ fontes sed ẽt montes dicati musis:ut Virgilius ĩ quarto georgicorum:Sed me parnassi deserta per auia dulcis Raptat amor.& alibi:Pandite nunc helicona deæ. Similiter Ouidius:Virgineus helicon.

Musæus cũ unico.s.&.æ.diphthongo in penultima scribiť:fuit poeta antiq̃ssimus:& ĩsignis apud græcos & tpe Orphei.ut Orpheus ipse ĩ argonautica attestať:immo & unũ ex argonautis fuisse ostẽdit.hũc nõnulli filiũ fuisse Apollinis attestanť:Alii Eumolphi cuiusdã filiũ dicunt.inducũtq; in testimoniũ illius epitaphiũ his uerbis traductũ:Eumolphi dilecti filiũ habet phalericũ solum Museum corruptũ corpore sub hoc tumulo.huius iucundissimum poema comperi de amore Leandri:& Herodo.

Musicus cum.i.latino:&.c.exili scribitur:& a musa deductur.

n

Ae cum.æ.diphthongo scribitur:dictio græca est:& pro utiq; ac certe ponitur:ut apud Terentiũ in andria:næ illa illũ haud nouit.idẽ ait:faciunt ne intelligendo:ut nihil intelligant:q̃si faciunt p̃fecto. Cicero de oratore libro tertio:næ ille haud sane:quẽadmodum uerba struat:& illuminet a magistris istis requiret. Et cum apud græcos licet cum diphthongo scribatur breuis fit:apud nostros etiam eandem regulam obseruat:& breuis more græco a nostris poetis ponitur. Virgilius.

Nabathea cum.th.aspirato scribitur:regio est quæ ab Arabia incipiens:quã intra se continet usq; ad mare rubrum ex latere dextro:& persicum sinistro:atq; ex superiori parte in indicum protenditur:& ut sacræ litteræ attestantur a Nabaoth primogenito Hismaelis nomen accæpit:declinaturq; hæc nabathea huius nabatheæ regio:& inde nabatheus nabathea nabatheũ. Ouidius libro metamorphoseon primo. Eurus ad auroram nabatheaq; regna recessit:eadem olim mittebat elephantes.ut Iuuenalis in satyra Atticus eximie. Dentibus ex illis quos mittit porta syenes. Et quos deposuit nabatheo bellua saltu.

Nanus prima ac secunda cum unico.n.scribitur:græcum est uocabulum teste Gellio i decimooctauo noctium atticarum:quo uocauerunt breui atq; humili corpore homines paululum supra terram extantes quos latine pomiliones dicimus.
Narcissus cū.c.exili &.i.latino atq; duplicato.s.scribitur:fuit Cephisi fluuii ex Lyriope nympha filius formosissimus:de quo Ouid.in.iii.metamorphoseon li.fabulam oēm elegantissime pertractauit:tetigit ēt Statius in septimo thebaidos:& Seneca in Hercule furente.Sed alius fuit Narcissus Claudii imperatoris libertus potentissimus sane apud principem:ut uidimus in dictione Messalina.Et ditissimus ut ostēdimus in dictione creta:unde ait de illo Iuuenalis in satyra quæ incipit Plurima sunt fuscine ubi ait:
Quod si non sufficiunt tibi sextertia quadraginta. Sufficient animo:nec diuitiæ narcissi:
Nec crœsi fortuna unquam:nec persica regna Indulsit cæsar:cui claudius omnia:cuius
Paruit imperiis uxorem occidere iussus:ut uidimus in dictione Messalia.
Naritia cum.t.exili &.i.latino utrobiq; scribitur:fuit insula in mari ionio ex regno Vlyxis.
Nasamones cū unico.s.scribit̄:populi sunt ī Libya iuxta auschiseos ex uno latere:& littora syrtiū habitātes ex altero.Et ut scribit Hero ī.iiii.li.Siquæ naues infœliciter actæ uenerint syrtibus īuolutæ eas spoliant.Sicque p rapinā cum aliis habent cōmercia spoliando.Quod Lucanus tetigit in octauo cum ait:
Hoc tam segue solum raras tamen exerit herbas
Quas nasamon geos dira legit:quæ proxima ponto
Nudus rura tenet:quem mundi barbara damnis
Syrtis alit:nam littoreis populator arenis
Imminet:& nullos portus tangente carina
Nouit opes:sic cum toto commercia mundo
Naufragus nasamones habent.Idem Plinius in.v.naturalis historiæ confirmauit.
Nastes cum.t.exili scribitur fuit frater Amphimachi:& filius Nomiōis:& teste Homero in.ii.iliados:ex his unus qui in troianorum auxilia conuenere.
Nauci cum.au.diphthōgo &.c.exili atq; i.latino scribitur:significat putamen nucis:& pro nihilo accipit̄.
Plautus in mustelaria:Qui homo timidus erit in rebus dubiis nauci non erit.idem in truculento.Tympanotrimpa amas hominem non nauci.
Nauis a græco descendit quod est ναυσ.
Nauigium cum.i.latino scribitur:dicitur nauis ductio.nam cum αγω:quod est duco componitur.
Nauta cum.t.exili scribitur:& sæpe ab antiquis nauita dicitur.
Nauclerus cū.c.exili scribitur:dici potest nauicularius:quasi nauis cleros idest sors.idem etiam græce nauarchos per.ch.aspiratum.i.nauis princeps dicitur.
Naumachia cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:dicitur a nostris bellum nauale:seu magis prælium. Et componitur ex ναυσ:quod est nauis:& μαχη bellum.
Nausica cum.i.latino &.c.exili scribitur:& apud Homerum duplicatur aliquando.a.in fine:ac dicit̄ nausicaa fuit Alcinoi phæacum regis filia:dicēte Home.in.v.odysseæ ναυσικάα θυγατηρ μεγαλητοροσ αλκινοιο:hoc est Nausicaa filia magnanimi Alcinoi.unde ait Martialis in duodecimo.
Si mihi nausica patrios concederet hortos
Alcinoo possem dicere malo meos:de qua in dictione Aeneas uidimus.
Nausithous cum.i.latino &.th.aspirato subsequente.o.uocali scribitur.fuit Neptuni filius ex Periboa Eurymedontis filia:ac Homero teste libro.vii.odysseæ.Alcinoi phæatum regis pater.
Naxos cum.x.consonante scribitur:insula est in mari ægæo una ex cicladibus cunctas alias uini fertilitate exuperans:unde Virgilius in.iii.æneidos inquit:Bachantumq; iugis naxon.
Neæra prima sine diphthongo:sequens cum.æ.diphthongo scribitur:nomē est fœminæ:quæ teste Homero li.xii.odysseæ:peperit Soliduas filias Phætusam silicet.& Lampeciam:quæ armenta Solis transeunte Vlyxe iuxta Siliciam ostendebat:unde eodem modo scribendum cum apud Virgilium in bucolico.Ipse neæram dum fouet.
Nebrodes cū.e.absq; diphthongo &.o.post.r.& ante.d.scribitur: dicuntur proprie apud græco damarū pelles:a quibus baccantes ipsæ cognominatæ sunt:quia illis utebantur.ut uidebimus in dictione orgia.
Nectar cum.c.&.t.exilibus scribitur:dicitur deorum potio:quæ teste Festo a nostris murrima dicebatur & ut quidam putant:ex uuæ genere murrinæ cognominata.
Necos cum.c.exili scribitur:fuit teste Homero li.historiarum.ii.filius Psammetici.& ægypti rex:cui filius Psammis in regno successit.
Neiphyle secunda cum.i.latino:sequens cum.ph.aspirato &.y.græco.etiā cum unico.l.scribitur.
Neleus prima cū.e.absq; diphthōgo & unico.l.scribitur.fuit rex in Pylo:& teste Homero in.xi.odysseæ habuit uxorem Chlorim:ex qua genuit Nestorem. Chromium.Periclymenē:Agerochū.& Peronam Et ut Nestor ipse apud Homerum in.xi.iliados enarrauit:Hercules eius domum:& patriā euertit:ita ut ex duodecim fratribus ipse solus remanserit:& a Neleo patronymicum nelides deriuatur.
Neomenia absq; aliqua diphthongo & cum.i.latino scribitur.dici potest a nobis nouilunium.Nam componit̄ ex neos.quod est nouus & μηνη quæ est menstrua:hoc luna a μην qui mensis dicitur deriuata eo quod singulo mense a mulieribus defluant:unde μηνιαιοσ menstruosus a nobis dicitur.

Neptolemus cũ.t.exili & unico.l.seq̃nte.e.absq; diphthongo scribit͛: dictio cõposita ex neos q̃ est nouus & ptolemus miles:q̃si nouus miles:nam πτολεμω apud aeoles idẽ est qđ apud atticos πτολεμω.i.pugno:& fuit nomen ꝓprium filii Achillis ex Deidamia:q deinde teste Seruio sup.ii.æneidos: a capilloꝝ q̃litate dictus ẽ Pyrrhus.Ouid.in.viii.heroidũ epistolaꝝ:Pyrrhus achilleides animosus imagine patris.

Neophytus cum.y.graeco &.t.exili scribitur:dici potest a nobis nouellus.Nam componitur ex neon:qđ est nouum & φυτον germen siue planta.

Nepa uel more graeco nepes:cũ.e.absq; diphthõgo scribit͛:dicit͛ teste Seruio apud nos scorpio.huius græcũ grm̃ dimisit Cicero in arato more graeco cũ ait:Atq; oculos urget pedibus pectusq; nepai ꝓ nepæ.

Nephresis absq; diphthongo & simplo.s.sequẽte.i.latino scribitur: est renum passio:quam latine traductam comperi rien huius rienis.nam a νεφρὸι:quæ sunt renes deducitur.

Neptunus cum.t.exili & unico.n.scribitur:nã penultimam corripit: non est dictio graeca uel ab illis originẽ trahens:Sed teste Baldo apud Ciceronẽ in.ii.de natura deoꝝ:a nando paululũ primis litteris i mutatis deducitur:ut uidimus ĩ dictione deus:fuit Saturni filius ex Ope.de eodem Varro de lingua latina sic ait Neptunus est deus maris:uel ipsum mare dictum.quod terras nubat idest cooperiat.

Nereus prima absq; diphthõgo scribit͛:fuit teste Hesiodo in theogonia marinus deus Oceãi.& Tethyos filius:ac Chlorim sororẽ uxorem accæpit:ex q̃ nymphas plures genuit.hũc oium antiq̃ssimũ dixit Orpheus in argonautica cum ait νηρέα μὲν πρώτιστα καλῶ πρεσβύστατον ἁπάντων sed de filiis Oceani:& Tethyos Orpheũ ĩtellexisse puto:ut Hesiodus ipse in Theogonia q ait πρεσβύτατον παίδων i.antiquissimum filiorum scilicet Oceani:& pro mare nostro mediterraneo accipitur.

Nereides cum.i.latino scribitur:patronymicum fœmininum a Nero deductum & significat filias Nerei quæ nymphæ fuerũt æquoreæ. Martialis in primo:Lusit nereidum docilis chorus æquore toto. Ouidius in heroidibus. Vt celer redeas uirides nereidas oro:

Neritos cum.i.latino &.t.exili scribitur:mons est teste Pli.li.iiii.naturalis historiæ:in ithaca insula:quod nomen nonnunq̃ pro tota insula capi uidetur Virgi.in.iii æneidos:Iam medio apparet fluctu nemorosa iacynthos:Dulichiumq; sameq;:& neritos ardua saxis.at neritum teste Plinio eodem li.oppidũ fuit percelebre in acarnania parte epiri:postea dictum leucas:ut in ipsa dictione uidimus.

Nestor cum.t.exili scribit͛:fuit teste Homero in.xi.odysseæ:Nelei filius ex Chlori uxore:q ut idẽ Homerus in.ii.iliados ait cũ quinquaginta nauibus ex Pylo contra troianos uenit:q̃q̃ in tricentesimo anno esset:ipso tunc dicente apud Ouidiũ in.xii metamorphoseos:Vixi annos bis centũ & nunc tertia uiuitur ætas:Et Iuue.ĩ satyra Oĩbus in terris inq̃t:rex pylius magno si quicq̃ credis Homero. Exemplũ uitæ fuit a cornice secundæ idẽ fuit exemplũ secundæ uitæ citra cornicẽ.nam fuit ut refert Pli.vii.natu histo. Hesiodus q primus de hoc aliqua prodidit fabulose:ut reor multa de hoĩum æuo referẽs cornici nouẽ nostras attribuit ætates quadcuplum eius ceruis:id triplicatum coruis: & reliqua fabulosius in fœnice ac nymphis citra cornicem:ergo est ætas hoium quæ primum præbet uitæ exemplum:ea triplicata uitam facit Nestoris:quod secundæ uitæ dat exemplum.Et nestoris uita triplicata eam quæ cornicis ẽ.i. nouem hominum ætates.ut Ouidius:Ora capitq; nouem cornicis sæcula passæ.

Nestus cum.t.exili scribitur:fluuius est thraciæ a strymone secus Abderam ciuitatem fluens:ubi quondã Diomedes equis hospites suos dare solebat in cibum:de quo Hesiodus in theogonia meminit.

Nræthos prima cum.i.latino sequens cum.æ.diphthongo:ultima cum.th.aspirato scribitur:fluuius est teste Theocrito:quem expositores dicunt esse in sicilia:

Nicander cum.i.latino &.c.exili scribit͛:fuit poeta graecus:quem Didimus fabulosum uocat: hic a nuptiis iunonis & iouis incipiens:omnes deorum successus usq; ad sua tempora pertractauit:quem in multis Virgi.imitatur:& in captura Troiæ:& in fabula Endymionis:sed quia nimium fabulosus inquit Virgilius:Si credere dignum est:Pan deus arcadiæ captam te luna fefellit.

Nicanor cum.i.&.c.exili scribitur:fuit Seleuci macedoniæ regis cognomen: quasi uir uictoriosus . Nam nice uictoria est:& ἀνὴρ uir.

Nicearchus prima cum.i.latino:seq̃ues cum.e.exili:ultima cum.ch.aspirato scribitur:fuit pictor sua ætate eximius.hic inter alia Venerem ĩter gratias:& Cupidinem pinxit:& Herculem tristem insaniæ poenitentia:& interpretatur nomen:quasi uictoriæ princeps.

Niciteria cum.i.latino ubiq; & absq; aspiratione scribitur:ornamenta sunt quædam uictoriæ.Iuue.in secunda satyra:Et ceromatico fert niciteria collo. Nam νίκη: quæ est uictoria deducitur:cum terminatione similium nominum in eria:ut filateria:frabateria:& similia.

Nico cum.i.latino &.c.exili scribitur:fuit tarantinus quidam tempore Hannibalis:de quo satis Liuius.

Nicos eodem modo:ut superior:sed cum.s.in fine scribitur:fuit ciuitas in Asia.

Nicomachus ultima cũ.ch.aspirato scribitur:quasi bello uictor dicit͛ μάχη.n.est pugna:νίκη uictoria:fuit hoc noie Aristotelis pater medicinæ artis ꝓfessor & Amyntæ regis medicus:q pater fuit Philippi pater Alexãdri.alius fuit Aristotelis filius:cui æthicã inscripsit.alius fuit pictor sue ætate nobilis:ut testat͛ Plinius lib.xxxv.naturalis hist.fuitq; filius Aristocheni:atq; ilius discipulus:nec aliom in ea arte uelociorem fuisse dixit:pinxitq; inter alia raptũ Proserpinæ:quæ tabula fuit in capitolio in Mineruæ delubro.

Nicomedes cum.i.latino &.c.exili scribitur:fuit rex bithyniæ.

Nichophães eodem modo scribitur:fuit teste Pli.li.xxv.naturalis historiæ:pictor sua ætate eximius:sed

arte multum:& a zeusi & Apelle distans.

Nicostrata cũ.i.latino & absq; aspiratione aliq̃ scribit̃:interp̃tatur q̃si uictoriosus exercitus:fuit mater Euandri arcadis futurorũ uaticinatrix:q̃ a carminibus qbus Phœbi oracula significare solebat:Carmẽtis latine dicta fuit:uel ut alii nõnulli uoluerunt a carpẽto quo utebat̃:sic quoq; fuit cognominata: ut in dictione Carmentis uidimus.hæc ut in initio horũ cõmentariorũ uidimus latinis primũ litteras dedit.

Nycthleus p̃ria cũ.y.græco:seq̃ns cũ.c.&.t.exilibus atq;.i.latino scribit̃:cognomen fuit Bacchi ab eius sacris:q̃ nocte celebrabant̃ acceptũ.unde Ouid.lib.i.de arte:Nycthleũq; patrem nocturnaq; sacra p̃care. Virgilius in quarto georgicorum:Inter sacra deum nocturniq; orgia bacchi.Nam νυξ græce: & in genitiuo νυκτοσ a nobis nox huius noctis dicit̃.Et inde nycthleus.i.nocturnus deducitur.

Nyctimene eodem modo uti superior dictio scribitur:& fuit puellæ nomen: quæ cum patre concubuit sed facinus recognoscens aufugit in siluas:& lucem exosa:non nisi nocte uolat.

Nycticorax prima cum.y.græco:reliquæ sine aspiratione:& cum.i.latino scribuntur:nõnunquam etiam a nostris dicit̃ nocticorax cum.o.loco ipsius.y.græci.interpretaturq; nocturnus coruus.κοραξ enim a nostris coruus dicitur.nam auis est nigra:& sola nocte uolans atq; clamans.

Nyctoris prima cũ.y.græco:ultima cũ.i.latino:reliquæ sine aliq̃ aspiratione scribunt̃:desinitq; in.s.& nõ in.x.fuit regina babyloniæ:q̃ teste Herodo.li.histo.i.sola post Semiramim fœmina ibidem regnauit.

Nilus cum.i.latino & unico.l.scribitur:sed apud græcos prima diphthõgum habet ei:quæ apud nos abiiciens.d.solam.i.productam retinet.nam dictio est composita ex neos qui est nouus:& ilys limus:ubi abiecta ultima syllaba primæ dictionis remanens.e.cum.i.sequentis dictionis diphthongum facit:ita ut dicatur nouus limus:scilicet innundationis tempore.Quod Virgilius in nono æneidos tetigisse uidet̃ cum ait:aut pingui flumine nilus nam prius teste Seruio super.iiii.georgicorũ:melo dicebatur:quo nomine illũ.Seneca de situ indiæ uocitauit.Et est fluuius ægypti ex maioribus totius orbis: cuius teste Lucano in decimo Arcanum natura caput non prodidit ulli:sed immensa aquarum mole singulis ãnis sole existente in cancro totam egyptum exundat.Et ut Ait Virgilius in.iiii.georgicorum:Diuersa ruens septem discurrit in ora usq; coloratis amni deuexus ab indis idest nigris æthiopibus.

Nimbus non est dictio trahens originem a græcis:sed mere latina: ideo cum.i.latino necessario scribit̃

Nympha cũ.y.græco scribitur:latine dicitur sponsa.Sed putauerunt antiqui nymphas aquarum esse deas:quasi lympharum numina.unde teste Seruio in Tityrum omnibus aquis præsunt. Varro uero nymphas esse dixit:quas & musas:nec in merito cum teste eodem Seruio super septimam æglogam:q̃ motus musicam faciat.Quare idem Varro tres tãtum musas commemorauit.Vnam quæ ex aquæ nascit̃ motu.Aliam quæ ex sonu fit aeris percussi. Tertiam quæ mera tantũ uoce consistit. Ex quo Virgilius musas ipse uelut nymphas nonnunq̃ inuocauit:cum ait in bucolico:Nymphæ noster amor libetrides.

Niobe cum.i.latino scribitur:fuit filia Tantali:& soror Pelopis:uxorq; Amphionis:ut in ea dictiõe uidimus:hæc teste Diodoro siculo li.histo.v.Filios septem & totidem filias peperit summo decore præstãtes:unde tali prole superbiens admodum gloriabatur se Latonæ preferens numero filiorum:atq; iratam fabulæ Latonam ferunt Apollini ut Niobis filios:Dianæ ut filias arcu interficerent mãdasse:quibus matri obtemperantibus contigit eodem tempore:& abundare filiis Nioben & carere.

Niteus cum.i.latino scribitur:fuit teste Homero li.iliados.ii.omnium græcorũ : qui ad Troiam nauigauerunt speciosissimus:infra tamen Achilem:sed quia imbellis erat:pauci eum sunt secuti.

Nisa cum.i.latino & unico.s.scribitur:fuit teste Homero li.iliados.ii.urbs hellados:est etiam nomen fœminæ qua Virgilius in damone.Mopso nisa datur.

Nysa cũ.y.græco & unico.s.scribit̃:fuit teste Diodoro siculo li.hist.i.urbs fœlicis arabiæ p̃pinqua ægypto:unde & græci a patre.i.ioue hoc ẽ die:& loco.i.nysa Dionysiũ apellãt.huius urbis Home.q in ægypto fuit:in suis hymnis meminit:dicẽs esse nysã urbẽ supra montẽ excelsum ac florentẽ longe a phœnicia:ferme ægypto contermina.in qua sane urbe innea: fuisse inuentorẽ Dionysiũ dicunt. Quẽ græci Bacchũ:ægyptii Osirim fuisse asserunt.unde & unus ex duobus p̃nasi collibus deo Baccho dicatus nysa dicitur:qui & alio noĩe cithærõ cognoiatus fuit:ut uidebimus ĩ dictione parnasus.

Nysus eodem modo scribitur:& est Bacchi cognomen a nysa urbe fœlicis arabiæ: ut in præcedenti dictione uidimus cognominatus.

Nysæa prima cũ.y.græco seq̃ns cũ.æ.diphthongo scribitur:fuit teste Herodoto & Curtio urbs clarissima in india a Libero patre condita sub radicibus montis:quẽ meron uocant:id quoq; nomen a cognomine cõditoris sortita at uero ægyptii fuisse teste Diodoro Osirim:q & Dionysius cognominatus fuit:illius coditorẽ in memoriã illius:quæ erat in egypto fuisse asserunt in qua & hederã plantasse dicũt.

Nisus alius qui Hyrtaci fuit filius ut in ea dictione uidimus:cũ.i.latino scribitur:& similiter Nisa pro fœmina ut superius uidimus.

Nisæus prima cum.i.latino:sequens cum.æ.diphthongo scribitur:locus est teste Herodoto libro historiarum.vii.inter medos:ubi magni & pulcherrimi equi nascuntur.

Nisæe eodem modo ut superior dictio scribitur:nomẽ est nymphæ proprium:de qua Virgilius circa finem.v.æneidos meminit cum ait:Nisæeq; thaliaq; cymodoceq;.

Nisyrus insula ẽ teste Homero li.ilia.ii.quã expositores circa coum esse dicũt:& optimũ uinũ p̃ducere:

Noes cũ.œ.diuisis syllabis scribit̃:fluuius est thraciæ teste Herodoto li.historiarũ.iiii.q in istrũ defluit.

Nonacria cum.c.exili & i.latino scribitur:est teste Lactantio grammatico super.iiii.thebaidos:nomē loci seu agri arcadiæ:in quo Iuppiter in speciem Dianæ conuersus cum Calistone Lycaonis filia cōcubuisse narratur:nonnulli uero & pro tota arcadia capiunt atq; ex latino:quod est nouem: & graeco qđ est ακ ρι ideſt uertices:hoc est montes compositum uolunt:quasi nouem sit montibus redimita: Sed constat plures in ea esse ut uidimus in dictione arcadia.

Noricum cum.i.latino & c.exili scribitur:regio est Macedoniæ:hæc teste Plinio li.iii.naturalis historiæ: est contermina Dalmatiæ:atq; mari ionio:de qua sic meminit Virgilius in fine libri georgicorū tertii cum ait: Tum sciat aereas alpes & norica si quis Castella in tumulis.

Notion cum.t.exili & i.latino scribitur:fuit teste Homero in ii.iliados urbs in æolia.

Notus cum.t.exili scribitur:uentus est meridionalis nebulosusq; & humectus. Et teste Gellio græce notis:latine humor dicitur.

Nothus cum.th.aspirato scribiť:quemadmodū latine dicendū sit teste Seruio sup.vii.æneidos non habetur unde Virgilius in.ix.græcū uocabulum posuit cū ait:Et primum antipathen is.n.se primus agebat. Thebana de matre nothum sarpedonis alti.& in octauo Supposita de matre nothus furata creauit.

Nox ut in primo horum commentariorum libro uidimus a græco per conuersionem.y.græci in.o.nostrum deducitur:& teste Varone hæ noctis solidæ sunt partes:uespera:conticinium:intempestū:gallicinium:diei uero lucifer:mane:ortus:meridie:occasus crepusculum uero quod est dubia lux a crepero: quod dubium descendens:licet utriq; tempori possit coniungi:usus tamen teste Seruio sup secundo æneidos obtinuit:ut matutino fungamus.at Lucanus ab ea consuetudine dissentire uidetur:cum ait.Lōga repercusso nituere crepuscula phœbo.manum uero unde est mane:bonum dixerunt ueteres.

Numidia cum.i.latino utrobiq; scribitur:& originem trahit a uocabulo græco:quod est νομάδες:& pastores designat:unde νομὴ apud græcos pabulum dicitur.Inde Plinius li.v.naturalis historiæ:numidæ uero inquit nomades a permutandis pabulis dicuntur:& mapalia sua hoc est palustres domus sunt circumferentes.hæc ille.Quare ab νομὴ nomedia magis dicenda uideretur:cum.o.post.n.in prima syllaba:sed nos in.u.nostrum traduximus:& numidiam diximus:habetq; abortu syrtes quasdā paruas:unde regio carthaginensis incipit a septentrione mare:quod uersus Sardiniam tendit:ab occasu mauritaniam:& a meridie æthiopiam:nec teste Plinio præter marmoris numidici ferarumq; prouentum aliud insigne habet.Sunt in ea claræ urbes Hippon:Rhegyum:& Rusticacla.

Numisma cum.u.a nobis unico sequēte.m.& i.latino scribitur.quamquam a græcis cum.o.post.n.& ante.m.scribatur uidelicet nomisma.Nam a νόμος quod est lex deriuari dicunt.Quam sane scripturam & Horatius ipse seruauit cum ait Regale nomisma philippos.At alii cum.u.scribunt:& breuem primā conseruant:ut Martialis libro epigrammatum primo:

Cum data sint equiti bis quinq; numismata quare
Bis decies solus sextiliane bibis:'a quo sane:ut pluribus placet.

Nummus cum duplicato.m.deriuatur.quod ideo duplicare dicitur:ut primā producere possit. Persius ī satyra quæ incipit Hic mos est:Credere tum nummos marco sub iudice palles.Erantq; nūmi æerei:argētei:& aurei atq; ex his mixti.Et refert Plinius.xxxiii.naturalis historiæ:Populus romanus ne qdem argento signato ante Pyrrhum regem deuictum usus est:libera:unde etiā nunc libella dicitur:& dipondius appendebatur assis.Quare æris grauis poena dicta:& adhuc expensa in rationibus dicunť. Quin ēt militum stipendiorum:hoc est stipis ponderandæ pensatores libripendes dicuntur. Seruius primus singnauit æs.antea rudi usos Romæ Timæus tradit signatum est nota pecudū:unde & pecunia appellatur:maximus census.c.x.assium fuit illo rege:argentum signatū est anno urbis quingentesimo octogesimo quinto.Qu.Fabio.cos.quinque annis ante bellū primum punicum. Et placuit denarius pro decē libris æris:quinarius pro quinque:sextertiū pro dipondio ac semisse.libræ āt pondus æris minutū bello punico primo cū impensis respublica nō sufficeret.Nota æris fuit ex altera parte ianus geminus : ex altera rostrum nauis:in triente uero & quadrante æs quadrans ante triuncis uocatur a tribus uncis.Postea Hannibale urgēte.Qu.Fabio maximo dictatore asses untiales facti.Placuitq; denarium sexdecim assibus pmutari:quinarium octenis:sextertiū quaternis:ita respublica dimidiū lucrata est.In militari tamen stipendio sp denarius pro decē assibus datus.Nota argenti fuere bigæ:atq; q̄drigæ. Et inde bigati q̄drigatiq; dicti:mox lege papiniana semiuocales asses facti.Licinius drusus in tributo plæbis octauam partē æris argēto miscuit.Aureus nummus post annum.lxii.percussus est. Sed p̄ter alia inqt Pli.miror populū romanum uictis gentibus in tributo sp argentū non auꝝ imperasse:sicut Carthagini Hānibale uicto argenti pondo annua in qnquaginta ānos:nihil auri & infra subdit auri in populi romani Aerario fuerunt Sex.Iulio.L.Aurelio.consſ.septē annis ante punicū bellum tertiū pondo septigenta uigintisex argenti nonagintaduomilia.E extra numeꝝ trecenta & septuagintaquinq; milia.Item belli sotialis initio octingenta quadragintasex auri pondo Cæsar primo introitu in ciuili bello ex ærario protulit.Laterum aureorum trigintasex milia:& in numero pondo trecēta:nec fuit aliis temporibus respu. locupletior.Intulit & Aemilius Paulus Persa rege Macedoniæ deuicto prædam pondo trium milium: a quo tempore populus Roma.tributum petere desiit:& ut idem Plinius attestatur: qui primo denarium ex auro signauit:latet auctore incerto.

Numitor cum.i.latino & t.exili scribitur:fuit albanorum rex:& frater Amulii.

o

Littera apud græcos duplicis est formæ: in primo hoȝ cõmentariorum li. ostendimus. Nos uero unius tantũ habemus: ut & illi antiquitus habuerunt: quã a spirantes articulũ masculinum conficiunt. & quam alterius formæ adinuenerunt: atq; o. magnum uocant: cũ solum proferunt ꝗ sine aspiratione scribunt: & pro aduerbio capiunt. Nos uero nunquã solum. o. aspirare consueuimus: sed pro aduerbio ꝗ assumimus. Quandoq; quidẽ uocandi: ut Vir. in primo æneidos: O regina nouã cui cõdere Iuppiter urbẽ iustitiamq; dedit. Persius ĩ prima satyra: Quis qs es o mõ quem ex aduerso dicere feci idẽ o tu. q̃doq; uero optandi: ut Virg. in. viii. Adsis o placidusq; iuues: numina firmes. Quandoq; ẽt indignandi ut Cicero li. inuectiuaȝ primo: O tpa o mores. Persius ĩ i. satyra: O mores: Vsq; adeo nescire tuũ nihil est: nisi te scire hoc sciat alter. Aliq̃do ãt & pro aduerbio ponitur admirãdi: ut Iuue. O qualis facies: & quali digna tabella: & Persius: O curas hoĩum. nam immoderatas sollicitudines admiratur: quas græci μελεδῶνας uocant eo quod ἐλκειν δουσιν id est membra corrodunt: ideo apud nos curæ: quod cor urant uel rodant uocantur: ob quod & pro amore nonnunq̃ ponitur Vir. in. iiii. æneidos: At regina graui iam dudum saucia cura: Et ueneris iustissima cura nonnũquam uero & curare pro reficere dicimus: ut Vir. ĩ. iii. æneidos: Corpora curamus fessos sopor irrigat artus. Idem in quarto georgicorum: Tum tecta petunt: tum corpora curant.

Oaxus cum. a. post. o. & ante. x. consonantẽ scribitur: ciuitas est cretæ: in qua teste Herodoto li. histo. iiii. Etearchus pater Phronimæ regnauit: quam dixit matrem fuisse Bati: qui cyrenem libyæ urbem ædificauit: de quo in dictione Batus: & dictione cyrene uidimus.

Obelus cum. e. absq; diphthongo & unico. l. scribitur: dicitur latine ueru. Et inde obeliscus diminutiuum nomine magis quam re: cum magnæ moles obelisci dicantur: ut in sequente dictione uidebimus.

Obeliscus cum. i. latino & c. exili scribitur: est teste Ammiano Marcellino reȝ gestarum li. xvii. asperrimus lapis in figuram metæ cuiusdam sensim a proceritate in excelsum consurgens: & ne radium imitetur paulatim gracilescẽs: specie q̃drata in uerticẽ productus angustũ: manu leuigatus artifici. Obeliscos fuisse plures Romæ cũ historiæ: tum res ipsa indicat. Sed q integri corruptiue aut fuerint: aut nunc cernuntur: a Thebis ac aliis ægypti urbibus pductos fuisse Plinius ĩ naturali historia & pfatus Ammianus ostendunt. Sed de eo q quoq; in uaticano iuxta basilicam beati Petri conspicitur: & corrupte ab inscius iulia uocitatur. Plinius ipse li. xxxv. meminit: atq; illũ tertium ex maioribus ponit: q nunquã Romæ aduecti fuerunt. Et li. xvi. ubi de arboȝ magnitudine ptractat: hæc inqt uerba abiecti admirationis pcipue uisa est in naui: q̃ ex egypto Caii principis iussu: obeliscũ in uaticano circo statutũ abduxit: de qua naui plura prosequtur: & nihil admirabilius in mari uisum fuisse asserit. Ammianus uero in pfato li. cum thebarum ægyptiaȝ situm: & successũ pulcherrime enarrasset: subdit in hac urbe inter labra ingentia diuersasq; moles figmenta ægyptioȝ numinum exprimentes obeliscos uidimus plures: aliosq; iacentes & cõminutos: quos antiq reges bello domitis gentibus: aut prosperitatibus reȝ elati: montiũ uenis uel apud extremos orbis incolas pscrutantes excisos erectosq; diis superis dicarunt. Et in seq̃ntibus idẽ auctor ostendit obeliscos non solũ a Thebis Romã aductos: sed Octauiani Augustum duos admirãdos ex Heliopoli urbe ẽt ægiptia transtulisse. Quoȝ ut ait unus in circo maximo alter in campo locatus ẽ martio & iucũdissima plura prosequtur: q̃ sane referre longũ esset. Pli. ẽt in. xxvii. natu. hist. refert Theophrastũ tradidisse in ægyptioȝ cõmentariis reperiri fuisse apud eos in iouis delubro obeliscum e quatuor smaragdis q̃draginta cubitoȝ longitudine: latitudine uero in parte duorum ĩ parte quatuor: id ẽt ptereundum non est: obeliscos ut plurimũ notis hierographis insculptos fuisse: quas: ut præfatus Ammianus ait: undiq; incisas initialis sapientiæ uetus ĩsigniunt auctoritas. Nam multa uolucrũ & ferarum ẽt alieni mundi genera insculpebant quæ uel regum gloriam seq̃ntibus ætatibus: uel eoȝ persoluta uota monstrabant: non. n. ut nunc litteraȝ formæ ac numerus præstitutus erat: quibus quicquid humana mens concipere potest: facile exprimitur: sed singulæ litteræ apud illos quæ aĩalium figuris designabãtur: singulis nominibus inseruiebant: & uerbis nõnunquã & integros sensus repsentabant. Nã per uulturem naturæ uocabulum pandunt: quia nullos mares posse inter has alites inuenire rõnes memorãt physicæ: pq; speciem apis mella conficientis regẽ indicabant. Cui cum iucunditate moderante aculei inesse debent: quin ẽt & Seruio referente supquintum æneidos per draconem ĩ caudam reuolutum & illam mordentem annum illi idem indicabant: cum in se ipsum eodemmodo recurrat ac consumatur. Itaq; teste Cornelio Tacito primi p figuras aĩalium ægyptii sensus mentis effingebant: & antiquissima monumenta memoriæ humanæ impressa saxis cernuntur: de quibus in dictione fœnices loquemur.

Obolus cum unico. l. scribitur: genus est ponderis sex continens siliquas: qui & alio nomine scrupulus dicitur: de quo in dictione talentum late uidebimus.

Ocaleæ cũ. c. exili & unico. l. & duabus. e. subsequẽtibus scribit̃ fuit teste Home. li. ii. illia. boetiæ ciuitas.

Ocha cum. ch. aspirato scribitur: nomen est a græco deductum: ac a nostris compositum ex illoȝ masculino articulo: quod est. o. & χήν χηνὸς: quod apud illos. i. apud nos anser huius anseris: itaq; componentes antiqui nostri. o. cum χὴν & in recto abiicientes ultimum. n. dixerunt ocha huius ochæ: nõnulli: uero commutantes illud. o. in. au. diphthongo dixerunt aucha auchæ: per modum quem in. ii. horum cõmentariorum libro qũ de. au. diphthongo tractaremus declarauimus.

Oceanus cũ unico. c. atq; illo exili & e. absq; diphthongo scribitur: dicitur id mare quod uniuersã circuit

terram: ob quod & ab ipsis græcis amphitrites ét uocitatur: ut in ea dictione uidimus. Sed oceanus teste Solino a uelocitate cognominatus est. Nam ὠκὺσ unde oceanus dicitur a nostris uelox interpretat᷑. Sane ex hoc mari oīa nata fuisse dixit Hesiodus in theogonia: iuxta quod Virg. in. iiii. georgicoꝝ inqt. Oceanumq; patrem reꝝ nymphasq; sorores. Homerus uero dixit in iliade illum deoꝝ patrem: & Tethym matrē: cum ait ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα τηθύν dixit ét ex ipso oīum amnium fontiumq; cursus initium capere. Itaq; cū uniuersam terrā circūeat: etiam ab occasu Solis irrumpēs mediam hanc nostram habitabilē regionem amplis: & nominatissimis æquoribus alluit. Et scissis Calpe atq; Abila montibus: quos columnas Herculis nominant inter Hispaniā quam leuo latere radit: & Mauritaniam circa quā dextro diffunditur: fretū primo efficit lōgitudinis. xv. miliū passuum: & latitudinis uix septem: ut Pomponius attestat᷑. Ita ut facto quodā hostio limē apire dicatur. Et inde mediterraneis finibus immixtus usq; in orientē: & septētrionem propellit᷑. Is ergo oceanus q Hispaniā perfundit: hibericus noīatur: ab ipsa scilicet hispania: q̇ olim hiberia dicebatur: & circa insulas baleares q̄s primo ostēdit balearicus dictus est. Deinde q narbonensem prouinciā contingit gallicus: mox a liguria ligusticus. Deinde usq; ad Siciliā tuscus uocatur: quē græci tyrrhenū: Itali inferꝝ nominarunt. inde inter siciliā & Italiam pergens ionicū mare incipit: sed in leuū ex aduerso ad illyricū adriaticum uersus Venetias sinū efficit. At ab initio adriatici ionii nomen accipiens: longa p spatia in Asiam usq; protendit᷑: ut in dictiōe ionium mare late uidimus. Ex altero uero Siciliæ latere in cretā usq; protentū siculum noīatur. Inde uero usq; in mare pamphilicū ex leuo creticus dicit᷑: ex dextro uero usq; in ægyptū ægyptius uocitat᷑. Sed ab ionio iuxta græciā in septentrionē diffusus crebras circuit insulas. Quæ quia in formā capræ: ut quidā uoluit: disponuntur: ægæi nomen assumpsit: uel alii potius uolunt ab Aegæo Athenaꝝ rege: quēadmodum in ea dictione ostendimus. Deinde p hellesponti angustias progressus asiam ipsam ab europa stricto secernit mari: quod hellesponticū ab Helle: ut ī ea dictione uidimus noīatur. Inde in propontidem dilatatus mare aliud conficit: quod p contrariū euxinum nuncupatur: ut in eiusmodi dictione descripsimus. Sed rursum iuxta tauricā regionem restrictus: bosphoꝝ alterum efficit: q chimæricus noīatur: ut in dictione bosphorus uidimus. Nā a boum meatibus peruiis bosphori nomē assumpsit: eo q̄d ab uno littore in aliud cōmode tranare possunt: post bosphoꝝ uero palus est meotis magna quidē & lata: ī quā tanais fluuius influit: qui a septētrione & partibus scythicis ueniens: asiā ipsam diuidit ab europa. At palus hyeme glaciat᷑. Et ut ait Virgilius: Puppibus illa prius patulis nunc hospita plaustris. Sed diuersis in locis eiusmodi mare noīa habet plura & diuersa: quæ ét non eadē causa prodita sunt. Nam asiaticū mare est quod & phœnicū ægyptiūq;: & pamphylicum a prouinciis nomina accæpere. Ab insulis balearicum: siculū: carpathium: cyprum. A gentibus ligusticū: ausonium: tuscū: dalmaticum. Ab oppidis argolicū: adriaticum: corinthiū: tyrium. A casibus hoium myrtoum: icareum: hellespōticū & ut pluribus placet ægæum a memoria regis teste Solino ionium: licet Seruius non a memoria: sed a casu in illū dicere uelit. Nā ait sup. ii. æneidos: regem illū antiquissimum in eo submersū mari nomē reliquisse: a trāsitu bouis: uel angustis meatibus boum peruiis: bosphoꝝ: a moribus incolaꝝ: ut in ea dictione uidimus euxinus. ab ordine fluendi propontis: ut in dictione pontus uidebimus. Aegyptiū pelagus asiæ dat᷑ gallicum europæ: aphricū Libyæ Et hæc de mediteraneo. Sed rursus in terræ circuitu oceanus ipse aduersis oris: quas amplectit᷑ diuersa accipit nomina. Nam a littoribus suis arabicus psicus: indicus: eous: sericus: scythicus: germanicus: atlanticus: & de reliqs eodem mō. At uero caspium mare a caspiis mōtibus qbus adiacet dictū est. Et id idem hircanū dicitur ab hircania sibi contermina. Sed ut uolūt antiqui: qui nondū sufficienter ea loca pscrutati fuere: ex oceano hypborico angusto ore ī morem fluminis terras ingredienti conficitur. Q̄ui uero diligentius iam eadem loca rimati sunt: asserunt id esse mare uastissimum: quod nec illū habet exitum: nec alicuius aquæ salsæ habet introitū: sed ex immensis in ipsum cōfluentibus fluminibus factum: quod Ptolomeus etiam uerum esse fatetur.

Ochesius cum. ch. aspirato & unico. s. sequente. i. latino scribitur: fuit Homero teste ætolorū dux: uir longe præstantissimus: qui in bello troiano moritur.

Ocyalus cū. c. exili & y. græco atq; unico. l. scribit᷑: fuit unus ex nomīatis phæacibus tpe Alcinoi regis: ut ostēdit Hom. in. viii. odys. cōpositū est uocabulū ex ὠκὺσ q̄d est uelox: & ἅλσ mari: q̄si uelox ut mare.

Ocimum cum. c. exili & i. latino scribitur: est teste Plinio li. xix. naturalis historiæ: herba hortensis: q̇ particulata etiam ab uno incipit: qua de causa diutissime floret: habetq; primam longam: cū apud græcos ὤκιμον cū. o. magno in prima scribitur.

Ocyroe cū. c. exili & y. græco scribit᷑: fuit teste Hesiodo ī theogōia nympha q̇dā Oceāi & Tethyos filia.

Ocyron eodem modo ut superior scribitur: fluuius est in finibus Arcadiæ.

Ocyus cum. c. exili & y. græco scribitur. Nam ab ὠκὺσ græca dictione deducitur: quam nostri quidā antiquissimi uertentes. y. græcum in. u. nostrum ocus traduxerunt. Sed a sequentibus in uoce comparatiui traductum fuit: hoc est remanente. y. græco. u. nostrum addiderūt: nec latine positiuo utuntur. Et aduerbialiter cito: & q̄prompte designat. Virgilius li. æneidos. iiii. Ocyus omnes

Imperio læti parent. Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam: Collige sarcinulas dicit libertus: & exi

Ocyus & ꝑpera: sicco uenit altera naso. Seruius ât sup. viii. ænei. dixit: ocyus possitiuus antiquus ē: nec ét potest cōparatiuus esse: ubi nulla ē cōparatio. Sed pace eius magis Pli. adhæreo: q & illud quoq; in significatiōe cōparatiui posuit: & suplatiuū nōnunq̄ ei assignauit. Ait. n. in. ii. natu. hist. Mercurii sidus ise

nori circulo fertur nomen diebus ocyore abitu:mō ante Solis exortū:mō post occasum splēdes.& lib.
viii.suplatiuū exprimens dixit:itaq; multa extitere:q nō nasci optimū censerēt: aut q ocyssime aboleri.
Oenus cum.c.exili sequente.n.consonante scribitur:fuit teste Virgilio in.x.æneidos:Fatidicæ Mantos:
tusci filius amnis.Qui muros matrisq; dedit tibi Mantua nomen:ut in ea dictione uidimus.Et ab eodē
poeta in bucolico Bianor uocatus fuit:ut in sua dictione monstrauimus.
Octopes absq; aliqua aspiratione scribitur:piscis est octo pedes habens:quem polypum quidam putant.
Odius cū.i.latino scribitur:fuit teste Hom.in.v.ilia.alizonū dux:quē Agamēnon i bello troiano occidit.
Odyssea cū.y.græco & duplicato.s.scribit:loco quoq; nonnulli.x.scribere uoluerūt:sed magis placet litteraturā græcam obseruari:dūmodo cōmode possit:scribitur.n.apud illos non cū.x.sed cum duplicato
s.uidelicet οδυσσεια & deriuatur ab οδυσσευσ:quē nos Vlyxem non cū duplicato.s.sed cum.x.dupli
ci cōsonante ex inueterata consuetudine trascribimus.At eius dictionis q est odyssea penultima apud
græcos est.ei.diphthongus:a qua nos.i.abicientes solā.e.retinemus.Estq; odyssea uolumen aliud subli
me Homeri in.xxiiii.libros diuisum:in quo Homerus errores & casus Vlyxis post bellum troianū:&
Penelopes uxoris patriam diuino carmine descripsit.Vnde Ouidius in secundo de tristibus libro inqt
Aut quid odyssea est nisi fœmina propter amorem Dum uir abest multis una petita procis?
Oegrius cū.œ.diph.& .i.latino scribit:fluuius est thracum:a quo teste Seruio Hebrus nascit.& ut nōnulli ferūt pater fuit Orphei:ac in Hebro a ciconibus Orphei caput proiectū fuit: dicēte Vir.in.iiii.geor.
Tum quoq; marmorea caput a ceruice reuulsum Gurgite cum medio portans œagrius hebrus.
Oebades cum.œ.diphthongo scribitur:fuit nomen uiri proprium.
Oebaris cum.œ.diphthōgo & .i.latino scribitur:fuit Darii stabularius:cuius industria Darius ipse regnū
persarum adeptus est:ut in dictione Darius uidimus.
Oebalus cū.œ.diphthongo & unico.l.scribit:fuit teste Lactantio sup thebaidos libro rex laconū:de quo
cretensis Ditis in historia troiana apertius loquens ait:Oebalus fuit filius Arguli filii Amidatis:fuitq;
rex Laconiæ.& a se prouinciam ipsam Oebaliā dixit:hæc ille.Alius fuit Oebalus Telonis regis Capreæ
filius:q insula ē ex opposito ad Neapolim ex Sebetride nympha genitus:de quo Vir.in.vii.æneī.inqt:
Nec tu carminibus nostris inductus abibis
Oebale:quem generasse Telon Sebetride nympha
Fertur:teleboum capreas cum regna teneret.
Iam senior.Hic ut prosequitur Virgilius mortuo patre non contentus patriis aruis Campaniam intrauit.& multos populos suæ ditioni subiæcit:fauitq; deinde Turno contra Aeneam:a quo Oebaliam regionem dictam nonnulli putauerunt:quæ est iuxta Tarentum:ut in sequenti dictione uidebimus.
Oebaliam cum.œ.diphthōgo & .i.latino scriptam duplicem esse comperio:unam quæ & Laconia dicta
fuit:& ab Oebalo filio Arguli Oebaliam cognominatam:de qua Statius in achilleide: Soluerat Oeba
lio classem de littore pastor dardanus:& Ouidius in quinto fastorum loquens de Castore & Polluce:q
fuerant ex Amycla ciuitate Laconiæ ait:Effugere œbalios cursu potuere sequentes. Alteram uero in
Italia iuxta Tarentum urbem inclytam Calabriæ ab Oebalo filio Telonis ut quidam uolunt cognominatam. Virgilius in.iiii.georgicorum:Nanq; sub Oebaliæ memini me turribus altis: qua niger humectat flauētia culta Galesus corytium uidisse senem:& reliqua . Est enim Galesus:ut dixit Liuius libro.v.
de secundo bello punico Calabriæ flumen Tarento proximum per quinq; milia passuum:iuxta qđ castra metatus est Hannibal:cum arcem tarentinam obsedit.Alii uero quibus assentire uidetur Seruius:
non aliam fuisse dicunt in Italia Oebaliam:nec id quoq; Virgilium intellexisse:sed cum dixit sub turribus Oebaliæ intellexit:idest eorum qui ex Oebalia Laconiæ in Italiam aduenere & turres iuxta Tarētum ædificauere.Nam ut rettulit Seruius.lacones diu bello attriti ab atheniensibus:& inopiam uirorq;
timentes præcæperunt:ut uirgines cum quibusq; concumberēt:quo facto cum iuuenes de incertis parentibus nati:originem suam deinde erubescerent:& partheniatæ idest de uirginibus nati appellarentur.duce Palanto octauo ab Hercule nauigiis profecti uenerunt ad oppidū Calabriæ:quod Taras Neptuni filius condiderat:& id auctum habuerunt.
Oechalia cum.œ.diphthongo & .ch.aspirato atq; unico.l.& .i.latino scribitur : licet ex defectu librariorū
in quibusdam latinis codicibus non cum.ch.aspirato ut diximus:sed magis cum.t.aliquando legerimus
fuit Laconiæ pars propinqua Thessaliæ:quæ Oechaliæ nomen assumpsit a ciuitate eiusdem nominis:
quæ in illa erat.Ipsa uero ciuitas teste Homero libro secundo iliados ab Oechaleo fluuio q circa illā p
terfluit nomen eiusmodi accæpit.In hac regnauit Eurytus pater ioles:qui cum filiam olim Herculi spo
pondisset:& postea dissuadente filio denegasset:ut dixit Seruius super octauo æneidos idignatus Hercules illum & filios interemit:atq; Oechaliam illius urbem euertit:dicente Virgilio.
Vt bello egregias idem disiæcerit urbes: Troiamq; Oechaliamq;:ut duros mille labores
Sustulerit.Quin & iolē rapiens ita ardēter illam amauit: ut quæq; ab illa pateret:uti ab Omphale regina Lydiæ prius passus fuerat:ad quem Deianira scribens apud Ouidium in epistolis heroidū inquit.
Gratulor Oechaliam titulis accedere nostris:
Victorem uictæ succubuisse queror & in eadem epistola subdit:
Ingreditur late lato spectabilis auro:
Qualiter in Phrygia tu quoq; cultus eras:

Dat uultum populo sublime sub Hercule uicto.
Oechaliá uiuo stare parente putes: sed hæc deinde iole iubente Hercule ante mortem suam Hyllo Herculis filio nupsit: ut in dictione Hyllus uidimus.
Oecinyres prima cú. œ. diphthongo sequens cum. c. exili & .i. latino penultima cum. y. græco scribit: fuit teste Homero circa initium libri. xi. iliados: uir argiuus: qui donauit Agaménoni thoracem eximium.
Oeconomus cú. œ diphthógo & c. exili scribit: dicit a nostris dispésator. Ná apd græcos οικοσ dr domus & νομοσ lex. ná decet dispésatoré legé eé domus. Et sic Aristotel œconomica & œconomicus scribit.
Oecumenicus cú. œ. diphthongo & absq; aliqua aspiratione scribitur: dictio é deducta ab οικουμένη: quæ uniuersum orbem designat quasi uniuersalis ille dicatur.
Oedipus cú. œ. diphthongo & .i. latino atq; unico. p. scribitur: dictio est composita ab οἰδάω: quod é tumor & ποὺσ pes: hoc est pedum tumor. Nam ut Statius diuersis in locis suæ thebaidos scripsit. Et Seneca in tragœdia: quæ inscribitur Thebais. dum Oedipus matris utero teneretur: & pater Laius Apollinē de nascitura prole consuleret: Et ab oraculo præcepisset se debere a nascitura prole interfici natum puerum pastorum suorum armentorú occidendum tradidit: qui dum ætati cópateretur: & regium ipernú contemperare: oportet paruuli pedes gladio perforauit: & uimine suspendit ad arborem quasi in edia moriturum. Quod ipse apud Senecá in Oedipo testatur dicens.
Medeo teste damnauit parens:
Calidoq; teneros tráfulit ferro pedes:
Et in alta nemora pabulum īmisit feris. Sed cum uagitu Phorbantem pastorem Polybii corinthiorú regis ad se puer traxisset. Ille cóscius uinculis iam tumidú pedibus puerum corinthio cuidam largitus est: qui lætus ad Meropé uxorem Polybii regis liberis carentem pro magno munere dedit. illa una cum uiro tanq̃ filium cælitus missum paterna charitate suscæpit. Et pedum tumore Oedipodem cognominauit. Cuius penultima breuis a poetis nostris poni consueuit. & declinatur huius Oedipodis. Plautus tamen in penulo ab Oedipo pro Oedipode in ablatiuo protulit. Hic cum semel Thebas pergeret sphinge comperta eius ænigma dissoluit: & monstrú interemit. Vnde rerum obscurissimarú interpres deinde dictus fuit. Itaq; homo ille apud Terentium Dauus sum inquit: nō Oedipus. Plautus in penulo: Nam isti quidem heraclidæ orationi Oedipi opus est coniectura: cui sphingis ænigma dissoluit.
Oenochonum cum. œ. diphthongo: & .ch. aspirato scribitur fuit teste Herodoto Thessaliæ fluuius in Peneum defluens: ut uidebimus in dictione Thessalia.
Oenos cum. œ. diphthongo scribit: dicitur apud nos uinum: sed nō utimur ea dictiōe nisi in compositis.
Oenophorum cum. œ. diphthongo: & .ph. aspirato scribitur: uas est uinarium. Nam cōponitur ex œnos: quod est uinum & φόρον portás: de quo Iuuena. in satyra Credo pudicitiam: Totum œnophorum itiens: & Martia in sexto: Reddidit œnophori pondera parua sui.
Oenotrii cú. œ. diphthōgo: & .t. exili scribit: populi fuerūt i italia: de qbus satis habuimus in dictiōe italia.
Oeneus cum. œ. diphthongo in initio scribitur: fuit Parthaonis filius dicēte Acheloo apud Ouidium in octauo metamorphoseos: cum ad Oeneum regem uenisset: Accipe me generum dixit Parthaone nate: & fuit rex Aetoliæ: cuius urbs regia Calidon cognominata fuit: ideo frequenter rex legit Calidoniæ: fuitq; pater Meleagri: & ob hoc Meleager a poetis dictus est. Ouidius in tertia epistolarum heroidum.
Coniugis œnides uersus in arma prece est.
Oenomaus cum. œ: diphthongo scribit: fuit filius Martis: rex Helidi & Pisæ atq; Hippodomiæ pater: ut in ea dictōe uidimus. Alius Homero teste fuit uir pelopōnesius ab Hectore in bello troiano interfectus
Oenops similiter scribitur: & fuit uir peloponnesis: ut idem poeta monstrauit.
Oestrum cum. œ. diphthongo & .t. scribitur: uolatile est paruum: Cui nomen asilum romanú est: ut dixit Virgilius in. iii. georgicorum. Iuue. in. tertia satyra: Non cedit Vento: sed ut phanaticus œstro percussus bellona tuo diuinat Et id sane nomen a uoce: quam edidi assumpsit.
Oeta cum. o. & .e. seperatis uocalibus & .t. exili scribit: ut late in. ii. horum commentariorú li. ostendimus: fuit rex colchorú potentissimus: & teste Homero. c. x. odysseæ: filius fuit Solis ex Persa filia Oceani. Nam ut ait Diodorus siculus historicus præstātissimus li. historiarú. v. Solem ferunt duos ex Persa uxore procreasse filios: Oetá ac Persem: Oeta in Colcho regnauit: in Taurica Perses: crudeles ābo effereq; e Persa filia Hecates ora é superans audacia & inmanitate patré: ut q cruciatu hoium læta eo proferis appetere sagittis consueuerit. Quin & ad uenena motifera conficienda súmú studium operamq; impendit: quæ aduenis in cibis exhibebat: unde & prima acconitum inuenisse dicitur. Quibus in rebus experta admodum & edocta: ueneno patrem primum sustulit: deinde regno assumpto templú statuit Dianæ: cui hospites nauigantes sacrificabant: existimans crudelitate suum nomen clarius futurú. Post hæc nupsit Cetæ patruo: gēuitque liberos tres: Circem: Medeá: & Aegialeú. Circe ad ois generis uenenorú cura uersa multarú herbarú radicúq; uarias uires mirabileq; repperit: Et quāuis matre Hecate in plurimis instructa esset: multis tamé ab se de nouo īuentis omnibus in ea pstitit. Hæc sarmatarú regi: q ab alus scythæ dicuntur cum nupsisset: primum ueneno uirum abstulit: deinde regno capto multa in crudelitateque regnum uexauit: qbus ex rebus ex ipso regno pulsam ad italiam uenisse tradunt. Inque eo pmōtorio: qd té nunc quoq; ab illa circeum uocatur resedisse. Medeam quoq; tum a matre: tū a sorore singula ueneficia edoctá diuersis moribus uixisse ferút. Nam cum Oeta rex tum sua natura: tum uxoris suasu crudelis eēt

& necandorum hospitum morem seruaret: illa hospites a uitæ discrimine eripiebat: & sæpe a patre precibus & gratia pro damnatorum salute intercedebat: quandoq; ipsamet ex custodia captos dimittebat. Ob quod cum Medea indies magis parentum crudelitati esset aduersa: a patre ob timorem in liberam custodiam destinata fuit. Illa ad Solis diui templum: quod in littore situ erat confugiens: iuxta littus ambulans: argonautas noctu delatos conspicit: a qua de hospitum cæde edocti: humanitatem uirginis experti sunt: ut uidimus in dictione iason.

Oetha cum. œ. diphthongo & th. aspirato scribit: mons est inter Thessaliã & Macedoniã famosus morte rogo & sepulchro Herculis. Estque teste Plinio libro. xxv. naturalis historiæ hellebori herbæ. fertilis.

Oetosyros cum. œ. diphthõgo & y. græco scribitur a græcis. Nam teste Herodoto in tertio historiarum dicitur lingua scythica Apollo.

Oetus cũ. œ. diphthongo & t. exili scribitur: nã apud græcos est diphthongus ex. ω. mega & . i. unde ὦτος ab illis scribit: sed a nobis Oetus traducit: ut in secundo horũ cõmentariorum libro uidimus: fuit frater Ephialis: & filius Aloei: pugnauitq; cum diis in Creta: ut dixit Salustius: unde oetii campi dicti sunt.

Oethym pria cũ. œ. diphthõgo: sequens cũ. th. aspirato & y. græco scribit: populi fuerunt iuxta Pontum.

Ogdous cum. g. ante. d. scribitur: fuit teste Diodoro siculo libro historiaræ secũdo Aegipti rex: qui & Vohoreus cognominatus est: & Memphim condidit: ut uidimus in dictione memphis.

Ogygia secunda cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: insula est ut quidam ferunt phœnicii & syrii maris. Sic quoq; ab Ogygio rege in ea regnãte cognominata: de qua Homerus in libro primo odisseæ νῆσος ἐς ὠγυγίην ὀτρυνέω μέν. Nam uoluit in ea postea regnum fuisse Calypsus: ut in dictione Calypso uidimus.

Ogygius eodem modo cum superiori dictiõe scribitur: fuit teste Seruio super Silenum Virgilii thebanorum rex: sub quo primum diluuium fuisse dixit Varro in prologo libri tertii de re rustica: quã longe antiquiorem urbana ostendere conatur. Et fuisse tempus ait: quo rura colebant homines: nec ciuitates habebant. Et subdit: estq; uetustissimum oppidũ Boetiæ Thebæ: quod rex Ogygius ædificauit: peractis iã duobus milibus annorum & cẽtum. Sed ut diuus Augustinus de ciuitate dei li. xviii. rettulit temporibus inquit Ogygii regis: diluuium magnum factum est: non illud maximum: quo nulli homines euaserunt nisi qui in arca fuerunt. Sed tamen maius: quam quod postea tempore Deucalionis fuit.

Oicleus cum. i. latino diuisa syllaba ab. o. scribitur: nam neque apud græcos est diphthõgus: fuit filius Antiphatis filii Melampi: dicente Homero in. xv. odysseæ. ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν οἰκλῆα μεγάθυμον. Idem fuit pater Amphiarai argiui uatis:

Oileus cum. i. latino diuisa syllaba ab. o. scribitur: ut de superiori dictione diximus. Non enim potest esse diphthongus: ut Virgilius in primo: Vnius ob noxam: & furias Aiacis oilei: fuit locrorum rex: & pater Aiacis Oilei.

Olympus cum. y. græco scribitur: quo nomine quattuor diuersos legimus mõtes. Vnus est inter Thessaliam & Macedoniam altissimus: dicente Lucano in secundo: Nubes excessit olympus lege deum. Alius est in Gallo græcia. Aliud apd' mysos: ad cuius radices urbs est Prusa ab Hannibale ut fert' extructa. Quartus est secus mare rubrum in Aethiopia: haud longe ab Helipoli ciuitate: qui oriente sole usq; ad quintã diei horam flammas emittit. Adde quod de hoc dicit Claudianus in Stilicone: Sed ut altus olympi Vertex: qui spatio uentos hyemesq; relinquit

Perpetuum nulla temeratus nube serenum.
Celsior exurgit pluuiis: auditq; ruentes
Sub pedibus nimbos: & rauca tonitrua calcat.

Olympias eodem modo atq; i. latino in penultima scribitur.

Olympionices secunda cum. y: græco: aliæ cum. i. latino atque. c. exili scribitur: is dicitur qui in olympico certamine uicit: quasi olympiorum uinces: idest uictor a νίκη: quæ est uictoria.

Olor cum unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum sexto Thraciæ rex: qui filiam suam Hegesiphylen Melciadi duci athensensium uxorem dedit. Est etiam olor auis alba: quæ alio græco nomine cygnus dicitur.

Olenos cum unico. l. & . unico. n. scribitur: ciuitas est Aetoliæ: ut ostendit Homerus in secundo iliados: iuxta quam aper ille calydonius occisus dicitur. Aliam ponit Iginius de astronomia poetica in Boecia ciuitatem esse: sic quoque cognominatã ab Oleno Vulcani filio: de qua forte intellexit Seneca in troade: cũ ait: Olenos tectis habitata raris. Quin & in ea Amaltheam capram nutritam fuisse quidam asserunt: quæ postea ad cælum tracta fertur: dicente Ouidio in. xvi. epistolarum heroidum: Pleias & arctophylax. oleniumque pecus. Et in libro fastorum quinto. Nascitur oleniæ signum pluuiale capellæ. Et ĩde olenius ut Flora ad Iunonem apud Ouidium in eodem quinto fastorum ait:

Quod petis oleniis inquam mihi missus ab oris
Flos dabit: est hortus unicus ille meis.

Olynthus cum. y. græco & th. aspirato scribitur: fuit ciuitas Sithoniæ iuxta atticam: quæ cum ab atheniẽsibus deficeret: & Philippo se dedisset. fuit demum ab atheniensibus euersa.

Ombrici cum. i. latino & c. exili scribitur populi fũt iuxta illyricos: ex quorum locis teste Herodoto libro historiarum tertio Carpis & Alpis fluuii uersus noream in istrum cadunt.

Omonyma cum.y.græco scribitur:ea dicuntur quæ solum idem nomen habent: hoc est nõ ẽt rationem & traducuntur æquiuoca.

Omphacium cum.t.exili & .i.latino scribitur:est genus uini certo artificio confecti:ut ostẽdit Plinius li.decimoquarto natu.historiæ:& deriuatur ab ομφαξ:quod est uuam significat acerbam.

Onager cũ unico.n.scribit̃:dicit̃ a nostris asinus siluestris.Nã cõponitur ex ονοσ:qđ est asinus:& αγριοσ siluester:de quo Virgilius in.iii.georgicorum.Sæpe etiam cursu timidos agitabis onagros.

Onchiston cũ.ch.aspirato & .i.latino:atq̃.t.exili scribit̃:locus ẽ teste Hom.li.iliados.ii.in finibus thebarũ.

Onesicritus absq̃ aliqua aspiratione & .i.latino ubiq̃ scribit̃:fuit philosophus qdã:quem nõnulli æginensem dicunt.Demetrius uero magnesius illum astipalensem fuisse dixit.fuit Diogenis discipulus.Et ut Xenophon cum Cyro:hic cum Alexandro militauit.Et ut ille Cyri pædiam:hic Alexandri scripsit initia & ut ille Cyri:hic Alexandri prosequitur laudes.Dicitur etiam stilus utriusq̃ quam simillimus.

Onyx cum.y.græco scribit̃:genus est lapidis in similitudinẽ unguis.Nã onyx græce latine unguis dicitur:de quo Horatius in.iiii.carminum.Nardo uina merebeʀis nardi puus onyx eliciet cadum. Qui nũc sulpitiis accubat horreis.ubi Acrõ dixit:onyx metallum gẽmæ simile:de quo unguenta odorata fiebãt pua uasa.Sed Lucanus de gẽmis mihi locutus uidetur:cum dixit ad luxum ostentandum: Totaq̃ effusus in aula Calcabatur onyx.

Onytes cum.y.græco & .t.exili scribitur:nomen est uiri ꝓprium:qđ Donatus super.xii.æneí.Virgilii aut gentile aut patronymicum putauit:se tamen gẽtem scire fatet̃.Sed Seruii magis sentẽtia placet:qui proprium existimauit & deriuari puto ab onyx:ac forsitan onyces cum.c.exili primitus scriptum.

Onomatopoeia cum.t.exili & .œ.diphthongo atq̃.i.latino scribit̃:ẽ ονοματοσ idest nominis: ποιησισ fictio.Nam cum uocis cõfusæ nomen ad imitandum sonum effingimus:eiusmodi figurã facimus:ut ouium dicimus balatum:boum mugitum:equorum hinnitum:terribilis buccinæ sonitum taratantara. Ennius:At tuba terribili sonitu taratantara dixit.hac etiam figura dicitur turtur:grus:scropha: quæ nouiter cõperire nobis raro concedit̃:græcis uero teste Quintiliano:inter maximas est habita uirtutes.

Onophrius cum.ph.aspirato recte scribitur.nam descendit ab onos qui est asinus.

Opheltius cum.t.exili & .i.latino scribitur: fuit uir troianus.

Opheltes cum.t.exili scribitur:fuit nauta tyrrhenus:de quo Ouidius in.iii.metamorpho.assumus en inquit sociorum primus opheltes.

Opites cum.i.latino & .t.exili scribitur:fuit uir argiuus:& ab Hectore in bello interfectus.

Opheltes cum.t.exili scribuntur:fuit uir troianus.

Ophis cum.i.latino scribitur:apud nos serpens.unde Cotta in arateis uersibus apud Ciceronem in.ii.de natura deorum de serpente loquens inquit.

Quem clare perhibent ophim cognomine græci.

Ophiulcus cum.i.latino & .c.exili scribitur:deriuatur ab ophis:& dicitur a nostris serpentarius:quem Seruius super.xi.æneidos:Aesculapium esse dixit.

Ophiophagi eodem modo scribitur:& hi sunt qui serpentes mandunt.Nam quod apud græcos phagoe a nobis mando dicitur.

Ophiogenes cum.i.latino & unico.n.scribitur:dicunt̃ serpentibus geniti:quos dixit Plinius li.vii.naturalis historiæ.teste Erato ꝑgameno circa hellespontum paruum genus hoĩum fuisse serpẽtum ictus tractu leuare solitos:& manu imposita uenena leuate corpori.unde a serpentibus genus traxisse dicebantur.

Ophites cum.i.latino & .t.exili scribitur:est teste Plinio in.xxxvii.naturalis historiæ:genus marmoris maculas serpentinas detinentis:a quibus nomen ipsum assumpsit.

Opobalsamum cum unico.p.scribitur:& est succus balsami: οποσ enim græce latino succus dicit̃.unde & pro quocunq̃ odorifero unguento aliquando sumit̃.Iuuenalis in.ii.satyra:Sed tamen unde Hæc emis hirsuto spirant opobalsama collo Quæ tibi.

Ops cũ.p.ante.s.scribitur:fuit filia Cæli ex Vesta:& soror:uxorq̃ Saturni.Quam ut refert Seruius in undecimo æneidos græci Rheam uocant.Vnde latinam dictionem Ops non græcã puto:& corrupit o.ut ops opis.Dicit̃ ẽt copia:sed in hac significatione nominatiuus in frequenti usu nõ est:nisi in cõpositiõe: sed tũc quoq̃ cõis est generis ut hic & hæc inops huius inopis.uetustissimi tamen teste Capro:hic & hæc & hoc ops & cops pro eo:qui ẽ opulentus & copiosus:quin & pro auxili proferebant. Et Accium quoq̃ de Hercule sic dicentẽ inducit:Quoq̃ genitor fert̃ esse ops gentibus pro opẽ ferens:& auxiliũ gentibus Terentius iuno Lucina fer opem:serua me obsecro itẽ in genitiuo apud Ouidiũ de remediis legit̃: Carminis & medicæ phœbe repertor opis.At opes in numero plurali pro censu accipimus.Horatius in.iiii carminum:Per damna per cedes ab ipso Ducit opes:aĩumq̃ ferro:de romano populo loquebatur.

Opis cum.i.latino in nominatiuo nympha fuit:ac primã ꝓducit.ut Opis ad æthereum pẽnis aufert̃ olympum.Virgilius in.xi.Velocẽ interea superis in sedibus opim Compellabat.Est etiã Opis teste Herodo. in primo historiarum:ciuitas iuxta quã tigris profluit:& mare rubrum ingreditur.

Opsonium cum.p.ante.s.atq̃.i.latino scribitur:sic enim apud græcos οψωνιον scribit̃:sed ex nostris.p.in b.ob litterarum uicinitatem:nõnulli cõuertunt:quod sæpe fieri supra ostẽdimus.Et est quicquid comedendo additur pani & uino.Ac secundam eius syllabam uti græci:sic & nostri producunt.Iuue.in satyra Atticus eximie Manubria cultellorum.

Offea nō tamē his ulla unq̄ obsonia fiūt Rācidula.& sic uerbū obsono uel obsōor numerū uel deponēs

O phthalmos cum.ph.aspiratis scribit̄:dicit̄ a nostris oculus:sed sic quoq; non nisi in cōpositis quibusdā: & deriuatiuis transcribitur:ut opthalmia:quæ est oculi infirmitas.Et triophthalmus lapis:ut teste Plinio in ultimo naturalis historiæ:tres homines oculos simul exprimit.& ægophthalmus lapis alius:qui caprinum oculum repręsentat.

Opterus cum.t.exili scribit̄:est autē ut Iuue.uidetur uelle ostendere:auis cum inquit in satyra Atticus eximie:apud quem scilicet tripherum Sumine cum magno lepus atque aper ac epigardus:Et scythiæ uolucres:& phœnix opterus ingens.

Et getulus oryx hebeti lautissima ferro Cæditur.

O rrades cum unico.r.absq; diphthongo:nymphæ sunt sic quoq; cognominatæ ab oresi idest montibus quos inhabitare solebant.

O restes absq; aliqua aspiratione ab emēdatissimis græcis semp scribit̄:& ab oros quod apud nos ē mons deriuatum nomen dicunt:atq; ob magnitudiné illius:eiusmodi nomen sic quoq; a poetis effictum:quē instar montis fuisse dicūt.Vnde Solinus corpus eius inquit iussione oraculi apud taygetā mōtem inuentū est longitudinis cubitorū septē:quorū quolibet pedē & semis geometrica ratiōe dicitur cōtinere.Et fuit Orestes Agamēnonis regis mycenarum filius ex clytæmnestra cōiuge hic paruulus Hermionē Menelai patrui & Helenæ filiā despōsauit.Sed cū opera Clitæmnestræ matris & Aegisthi adulteri pater Agamēnō a bello troiano quāprimū reuersus interficeret̄.quæreret̄ hic similiter ab eisdem in mortē.Sed diligentia Electræ sororis a strophilo phocensi clā mycenis subtrahit̄:& seruat̄.Aegisthi interi:& Clytæmnestræ auxilio rapit̄ Hermione a Pyrrho Achillis filio.Sed cū creuisset Orestes tpe & opportunitate captata clam Mycenas iret:atq; Aegisthum interemit:& matrē quā crudelissimis pœnis affecit postq̄ illa iatu simul cū Aegistho ānī septē regnauit:uel elegantissime hæc oia prosecutus ē Sophocles in Electram atq; Euripides.Sed de nimia crudelitate a ciuibus incusatus Orestes iudicio areopagitarū subire coactus est:a quo teste Cicerone in oratione pro Milone uariaris hoium sn̄iis non solum diuina.sed & sapientissimi deæ sn̄ia liberatus est.Interim interfecto Pyrrho:& recuperata Hermione:cōscientia gestorū exagitatus:in insaniā & furias uersus:uidere sibi uidebat̄ matrem se ardētibus facibus:& serpentibus atris insequentem dicente Virgilio in quarto æneí. Armatam facibus matrem & serpentibus atris.

Cum fugit ultricesq; sedent in limine diræ.Sed cum illi fidus:ac perpetuus esset comes Pylades:præfati Strophili filius:nō passus ēillū in insania præsistere:quin oportuna disquireret medicamina.Itaq; illum ad tauricam regionem in scythia ad Dianæ aram pro recuperanda sanitate cōduxit:comitibus etiam:ut nonnulli asserunt Hermione & Electra:ubi deæ ex humana carne sacra fiebant.Sed cum moris esset aduena pro eiusmodi sacrificio captiuare:contigit ut & ipse pro re tali caperet̄.Sed ab Iphigenia sorore recognitus:quæ ibidem sacerdos numini ministrabat:ut in ea dictione uidimus:liberatus etiam ab omni insania euasit.Cum quo Iphigenia ipsa ablato simulachro aufugit:& alia innumera sunt:quæ de illo poetæ loquunt̄.ita ut dicat Iuuenalis:Sriptus & integro.nec dum finitus orestes.Præbebat enim materiā oībus uolentibus aliqua scriptitare.ob quod dixit Vir.in æneidos:Scænis agitatus orestes.

O rexis cū unico.r.&.x.cōsonante:atq; i.latino scribit̄:ponit̄ a græcis pro appetitiōe.At uero Iuue.latinū fecisse uidet̄.& pro monitu posuisse:quasi ab ore:& ex eo sit cōpositum:unde ait in satyra Credo pudicitiā:Ducit̄ āte cibū rapidā facturus orexī:& ī satyra Atticus eximie:Hic surgit orexis:Hic stomaco bilis.

O rchades cum.ch.aspirato scribit̄:insulæ sunt oceani septentrionalis ultra britanniam:& circa tilem numero uiginti tres:quarū uiginti desertas:& tres coli nōnulli asserunt.Solinus tamē dixit illas hominibus uacare:& siluis:qui & herbis iunceis inhorrescere.Nonnullas uero dixit inherbidas:harenamque & sterilesherbas detinentes.

O rchestra secunda cum.ch.aspirato:ultima cum.t.exili subsequente.r.scribitur:proprie locus est in theatro:uel amphitheatro:uel circo ubi saltabat̄. Nam deriuat̄ ab ὀρχοῦμαι:quod est salto : ut Possidonius orchestram quatit alter:unde etiam ὀρχηστρὶς saltatrix dicitur.nam ut refert Liuius in secundo bello punico:Cum ludi circenses Apollini celebrarentur:& Hānibal nuntiatus esset circa. Collinā urbi ingrueret omnes raptis armis concurrerunt.Reuersi postea cum piaculum formidarent:inuenerunt saltantem in circo senem quendam:qui cum interrogatus dixisset se non interrupisse saltationem:ductum est hoc prouerbium:Salua res est saltante sene.Sed ut plurimum pro toto theatro orchestra ponitur:ut Iuuenalis in satyra Et spes & ratio:Quæque reportandis posita est orchestra cathedris:idest theatrum.Suetonius in uita Neronis:Mediaq; orchestra frequente populo epulatus est.Vnde & nonnunquam pro loco eminētiori ponitur ab eodem Iuuenale:ut in tertia satyra:Aequales habitus illic similesque uidebis Orchestrā & populum.Nam cum locus cōmodior ad spectandum pro senatoribus & maioribus præpararetur:ab ipsis saltationibus inspectis nomen assumpsisse uidetur.

O rchites cū.ch.aspirato &.i.latino atque.t.exili scribitur:genus est oliuarum:quæ teste Seruio in secūdo georgicorum:a græce etymologia:sed obscæna idest a testiculis nomen assumpserunt.Nam ὄρχεις testes dicuntur:quorum figuram retinent.

O rchomenus cum.ch.aspirato &.e.absque diphthongo scribitur:ciuitas est in Boetia thesaliæ contermina:in qua fons erat tribus charitibus seu gratiis:& Veneri sacer:ut testat̄ Ignibus in astronomia poetica & Seruius super primum æneidos confirmauit.Ad hanc urbem Homerus in octauo iliados annumera

quotidie nauibus deferri dixit in oratione Achillis ad Vlyxem Aiacem & Phœnicem.

Orchus absque aliqua aspiratione scribitur: cognomen est fluuii inferni: ab ὅρκος. quod est iuramentum deductum: eo quod per illum hoc est stygem paludem: a qua teste Homero profluit: iurabant dii: nec peierare licebat. Nam ut dixit Homerus in secundo iliados: fluuius ē thessaliæ: qui ab inferna styge manat & in peneum defluit quem nec peneus recipit: sed olei modo superna tantem breui spatio portatum abdicat: ner pœnales aquas diisq; genitas argenteis sui misceri permittit: & subdit Homerus: huius fluuii apud deos santissimum iusiurandum esse.

Orichalcum secunda cū. i. latino: sequens cum. ch. aspirato: ultima cum. c. exili scribitur: dicto est ex auro & χαλκον: quod est æs cōposita. Sed au. diphthongum cōuertit in. o. breuem sc̄dm antiquorū consuetudinem in quibusdam dictionibus: ut supra ostendimus in secūdo horum cōmentariorum libro ubi de. au. diphthongo tractauimus. Nam aurichalcum dicebaẗ: quod teste Seruio in. xii. Virgilii apud maiores preciosius omnibus fuit metallis: ubi multa grata de illo rettulit: quæ qui scire cupiet: ibi legere poterit.

Orgia cum. i. latino scribitur: dicebantur Bacchi sacra: primum apud thracas ab Orpheo instituta: quæ ut auit: a solis mēstruosis celebrari statuit: ut eo potissimum t̄pe a uirorum cōmixtione diuerterent: quod non solum ē abominabile: sed perniciosum uiris. Sed deinde ut illarum obprobria tegerenẗ: & a nō mēstruatis celebrari permissū fuit. Et teste Seruio super quarto æneidos orgia olim apđ græcos omnia sacra dicebantur: quemadmodum apud latinos cerimoniæ. Quod Iuuenalis in satyra obseruasse uidetur: ubi de sacris bonæ deæ: quæ simili modo a solis mulieribus celebrabantur: loquens inquit: Talia secreta coluerunt orgia tæda. Sed ut ait Seruius abusiue sacra Liberi orgia dicuntur. uel ab ὀργιζομαι: quod est furio: & ὀργὴ furor: uel ab ὀρεσι: hoc est a montibus in quibus agitabantur: incedebantque crinibus passis. & indutæ pellibus damarum: quæ græce nebrodes appellantur. nam νεβρος græce latine dama uocatur. Virgilius in quarto georgicorum pictis incinctæ pellibus ambæ. idest pellibus damarum: quæ uarii sunt caloris: ibantque ut furiis agitatæ cum tibiis cymbalis & clamore. unde Mænades hoc est furiosæ appellabantur: ut in ea dictione uidimus: nec fas erat adesse uiros: dicente Statio in achilleide.

Lex procul ire mares iterat præcepta uerendus
Ductor: in accessumq; uiris indicitur antrum.
Nec satis est. stat sine dato metuenda sacerdos
Exploratq; aditus: ne quis temerator oberret
Agmine fœmineo tacitus surrisit achilles.

Orion cum. i. latino scribitur: hunc dixit Hesiodus in theogonia fuisse. Neptuni filium ex Euriale Minois filia. Aristonicus uero & Pindarus aliam illius genesim descriptum dicentes: Hireum quēdam senem fuisse: qui cum apud Thebas: teste Aristonico parui cultor eēt agelli: uel in insula chio. ut dixit Pindarus. & iouem forte ac Mercurium hospitio excæpisset: petiit ab his: ut sibi aliquid libertorum nasceretur: dicebat enim se olim coniugem habuisse. ac illi promisisse non recepturum aliam: optaret tamē filium ꝓ hærede Et ut hoc facilius impetrare posset: bouem eis immolauit: atq; ad uescendum apposuit. Iuppiter uero & Mercurius post epulas: ab eo corium e boue detractum popoicerunt: atq; in illud quod fecerant urinæ incluserunt. Et referente Ouidio: qui horum opinionem sequitur in. v. fastorum libro.

Tunc super iniecta texere madentia terra.
Iamq; decem menses: & puer ortus erat.
Hunc hireus quia sic genitus uocat uriona:
Perdidit antiquum littera prima solum. ita ut iam Oriona dicamus. Est enim urina græca dictio: quam illi οὖρον dicunt. Sed deinde maxime excrescens uenator magnus euasit. Quem sibi comitem Delia fecit Et ut dixit Ouidius: ille deæ custos ille satelles erat: itaq; uenandi artificio elatus: ausus: ē dicere nullum gigni posse animal: quod non ipse superaret: ob quod uolentibus diis emisit terra paruum animal scorpionem scilicet a quo superatus occubuit: dicente Lucano libro nono: ille scilicet scorpius minax nodis: & recto uerbere sæuus. Teste tulit cælo uicti decus orionis. Et dixit teste cælo: quia & Orion & ille scorpius ad cælum tracti fuerunt. Voluit hic pleiadibus uim inferre: ut in dictione pleiades ostendemus Tentauit & similiter teste Callimacho Dianam uiare: ob quod ab ea sagittis confixum illum dixit. idem Horatius libro carminum tertio in quarta oda tetigisse uidetur: cū ait: Tentator orion Dianæ uirginea domitus sagita. Seruius uero aliam ab his: quæ diximus fabulam super. x. æneidos Virgilii librum rettulit q̄ sane nobis satisfacere non potuit: ideo alios magis secuti sumus: & habet Orion primam & secūdam q̄doq; breues: & quandoq; longas: ut in dictione Arion uidimus.

Orithya secunda cum. i. latino: penultima cū. th. aspirato & diphthongo cōpacta ex. y. græco & i. latio scribitur: fuit puella pulcherrima: & famosa filia Erithei athenarum regis: quam cū Boreas adamasset & sibi cōiugē dari postularet nec impetrare ualuisset: illā rapuit: & in thraciā secū detulit. Ex qua zetum & calain filios procreauit: ut ꝓ uera historia retulit Eusebius in libro tēporū. Alia eodē noīe regina fuit amazonum: quæ Marpesiæ matri successit in regno: de qua Iustinus in. ii. epitomatum li. locutus fuit.

Orithos cum. i. latino & th. aspirato scribiẗ: fuit teste Herodoto lib. histo. v. ciuitas inter macedoniam & epirum iuxta quam: ut retulit Seruius in. x. æneidos. nasciẗ terebinthus arbor: de q̄ in sua dictione uidebimus. Ob quod Plinium dixisse puto in. xiii. naturalis histo. Terebinthus in macedonia breuis est arbos atq; fruticosa Et Seruium qui dixit orithos ciuitas est epiri.

O ryx cum.y.græco scribitur:de hoc Plinius in.ii.naturalis histo.inquit:orygē appellat ægyptus ferā:quā ī exortu eius cōtrastare & cōtueri tradidit:ac uelut adorātē cōsterni.idē ī.viii. Solos oryges dixit ɔtrario pilo uersi:hoc ē ad caput uerso:ā quo Iuue.ī satyra Atticus exie:Et getulus oryx hebeti lautissima ferro.

O rdessus cum duplicato.s.scribitur:est teste Herodoto in.iii.histo.primus fluuiorum scytiæ:magnusq; & ab oriente Profluens cum istro miscetur.

O rodes sine aspiratione principii scribitur:nomen est uiri proprium:de quo Vir.in.x.æneidos meminit & interpretari potest montanus.Nam ab ὄρος quod est mons deriuatur.

O roetes cum.œ.diphthongo:ultima cū.t.exili scribitur:fuit teste Herodoto li.histo.iii.uir persa & sardium præfectus:qui Policratem samiorum tyrānum dolo captum suspendit.Hic postea iussu Darii.& opa astuq; Bagei in sardis trucidatus est.

O rmenius cum.i.latino scribitur:est teste Homero libro iliados.ii.ciuitas magnesiæ.idemque Plinius in quarto naturalis historiæ confirmauit.

O rphanus cum.ph.aspirato scribitur:& est dictio græca:quam nonnulli pupillum interpretari dicunt. Alii uero inter eas differentiam ponunt:& pupillum eum esse dicunt:qui caret quidem patre:sed non ꝑsidio paterno:cum tutore iuuetur Orphanus uero qui caret patre:præsidioq; paterno:& sumopere desideret illius opem:cum sine eo male habeat.

O rpheus cū.ph.aspirato & eu.diphthongo scribitur:ut Virgilius ī Damone: Orpheus in siluis:fuit theologus:& poeta gēte trax Oeagri fluuii filius.Alii dicunt Apollinis fuisse filiū ex musa Calliope.hic teste Diodoro siculo li.histo.v.doctrina melodiaq; ac poesi excessit oēs quorū extet memoria:& suauitate cātus præcæteris clarus fuit.idē citharā ab Apolline patre accæpisse dicit a poetis:quā nuper ad similitudinem testudinis Mercurius cōfecerat:& Apollini dono dederat.Cuius modulatu & dulcedīe nō solū homines sed lapides & siluas in numerum se motare cogebat:dicente Ouidio ī.iii.de arte:Saxa ferasq; lyra mouit rhodopeius orpheus:Tartareosq; lacus trigēinūq; canē:& Virgi.in Dameta: Orpheaq; ī medio posuit siluasq; sequētes Nā mortua Eurydice uxore ad īferos pergēs:ualuit eos cithara ad cōmiserationem deflectere:ita ut uxorem sibi restitueret Sed ea iterum pdita:qua illam ante tempus cōtra datam legem aspexerat:ut elegantissime dixit Virgilius in.iiii.georgicorum.

Septem illum totos perhibent ex ordine mensas
Rupe sub aerea deserti ad strymonis undam
Fleuisse:& gelidis hæc euoluisse sub antris
Mulcentē tigres:& agentē carmine quercus.Et ī eodē loco Nulla uenus:nulliq; aīum flexere hymenæi.

Nam ab illo spretæ Cicones:quæ eū in uirū habere quærebāt inter orgya Bacchi:quæ ille idē īstituerat: eum penitus lacerarunt.Cuius caput cū in oeagrū fluuium ꝓiectū esset:una cum cithara lesbū peruenit: qđ cum serpens edere uellet:ab Apolline saxificatū dicit.Laertius uero Diogenes pro uera historia dixit illū nō a mulieribus discreptum:sed flumine deperisse:idq; epigrāma in macedonia scriptū ostendere:ubi a musis sepultus dicitur:& ut ait Ouidius.

Ille etiam thracum populis fuit auctor amorem
In teneros transferre mares:citraq; iuuentam
Aetatis breue uer.& primos carpe flores Habeo huius āntiqssimi poetæ hymnos ad deos ferre oēs:hēo argonautica:sed nō illius opus esse dixit Aristoteles.Ponit & nonnūq adiectiue Orpheus:ut Martialis ī primo:Quicquid in orpheo rhodope spectasse theatro
Dicitur exhibuit cæsas arena tibi.

O rsilochus cū.i.latino & unico.l atq;.ch.aspirato scribit:fuit teste Homero li.iliados.v.filius Alphei fluminis q lato gurgite terrā īterfluit pyliorū:& magni populi prīceps fuit.Nā Orsilochus genuit Diodeū: Diodeus ipe geminos gēuit Chretona:& Orsilocū:q gratificātes Agamēnoni Menelaoq; una cū illis aliisq; principibus ad Troiā nauigarūt:& uno occubituri horæ momēto:quos:ut ipse ait ꝓstantissimos uiros:& in omni genere bellandi peritissimos magnanimus Aenea coram Agamēnone interemit.

O rtygia secunda cum.y.græco:penultima cum.i.latino scribit:insula est in mari ægæo:quæ & alio nomine delos dicit.Sed ortygia cognominata Solino teste:qa in ea primum uisæ sunt coturnices:qs græci ortigias uocāt.Nos a sono uocis qualias dicimus.Sed de ortygia talē Seruius sup tertio æneidos.Et Lactantius sup primum thebaidos fabulā retulerunt.Postq inqunt iuppiter Latonā uitiauit:eius & sororē noīe Asteriem uitiare conatus est:quæ miseratione numinū in auē cōuersa fuit:quā nos cōturnicem dicimus At iuppiter ī aqlā se uertit:ut eā raperet.illa uero eadem miseratione numinū in lapidem conuertit:qui diu sub aquis latuit:sed supplicante ioui Latona sup aquas deferri cœpit. Interim cū iuno Latonam grauidam persentisceret:in misso cōtra illā phytone serpente p omnē terrā ꝓsecuta est:quæ tandē cū ad litora maris deuenisset.a sorore suscæpta fuit.dicēte Ouidio lib.vi.metamor.Errantē accæpit tūc cū leuis insula nabat scilicet ortygia.In ea ergo īsula pepit Latona Dianā & Apollinē a qbus delos ē cognominata:ut in ea dictiōe uidius.Nec passi sūt eā āplius errare:sed illā teste Virgilio ī.iii.ænei.Pius architenens oras & littora circum Errantem mycone excelsa gyaroq; reuinxit:Immotāq; coli dedit & cōtemnere uentos.

O rtygia eodem modo scripta:īsula alia fuit circa siciliam ex opposito ad plemmyrium siciliæ fluuium: de qua Virgilius circa finem tertii ænei.ait: Sicano prætenta sinu iacet insula contra
Plemmyrium undosum:nomen dixere priores Ortygiam alpheum fama est huc elidis amnem

Occultas ægisse uias subter mare. qui nunc
Ore aretusa tuo siculis confunditur undis. de quo in dictione aretusa satis uidimus.

Ortona cum.t.exili scribitur: urbs est pelignorum circa adriaticum pelagus.

Orthos cum.th.aspirato scribitur: & interpretatur a nostris rectus: nec nisi in compositione eo utimur.

Orthographia cũ.th.& ph.aspiratis: atq; ĩ penultia cũ.i.latio scribit᷑: dici põt a nostris recta scriptura. Nã cõponit᷑ ex ορθος & γραφὴ: quæ est scriptura. Quintilianus uero recte scribẽdi sciẽtiã interpretatur.

Orthogonium cum.th.aspirato & .i.latino scribitur. dici põt ad uerbũ rectiangulus. Nam componit᷑ ex orthon quod est rectum & γωνιον angulus. Est enim figura habens rectos angulos.

Orthodorus eodem modo scribitur: & latine rectæ opinionis aut fidei interpretatur. Nam δοξα gloriã & existimationem: siue opinionem & fidem & sententiam designat

Orthoepeia cũ.th.aspirato & diuisis uocalibus scribitur & profert᷑ & teste Quintiliano dici potest emendata cum suauitate uocum explanatio. Nam componitur ex orthon: quod est rectum & ἔπος carmen.

Orthocorybantii secunda cũ.th.aspirato: sequẽs cũ.c.exili: sequens cum.y.græco: ultima cũ.t.exili scribit᷑ sunt teste Herodoto in.iii.histo.libro populi scythiæ quæ est in asia.

Oscylla & græcam & latinã põt etymologiã cõtinere: ut ostẽdit Seruius sup.ii.georgi. Nam ex os quæ est facies: & cylleo quod est moueo cõponi dicunt: eo quod teste Virgilio. Oscylla ex alta suspendũt mollia pinu: idest facies quasdam pictas p funiculos: ut hinc inde moueri possint: & alta suspendebant pinu.

Osiris cum.i.latino utrobiq; scribit᷑: & fuit secundum poetas græcos quos nostri sequuntur: iouis filius ex Niobe filia Phoronei: licet eum ægyptium fuisse longo processu referat Diodorus græcus historicus li. historiarum primo. Hic ut græci & nostri affirmant: cum Phoroneo auo in argiuorũ regno succederet & per annos plures argiuis imperasset: Aegileum fratrem regno achaiæ præfecit: ipse uero maioris gloriæ cupidine captus: ad ægyptios transfretauit: quos cum suo summisisset imperio: isidẽ Inachi filiam primum io dictam & ad ægyptios effugatã: matrimonio sibi copulauit. Qua deinde magistra ægyptii litteras didicere. Osiris similiter cum rudes eius loci homines multas res & homini q̃maxime conuenientes edoceret: diuinos ab illis est adeptus honores: dicente Tibullo.

Primus aratra manu solerti fecit osiris.
Et teneram ferro sollicitauit humum.
Primus inexpertæ commisit semina terræ:
Pomaq; non notis legit ab arboribus.
Hic docuit teneram palis adiungere uitem:
Hic uiridem dura cædere falce comam. Et alia plura: quæ idem poeta prosequit᷑. Sed tandem teste Callimacho ægyptio historico: quem secutus est Seneca in li. quẽ de sacris ægyptiorum composuit: cum Osiris a Tityphõe: uel ut ait Seruius sup.vi.æneí.a Tiphone fratre occulte occisus & laniatus fuisset: & uxore iside diu eius membra quærerentur: nec inueniri possent: irascebatur in ægyptios regina & magnos quottidie ĩ fletus prorũpebat: dicẽte Lucano circa finẽ octaui. Nos in tẽpla tuã romana recæpimus isim.
Semideosq; canes & sistra iubentia luctus.
Et quem tu plangens hominem testaris osirim. Sed tandem ad locũ deueniens philas: iuxta syenẽ extremam ægypti ptem: cũ laceratũ illum cõperisset: in maximos prorupit luctus. Et illic ægyptiis placata: ob cõperta mẽbra locum græce philas: hoc est latine amicas. teste Seruio sup.vi.æneí. nominauit: & ad illũ sepeliẽdũ se accinxit: locũq; cõperit: & elegit pro illius sepultura tutissimũ: & trãsitus difficilimũ: hoc ẽ insulã a batõ: quæ inaccesibilis terpretatur: eo quod sit in palude iuxta mẽphim limosa: & papyris undiq; implicita: in hac illũ sepeliri curauit: & paludem stygẽ: hoc est mærorẽ uocari uoluit. Nec illam trãsire: aut ad insulã quẽuis posse accedere statuit: nisi certis diebus: & quibusdã prius sacris imbuti & initiati essent. Siquis forte ĩ ea palude deperisset: nec cadauer cõperi posset: cẽtũ ãnis ut præfati fecẽt auctores: illi sacra q̃dã officia soluebãt. Quod Virgilius ipe tetigisse uidet᷑: cũ in.vi.æneí.ait: Centũ erant ãnos: uolitantq; hæc littora circũ. Sed cũ deinde ægyptiis apparere cœpisset bos instar numinis: putauerũt illum Osirim esse: & ut deum adorare cœperunt. Et cõmutato noĩe Apim illum uocauerunt: hoc est bouem. Sic enim bos eorum lingua apis uocatur. Ouidius in.ii.de fine titulo: Et comes in pompa corniger apis erat. Nam teste Solino in collectaneis: & Pli.in.viii.naturalis historiæ: bos insignis ex improuiso illis apparet: quem certo tempore detinent: & adorant. Et ut nonnulli ferũt: per ãnum illum detinere cõsueuerunt: alii per decẽtum dixere. Deinde referentibus præfatis auctoribus statuto die sacerdotes illum in sacro fonte submergunt. Mox alter nec sine publico luctu quærit᷑. Nam donec alium inuenerint instar Isidis mærent. Sed nõ diu quærit᷑. Quem compertum centum antistites memphim cũ puerorum gregibus populoq;: & omni musicorum genere prosequũtur: dicente Tibullo.
Te canit: atq; suum pubes miratur osirim
Barbara mẽphitem plangere docta bouẽ. Et Ouidius in.viii.metamor. Nunq̃ satis quæsitus osiris:
Semp enim perdũt: semper & inueniũt. Quo sane inuento populus mira applaudens lætitia magna cũ uoce salutat. Quod tetigit Iuuenalis in satyra quæ incipit: Stemmata quid faciunt: cum ait.
Salue gætulice: seu tu Ciuis & egregius patriæ contingis ouanti
Syllanus quocũq; alio de sanguine rarus Exclamare libet populus quod clamat osiri
Inuento. Quin & Plinio ac Solino referẽtibus ad motũ: & stationẽ Apis ægyptii ipsi oĩa mouent᷑: & stãt

delubra quibus succedit.aut incubat: mystice thalamos nominant:dat omnia manifestãda de futuris.il
lud maximum si de cõsultantis manu cibum capiat.denique auersatus Germanici Cæsaris dexteram pro
didit ingruentia. Nec multo post Cæsar extinctus est.pueri & Apim gregatim sequẽtes uelut lymphati
futura præcinũt.Bos illo ostẽditur fœmina in anno semel:& ipsa non absque certis insignibus:quæ atque in
uenta:& oblata est statim:eadem die neci datur. Apis naturale memphitici celebrãt litatione pateræ au
reæ:quẽ pꝛoiciunt in nili statim gurgitẽ:sed cur etiam dictus fuerit Serapis:in ea dictione uidimus. Sane
teste Seruio sup.ii.æneí.in isidis sacris imitatio est inuenti Osiridis:quẽ ipsa eius uxor dilaniatum a Ty
phone illius fratre per totum orbem requisisse narratur. Sed ex alio capite Lactãtius in primo diuinarũ
institutionum isidi sacra fuisse monstrauit Nam:ut ait:isidis ægyptiæ sacra sunt:quia filium paruulum p
diderit:& inuenerit.Nam primo sacerdotes eius deglabrato corpore pectora sua tundunt:lamentantque
sicut ipsa:quæ pdiderat natum fecerat.deinde quasi inuentus puer pducitur:& lætitiam uertitur ille lu
ctus.hæc ille.Nam ut testis est Herodotus.ii.histori.lib.reliquerat Osiris filium Horum nomine: quem
ut nonnulli ferunt:post patris mortem semel illum amisit. Vnde timens ne id idem filio:quod olim pa
tri contingisset:in mæstissimos prorupit fletus:sed illo tandem inuento:maximam in læticiam luctũ cõ
uertit. Quod eius sacerdotes in illius sacris repræsentant. De quibus locutus est Iuue.quum ait in satyra
Credo pudicitiam:Plangentis populi currit derisor anubis.Erat autẽ Romæ templum isidis iuxta cam
pum martium:ut Iuue.in eadem satyra ostendit:cum ait: Contra superstitiosas romanas:si candida iussert lo.i.isis:quæ olim in candidam uaccam fuerat commutata:anteque in ægyptũ aufugeret:ibit ad ægy
pti finem calidasque petitas.

Ameroe portabit aquas:ut spargat in ædem

Isidis antiquo:quæ pxima surgit ouili.i campo martio.in quo septa quædam inerant in speciem ouilis.
Nam loca erant tabulatis conclusa:in quibus stans præfectus urbis:cum aliis urbis principibus:suffragia
conferre consueuerat. Quare a poetis nonnunquam ouilia pro eiusmodi septis posita fuerunt:ut Lucanus i
primo:Et miseræ maculauit ouilia romæ. Vtebãturque etiã in sacris isidis cymbalis qbusdã:quæ ægyptio
uocabulo sistra uocabant:quibus:ut nonnulli graues uiri asserunt:nunc puellæ florentinæ utuntur. His
itaque supra uidimus:ad luctum populũ incitabant. Vnde Iuue.uerba illius referens qui putabat esse deos
& peierabat inquit in satyra Exemplo quodcunque malo.

Decernet quodcũque uolet de corpore nostro
Isis & irato feriat mea lumina sistro.
Dum uel ego cæcus teneam:quos abnego nummos.

At uero Laertius in procemio libri de uitis philoso
phorum refert ex philosophia ægyptia materiam principium fuisse:& Solem & Lunam esse deos: unũ
Osirim:alteram isim appellatos.figurateque illos loqui per cãtarum & serpẽtem:accipit remque:& alia non
nulla animalia teste Maneto. Quod sane de serpente Iuuenalis persensit: ac non aliud intelligere uoluit
cum dixit in satyra Credo pudicitiam:& mouisse caput uisa est argentea serpens illius lachrymis.Et hoc
ideo quia subdit:Scilicet & tenui pepono corruptus osiris:idest uili pepone.Nã hic pepo peponis:& hic
peponus peponi declinatur:Et hæc de Osiride secundum græcos & latinos poetas dicta sufficiant.Dio
dorus uero siculus uarias & longas diuersarum nationum Osiris atque isidis theologias retulit: quas si qs
uidere cupit:apud illum uariis in libris.sin operis legere poterit:nobis ea retulisse sufficiat:quæ ad poe
tarum nostrorum explanationem uenire possunt.

Ossa cum duplicato.s.scribitur:mons est teste Solino in finibus thessaliæ centaurorum stabulum cum tã
ta pinotum copia:quod in flexione atque reflexione ramorum tonitrum præsentet:quod Lucanus in pri
mo tetigit cum ait:It tantus in æthera clamor.

Quantus pini feræ boreas cum thracius ossæ
Rupibus incubuit:curuato robore pressæ
Fit sonus.aut rursum redeuntis ad æthera siluæ.

Nunc Seneca dixit olympo olim fuisse coniunctum.

Ostrea cum.t.exili scribitur:pisces quidam sunt intra conchas degentes:ut Ouidius in.v.fastorum:Ostreaque
in conchis tuta fuere suis.Et Iuuenalis in quarta satyra:Ostrea callebat primo dephendere morsu. Nec
habet latinitas teste Seruio super primũ georgicorum:proprium nomẽ animalis:qđ neutri sit generis.

Ostrum cum.t.exili scribitur:est purpura:sic quoque dicta ab ostrea:in qua sarpiscis comperitur apud tyrũ
ex cuius sanguine tingitur purpura.

Ostracon absque aliqua aspiratiõe scribiť:diciť apđ nos testa.Et ĩde ostracopos quẽ nos fichariũ uocamus.

Ostracismus absque aliqua aspiratione:& cum.t.latino scribitur: & ab ostraco deriuatur. Nam cum apud
athenienses aliqui ad arripiendam tyrãnidem ob potentiam:uel popularem gratiam:uel aliam quamuis
causam pximi uiderentur:obligabantur ex lege ciues eius:de quo suspicabantur nomen testis inscribere
quod cum certum superasset numerum:illum quinquẽnio toto exulare iubebant:hocque ad debilitandas
opes frangendamque potentiæ audaciam:& frangenda illius hominis incrementa sanciuerant:ut testis ẽ
Diodorus in.xi.historiarum libro.Et Demosthenes in oratione pro Ethesiphonte:& Aristoteles in po
liticis.Quam legem cũ syracusii ab atheniensibus semel accipere nt:& id nomen non testis:sed oliuæ fo
liis inscriberent petalismum nõ ostrocismum uocauerunt:hoc est a foliis:quæ petala uocabantur.

Otanes cum.t.exili scribitur: fuit uir nobilis persa: & unus ex his:qui cum Dario in Magum cõiurarunt
ut uidimus in dictione Darius.

Otrieus cum.t.exili scribitur:hic teste Porphyrio super.iii.Iliados libro:& Mygdonus fratres fuerũt Hecubæ filii Cissei:& patrueles Polymnestoris:a quo otriadem patronymicum deductum puto.
Otriades cũ.t.exili &.i.latino scribit̃:patronymicũ puto:deductũ ab Otrio:de quo Vir.Pãthus otriades
Othryx cum.th.aspirato &.y.græco:sequente.s.consonante scribitur: mõs est thessaliæ uersus meridiẽ ex opposito ad ossam dispositus:ut ostendit Herodotus in.vii.Et ut dixit Pli.in.iiii.naturalis hist.li.patria fuit lapitharum.Vnde Virgilius in.vii.Descendunt centauri homolem othrymq; niualem.
Oxia cum.i.latino scribitur:licet apud græcos sit diphthongus.ei.sed abiecta.e.retinetur.i.producta: ut in similibus sæpe diximus:dicitur a nostris acutus.
Oxys cum.y.græco scribitur:& dicitur similiter apud nos uelox citus acutus.
Oxy cum.y.græco absq; finali.s.neutrum est:& id idem:quod superior dictio in masculino designat:
Oxyschœnon secunda cum.y.græco:penultima cũ.ch.aspirato:&.œ.diphthongo scribit̃ : dicitur a nr̃is teste Pli.xxi.naturalis hist.iuncus marinus.Nã componit̃ ex orys q̃ est acutus:& σκοινος funis:quasi acutus funiculus.Cuius plura genera ponit Pli.unũ quod oloschœnon uocat:quasi per totum siue æqualiter funis:quod ad uitalia utilissimum dicit:quia mollis est:& carnosus.Aliud melanchrus cum.ch.aspirato.i.fuscus:cuius usum ad naxas conuenientem dicit.Aliud dixit esse genus iunci trianguli:quem cyperum uocat:cum.c.exili &.y.græco scriptum:quod apud aliquos silignum traductum comperi.
Ouum ex græco deducit̃:qđ est ωον p interpositionẽ scilicet unius.u.cõsonantis inter duo uocalia hiatus cã:ut sup ra in primo hoȝ cõmentarioȝ libro uidimus.cuius prima est.ω mega: & naturaliter lõga apud illos.Vnde & apud nos similiter ꝑducitur.Iuue.in satyra Credo pudiciciã inquit:Nisi se cẽtum lustrauerit ouis:& inde ouatarica.i.falsa:q̃ rorrupto uocabulo butarca dicimus.Nã τοριχον falsum est.
Ouis pro pecude a græco similiter trahitur:quod ẽ ιοιη sicut in ouum hiatus cã interponimus ĩter duo uocalia.u.cõsonantem.Et qui prima a apud græcos cõtinet.o.paruũ:quod semper est breue:simili modo apud nostros primã sp corripit:ut Virgilius in bucolico:Parcite oues nimiũ procedere:non bene ripæ Credit̃.Et similiter ouo ouas uerbũ:qđ ab oue descendit primã breuiat:ut idẽ in pri.georgi.lib. Omnis quam chorus & socii comitentur ouantes.

P

Achinus cum.ch.aspirato &.y.græco scribit̃:est siciliæ promontoriũ uergens in austrum seu mauis ad meridianã plagam:& ab aeris crassitudine teste Seruio sup.iii.æneid.cognominatũ.Nam Pachi græce latine pingue:& crassũ interpretat̃. huic propinqua est syracusa Pactyas cum.c.&.t.exilibus:atq;.y.græco scribit̃:fuit teste Herodoto lib.histo.primo uir lydius:qui sardis persuasit:ut a Ciro deficerent.
Pædia prima cũ.æ.diphthongo:sequens cũ.i.latino scribitur . nã licet apud græcos sit in penultima.ei.diphthongus:a nostris tamẽ abiicitur.e.& retinetur.i.producta:& teste Gellio dicit apud nos eruditionem institutionemq; in bonas artes.
Pædaretus prima cum.æ.diphthongo:ultima cum.t.exili scribitur:nomẽ fuit uiri proprium: sed nomẽ est compositum ex pædia:quæ est disciplina:& αρετη uirtus.
Pædagogus cũ.æ.diphthongo scribitur:interpretaturq; apud nos pueri ductor.Nam παις a nostris puer traducitur:& αγωγος ductor.& similiter quæ ab ea dictione pæs deducuntur:cum.æ.diphthongo scribuntur:ut pædotriues.i.ludi litterarii præceptor.
Pædico cũ.æ.diphthongo &.i.latino atq;.c.exili scribitur:& similiter a παις:qui ẽ puer deducitur . Atq; apud nos puerarius interpretatur.is est:qui pueros ad libidinem affectatur.
Pæan cũ.æ.diphthongo:ꝓprie laus est Apollinis:q̃ in illius honore cantur:Virgilius in.vi.æneid. Lætũq; choro pæana canentes.Et libro.ii.de arte amandi Ouidius. Dicite io pæan:& io bis dicite pæan: Decidit in casses p̃da petita meos.Et abusiue oĩum deoȝ laus dicit̃.unde Pindarus opus suum quod & hoĩum & deoȝ continet laudes:pæana ĩscripsit.Ponit̃ ẽt & pro ipso Apolline.unde & carminis nomẽ tractũ putãt:& nunc quoq; a παιω:qđ est ferio deducit̃ iuxta qđ Iuue.in satyra Credo pudiciciã inqt. Parce precor pæan:& tu depone sagittas. Nil pueri faciunt:ipsam configite matrem.
Amphion clamat:sed pæan cõtrahit arcũ.Nam cũ primo phythonem serpentẽ: q̃ matrem in sequebatur sagittis confecerit:fuit laudibus & carminibus a populis sublimatus:quæ q̃a a feriendo & sagittatione causã assumpserunt pæana sunt uocitata.Itaq; genus est pedis pæan:ex quo carmen cõficiebatur: q̃ duplex esse dicit̃.Nã aut cõstat ex longa:quã tres breues subsequunt̃:aut ex tribus breuibus & lõga postrema.Quoȝ alterum Aristoteles ipse pricipiis alteȝ clausulis assignauit.Nãq; pedes & numeros uir ille clarissimus nomini uersu mõ ueȝ ẽt soluta in oratione seruandos censuit: & inscriptis suis dactylũ & tribrachum reiecit q̃si nimiũ elatos pedes:& altius exaggeratã orationem redentes. Rursusq; iãbos & trocheos q̃si nimiũ depressos renuit:& pæana ut diximus cõprobauit.Nec ab hoc pæantius.i. Philoctetes deducit̃:quamuis sagittariæ artis fuerit pitissimus : ut ostendit Homerus in.ii.iliados ne scilicet exclemẽtiæ Apollinis derogeť.Et ob hoc alio mõ a græcis scribit̃ uidelicet cũ.œ.diphthõgo & non cũ æ.quemadmodum quum pro Apolline aut eius carmine accipitur:ut in ea dictione uidebimus.
Pæon cum.æ.diphthongo scribitur:at uero græci alterum.e.post diphthongum:& ante ultimam interponunt:ac scribunt pæeon.fuit medicinæ artis peritissimus:quem Homerus in.v.iliados:dixit curasse Plutonem in cælo grauiter ĩ terra ab Hercule uulneratum:appositis scilicet uulneri mitigatoriis medicamentis.Ab hoc pæoniam herbam comptam & cognominatam asserunt.

Pæonia cum.æ.diphthongo &.i.latino scribitur:ductum fuit regio:ut ferunt ab herba pæonia:quæ in illa abūdabat:cognominata:postea a rege dicta emathia:& pæones populi:qui teste Herodoto in.vii.historiarum libro iuxta pangæum promontorium emathiæ conterminum ex latere septētrionis inhabitant:sed eam iam esse partem Macedoniæ dixit Iustinus in.vii.

Pægma cum.æ.diphthongo scribitur:dicitur a nostris ludus:nam descendit a παίζω uerbo græco:quod apud nos est ludo:quo uocabulo usus est Plinius li.xxxiii.cum ait. C .princeps in circo pægma duxit:in quo fuere argēti pōdo.cxxxiii. Iu.similiter ī satyra Crispini:Et pægma & pueros inde ad uelaria raptos. Nam cum ludis pueri immiscerentur:inde ad uelaria & loca tecta ac secretiora nonnunq̄ raptabant ad stuprum.Ponuntur & nonnunq̄ pægmata pro amphitheatris & locis ubi pægmata agitabātur. Martialis li.primo.Hic ubi sidereus propius uidet astra colossus.Et crescūt media pægmata cælsa uia. Et a pægma deducitur pægnia per diuisionem olim de.m.factam in.n.&.i.quæ ludibria dicuntur.

Pæstum cum.æ.diphthongo &.t.exili & scribitur:oppidum est lucaniæ tanta cæli indulgētia redimitum:quanta inter alias delitias sufficit fructus quosdam bis in anno producere:de quo Vir.in.iiii.georgicoꝝ: Biferiq̨ rosaria pæsti.& Ouidius:Caltaq̨ pæstans uincat odore rosas.

Paganus cū unico.n.scribit̄:dici pōt uillanus:hoc est in uilla natus.Nā cum iuxta fontē:q græce πηγὴ dicit̄:uilla fieri cōsueuerit:deductum est uocabulū paganus.i.uillanus.Iuue.in satyra. Quis numerare queat inquit:Citius falsum producere testem Contra paganū possis.Et persius.Ipse semipaganus.

Pagus pro uilla a latinis scribitur:& profertur:& a πηγῆ:qui est fons deducitur:eo qđ iuxta fontē uilla fieri consueuerat. Virgilius li.georgi.iii.Præmiaq̨ ingentes pagos:& compita circū Thesidæ posuere.

Palæstina secunda cū.æ.diphthongo penultima cum.t.exili &.i.latino scribitur:est teste Plinio in.v.natu.histo.prouincia in Syria Arabiæ contermina:dictaq̨ est a Philæstin urbe:quæ in eo est metropolis.

Palamedes cum unico.l.&.e.ante.d.scribitur:fuit Naupli euboiæ regis filius:forma elegans & facundia:atq̨ grandi animo præditus:qui cum aliis græcorum principibus uenisset ad Troiam:Vlyxis fraude necatus fuit:ut ostendit Virgilius in.ii.æneidos:& Plinius de illo in.vii.naturalis historiæ ait.

Palæstra secunda cum.æ.diphthōgo:ultima cum.t.exili scribitur:dici potest latine luctatio.Nam nudi palmis se homines depalmabant.Virgilius in.vi.æneidos:Pars in gramineis exercent membra palæstris. Itaq̨ componitur ex πάλιν:quod est iterum:& παίω ferio:uel percutio: & ut testis est Seruius sup.iii.æneidos:primum apud athenienses:palæstræ ludus compertus fuit.

Palæmon secūda cū.æ.diph.scribit̄:nomē fuit marini dei propriū : q latine portunus ē dictus dicēte Ouidio in.vi.fastoꝝ.Quē nos portunū:sua lingua palæmona dicet.Et hoc ideo Seruio teste sup.v.æneı.qa portubus p̄esse dicebat̄.fuitq̨ Athamātis thebaꝝ regis ex inone filia Cadmi filius:cū quo mater p̄cipitē se dedit in mare. Vnde marinus ille deus euasit. Alius fuit Phinei regis arcadiæ filius ex coniuge Schenobæa. Alius fuit grāmaticus ætatis Quintiliani:de quo ī primo īstitutionū meminit cū ait: Alii tamen ex idoneis dūtaxat auctoribus octo grāmaticæ ptes secuti sunt:ut Aristarchus.& ætate nostra Palæmō: de quo Iuue.ī satyra Credo pudiciciā meminit:cū ait.Odi Hāc ego quæ repperit uoluitq̨ palæmōis artē.

Palisci cū unico.l.&.i.latino:atq̨.c.exili scribit̄:fuerunt duo fratres:ut ē apud Macrobium in saturnalibus iouis filii & Thaliæ nymphæ. Seruius uero sup.ix.æneı.& Lactantius sup.xii.thebaidos:dixerunt Aetnæ nymphæ:de qbus talē fabulam refert Macrobius:in Sicilia fluuius semetus est:iuxta hunc Thalia nympha a ioue cōpressa metu iunonis aptauit:ut sibi terra dehisceret.qđ ubi factum est:& maturi partus tpˢ aduenisset terra:reclusa est:& duo infantes ex utero Thaliæ progressi emerserunt:appellatiq̨ sunt Palisci a πάλιν quod rursus:& hisco:uel quia post hiatū materni uteri:hiatu rursus terræ sit egressi.uel quia bis terra apta sit in ingressu:scilicet nymphæ cum illis:& egressu quasi iterum apparentes. Vnde ait Virgilius:Semetia circum Flumina pinguis:ubi & placabilis ara palisci.hoc est teste Seruio:qa humanis hostiis olim illis sacrificabatur.& mitioribus deinde inductis ēt placati sunt. Vel secūdum Macrobium: qa si quis pro furto peierasset sine remedio necabatur in fluuio.

Paliurus cum unico.l.&.i.latino scribitur:herba est spinosa & asperima:de qua Virgilius meminit in bucolico:Carduus & spinis surgit paliurus acutis.

Pallas cum duplicato.l.scribitur hanc dicūt poetæ iouis filiam sine matre.Ita ut cum uideret Iuppiter iunonem uxorem non ferentem filios:percusso sibi capite palladem armatam misit : dicente Lucano in lib.ix.Hanc & pallas amat patrio:quæ uertice nata est.Et Ouidius libro fastorum.iii.An quia de capitis fertur sine matre paterni Vertice cū clypeo pro siluisse suo.hanc eandē Cic.lib.de natura deorum iii.belli fuisse inuentricem:ac principem dixit Ob quod a nonnullis Bellona uocata fuit:soror scilicet & auriga Martis:dicente Statio:Regit atra iugales Sāguinea bellona manu:longaq̨ fatigat Cuspide : Nāq̨ toruā oculis:& armis insignem longamq̨ cum clypeo chrystalino ferre astam:& pictum habuisse peplum dicunt poetæ. Quin & uirgo fingitur:& innupta:ut Virgilius in.ii.ænei.Pars stupet innuptæ donum exitiale mineruæ. Sed cum ipsi uirgini Palladi Pallas Gigas Titani filius deorūq̨ inimicissimus. Velut Cicero uoluit:eius pater uim inferre attentaret:eū illa sua uirtute peremit. A quo:ut quidā asserunt & ipsa Pallas postea dicta fuit. Nam primo quidem Tritōia dicebatur:quia iuxta tritonidis paludem primum comperta dicitur:ut in dictione Triton late uidebimus. At uero græci omnes grammatici:quibus magis adhereo:a πάλλω uerbo græco dictam putant:quod apud nos uibro interpretatur:eo quod hastā uibrare consueuerit:docueritq̨. Fuit etiam cognominata Minerua:quasi ui ipsa minet̄ : ut interpretantur

est Baldus apud Ciceronē in .ii. de natura deoꝝ. uel: ut alii nonnulli uolunt: q̄ sit ipsa minuet neruos eo-
q̄ qui optimis artibus uerum laborem impendunt: uires corporis minuere dicātur. Nam ipsa eadem sa-
pientiæ dea & oīum artium inuentrix appellatur: eo q̄ teste Seruio super .ii. Virgili æglogam: de capite
iouis est nata. Vnde lanifices: fullones: tictores: textricesq̄ puellæ teste Ouidio libro fastorum .iii. eius fe-
stum religiose celebrabant. & subdit Ouidius. Hanc cole: qui læsis maculas de uestibus aufers:
Hanc cole uelleribus: quisquis ahæna paras. Et idē .iii. de fine titulo: Artifices in te uerte minerua manus
Ob quod seruius super tertiam æglogam: illi digitos consecratos: ut genua Misericordiæ dixit. Sed cum
nihil excellentius sit ingenio: quo uniuersa reguntur: Et ipsa ingenio nata sit: illi etiam arces hoc est regꝫ
sublimitates consecrari uoluerunt. Virgilius in Corydone: Pallas quas cōdidit arces Ipsa colat. Eius tem-
plum apud milesios teste Herodoto lib. histo. primo admirādum fuit: quod ab Aliatte uiro iniquo igne
assumptum fuit. Apud quos ipsa Pallas Asisia uocabatur.

palladiū cum duplici .l. & .i. latino scribiť: atq̄ a Pallade deriuatur: fuit ī urbe troiana antiquissimum Palla-
dis signū e ligno cō pachi: mouens oculos: atq̄ hastā: quam manu detinebat: ut dixit Seruius sup. ii. æneī.
Nā cum apud Troiā in honorē palladis arx: & in eius summo tēplum illi ædificareť e cælo cecidit & lo-
cum sibi in eo tēplo statuit: nondū cooperta æde. moxq̄ ab Apolline datū fuit oraculū: eius ciuitatis fu-
turū exitū: si id simulachrū extra moenia portareť. Quod Oui. in .vi. fastoꝝ: eloq̄ntissime prosecutus ē.
Quo factū est ut tpe belli troiani Vlyxes & Diomedes p cuniculos & cloacas arcē ipsā ascenderunt: atq̄
occisis custodibus simulachrū ipsum asportarent. hoc cū postea finito bello Diomedes ipse obtineret: ut
Seruius atestať: & Virgilius pro pte tangit: ac Varro in libris de familiis romanis plenissime psequitur:
& multis post casibus iactareť: oraculo monitus iussus est palladiū troianis restituere. Quod cū implere
cuperet: transeunti Aeneæ ad Italiā illi offerre conatus est: quē cum sacrificantē uelato capite cōperisset
ne sacrificii ordinē irrumperet: alteri ex troianis obtulit: atq̄ Nautes qdam illud accæpit. Vnde Miner-
uæ ipsius sacra nō iulia gens habuit: sed nautaꝝ. hinc Virgilius li. æneī. v. ait: Vnū tritonia pallas Quem
docuit. Alii eodē referente Seruio: dicunt a troianis tpe belli: intra structū parietem absconditū: & tem-
pore belli Mithridatici compertum: atq̄ a Finbria romano Romam delatum: quod ab unico tātum sa-
cerdote custodiri consuetum fuit. Vnde Lucanus: Tritoniam soli cui fas uidisse mineruam.

Pallene cū duplicato .l. scribitur: regio est a litoribus macedoniæ iuxta sithoniā & thermopontū: ut ostēdit
Herodotus li. histo. vii. in qua has esse ciuitates enarrat: Potidæā cum .t. exili & .i. latino: & in penultima
cū .æ. diphthongo: Aphytiam cū .y. græco in secūda: & .t. exili atq̄ .i. latino in penultima: Neapolim: Ae-
gam cū .æ. diphthongo in prima: Therabū cum .th. aspirato: Scienā cum .c. exili & .i. latino: Mendā & Sa-
nam: hanc fuisse patriā Protei ostendit Vir. in .iiii. geor. cū ait: Hic nunc æmathiæ portus patriamq̄ re-
uisit pallenem. Nec de ciuitate pallene: quam esse in achaia Pli. iiii. naturalis histo. dixit intelligere potuit
Virgilius: quia dixit æmathiæ .i. macedoniæ portus: & non achaiæ: quæ longe satis a macedonia distat.

Palillogia cum .i. latino utrobiq̄: & duplicato .l. post .i. ante .o. scribitur: dici potest reduplicatio. Nam com
ponitur ex palim quod est iterum: & logia sermo.

Palmyra cū .y. græco scribitur: urbs fuit assyriæ: de qua Pli. in .v. naturalis historiæ sic ait: palmyra urbs no
bilis situ diuiciis solo: & aq̄s amoenis uasto undiq̄ ambitu arenis īcludit agros. ac uelut terris exēpta a re
rum natura priuata sorte inter duo īperia summa romanorum parthorumq̄: & prima ī discordia sp.

Palmyreni cum .y. græco in antepenultima scribitur: ciues sunt palmyre.

Pāphilus cum .i. latino scribitur: nomen est uiri proprium: quod interpretari libet totus amans. Nam πᾶν
totum dicit: & φιλῶν amans: uel φίλος amicus: ita ut totus dicatur amicus. Quo nomine teste Quinti
liano fuit pictor quidam eximius: qui multa ratione depinxit.

Pamphylia secunda cum .y. græco penultima cum .i. latino scribitur: regio est minoris asiæ inter ciliciā &
syriam. ab hac mare illi adiacens pamphylicum nominatur: atq̄ eadem litteratura scribitur.

Pamisus cum .i. latino scribitur: est teste Herodoto in libro histo. vii. thessaliæ fluuius: unus ex quinq̄ prī
cipalibus: ut in dictione thessalia uidebimus.

Penætoliū secunda cū .æ. diphthongo: seq̄ns cū .t. exili penultima cū .i. latino scribiť: est teste Pli. li. iiii. natu
ralis hist. mons maximus in ætolia. qđ eius dictiōis cōpositio indicat. Nam pā totū & maximū designat.

Panætius secunda cum .æ. diphthongo: penultima cum .t. exili: & .i. latino scribitur: fuit stoicæ sectæ philo
sophus. Quem Cicero in libris officiorum est imitatus.

Pandecta cum .c. & .t. exilibus scribitur: nomen est compositum a πᾶν: quod est totum: & participio eius
uerbi δέχομαι: quod est capio: quasi omnia intra se compræhendens.

Pandion cū .i. latino scribiť: fuit Erithei regis athenaꝝ filius: cui successit ī regno: qđ q̄draginta ānis teste
Eusebio tenuit. Vnde ait Martialis in primo: Quod nec cecropiæ damnent pandionis arces. Nec sileāt
nostri p̄terea: atq̄ senes. hic cū adiutorio Terei regis Tracū fugat regē ponti q athenas obsederat. ī cuius
meritum pandion illi prognē filiam uxorem dedit: ut ostendit Ouidius in .vi. metamor. lib.

Panchaia cum .ch. aspirato & .i. latino scribitur. regiuncula est sabææ in arabia: quæ tota arenosa est: & in q̄
arbores sponte natæ tus emittunt: Virgilius in .ii. georg. Totaq̄ turiferis panchaia pinguis arenis: Nam
in primo dixerat: Solis est turea uirga sabæis:

Panægyris secūda cū .æ. diph. seq̄ns cū .y. græco scribiť: erant solēnitates: in q̄bus & dii & principes laudari
cōsueuerant. Vnde & panægyricæ laudationes ille uocanť: q̄ romanis impatoribus p annos dicebanť.

consueuerant. Vnde & panægyricæ laudatiões illæ uocant͂:q̃ romanis imperatoribus pãnos dicebant.

Pangæum penultima cum.æ.diphthongo scribitur: est teste Plinio in.iiii.naturalis historiæ: thraciæ promontorium bessis conterminum: & macedoniæ iunctum: ad cuius radices mestus defluit omnis. & addit Herodotus libro.vii. fodicinas argenti & auri in illo esse: atq; eius septẽtrionalem partem pæonas i habitare. & ut puto: circa montem regio pangæa: cum dicat Statius in.x.thebaidos: Procumbunt inarata diu pangæa iuuenci. Et componitur ex pan quod est totum: & γαιον terra.

Paonium cum.i.latino scribitur: locus est sacer teste Herodoto libro historiarum primo: in mycale ciuitate ioniæ uersus arcton: ab ionibus Neptuno heliconio publice dicatus: unde nomen assumpsit.

Panticapes cum.t.&.c.exilibus: atq;.i.latino scribitur fluuius est scythiæ teste herodoto in.iiii.historiarũ: quem quintum dicit esse ab istro: hoc est immediate post borysthenem: cui ultimo commiscetur.

Pantagia cum.t.exili &.i.latino scribitur: dictio est composita ex græco & latino: hoc est panta: quod est omnia agitans. Nam fluuius est siciliæ: qui teste Seruio super.iii.æneidos: olim cum plenus incederet implebat sonitu pene totam siciliam. Ex quo quasi ubiq; sonitans dici uoluit. Sed postea cum Cereri q̃renti filiam obstreperet: tacere est iussus numinis uoluntate.

Panselinos cum unico.l.præcedente.e.uocali: &.i.latino subsequente scribitur: & dicitur a nostris plenilunium: uel conuenientius duobus uerbis plena luna exponitur. Nam componitur ex pan quod est totũ: & σεληνη quæ est luna. deberetq; esse in penultima.e. sed ut seruetur uox græcæ dictionis: quæ tamen apud accuratos non habetur in usu: ponitur.i.uocalis.

Pantesilea secunda cum.t.exili: &.e.uocali: sequẽs cum.i.latino scribitur: fuit amazonum regina: quæ Orithyæ successit in regno. & teste Iustino in.ii.epitomatum libro: contra græcos troianis fauens magnæ uirtutis bellicæ documenta monstrauit.

Pantomimus cum.t.exili &.i.latino scribitur: designat ad uerbum rerum omnium imitatorem. Nam cõponitur a παντων.quod est oĩum: & μιμος imitator: a uerbo μιμουμαι: quod est imitor. Nã hi i scænis personas p singulorũ actuum simulationes ostendebant. & ut refert Cassiodorus in epistolis suis: Cũ primum in scænam pantomimus inuitatus aduenerit: assistunt consoni chori diuersis organis eruditi: ille compositis signis quasi quibusdã litteris edocet contuentium aspectus: per quod non scribendo id facit: quod scriptura declarauit. Quin & idẽ chorus Herculem designat: & Venerẽ fœminam præsentat: & marem regem facit: & militem senem reddit & iuuenem: ut in uno credas esse multos tam uaria imitatione discretos. Nec hoc tamẽ agitabant sine uariarũ uestium cõmutatione: ut uarias hoĩum ætates & & conditiones psonarent. Quod Horatius ipse ostendit in libro epistolarũ primo epistola.vi. cum ait.

Chlamydes lucullus: ut aiunt.
Si posset centum scænæ præbere rogatus.
Qui possum tot ait: tamen & quæram: & quot habebo.
Mittam post paulo. scribit sibi milia quinq;.
Esse domi chlamydum: partem uel tolleret omnes.

Panthera cum.th.aspirato scribitur: nomen est animalis cõpositũ ex pan quod est totaliter: & θηρ fera. nam animal ferum prorsus dicitur. & ut dixit Plinius libro.viii. naturalis histo. in hyrcania: & in india abundant: minutis orbiculis super pictæ habentq; in candido breues macularum oculos: & sunt: qui tradant in armo pantheræ maculam similem lunæ esse cauatam pari modo cum ea.

Panthus cum.th.aspirato scribitur: fuit uir troianus ex primoribus urbis: ut ostendit Homerus in.iii.iliados: & per synæresim: ut apud græcos in ους diphth. profertur. Nam secundũ integrorũ regulã apud illos in ος desinit: uidelicet πανθοος & in ου terminat genitiuum uidelicet πανθοου. Quare & a nostris integrum declinatur hic Panthous huius panthoi: & similiter per synæresim: ut apud illos sic πανθους πανθου: Sic apud nostros hic panthus huius panthi. Virgilius i.ii.æneidos: Panthus otriades arcis phœbiq; sacerdos. Et in eodem ponit uocatiuum in.u. cum ait: Quo res summa loco panthu: quam prehendimus arcem: Et puto illum fuisse filium Otrei fratris Hecube. & ratione iustitiæ: & consanguinitatis reginæ ad eiusmodi sacerdotium sublimatum fuisse.

Papæ cũ.æ.diphthõgo in ultima scribit͂: aduerbium est admirandi: & deducitur a papas: qui est pater.

Papæus cũ.æ.diph. in penultima scribit͂: quo noĩe teste Hero. lib. histo. iiii. uocat͂ Iuppiter apud scythas.

Papyrus cum.y.græco scribit͂: dicitur a nostris iuncus: a nonnullis uero scriptus. Lucanus in.iiii. Conseritur bibula memphitis cymba papyro: Et inde papyraceus: ut per imaginem papyraceam crematus est.

Paphlagonia secunda cum.ph.aspirato: & penultima cum.i.latino scribitur: prouincia est minoris asiæ: q̃ teste Solino cytoro monte consurgit: ut in ea dictione uidimus. Est etiam insignis loco ueneto: a quo teste Cornelio nepote paphlagones in Italiam transuecti mox ueneti dicti sunt.

Paraclitus absq; aliqua aspiratione: & cum.i.latino scribitur: quãq̃ potius.e. q̃.i. esse deberet: cũ apud græcos eo in loco habeatur.η.quod in.e.nostrum uel.a.conuerti consueuit: sed ut eiusmodi dictiones græcæ apud nos sonus seruetur: ponitur.i. & dici potest acclamatus: uel aduocatus. Nam ex παρα præpositione componitur: quæ ad hic quoq; designat: & κλητος uocatus.

Paradisus cum.i.latino: sequente unico.s. scilicet scribitur. sane apud græcos penultima habet.ei.diphthõgum. Sed nos abiicientes.e. conseruamus.i. productum: & dici potest latine pomarium: dum pro horto consito pomis accipitur: ut late ĩ dictione hortus explicauimus. Nam sunt horti olerum: horti non ole-

rum:horti non olerum:Sed arboribus cōsiti:& uoluptatis gratia cōparati.Est itaq̧ olus quæq̧ herba: qua nascimur.& inde olitor ille dicitur:qui hortū olerū exercet:quem nōnulli hortulanū uocant.

prasitus cū unico.r.& unico.s.atq̧.i.latino &.t.exili scribitur ille dicitur ad græce dictiōis etymologiam: qui aliorū mensas & cibaria sequitur:Nam ex παρὰ cōponitur:quod hic quoq̧ iuxta significat: & σῖτος:quod nō solū frumētum:sed cibaria quæq̧ designat:hoc est teste Iuuenale in.iii.satyra. Vt bona sūma putet aliena uiuere quadra:idest mensa . Nā ut hoc quoq̧ cōsequi possit:oīa ad uoluptatem eius.cuius est tractus nidore culinæ primo loquif: oīa deīde assentatur.oīa illius facta simul:ac dicta laudat.nihil repugnat.oīa suffert:ut iuuenalis in eadem satyra.Si potes illa pati:quæ nec sarmentus iniquas Cæsaris ad mensas:nec uilis galba tulisset.Et:ut concludā:nihil uentris causa facere recusat in quo summū bonum cōstituit & horū nō parua erat copia in domibus principum.uerum & parasitus nonnunq̄ ꝓ illo accipitur:qui simplicibus uerbis risum ab audientibus captat:ut idem iuuenalis:ad mensas quotiens parasitus uenit infans.& a parasito formatur parasitaster:qui quidem nō paruus est parasitus:ut nōnulli putauerunt:sed imitator parasitorū.aliter enim non diceref a comico parasitaster paruulus.Nam huiusmodi diminutiua quæ terminantur in aster:imitationem.potius:q̄ diminutiōem significat:ut apud. M.Tullium pro Varone.Euritius hic noster antoniaster est.Et ad Atticum libro.xii.Omnino solet esse fuluiaster.i.Antonii Fuluiiq̧ imitator.

parabola cum unico.l.scribitur:& secūdum meram significantiam dictionum ualet dici iuxta sententiā Nam cōponitur ex para:quod indicat iuxta.& βουλη sententiam:quasi rerum dissimilium cōparatio. Vnde ait Quintilianus:Parabola:quam Cicero collationem uocat:lōgius res:quæ parētur repetere solet:ut tam fortiter perit apud hipeooem Scipio:q̄ utiq̧ apud uticam Cato.

Paradoxa cum.x.consonante scribitur:& a nōnullis iuxta sententiam interpretatur:ab aliquibus uero īopinabilia traducuntur.Nam utrūq̧ para:scilicet præter & iuxta designat:& doxa opiniōem fidemq̧ & sententiam dicit.Vnde paradoxa Ciceronis electas sententias interpretari possumus.

Paragogon cum duplicata syllaba scribitur:habetq̧:accentū in antepenultima:& dici potest deriuatiuū ut florea rura campiq̧ uirentes.quod satis crispa flexione deriuauit Horatius ab albeo albicant:cum ait primo carminum.Nec prata canis albicant pruinis.

Paradigma cum.i.latino scribitur dicitur a nostris exemplum dicti scilicet uel facti alicuius.ut Virgilius ī primo æneidos.Antenor potuit mediis elapsus achiuis illyricos penetrare sinus:& reliqua:& fieri consueuit modis tribus:ut a pari Virgilius in eodem libro.Ac ueluti magno in populo cum sæpe coorta ē. Seditio:& alia quæ sequuntur.A maiore ad minus.ut idem.

Qualiter expressum uentis per nubila fulmen.

Aminore ad maius:ut idem.

Si potuit manes arcessere coniugis orpheus.

Threcia fretus cithara fidibusq̧ canoris.i.instrumento inanimato Ergo & multo magis ego pietate.

Paralyticus tertio cum unico.l.&.y.græco penultima cum.t.exili &.i.latino ultima cum.c.exili scribif denotat apud nos.Nā a. παραλύω descendit:quod ē dissoluo.atq̧ eodem modo paralysis.

Paranymphus cum.y.græco scribitur dicitur ab Hieronymo:& quibusdam aliis doctissimis moderniori bus pronubus:ab antiquis uero auspex.Nam qui antiqui pro nuptiis celebrandis auspicium capere solebant:qui præerat huic rei pro parte uiri a græcis paranymphus a nostris auspex dicebatur ut Lucanus. Contenta ē auspice bruto.iuuenalis in satyra Omnibus in terris.Veniet cū signatoribus auspex.Plautus in Curgulione. Vltro ibit nuptū nō mānebit auspices.Et in auspex ꝓ parte uiri.sic & ꝓnuba ꝓ parte mulieris adhibebaf .itaq̧ cū apud christianos auspicia minime capienf adhibētur sacerdotes qui & pronubi a nostris uocantur .

Paradiastole cum.i.latino &.t.exili scribitur.dici potest per dilatationem.Nam tunc quoq̧ fieri dicimus cū rem nostra interpretatione dilatamus:atq̧ astutum sapientem uocamus:prodigum dicimus liberalē temerarium fortem.& similia.

Paragoge cum unico.r.scribitur:potest dici deductio:ut admittier prq̧ admitti .

Paronomasia eodem modo scribif .dicitur a Cicerone agnominatio.Nam tunc quoq̧ fit cum aliquod nomē ex alio in significatione distante apte conficitur:ut Terentius.ti īcœptio ē non amantium. sed amētium.Similiter abire an obire te conuenit .

Parasceue cū.c.exili:sequente.e.absq̧ dihthōgo scribitur:dici pōt latīe præparatio.Nā a παρασκευὴ qđ est præparo deriuatur .

Parclyus cum.y.græco scribitur.fuit filius Merdyos filii Cirii.& unus ex ducibus Xerxis:ut Herodotus libro historiarum.vii.ostendit.

Parectatem absq̧ aliqua aspiratione scribitur:sunt teste Herodoto libro historiarū primo gētes in media

Parenthesis cum.th.aspirato scribitur dici potest a nostris interposito Nā componitur ex para & en.quæ duo dicunt īter.& thesis positio. Virgilius in primo æneī.Hic tibi fabor enim quādo hæc te cura remordet Longius & uoluens fatorū arcana mouebo Bellum ingens geret italia & in eodē libro ubi inquit aeneas neq̧ enim patrius consistere mentem.Passus amor.rapidum ad naues præmittit achatem.

Parnasus cum unico.s.scribitur a nobis.licet a poetis græcis nōnunq̄ duplicetur & scribatur parnassus: sed sæpius cū unico.s.uti nos cōsueuimus mons est non thessaliæ.ut nonnulli errantes asserunt sed ao-

mæ quæ alpestris est pars boetiæ ūde aonides sæpe musæ dictæ sunt ut iuuenalis. Cupidus siluarū aptusque bibendis Fontibus aonidum. iuxta quem montē regiuncula ē phocidos īter Thebas. scilicet & athenas dicēte Ouidio in primo metamorpho. Separat aonias atteis phocis ab aruis Terra ferax. & subdit. Mōs ibi uerticibus petit arduus astra duobus Nomine parnasus superatq; cacumine nubes. Et lucanus libro. v. ait. Parnasus gemino petit æthera colle. horum utiq; unus dicitur helicon. alter citheron: ut in suis dictionibus uidimus. Quin & helicon alio nomine circha cognominatus ē. citheron Nysa. ē citheron. Baccho sacer non longe a thebis depressiorq; ac circa amplior. ut Lucanus i. v. Tu quoq; uix summā seductus ab æquore rupē Extuleras unoq; iugo parnasæ latebas. Helicon uero altior: & apollini cōsecratus sub quo monte: ut dixit Plinius: oppidum ē delphi clarissimū oraculo apollinis: fonte castalio & amne cephisio preterfluente delphos: ut in ea dictione uidimus Quin & inter eos colles uallis est quæ pyrene uocatur.

Parysatis secunda cū. y. græco: sequens cū simplo. s. & ultima cū. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Plutarcho cyri filia: & Artaxerxis mater.

Parmenides cū. i. latino scribitur: fuit philosophus patria heleates: cui Plato nobile opus de principiis rerum inscripsit. Quem Aristoteles arguere non ad mentē Platonis in libro primo de physico auditu conatur. hic ut ferunt primus terram globosam: ac rotundam dixit: fuit & alter Parmenides orator.

Paros absq; aliqua aspiratione scribitur: insula ē una ex cycladibus: quæ candidissimū marmor gignit. Acrius candore dixit Virgilius in. ii. æneidos. Niueamq; paron. Ouidius in. iii. metamorphoseos. Hæret ut e pario formatū marmore signum. Spectat humi positus geminum ceu lumina sidus.

Perœmia secunda cum. œ. diphthōgo: penultima cum. i. latino scribitur. dicitur a nostris prouerbium ut Virgilius in Mœri. lupi mœrim uidere priores.

Parrhasia cū duplicato. r & secunda aspirato. atq; i. latino in penultima scribit̃: fuit arcadiæ nomē. Lycaonis patria. Vnde eius filia Galisto parrhasis a poetis dicit̃. Oui. in. ii metamorpho. parrhasis erubuit idē in. xvii. epistolarū heroidum. Quæq; micat gelido parrhasis ursa polo. Comperit̃ ēt parrhasius parrhasia parrhasiū. arcadicus arcadia arcadicū. ut Virgili. Parrhasio dictū pānos de more lycei.

Parrhasius eodem mō: ut superior dictio scribit̃: & substātiuū nomē est: ac ꝓpriū. fuit teste pli. pictor sua ætate sūmus: hoc ē qnta & nonagesima olympiade. Et ut. xxxv. naturalis histo. rettulit fuit ephesi natus. Hic ut idē auctor prosequit̃ primus symmetria picture dedit. primus argutias: uultus elegātiā: capilli uenusto more cōfusi artificiū in lineis extraneis palmā adeptus qđ racū ē in successu artis cōpertū ē. idē descendisse cū Zeuside in certamē ab eodem auctore tradit̃. & cū zeusis detulisset uuas pictas tanto successu: ut in scænā aues aduolarent: ipse detulisse linteū auibus pictū traditur ita ueritate repræsētatis: ut zeusis alitum iudiciū timens eflagitaret: sed tandē remoto linteo & ostensa pictura: atq; ītellecto errore palmā ingenuo pudore Parrhasio concessit: quoniā ipse aues fefellisset. Parrhasius autē se artificē. Qđ elegātissime Carolus arretinus noster tetigit in elegia ad Poggium de Mercurio Cyriaci: cū ait relique uacuū aliquantisper. At uero Quintilianus in. xii. de institutione oratoria nō simul eos fuisse dixit: sed non multum ætate distantes circa peloponnesia ambo tempora. Et ut subdit: cum parrhasio sermo Socratis apud Xenophontem īuenitur & ita omnia eum circumscripsisse rettulit ut legum latorem illum uocatū fuisse affirmet. quia deorū atq; heroū effigies quales ab eo tradite cæteri tanquā ita necesse sit sequunt̃. Idē multa & admiranda pinxit: ut longo stilo in ꝑnominato li. Plinius ipse recensuit. sed ut ait nemo illo insolentius usus fuit gloria artis Nā se principē artis appellabat & eā a se cōsūmatā. sup oīa Apollis se radice ortū & herculē q ē lindi talē a se pictū: qualē sæpe inquiete uidisset.

Parthia cū. th. aspirato & i. latino scribitur. hæc dudum pars fuerat orientalis scythiæ. Sed teste iustino in primo & quadragessimo libris ex iis locis uenictes in assyriā exules: & illā occupantes de suo noīe parthiam uocauere. Nā ut dixit parthi lingua scythica dicunt̃: q apud nos exules uocitant̃. Est que illis sermo ex scythico & medo cōmixtus: omnes equitare & sagyttare magna industria docēt liberos. auri & argenti nullius ē nisi in armis usus singuli plures habēt uxores. Nec ulla derelicta puniunt grauius adulterio. Ob quod fæminis non tantū cōmixtis uiris conuiuia interdicunt: sed uirorum conspectū apertum prohibet. Quare dixit Macrobius i saturnalibus. parthicū concubinis nō cōiugibus cōuiuia ineunt tanq̄ has in uulgus prodire & lasciuire deceat: illas non deceat. Vnde Lentulus apud Lucanū in. viii. adeo libidinoso dixit: ut reiecto pudore naturæ cū sororibus & filiis cōmisceant̃. ait. n. Tot fœmineis cōplexibus unum. Non laxat nox tota marem iacuere sorores.
In fratrū thalamos: sacrataq; pignora matrū. Hi pugnas admirabili ardore ineunt sed diu pugnare non ualentes in fugā uersi uictoriā ex ipsa reportant: dicente Virgilio in. iii. georgicorū Fidentēq; fuga parthum uersisq; sagittis. unde plurimes magna damna romanis intulere.

Parthenope cum. th. aspirato scribitur: fuit una ex sirenibus: ut in ea dictione uidebimus: a qua teste Pli. & Solino ciuitas campaniæ. quæ nunc Neapolis uocitatur cognominata fuit: quia eo in loco ubi cōstructa fuit tumulus eius fuerat parthenopes. Quo nomine Virgi. ēt uocitauit i. iiii. georg. cū ait illo uir. me tpe dulcis alebat Parthenope Sed neapolim hoc ē nouam ciuitatem Augustus eam īstaurans dici maluit. Et denotat parthenope uirginē apud nos. unde & parthenopæus dicitur quod a Virgilio nomen propriū in. vi. æneī. ponitur cum ait. Hinc inclytus armis parthenopæus.

Parthenopæus cum. th. aspirato scribitur: de quo in precedenti uidimus dictione.

Parthenius cum.th.aspirato &.i.latino scribit fluuius ē paphlagonum:& teste Plin in sexto carambi promontorio satis proximus.caditq; in pontum ut Orpheus in argonautica & Herodotus in li.historiarū.ii.monstrauerunt.Est ēt parthenius mons arcadiæ ut scribit Pomponius a uirginibus.quæ illic uenari cōsueuerant sic quoq; cognominatus.Virgilius in gallo Non me ulla uetabunt Frigora parthenios cāibus circundare saltus.Nam parthenos græce uirgo latine dicitur.

Pascha cū.ch.aspirato scribit & græcū ē uocabulū a ϖάσχειν uerbo græco.qđ latine ē patior deductū.cū eo tpe & agnus & xp̄s passus fuerit.At hæbraice phase dr̄ qui est transitus filiorū israel ex ægypto.

Pasyphe scđa cū unico.s.&.y.græco scribit:fuit Solis filia:& uxor Minois regis cretæ:materq; Ariadnes & phedræ:atq; Minotauri.quē ex in fami amore tauri progenuisse dicūt poetæ.De quo Virg.in sileno:Oui.i p̄rio de sine titulo:& in secundo de arte amādi.atq; in metamorphoseon li.iiii.plura scripsere.

Pasithoa secunda cū unico.s.&.i.latino:sequēs cū.th.aspirato &.o.uocali scribitur.fuit una ex nymphis filia Oceani & Tethios:ut dixit Hesiodus in theogonia.

Patella & patina absq; aspiratione scribūtur:& a græco uerbo quod est ϖλάττω idest fingo nonnulli deriuari uolunt.Alii uero a ϖλάτος:quæ est latitudo deducunt.alii alatino putant:& apateo pates deriuari uolunt:uas est latum & condiendis obsoniis aptum.

Patina cum.t.exili &.i.latino scribitur:ut uidimus in precedenti dictione:hētq; accentum ī p̄ria.eius usus mirabiliter Romæ creuit:ita ut dicat Plinis in.xxxv.naturalis histo.li.Hos cū in una Aesopi tragœdiæ histrionis patina auium diceremus sexcēta sextertia stetisse nō dubito indignatos legentes At Vitellius in principatu suo decem talentis condidit patinam:cui faciendæ fornax in cāpis ædificata erat quoniam eo peruenit luxuria:ut etiam fictilia pluris constiterint quā myrrhina.

Quare in domitiani dedecus iuuenalis inquit. Debetur magnus patinæ subitusq; prometheus.
Argillam atq; rotam citius properare.sed ex hoc. Tempore iam Cæsar figuli tua castra sequantur.

Patera cū.t.exili scribitur cū pro ciuitate ponitur lyciæ.hēt accētū in prima.in hac sex mensibus anni dabant Apollinis responsa.Vnde lyciæ sortes dictæ sūt ut uidimus ī dictiōe lycia.Cū uero ꝓ uase ponitur.hēt sup penultima accētū:ut Vir.in georgicorū secundo Hic laticis qualem pateris libamus & auro.

Patizites absq; aliqua aspiratiōe.&.i.latino scribitur:fuit p̄sa magus:quē Cambyses apud p̄sas p̄fectā reliquerat.hic Smerdim fratrē suum similem Smerdi fratri Cambysis persarū regem declarauit. ut uidebimus in dictione Smerdis:& in dictione Praxaspes.

Paticus cum.c.&.t.exilibus:atq;.i.latino scribitur:sane hæc dictio & uerbum patior:a quo deriuat ut origině a græco qđ est pathos traxerunt.qđ cū.th.aspirato scribit:& passionē ꝑturbationēq; & patientiā denotat.Vñ pathicū.idest passiuus cū secunda aspirata deducitur a quo ꝑ syncopam nos eā syllabā deducentes absq; aliq̄ aspiratione paticū dicimus.Quo iuue.ꝓ ea passione.qua qs seipsum stuprari passus est utit:ut ille tenet speculum patici gestamē othonis.Nam ut ait Suetonius.Otho a prima adolescētia fuit prodigus:ac ꝓcax adeo:ut sæpe flagris obiurgaret a patre.De'de uero pōt patris mortē:libertinā aulicā gratiosā:quo efficacius se colleret ēt diligere simulauit:quāuis anū ac pene decrepitam ꝑ quā insinuatus Neroi facile summū inter amicos locū tenuit congruentia morū.qđ initiū fuit affectandi īperii:dicente iuuenale Cū te submoueant q testamēta merent noctibus.in cælum quos euehit optima sūmi Nūc uiaꝓcessus uetulæ uesica beatæ:idest diuitis.Et ut ꝑgit Suetonius.Vt uero quidam tradunt & consuetudine mutui stupri.Quod iuuēalis tetigit:cum ait patici Othonis.unde in satyra Neuole inquit.Nunq̄ paticus tibi deerit amicus at uero post mortem Neronis cum ab imperatore Galba speraret adoptari in filium & prelatum sibi pisonem cerneret.curauit Galbam occidere & pisonem:atq; imperium occupare:quod diebus nonagintaqnq; optinuit.Nam cū Vitellio decertans.& tribus mediocribus prælis apđ alpes citraq; placentiam uictor.nouissimo maximoq; apud hebryacū fraude superatus.Bebryacum oppidum fuit inter Veronam & Cremonam quæ nunc dicitur Labina.Quo effectum fuit:ut unico ictu infra leuā pupillam seipsum occideret.trigesimo octauo ætatis suo anno.Hic teste Suetonio mundiciarū fuit pene muliebrium:& uulso corpore faciē quotidie rasitare:ac pane madido linire consueuerat.& ut aiunt inquit Suetonius speculum semp secū gestabat.ēt dū ciuile bellū cōtra.Vitellū gereret.ut in eo quotidie se ꝓspicere posset.Quod tanges iuuenalis contra molles:& effemīatos sui tp̄is uiros inquit ille tenet speculum:scilicet in morē fœminæ cū se pingit & ornat & deriuat a spēcio specis:quod non ē in usu a quo speculū:& ꝑ sincopā amota syllaba.ci.euphoniæ cā dicitur speculū & subdit appositiue Patici gestamen othonis.diciturq; gestamen a gerendo.ut Virgilus.in.iii.æneidos.Clypeum magni gestamē abātis Et pergit iuuenalis ironicæ loquēs in ipsius Othonis molliciē Actoris arunci spolium:hoc ē erat ne id speculum quod secum in ciuili bello gerebat Otho:forsitan ualida illa Turni rutulorū regis hasta quæ spolium fuerat Actoris arunci uiri fortissimi ironice:id esse affirmat.Nam ut refert Virgi.in.xii.cū se Turnus in bello contra Aeneam armasset.

Exin quæ medius ingenti annixa columnæ.
Aedibus astabat ualidam ui corripit hastam.
Arctoris arunci spolium:quassatq; trementem.
Vociferans nunc o nunquā frustrata locatus.
Hasta meos:& reliqua:quæ ꝓsequitur.Vnde Poeta ille lepidissimus locum ironice accæpit.

Patrees cum.t.exili & duplicato.e.scribitur.quin & pharees:qui teste herodoto libro historiarum primo

populi erant achiuorum.

Pariamphes cũ.t.ex.li; &.i.latino scribitur: fuit teste Herodoto in septimo uir persa.& Xerxis auriga.

Pausania cũ.i.latino scribitur: & apud græcos in.s.terminatur.fuit lacædemonius uir magnus: sed in omi genere uitæ uarius: & ut in uirtutibus eluxit sic uitiis ẽ obrutus. Nã isto duce teste Thucydide Mardonius Satrapes natione medus: & persarum regis gener manu fortis & consilii plenus.cũ ducentis milibus peditum quos uiritim legerat: & uiginti equitum haud ita magna manu græcia prorsus fugatus ẽ atq; in eo cecidit prælio. Qua uictoria elatus Pausania plurima per uersæ ægit: & cum cætera pari fœlicitate confecisset.adeo elatus ẽ: ut in sui libidinem patriam prodere: & totam græciam psarum regi sũmittere conaretur in quibus cũ depreheñsus fuisset: & per adolescentem Argilium.quem ille amore uenereo amabat res ꝓderet̃ turpem mortem a suis subire coactus ẽ. Alius fuit macedonius adolescens cerestis filius. & ab Oreste inclytum genus trahens qui cum semel malignitate cuiusdem a multis stupratus eẽt.nec ui dictã a philippo rege macedoniæ impetrare ualuisset.qui rem quoq; ipsam ridere consueuerat. regem ipsum philippũ interemit: & ut multi ferunt consentiente ac uolente Olympiade reginxore: .& Alexãdri magni genitrice: ut late omnia iustinus in.ix.epitomatum libro ꝓsecutus est.

Pedasus cum.e.absque diphthõgo & unico.s.scribitur: fuit teste.Homero in.vi.iliados Bucoliõis maximi filiorum Laomedõtis filius. Fuit ẽt eadem nomine scriptura ciuitas in agro propinqua pylo uini abundantissima: & sub dominio agamemnonis: ut idem poeta in.ix.iliados libro demonstrauit.

Pedæus cũ.æ.diphthõgo in penultima scribitur a nostris.a græcis uero poetis nonnunquã ĩter.d.& diphthongũ.æ.interponitur alterum a & dicitur pedaæus. Fuit teste Homero in.v.Homero in.v.iliados: filius nothus Antenoris qui in bello troiano a Megephylide interfectus fuit.

Pegasus cum.e.absque diphthõgo.& unico.s.scribit̃ equus fuit allatus uatus ex sanguine Medusæ qui ad montem parnasum aduolans: cum terram ungula pedis effoderet πηγὴν hoc ẽ fontem ꝓduxit a quo ipse pegasus cognominatus ẽ, Cuius rei fabulam Ouidius in.iiii.metamorphose.libro.Lucanus in.xi.Et ignius in astronomia poetica descripserunt quæ ab omnibus breuiter cõprehensa talis ẽ phorcus ex ceto coniuge tres habuit filias eximiæ polchritudinis: Euryalem Sthenionem: & Medusam omnium maiorem natu. Nonnulli addunt & quartam: uidelicet Scyllam. Has tenuisse dicit pomponius Mela insulas gorgades in oceano æthiopico positas. Vnde & nos illas gorgones dictas putamus. Fingunt deinde poete has ipsas sorores unicum tantum habuisse oculum quo emergente casu singulæ pro libito utebantur. Vnde & nonnulli putant sapientem quendam fuisse cuius consilio singula regebantur Et ulterius addũt Poetæ: quod cum die quadam Medusa sola circa litora uagaretur a Neptuno uisa & amata fuit. qui illã fugientem persecutus est donec iam fessa intemplum refugit Palladis in quo ardens deus illam compressit. Sed turbata Minerua.ne ignominia templi maneret multa cr es ipsius Medusæ mutauit in angues. quia neptuno per capillos maxime placuerat.fecit que ut omnes Medusam aspicies uerterentur in lapides. Quod obstuporem admirandæ pulchretudinis fictum uoluit Seruius hanc deinde dormientẽ Perseus iouis & Danaes filius acceptis Mercurii talaribus.cuisq; falcato ense: & scuto palladis chrystalino: per quod illam impune aspicere posset: uno ualidissimo ictu peremit. Ex cuius cruore mox fingitur natus pegasus allatus equus. Qui inde usque ad heliconem collem peruolans.& pede humũ fodiens.heliconẽ seu pegaseũ fontẽ eduxit musis sacrũ. Quod ideo fictũ puto: quia cum perseus illam deuicerit.eius opibus fræetus præclara multa peregit. Nam & atlantem mauritaniæ regẽ & aphricã totã subægit græciam quæ expugnauit ita quod sanguine: hoc ẽ diuitis Medusæ eius fama usq; adeo creuerit ut poetis græcis materiam fabulandi præstiterit.

Pelamys cum unico.l.& .i.græco scribitur genus ẽ piscis: q teste plinio in.ix.naturalis histo.mira celeritate adolent & præcipue in ponto ob multitudinem amnium dulces inferentium aquas consueuerunt; in uasis saliri ut etiam ostendit iuuenalis in satyra Et spes & raio quũ ait: Quod uocis precium siccus petasunculus & uas pelamydum.

Pelagi cũ.e.absq; diphthõgo & unico.l.scribitur populi fuerunt: qui prius dicti sunt thessali. Et pelasgia q̃ prius dicebatur thessalia: ut Aristoteli: grãmatici glosula in Homerũ exposuit.

Pelasgus eodẽ mõ scribit̃: atq; ẽt nomen uiri ꝓpriũ fuit. filiusq; Taudamãtis: ut Hom.in.ii.iliados ostẽdit. Pelectronium cũ unico.l.& absq; aliqua aspiratiõe & .i.latino scribitur.fuit oppidum thessaliæ de quo in dictione centauri uidimus.

Pella cũ duplici.l.scribitur: ciuitas ẽ in macedonia: ut dixit Liuius li: sexto de secundo bello ponico.& in littore maris ægæi: ut ostẽdit Herodotus in.vii. Quã pomponius dixit maxime illustrar alũnis philippo & Alexandro eius filio. Nã in ea Alexander natus dicitur. Vnde dixit iuuenalis in satyra Omnibus in terris. Vnus pelleo iuueni non sufficit orbis idest Alexandro qui deinde babylone morbo uinolẽtiæ ut dixit Solinus q̃q alii ueneno affirmẽt cõsũptus ẽ. Philippus uero ægis a pausania: cũ spectatũ ludos iret iuxta theatrũ occisus fuit: qui similiter pellæus a poetis est uocatus.ut lucanus in.x.illic pellæi proles uesani Philippi.& fuit pella ciuitas exigua: ut idem poeta ostendit: cũ ait Exigue secura fuit ꝓuincia pelle.

Pelleus cũ unico.l.scribit̃: fuit Aeaci regis & Aeginæ filius maritus Thetidis.& pater Achillis.de quo plura Ouidius in xi.metamorphoseos prosecutus ẽ. Et a Peleo pelides dictus ẽ Achilles.idem in.yui.epistola heroidum. Pelipes utinam uitasset apollinis arcus.

Pelias cum unico .l. & .i. latino scribitur: fuit Neptuni filius ex Tyro nympha filia Salmonei regis haec fuit uxor Crithei: cui Aesōem genuit patrē Iasonis. Sed timens Pelias Iasonem ex quodā oraculi responso persuasit illi: ut colchos pro aureo uelere pergeret: ut putans illū in ea expeditione deficere.

Pelex. cum .e. absq; diphthongo. & duplicato .l. scribit: nec graecū est: ut ostēdemus: & multi asseruerūt sed latinū. Apud antiquos uero Massurius iurisconsultus Paulo testāte scribit libro memorabiliū eā habitā quae cū uxor nō esset: cū aliquo tamē uiuebat: quā nūc uero noīe amicā paulo honestiorē cōcubinā appellari. C. Flaccus libro de iure Papyriano scribit pellicē: nunc uulgo uocari: q̄ cū eo: cui uxor sit corpus misceat. Quosdā eā: quae uxoris loco sine nuptiis in domo sit. quā graeci παλλακην uocant. Ego hos oēs uere sensisse & dixisse arbitror. Sed de hoc ádmonendi uidemur. Pelicē apud oratores & poetas eā demū haberi: quae cū eo cui uxor ē corpus miscet. ita ut nō uiri pellex: sed uxoris dicat. Ouidius in primo metamorphoseon loquens de Iunone.

Protinus exarsit nec tempora distulit irae. Horrificamq; oculis animoq; obiecit herinnym. Pellicis argolicae: stimulosq; in pectore caecos.

Condidit: & profugam. p totū terruit orbē. Sic Iuno pellices suas semp psequit: quae sibi uxori Iouē praeripuerant. At uero Liuius in .xxxv. ab urbe libro: cū de Alexádro loqueret qui apellē dilecta concubina donauit: & tunc caelebs. Alexáder esset: maluit uocabulo graeco uti: quā ueteri latino. ita aūt ait: nāq; cū dilectā sibi ex pellicibus suis praecipue noīe Campsacē nudā pingi obammiratonē formae ab apelle iussisset. Quo fit ut opiner Curtiū: & caeteros scriptores. cū de cōcubina caelibus hoīs loquūtur potius pallacem graece: quā pellicē latinae dixisse. Quod si secus reperire cōtingat: culpa potius librariorū uitiatū fuisse puto: quā sic quoq; descriptū. Eodē mō Iustinū scripsisse reor: cū ait: anastasiam pallacē fuisse Cyri. ita cū ad uirū referat nō pellicē: sed pallacē potius dixerit. Vnde Suetonius de Vespasiano loquēs pallacae noīe graeco: nō pellicū latino locutus est. Et inde pallaciā fallaciā: & pallacē fallacē dictū puto. ut. in .iiii. Geor. Verū ubi nulla fugā reperit pallacia uictus. in sese redit. Videt ēt dici pellex nō tantū: quae iam pellex est: sed quae olim fuit. ut Iuuenalis in .ii. satyra: Horrida quale facit residens in codice pellex Nam horrida effecta expelli domo cōsueuit: & misero codice seu sedili residēs: dure lanā trahere ab egestate cogit & dicit codex q̄si audex. Vir. in .ii. georgicorū libro. Quin & caudicius sectis: p codicibus.

Peliō cū unico .l. & .i. latino scribit: mons est thessaliae ab orientali parte: ut ostendit Herodotus in .vii. historiarū libro: & Lucanus in .vi. in huius summitate maxima sunt pineta: reliquā uero partē quercus occupat: de quo ēt Ouid. in quinto fastorum. Pelion aemoniae mons est obuersus in austros.

Sūma uirēt pinu caetera quercus habet. In hoc habitauit Chiron. fuitq; in illo cōuiuiū Thetidis & Pelei

Pelopidas cum unico .l. & .i. latino scribit: fuit thebanus filius uir magni animi industriaeq; & cōsilii. Nam cū a quadā ciuiū factione Thebae opprimerent: & summas potestates illorū nōnulli gererent. alterius factionis principes partim interfecerūt alios in exiliū eiecerūt: inter quos pelopidas pulsus patria carebat. Hi oēs fere Athenas se cōtulerūt: qui cū patriā pro uiribus recupare niterent & tempus rei gerēdae cū his: qui thebis idem sentiebant usum esset duodecim coierunt adolescentuli ex his q exilio erāt multati. quorū Pelopidas princeps erat Qua paucitate percussa est nō solū aduersariorū factio: sed lacedaemoniorū potentia hi cū Athenis interdiu exissent: ut uespascente die Thebas possent puenire: cū canibus exierunt uenatricibus raecia ferentes uestitu agresti. Qui cū tempore ipso: quo studuerant peruenissent: domū Charonis deuenerūt: a quo & tempus & dies statutus fuerat. Nam eo die maximi magistratus simul cōsueuerant epulari: nec tanta calliditate id adolescentes cōficere ualuerunt qn nuntiatū esset auribus magistratuū thebanorū exules in urbem uenisse. Sed illi uino epulisq; deditiq; adeo despexerunt: ut ne quaerere quidem de tanta re laborarint. Quin & uni ex magistratibus ex Athenis allata fuit epistola: in qua oīa de pfectione exulū perscripta erant: quae cū iam accubanti in cōuiuio esset redita sic ut erat signata sub puluinū subiiciens: in crastinū inquit differo res seueras. At illi oēs cū iam nox processisset: uinolenti ab ipsis exulibus duce Pelopida sunt interfecti: & thebae patria liberata. Sed haec & reliqua oīa Pintharcus in eius uita: & nōnulli alii psecuti sūt. Quae q legere uoluerit locū noscat: ubi legere possit.

Pelorus cū unico .l. scribitur: mōs est siciliae ad italiā uergēs. a q̄ teste Martiano iter medio fretu mille quingētis passibus separ. Et a peloro gubernatore nauis Hanibalis ibidē sepulto cognominatus dicit a salustio in Vallerio de temeritate. Quod Seruius super .iii. aeneidos confirmare uolunt dicens se legisse ante illum pelorum dictum esse.

Pelops cū unico .l. scribit: fuit Tentali regis phrigū filius. Cuius pater dū deoq; diuinitatē tentare uellet caesum filiū comedendū illis apposuit: a cuius esu cū caeteri se abstinerēt: sola ceres gustauit. & illius humerū comedit. Sed cū cōuenienti poena Iuppiter Tantalū demulctasset: uoluissetq; pelopē reuocare ad uitā eburneū illi humerq; infixit. Quod tangens Vir. in .iii. geor. inquit. Humeroq; pelops insignis eburno. Hic idem cū in graeci regionibus deinde regnaret: peloponensiū cherrocuson a se nominauit. Qui & deinde pisas tuscia cōdidisse nonnulli affirmant Virgiliū inducentes. qui ait in .x. aeneidos: hos parere iubet alpheae ab origine pisae. Vrbs hetrusa solo: Alii uero nō pisam tusciae: sed alpheam illum condidisse uolunt. a q ua haec est ab eius colonis: & ea quae est in tuscia originem traxit. & a Pelope Peloea pro fabula pelopis a Iuuenale deducitur in Satyra quae incipit. Et spes & ratio: cum ait: Prefectos Pelopea facit philomenta tribunos. Nam cum poetae pauperes & impotentes eiusmodi intactas

fabulas donassent Paridi Pantomimo: qui potentissimus in palatio Domiciani euaserat: & ille bro suis ostenderet: largiebatur illis in recompensam tribunatus & præfecturas.

Peloponensus cũ simplo.l.atq; cũ simplo.p.& simplo.s.quin & duplicato.n.scribit̃: regio est teste Plinio iiii.naturalis histo.pene insula: haud ulli terræ nobilitate postferenda: inter duo maria ægæũ & ioniũ: platani folio similis. Et ut in priori dictiõe uidimus.a pelope rege denominata: cuius indiciũ notũ ẽ. Nã dicit̃ quasi pelopis νησος.i.insula. Vel ut alii uolũt πελοπεια.i.denominatori ma Pelope: νησος insula. Et ut ipse Pli.rettulit pp angulosos recessus eius ambitus q̃ngentorũ sexaginta triũ miliũ passuũ colligitur. Quin ut infra idẽ colligit de Arcadia tractans peloponneso iq̃t in longitudinem pmontorio maleæ ad oppidũ rhegiũ corinthiaci sinus centũoctuaginta miliaribus patet. At in transuersum ab idile in epidaurum cẽtũ uigitiq̃nq;. Ab olympia argas per arcadiã nouem & quinquaginta. Ab eodẽ loco ad philõta: dicta mensura est. Et ut uidimus in dictione isthmos: in ea strictura: q cherroneson efficit: ciuitas est corinthi medio interuallo colli applicata. Sed has ipsas angustias ut idem rettulit Pli. pfodere nauigabili alueo tẽtauere Demetrius rex. Cæsar dictator. Caius priceps: Domitius Nero ĩfausto ut oĩum exitu patuit incepto.

Pelusium cõ unico.l.& cũ unico.s.atq;.i.latio scribit̃ unũ est ex hostiis nili uersus asiam & arabiam quã ab ægypto disterminat. iuxta quod eiusdẽ nõis stat ciuitas: ut ostendit Pli.nepos in uita. M. Antonii & Põponius in primo inquit. Alexandria Aphricæ est cõtermina: pelusium arabiæ. Nec longe a pelusio casii mons est: & delubrũ iouis Casii. Atq; teste Solino ostracinæ locus pompeii magni sepulchro inclytus inde ẽt idumæa incipit palmis opima. deinde ioppe: ut in ea dictiõe uidimus: iuxta pelusiũ ẽt teste Seruio optĩa lẽs nascit̃. Quare catexochẽ dixit Vir. in primo geor. Nec pelusiacæ curã aspnabere lentis.

Peneus absq; aliqua diphthongo a nostris scribit̃: græci uero in penultima habent ei: cuius uos.i.abiciẽtes ipsam.e.pductã retinemus. Est Thessaliæ fluuius: q ex una parte pindi iuxta gõphros nascit̃. Et ut ait Pli.in.iiii.naturalis historiæ: interq; ossam & olypũ nemorosa cõualle. defluẽs quingẽtis stadiis dimidio eius spacii nauigabilis: in eo cursu tempe uocant: quinq; milia passuũ longitudinẽ ultra uisum hominis attolentibus se dextra leuaq; leniter cõuexis iugis intus sua luce uiridãte. Hac labit̃ peneus uiridis calculo: amœnus circa ripas gramine: canorus auiũ cõcentu. arripit amnem orcon nec recipit sed olei modo supmanentẽ: ut dictũ est ab Homero: breui spatio portatũ: abdicat pœnales aquas diisq; genitas argenteis suis misceri recusans: de quo uidimus in dictione orcus.

Peneleus cum unico.l.scribitur: fuit teste Homero in secũdo: iliados. unus ex quinq; boetiorum ducibus qui ad Troiam uenerunt.

Pentarchus cum.t.exili & .th.aspirato scribitur: is dicitur qui quinq; uiris præest. Nam dictio cõposita est ex pente: quod est quinq;: & archos princeps.

Pentacontarchus sola ultima aspiratur: & is dicitur qui quinquaginta p̃est. Nam πέντηκοντα quinquaginta dicuntur: & archos princeps.

Pentecoste absq; aliqua aspiratione scribitur: nomẽ est deriuatum a πεντηκοντα: quæ sunt quinquaginta. & πεντηκοστη: facitq; in genitiuo huius pentecostes.

Pentateuchus cum.t.exili utrobiq;.& .ch: aspirato in fine scribitur: liber est quinq; uoluminũ. Nam πεντε quinq;: & τευχος uolumen dicitur.

Pentathlum penultima cũ.t.exili: ultima cũ.th.aspirato scribitur. & componitur ex pente: quod ẽ quinq; & αθλον exercitamentũ. Nam teste Festo genus erat exercitationis in his quinq; artibus iactu disci: cursu saltu iaculatiõe & luctatiõe. Dixitq; apud nos uocari quinquertiũ: & apud Liuiũ ipsos atheletas q̃nq̃rtiones: Alii quinquatriũ traduxere. Alii uero quinquatria esse q̃nq; dierũ exercitia Mineruæ cõsecrata in cuius solemnibus hẽbant̃ dicẽte Oui. in libro fastorũ. Vna die media est: & fiunt sacra mineruæ. Nominaq; ad iunctis quinq; diebus habent. Nec in his solũ: quæ dixit Festus: sed ẽt in aliis quibusdã artibus: ut ẽt poetica & oratoria secũdum ea: quæ uidimus in dictiõe Mausolus. Iuxta quod loqui uidet̃ Iuuenalis in satyra Omnibus in terris cũ ait. Eloquium ac famam demonsthenis ac Ciceronis
Incipit optare: & totis quinquatribus opta: Quisquis adhuc uno partam colitasse mineruam.
Celebranturq; teste Festo post quintum diem idu um mensis.

Pentheus cũ.th.aspirato scribit̃: & deducitur a πενθος qđ est luctus. Nã fuit teste Oui. in metamorphoseos: filius Echionis ex Agaue cõiuge filia Cadmi: q cũ liberi patris sacra aspnaret̃: ira numinis a matre & sorore in furia seu maniã uersis laceratus fuit. Facitq; regulariter accusatiuũ more græco in eas sed ẽt in um repit̃. Statius in secũdo thebaidos. Pentheũq; trahẽs nõdũ te phẽdimus æquo Bacche genu. At uocatiuum spab auctoribus Pentheu positũ cõperi. Horatius in primo sermonũ. pentheu rector thebarum.

Pentyllus cũ.th.aspirato: & .y.græco: atq; duplicato.l.scribit̃. fuit teste Herodoto libro historiarũ.vii. filius Demonii: qui ex papho naues duodecim in adiutoriũ Xerxis eduxit: quas apud sepiã exorta tempestate amisit. Ipse uero captus plura de exercitu Xerxis græcos edocuit.

Percope cũ.c.exili scribitur: ciuitas erat teste Homero iuxta pontum: quæ troianis auxilia misit.

Pergæa cum.æ.diphthongo in penultima scribitur: fuit teste Pomponio in primo: Dianæ cognomen: a perga oppido pamphyliæ acceptum: in quo memorabile templum habuit.

Periander cum.i.latino scribitur: fuit corinthius tyrannus ex heraclidarum gente patre Cypselo. Hic Lysidem duxit uxorem: quam Melissam appellabat. ex qua cum duos filios succæpisset Cypselum & Ly-

cophronem:calumniis pelli cum obtemperans:eam pregnantem calcibus īteremit:puerūq; Lycophrona matri iusta soluente abdicauit.atq; in corcyram agi praecepit:quem postea corcyrēses teste Herodoto libro historiarum quarto interfecerunt. Quo audito Periander maerore confectus:obiit ānos natus fere octuaginta:postq̄ tyrannidem exercuerat annis quadraginta. Hunc Aristoteles dixit fuisse unū ex septem sapientibus graeciae. Pla.negauit. Sed alterum philosophum:alterum tyrannum esse dixit.

Periarchon ultima cum.ch.aspirato scribitur:dicitur q; latine de principiis. Nam περὶ praepositio dicitur de & ἀρχῶν principiis:licet genetiui sit casus.qui ablatiuo carent:pro quo & genitiuum ponunt.

Peribolus cum.i.latino.& unico.l.scribitur:dici potest circuitus a περὶ βάλλω:quod est circumeo.

Pericles cum.i.latino &.c.exili scribitur:fuit atheniensium dux inclitus:philosophusq; & orator insignis:atq; Anazagorae discipulus. Rexitq; remp.atheniensium quadraginta annis mira prudentia. De quo late Iustinus in tertio suorum epitomatum libro est prosecutus.

Periclymenes secunda cum.i.latino:sequens cum.t.exili &.y.graeco scribitur:fuit teste Homero ī.xi.odyseae filius Nelei:& frater Nestoris.

Periodus cū.i.latino scribit᷑ cōponit᷑ ex peri:quae in cōpositione nōnunq̄ dicit circū:& hodos.quae est uia Vnde nōnunq̄ interpretatur circuitus:aliquādo ambitus:quandoq; comprehensio nōnunquam circūscriptio:atq; etiam quandoq; continuatio:a nōnullis amfractus:a quibusdam etiam:terminus ponitur.

Perihermenias scda & penultīa cū.i.latino:tertia cū aspiratiōe scribit᷑.q̄q̄ sint apd̄ graecos dictiōes duae:& nō una cōposita.& iscriptio ē subtilissimi cuiusdā Aristo.libri in dialectica facultate:q̄ latīe significat de īterp̄tatiōe. Nā peri p̄positio cū īgenitiuo ꝑ ablatiuo.quo carēt graeci dicit de:& hermenias iterp̄tatiōe.

Percosius secūda cū.c.exili:sequēs cū.s.&.i.latino scribitur:fuit teste homero in secūdo iliados:troianoꝝ amicus:longe oīum doctissimus scientia diuinandi futura. Cuius filii fuerūt Adrasto & Amphius: quos neq; admiranda patris doctrina.ut dixit Homerus:neq; paterna solicitudine subtrahere a morte potuit cū eos retinere conaret᷑:ne ad troianū bellū:ubi morituri erant: ꝓficiscent᷑. Illi.n.nam sic misera necessitas fati trahebat:nec parere imperio:nec credere cōsilio senis totiens monentis uoluerunt.

Peripleroma cū.i.latino & unico.r.scribit᷑:dici pōt supplementū.Id.n.πλήρωμα designat. Et est figura cū aliqua particula in metro:uel ēt in eleganti prosa nō pp̄ sensum mō:qui absq; illa integer staret: sed ꝓpter metrū seu ornatū addit᷑:ut uir.in primo aeneidos: Multū ille & terris iactatus & alto:ubi absq; ille staret sensu:sed nō metrū. Similiter Multa quoq; & bello passus.ubi duas cōiunctiōes naturaliter separantes posuit:unam scilicet metri necessitatem supplens. Quod frequenter fieri consueuit.

Periphrasis cū.i.latino utrobiq;.&.ph.aspirato scribit᷑:interpretat᷑ a nōnullis circumlocutio.a Cicerone uero indignitatibus ad Herenniū dicit᷑ circuitio:quae secundū illū est oratio rem simplicē assumptā circumscribens elocutione:ut Scipionis prouidentia Carthaginis opes fraegit.i. Scipio Carthaginē Virg. in Tityro:Ouium teneras depellere foetus.i.agnos & in primo Georgicorū:frumenti herbam.i.segetē:& in aeneide:Et iam prima nouo spargebat lumine terras Titoni croceū liquens aurora cubile: hoc est lucescere incipiebat sol:uel dies oriri:& mille alia.

Perinthus cum.i.latino:& th.aspirato scribitur:fuit urbs uetusta in pro pontico olim thraciae metropolis quae hodie dicit᷑ heraclea ab Heracleo principe constantinopolitano cognominata.in qua Vespasiani Domitiani Antoniq; pii palatia fuerunt ingentia.qui & ex uno marmore magnum amphitheatrū & mirandum:quod inter spectacula mundi cōnumeratur.

Perinthii cum.i.latino ubiq;:& th.aspirato.scribitur.sunt teste Herodoto circa initiū libri historiarum.v.populi circa helespontum.

Peripatetici absq; aliqua aspiratione:& cū.i.latīo ubiq; scribit᷑:fuit philosophorū secta:q̄ ortum habuit ab Aristo.& denomīatiōem p̄ hūc mōm Alexādro in asiā cū exercitu ꝓfecto. Aristo. Athenas rediit:ac sui copiā inlicieo exhibere coepit:Xenocrate p id tp̄s academiā obtinentē. Docebat uero plerūq; inābulās uditoꝝ turba circūfusus.ex quo ipse sectatoresq; eius p̄ipatetici philosophi nūcupati sūt. Sunt ēt q̄ tradāt ꝑtē illā gymnasii q̄ docebat περίπατον.i.deābulatoriū dictum fuisse.

Peripetasma cum.i.latino &.t.exili scribitur:genus est cortinae.

Perillus cū.i.latino & duplicato.l scribit᷑:fuit atheniensis īgeniosus:q:ut placeret Phalaridi:uenit agrigētum:& ex aere taurū artificiosissimū fabricauit:cui ianuam in latere posuit.ut cū inclusus reus subiectis ignibus torqueret᷑ mugitū & nō hominis uocem uideret᷑ emittere.ꝑ quo inuēto cū munus a crudelissimo tyrāno Phaleride:qui nouis hoīum tormentis delectabat᷑ postulasset:in illo ipse intercludi iussus a tyranno:ac suppositis ignibus exustus:primus artificii sui uerū exprimentum praebuit dicente Ouidio in primo de arte amandi. Et phalaris tauro uiolenti membra perilli.

Torruit infoelix:ībuit auctor opus. Et in codē libro. Nec.n.lex equor ulla est. Quā necis artifices arte perire sua.ut & ipe Phalaris athenēsibus de se ꝑ illo cōquestus:rescripsit. Cōperi tamē ī quibusdam graecoꝝ codicibus nō pillum:sed pillaū scriptum:quo nomine Oui.uersus stare nō posset nisi cum licentia.

Peristera cum.i.latino &.t.exili scribitur:dicitur latine columba. Nam ponitur a poetis uirgo:quae a cupidine transformata fuit in columbam.

Perissologia cum.i.latino utrobiq;:& duplicato.s.scribitur: dici potest secundū uerba superflua locutio. Nā περισσὸς e superflua.& logia locutio. Vt uiuat Augustus & nō moriatur dūmodo non sit aliud uiuere.quam non mori.

Perithous cum .i. latino: & .th. aspirato scribitur: sane quia in prima apud graecos est ei diphthongus: quae ut in secundo horum commentariorum libro uidimus in sono ipsius .i. nostri apud illos profertur: placuit ex nostris magis accuratis eundem sonum seruari debere & abiecto .e. ipsum .i. retineri: ac scribi Perithous cum .i. latino in prima: de quo in ea litteratura uidebimus.

Pero cũ unico .r. & habet apud graecos accẽtum in fine: fuit teste Homero ĩ .xi. odysseae: filius Nelei & frater Nestoris. at uero cũ accentũ habet ĩ pria genus est calciamenti: & declinatᷣ hic pero huius peronis: & habebat plures fibulas: a quibus nomẽ assũpsit. nãq; περονη graece dicitᷣ. q latĩe ẽ fibula. De quo iuuenalis meminit cũ ait in satyra: q incipit: Plurima sunt fuscinae. Quẽ nõ pudet alto p glaciẽ perone tegi. Et inde peronatus ille dr̃. q eiusmodi calciamẽto ẽ calciatus. Persius. natũ si poscat sibi peronatus arator.

Permessus cũ duplicato .s. scribitᷣ. fluuius ẽ boetiae. ex helicone fonte musis sacro defluens de quo Vir. ĩ Sileno Tũ canit errãtẽ pmissi ad flumina gallũ Aonas ĩ mõtes: ut duxerat una sororũ at uero apud Martialẽ ĩ prio pmissis ĩ recto cũ i latino ponitᷣ: cũ ait ad flaccũ: Quod tibi cũ cirrha: qd̃ cũ pmissidos unda.

Persia cum .i. latino scribitur: regio ẽ nobis orientalis quae ab antiquo quodam rege nomẽ assumpsit. haec teste Curtio in .iii. de gestis Alexandri.

Ab hac teste plinio libro .xv. naturalis histo. psica poma a duecta fuerunt. Et ut subdit. falsum est uenenata cum cruciatu in persia gigni. & poenarũ causa a regibns translata ĩ aegyptũ. & ea terra mitigata.

Perseis cum .i. latino scribitur. fuit teste herodoto in theogonia: una ex nymphis Oceani & Tetyos filia.

Persephone cum .ph. aspirato scribitᷣ: ea ẽ quae a nostris Proserpina dicitᷣ quãq; & priori uocabulo nõnũquã nostri poetae utuntur. Ouidius in .iiii. fastorũ. At neq; per sephone digna ẽ praedone marito: de qua in dictione Proserpina uidebimus.

Petalismus absq; aspiratione: & cum .i. latino scribitur: & a petalo: quod ẽ foliũ deriuatᷣ. expulsio erat cuiusdã ciuis apud Syracusios: qui tyrãnidẽ appetere uidebatᷣ. ut late hẽtur in dictione ostracismus.

Petilia cũ .t. exili atq; .i. latino utrobiq; & unico .l. scribitᷣ. fuit ciuitas bruttiorũ: a philoctete meliboeo. hoc ẽ meliboea ciuitate Thessaliae sup monte zephyro teste Solino cõstructa & teste Seruio super .iii. aeneia. πετεσθαι qd̃ ẽ uolare petilia cognominata quia ex augurato locum ipsum delegit.

Petonia cum .t. exili scribitur. fuit teste Homero in .ii. iliados. Boetiae ciuitas.

Petorritũ cum .t. exili utrobiq; & duplicato .r. atq; .i. latino scribitur. uerbũ ẽ gallicum teste. Quintiliano. idem Varo & lanceam significare dixit. Alii ut refert. A. Gellius graecum ẽ ẽ & uoluere rotas significare dicunt. ita ut genus sit uehiculi & quasi petorutum dicatur. eodem Horatius bis in sermone utitᷣ. & epistolis libro primo sermonum inquit plures calones. itaq; caballi pascendi ducenda petorrita nunc mihi curto ire licet mulo: uel si libet ire tarentum.

Petraea penultima cu .t. exili & .ae. diphthõgo scribitur. fuit teste Hesiodo in Theogonia. una ex nymphis filia Occeani & Tethyos.

Petra cum .t. exili scribitur: uerbum est graecum: quod latine dicitur lapis: ex quo & σελινον. quod est apium componitur petroselinũ: quod apii similitudinem detinet.

Petroselion cũ .t. exili & unico .l. atq; .i. latino scribitur: dici potest a nobis petrosum apium ut ĩ precedenti dictione uidimus. Nã ĩter lapides melior nascitᷣ. Huius plures species. Pli. ĩ .xix. & .xx. nominauit. Nã qdã hipposelinon hoc est equitũ apium uocari dixit: eo q apud nemaeam uictores equestri certamĩe coronabantur. aliud uocat orthoselion. i. rectum a piuri: cuius est frutex recto semine: & cumino simile. Aliud dicit helioselion. quasi solare apium.

Petosiris cũ .t. exili & unico .s. atq; .i. latino utrobiq; scribitᷣ: fuit mathematicus nomĩatissimus: de quo plinius ĩ .ii. naturalis histo. scribit dicẽs. Aegyptia ratio. quã Petosiris & necepsus ostẽdere singulas partes in lunari circulo. ut dictũ est minimo triginta tribus stadiis paulo amplius patere colligũt Et in .vii. eiusdẽ uoluminis quum de uarietate nascendi pertractat. maximos aeos fuisse matematicos ostẽdit. Vnde & iuuenalis in satyra Credo pudiciciam inquit. Aptior hora cibo nisi quam dederit petosiris.

Pezice penultima cũ .z. consonante & .i. latino ultima cum .c. exili scribitur. genus est fungorum qui teste plinio libro .xix. naturalis historiae sine pediculo nascuntur.

Phaeaces pria cũ .ae. diphthõgo ultia cũ .c. exili scribitᷣ: fuerunt populi Corcyre sub ditione Alcinoi regis ut late monstrauit Ho. diuersis in libris odysseae. de quibus Virgilius in .iii. aenei. Protenus aereas phaeacũ abscondimus arces. Et iuue. in satyra. Quis nescit uolusi. tã uacui capitis populum phaeaca putauit.

Phaedon cũ ae. diphthõgo scribitur: fuit teste Gellio in .ii. noctiũ atticaq; helidẽsis ex cohorte socratica. Socratiq; & platoni per fuit familiaris. Eius nomini Plato illũ librũ diuinũ de immortalitate animae dedit. & ut pgit idẽ auctor is Phaedon seruus fuit. forma: atq; ingeĩo liberali & ut qdã scripserunt a lenone duõ pueri ad merendũ coactus: eũ cebes socraticus hortãte Socrate emisse dicitur. habuisseq; ĩ philosophiae disciplinis. Atq; is postea philosophus illustris fuit sermonesq; eius de Socrate admodũ elegantes legũtᷣ At uero Laertius dicit eũ ex nobili familia cũ patria una cõprehẽsũ coactũq; ĩtra cellulã in fam se qstui addicere. & adiecto hostiolo Socratis cõtubernio magisterioq; usũ quo ad ipsũ Alcibiades seu Crito Socrate monente redimeret.

Phaedrus cũ .ae. diphthõgo scribitᷣ. fuit unus ex discipulis Platonis cuius nominis plato librũ nobilẽ edidit

Phaedra cũ .ae. diphthõgo scribitur. fuit regis Minois ex pasyphe cõiuge filia. Haec una cũ Ariadne sorore Theseum Aegaei regis Athenarũ filium secuta est. quã ille. relicta Ariadne. uxorẽ sibi copulauit cui Dẽo

phooteni peperit & Antigonum: de qua in dictione Ariadne: & in dictione Hippolitus uidimus.

Phaedyme prima cum .ae. diphthongo sequens cũ .y. graec o scribitur: fuit teste Herodoto in .iii. historiae Otanis nobilis persae filia.

Phaeraeus .ae. diphthongo in prima & secunda scribit: fuit Alexandri cuiusdã tyranni in phaeraea urbe cognomen: de quo Cicero in .ii. rhetoricae de inuentione: & in .ii. de officiis meminit.

Phaestus cũ .ae. diphthõgo & .t. exili scribit: fuit teste Homero in .v. iliados: filius Bori meonii siue lydu. qui ueniẽs in auxiliũ troianorũ ex fertili tarna ab idomeneo interficitur. ẽ ẽt mons craetae. siue pmõtoriũ circa Cortinã urbẽ. ac ciuitatis in eo loco nomẽ. ut ostẽdit idẽ Homerus & in .ii. iliados: & in odissea.

Phaethusa pria cũ .ae. dipthõgo sequẽs cũ .th. aspirato: scribit fuit Solis filia ex neaera nympha & soror Lãpetiae: quae in sicilia patris sui: hoc ẽ Solis armẽta custodiebant. de quibus socii Vlixis contra Circes monita degustantes naufragiũ fecerũt: ut in .xii. odyseae: monstrauit Homerus. Ouidius ẽt de illa meminit in .ii. methamorph. dum de mutatione sororũ phaetontis loqueretur. cum ait.

Ille more suo. nam morem fecerat usus.
plangorem dederant. equis phaetusa sororum.
Maxima. cum uellet terrae procumbere. questa est. Diriguisse pedes.

Phalacrus cum unico .l. & .c. exili scrib. f. dici põt latine caluus. Sed fuit eo nomĩe teste home. in .x. odysseae Aeoli filius ex lepatra coniuge.

Phalaris cũ unico .l. & .a. latino scribitur: fuit acrigentinus tyrannus crudelissimus ante urbem conditã circa annos sexaginta quattuor. ut quidam ferunt. Cui perillus aeris opifex cupiens placere: ex aere taurum fabricauit: & ianuam in latere posuit ut inclusus reus subiectis ignibus torqueretur. & sonus uocis hominis exclamantis non gemitus. sed bouis mugitus uideretur. pro quibus dicebat ad tyrannum teste. Ouidio in .iii. de tristibus ut munus munere penses.

Da precor ingnio munera digna meo.
Dixerat & phalaris poene mirandae repertor.
Ipsae tuum praesens imbue dixit opus.

Phalera cum unico .l. scribitur. est equorum ornamentum. hoc est phanera. Nam a φανέρω quod est illustro descendit eo quod huiusmodi ornamentis illustrari uidebatur equus. dicente iuuenale in satyra quae incipit Atticus eximie. Magnorũ artificum frangebat pocula miles. Vt phaleris gauderet equus Et uirgilius in .v. Primus equum phaleris insignem uictor habeto. Sed dicitur magis pluraliter.

Phalanx cum unico .l. & in fine cum .n. ante .x. scribitur. uerbum ẽ peregrinũ et apud graecos. nã teste Seruio super .xi. aeneidos lingua macedonum legio dicitur. ideo ait Virgilius. Tum maesta phalanx & alio in loco Agamenoniaeq; phalanges. Sed nonnulli alii phalangẽ hoc est agmen exponũt qd teste Seruio super .viii. aeneidos propriẽ est exercitus ambulans: & ut inquit omne aliud abusiue dicitur. Sane apud pliniũ in .vii. naturalis historiae: phalanges etiam ipsae fustes quedam dicuntur: Vnde ait Praelium aphri contra aegiptios facere fustibus. quos uocant phalangas.

Phalernus cũ unico .l. scribitur: & in genere masculino. mons ẽ campaniae uinetis refertissimus. & ut qdã putant ab homine sic cognominato nomen sumpsit. Estq; prope puteolos. ut dixit Seruius super .ii. georgicorũ. De quo Martialis in .xii. meminit cum ait Nec ĩ phalerno monte maior autũnus:

Phalernum cũ unico .l. scribitur: & in genere neutro atq; ẽt masculino uinum ẽ optimum sic quoq; cognominatum quia in agris phalerni montis nascitur: Qui teste plinio in .iii. naturalis histo. fuit in catania: Estque uinum fumosum. ut ostendit Tibullus in .ii. cum ait nunc mihi fumosos ueteris proferre phalernos Consulis: & chio solute uincla cado. Ex similiter dicitur uinum setinũ gauranum: surentinum ut uidimus in dictione caecuba & uidebimus in dictione surrhentum. & ut ait pli. li. xiiii. naturalis histo. Caesar dictator triumphi sui coena uini phalerni amphoras. chii cados in conuiuio distribuit. Epulum uero ĩ tertio cõsulatu suo phalernũ chium lesbium mamertinum. Quo primum tempore quattuor genera uini apposita cõstat. Postea uero alia oĩa ĩ nobilitatẽ uenere: & circiter septingentesimo urbis anno.

Phalisci cũ unico .l. & .i. latino atq; .c. exili scribitur: populi fuerunt etrusci. de quibus habuimus in ditione hyrpi. Hi potissimum colebant iunonem: ut ostendit Ouidius in .vi. fastorum cum ait. Qd senẽ tacitum iuno nicolasq; phaliscos.

Phanum cum .ph. aspirato scribitur: aedes est sacra. quae latine splendidum & illustrae designat. Nã a φανερῶ quod est illustro deducitur.

Phaneus absq; aliqua diphthongo scribitur habetq; accentum supra .e. Nam graece φ[illegible] scribitur. Et est teste Seruio super .ii. georgi. mons in chio: sic quoq; dictus a Phaneo rege.

Phago cum .ph. scribitur: dictio est graeca: quae apud nos dicit manduco. unde phagos edax dicitur & phagoledoros turpiter comedẽs. Hieronymus super Ezechielem: Vereor ne illud eis eueniat quod graece significantius dicitur: ut uocentur phagoledori: scilicet cũ .oe. diphthongo antepenultima. Nam componitur ex phago: & λοιδορον qd est cõtumeliosũ. Sane ex phago cum .ph. scripto deducitur fagus arbor: quae p .f. & nõ p .ph. ex inueterata cõsuetudine scribitur. Nã teste Seruio super Tityrũ Virgilii. fagus arbor a φαγεῖν quod est comedere deducit. Cũ prius hoĩes glandes cõederent. quas ut dixit Plinius in. decimosexto naturalis historiae. & propriae ferũt robur fagus. quercus aesculus cerrus. ilex: suber. Et in eodẽ li. prius dixerat: Dulcissima omnium glans fagi: ut qua obsessos etiam homines durasse in oppido chio

tradat Cornelius Alexander: quin & a Phago phagus deducitur: ut in sua dictione uidebimus.

Phanes cum unico .n. scribitur: fuit teste Herodoto li. hist. iii. uir alicarnasseus: qui cũ diu in societate Amasis regis ægypti fuisset: tandem accusatus: ex ægypto in persas transfugit: & Cambysæ traiicere uolenti in ægyptum adhæsit. cuius consilio Cambyses usus est: & cum uiam non satis commodam ad traiiciendum comperiret: hic eum docuit per arabiam iter facere.

Pharetra cum .e. exili scribitur: id dicitur instrumentum: in quo sagittæ portantur.

Pharmacum cum .c. exili scribitur: dicitur latine uenenũ. Vnde Caius iuriscõsultus ad legẽ .xii. tabularũ iqt. Qui uenenũ dicit adiicere debet utrũ malũ an bonũ. Nã & medicamẽta uenena sũt q ea eo nomie omne cõtinet. quod adhibitũ naturã eius cui adhibitũ eẽt mutat. Cũ id quod nos uenenũ appellamus græci φάρμακον dicunt apud illos quoq; tam medicamenta: q̃que nocẽt hoc nomine cõtinẽtur. Vnde adiectione alterius nominis distinctio fit. Admonet sũmus apud eos poetarum Homerus sit dicens:

Pharos cũ unico .r. scribitur: fuit olim parua ægypti insula contra nili hostia sic cognominata. ut Antichides scriptor græcus attestat: ab nauclero Menelai cui id nomẽ erat q ibidẽ ab aspide iterẽptus & sepultus fuit. Et ut homerico carmine ꝓditum ẽ ab eisdẽ oris cursu diei obducebat. At tpe Pompõii eodẽ teste alexandriæ. quæ illi apposita iacet ponte coniungitur dicente etiã Lucano in .x. Pharaon insula quondam in medio stetit illa mari sub tempore uatis.

Proteos at nũc est pellæis. ꝓxima tauris: in hac teste Curtio magnus Alexander nouã urbẽ condere statuit sed cũ magnæ sedis capax nõ eẽt ex illius opposito condidit alexandriã. Sane in eadẽ insula teste Plinio in .xxxvi. naturalis histo. litoralis maxima turris fuit nauigantibus lumẽ exhibens a philadelpho rege cõstructa quæ inter spectacula mundi cõnũerat: q̃ a sup. iii. cancris intreis locata fuit. Alii uero ab Alexandro cõstructam eam dicunt eadẽ palmis abundat ut ostẽdit Ouidius in li. ii. de sine titulo: dicens ad isim. Quæ colis & memphi palmiferamq; pharon.

Phasis cũ unico .s. & .i. latino scribit ẽ colchorũ pergrandis fluuius de quo lucanus in .iii. Colchorũ qui rura secat ditissima phasis Per hunc argonautæ cum iasone itrauerunt ad colchos dicente Ouidio iuxta initium libri .vii. ubi fabulam late prosequitur. multaque perpessi claro sub iasone tandem contigerant rapidas limosi phasidos undas: Vnde & ipsa medea phasias a poetis nonnunquã dicit. ut Ouidius in .iii. de arte. phasias æsonidem circe tenuisset ulyxem.

Pharisæus penultima cum .æ. diphthongo scribitur nomẽ ẽ appellatiuum cuiusdam sectæ iudeorum qui præceteris religiosiores uidebantur.

Phetæ prima cum .e. absque diphthongo scribitur fuit teste Homero in .xi. iliados ciuitas in argo. propinqua pylo & sub dominio agamẽnonis Et ut quidam expositores asserunt sic quoque a flumine per eam decurrente cognominata.

Pherecydes absq; aliqua dipthongo & cum .y. græco scribit fuit syrus Basis filius & philosophus suo tempore egregius: fuitq; pittaci auditor. Et ut Theopompus tradit primus qui de diis & natura apud græcos scripsit primusq; teste Cicerone in li. tusculanarum aios hoĩum sempiternos esse asseruit: Quin & teste Laertio multa ẽt prædixit quæ mirabilia uidebãtur nã cũ uideret ex littore currẽtẽ nauẽ plenis uelis eã mergendã ꝓdixit quod ante illius oculos factũ est aquã ex puteo cũ biberet post diẽ tertiũ futurũ terræ motũ predicauit atq; ita factũ ẽ. Consuluit perialo hospiti ut mensana cũ tota familia discederet. quod ille neglexit. Sed urbe deinde ab hostibus capta se & sua perdidit. Quin & plura alia de illo feruntur q̃ apud eũdẽ auctorẽ qui uoluerit legere potest: idem teste plinio in .xii. naturalis histo. prosam orationem prius condidit tpe cyri regis. Eundemq; dicit spirasse copia serpentum ex corpore eius erũpente. floruit regnate. Tulio Hostilio & fuit præceptor pythagore.

Pheremon absq; diphthongo scribitur. fuit teste Homero. in .x. odysseæ. filius Aeoli ex lepatra uxore.

Pheretrũ cũ .ph. aspirato & .t. exili scribit. nã teste Seruio sup. xi. æneĩ. græcũ uocabulũ est qui latine dicit capulus ab eo q corpus capiat. Vnde ait plautus. Capularis senex .i. uicinus capulo. Quid q fero in suo te mate græcũ ẽ quod si tpa uniformiter ꝓduceret cũ .ph. scribẽdũ eẽt. Sed hic quoq; præualet cõsuetudo nisi ab eo deriuata cũ aliis dictionibus græcis cõponat: ut oenophoros: Christophoros & similia. Quid qd ẽt fama ut in prioribus libris uidimus græcũ dicit: & cũ .ph. a nonnullis scribit: ac latine rumorem dici affirmant. Vt Cicero philippicis iprobissimis inquit rumoribus dissipari. & non lõge post hoc triduo uel quatriduo tristis a mutina fama manauit: nã significat his duobus nominibus sermo quidam in populo sine certo auctore de re aliqua recenti. siue bona: siue mala: frequenter tamẽ & pro opinione quadam inueterata accipitur ut fama est athenas non plus uiginti milibus annorum fuisse conditas. Accipitur ẽt p laude & celebritate hominis ut fama Camilli. fama Scipionũ. fama tua fama mea. p quo non recte dixeris rumor. Sed latinum esse: & Potius per .f. q̃ per .ph. scribi debere priscianus i primo cum de .f. litera p tractat ostẽdere uidetur.

Phiala cum .i. latino scribit: nec uitrea uasa designat: aut ab hyalos: qd' est uitrũ deriuat: sed teste Iulio pollucе de uocabulis rerũ ad Cõmodũ imperatorẽ: uasa quæq; designat uini aut aquæ capacia: q̃bus imẽsa utuntur. Iuue. idẽ sentire uidet in satyra: Si te propositi cũ ait: Byri ho tenet phialas: tibi non committit aurum hoc est tenet uasa aurea: quæ tibi non committuntur.

Phidias cum .i. latino utrobiq; scribitur: apud græcos uero est i prima .ei. diphthõgus: quæ a nostris: ut sæpe uidimus in .i. productã cõmutatur: fuit statuarius clarissimus: & teste Quintilia. in .xii. de institutio-

ne oratoria: diis q̃ hoībus effingendis melior artifex creditus. In ebore uero longe citra emulū: uel si nihil: nisi Mineruā athenis: aut olympium ī elide iouem fecisset. Cuius pulchritudo adiecisse aliqd etiam receptæ religioni uidetur: adeo maiestas operis deum æquauit. Quare inquit Plinius in. xxxvi. naturalis historiæ. Phidiam clarissimum esse per omnes gentes: quæ dei iouis olympii famam intelligunt nemo dubitat. Sed ut merito laudari sciant ēt qui opera eius non uiderunt: perferimus argumēta parua & ingenii tantū. Neq3 ad hoc iouis olympii pulchritudine utemur: non Mineruæ athenis factæ amplitudine: cum sit ea cubitorum uigintisex. Ebore hæc & auro cōstat. Sed in scuto eius: in quo amazonum prælium cælauit: ambitu parmæ eiusdem concaua parte: & gigantū dimicationē. In soleis uero laphitarum & centaurorum: adeo momenta omnis artis illi fuere. in basi autem: quod cælatum est: du sunt triginta numero: noscentes uictoriam mirabili & præcipuo precio. Miramur & serpentē. & sub ipsa cuspide æream sphingem. hæc ille. Sed ut ait Cicero in primo tusculanarū: cum in scribere non liceret sui oris similē speciem adeo artificiose inclusit in clypeo. quod ea conuulsa tota operis coligatio solueretur. Et ut de fiducia sui Valerius maximus rettulit pfecto simulachro iouis olympici quo nullum præstantius. aut am mirabilius hoium manus fecerāt: īterrogatus ab amico quonā mentē suā dirigens uultū iouis ꝓpemodū ex ipso cælo petitum eboris liniamētis āplexus eēt Homeri uersibus q̃si magistro sensū fuisse respondit. Et plinius. in. vii. naturalis histo. Phidiæ iuppiter olympius inquit quotidiæ artificii excelentia testimoniū pibet. Et. li. xxxvi. rettulit Venerē illius eē Romæ in Octauiæ opibus eximiæ pulchritudinis: Et libro xxxiiii. dixit illum floruisse olympiade tertiæ & octuagesima circiter tricentesimo nostræ urbis āno nec solum ex ebore ut in eodē libro idē auctor ostendit sed ex ære signa fecit: Fuereq3 eodē tpe eius æmuli Calchamenes: Critias. Bestores Aeglas Et deīde olympiade octuagesima septima Hagellades. Gallō polycletus: Gorgias. Lacō: Mirō. Pythagoras: Scopas. pelius. ex his Policletus discipulus hūit: Argiū: asopodoq3 Alexī. Aristidē Phoeniōe. Dinonē: Antenodorū: Demeā: Clitorū. Miron nonagesimaq̄ta olympiade floruere Naucides: Dinō: Patroclus. Cētesima secunda. Poclycles cephysodorus lenares. Hippodorus Cētesima. iiii. Praxiteles. & Euphranor. Centesima: vii. Etioter. Hymacus Centesima. xiiii. Lysippus fuit cū & Alexander magnus. itē Lysias Tosius. & frater eius Thones: Euphronides Sostratus: Ion. q̄ teste Plinio nullo doctore nobilis fuit: ipse discipulū habuit zeusiadem. Cētesimauigesima Eutychides: Eutycrates. Chepis: Sicrotus. Timarchus. Pytromaches: Cessauit deīde ars teste eodē Pli. Ac rursus olimpiade centesima quinquagesimasexta reuixit Habuitq3 artifices longe infraprædictos probatos.

Phyleus cum. y. græco & unico. l. scribitur: fuit teste Homero: xii. iliados unus ex ducibus græcię. qui ad Troiam nauigarunt.

phylos cū. i. latino & unico. l. scribitur: dicit latine amicus unde philocalus bonus amicus: & philocaris cū ch. aspirato in penultima charus & gratiosus amicus: Et philotimus preciosus amicus: Nam componitur ex philos. & καλος. qui est bonus: ac χαρις. quæ est gratia & τιμη. quod est precium. plinius in: vii. naturalis historiæ publius inquit Catienus philotimus patronum adeo dilexit. ut hæres omnibus bōis īstitutus in rogum eius se iaceret.

philolaus cū. i. latino & absque duplicatione ipsius. l. scribitur: fuit crorōata philosophus pythagoricus hic opinatus ē omnia harmonia hac necessitate cōpleri terramq3 moueri secundum primū circulum. Moritur suspectus de molitiōe tyrānidis Ab huius cōsanguineis scripsit Hermippus platonem profectum in siciliā emisse pytagoricos libros argenti minus alexandrinis sexaginta atq3 inde transsumpsisse Timæum de quo indictione plato uidebimus.

philomena cū. i. latino & unico. l. scribitur. & iterpretat φιλουσα idest amās μηλα mala quæ pome sunt seu oues: fuit pādionis athenaq3 regis filia: & soror prognes uxoris Terei regis thracū. a quo cum cōduceret ad prognē uisendā stuprata. ac deinde tantū scelus clamās lingua priuata fuit. Quod cū soror progne postmodū cognouisset. itym filium comedēdum patri opposuit. Atq3 deinde omnes in auē cōuersæ sunt. ut in. vii. methamorpho. li. Ouidius eloquentissimæ enarrauit. Quā oēm tragœdiā miro stilo & parranti quis Gregorius Corrarius uenetus diuino quodā ingenio nostra ætate dum adolescentulus eēt pertractauit imitatus Thyestem Senecæ. quo in nulla re minor comperitur.

phylornii cū. i. latino utrobiq3 & t. exili scribitur nomē ē fœmīe more græco ꝑ diminutionē amatoriæ adulatiōis prolatum. Et a philos qui est amor deductum.

phillosophia cū. i. latino & unico. l. scribit: & latine dici pōt amor sapientiæ. Nā philos amor. & sophia sapiētia dicit. Et apud plas primū claruisse ac eorum sapiētes magos fuisse dixerūt. Apd babylonios uero & assyrios deinde fluxisse chaldeos: Apd indos āt gymnosophistas: quos p sapientibus habuerūt nam ut clearchus solēsis affirmat. a magis gymnosophistæ ꝓfluxerūt. Et his. ut aiunt ad ægyptios philosophia. manauit. Cuius rei antistes sacerdotes ac ꝓphetas appellāt nā teste aristotele li. i. de philosophia ægyptiis antiqores fuīt magi. inde apd celtas seu gallos dryidæ sapientes fuere de qbus in dictiōe dryidæ uidimus Sed magorū principē zoroastrem psen fuisse memoriæ ꝓditum ē hunc Dion ex interpretatiōe sui noīs astrorū afferit fuisse cultorē. ab hoc usq3 ad excidiū Troiæ Hermodorus platonicus in li. disciplinarū annos quinquemilla cōputat: Aegyptiis uero nili filiis Vulcanū. philosophiæ principia aperuisse dicūt a quo usq3 ad Alexandrū macedonē regē annos fluxisse afferunt octomilia octingētos sexag̃ta tres: Fuisse etiam apud phoenicas Ochū sapiētū uolūt. Apud tharcas zamolxī & Orpheum. Apud libycos atlantē. Apud græcos uero Musæū & linū primos fuisse dicunt. post quos Homerū aduenisse & hesiodū

ferũt. Nãq; etiã poetas sophorũ uocabulo exornabãt. Hos septẽ graecie sapiẽtes nõ puo temporis inter
uallo secuti sũt: quoq; haec sũt noĩa Thales: Solõ: Periander: Cleobolus: Chilon Bias. Pittacus: de qbus ĩ su
is dictionibus explicauimus explicabiũsq;. Sanchis ãnumerãt qdã Anacharsim scythã Mysonẽ chéeũ phe
recydẽ syrum: & Epimenidem cretẽsẽ. Alii & Pysistratũ tyrãnũ: Post hos pythagoras primus nõ se sophõ
sed phylosophõ appellauit. Nam cum Leontem sicyoniorũ tyrannum: siue phliasiorũ teste. Heraclide in
olympicis: alloqueretur. & diceret se non sapientem: cum solus deus sapiens esset. Interrogatus quonã co-
gnomine uocaretur: Respondit se philosophum eẽ: hoc est sapientiae amatorem quem reliqui omnes se-
cuti sũt. itaq; duo philosophiae principia pfluxere: unum q; ab. Anaximandro ionicum est appellatum: eo
q; Thales fuerit milesius ex ionia. & hic quoq; Anaximandrũ instituit. Quod uero ex pythagora italicum
est dictum: eo q; eius auctor Pythagoras ut plurimũ in italia philosophatus est. Et desiit ionica philosophia
in Clytomachum: Chrysippũ: & Theophrastũ. italica uero in Epicurum. itaq; Thaleti uni ex septẽ sapien
tibus successit Anaximander philosophus. Anaximãdro Anaximenes huic Anaxagoras huic Archelaus:
huic Socrates. qui primus aethicam inuexit. huic Plato: qui academiã instituit: huic Speusippus & Xenocra
tes: Ei polemo: huic Crantor. & Crates. Cui Arcesilaus. qui mediã induxit academiã. huic Lacides qui no-
uam inuenit huic Carneades: huic Clythomachus atq; in hunc modũ in Clythomachum desiit. At in Cry-
sippum sic quoq; desiit: nam & Socrati etiam successit Antisthenes huic Diogenes cynicus. huic Crates te
banus huic Zeno. huic Cleantes huic Chrysippus. in Theophrastũ uero per hunc modum desiit. Platoni
successit Aristoteles qui peripateticam statuit huic Theophrastus. Et in hunc modum ionica philosophia
in Theophrastum desiit italicae autem haec fuit series Pherecydi successit pythagoras: huic Thelanges fili
lius huic zenophanes. huic parmenides. huic zeno Heleates huic leutipus. huic Democritus huic quã plu-
rimi. Sed inter reliquos Nausiphanes Nacydesq; celebrantur: his suo ordine successit: Epicurus. & sic itali-
ca philosophia in Epicurum desiit. Sane ex his quos rettulimus: & eorum auditoribus nõnulli a ciuitatib3
sunt appellati ut helienses megalenses. quidam a locis ut academici stoci: ab euentibus ut peripatetici. ab
effectibus ut aedaemoniaci ab elationis fastum ut qui se philalethes. i. ueritatis studiosos. siue electicos aut
analogiticos uocauerunt. a natura rerum ut physici: a praeceptoribus ut socratici. Platonici: Aristotelici. e-
picurei a moribus ut aethici a differendo dialectici: Veteris academiae institutor & priceps fuit plato mediae
Arcesilaus nouae Lacydes peripateticae Aristoteles stagirites. stociae zeno cithensis. epicureae Epicurus.
Cirenaicae Aristippus cyreneus heliacae Phaedon heliensis megaricae Euclides: cynicae antisthenes athe-
niensis eretricae Menedemus eretriensis. Philosophia igitur: cum amor sit sapientiae & sapientia ipsa do-
ctrinas omnes complectatur constat philosophiam conuenientissime ad omnium disciplinarum: amorẽ
protendi: ita ut si quem perfectum philosophum esse dicamus. eundem & in omnibus doctrinis excellere
nobis quoq; fatendum sit. Quin & eundem illum oratorẽ dici posse quem & Cicero & Quintilianus in li
bris suis cupiunt exoptãtq;. Sed cũ eiusmodi excellẽtiam perfectionem nullos ad huc adeptus fuisse noue-
rimus. & plaerosque legerimus quibusdam philosophiae partibus & illius professione fuisse conten-
tos. id actũ ẽ ut philosophus & orator mutuo se diuiserint. qa nec ille ad quae uẽq; philosophũ: nec hic. quae
ad uerũ oratorẽ spectãt consequi ualuerunt. Quae etsi utriq; habuissẽt in nullo psus ase inuicem distarẽt ni
si & ea oĩa Aristoteli magis q̃ alteri hoĩum affuisse dicamus: Theophrastoq; eius auditori qui oẽm magi-
stri sui doctrinã mira eloquẽtia psecutus ẽ. Cui ẽt cũ Tyrtamo nomen esset Aristoteles ipse teste. Boetio
& Laertio: ob diuinã illius eloquẽtiam Theophrastũ uocitauit ut in sua dictione uidebimus. Qui tamẽ ut
Gellius ĩ. vii. noctiũ atticarũ rettulit cũ omnibus suae aetatis facundissimus esset uerba pauca ad populum
etteniensẽ facturus deturbatus uerecundia siluit itaq; & q dicerent & qui saperẽt se diuidentes & partes
quiq; suas pro facultate capientes seipsos ẽt nominibus diuiserunt ut hic philosophus ille orator diceretur
Vnde ait Cicero in procemio de officiis Equidem platonem existimo si genus forense tractare uoluisset
grauissime & copiosissime potuisse dicere & Demosthenem si illa q̃ a platone didicerat tenuisset & pnun
ciare uoluisset ornate splendideq; facere potuisse. Eodem mõ de aristotele & isocrate iudicio quorũ uter
q; suo studio delectatus cõtẽpsit alterũ Sed ipsa philosophia seu mauis sapientia inquinq; ptes principali-
ter separ in physicã Metaphysicã. aethicã: mathematicã & logicã. Physica ea dicit quae demũdi huius cor-
poralis ac mobilis natura & his quae in eo sũt corpalibus partibus suis rationibus differit & ĩquirit. q̃ solã
usq; ad archelaũ Socratis praeceptorẽ philosophi omnes prosecuti sunt: Post pos uero Socratẽ & platonẽ
aristoteles pluribus libris exequirẽs exactissime ptractauit: Metaphysica uero illa dicitur quae supra muta
bilẽ naturã se erigẽs: incorporalia quaeq; & sẽpiterna certis rõnibus perscrutatur. Sec hoc quoq; cũ duplici
tna fieri posse cõtingat. duplicẽ ex ea cã metaphisicã efficit. Nam uel ex ipsius naturae pricipiis icedit. & sic
quoq; aristotelis & methaphysica. Thephrastiq; & p magna pte platonis. Vel ex his pgredit ĩtinis quae su
pra naturã degeũt: & nobis ex diuia reueletiõe prius iclaruerũt: & sic quoq; xpianaq; est altissima meta
physica: quã theologiã appellãus: & q̃ ex fidei articulis diuinitus reuelatis pgredit: & argumẽtat: quã sa-
ne ex auctoribus antiqs solus Plato aliq̃tisp degustauit: aethica ãt ea ẽ quae deinstitutione hũanae uitae su
is rõibus differit: & ptractat. Sed hoc tripertito apud illos fieri contingit. Quoniã uel institutionẽ explicat
hoĩs: ut aĩal est rationis capax. Vel ut paterfamilias. uel ut ciuis. Et prima hĩq; partẽ Socrates pulcherri-
mis disputatiõibus incohauit. Quã post illũ & Platonẽ Aristoteles in decẽ uoluminibus: quae aethica no-
minantur: absolutissime ptractauit. Quin & in illius apphensione finis academici quoq; plurimũ insu-
darunt stoici: & cyrenaici philosophi: ac heliaci: megaricique: & cynici: & erethrici. Apud nostros uero

ex antiquioribus quidem Cicero & Seneca. ex modernioribus uero nonnulli celebres clarissimiq; christia-
ni fuerunt: qui rem omnem manifestissime enuclearunt. Secundam uero partē quæ instrumentum apud se ho-
minem accipit. & familiam insuper regere: ac disponere docet Xenophō ipse in œconomicis: & post illū
Aristoteles. & Theophrastus explicarunt. Traduxit Xenophontis œconomicā Cicero: quā perdidimus
Tertiam autem partem: quā ciuilem uocant & in administrationem reipublicæ uersat̄ plato ipse decē cla-
rissimis uoluminibus absoluit Aristoteles octo & noster Cicero sex de repu. libris editis explicauit. Com
præhendit & tertia hæc pars intra se sanctas leges & ciuilia iura. quæ in administrationē reipublicæ sunt
necessaria. Quas plato tredecim uoluminibus. Cicero quattuor: licet modo diuerso collegerunt. Mathe
matica uero: quæ & disciplina a nobis dici pōt: q̄drifariā diuidit̄: arithmeticā musicā: geometriā & astro-
nomiā. arithmetica: q̄ & numeralis dici pōt: q͠ de numeris & eorū qualitatibus tractat a pythagoricis
plurimū celebrata fuit: & a Boetio nostro pulcherrime in artem redacta est. Musica uocū ꝓportiones ge
neraq; & qualitates explicat. Quā pythagoram inuenisse: & aristoxenū absoluisse dicūt apud nostros ue
ro Boetius & Augustinus aliq; nōnulli tractauerunt. Geometria mensuras rerū in longū latum & ꝓfun-
dum edocet. in qua Euclides precipuus fuit. hæc sub se perspectiuā cōtinet: & georgraphiam: & illi quidē
radiorū reflexiones: ac qualitates inquirit: hæc uero terrā pingit: ac urbiū distantias: & loca quæq; mensu
rat: ut Ptolemæus tempore Troiani & Antonini principū romanorū: & ante illū strabo magnis & pul-
cherrimis uoluminibus indicauit. apud nostros Pli. in li. natu. histo. Sollinus in collectaneis: & Pōponius:
aliq; nōnulli absolutissime tradiderunt. astrologia: ut eius nomē designat: astrorū cursus: & recursus: eo-
rūq; cōiunctiōes & distantias certis rationibus indicat. in qua & persæ quoq; & ægyptii ꝑcipue floruerūt
Immo teste Laertio asserunt ægyptii primos se fuisse astrologiæ inuētores arithmeticæq; & geometriæ
idem aristoteles in proemio methaphysicæ cōfirmauit in hac maxime Ptolomæus effloruit. Et apud no-
stros celebres quidā uiri & moderni: ut Andalo senensis. Christophorus: & alii nōnulli claruerunt. Logi-
ca aūt: quæ & sermo natiua interpretat̄: in grāmaticā diuit̄: poeticā: dialecticā: rhetoricā: & historicam
Nam & hæ oēs āpliores sūt & uniuersaliores disciplinæ: & uniuersaliora sermocinant̄: ac ad cæteras extē
di ualēt. Grāmatica quidē ut recte quoq; & secundū approbatorū cōsuetudinē in qualibet disciplina con-
struat: & loquat̄. poetica uero: ut ex oī doctrina accipiens: effingēdo: ac fabulādo doceat & delectet. Dia
letica aūt: ut cōclisa & ꝓlixa disputatiōe uerū & falsū undecūq; eliceat Rhetorica ut apta & āpla orōne ex q̄
libet disciplina pro tpe assumēs āpte dicat: suadeatq; uel dissuadeat. Historia aūt: ut gesta rerū & gentiū
ac tēporū & rerū oium dispositiōes & qualitates fideliter & cōmodē explicet. Quarū oium auctores no-
tissimi nobis sūt: & quotidie in manibus uersant̄. Nā quæ de grāmaticæ initiis cōperimus: in primo horū
cōmentariorū li. explicauimus. Poeticā uero in primis Musæus Linus & Orpheus inceptarunt.

hiloctetes cū .i. latino &c. atq; .c. exilibus scribit̄: fuit teste Seruio super tertio æneidos. Peantis filius her-
culis comes: quem ipse Hercules cū hominem in œta monte deponeret: petiit ne alicui corporis sui reli-
quias indicaret. pro quia re eum iurare compulit eiq; pro munere sagittas dedit hydræ felle intinctas. un-
de apud Senecam in Hercule œthæo sic ad illū Hercules inquit. Accipe hæc fate.

Peante dona & munus alcidæ cape: Nec fallet unq̄ dextram hic arcus tuam.
Libare tela dicicit & certam dare Fugam sagittis. ipsa non fallunt iter
Emissa neruo tela. Et Lucanus in sexto: præcioq; nefandæ lampados herculeis fortis meliboea pharetris
post hæc aūt in troiam belli expeditione responsum fuit a delphico oraculo: Sagittis Herculis ad Troiæ
expeditionem opus esse. inuentus itaq; philoctetes. cū ab eo Hercules quæreret̄. & primo se scire nega-
ret. tandē mortuū illū esse cōfessus est. Deinde cū acriter ad iudicandū cogeretur: ne uerbis peieraret pe-
de locū percussit. Sed cum ab aliis græcorū ducibus ipse ēt duceretur ad bellum: quia solus ipse eiusmodi
sagittis uti poterat: unius sagittæ casu ille pes uulneratus est: quo Herculis tumulū indicauerat. Cuius isa-
nabilis uulneris causa, putorem greci cū ferre nō possent & tamen pro oraculi necessitate diu ductus fu-
isset: consilio ac calliditate Vlyxis apud lennū relinquit̄. Quare aiax id Vlixi exprobans inquit apud Oui
dium in. xiii. metamorpho.

Non te pœantia proles: Expositum lemnos nostro cum crimine haberet:
Qui nunc: ut memorant siluestribus abditus antris: Saxa mouens gemitu mala laertia daeq; præcaris
Et nunc ille eadem nobis iuratus in arma: Heu pars una ducum: quo successore sagittæ.
Herculis utuntur fractus morboq; fameq;. Venaturq; alituq; auibus uolucresq; petendo.
Debita Troianis exercet spicula fatis.
Tandem cum græci illum pristinæ sanitati restitutū audirent: per eundem Vlyxem placatus ad Troiam
deductus est: ipso Vlyxe apud eundem Ouidium dicente.
Nec me suasisse negabo. Vt se subtraheret belliq; uiæq; labori
Tentaret a deo requie lenire dolorem Paruit & uiuit. Et subdit derisiue ad aiacem.
Quem quoniam uates delenda ad pergama poscunt: Ne mandate mihi melius telamonius ibit.
Eloquioq; uirum morbis iraq; furentem:
Molliet: aut aliquo pducet callidus astu. hic tandem post Troiæ euersionem secutus oracula: ut nōnulli af
ferunt calabriā uenit: ubi petiliā & Turinam cōdidit ciuitates: atq; in turina deinde sepultus fuit. Alii ue-
ro nō sanatū illū ad Troiā deductū dicunt: sed eodem uulnere ēt post euersionem Troiæ laborantē hor-
rore uulneris ad patriā redire abnegans calabryam uenit: ubi paruam ædificauit petiliam.

Philtra cū.i.latino & .t.exili scribitur:dici possunt amatoria:genus est ueneni amorē ingerentis:& ut plurimū insaniam:ut Iuue.in satyra. Credo pudicitiam. Hic thessala uendit philtra:quibus ualeat mentem uexare mariti. Et Ouidius in.ii.de arte amandi.

Philtra nocent animis uimq; furoris habent.

Phillyra prima cū.i.latino & penul.cū.y.græco atq; duplicato.l.scribitur:fuit nympha Oceani & Tethyos filia. Ex qua Saturnus in equū uersus:ut dicunt poetæ:Chironem pgenuit. Et ab illa Chiron phillyrides est nomiatus Vir.in.iii.georgicorum.

Phillyrides chiron amithaoniusq; melamphus.

Phinaus cū.i.latino & .a.absq; dipthongo scribit̄ fuit teste Ouidio in.vi.metamor.rex arcadiæ:qui suggestione Harpalacis cōiugis pprios filios occæcauit. In cuius uindictam:& illū dii oculis priuauerūt:atq; illi harpyias aues rapacissimas:& fœdissimas supinduxerunt:q nedū oīa ex eius mensa rapiebant:sed q; uentri pfluuia cōfoedabant. Sed cū ab illo iason cū argonautis benignissime recipet̄:hoc mercedis illi cōtulit:ut cōtra harpyias zetū mitteret & Calaim filios Boreæ ex Orithyia coniuge iuuenes alatos & arcubus pmptos.q illas psequerent̄:& a phineo prius depellerent.hi igit̄ illas fugantes usq; in insulas ploas psecuti sunt. Vbi ab iride admoniti ne ulterius iouis canes insequerent̄:retro cōuersi insulis eūmōt ubi arpyias reliqrūt:nomē strophados.i.cōuersiōis īdiderūt.q oia tetigit Oui.i initio li.vii.meta.

Phyllis patria cū.y.græco pēul.cū in latino:atq; duplicato.l.scribitur:fuit Lycurgi thracum regis filia:cui adolescentula successit in regno.hæc Demophoonte Thesei athenarū regis filiū e bello troiano redeūtem:atq; ad se tēpestate aduectū uehemēter amauit:& cōiugiū rogauit.ipse id pmittēs dixit ob mortē Menesthei fratris uelle prius athenas pficisci:res suas ordinaturus:mox ad eius nuptias reuersurus. pfectus itaq; cū tardior eēt:phyllis amoris impatiens se spretā credēs laqueo uitā finiuit:q ut ait Oui.cōuersa est in arborē amigdalū sine foliis:sed nō multo post reuersus Demophoon:& rē cognoscēs plorans truncū arboris est amplexus.illa uelut sponsi amorē sentiens exiluit:& folia emisit:q ab ipsa phyllide & phylla græce cognominata sunt. Vnde & nos folia diximus.q teste Seruio ante petala dicebātur.

Phyllum cū.y.græco & duplicato.l.scribitur.dicitur apud nos foliū. Et inde meliphyllū herba:cuius folia sapiunt mel:ut in ea dictione uidimus.

Physis prima cū.y.græco:sequens cū.i.latino scribitur:dicit̄ latine natura:& inde physicus physica physicū naturale. Et physica Aristotelis ī plurali & neutri generis:substātiue dicūtur naturalia ipius Aristo.

Physionomia prima cū.y.græco scribit̄.dicit̄ ad uerbū naturæ regula. Nā teste Gellio id uerbū significat mores naturasq; hoīum cōiectatiōe q̄dā de oris & uultus īgēio deq; totius corporis filo atq; hītu sciscitari.

Phython cū.y.græco & .th.aspirato scribit̄.serpens fuit horrendæ magnitudinis ex calescēte terra post diluuium Deucalionis procreatus:quem phoebus interemit:ludosq; phythea in rei memoriam nominatos instituit.de quo late Oui.in.i.metamor.pertractauit.

Phlegeton cum.th.aspirato scribit̄:dicitur a poetis inferni fluuius flāmis rapidus Vir.in.vi.æneidos.

Mœnia lata uidet triplici circundata muro: Quæ rapidus flāmis ambit torrentibus amnis.
Tartareus phlegethon torquetq; sonantia saxa. Nam φλέγω quod est inflāmo deriuatur:hunc poetæ Cocyti filium dixerunt.

Phlegyas cum.y.græco scribitur.fuit teste lactantio grāmatico super primum thebaidos. Martis filius & rex laphitarū in thessalia.paterq; Ixionis & Coronidis.

Phlegyæ eodem modo scribitur:populi sunt thessaliæ a phlegya Ixionis patre cognominati.hi cū sacrilegi essent deosq; & homines spernerent ab irato Neptuno immisso diluuio submersi sunt:quos apud inferos posuit Vir.in.vi.li.æneidos cum ait.

Infœlix thesseus phlegyasq; miserrimus omnes, Ammonet:& magna testatur uoce per umbras.
Discite iustitiam moniti.& non temnere diuos.

Phlegæi penultima cum.æ.diphthongo scribitur:nomē est adiectiuū deductū a phlegya:Nam & cāpi illi phlegæi dicunt̄ teste Pli.li.iii.naturalis histo.q nō longe sunt ab acherusia palude & cumis.

Phlebs cum ps.in fine scribitur:nōnulli ob litterarū uicinitatē apud nostros cū.bs.scribere consueuerunt Nam apud nostros dicitur uena. Vnde & phlebotomia deducitur.

Phlebothomia cum.t.exili.& .i.latino scribit̄:est apud nos uenæ incisio. Nam phlebs uena dicit̄:& tomia incisio:a τομῶ:quod est incido deductum.

Phlegma cum.g.ante.m.in eadem syllaba scribitur.dicitur latine pituita.

Phlegmone eodem modo scribitur:dici potest a nobis tumor:a φλεγμαίνω uerbo:quod est tumeo:& nonunq̄ stupeo.

hoca cum.c.exili scribitur:piscis est qui alio nomīe:hoc est a sono mugitus:ut ait Pli.in.ix.nat.histo.uitulus marīus noīat̄. Et addit phocas in terra more pecudū pespirareq; ac dormireq̄d tetigit Vir.i.iiii.g. Sternūt se somno diuerso in littore phocæ.imo ut dixit Pli.nullū aīal grauiorē pmit̄ somno. Idem sensisse uidet̄ Iuue.cū ait:pro re magna in.iii.satyra. Eripiunt somnū druso uitulisq; marinis.

hocion cum.c.exili & .i.latino scribit̄:fuit uir atheniensis:qui teste Aemilio:& si sæpe exercitibus:pfuit summosq; magistratus cœpit.tamē multo eius fuit notior integritas uitæ:q̄ rei militaris labor:qppe cū ex illa cognomīe bōus appellatus ē:fuit.n.ppetuo paupcū ditissimus pp frequētes delatos honores eē potuisset potestatesq; summas.q ei a populo dabant̄. Repudiauitq; cōstantissime mūera magnæ pecuīæ q il

ã rege philippo dabant. Ad quæ recipienda cũ legati regis hortarent:simulq admonerẽt: si ipse his facile careret liberis tamen suis ,pspiceret:qbus difficile esset in sũma paupertate tantã paternã tueri gloriã.qbus ille. Si mei similes erũt:nequaq̃ difficile erit.idẽ hic agellus illos alet:q me ad hanc dignitatẽ ,pduxit.Sin dissimiles sunt futuri:nolo impensis illorũ ali augeriq luxuriã:idem cũ iam ,ppe ad ãnũ octogessimum ,p spera puenisset fortuna:extremis tpibus.magnũ in odiũ suorũ ciuium peruenit.
Phocis cum.c.exili &.i.latino scribit:est teste Liuio in.ii.de bello macedõico.pua græcoꝝ regio famoso oraculo Apol.delphici.Nã in illa est ciuitas delphi:in q̃ tẽplũ erat ditissimũ Apol.de qua Oui.in.i.metamorpho.ingt.Sepat aonios attæis phocis ab aruis Terra ferax.Et inde phocides simili mõ scribitur.
Phoces cum.c.exili sequẽtẽ duplicato·e.absq diphthongo:fuerunt teste Herodo.in.i.iooũ populi:& primi qui longis nauibus usi sunt.
Phœbus cũ.œ.diphthõgo scribit:est unũ ex noĩbꝫ Apol.quãdo illũ a specie uel nitore laudabant tractũ a φοῖβος qđ est lumẽ.ubi est. ω.mega.cũ.i.faciens diphthongũ:quæ ut in.ii.hoꝝ cõmentariorũ uidimus in œ.diphthongũ nostrã apud nos cõuertit:unde & ,p sole illũ acciprũt. Vir.in.iii.æneí.argolici clypei aut phœbe lampadis instar.Simili mõ & phœbe scribit ,p sorore eius Diana Oui.in.v.fastorũ.Respice testadem flammis absentibus arsit.Causa est quod phœbes ara sine igne fuit.
Phœmon cum.œ.diphthongo scribit:lacus est archadiæ de quo Oui.in.xv.metamorpho.inquit.
Est lacus archadiæ phœmon dixere priores. Ambigus suspectus aquis.quas nocte timebo.
Nocte nocent portæ:sine noxa luce bibuntur.
Phœnix prima cũ.œ.diphthongo sequẽs cũ.i.latino scribitur.fuit ut nõnulli asserunt Agenoris regis filius:& frater Cadmi. Vel ut alii ẽt ferunt Agenoris pater:A quo regio ubi regnabat phœnitia dicta fuit. Fuit & alius phœnix amyntoris filius:qui teste Homero in.viii.iliados:cũ suggestione matris cũ patris pollice rem haberet:& pater id psentisceret:terribilia illi imprecatus est. Quare a patre diffugiẽs ad pelcum Achillis patrẽ accessit:a quo benignissime suscæptus:& unice dilectus ab illo multũ populũ & delops sub suo dominio accæpit. Nutriuitq ut pater achillem. Fuit ẽt fœnix fluuius nõ magnus: qui teste Herodoto li.histo.vii.ex thermophylarũ montibus fluens:in asopũ descendit. Quin & ab hoc fluuio usq in termophylas .xv.dixit stadia cõputari. Est etiam phœnix auis:de qua Ouidius in.xv. metamor. plene omnia prosecutus est.
Phœnicia cum.œ.diphthongo &.i.latino:atq.c.exili scribitur: regio est in asia sic quoq cognominata a phœnice uel patre uel filio agẽoris. Estq pars syriæ & finitima iudææ:terra adeo fertilis:ut dicat Pli.in v.naturalis historiæ centesima fruge agricolis fœnus esse. Et a phœnicia phœnices populi uocitantur: hos dixit Iosephus ad appionẽ grãmaticũ.litteraturũ græcarũ fuisse inuentores. Cornelius uero tacitus in.xiii.suaꝝ historiarũ libri primi inquit:ægyptii per figuras animaliũ sensus mentis effingebant. Et antiquissima monumẽta humanæ memoriæ saxis impressa cernuntur:litterarũq semet inuentores phibent. Inde phœnices quia mari præpollebant græcie intulerũt. Suntq adepti gloriam tanq̃ quæ accæperãt inuenissent. Et pergit. Fama quippe est Cadmũ classe phœnicũ uectũ rudibus adhuc græcorũ populis eius fuisse auctorem artis. Quæ oĩa Lucanus tetigit:quando dixit in libro.iii.
Phœnices primi:famæ si creditur ausi Mensuram rudibus uocem signare figuris:
Nundũ flumineas memphis contexere biblos Nouerat:& saxis tantũ uolucresq feræq:
Sculptaq seruabant magicas animalia liguas.i.sapientes interpretatiões de quibus in dictiõe obeliscus uidimus.sane a phœnicia phœnissa deducitur cum.œ.diphthongo:& duplicato.s.quã pro Didõe:quæ ex phœnicia fuit. Vir.accipere consueuit.
Phœton cũ.œ.diphthongo &.t.exili scribitur:fuit solis ex clymene nimpha filius:qui cũ genere suo dubitaret:& ad domũ ubi Sol oritur accederet:ualuit ab eo tandem obtinere:ut patris equos p diẽ saltem regeret quos deinde ducens tremefactus habeas cũ relinqueret:ne iuppiter eum deflagrasset: fulminæ cælũ ac terrã una cõbuisset. Quæ oĩa latissime & eloqñtissime Ouid.in fine primo & in initio secundi meta.lib.ptractauit. Sane a phœtonte phœtontides patronymicũ fœmininũ & licentia poetica:ut dixit Priscianus phœtonciades deducit. Vir.in Sileno. Tũ phœticiades musco circundat amaræ Corticis Nã in singulari patrõymicũ ipsum phœmininũ est phœtõtis huiꝰ phœtõtidos:ut idẽ auctor affirmauit
Pholus cum unico.l.scribit:fuit unus ex centauris Ixionis ex Nube filius.hic teste Seruio sup octauo æneí dos. Herculem suscæpit ospicio:cũ ad expugnandos centauros pgeret dicente ẽt Lucano in.vi. Hospes & alcidæ magni phole. Tandem in nuptiis pirithoi orto prælio inter laphithas & centauros occubuit dicente Vir.in.ii.Geor. Læto domuit rhetumq pholumq.
Pholoe cum unico.l.in fine cũ.œ.diuisis syllabis scribit mons est arcadiæ:ut scribit Pompõius:siluosus ut dixit Vibius:de quo Lucanus in.vii. Scilicet ipse petet pholeon:petet ignibus œthon. atq eadẽ prorsus litteratura accipit a Vir.in.v.pro fœmina quadã cũ ait. Cressa genus pholoe geminiq sub ubere nati.
Phorcus cũ.c.exili scribit:apud græcos uero dicit phorcys:sed nos.y.græcũ in.u.nostrũ cõmutauimus. qđ tamen nos ẽt in genitiuo seruamus. Nam declinatur huius phorcydos & huius phorci.facit patronimicũ phorcynis huius phorcynidos. Luc.in.ix. Squalebãt late phorcinidos arua medusæ. fuit Thesææ nymphe filius:& neptuni:ut dixit Seruius sup.v.æne. Atq Varronẽ inducit dicentẽ eũ regẽ fuisse corsicæ & sardiniæ q cũ atlante nauali ƥlio decertãs uictus:& in mari submersus:loquacitate græca marinus deus uocatus fuit. Quod Vir.ƥfato li.tetigit cũ ait. Tritõesq citi phorciq exercitus oĩs. Et habuisse fora

bit filias iiii. eximiæ pulchritudinis Scyllã Eurialẽ Sthemonẽ & Medusã: ut ĩ dictiõe pegasus iã uidimus

Phormio cũ .i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.

Phraortes cũ .t. exili scribit̃. fuit teste Hero. li. hist. i. Deiocæ filius. & rex medorũ. Hic nõ cõtẽtus medorũ regno ꝑsas subiugauit. cui cyaxares filius successit. huic astyages filius fuit: q ei similiter ĩ regno successit

Phrasis cũ simplo .s. & .i. latino scribitur interpretatur teste Quintiliano in .x. de institutione oratoria: eloquentiæ corpus. & inde Theofrastus quasi diuina eloquentia præditus.

Phrenesis cum simplo .s. & .i. latino scribitur: & græcũ est uerbum a φρε ιcσ deductum: quasi deturbatio sit mentis. & inde phrenetici: habetq accentũ in penul. ut Iuue. in Satyra plurima sunt fuscie: cum furor haud dubius cum sit manifesta phrenesis.

Phrygia prima cum .i. græco; sequens cũ .i. latino scribit̃: ꝓuincia est teste Soli. minoris asiæ: q̃ a phrygio amne: quæ illam a caria diuidit: sic quoq cognominata fuit. alii uero uolũt a phrigia cecropis filia ĩ hac est Dardãia a rege Dardano iouis filio sic cognominata. quæ postea a Troo nepote: hoc est filio Ericththonii filii Dardani troia. cognomiata fuit: in qua fuit ilion: & a phrygia phrix deducit̃. qđ ẽ substãtiuũ: & solũ masculinũ. Iuue. in sat. Credo pudicitiã diuitibus respõsa feret phryx augur. at phrygio phrygia phrygiũ adiectiuũ. ideo dixit Vir. O uere phrygiæ: neq enim phriges: ite per alta Diodyma.

Phrynicus prima cum .y. græco: sequens cum .i. latĩo: ultima cum .c. exili scribitur: fuit poeta comicus: quẽ sæpe iulius Pollux nominat.

Phryxus cũ .i. latino sequente .x. cõsonante scribitur: fuit Athamantis regis Thebarũ ex Neipyle uxore filius fraterq helles q ambo mortua matre: ut scribũt Hesiodus & pherecydes. cũ nouercales isidias ferre nõ possent & cõsentiente patre aufugerent: ac sup ariete aureæ pelliculæ quẽ eis pater in tutamẽ dederat pontũ transfere carẽt ea pte q̃ strictior est: nec multũ freti sulcassent. Helle puellari timore exterrita decidit in pontũ: dicẽte Luc. in .iiii. Delapsæ portitor helles. Quæ ab neptũo q̃ primũ cõphẽsa & tutata ac uxor deiũcta: illi postea ꝓcreasse pæõa scribũt. Et cũ primitꝰ mare illud põtũ diceret̃: ab illa deinde hellespõtũ uocitatũ ẽ: dicẽte luc. ĩ ix. Qua pelago nomẽ neiphylas abstulit helle. at uero phryxus ĩ columis euadẽs colchos ad Oetã regẽ tãdẽ puenire ualũt. ubi ariete quo uectus fuerat ioui imolato pellẽ aureã in templo affixit: & ipse aries in cælũ a ioue tractus: inter sidera locatus fuit: ad quã pelliculam rapiendam. ut scribit Iustinus in .xlii. sui epitomatis. uenit deinde iason: ut in ea dictione uidimus.

Phthongus cum .ph. & .th. aspiratis in eadem syllaba scribitur: & est sonus uocis: unde dipthõgus cum dis præpositione componitur.

Phucus cum .c. exili scribitur: & quia a græco descendit: qđ est φαγω: cũ .ph. & nõ cũ .f. scribẽdũ cẽsẽt. Nã uolatile dicit̃ maius ape. & minus scabrõe: & dici q̃si phagus uolũt: eo q apũ labores libẽter depascat. Quod tetigisse indet̃ Vir. in li. geor. iiii. cũ ait. immunisq sedẽs aliena ad pabula phucus. at uero Pli. ĩ .xi. natu. histo inquit: phuci sũt sine aculeo ꝑfectæ apes nouissimeq a fessis & iã emeritis icohatæ serotius foetus & quasi seruitia uerarũ apũ. Quãobrem impant his: primosq in opa expellũt: tardantes sine clementia puniũt. Et subdit cũ mella ceperũt maturescere abigũt eos multæq singulos aggressæ trucidãt. Est ẽt phucus color qdã purpureus: q græce φυρος dicit̃: ubi ipm .y. græcũ in .u. nostrũ cõuertit̃. de quo Xenophõ in ꝑdia cyri. Quidã inqt oculorũ iferiores palpebras quodã phuco depingentes. decorẽ gratissimũ ĩ aspectu cõtrahebãt. qđ iuue. in .ii. saty. sensisse uidet̃ cũ ait. pingitq tremẽtes attolẽs oculos.

Picus cum .i. latino & .c. exili scribit̃: neq dictio græca est: ut quidã putauerũt. sed latina. Nã auis est uncorum unguiũ & durissimo rostro: quo arbores cauat: & intus latet: atq pullos educit. Cuius ĩtroitũ teste pli. li. x. natu. histo. si qs cuneis clauderet: adhibita q̃dã herba a clausura uiolenter excutiunt̃. Quin & illũ refert apud latinos maximũ fuisse in auguriis. Et a pico Satur. filio: qui huic aui nomen dedit.

Picenũ cũ .i. latino & .c. exili scribit̃: regio est italiæ: quæ hodie ab ancona marchia anconitana dicitur. Et picenum a pico aue: qui olim in eorũ uexillis cõsedisse dicitur: cognominati putant.

Pidytes prima cũ .i. latino sequẽs cũ .y. græco: ultima cũ .t. exili scribitur: fuit uir ꝑcosius: & ab Vlyxe: ut dixit Homerus in .vi. Iliados: bello troiano interemptus.

Pierides cum .i. latino utrobiq scribitur: est musarũ agnomẽ a filiabus pieri acceptũ: quas canendo uicerunt: ut late ostendit Ouid. in .v. metamorphoseos.

Pydargus p .y. græcũ apud quosdã auctores græcos scriptũ: & per caprea quadã siluestri nõ dissimili a damis positũ cõperi. qđ pli. in .viii. natu. histo. li. cõfirmare uidet̃. Sed in li. x. ostẽdit eodẽ noĩe genus quoddam aquilæ uocitari: quæ in opidis habitare cõsueuit: nõnunquã in campis albicãte cauda. Sed de quadrupede puto iuue. intelexisse. cũ dixit in satyra atticus eximie. Summe cũ magno lepus atq aper: atq pygardus. Nam de quadrupedibus loquitur: cũ nõ dixerit: Et scythicæ uolucres.

Pyga cum .y. græco scribitur: bursa est testiculorũ: ad quã cũ descendũt intestina: fit dura aspera & tumẽs ob quod hernia idest aspera & difficilis dicitur. Vnde hernici populi dicti sunt. qui aspera incolunt saxa ut uidimus in dictione hernia.

Pygmæi cum .y. græco penultima cũ .æ. diphthongo scribit̃: populi sũt teste Pli. lib. vii. naturalis historiæ tenentes montana indiæ: uicina tamen oceano salubri cælo semperq uernãte. Horum qui longissimi sunt teste Gellio in .ix. noctiũ atticarũ nõ excedunt pedes duos & quadrantẽ. Iuuena. uero dixit. Vbi tota chors pede nõ est altior uno: Quin & teste Solino earũ mulieres quinto anno pariunt: & octauo senescunt. habentq singulare bellum contra grues. dicente Homero in initio libri tertii iliados de troianis

contra græcos tendentibus clamore ac clangore sublato nõ secus ac grues solent.cũ sydus hibernũ fugientes matutino tempore cũ ingenti clangore cateruatim cælo feruntur.ad oceanũq; se conferunt illaturæ dirũ pgymæis ac mortiferum bellum.Quibus pygmeus bellator in armis accurrit. Sed aliquando ĩpar a grue rapit̃ & per aera curuis unguibus deportatur.dicẽte Iuue.in satyra exẽplo q̃dcũq; malo.
Ad subitas thracum uolucres nubemq; sonoram.
Pygmæus paruis currit bellator in armis.
Mox impar hosti raptusq; per aera curuis.
Vnguibus a sæua fertur grue:Nam ut dixit Pli.Fama est arietũ capraruq; dorsis insidẽtes armati sagittis ueris tempore uniuerso agmine ad mare discendere:& oua pullosq; eorũ alitũ cõsumere.ternis expeditione eam mensibus confici:aliter futuris gregibus non resisti.
Pylades cum.y.græco & unico.l.scribitur:fuit Strophii phocensis filius. Agamẽnonis amicissimi.Nec ipse eius filii Orestis minor amicus.ut uidimus in dictione Orestes quẽ ẽt in insaniã uersum nunq̃ dereliquit dicente Ouid.in.ii.de ponto.Affuit in sano iuuenis phocæus oresti.Et in eodem libro.
Non ita uixerunt strophio atq; Agamemnone nati.
Pylæmenes prima cũ.y.græco:sequens cũ.æ.dipthongo scribitur:fuit teste homero dux paphlagonum ex his qui uenerunt in auxilium troianorũ:atq; in bello a Menelao interfecutus.Quin & nonnunq̃ hic idem scribitur a poetis græcis Pylæmeneus.
Pylæus prima cum.y.græco:sequens cũ.æ.diphthongo scribitur:nomẽ est uiri propriũ.qui nonnunq̃ cũ aspiratione phylæus a græcis scribitur.
Pylartes cum.y.græco & unico.l.atq;.tlexili scribitur:fuit teste Homero in.xi.iliados:uir troianus ab aiace bello interfectus.
Pylenæ cum.y.græco:& absq; aliqua diphthongo scribitur:est Homero teste in.ii.iliados ciuitas ætoliæ
Pileus cum.i.latino & unico.l.scribitur:operimentũ quoddã est capitis.
Pylos cum.y.græco & unico.l.scribitur:fuit oppidum iuxta thessaliã uersus marinũ litus a Neleo patre Nestoris conditum dum a fratre peleo thessalia pelleretur. Vnde & nestor ipse dictus est pylius.Ouidius in.iii.de sine titulo.
Illius attactu pylius iuuenescere posset.item in libro.i.de ponto.
Crede mihi:pylio nestore maior ero.
Pylon similiter cũ.y.græco scribitur:nomẽ fuit ꝓpriũ uiri troiani:& habet accentum in ultima.
Pilumnus cum.i.latino &.m.ante.n.scribitur.iouis dictus est filius.ac stercorandorũ agrorũ usum cõperisse dicitur:ob qđ Sterquilinus ẽt cognomĩatus fuit.Sed cognomẽ hoc fuisse Saturno Macrobius rettulit. at uero hunc pinsendi frumenti:& ab eo pilũ denominatũ.atq; ob id a pistoribus coli dixit Seruius super nonũ æneí.librũ.Ob qđ nõ græcũ uerbũ:sed latinũ magis esse constat ad hunc ferunt Danaen cum paruo perseo iram acrisii fugientem a pastore quodã delatã fuisse.Quam ille genere cognito uxorem duxit:& relicta regione apuliæ ad rutulos cũ Danae demigrasse.ubi ardeã urbem cõstruxit. Et ex ipsa Danae Daunũ suscæpit filiũ:qui in apulia deinde regnans:dauniã illam a se cognominauit.Et hunc quoq; daunũ quidã turni fuisse patrẽ dixerũt.Eo q; de turno loquẽs dicat Vir.in.x.æneí.Nascentem & patria turnũ cõsistere terra.Cui pilũnus auus:cui diua uenilia mater.alii uero dixerunt aliũ illum fuisse daunum:hoc est proxime auitũ patris Turni.Et uirgiliũ nõ intellexisse de ꝓximo auo: sed de Turni atauo:cum alibi in eodẽ li.in persona iunonis dicat.ille tamẽ nostra deducit origine nomen Pilumnusq; illi quartus pater.& reliqua.Sed nomẽ filii Dauni & patris alterius dauni nusq̃ legisse me memini.
Pindarus cum.i.latino.& unico.r.scribit̃:fuit teste Pla.li.iii.de legibus:poeta thebanus.Hic teste Quintiliano in.x.de institutione oratoria nouẽ lyricorũ longe princeps fuit spiritus magnificentia: sentẽtiis figuris:beatissima rerũ uerborũq;:copia.uelut quodã eloquẽtiæ flumĩe pp qđ Horati.in.iiii.carminũ: eum merito cred'dit nemini imitabilẽ.Quas ob clarissimas uirtutes a regibus macedoniæ sui tẽporis maxime dilectus fuit.& magnus alexãder cũ thebas raperet.& ciues uenderet sub corona.penatibus & familiæ pindari uatis parci iussit.Cuius mors nõ uulgaris cũ a diuersis: tum a Valerio maximo scribit̃. Qui cum in gymnasio sup gremio pueri quo unice delectabat̃ deposito capite qen se dedisset.nõ prius fuit cognitus decedisse:q̃ a Gymnasiarcho claudere locum uolente:ne quicq̃ excitaretur.
Pindus cũ.i.latino scribit̃:mons est in finibus thessaliæ a parte occidua.Ex cuius ima parte peneus fluuius ꝓfluit:ut in sua dictione uidimus.Est ẽt insignis origine lapitarũ:& partu fluuii acheloi.
Pinarius cũ.i.latino scribit̃:& descendit a πεῖνα:quæ est fames.cuius prima cũ.ei.diphthongo scribit̃:sed apud nos relicta.e.remanet.i.ꝓducta Vir.in.viii.æne.Et domus herculei custos pinaria sacri.Nã ut testis est Seruius:cũ herculi ab euandro ara maxima in italia ubi nũc est Roma constituta fuisset:& de suo armento ad sua sacrificia Hercules boues dedisset:inuenti sunt duo senes Pinarius & Potitius qbus q̃liter se coli uellet ostendit.Scilicet ut mane & uespere ei sacrificarent.itaq; pfecto matutino sacrificio:cũ circa solis occasum essent sacra repetẽda.Potitius prior aduenit.Pinarius postea extis uidelicet iã redditis.Vnde iratus Hercules statuit.ut pinariorũ familia tantũ ministra essent epulantibus potititus:& cõplentibus sacra.Vnde teste Seruio pinarii dicti sunt.a.familiei.cum prius alio nomine senex ille uocaretur.Et ab hoc pinariã domũ custodi sacri est Herculei dixisse Vir.hoc est ministrã intellexisse uoluit ait alio loco.Triuiæ custos iam dudũ in mõtibus opis.idest ministra.Et potitius a uerbo potizo.quod ẽ bi

bo deductū. Sed: ut scribit Liuius in nono ab urbe. Cum Appio Claudio auctore. q cēsor cognominatus fuit: sacra herculis gēs potitia ī mācipia trāstulisset: q̄ tēpestate. xii. familiæ eius gētis erāt puberes. ad tri gesimū ītra annū cū stirpe extincti fuerunt. Et ipse appius deū ira post aliquot ānos lum bo captus est.

Pyræus prima cū. y. græco. sequēs cū æ. diphthongo a nostris scribit: ab homero uero & nōnullis poetis græcis cū additione alterius. e. in ultima syllaba ante. u. uidelicet pyræus πυραιεύς. Fuit atheniēsiū portus a pyræeo ꝓmōtorio: ut ostēdere uidet Pli. in li. iiii. natu histo. cognominatus. & in. xxxiiii. ostēdit fuisse ī eo ædē iouis seruatoris: & in eo iuā mirabilē ab isido. statuario cōfectā: cui pauca posse cōpari dixit.

Pyræchmes prima cū. y. græco: sequēs cum. æ. diphthongo: ultima cū. ch. aspirato ante. m. scribitur & fuit nomē uiri propriū: de quo Homerus ipse meminit.

Piræus cum. i. latino: & æ. diphthongo scribitur: fuit nomen uiri proprium amici Telemachi: ut ostendit Homerus in. xv. odysseæ.

Pyra cū. y. græco scribitur: strues est lignorum: in qua corpora cremabant: latine rogus dicta. & nomen a pyr. qui est ignis cōtraxit. At uero seruius super. xi. æneī. Cum cadauer inquit ardere cœperit rogus uocatur: exustum uero bustū dicit. Quæ Vir. ipse accurate in præfacto. xi. obseruauit cū ait. Cōstituere pyras. item subiectisq; ignibus atris Ter circū accensos decurrere rogos. item postea: semiustaq; seruant busta. Et ut idem seruius sup. viii. ænei. inquit. Cadauer corpus est nōdum sepultum & sup. x. inquit: inferiæ sunt sacra mortuorum: eo q inferis soluuntur.

Pyramis prima cum. y. græco: ultima cū. i. latino scribitur. & similiter ab igne: qui græce dicit πῦρ nomē assumpsit: eo quod illius figuram imitat: quæ ex inferiori parte est lata: paulatim gracilescens in acuitatem desinit. Et fuerunt pyramides in ægypto structuræ ex quadratis lapidibus admirādæ fastigiatæ ultra omnem excelsitatemquæ mānu fieri posset: ut dixit Solinus in collectaneis. Et regū pecuniæ. ut dixit Pli. in. xxxvi. naturalis historiæ. Ociosa ac stulta ostentatio: qppe cū faciēdi eas cā a plerisq; tradatur ne pecuniā successoribus aut æmulis insidiantibus pberēt aut ne plæbs ēt ociosa fieret: de qbus uidius ī dictiōe cheminis: atq; aliis nō nullis in locis uidimus & uidebimus. fuerūtq; & sub eis reges sepulti. Vnde & sepulchra a nobis plurimum nominantur. Lucanus li. ix.

Non mihi Pyramidum tumulis euulsis amasis.

Pyramus cū. y. græco scribit fuit adolescēs mēphiticus. q apud piramides amore Thysbes amatæ seipm interemit: ut pulcherrime enarrauit. Oui. in. iiii. metamor. Et a pyramide pyramus nomen accæpit.

Pyrallis prima cū. y. græco & ultima cum. i. latino: atq; cum gemino. l. uolatile est: ut refert Plinius in undecimo naturalis historiæ: quod in cypro ex ærariis fornacibus maior musca in igne solum uiuens reperitur & a nostris ignicola dici potest.

Pyrrus cum. y. græco & duplicato. r. atq; secundo aspirato scribitur: fuit Achillis filius ex Deidamia filia regis Lycomedis in scyro: cū qua in habitu uirginali degerat: sic quoq; dictus teste seruio super. ii. æneidos: a colore: quo tingebatur. hoc est quia coloris erat ruffi. Nam parte uocatus fuit Neptolemus. idest nouus miles. Vt ipse ad priamū in. ii. æneidos: Degeneremq; neptolemū narrare memento. Fuitq; rex epiri. & ab Oreste interfectus ut uidimus in dictione Orestes. Alius similiter fuit pyrrhus Aeacidis filius: & rex epiri: qui paterno genere a priore originem traxit materno ab Hercule. Hic cum romanis bellū gessit: de quo iustinus in. vii. & in. xviii. suoꝝ epitomatū pertractaint: deinde cum agros oppidū ī peloponenso oppugnare: lapide ictus interiit. A quo pyrrhichiū metrū dictū asserunt. quo ille in suis ludis frequētissime utebatur. Et cōstat ex duabus breuibus pes ipse pyrrhichius: ut pater.

Pyrrha uti superior dictio scribitur: fuit uxor Deucalionis: Et filia Epimethei patrui ipsius Deucalionis: quos solos supstites e sæuo diluuio: quod tempore illo cū fuit: dixere poetæ. Et cū decreuissent aquæ uiderentq; humanū genus defecisse: & ipsi senes essent: & ex se posse restaurari diffiderent: perrexerunt ad oraculum Themidos postulantes: quo nā mō genus humanū refici posset. Quibus dea respondit id fieri posse: si post terga iacerent materna ossa. Deucalion uero sapiens intellexit terrā genitricē eē cūctarū rerum: ossaq; illius lapides esse. Itaq; quæ post terga lapides iaciebat faciē traxere uirorū. Et de fœmineo reparata est fœmina iactu: ut dixit Oui. li. i. metamor. Quod iuue. lepidissime tetigit: cū ait in. i. satyra. Ex quo ducalion nimbis tollentibus æquor.

Nauigio ascendit montem: sortesq; poposcit: Paulatimq; anima caluerunt mollia saxa.

Et maribus nudas ostendit pyrrha puellas. Nam: ut refert Eusebius de temporibus. regnante Cecrope aquarū illuuies maiorē partē populoꝝ thessaliæ absumpsit. paucis p refugia mōtiū liberatis maxime in monte parnaso: in cuius circuitu Deucalion tūc regno potiebant. Et teste Iustino in secūdo suorū epitomatū. Rex erat thessaliæ: qui tūc ad se ratibus cōfugientes susceptos p summa parnasi iuga fouit: & aluit: a quo ppea genus humanū reparatū ferūt. Ego uero cōpi in glosa Aristarchi sup decimū odysseæ. homeri Deucalionē ex pyrrha uxore quattuor filios ꝓcreasse: duos mares: Amphictyōa & Hellena. & totidē fœmellas Protogeniam & Melāthiā. Et quosdā refert existimasse Hellena ex semine iouis fuisse: sed sibi cōpertū esse fuisse ex semine Deucalionis. Sed an ante diluuiū hos filios habuerit uel post. nec ipse declarat. Vnde Aristoteles in. ii. meteororū: sub Deucaliōe inquit fuit magna hyems & excessus ī lirīū: ubi nunc habitant hellines qui prius dicebantur græci. ita ut ab Hellē filio deucalionis hellines cognominati fuerint: ut uidimus in dictione attis.

Pirata cum. i. latino & unico. r. atq; t. exili scribit: at apud græcos in prima est. ei. diphthongus. a. qua mo-

ta e:solam.i productam retinuimus:dicūt fuisse nomē propriū cuiusdam latronis.qui primus mare latrociniis infestare cœpit. Vnde & omnes similes piratæ cognominati sunt.
Pyrasus cū.y.græco & unico.s.scribitur:fuit teste Homero in.xi.iliados: Vir.troianus: Ab aiace bello interfectus:hebetq; accentum in prima apud illos.
Pyreneus cum.y.græco scribit:mons est in hispania:sic quoq; a crebris igniū fulminibus cognominatus Et teste apiano:ut ex historia illius ad uerbū interpretari summus:a tyrrheno incipit mari: & in oceanū boreale.ptenditur:habetq; ex orientali qdem parte celtas:qui & olim galatæ:nūc quoq; galli cognominantur. Ex occidentali uero iberos cōtinet & celtiberos. Nam quæ in circuitu detinet:ad liberos spectat:Nec ex maioribus est europæ montibus:nec ex minoribus.
Pyrenæus cum.y.græco & .æ.diphthōgo scribit;hic uidens teste Oui.li.v.metamor.musas ad templa p̄nasia pluuioso tpe gradiētes cōsistite dixit.Nec dubitate precor tecto graue sidus & ībrē:imber erat:uitare meo:subire minores sæpe casas supi:quas tēporis dispositione:& uetbis psuasas in suis ædibus lætus excæpit.Sed post pluuiā uolentibus discedere domū clausit.& tim parabat.ille effectæ alites uiolentiam effugerunt:quas ille .psequi conatus.de culmine turis se præcipitem dedit:
Pyretrum cum.y.græco & .t.exili scribitur.herbe est medicinalis:quæ quia igneam uirtutem habere uidetur:a pyr qui est ignis nomen extraxit.
Pyrgus cum.y.græco scribit.& apud nos turris dicitur:& in plurali pyrgi.hoc est turres.Quod teste Seruio super decimū ænei.castellū fuit nobilissimū eo tēpore quo tusri piraticam exercebam.Nam illic ut ait:metropolis fuit·de quo Virgilius ipse meminit cum ait.Pyrgi ueteres intempestæq; grauisæ.hoc ē aliud oppidū:quæ teste Catone id eo grauiscæ dictæ sunt:quod grauem aerem sustinent.
Pyrgoteles cū y.græco & .t.exili scribitur:nomen est .pprīū:quod apirgos deducit:& fuit gēmarū sculptor admirādus adeo.ut teste Pli.in.xxxvii.natu.histo.alexādri magni edictū fuerit:quo uetuit in gemma se ab alio sculpti:q̄ a Pyrgotele nō dubie clarissimo eius artis. Vnde & Carolus noster arretinus inquit ad Cyriacum. Parrhasium tabulis uinces:uincesq; cauandis.
Pyrgotelem gemmis:mentoraq; in pateris.
Pirithous cū.i.latīo utrobiq; & .th.aspirato scribit hocq;:ut seruaret ī pria græcus sōus: i q̄ ē.ei. diphthō. q̄ sonū nostri.i.detiet:ut supra uidimus.cū scripsimus Pirethous cū.e.uocali ī pria fuit Ixionis filius: nō ex nube:sed ex cōiuge.fuit rex laphitarū:q cū id inferos cū theseo ad rapiēdā Proserpinā descendisset a crebro cane tricipti deuoratus est:ut de ille oīa Seneca in tragœdia furentis Herculis .psecurus est.
Pyro cum.y.græco scribitur:habetq; accentū in ultima:& fuit teste Hesiodo intheogonia nympha quædam filia Oceani & Tethyos.
Pirous cum.i.latino scribitur:nomen fuit herois cuiusdā:de quo Homerus in.ii.iliados πιρόοσ ἥρῶσ. at cum.y.græco nomē fuit unius ex equis Solis:dictus a pyr.quasi ardens.Oui.in.ii. metamorpho.
Interea uolucres pyrous ethous & æthon Solis equi:quartusq; phlegron hinnitibus auras
Flammiferis implent:pedibusq; repagula pulsant.
Pyrrus cum:y.græco:nomen est equi:de quo in præcedenti dictione uidimus.
Pyrodes cum.y.græco & duplicato.r.atq; secūdo aspirato scribit:fuit elidensis philosophus:& teste Diocle Philistarchi filius.Hunc Apollodorus prius fuisse pictorē dixit.Audiuitq; Anaxarcū:a quo nihil delinare uisus est.cū oia sustinuisse illū dicāt.imo a ūt pythonē quādoq; furore adeo īstigatū fuisse.ut sūpro ueru cū carnibus coquū in focū usq; psequeret .Quin & in elide discipulorū disputatiōibus fatigatū:abiecto pallio alpheū tranase.Eratq; sophistis infestissimus.Et cū primo ualde paup fuerit:a suis riuibus magno deiñ honore hitus:factus est pōtifex. Vixitq; ad ānos ferme nonagīta.& illū puto de quo cicero in li.de finibus sæpissime meminit:& Gellius in.xi.noctiū atticarū li.capitulū speciale cōfecit.
Pirus cū.i.latino scribitur:fuit teste homero in.iiii.iliados lambrasi filius.& trhacū princeps:q ex Enopatria .pfectus in adiutoriū troianorū:a Thoante rege æto orum inbello occiditur.
Piper cum.i.latino scribitur:sed apud græcos cū adiectiōe unius.i.in fine:& accētu supra.e.scribit:& pfertur.Et ut ait Herodianus gūmi & pipi barbara sūt:at latini nostri pip huius pipis decl' auerūt. Persius & pip & pnæ.idē rugosumq; piper:arbuscula est.quæ teste Pli.in.xii.naturalis historiæ·iuniperis nostris ē similis. Semina a iunipo distant paruulis siliquis.quales in ipsis passim fasiolis uidemus.Hæ priusq̄ dehiscant decerptæ:tostæq; sole:faciunt quod uocat piper longū.deinde paulatim dehiscentes p maturitatē ostendunt candidū piper:quod deinde tostum solibus colore rugisq; mutat .Et addit idem auctor: in fronte caucasi solibus opposita gigni tantū eam arborē aliqui tradidere.
Pisa cū.i.latino & unico.s.scribit:fuit teste Pli.in.vi.naturalis histo.arcadiæ oppidū præterfluēte alpheo amne:& bundantia leguminis pisi.ab hac igitur & Elide ciuitatibus archadiæ teste seruio uenerūt: qui pisas in italia cōdidere:quas sic pristina ciuitate uocauerunt.Quod Vir.tunc tetigit cū ait. Hos parere iubent alpheæ ab origine pisæ. Vrbs hetrusca solo.Et Iustinus in.xx.epitomatū libro:habuerunt inquit pisæ auctores græcos:& solinus.Quis ignorat a Pelope pisas dicit.Vnde & in plurali declinatur ad differentiā arcadiæ pisæ:quæ singulariter effertur:ex qua pisæus cum.æ.diphthongo in penultima. Ouiu tertio de sine titulo . Ah qua pene pelopis pixæo concidit axe.
Dum sectat uultus hippodamia tuos.
Pisistratus cum.i.latino & .t.exili utrobiq; scribitur:fuit teste Herodoto lib.histo.i. Hippocratis filius: &

Athenarũ tyrãnus:ut late Iustinus de illo in.ii.suorum epitomatum. Nam hic doctrina ingenio & eloquentia tanta fuit. quod athenienses se ac libertatem ei sponte summitterent:q̃q̃ Solon iustissimus & grauissimus orator pro libertate aduersum illũ staret. Sed eloquentiæ Pisistrati libertas cũ Solone sue cubuit tempore quo Seruius tullius regnabat Romæ:ut scripsit Gellius li.xvii. noctiũ atticarum. Hic primus apud Athenas bibliothecã instituit ut supra uidimus in dictione bibliotheca.

Pistrix cũ i.latino utrobiq̃ & x.consonante in fine scribitur. Seruius tamen sup quartum æneidos inquit pistrix cũ x. pisce cum s. pro naui a nobis scribi cõsueuit. Virgilius immani corpore pistrix. Pli. in.xxvi. naturalis historiæ inquit: item tritones coruisq̃ & pistrices: idq̃ sæpius replicauit: de piscibus loqués. At ꝓ naui terminatur in s. Virgilius in.v. post hos æquo discrimine pistris. & alibi in eodẽ libro. Velocem mnestheus agit acremige pistrin: ubi est accusatiuus descendens a recto desinente in is: At priscianus in primo uelle uidetur apud græcos semper in s. terminari. Nam cũ de s. consonante pertractat dicit illam sæpe a nostris in x. cõmutari ut aiax procaces pistrix pro πιστρισ in quo nos sequi dores dicit: qui οριξ dicunt pro omis: & est pistrix piscis.

Pythacusa cũ y. græco & th. aspirato atq̃ c. exili scribitur: insula est in tusco mari: sinuq̃ campano sita: in cuius quodam colle oppidũ fuit nomine pythacusæ in plurali numero. Oui. in.xiiii. metamorphos. Aeneæ nauigationẽ describens ait. inarimen ꝓchytemq̃ legit sterilisq̃ locatas Colle pythacusas. Hanc olĩ simiarũ fœcundissimam fuisse nonnulli uolunt.

Pytagoras cũ y. græco & th. aspirato scribit̃. fuit teste apulegio in primo de magia natu samius pulchritudinis insignis: apprime psallendi & musicæ doctus. Et licet a polycrate tyrãno sami dilectus esset: eo tamen incipiente tenere dominiũ clam fugit ab insula: amisso Vescare patre: quẽ cõperio iter gẽmarios artifices: laudẽ magis in sculpẽdis gẽmis: quã opes q̃sisse. At uero Iustinus in.xx. suorũ epitomatum. Demaratũ negotiatorẽ diuitẽ illius patrem uocauit. Laertius Mnesarcũ ẽnulorũ sculptorẽ dixit. Sunt & q maramachũ illius patrem uocatũ dicant: auũ Hypasum: attauũ Eutiphronem: abauũ Cleonymũ. Hic exphliunte profugisse dicunt: & pronepotem Marmacum. Habitasse deĩde sami: unde samius ipse Pithgoras dictus fuit. Sed ante apud lesbũ sub disciplina fuisse Pherecydis syri asserunt. Quo mortuo samũ demigrasse & Hermodamãti iam seni se ibidem in disciplinam dedisse. Ac patriam deinde linquens cũ iuuenis esset: & studiosissimus ægyptum disciplinarũ causa perrexit: & tunc quoq̃ a polycrate ꝑ epistolam Amasidi cõmendatum: portasseq̃ tres calices argenteos: quos singulis sacerdotibus dono dedit & teste Antiphone in libro de his qui in uirtute fuerunt principes omnem ægyptiorũ linguam perdidicit: a quibus præteriti æui facta edoctus: transiuit in persiam: & babyloniam. Vbi siderum motus cursusq̃ stellarum: & omnem cæli rationem ab astrologis edoctus. regressus est inde cretam ac spartam: atq̃ ab eorũ sapientibus mores egregios Minois: ac Lycurgi leges perdidicit. ibiq̃ una cum Epimenide in idæum ãtrum descendit. Vbi secundũ ea quæ in ægypto didicerat: a diis in arcano magne edoctus est. indeq̃ ad olympicũ certamẽ ascendẽs cũ multarũ disciplinarũ ibi de se maximã admirationem exibuisset interrogatus a Leõte philasiorũ tyrãno: uel ut alii dicũt scyoniorũ: quo noie uocaret: cũ solũ deũ sapientẽ diceret. Respõdit se philosophũ esse hoc est sapiẽtiæ amatorẽ cũ usq̃ ad id tp̃s oẽs: q circa rerũ occultarũ speculationẽ uersarent̃: sapientes habiti uocatiq̃ fuerit. post quẽ sermone cũ in patriã rediret: & a polycrate tũ tyrãno illã cõprimi offendisset clam inde discedẽs crotonã in italiã ꝑexit. ibiq̃ leges italis dedit: atq̃ cũ discipulis clarissimus est habitus: q ferme trecenti teste laertio rẽpublicã oẽm administrabant ut merito aristocratica: hoc est optimoꝝ principatus diceret̃. idẽ primus oĩum teste Timæo dixit. Amicorũ oĩa esse cõmunia. & amicitiã esse equalitatẽ. Sic quæ ipsius discipuli oĩa in mediũ imponentes: facultates ꝓprias cõmunes efficiebãt: & coibat̃ sotietas inseparabilis. Ordo uero ac ratio Pytagoræ: ac deinceps familiæ successionis eius recipiendi instituẽdiq̃ discipulos: huiusmodi fuisse tradit̃ teste Gellio in primo noctiũ atticarũ. Nã a pueritia adolescẽtes: q sese ad discẽdũ obtulerant. εφυσιο γνωμονει id uerbũ significat mores naturasq̃ hoium cõiectatiõe quadã de oris & uultus ingenio: deq̃ totius corporis filo atq̃ hitu sciscitari. Eũq exploratus ab eo idoneusq̃ fuerat recipi in disciplinã statim iubebat. & tp̃s certũ tacere nõ oẽs idẽ. Sed aliud alius tp̃s ꝓ æstimato caput solertiæ. is ãt q tacebat: q̃ dicebant̃ ab aliis audiebat. Neq̃ pcõtari si parũ intellexerat: neq̃ cõmẽtari q audierat fas erat. Sed nõ minus quisq̃ tacuit: q biẽniũ. Hi ꝓprius appellabant̃ intra tempus tacẽdi: audiẽdiq̃ ακουστικοι. Ast ubi res didicerant: rerũ oĩum difficilimas tacere: audienteq̃: atq̃ esse iam cœperãt silentio eruditi: cui erat nomẽ εχεμυθιαν tum uerba facere: & quæq̃ audissent scribere: & quæ ipsi opinarẽtur potestas erat ex ꝓmere. Hi dicebant̃ in eo tempore μαθηματικοι. scilicet ab his artibus: q̃s iam dicere ac meditari inceptauerant. Quoniã geometriã ignomonicã musicã cæterasq̃ itẽ disciplinas altiores μαθηματα ueteres græci appellabant. Ex inde his scientiæ studiis ornati ad perspicienda mundi opera. & principia naturæ procedebant. Ac tunc deniq̃ nominabantur φυσικοι. Et hæc de illo Fauorinũ philosophũ retulisse dixit Gellius teste anticlide. idẽm Pythagoras geometriam omnẽ perfecit. Vacauitq̃ maxime circa arithmeticam: nec medicinã neglexit. Quin & teste Aristoxeno musico primus græcis pondera & mensuras inuexit. Primus luciferum & hesperum idem esse sidus teste Parmeide dixit. Fuitq̃ adeo admirationi omnibus: ut familiares eius dicerent: ipsum esse dei omnigenas uoces. Vnde si quis præsentia illius frui meruisset: uidebatur sibi præclarũ quid seu fœlicitatem adeptum. Nam ut refert Aristippus cyrenaicus: dictus Pythagoras. quod nõ minus uera pythio loqueretur. Fuit uẽustissimæ formæ adeo ut illũ discipuli eẽ appollinẽ opinarentur. idẽ fertur octuagesimo ætatis suæ ãno diẽ obiisse. de cuius morte ua

riæ fuerunt sententiæ quas siquis cognoscere cupit. legat Laertiū q lōgo decursu illas explicauit.
Pitana cum.i.latino &.t.exili scribit̄ urbs fuit teste Herodoto li.historiarum primo in ætolia.
Pytheas cum.y.græco &.th.aspirato scribitur: fuit ꝓpriū uiri macedonis nomē.
Pythermus cū.y.græco &.th.aspirato scribit̄ fuit teste Herodoto li.i.histo.uiri phocalēsis nomē ꝓprium
Pythius prima cū.y.græco sequēs cū.th.aspirato &.i.latino scribit̄.agnomē fuit apollinis a pythone serpē te quē occidit: deductū & nōnunq̄ ē a græcis utrūq; cū aspiratione ipsius.p.scribit̄ ac dicitur phython. & phythius: ut supra uidimus. Et pythia ac phythia festa quæ in ipsius Apolinis honorē ob phythonē interfectum primū introducta fuere de quibus Ouidius in primo metamorpho.
Instituit sacros celebri certamine ludos.
phythia perdomiti serpentis nomine dictos. Phythia autē Hora.in arte poetica protulit.
Multa tulit fecitq; puer sudauit & alsit: Abstinuit uenere ac uino qui pytia cantat.
pitisma cū.i latino utrobiq;.&.t.exili scribit̄.& dicitur quasi piduTima. Nā nostri dictiōes græcas trāscribētes.d.in.t.nōnunq̄ ob litterarū uicinitatē conuerterunt cū ipsū.d.mediū sit īter.t.exile &.th.aspiratū ut i primo horū cōmētariorū li.mōstrauimus & descendit pidisma a πιδω uerbo græco qd̄ ē salto & īde pitissima saltatio quædam in numerū facta dicitur. iuue.in satyra. Attycus eximie.
Ille fruatur uocibus obscænis omniq; libidinis arte. Qui lacedæmonio pitisniate lubricat orbē.
pito cū.i.latino &.th.aspirato scribitur. fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filia:
pithodorus cum.i.latino & th.aspirato scribitur nomē ē cōpositū qua sipithoos hoc ē eius nymphe dorō donum. & fuit teste Plinio in.xxxvi.naturalis histo-marmorarius sculptor eximius.
pittacus cū.i.latino & duplicato.t.atq;.c.exili scribitur fuit mitylenus unus ex septē græciæ sapiētibus her chadio patre. quē thraca fuisse Duris ē auctor. Hic una cū Alcæi fratribus Melancrū lesbi tyrānū ꝓfligauit Et dū de agri achilitidis possessione inter athenienses & mitylenæos armis decerneretur imperator ipse cū phrinone atheniensium duce qui & pancratiastes & olympionices fuerat singulari certamie pugnare instituit. Rete igitur clypeo tegens Phrinonē inuoluit. atq; illū interemit. Sicq; patriā & agrum seruauit Et cū iterum athenienses patriā infestarent: ciues suæ ciuitatis imperiū illi tradiderunt. Quod cū ille cōseruata patria decē annis tēuisset: & optimis institutis: ac ordinibus cōstituisset seipsū sponte a magistratu abdicauit. Eius ea lex fuit in ebrios cū peccarent duplici pœna afficiendos eē. Fuit temporibus Crœsi lydorum regis ad quem eius extat epistola. & cū Plusq̄ septuaginta annis uixisset tertio anno qnquagesimæ primæ olympiadis obiit.
Pittheus cum.i.latino & duplicato.t.atq; secundo aspirato scribitur: fuit teste Homero in secundo iliados Aethræ ccomitis & ministræ Helene pater.
Pyxis cū.y.græco sequēs cū.x.cōsonāte &.i.latino scribit̄: dicit̄ a nōnullis buxolū mutatiōe y.græci ī.u.nostrū. Nā πυξον buxū dicitur.s.lignū ex quo buxola fiunt. iuue.in.ii.satyra. Et illis Turgida nō prodest cōdita pyxide lyde. Ouidius in primo de remediis Pyxidas inuenies & rerū mille colores.
Plaga cū.g.cōsonante a nostris scribitur a græcis uero cū.K. quæ i.c.cōuerti debuerat. sed ob litterarū affinitatē a nostris ipm̄ g.ē acceptū ut simile uidimus in dictione cygnus: & i dictione Aragne. dicq; a nris regio euripides i εκβολος την χερρονησιων πλακα σπειρει hoc ē q cherronesā regionē terminat.
Planeta cum.t.exili scribitur. dici potest erraticus. Nam deriuatur a πλανη qui est error Gellius ia.xiiii.noctiū atticaꝝ Stellas istas inquit multi erraticas. Nigidus errores uocat.
Platææ cū.t.exili &.æ.diphthōgo: etiā in penultima scribitur ciuitas ē boetiæ ut ostendit Homerus in.ii.iliados. de qua Statius in.vii.libro theb. inquit. Nunciat excubius uigiles arsissæ platæas. Eodem nomine ē insula in mari lybico quasi ex opposito ad cyrenem ut ostendit Herodotus in.iiii.histotiarum libro. unde & platæensis deducitur.
platanus cum t.exili scribit̄ arbor ē. & nobis notissima a platos quod ē latum deducta.
plastice cū.t.&.c.exilibus atq; i.latino scribit̄ dici potest a nobis fictoria uel figularia. Nā πλαττω qd̄ est fingo deducitur: Et ut dixit plinius circa.finē li.vii.naturalis histo. Ars figulina a Chorebo atheniensi cōpta fuit Arundi: xxxv. dixit Debutadē sicyoniū primū ex industria filiæ illā cōperisse de qua plurima loquit̄. Et in sequētibus subdit. Turianū attium a fregellis accitum cui locaret Tarquinius priscus iouis effigiē in capitolio dedicādā fictilē fuisse eam. Et iō nō mirari solere fictilis in fastigio tēpli eius quadrigas. Ab eodē factū Herculē q hodie materie eius nomē in urbe retinet. Hæc.n.tū deoꝝ erāt effigies laudatissimæ. Næc pœnitet nos eoꝝ q tales deos coluere. auꝝ eni & argētū ne in diis qdē cōficiebat̄ Durant ēt nūc pluribus in locis talia simulachra. fastigia qdē tēplorū ēt in urbe crebra & municipiis mira cælatura & arte firmitateq; sanctiore auro certe i nocētiore iuxta quæ locutus ē iuue. in satyra atticus exie.
Argenti quod erat. solis fulgebat in armis.
Ponebant ergo tusco farrata catino: Tēploꝝ quoq; maiestas præsentior. & uox:
Nocte fere media mediāq; audita p urbē: Littore ab oceano gallis uenientibus & diis.
Officiū uatis peragentibus. his monuit nos. Hanc rebus latus curā præstare solebat
Fictilis. & nullo uiolatus iuppiter auro. Et ut idē plinius prosequitur. Quæq; adhuc diximus uel assiduitate satiunt figulinarum opera & fictilibus doliis ad uina excogitatis ad aquas thyberis ad balneas ad tecta coctilibus laterculis. Atqui Numa rex septem colegia figulorum instituit. Quin & defuncti sese multi fictilibus condi maluere. Hæc ipse Plinius. Et. M. Varo figulos uno in loco Romæ fuisse ostendere unde tur cum dixit. Venerem myrtheā fuisse inter figulos & myrtheā iō appellari. quia locus ille prius myr-

thia esset feracissimus. Ex quibus colligere possumus montē illū testaceū: qui iuxta portam hostiensem cōspicit᷑: ex fractis tūc quoq̧ figulorum uasis fuisse confectum Et apud illū artificies exercere figularē artē: nec ut uulgus nūc asserit: ex oblatione uasorū in quibus tributū Romā portabatur. quod uariū erat Et non solū Romæ sed diuersis in locis pro romanoꝝ oportunitatibus soluebatur.

Plato cum. t. exlii scribitur: fuit philosophus clarissimus & oīum nominatissimus Aristone patre: & matre Perictonia. siue ut alii dicūt. Petona. Athenis simuli de natus quo apud delon Apollo ut rettulit Appolodorus. Mater a Solone certissimū duxit genus: a quo Plato sextus in hunc modū fuit solonis frater Critiam genuit Critias Calestrū. Calestrus Glanconē. Glaucon Carmidem & perictontā. Perictonia ex Aristone Platonē at Solon & Critias ad Nelcū & Neptunū genus referebāt. Similiter aristo. illius pater Ad Codrū Melanthi filiū refertur. q̧a Neptuno similiter sanguinē trahere dicebat᷑. Habuit fratres Plato adimātē & Glauconē: & sororē Petonā: de qua nascit᷑ Speusippus. Litteras didicit plato apud Dionysiū grāmaticū. Exercitatus est apud aristonē palæstritē. a quo Plato ꝑ egregio corporis habitu cognominatus ē: cū teste alexādro prius aristoclex ex aui paterni nomine diceret᷑. Studuit picturæ. poemata edidit & tragœdias. Et cū tragicū certamē initurus eēt anta dionysiacū theatrū audito Socrate excussit poema dicēs Hic Vulcane Plato tua indiget ope. Vicennis audiuit Socratē. illo mortuo audiuit Crathylum & Hermogenē. Annorū. xxviii. teste Hermodoro megarā se ad Euclidē contulit hinc cyrenē profectus Theodoꝝ audiuit. pythagoreos philolaum & Eurytum: postea in egyptum profectus prophetas sacerdotesq̧ audiuit ubi comitem habuit Euripidē tragicū. Regressus athenas in cademia morabatur. idem teste aristoxeno ter militauit. primo in tanagrā secundo in Corinthum: tertio in delum ubi uictoriā habuit. Ter. nauigauit in sicilia. primo ut insulam uideret tyrāno existente Dionysio Hermocratis filio. Vbi plato illi dixit Nō id ꝑstare tyrānū: quod sibi soli eēt utile: nisi uirtute excelleret. cui Dionysius respondit. Verba tua ocisoꝝ senium sunt. Cui plato. Et tua tyrānidē sapiunt Dionysius iratus uoluit platonem occidere: Sed a Dione & Aristomene oratus se continuit. illum tamen polydi lacedæmonio qui ad eum legatus uenerat uendenduū tradidit. polydes uero illum secum ducens in æginam uendidit. Quo tēpore Camāder eum reum mortis dicebat: quod. s. capitale eēt. siquis atheniensis. eam insulam adisset. Sed allegatū ē eum philosophum eē quare disciplinæ gratia absolutus est. Hunc Anyceris cyrenaicus emit. xx. minis remisitq̧ athenas ad amicos: & statim pecunia Anyceridi per amicos restituta ē: alii dicunt missam a Dione illam pecuniam eamq̧ uoluisse remissā polydem in calabrya superatum. & in elice summersū fuisse. fama est Dæmone teste Fauorino illi annuntianti ꝓpter platonem talia perpeti. Hæc sciens. Dionysius scripsit ad platonē ne in se maledicta torqueret: Cui rescripsit plato dicens sibi non tantum ocii superesse ut Dionysii meminisset. Secūdo iuit in siciliā & a iuniore Dionysio petiit terram & omines qui iuxta rēpublicā ab eo cōstitutā uiuerēt Non defuit suspicio illū Dioni & Theotæ persuadere tētasse. ut insulā tyranno liberarentur. Quo tpe Archytas pythagoreus missa ad Dionysium epistola Platonē purgauit Erēptūq̧ athenas remisit Tertio siciliā accessit. Dionē reconciliaturus Dionysio. Quare non obtenta rediit in patriā Multi cōtra Platonē uaria dixere inter quos Amarulentus teste Gellio in. iii. noctiū atticarū librū malediontissimū conscripsit: qui silos inscribitur. ī eo libro Platonē ipsū admodū tenui pecunia familarē fuisse. contumeliose appellat. & quod impenso precio. hoc est decē miliū denariū tris. Philolai pythagorici libros emisset. Ex eo quod Timæum nobilē illū dialogū continuasset Ad id precium donasse amicū eius Dionē syracusanū quidā scripserunt. ideq̧ & Hermippū scripsisse uadimus in dictiōe Philolaus Arstippus ēt in libro antiquaꝝ deliciarū ait. Platonē amore uenere eo adolescētem quēdā asserem nomine. hoc est latine Stellam adamasse cū quo astrologiæ uacasse dicunt. Tum & mō cōsimili Dionē. alii ēt Phædrū. in illosq̧ eē epigramata ab ipso composita. Quorū unū de Stella Guarrinus ueronensis nostra ætate uis insignis hunc in modum transtulit.

Ardentes stellas lucens mea stella tueris.

Cælū utinā fierē te ut multo lumīe cernā. Deinde ipso Stella mortuo. aliud in hunc modū cōposuisse dicūt Stella prius superis fulgebas lucifer. at nunc:

Hesperus ah fulges manibus occiduis. Quod & alii in hunc modum traduxerunt.

Iam dudū sidus uiuētibus lucebas matutinū. Nūc hesperus fulges uita functus mortuis.

Fert᷑ ēt illū in adolescētia amasse quendā Alexim. ꝑ quo lepidissimos. & uenustissime breuitatis uersiculos edidit eo tēpore. quo tragediis faciendis præludebat quos ab eruditissimo adolescente in latinū uersos rettulit Gellius in. xix. noctiū atticarū libro. & macrobius in saturnaliū.

Qui quontā iucundissimi sunt. & memoratu digni. nos etiam subdidimus.

Dum se multo sauio meum puellū suauior. Dulcēq̧ florem spiritus duco ex aperto.

Tramite anima ægra & saucia cucurri. At labia mihi rictumq̧ in oris putum.

Et labra pueri mollia rimata. Itineri transitus. ut transiliret nititur. tum.

Si more quid plusculæ fuisset in coetu osculi. Amoris igni percita transisset. & me

Linqueret & mira prorsus res moueret. Vt ad me fierem mortuus:

Ad puerum intus uiuerem.

In dionem uero postq̄ uita cessit: talia græce scripsit. quæ in illius tumulo syracusis inscripta feruntur.

Et latine utrunq̧ traducta hæc sunt.

Lachrymas quidem hecubæ atq̧ iliadibus.

Mulieribus dudum geniti dedere.
Attibi dion post gestas praeclaras res. Daemones effusas sustulere spes iaces.
Ecce in patria spatiosa charissimus ciuibus. O meũ in te animum qui excitasti dion.
Dicunt ẽt illũ amasse Agathonem mulierẽ speciosam. Plato & Xenophon non fuere grato inter se animo.& contentionis studio similia scripsere: ut in dictione Xenophon uidebimus. Habuitq; Plato discipulos praecipuos Speusippũ atheniensem. Xenocratẽ chalcedonium. Aristotelẽ stagyritẽ. Philippũ opũtium. Estiaeum terintium. Diona siracusanũ: & alios plures. Et cũ his foemĩas duas Lasceniam manthineam Axiotheam phliasiam: quae teste Dicaearcho uirili utebantur ueste.
Plaxaura cum.x.consonante sequente.au.diphthõgo scribitur: fuit teste Hesiodo ĩ theogonia una ex nimphis filia Oceani & Tethyos.
Plectrum cũ.c.& t.exilibus scribitur dici potest latine pecten.
Pleides cum.i.latĩo scribiť apud graecos uero ẽ ei.diphthõgus quae a nostris quandoq; diuiditur ut ĩ.ii. horũ cõmentariorũ libro ostendimus. Et ut dicunt poetae graeci septẽ fuerunt Atlantis filiae nõ ex Electra coniuge. sed ex peione nimpha. dicente Ouidio in.v.fastorũ libro. His sata Pleione cũ caelifero atlante. Has ut ipsi poetae graeci ferunt cum mater boetiam ducere uellet. Orion illis uim inferre tentauit. Sed fuga euaserunt quas ille.xii.annos est prosecutus. At iuppiter pietate in puellas cõmotus illas in astra locauit q̃ in humero tauri conspiciuntur: incipiuntq; oriri tpe ueris uigesima die martii. Vnde Vergiliae a latĩs dñr Lucentq; in calẽdis iunii unica hora: & successiue magis quousq; mẽsẽ septẽbris & octobris duodecĩ plucẽt horis mẽse uero februarii penitus abscõdunť: & a mr̃e Pleione pleiades sunt cognominatae.
Pleione cũ.i.latino scribiť: & ut in superiori dictione uidimus: sic in ista.ei. graeca diphthõgus diuiditur nĩpha fuit ex q̃ Atlas septẽ ꝓgenuit filias q̃ ab illa pleiades sũt cognominatae: ut ĩ sũpiori dictiõe uidimus.
Pleonasmus cũ unico.n.scribiť dici potest a nobis cumulatio siue adiectio. Virgi. Sic ore locuta ẽ & li. georgi.ii. Hactenus aruoq; cultus & sidera caeli. Non enĩ nisi ore loquimur. Nec alibi q̃ in caelo sunt sidera.
Plemmyriũ secũda cũ.y.graeco penultima cũ.i.latino scribiť. fluuius est siciliae ex opposito ad ortygiam ĩsulã Hunc cũ Virgi.in.iii.aeneidos dixisset undosũ exposuit Seruius illũ uerbũ ex uerbo expressisse cum idẽ sit plemmyr q; undosum. nã a πλευ..ρα quod est ex undo deducitur. ob quod plẽmyrium cũ duplicato.m. nonnulli ut puto melius scripsere. cum & apud graecos ipm̃.m.reduplicat.
Pleuron cum: eu.diphthõgo & unico: r.scribiť dicitur latine costa: & ob id nõnunq̃ latus. Vnde pleuresis.
Pleuresis eodem modo scribitur. dolor ẽ pectoris in quo costae locantur.
Pluto cum.t.exili scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia una ex nymphis Oceani.& Tethyos filia hẽtq; accentum in ultima. quem si in prima haberet fratrem iouis designaret.
Pluto cũ.t.exili scribitur hẽtq; accẽtũ in prima: fuit Saturni ex Ope uxore filius frater iouis: sed eodẽ partu cũ Glauca natus ut in dictione Chornus uidimus is a nostris dicitur hic Dis & hic ditis. eo q; πλοῦτος graece apud nostros diuitias indicat ut ostendimus in dictione Deus. Huic forte datum ẽ imperiũ ĩfernorũ. Vnde ait Statius. Forte sedens media regni infoelicis in arce.
Dux herebi populos poscebat crimina uitae. Nil hominũ miserans iratusq; omnibus umbris.
Et reliqua q̃ prosequitur Seneca etiam in hercule furente similia enarrans eius aspectum terribilẽ explicat. idẽ Proserpinã iouis & cereris filiam rapuit. Nam tunc quoq; ut dixit Ouidius in quinto metamorphoseos Tenebrosa sede tyrannus Exierat curruq; atrorũ uectus equorũ Ambibat siculae cautus fundamĩa terrae Fuitq; olim uulneratus ab Hercule pluto in bello quod hercules cõtra pilõ patriã Nestoris. & undecim Nestoris fratres interemit auxiliante plutonę nestori. Vnde ait Seneca ĩ Herc. furente.
Hic q; rex populis pluribus imperat. Bello cũ peteret nestoreã pylon.
Tecũ conseruit pestiferas manus. Telũ tergemina cuspide perferens.
Effugit tenui cuspide saucius. Et mortis dominus pertimuit mori.
Pneuma cũ.n.post.p.in eadem syllaba scribitur: & dicitur latine spiritus flatus. descenditq; a πνέω qđ ẽ spiro flo. unde & graece Pneumon qui latine pulmo dicitur.
Podalirius cũ unico.l.& i.latino scribiť fuit teste Homero in.ii.iliados filius Aesculapii & frater Machaonis q; ob solertiã medicinae una cũ fr̃e ex creta ad troianũ bellũ cõuocatus fuit de quo Oui.ĩ.ii.de arte.
Quãtus apud danaos podalirius arte medendi. Autumedon curru tantus amator ero.
Poderis cũ unico.r & i.latino scribiť dicitur latine talaris & a ποδῶν idest pedibus descendit.
Poean cũ.oe.diphthõgo scribitur fuit pr̃ Philoctetis. Vnde & ipse Philoctetes poeantius dictus ẽ.
Ouidius in quinto tristium. Pene decẽ totis aluit poeantius annis.
Postfera tumido uirus ab angue datum. Nec cũ.ae.scribiť: ut nonnulli forte putauerunt credẽtes a παίειν deduci qđ ẽ ferio. cum ipse teste Home. in.ii.iliados. fuerit sagittãdi peritissimus sed patronymicũ ẽ deductũ a patre q; semp ut diximus. ab illis scribitur.
Poeãtius cũ.oe.diphthõgo & t.exili atq; i.latino scribiť: filius Poeantis diciť hoc ẽ Philoctetes ut in ꝑcedẽte dictiõe uidimus. quẽadmodũ Amithaonis filius diciť. de quo satis in dictiõe philoctetes uidimus.
Poena cũ.oe.diphthõgo scribitur. & inde poenitentia. ac poenitet.
Poeta cũ.oe.diuisis syllabis. & t.exili scribiť uocabulũ graecũ ẽ: q latine factor diciť. Nã a ποιεῖν q; ẽ facio descẽdit. Et cũ apud graecos prĩa sit diphthõgus.oi.nos abiiciẽtes.i.retinemus.o.euphõiae cã. Ne cõuersa ĩ.oe.diphthõgũ q̃ apud nos sonũ habet solus.e.& cũ simuliť secũda fit.e.dissonãtiã soni cõficere uideť

Pogonia cũ unico.m.scribitur.dici põt a nobis barbara.Nã genus est cometæ sic quoq; dicti a specie barbæ dicente plinio in.ii.naturalis historiæ idem Pogonias uocant.Cuius inferiore ex parte in specie barbæ longæ ponitur iuba.Nam πώγων barba dicitur.

Polemo cum unico.l.&.e.absq; diphthõgo scribitur fuit atheniensis philosophus philostrati filius pago aeensi oriundus.Hic adolescens adeo ĩpudicus erat.ut pecunias circũ ferret:quo ẽẽt ad omnes ĩplendas uoluptates paratior.eas indẽ in angiportis & uiis occulebat.Sed cum semel ebrius & coronatus in scholam Xenocratis irrũperet ille prætermissa oratione:quã ĩceperat de pudicicia dicere cœpit.Vel ut alii ferũt tũc forte apud illũ de pudicicia sermo erat.quẽ uiso Polemone ardentius ꝓsecutus est.Quo secutum dicũt.ut ĩpudens adolescẽs paulatim se colligeret:& ante egressũ scholæ cõponere inciperet:ac de cætero studio:& industria adeo se ipsũ uinceret.ut Xenocrati in regenda scola succederet.

Polycletus cum.y.græco &.c.atq; t.exilibus scribiť.fuit teste plinio ĩ.xxxiiii.naturalis histo.statuarius sua ætate maximus.Hageladisq; discipulus.Fuitq; in eodẽ teste Quintiliano libro.xii.de institutione oratoria diligẽtia ac decore supra cæteros.Cui quãq; a plerisq; tribuiť palma tamen ne nihil detrahať.deesse pondus putãt.Nã ut humanæ formæ decorẽ addiderit supra uerũ:ita nõ expleuisse deorũ auctoritatem uidetur.Quin ætatẽ quoq; graniorẽ diciť refugisse nihil ausus ultra leues genas.Et quę polycleto defuerunt Phidiæ:atq; Alcameni dantur.Nã & ĩ ebore ut Phidas operatus est dicente etiã iuuenale in satyra Stemmata qd faciunt.phidiacũ uiuebat ebur necnon polycleti.

Polycrates cũ.y.græco.&.c ac.t.exilibus scribitur:fuit samius tyrannus:de quo Cicero de finibus bonoꝝ & malorũ.Pliniusq; & diuersi græci auctores meminerũt.Hic adeo sibi fortunam obsequiosã habuit:quod omnia desiderata perficiebat.Admoderandam igitur fortunæ inuidiam sumpto e manu annulo.quem præciosissimũ possidebat in mare iecit.Nõnulli uero casu decidisse dicunt sed ĩopinate illũ repenteq; recuperauit Nã post dies paucos a piscatoribus piscis captus.qui annulũ sorbuerat tyranno donatus est.in cuius uentre cõpertus annulus illi ueluti a Neptuno restitutus traditur Qui sane annulus teste Plinio libro xxxvii.naturalis historiæ Romã delatus dono augusti in delubro concordiæ cum aureis coronis ẽ appensus.Sed de polycrate tãdẽ accidit q; cũ aduersus Dariũ psarũ regẽ exercitũ duceret ab orõte ꝓfecto Darii acie fusus & raptus in sũmo megalẽsis montis uertice suspendi iussus ẽ ac relictus auibus lacerandus.ut q ubiq; fœlicissime in terra uixerat:ĩ aere miserrime expiraret.

Polydamas cum.y.græco scribiť nomẽ fuit uiri ꝓpriũ troiani cõpositũ ex poly.i.multũ.& δαμάζω domito.Fuit troianus qui cum Antenore & aenea urbem troianam græcis tradidisse diciť.& a Persio polydamas pro tragœdia de Polydamante accipitur.

Polydectes cũ.y.græco &.ct.exilibus scribiť:fuit Magnetis filius:& rex insulæ seriphi Hic perseũ iouis & Danaes filiũ educauit.Cuius tãdẽ ingeniũ ueritus:audaciãq; & fœlicitatẽ:sub umbra æternæ gloriæ illũ ad superãdã Gorgonẽ Medusã cõpulit qua deuicta redeunti perseo cũ semp detraheret conuersus est ab illo in silicẽ monstrato capite Medusæo ut ostendit Ouidius in.v.metamorpho.

Polydorus cũ.y:græco scribitur interpretariq; ualet multũ doni.Et fuit filius priami & Hecubæ.De quo.Euripides pulcherrimã tragœdiã scripsit:& ab illo Virgili.in.iii.æner.& Ouidius in.xiii.metamorpho.plura transtulere:de quo in dictione polymnestor aliquid uidebimus.

Polydora eodẽ mõ scribiť fuit:teste Hesiodo in theogonia una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.

Polygnotus cũ.y.græco &.t.exili scribiť:fuit teste Quintiliano in.xii.de institutione oratoria pictor antiqssimus de quo uidimus in dictione aglaophon.fuitq; atheniensis.Et ut dixit Theophrastus.teste plinio in septimo naturalis historiæ primus picturã cõperit.Quod non fuisse ueꝝ idẽ plinius in.xxxv.ostendere ur.nã:ut ait primus mulieris lucida ueste pinxit.Capita earũ mitris uersicoloribus operuit plurimũq; picturæ primus cõtulit Siquidẽ instituit os adaperire dẽtes ostẽdere.uultũ ab antiquo rigore uariare.

Polygonius secũda cũ.y.græco penultima cum.i.latino scribitur:dici potest angulosus.

Polymnestor cũ.y.græco.&.m.ante.n.in eadẽ syllaba scribitur:fuit rex thracum tpe belli troiani & regis priami amicus:Ad quẽ priamus iã dubitans de statu troiæ filium Polidorum cũ magno auri põdere cõseruãdũ nutriendumq; misit:ut si contigeret Troiã capi.ipse genus & urbẽ instaurare posset.Sed destructa Troia auri cupiditate polidorum interemit.Quod cum cognouisset Hecuba:finxit se illi aliud auri pondus uelle secreto indicare:ut ipse illud pro filio acciperet:Quæ auarus rex uera eẽ credens & in conspectu Hecube ueniens ab illa unguibus occæcatus fuit ut eloquẽtissime ꝑtractauit Euripides ĩ ἑκάβῃ. & Ouidius multa tetigit in.xiii.metamorphoseos.

Polymitus secunda cũ.y græco sequens cũ.i.latino.& ultima cum.t.exili scribitur nomẽ ẽ adiectiuũ. Et id dicitur quod uariis filis ẽ diuersorũ coloꝝ ẽ contextũ.Nam μίτος filũ diciť seu liciũ.Vnde uestis illa dicitur polimita quæ uariis in colore filis ẽ contexta.

Polymnia secunda cũ.y.græco penultima cũ.i.latino scribitur una ẽ ex musis quasi polihimnia:hoc ẽ plurimũ cantans uel laudans himnos enim laus ẽ cum cantico.Velut alii dicunt multæ memoriæ ita ut poli cõpõatur cum μνήμη quæ est memoria.Ouidius in.v.fastorũ Dissensere deæ quarũ polihimnia cœpit Prima silent aliæ dictaq; mente notant & Horatius in primo carminũ Si neq; tibias euterpe cohibet nec polihimnia.lesboum refugit tendere barbiton.

Polyon cum.y.græco sequente.i.latino diuisis syllabis scribitur & est nomen compositũ ex poly.quod est plurimum.& ἴον uiola.quasi plurima sit uiola.Nam herba est teste plinio.in.xxi.naturalis histo.incita

Musei.& Hesiodi laudibus. Cuius folia:ut illi poetæ tradunt:mane candida meridie purpurea.sole occi dente cærulea aspiciuntur.Et radice protinus nunq̃ palmo altiora.

Polyphemus cũ.y.græco &.e.absq̧ diphthõgo scribit̃:fuit teste Homero in odysea:filius Neptũi ex Thoosa filia Phorci.Et nomẽ est cõpositũ ex poly q̃d multũ denotat & φημησ famæ:q̃si fuerit ualde famosus Nã dũ Vlyxes uagus post.excidiũ Troiæ forte siciliã:Homero referente puenisset cũ.xii.pscrutarũ lo- ca p̃rexit:tres optimi uini cados secũ portãtes:ubi uillosũ cõspexerunt hoĩem staturæ gigãteæ unicum i fronte oculũ habẽtẽ ipo dicente apud Ouidiũ li.xiii.metamor. Vnũ ẽ ĩ media lumẽ mihi frõte.sed istar ingentis clypei q greges mũgebat:& solus ab antro lapidẽ tollebat.quẽ.xx.boũ paria mouere nequiss&t ad quem ĩgressus Vlyxes sciscitabatur de ritu gẽtiũ.& auxilia ob gratiã iouis reuerẽtur postulabat.ille su pbe respõdẽs dixit se non timere ioue & duos ex Vlyxis sotiis apphendẽs ritu beluæ deuorauit:ac cæte- ros detinẽs seq̃nti mane totidẽ absũpsit.idẽq̧ ueniẽte sero ronfecit q̃d Vlyxes ,pspiciẽs & de se ac reliq̃s ti mẽs:cadũ optimi uini:q̃d secũ portauerat:illi optulit misericordiã postulãs,pmisit:Cyclops se illi mi seri si uinũ iteq̧ ,ppinaret:& sic tertio cũ potasser effectus ebrius in medio clausi antri se prostrauit dor miẽs quẽ Vlyxes cũ sotiis a cuto stipite occæcauit. Tandẽ cũ gregibus aptre cogeret̃ pecudes oẽs exeũ tes palpabat. Vlyxes uero cũ sotiis assũptis peccudũ pellibus eius manus effugit.Et quẽadmodũ id illi p- dictũ fuit a Telemo in sua dictiõe uidebimus. Amauit hic Galatcã.ut late & pulcherrĩe narrauit Oui.i p fato.xiii meta.li. Sed ut scribit Seruius sup.iii.ænei.multi ĩq̃t polyphemũ dñt unũ hũisse oculũ.alii duos alii tres.Sed totũ fabulosũ ẽ.Nã fuit uir prudẽtissimus:ob q̃d oculũ in capite iuxta cerebrũ habuisse 'dici tur:q̃a prudẽtia plurimũ uigebat.Verũ Vlyxes cũ prudentia supauit.& ob hoc cæcasse fingitur.

Polypoetes scđa cũ.y.græco:sequẽs cum.œ.diphthõgo:ultima cũ.t.exili scribit̃:hẽtq̧ accentum in penul tima Fuit teste Homero in.xii.iliados filius pirithoi & Hippodamiæ .

Polytes cum.y.græco &.t.exili scribit̃:fuit regis priami filius ex Hecuba uxore:cuius mortem in secũdo æneidos Virgilius enarauit.

Polyptoton cum.y.græco:& absq̧ aliqua aspiratiõe scribitur.idest quod multiplicem hẽt casũ. poly enim multiplex ẽ & πτωσισ casus. Accipi tamẽ consueuit p figura.qua diuersis casibus sentẽtia uariat̃.ut Lit tora littoribus cõtraria. fluctibus undas Persius. Ex nihilo nihil in nihilũ nil posse reuerti.

Polypus cum.y.græco scribitur genus ẽ piscis multos pedes habens: Nã cõponitur ex poly:quod multitu dinẽ indicat:& ποῦσ pes. Quare bene Ouidius in.iiii.metamorpho.inquit. Vtq̧ sub æquoribus depre hensũ polypus hostem continet.atq̧ omni dimissis parte flagellis.

Polysyntheton cum.y.græco in secunda & tertia penultima cum.th.aspirato:ultima cum.t.exili scribitur dici potest multipliciter coniunctũ. Nã cõponitur ex poly:quod multiplicitatem indicat:& συνθετον cõ positionem Accipiturq̧ p figura qua locutio multis concatenatur coniunctionibus. Vir.Is.geor.iii. Te- ctũq̧ laremq̧ armaq̧ Amyclæum canem cressamq̧ pharetram.

Politia cum.t.latino utrobiq̧.&.t.exili scribitur. Nec cõponitur a poly:quod est multum ideoq̧ non scri- bit̃ cũ y.græco:Sed deriuat̃ a polis cum.i.latino.quæ ẽ ciuitas. Vnde latine ciuilitas:seu respublica inter pretatur.& inde deductũ puto uerbũ polio:quin & polites.

Polyxena cum.y.græco sequẽte.x.cõsonante scribit̃ fuit Priami regis filia ex Hecuba cõiuge quæ demũ post raptam Troiam iugulata fuit supra tumulum Achillis. Et nomẽ est cõpositũ ex poly:quod ẽ plurĩ- mũ:& ξενη admiranda quasi plurimũ fuerit ãmiranda.ob elegantiã scilicet formæ:& morũ præstantiã Habetq̧ apud poetas nostros accentũ in antepenultima & non in penultima. ut multi inepte proferre consueuerunt.iuue.in satyra Omnibus in terris. Cassandra inciperet scissaq̧ Polyxena palla.& Ouidius Placet achilleos mactata polyxena manes.

Polyxenus eodẽ mõ scribit̃.& eundẽ accentũ detinet. hunc Home.in.ii.iliados cõnumerauit inter duces græcos. q ad Troiã uenerẽ.& filiũ fuisse dicit p̃strenui Augei.ac diuina pulchritudine p̃ditum

Poltys cum.t.exili &.y.græco scribit̃:fuit teste Plutarcho rex thracũ:& in troico bello.

Pollux cũ duplicato.l.scribit̃ a latinis q eius primã apud græcos naturaliter breuẽ ,pducunt. At uero a græ cis cũ unico.l.scribit̃. Et cũ apud illos lõgo noĩe dicat̃ πολυδευκησ apud nos breuiore dicitur pollux.nã teste Prisciano in.viii. Latini gaudẽtes breuitate plerũq̧ in dictionibus græcis faciunt concisiones:ut q̃d illi διδωμι nos do. Quod illi βουλομαι.nos uolo dicimus itẽ quod illi εμε nos me quod illi βουσ . nos bos. πουσ:nos pes.idẽq̧ in nominibus litteraꝝ:ut in primo hoꝝ cõmentariorũ libro uidimus. Et fuit Pollux filius Tyndari ex Leda:& frater Castoris.de quo i dictiõe Castor satis uidimus.

Pompa græcũ uocabulum est quod ad sacras res auctores nostri nunq̃ referunt:ut sacrificiorum pompa. sed ut plurimum ad res alias. Cicero in pisonem differens de triumpho. Quid tandem inquit habet iste currus.quid legati in equis & tribuni. Quid clamor militum.quid tota illa pompa:inania sunt ista mihi crede.delecta menta pene puerorum captare plausus:uehi per urbem.conspici uelle. Lucanus similiter de triumphantibus. Quam seriem rerum longa præcedere pompa. Quam potuit belli facies. Hæ au- tem facies simulachraq̧ uictoriarum.quæ in triumpho gestantur:fercula dicuntur. Cicero de officiis. ne pompacũ ferculis similes eẽ uideamur Neq̧ uero in lætis modo põpa dicit̃ ueꝝ & in tristibus. Quintilia- nus Quid sibi uelit ille funebriũ lõgus ordo pompaꝝ. Liuius Cõsulares uero fasces & p̃textã curulẽ ni- hil aliud q̃ põpã funeris putant claris insignibus uelut in suis uelatos ad mortẽ destinari.

Pontus cum.t.exili scribitur. Et dicitur id mare quod a palude mæotides usq̧ i tenendum protẽditur. Sed

fam mare illud angustũ:quod attenedo incipit post casum Helles:in illud hellespõtũ uocitatũ fuit.Quin & qđ ab ea strictura incipit hoc ẽ ab hellesponto & usq̧ in bosphorũ thraciũ protenditur.ꝓ pontus uocatur.& a bosphoro thracio usq̧ in paludẽ mæotidem pontus dicitur. Atq̧ alio nomine mare euxinũ:ut in ea dictione uidimus. iuxta quẽ locũ locus ẽ tomos clarus Nasonis exilio ut in sua dictione monstrauimus.& a pontus pontinus pontina pontium deducitur.

Pontina palus cum.t.exili &.i.latino scribiť.Est teste Vibio uolscorũ palus iuxta forũ appii haud longe a taracina.distatq̧ ab urbe uiginti milibus passuum.De qua Lucanus in.iii.Et qua põtinas uia diuidit unda paludes.Nec longe ẽt circeis fuisse dicit Plinius in.iii.naturalis historie quem fuisse olim locum.xxiii. urbium ex auctoritate Mutianiter consulis prodidit.Hãc latrunculorũ olim fuisse sedem ostendit iuuenalis in.iii.satyra eum ait:interdũ & ferro subitus grassator agit rem.Armato quotiens tuto custode tenentur Et Pontina palus & gallinaria pinus.

Popisma eũ.i.latino scribiť:sonus ẽ cunni ex cõfricatione mentulæ. Vnde & cũnus ipse popta apud nonnullos antiquos dicebať.Martialis in.vii.Quis ridere potest fatui popismata cunni.Cũ sonat hic cui nõ mẽtula mẽsq̧ cadit.Vnde & popisma ꝓ coitu nõnũq̃ accipiť ut iuue.in satyra.Credo pudiciciã Frõtem que manũq̧ Prebebit uati crebrum popisma roganti idest coitum.in quo popisma ex crebritate agitationis innascitur:

Porphyris secunda cum.y.græco:ultima cum.i.latino scribitur:insula ẽ teste plinio li.iiii.naturalis historiæ in laconico mari sita a maleæ ꝓmontorio quinq̧ milibus passuũ distans ancipiti mari pp angustias Eadem postea dicta fuit cythera tãtum plurali numero ob memorabile templũ Veneri sacrum. quod ĩ illa constructũ fuit ut in ea dictione uidimus.

Porphyrites eodẽ mõ uti superior.atq̧ cũ.t.exili scribiť dicitur affirmãte plinio in.xxxvi.naturalis histo. marmor rubeũ candidis interuenientibus punctis:qui in ægypto maxime comperitur.Et nomẽ a similitudinæ porphyre:hoc ẽ purpuræ accepisse creditur.

Porthmeus cũ.th.aspirato & eu diphthõgo ĩ fine scribitur.Nã sic quoq̧ litteris græcis πορθμευσ dicitur latine uero portitor uocatur.Virgi.i.iiii.georgicorũ.Nec portitor.orci Amplius obiectam patitur trãsire paludẽ.Sed eo græco uocabulo usus ẽ iuue.in.iii.satyra eũ ait iã sedet in ripa tetrũq̧ nouissimus horret Porthmea.Et is dř qui traducit homines ac uehit nauigio uel ad nauim de littore uel de naui ad litus uel ad ulteriora fluminis.lacus·stagni ue seu ripas:seu ripas:seu litus:Et licet sic quoq̧ frequẽtius dicatur potest etiam accipi pro eo:q portorium cõduxit:idest qui fructus pecuniarios ex portu cõduxit:& a uenientibus illos exigit.Et dicitur portorium uectigal portus uel fluminũ:uel lacũ uel stagnorũ.Sane præter portoriũ & amatoriũ ut plurimũ neutra desinentia in orium locũ significant:ubi aliquid fit.ut deambulatoriũ locus ubi deambulatur Dormitoriũ ubi dormitur.Repositoriũ ubi quid reponitur.Tentoriũ ubi tendimus uela:aut si quid instar uelorũ habet Vel ipsa potius uela.siue uelamenta contra iniuriã cæli.Auditoriũ locus ubi audimus præceptorẽ aut orationẽ in non uera causa aut opus nouum recitãtem. Aut siquid simile ẽ uel ipsa turba.aut ipse cœtus auditorũ Tectorium uero illinimẽtũ ẽ:& quasi pauimẽtum parietis atq̧ incrustatio.

Porsena cũ unico.n.a græcis scribiť:& penultimã corripit.Quod apud nostros martialis conseruauit cũ ait in epigrãmatibus.Hanc spectare manũ porsena non potuit.at in Virg.circa finem li.viii.ꝓductã cõperi atq̧ ob id cũ duplicato.n.necessario scriptã.ait enim.Necnõ Tarquiniũ eiectũ porsena iubebat accipere. Vbi ait Seruius unũ.n.addiť metri cã.Vnde & penultimæ datus accẽtus ẽ qui in prima eẽ dẽt.

Potnia cũ unico.t.exili ante.n.&.i.latino in penultima scribiť.Erat arcadiæ ciuitas.ex qua Glaucus fuit.q cũ Veneris sacra sperneret potniades malis mẽbra assũpsere quadrigæ.i.equæ quas dicũt Glaucũ ipsũ alere cõtinuisse.ut uelocius currerẽt sed in furiã uersæ.eũ currum ascendere uellet lacerasse dicunt Et deducitur potnia πότνιοσ qui est uenerabilis.

Practius eũ.c.&.t.exilibus &.i.latino scribiť:fuit teste Home.ciuitas in põto·q Troianis auxilia misit.

Prænestæ prima cũ.æ.diphthõgo post.r.aliæ sine diphthõgo uel aspiratione scribunť:Oppidũ ẽ italiæ su͂ p arretino monte positũ urbi ꝓpinquũ decẽ & octo miliũ passuũ cõdiť & nominatur ut placuit Solino a præneste Latini regis filio.& Vlyxis nepote ut uero uoluit Virg.a Cæculo filio Vulcani:quẽ iuxta ignẽ sorores digitorũ fortuitu cõpererunt.illo dicente in.vii.æneidos.

Nec prænestinæ fundator defuit urbis. Vulcano genitum pecora inter agrestia regẽ.
Inuentũq̧ focis omnis quem credidit ætas.

Cæculus.Nã ut ait Seruius.Erant eo in loco pontifices & dii ĩdigẽtes sicut ẽt Romæ. Quin etiã & duo fratres q digitii appellabãtur:horũ soror dũ ad focũ sederet dissiliẽs scintilla eius uterũ ꝑcussit.unde dicta ẽ concepisse.postea enixa puerũ iuxta tẽplũ iouis abiæcit quẽ uirgines aquarũ euntes iuxta ignẽ inuẽtũ sustulerunt.qa a fonte haud longe erat. Vnde Vulcani dictus ẽ filius·& Caeculus cognominatus quia oculis minoribus fuit. Hic postea collecta multitudine postq̃diu latrocinatus prænestinam ciuitatẽ ĩ mõtibus cõdidit.Et cũ ad ludos populos uicinos inuitasset cœp t eos hortari:ut secũ habitarẽt.& pro gloria iactare se filiũ Vulcani Quod cũ illi nõ crederẽt inuocato Vulcano:ut eũ filiũ suũ cõprobaret.itaq̧ corã oĩs multitudinis cœtu flãma ẽ circundatus Quo facto cõmoti oẽs simul habitauerunt & Vulcani filium crediderũt.Ob qđ dixit Virg.omnis quẽ credidit ætas sed quare dictũ fuerit ꝑneste nõ ponit unde dixerũt nõnulli a multitudine arborũ eius noĩs q eo in loco frequẽter nascunť cognominatum fuitq̧ si-

tum in loco ꝓeminēti. dicente Virgilio. Quiq; altū ꝓneste uiri. Ob qđ & frigidū. dicente iuuenale in. iii. satyra. Quis timet aut timuit gelida ꝓneste ruinā. Nā declinat teste Seruio hoc ꝓneste & hæc ꝓnestis. & ob id dixit gelida. Virgi. ēt. Cū primā aciem prænestæ subi psa. idem & priscianus in. vii. cōfirmauit.
Pragmaticus cū. c. & t. exilibus scribitur. dicit a nostris negotiator seu forensis Nā a πραγματευομαι. ē negotior deriuat. iuue. in satyra. Et spes & ratio. inde cadunt partes in fœdere pragmaticorū: idest forensium: qui negotia clientum conducunt.
Praxiteles cū. x. consonāte sequēte. i. latino: & t. exili: atq; unico. l. scribitur: fuit inter marmoris statuarios gloria summus. Sculpsitq; inter cetera Venerem cnidi: q non solū ibi teste plinio in. xxxvi. naturalis histo. sed in toto orbe terrarū precipua fuit. Quā ut uiderēt multi nauigauerunt cnidū. Nam duas fecerat quas simul uendere optabat. Alteram uelata specie. quam quidam prætulerunt optimæ seuerum id atq; pudicū arbitrantes conditio erat cū eodē precio. Reliquam cnidii emerunt imensa differentia famæ. uoluit etiam postea a cnidiis mercari rex Nicomedes totum æs ciuitatis alienum: quod erat ingens dissolutum repromittēs omnia cnidii peperi maluere. Nec in merito illo enim signo praxiteles nobilitauerat cnidum. ædicula eius tota aperitur. ut cōspici possit undiq; effigies deæ fauēte ipsa: ut credimus fcā. Nec minor ex quacunq; parte ammirata ē: ferunt amore captum quēdā cū delituisset noctu simulachro cohæsisse: eiusq; cupiditatis ēē indicē maculā. hæc pli. iuxta quæ dixit noster Carolus arretinus.
Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet.
Pulchra Venus: quo sit nobis ipsa cnidos. Omnia mercurio cedere uisa meo.
Quæ autē illius signa Romā portata fuerunt: ponit plinius in præfato libro: quod qui oleurit cognoscere ibidem legere poterit.
Praxaspes cum. x. consonāte post. a. uocalē: & ante a. alterā scribit: fuit nobilis psa: q teste Herodo. li. hist. iii. Smerdim cābysæ fratrē iussu ipsius Cābysæ psarū regis occidit. Deinde post eū mortē: Gambysæ ad psas re dissēt. iterrogatus ē a magis illis q regnū occupauerant: quēadmodū ī dictiōe Smerdis ostēdimus ut publicæ ꝓdicaret. Smerdi Cābysæ fratrē uiuere. Et eū eē quē magus regē declarauerat nec ab eo interfectū fuisse. Quod si faceret: facturū eū maximū inter psas. Et eo beneficio regē sibi ī perpetuū deuinctū. Qui cū facturū se oīa: q illi uellent. abunde pollicitus eēt. Suadentibus illis turri ascēdit. Ex qua psis q magi rogauerāt denunciaturus uidebat. Cæterū nihil eoꝝ predicauit Sed potius magorū fraudem aperuit. Nec eū Smerdi qui regnaret esse Gābyssæ fratrē. Quinimo rādiu ab eo cogente Cābyssæ fuisse interfectū. Sed alium Smerdī magum a fratre dolo suppositum: ꝓpterea orare psas oēs. ut memores beneficiorū Cyri & aliorū regū neq; sinerent Magū hoiem externū ac aduenticiū psis īperitare. his dictis e turri ꝓcipitē se deiecit: atq; ita diē obiit. ut hæc omnia ex Herodoto in latinum interpretati sumus.
Presbyter cum. y. græco & t. ex di scribitur dicitur latine senior.
Priamus cū. i. latino scribit: fuit laomedontis troianorū regis filius. Et nomē ipsum asserūt græci a uerbo πριαμαι. qđ ē redimo contraxisse. Nam puer ab Hercule captus cū Hesiona sorore ipse solus pecunia redimi potuit. Et ab ioue originē traxisse dicūt quia Dardanus iouis fuit filius ex Electra Cuius filius fuit Erichthonius. Hic filium habuit Troem: qui regionem que a Dardano Dardania dicebat Troiam a se dixit. Huius filii fuerunt assaracus & ilus: qui urbē ipsam ilion a se uocauit. Hic filium habuit Laomedontē qui pater fuit priami at priamus ipse patre ab Hercule interfecto & auro redemptus iliō reformauit & exornauit. Habuitq; teste Cicerone in prīo de quæstionibus tusculanis filios quinquaginta: quorum decē & septē iusta uxore sunt nati. at uero ex altero latere assaracus Capī genuit. Ex quo anchises. & ex illo æneas. Quā sane genealogiā. Ouidius in. iiii. fastorum libro pulcherrime expressit cum ait.
Dardanon electra quis nescit atlantide natum.
Scilicet electre concubuisse iouem.
Huius erichthonius: tros est generatus ab illo.
Assaracū creat hic assaracusq; capim. Proximus anchises cū quo cōmune parentis.
Non dedignata est nomē habere uenus. Hinc satus æneas
Priapus cum. i. latino scribit: & hēt accētū in penultima: fuit uir ex lāpsaco urbe hellespontia qua teste seruio sup. ii. geor. ꝓp uirilis mēbri magnitudinē pulsus ē: q a sæpius cū illo delectabant fœminæ. Hūc græci dixerunt ob fœcunditatē hortoꝝ numen. iō dicebat ille apud Vir. ī bucolico. Custos ex pauperis horti. Et in. iii. geor. ait Vir. Et custos furū atq; auiū cū falce saligna Hellespōtiaci seruet tutella priapi. Huic erat asellus uictima: q a ut ait Ouidius in. i. fastorū: cū dii oēs ad festū matris deū conuenissent: & epulis satiati eēnt noctē ludis ducebāt. Lotidā uero nymphā Somnus arripuit. Cuius pudicitiæ priapus ipse insidiabat: sed rudēte asello quo Silenus uehebatur: excitata ē: & priapus desiderio frustratus. in cuius uindictam lampsaceni asellum illi litare statuerunt.
Prymno cum. y. græco & m. ante. n. scribitur: fuit teste Hesiodo nympha Oceani & thethyos filia:
Problema cum unico. m. scribitur. Est propositio interrogationem detinēs annexā cum λεγει. idest quare ut est apud Aristotelem.
Probatica cū. c. & t. exilibus atq; i. latino scribit. dici potest ouilis. Nam a προβατον. quod est ouis προβατικη descendit. Vnde & piscina: in qua oues lauabant probatica dicta est.
Proceleum aticus absq; aliqua aspiratione: & cum unico. l. atq; i. latino scribitur pes est constans ex quatuor uirtutibus: ut Tytire pascentes a flumine reice capellas. Nam in. v. pede proceleum aticum posuit p

dactylo. Et dicitur quasi primitus iussus. eo quod i sacris Minervae prius eius pedis versus prenuntiari iu
bebantur πρὸ enim ante designat. & κελεύω iubeo.
Procyon cum. c. exili. & .y. graeco scribit: stella e quae ante canem: qui sirius dicitur exoriri cospicitur. nam
ex pro quod e ante. & κύων. canis compositum vocabulum e. Vnde Cicero in .ii. de natura deorum refe
rens versus arateos inquit. anticanem procyon graio qui nomine fertur. & Hora. in lib. carminu tertio
ait. Iam clarus occultum andromedae pater. Ostendit ignem. iam procyon furit.
Et stella vesani leonis Sole dies referente siccos.
Proconessus cu. c. exili: & duplicato. s. scribit. Civitas fuit in minori asia.
Prochyta cum. ch. aspirato sequete. y. graeco. & .t. exili scribitur. insula est in tusco mari sinu campano sita.
una ex aeolus: de qua Vir. in. ix. aeneido. Tum sonitu prochyta alta tremit. Et Ovi. in. xiiii. metamorpho.
describes aeneae navigatioe dixit inarieme prochytaq legit. Vnde ait Plinius i libro natura. historiae. ina
rimes mons fuit. qui terraemotum passus: alteram fecit insulam: quae prochyta ab effusione dicta e. na
προχέω effundo a nostris dicitur: & προχυτήριον furiosum.
Procris cum. c. exili & .i. latino scribit. fuit Erithei atheniensium regis filia & Cephali venatoris uxor ut i ea
dictione vidimus. Quam Homerus in. xi. odysseae dixit Vlyxe apud inferos compertisse.
Proetus cum. oe. dipthogo: & .t. exili scribitur: fuit abantis abatis argivoru regis filius cui successit. in regno
Hic teste Homero in. xi. odysseae. antiam habuit uxorem. ex qua quattuor filias genuit Maera. Eurialē
Lysippe. & iphanassa. q cum teste Pherecyde in forma seu pulchritudine se iunoni ptulisset: offensa dea
eis furore talem imisit: ut vaccas se ee arbitrarent. & aratra timentes silvas peterent dicete Virgi. in Sile
no. proetides iplerunt falsis mugitibus agros: Ovi. vero inquit in. x. metamorpho. illas obspreta venere
ira numinis prius i vaccas: mox i lapides comutatas dixit. Sed ut graeci ferunt pherecydis historia profe
quetes: pposuit proetus regni partem: & quam ex eis mallet in coniugem si quis eas in pristinum mentis
statum restituisset. Cuius primi cupiditate tractus Melapus vates ac mantes peritissimus ut dixit Home
rus illas suo artificio liberavit: & ut dixit Servius helleboro. ac deinde iphianassa uxorem sibi elegit. Ex
qua teste Home. i. xv. odysseae li. antiphate & Mantium procreavit antiphates Oicleu. Vitruvius vero
de architectura dixit illas a Melampo conductas apud clitorium archadiae oppidum. ut ab ebriositate li
berarent. Nam ibi spelunca esse dixit limpidissima aqua pfluentem. q pota facit haurientes odisse vi
nu. Ob qd sup eius fornice graecis litteris scriptum rettulit: aquam illam non esse potabile & vitibus ini
micam. Quod Ovidius tetigit in. xv. metamorpho. cum ait.
Clitorio quicunq sitim de fonte levavit.
Vina fugit: gaudetq abstemius undis.
Progymnasmata secunda cum. y. graeco. sequens cum. m. ante. n. ultima cu. t. exili scribitur: Et latine inter
pretatur pexercitamenta. ide & pagonastica designat.
Prologus cu unico. l. scribit. Et dicitur a nobis prefatio sive ploquiu. na rem in toto libro narrada propo
nit: licet Terentius plogis abusus sit. Et in plogis scribedis opa abutitur. no q argumetum narret sed q
maledictis veteris poetae respondeat. Et cu re de qua tractare intedunt ppoluerint solet latini poetae in
vocate. deinde narrare. Quod mo contrario fit a graeci. Na cu primo invocaverit. quae tractaturi sint
deinde pponut: enarrantq deinde. Satyrici vero nec invocant: nec breviter qcq primitus dicedu ppo
nut Sed ex abrupto incipientes: a reprehensione sui: qua se primu expugnare posse putant. exordiuntur.
Ac te mixtim cu alii rephendentes. de quibus locuturi sunt: longiori pcessu pponunt. Ob qd no minus
plogo: q Terentius ipse fecerit abutunt. At vero q apud graecos antiq comoedia i more nostrae satyrae co
scripserunt: ut aristophanes. Cratinus & Eupolis magis et q nostri a re ipsa pcesserunt. Hoc differetes ac
comoediae retinetes: q no se ipsos ipsimet: sed alium iducit ex abrupto alteru rephendete: ut ex aristo
phane libet latine versiculos aliquos referre quos Leonardus arretinus delitiae nostrae mecu olim ludes
interpretatus e. Na in prima comoedia inducit aristophanes Chremetem viru bonu: caeteru inopem. q
cum paupertate offederet: ad oraculu apollinis pfectus qsivit. Num prestaret mutare mores & aliter vi
vere. Respondit apollo: cui primu obvius fieret de templo exiens eu sequeret: ac domum suam adduce
ret ille aut accepto responso caecu sequebat. Nam is primum sibi obvius fuerat. Carinus aut servus q cu
Chremete venerat: ignarus huius responsi mirabatur domini facti. & insanisse illu: existimabat. itaq cu
pluries eum ab illius caeci insecutione verbis revocare tentaret. Et nihil Chremes penitus respoderet.
insaniam domini ac fortuna sua conqueres. talia loqui occaepit.
Vt per molesta res est o ieu & dei. Servum fieri decipientis domini.
Si recta fuit enim illa: quae servus monet Placeat tamen domino nequaq sic agere.
Necessum habet servus eisdem ee in malis. Corporis enim fortuna non ipsium sui.
Sinit esse compotem: sed eum qui possidet. Et ista quidem ista nempe ego obliquo deo.
Responsa. qui dat ex tripode intorquens aureo. Iustam querelam conqueror succensens: quia.
Cum augur sit & medicus ut aiunt optimus Herum tamen remisit insanum meum.
Qui nunc sequat caecum hominem contra faciens: Quam oporteat facere: videns enim solent
Dux ee caeco: at iste post caecum vadit. Mecq una trahit: ac nihil respondet dum peto.
Ego igitur nihil est: cur feram nunc etiam amplius.
Ni mihi respondeas here cur istum sequeris.

Tibi molestus esse nō desistam ego. Non herecle me pulsabis coronatum quidem.
Nequaq̄ at enim dempta tibi corona prius Quo magis doleas
Nugæ equidem non desistam Prius q̄ mihi dicas.quid est.namq; hoc fides
Te erga mea facit:ut adeo de te petam.

Et reliqua. Vbi absq; aliquo prologo ad rem ipsam subito decurrit. Satyrici etiam nostri poetæ a repræ
hensione sua incipiunt:ut id ipsum:quod in se repræhendunt:in alios uerius prosequantur. Quamob-
rem uehementer aberrant:qui Persium mundissimū satyrum exponere uolentes:dicunt illum in.i. Sa-
tyra uoluisse eos repræhendere poetas:qui cū indocti sint & arrogantes:quadam uerborum ineptia se
ipsos claros ostendere conantur:quod a musis in parnaso deportati heliconem degustarunt.& diuino-
rum poetarum animas intra se susceperunt:qui cum sint picæ & corui:merito ueniunt repræhenden-
di. Sed longe alius est eius poetæ sensus:seipsum enim repræhendit:q̄ repente & festinus nimium poe
ta prodiit:nec unq̄ aquas heliconis depotasse meminerit:aut per somnū quid unq̄ magnū uiderit qui-
bus q̄ ocyssime poeta fieri potuerit.ut Hesiodo contigit:& Ennio. Nam ut in sua dictiōe uidimus cum
Hesiodus iuxta parnasum patris oues depasceret:a musis raptus:& ad heliconem deductus:sacrisq; aqs
epotis:& hedera coronatus:repente poeta apparuit. Ennius similiter cū somniasset Homeri animam
in eum intrasse:q̄ primū se poetam egregiū manifestare ualuit:ut in dictione pythagoras ostendimus
at cū nil tale mihi cōtigerit inquit persius. Sed potius rustico sim forte potus:& musas locaq; quæ inha-
bitant illis reliquerim:quorū imagines sequaces ipsæ hederæ lambunt merito repræhendendus uenio
si ad sacra uatū & illorū certamina poema aliquod affero. Sed fame cōpulsus & spe lucri:quæ duo ne di
cam homines:sed muta quoq; animalia uerba cogunt humana confingere:coactus sum id quoq; effice
re:& ob id forsitan excusari potero. Vt per hæc sane & illos repræhēdere ualeat:qui cū talia quondie
se potasse & somniasse confingant sola spe lucri ineptissima quæq; poemata ad sacra uatū adferre nō
uerentur:unde ait persius Nec prolui:quod est prope & luo cōpositū puto:hoc est bibēdo attigi: uel ĕt
immersi labra:quæ nō tantū hominū:sed alioꝝ sunt animaliū:ut iuue.in.ii. satyra. Et elixi ueruecis la-
bra comedit. Quin & terræ margines:unde labruscam dictam uoluit Seruius. Fonte caballo: producto
scilicet a pegaso allato caballo:ut in dictione pegasus ostendimus:iuxta id. Vectanti ad rura caballo. Vt
sic repente:hoc est per eum modum:quo Hesiodus & Ennius poeta ꝓdirem:& helicōidas.i.musas pa-
tronimicū est fœmininum deductū a græco. Et palidam pyrenem.quæ uallis est īter duos pernasi col-
les musis sacra:ut diximus in dictione parnasus:quæ ab effectu pallida dicta est:quia se incolentes hoc ē
poetas:ob speculationes pallidos reddat:ut ifra idem dixit poeta. En pallor seniumq;. Et iuue.de poetis
tempore mecœnatis. Tunc utile multis pallere & toto uinum nescire decembri. Musas ergo & eorum
loca illis relinquo:quocū imagines ex gypso uel marmore deductæ habentur:ut iuue. Qui facis in par-
ua sublimia carmina cella: Vt dignus uenias hederis & imagine macra. Quas & ipsi sibimet quandoq;
apponere cōsueuerant:dicente Pli.in.xxxiiii.na.histo. Notatum est ab auctoribus. L. Actiū poetam ī ca
menarum æde maxima forma statuam sibi posuisse:cū breuis admodū ipse finsset. Hederæque sequa-
ces:hoc est poetarū studia cōsequentes Vi.in.ix. Flammisq; sequacibus iras lambunt.hoc est leniter cō-
tingunt. Cum egoipse semipaganus sim:hoc est rusticano fonte potus:de quo in dictione pegasus uidi
mus.affero ad sacra uatum.i.poetarum certamina:de quibus late ui dimus in dictione hedera. Carmen
hoc est poema nostrū. Quenadmodū Vir.in Daphn. Cum plures mopsus cecinisset uersus inquit. Ta-
le tuū carmen nobis diuine poeta:& reliqua. Et ꝓsequitur causam persius quare ad hoc cogat̄ sub simi-
litudine psitaci & picæ dicens. Quis expediuit.i.docuit expedire ꝓferre ac dearticulare. Psitaco suū che
re:quod græcū est & tantundē ac salue:ut in ea dictione indiximus:& exponunt nōnulli suum idest natu-
rale:quod falsum esse:cū experientia:tum ex sensu poetæ apparet. Sed ideo suū dixit:uel quia illi cōsue
tum fuerat.& usitatū addiscere.ut Vir.in palæmone:Sua semper apud me munera sunt lauri. Vel quia
ita dearticulare illud effert:ut sibi naturale uideatur. Quenadmodū in.ii.georgicoꝝ ait Virgilius. Que
q; suo uiridi semper se gramine nescit. Quis docuit picas uerba nostra conari:hoc est cum conatu effin-
gere:ac deinde exprimere.ad quod ipse persius respondet. Venter magister artis & īgenii largitor:ut
Vir.in primo georgicorū:Labor omnia uincit improbus & duris urgens in rebus egestas. Quin utiq;
uenter artifex est sequi negatas uoces scilicet a natura. Quin & idem ex eo confirmat q̄ si refulserit &
manifesta fiat spes dolosi nummi i.ob quē mille fraudes & doli nascunt̄:de quo late uidimus in dictio-
ne numisma. Videbis.s. Coruos poetas. Nam ut scribit Macrobius libro saturnaliū. Redeunti augusto
ex actiaco bello cū ingenti gloria quidem Romæ obuiam se illi cū coruo dedit:qui ad imperatorem ait
aue imperator inuicte.quo delectatus augustus:uiginti milibus nummis emit. Cuius exemplo alter exi
tus.similem Coruū edocuit:quem cū audisset augustus. Taliū inquit salutatorū satis domi habeo. refert
etiam Plinius in.x.natu.historiæ. Quod imperante Tiberio Coruus quidam assuefactus omnibus ma
tutinis in forū uolabat:& rostra ubi primo Tiberiū. Deinde germanicū & Drusum Cæsares nominati
mox transeuntem Romanum populū salutabat:postea remeās ad tabernam pluribus officio mirus fu
it. Quem ut postea subita iracundia manceps quidam exanimauit:quia ex crementis eius calciamenta
fœdauerat:summe populus honorauit. Nam primo pulsus est reus:mox īteremptus funusq; altis me
morabiliter celebratū fuit:quippe cōstratus lectus super duorum æthiopum humeros præcedente tibi
cine & coronis omniū generū usq; ad rogum:qui constructus est dextra uiæ apiæ ad secundum lapidē

in campo ridiculi apellato. Et poetridas. Formatur per modum patronymici: & dicitur poetris huius
poetridas. Pegaseu. i. poeticu: metaphora a fonte sacrato musis: ut uidimus in dictione musa. Melos can
ticum siue carmen dulce: hoc est suaue. Simili modo & se repræhensione dignu uideri ostendere uult iu
uenalis in initio sui poematis: q semper tanti auditor fuerit q taliu sane poetaru: a quibus quicquid di
xerant: merito habuisse poterat: & nihil aliud a summo minimoq poeta: præter ea quæ audiuerat. scri
bi consuetum sit: & nec ipse aliquid scribat: sed semper audiat. itaq repræhensionem dignum se idicat.
Et licet proprie prima satyra prologus dici nō possit: prologi tamen quippiam detinet: qa & in illa etiā
quid in operis residuo dicturus est. pponit cu dixit. Quicquid agunt homines uotom. timor: ira uolup
tas. Gaudia discursus nostri est farrago libelli. Et causas quare potius satyrā q aliud poema & plura alia:
quæ ad materiam prologi spectare possunt: ut in sequentibus ostendemus. Nec inter poetas dicacissi
mos: atq acriter mordentes a iunioribus nostris iuuenalis ipse loquatur. Neq eam detinet libertatem
quam prisca comœdia habuit: dicente horatio. Eupolis atq cratinus aristophanesq poetæ: at alii quo
rum comœdia prisca uirorum est.
Si quis erat dignus describi: quod malus: aut fur.
Quod mœchus foret: aut sicarius. aut alioquin
Famosus. multa cum libertate notabant
Quin & ostendit deinde quomodo illos secutus est apud nostros Lucilius dicens:
Hinc omnis peudet Lucilius hosce secutus
Mutatis tantum pedibus numerisq facetus:
Cuius sane Lucilii seueritatem & libertatem iuue. ipse in fine primæ satyre tetigit cum ait.
Ense uelut stricto quotiens Lucillius ardens
Infremuit. rubet auditor: cui frigida mens est
Romæ decesisse dicunt. Cui epithaphium hoc Martialis inscripsit.
Quisquis flamineam teris uiator.
Noli nobile præterire marmor:
Verbis delitiæ. salesq nili.
Ars & gratia risus & uoluptas:
Romani decus ac honor theatri:
Atq omnes ueneres cupidinesq:
Hoc sunt condita quo paris sepulchro.
Quis ergo nō uideat iuuenalem omnes suo tempore uiuentes ex industria iuuasisse: & nec potentiori
bus pepercisse. Quin & ex minoribus si quis diligenter inspicere uelit: neminem insequi aut alium quē
uis modo aliquo nominare. in quem & Martialis ipse nō scripserit: uel de illo uel aliquo in loco memi
nerit Nam summouetur iuuenalis ad scribendum satyram. Quod meuia tuscum Figat aprum: nuda te
neat uenabula mamma. ad quam Martialis lib. iiii. Dum nō uis leporem: dum nō uis carpere mulos. Et
plus q patri meuia parcis apro. Et reliqua. Non potest ēt tam patiens esse iuuenalis nō tam ferreus: ut ab
scribendo satyram teneat se. Causidici noua cum ueniat lectica mathonis plena ipso: hoc est uel nouiter
facta: quia ex turpi seruitio iam tum ad causidicandum se contulerat: uel admirabilis & egregia. ut Virgi
lius in bucolico. Pollio & ipse facit noua carmina. i. eximia & admiranda: Ad quem & Martialis in. v. epi
grā matum li. sic inquit. Omnia uix belle matho dicere dic aliquādo: Et bene: dic neutrum. dic aliquan
do male. Et li. xi. ad eūdem ait. Parua rogas magnos. sed nō dant hæc quoq magni. Vt pudeat leuius tu
matho magna roga. Quid q nomen delatoris seu accusatoris cuiusdam magni amici ipse iuuenalis sub
ticet: & illum ex nominibus eorum quos etiam accusauit cognoscendū ostēdit hominibus eius tempo
ris. Et ut quidam ferunt fuit Heliodorus Domitiani libertus: qui cūcito rapturus esset qcquid superat
de nobilitate iam ab aliis uorata libertis timebatur a Massa: & munere palpabatur a Caro similiter ui
ro nobili: ad quem iam pscriptū Martialis scribens ait. Care parectonias latias nō rite per urbes Nobi
lis & centū dux memorāde uiris: Et reliqua plura: quibus ostendit eum iam exulem esse: & bona pdi iis
se. Nam ait Pli. circa finem li. xxxv. iam nō est enumerare libertos ex sanguine quirit. & pscriptionū li
centia tam ditatos: ut late uidimus in dictiōe creta. Quid q a nōnullis ob timorē uxor illi summebatur:
Et ne uero nomē oppressorū ignominiā iuue. exprimat: fictis nominibus ioculatorū quorūdam seu de
risorū id triumphis rem illam ipse pandit cum ait. Et a trepido timele summissa latino: Sed de uero latio
& uera Timele ait Martialis ad Domitianū in quodā epigrāmare. Cōsueuere iocos uestri quoq ferre
triūphi materiā dictis nec puder esse ducē: quā timelem spectas derisorēq latinū: illa fronte pcor car
mina nostra legas. Quin & eadē figura usus est in satyra stēmata quid faciunt: cum dixit. Mortē sic qs
q exhorruit: quis ita mortē ut sit uxoris zelotipus: & sic similis stupido latino: hoc est uiro: ita mortem ti
menti: ut uxorē quā summe amare contingerat: pro euadenda morte Heliodoro: aut cuius alii summittere
nō curaret quasi dicat potius mortem eligere debes: q rem adeo turpē perpetrare. Sed nec id quoq si
bi pfuit. Nec pfuit posthumū uirū aliū pessimū totiens subcista locare: ut eo inscio uxorē Timele audi
re uidet Quin tandē ab illo uel quouis alio ob suas diuitias accusatus & pscriptus fuerit: dicente eodē
iuuēale ad posthumū in satyra Credo pudicitiā. Quem totiens texit perituri cista latini. hoc ē quia nec

illi fura cista profuit. At ad posthumū ait Martialis in principio epigrāmatū .ii. Occurris quocūq; loco mihi posthume clamas ꝓtinus & prima est uox tua: dic quid agis. Hoc si me decies una cōueneris hora. Decies habes puto nihil posthu. tunc quid agas. Verum & ipsa eadem in qua diximus signra: ite; iuue. in eadem prima satyra uersus est. quum de galla loquitur. Nam cū se prius submoueri dixerit. ab his qui testamēta merentur noctibus: & ab his quos in cælum euehit optima sūmi. Núc uia ꝓcessus uetulæ uesica beatæ idest illius ausicæ Neronis libertæ de qua uidimus in dictione paticus: quæ ob id quoq; initia dedit Othoni ꝓgredi ad imperiū: ut ibidē late declarauimus. ita deinde excādescit in quendam pupilli spoliatorē: cuius nomen & ꝓpriam historiam ob deperdita antiqua uolumina nōdum cōperire ualui. Et frui illū iratis diis per cōparationē Marii ostendit. eo ꝙ sola infamia notatus fuerat & sic damnatus iani iudicio. Quid enim saluis infamia numis. Nam ueluti marius tempore Syllæ deductus anteq ab Hiemsale numidarū rege: ut tetigimus in dictione minturnæ: auxilia in patriā colligere posset: uoluptatibus frena laxauit: & ab octaua diei hora: contra Romanā cōsuetudinē. iuxta numidaꝝ ritū ꝓ libito bibebat & epulabaẜ: atq; ita quoq; iratis diis fruebatur: ut apud Senecā in Hercule furente: quia a iunone coactus ad domitanda ꝑ orbem monstra: ex quibus semꝑ gloriā reportabat: ut illa inquit. Itaq; nostra fruit .i. laodes suas meauerit odia: dum nimis sæua imperio. Sic spoliator ille ac ꝓstrator pupilli notatus saluis infamia nūmis diis iratis ob eam notā fruebatur: quia pecuniis saluis in uoluptates pro libito laxabatur: & ꝑ urbem gradiens seruorum gregibꝰ populū cōprimebat. Et alia cū narrauerit: quæ in diuersis dictionibus explicauimus ad illum deinde cōuertiẜ: qui densissima lectica: uel ex lignoꝝ strue & compagine: uel seruorū multitudine uxorem prægnantem uel languidā circūducebat: ac quadrantes centū pro illius impēsis mendicatim postulabat. Est. n. quadrans quarta pars assis .i. Romanæ libræ. ut uidebimus in dictione talentū. Et ad illū similiter qui ostendens uacuā & clausam pro cōiuge sellam. Galla mea est inquit. Et sic priori figura utitur: ut nomine uilis mulieris illos quoscūq; repræhendere possit q similia cū uxoribus perpetrabant. De Galla uero & martialis ipse meminit in .ix. epigrāmatū li. cū ait. Funera post. vii. nupsit tibi Galla uiroꝝ Picētine sequi uult puto Galla uiros. Et in eodē li. de eadē. auriolis futui cum possit Galla duobus. Et plusq̄ futui: si totidem addideris. Auriolos a te cur accipit æschyle denos: & reliqua: quæ ꝓseq̄tur. Sed ne nimium digrediar: libet ad huius primæ satyræ introductionem redire. Cuius sensus præ cæteris difficillimus eē uidetur & mentem lepidissimi poetæ indicare curabo. ac nōnulla illius uariis in locis obscurissima cōtingam: quæ in aliis horū cōmentariorū libris nō tetigimus: quæ pro posse explanare curabo. incedit igitur hac uia in ipsa prima satyra iuue. primo se aliquid debere scribere ostendit. & cū hucusq; nil scripserit: dignum esse repræhensione. Qui tam & si uere sit disciplinæ ignorans: necessum tamen est ea optime nouisse: quæ a maximo minimoq; poeta feruntur: cū ea quoq; & semper audiuerit: & nec alius aliđ scribere tentauerit: quare repræhendendus uenit: quod semꝑ auditor fuerit: & nunq̄ scriptor. Quāobrem iam aliquid scribere intendens: ostendit secūdo se ex multis cōcitū malle satyram q̄ aliud poema describere: & illo decurrere campo: per quem magnus equos arūcæ flexit alumnus .i. lucilius: qui fuit ex arunca: & primus apud latinos satyram scripsit. Et cū concitantia rettulit: ꝓbat tertio ea magis uēusina digna lucerna hoc est studiis & laboribus ac uigiliis Horatii: q̄ alia poemata: quæ ab aliis passim scribunẜ: & maxime cū suæ uxoris maritus sit leno: & solus accipiat moechi bona: nec sit accipiendi ius illum uxori: & alia q̄ elegātissime ꝓsequitur adeo turpia. Quod si natura negat. facit indignatio uersum. Quarto ostēdit quænam esse debeat aut possit satyræ suæ materia. Quinto materiā ipsam satyræ copiosiorem suo tpe esse ostendit: q̄ retroacto fuerit tpe. Quod cū multis exemplis monstrauerit: ostendit subsequenter nil futuꝝ esse. Quod nostris moribus addat posteritas: & quod omne intiū ad summū uenit: nec amplius ascendere ualeat: & quod eadē facient cupientq; minores. Sexto modū ostendit quē in sua satyra conscribenda obseruare poterit ēt si aliquis dicat Hic forsitam unde ingeniū par materiæ est. Sed hoc uelut: dissolutū reliq̄ q̄a facit indignatio uersum. Qualēcūq; pōt. Et siquis iterū dicat. Vnde illa ꝓpriū poetaꝝ satyricoꝝ scribēdi quodcūq; aīo flagrāte liberet. Simplicitas. Respōdet idem illā nō esse: sed dimissurū se uiuentes & potētes: ac experiri uelle. Quid cōcedatur in illos quoꝝ flāminea tegitur cinis atq; latina. Et præoccupatione usus in uiuentes ac urbis primores inuehit: ut ostendimus. Dicit ergo interrogatiue primū contra se ipsū inuehens. Semper ego auditor tantū. hoc est ne ego unq̄ cessabo audire: Nunq̄ ne reponā. hoc est nunq̄ ne aliquid scribā: Vel ea quæ audiui uel alia. Vexatus totiens rauci tęseide codri. Sane in uerbo repono uim græcam obseruauit. ut Homerus ἐπὶ γοῦ νασ ἰἷκα idest posui: hoc est scripsi. Nam sic quoq; apud poetas græcos id uerbū significat. Quod & nostri poetæ similiter obseruauere. Persius in prima satyra Ecce. modo heroas sensus afferre uidemus. Nugari solitos græce nec ponere lucū artifices .i. scriberes. Simili modo repono: ut Martialis ad iuuenalē li. xii. epigrāmatū. Et totū mihi nūc repono quicqd tardos euigilauerā per annos. Repono dixit pro scribo Horatius in poetria. Aut famam sequere: aut sibi cōuenientia finge. Scriptor honoratū si forte reponis Achillem .i. scribis. Nec id solū designare depræhēdimus ut Vir. in li. Geor. iii. Nō illis epulæ nocuere repostæ .i. delicatæ seu seruatæ. ut exponit Seruius. Et primo æneidos. Manet alta mente repostū .i. infixū & collocatū iuditiū Paridis. Et in .iii. Stratisq; reponūt .i. collocāt. Et in eodē libro. Arisq; reponimus ignem .i. iterū ponimus. At uero impono idem est quod decipio ut quis se deo putet posse imponere .i. deum decipere. Et subdit postea noster. Totiens uexatus .i. totiens audiendo repercussus. De quo uerbo Gellius & Macrobius plura dixere Theseide .i. fabula de Theseo recitata: quā in dictione Theseus explicabimus. Rauci codri .i. poetæ illius. qui ob assiduam recitationem.

Raucus effectus erat. Ouid.circa finem libri.iiii.metamorpho.Raucaq; garrulitas studiumq; imane lo
quendi.Erat autem Codrus poeta pauperculus:quem pulpita pascebant iuue.in.iii.Satyra.
Lectus erat codro procula minor urceoli sex.
Ornamentum abaci necnon & paruulus infra
Cantarus:& recubans sub eodem marmore chiron:
Iamq; uetus græcos seruabat cista libellos.
Et diuina opici rodebant carmina mures.
Et martialis libro epigrammatum quarto:
Plus credat nemo q̃ tota codrus in urbe
Cum sit tam pauper:quomodo cæcus habet.
Et subsequitur iuuenalis dicens:

Impune ergo mihi recitauerit ille togatas.hoc est sine aliquo effectu recitauerit mihi ille togatas : ut nec
aliquid habuisse uidear:cum nõ similiter ego aliquid scribam.Nam impune quoq; cõmune est uocabulũ
nec tantum ad hoc quod est sine pœna:quantum ad omnẽ effectum referri consueuerat:ut est illud Apu
legii.impune capitolium ascendi cum nemo esset.qui sententiam diceret.Et est togata comœdiæ genus
qua solum Romanorum uita & communia narrabantur.in quibus teste Quintiliano Affranius excel-
luit:qui ut ait utinam non inquinasset argumenta puerorũ fœdis amoribus mores suos fassus. Nec hoc
loco ait iuuenalis mihi:ut ex cõmemoratione personæ propriæ rem faciat gratiorem:quæ pluribus cõ-
petere poterat:ut Virgilius libro georgicorum primo.Non illa quisq̃ me nocte per altum.ire aut a terra
moneat cõuellere funem.Sed ad seipsum specialiter tale quid refert poeta:ut ostendimus. Et subdit Hic
elegos.de quibus uidimus in dictione elegia.Impune diem consumserit ingens Telephus hoc est sine ali-
quo effectu:ut scilicet ego nihil didicerim & propter hoc nihil scribere debeam.ille alius recitauerit mi-
hi grande pœma de Telepho:in cuius recitatione diem consumpserit.de quo in dictione Telophus ostẽ
demus.Quid quod nec minus ingentia recitantur de Oreste poemata:& nihil ego scribere audeam. Et
tamen restent de illo plura cum scriptus & in tergo nec dum finitus Orestes.Nam ut uidimus in dictio-
ne Orestes præbebit ille materiam omnibus scribere aliquid uolentibus.ideo ait Virgilius in.iiii. æneid.
Aut Agamemnonis scænis agitatus Orestes.Et dixit tergo:hoc est exteriori parte membranæ.Nam cõ-
sueuerunt ut plurimũ antiqui poemata aut orationes:quas alius recitare uolebant:in rotulis deferre.uti-
dem iuue.Duo cæsaris anticatones:& hoc quia facile & sine temporis interruptione illos explicabant:&
replicabant.Vnde & uolumina dicta puto.Tergum autem erat pars exterior ipsius membranæ.Vt Vir
gilius in.iii.georgicorũ:Vnde iam tergo ferratos sustinet orbes.in qua & Orestes etiam scriptus erat. cũ
ab interiori capi non potuisset. Sed in ipsa exteriori etiam descriptus nondum finitus erat:accipit & nõ-
nunquam tergum pro toto animales corio:ut Virgilius in primo æneidos.Taurino q̃tum posset circun
dare tergo.Et in primo Georgicorum pro ultima rei alicuius parte idem poeta expressit cum dixit: Sti-
uaq; quæ currus a tergo torqueat imos.Cum ergo tãta audiuerim:& tanto tempore:quod uerisimile sit
me ea optime accepisse & nosse:ita ut nulli magis sit sua nota domus:qui hæc ipsa mihi:& nihil ego scri-
bo:uenio merito repræhendendus.ideo ait:Nota magis nulli domus est sua & qua mihi locus martis.&
reliqua.Sane hunc locum omnes quos legi ineptissime exponunt:dicentes ipsum iuuenalem profiteri se
utranq; philosophiam naturalem scilicet & moralem:tartariq; & ocultarum rerum notitiã dilucide ade-
ptum fuisse. Cum Vulcani antrum & uentorum qualitates ac pœnarum apud tartareos differentias se
scire proponat.Et sic quod ille ad fabulas:hi ad altam perscrutationem & sapientiam referũt.Quod uti-
q; ineptissimũ & contra intentionem eius:ac satyricum morem:manifestissime comprobatur. Neq; enĩ
poetas quosdam alios de inepta & arrogantia occulte damnans:in hæc eadem uitia ipe incidisset.Nec se
sane sapientem:sed potius ignorantem declarare intendit cum dicat.Si natura negat:facit ĩdignatio uer
sum.Qualemcunq; potest.Similiter Persius.Nec fonte labra prolui caballino. Nec in bicipiti somniasse
parnaso Memini me:ut sic repente poeta & doctus & indoctus scribat:& ea solũ quæ iam iã mihi ita ino
tescunt:ut nulli alii nota sit magis domus sua.Cur & non ego etiam tametsi indoctus sim:aliquid : quam
uis periturum scribam:magis q̃ semper audire debeam.Quod uero illa quæ quotidie poetæ illi ꝓclamat
sibi nota esse debeant:hac comprobat ratione:quæ omnem abiicit arrogantiam Platani Frontonis:hoc
est quæ in domibus sunt Frontonis.nec non est eiusdem domus columnæ crebra recitatione confractæ:
eius nomini omnia referunt & reclamant:quin & marmorea sedilia mea assidua sessione cõuulsa : id idẽ
retundunt.ac ipsa eadem:quæ illi dicunt se scire designant.Cur & non ego qui semper auditor fui: ista ẽt
optime pernoscere debeam.Rursus & quod inter poetas indoctos:& non inter doctos:cõnumerari ha-
beat duabus rationibus explicat.Prima quia manum ferulæ subduximus:hoc est ueræ disciplinæ subtra-
xit.Nam sic poetæ frequenter pro disciplina ferulam assumpsere ut ostendimus.Secunda est causa quia
consilium ipse dedit Syllæ:priuatus ut altum dormiret.De quo Cæsar teste Suetonio nesciuisse illum lit-
teras dixit:quia dictaturam deposuit.Sed quia id multo fortius de illo intelligi debuit:qui ei ignauum hoc
est consilium præstitit:ut aliquod prouerbium ferre indebatur.quare si iuuenalis eiusmodi illi consilium
dedit.longe magis & inter indoctos uidebatur cõnumerandus:q̃ ipse Sylla indoctus dici debuit.Cum er-
go ea solum quæ optime cognoscere potuit:a summo minimoq; poeta scribantur:stultum uidetur ob id
se ab scribendo continere:quia periturum q; scriberet esset opus:cũ nullum:eo tempore scriberet opus

ꝙ non utiq̄ periturũ eſſet. Ait ergo ſic poeta lepidiſſimus. Nota magis nulli domus eſt ſua: q̄ mihi lucus Marcis hoc eſt marti romæ conſecratus: quia teſte Iuſtino in ultimo ſuorũ epitomatũ libro in illo Rrea Numitoris filia duos pueros in certum ſtupro an marte concæptos enixa eſt.. Cum ergo lucus ipſe quotidie a poetis agitaretur: & illorum ipſe poeta noſter ſemper auditor fuerit. cõſequens erat: ut probabit id quoq̄ perfecte ſibi innoteſcere. Quin & Aeolis uicinum rupibus antrum uulcani ſilicet & ei notum Nam ab ætna monte per ſubterraneos ſpecus uſq̄ in hieram inſulam antrum eſſe peribetur: quod uulcano ſacrum dicitur. Virgilius in. vii. æneidos:

Inſula ſicanium iuxta latus. æoliamque
Erigitur liparem: fumantibus ardua ſaxis:
Quam ſubter ſpecus: & cyclopum exeſa caminis
Aotra ætnea tonant: ualidiſq̄ incudibus ictus.

Ideo ait antrum illud uicinum rupibus æolus: quia eſt ab ætna in hieram inſulam iuxta latus ſicanũ & iuxta liparem atq̄ ſtrongylem regnum fuit Aeoli: ut late uidimus in dictione æolia: & in alijs dictionibus. Nulli ergo eſt ita nota domus ſua: ut mihi antrum uulcani hoc eſt omnes fabulæ: quæ de antro Vulcani a b hiſce poetis recitantur. Quicquid agunt uenti: hoc eſt uel ab æolo cõpreſſi: uel ad aliquid exequẽdũ iuſſi: ut hi: ſilicet poete fabulantur: mihi cognitũ eſt. Quas torqueat umbras æacus: qui iouis fuit filius ex aegina: & apud inferos cũ Rhadamanto & minoe cõſtitutus iudex dicitur: ut in ſua dictione uidimus. unde alius furtiue deuehat aurũ Pelliculæ: hoc eſt omnes iaſonis fabulæ: quæ illũ pelliculam auream ex colchide deduxiſſe loquuntur mihi probe innoteſcunt. Quin & quantas iaculetur monycus ornos: ut in ea dictione uidimus. Sed ꝙ hæc omnia ipſe ſcire deſiderat: per rationem a minori ſumptam cõprobat. Nã ſic hæc ipſa frontonis Platani conuulſaq̄ marmora clamant ſemper: & proloquuntur. Et aſſiduo ruptæ lectore columnæ ut Virgilius in. iiii. Georgicorũ. Et cantu querulæ rumpunt arbuſta cicadæ. Quid ego obtuſior ne ſum marmoribus. Et platanis: quaſi dicat: & ſi talia hæc ipſa ſciunt: multo magis & ego rationis capax: & ſimili modo ſemper auditor eadem ſcire debeo. Nec intelligere uoluit iuuenalis ut omnes exponere conſueuerunt. Frontonem illum eundem fuiſſe poetam: qui in propria & tam egregia domo eiuſmodi poemata recitaſſet: cum in ſequentibus oſtendat ſui temporis poetas pauperrimos eſſe: nec ſimiles habere domos: in quibus ſunt porticus columnæ & platani. Sed ut idem oſtendit in ſatyra quæ incipit: Et ſpes & ratio Romani diuites cum iam nihil prorſus poetis conferent: ædes tamen commodare ſolebant. ut in illis ſaltem recitare poemata poſſent: ut in ea ſatyra ad Teleſinum pauperẽ & egregiũ poetam inquit. Dicit iam diues auarus:

Tantum admirari tantum laudare diſertos:
Vt pueri iunonis autem. & ſubdit: At ſi dulcedine famæ.
Succenſus recites: maculonus commodat ædes: ac longe ferrata domus ſeruire iubetur. in qua ſollicitas imitatur ianua portas.

Et reliqua: quæ proſequitur. Vt ſimili modo nobilis hic fronto poetis egregias domos pro poematũ recitatione præſtabat. Ad quem Martialis in epigrãmatibus ſcribit dicens. Vota tua breuiter ſi uis cognoſcere marci. Clarum militiæ fronto togæq̄ decus. Cum ergo nõ alia poemata a docto uel indocto poeta ſcribantur: q̄ quæ rettulimus: & in his omnes diuerſentur. Nam ut inquit. Expectes eadem a ſũmoq̄ minimoq̄ poeta: quid amplius reſtat: niſi qd' & ego aliquid ſcribere debeã: q̄q̄ indoctus ſim & ignorans. Quod ex hoc cõprobat dicens: & nos ergo manum ferulæ ſuhduximus: hoc eſt quoniã pacto doctus eſſe ualeo: qui manũ a ferula: hoc eſt diſciplina ſubtraxi: & potius præferas nugas & fabulas audire uolumus: q̄ ſub ferula preſiſtere. Nam tranſlationẽ duxit ab eo: qui cũ manum ferulæ præbet: ſe diſciplinæ ſubiectũ oſtendit. Eſt. n. ferula flagelli genus quo puerorũ manus uapulare cõſueuerunt. Horatius in ſermõibus. Nam ut ferula cædas meritum maiora ſubire. Sed hic pro diſciplina accæpit: ut ſimiliter obſeruauit: ac intellexit noſter Carolus arretinus cum ait ad ciriacũ: ignorant docti cauſas: quærũtq̄ frequenter. Vnde tibi eloquium copia tanta tibi eſt.

Nec certe immerito: cum nil didiciſſe magiſtro.

Dicas de ferulæ ſurripuiſſe manũ. Probat & alia ratione iuuenalis ſe inter indoctos cõnumerandum eſſe cũ ait. Et nos cõſiliũ dedimus Syllæ priuatus ut altũ dormiret: hoc ẽ ut abſq̄ gaudibus dicta turæ curis qeſceret Vir. in. ii geor. Nec ſomnos abrumpit cura quietos. at quia ob hoc quod dictaturæ renuntiauit: dictus fuit neſciſſe litteras: multo magis ego qui id quoq̄ illi cõſiliũ dedi neſcire litteras dici mereor. Et hæc dicta quidem ſufficiant pro explanatione difficilimi loci & introductione ad primã ſatyrã nobilis poetæ iuuenalis. Cætera uero quæ difficilia uidentur diuerſis dictionibus horũ cõmentariorũ pro noſtra facultate explanare conabimur. Nec id ſane formido qd' nõnulli uaticinari uidenẽ futuros quoſdam: qui cõmentariola quædã ex his noſtris cõmẽtarijs diuerſos in poetas ſine honore noſtro traducere: ac q̄ noſtra ſunt ſibi arrogare nõ uerebunẽ. Ego. n. quoſq̄ ſimiles paruipendo. ſuo. n. illi mẽdatio & furto detecti erubeſcent mõ amicis ꝓ mea uirili ſatiſfaciã. hæc actenus. Verũ & nõnulla in hac Satyra reſtant: ac in alijs quibuſdã deinceps ſatyris. q̄ ex amiſſorũ librorũ defectu nunq̄ plene intelligere ualui. ut q̄s ille fuerit de quo ſupra meminimus: qui pupillũ expoliauit: & ꝓſtituit. Quis ille qui bona dedit præſepibus: & caret omni maiorũ cenſu: dum peruolat axe citato flamineã. Ac ille qui ſe lautũ ac beatũ exiguis tabulis: & gẽma fecerat uda: licet q̄dam fuiſſe Matonẽ putent: ꝙ mihi nõ cõſtat. Quis ẽt ille qui dedit tribus patruis aconita. Et licet hæc nõnullis forſitã parua eſſe uideanẽ: nobis tamen ſic iucũditatẽ & lepiditatẽ ut decet poe-

tæ captare cupimus: necessaria prorsus apparent. Sed quod nõ ualemus: ꝑtermittere libet. Et ad aliqua in secũda satyra transeamus: quæ obscure a poeta tractari uidenť. Mittamusq; iam socraticos cinædos: quos in dictione cinedus explicauimus. Quin & illos quibus podice leui Cæduntur tumidæ medico ridentæ mariscæ idest tumores illi difficiles: qui ex confricatione podicis puerorũ oriri dicunť: & a medico scilicet ridente ob idquia turpemcausam recognouit icidunť in podice leui idest sine pilis: ut ætatem monstet. Virgilius in Sileno de filia poeti.

Quamuis collo tumuisset aratrum.
Et sæpe in leui quæsisset cornua frõte: idest absq; pilis.
Martialis in ultimo epigrammatum: Sit nobis ætate puer nõ pumice leuis:
Propter quem placeat nulla puella mihi.

Sed uerius & magis ĩgenue Peribonius: qui uultu morbũ incessuq; fatetur. De quo Martialis ait: Quid quod ad sextum fictum philosophum & uirum obscœnum infamis uarillus ait: ego te ceuẽtem sexte ue rebor: idest dum pedicaris apte te mouentem. Nam ceuere quidem est masculorum: hoc est se apte motare dum pædicantur. Martialis in tertio.

Sed pædicaris sed pulchre neuele ceues.
Iam iam tu prior es: neuole uincis: aue

Crissare uero est mulierum apte scilicet se similiter motantium dum fututũtur. iuuenalis in Satyra Credo pudicitiam: de laufella loquens: quæ præmia proponebat illis mulieribus quæ melius id agitabãt inquit. Frictum crissantis adorat: Martialis similiter.

Scire cupis quo casta modo matrona loquaris:
Nunquid cum crissas blandior esse potes.

At de eodem Sexto meminit idem martialis in libro. vii. epigrãmatum cum inquit.

Ad natalitias dapes uocabar: Essem cum tibi sexte non amicus. Et subdit:
Sed causam scio nulla uenit a me: Argenti tibi libra postulanti:
Næc leuis toga nec rudes lacernæ: Non est sportula quæ negotiatur.
Poscis munera sexte non amicos. Et subdit deinde iuuenalis:
Quis cælum terris non misceat & mare cælo. Si fur displiceat ueri.

Prolepsis ultima cum. p. ante. s & i. latino scribitur: dici potest præceptio. Nam componitur ex pro quod est ante & λῆψις acceptio. Et est figura teste Seruio super quarto georgicorũ ex persona poetæ. q̃ tũc quoq; fit. cum aliquid præ accipit ad qualitatem quæ subsequitur: ut Virgilius cum dixisset Pancheiam tellurem fleuisse: Eurydicem uxorem Orphei dixit: Pancheia rhesi: mauortia tellus: quam scilicet longa postea q̃ fuit Orpheus ille tenuit.

Prometheus cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Oui. i primo metamorphoseos: Iapeti filia ex Asia nympha coniuge. Quam satus iapeto mixtam fluuialibus undis finxit in effigiem moderantũ cuncta deorum: & reliqua: de quo fere omnes poetæ loquunť. Ex quo promethides cum idest producta ante des deducitur. Ouidius libro primo metamorphoseos.

Vnde promethides placidis epimethida dictis.

Procemiũ cum. œ. diphthongo in secunda secundũ græcam litteraturam scribitur: quam sane latini nostri iam non obseruant: sed sine diphthongo ne eiusdem litteræ fiat incultatio procemium scribunt: dicitur latine initium uel exordium: & ut dixit. Quintilianus circa initium libri quarti: Maiori quadã ratione græci uidentur procemiũ nominasse: quo a nostris initium modo significatur. illi partem hanc esse ante ingressum rei: de qua dicendum sit ostendunt. Nam siue propterea quod οἴμη cantus ẽ: & citaroedi pauca illa quæ antequam legitimum certamen incohent emerendi fauoris gratia canunt procemium cognominarunt. Oratores quoq; ea quæ prius q̃ causam exordianť: ad conciliandos sibi iudicum animos proloquuntur eadem appellatione signarunt: siue quod οἴμην id quod ante ingressæ rei ponitur: sic uocare est institutum: idem græci uiam appellant.

Prophylæa secũda cũ. y. græco sequens cum. æ. diphthongo scribitur: dicitur latine uestibulum uel porticus: sed de uestibulo plura locutus est Gellius: quæ qui uoluerit in li. xvi. noctiũ atticarũ legere poterit.

Propina cum. i. latino scribitur: apud græcos uero. ei. diphthongus: cuius abiecta. e. retinemus. i. & iuxta cõpositionem græcam dici potest ante famẽ. Nam componitur ex pro quod apud nos diciť ante & πεῖνα fames. Et ut nonnulli asserunt locus erat iuxta thermas & balnea publica: ubi post lauacrum a fame & siti reficiebantur. unde & alii quidam ex latina præpositione pro: & dictione græca compositum potius uolunt: quam ex ambabus græcis: ita ut id quod datur pro exurire indicet siue esculenta sint: siue poculenta: unde uerbum propino deducitur: quod indicat esculentum tibi porrigo uel poculentum iuuenalis in secunda satyra. Quando propinat byrrho tibi summitq; tuis contacta labellis pocula: idest porrigit tibi uinum. quod ipse prius suis labellis attigit.

Propheta cum. t. exili scribitur: dicitur latine uates. & descendit a προφημι quod est exprimo uel ꝓfero.

Proscænia cum. c. exili & æ. diphthongo a latinis scribitur: qui scænam ex qua componitur cũ diphthongo teste Prisciano scribunt: apud græcos uero sine diphthongo ut in ea dictione uidebimus. Et sunt proscænia teste Seruio super. ii. georgicorũ: pulpita ante scænam: in quibus ludicra exercentur.

Proselytos cum. e. absq; diphthongo & y. græco in penultima & t. exili scribiť: dicitur a nostris aduena.

Proselenus cum.e.absq; diphthongo & unico.l.scribitur.significat apud nos ante lunam:ut Cicero in fō-
dana arcades cōmemorat qui se proselenos esse asserunt:ut uidimus in dictione arcadia:Nam compo-
nitur ex pro quod est ante & σελήνη luna.

Proseucha cum unico.s.&.ch.aspirato scribitur:dici potest latīe obsecratio uel oratio.Id enim dictio græ-
ca quæ est προσευχή indicat.poni tamen uidetur a iuuenale pro loco ubi præcibus & obsecratiōibus
aliqui a transeuntibus mendicabant .ut iuuenis ille petulans ad illum quem:acriter pulsauerat ad iuue-
nalem ait in satyra.Ede ubi consistas in qua te quæro proseucha.

Proserpina cum.i.latino scribitur:apud græcos uero non cum.i.sed cum.o.περσεφόνη scribitur: fuit io-
uis filia ex sorore Cerere.Nam cum Pluto teste Ouidio in quarto fastorum & quinto metamorphose-
os ex inferis emersisset:ut fundamenta trinachriæ conspiceret:quæ cum Typhœus ingentibus uiribus
superimpositam sibi insulam abiicere conaretur aperi uisa sunt:& lucē usq; ad inferos demittere lustrās
siciliam proserpinam cōspexit in campis ætneis cum Cyane nympha & sirenibus flores legentem:quā
rapuit & ad inferos secum duxit.ac matrimonio sibi copulauit.Hanc mater Ceres accensis facibus ma-
ximo cū ululatu perquirens ab Arethusa certiorata est illam apud inferos degere:unde fraegit aratra &
cætera ruralia instrumenta:& apud iouem conquesta obtinuit eam posse retrahere:si nil apud inferos
comedisset:quæ ascalapho accusante comperta est septem grana mali pūici comedisse.Quapropter ad
leniendum Cereris dolorem statuit iuppiter ut sex mensibus anni cum marito apud inferos:sex cū ma-
tre apud superos degeret.Quæ diuus Augustinus in septimo de ciuitate dei:& alii nōnulli interpratan-
tur.ut proserpina fœcunditatem seminū indicet.Et a proserpendo proserpina ipsa dicatur:& filia Ce-
reris idest terræ:quæ cum quodam tempore defuisset apud inferos rapta dicebatur: unde cessauerunt
aratra & ruralia instrumenta.Sed cum luctu publico celebrata redisset fœcunditas:fuerunt prægaudio
solennia quædam illi instituta:quæ apud athenienses nobilissima habita sunt.Solinus uero dixit in sici-
lia campum ætneum esse floridum & semper uenantem:ubi & demersum foramen aspicitur:p qd' Di-
tem ad raptum Proserpinæ exeuntem fama est ausisse lucem.Eusebius autem libro temporum dixit p-
serpinam speciosissimam fugisse uirginem Cereris filiam & Sicani regis uxorem:quam ob famam pul-
chritudinis singularis Orcus molosorum rex rapuit:& matrimōio sibi copulauit.At Varro in quinto
de lingua latina:Proserpina inquit lunam esse:quæ ut serpens modo in dexteram:modo in sinistram:
modo in superiorem:modo in inferiorem partem cæli moueatur.Et ipsa luna apud superos & iferos
æquis temporum spaciis commoratur.

Prosopis cū.i.latino scribit̄:insula est teste Herodoto in delta nili hostio:in qua est atarbechis ciuitas.

Prosopopœia cum.œ.diphthongo in pœnultima scribitur:& ad uerbum dicitur personæ factiua. Nam
componitur a πρόσωπον quod est persona:& ποιῶ facio:figura est uel quando inanimatum ad ani-
matum loquitur:ut apud Ouidium in initio libri de sine titulo:at qui modo nasonis fueramus quinque
libelli:uel animatum ad inanimatū:ut Horatius in epodo.Quid amplius:o mare:o terra ardeo:uel quā-
do etiam ad inanimatum ipsum quoq; ad inanimatū loquit̄:ut apud eundem in secundo metamorpho-
seos.terra & maria loquuntur & flumina.

Prosodia cum.œ.diphthongo in secunda scribi deberet:sed ut idem seruet̄ sonus apud nos qui apud græ-
cos:conuersa est diphthongus in .o.longam:& cum.i.latino in penultima scribitur.Diciq; potest latine
accentus:qui lex est siue regula ad aleuandam deprimendamq; syllabam uniuscuiusq; particulæ oratio-
nis accommodata.Et alio nomine apud græcos τόνος dicitur.Nam antiquos nostros accentus etiam
uocasse tonores Quintilianus est auctor declinato ut ait uerbo a græcis:qui tonos dicunt quos nos ac-
centus proprie nominamus.Et sunt tam apud græcos:quam apud latinos tres:accutus.grauis:& circum-
flexus:Nam hi soli denotant ubi quæq; syllaba eleuari deprimiue debeat:quod ex maxima uocum cō-
sonantia percæptum est.ideoq; dicebat Quintilianus libro primo quem edidit de institutiōe oratoria
non esse cuiuslibet auri litterarum exigere sonos:non hercle magis quam neruorum. Acutus igitur ille
accentus est quo syllaba uocem acuit eleuatq;:& signatur ea uirgula quæ a sinistra parte in dextram sur-
sum ducta est Grauis uero est quo syllaba deprimitur:siue deponitur:unde signatur uirgula:quæ a sum-
mo in dextram deponitur. Circumflexus autem quo syllaba.& acuitur simul & deprimit̄.unde ex acu-
to & graui confectus uidetur. Quare semicycli linea designatur:quæ sane accentuum signa a latinis nō
scribuntur:a græcis uero semper. Sed nec etiam apud illos accentus grauis ubi est designatur:ut osten-
demus.Nam omnis dictio tam apud græcos quam apud nostros siue monosyllaba sit:siue polysyllaba
unum habet accentum prædominantem atq; principalem:qui actus est:uel circūflexus:nec plures acu-
tos aut circumflexos:nec unum acutum:& alterum circumflexum habere potest:Sed accentus graues
tot habet dictio pollysyllaba:quot syllabas ultra eam in qua acutus est uel circumflexus habere compe-
ritur. Vt si apud græcos ἄνθρωπος dicatur:prima quidem acuitur:sequens uero duæ grauantur:Simi-
liter in illa cui νίκιος penultima circumflectitur:& reliquæ omnes grauantur. Quod simili modo apud
latinos licet non signetur in pronuntiatione:tamen æqualiter obseruantur.Nam in hac dictione itali-
cus secūda:hoc est antepenultima acuitur & reliquæ uero omnes grauant̄. Similiter in ea quæ est Octa-
uianus penultima circumflectitur.reliquæ omnes grauantur.idem in compositis:ut πορφύριον:& male-
fáus:quæ unicum habent accentum circumflexum:græca quidem in ultima:latina uero in penultima.

Aliæ uero omnes eorum syllabæ graues sunt. unde nec etiam apud græcos accentus grauis: hoc est su-
per graues syllabas designatur. Sane & si illius uirgula hoc est quæ a summo in dexteram deponitur sæ-
pissime in græcorum scripturis conspicitur. non ob id quoq; fieri Moschopulus diligēs illorum gram-
maticus: & Diomedis apud nostros approbatissimus: ut accentum in illa grauem esse dicamus: cū sem-
per in ea syllaba ubi eiusmodi conspicitur uirgula sit acutus. Sed ut denotetur acutum illum accentū p̄
consequentiam aliarum dictionum sequentium esse legendum nec sententiam tunc quoq; in ea dictio-
ne completā esse: & ob id quoq; cum suppressiōe quadam licet acutus efferendum: unde quū dicit Demo-
sthenes ĩ oratiōe contra Aeschinem πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγε λαττοῦ μαι κατὰ τοῦ τον τὸν ἀγῶνα
αἰσχίνου. & in pluribus dictionibus signata sit uirgula accentus grauis: nō ob id accentus ibi grauis est
qui non signatur & accentus dicitur syllabicus: & ibidem quoq; plures sunt monsyllabæ quæ accutum
uel circumflexum necessario exigunt. Sed ut accutus qui est in illis in aliarum dictionum cōsequentiam
proferatur: hoc est in aliqua lēsimilitudinem grauis. Nam si grauis ipse signaretur accentus quæq; sylla-
ba præter quam illam ubi acutus est: & circūflexus signari haberet. Verum nec inter acutum & circum-
flexum percæptibilis est ab uno quoq; in pronuntiatione diuersitas: nisi forte ab exercito musico. Nā
per unumquemq; illorum uox ipsa eleuari uidetur. Sed acuti quidem supra longam & breuem circum-
flexi uero tantummodo locos in dictionibus pollysyllabis apud græcos obtinet ultimæ scilicet & penul-
timæ. Et hoc iō quia dictiones nostræ accentū regulariter in ultima non patiunť. Acutus atq; apud græcos
tria detinet loca: ultimæ scilicet pēultimæ & ante pēultīe. Apud latinos uero ob eandem causam solum
penultimæ & antepenultimæ. Itaq; ultima exeunte breui & penultima longa: si sup penultimam sit ac-
centus circumflexus habetur: ut σῖ οιοσ. Similiter in latinis fortuna: romanus: marinus: arretinus: octa-
uianus: sanus: amoris: legebat: ut etiam in monsyllabis: dos: flos: cos: quas uocales esse longas necesse ē.
Vt amant quia primam breuem habet: & ultimam longā: & super primam habet accentum necesse
est illum esse acutum. Idem si penultima & ultima longæ sint: ut legebant athenæ mycenæ. Sed ut dixi-
mus si in antepenultima accentus esse dicatur: acutus erit semper: & nunq̄ circūflexus: ut dominus. Vir-
gilius: Tullius. Quare & regula in latinis de accentibus datur: quod in trisyllabis dictionibus & tetrasyl-
labis siue deinceps: si penultima breuis fuerit antepenultima acuetur. iuue. in prima satyra: Vnciolam
proculeius habet sed gillo deuncem. idem in satyra Credo pudicitiam. Fiunt urceoli pelues sartago pa-
tellæ: Virgilius in Condone: præterea duo nec tua mihi ualle reperti Capreoli: in quibus unciolam ur-
ceoli & capreoli in antepenultima acutum habent. idem in primo æneidos. Vnius ob noxam & furias
aiacis oilei: ubi eius uersus prima dictionis acuitur. Nā ut ait Seruius in his scilicet: unius illius ipsius me-
dia syllaba naturaliter producitur: sed cum opus est corripitur: ut in eo uersu hac excusatione: quia quo-
tiens uocalem longam uocalis sequitur. superiori detrahit uires. Vt apud eundem in tertio æneidos: in-
sule ionio in magno & in septimo. Subdibusue præustis idē in bucolico. Et longum formose ualæ uale
īquit iolla. Quamobrem & in eo uersu. i. ante. u. uocalem corripi potuit. Ideoque in antepenultima tūc
quoque accentus fuit: quæ sane regula & in græcis similiter dictionibus obseruatur: ut infra uidebimus
Sed econtrario fieri contingit: cum ante penultimam corripitur. Nam tunc quoq; penultima habet ac-
centum: ut Virgilius in primo: Nauibus infandum amissis unius ob iram: ubi eius dictionis unius ante-
penultima corripitur: & media producitur. atq; accentum detinet circumflexum. Rursum & si penulti-
ma & ultima in eadem dictione longæ quidem fuerint: antepenultima uero breuis: ipsa antepenultima
cui nō potest. inde teste Quintiliano in primo de institutione oratoria: olympo: & tyranno acutā me-
diam syllabam nostri dedere: quia duabus longis sequentibus primam breuē acui noster sermo non pa-
titur. Quod autem supradiximus dictiones latinas regulariter accentū in ultima pati nō posse: ob hoc
quoq; regulariter diximus: quia ut idem Quintilianus nōnullos grāmaticos sic dicere ac loqui: ut prop-
ter quædam uocum discrimina dictiones quædam acuto sono finiantur: ut circum litora circum pisco-
sos scopulos: ut si non acuerent ultimam circus dici uideatur: & non circuitus. Sed ut infra ostendit id si-
bi non placet. Et magis dicendum putat dictionem illam mutare conditionem: ita ut in illis locis uerba
cōiungantur: & tanquam unum sub uno accentu dissimulata dictione enuntientur: itaq; tāquam in una
uoce una est acuta. Quod idem accidit in illo Troiæ qui primus ab oris. Simile dicimus in his: quas græ-
ci uocant ἐγκλυτικὰσ ut uirumque cano: ubi soliti sumus semper subsequente illa cōiunctione quæ ap-
plicare accentum ultimæ præcedent. immo ut quidam ferunt nō solum accentum ea coniunctio q; cō-
mutare potest: sed quandoq; & tempus: ut Virgilius in damone: Vno eodemq; igni: sic nostro daphnis
amore. Vbi tandem dictio eodem quæ penultimam naturaliter longam habebat & ultimam breuem
tunc quoq; ratione encleticæ penultimam breuem fecit: & ultimam lōgam. ut alibi. Vna eademq; uia
sanguisq; animusq; sequuntur. Simile & insteterunt: & miscuerunt penultimam breuiauit. ut Virgilius
in tertio æneidos: Obstrupui steteruntq; comæ: uox faucibus hæsit. Et libro georgicorum primo: Mi-
scueruntq; herbas & nō innoxia uerba. Alii uero putant magis id ex auctoritete factum quam ratione
encleticæ cum absq; ancletica idem nōnunquam cumperiatur: ut in eo uersu. Non eodem cursu respō-
dent ultima primis: qui quantæ sit auctoritate ipsemet indicet auctor. uerum & ĩ quibusdam aduerbiis
cōsuetumus omnino differentiæ causa accentum in ultima ponere: ut alias una eo pone sane cū acuto
in ultima: ne si in penultima haberent nomina magis aut uerba crederenť. Rursus & p syncopā deferť

quidoq3 accentus i ulti.ut in ea dictiōe ardeatis q̄ circūflexū hēt accētū in penultīa & p syncopā facit ar-
deas cū in eodē circūflexo in ultima. Nā ut ait priscianus in qnto antiq̄ssimi hic & haec ardeatis harpina
tis suffenatis capenatis ferentinatis cū circūflexo in penultīa pferebant. q̄ nos p syncopā ardeas. harpi-
nas suffenas capenas ferentinas. cū eodē accētu in ultima dicimus: Quin & eodē mō ut idē in alio loco:
dixit hoc ē cū circūflexo i fine pferunt: optimas: primas: pontias crotonias: larinas. & rauēhas. Similiter
& i eadē gentiliū nominū forma eodē teste antias nome pprīū cuiusdā historiciq3 Vale. dictus est. cum
eodē circūflexo pfertur accentu. itē & ad appellatiuo3 differētiā haec ppria Manas. & Lenas cū accētu
similiter circūflexo in fine pferunt. iuue. Quod captator amat lenas aurelia uēdat. itē & nostras nomi-
natiuus singularis. ut idē auctor in octauo eiusdē opis dixit ultimā circūflectit ad differētiā accusatiui plu
ralis q acutū hēt i penultima. uero3 & alia q̄dā p syncopā eode teste inquarto eiusdē uoluminis trāsferunt
circūflexū de penultima in ultimā. ut audiuit audit cupiuit cupit: fumauit fumat Vir. in. iii. aenei. Et om-
nis humo fumat neptunia troia. itē & per apocopen ut produce pduc. illice illic isthice isthic. idq3 oibus arti
um scriptoribus placuisse refert q de accētibus scriptitarunt. Quid q̄d fio dū in declinatiōe mono sylla-
bā facit. si cū alio similiter infinito cōponat uerbo nō solū significatiōnē & cōiungatiōnē. sed accentum
i eadē syllaba. hoc est ēt in fine cōseruat. ut calefio calefis calefit tepefio tepefis tepefit tā in secūda q̄ i ter
tia psona accentū quē in simplicibus habebat in fine conseruat mutat ēt accētū metri cōditio. ut cū dixit
Vir. Pecudes pictaeq3 uolucres Nā uolucres media acutu legenda ē. q̄ & si natura breuis ē positione tamē
ē lōga ne faciat iābū quē nō recepit uersus heroicus. Similiter cū ait in undecimo. Tu uoluise armari uol-
scorū edice maniplis. Exibebat ars teste Seruio ut in ea dictione maniplis esset accentus superni. hoc est
ante penultimā cū penultima natura breuis sit Sed quia penultima positiōe lōga ē accētū longa detinet
hoc est superni. sed utiq3 longa est ex muta & liquida quod quotiens fit tertia a fine. hoc est antepenulti-
ma accentum ēt sortiri potuit ut latebrae tenebrae at in eo uersu ut secunda a fine accentum haberet uer
sus obtinuit. ut in similibus fieri contingit. Solet ēt synaeresis speciē accentus cōmmutare & locū. Nam
quotiens exigente metri necessitate in nominibus graecis fit synersis. & super synaere si remanet accentus
necesse est illum circūflexū eē. unde in quibusdā plenis nominibus. ut Termodoon Demophoon & si-
milibus. que habent acutū in penultima. Et per synaeresi fit Thermodon Demophon mutat accētus ex
acuto in circūflexū & transfert in finalem. Sed dubium esse uidetur de graecis dictionibus quae latine scri
buntur. an eundem apud nos prorsus accentum seruare habeant. quē apud graecos primitus retinebāt.
Quod asserere uideatur Seruius super primum georgico3 quando ait Virgilius Heliadum palmas epi-
ros aquarum ubi ait epirus habet accentum super. e. quia graecū est quod si latinum esset haberet supra
pi quae longa est. Quod si uerum est idem dicendum esset de tragoedia comoedia. & nonnullis aliis quae
apud illos habent accētū in penultima & apud nostros in antepenultima detinēt. Quare cū haec quo&
cū Gaspare ueronensi grāmatico peraestantissimo p nostra consuetudine conferē: dixit non scribēdum
esse in eo uersu Vir. epirus per. us. finalem sed epiros per os. ita ut litteraturā graecā conseruet. idq3 in an
tiquis Virgilii codicibus comperiri asseruit. ut Ouidius similiter li. metamorphoseos. xiii. Rura petunt
epiros ab his regnataq3 uati Et Seruiū id idem intellexisse cum ait quia graecū est hoc est litteratura grae
ca scriptum: & graece sono prolatum seruat accentum in prima. Nā & si graece dictiones latina litteratu
ra scribuntur & peoferunt mutare illas quoq3 accētū cōstat secūdū exigētiā nostrā. ut tragoedia. q̄ qa la-
tina litteratura pfert hoc est sono diphthōgi nostrae & non graece. accentū q apud graecos in penultīa
erat in ante penultīa cōmutauit. q̄ apud nos quoq3 longa est & diphthōgū nostrā. oe. detinet: Ouidi. in. se
cūdo de tristibus. Omne genus scripti grauitate tragoedia uincit. Horati. in poetria. Effutire leues indi-
gna tragoedia uersus simili mō cōedia ut idē Hor. interdū tamē & uocē comoedia tollit. At uero psodia
quia litteraturā seu magis sonū graecū conseruat accentū ipsū in penultima. ut est apud nostros detinet.
Vnde ait ipse Seruius in quarto aenei. Accentus sane graecus tunc eē potest cū declinatio graeca seruatur
ut olympos tyrannos. quae sic quoq3 more graeco p os terminata habet accētū in prima At si terminati-
one latina pferimus acutū in media accentū detinet ut supra uidimus. Qua de re id quoq3 diligenter in-
spiciendū ē accētū apud graecos in antepenultimā locari nō posse ultima scilicet exeunte longa imo & si
in uno casu alicuius nominis accētus forte in antepenultima eēt quia ut diximus ultimā breuem tūc eē
necesse ē si in aliis casibus eadē ultima lōga fiat mutabitur accētus & de antepenultima in penultimā cō
migrabitur ut ανθρωπος in nominatiuo breuē hēt ultimā p accētū acutū detinet in antepenultima: &
id idē in accusatiuo cōtingit. ut ανθρωπον. ēt i uocatiuo ut ανθρωπε. At in genitiuo & datiuo quia ulti-
mā lōgā detinēt: hoc ē dipthōgū mutat accentus ex antepenultima in penultimā. ut ανθρωπου. & in da
tiuo similiter ut ανθρωπω. econtrario etiam quandoq3 contingit nomen aliquod longā ultimam habe
re in recto. & accentum in penultima. & quia in aliquo casuum ultima breuis fit mutatur accentus in an-
te penultima. ut αριστοτελης cuius ultima quia longa est habet accentum in penultima nec in ante pe
nultima habere potest. At in pleno genitiuo hoc eae in non habēte synaresim qa breuis ē ultima facit ac-
cētū in antepenultimam uidelicet αριστοτελεος. Similiter in uocatiuo αριστοτελες. Simili mō Δημο
σθενης αντισθενης & mille alia. itaq3 cū nos haec nomina traducimus q ultimā recti quae apud illos est η.
in. e. nostrum trāsferimus. & nostra litteratura illa proferius mutamus ēt accentū ipsū in ante penultimā
secūdū q̄d i eadē litteratura apd̄ illo accētus ipse cōperit & dicimus Aristoteles Demosthenes antisthe
nes cū accētu in antepenultima. tā i recto q̄ in aliis casibus. Nā cū in simili lr̄atura apd̄ illos hoc est cum e.

in ultima.& nõ cũ.ħ.ea nomina ꝓferunt.ut in eorũ uocatiuis apparet.quæ in es & nõ in.ης.desinũt. accentũ detinẽt in antepenultima & nõ in penultima:ut cũ dĩt ὦ ἄριστ᾽ τοτέλεσ ὦ δημοσθένεσ ὦ σωκράτεσ in omnibus cũ accẽtu sup antepenultimã.Nos ergo cũ hac litteratura tã in recto q̃ in aliis casibus utamur eodẽ quoq; accentu:& in recto & in aliis utimur casibus & dicimus in recto Aristoteles & in accusatiuo Aristotelẽ cũ accentu ĩ antepenultĩa.iuue.in satyra Si quis aristotelẽ similẽ uel pittacõ emit. Similiter Demosthenis:ut idem in satyra Omnibus interris.Eloquiũ ac famã Demosthenis tac Cicerõis Nã & hæc ac similia nomina penultimã corripiũt:nisi aliquãdo rõe liquidæ post mutã ꝓducanť.Quare & secũdũ regulã primo habitã accentũ apud nos in antepenultima detinere hẽnt. Sed diximus rõe liquidæ post mutã ꝓduci posse.ut Virg.in bucolico. Sola sophocleo tua carmina digna cothurno.ubi.pho.ratiõe mutæ & liquidæ subsequẽtiũ ꝓduciť.At uero in aliis seruãt correptam.ut iuue.in.ii.satyra:inter Socraticos notissima fossa cinædos ubi.cra.corripiť.Sane & in aliis pluribus dictionibus græcis mutamus accẽtũ.Nã τραγῳδία.cuius ultima sp longa a græcis deponiť hẽt necessario accentũ apud illos ĩ penultima Similiter κωμῳδία.Sed quia a nobis in litteratura nostra ultima ipsa corripitur mutamus accentũ in antepenultimã & dicimus tragœdia comœdia cũ acuto in antepenultima.Vnde hæc quoq; uerba ait Priscianus in.vi.Hoc quoq; sciendũ quod oĩs nominatiuus desinẽs ĩ.a.a nostris corripitur quãuis sit apd̃ græcos ꝓductus.ut lydia:syria phrygia:italia.Hispania & oĩa alia nomina regionũ unde accentus quoq; cũ tpe a nobis mutať.quia.s.apud græcos hẽnt accentũ in penultima:eo qd̃ ultima lõga est:& apd̃ nos antepenultima:q̃a ultima breuis habetur in paucis tamen græcis inueniunť nostri poetæ seruasse morem græcũ.Statius in quarto thebaidos.Nõ tegea non ipsa deo uacat alite fœlix Cyllene.idẽ in sexto Te plãgeret argos.Te nemea tibi lerna comas:larissaq; supplex Poneret:ubi regea & nemea qui productã conseruant a finalem accẽtũ quoq; græcũ detinẽt.i.acutũ in penultima.Et hæc hactenus.Nũc quasdã particulares dictiones inspiciamus ubi accentum habeant.

Affatim teste Amiano primã acuit.Sicq; se audiuisse legentẽ Probũ grãmaticũ hos plaũ uersus in cistellaria.Potine tu homo facinus facere strenuum.Aliorũ est affatim qui faciunt.idem confirmat. Gellius libro septimo noctium atticarum.

Attentim teste Gellio præfato libro.vii.primam acuit:

Admodum teste eodem auctore primam acuit:

Affabre similiter eodem teste acutum habet in prima.

Approbe simili modo in prima acuitur.

Approbus teste Gellio in prefato libro septimo.cum significat ualde probus primam acuit quo uocabulo usum fuisse dixit Cecilium comœdia quæ inscribitur triumphus cum ait.Hierocles hospes est mihi adolescens approbus.

Apprimus teste eodẽ Gellio non acuitur in prima sed ut apparet ex hexametro uersu.Hom. odyssea media circũflectitur qui talis ẽ ibi denỹ uir summus apprimus patroclus.

Apprime simili modo mediã circũflectit nec Gellio placet acui primam.

Appotus non placet similiter Gellio primã acui quare media circũflectitur.

Apostema hẽt accentũ in antepenultima si græce uis enuntiare.at latine in penultima ἀπόστημα.

Ara sine aspiratione deoꝝ.& primã circũflectit.quia longa ẽ subsequente ultima breui.At cum aspiratione stabulũ designat porcoꝝ ac primum corripit & accuit:i

Cecidi præteritũ si uenit a uerbo cædo quod ẽ incido hẽt accẽtum in penultima:in quam diphthõgus cõuersa fuit.iuue.in.iii.satyra.Ebrius ac petulans.qui nullũ forte cecidit.at si uenit a cado hẽt accentũ ĩ primã.ut Virgilius in.ii.æneidos. Ceciditq; superbum ilion.

Cyclops acuit primã.sed quonãmodo accẽtũ hẽat in genitiuo & accusatiuo plurali in ea dictione uidimus

Decus decoris quũ qdẽ neutrũ ẽ in omnibus ab eo declinatis corripit.o.& a decet uerbo descẽdit habetq; accẽtũ in antepenultima.quẽ etiã in plurali conseruat. Virgi.ĩ.æneĩ.primo Scænis decora alta futuris: cum uero est masculinum habet accentum in penultima:hoc est supra.o.quam semper producit ut decor decõris:sic ut auctor auctoris.

Eadem in recto habet acutum super primam & penultimam corripit:quæ st.a.Virgilius ĩ primo æneidos Nunc eadẽ labente die conuiuia quærit.at in ablatiuo habet accentũ super penultima.quam semper producit.hoc est eo semper ꝓducit.a.in ablatiuo.

Eodem quia semper ablatiuus ẽ.&.o.semper producit nisi auctoritate uel metri necessitate impediať semper illam penultimam acuit.

Ergo quando quidẽ ẽ cõiunctio illatiua acutum habet in prima.iuue.in satyra Credo pudiciciã Nullã inuenies quæ parcat amati ardeat ipsa licet tormentis gaudet amantis.Et spoliis ergo longe minus utilis illi uxor quisquis erit bonus optandusq; maritus.Quando uero est aduerbium cũ genitiuo iunctũ & ꝓ illius grati uel illius ob cãm ponitur teste Seruio habet accentũ in ultima quæ circumflectitur ut Virg.ĩ.vi.æneidos illius ergo uenimus.idest illius gratia uel ob cãm illius.

Euphrates apud nos uti apud græcos penultimam acuit. Virgilius in primo georgicoꝝ.Hinc mouet euphrates.illinc germania bellum.

Exaduersum huius secundam syllabam debere acui una cum animo existimauit . Gellius libro.vii.noctiũ

atticarum.& sic apud Terentium legi oportere dicunt cum ait: In quo hæc discebat ludo ex aduersum loco tonstrina erat quædam.

Fictilis primã accuit. Iuue. in satyra. atticus eximie fictilis & nullo uiolatus iuppiter auro.

Gætulus habet accentum super penultima. quam circumflectit. Iuue. in satyra Omnibus in terris. Cũ gætula ducem portaret bælua luscum. Virgi. in. iii. æneidos. aut captam ducat gætulus hiarbas quod Martialis non obseruauit ut uidimus in dictione gætulia.

Hara quũ aspiratur stabulum designat porcorum & primam acuit.

Heliodorus habet accentum in penultima. Iuue. in satyra Credo pudicitiam. Tonsoris tantum dãno rapit heliodorus. Nam componitur ex ἡλιοσ. i. sol & δῶρον donum cuius sane prima naturaliter longa ẽ q̃a apud illos est. ω. mega. Et sic uniuersaliter omnia cõposita a δῶρον. quod est donũ. hñt penultimã longã. super qua est accentus. ut Polydorus Dyodorus Martialis in. x. Natali Dyodore tuo cõuiua senatus Accubat. Theodorus Iuue. in satyra Et spes & ratio. Lautorũ pueros artem scindens theodori.

Hippocrates habet accentũ in antepenultima. Martialis in. ix. Os hominis mulsũ me rogat hippocrates.

Incus in obliquis casibus semp h̃et accentum super secunda. Iuue. in satyra Omnibus in terris a carbõe & forcipibus gladiosq; parante incude & luteo uulcano ad rhetora misit.

Isidorus cum accentu super penultimam cõtra uulgarẽ cõsuetudinẽ proferri debet.

Legeris si secunda ẽ persona præsentis eius passiui quod est legor habet accentum in prima: si uero futuri habet in penultima: & sic uniuersaliter in tertia & quarta uerboꝝ passiuorum coniungatione comperies ut audieris uel audire. legeris uel legere: duceris uel ducere: poneris uel ponere: Iuuenc. in. v. satyra. Duceris planta uelut ictas ab Hercule cacus. Et ponere foris.

Malea promontoriũ laconicæ habet accentum in penultima: ut in ea dictione uidimus.

Marsya acuit primam: ut in sua dictione ostendimus. Orpheus primam similiter acuit.

Patina habet acutum in prima: ut in ea dictione uidimus

Præmodũ primã acuit teste Gellio li. vii. noctium atticarum: quod apud. L. Liuiũ in odyssea significat supra modum: Nã parcẽtes inquit præmodum. hoc ẽ præter modum.

Pero pro nympha habet accentum in ultima: ut in ea dictione pro calciamento uero in penultima.

Porsena habent accentum in prima: teste Seruio super octauum circa finem: & cum unico. n. scribitur: ut in ea dictione uidimus.

Polyxena habet accentum in secunda: ut in ea dictione ostendimus.

Phrenesis habet accentum in penultima: ut in sua dictione ꝓbauimus.

Proceres substantiuum ẽ: & in omnibus quos habet casibus acutum detinet in ante penultima: ut huius ꝓceris: & hi ꝓceres: ꝑ semel comperi hunc procerem. Iuue. in satyra Stemmata quid faciunt. Agnosco ꝓcerem salue gætulice seu tu. At uero procerus procera procerum adiectiuum est. & habet accentum ſp in penultima: ut corpora procera: Virgilius in Sileno ꝓceras erigit alnos.

Quãdo dupliciter poni consueuit: & pro quia & pro quia & pro temporis aduerbio. Siquidem ꝓ q̃a ponitur. teste Festo actum habet in ultima: quod pluribus exẽplis monstrare possumus. Vir. in primo æneidos: Hic tibi fabor enim quando hæc te cura remordet. i. siquidem seu quia. idem in bucolico. Dicitæ quando quidem in molli consedimus herba. i. quia sedimus. Iuue. in satyra Omnibus in terris Discutienda ualent sterilis mala robora ficus. Quandoquidẽ data sunt ipsis quoq; fata sepulchris. i. quia data sunt. At cum pro aduerbio temporis ponitur accenum habet in penultima. Ouidius in heroidibus. Quãdo ego non timui grauiora pericula ueris.

Recido si a cado deducitur accentum h̃et in prima: si uero a cædo in penultima.

Rhetorica acuit ante penultimã: licet penultima lõga sit. Iuue. i. vii. saty. ad pugnã qui rhetorica descendit ab umbra. Serpedon secundum duplicem declinationem: duplicem habet accentum. nã si in ultima syllaba h̃et accẽtũ facit in genitiuo huius serpedontis si uero in penultima facit serpedonis.

Tribulis habet penultimã ꝓductã: & sup illa accentum. Horatius: ut cũ pilleolo soleas cõuiua tribulis martialis in. viii. Nunc anus & tremulo uix accipienda tribuli:

Torcular etiam super penultima habet accentum.

Theodorus h̃et accentum: ut uidimus in dictione Heliodorus.

Prosthesis cum. s. sequente. th. aspirato. & i ultima cũ. i. latino scribitur dici põt appositio uel additamẽtum ut in principio dictionis alicuius additur littera uel syllaba: ut cũ dicimus gnatum pro natum astans pro stans. Virgil. in secundo æneidos. Arduus armatos mediis in mœnibus astans.

Fundit equus uictor q; sinon: & componitur ex pros. quod ẽ ad & θέσισ positio.

Protagoras cum. i. exili scribitur. fuit teste Apollodoro Abderites & Mæandri filius: siue Artemõis ut alii dicunt. At uero Eupolis illum fuisse teium rettulit. & fuit teste Apulegio in quarto. Floridorũ cũ primis rhetoricæ inuentoribus perfacundus. Hũc teste Gellio libro quinto noctium atticarum in studiis doctrinarum egregius cuius nomine. Plato libros suos illi inclyto scripsit adolescentem aiunt uictus quærendi gratia in mercede missum: uecturasq; onerum corpore suo factitauisse. quod genus græci ἀχθοφόρουσ uocant latine baiulos appellamus. Et late deinde ꝓsequitur quemadmodum Democritus abderites ex eo genere oneris animi illius aciem solertiamq; cognouerit: secũ umq; abduxit: ut si habuit atq; sumptum ministrauit. & philosophias docuit: & eum esse fecit quantus postea fuit. idem teste Fauorino

uocatus est sapientia. dixitq; de diis non posse statuere an sint an non sint: ob quod pulsus fuit ab atheniensibus: & eius libri in foro cõcremati fuere. idem teste Heraclito thurius leges dedit. Et cum iam nonagenarius Siciliam nauigasset obiit. fuit alius astrologus. & alius stoicus philosophus.

Protesilaus cũ. t. exili & . i. latino: atq; unico. s. scribitur ut ostendit Oui. in heroidibus: q̃ ait Bella gerãt alii: ꝓtesilaus amet. Home. uero nõnunq̃ cũ duplicato. s. ratione metri scripsit fuit ex phylace oppido Thessaliae isiphyli filius: habuitq; uxorẽ Laodomiã filiã Acasti ipsa dicente apud Ouidi. i. xiii. episto. heroidũ Vix socer isiphylus: uix megrãdeus acastus. Vix mater gelida mẽbra refecit aqua. Et cũ unus eẽt ex graecorũ ducibus q ad tro. iueret. & primus ex nauibus i litus ꝓsileret. ab Hecto. interfectus fuit.

Proteus cũ. t. exili scribit᷑: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tetyos filius: habuitq; patriã pallenẽ in thessalia: qua relicta regnauit in carpatho isula. imperauitq; ẽt aegyptiis & fuit uates maximus: de quo plura Virgilius in. iiii. geor. scripsit: aliiq; poetae diuersi graeci & latini. Vnde Theocritus ὦσ πρωτεὺσ φωκᾶσ καὶ θεὸσ ὤνενεμε. hoc est uti proteus deus existens etiam phocas pauit.

Prothous cũ. th. aspirato sequente. o. scribitur: fuit teste Homer. libro. ii. iliados: unus ex ducibus graecis: q ex magnesia uenit ad troiam.

Protogenes cũ. t. exili scribit᷑ nomẽ ẽ significans aliquẽ primĩ generis. & ut plurimũ ꝓ eo ponitur a poetis q̃ se talẽ cõfingit. ut. iuue. in. iii. satyra Nõ ẽ romano cui q̃ locus: hic ubi regnat Protogenes aliquis.. Fuit ẽt nomẽ cuiusdã pictoris illustris q teste Gellio in fine libri. xv. noctiũ atticaꝝ: memoratissimã illã imaginẽ Hylisi apud rhodios in aedibus q̃busdã publice factis extra muros urbis pinxit.

Protogenia cũ. t. exili scribit᷑: fuit teste Aristarcho super decimũ odysseae. Deucalionis filia ex Pyrrha.

Prothoenor cũ. th. aspirato sequente. oe. diphthõgo scribitur: fuit teste Home. in. ii. iliados: unus ex quinq; boetiorũ ducibus. qui ad Troiam uenerunt.

Protocollũ cũ. c. & . t. exilibus atq; duplicato. l. scribit᷑. Dicũ nõnulli posse hoc quoq; uerbũ interpretari ꝓ prima cõglutinatione. hoc ẽ pro prima illa & raptim cõfecta scriptura quae aliam magis cõpositã desiderat. Et qa in cerae glutino q̃ per tabulas extensa erat. ꝓtocollũ idest prima conglutinatio uocata ẽ ita ut πρωτον primũ dicat κολλησισ glutinatio. Alii uero nõ duplicato. l. sed cum simplo ꝓtocolũ. i. primũ scilicet scripturae membrũ κολον enim mẽbrũ dicit interpretari uolunt.

Protologia cum. t. exili scribit᷑. & quasi prima locutio.

Protomartyr absq; aspiratione. & cũ. y. graeco scribitur estq; protos idest primus martyr.

Protonotarius absq; aliqua aspiratione scribit᷑. dictio ẽ ex graeco. quod ẽ ꝓtos. i. primus: & notarius q̃ dictio ẽ latina. a nota. i. deducta. hoc ẽ primus notarius.

Proxeneta absq; aliqua diphthõgo & cũ. x. cõsonãte: atq; . t. exili scribit᷑ dictio est graeca. & qua utitur Demosthenes cõtra Aeschinem: deduciturq; a προξενιζω qd̃ hospitio eo apto. Sed ille iã apud nos dicitur q compositor & mediator ẽ emibilium & uendibilium.

Psalmus cũ. s. ĩmediate post. p. scribitur diciq; potest latine canticũ. nã a ψάλλω uerbo graeco. quod ẽ cãto deducitur. unde & psalterium.

Psaltria cum. s. post. p. & . t. exili atq; . i. latino scribit᷑ dicebatur apud Romãos illa que sequebatur. & amabat istriones: & deducitur a psallo qd̃ est canto: quia illi quos eiusmodi foemina amabat quotidie in scaenis cantare solebant. iuue. Quae psaltria penem.

Psalmodia eodẽ mõ scribit᷑: & cõponitur ex psalmo: & odia q ẽ cantus. Quod si plene trãsferret᷑ deberet. cũ diphthõgo psalmoedia scribi. sed ut graecus sonus cõseruet᷑. dr̃ psalmodia sicut prosodia.

Psalmmis cũ duplicato. m. & . i. latino scribit᷑: fuit Neci regis aegypti filius: cui teste Herodoto lib. historiarum secundo in regno successit.

Psammenitus cũ duplicato. m. & . i. latino atq; . t. exili scribit᷑: fuit Amasis filius & aegypti rex. qui teste. Herodoto li. histo. iii. mortuo patre ꝑ id tp̃s quo uix in aegyptũ Cãbyses traicerat: apud memphim una cũ reliquis aegyptioꝝ a Cãbyse proelio superatus captus est.

Psammetichus cũ duplicato. m. & . t. exili atq; . i. latino: & . ch. aspirato scribit᷑. fuit antiquus aegyptiorũ rex: ante hunc teste Herodo. li. histo. ii. q de illo late peractat. Aegyptii primos oium hoium se esse putabant postea uero huius industria didicerunt phrygas primos fuisse se uero secundos.

Pseudus cũ. eu. diphthõgo in prima syllaba scribit᷑. dicit᷑ apud nos falsus: & inde pseudo ꝓpheta falsus.

Psylli cũ. y. graeco subsequẽte duplicato. l. scribit᷑ populi sunt in libya iuxta nasamones. atq; propinquiores garamantas. hi teste Herodoto li. histo. iiii. cõtra noxiũ uirus incredibili corporis firmitate muniti erãt quod lucanus in. viii. tetigit cum ait. Gens unica terras.

incolita a saeuo serpentum innoxia morsu.

Marmaridae psylli par lingua potentibus herbis. & reliqua q̃ ꝓsequitur. Sed ut dixit. Herodo. haec gens prorsus deleta fuit. nec quicq̃ praeter opinionẽ de uestigio sui nominis reliquerunt. Quod per quem modum euenerit ipse idem prefato libro descripsit. Cuius locũ Gellius li. xvi. noctiũ atticaꝝ elegantissime per hunc modũ pene ad litterã traduxit. dicens psyllos quondã fuisse in terra aphrica cõterminos nasamonibus austrũq; in finibus eoꝝ quondã in tp̃e ꝑ q̃ ualidũ ac diutinum flauisse eo flatu aquã oẽm in locis in quibus colebant exaurisse: psyllos re aquaria defectos eam iniuriam grauiter austro succensuisse decretumq; fecisse uti armis sumptis ad austrum ꝓinde quasi ad hostem iur᷑ belli res petitum ꝓficisceret᷑ atq; ita profectis uentum austrũ magno spiritus agmine uenisse obuiam: eosq; uniuersos cum oibus co

pus armisq; tumulis montibusq; arenarũ superuectis operuisse: eo facto psyllos ad unum oẽs iterisse. Itaq; eorum fines a nasamonibus occupatos hos dixit Pli. circa initium lib. vii. a Psyllo rege cognominatos Similes & his fuerunt marsi in italia.
Psitacus cum. i. latino. & t. ac. c. exilibus scribitur: auis est quã teste pli. li. x. naturalis histo. & Solino similiter in collectaneis. india sola mittit. sed nunc quoq; iuxta meroẽ & egyptum capi comperimus: ipsa colore uiridis est cum torque puniceo. Cuius rostri tantas est duricies: ut si e sublimi precipiteẽ in saxum. nixu oris se conseruat illæsam. quæ tenet quinos digitos. habẽt autem ternos cæteri. & cum linguam lõge latiorem q̃ cæteræ aues habeant articulata exprimit uerba.
Psythium prima cum. y. græco sequens cum. th. aspirato: & i. latino scribiẽ: genus est passi. de quo late uidebimus in dictione surrhentum.
Psora cum unico. r. scribitur. dicitur. latine scabies quo uocabulo sæpe utitur plinius in naturali historia.
Pthia prima cum. th. aspirato ĩmediate subsequenre. i. latino scribitur. sicq; frequẽtius scribitur. licet Hom. addat quandoq; aspirationẽ ad. p. & dicat phthia: fuit Thessaliæ regio: & achillis patria ut diuersis in locis ostendi: Home. & nos late uidimus in dictione asopus. uerum latini nostri poetæ consueuerunt ĩterponere aliud. i. & dicere phithiã tribus. s. cũ syllabis: ut Briseis ĩ epistola ad Achillẽ apud Ouidi. in heroi.
Quam sine me phithiis canescant æquora remis.
Et uideã puppes ire relicta tuas. Virgi. in primo æneı. Veniet lustris labẽtibus ætas: Cũ domus assaraci phithiã clarasq; mycenas. Seruitio premet ac uictis dominabitur argis: sic græci mnã nos minã dicimus.
Pthisis cũ. th. aspirato & i. latino utrobiq; scribitur. ẽ exulceratio pulmonis ex humorũ concursu.
Ptysis prima absq; aliqua aspiratione. & y. græco sequens cum. i. latino scribitur diciẽ sputio. & a πτυω quod est spuo deducitur.
Pteria cum. t. exili & i. latino scribitur. locus est Capadociæ munitissimus: apud Sinopẽ ciuitatem: ubi Cresus primum Cyro pugnauit.
Ptolemæus prima cũ. p. & t. exilibus. atq; o. uocali secunda cum. e. absq; dipthõgo quã nonnulli ĩ. o. cõuertunt. penultima cum. æ. dipthongo scribitur nomen est proprium deductum πτολεμω quod apud æoles: idem est qđ apud atticos πολεμω ĩne. t. i. pugno: & ẽ apud grãmaticos regula. q; oĩa nomina desinẽtia in eius & a uerbis circunflexis deducta semper. æ. dipthõgũ detinẽt in penul. ut τιμω qđ est æstio. iudico honoro Timæus. πτολεμω ptolemeus Et fuerunt hoc nomine uocitati uiri quam plures clarissimi. Et reges ægyptii quibus ptolemeus Lagi gregarii militis filius initium dedit. Nam sic teste iustino. lib. xiii. & xvii. suorum epitomatum uirtute sua humilitatẽ patris excedens unus ex patriciis Alexandri magni effectus ẽ. post cuius mortẽ potius ægyptũ aphricãq; & magnã arabiæ partẽ: post quadragesimo anno regni sui tam amplum successoribus splendorẽ reliquit qđ subsequẽtes ægyptii omnes reges ptolemei ab illo dicti sũt. Reliquit hic duos filios ptolemæum philadelphũ & ptolemæũ ceraunũ. philadelphus illi successit in regno uir sane doctissimus. & Stratonis philosophi discipulus. Qui & bibliothecam illã nominatissimã fecit. quæ usq; ad primũ alexandrinũ romanoꝝ bellũ durauit. Et cũ ãnis trigita octo regnasset diẽ extremũ obiuit: cui ptolemæus filius cognomento Euergetes in regno successit. Hic sex & uiginti annos regnans moriẽ. Cui & filius ptolemæus philopater dictus hæres successit in regno. qui cũ decẽ & septẽ annis regnasset uita decessit post quẽ filius eius ptolemæus Epiphanes uigintiquattuor annos regnũ tenuit. cui per triginta q̃nq; annos ptolemæus phũs mater cognominatus successit in regno post quẽ ptolemæus alter Euergetes nouẽ & uiginti annis regnauit post hũc ptolemæus phython. q & Soter ẽt cognominatus fuit. decẽ & septẽ annis regnauit. Huic ptolemæus alexander p. x. ãnos successit post quem nequissimus ille adolescens ptolemæus Dionysius qui pompeiũ magnũ truncari ꝑmisit ultimo regnauit fuerunt & nõnulli alii ptolemæi. ut filius pyrrhi regis. itẽ & quidã Cyprioꝝ rex. qui suis diuitiis Romanũ ditauit ærarium. fuit & astrologus ex ægypto nõ stirpe regia quæ lõge ante illum defecerat: sed pheludiensis q floruit temporibus Traiani & Hadriani imperatorũ: ut ipse in quinto nono & decimo maioris sui operis attestatur.
Purpurissa cum. i. latino: & duplicato. s. scribitur. color ẽ qui bombyci ĩmixtus. mulierũ genas tingere consueuit. de quo uidimus in dictione phucus.

Apud Græcos in initio dictionum semp aspiratur: ut in primo horum cõmentariorum libro monstrauimus.
Rhadamanthus cum. th. aspirato scribiẽ fuit iouis filius ex europa. & rex liciæ. quo tpe apud argos regnabat Danaus hic quia uir fuit seuerus & iusticiæ executor a poetis fingiẽ apud inferos nocentũ explorare culpas dicẽte Virgilio li. æneidos. vi.
Gnosius hic radamanthus habet durissima regna.
Castigatq; auditq; dolos. subigitq; fateri.
Quæ quis apud superos furto lætatus inani.
Distulit in seram cõmissa piacula mortem.
Rhamnys ultima cũ. m. ante. n. & y. græco scribiẽ. fuit teste Herodoto li. historiaꝝ. vi. Vrbs in huberai q̃ Fortuna maxime colebaẽ. Quod lucanus tetigit li. y. cũ de Euboia loquereẽ dicẽs. Et tumidis infesta colit q̃ numina rhamnys: unde & ipsa fortuna a poetis nõnunq̃ rhamusia dcã fuit cõuersione. s. y. græci in. u. nostrũ. ut Ouidi. li. v. strictũ. Eriget ad dignas ultrix rhamnusia poenas. & iuuena. in satyra.

Rhamnusia cū.m.ante.n.in secunda scribit̄:dicebat̄ a poetis Fortuna.ut in p̄cedenti dictione uidimus.

Rhamnetes cū.m.añ.n.&.t.exili scribit̄ nomen ē uiri p̄priū de quo Vir.in nono æneidos meminit.

Rhampsinitus cū.m.ante.p.&.i.latino utrobiq; atq;.t.exili scribitur.fuit teste Heroto lib.historiarum secū do.rex in ægypto post protea.

Rhaphanū cū.ph.aspirato scribit̄.herba ē q̄ & alio nomine.ut puto lapatū dicta ē ut in ea dictione uidius.

Rhea cum.e.absq; diphthōgo scribitur fuit filia Cæli ex uesta:& soror atq; uxor Saturni ut uidimus in dictione ops.

Rhebanus cum unico.n.scribitur est Orpheo teste in argonautica fluuius in faucibus bosphori. Thraciidē plini.in.v.suæ naturalis historiæ confirmauit.

Rhegyū cū.y græco scribit̄ ciuitas ē teste Liuio in.iii.de secundo bello punico ī ultimo calabriæ seu bruciorū eo.s.in loco quo italia a sicilia dirupta ē unde & a ῥήγνυω quod est dicumpo nomē assumpsit. Et rhegyni q ex hoc sunt oppido cognominantur ab historicis.Et ēt regiū sine aspiratione ipsius.r. &.i.latino oppidum aliud ē in gallia cisalpina a quo regienses ciues cognominant̄ ab historicis & non rhegyni: sicut cumani ex oppido cumarū in campania & comenses ex como oppido galliæ.item albani ex alba oppido quod ē in latio & albenses ex alba oppido ad lacum fucinum.

Rhesus cum.e.absq; diphthōgo & unico.s.scribitur:fuit teste Homero in.x.iliados.rex Thraciæ:q cū albissimis equis & magnanimis in adiutorium Troianorū deuenisset.a Diomede & Vlyxe noctu clā abstractis in castris suis interfectus Fuit.Est ēt fluuii Troiani nomē.ut idē circa initium libri.xii.demōstrauit.

Rhetorica cū.t.&.c.exilibus atq;.i.latino scribit̄ dicitur a nostris oratoria.

Rhetor eodē mō scribit̄.dicit̄ a nostris orator.q̄q̄ iam diuersa significare dicunt̄.Nam oratoris dicitur q cās orat uel in iudiciis uel in concionibus.Rhetor uero non iā orator.sed rhetorice professor dicitur.& græca declinatione facit in accusatiuo rhetora.iuuenalis in satyra Omnibus in terris de Demosthena loquēs ait.Quē pater ardentis massæ fuligine lippus.A carbone & forcipibus gladiosq; parāte incude:& lutheo uulcano ad rhetora misit idest ad p̄fessorem rhetoricæ.Sane oratores nōnunq̄ & legati ap eoranpo p̄ republica nominati sunt.Virgilius in.x.æneidos iamq; oratores aderant ex urbe latina.Declamator autem is dicitur q studiis apud rhetorem ī cōuentu scolasticorū fictā causam orat At ipse quoq; rhetor & quicunq; alius si etiam extra scholam hoc genere utitur siue ut alios siue ut se exerceant declamator uocatur.

Rheuma cū aspiratione ipsius.r.similiter scribit̄.Nā dictio græca ē q̄ latine eruptio siue fluor dici pōt.

Rhexenor absq; aliqua diphthōgo.& cum.x.consonāte scribit̄.fuit teste Homero circa initiū li.vii.odysseæ Nausithoi filius:& frater Alcinoi regis phæacum.

Rhinoceron cū.i.latino &.c.exili scribit̄ animal ē quadrupes habēs in rhine.i.naso ce ras.idest cornu Nā & alio nomine dici monoceron nonnulli uolunt eo q; unicum cornū habeat quod aliud aīal eē puto:& ī fronte cornu illud habere existimo:atq; latine unicornis dici.Sed rhinoceronta habere repandum cornu dixit Solinus.i.recuruum.quod subinde attritum cautibus ī mucronem excitat eo q; aduersus elephātos prœlietur par ipsis longitudine breuior cruribus.naturali telo aliū petens.quā solā in intelligit ictibus suis per uiam.Estq; bestiæ eodem Solino teste color buxeus.

Rhynitalcus prima cum y.græco sequens cum.i.latino:reliquæ sine aspiratione scribuntur.fuit uir thracius cuius exemplo teste plutarcho in uita Romuli Cesar sæpe dicere consueuerat amare quidem ē proditionē sed p̄ditores magnopere abhorrere.

Rhypes cum.y.grēco scribitur:populi sunt achiuorū.

Rhiphæi prima cum.i.latino sequens cum.ph.aspirato &.æ.diphthōgo scribitur.Sic quoq; dicuntur qdā scytici montes a perpetuo uentoꝝ flatu.Nā ῥιπίζω græce dicitur quod apd̄ nos flo. Vir.in.iii. georgico. gens affrena uirum rhiphæo tunditur euro.

Rhipæ prima cum.i.latino:sequens cū.p.absq; aspiratione &.æ.diphthōgo scribit̄ sunt teste Seruio super nono æneidos:montes in archadia.quos ad scythicorū differentiā nos sine aspiratione ipsius.p.scribere & p̄ferre consueuisse dixit.

Rhytius prima cum.y.græco sequens cum.t.exili &.i.latino scribitur:fuit teste Homero libro secundo iliados.ciuitas cretæ.

Rhythmus prima cum.y.græco.sequens cū.th.aspirato in subsequente scribit̄.Nec aliud latine q̄ numeꝝ designat.Quintilianus lib.ix.de institutione oratoria.Sunt inquit numeri rhythmi:ut & cicero ipse cōstituit.& secutus cū Virg.cū dixit.Numeros memini si uerba tenerē.& Hora.in carminibus Numeris q̄ fert̄ lege solutis.Et pergit Quitilianus rhythmi ut dixit neq; finē habēt certū nec ullam in cōtextu uarietatē.sed qua cœperunt sublatione ad positionē usq; decurrunt.

Rhœtus prima cum.œ.diphthōgo sequēs cū.t.exili scribitur mons ē troiāus in quo Aiax telamonius post q̄ seipsū interfecit sepultus fuit.unde & rhœteus deducit̄ q græce ῥοίτειος dr̄.Sed nonnunq̄ qdē abiicientes.i.retinentes.e.p̄ductā.ut Vir.in.iii.ænei.Primū rhœteas aduectus i oras.Aliquādo uero diphthōgus ipsa a nostris diuiditur rhœteia rhœteium.Vir.in.v.ænei.Non beroe nobis non hæc rhœteia mater est.Dorcli coniux.

Rhodope cum unico.p.scribitur.mons est thraciæ ut dixit.Florus libro suarum historiarum tertio. Sic quoque a Rhodope regina thracum ibi sepulta cognominatus.Solinus uero dixit montem esse mygdo

tiæ que portio est macedoniæ: sed utrunq; esse potest. quia conterminæ sunt regiones. & ut ait. Seruius super tertio georgicorum. Rhodope in plagam orientalem porrigitur. & septētionalem reflectitur ideo ait Virgilius Quaque redit medium rhodope porrecta sub axem illic clausa tenent stabulis armenta & reliqua.

Rhodos cum unico. d. scribitur insula est liciæ teste Pomponio libro secundo. & prima cycladum uenientibus ab oriente in qua rosæ capulum dicitur a nonnullis fuisse inuentum. dum urbis fundamenta foderentur a quo & ciuitas & insula cognominata putatur. Nam rhodos graece latine rosa dr̃. huius circuitus admirandus: ut uidimus in dictione collossus.

Rhodia cum. i. latino scribitꝰ fuit teste Hesiodo in thegonia nympha quædam filia oceani & thetyos.

Rhodius eodem modo scribitur fuit teste Hesiodo in theogonia & Home. iuxta initium. xii. iliados fluuius troianus olim ex monte ida effluens nunc uero ita deperditus ut comperiri non possit.

Rhodopis cum. i. latino scribitur. & facit in genitiuo declinatione quidem græca rhodopidos. latinæ uero rhodopidis. fuit meretrix quædam traciæ miræ pulchritudinis: quæ teste Herodoto li. historiarum secundo una cum Aesopo captiua fuit illam Charasses mytileneus frater Saphus poetissæ maxima pecunia redemit ut idem Herodotus in eodem libro testatur. Cuius etiam rei meminit Sapho soror in epistola ad phaonem cum ait. Arsit in ops fratre uictus meretricis amore multaq; cum multo damna pudore tulit hanc eandem plinius libro uigesimosexto naturalis historiæ pyramidem laudatissimam construxisse dixit ne quis opes regum miretur ut maiore sit miraculo eam tantas opes meretricio quæstu conquisisse assentitq; una cum Herodoto illam Aesopi fabularum philosophi & compositionis conseruam: & conturbernalem fuisse.

Rhomphæa cum. æ. diphthōgo in penultima scribitur dici pōt framea genus est gladii.

Rhoxolani cum aspiratione principii & . x. consonante atq; unico. l. scribitur populi sunt scythici ultra danubium quos dici truteños puto de quibus in dictione bastarne uidimus.

Rhoma cum aspiratione principii: ut nonnulli uoluerunt scribitur. Qui & græcum esse uocabulum ex auctoritate magnorum uirorum contendunt. Nam Solinus in initio sui operis sunt inquit qui uideri uelint rhomæ uocabulum ab euandro primum datum. cum oppidum ibi offendisset quod extructū ante ualentiam dixerit latina iuuentus seruatq; significatiōe impositi prius nominis rhomam græce ualentiam ipsam nominarunt. idem Hieronymus noster ῥώμη quod robur indicat & ualentiam denominatam Romā asserit Vnde & Macrobius in libro tertio saturnalium. Romani inquit ipsius nostræ urbis latinum nomē ignotū esse uoluerunt. itaq; uelut nomen græcum & non latinum cum aspiratione ipsius. r. illi inde qui hæc inducunt scribere uoluerunt Quorum nonnulli deinde sententiam cōmutantes ut ex eorundē nouis inscriptionibus aspeximus antiquam scripturam sequentes: absq; aspiratione Romam iam scribere decreuerunt. itaq; & nos cum illis illorum sequimur sententiam qui Romam non a Græco acceptam sed latinam. & a Romulo cognominatam esse asserunt. Nam & græcus ipse plutarchus de eo nomine unde & qua potissimum causa emanauerit sententias cum plurimas rettulisset eam tādem uerā eē dixit. quam Varro & Liuius noster: & exactissimi quiq; græci asseruerūt. a conditore Romulo urbis romæ nomen acceptum fuisse. idemq; Salustius asseuerauit. At uero Romulum latinam etymologiā habere ex eo potissimum constat quod dixit Ouidius libro fastorum.

Arbor erat remanēt uestigia quæq; uocatur.

Romula nunc ficus romula ficus erat.

Quam sane ficum sic quoq; uocatam a rominando dixit Plutarchus in uita Romuli cum sub ea pecudes æstatis tempore frigora captantes herbas rominare consueuerunt. uel ut dixit Plinius libro decimo quinto naturalis historiæ: ab eo quod sub illa inuenta est lupa. Romulo & Remo infantibus præbens rumen. ita enim tunc ut ait uocabant mammam Quamobrem cum ipso. r. absq; aspiratione Romam scribendam puto idemque ab antiquis nostris in numismatibus & marmorum inscriptionibus obseruatū cōspeximus. Rome igitur ambitū diuersis temporibus fuisse uarium ex diuersorum auctoritate comprobari posse uidetur. Nam primus quidam ambitus teste Cornelio Tacito a foro boario ubi æreū in taurū aspicimus quia id genus animalium aratro subditur sulcus designandi oppidi cœptus ut magnā Herculis aram amplectaretur īde certis spaciis interiectis lapides per ima mōtis palatini ad aram cōsi mox ad curias ueteres: tum ad sacellum larem forumq; Romanum. & capitoliū nō a Romulo. sed a Tacio additum ꝑgressū ē. Quæ omnia loca cū ad radices palatini montis fuerint in sequētibus designare curabimus. Plinius uero in tertio naturalis historiæ ex Augusti traditionibus scribit urbis ambitū suo tēpore milia passuum uiginti continere Portasq; habere triginta. & tunc quoq; septem clausas esse. Flauius autē Vopiscus scribit Aurelium imperatorē ambitū urbis ad triginta milia passuū ampliasse nec de portis mentionē fecit. Quarū nomina ad plenum inuestigare ac cōgenire difficile eēt. Nam cū diuersis temporibus aucta fuerit & q̄ intra ultimū murorū ambitū remanebāt. porte formā decusque amitterēt fueritq; deinde Roma diruta & confracta. illas prorsus inuestigare ac percipere uidetur īpossibile. Sed earum tantū nomina explicabimus: quas apud historicos expressas cōperimus: hoc est flumētanā. collatinam collinā: exquilinam uiminalem neuiam querquetulā gabiusam lauernalē rudusculanam rutumenam. latinam. appiam atque eandem capenam trigeminam aureliam fontinalem carmenta-

lem.quæ & scelerata dicitur pandanãq; & liberam ugoniam:quæ & trigonia cognominatur. catularia: triumphalem. Quarum etymologiam & situm.ut apud approbatos auctores comperimus si non omnium nonnullarum saltem explicare conabimur. Sed id primum prænotare liceat thybrim a septentrione urbem intrare: & ex latere merediano uersus hostiam.exire.ita ut ex latere quidem dextero uaticanum comperiat:& ianiculum:quæ duo regione trans tyberinam complent a sinistro uero sit Romanæ urbis ambitus septem complectens colles. Erat igitur porta flumētana illa cognominata quam thybris urbē intrans in sinistra ripæ partæ relinquitur. Sic quoq; dicta teste Festo Pompeio quod thybris eam quandoq; influxerit. Nec in aliam ex dispositione loci influere thybris potuisset. de qua Liuius in sexto ab urbe meminit cum ait: predicta die in peculinum lutum extra portam flumentanam Quin & illam de cælo tactam meminit. Collatina aero porta:qua per eundem circuitum ad sinistram thyberis partem flumentanæ tam etiam contermina teste eodem Festo a collatia oppido prope Romam in quod aliarum ciuitatum opes fuerunt collatæ appellata est. De quo Liuius in primo ab urbe dixit collatia & quicquid circa illam agri erat sabinis ademptum est. hæc eadem multos postea annos pinciana dicta est:a palatio sibi pronpinquo cuius teste Cassiodoro in epistolis rex ostrogo torum primus. Theodoricus demolita marmora Rauennam portari.curauit. Ad hanc consequens porta fuit quæ gabiusa dicebatur:eo quod recta in Gabios duceret. V nde & Liuius in bello macedonico gabiusam de cælo tactam fuisse commemoret. At subsequens porta quirinalis dicta fuit. Sic quoq; eodem Festo teste cognominata.q; in ea i collem quirinalem itur.siue quod proxime eam Quirini sacellum est hæc eadem ut non nulli uolunt aliqn do ægonensis dicta fuit eo q; mons ipse quirinalis prius ægonus cognominatus est Alii uero aliam portam fuisse:& ad quendam quirinalis collem deduxisse contendunt qui eo nomine cognominatus fuit: huic proxima collina dicebatur quæ ad quirinalem conducebat. Quod Varro ipse de lingua latina: sic quoq; indicare uidetur cum dixit in quirinali colle plura sunt collium nomina Nam collis tricepsois ubi ædes. Quirini:collis salutaris qui tricepsois collis pollinaris qui est ad ædem Salutis.& collis mutialis ad ædem dei Diffidi.ab qua collium uarietate quam quirinalis habuit collis dicta ē opera collina.huic portæ propinquum fuit Veneris erycine templum de quo Ouidius li.fastorū.

Templa frequentari collinæ proxima portæ.

Nunc decet.a siculo nomina rege tenent.

Et hanc eandem rerum talium curiosi illam esse dicunt quæ iam salaria nominatur. Quod nomē prius uiæ stratæ ad fuisse Cornelius Tacitus indicat Nam ingressum militum Vitelli imperatoris in urbem describens:inquit tertium agmen per salariam collinæ portæ appropinquabat Festus uero ait.quod per eam sabini a mari salem deferebant. Sequens porta & colline succedens uiminalis dicta quia scilicet ad uiminalē collē ducebat Eadem ut nonnulli ferunt.& numentana dicta fuit cuius etymologiā nondum comperi.atq; eā fuisse quæ sanctæ Agnetis nunc quoq; uocatur nonnulli contendūt. huic Exquilina succedit qua scilicet in Exquilias itur nunc ut ferunt sancti Laurentii.atq; etiam tyburtina appellatur. hanc eādem aliquando taurinam a capite tauri quod illi insculptum erat nonnulli cognominatam fuisse credunt. Alii aliam taurinam ipsam extitisse contendunt. Fuit & alia que neuia olim nunc maior dicitur sequens iam pridem est asinaria a priscis celimontana a cælio monte nunc similis sancti ioannis uocatur: octaua cuius equiualens in angulo clausa cernitur Mettrodii porta dicebatur.

Quin & oēs quas nominamus Liuius ipse in secundo ab urbe cum porsetiæ obsidionem describeret sic quoq; maioribus cognominatas fuisse satis ostendit. Sequens porta ut omēs coniectantur etiam nūc nomē retinet:latina dicta fuit quod ea in latium ducebat:Eadem uel illi propinqua capena dicebatur de q̄ Solinus italum inquit regem de insula siciliæ cū syracusanis ad lanum peruenisse: ac eius consilio auxilioq; ciuitatem iuxta albulam condidisse capenam nomine a qua postmodum portæ capenæ nomen fuit. De eadem iuuena.in satyra V mbrici:qui unica rheda domum totam ad cumas deferebat inquit:Substitit ad ueteres arcus.quos latericos a Romulo constructos dicunt. Nec florentes postea opibus Romani passi sunt in marmora cōmutari ut antiquitatem & memoriam conditoris conseruarēt madidãq; capenam rõe scilicet fontium propinquorũ. Hic ubi nocturnæ numa constituebat amicæ. Nunc sacri fontis nemus & delubra locantur indæis eadem uiam stratam habet Neapolim usq; ducentem. quæ appia dicta fuit. Nam etiam Rome porta trigemina per quam ut dicunt trigemini fratres Horatii exierunt q̄n do Curatios deinde ante albam occiderunt. Sed teste Liuio tertius qui superstes remāsit porta capena redijt. de illa tamen sæpissimæ meminit Liuius ut in bello macedonico ædiles inquit eo anno porticum unam extra portam trigeminam emporio ad thyberim addito fuerunt & libro quarto ab urbe Minutius extra portam trigeminam boue aurato donatus est. hanc eandem esse quæ hostiensis deinde dicta fuit eo quod hostiam uersus ducat. quidam affirmare non dubitant. nunc uero sancti pauli cognominari dicunt quia ad eius ædem celeberrimā uergit. Ego uero an eadem sit.uel alia affirmare nequeo. sicut nec de porta aurelia.an ea sit quæ in loco ianiculi edito etiam nunc conspicitur.& sancti pancratii ob propinquitatem ad illius ædem appellatur & illa fontinalis quæ ex ianiculo in uaticanum dimittit licet hoc quidem nonnulli certum asserarit hoc tamen ex Festo habemus fontinalia fontium sacra eē. unde & Romæ fontinalis porta & quia dixit nō puto id ianiculum contigisse. quod extra. Romam trans thyberim erat & magis capenam fuisse existimo iuxta quam fontes erant qui eam madidam reddebāt. V nde aut

Liuius in bello macedonico: censores uiam sternendam a porta capena ad martis ædem locauerunt. Et alio libro in eodem bello: ædiles alterem porticum ad portam fontinalé ad martis aram: qua in cápos iter esset perduxere. Fuerunt aliaq; ut retulimus portarú nomina: quæ uel intra breuioris circuitus muros: uel amplioris locatæ erant: uel forte ét eorúdem alio tpe fuerút obseruata nomina. Quod exacte discerni posse impossibile existimo. Certi tamen sumus Romulú ipsum in sue urbis constitutióe: tres portas statuisse: unam carmentalem: quæ & scelerata dicta fuit. Aliam pandanam: quæ & libera. Tertiá mugoniam: quæ & trigonia: hoc est triú angulorú cognomina fuit. Varro tamen dixit pandaná saturniæ urbis nomen portæ fuisse: nó dixit Romæ. Verú cú locum roma postmodú cóplexa fuit: ut in sequentibus apparebit: ita q; Roma aucta ét portaq; nomé deriuerit. Carmentalis porta a Carmente matre Euandri: quæ ibi prius habitauerat dicta fuit. illa uero carminibus quibus responsa dabat: cum nicostrata uocabulo græco uocaref. Quare dixit Vir. in octauo æneidos.

Et carmentalem romano nomine portam.

Sed postea teste festo scelerata uocata est: qd' p eá recenti Fabii cú clientibus qnq; milibus egressi aduersus hetruscos ad amné cremerá oés interfecti sunt. Vnde ét de illa ait Oui. li. Fastorú sic dicens.

Carmentis portæ dextra est uia proxima iano. Ire per hanc noli quisquis es omen habet.
Illa fama refert fabios exisse trecentos. Porta uacat culpa: sed tamen omen habet.

At uero pandanæ & mugoniæ etymologiam nondú comperi. Querquetulana autem porta: de qua supra mentionem fecimus: ubi fuerit incertú habemus: et tamen sic quoq; cognominat fuit: teste Festo qd' quercú intra muros iuxta se habeat. Quin & de lauernali sic inquit. Lauerniones fures antiqui dicebant quod sub tutela deæ Lauernæ essent: in quouis loco obscuro abditoq; hic & lauernalis porta hæc illius uerba. Rudusculana eodem teste appellata est: quasi rudis & impolita sit relicta. Dixit ét rutumenam. Iré Festus a nomine cuiusdam aurigæ cognominata fuisse. Quin & catulariam sic quoq; cognominatam uofuit: quia aut longe ab ea ad placandú caniculæ sidus inimicum frugibus ruffæ canes imolabantur: ut fruges maturescétes ad maturitatem perducantur. Triúphalis uero porta: quam inter alias ultimam nominauimus: oíum Romanæ urbis celeberrima fuit. Sic quoq; cognominata: quia p eam & nullam aliam triumphi agebantur. Huius portæ adhuc íntime fundamentorú molles in extrema thybridis ripa conspici possunt: & pons similiter ad illam códucens. cuius pilarú bases a crustis marmorú decrustate in ipso thyberi ab porte ripa: usq; ad hospitale Sancti Spiritus: ét nostro tempore decernútur: a quo loco usq; ad Neronis circú: in quo Caii Calliculæ obeliscus aspicitur: qui tunc quoq; corrupte iulia nuncupatur: & ad sinistrum latus basilicæ beati petri adiacet: triumphale territoriú núcupatur. Sed de porta meminit iosepus approbatissimus historicus libro septimo de captiuitate iudaica: Vbi Vespasiani principis & titi filii de iudeis triumphum describens ait: ipsos. n. imperatores: qui nó in palatio maiori: sed in isidis templo nocte quieuerant ad octauianas ambulationes transiuisse: ubi eos senatus & honorati equites præstolabanf. Et cú fauor militaris eosdé meritis honorasset laudibus: uotis rite celebratis ad portá recessisse: q; ab eo qd' per illam semp triumphorú pompa duceretur nomen accepit: finisq; pompe erat Capitolini iouis templum: Suetonius ét de funere Octauiani loquens ait: quosdam senatores cénuisse Augusti funus porta triumphali ducendú. Sed de territorio triumphali nó parú est testimoniú Damasi: qui scripsit beatú Petrú sepulcrú fuisse in uaticano iuxta territoriú triumphale. Verú & triumphale territoriú & adhærétia illi loca uaticani nomen a uaticano colle assumpserunt. De quo iuue. in satyra: Credo pudicitiá. meminit cú ait

Et uaticano fragiles de monte patellas. Martialis & cum ait.
Quid te tucca iuuat uetulo miscere phalerno In uaticanis condita musta cadis.

Nam & patellæ olim ut núc ex creta Vaticani montis formabanf. Sed unde collis ipse uaticani nomen assumpserit: dixit Festus: q; eo potius sit populus Romanus uatú responso: pulsis hetruscis. Gellius uero in libro noctiú atticaq; decimo octauo: Agrú inquit uaticanú & eiusdem agri deú præsidem appellatú acceptimus a uaticinius: quæ ui atq; instinctu eius dei in eo agro fieri solita erant. Sed præter has causas: & aliá rettulit Varro in libris diuinarú rerú dicens. Quemadmodum aruis deus appellatus: atq; ei statuta ïsima uia noua: q; eo in loco diuinitus uox edita erat. ita uaticanus deus nominatus: penes qué essent uocis humanæ initia: quoniam pueri simul anteque parti sunt eam uocem edunt quæ prima in uaticano syllaba é iccircoq; uagire dicit exprimente uerbo sonum uocis recentis. Et constat iam uaticanú collem eum esse qui ecclesiæ beati Petri adiacet: nec supra illú: aut propinquú fuisse Neronis palatiú: ut inscii quidam méntiuntur: de quo in sequétibus peractabimus. Sed teste Cornelio Tacito: apud quem gesta Neronis particulariter describunf. Clausit inquit Nero in ualle uaticana spatiú: i quo equos regeret: haud pmiscuo spectaculo: de quo in dictione circus: & in dictione obeliscus satis uidimus. Et subdit idem auctor Neronem apud nemus: quod nauali stagno circúposuit extruxisse cóuéticula: & cauponas reliquaq; : qui legere cupit ibidem poterit Rettulit ét Pli. circa finem decimisexti suæ naturalis historiæ libri. uetustiorem urbe suo tempore in uaticano illicem esse. in qua titulus æreis litteris & hetruscis: quæ religione arborem iam tunc dignam fuisse significat. Sed præcunctis rebus celebrior & religiosior conspicitur uaticanus religius beati Petri & eius excelsa basilica: ac Romani pontificis palatio: quod Nicolaus papa eo nomine secúdus primú fundauit ac grandeuriridarú fortissimis muris cinxit. Sed iam mirú in modú: & pene icredibilis orna u instaurat id Nicolaus quintus totius orbis delitiæ: ac religio: qui diuina sua uirtute pontificatus maximi gradum summú ascédit. Vaticanum uero penitus Leo papa quartus muro muniuit: & de suo no-

mine ciuitatem Leoninam uocauit. Ea sex portas ēt nunc stantes habet. Quarū prima in ianiculū dimittens ab ecclesia cui subiacet Santi Spiritus nomen accepit. Alia est edito in colle sita ptusa: hoc est perforata uocaẽ. Tertia iuxta metam a sinistro latere a posterulano quodam Saxone iuxta illā habitante, posterulæ nomen accepit. Quarta quæ pontificis uiridario subiacet: ab ecclesia beati Peregrini nomen accepit. nunc uiridaria uocatur. Quinta iuxta metam Hadriani: quod nunc castrū Sācti Angeli uocaẽ. & qua in campos itur sancti Angeli porta uocatur. Sexta ea estque similiter sub ipsa Hadriani meta ad urbē p pontem ipsius Hadriani cōducitatq; ab æneis foribus ænea uocitatur. Et hæc hactenus.

Nunc de collibus urbis uidendum restat: qui septem ab auctoribus describuntur. dicente Virgilio libro Ceorgicorum secundo.

Scilicet & rerum facta est pulcherrima Roma:
Septemq; una sibi muro circundedit arces.

Quorum nomina sunt Capitolinus: idem & Tarpeius: Auentinus Palatinus: Cellius: Exquilinus: Viminalis: & Quirinalis. Ianiculus uero regionem ipsam totam transthyberinam excæpto uaticano indicat. sed absq; ianiculo: & Vaticano septicollis ipsa urbs dicebaẽ: Vnde apud Romanos ipsos antiquitus festa erant: quæ septimontinalia uocabantur. Capitolinus igiẽ mons teste Varrone de lingua latina dictus est quod cum in eo fundamenta ædis iouis foderenẽ: caput humanū inuentū est. Et ut addit Liuius litteris tuscis annotatum. Sed ante hoc ipsum nomen eodem Varrone teste Tarpeius a Tarpea uirgie uestali dicebatur: quæ ibidem quoq; a sabinis necata armis: & sepulta fuerat: quod ēt nunc teste Varrone tarpeiū saxum appellatur. Et ut idem pergit hunc antea montem saturnū appellatū prodiderunt: & ab eo late saturniam terrā. Et ēt Ennius appellat antiquū oppidū in hac fuisse saturnia scribiẽ. Eius uestigia ēt nūc inquit Varro manēt tria. Quod saturni fanū i faucibus. Quod saturnia porta quā Iunius scribit: ibi quam nunc uorant pandanam. Quod post ædem saturni in ædificiorum legibus priuatis pariete: postici muri sunt scripti: hæc ille. Fuit in hac arce capitolii celeberrimū iouis optimi maximi templum: de quo sic inqt Cornelius Tacitus in decimonono suarū historiarū: uouerat Tarquinius priscus rex bello Sabino sedem ioui optimo maximo iæcitq; fundamenta spe magis futuræ magnitudinis: q̄ tunc populo Romano competeret. Mox Seruius Tullius sociorū studio adiæcit aliquid: Deīde Tarquinius superbus capta suessa & pometia per hostiū spolia fecit. sed gloria operis liberati seruata pulsis regibus horatius puluillus iterū cōsul dedicauit magnifice: uerū teste Lactantio cū Tarquinius capitoliū facere uellet. atq; in eo loco multorum deorū sacella essent: consuluit eos per auguria utrū ioui crederēt. Et cedentibus cæteris solus deus terminus mansit: qui lapis erat informis ac rudis. Vnde illū uirgilius capitolii īmobile saxum uocat: & eū esse dicebant: quem pro ioue. Saturnius dicitur uorasse de quo.

Sed facto capitolio supra ipsum terminū foramen est in tecto relictū: ut quia nō cesserat libero telo frueretur. Fecit ēt Augustus in capitolio ædem ioui tonanti: dicente Suetonio: Tonāti ioui ædem in capitolio cōsecrauit: liberatus periculo cū expeditiōe cantabrica p noctumū iter. lecticā eius fulgur pstrinxisset: unumq; p̄ertum exanimasset. Fuit & in eadē arce iunonis monete templū. qd' p hunc quoq; modum ipsi deæ in capitolio dicatū fuit. Nam capta urbe a gallis. & obsesso capitolio. anseres ibidem erant iunoni sacrati: aqbus teste liuio li. v. ab urbe: Romāi ēt in magna ciborū penuria abstinebant. sed gallicū nocte sublustri canto cū silentio ad summū capitolii uenissēt: ut nō mō custodes: uerū canes fallerent: anseres ipsos sacros nō fefellere. Quorū clangore & allarū strepitu excitus M. Manlius: qui ante terno āno consul fuerat: & cuius ædes in arce capitolii structæ erant: correptis armis & alios ad arma ciens: Gallos in ruinam & præcipitium dedit. Quod & Vir. in. viii. æneidos tetigit cum ait.

In summo custos tarpeiæ manlius arcis.
Stabat pro templo & capitolia celsa tenebat.
Romuleoq; recens horrebat regia culmo.
Atq; hic auratis uolitans argenteus anser:
Porticibus gallos in limine adesse canebat.

His successibus elatus Manlius cum in maximas dissensiones cum Camillo: ex inuidia: ut creditur deuenisset. a tribunis militū consulari potestate creatis: damnatus crimine regni de tarpeia rupe. q̄ a gallis tutatus fuerat: in tyberim præcipitatus occubuit: ut cuius diruta domo iunonis ædes constructa fuit: Dicēte Liuio libro septimo ab urbe: dictator scilicet Camillus ædem iūoni monetæ uouit: cuius damnatus uoti: cum uictor romam reuertisset dictatura se abdicauit. Senatus duum uiros ad eam ædem pro amplitudine reipublicæ faciendam creari iussit: locus in arce destinatus quæ area ædiū M. Manlii capitolini fuerat Vnde inquit Ouidius libro Fastorum quinto.

Arce quoq; in summa iunoni templa monetæ.
Ex uoto memorant facta camille tuo.
Ante domus manli fuerat. qui gallica quondam.
A capitolino repulit arma ioue.

Sed ob quam causam dicta fuerit moneta ostendere uidetur Cicero libro diuinationum primo cum ait post illam cladem maximam a senonibus gallis factam: audita uox ex arce iunonis fuit: ex quo iuno illa appellata moneta. est hæc ille: ita ut si ante id tempus ab aliquo iuno ipsa moneta appelletur: non quidē ut tunc quoq;. sed quia postea moneta appellata fuit intelligendum est. Fuit etiam in eadem arce capito

hi Mineruæ delubrum:ut ostendit Pli.li.xxxv.naturalis historiæ:Nam loquens de Nicomacho pictore i
quit:pinxit raptum Proserpinæ:quæ tabula fuit Romæ in capitolio in Mineruæ delubro:& libro trige
simoquarto scripserat:molles quippe excogitatas uidemus statuarum:quas colossos uocant. Talis est i ca
pitolio apollo translatus a Lucullo ex apollonia ponti urbe triginta cubitorũ quingentis de talẽtis factus
Et infra subdit:habet in eodem capitolio admirationem & capita duo quæ Publius Llentulus cõsul dica
uit. Alterũ a carete lindo Lysippi discipulo factum.alterũ fecit Decius cõparatione in tantũ uictus ut ar
tificium minime ꝓbabilis artificis uideaẽ.Dixit ẽt Herculem esse in capitolio qui a tarento fuit traslatus
Et ut breuiter in his cõcludam testatur Seruius sup secũdo æneidos libꝫ:ubi ait Virgilius.

Ecce autem panthus telis elapsus achiuum:
In capitolio omnium deorum simulachra celebrari.

Ex quo dixit Ammianus historicus libro uigesimosecũdo:rerũ gestarũ huius totius arcis ornamenta qui
buscũq; ægyptiorũ miraculis sunt anteponenda. Quare aurea capitolia cognominantur a Virgilio libro
octauo æneidos. Ad hanc autem arcem Cliuus erat publicus non longe ab eo loco icipiens:ubi pons erat
sublicius:qui iam Sanctæ Mariæ uocitatur:ut in sequentibus ostendemus:quo iter a ianiculo in foro du
cebatur.de quo Oui.libro Fastorum primo inquit.

Vtq; leuis custos armillis rapta sabinos.
Ad summæ tacitos duxerit arcis iter
Inde uelut nunc est per quem descenditis inquit
Arduus in ualles per fora cliuus erat.

Nam circa eum locum ut uidimus duo fora iungebantur:boarium scilicet & piscarium:Boarium id dice
batur forũ quod inter palatiũ & arcẽ capitolinam cõstitutũ erat:in quo & lacus curtius continebatur.
Dicente Varrone de lingua latina:in foro lacum curtiũ a Curtio dictum constat:Et subdit:Et quæ de illo
triceps historia.Nam ꝓcilius non idem ꝓdidit quod piso:nec quos is.Cornelius a ꝓcilio relatũ in eo loco
dehisse terram:& id ex senatus consulto ad haruspices relatũ esse responsum deũ manio pestilonem postu
lare.idem ciuem fortissimum eodem mitti. Tũ quẽdam curtiũ uirũ fortem armatũ ascendisse in equum
& a cõcordia uersum cũ equo in eo præcipitatũ.Eo facto locũ coisse:atq; eius corpus diuinitus hũasse:ac
reliquisse genti sue monumentũ.Piso in aĩalibus scribit sabino bello qđ fuit Romulo & Tatio:cũ Romu
lus cũ suis ex supiore parte ĩpressionẽ fecisset:Metius curtius sabinus uir fortissimus in locũ palustrẽ:qui
tum fuit in foro anteq̃ cloacæ sint factæ secessisse:atq; ad suos in capitoliũ recæpisse:ab eo locũ inuenisse
nomẽ:hæc Varro:Cui & Liuius in septimo ab urbe:assentiri uideẽ. Quam sane opinionem Plutarchus
ipse in uita Romuli latius ẽt pertractauit. Quin & Oui.in li.Fastorum.vi.sic quoq; dixit.

Curtius ille lacus sicca qui sustinet aras.
Non sollida est tellus:sed fuit ante lacus.

Et pergit Varro ad ea quæ dixerat subdens. Cornelius uero & Luctatius scribunt eum locum esse fulgu
ritũ:& ex senatuscõsulto septũ esse.id qa factũ est a curtio cõsule:cũ M.Megentius fuit collega. Curtium
appellatũ. Sed ut diximus hoc quoq; forũ in quo curtius locus erat:boariũ uocabaẽ:quod hac rõne expŝ
sisse uideẽ Cornelius Tacitus libru historiarũ primo:quia eo in loco boues ad sulcũ pro ambitu urbis de
signandæ adhibiti primũ fuerãt:ut ubi sulcus cœptus est:æneus sit taurus. Quod ẽt opinari facit capita
boũ:quæ pene oĩbus romanis ædificiis insculpta uidimus quasi ab optimo fieret bouis augurio:quod in
designanda urbe cõcæptũ fuit.alii a boue bouariũ cognominatũ forũ dicunt:quem Hercules ibidẽ deui
cto Caco ioui immolauit:de quo Oui.in libro Fastorum.

Immolat ex illis taurum tibi iuppiter unum
Victor & euandrum ruriculasq; uocant:
Constituitq; sibi quæ maxima dicitur aram

Hic ubi pars urbis de boue nomẽ habet alii de bobus i ibi uẽdundis & emũdis dictũ putãt.inductũq; ĩ ar
gumentũ portã quãdam marmoreã circa ea loca adhuc restantem:hoc est ad latus ecclesiæ beati Geor
gii in uelabro:ubi hæ litteræ inscriptæ sunt ĩpatoribus Lucio Seuero Septimo & Maurelio Antonino
& iuliæ augustæ matri negotiantes boarii eorũ numini. Vnde & Varro de lingua latina ostendere uideẽ
dicens.Quo quid generaẽ conferrẽt foꝝ appellatũ additũq; ab eo cognomẽ:ut forũ boariũ. Macrobius
in tertio saturnaliũ libro:Romæ ait inquit:uictoris Herculis ædes sunt duæ:una ad portam trigeminam
altera in foro boario:huic & piscariũ forũ cõiunctũ uideẽ:quod iuxta thyberim fuisse idem Varro de lin
gua latina ostendere uideẽ dicens. Secundũ thyberim ad ianũ forũ piscariũ uocant:hoc est iuxta ianum:
de quo Oui.in li.Fastorũ primo deum ipsum interrogat dicens.

Cum sint troiani cur stas sacratus in uno: Hic ubi iuncta foris templa duobus habes.

Ad quẽ ianus respõdens historiã refert belli sabini quod uirginũ raptarũ gratia cõmissum est quo cũ Ro
mani portã:q̃ sub radicibus collis erat:& ab aduentu ianualis postea dicta fuit:claudere festinarent.qa in
illã hostes ruebant:mox ut clausa est patefacta fuit:unde ait Oui.in iunoni impingens.

Et iam contigerant portam saturnia:cuius Dempserat oppositas inuidiosa seras.

Et ut dixit Macrobius in saturnalibus cũ iterũ:ac tertio idem cõtigisset:armati plurimi pro limine stete
re custodes. Sed cũ ex parte diuersa acri prælii certareẽ:ꝓferretq; fama nostros fugere territi aditũ reli
querunt:Tunc per patentẽ portam hostes irruũt.Sed repente fertur ex eo loco ubi ædes est iani per hũc

portam magnam fluenta aquarum feruentium decurrisse multasq; cateruas hostium tum ex feruore: tā rapida uoragine deperisse. Vnde loqui pergit ianus apud eundem poetam.

Cum tanto ueritus cōmittere; numine pugnam. I. cum iunone.

Ipse meæ noui callidus artis opus: Oraq; qua pollens ope sum fontana reclusi
Sumq; repentinas eiaculatus aquas. Ante tamen calidis subiecti sulphura uenis
Clauderet ut tacito feruidus humor iter.

Itaq; in eo loco ubi aquæ illæ calidæ defluxerunt, templum Iano a Numa cōstructum fuit. Quod teste Liuio in primo. ille iudex belli pacisq; fecit numa apertum: ut in armis esse ciuitatem. Clautum pacatam circa omnes populos significaret. Nam cū apertum erat profecti ad bella sperare uidebantur suffragia opi etulante deo: dicente eodem apud Ouidium.

Vt populo reditus pateant ad bella profecto. Tota patet dempta ianua nostra sera
Pace fores obdo ne qua discendere possit. Vir uero dixit: ut intus furor coerceret. Sæuus sedens sup arma & centū uinctus æris. Post tergū nodis fremit horridus ore cruento. Sane teste Liuio bis de inde post Numæ regum clausum fuit. Semel Tito manlio consule post primū punicum perfectum bellum. iterum ut ait quod nostræ ætati dii dederunt: ut uideremus post bellum achacum ab imperatore Cæsare Augusto pace terra mariq; parta. Rursum & tempore Vespasiani clausum fuisse suetonius est auctor. Sed templum ipsum nōnulli: hæc ipsa curiosius perscrutantes etiam nostra ætate integrum aspici asseruerunt: ex candido scilicet marmore patentibus quadrifariam portis iuxta Sanctum Georgium in uelo aureo. Vnde cliuus publicus ad capitolii arcem incipiebat. De quo Seruius supra septimo æneidos dixisse uidetur: cum ait captis phaleris ciuitate tusciæ inuentum est simulachrum iani cum frontibus quattuor. Vnde qd̄ Numa instituerat translatum fuit ad forum transitorium. & quattuor portarum unum templum est illi institutum hæc ille. hoc ignari quidam Boetii domum uocant: Nec minus ignare ecclesiam beati Georgii in uello aureo uocitauit. Cum locus ille. Varrone teste uelabrum: & nō uelum aureum diceretur: ut cū de auentino monte tractabitur ostendemus. Scribit etiam Suetonius de cæsare: quod gallici triumphi die uelabrum præteruehēs pene curru excussus est axe distracto. Ascenditq; capitolium ad lumina sexaginta elephantis dextra & sinistra lychnos gestantibus Sed quia iani templum ad sinistrum argiletum fuisse dixit Liuius. Quid id argiletum fuerit dicemus. & teste Seruio supra octauo æneidos: locus erat: qui uel ab argilla terra pingui dicitur: uel ab argo hospite Euandri: qui cum Euandro insidias parasset: ab ipsius Euandri sotiis interfectus fuit: cui tamē hospitalitatis gratia Euander locū & sepulchrū cōseruauit. Vnde cum Vir. Euandrū induceret ea loca monstrare Aeneæ subdit: Necnō & sacri monstrat nemus argileti.
Testaturq; locū: & lætum docet hospitis argi. Verum & præterea ea duo fora: quæ supra nominauimus boarium scilicet & piscarium: nō nulla alia Romæ fuisse diuersos ex auctoribus recollegimus: Vnum. s. q; forum Romanum simpliciter dicebatur: constitutum quidem post boarium iuxta palatium ĩ uia sacra ad radices capitolii & arcum Seueri: ut infra uidebimus. Aliud uero Traiani forum dicebatur. quod ille mirabilibus ædificiis struxerat. Nam teste Ammiano libro decimosexto de rebus gestis: Constantius filii flauii Constantini magni: Cum primum inquit Constans ex cōstantinopoli: ubi natus educatusq; fuerat: romam uenit. Vrbe inspecta obstupuit: & infra subdit: uerum cum ad Traiani forum uenisset: singularem sub omni cælo structuram: ut opinamur æternam moenium ascensionem mirabilem hærebat attonitus perq; giganteos contextus circumferens mentem: nec relatu effabiles: nec rursus mortalibus appetēdos omni itaq; spe huiusmodi quicq̄ conandi depulsa Traiani equum solum locatum in atrii medio: qui ipsū principem uehit imitari se uelle dicebat & posse: cui prope astans regalis Ormusda respondit. Ante stabulum talem condas: hæc ille: in cuius fori partem structuræ cellarum admirabiles fuisse deprehenduntur: quas dicunt Traiani principis milites habitasse: quibus a Bonifacio summo pontifice eius nominis octauo super iniecta fuit turris: quæ militiarum appellatur: fuit in eodem foro & adhuc integra conspicitur columna altitudinis centum quadraginta cubitorum: ut quidam ferunt: intrinsecus quidem cochleata extrinsecus uero res gestas præstantissimi principis admirabili opere super insculpta. Ad cuius basim incisæ litteræ ostendunt terreum collem: qui eius turris altitudinem æquabat: ut area fieret plana. inde operibus effossum asportarumq; fuisse iuxta hoc forum uersus ecclesiam Hadriani martiris. aliud prius forū instructum fuerat a Nerua quod transitorium dicebatur: ut Helius Spartianus in alexādri seueri uita: his quoq; uerbis indicauit. Statuas inquit locosas uel pedestres nudas uel equestres diuis imperatoribus in foro diui Neruæ: qd̄ transitoriū dicit locauit: oībus cū titulis & columnis æreis: quæ gestorū ordinem cōtinerent. hæc illius uerba. Sed ob id quoq; transitoriū dictū coniicimus: qd̄ ex eo ad alia ꝓpinqua contiguaq; fora transiret: ad roman ĩ scilicet & traianū. Nam a Petro bibliothecario scriptū legimus ecclesiam beatissimi Hadriani in tribus foris ab Honorio romano pōtifice eius nominis primo ædificatam fuisse: iuxta quā portas cuiusq; fori admirabiles ē conspicere libet: qq̄ ab ignaris qbusdā Cæsaris domus pars fori traiani dicat: legimus insuper & in Plinio & in aliis alia duo fuisse fora: unū Cæsaris dictatoris: aliud diui Augusti. de foro Cæsaris dixit in. xxxiii. naturalis histo. cum ait. Cæsar quidem dictator loricatam sibi dicare in foro suo statuā passus est De foro uero Augusti sic inquit Suetonius: plurima opera publica extruxit: e quibus præcipue forū cū æde Martis ultoris. Plinius similiter de hoc ipso foro frequētius meminit. Nam in uigesimosecundo inquit: Aemilianū donatū obsidionali corona in aphrica: quod statuæ eius in foro suo Diuus Augustus inscripsit tatem & in trigesimoquinto: super omnes inquit Diuus Augustus in

foro suo in celeberrima parte posuit tabulas duas: quæ belli faciem pictam habent: & triumphũ & in eodem libro: ubi opera apellis indicat. Romæ inquit ex illius picturis Castorem etiam habemus: & Pollucẽ cũ uictoria & Alexandro magno: item belli imaginem restrictis ad terga manibus Alexandro ĩ curru triumphante. Quas utrasq; tabellas Diuus augustus ĩ fori sui celeberrimis partibus dicauerat gellius etiã in nono noctiũ atticarũ Statuam inquit Valerio Coruino Diuus Augustus in foro suo statuendã curauit. in eius statuæ capite corui simulachrũ est rei pugnæq; quam diximus monumentũ. at uero huiusce fori extruẽdi: ut dixit Suetonius: causa fuit hominũ & iudiciorũ multitudo: quæ uidebat insufficiens duobus & tertio indigere. itaq; festinantius nec dũ perfecta Martis æde publicatũ est. Cautũq; ut seperarentur ĩ eo publica iudicia: ac sortitiones iudicũ fierent. hæc ille. Sed quæ fuerint ea duo fora in quibus iudicia dabãtur. non habeo certũ. sed puto romanũ: & Cæsari sicq; postea in tribus fieri: hoc est etiam in foro Augusti Diui: dicente etiam Martiale in tertio epigrãmatum.

Causas in quis agam Cicerone discretius ipso.

Atq; erit in triplici par mihi nemo foro. Et ut sequitur Suetonius ædem Martis bello philippensi pro ultione paterna suscepto Augustus uocauerat. Sanxit ergo: ut de bellis ibi triũphisq; consuleretur: huc senatores prouincias cum imperio petituri huc deducerẽtur quicunq; uictores redissent: huc insigna triumphorum conferentur. Sed hæc actenus. Nunc de auentino colle dicendũ est: de cuius nomine Varro sic ait. Auentinum aliquot de causis dicunt. Neuius ab auibus: eo quod se a thyberi ferrent aues. Alii a rege auentino albano quod ibi sit sepultus. Alii auentinũ ab aduẽtu hoĩum: quod cõmune latinorũ ibi Dianæ templũ sit cõstitutũ. Sed ut ait Ego maxime puto quod a uehendo auentinus sit dictus: quod cũ mons ipse a cæteris partibus urbis paludibus esset exclusus uehebãtur ad illũ nauibus homĩes. Cuius uestigia quod ea pars dicitur uelabrũ. & ab eo uehendi actu uelatura: sicut merces a mercãdo: & aere. hæc ille. At uero liuius secũdum quã rettulit opinionem asserit idem. Oui. in. iiii. fastorũ cum ait. Venit auẽtinus post hos lacus unde uocatur Mons quoq;. Et in. xiiii. metamorphoseos libro inquit.

Tradit auentino qui quor regnarat eodem.

Monte iacet positus: tributq; uocabula mõti: fuit super hoc monte ara: quã Liuius libro primo ab urbe dixit primã in auentino Herculi ab Euãdro positam. idem in eodem libro refert Numam ioui elicio arã dedicasse: fuit & super illo templũ Lunæ sacrum de quo Oui. libro fastorum.

Luna regit menses. huius quoq; tempora mensis.

Finit auentino luna colenda iugo. fuit insuper & in illo templum sumptuosissimũ sacratũ: qđ de parte prædæ ueientanæ Camillus uouerat: ut Liuius in qnto ab urbe testatur: fuit & ædes libertatis: quã Gracchus teste liuio de secũdo bello punico ex mulctatitia pecunia faciendũ curauit Quin & Pli. teste li. xvi. naturalis historiæ: fuit sup eodem monte lauretũ silua ioui sacrata. fuit ẽt aquæ claudiæ forma: quæ teste Cassiodoro ex cælio monte in auentinũ perducebatur. Sub illo uero fons fuit: de quo olim bibebant Faunus & Picus satyri: iuxta quem Numa uinum ponens satyros inebriauit. unde Ouidius.

Lucus auentino suberat niger ilicis umbra.

Quo posses uiso dicere numen inest: & reliqua. fuit & maioris famæ spelunca Caci: ex eo scilicet lattere montis: quo auentinus in palatiũ spectat: de quo late Vir. in. viii. æneí. & Ouidius in fastis.

Cacus auentinæ timor atq; infamia siluæ. Et hæc de auentino.

Nunc ad platinum accedendũ est. Cuius uocabuli causam reddidit Varro de lingua latina cum ait. Quarte regionis palatiũ: quod palantes cũ Euandro uenerũt: qui & palatini aborigines ex agro reatino. qui appellatur palatiũ ibi consederunt. Sed hoc alii a Palantia uxore latini putarunt. Eundem hunc locum a pecore dictum: putant quidam: itaq; Neuius palatiũ appellauit: hæc Varro: & licet cũ unico. l. scribatur: eius tamen prima longa a poetis ponitur: ut Martialis epigrãmatum libro quarto asserit. possessa malis palatia regnis. Verum & ante has uarronis designationes puto pallanteũ cum duplicato. l. cognominatum cum dicat Virgilius in. viii. æneidos.

Arcades his oris genus a a pallãte profectum: Qui regem Euandrum comites qui signa secuti
Delegere locum: & posuere in montibus urbem:

Pallantis proaui de nomine pallanteum. Et infra idem ait. Nobile pallanteum. Vel forte pallãteum urbs aut a proauo Euãdri: aut ut asserit Plinius libro quarto naturalis historiæ a pallãtio urbæ arcadiæ cognominata fuit. Et palatium ac palatinus mons ex causis: quas supra posuit Varro super hoc mõte: ut ex cornelio Tacito accæpimus primo urbs Roma ædificata fuit. Et in in eo reges primo: deĩde cõsules: postea imperatores maiori ex parte sedem habuerunt. habuitq; etiam teste Liuio libro ab urbe condita tertio: ædes Vani ducis Fundani: quæ Vani prata diruto ædificio publicatoq; sunt appellata. & in bello macedonico dixit idem Liuius. M. Iunius brutus ædem magnæ matris deum in palatio dedicauit: & ludos ob eã dedicationem factos megalesia appellatos. Et in. viii. de secundo bello punico: matrem inquit magnã deum a græcia aduectã in ædem uictoriæ q̃ est in palatio ptulere: fuit ẽt in palatio teste Pli. li. natu. histo. primo: phanũ febri dicatum: & li. xii. dixit fuisse in palatio templũ qđ fererat Diuo Augusto coniunx Augusta. Quod deinde incendio cõsumptũ fuit: ut uidimus in dictione cinamomũ. Et ut refert Suetonius. C. Caligula super templũ Diui Augusti ponte transmisso palatiũ capitoliũq; cõiunxit. Cuius & reliqas quasdam adhuc cõspicere libet. in eodem teste Suetonio Cæsar Augustus templũ Apollinis in ea parte excitauit quam fulmine ictam sedari adeo haruspices pronunciarant: addit porticus cũ bibliotheca latina græ

ea:quo loco iam senior sæpe ēt senatū habuit.decimasq; iudicū recognouit. Vnde ait iosephus in secun
do de captiuitate iudaica.itaq; cōuocato ab Augusto Cæsare optimatū romanorum amicorumq; concilio in
palatii Apollinis templum:qđ priuatū ipsius ædificiū admirandis opibus exornatū erat: multitudo qui-
dem iudeorum constitit cum legatis fecit etiam Augustus teste præfato suetonio quædam opera sub no
mine alieno:nepotū & uxoris sororisq;:ut porticū basilicāq; Lucii:& Caii.item porticū Liuiæ & octauiæ
theatrūq; Marcelli. Sed & cæteros principes urbanos sæpe hortatus est:ut pro facultate quisq; monumē
tis uel nouis uel refectis & excultis urbem adornarent. Multaq; a multis tunc extructa sunt: Sicut a Mar-
tio Philippo ædes Herculis & musarum:a.L.Cornificio ædes Dianæ:ab asinio pollione atriū libertatis:a mi
natio Planco ædes Saturni:a Cornelio Ballo theatrum:a Statilio Tauro amphitheatrum:a.M.uero agrippa
complura & egregia. Cælius uero mons Varrone teste a Cælio lubēnio duce nobili:qui cū sua manu dici
tur Romulo uenisse auxilio contra Latinū regem nomen sumpsit.in quo ut puto:uel habitauit uel sepul-
tus fuit. Et ut testatur Liuius libro primo:fuit urbi additus:quo tempore Tullus Hostilius albam euertit:
& albanorum familias Romam duxit.

Et quo frequentior habitaretur eam sedem regiæ cœpit:ibiq; habitauit. Et subdit:curiam fecit quæ Ho
stilia usq; ad patrum nostrorū ætatem appellata est. Et infra dicit albanos eum incoluisse montem Sueto-
nius scribit Vespasianum imperatorem in eo monte templū Diui Claudii ædificasse: Et iulius capitolius
in gestis tetrici tyranni:tetricorū inquit:domus fuit in monte cælio contra lysium metelinum & fuerūt
Faun. Veneris & Cupidinis:aliorūq; deorū ædes aræ & templa in cælio monte & teste Sexto ruffo in de
scriptionibus suis fuit macellū magnū antrū Cyclopis lupanaria cohortes quinq; uigilum castra pegrina
spoliarium & armamētariū. Nunc ēt medio in eius dorso binæ aquæ ductus formæ sumptuosissimi su-
perbissimiq; operis conspiciunt̃. Quarū una cubitales detinet litteras Antonii Caracallæ: quæ designāt
eam ab illo in capitoliū esse deductā: altera a Claudio in palatinū:ut tituli marmorea tabula incisi iuxta
xenodochiū lateranense demonstrant in extremo eiusdē montis basilica iam est lateranensis:quæ sic quo
q; cognominata est.quia in lateranensiū nobilissimæ gentis ædibus extructa fuit. Vnde Hieronymus ad
marcellam induit. Quis credat mulierem nobilem & potentem in domibus laterani:q neroniano trun-
catus est gladio publice pœnitentiā egisse. De quo sane laterano Corneliū Tacitū Locutū existimo in ui
ta Neronis:cū ait. Proximam necem Plantii laterani consulis designati Nero adiungit adeo propere:ut
non amplecti liberos non illud breue moræ arbitriū permitteret. Et iulius capitolinus de.M.Antonio di
cit:Educatus est in eo loco in quo natus in domo aui sui iuxta ædes laterani:non lōge ab hac basilica alia
est sanctæ Crucis in Hyerusalem ab Helena Flaui Constanii. matre constructa:eo scilicet loco teste Pe-
tro bibliothecario:ubi templa erant Veneris & Cupidinis simul iuncta: Videt̃ adhuc illi ꝓpinquum am
phithatrū semidirutū:quod Statilii. Tauri maiores nostri appellauere. Ex parte uero qua ad palatinu cæ
lius uergit:ædes fuerūt paterne beati Georgii:in quibus ille monasteriū superstruxit. Exquilini autē mō-
tis eo quo oīum maximus est longam posuit Varro nominis expositionē. Et in multis partibus Varrōis
etiā ætate obscurati. Sed quæ ad rem faciunt:hæc pauca sunt. Secūdæ inquit regiōis exquiliæ:alii eas scri-
pserūt ab excubiis regis dictas:ali i ab eo q; exculeæ a rege Tullo essēt:& infra exquiliæ duo montes abiti
Verū ut iam ꝓspicere ualeamus: Celebrior ps illa fuit quæ a foro Traiani & turribus quas comitū & mi-
litiæ appellant:incipiens per montem cui caballo nunc nomen est:ad thermas usq; diocliti anas protendi
tur.& in portam desinit quam supra exquilinam diximus:& quæ iam sancti Laurentii nominatur. Altera
uero pars collis uia intersecatur.quæ patricii uicus dicitur. Et sup hac parte ecclesia est celeberrima San-
ctæ Mariæ maioris:alii. S. Viti in Macello:adusq;.C.Marii trophæa:& ultra ꝓtendit̃. Dirimitq; a Cælo
monte per uiam:quæ porta neuia usq; ad amphitheatrū:q; colloseū uocamus reducit̃:fuerunt igitur ī ex
quiliis ædificia q̃ plurima & admiranda:& primo a turri militiarū ascendētes cernunt̃ ruinæ thermarum
quas & Cōstantini statuis illius fuisse conectors:& usq; in domū ꝓsperi cardinalis de columna uiri in toto
orbe clarissimi declinate cōspicimus de quibus Apollodorus & Ammianus mentionē fecerunt. Cernun
tur & illic ingētes seminudorum senū marmoreæ statuæ:iuxta quē locū uicus est.q corneliorū dicit̃:ubi il-
lorū ædes fuisse putamus. ꝓximo ab inde ac pene cōtiguo loco cōspiciunt̃ caballi marmorei ingētes cū
uiris seminudis lora tenentibus miro artificio cōpacti. Quorum unus opus Praxitellis latinis litteris inscribi
tur: Alter Phidiæ. Quos teste Sexto Ruffo Tiridates armeniorū rex Romā portauit. Quem uēterū Ne
ro ut laute acciperet theatrū Pompei unius diei opera totū inaurasse. Cornelius tacitus & Pli. rettulerūt.
Hic enim rex ut diuersi alii ex asia græcia aliisq; locis multas tabulas & plura signa clarissimorū artificū:
Romā detulerūt:ut nūnulli auctores & maxime Pli. attestat̃. Iuxta hunc locū turrim illam fuisse nonnulli
asserunt:ex qua Suetōius Neronē scribit urbis incendiū spectasse:& scænico habitu Troiæ incendiū de-
cantasse:inde nō longe aliæ sunt Diocliciani thermæ:ædificiū q ppe pulcherrimū & admirandū.in eadē
exqliarū parte uico patricii thermæ fuerūt nouatianæ:ut ostendit Damasus in uita Pii romani pontificis
quē sanctæ Praxedis rogatu ecclesiā sanctæ Pudentianæ sororis suæ supra thermas nouatiana ædificasse
scribit:similiter in gestis beati Laurentii legimus monasteriū sub suo noīe ī pane & perna ithermis olym
pradis ædificatū fuisse. Fuerunt & in alio exquiliarū colle trophæa.C.Marii decimbris atq; teutonis:quæ
nunc ultra sanctū Vitū in macello cernunt̃ & cimbria uocant̃. De quibus ac eorū deriuatione in dictiōe
trophæū uidebimus.cernunt̃ & diuersorum ædificiorū spectandæ insignesq; ruinæ inter quas adhuc inte-

gros fornices conspicimus:quos uulgo galluci thermas appellãt.Et ut qdam nimiũ curiosi diuinant: fuit ibi insignis illa basilica:quã Suetonius scribit.C.Cæsarẽ Caio & Lucio nepotibus extruxisse.idq; ex pfa Gallucii noie interpretari uoluerunt:fuit in eodẽ colle macellũ:cuius uerbi hanc Varro expositionem affert:Oĩa postq̃ contracta in unum locũ quæ aduictũ pertinebant:& ædificatus locus macellum appellatus:ut quidam scribunt qd' ibi fuerit hortus:alii qd' ibi domus fuerit:cui cognomen fuit macellũ q̃ ibi publice sit diruta:& in qua ædificatũ hoc qd' uocet macellũ:nec unicũ hoc in loco Romæ fuisse Macellũ puto:sed & per alia diuersa urbis loca. Vnde & iuuenalis in satyra Atticus eximie inquit.

Multos porro uides quos sæpe elusus ad ipsum   Creditor introitum solet spectare macelli

Et quibus in solo uiuendi cã palato est.Sed iuxta exquilias macellũ ecclesia cõspicit sancti Viti quæ dicit in macello:cui cõtiguus est triũphalis arcus.quẽ litteræ adhuc stantes indicãt compositũ honori Galieni imperatoris fuit.& teste Pli.li.i.natu.histo.in exquiliis ædes malæ fortunæ.& ædes erant nepotis Plinii: ut ex epistola de morte Martialis apparet.Quin & alia pene innumerabilia quæ oĩa peruistigare longum esset & impossibile.Sed nũc de quirinali & uiminali psequimur:quos ob puitatẽ Varro colles & nõ mõtes appellat:dicens tertiæ regionis colles qnq; ab deorũ phãis appellari:e qbus nobiles duo colles: uiminalis a ioue uiminneo:cuius ibi aræ fũt. collis quirinalis a Quirini phão.Sunt qui a qritibus qui cũ tacio curibus uenerunt romã:qd' ibi habuerint castra.hos duos colles scribit Liuius in primo ab urbe Seruiũ regem addidisse cũ amplificãdæ urbi animũ addidisset:deinceps auxisse exqlias inibiq; ipsum ut loco eignitas fieret habitasse:aggeris fossa & muro circundedisse urbem:sane qd' a porta flumentana usq; ad collinam cõtinet:ad quirinalẽ ptinere dicũt:q paruo quoq; interuallo ob ædificiorũ ruinas a uiminali discernitur. Qui usq; ad thermas diocletianas ptendi dicit. Verũ in colle uiminali:& si plura fuerint ædificia nihil tamẽ aliud certũ cõperi:q̃ tres in illo speciossissimas totius urbis domos fuisse.De quibus Pli.li.xv.na. histo.scribit:ut.M.Crassi oratoris unã:aliãq; prestantiorẽ.Q. Catulli illius qui cũ.C.Mario cimbros fudit.ac postea capitolii tegulas inaurauit:ipsumq; capitolium spoliis cimbricis adornauit. Tertiã ambarũ pulcherrimã.C.aquilii equitis romani:quæ clarissimũ fecit iuris ciuilis scientia.ipseq; fuit quem.M.Cicero in officiis dicit legem de dolo malo tulisse:cuiusq; ad legem aquiliam extantium adhuc legum titulus annotatur.Fuerunt & in illo:ut nonnulli putant salustiani horti: quorum reliquias obstupendas designãt a porta uiminali in collinam:& ad sanctam usq; Susanam extendi putant:in colle uero quirinali dixit Liuius in bello macedonico ædem Fortunæ primogenie fuisse:quam primo bello punico uotã Cneus Domitius prætor urbanus dedicauit.Fuerunt & nõnulla alia quæ paulo ante:cum de collina porta loquere mur nominauimus.Et hæc de collibus urbis dicta sufficiant.Nunc ad campum martium transeũtes: qui sic quoq; a Liuio describitur in.ii.ab orbe:ager tarquiniorum:qui inter urbem & Tyberim fuit consecratus Marti:martius deinde campus fuit ea liui uerba nonnulli acutius considerantes:quicquid prope capitolium & thyberim interfuit:campũ martium fuisse dixerunt.Cum eo tempore urbs ad capitoliũ aut parum citra finiretur.idem Ouid.Iuturnæ ædem describens ostendere uidet:quam ea in parte fuisse dicit:q̃ campus martius uirginea ambit aqua:ait enim Te quoq; lux eadem turni soror æde recæpit.Hic ubi uirginea cãpus obit aqua.Constat autẽ uirgineã aquã p quirinalis collis cauernas campũ olim martiũ:q̃ nũc triuin regio dicit illabi.Nam ea sola aqua iam orbem Romã ex exteris ingredit.Quã teste Suetonio.M. Agrippa prius induxit.Deinde a Tiberio Claudio instaurata fuit:ut titulus in marmore excisus indicat: q talis est, Tiberius claudius Drusi filius Cæsar Augustus ductus aquæ uirginis destiatos p Cæsarem fũdamentis nouos refecit ac restituit.habuit olim cãpus martius ædificia plura & admiranda. Quorũ per uale ruinæ adhuc restantes ad miraculũ respiciunt.Nam in ea parte qua depressior erat naumachia fuit a Cæsare cõstructa.Post quẽ Augustus sexto cõsulatu mausoleũ inter uiã flãminiã & thybridis ripas construxit fecit:opus sane in toto orbe admirandũ.ita ut Suetonius & alii nõnulli scriptores æternũ ut puto:iudicantes describere neglexerit.Solus ex his quos legere ualui Cassidorus ultimo de rebus his scriptor:& qui illum integrũ uideat talia refert:Augustus mundi dominus ad potentiam suam opus extollẽs in campo martio mirandam erexit romanis fabricã:& moles extendens imensas firmissimis struxit montibus ubi magnarũ reg; iudicia clauderentur.Bissena qppe hostia ad duodecĩ signa apposuit. Et ifra dixit duos in campo martio fuisse obeliscos:interpretationẽ ægyptiæ philosophiæ cõtinẽtes Pli.uero.xxvi.natura. histo.li.Sic quoq; scripsit:is obeliscus qui est in cãpo martio centũ & decẽ pedũ est a Merosi desscriptus cui Diuus Augustus mirabilẽ addidit usum ad solis umbra dephendẽdas:dierũq; ac noctiũ horas construxit & idem in campo Martio iuxta thyberim porticũ:q̃ teste iulio capitolino in uita ultimi cordiani mille pedũ quingentorũ erat:& ex opposito aliã similiter mille pedũ æqualiter distantes ad spatiũ pedũ qngentorũ frequẽtatũ undiq; uiridanti lauro myrtoq; & buxo & in medio stratũ breuibus colũnis altrinsecus positis ad pedes milleq; esset deambulatoriũ:ita ut in capite esset basilicũ pedũ qngentorũ. Cogitauerat pterca eodem Iulio teste cũ Mysitheo:ut post basilicũ thermas æstiuas sui nominis faceret: ita & ut hyemales in principio porticus poneret suoq; usui esset.Erat & similiter i campo martio locus alius quẽ ecuria:alii equiria uocitabant:de quo.M.Varro sic scripsit:ecuria ab equorũ cursu dicunt.Eo enim die ludis currunt in martio campo,hæc ille.Nam & locus ludorũ & dies quo agitabant:ecuria dicebat:de quo Ouidius circa finem secundi libri fastorum inquit.

Iamq; duæ restant noctes:de mense secundo   Marsque citos iunctis curribus urget equos:
Ex uero positum permansit ecuria nomen.

Quæ deus in cāpo ꝓstitit ipse suo. Vnde & nūc quoq; in cāpo martio:& adhuc ecclesia cōspicit̄ q̄ sanctæ
Mariæ in ecuria uocitat̄. Erat & tēplū isidi:de quo uidimus in dictiōe Osiris.fuit ēt in cāpo martio: & ad
huc cōspicit̄ colūna intrinsecus cochela:& extrinsecus multiplicibus rerū gestarū sculpturis elaborata:ho
norīq; Aurelii Antonii Pii.teste Sexto Ruffo dicata. Cuius īpatoris imago in illa talis cōspicit̄:qualē i an
tiquis numismatibus cernere cōsueuimus.iuxta hāc colūnā ut multi uolunt comitia:cēturiata romani po
puli fiebant quādo.s.tribus ad suffragia illic reddēda citabant̄. Quod uerisimile esse uidet̄:cū tumulus sit
post eā uersus occidentalē plagā:qui corrupte hodie accæptoꝝ dicit̄:ab antiquis citatorū mons uocabat̄
hoc est eorū qui postq̄ citati suffragia intra septa cōtulerāt:ne laturis se denuo miscerēt ab aliis separabā
tur: & p pontē qui ab septis usq; ad tumulū cōducebat discedere cōsueuerant. De quo ponte Suetonius in
uita Cæsaris.ubi de cōsiliis cōiuratorū in Cæsarē differebat:inquit primū cūctari:utrū ne in cāpo martio
p comitia tribus ad suffragia uocanrè partibus diuisis ponte deicerent. Nam teste eodem Suetonio im
patores nonnunq̄:ut unus de populo suffragia dabāt. Ait.n.de Augusto in illius uita:quotiēs magistratu
um comitiis interfuisset tribus cū candidatis suis circuibat:supplicabatq; more solemni:ferebat & ipe suf
fragiū in tribubus.ut unus e populo.hæc ille. Comitii uocabulū:ut quidā ferūt:& loco actui cōmune fuit
hoc est a cōmunitate ubiq; dictū est. Nonnulli uero alii cōitiū in singulari locū eē dixerūt,ppe senatū:quo
ire equitibus romanis:& populo romano licebat. Comitia uero in plurali actionem esse creādorum ma
gistratuū. Vnde & iuxta palatiū cōmitiū fuisse.& Varro & Plutarchus ostendere uident̄.ait.n. sic Plutar
in uita Romuli. Quo ambo duces Romulus.s.& Tatius ad ꝑcutiendū fœdus cōuenere . hucusq; cōmitiū
uocant. Nam constat eodē Plutarcho teste eo in loco fuisse:ubi sabinæ patrū & uirorū aios conciliauere
Sed clarius id Varro demōstrat:ait.n.ante curiā hostiliā rostra sub dextra huius cōitio locus substructus
hæc illius uerba:ex quibus & his quæ supra narrauimus cōstat cū locū ad radices Palatini fuisse.qđ comi
tiū in singulari uocabāt:in quo forte priuatiora suffragia impēdi cōsueuerant. Nā ait sic quoq; Gellius in
decimoquinto.noctiū atticarūm libro Lælii Fœlicis ad Quintū mutiū primo scriptū est. Labeonē scribe
re calata comitia esse:quæ ,p collegio pontificū habēt̄:aut regis:aut flāinū inaugurādoꝝ cā eorū aūt alia
eē curiata.alia centuriata:curiata p lectorem curiatum calari.i.conuocari:centuriata per cornicinem. Et
subdit in eodem Lælii fœlicis libro. Hæc scripta sūt:is qui nō uniuersū populū:sed partem aliquam ades
se iubet:nō comitia.sed concilium edicere debet. Tribuni autem neq; aduocant patricios.neq; ad eos re
ferre de ulla re possunt.ita ne leges quidem ,ppriε:sed plæbiscita appellāt̄:quæ tribunis plæbis ferenti
bus accæpta sunt.quibus rogationibus ante patricii nō tenebant̄:donec. Q . Hortensius dictator eā le
gem tulit:ut eo iure quod plæbs statuisset oēsq; quirites tenerent̄.item in eodem libro hoc scriptū est. cū
ex generibus hoīum suffragiū ferat̄:curiata comitia esse:cū ex censu & ætate centuriata cū ex regiōibus
& locis tributa. Centuriata autem comitia intra pomœriū fieri nephas eē quia exercitū extra urbem im
perari oporteat:intra urbem imperari ius nō sit:ppea centuriata in campo martio haberi.exercitūq; impe
rari ꝓsidii cā solitū:quoniā populus esset id suffragiis ferendis occupatus.hæc ille. Ex quibus id quoq; in
telligi potest.q; Liuius in.ii ab urbe dixit:patres in cōtiōe:quæ pānū durauit:effugere nō ualuecūt. Quin
Volero ex plæbe tribunis reficeret̄. Cum rogatiōem tulerit ad populū ut plæbei magistratus tributis co
mitiis fierēt. Nam nō solū tribus quinq; ex his:quæ romæ essent:siue intra mœnia siue in suburbanis: &
agro cōplexæ:sed par prope nūerus ex italia ad ferenda suffragia comitiocū tēporibus cōfluebāt. Vnde
& suetonius in Augusti uita:sic inquit. Vrbe urbanisq; rebus administratis italiā duode uiginti coloniaꝝ
numero deductarū refrequentauit:opibusq;:ac uectigalibus publicis plurifariā instrūxit etiā iure ac digni
tate urbi quodāmodo ,p parte aliqua adequauit:ex cogitato genere suffragiorū:quæ de magistratibus ur
bicis decuriones colonici in sua quisq; colonia ferent. Et sub die comitiocū obsignata Romam mitterēt.
Quæ omnia Asconius Pædianus Ciceronis orationes exponens longo processu explicauit. Et cū præ
ter illas duo deuiginti colonias pluribus aliis italiæ ciuitatibus ferendi suffragia ius fuisse ostenderit: īfra
subdit. Cn. Pompeius Strabo parer. Cn. pompeii magni trāspadanas colonias nō nouis colonis instituit
sed ueteribus incolis manentibus ius dedit latii:ut possēt habere ius quod cæteræ latinæ coloniæ:idest ut
petendi magistratus iure ciuitatem romanam adipiscerent̄. Hæc illius uerba:quæ ad comitiocum intel
ligentiam dicta sufficiant.iam de rostris:quæ dixit Varro ante curiam hostiliam fuisse indendum est: de
quibus Liuius in.viii.ab urbe loquens ait. Naues antiatum partim in naualia subductæ partim incēsæ:ro
strisq; earū sugestum in foro extructum adornari placuit. Erant ergo rostra in foro locus ad palatini radi
ces. Vnde ad populum loqui plurimum consueuerant:& a rostris nauium sic quoq; cognominatus.ideo
ait Seruius super.viii.æneí. Romanū foꝝ est:ubi nunc rostra sunt. Præter hæc Varro locū aliū esse dixit
etiam nō lōge a comitio qui græcostasis uocitatus fuit:dicens ubi nationū subsisterent legati:q ad senatū
essent missi:hic græcostosis a parte.ut multa dictus est:hoc ut puto intelligens qa græci cū inter cæteros
ad senatū missos ob philosophiā & oratoriā digniores esse uiderentur a legatoꝝ parte hoc ē ab ipsis græ
cis locus ubi oēs subsisterent legati græcostasis dictus est. & subdit Varro de loco alio qđ senaculum: uo
cabant dicens: Senaculum supra græcostasim ubi ædes Concordiæ: & basilica opima senaculū uocatum
ubi senatus:aut ubi seniores cōsisterent.hæc ille de quo Valerius maximus in.ii.li.meminit cū dixit. An
rea lenatus assiduam stationem eo loci peragebat qui hodie senaculum appellatur. Et puto edem Con
cordiæ non longe a lacu curtio in eodem palatino fuisse. cum supra idem ipse Varro rettulerit Curtiū
ut rapidore cursu in hiatum se præcipitaret a concordia mouisse:hoc est a loco: Vbi postea Concordiæ

templū fuit namq; aliam Concordiæ ædē fuisse puto. quā Ouidius in primo fastorū libros a Liuia Germanici matre ædificatam rettulit cū ait ad Germanicū.

Hanc tua constituit genitrix &. rebus & ara.

Templaq; fecisti quæ colis ipsa deæ. Quā a Tiberio īperatore dicatam Suetonius scripsit. Qui lōge post Ciceronē ad quē Varro de lingua latina scripsit: Fuit & similiter in radicibus palatini tēplum ioui statori a Romulo notum bello sabinorum eo. s. in loco ubi romani precibus Romuli. ac pudore commoti pugnādi contra sabinos animos & audaciā recuperarunt atq; eo in loco primū stēterunt. Fecerat & similiter nō longe a tarpeia templum Romulus ioui feretrio. ubi quercus erat pastoribus sacra quem teste plutarcho in uita Romuli sic appellauit ob illata uulnera in acronem regem ceninensium quem singulari certamine interemat. Nā ut ait Plutarchus latini uulnus infere ferire dicunt. Cuius exuuias manibus propriis ipse Romulus deportauit. & ad sacram pastoribus quercum deposuit Vbi ab eo constructo templo Romani duces ut idem plutarchus pergit non nisi de singulari prælio cæsis hostium ducibus ferebāt spolia que uocabant opima uel ab ope ut dixit Varro uel ab opere ut existimat Plutarchus cum sit opus egregium ac clarissimū ducē belli parē sibi ductorē superare Vnde Vergilius in. x. aut spoliis ego iā raptis laudabor opimis Quod quibus romanis ducibus contigerit uidimus in dictione Acron. Fuerūt & alia Romæ loca ab nostris auctoribus nominanter expressa ut carinæ subura tabernola uia. sacra de quibus aliquid loqui Varrone duce uisum ē hic libeo. iiii. de lingua latina īnuere uidet planū illud quod inter Marii trophæa & latera nēse palatiū inter iacet tabernolam regionē cognominatā fuisse. A qua uult Varro carinas incipere & in uiam sacrā desinere ita ut ea loca ubi nunc ē ecclesia sancti Petri ad uincula & uastissime ruine. que contra amphiteatrū colossei adhuc cernunt sub carinis teneant q̄ ēt sic quoq; ab inhabitantibus & tabellionibus nominātur. Quin & ibidē ex quibusdam inscriptionibus ueterē curiā fuisse coniectamur in qua augures sedē habentes inaugurari cōsueuerāt. De qua Varro curiæ inquit duoꝝ generū ubi curarent sacerdotes. res diuinas ut curiæ ueteres. & ubi senatus humana ut curia hostilia & alia in loco idē Varro curare a cura dictū & cura quod cor urat curia ubi senatus rēpublicā curat. Et illa ubi cura sacrorū publica at uia sacra a curia ueteri incipiens secus amphitheatrū colossei ad septētrionē plagā uergēs subtus Titi & uespasiani arcus. usq; ad proximam capitolii arcē perducebat. Et inde dictam dixit Varro. quod per eā ab arce idest a capitolio ad augures sacra quot mēsibus ferebant. Et subdit sacræ uiæ partē solā tunc fuisse uulgo notam quæ est a foro eunti primo cliuo. Vnde ait liuius. in. ii. ab urbe uicus Rome era. quia uia sacra dicebatur. Et Horatius i. i. sermonū ibā forte uia sacra sicut meus ē mos. Quare & recte Petrus bibliotecharius scripsisse ur Fœlicē summū pontificē eo nomine tertium fecisse ecclesiā sanctoꝝ Cosmæ & damiani. u. a. sacra in tēplo Romuli in hac quia iuxta foꝝ romanū erant fructus & poma uēditabant. dicente Ouidio in primo de arte amandi.

Rure sub urbano poteris tibi dicere missa.

Illa uel in sacra sint licet empta uia. in huius summo teste Liuio posita fuit equestris statua in honorem clocliæ. Virg. i. insidens equo Suburam uero inde dictam Varro affirmat quod sub muro terræ carinarū fuerit. Et subdit subura iunius scribit ab eo quod fuerit sub antiqua urbe. Cui testimonium potest esse qd sub est loco qui terreus murus uocatur. Quare ait iuue. in quinta satyra de tyberino quodam ignobili pisce. & solitus mediæ cryptam penetrare suburæ.

Nam tota adiacens regiuncula ab ea crypa quæ usq; in tyberym protendebatur subura cognominata fuit unde & petrus bibliothecarius dixit beatum Gregorium consecrasse gothorum ecclesiam quæ ē in subura sub nomine uirginis Agathæ. Et ut scribit Suetonius in uita Cæsaris habitauit primo iulius Cæsar ī subura modicis ædibus. Post autem pontificatum maximū in sacra uia domo publica. Et plini. li. xix. Cæsar inquit dictator totum forum romanum uiamq; sacram ab domo sua in cliuum usq; capitolium in munere gladiatorio linteis contexuit. Fuitq; ea domus quam Octauianus Augustus teste Suetonio sumptuosæ nimis a Liuia ornatam ad solum usq; dirui fecit in cuiusq; area porticus liuia cognominata postea structa fouit De quo Ouidius libro fastoꝝ.

Disce tamen ueniens ætas ubi liuia nūc est.

Porticus immēsæ tecta fuisse domus. ad quam deinde porticū teste plinio Vespasianus pacē suam ædificauit. Erat & non longe a subura & carinis pagus dictus succusanus. Cuius tertiam litteram nō cū. b. sed cū c. scribēdā dixit Varro qa eo dictus ē q; succurrit carinis erat & in super romæ sub capitolio ad eā partem q in lucili Septimi seueri arcū triūphalē cōuersa ē nō lōge a foro boario uicus q iugalis a iugis boū q̄ inibi fieri cōsueuerāt cognominatus ē. De quo Liuius in libeo macedonico inquit. Saxū ingēs ex capitolio in uicum iugarium procidit & multos oppressit. Legimus & in liuio libeo. tertio. ab urbe de æquimelio. q; cū æ. dipthōgo in prima scribit qd Romæ fuerit. nam cum factā cedē Spurii Melii ex equestri ordine ob regnū cōcupitū scripsisset addidit nec satis ē eius sāguine expetitū nisi tecta parietesq; itra q̄ tātū amētiæ cōceptū eēt dissiparēt bonaq; cōtracta p̄cꝭs regni mercandi poblicarēt iussere itaq; q̄stores uēdere ea bona atq; in publicū redigere. Domū deinde ut memoriæ area esset oppræsse nephariæ spei dirui ex tēplo diruerunt id æquimelium appellatum est itaq; ait uarro in quarto de lingua latina. Aequimelium quod æqua Melii domus pualicum quod regnum occupare uoluit. Et subditis locus ad busta gallica quod Roma recuperata gallorum ossa: qui possiderant urbem ibi coaceruata ac conspecta sunt. Sed iam de uelus quæ in plurali & singulari efferuntur uidendum est de quo. Liuius in. Secundo ab urbe cum de.

Valerio Publicola primo cum Bruto consule loqueretur. Quod ædificabat in summa uelia alto & muni
to loco domum ut arcē in expugnabilē quam ob suspitionē regni demolitus in infimo cliuo reæ dificauit
De qua Varro cū palatium a balatu ouiū descripsisset inquit huic germaliū & uelias cōiunxerunt. Et infra
subdit Veliæ unde eēnt plures accæpi cās in quibus cum ibi pastores palatini ex ouibus ante tonsurā inuē
tā uellere lanā sint soliti. quasi dicat a uellēdoueliā collēquendā dictū qui cū germalio alio colle palatio per
aggeres cōiunctus fuit. De insula uero q̄ in medio thybridis inter urbē & ianiculū adhuc cōspicit̃ scribit h
uius in secūdo ab urbe postq̄ cōsecratus Marti Tarquinior̃ cāpus fuit forte ibi tunc seges farris dicit̃ fuis
se maturæ messis quē cāpi fructū qa religiosū erat cōsumere desectā cū stramēto segetē magna uis homi-
nū simul immissa corbibus fudere in tyberim tenui fluentē. a qua ut mediis caloribus solet. ita uadis hæsi-
tātis frumēti aceruos sedisse illitos limo inde insulā paulatim & aliis quæ refert temere flumē eodē uectus
factā. Postea credo additas moles manu & adiusū. ut tā eminēs ara firmaq; tēplis quoq; ac porticibus susti
nēdis eēt. hæc ille. Ea autē in īsula duo fuere tēpla iouis & Aesculapii nepotis ex phœbo. De quibus Ouidi
us libro fastorū primo inquit.

Quod tamē ex illis licuit mihi dicere fastis. Sacrauere patres hoc duo templa die.
Accepit phœbo nymphaq; coronide natum. Insula diuidua quā premit amnis aqua.
Iuppiter in parte est cœpit locus unus utrumq;. Iunctaq; sunt magno templa nepotis auo.

Insuper & de ærario romano uidēdū est. De quo Macrobius. in saturnalibus libro primo scribit. Romani
ædē Saturni ærariū eē uoluerunt qđ tēpore quo italiā icoluit fert̃ in eis finibus nullū furtū eē cōmissum:
Aut quia sub eo nihil erat cuiusq̄ priuatū. Nec signare solū aut partiri limite cāpū Fas erat in mediū q̄rebāt
ut ait Virgilius. similiter & festus ærarium inq̄t populus romanus in ædē Saturni habuit. id inquit præfa-
tus macrobius apud eū locabat̃ populi pecunia cōmunis. sub quo fuissēt cunctis uniuersa cōmunia. in eo
ēt teste Seruio sup. ii. geor. reponebant̃ acta quæ susceptis liberis faciebant parentes. iuue. in satyra Ne-
uole. Nullū ergo meritū est ingrate ac perfide nullum.
Quod tibi filiolus uel filia nascit̃ ex me: Tollis enim & libris actor̃ spargere gaudes.
Argumēta uiri. Varro li. iiii. de lingua latina. uestigiū inquit ēt nunc manet in æde Saturni. Quo dēt nūc p
pter pensarū trutinā hēt positā ærariū ab eo appellatū. Et fuisse uidet̃ in faucibus capitolii. Nā ut ait Serui
us sup. ii. æneі. ubi dixit Vir. Sanguine placastis uētos & uirgine cæsa. Orestis ossa ab aritia Roma trāslata
sunt & cōdita ante tēplū Saturni quod ē ante cliuū capitolii iuxta Concordiæ tēplū. Vnde Macrobius. ha
bet inquit Saturnus arā & ante senaculū illic græco ritu capite aperto res diuina fit quia primū a pelasgis.
postea ab Hercule ita eā a principio factitatā putāt. Fuit & Romæ locus q pro castris habeat̃ quē primus
oīum principū Octauianus Augustus instituit nō alia ut putat rōe q̄ne milites uagi & per urbē dispersi ra
pinis tumultu contētionibus ciuitatē redderet inquietā. nam post uictoriam partā de. M. antonio de quo
Cleopatra īperio q̄ete potitus inter multa. quæ prudētissime egit binā instituit clasē. Vnā apud misenum
lucaniæ portū quæ italiæ insulas oraq; galliarū maritimā hispanias aphricāq; Mauritaniasq; & septētriōa
lis occeani plagā tutaretur. Alterā apud Rauēnā in loco nunc cādiano inquo postea classense oppidū fuit
Cuius classis partes tutarent̃ sinus maris adriatici. illyrici dalmatiæ epiri gratiæ thraciæ ponti mæotidis.
& asiæ in nostrū mare uergentis atq; ore ægypti necessitatibus subuenirent. Quor̃ multido cū nonnūq̄ ro
mæ uocaretur in ianiculo castra rauennatibus. August. ipse statuit ex quo regio transthyberina ab idē quā
doq; urbs rauennantium dicta fuit. At misenatium peregrinor̃q; militum in cælio monte castra locauit.
post Augustum Tiberius perniciosissimā libertati romanæ atq; et īperio rem exorsus est Nam teste Sue
tonio castra Romæ constituit quibus prætoriæ cohortes uagæ ante id tēpus & per hospitia dispersæ con
tinerentur. Cuius tyrānidis fomes locū habuisse in suburbiis uiæ appiæ ubi nunc ecclesia ē sancti Sabastia
ni nōnulli coniectantur Et prima horū tyrannis in assumptione Claudii ad imperiū apparuit ut p̄ cetæris
historicis iosephus approbatissimus auctor in li. de captiuitate iudaica late descripsit. Et post illum breui-
ter Suetonius tetigit in ipsius claudii uita. idemq; in morte Galbæ & nouo Othonis imperio contigisse &
acre prœliū in circo maximo capitolioq; & palatio cum militibus prætorianis fuisse ostendit. Et tandem
in tantū processit p̄torianorum militū auctoritas siue temeritas ut quem uellent īperatorē facerent & fa
ctū īperio deturbarent. Vnde Helius Lampridius in uita Helio gabali arbitriū uitæ ac necis impretoria-
nis fuisse ostendit ait enim in castris milites precanti prefecto dixerunt se periuros esse Heliogabalo. si &
impuros homines & aurigas ab se dimoueret atq; ad bonā frugē rediret. Scribit & iulius capitolinus edē
fuisse ī prætorianis castris in quam senatus aliquando uocari consueuit præsertim cum de ab rogādo ali-
cui imperio agendum eēt. Namq; eo in loco Maximus patri & filio abrogato imperio Gordiani duo pa-
ter itē & filius declarati sunt Augusti. & in uita pupieni & balbini imperatorū quanti castra prætoriana
urbi offuerint idem Capitolinus ostendit dicēs. maximino qdē ad bellū p̄fecto. Romæ prætoriani remā
serunt inter quos & populū tanta seditio fuit ut ad bellū ueniret̃ intestinū. Romæ pars maxima incende-
ret̃ templa fœdarentur omnes plateæ cruore polluerentur. Et infra subdit interea Romæ iterū seditiōes
inter populum & milites ortæ ut nec cum edicta proponeret. Balbinus audiretur. Veterani se in castra-
prætoria contulerunt cum ipsis prætorianis quos cepit populus obsidere. Nec unquam ad amicitiam es-
sent reducti nisi fistulas aquarias populus incidisset. idem iulius eorūdem imperatorum uitæ exitum nar
rans: hæc in uerba prosequitur. illis contendentibus milites superarunt atq; eos nudatos ambos uestibus
regalibus de palatio cum iniuriis perduxerunt & per mediam ciuitatem ad castra raptare uoluerunt ma-

na ex parte laniatos. sed ubi cõpertũ ẽ germanos ad defensionẽ illorũ superuenire. ambos occiderunt ĩ
itinere medio reliquerunt. inter hæc Gordianus Cæsar sublatus a militibus imperator est appellatus Au-
gustus. Et idem Capitolinus senatuscõsultũ inquit de ĩperio. Valeriani principis optimi in prætorianis ca
stris factũ fuit. Et multa quæ de his diuersis in locis leguntur. Quibus ostenditur prætoriana castra gran
dẽ pestẽ libertati romanæ atq; imperio intulisse. Põtes ẽt Romæ super tyberim fuisse legimus & uidimus
Quorũ nomina cum suis causis adhuc satis compta non habemus. Scribit tamen Liuius in primo ab ur-
be põtem sublicium ab Anco. Mar. cõstructũ fuisse. Qui teste pli. ligneus prius. & sine ferreo clauo primũ fu
it ita dispositus contignatione. ut eximerentur trabes sine fulturis ac reponerẽt. Quod quidẽ sic facerẽ re
ligiosũ erat Postq̃ Horatio Coclite defendẽte ægre reuulsus est. Sed teste capitolino illũ Antonius Pius i-
mperator marmoreũ fecit. Hunc eundem ipsũ esse nõnulli putant qui ad radices auentini demolitus aspici
tur. Alii quibus ad hæreo eũ illũ eẽ uolunt qui nunc sanctæ Mariæ Pons uocitat. isq; ad transitum eius tpis
urbis cõmodior esse uidetur. Sicq; uel huius uel alterius nomen ignoratur. Nõnulli uero putant eũ qui est
ad radices auentini æmilium dictũ fuisse: Alii illũ qui iam dicitur põs mollis in uia tyburtina æmilium oli
m uocitatũ asserunt. his alius superinductus est põs qui iouis insulam urbi coniungit. Quẽ. Qu. Lepidũ. &
M. Curium ædiles struxisse titulus in marmore excisus ostendit. Cum uero qui ad ianiculum insulã ap-
plicat. Valentinianum superiorem & ualentẽ struxisse similis titulus indicat Alius fuit qui ad ianiculũ ẽt
& portam aureliam maxime deferebat qui aurelius similiter uocabatur. Cui iam demolito rupto nomẽ
est alius fuit pons triumphalis portæ coniunctus qui & ipse nomen a triumphis. qui per illum agebantur.
accæpit. Proximus pons est huic Hadriani castello seu metæ coniunctus qui & sancti Angeli uocitatur. est
etiam super flumẽtanã portã in uia flaminea extra urbẽ pons alius q̃ miluius nescio a quo denominatur.
Arcus triumphantes fuisse Romæ q̃ plurimos & legimus & cõspicimus sed quosdam dirutos. quosdã rui
nis coopertos. quosdã ẽt nouis ædificiolis ab aspectu hominũ semotos integrum pene illũ cõspicimus qui
Flauii Constantini fuit iuxta amphitheatrũ colossei Cui talis inscriptus est titulus. imp. Cæsar. Flauio Cõ
stantino Maximo publici filio Augusto senatus populusq; romanus Quod instinctu diuinitatis mentis.
magnitudine cũ exercitu suo tam de tyranno q̃ de omni factione uno tempore iustis remplubicam ultus
est armis arcum triumphis insignẽ dicauit. Alium similiter pene integrum Lucii Septimi iuxta sanctum.
Hadrianum sub capitolio cernimus. in quo talis stat titulus. imp. Cæs. L. Septimo. M. F. Seuero Pio. perti-
naci auo patri patriæ parthico arabico & parthico adiabenico Pont. max. trib. potestatis. xi. imp: xi. Cos
iii. procos. Et imp. Cæs. M. Aurelio. L. F. Antonio. Augu. Pio fœlici. tri. pot. vi. pcos. P. P. optimis fortissi-
mis principibus ob remp. restitutã iperiumq; ro. ppagatum insignibus uirtutibus eorũq; domi forisq;. S. P.
Qu. R. Vidimus & aliũ semidirutũ iuxta palatiũ & templũ Pacis in uia sacra in quo. hæc quoq; inscripta.
sunt uerba. S. P. Qu. R. Diuo Tito Diui Vespasiani. F. Vespasiano Augu. Et licet etiam in hoc arcu ex uno q
dẽ latere ipsum Titum triumphãtẽ in curru a quattuor equis ducto conspicere ex altero uero latere uasa
tẽpli & candelabrum illud ditissimum septem ramorũ tanq̃ ante currũ Titi portarent insculpta. De qui-
bus iosephus libro septimo de bello iudaico describens Titi triumphũ sic ait. Spolia uero alia quidem pa-
ssim sequebantur. Eminebãt autẽ ante duces ea quæ apud hyerosolimã in tẽplo reperta sunt Mensa aurea
ponderis talenti magni & candelabrũ similiter qdẽ auro factũ sed opere cõmutato ab usu nostræ cõsuetu
dinis. Nã media quidẽ columna basi hærebat tenues aũt ab eo cannulæ producebantur formatæ ad simi
litudinẽ fuscinæ & in sũmo queq; lychnis speciẽ fabricatæ erant numero sẽptẽ semptimi diei qui apud iu-
dæos est indicantes honorẽ uel ut idẽ auctor alibi dixit stellas errantes significabant. Et subdit post hæc ãt
portabatur lex iudeorũ nouissima spoliorũ. Et postq̃ totũ triumphũ descripsit infra subdit. Vaspasianus pa
cis tẽplũ ædificare decreuit. itaq; mira celeritate & quæ hominũ cogitationes superet effectũ est magna m
unitiarũ largitate usus insuper priscis id picture ac figmẽtorũ opibus exornauit Omnia nãq; in illud pha
nũ colecta sunt ac deposita quorũ uisendorũ studio per totũ orbẽ qui ante nos fuerunt homines uagaban
tur quomodo aliud apud illud situm eẽ uidere cupientes Hic autẽ reposuit etiam quæ iudeorũ fuerunt in
strumenta hic sese magnifice ferens Legẽ uero eorũ & penetraliũ uela purpurea in palatio cõdita seruari
præcepit Hieronymus similiter sup iohlem: Vespasianus inquit & Titus Romæ tẽplo Pacis ædificato ua
sa templi hierosolymitani & uniuersa donaria in delubro illius consecrarunt qđ ut subdit græca & roma-
na narrat historia. Est & alius arcus iuxta ecclesiam sancti. Georgii. in quo talis est inscriptio. imperator
Cæsar. L. Septimo Seuero pio ptinaci. Augu. Arabic. Adiabenic. Parth. M. fortissimo fœlicissimo põt. ma
ximo. tribu. põt. xii. imp. xi. Con. iii. patri patriæ Et imp. Cæs. M. Aurelio Antonino Pio fœlici. Aug. tri.
bu. pont. vii. Cos. iii. P. P. pcos fortissimo fœlicissimoq; pricipi & iuliæ Augu. matri. Augu. ii Et castrorũ
& senatus & patriæ. Et imp. Cæs. M. Aurelii Antonini Pii fœlicis Augu. parthici maximi britãnici maxi-
mi argẽtarii & negotiãtes boarii huius loci deuoti nũmini eorũ cernimus & arcũ aliũ ĩ macello quẽ supra
Galieni ĩpatoris fuisse diximus. Quin & alios q̃ plures quorũ inscriptiones & tituli sũt demoliti. Quidã tri-
uinnare uolũt arcũ illũ. q in uia flaminea iuxta ecclesiam beati Silnestri. & Laurẽtii in lucina cõspicit. Do
miciani principis fuisse a quo licet tituli & marmoreæ crustæ ablatæ fuerunt. in una tamẽ quæ restat Do-
micianũ eum sculptum eẽ uolunt qualis a Suetonio describitur. Sed tunc sedentẽ dormiẽtemq; & Miner
uã quã superstitiose colebat somniantẽ excedere sacrario negantemq; se ultra eum tueri posse. quod ex
armata esset a ioue. Fecit etiam Claudius teste Suetonio Tiberio marmoreum arcum iuxta Põpei thea-

trũ decretũ quidẽ olĩ a senatu tamẽ omissũ peregit Fuerũt & Romæ tẽpla phanaq; admiranda. & sacella pe
na innumera ut tẽplũ iouis capitolini cũ his q̃ supra rettulimus. Tẽplũ isidis in cãpo martio ut uidimus i di
ctione Osiris. cuius reliquas quasdã porticus & marmoreas colũnas inter Antonini colũnã & pãtheon cõ
spici qdã uolunt q̃ phani ipsius magnitudinẽ & pulchritudinẽ aliquãtulũ argumẽtari uidenť. Nec inde lõ
ge ex antiquis ædificiis tẽplũ ꝓ magna parte integrũ conspicit̃ qd̃ pantheon cũ. th. aspirato ab historicis.
cognominať. Quod mea quoq; interp̃tatione summũ deoꝶ indicat nã ϖαν denotat oẽ qd̃ sane insimili
bus sæpe cõperi ad sũmũ spectat. & θεῶν deoꝶ unde ait Plinius. libro. xxxvi. naturalis histo. pãtheon ioui
ultori ab Aggrippa factũ fuit Dion uero historicus græcus pãtheõ dictũ ait siue q̃ i martis Venerisq; ima
ginibus sub ipso tẽplo cõstitutis omniũ deoꝶ imagines effictæ erant siue ut potius arbitrari uideť q̃ tem
plũ ipsũ rotundũ sit celoq; p simile: & sic quoq; omniũ deoꝶ habitatio censeať. Sed qd̃ ab Agrippa factum
fuerit ostendit ẽt idem plini. in. xxxiiii. eiusdẽ operis cũ ait syracusana sunt in pantheo capita columnarũ
posita ad id idẽ titulus in frõtispicio tẽpli sic indicat. M. Agrippa. L. F. cõsul tertiũ fecit deinde ab Hadria
no instauratũ fuisse Spartianus in eius uita attestatur. Quin & post hãc in staurationẽ aliam. a. L. Septimo
& M. Aurelio antonino minores litteræ q̃ in eodẽ frontispicio legunť indicare uidenť q̃ in eodẽ fuisse ẽt
simulachũ Veneris ostendit Macrobius in saturnalibus dũ magnitudinẽ eius unionis describit quẽ in au
ribus cleopatra gestabat. Cuius magnã partẽ p acetũ cõsumpserat in conuiuio quo. M. antoniũ sũptibus.
superare contẽdebat. Sed qui superfuit uicta regina & capta ægypto Romã delatus dissectusq; ẽ Et facta.
ex una margarita duæ ĩpositæ q̃ simulachro Veneris ut monstruosæ magnitudinis conspicit̃ in tẽplo. qd̃
pãtheon dr̃ Fuit & tẽplũ pacis Vespasiani opus de quo pauloante uidimus. Nec in tota urbe alterius ædi
ficii ruinæ spectabiliores admirabilioresq; cernunť. Præter hæc & aquæ ductus multiplices & admirandi
Romæ fuerunt q aquas in urbẽ teste Frõtino qui de his ꝓpriũ librũ ad Neruã imperatorẽ scripsit uarie cõ
ducebant quas oẽs Sextus Ruffus qui post illũ fuit in descriptionis suis unde uiginti cõnumerat uidelicet
troianã: anniã. articam: martiã claudiã cæruleã iuliam augusteã appiam algentianã Ciminiã Sabatinã Au
reliã dãnatã uirgineã tepulã seuerinam antonianã alexandrinã q̃ uel a conditoribus ut troiana annia mar
tia & plures alie uel a locis unde ducunť ut cyminia uirginea cærulea & aliæ nõnulle nomẽ asumpseř. uir.
in septimo Et cyminicũ monte lacũ De martia sic inquit Pli. li. xxxvi. naturalis historiæ dicantur nunc ue
ra æstimatione inuisa alibi miracula Q u. Martius iussus a senatu aquarũ amenis ductus reficere nouã a no
mine suo appellatã. Cuniculis p montes actis intra præturæ sue tẽpus adduxit. Agrippa ĩ ædilitate sua adi
ecta uirginea aqua cæterisq; corriuati atq; emendatis lacus septingentos fecit hæc ille ob q̃ puto subiratũ
respondisse Augustũ romanæ plebi uinũ petẽti. Cum apud Suetonium ait tot aquas introduxit Agrippa
gener meus & uinũ q̃ritis. Sed non longe post prosequiť pli. uicit antecedẽtes aquarũ ductus nouissimũ.
impendium operis icohati. C. Cæsari & perfecti a Claudio Quippe lapideã excelsitatẽ oẽs urbes & mõ
tes æquantẽ ut lauacra impleret. curtios atq; cæruleos fontes adductos. Erogata ĩ id opus talẽtũ q̃ngẽta se
xaginta milia. Et prosequiť idẽ plinius Si quis aquaꝶ abundantiã in publico balneis piscinis euripis domi
bus hortis sub urbanis uillis spatiaq; uenientiũ extractos arcus montes ꝑfossos conualles æquatis fatebiť
nihil magis mirandũ fuisse in toto orbe terrarũ. hæc ille quæ si quis latius noscere cupit legat Frontinũ de
aquæ ductibus ad imperatorẽ Neruã cuius tẽpore ob aquarũ copiã urbẽ dicit a ueteri infamia purgatã.
quæ tribus mensibus anni dicebatur pestilens Fuerunt & Romæ thermæ theatraq; & amphitheatra de q
bus in ꝓpriis dictionibus uidimus uidebimusq; Sed quia nõnullis dubiũ est ubi nã fuerit domus Neronis
quæ aurea dicta fuit de illa quæ nostri auctores scripseř referendũ explanandũq; duximus. De qua primũ
Suetonius in illius uita scripsit domũ dicẽs a palatio exquilias usq; fecit Quã primo transitoriã mox incẽ
dio absũptã restitutãq; aureã nominauit. De cuius spatio atq; cultu suffecerit hæc rettulisse. Vestibulum ei
us fuit in quo colossus centũ uiginti pedũ staret. ipsius effigies tanta laxitas ut porticus triplices militarias
haberet. itẽ stagnum maris instar circũseptũ ædificiis ad urbiũ speciẽ rura insup aruis atq; uinetis & pascu
is siluisq; uaria cũ multitudine oĩs generis pecudum atq; ferarũ in cæteris partibus cuncta auro lita distin
cta gemmis unionũq; conchis erãt cænatiões laqueatæ tabulis eburneis uersatilibus ut flores fistulis & un
guẽta desup spargerenť præcipua cœnationũ rotunda quæ perpetuo diebus ac noctibus uice mundi cir
cum agerenť. Balneæ marinis albulis fluentes aqs eandẽ domum cum absolutã dedicaret hactenus com
probauit ut se diceret quasi hominẽ tandem habitare cœpisse hæc Suetonius De eadẽ Corne. Tacitus ubi
incendium Romæ descripsit sic inquit. Eo tẽpore Nero antii agens non ante in urbẽ regressus est quæ do
mui qua palatium & Mecœnatis hortos continuauerat ignis appropinquaret. Neq; tamẽ sisti potuit q
& palatium & domus & cuncta circũ haurirentur & infra subdit. Cæterũ Nero nixus est patrie ruinis ex
truere domum. in qua haud ꝓinde gemmæ & aurũ miraculo essent solita pridem & luxu uulgata. q̃ arua
& stagna & in modum solitudinum hinc siluæ & aperta spatia & ꝓspectus. itaq; teste Plinio in trigesimo
tertio naturalis historiæ apparatus fuit aureæ domus ambientis urbem. Et in. xxxiii. de eadem inquit. in
aureæ domus Neronis solariis aues ex argento mirabili opere sculptæ fuerunt. Et libro trigesimo sexto
dixit. Eam in domum Neronem inclusisse ædem fortunæ. quæ ex lapide phegiacde translucens ædifica
ta foribus clausis claritatem dies intus haberet. Verum hæc domus a sequentibus deinde principibus di
ruta fuit & uaria desuper ædificia constructa. inter quæ amphitheatrum id fuisse accæpimus: quod co
losseum a. Neronis colosso uocamus. dicente Martiale Hic ubi conspicui uenerabilis amphitheatri. Eri
gitur moles stagna Neronis erant. in eadem domo super ædificatæ fuerunt & thermæ. dicente eodem

Martiale. Hic ubi miramur uelocia munera thermas & reliqua. quæ uidimus in dictiõe amphitheatrum & dictiõe colossus. Ná quia colossus. ille Neronis relictus fuit qui stabat in porticu domus aureæ & iuxta illum amphitheatrum constructũ fuit dicta est moles tota collosseum. Ex quo sane Nerõis colosso. ut scribit Helius Lampridius inuita Cõmodi Antonini Neronis caput Comodus abstulit. & suum sup imposuit. ac titulum more solito subscripsit. & certe apud lateranẽsẽ ecclesiã nõ longe ab amphiteatro caput grãde æneũ ẽt nunc aspicimus quod Cõmodi fuisse ex numismatũ imagine deprehendimus. ob quod nonnulli id eẽ putant quod ipse spurcissimus Cõmodus capiti flagiciosissimi Neronis subrogauit. Conspicit & hoc tpe moles non longe ab arcu constantini & amphitheatro colosseo. hoc est ante beati. Gregorii monasteriũ quã a nonnullis septizoniũ ab aliis septodiũ uocari legimus. nã cũ magna ex parte demolita sit tres adhuc in illã colũnarũ ordines inuicẽ sup impositos hoc tempore uidemus. Hanc quoq; molem. Seueri aphri ĩperatoris ex Helio Spartiano fuisse deprehẽdimus. Ait enim de illo loquẽs opera eius publica Romæ pcipua extant. Septizoniũ & thermæ seuerianæ. Et paulo infra subdit cum septizonium faceret nihil aliud cogitauit. q̃ ut exaphrica uenĩetes suum opus cernerent & mediũ simulachrũ eius locatũ additũ palatinis ædibus. is regnũ arcum ab ea parte facere uoluisse perhibet. quod ẽt post Alexander cum uellet facere ab aruspicibus dicitur esse prohibitus cum hoc sciscitans non litasset. iulius uero Capitolinus in antonini Getæ uitæ q eius Seueri filius fuit non septizoniũ. sed septodium dixit Nã de Antonino locutus inquit illatus est maiorũ sepulchro hoc ẽ Seueri quod est in uia appia euntibus ad partẽ dexterã specie septodii structũ quod ille sibi uiuens ornauerat hæc ille. Quæ sane uocabula deriuationẽ græcã deriuent ita ut uel septem zonarum ædificium fuisse dicatur uel septem uiarum hoc est per illas zonas incendium ut iam conspici libet.

Abacus cũ. c. exili scribit fuit teste Herodo. li. historiarum. ii. æthiopum rex qui anisim ægypti regẽ fugauit & illius regnũ qnquaginta annis obtinuit.

Sabyllus cũ. y. græco & duplicato. l. scribitur. fuit teste Herodoto. li. histo. vi. Gelæ urbis siciliæ tyrannus postquã. s. interfecit Cleandrum paternei. qui tyrannidẽ prius septẽ annis occupauerat.

S

Sabini rum. i. latino scribitur. fuerunt teste Plinio in tertio naturalis historiæ populi in italia a religione & cultu deorũ. quasi seuini cognominati Nam σεβομαι. græce dicit latine colo. uel ueneror hi teste plutarcho in uita Romuli ciuitates sine mœnibus incolebant ut priscam illam lacedemoniorũ consuetudinem referent. Vnde in ea quæ romanæ urbi propinqua sunt colonias deinde deduxerũt tanquam nullum alium aduersum populum ob animi magnitudinem pertimescerent ideoq; cum diceret Virgilius in. ix. Tacioq; seni curribusue seueris inquit Seruius iõ dixit Seueris quod cũ filias perderint ceninenses antemnates. crustumeri. & sabini cæteris primum quiescentibus soli sabini bella suspsere. Hi aduersum nonos maritos licenter plurimum scõmatibus iocabantur. Quod lucanus in. ii. tetigit cum ait. Nec soliti lusere sales nec more sabina. Excæpit tristis conuitia festa maritus. Et a sabino sabellus deducitur. ut Virgilius in secundo georgicorũ de italia loquens ait Hæc genus acre uirum marsos pubemq; sabellam Extulit. & in secundo georgicorũ. Dentesq; sabellicus exacuit sus. item iuue. Mensamq; sabellam.

Sadyattes cum. y. græco & duplicato. t. scribit. fuit Ardyos filii Gigis filius qui teste Herodoto libro historiarũ. i. post partem regnauit in lydia Cuius regno eius filius Aliattes successit.

Sagarys cũ unico. r. scribit est teste Herodoto libro historiarũ. iii. fluuius phrygiæ. Liuius uero in. vii. de bello macedo. fluuium eẽ dixit Gallogræciæ qui per phrygiã defluens. & ad bercyntum oppidum pertingens in propontidem tandem influit.

Sais cum. i. latino scribitur ciuitas est in ægypto iuxta hostiũ quoddã nili quod ab ipsa ciuitate saiticum cognominatum fuit.

Saiticum cum. i. latino utrobiq; & absq; aliqua aspiratione scribitur. Vnum est ex hostiis nili. ut in dictione sebenniticum uidebimus.

Saliunca cũ. i. latino & c. exili scribitur uoluerunt quidã græcũ eẽ quod minime uerũ ẽ sed latinã hẽt etymologiã hoc ẽ a saliendo dictũ ut ait Plinius. xxi. naturalis histo. li. saliuncula foliosa quidem est sed breuis & quæ nectĩ non possit radici numerosæ coheret herba uerius q̃ flos & quæ manu cõpressa facile condensat de qua Virg. meminit in bucolico puniceis humilis quantum saliunca rosetis.

Salamin cũ unico. l. & i. latino scribit. & salamis etiã dici põt atq; salamina: sed uerius in. n. desinit. q retinet in obliquis quẽadmodũ attis & attin delphin & delphis. eleusin & eleusis. Est ergo salamin insula i euboico mari contra athenas sita. urbẽ retinẽs sui nominis in qua Telamon Aiacis & Teucri pater regnauit. Sed cũ reuerteret Teucer a bello troiano nec de inimicis aiacis teste iustino ultus fuisset a patre expulsus cyprũ perrexit. ibiq; urbẽ aliã salaminam condidit. De qua Horatius in primo carminum meminit. Nil desperandũ teucro & duce & auspice teucro. Certus enim pmisit apollo ambiguã tellure noua salamina futurã at de priori salamina intellexit Quintilianus io. vi. de institutiõe oratoria cũ ait. Neq; ẽ ignobile exemplũ meganos atheniensibus cũ de salamina cõtẽderent uictos Hom. uersu. Qui tamẽ ipse in oi editione reperitur significans Aiacẽ naues suas atheniensibus iunxisse uersus ait Homeri hi sunt Αἴας δ᾽ ἐκ σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας στῆσε δ᾽ ἄγων ἵν᾽ ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

Horũ primũ quidẽ Aristoteles in .i. rhetoricorũ rettulit secũdum uero apud Herodotum cõperi. Nam ad huc in nullo exemplari homerico inuenit.

Salomoneus cũ unico .l. & .n. & eu diphthõgo in fine scribitur. habetq accentũ super secunda. fuit teste ho nores quæritabat. factitabatq iacere fulmina ut iuppiter. Sed a ioue ipse fulminatus ĩ ferna demersus est dicente Virgilio in .v. æneiadi & crudeles dantẽ salamonea pœnas. idẽ Home. in .xi. odysseæ.

Salmoxis ultia cũ .x. cõsonãte & .i. latino scribit̃ fuit teste Herodoto li. historiarũ .iiii. dæmõ qdã thracum.

Salum cum unico .l. scribitur. & significat apud nos mare deduciturq a uerbo græco: quod est σαλεύω quod est mouen & agitari.

Samos cũ unico .m. scribit̃ nomẽ est duarũ insularũ in mari ægæo de quibus in sequenti dictiõe uidebimus

Samothracia cũ .th. aspirato & .c. exili atq .i. latino scribit̃. insula ẽ in ægæo mari thraciæ adiacens. q̃ prius samos dicta ẽ postea ex cõmixtis thraciæ incolis samothracia dicta fuit dicente Virgilio in .vii. æne. thre iciamq samũ quæ nunc samothracia fertur.

Nã dixit thraciã ad differentiã alterius insule samí quæ asiæ adiacet ex opposito ad ephesum & andro ui cina ut ostendit Ptholemæus in geographia de qua iuuena. in .iii. satyra meminit cum ait Hic andro ille samo. At e samothracia teste apulegio in secundo floridori despicitur parum pelagi estq frumẽto pigra fœcundior olíueto nec uinitori nec olitori scalpitur incolis frequens ẽ & hospitibus celebrata oppidum habuit quod fuisse amplum indicant mœnia semiruta. hæc teste Lactantio in primo diuinarum institu tionũ ex Varronis testimonio fuit iunoni dicatissima. eo quod in illo nata fuit educataq: & ioui nupta ut inquit cantatissimus rumor est. ob quod præ cæteris numinibus alumnis in nobilissimo templo illi di cata ut idem auctor subdit honorabatur. Et ut apuleius in præfato libro rettulit ante aram iunonis in sa mo erat eius statua a Polycrate tyranno dicata qua nec pulchrius nec ditius quicq̃ ẽ adolescens ẽ uiscen da pulchritudine crinibus fronte & in omnibus mẽbris suis admirabilis: Qui & teste Pli. in .xxxvi. natu ralis histo. fecit scopas Venerẽ. quæ samothraciæ sanctis cærimoniis colunt̃. Quare dixit iuue. iures Li cet & samothracũ Et nostroꝝ aras. & maxime cũ romanis timenda uideret̃ iuno. Hæc eadẽ fuit Pyta gorae patria & unius sybilarum Et cũ sit in ea gleba tenacissima primũ illic fictilia uasa facta dicunt̃ quæ ab auctoribus fama uocitant̃. in eadẽ teste Homero circa initium li. xiii. ilia. nemorosus ẽ colis ũde om nẽ idã & omnem troianam urbẽ subicere oculis quis posset.

Sãbuca cũ .c. exili scribitur. genus ẽ instrumẽti ut dixit iulius Pollux ad comodũ imperatorẽ.

Sandys cũ .y. græco scribitur. & ponitur a græcis teste. plinio in .xxii. naturalis histo. inter olera siluestria. idẽ Opinion & Herasistratus affirmarunt. dicuntq illã breui caule & in aliis fœniculo similẽ eẽ hæc est quã Aristophanes poeta comicus Euripidi tragico obicit ioculariter matrem eius ne olus qdẽ legitimũ uenditasset sed sandycẽ: ex eadem fit color sandycinus ut testis est Seruius super id Vir. in bucolico Spõ te sua sandyx pascentes uestiet agnos. Qui sane color teste Pli. in .xxxv. li. conficitur ex sandaraca & ru brica admixta. Sed ut idẽ dixit in p̃fato .xxii. li. peculiaris laus eius herbæ ẽ quod fatigato Venere corpo ri succurrit: marcẽteiq senio iam coitus excitat sistitq pro fluuia alba fœminarũ.

Sãgaris cũ unico .r. & .i. latino scribit̃. fluuius qui teste Liuio in .vii. de bello macedonico ab adoreo monte diffusus & per gallogræciã phrygiãq defluens egradium midæ urbem alluit. & ut dixit Seruius sup .vi. ænei. iuxta castellũ berecynthos fluens miscetur deinde thymbræo fluuio: ita ut geminatis aquis maior effectus haud longe a Troia in ꝑpontidẽ cadit.

Sannites cũ duplicato .n. & .i. latino atq .t. exili scribit̃ a græcis populi sunt italici in sanio inter picenum & campaniam a & apuliam positi.

Sapiri cũ .i. latino scribit̃ sunt teste Orpheo in argonautica populi iuxta pontũ:

Sappho cũ duplicato .p. & secundo aspirato scribitur fuit fœmina lesbia & nobilis uates a qua uersus qdã lyrici sapphici sunt cognominati quos illa cõperit. De hac Ouidius in .ii. de tristibus inquit. Lesbia qd do cuit sappho nisi amare puellas. Et de remediis li. ii. inquit. me certe sappho meliorem fecit amice. Martí alis in .ii. Carmina iam fingit sappho laudauit amatrix Cuius sane opera ex maiorum negligentia amisi mus nec iter græcos eius aliquid cõperire ualui. Habemus autẽ traductã ut putamus ab Ouidio eius quã dã nobilẽ epistolã. quã uersu elegiaco ad Phaonẽ amasiũ direxerat.

Sarcarius cũ .c. exili & .i. latino scribitur. fluuius est teste Hesiodo in theogõia. quem Aristarchi glosa dicit esse in phrygia.

Sarcasmos cũ .c. exili scribitur. dr̃ teste Seruio sup .ii. ænei. iocus cum amaritudine. ut Primo inquit Pyrrhus apud Virgiliũ in .ii. æneidos. Referes hæc & nuntius ibis Pelidæ genitori. illi mea tristia fata Degenerẽ q neoptolemum narrare memento.

Sarcophagus cũ .c. exili & .th. aspirato scribit̃ accipiturq a nostris pro sepulchro eo q σαρκα .i. carnẽ φα γει hoc est comedit. Vnde Plini. in .ii. naturalis histo. inquit circa ason troadis lapis nasciť quo consumũ tur omnia corpora & sacrophagus uocat̃.

Sardana palus cũ unico .l. scribit̃: & cũ accẽtu sup penultima a latis ꝓnuntiat̃. q̃ sane ꝓducitur. iuue. in saty: Omnibus in terris. Et uenere & cænis & plumis sardanapali. Nam fuit assyriorum rex ultimus de quo Diodorus historicus apud græcos plene scripsit. & iustinus apud nostros tetigit tandem ab Artaba tio: qui eius nomine medis præerat regno priuatus est. qui e mediis scortis seipsum in regnum iacere iussit q teste Cicerone in .v. de quæstionibus tusculanis uerba hæc busto suo inscribi. Hæc habui quæ edi

queq; exaturata, libido Hausit alia iacent multa & preclara relicta.

Sardanis cũ unico.n.&.i.latino scribiẽ.fuit uir lydus q Croeso suadere conatus ẽ ne psis bellũ inferret.

Sardinia cum.i.latino scribiẽ insula ẽ in tyrrheno mari sita: quæ a Sarbo filio Herculis.qui e libya ueniens insulam occupauit teste Solino nomẽ sortita fuit a q̃ sardouus adiectiuum nomẽ deducitẽ Oui.l.iiii.fast. Sardoaq; regna sinistris respicit remis.

Sardis cum.i.latino sequente.s.scribiẽ.estq; numeri pluralis.& teste priscião in.vii.terminat nomĩatiuum & accusatiuum in.is.ut sonum græcum seruet.Nã eodẽ pri.teste apud græcos ei diphthõgũ finalem habet ut αἱ σάρδεις. τὰς σάρδεις Similiter ut dicit alpis.syrtis.trallis. urbs fuit ĩ lydia ad latus moli mõtis maxime per celebris ut testis ẽ Herodotus li.histo.i.Et plini.libro.v.naturalis historiæ.Eadẽ fuit olim regia Croesi lydorum regis ut late ostendit præfatus Herodotus. Et horatius in decima epistola Quid concinna samos quid Croesi regia sardis.

Sardonyx cũ.y.græco sequẽte.x.scribiẽ lapis ẽ olim apud romanos p̃ciosus.Estq; generis masculini & foeminini.persi. Et natalicia tãdẽ sardonice.iuue.in satyra Et spes & ratio.ideo conducta paulus agebat sardonyce.masculini ut idem in satyra Credo pudicitiam in manibus densi radiant testudine tota Sardonyces.estq; dictio cõposita ex sardo qui lapis fuit in sardinia.primũ cõpertus coloris rubei: & onyx q ẽ unguis quasi utriusq; colorẽ teneat.ideo inquit Macrobius de lapidibus sardonycem facit duo nomina sardus & onyx & ut dicunt hẽt colorẽ sub candidum cũ rubro ac more latino dr̃ ẽt sardonycus.iuue.in satyra.Exẽplo quodcunq; malo Arguit ipsoq; quos littera gẽmaq; princeps Sardonycus.

Sarmatæ cũ.t.exili scribiẽ.hi populi sunt quos græci sauromatas uocãt ut in ea dictiõe uidebimus.

Sarnus cũ.n.post.r.& non sarrus.ut quidã uoluerunt scribiẽ.fluuius est campaniæ ex sarno monte campaniæ ortũ ducens iuxta oppidũ sarni in radicibus montis positũ primoq; magno cũ murmure montis defluit mox in paludes amplas desinit quæ graues incolis nebulas toto anno emittunt deinde coactus rupibus uesẽũ montẽ radit: & ab inde paruo contẽtus cursu in tyrrhenũ mare occidit.De hoc Vir.li.æneidos.septimo meminit dũ cãpanos designat populos turno fauentes dicẽs. Sarastes populos de qua rigat æquora sarnus. Et teste Seruio sarastes ipsi populi sunt a saryno fluuio cognominati.

Sarra cum duplicato.r.scribitur: & cum dictio sit phoenicia & non græca secundum.r.minime aspirari cõsueuit.urbs fuit ĩ phoenicia. quæ teste Seruio circa finẽ secundi georgi.dicta fuit deinde tyrus.sed id quoq; nomen a pisce quodam accæpit qui illic abundat.& sar illa lingua uocatur.ex cuius sanguine sericũ in purpura tingebanẽ.Ex quo adiectiuũ sarranus deducitur.ut Vir.in p̃fato loco.
Vt gemma bibat & sarrano dormiat ostro.

Sarpedon cum.e.absq; diphthongo scribiẽ super quam habet accentum.& declinatur huius sarpedontis. fuit teste homero iouis filius ex laodomia Bellorophontis filia. Herodotus uero dixit in primo eum fuisse iouis filium ex Europa.ac Minois fuisse fratrem ut in ea dictione uidimus.Hic cum rex esset lyciæ: & in armis strenuus Troianis contra græcos fauit: & multa bellando strenuitatis documenta demonstrans a patroclo tandem interimitur.

Sataspis cum.t.exili & .i.latino scribitur. fuit teste. Herodoto libro histo.iii. Vir magnus & diligens quem Xerxes ad perscrutandam libyã misit.

Satræ cum.t.exili scribitur populi sunt græcorum in littoribus Thraciæ ut ostendit Herodotus in septĩo historiæ libro.

Sartago cum.t.exili scribitur dicitur patella in qua caro frigitur & a σάρξ quæ est caro nomen assumpsit & latine frixoriũ ab ipso frixationis sono dictam uolunt dicitur & apud illos alio uocabulo τήγανον qđ sane uocabulum pro eadem re tusci obseruant dicentes teganum frictumq; apud græcos diciẽ τηγανιστόν At uero pelluis a pelluẽdis pedibus uel manibus diciẽ Festus solum de pedibus dixit Malluuium eodẽ teste idest in quo manus lauantur.labrum cõmune est quod uulgo dicitur bacile. Addit Festus gutturnium eẽ uas.ex quo aqua in manus datur ab eo quod per oris angustias gutta fluat.Patellæ possunt etiã lances & parapsides dicit Horatius ĩ epistolis.
Nec modica coenare times holus omne patella.

Satyrus cũ.t.exili &.y.græco scribiẽ animal est qđ teste plinio in quinto naturalis historiæ de homine nil aliud præfert q̃ figurã habitatq; in recessu insulæ canopeæ in cõfinibus Ethiope.& ut scribit Hieronymus in uita Pauli ad quẽ cum pergeret beatus Antonius uidit homũculũ aduncis naribus & fronte cornibus aspera.cui extrema corporis in caprarum pedes deficiebant.Et præmisso signo crucis cũ quisnã esset interrogasset antonius.respondisse fertur mortalis ego sum.unus ex accolis heremi.quos uario errore delusa gentilitas phaunos satyrosq; & incubos colit.

Satyra cũ.t.exili &.y.græco scribitur genus est poematis quod quasi saturam dictum nonnulli putant. Nã teste Festo satura genus est cibi ex uariis rebus conditum.Et subdit ĩde genus carminis dici ĩ quo de multis rebus disputatur. hæc ille.nec absunt qui dicant a similitudine satyrorum dictã.Nam illi leues: nudi. dicaces.& capripedes appellanẽ.hi uero leues q de his quæ sunt uitia in cõmuni hominũ usu describunt uel quod facile de uitio in uitium arguentes labantur. Nudi q apte repræhẽdãt.dicaces quia impetuosi garruliq; & abunde dicant.Et quia capra uile animal est & turpe & hi similiter de turpibus & rebus uilibus hoc est uitiosis scribere consueuerunt capripedes sunt appellati nam non ita eleuatur carmen satyricum aut augescit nec talem habet tubam qualem heroicum ipsum habet nec unam eandemq; mate

riá continuat:sed í multas scinditur.ac in fine sæpenumero languescit plusq; habet deinde grauitastis atq; difficultatis q̃ carmé elegiacú. Habet ét quandá mirá rerú uariarú suauitaté.doctrinam atq; copiá sub illa obscuritate latenté:& sic mordax é dicax nudú. Petulcú:ferox.de una re in alterá more satyrorú animalium transiliés. Sane ipsa satyra ut dixit Quintilianus tota nostra é.hoc é non a græcis consueta nisi in modú comœdia antiquæ.ut uidimus in dictione comœdia.& in dictiõe prologus. Primus apud latinos insigné laudé adeptus é Lucilius. Sed purus magis ac tersior. Quintiliani iudicio fuit Horat. Persius uero ut nobis uidetur obscurus fuit & pressus.eius tamé labor ut dixit Quintilianus.fuit præcipuus.& multú ueræ gloriæ.quáuis in uno libro ꝓmeruit.ideo dicebat.
Martialis ad pudentem in epigrammatibus.
Sæpius in libro numeratur persius uno.
Quá leuis in tota marsus amazonide. Sed ut mihi uidetur lepidissimus inter cæteros & iuue.de quo Quintilianus intellexit de satyricis loquens cú ait. Sunt clari hodie.& qui olim nominabuntur.
Satrapa cú.t.exili scribitur.dictio est persica.quæ apud nos prefectum indicat.
Satagytæ absq; aliqua aspiratione & cum.y.græco scribitur.fuerunt teste Herodoto libro historiarú quarto populi in asia scythica.
Sauromatæ cú.t.exili scribitur:sunt teste Herodoto li.histo.iiii.populi.q ex ꝓfundo paludis mæotidos incipientes regioné uersus boreá itinere dierú quindecí incolunt exilé quidé ac tenué. Sed fœlicibus & infelicibus arboribus referta.hos dixit Pli in.vi.natura.histo.esse medorú sobolé.& prius li.iiii.dixerat sauromatas scytharú gentes græci uocant.quas sarmatas romani dicunt. Et Florus in.iiii.sarmatæ inquit nihil præter niues rarasq; siluas habent quibus é táta barbaries q pacé nõ intelligát.ideo hos per Lentulú ꝓhibere danubio satis augusto fuit. De quibus etiam Seneca in tragœdia furentis Herc.ait.
Illic dura carent æquora fluctibus. Et qua plena rates carbasa tenderent:
Intonsis teritur semita sarmatis.
Saulius cum.i.latino scribitur.fuit teste Herodoto libro histo.iiii.rex scytharum:& pater indathyrsi ut in ea dictione uidimus.
Saurus cum.au.diphthõgo scribitur.dicitur a nostris lacertus. Fuit etiam teste plinio in.xxxvi.histo.naturalis proprium nomen sculptoris eximii.
Samiois cú t.exili sequente.n.cõsonante &.i.latino scribitur fuit teste Orpheo fluuius phrygiæ:
Scæna cú.c.exili &.æ.diphthõgo teste Prisciano scribitur.hocq; ex antiquorú consuetudine magna quam ex uera orthographia obseruari dixit. Ná cum dictio sit græca nec apud græcos diphthõgú habeat absq; diphthõgo etiá apud nos trásferri debuit dicitur.n.græce σκηνη. Sed iá certa é & approbata cõsuetudo ex antiquissimis marmorú inscriptionibus & claris auctoribus quæ per diphthõgú illam scribi demonstrant. Varro tamé dixit sup hac dictione uariá fuisse ueterú opinioné. Alius.s.p.e.exile sicut apud græcos scribédú asseuerantibus alus insignú ꝓductiõis p.æ.eé notandum. Et hanc ultimá opinioné ex eadé causa confirmauit Apulegius grámaticus.ut uidimus in dictione æthica:atq; in dictione cæra & traducitur a nostris scæna idest inumbratio Ná teste Seruio & Cassiodoro a rusticis primum inúbratiõis ramis cõperta fuit ubi prius carmina incondita sæpius decantabant. Quare & a nonnullis tabernaculú traductú fuit. Vnde & scænophegia.tabernaculorum festa dicta sunt. Verum eodem Cassiodoro teste cum in urbes deducta fuit scæna redactum est nomé ad eam parté theatri quæ ab uno eius cornu ad aliud ducebatur. Ná ut uidebimus in dictione theatrú construebatur ipsum theatrú in formá semicycli. Et illa scæna dicebatur quæ ab uno illius cornu in aliud cornu cú coopertura ducebatur. Et teste Seruio in tertio georgicorú Apud maiores theatri gradus tantú fuerunt:& scæna de lignis ad tépus fiebat. Vnde ut ait permásit consuetudo ut componátur pægmata a ludorum theatraliú editoribus.hæc ille. Scæna auté quæ fiebat: aut uersilis aut ductilis erat. Versilis tunc erat cum subito toto machinis quibusdam conuertebatur & aliam picturæ facié ostédebat. Ductilis tunc cú tractis tabularis hac atq; illac spés picturæ nudabatur interior Quod perite utrumq; tetigit Virgilius cum ait. Vel scæna ut uersis discedat frõtibus singula singulis cõplectens sermonibus.
Scænitæ quia teste Solino a scæna dicuntur cú.c.exili &.æ.diphthõgo scribitur:populi sút nobiles arabiæ habitátes mõté cassitú q scænitæ cám nõis inducút qd tétoris succedút nec alias domos habét.
Scæna porta troiana cú.c.exili &.æ.diphthõgo scribitur ut ostendit Homerus libro tertio iliados ubi ait. ὅτι σκαιῶν πυλάων.
Scamander.c.exili scribitur fluuius est Troiæ ex ida descédés.qué Hesiodus θεῖον σκάμανδρον hoc est diuinú scamádrú uocant houc ex nostris plures xáthum fuisse dixerunt.
Scamádrus cú.c.exili.&.i.latino.scribitur.fuit filii Hectoris & andromachæ nomé quod illi teste Homero i.vi.iliados primo pater imposuerat. Sed ut ait eú cæteri Astyanacté uocare maluerunt. Quod solus illius pater urbem tutaretur ut uidimus in dictione Astyanactes.
Scamonea cum.c.exili scribitur.frutex est teste Diascoride ex una radice uirgas plures efferens cuius succus ualet in medicinis.
Scapha cum.c.exili.&.ph.aspirato scribitur est nauicula in ligno cauata & a σκάπτω.quod est cauo deducitur. Vnde & a multis fossura.alueus & linter traducitur. Aphricanus iuriscõsultus de euictiõe scapha inquit per se parua nauicula est

Scaphium cum.c.exili scribitur:uas est cōcauū in quo cacari consueuerat. Volpianus iurisconsultus de auro & argento legato. Scaphia hita uentris cā nō puto argento legato cōtineri. Quare loqns iuue.de mulieribus q̄ Romæ luctabanť dixit in satyra credo pudicitiā. Et rite positis scaphiū cū sumit armis. Martialis similiter in.xi. Te potare decet gemma qui mentora frangis in scaphiū moecchæ sardanapale tuæ. Plautus in bacchidibus pro galea scaphium pro insigni sit corona plecthis.

Scarus cum.c.exili scribiť:piscis est teste Columella libro.ix.de agricultura:qui totius asiæ graeciæ litore sicilia tenus frequentissimus erat. Nunq̄ in figusticū nec per gallias enauit ad ibericū mare.itaq; ne si capti quidem pferantur in nostra uiuaria diuturni queunt possideri. Et Quintilianus in quinto: nec helorum nostro mari:nec scatū ducas. Vnde teste Macrobio libro.iii.saturnali. Adeo ignotus italicis litoribus erat:ut nec nomen latinum eius piscis habeamus.

Scapēsula absq; aliqua aspiratione:& cū.p.ante.t.scribiť:locus est teste Festo in macedōia:ubi argētū effodiť:dictus a scappo uerbo graeco:q̄ ē effodio. Vnde lucreti. Quales scapēsula subter odores emittit.

Sceptrū absq; aliqua aspiratiōe uel diphthōgo scribiť:uirga erat q̄ reges in similitudinē iouis utebāť:cū teste Seruio sup.xii.æneι.ipsius iouis sit ꝓpriū.hoc & ad foedera semp adhiberi cōsueuerat.unde in foedere Aeneæ & Latini ait ipse latinus apd' Vir.pfato loco:ut sceptrū hoc dextra sceptrū.:nā forte gerebat nunq̄ fronde leui fundet irrgulta.& reliqua cuius cām dixit idem Seruius:qui maiores semp in foedere simulachrū iouis adhibebant:qd' cū tediosum esset pcipue quādo fiebāt:cū longe positis gentibus foedera inuentū est:ut sceptrū tenentes quasi imaginē simulachri redderent iouis:cuius ꝓpriū est sceptrū: iuppiter enim & nō detinens sceptrū pater est patratus:sed ille quasi pater.

Schema cum.ch.aspirato scribitur:dici potest latine figura siue cultus.

Schesis cum.ch.aspirato scribiť & dici pōt habitudo:ut nominū quoq; cum multitudo incōiunctorum nominū quodam ambitu copulatur iuxta id Nubila:nix grandoq; ꝓcellæ fulmina uenti.

Scyla cum.c.exili &.y.græco atq; unico.l.scribitur:significat apud græcos id quod dicimus spolia uel manubiæ tantū in plurali.at in singulari nomen fuit uiri ꝓprium:qui teste Herodoto libro histo.iiii.filius fuit Ariapithis scytharum regis cui in regno successit.

Scylus eodē mō:ut supior dictio scribiť:fuit frater Dipeli:de qbus in dictiōe Dipelus uidimus.

Scilurus cū.c.exili &.i.latino scribiť: nomē fuit uiri ꝓpriū:qui teste Plutarcho.lxxx.fi.masc.hūit.

Scylla cū.c.exili &.y.græco & duplicato.l.scribiť:nomē fuit duaꝝ maxime mulieꝝ:de quibus poetæ memorant. Vna fuit Nisi megarēsiū regis filia:de quo Oui.in.ix.metamor.oīa pertractauit. Nam cū eius patriā Mīos obsideret:& statutū fatis eēt urbē capi non posse:quousq; pater Nisus purpureā quā habebat comā cōseruaret.illa amore Minois capta:capillū patri abscidit:& sic patriā ac partem pdidit. Sed a minoe deinde spreta.lamentabilibus q̄stibus deficiens in auē sui nōīs uersa est. De qua ēt idem Oui.de arte amandi.li.i.dixit Filia purpureos nisi furata capillos:Puppe cadēs nauis facta refertur auis. Altera teste Seruio sup.iii.ænei.& in bucolico:fuit phorci filia:ex Cretaria nympha:de q̄ Oui:in.xiiii.metamor. oīa expressit. Nā cū deus marinus Glaucus hāc ardemer amaret:a qua ipse spnebať. Et Circe glaucum ipsum miꝝ in mōm amaret.suadebat Glauco Circe:ut spnentē Scyllā spneret:& se amantē amaret. Cui prius ingt Glaucus.nascenť in æquore frondes. Et in siīmis nascenť mōtibus algæ Sospite q̄ Scylla nostri mutenť amores. Et quo irata Circe nec uolens amatū lædere cōtra Scyllam ipsam incaluit.q̄ sibi pferebať. Et qd' fontē in quo Scylla ipā lauari cōsueuerat:ueneficiis potētissimis uitauit:adeo ut cū fontem īrauit:canes terribiles iuxta inguīa sua cōspiceret:q̄ mōstruosis latratibus ipsam deterebāt. Quibu ipsa exterrita pcipitē se mari dedit:quā ut ait Vir.i.iii.ænei. Cæcis cohibet spelunca latebris Ora exertantē:& naues in saxa trahentē.unde & Oui.li.i.de arte īqt. Altera scylla maris mōstrū medicamie Circes Pupe pmit rapidos iguinibus canes.huius formā depingēs Vir.in eodē li.iii.æneidos inquit.

Prima hominis facies:& pulchro pectore uirgo Pube tenus:postrema imani corpore pistris.

Delphinum caudas utero comissa luporū. Salustius uero concordans cū Pli.li.iii.histo.naturalis dixit in sicilia esse saxū ingens humanam habens effigiem in parte superiori:in inferiori uero plures habere dixerunt refectos scopulos sub radicibus cauernosos.inter quos dum æstuosum mare intrat ab eisdem refractum tumultuando repræsentat latratum canum & ululantes lupos.

Scylaceum cum.c.exili utrobiq;:&.y.græco atq; unico.l.&.e.sine diphthongo scribitur:fuit oppidum ab atheniēsibus i scylacea regiōe:q̄ ē in ultimo italiæ cōstructū:ut dixit solinus in litore sinus scylaci ut ostēdit Ptholemæus i geographia.de quo Vir.circa finē li.iii.ænei. Caulonisq; arces & naufragiū scylaceū.

Scyopodes cum.c.exili &.i.latino scribitur:fuerunt homines quidam monstruosi in desertis indiæ:q̄ teste Pli.li.vii.natura.histo.in maiori æstu humi iacentes resupini:umbra se pedum protegebant:Et componitur dictio ex σκια quæ est umbra:& ποδῶν pedes.

Scyphus cum.c.exili &.y.græco scribitur:fuit teste Macrobio Herculis poculum ut liberi patris cantharus est & aliud uas quod absq;.s.dicitur cyphus:de quo in sua dictione uidimus.

Scyrus cum.c.exili &.y græco scribitur:īsula est in mari ægæo una ex cycladibus:& lycomedis regis patria:in qua Achilles sub puellari habitu adoleuit:atq; eius regis filia Deidamiā grauidauit:q̄ ab insula & ipsa scyrias nōnunq̄ nominatur. Oui.in.i.de arte amandi scyrias æmonio uicta puella uiro.

Scyronia saxa eodē mō scribitur. Nam saxa ꝓpinqua sunt athenis sex milibus passuū porrecta in memo-

ná ultoris Thesei. E quibus ino cũ palæmone filio ĩ ꝓfunda se præcipitẽ iaculata auxit mari nomẽ.
Scyta prima cum .c. exili & .y. græco: sequens cum .th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro histori. tertio Herculis filia a qua scytiam dictam putat.
Scythia prima cũ .c. exili & .y. græco: sequẽs cũ .th. aspirato scribitur: & .i. latino: regio est septentrionalis q̃ diuiditur a fluuio tanais: & ps qdẽ una remanet in europa: altera uero in Asiã ꝓtẽditur. Et quæ est in europa ad thraciam terminatur: paucaq; gignit animalia: Et teste Pli. in .viii. natu. histo. a fulmine ẽ immunis. Quæ uero in asia ad orientem uerges diuersas cõtinet gentes. de quaꝝ moribus dixit elegãtissime iustinus in primo suorũ epitõatũ. Vniuersaliter aũt oẽs scythiæ gẽtes teste Herodoto li. histo. iii. arcubus sũt egitantes. nõ ex aratro sed ex feris: quas uenantur uitam ducentes.
Schysma cũ .ch. aspiratum & .i. latino scribit̃ dici põt a nostris scissura: & deriuatur a σχιζω qđ est scindo.
Schoenos cũ .ch. aspirato & .oe. diphthõgo scribit̃ dicit̃ latine funis: quo noĩe dicta fuit ciuitas i boetia: de qua meminit Homerus in .ii. iliados. Et sic quoq; teste Aristarcho cognominata a Schœno patre Atlan.
Schœnobates prima cũ .ch. aspirato & .œ. diphtõgo ultĩa cũ .t. exili scribit̃ dici põt latĩe funãbulus. Nã cõponit̃ ex chœnos q. est funis: & bates ãbulãs: q̃ dictiõe utitur iuue. in .iii. satyra: cũ de græculis loquitur.
Schola cũ .ch. aspirato scribitur: & dicitur a σχολαζω uerbo græco: quod est uaco: quia teste festo cæteris rebus omissis uacare liberalibus studiis pueri debent.
Scopas cum .c. exili scribitur: fuit sculptor marmorarius. Cuius opera ubi romæ habeantur: & quæ fuerĩt rettulit late Pli. in .xxxvi. naturalis historiæ.
Scombrus cum .c. exili scribitur: genus est uilis piscis: ideo frequẽter saliuntur hi pisces.
Scorpius & scorpio cum .c. exili scribitur: uermis est ferens in cauda mortale uenenum.
Scopulus cũ .c. exili scribitur: sed a græcis dicit̃ scopelos cũ .e. in pẽultĩa: quã nos in .u. nostrum conuertiũt
Scotoma absq; aliq̃ aspiratiõe & .i. latio scribit̃: dici põt obtenebratio. Nã ĩfirmitas ẽ tenebrositatẽ inducẽs: & deducit̃ a σκοτόω uerbo qđ apđ nos ẽ uertiginor. unde & deducit̃ σκοτος: qđ est tenebre
Scutulata absq; aliqua aspiratiõe scribitur. Et ut quidam uolũt græca est dictio deducta a σκυτάω: qđ est suo: ita ut scutulata uestis sit undiq; suta: quæ mulieribus p maxime cõueniebat. Ego cũ id nũq̃ apđ græcos cõpererĩ: magis latinũ puto: & ex eo potissimũ. qđ dicit Pli. li. viii. natu. histo. dum de generibus lanæ & uestiũ pertractat: Scutulis diuidere uestes gallia docuit. iuxta quẽ sensũ dixisse uidetur iuue. in .ii. satyra cũ ait. Cærulea indutus scutulata: & galbana rasa. Nam scutũ & scutã rotundã formã indicat: & ĩde scutula diminutiuũ p scutella summitur: Vt Lucilius teste prisciano circa finem tertii: dum de diminutiuis tractat: dixit libro .v. scutulã ligneolam cerebro infixit. Martia ẽt in .xi. sic implet gabatas parapsidesq; & leues scutulas cauasq; lances. Et inde hæc scutulata uestis scutulis distincta. Galbana uero gẽus uestis similiter dicunt mulieribus aptum: quæ græce γαλβανα uocatur.
Sebẽnyticũ cũ duplicato .n. sequẽte .y. græco penultia cũ .c. exili & .i. latino ultima cũ .c. exili scribit̃ nomẽ ẽ unius ex hostiis nili: qđ teste Hero li. histo. ii. in duo alia diuiditur. s. in saiticũ: & mendesium.
Seleucus cum .c. exili scribitur: fuit unus ex principibus Alexãdri: qui post Alexãdri mortẽ: primus ĩ syria regnauit: de quo Appianus clarissimus historicus græcus li. de bello syrico: sic ĩqt seleucũ audio tũ Alexandri camillus adhuc eẽt p lõgũ tps equitãti pedes astitisse: cũq; ex labore deficeret appræhẽsa eq cauda insequi perseuerasse: casu uero extremã aciẽ regi teli frontẽ eius pstrixisse: statĩq; cruore effuso alexandrũ cũ tenta careret diademate ꝓprio obligasse uulnus: diadema ex cruore foedatũ eẽ: Ob hæc aristandrũ uatem inspecto eo pdixisse ferunt regẽ illũ futurũ quidẽ: uerũ cũ maximo labore regnaturũ. Sic ille p .xl. regnauit annos cõputatis his quibus satrapes habitus est. Cæterũ iugi labore: ut octogẽarius adhuc bellũ gereret: & depugnans extinctus sit. Et ut idem auctor ꝓseqtur defuncto Seleuco q deĩceps ab illo syriæ regnũ susceperũt hi fere habentur Antiochus primus: q nouercã fertur duxisse. & sotheris cognomen habuit. Nam ut idem auctor ĩ eodem uolumine late prius ostenderat stratonicẽ seleuci uxorẽ Antiochi nouercam & iam puerũ seleuco enixã ãtiochus ipse adolescens misere deperibat: uerũ passionem cõprimens nõ pallã cuiq̃ facere audebat. tantũ morbo indulgens ultro mortẽ appetebat. Sed tãdẽ Erasistratus medicus re cognita ad Seleucũ inquit. filius tuus insanabili morbo corripitur. Ad clamitantem regem addidi Erasistratus passio hæc amor est: & quidẽ mulieris q̃ consequi haud potis est admiratus seleucus: nõne uniuersæ inquit asiæ ĩperito & p supstite filio oĩa dare possum solũ quæ mulier hæc eẽt efflagitabat: Cui Erasistratus meã inquit uxorẽ deperit: tũ rex miris pollicitationibus rogabat: ut illã in cõiugiũ filio daret: cui tãti regnũ debebatur. Cui respondens Erasistratus: an tu inquit q̃q̃ eius parens si uxorẽ tuã cuperet Antiochus illã ultro daturus esses: tũ seleucus deos oẽs plancte deierans spõte ac lete daturũ obtulit. Quod cũ ficte regem Effari erasistratus cognouisset passionẽ oẽm filii detegit: & quẽadmodũ id dep̃hendisset enuntiat seleucus gaudio elatus unicũ opꝰ superesse sibi arbitratus est: quo pacto id filio psuadendũ esset: quo pacto & uxori: sed tandem uoti compos coacto exercitu rem pandit ei filio uxorẽ cõiugem dedit: qđ magnificũ & regale ab oibus existimatũ fuit: ac magnificentius qđdã & sapientius adolescentis amor: atq; ad amorẽ eius insignis moderatio. Ex huius igitur Antiochi & nouercæ cõiugio natus est alter Antiochus: cui ẽt dei cognomen affuit a milesiis primũ inditũ qđ Timarcũ eorum tyranũ expulisset. Huic antiocho pharmaco interẽpto seleucus filius ex laodice in regno successit Gallinicus cognomiatus. Seleuco aũt ipsi filio duo affuere ætate adulti. Seleucus. s. & Antiochus. Seleucus ex mala ualitudine cũ iam duobus: ani regnasset. p Pharmachũ sublatus. cui frater Antiochus

succedens magnus cognominatus est. hic bellũ cũ romanis gessit. ac septem & triginta annis regnũ tenuit. habuitq; filiũ seleucũ & Athiochũ. Sed facta cũ romanis pace missus fuit Antiochus obses Romã. & mortuo patre successit Seleuchus: qui dato romanis Demetrio filio fratrẽ antiochũ liberauit: is cum in patriã reuerteretur: & iam athenis ꝓpinquus esset seleucus ex insidiis Heliodori cuiusdã ex suis interficitur: quẽ suscepere regnũ conantem Eumenes & Attalus ui pepulere: ãtiocho in regem substituto cui blandiebantur maxime. Huic filius Antiochus nouẽ annos habens successit in regno: quẽ ob patris uirtutem Syri Eupatoꝝ cognominauerunt: quẽ Lysias aluit: & Demetrius obses clãculũ a Roma diffugiẽs & a syris grate susceptus. Lysiam pariter & puerũ Antiochũ interemit: & ipse regno ꝑfuit: q a babylonis sother est cognominatus. Post quem ex eodem genere multi fuerũt principes & tpe per breues: fuitq; bellum mithridaticum: & syria in romanorum potestatem uenit.

Selymbria secũda cum. y. græco: penultima cũ. i. latino scribitur: ciuitas est teste Herodoto li. histor. vi. in propontide propinqua byzantio.

Semiramis cum. i. latino utrobiq; scribẽ: fuit assyrioꝝ regina. & Nini regis uxor: hæc mortuo marito nõ est ausa tradere impiũ filio impuberi derelicto: nec ipsa palã tractare timẽs illos nõ esse foeminæ parituros. Quare teste iustino in primo simulat se filiũ esse Nini: & pueꝝ ꝓ foemina: hoc est ipsa Semiramide ostendebat: sicq; sexũ mentita magnas res gessit: quaꝝ amplitudine ubi inuidiã superatã putat: quæ sit: & quẽ simulasset fatetur. Quod nec illi dignitatem ademit: sed admiratiõem auxit: qđ mulier nõ foeminas mõ uirtute: sed ẽt uiros ante iret. hæc ut græci scriptores & latini illos sequentes ferũt: babylonẽ cõdidit. Sed hos redarguit Iosephus diligentissimus historiarũ scriptor libro ad Apponem Alexandrinum grãmaticũ primo inducens Berosi caldæi auctoritatẽ antiquissimi & uerissimi scriptoris: qui manifestissime ostendit urbem primo ampliatam & exornatam: ac muro cinctã fuisse a Nabuchodonosore rege longe ante Semiramidem. Sed hæc ut idem refert Iustinus: nõ cõtenta acqsitos a uiro regni terminos tueri æthiopiã quoq; imperio adiecit: indis bellũ intulit: quo ꝑter illã Alexandꝛ magnũ nemo ĩtrauit. Et ut refert Valerius maximus de ira & odio. dum die quadam circa cultũ sui corporis occupata es & nuntiareť illi babylonem defecisse: soluta adhuc altera parte crinium ꝓtinus ad eam expugnãdam cucurrit: nec prius decorem capillorũ redegit in ordinem: q̃ tantã urbem in suã potestatẽ restituit. Quare merito a iuue. redargui potuit. Otho romanorũ imperator: qui dum romanis uiris oĩum uarior grauissimis & fortissimis impitare certaret speculũ i ciuili bello contra Vitelliũ deferebat. quo seipsũ armatum uidebet. an decenter cõptus eẽt: cũ iam tolli uexilla iuberet. Quod neq; in assyrio pharetrata semiramis orbe Mæsta: nec actiaca fecit Cleopatra carina. Verũ cũ Semiramis in ꝑlus semp & sanguine uersaretur: a stupris nunq cessauit. Immo teste Pli. in. viii. natu. histo. Equũ fuisse amatũ a Semiramide usq; i coitũ iuba auctor est: nec erubuit filio cõmisceri. Alios uero flagitiose cõcæptos exposuit impie: quibus rebus cognitis ac diuulgatis ut eius infamia tolleret ꝑ legem statuit: ut inter parentes ac filios nulla delata reuerentia: ut cuiq; libitũ esse liber cõcubitus fieret. iustĩus uero nõ cõsueuisse illã cũ filio cõcubitũ dixit: sed ad extremũ ait cũ filii cõcubitũ petiisset: ab eodem interfecta est: duos & q̃draginta ãnos post Ninũ regno potita Diodorus uero siculus alia & aduersa his etiam scribit.

Sepia cum. i. latino scribitur: scopulus est teste Herodoto diuersis in locis: quem iuxta littora atheniensiũ esse ostendit. est etiam genus piscis: de quo sans plinius est locutus.

Serbonis cum. i. latino scribitur. Est teste Herodoto in. ii. palus iuxta quã est mons casius.

Seres cũ. e. absq; diphthongo & unico. r. scribiť: sunt solino teste in collectaneis: & Pli. in. vi. natu. histo. populi asiæ scythicæ mites & quietissimi inter se. Reliquorũ mortaliũ coetus fugiunt a deo q; cæterarũ gentiũ cõmertia abnuant. arbores apud hos nõ solũ folia sed lanã etiam ꝓferunt: quæ ab his dominata sericum appellatur. Vnde Seneca in Hippolyto.

Procul sit nutricis tyrii robur: q̃ filia ramis ultimi seres legunt. Et Vir. in. i. geor. Velleraq; ut foliis depectunt tenuia seres. Et ut dixit Pli. Primũ eorũ flumen ꝓsitharas: ꝓximũ cambri tertiũ ianos: a quo promontoriũ. Et subdit solinus in ripis cambris sine interprete deposita rerũ ꝓcia oculis æstimãtes. sua tradunt aliena nõ emunt. Quare debet intelligi eos nõ egredi terminos suæ gẽtis: Vnde. i. ignoti facie sed noti uellere seres: horũ nomen teste eodem Pli. latine siluarum nobiles senat.

Sermyle cum. y. græco scribitur. fuit teste Herodoto ciuitas in sithonia: ut in ea dictione uidebimus.

Seriphius cum. i. latino utrobiq; scribitur a seripho insula.

Serpillus cum. i. latino & duplicato. l. scribitur: herba est paruorũ foliorum capillis ꝑ herbam serpentibus unde nomen accæpit: ut in primo hoꝝ cõmentariorum libro uidimus.

Sesostris cũ. t. exili & i. latino sequẽte. s. desinit fuit teste Herodo. li. Histe. ii. rex ægyptii. idẽ referẽte Pli. in vi. natu. histo. cõatus est nauigabilẽ alueũ ex rubro mari in nilũ ꝓducere. q̃ parte ad pelusiũ decurrit septuaginta duobus milibus passuũ interuallo. Mox darius rex ꝑsiarũ idẽ excogitauit. Deĩde Ptolõeus sequẽs q eduxit fossam latitudine pedũ cẽtũ altitudinẽ trigĩta: lõgitudine triginta septẽ miliũ passuũ usq; ad fontes amaros: ultra deterruit: fundatõis metus excelsiore tribus cubitis rubro mari compto. q̃ terra ægypti & subdit. Aliq nõ eã afferũt cãm. Sed inmisso mari corrũpeť aqua nili: quæ sola potus præbet.

Setinũ cum. t. exili & i. latino scribitur: uinũ est sic quoq; cognominatum ab agro eius nominis ubi nascitur: qui teste li. libro. iii. naturalis histo. & in campania.

Syagros cũ. y. græco scribiť: a uris ap cognomiať. Nã qđ græcos συσ apđ nos sus diciť: & αγριοσ ferus

Sybaris prima cum.y.græco:ultima cũ.i.latino scribitur:fuit oppidũ ãtiquissimum.xii.milibus passuum:
ab urbe distans.Quin & aliud teste Herodoto li.v.crotonæ propinquũ est:& eodem nomine fluuius i.
calabrya crathi fluuio propinquus:item nomen iuuenis cuiusdem apud Horatiũ in primo carminum.
Lydia dic per omnes te deos oro sybarim cur properes amando perdere.
Sibylla prima cum.i.latino:sequens cũ.y.græco:quin & duplicato.l.scribitur.Nomẽ est nõ ꝓpriũ mulie-
ris:sed officii.Nam σιουσ deos æoles uocant.βουλη uero sententia est seu cõsiliũ:ex quibus id nomẽ
cõponunt.ita ut sibyllas.i.dei sñias:ãtiqui nostri uaticinatrices mulieres dixerũt:quas decem fuisse me-
morat Varro in libris reꝶ diuinarũ:quos ad.C.Cæsarem pontificem maxi.scripsit:easq; oẽs ut rettulit
Lactantius enumerauit sub auctoribus:qui de singulis scriptitauerunt.Primã fuisse dixit de persis:cuius
mentionem fecit Nicanor qui res gestas Alexandri macedonis scripsit.Secũdam libycam:Cuius memi-
nit Euripides in lamiæ ꝓlogo.Tertiã delphicã:de qua Chrysippus loquitur in eo libro.quẽ de diuina-
tione composuit.Quartã cumeã ĩ italia.quã Neuius in libro belli punici Piso in annalibus nominat.
Quintã erythreã:quã apollodorus erythreus suam affirmat esse ciuẽ.Eamq; graiis ilion petentibus uati-
cinatam:& perituram esse Troiam.Et Homerũ mendacia scripturũ.Sextã samiã.De qua scribit Erato-
sthenes in antiquis ãnalibus samiorũ reperisse se scriptũ.Septimã Cumanã noĩe amaltheã:q̃ ab aliis Ero
phile uel Demophile nominatur.Eamq; nouẽ libros attulisse ad regem Tarquiniũ Priscũ:ac pro his tre-
centos philippos postulasse.Regemq; aspernatũ precii magnitudinem derisisse mulieris insaniã illam
in cõspectu regis tres combusisse:ac ꝓ reliquis idem pꝛciũ poposcisse.Tarquiniũ multo magis insanire
mulierem putauisse:quæ denuo tribus aliis exustis:cum in eodem pꝛcio ꝑseuerasset.motũ esse regẽ ac re-
siduos trecentis aureis emisse.Quoꝝ postea numerus sit auctus capitolio refecto.qd' ex oĩbus ciuitati-
bus & italicis & græcis præcipueq; erythreis coacti allatiq; sunt romani.Cuiusq; sibyllæ nomine fuerũt
Octauam hellespontiã in agro troiano natã uico marmesso circa oppidũ gergitheũ:quã scripsit Hera-
clites ponticus Solonis & Cyri fuisse temporibus.Nonam phrygiam:quæ uaticinata sit Ancyræ.Deci-
mã tyburtem uel tyburtinã noĩe Albuneã:quæ tybure colitur.ut dæa iuxta ripas amnis hanienis.Cu-
ius in gurgite simulachrũ eius inuentum esse dicitur tenens in manu librum.
Sycambri prima cum.y.græco:sequẽs cũ.c.exili scribiť:sed apd' græcos prima diphthongũ hẽt ου:a qua
nos.o.abicius & retinẽus.u.populi sũt germaniæ.De qbus Mar.i.i.crinibꝰ in nodũ tortis uenere sycabri
Sicani prima cũ.i.latio:sequẽs cũ.c.exili scribiť:fuerũt secũdũ nõ nullorũ opinionẽ populi hispaniæ a flu-
uio sicoride cognominati.Vnde & Lucanus inqt:Hesperos iter sicoris nõ ultimus annis.Hi duce Sicelo
ad ĩtaliã uenisse dicũtur:eãq; tenuisse exclusis aboriginibus.Mox ipsi pulsi ab illis quos ante pepulerant
insulam uicinã italiæ occupauerũt.Eamq; sicaniã qdem a gentis cognomine:siceliã uero a ꝓnomĩe ducis
uocitauerunt.Et inde quoq; italũ regem uenisse a quo italiam cognominatã fuisse dixerunt.
Sicilia cũ.i.latino utrobiq; scribiť:insula est ad ultimũ italiæ:quã græci Siceliã:uidelicet secũdã cũ.e.uoca-
li scribentes dicũt:qd' latini in.i.cõuerterũt.Hæc ut Pli.in.iii.natura.histo.& alii fere oẽs putauerũt histo-
rici:olim italiæ cõiuncta fuit:sed terræmotu agente seu alia quauis ruina diuisa ea pars fuit ab italia:un-
dis inter medus sine requie fluctuantibus.Vnde & Vir.in.iii.æneidos ait.
Hæc loca in quondam & uasta conuulsa ruina: Tantum æui longinqua ualet mutare uetustas:
Dissiluisse ferunt:cum protinus utraq; tellus
Vna foret:& reliqua:quæ ꝑsequiť idem Lucanus in tertio cõfirmauit.hãc siciliæ insulã pulchritudine
descripsit Tucydides de bello pelopõnesiaco li.cuius formam ut sũmatim dicamus triãgularem posuit
qn & ipos angulos totidẽ ꝓmõtoria ĩ extremitatibus suis cõficere dixit:E qbus ipsa a poetis trianacria
dicta fuit.Horũ qdem unus in meridiẽ uergit:& pachynus diciť.Alius uero ad septẽtrõnem spectat:&
pelorus uocať:nec plus distat ab italia q̃ mille qngẽtis passibꝰ.alius aũt in libyã & occasũ tẽdit:atq; ĩ ipsã
carthaginẽ maxĩe spectare uideť.Nec ab aphricæ litore plusq̃ cẽtũ uigiti milia passuũ distare cõstat:uo-
caturq; lilybeus.& hi tres mõtes tria isulæ latera cõstituẽtes.Vnũ q̃dẽ ad aphricã exponũt reliqua uero
duo latera uersus italiã ipam coartãtes insulã in peloꝝ deducũt.Sane a sicilia siculus deriuať pauciorum
s.syllabarũ q̃ primitiuũ q; rarissime fieri cõtingit:cũ in deriuatiuis additio fieri soleat:ut pater paternus
mater maternus:hõ humanus:roma romanus.Et raro aliter:ut ab hispania hispanus:a lauinia lauinus:a
sicilia siculus:& pauca alia.Nam de his loquor quæ sunt adiectiua.
Sicyon pria cũ.i.latino:sequẽs cũ.c.exili &.y.græco scribiť:fuit teste Pli.in.iii.natu.histo.'achaiæ urbs ĩ la
conia:unde & lacõta quãdoq; sicyonia uocata fuit.Refertissima oliuetis:ob quod ait Vir.in.ii.geor. Te
riť sicyonia bacca trapetis.de qua Cicero in.v.de officiis Aliã eodẽ noĩe ostẽdit Pli.eẽ ĩ mari ægæo insu
lã ex opposito ad epidaurũ:quã altã esse & eminentẽ uoluit.Idẽ iuue.in.iii.satyra cũ ait.Hic alta sicyõe.
Vnde & hæc sicyonia calciamẽti genus accæptũ fuit.Lucanus:Et pedibus leua sicyonia demit honesta.
Sycos cũ.y.græco &.c.exili scribiť:uocabulũ ẽ græcũ:id significãs q; ficũ dicius:&a nõnullis ex poetis nrĩs
antiquissimis teste Parthenio usitatũ fuit:& Neuiũ retulit dicentẽ:Hodie sycos mihi recẽs fuit. Vnde
& sycomorus ficus fatua diciť:& sycophãta ficuũ comestor.Sed iam apud nostros ficus cũ.f.atq;.i.latio
scribiť:q̃si a foecũditate dicať.Et sic quoq; apud cæteros antiquos scriptũ cõperimus.Sane ut moderni o
res qdã grãmaticorũ putãt:cũ pro fructu qdem poniť semp est q̃rtæ:cũ uero ꝓ arbore secũdæ est decli-
natiõis:quæ ambo cõtra rõnem & antiquorũ auctoritatẽ dicta sunt.Nam in secũda quoq; declinatione
& genere masculino nõ mõ apud poetas:sed apud oratores approbatissimos ficus ẽt ꝓ fructu cõperiť.

ut Horatius in fine sermonũ pinguibus: & ficis pastũ iecur anseris albi. Pli. in. xv. natu. histo. Culices uolant morsuq; ficorũ crebro: hoc est audiore pastu aperiũt ora. & similia in mille locis. Vnde & eius nepos in epistola ad Octauiũ Russum Quæ nunc cũ ficis & boletis certamẽ nõdũ habent. Cicero de senectute ex tantulo grano fici. Qui & in genere masculino ꝓtulit ipse auunculus Pli. uariis in locis suæ natu. histo. & Macrobius: ut clarissime ostendemus. Rursus & pro arbore sæpius quartæ ponit̃: ut idem Cicero de oratore dixit uxorem suã suspendisse se de ficu Quãquã & secũdæ ẽt ponat̃: ut iuuen. in Satyra Omnibus in terris inquit. At quæ descutiẽda ualent sterilis mala robora fici. idem & Macrobius semp fere secundæ declinatiõis utit̃. Quin & plurimos ueterũ usos fuisse ostendit. At uero Priscianus uoluit pro fructu quoq; & morbo tantũmodo quartæ esse declinatiõis: hocq; auctoritate Martialis dicentis in primo epigrammatum. Cum dixi ficus rides quasi barbara uerba:
Et dici ficos cæciliane iubes. Dicemus ficus: quas scimus in arbore nasci.
Dicemus ficos: cæciliãe tuos. ita ut quodlibet horũ uersiculorũ ponat̃ q̃rtæ declinatiõis ꝑterq̃ in secũdo & p hoc ostẽdat Martialis secũdũ Prisciani expositiõem utrũ & fructũ quartæ esse declinatiõis: genere aũt differre. alii uero aliam dicũt Martialis fuisse scripturam: & frequentius sic haberi uidetur.
Cum dixit ficos rides quasi barbara uerba: Et dici ficus cæciliane iubes.
Dicimus ficus: quas scimus in arbore nasci. Dicemus ficos cæciliane tuos.
Ita ut in primo quidẽ & ultimo uersiculo fit declinatiõis secũdæ: in duobus uero ĩtermediis sit q̃rtæ. Nã ut hic sic legẽtes aiũt. nõ risisse ille Martialẽ qđ diceret ficus: cũ certũ ac manifestũ eẽt nõ esse barbarũ: nec qđ genere forsitã abusus fuisset: cũ dicẽdo solũ ficus nõ magis ad unũ genus: q̃ ad reliquum se contraheret. Sed certe ridebat illũ alia declinatiõe usum fuisse q̃ debebat: ut ẽt ex mutatiõe declinatiõis ĩ secundo uersu apparet in quo Martialis ad declinationẽ nõ ad genus respõdet: ficos qđ barbarũ & nõ reperiri Cecilianus uolebat: ipse martialis dixisse: & nõ ficus: qđ latinum erat. At Martialis utrũq; posse dici & latinum esse ostendit. Et magis ioco q̃ serio ad solum morbum ficos rettulit: ostẽdens illum adeo stolidũ esse: ut negaret ficos reperiri: quo clarissimi auctores utunt̃: & ficos hoc est morbum ad similitudinem fructus appellatũ: ipse secũ & qdẽ cum dolore gestaret. itaq; & latinũ & usitatum eẽ. Quin & ficus q̃rtæ declinatiõis nõ posse ẽt eẽ generis masculini ostẽdit. Ficus ergo cum secũdæ declinatiõis est & fructũ & morbũ: ad cuius similitudinẽ assumptũ ẽ designare hẽt: qn & ꝑ utroq; generis ẽ masculini: ut multis in locis ostẽdit Pli. Vnde. xvi. natu. histo. ait: Fici mirabiles sũt & abortiui q nunq̃ maturescũt. Et i eodem li. heladis inqt: Ficos sub folio qdẽ puos grossos uero supra foliũ nasci. Similiter Macro. grossi appellãtur iqt fici. q nõ maturescũt: hos græci dicũt ὀλύνθους. Et subdit i milibus tot ficorũ nõ uidebitis grossum. At uero cũ generis ẽ fœminini & declinatiõis secundæ arborẽ tãtũmõ: ut Pli. eodẽ li. Magna inqt & radicũ differentia copiosæ fico: platão: robori: & subdit: Aliis recto meatu. ut lauro: ole: aliis flexuoso: ut fico: & infra subdit. Quidã breuitate radicũ celerius senescere arbores putãt qđ coarguũt fici quarũ radices lõgissimæ & senectus ocyssima. Cũ aũt q̃rtæ est declinatiõis fructũ & arborem designare põt: ac semp est generis fœminini: ut idem Pli. in eodẽ li. ficus inquit solæ ex oĩum arborũ fœtu maturitatis cãm meditant̃. Sic iuue. Si uis aliã decerpe ficũ. Sed de ficulnea dubiũ apđ quosdã hẽtur: an ab antiquis usitatum fuerit uocabulum: qđ nos usitatum cõpimus. nõ solũ interpretatiõe Hieronymi cum in euangelio ait. Respice ficulneas & cæteras arbores. Sed in Pli. auctore ꝓstãtissimo li. xvi. natu. histo. ubi tractãs de cura & usu foliorũ inqt: bobus quibus & ficulnea: & ligna ex hedera tradent̃: & ex harundine ac lauro. Repitur similiter ficulnus ficulna ficulnum adiectiuum esse. ut Horati. Olim truncus eram ficulnus inutile lignum. Et pro materiato ex ea arbore accipiẽdum est: ut a corilus colurnus Vir. li. geor. in. Pinguiaq; in uerubus torrebimus exta colurnis. a populus populnus. ab abies abiegnus. Plautus in casina. Sed mane dum nõ istæc: aut populna sors: aut abiegna est tua. a quercu quernus. Virg. li. geor. i. Sed tamen & quernas glandes tum stringere tempus. Ab ilicei ligneus uel iliceus. Terentius in adelphis: Lectulos ligneis pedibus. Statius in. vi. thebaidos. Ornique iliceæq; trabes metuendaq; succo taxus a salice salignus. Vir. in eodem li. Et custos furum atq; auium cum falce saligna.

Sycomorus cum. y. græc & c. exili scribitur: dicitur a nostris ficus fatua. Nam componitur ex sycos qui ẽ ficus: & μωρός fatuus.

Sycophãta prima cũ. y. græco: sequẽs cũ. c. exili: tertia cũ. ph. aspirato: ultima cum. t. exili scribitur; traducitur apud nostros clauator: ad uerbũ dici ficorũ comestor φαγω. n. est mãduco: & phãta is dicitur q edit συκους. i. ficos. Sed quare calumniator dicatur: duabus id rõnibus fieri cõpi. Vnã qdem apud Synesium grãmaticũ græcũ: Alterã uero apud Põpeiũ Festũ. Prima est q ex duobus seruis græcis alter absumpserat ficos: alter quis ꝓriũ s exedisset ignorabat: domino tamẽ cõquerẽte a sõte insons accusabatur: Hera prudẽtissimus utriq; calidã aquã ꝓbuit. Solus delinquẽs euomuit. Quid. n. ieiunus euomeret. nisi ĩtestia tunc primum natum est id uerbũ sycophãta. i. calumniator: qa insontẽ falso crimine calũniabat̃. Festus uero hac de cã sicophãtas appellatos dixit amicos inquirẽs quõdã iuuenes solitos aiũt in hortos irrumpe ficosq; colligere: quã ob cãm lege est cautũ. & cõstitutũ: ut qui id fœcisset capite truncaretur: quã pœnã qui persequerentur: ob paruula detrimenta sycophantas appellatos.

Sidus cũ. i. latino scribitur: urbs fuit: quã teste Iustino in. xviii. suorũ epitomatũ: phœnices cõdidere: qui terræ motu uexari relicto patrio solo assyriũ stagnũ primo: mox mari ꝓximũ litus incoluere: cõdita ibi urbe: quã piscũ ubertate sidona uocauerũt eo qđ tali noĩe piscem phœnices uocẽt. Sed deinde post mul-

tos annos a rege ascaloniorũ expugnati ciues nauibus appulsi tyron urbem ante annum troianæ cladis condiderunt. De eius successu præclaris Iustinus prosequitur. Sed ex his satis constat quare Dido ipsa sidonia nõnunquam a Virgi. cognominata fuit.

Sidus cum .i. latino scribitur: & latinũ est uocabulũ. ac a sido qđ est fixus sto deductum puto. Nec illis credo qui græcum esse uolunt: & a συνο ἀειω: quod est cõmeo & cõuenio tractum existimant: ita ut secũdum illos cum .y. græco scribatur: & sit plurium stellarum cõuentus. Nec aliis similiter assentior & q græcum esse putantes ex συν cõponi dicunt: quod indicat simul: & ει ἀειν uidere: q̃si simul conspectam ex pluribus stellis formã indicet. Macro. latinũ esse dixit: & sup somnium scipionis ponens differẽtiã inter stellas & sidus ita scribit. Nunc uideamus quæ sint hæc duo noĩa: quorum pariter meminit Cicero cũ dicit Quæ sidera & stellas uocatis. Neq enim hic res una gemĩa appellatiõe mõstratur: ut ensis gladius. Sed sũt stellæ qdem singulares & erraticæ & certæ quæ nõ amixtæ aliis solæ feruntur. Sidera uero q̃ in aliud signum stellarum plurium cõposita feruntur: ut aries: taurus: andromeda: pseus: corona: & q̃cq uaria genera formarum in cælo recepta credunt. Sic apud græcos aster & astrũ diuersa significãt: & aster stella una & astrum: signũ stellis coactum: quod nos sidus uocamus. Hæc ille secũdum merã uocabulorum ,pprietatem expressit. Nam & quãdoq ẽt pro stella sidus ab auctoribus positum legimus: ut apud eundẽ Ciceronẽ in eodẽ libro de uniuersitate inquit. itaq nesciũt hos siderum errores. Et libro secundo de natura deorum ait. Nam cum duo sint genera siderum: quorum alterum spacia imutabilibus ab ortu ad occasum cõmeãs nullum unq̃ cursus sui uestigium inflectit: alterum autẽ cõtinuans cõuersiones duas: idem spacia cursibusq cõficiat. Quintilianus similiter in mathematico. Quid hæc inquit fulgentium siderum ueneranda facies q quædã uelut infixa: ac cohærẽtia ppetua semelq capta sedulo collucent. Alia toto psa cælo uagos cursus certis emætiuntur erroribus astrum similiter a Vir. pro unica stella positũ fuit. quã in funeribus Cæsaris apparuisse dicunt: cum ait in bucolicis. Ecce dionæi processit cæsaris astrum. fateor tamẽ nunq̃ stellam dici arietẽ taurum andromedã: perseum: sed sidus: unde est quod dicimus hibernum sidus: Et illud Quintiliani Nos graue huius anni sidus afflauit.

Siderites cum .i. latino utrobiq & .t. exili scribitur: lapis est ferro similis: a quo nomẽ assumpsit. Nam apđ græcos σίδηρος ferrum dicitur.

Syene cum .y. græco scribitur: ciuitas est in cõfinibus æthiopiæ & ægypti. Et teste Pli. in .ii. natu. histo. supra alexandriã uersus meridiẽ qnquaginta miliũ stadiorum. ac ut scribit Macro. li. .ii. sup somniũ Scipiõis: directe locata est sub tropico æstiuo: idest sub cancro in extremo torridæ zonæ. Quare cũ sol ad cancrum uenit in medio solstitii die supra uerticem ciuitatis cadens: nullam prsus in ea umbrã efficit. Quod Lucanus tetigit in .ii. cum ait. Vmbras nunq̃ flectente syene: hoc est per dies solstitii. Et subiunxit in .viii. Nã quis ad exustã cancro torrente syenem Ibit. li. x. Cancroq suam torrente syenem: & ut dixit Seruius in bucolico philosophi eo loco effodere puteum nimiæ altitudinis quem sol radiabat recto ĩtuitu octauo Kal. iulias: quando est in cancro.

Syla cũ .y. græco & unico .l. scribiť mons est lucaniæ & silua in illo sic dicta: q̃si σῦλαι .i. tracta: hoc est latronibus frequẽtata. ut Salustius de fugitiuis in silua inquit syla fuerunt. de qua Vir. in .xii. meminit.

Sylla cũ .y. græco & duplicato .l. scribiť: de cuius ortographia in primo horũ cõmentariorũ li. mõstrauimus: fuit teste Salustio romanus nobilis: & ut nõnulli dicũt ex antiqua Scipionum familia. in adolescẽtia oĩbus flagitiis inquinatã uitam duxit: hoc est usq ad quæsturã: quã sub mario adeptus est. in qua uitã oẽm penitus cõmutauit: & ut dixit Valerius Maximus: cathenas iugurthæ manibus iniecit: Mithridatem cõpescuit: socialis belli fluctus repræssit: Cinnæ dominationem fregit: & mariũ qui olim se q̃storem fastidierat: ipsam illã prouinciam ,pscriptũ & exulem coegit petere. fuitq litteris græcis & latinis doctissime: eruditus: facundus: acer: astutus: gloriæ cupidus: in securus multarum rerum: & pecũiæ maxime largitor: aio grãdis: ita ut dicat Salustius dubitari potuit fortior an fœlicior esset. Nam fœlix eo dici uoluit quod de inimicis marianis fœliciter ultus fuit. Et dictator unde effectus ita rempublicã suppressit: ut teste Cicerone in .v. uerrinarum: nemo illo inuito nec bona nec patriã nec uitã retinere posset. Vltimo teste Pli. nepote de uiris illustribus ordinata republica dictaturã deposuit: & sub priuata uita se contulit puteolos. Qua de re suetonio teste Iulius Cæsar dicere cõsueuerat illũ litteras nesciuisse: quia dictaturã deposuisset. De quo in dictiõe ,plogus uidimus. Tandem incidit in morbum uulcere in intestinis oborto. Quo tempore tanta pediculorum: ut aiunt uis toto corpore eius manauit: ut nullo argumento cohiberi possent. atq hoc pacto mortem obiit.

Silenus cum .i. latino & unico .l. scribitur: prima tamen apud græcos habet diphthongum ei: quæ in .i. longam conuersa fuit: ut sæpe fieri uidimus: fuit bacchi nutritius: qui tam senex super asello sedens: Bacchũ per loca omnia sequebatur: ut Ouidius primo de arte amandi.

Ebrius ecce senex pando silenus asello Vix sedet: & pressas continet arte iubas.

Syllaba cum .y. græco & duplicato .l. scribitur: dici potest latine complexio. Nam compositum uocabulum est ex σύν: quod est con: & λαμβάνω capio.

Syloson cum .y. græco & unico .l. scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarum .iiii. Samiorum tyrannus.

Silphii cum .i. latino scribitur: fuerunt teste herodoto libro histo. iiii. populi libyci ab insula plateæ usque ad os syrtium protensi.

Silarus cũ .i. latino & unico .l. scribiť: fluuius est campaniæ salerno ,ppinquus. ita ut a fluuio extiment qui-

dam oppidum ipsum nomen assumpsisse. Et ut ait Pli. in tertio naturalis histo. campaniam a Lucanis di uidit. in quo ultra surrhentum: ut idem dixerat in. ii. nõ modo uirgulta: sed uolatilia lapidescũt. Alias po tu salubres sunt aquæ eius. De hoc meminit Vir. in. iii. geor. cum ait. Est lucos silari circa.

Syllepsis cũ. y. græco: & duplicato. l. scribit̃: dici põt latinæ cõcæptio. Nam cõponit̃ ex συν quod est con: & ληψισ acceptio: & tũc quoq; fieri dicit̃ cũ aut pluralis dictio singulari uerbo cõplectitur. ut sũt nobis mitia poma Castaneæ moles: & pressi copia lactis: Aut cũ pro multis unus ponitur. iuxta id Vir. in. ii. æneí. V terq; armato milite cõplent: milite dixit ꝓ militibus. Item & pro uno multi ut idem in. viii. æneí. V os calliope precor aspirate canenti. Nam rectum fuisset: uos o musæ: & tu Calliope.

Syllogismus cum. y. græco & duplicato. l. & penultima cũ. g. sequente. i. latino scribitur. Est argumẽtatio nis species alias & diuersas sub se species detinens. De quibus omnibus late uidimus in comentariis dia lecticæ. quæ nuper edidimus.

Silua cum. i. latino scribit̃: atq; græcã originẽ habere depræhendit̃: Nam υλη latine materia dicitur: q̃ as pirationem primum cõuertens in. s. ut in pluribus dictionibus fieri supra ostendimus: & nõ nihil muta tis litteris. ut. y. græco in. u. nostrum & post. l. positũ. atq; in initio addito. i. latino resultat silua. i. mate ria seu prima materia. Quintilianus li. x. de institutiõe oratoria: diuersum inquit est eorum intium qui primo decurrere per materiam stilo q̃ uelocissimo uolunt. Et sequentes calorem atq; impetum ex tem pore scribunt: hanc siluam uocant. repetunt deinde & componunt quæ effuderant: Sed uerba emendã tur: & numeri manent in rebus temere contextis: quæ fudit leuitas.

Syrna cum. y. græco scribit̃: urbs fuit in asia: qn & pro monte iuxta põtũ posuit Orpheus in argonautica:

Symeon cum y. græco & . e. absq; diphthongo scribitur: nomen fuit uiri proprium.

Simon cũ. i. latino scribitur: fuit uir atheniensis coriarius & philosophus. Nã ut scribit Laertius quotiens ad eius officinã prexisset Socrates: atq; dissereret oĩa q̃ meminisse poterat ãnotabat. Vnde & ipsius dia logos trigintatres uno eodẽ codicæ cõpræhendi dixit idem auctor: cui cum pricles si ad se pgeret pollice retur cuncta necessaria exhibiturũ respõ disse fertur: fiduciã inqt uendere cõsiliũ nõ fuit. Alius fuit Simõ qui scripsit rhetoricam. Alius item medicus Seleuci & Nicanoris necessarius. Alius sculptor.

Similax cũ. i. latino utrobiq;: & unico. m. atq; unico. l. scribitur: arbor est. quã teste Sextio latini taxũ dicũt Vnde Gallimacus σμῖλαξ καφέρον ταξοσ Alii dicunt esse genus hederæ densis geniculatæ caulibus spinosis frutticosæ ramis: folio: ceu hedera paruo nõ angulosa: ac ræticulo eminente: pãpinos flore can dido olente lilium. Fert racemos labruscæ modo nõ hederæ colore. hanc dixit Pli. xvi. natu. histo. oĩbus sacris & coronis esse infaustam: quoniã sit lugubris uirgine eius hoĩs ꝑ amorem iuuẽis Croci mutata in hunc fruticem. Et subdit uulgus ignorans: plerũq; festa sua polluit hederam existimando sicut in poe tis: aut libero patre aut Sileno quis oĩo nescit quibus coronarent̃. Et sequitur ex similace fiunt codicilli ꝓpriũq; materiei est: ut admota auribus leuẽ sonũ reddat. at uero de taxo arbore est eodẽ Pli. aspectu si milis pino & picæ minime uirens graciliq; & tristis: ac dira nullo succo. Et fert la talẽ fructũ bacchas. q bus in hispania p̃cipue uenenũ inest. Vasa et uinaria ex ea in gallia facta mortifera fuisse cõpertũ ẽ. hæc ille. Reperit̃ & in insula cyrnes quæ corsica dicitur dicente Vir. in Moeri. Sic tua cyrnæas fugiãt exami na taxos: atq; idem in geor. Amant aqlonem & frigora taxi. Dicit ẽt p̃fatus sextius esse in arcadia tam p̃ sentis ueneni. ut si qui dormiant sub ea: cibumue capiant moriãtur. Et subdit Pli. Sunt & qui toxica hinc appellata dicãt uenena: quæ nunc toxica diximus: quibus sagittæ tingũtur. Et subdit. Reptum inoxiam fieri si in ipsa arbore clauus æreus adigatur. Et ut nõ longe supra idem dixerat auctor in europa sex ge nera cognataꝝ arborꝝ ferunt̃ pinus pinaster. q̃ eo teste nihil aliud est quã pinus siluestris: mira altitudĩe & medio ramosa sicut pinus in uertice. Picæa quæ ut idem asserit montes amat atq; frigora feralis ar bor: & funebri indicio ad fores posita. Quartũ genus abies. Quintũ larix: cui fere eadẽ cũ abiete est fa cies: sed materia p̃stãtior: & longe icorruptior: & odore acrior: nec alio mõ ignis ui cõsumit̃ quã lapis. Sextũ genus est tæda quæ oĩa amant montes: & ꝑpetuo ut ait uirent: nec facile discernuntur in fronde.

Simichida cum. a. latino utrobiq;: & . ch. aspirato scribitur: ponitur a Theocrito in bucolico pastor: quẽ ex positores patrem fuisse Theocriti asserunt.

Symmachus cum. y. græco & duplicato. m. atq; ch. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium: cõpositũ ex συν: quod est con: & μαχοσ bellator: & potest esse appellatiuum:

Symmetria prima cum. y. græco subsequente duplici. m. atq; t. exili: & . i. latino in pẽultima scribitur: dici põt cõmensuratio. Pli. tamen melius inquit in. xxxiiii. natu. histo. Nõ habet latinũ nomen: symmetria quam diligentissime custodiuit Lysippus non incerta ratione.

Simias cũ. i. latio utrobiq;: & duplicato. m: scribit̃ fuit teste Laertio phũs thebãus: q. xxiiĩ. dialogos scripsit.

Symbolũ cũ. y. græco scribitur. Erat teste Iulio Poluce ad Cõmodũ impatorẽ de uocabulis reꝝ paruũ nu misma. Vnde & signũ a nõnullis traducit̃. Qui & eusymbolũ bonũ omen interpretat̃. itẽ & eũ ex συμ βαλλω: qd' est cõfero deducat̃. Quidã collationẽ ĩterpretari uoluerũt. ita ut coena illa dicat̃ collatio in quã cõpandã plures aliqd cõtulerũt. Symbola. n. huius symbolæ est collatio: iuxta qd' forsitã locutus ẽ Teren. cũ ait in andria: Symbolũ dedit. i. iudicio meo portionẽ suã cõtulit: uel symbolũ dedit idest signũ dedit: ut annulum uel aliquid tale quousq; pecuniam conferret.

Simethus cũ. i. latio & . th. aspirato scribit̃: fluuius est siciliæ haud lõge ab urbe catinensi: iuxta quẽ thalia si ue ut alii uolũt Aetna nympha ioui paliscos pep̃t. De quo sane fluuio meminit Ouid. li. fastorũ. iiii. cũ ait.

Quaq; simetheas accipit aequor aquas. Et Vir. in .xi. aenei. Eductum Martis luco simethea circū flumina.
Symposium prima cum .y. graeco scribitur: Et apud nos teste Cicerōe honestiore uocabulo: magisq; accurato conuiuium dicitur.
Symphonia prima cum .y. graeco scribitur: dicitur a nostris cōsonantia. Nam componitur a syn quod est con: & φωνή uocalitas. Et inde symphon consonatus: ut iuue. in Satyra. Credo pudicitiam. Mictur iunt hic effigiemq; deae longis symphonibus implent: idest diutinis: & iugibus sonitibus urinae. Nam est mictura foeminae quaedam uniformis consonantia.
Sympho cum .y. graeco scribitur: apud graecos uero p additionem .n. desinit: sonitus quidam est cum consonantia: ut in praecedenti dictione uidimus.
Sympinum prima cum .y. graeco. sequens ac penultima cū .i. latino scribitur: uas est nō dissimile cyatho in sacrificiis cōtinens libabile: ut dixit festus: & cōponit ex συν: q; est con: & πίνω bibo: de quo iuue. in Satyra Credo pudicitiam inqt. Et qs tūc hoīum cōtemptor numinis: aut quis symphinū uidere numae: nigrūq; catinū. Sane secūda syllaba quā .i. latinū cōtinere diximus pōt illud more antiquorum in .u. conuertere ac dici symphuniū: ceu optumus p optimus lubens pro libens & similia.
Symplegades cū .y. graeco scribitur. sunt teste pli. in .iiii. & .v. natu. histo. scopuli: uel secūdum Pom pōnium in secūdo duae insulae helespōti cōtra thraciū bosphorum mille quingentis passibus ab europa distātes quas nōnulli ex poetis nostris ēt cyāeas uocauerunt: ut in ea dictiōe uidimus: Has. Oui. ī. xv. metamor. li. mobiles primū fuisse: sed postea īmobiles factas dixit. Timint cōcursibus argo undarum sparsas symplegadas elisarum. Quae nunc immotae perstant uentisq; resistunt.
Simois cū .i. latino utrobiq; scribit̄: ultima tamen apud graeces habet .ei. diphthongū: quā nos cōuertimus in nostrū .i. pductū: & format gēitiuū simoētis cū .o. & .e. diuisis: ut Virg. in .i. aenei. Alma uenus genuit phrygii simoentis ad undas. Nam diuisa diphthongo ei quae est in ultima recti: & interpositis .n. & .t. ac ī fine addita .s. ipsum formamus genitiuū. Similiter in accusatiuo simoenta: ut idē in .v. aenei. Victor apud rapidū simoēta. Et in eodē libro Hectoreos amnes xāthū: ac simoēta uidebo: p quē modū & Homerus ipse declinauit. At Hesiodus nō simoēta: sed p synaeresim simūta dixit in theogonia cū ait θεῖον σιμοῦντα. hoc est diuinū simoenta cū .oe. cōiunctis: ut libet illā diphthongū .ου. aliquādo in .oe. traducere: ut in antehabitis uidimus: & est fluuius ex iad troiano monte scaturiens: iuxtaq; Troiā decurrēs: qui cum appropinquat: xātho cōmiscetur: & in paludem coactus iuxta sigaeū pmontoriū in mare descendit.
Simoesius cū .i. latino utrobiq; & .oe. diuisis syllabis scribitur: fuit Troianus Anthemiōis filius: quem is ideo sic uocatū dixit Homerus in .iiii. iliados: quod eum mater cum ab ida descenderet. & pecora ad parentes reuisenda deduceret: ad ripam simoentis peperit: eum deinde aetate florentem: nec dum uxorē sortitum: ut dixit Homerus Aiax Thelamanius īterfecit.
Synaeresis prima cū .y. graeco: sequens cū .ae. diphthongo scribitur: figura est qua plura p unum cōiungūtur. Nam componitur a σύν: quod cōiunctionem indicat: & αἵρεσις diuisio: quasi diuisorū coniunctio: qd̄ tā in graecis q̄ latinis dictiōibus facere cōsueuimus. in graecis qdēm ut Panthus p panthous: Alcinus pro Alcinous: Demophō p demophoon. Laocon: pro lacoon. In latinis uerum maxime in genitiuis secūdae declinatiōis facimus: q cū saepe in duo .ii. terminent̄: a poetis nostris in unū cōiungūtur: ut Vir. in Tityro. Nec spes libertatis erat nec cura peculi. in eodē paupis & tuguri p tugurii. idē in .iii. geor. Florētem studiis & ignobilis oti pro otii. Idem in primo aenei. Hic tamē ille urbem patauii: p patauii. iuue. in Satyra. Oībus in terris. Antoni gladios potuit cōtemnere: p antōii. Similiter dicit̄ bigae p biugae: q̄drigae p quadriugae. in qbus unum .i. primū abiicit̄: & p synaeresim alterū .i. & .u. in unicū solū .i. cōuertunt̄: ut similiter bini pro biuini: dederit in scansione pro deerit & similia. Sicuti e cōtrario per aliam figuram nōnunquā dicimus fieri pro firi amarier pro amari & similia.
Synagoga cū .y. graeco scribitur: dici pōt coadunatio quae & pro re & loco accipitur. Nam componitur ex συν: quod est con: & ἀγωγή ductio.
Synaloepha prima cū .y. graeco: penultima cum .oe. diphthongo scribitur: dici pōt cōpressio. Nam componitur ex συν: quod est con: & ἀλοιφή pressio. Et est cū uocalis aliqua in fine dictionis per subsequētem uocalem abiicitur in metro: ut semper ego auditor tantum: & in mille aliis locis.
Synanche cum .y. graeco & .ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris angina. ut Plautus: Vellem me in anginam uerti: ut huic aniculae fauces praeoccuparem. Nam componitur ex συν & ἄγχω: quod est affligo ango: suffoco. Vnde & morbus est qui spiritum suffocat.
Syncopa cum .y. graeco & .c. exili scribitur: dici pōt latine concisio. Nam cōponitur ex syn quod est con: & κόπτω incido: & est figura quando littera uel syllaba in medio dictionis uel cōsonantiae uel metri causa absciditur: ut forsan p forsitan: compostus pro compositus. Vir. in primo aenei. Compostus pace quescit. Porgite pro porrigite: ut & pocula porgite dextris.
Syncathegorematica prima cum .y. greco: & tertia cum .th. aspirato: reliqua omnia sine aspiratione scribuntur: & traducitur a Prisciano li. ii. dum de oratione pertractat idest consignificatiua.
Synchesis cum .y. graeco & .ch. aspirato: atq; .e. sine diphthōgo scribitur: dici pōt a nostris cōfusio. Nā σὺν dicit cō: & χύσις fusio. Estq; Donato teste hyperbatū undiq; cōfusū ut id Vir. in .i. aenei. Tris nothus abreptas ī saxa latentia torquet. Saxa uocāt itali mediisq; in fluctibus aras. Quorū ordo ē tris .s. naues abreptas nothus torquet in saxa: quae .s. saxa in mediis fluctibus latentia itali uocāt aras. Itē in .i. iuuenes fortis

sima frustra Pectora si uobis audētē extrema cupido Certa sequi quæ sit rebus fortuna Videtis excessere adytis oēs arisq3 relictis Dii qbus imperiū hoc ste: erat succurritis urbi incēsæ. Ordo est o iuuenes fortissima pectora frustra succurritis urbi incēsæ: qa excessere dii adytis: unde si uobis cupido certa est sequi me audentem extrema: & reliqua: quæ Seruius: & latius Macrobius prosecuti sunt.
Synechon cum. y. græco & ch. aspirato scribitur: dici potest a nobis cōtinens. Nam cōponitur ex σῦν: q est con & ἔχω habeo.
Synciput cū. y. græco scribit. Nā ut nōnulli uolūt ex σῦν ppositiōe græca cōponit: quæ cō & simul īdicat atq3 caput dictiōe latina: ita ut ea pars simul caput eē dicat. Estq3 anterior pars capitis: occiput posterior.
Synecdoche prima cum. y. græco. sequens cum. c. exili ante. d. ultima cū. ch. aspirato dici potest conceptio a. Cicerone uero in dignitatibus dicitur intellectio: & est figura cum a pte totum uel a toto ps intelligit a parte quidem totū ut Flāmas cum regia puppis Extulerat. i. regia nauis. A toto uero ps. ut Quā multæ glomerantur aues ubi frigidus annus Trans pontum fugat. i. frigida hyems.
Synodus cum. y. græco scribit: dici potest a nostris cōuentus. Nam componit ex σῦν quod est cō: & ὁδὸς uia: & a conuentu fit cōuēticulū: ut Cicero p Sextio: Cōuenticula inqt hominū: q ciuitates nominarunt.
Synesius pria cū. y. græco: penultima cū. i. latio scribit: nomē ē uiri ppriū deductū a σύνεσις q ē cōsciētia.
Syngraphū cum. y. græco & ph. aspirato scribitur dici potest secundum litteram ipsam conscriptio. Suetonius libro. i. Non dubitauit a quibusdam iusiurandū atq3 etiam syngrapha exigere.
Synonyma cum. y. græco utrobiq3 scribitur.
Sinopes cum. i. latino scribitur fuit teste Orpheo in argo ciuitas iuxta pontum quā Pomponius dicit eē in cappadocia & a. L. Lucullo romano subacta impio. Eadē teste eodē pōponio in. i. fuit Diogenis patria.
Sinopis cum. i. latino utrobiq3 scribitur terra est rubea quæ teste plinio in. xxxv. naturalis histo. inuenta ē primum in ponto: & nomen a sinope urbe assumpsit.
Syntaxis pria cū. y. græco sequēs cū t. exili ultia cū. x. cōsonāte atq3. i. latio scribit dici pōt a nostris cōstructio & series Nā cōponit ex syn qd ē con & ταττω ordino unde τάξις q series est & ordo.
Syntesis cū. y. græco i pria. & th. aspirato i sequēti scribit dici pōt a nostris cōpositio. Nā cōponit ex sin q ē cō & θέσις positio. Est figura cū singulare nomē multitudinē designās cū uerbo plurali cōponitur Vir. in. i. æneī. Pars in frustra secāt uerubusq3 trementia figunt. Ouidius in heroidibus.
Turbaruint in me luxuriosa proci.
Syphax cum. y. græco scribitur a græcis quoq3 scripturā nos & in barbaris sequi debemus fuit numidaq3 rex de quo liuius li. iii. de secundo bello punico & aliis in locis loquitur.
Siphōs cū. i. latio scribit īsula ē i mari ægæo. i q teste hero. li. hist. ii. argēti fodīe & aurifodīe multæ erant.
Syracusæ p. y. græcū: & duplex. r. a græcis scribit nos uero qui primā corripimus cū unico. r. scribimus ut plures ēt ex illoq3 poetis consueuerunt. Vir. in bucolico Prima syracusio dignata est ludere uersu urbs ē siciliæ sub pachynno monte sita. Quā pulcherrime descripsit Cicero li. uerrinaq3. vi. Florus uero in li. ii. sic de syracusis breuissime inquit longe illis triplex murus totidem que arces portus marmoreus fons celebratus aretulæ quæ actenus eis pfuere ut pulchritudini uictæ urbis parceretur.
Sirenes pria cū. i. latino scribitur. licet apud græcos sit ei diphthōgo. q in. i. pductā ut in multis uidimus cōuertimus. deduciturq3 ab εἴρειν: q ē cōnectere & retinere. Cuius aspiratio ut sæpe fieri uidimus in. s. commutata fuit. Et fuerunt ut dicunt poetæ tres acheloi fluminis filiæ ex Calliope musa. Hæ insulas quasdā iuxta pelorū inter siciliā & italiā habitasse scribuntur. Quod ouidi. ēt tetigit in. xiiii. metamorphoseos dū Aeneæ transitū describēs iqt Terrasq3 calēti Sulfure fumatas ache loia dumq3 reliquit sirenū scopulos Quod Claudianus poeta īsignis clarius ostēdit ac latius in li. de raptu Proserpinæ Haq3 una uoces teste Ser. sup. v. æneidos circa finē. alia tibiis alia lyra canebat. Sed tāta dulcedine cantus transeuntes nautas afficiebāt ut sopirent quos cū sopitos psentiscerent submergebāt & deuorabāt. Quare cū iuxta illas trāsiturus eēt Vlixes admonitus a Circe socioq3 aures cæra obturauit & ipse se ad nauis malum ligari iussit atq3 sic quoq3 trāsiuit illæsus. Quod illæ grauiter ferentes: & ira succēsæ ac dolore cōmotæ se præcipitauerunt in fluctus qd iuue. tetigit in satyra Neuole. quādo apud illū ait Neuola. nā p me fortuna rogat. Affigit cæras illa de naue peritas. Quæ siculos cantus effugit remige surdo. Quod iō dixit Neuola qa cū parū supra uellet fortunā p diuitiis postulare intendens dicere o quādo ero diues. quodā ominali uerbo piecto nō dixit diues sed dixit quādo ego pauper ero. quod ille in malum omen assumens: inquit deide Nā p me fortuna rogat & reliqua Has sane syrenas dixit Oui. in. vii. metamor comites fuisse pserpinæ cū raperetur a Plutone: & tres fuisse dicunt una noīe Parthenope alia Leucosia. tertia. Ligia.
Sirius cum. i. latino utrobiq3 scribit apud græcos quoq3 ē ei diphthōgus in pria. quæ in. i. nostrū cōuersa fuit ut sæpe fieri uidimus. & ut qbusdā placet a σείω qd ē moueo uel ut aliis magis uidet a σειρὰ qd ē sico deriuatur. Et dicit stella quædā quæ a nōnullis qdē ponit in fronte cælestis canis ab aliis uero i eius ore orit in ingesimonono gradu cancri hoc ē circa medium mensē iulii & circa mediū Septēbris occidit. uel ut aliis placet ante id tps influxū amittit. Nā in eo tpe intermedio oīa cōmouet atq3 perturbat dicēte Pli. li. ii. naturalis histo. sentiri ex eius ortu effectus maxios in terra. Et quia ē de natura Martis hoīes nimio solis ardore fatigat. iō dixit iuue. Sirius ardet. Quin & tunc quoq3 feruent maria. in cellis uina mouēt. herbæ arescunt ut. Vir. in. iii. æneī. Tū steriles exurere sirius agros Canes eo tpe maxime agitantur in rabiē. Et ut idē ait Vir. in. x. æneī. ille sitim morbosq3 ferens mortalibus ægris.
Nascit: & leuo cōtristat lumie cælū. Sane uoluerūt nōnulli a uerbo σύρω. q ē traho deductū fuisse. cū ut

dicit ex magnitudine signi longū tractū habere uī uel q̄a oīa ad se trahit. Quæ utiq; etymologia orto-graphiæ. nō correspōdet: q̄a tūc quoq; p.y. græcū scriberet. q; nūq̄ apud illos cōpertū fuit. Nec lōgū hēt tractū sirius: sed signū totū q; canis dicit magnū est in quo teste ptolemæo stellæ sunt .x. & octo & extra corpus .xi. Verū hunc canē fuisse icarii a messoribus trucidati ostēdit Oui. li. fasto. iiii. cū ait.
Est canis icarium dicunt quo sidere moto.
Tosta siti tellus p̄ripiturq; seges. Et tūc quoq; canē occidere. Vir. cū solē taurus gerit ait eni in .i. georgi.
Candidus auratis aperit cum cornibus annum.
Taurus. & aduersus cedēs canis occidit astro. Nā tūc quoq; ob solis splendorē uideri nequit. & cū cōmu-nis sit generis canis diminutiuū canicula tantūmodo fœminini comperitur.
Syrma cū .y. græco scribit: & ē generis neutri. ponit q; & cauda. hoc est tractu uestis fœminarū. & a συρω q; est traho deducit. Vnde ait Seneca de baccho: qui habitu muliebri nōnūq̄ se ornabat Auro decorū syr-ma barbaricū trahit ut uidimus in dictiōe Bacchus. iuxta q; & ipsū syrma aliquādo p̄ longa tragicæ orati onis serie tenorē suū usq; in ultimū p̄trahēs ponit. iuxta q; dixit iuue. in satyra Stēmata q̄d faciunt cū ne ronis meminit. Gaudentis fœdo peregrina ad pulpita saltu Prostitui graiæq; apiū meruisse coronæ. Et subdit. Ante pedes domitii lōgū te pone thyestæ hoc ē longā de Thyeste tragœdiā ob q̄ apiū graiæ pro meruit coronæ. Et p̄git dicēs syrma uel antigones. hoc est uel longū scripturæ tractū de ipsa Antigōa ab illo recitando p̄ductum ut idem in satyra Quis nescit uolusi, iuxta hanc eandem sententiam ait.
Nam scelus pyrrha quanq̄ omnia syrmata uoluas.
Nullus apud tragicos populus facit. hoc est q̄q̄ lōga tragœdiarū uolumina legas. nullū cōperies populū. hoīem comedisse: ut ille de quo illic loquitur. Similiter Valerius in phormione: ut rettulit Priscianus in .vi. inquit. Quid hic cum tragicis uersibus & syrma facis. ubi dixit syrma pro syrmate.
Syrtes cū .y. græco & .t. exili scribit. Sane cū i ultima sit ei dipthōgus. nōnulli ex nostris abiicientes .i. reti nēt e. & dicunt syrtes. Alii uero abiiciunt .e. & retinent .i. Vel ut alii putant totā diphthōgū in .i. nostrum cōuertūt & dicūt syrtis hoc ē hæc syrtis & has syrtis ut uoluit Priscianus in .vii. induciq; Virgiliū dicentē ī .x. æneī. in syrtis in saxa uolens uos turnus adoro. at in primo ut in emēdatis codicibus sp aspexi in es fu it cū ait in breuia & syrtes urget. miserabile uisu. Et sunt loca q̄dā maris piculosa circa fines aphricæ uer-sus ægyptū. a συρω q; ē trahere cognominata. ut placuit Salustio in iugurthino. Estq; in eis teste pli. lib. vi. naturalis histo. inæq̄litas magna maris & terre. & in uno q̄dē loco p̄fundissima fit aqua in alio uero undosa nec in eodē statu p̄manet. Nā spirante uento q̄ mō cumulus & supra mare fuerat ī p̄fundissimas residet ualles & q̄d p̄mebat in ualles nunc supra aquas aggerit. Sunt loca hæc duo in aphrica & maio-res faciunt syrtes hac minores dicente Oui. li. ii. de fine titulo. Quo lateant syrtes magna minorq; situ. Et teste Solino ducentorū q̄nquagīta miliū passuū interuallo separāt estq; mīor aliq̄to clæmētior q̄ teste Polybio distat a carthagine trecētis milibus passuū atq; totidē ambit. Maiores uero ābitu q̄dringentorū uiginti quinq; miliū passuū cōmēsurant. inter unā uero: & reliq̄ spatiū est ducentorū q̄draginta miliū pas suū. Vnde & teste Seruio sup. x. æneī id fieri cōtingit ut ibi arenosa sint in mari loca syrtes uocitentur. sed de presfans syrtibus plura loquit Lucanus in .ix. suæ pharsaliæ libros.
Syria p̄ria cū .y. græco. & sequēs cū .i. latino scribit regio ē asiæ q̄ ab oriēte fluuio euphrate ab occidēte no-stro mari & ægypto terminat. & a sēptētriōe uero hēt armeniā & cappadociā a meridie āt sinū arabicū
Syringa p̄ria cū .y. græco. & sequēs cū .i. latino scribit: fuit arcadiæ nympha a Pāne ardenter amata q̄ teste Ouidio in .i. meta. se spem ētē cū Pan cupide sequeret & illa fugiens ad Ladonē fluuiū peruenīret & fluuio. īpedita nō amplius affugere posset inuocato aliarū nympharū auxilio ī palustres cānas cōuersa ē q̄s cū Pan excideret ex septē calamis in amoris solatiū fistulā primus sibi confecit. ut Virgi. in corydone: Pan primus calamos cæra coniungere plures instituit.
Syphus prima cū .i. latino & penultīa cū .y. græco scribit fuit teste Home. li. vi. iliados. Acoli filius hic isthi mō: hoc ē stricturā illā terræ: quæ inter mare ioniū & ægarū cōsistit latrociniis occupabat ita ut Autholi am autholii filiā Laertæ desponsatā cū ad maritū duceret ut q̄dā dicunt uel ut alii asserunt ad oraculum Apollinis cōsultura accederet latrocinio cæperit. & ut multi crediderant grauidauit. ex qua tūc natū uly xē uolūt. Quod aiax illi exprobauerit apud Oui. li. xiii. meta. quando ait. Quid sanguine cretus.
Sisyphio furtisq; & fraude simillimus illi. Inseris æacidis alienæ nomina gentis.
Tandē occisus Sisyphus a Theseo apud inferos trudit. & hac pœna afficit ut grande saxū supra mōtem portare coactus cū ad apicē deduxerit cōtiuo ad ima relaxet dicente Oui. in. xiii. meta. aut petis aut ur-ges rediturū sisyphe saxū. Et seneca ī Her. furente. Ceruice saxū grāde sisyphea iacet.
Systole cū .y. græco. & .t. exili scribit: dici pōt. correptio. Nā figura dicit cū longa syllaba cōtra eius. natu-rā corripit. Vir. in .i. æneī. Cōnubio iungā stabili p̄priāq; dicabo. ubi nu. breue posuit. quæ naturaliter lō ga ē. Nā alio in loco longā posuit ut in .iii. æneī. Hectoris ādromache pyrri cōnubia seruas. idē in .iii. cui q; loci leges dedimus cōnubia nostra reppulit. & in eodē: Nomadūq; petā connubia supplex.
Sisamus cū .i. latino scribitur. teste Home. in .ii. iliados urbs paphlagoniæ.
Sithonia cū .i. latino & .th. aspirato scribitur ps est littoralis macedoniæ citra athon uersus thermopontū. habet teste Horodoto libro. vii. historiarū: ciuitates toronē galipson sermilē macybernam & olynthon. in eadem mons est sithon q̄ maxīe niuosus. de quo Virgi. in ultima æcloga. Sithoniasq; niues hyemis su beamus aquosæ. in hac eadem locus est dictus κυνοσ .i. canis ubi Hecuba cōuersa in canē. Veterūq; dat memor illa malorum. ut ait Ouidius: Tum quoq; sithonios ululant mesta per agros.

Situla cũ.i.latino &.t.exili scribitur nec uerbũ ẽ græcũ:ut quidã uoluerunt sed latinũ.& a forte ut asserunt nomẽ accepit.Nã cistã illã designat:q̃ sortitio suffragiorũ accipitur.Pla.in casina.Sortitio illa ĩ situla.nec in diminutiuo sitellã.ut nonnulli asserunt a cista.sed cistellã deductã semp legimus.Cicero de natura deorũ li.i.Vt igit̃.T.Graccũ cũ uideor cõcionãtẽ in capitolio uidere de.M.Octauio deferẽtẽ cistellã.Nã in illã suffragia.i.uoces suas de approbanda lege ponebãt:aut quid simile.Solitũ ãt erat afferri cistellã cũ lex ferẽda eẽt.Quod ostẽdit Cicero cũ ait ĩ rhetoricis ad Herẽniũ.cũ.L.Saturnius legẽ frumẽtariã de semissibus & trientibus laturus eẽt.Qu.Cepio qui p id tpˀs q̃stor urbanus erat.docuit senatũ ærariũ pati non posse largitionẽ tantã.Senatus decreuit si eã legẽ ad populũ ferat aduersus rẽpublicã uideri ferre:cũ uiris bonis legẽ cœpit collegæ ĩtercedere.Ille nihilominus cistellã detulit.Cepio ut illũ cõtra intercedẽtibus collegis aduersus rẽpublicã uidit ferre cũ uiris bonis ĩpetũ fecit pontes disturbat:cistellas deiæcit impedimẽto ẽ quo secius feratur:accersitur maiestatis & reliqua.Liuius in q̃rto ab urbe.Testibus datis tribuni populũ sũmouerunt.Cistellaq; lata ẽ ut sortirentur ubi laturi suffragiũ ferent.

Smerdis cũ.m.post.s.in prima:& in ultima cũ.i.latino scribit̃:fuit Cambysæ regis frater quem cũ Cãbyses in sõnis uidisset regio throno sedentẽ:metuẽs ne regnũ occuparet occidi iussit.Cæterũq; dũ diutius in ægypto Cambyses morã traheret.Patizites quidã magũ:quẽ rebus suis p̃fæctum domi reliquerat.Smerdim fratrẽ suũ similẽ Smerdi fratri Cambysæ regẽ declarat.Quem deinde Darius Histapsis filius coniuratione facta cũ nõnullis persarum nobilibus trucidauit.& ipse p̃sarũ rex creatus fuit.ut Herodotus in.iii.histo.scripsit:ut nos supraudimus in dictiõe Darius.

Smyrna cũ.y.græco scribit̃.urbs est minoris asiæ:quam fluuius meles circũfluit.hanc teste.Herodoto in uita Home.Theseus thessalus ĩ monumentũ uxoris suæ.quæ smyrna uocabatur construxit.

Socus cũ.c.exili scribitur fuit troianus Hippasi filius generosus aĩo & corporis dignitate hic teste Home.magno aĩo Vlyxem uulnerauit sed ab eo ipse deinde interfectus est.

Socrates absq; aliq̃ aspiratiõe scribit̃.fuit atheniensis philosophus clarissimus.ex pago alopecensi.filius sophronisci marmorarii.& Phanaretæ obstetricis.Fuitq; ut qdã ferũt Anaxagoræ primũ auditor postea Archelai:cui in schola successit.Et cũ ante illũ philosophi omnes rebus physicis p̃scrutandis operã tãtũmodo ĩpẽderent:ipse ut qdã putant tedio rerũ obscurarũ & in certarũ fastidiens res obscuras physicã postergauit & ad aliqd p̃batum & certũ cõperiendũ qd̃ beatæ uitæ necessariũ foret animũ applicauit.itaq; primo teste Cicerone in p̃logo q̃nti tusculanarũ libri philosophiã euocauit e cælo & in urbibus collocauit domosq; introduxit & cœpit de uita & moribus rebusq; bonis & malis q̃rere:q̃obrẽ ut scripsit Soliuus nõ solũ consensu hominũ.uerũ ẽt Apollinis oraculo fuit sapientissimus iudicatus.Fuitq; orator p̃ptus & acer.Et primus teste Fauorino cũ Aeschine discipulo oratoriæ artis cãpos aperuit Fuitq; ẽt illi cura corporeæ exercitatiõis atq; erat p̃clari habitus ut dixit Laertius Militauitq; quãdoq; & Xenophontẽ ab equo deiectũ in p̃lio facto ĩ delo uiriliter suscipiẽs saluũ reddidit fugientibus atheniensibus uniuersis in bello nauali uicit.Victoriãq; Alcibiadi:quẽ ipse teste Aristippo suis manibus armauerat de cuius morte uidimus in dictiõe anytus Reliq̃ latius ĩ Diogene laertio legere poteris Fuit & alius Socrates thebanus uir diues & nobilis q paupertatis amore quã multũ dilexit rẽ familiarẽ largã & uberẽ donauit populo arbores plurimas & fructiferas spreuit unico contentus baculo quo infirmitatẽ sustentabat humanã.Alius fuit historicus q argos diligenter descripsit.Alius epigramatũ poeta.Alius Cous qui interpretationes & inuocationes scripsit.

Solymi secũda cũ.y.græco scribit̃:fuerũt populi iuxta lyciam quos Hom.li.iliados.vi.pugnacissimos fuisse dicit & a Bellorophõte deuictos.Et li.v.odisseæ ostẽdit idẽ Home.ẽt in mõtibus habitasse cũ ait τηλο ἐὲν ἔκσ ολυμων ορεων.Vnde & Cornelius Tacitus cũ de iudeorũ origine opiones ait.Alii clara iudeorũ initia solymos carminibus celebrata Home.gentẽ cõditã urbẽ hyerosolymã nomie suo fecisse.Vnde Iuue.in saty.Credo pudicitiã inqt interpres legũ solymarũ.Similiter Mar.in.vi.Linges nõ mihi nã p̃ba & pusilla ẽ.Sed q̃ de solymis.uenit pustus dãnatã modo mẽtulã tributis & declinatur urbs.hæc solymæ solimarũ & hierosysomæ hierosolymarũ qn hierosolyma & hierosolymæ:unde hierosolymitanus.

Solon cũ unico.l.scribit̃ fuit unus ex septẽ sapiẽtibus græciæ Ex ecestiadæ filius:patria salaminius qui teste Gellio li.xvii.noctiũ atticarũ athenis claruit regnãte Tarquinio Prisco Romæ de illo Plato in p̃rio Timei inqt.Memini Critiã doctissimũ oĩum doctrinarũ dixisse plane Solonẽ uideri nõ solũ prudentia cæteris laude dignus sed ẽt carminibus p̃stitisse.Et si sermonẽ quẽ ab ægypto reuersus ĩstituerat ĩplesset:a quo qdẽ seditionibus cæteraq; itẽperie ciuilis dissensionibus ĩpediẽte destitit opinor nõ minorẽ q̃ Hesiodo uel Hom.futurũ eẽ.Erat quippe sermo de magno ac famosissimo titulo de his q̃ gesserat ciuitas athenarũ cuius memoria extincta ẽ tã illorũ morte q gesserãt q̃ ĩpẽdio tpis laxioris.idẽ teste Aristotele in.ii.politicorũ libro dedit athẽiẽsibus leges cũ tãto tẽperamẽto cõpositas:ut dixit iustinus similiter ut secundo qd̃ parẽ gratiã a senatu & plebe cõtraherẽt.q̃q̃ plebs & senatus in sũma prius eẽnt dissensione.Et ut dixit Valerius de ingratis.Si illis atheniẽses p̃petuo uti uoluissent sẽpiternũ habituri fuissent ĩperiũ.idẽ tũ oĩum hoĩum ac oraculi iudicio sapiẽtissimus haberet̃ indulsisse scribit̃ unio.

Solœcismus cum unico.l.sequente.œ.diphthongo &.c.exili atq;.i.latino scribitur dicitur uitiosa uerborum compositio ut inter nobis pro inter nos.uel date ueniam sceleratorum pro sceleratis.Et ut ostẽdit Gellius libro quinto noctium atticarum ab Asinio Capitone.& eiusdem ætatis aliis imparilitas ẽ appellatus Vetustioribus uero latinis stribiligo dicebatur a uersuta uidelicet & parua compositione tortuosæ orationis.tanq̃ sterobiligo quædam.Quod uitiũ Asinius Capito in litteris:q̃s ad Clodiũ tuscũ dedi

hisce uerbis diffiniuit. Soloecissimus ẽ inquit ĩpar & incõueniẽs cõpositura partiũ orationis. Vnde ait Iuuenalis in satyra Coelio pudicitiam. Soloecissimũ liceat fecisse marito. Et translatiue Martialis in epigrammatibus inqt sæpe Soloecismũ mentula nostra facit. Et teste laertio nomẽ hoc a Solone cõtraxit. q cũ in cilicia urbẽ a suo nomine Soloen conderet & paucos in ea athenẽsiũ habuerit tractu tpis cum patriã uocẽ cõrumperent & inconueniẽti patriũ cõpositura loquerentur. factũ ẽ ut qui simili uitio aliquãdo peccassẽt soloecizare dicerent. Quo tamẽ uocabulo teste Gellio qui elegãtius locuti sunt usi nõ fuerunt. ita ut de se dicat. nos neq soloecismũ neq barbarismum apud græcorũ idoneos adhuc inuenimus. Nam sicut barbaron ita soloecon dixerunt. Et subdit nostri quoq antiquiores soloecon facile soloecismon haud scio an unq̃ dixerint. Quod si ita ẽ inquit ille. neq in græco neq in latino soloecismus pbe dicitur.

Somatopoeia media cũ. t. exili. sequẽs cũ. œ. diphthõgo scribit dicitur ad uerbũ corporis factura. i. Σωματοποιία. Et est figura cum incorporeum modo corporeo loqui introducitur.

Sophocles cũ. c. exili scribit fuit atheniensis poeta tragicus & clarissimus: de quo plures ex nostris uaria & magnifica scripsere: Quẽ Cic. diuinũ poetã li. i. de diuinatione uocauit. Ex quo Virgili. Augusto alludẽs in bucolico ait Sophocleo tua carmina digna cothurno. hunc primũ ex poetis græcis didici a uiro clarissimo isidoro græco iam nunc sancte romanæ ecclesiæ cardinali tussienũ cognominato.

Sophista cũ. i. latino. & t. exili scribit nomẽ ẽ deriuatiuũ a sophos qui ẽ sapiens q̃si æmulator sapientis. Nõnũq̃ ẽt & p sophiæ. i. sapientie calumniatore accipitur. Quin & pro apparentes ac nõ existente sopho.

Sophroniũ cũ. ph. aspirato similiter & i. latino scribitur nomẽ ẽ foeminæ p diminutionẽ adulationis amatoriæ platũ & a Σώφρων q̃ est prudentia deductũ uelut totula prudens.

Sophrosyne cũ. y. græco scribit: & interpretat ut in precedenti dictiõe uidimus prudẽtia. Fuit ẽt eo nomine uocitata filia superioris Dionysii tyranni siciliæ: uidi ẽt interpretatũ modestiã & prudentiã.

Sora cũ unico. r. scribit fuit oppidũ agri uolsci. qd teste Liuio in x. ab urbe postea sannites possederunt & ob difficilimũ aditũ tutissimũ credebat. qd deinde quo defecerit a romanis atq ẽt in illorũ ptãtem redierit ostẽderat idẽ Liuius in ix. ab urbe de eodẽ iuue. meminit cũ ait. Optima soræ aut phabrateriæ dõus:

Sosia cũ unico. s. & i. latino scribit nomẽ ẽ pprũ. & apud græcos hẽt. s. in fine qd nostri abiiciunt. At apud illos Σωσίας scribitur: & cũ habeat: ω. mega in prima naturaliter illam pducit.

Sostratus absq aliqua aspiratiõe scribitur fuit teste Hero. li. histo. iiii. uir Aeguntes filius Laodomantis.

Soter cũ. t. exili scribit dr a nostris saluator: & a uerbo σώζω qd ẽ saluo deducitur. Vnde & sotiria salus.

Spadix cũ. i. latino scribitur teste Gellio in ii. noctiũ atticarũ spadica græci uocant auulsũ palma termitem cum fructu idest palmitem.

Spæra cũ. æ. diphthõgo scribitur: & latine dicitur globus atq id est qd ex omni exteriori pte rotundũ apparet. Et nõnũq̃ cũ. ph. aspirato ẽt a nostris scribitur uidelicet sphæra.

Spargapises cũ. i. latino & unico. s. scribitur fuit teste Herodoto li. histo. i. & iustino similiter in primo filius Tomyris reginæ massagerarũ quẽ dolo Cyrus cæpit ut late præfati auctores tractauerunt.

Sparta cũ. t. exili scribitur. fuit ciuitas: q̃ & alio nomine Lacedæmon dicitur seu latine Lacedæmonia atq in plurali lacædæmoniæ lacedæmoniarũ. Ex Herodoto tamẽ colligere uisus sũ spartã urbẽ fuisse & lacedæmona regionẽ: in qua illa cõsisteret sed indifferenter p alterutra tã ab illo q ab aliis auctoribus positã legimus. Sed quã ob cãm sparta dicta fuerit. ponit iustinus libro suorũ epitomatũ tertio dicẽs His igitur. moribus ita breui ciuitas conualuit ut cũ missenis pp strupratas uirgines suas in solẽni missenorũ sacrificio bellũ intulissẽt grauissima se obsecratiõe astrinxerint nõ prius q̃ missenam ex pugnassẽt reuersuros tantũ sibi uel de uiribus suis: uel de fortuna spõdentes quæ res initiũ dissẽsionis græciæ & intestini bellicã & origo fuit itaq cũ cõtra psumptionẽ suã annis decẽ in obsidiõe urbis tenerẽtur & q̃relis uxorũ post tã lõgam uiduitatẽ uocarentur. ueriti sunt ne hac pseuerãtia grauius sibi q̃ missenis nocerẽt quippe illis quantum iuuentutis bello intercidat mulierum facunditate suppleri. sibi & belli damna assidue & foecũditatẽ uxorũ absẽtibus uiris nullã eẽ. itaq legũt iuuenes ex eo genere militũ: qui post iusiurãdũ in supplemẽtũ uenerãt qbus spartã remissis. pmiscuos omniũ foemiarũ cõcubitus pmiscere maturiorẽ futurã cõceptionẽ rati. si eã singularẽ p plures uiros experirentur ex his natio ob notã materni pudoris spartana uocata & reliqua. Et ut rettulit. Cicero in secundo de q̃stionibus tusculanis Spartãis uirginibus magis palæstra puluis uenaticus. labor. & militia ĩ studio ẽ q̃ fertilitas filiorũ. Vnde & uariũ habitũ ab aliis uirginibus ferre cõsueuerãt: dicẽte Vir. in i. æneí. Virginis os habitũq gerẽs & uirginis arma Spartanæ.

Spatha cũ. th. aspirato scribitur: & latiõe dici põt ensis deriuaturq a uerbo Σπάω. q. ẽ euagino.

Spælæum penultima cũ. æ. diphthongo scribitur: dicitur a nostris spelunca. Virgilius in ultima ægloga certũ ẽ in siluis inter spelæa ferarum malle pati.

Sperchius cũ. ch. aspirato. & i. latino scribitur apud græcos uero ẽ in penultima ei diphthõgus quã nos in i. conuertimus. Est fluuius thessaliæ quẽ ut ait Pomponius pelion mons effundit & cũ uelocissimo cursu defluit in sinũ maliacum cadit.

Speusippus cum. eu. diphthõgo & i. latino atq duplicato. p. scribitur fuit atheniensis philosophus. Eurymedontis filius. ex pago myrrhunisio: & partone Platonis sorore natus octo ãnos scholæ platonicæ magister fuit irascebatur facile: & uoluptati dederat manus. Nam aiunt illũ ira concitatũ catulũ in puteum deiecisse & uolupeatis gratia in macedonia ad Cassandri nuptias fuisse: & cum uehiculo in academiam ferreretur haberetq Diogenem obuium. diceretq ille salue. Respondit Diogenes: at tu nequaq̃ salue q eiusmodi cum sis uiuere sustines. Deinde cum iam paralysi solueretur: orauit Xenocratem ut sibi in do

cendo succederet. Aiunt senio confectum sibi mortem consciuisse mœrore impulsum. Plutarchus uero scripsit illum pediculis efferuescentibus interisse. Fuit corpore gracili teste Timotheo. Reliquit plura cōmētaria: & dialogos eius libros Aristoteles tribus talentis emit teste Fauorino. Ad hūc Simonides scripsit historias. Primus inuenit quo pacto ex gracilioribus lignis fierent uasa capacia.

Spyridon prima cum .y. græco sequēs cū .i. latino scribit: nomen est uiri proprium.

Sphinx cum .i. latino scribit: atq; a nonnullis aspiratur prima: & facit in genitiuo declinatione quidē græca huius sphingos latina uero huius sphingis aīal ē ꝓdigiosum: quod cum hōibus offertur si illum ꝑcipiat saluatur si uero bestia prius hominem senserit perditur ipse homo.

Spinter cū .i. latino & .t. exili scribit nō græcū sed latinū. ideoq; cū .y. græco scribi nō pōt. ut qdā inscii uoluerunt diciturq; græce ακροΧειριον & aut fibulam in humeris aut armillam significat. Plautus. Menæchmis: iubeas spinter nouū reconcinnarier. idē in eodē. mihi tu dederis pallā & spinter nunq̄ factum.

Spōdeus cū .e. absq; diphthōgo a latinis scribit græci uero habēt et diphthōgū in penultima. ex qua nos abiicientes .i. retinemus .e. Et est pedis genus sic quoq; dictus. q̄ i sacrificiis & libamētis eo maxime uterēt. Nā σπουΔη libamētū designat: fœdusq; ac spōsionem. Et ab eo σπονΔιοφοροι apud græcos dicebant sacerdotes. q a nostris feciales dicunt. & cōstat spondeus ex duabus syllabas lōgis ideo pes est tardus & grauis Vnde Homerus in .i. iliados. inducens crhyseida Agamēnonis puellā uolentibus græcis restitui patri Chrysæ & q̄si inuitā ab Agamennone discedentē. ascēdentēq; lēto passu nauē uersus illos duos spōdeis omnibus refecit: hocq; ut illius tardū discessū magis effingeret. Rettulit etiā Cicero in li. de suis consiliis. cū uiolenti adolescentes tibiarū et cantu. ut fit instincti mulieris pudicæ fores frangerent admouisse tibicinā. ut spondeū caneret Pythagoras dicit. qđ cum illa fecisset tarditate modorū & grauitate cātētis illorū furentē petulantiā cōsedasse. idem Quint. rettulit in .i. de institutione oratoria.

Spurius cum .i. latino scribit. ille dicit q incerto patre natus est. & a σπορᾶν quod ē seminare deducitur: quia nihil aliud de patre q̄ semen affert.

Stadium cum .t. exili & .i. latino scribitur. latine curriculum transfertur quod Herculem primum statuisse dicunt: & eo spatio terminasse: quod ipse uno spiritu confecisset. Nā octaua ps mille passuum est.

Stather prima cū .t. exili ultima cū .th. aspirato scribit genus ē pōderis. & ut qdā dicūt unciæ medietas. descēditq; a Σταθμιζω. qđ ē ē trutino uel pōdero. Et idē statherā dictū puto īstrumētū quo res pōderātur.

Stēma cū .t. exili & duplicato .m. scribit. dici pōt a nostris insula uel corōa: Home. circa iliados στέμματ' ἔχων ἐν χερσί. Atq; idē designat q apud illos stephanos. Nā & stēma & stephanos a Στέφανω q ē corono deducitur. Vnde & transūptiue & nobilitate generis capit quā plerūq; ex uictoriis & coronis maiorū nostrorū contrahimus ꝑ quē modū ait iuue. in .iii. Stēmata quid faciunt: qđ ꝓdest pontice lōgo Sanguine cēseri Quid & ꝓ inscriptionibus saxoꝝ: ut Martialis in .x. Tristia saxoꝝ stemmata delet herus. Sane accæpisse. Virgi. li. v. æneī. Coronā ꝓ galea testis ē Seru. q id exponēs. Omnibus in morē tōsa coma pressa corona inquit .i. galea. atq; illū sermone homerico usū fuisse dixit q stephanon ꝓ galea posuit. Et ut plinius circa initiū libri .xxi. Quædā coronæ funiculis in orbē obliquumq; & in ambitum currunt: qbus tenuioribus utebant antiq strophios appellātes. hæc ille. q sane græcū uocabulū ē intortūq; & inuersū designans. Et subdit ipse plini. Vnde nata quæ strophiola dicuntur. Quin & uocabulū ipm tarde inde cōmunicatum ē inter sacra & bellicos honores coronis nomē suū uindicantibus Et pergit cū uero a floribus fierent serta a serēdo seriue appellabant. Hæc ipse Plinius. Cæteꝝ licet sertus serta sertū adiectiuū sit ut sertos flores sertas coronas. Lucanus. Accipiunt sertas nardo florēte coronas. in neutro tamē genere sertum & i plurali serta absq; additiōe alterius substantiui a nostris auctoribus ꝓferunt ut Virgili. i Sileno: Serta ꝓcul tantū capiti delapsa iacebant. Adduntq; alii adiectiuū ueluti substantiuo ut idē in .i. æneī. Ture calēt aræ sertisq; recentibus halant. Et ut idē plini. i .xvi. naturalis histo. suæ attestat Antiquitus nulla corona nisi deo dabat. Ob id Homerus cælo tantū eā & ꝓlio uniuerso tribuit. Viritim uero in certamīe qdē ul li. Feruntq; primū omniū Liberꝫ patrē īposuisse capiti suo coronā exhedera. Postea deoꝝ honores sacrificātes coronas sumpsere uictimis simul coronatis nouissime & in sacris certaminibus usurpatę: in qbus hodieq; nō uictori dāt sed patriā ab eo coronari ꝓnuntiat. inde natū triūphaturis cōferent in tēplis dicande mox ut ludis darent. Veꝝ ut idē auctor in .xxiii. li. refert & sabinus Massurus in li. memorali Romæ aruoꝝ sacerdotes Romulus in primis instituit seq; duodecimū fratrē inter illos appellauit: Et tunc Ab Acca laurentia nutrice sua spicea corona quæ uitta alba colligaretur i sacerdotio ei pro religiosissimo insigni data: quæ primo apud romanos fuit corona. honosq; sacerdotibus non nisi uita finit. Et exules ēt ut idē ait captosq; comitat. Quin & in libro xvi. idē rettulerat pli. Romulū frōdea hostiū corōa hostiliū corōa Hostiliū corōasse: qđ fidenā primus irrupisset. Auus hic Tulli Hostili regis fuit. Nec alias tūc quoq; nouisse coronas q̄ bellicas certū ē. At uero deinde uni gētiū romanis plura coronarū genera cōtigere q̄ cūctis aliis gētibus de qbus oībus q̄dā referre curabo. q i diuersis auctoribus uariisq; eoꝝ locis: & ꝓcipue in pli. & Gellio legi. Fuerūt ergo apud romanos diuersoꝝ generū coronæ ī magno .s. honore. & ꝓcio uidelicet triūphalis obsidionalis: ciuica: muralis .uallaris siue castrensis naualis: oualis. & oleagina: Triūphalis corōa laurea erat: q .s. ex lauro cōfecta triūphanti dabat. Nā ut ait pli. circa finē li. xv. naturalis historiæ laurus triumphis propriæ dicata erat. Et infra subdit romanis ea arbor præcipuæ ē lætitiæ uictoriaꝝq; nuncia. & militū lanceas pilosq; & fasces imperatorum decorat. Ex ea i gremio iouis optimi maximiq; deponitur. quotiens lætitiam nouam uictoria attulerit. idq; non quia perpetuo uiret nec: quia

pacifera ē.cū præferēda sit olea. Sed qa spectatissima in monte parnaso.ideoq; etiā grata Apollini assuetis eo dona mittere.iam & regibus romanis teste.L.Brutto fortassis ēt in argumētū quoniā ibi in libertatē publicam is meruisset lauriferam tellurem illā osculatus ea respōso & qa fulmine sola nō iacit Ob has cās equidē crediderī in honorē habitā in triūphis adeo qd' in ꝓfanis usibus pollui lauꝝ & oleā fas nō est. Et infra subdit Tiberiū principē tonāte cælo coronari ea solitū ferūt cōtra fulminū metus Sed & circa Diuū Augustū euēta eius digna memoratu. Nāq; liuiæ drusillæ quæ postea Augusta matrimonii gratia nomē accæpit cū nupta eēt illi Cæsari gallinā conspicui cādoris sedēti aquila ex alto abiæcit in græmiū illæsā intrepideq; miranti accessit miraculū tenente rostro laureū ramū onustū suis baccis. Conseruari alitem & sobolē iussere aruspices ramūq; eū seri ac rite custodiri Quod factū ē in illa Cæsaꝝ fluuio tyberim iposita iuxta nouū lapidē flaminea uia quæ ob id uocat' ad gallinas mireq; silua ꝓuenit ex ea triūphās. Postea. Cæsar laurum in manu tenuit coronamque capite gessit ac deinde imperatores. Cæsari iuncti traditus que mos est ramos,quos tenuerunt serendi & durant siluæ nominibus suis discretæ: Obsidionalis corona erat quā liberari ab obsidione dabāt ei qui ipsos liberauerat. Et hæc teste plinio libro.xxii.erat uiridis e gramine decepto:inde unde obsessos ille obseruasset. Namq; ut ait sūmū apud antiquos signum uictoriæ erat uictos porrigere herbā e terra & altrice humo q̃ & quādoq; cæde humectata fuerat q̃ graminea nulla fuit corona nobilior in maiestate populi terraꝝ principis Nā cæteras oēs magno interuallo supabat q̃s singuli homines & duces ipsi imperatores que militibus aut aliquādo collegis dedere. Vnde si ciuicæ coronæ honos ut indebimus uno aliquo ciue seruato ut idē auctor inquit pclarus sacerq; habet'. Qui tādē existimari debet unius uirtute reseruatus uniuersus exercitus: Hanc sane coronā gramineā teste Gellio lib.v noctiū atticaꝝ. S.P.Q.R. Quinto Fabio Maximo dedit bello pœnaꝝ secundo.qd urbē romanā obsidione hostium liberasset. Hac eadē corona plinio teste publius Decius Mus pater tribunus militū ab exercitu cōseruato donatus fuit iperatore Cor.cosso consule samnitū bello Quod late ostendit Liuius li.vii.ab urbe & historici alii plures quin & anno deinde.iiii.sequēte ut idē Liuius refert. Decius ipse creatus cōsul in bello contra latinos ꝓ exercitu se deuouit idē & post illū Decius filius ter consul fecit ut late Liuius i.x. ab urbe ostēdit Eadē corona.L.Siccinius Dentatus semel donatus est de quo miranda scribunt plini.lib.vii.& xii.naturalis histo. Solinus circa initiū suoꝝ collectaneoꝝ & Valerius de fortitudine Contigit & similiter eiusdē coronæ honos.M. Calceum eo flāmini tribuno plæbis qui.M. Attiliū regulum in sicilia tēpore primi belli punici apudum cinam liberauit Quin & Cneo Tcio Acinati centurioni teste Plinio in pfato.xxii.li.idē honos euēit Nā capessēs his primū pilū sub catulo exclusā ab hoc legiobē suā hortatus tribunū suū dubitantē p castra hostiū errūpere interfecit legionēq; eduxit scripsit & Sylla dictator ab exercitu se quoq; donatum apud nolam legatū bello marsico idq; ēt in uilla sua tusculana quæ fuit postea Cicerōis pinxit Et in dixit Plinius. Si ueꝝ ille de se scripsit maiori ignominia ciuium ꝓscriptiōe coronam ipsam deturpauit q̃ paucoꝝ conseruatiōe ꝓmeruit. Eadem corona Aemilium Scipionē saphrica donatum Varro. ipse testatur Manilio consule & cohortibus seruatis totidēq; ad seruandas eas eductis Quod ut rettulit plinius in eodem.xxii.li. statuæ eius in foro suo Diuus augustus inscripsit & hæc hactenus de obsidionali Ciuica uero corona illa dicebat' teste Gellio pfato li.v.quā ciuis ciui a quo seruatus ē in prælio testē uitæ salutisq; pceptæ dat.& fuit eiusmodi corona teste Plinio li.xvi.primo iliguea postea magis placuit ex æsculo. Seruius uero sup.vi.æneī.dixit ex quercu quia ante cā uitæ in hac arbore hominibus fuit qui glandibus uescebant'. Similiter Gellius ea inquit fit ex frōde querna quoniā cibus uictusq; antiquissimus ex quercu capi solitus ē Etiā ex illice qd genus superiori ꝓximū ē sicuti scriptū est in quadā comœdia Cecilii Aduehuntur inquit cū iliguea corona & chlamyde nostrā fidē. Et subdit Massurius aūt sabinus in.xi.libroꝝ memoraliū ciuicā coronā tū dari solitum inquit cū is qui ciuē seruauerat eodē tpe etiā hostem occiderat neq; locū in ea pugna reliquerat alterius ciuicæ corōæ negat cōcessum & pgit Cellius Tiberiū tamen Cæsarem cōsultū an ciuicā coronā capere posset qui ciuem in plio seruasset & hostes ibidem duos interfecisset. sed locū in quo pugnabat nō retinuisset Eoq; loco hostes potiti essēt Rescripsisse dicit eū quoq; ciuica dignū uideri Quod apparet & iā iniquo loco ciuē ab eo seruatū ut ipse fortiter pugnantibus retineri nō quierit: Quod āt fuerit ius ciuicæ corone Pli.li.xv.explicauit dicēs Accæpta licet uti perpetuo ludos in eunti sempassurgi etiā a senatu in more est sedendi ius in ꝓximo senatu uocatio numeꝝ oīum ipsi patriq; & auo paterno. Quattuordeci eas accæpit Siccinius Dentatus tres Capitolinus. Aphricanus de patre accipere noluit apud trebiā. Hæc pli Hæc eadē corona teste Gellio.L.Gellius uir Cēsorinus in senatu Cice.cōsulem: donari a repu.censuit qd eius opera fuisset atrocissima illa cōiuratio Catiline detecta & uindicata & in plinius præfato proxime libro inquit: Cedūt his coronis murales uallaresq;q; q̃ aureæ & precio antecedētes cedunt & costratæ q̄uis in duobus dicat suo æuo celebres fuisse ut infra uidebimus. Muralis corona teste Gellio in.v.aurea erat qua donabatur ab imperatore qui primus murum subiit.inque oppidum hostium per uim ascendit.idcirco quasi muri primus ascēsor decoratus est. Vallaris uero corona ea est quæ & castrensis dicitur. Eadem aurea erat: habens insignæ ualli.hac teste Gellio donabat imperator eum qui primus hostium castra pugna introiuit. Naualis simili modo ex auro erat quasi rostris nauium insignita qua donari consueuerat qui primus maritimo prælio armatus in nauem hostium ui transiebat.accæpitq; eam in bellis piraticis dante Pompeio.M. Varro romanorum omnium doctissimus. Quin & tribuente. Augusto. M.Agrippa e siculis bellis quæ & ipsa piratica fuere. Oualis uero corōa teste Gellio myrtea erat ea utebantur imperatores qui ouantes introibant urbem Ouandi ac non triumphandi ut subdit ea erat.

Cum aut bella nõ rite indigna neq̃ cũ iusto hoste gesta sunt: aut hostiũ nomẽ humile: & nõ idoneũ sit ut seruorũ piratarũq̃: aut deditiõe repente facta in puluere ut dici solet incruenta q̃ uictoria obuenit. Cui facilitati aptam eẽ Veneris frõdẽ crediderũt q̃d nõ martius sed quasi uenereus q̃dã triumphus foret & sic quoq̃ teste plinio li.xv. naturalis historiæ Positius libertus i consulatu triũphãs de sabinis primus omniũ ouans ingressus urbẽ ẽ quoniã rẽ leniter sine cruore gesserat. Et myrto Veneris uictricis coronatus icessit. Nã ut psequif Gellius ad ea q̃ supra posita sũt hanc myrteã coronã. M. crassus cũ bello fugitiuorũ cõfecto ouans rediret. insolẽter aspernatus ẽ. Senatusq̃ cõsultũ faciũdũ p gratiã curauit ut lauro nõ myrto coronaref. Sane p tereũdũ nõ est q̃d ad ouationes attinet sup q̃d dessensisse ueteres scriptores accipio: Parti enim scripserunt q̃ ouarẽt introire solitos equo uehente. E quibus Seruius sup quarto æneí. dixit.

Qui ouationẽ meretur. uno equo utif & a plæbeiis uel ab equitibus romanis deducitur ad capitolium: & de ouibus sacrificat. Vnde & ouatio dicta ẽ At Sabinus Massurius ut refert Gellius pedibus ouantes ingredi dixit sequẽtibus eos non militibus sed uniuerso senatu itẽ Suetonio teste Tiberius Aug. priuignus ante iperiũ primus omniũ ouans curru urbẽ ingressus ẽ triumphalibus ornamẽtis nũq̃ ante cui q̃ tributo talis honoris genere. massurius teste plinio eodẽ. xv. libro auctor ẽ curru quoq̃ triũphãtes myrtea corona usos. Vnde & L. piso tradidit papyrium Masonẽ qui primus in monte albano triumphauit de corsis myrto coronatũ ludos circẽses spectare solitum M. Valerius auus maternus. Aphricani sequentis duabus utebatur coronis laurea & myrtea. Oleagina autẽ corona postrema ẽ qua teste Gellio uti solent q̃ in prælio non fuerunt sed triũphũ procurant. Et ut refert Gellius. M. Cato obiecit. M. Fuluio nobiliori q̃d milites p ambitionẽ coronis leuissimis de causis donasset. de qua re uerba ipsa apposuit Catonis. Nã principio quis uidit corona donari queq̃ cũ oppidũ captũ nõ eẽt. aut castra hostium incensa non eẽnt subinus autẽ in quẽ hoc a catone dictũ ẽ coronis stonauerat milites qui uallum curauerant. aut quia puteũ strennue foderant Dabanf ẽt corone in ludis & sacris certaminibus qua primũ e floribus consertas habebant ita ut uersiculorũ florũ mixtura suaues ẽt misceret odores nã teste plinio in. xxii. suæ historiæ naturalis Pausias Sicyonius & ingenio Glyceriæ coronariæ ab eo dilectæ pulcherrimum coronarũ artificium isureuit. Nã ille cũ sua opa picturæ Glyceriũ cũ coron effigeret. alla ut eum puocaret coronas sæpius uariasset ẽẽtq̃ iter eos certamẽ artis & nature tabellas interi plures huiusmodi picturæ reliq̃t quæ exẽplar uariis & pulcherrimis seruis exihuere idq̃ factũ ẽ teste eodẽ pli. post Olympiadem cẽtesima Si coronis e floribus receptis paulo mox subiere q̃ uocanf ægyptiæ ac deinde cũ hyeme terra flores negaribernæ uenere ramento e cornibus cincto posteaq̃ e lamina aurea tenui uel aurata aut inargẽtata dabanf. Et subdit crassus diues primus argento auroq̃ folia imitatus ludis suis coronas dedit primus q̃ instituit celare eas. P. Claudius pulcher brachteasq̃ & phaleras dedit. Hæc plinius. qui in eodẽ libro ostendit eo luxuriã pcessisse ut coronas ex oderatissimis floribus mero ĩfũderent & ĩ hilarite odo... absorberẽt. Vnde & scelerata Cleopatra a partu belli actiaci Antonio gratificationẽ ipsius reginæ timentẽ nec nisi p̃gustatos cibos sumente ferf ab ore eius lusisse extremis coronis floribus ueneno illitis ipsiusq̃ capiti iposita mox pcedente hilaritate inuitauit Antonium ut coronas biberẽt. Quis istis timeret insidias Ergo cũ serta in cyphum incipienti haurire opposita manu. En ego sum inquit illa chare Antoni quã tu noua prægustantiũ diligentia caues. ideo mihi si possum sine te uincere libere occasio & ratio adest. inductum ĩ custodiã bibere iussit ilico expirantẽ. Scripsit de coronis apud græcos Mnestheus atq̃ Calimachus medici ostẽdentes quæ nocerent capiti & quæ p dessent. Scripsit & Theophrastus apud latinos uero nonnulli ut ferunt sed de floribus solus plinius p secutus ẽ.

Stentor absq̃ ulliqua aspiratiõe scribif fuit heros magnanimus & fortis ex his græcis qui ad Troiã uenerũt cuius teste Homero iliados. v. tantus erat uocis sonitus q̃tus aliorũ quinquagita. Q d iuue. ipse tangisse uñ in satyra Exẽplo quodcũq̃ malo quũ an Tu miser exclamans ut stentora uincere possis: Vel potius q̃tũ gradiuus homericus. i. mars De q̃uo late uidimus in dictione gradiuus.

Sthenelus cum. th. aspirato & unico. l. scribif fuit teste Homero Capenei regis filius ex euadne uxore qui p græcis ĩ expeditione troiana pluria gloriosa pegit Fuit & alter eodẽ noĩe quẽ i cõtiõe agamẽnonis refert Home. Persei fuisse filiũ ex andromeda coniuge atq̃ patrẽ Eurysthei micenarũ regis.

Sthenoboea pria cũ th. aspirato penultima cũ æ. diphthõgo scribitur & a sthenos quod est robur descendit. Fuit Ariobatis lyciorum regis filiæ atq̃ uxor. Proeti regis arguiorum. de qua in dictione Bellerophõthes uidimus.

Stesichorus prima cũ. t. exili sequens cũ. i. latino penultima cũ. ch. aspirato scribif fuit poeta lyricus extimus De quo etiã Quintilianus meminit in decimo de institutione oratoria. & Ho. in. iiii. carminũ. Ceæq̃ & alcei minaces Stesichoriq̃ graues camenæ.

Stilpon cũ. t. exili & . i. scribif fuit magarensis philosophus & teste Herac. in tãtum & mutatiõe & eloquentia & sapientia pcessit alios ut parum abfuerit q̃n omnis græcia in illũ intenta in megarã transisse diceref Cicero uero in li. de fato dicit illũ fuisse acutũ hominẽ maximeq̃ suis tẽporibus approbatũ Laertiũ ãt cũ eũ maxime ciuilẽ dixerit subdit ac preter uxorẽ quã duxerat nicarete ẽe pellice utebatur.

Stymphalides prima cum. t. exili & . y. græco penultima cũ. i. latino scribif aues fuisse scribunf miræ magnitudinis ita ut illarũ alæ solares radios occulerent. Seneca in tragoedia furentis Herculis Solitasq̃ pennis ondere obductus diem petunt ab ipsis nubibus stymphalides. has Herculem sagittis transfixisse ad

terráq; cecidisse scripserunt poetæ. Qui & eē diuersas ab harpyis ostēdit Seneca in pfata tragœdia atq; in Medea dicens. Relinquit istas inuio plumas specu.
Harpia cum zetem fugit His aduce pœnas sauciæ stymphalidis.
Lernæa passæ spicula. Vnde isidorū atq; Bocatiū errasse cōstat. q iter harpias & stiphalides nō distīxerīt.

Stigma cū. t. exili & .i. latino scribit̃ dici pōt nota: & inde ēt punctū. & a στίζω uerbo græco qđ ē pungo. Ponitur tamē p pprio quodā signo ut Martialis in primo. Cæsaris atq; iouis cū fert nūc stigma iuuctus. par onus ut tulerint altius iste tulit. idē in duodecimo Frons hæc stigmate nō meo notanda ē. Et ut qdā putāt ēt stilla ex eodē uerbo originē traxit ita ut apud nos gutta dicat̃ ut stilla aquæ stilla olei. Martialis in pfato duodecimo. Atq; olei stillam donaret opellicus unctor. & inde stillicidiū. hoc ē stillage cadni ii dici posset & stilo uerbum ac distillo.

Stylus cum. t. exili & .y. græco scribitur dicitur a nostris columna: unde epystilium capitellum id dicitur qđ supra columnnam locatur.

Styps cū. t. exili & .y. græco sequēte. ps. scribit̃. At uero græci dicūt Sυπεῖον. hoc ē stypus & significat oē qđ facile īcēdit̃. atq; nomē assumpsisse dr̃ a συπιον. qđ ē stupa: qa ea facillime incēdatur.

Stimachō prima cū. t. exili & .i. latino ultima cū. ch. aspirato scribitur nomē ē uiri pprtū. sed cōpositū ex Sτίζω qđ ē pungo & μάχη bellū. Vergi. ī Daphnide lipnidē stimachō laudauit carmina nobis.

Styx cū. t. exili & .y. græco scribitur palus ē inferni poetarū carminibus decantata & deducitur a Sῦγνος. q ē tristicia uel mæstitia. Hanc Hesiodus fuisse dixit Oceani & Tethyos q cū pallante concūbens genuit zelum & uictoriā. At uero Victoria adeo in gigāteo bello ioui fauit ut p munere concederet illi iuppiter ut siqs deoꝝ p stygē paludē matrē eius peieraret cētū annis priuarētur diuinitate. ut Ver. libro æneidos sexto Stygiáq; paludē Dii cuius iurare timēt & fallere numē. Similiter Home. in hymno Apollinis. και τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ ὅς τε μέγιστος ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν. Herodo. uero libro historiarū sexto dixit p uera historia stygem paruā eē aquam in arcadia in ciuitate. quæ dicit̃ nonacris ex petra qnædā pfluētē. Hæc eadē teste plinio libro secundo naturalis historiæ licet neq; odore neq; colore sit abominabilis ilico tamē pota necat. qualia sunt magorum artificū uenena quæ deprehēdi nisi morte nō possunt. Et ī li. xxxi. de eadē inqt pisciculos quosdā generat q comesti repēte perimūt comedētes. Est & palus alia eodē nomine apud Memphim. de qua uidimus in dictione. Osiris.

Stoici absq; al qua aspiratiōe & .i. latino scribitur fuerunt philosophi apud Athenas eximii originem ducētes a zenōe citiēsi. sic quoq; dicti teste Laertio de uitis philosophorū a quadā porticu quæ erat. Athenis & pysianactica uocabatur referta uaria & multæ scientiæ pictura polygnoti in qua cu diuersis temporibus iā mille quadringenti triginta ciues interfecti fuissent uoluit zeno locū illū stabilem atq; inuiolabilē reddere. Quare cœpit in illo docere ad quē eo audiendū discipuli confluentes q antea zenonii dicebant̃ postea ab ipsa porticu stoici sunt uocati ut Epicurus in epistolis attestat̃. Si qdē & ante zenonē teste erat osthene poetæ in illa morantes dicti sunt stoici a quibus multum incremēti illa appella io cæpit κοιλι.

Stomachus cū. t. exili & .ch. aspirato scribitur. Nec cōponi pōt ut qdā uolunt ex stomatos. i. ore & ἄω uēter q̄si sit os uentris qa tūc quoq; c. ipsū aspirari nō posset quod apud græcos sp aspiratur iō melius alii dicūt cōponi ex stomatos idest ore & ἔχω quod ē habeo quia os sit habēs & sic. c. aspirādū ē.

Stola cum. t. exili scribitur & dicitur a nostris indumentum.

Storax cū. t. exili sequente. o. iā scribit̃. At uero a græcis & antiquis latinis cū. y. græco scribebat̃ uidelicet styrax. Vnde cū sit genus aromatis dixit pli. in. xii. naturalis historiæ arabia ex syria reuehūt styracē acri odore eius ī focis abigētes suoꝝ fastidiū. Qui & ad serpētes fugādos urit̃ i odoriferis siluis freqntissime

Stlata absq; aliq̄ aspiratiōe scribit̃ latinū ē & nō græcum ut quidē putauerunt. Estq; teste Festo genus nauigii latum magis quam altum a cuius latitudine sic appellatum ē Nā ut in primo horū cōmētariorū libro uidimus. antiqui consueuerunt dictioni incipienti ab. l. apponere. st. Et inde stlataria. ut Spondet enim tiro stlatario purpura filo. idest quæ per mare allata est.

Stranguria cum. t. exili & .i. latino scribitur. difficultas est urīæ. Nam componitur dictio ex Sραγγαλίζω quod est constringo & uros urinam.

Strategemata absq; aliq̄ aspiratione scribitur. dicunt̃ exēpla seu consilia militaria quibus homines ad similia facienda uel imitanda dñr Nā cōponitur dictio ex Sτρατός. qui ē exercitus. & ἄγω duco.

Stratocles absque aliqua aspiratiōe & cum. i. latino scribitur. nomē est uiri proprium. compositum tamen ex Sτρατὸ qui est exercitus. & κλέος gloria.

Stratonicus similiter scribitur. & cōponitur ex stratos & νίκη quæ ē uictoria q̄si exercitus sit uictor.

Strato absq; aliq̄ aspiratiōe scribit̃ fuit lāpsacenus philosophus Arcesilai filius uir eloquētissimus Et in speculatione physica præ cæteris diligentissime speculatus. Vnde & physicus ē appellatus. Fuit ptholemæi Philadelphi pcæptor a quo talentis octuaginta dōatus ē. Scripsit de regno libros tres de iustitia. iii. de diis. iii. de magistratibus. iii. de regia philosophia. de fortitudine de cælo de spiritu. & de aliis multis rebus. Aiunt eū fuisse tā tenuē: ut sine sensu moreretur. Fuere Stratone. viii. Primus isocratis auditor. Secūdus hic ipse. Tertius medicus. Quar. histori. scriptor gestoꝝ philippi & pse. qui cōtra romanos bella gessere. Sextus poeta epigrāmatū. Septimus antiquus medicus teste arist. Octauus peripateticus q uixit. Alexādriæ.

Strymon cum. t. exili & .y. græco scribitur. fluuius est. qui teste plinio in quinto naturalis historiæ macedo

niam a thracia seperat: fluitq; a uertice mōtis æmi. Et ut refert Vibius plurimo gelu stringitur: ad quē temporibus calidis multæ grues confluūt. Quare Vir. in. i. geor. grues strymonias uocauit: dum ait stry moniæq; grues & amaris intyba fibris. Et similia Lucanus in tertio.

Strongyle cum. t. exili & . y. græco scribitur: insula est in mari tyrrheno una ex æoliis sic quoq; dicta: quia sit rotunda & globosa: quod stringylon græce designat.

Strophades cū. t. exili. scribitur: sunt teste Pli. in. iiii. naturalis historiæ īsulæ duæ in mari ionio ante cepha loniam positæ prius dictæ plotæ harpyiarū patria: ut supra uidimus in dictione Phineus.

Stropylus cum. t. exili & . y. græco scribitur: est auicula ægyptia: quæ teste Solio in collectaneis cū escas ap petit in os crocodili intrans beluæ dentes paulatim scalpit: sensimque scalpurigine blandiente additum sibi usq; ad fauces facit: moxq; ad interiora penetrat. & populatis uitalibus aluo exit.

Strophius cum. t. exili: & . i. latino scribitur: fuit rex phocensis pater Pyladis: amicus & cōsanguineus Aga memnonis: de quo in dictione Pylades uidimus.

Struthius prima cū. t. exili: sequens cū. th. aspirato: & . i. latino scribitur. auis est grandis & corpore grauis: quare uolando currit: crescitq; in aphrica: ut ostendit Herodotus in. iiii. historiarum.

Stupa cum. t. exili & unico. p. scribitur: nam græce dicitur στύππον. & habet primam longam. Virgilius in. v. æneī. Stupa uomens tardum fumum: ubi dixit Seruius secundum antiquam orthographiam: hoc est ubi illud. v. græcum in. u. nostrum conuersum. Nam nos. s. moderniores stypam dicimus. a stypādo Et ut subdit abusiue etiam dicitur linum.

Sulmo cum. u. ante. l. scribitur: oppidum est in brutiis pelignæ regionis. De quo Ouidius.

Sulmo mihi patria est gelidis uberrimus undis: Milia qui nouies distat ab urbe decem.

Et in libro. iiii. fastorum ait. Serus ab iliacis & post antenora flammis.

Attulit æneas in loca nostra deos: Huius erat solemus phrygia comes unus ab ida:

A quo sulmonis mœnia nomen habent. Et subdit: ostendens se illos fastorum libros eo tempore cōpo suisse: quo apud scythas relegatus erat: dicens ad germanicum: cui opus inscripsit.

Mœnia sulmonis patriæ germanice nostræ: Me miserum scythico quā procul illa solo est.

Surrhentum cum duplicato. r. & secundo aspirato atq; t. exili scribitur: oppidum fuit campaniæ a græcis teste Iginio conditum: quod palmitibus generosum dixit. Vnde & Plinius in. xiiii. naturalis historiæ. Vi na surrhentina in uineis tantum nascentia conualescētibus maxime probata: propter tenuitatem salu britatemq;. Et subdit Tiberius Cæsar: dicebat consensisse medicos: ut nobilitatem surrhentino darent. Alioquin esse generosum acetum. C. Cæsar: qui successit illi nobilem uappā certāt massica: atq; ex mō te gaurano puteolos baisq; prospectantia. Nam phalerno cōtermina ad principatus uenere. Et paulu lum supra dixerat Diuus Augustus setinum prætulit cunctis. Et pergit secunda nobilitas phalerno agro erat: quod exolescit nimietate copiæ. potius q̄ bonitate. Et infra subdit. his præponi solebāt calena. De quibus in ea dictione uidimus. Qui & subsequitur infra mulsum appellant musto usq; ad tertiam parté mensuræ decocto. Quod uero ad dimidiam est defrutum uocamus: omnia in adulterīum mellis exco gitata. Et subdit ostendens quid sit passum dicens id fieri ex quacūq; uua alba & dulci: tamen præcocta siccāte sole: donec paulo amplius dimidium pondus supersit: tunsaq; leuiter exprimūt. Idq; dici passum deinde quanti expressere adiciunt uinaciis aquæ puteariæ: ut & secūdarium passum faciant. Et pgit di ligentiores eodem mō siccatis acinos eximunt: ac sine sarmentis madefactos uino excellenti donecītu mescant premunt. Et supra dixerat psythium passi gēus addito melle esse. Et utitur Plinius declinatōne uini in plurali uina uinorū & uinis. idem Horatius in sermonibus cū ait: Surrhentina uafer q̄ miscet fæ ce phalerna Vina colūbino limū bene colligit ouo. Et Ouidius de arte amandi libro primo.

Illic sæpe animos iuuenum rapuere puellæ. Et uenus in uinis: ignis in igne fuit.

ltera apud græcos & exilis habetur & aspirata. exilis quidem hoc est quæ sine aspira tione est: tau ab illis uominatur. aspirata uero theta dicitur. quæ diuersam a priori for mam detinet: & uim ipsius nostri. th. aspirati detinet: ut in primo horum cōmentario rum libro late uidimus. Et ut quidam ferunt: erant hæ duæ litterarum formæ exilis: scilicet & aspiratæ militum notæ apud ueteres. quibus uti designabatur: quot post bel lum ex militibus superessent. quotue in bello cecidissent. ita ut. T. quæ exilis est: in ca pite uersiculi apposita superstitem designabat militem. Si uero ipsum. θ. ad cuius mili tis nomen appositum fuisset: illum defunctum annotabat. Quod Persius in quinta Satyra tetigisse ui detur cum ait. Et potis es nigrū uitio præfigere theta.

Taburnus cum t. exili scribitur: & est teste Seruio super secundum georgicorū: mons campaniæ, oliuetis abundans. Quare dixit Vir. iuuat ismara baccho Conserere: atq; olea magnū uestire Taburnum. Eun dem retinere optima pascua dixit idem Seruius super duodecimo æneidos.

Tachompso cum. t. exili & . ch. aspirato scribitur. Est teste Hero. li. histo. ii. insula quædam nili.

Tænarus cum. t. exili & . æ. diphthongo scribitur: promontoriū est laconiæ iuxta Spartam ciuitatē: hoc ē circa finem maleæ montis: ut dixit Seruius super quarto georgicorum in quo quia hiacus magnus ē ex quo agente spiritu: quia nōnunquam strepitus progredi percipiuntur: dixere ueteres per hunc esse de scensum ad inferos. Vnde Virgilius.

Tænarias etiam fauces alta hostia ditis. Et seneca in Hercule furente.

Spartana tellus nobile attolit iugum. Densis ubi æquor tenarius siluis premit.
Hic ora soluit ditis inmitis domus. Et reliqua quæ eloquentissime prosequitur: atq; idem Statius in secundo thebaidos.

Tænia cum .t. exili & .æ. diphthongo: atq; .i. latino scribitur: a nostris dici potest fascia Virgilius in septimo æneidos. Fit longæ uittæ: ubi Seruius uittæ extremitatem dixit. Sed pro uittis posuit mãifeste Vir. in .v. ubi ait. Puniceis ibant euincti tempora tænis. Alii uero nõ putant esse græcũ sed latinũ: & attenendo deductũ: quod falsum est. Nam syllabæ quãtitas diuersa est & sane notandũ est ubi tænis dixit Virg. a nominatiuo tæna: nõ autem tænia deduxisse.

Tagus cum .t. exili scribitur: fluuius lusitaniæ toletum radens: qui ut ait pli. libro tertio naturalis historiæ: oritur prope Hispaniam Carthaginem: & ob arenas auriferas cæteris eiusdem regionis amnibus ante fertur. Vnde ait iuue. in .iii. Satyra. Tanti tibi nõ sit oppaci: Omnis arena tagi. dixitq; opaci .i. frigidi: ut Vir. in Tityro: Frigus captabis opacum .i. auram frigidam. Item in primo Georgicorum: Et ruris opaci Falce premes umbram: Vel dicas opaci: idest ob arenulas aureas turbidi. Idem in primo Georgicorum: Atq; auro turbidus hermus.

Taygetus cum .t. exili utrobiq; & .y. græco scribitur: mons est laconũ inter lacedæmõiam positus: sic quoq; cognom'atus a Taygeta filia Agenoris regis phœnicum. Estq; mons gelidus dicente Lucano in Gelidiq; inculta iuuentus Taygeti. Virgilius uero etiam taygetam montem uocat cum ait in libro secũdo georgicorum. Virginibus bacchata lacænis Taygeta: Vnde & adiectiuũ deducitur. ut Taygetiq; canes. Estq; etiam Taygeta nomen proprium unius ex pliadibus.

Talæmeneus secũda cum .æ. diphthõgo scribitur: nomen uiri fuit proprium: qui troianis auxilia tulit.

Talentum sine aspiratione aliqua: & unico .l. scribitur: est teste Iulio Polluce de uocabulis rerum ad cõmodum Cæsarem ponderis cuiuldam nomen: ostenditque hoc auctoritate Homeri dicentis Χρυσεα τατηρ ἐπὶ τοιν ἑτάλαντα. Cæterum ut apud auctores nostros comperi: duplex est talentum: atticum & euboicum. Rursus & talentum atticum duplex est magnũ: scilicet & paruum. De magno dixit Liuius in trigesimosexto ab urbe condita. Magnum talẽtum atticum octoginta libras habet: & paulo plus. Idem in trigesimoquarto manifeste monstrauit talentum illud magnum octogintatres libras & quattuor habere uncias: quod si uolumus ad nũmos referre romãos ait Priscianus sex milia denariorum Romanorum Habere. hoc quoq; si complete speculari uolumus: ex ipsis ponderibus facile cognoscere possumus. Nã apud romanos hæc sane pondera in usu erant. Siliqua primũ quod græci κέρατιον uocauerunt: hoc est granum illud quod: ex ea siliqua: qua nos fabam græcam uulgo dicimus: extraxerant & pro pondere assumpserant. Hoc quoq; apud romanos minimũ ex nominatis ponderibus habebatur. Post siliquã erat obolus: qui Dardano auctore scrypulis similiter apd' græcos dicebatur: hic sex siliquas cõtinebat. Drachma deinde post scrypulum erat: quæ ex decem & octo siliquis: hoc est tribus scrypulis constare dicebatur. Post drachmam argenteus habebatur nummus: qui denarius apud romanos uocabatur. Hic ex quattuor scrypulis: hoc est drachma: & tertia parte confectum erat. Post hunc uncia dicebatur. hæc ex octo drachmis siue sex denariis constabat. Post unciam libra italica erat: quæ ex .xii. cõstabat uncis: hoc est denariis septuagintaduobus. siue drachmis nonagintasex. Eadem apud italos as Apud græcos uero mina dicebatur: quam nos nam per interpositionem unius .i. idest traducere consueuimus. Sed ut certo argumento comprobari posse uideo: maior erat quam libra nostra. Namque ut ait Plinius in duodecimo naturalis historiæ: de rure locutus etiam inueniuntur guttæ: quæ tertiam partem minæ: hoc ẽ trigĩtatrium denariorum pondus æquent: hæc ille. Atticum igitur talentum quod magnum dicebatur ut diximus libras octogintatres: & uncias quattuor ex nostris continebat. Vnde ait Terẽtius in phormione. Si quis daret talentum magnum. Quare apud romanos teste Liuio sic institutum est. Talentum ne minus pondo octuaginta romanis ponderibus pendat. Idem alio loco sic decreuit senatus: ut non plus quam tertiæ libræ & quaternæ unciæ singulis desint talentis. Paruum uero talentum teste Dardano libras habet sexaginta: de quo Seneca in decimo epistolarum ad Nouatum. Viginti inquit quattuor sestertia: idest talentum atticum paruum. Nam igitur uigintiquattuor sestertia teste Varrone: sexaginta libras habent: & sic sestertium duas libras habet: & mediam: dicente etiam ipso Varrone de lingua latina: dipondius enim & semis antiquum sestertium est & ueteris consuetudini: ut retro æra dicerent ita ut semis. Quintus semis: quartus semis: tertius pronuntiarent a semis tertius: sestertius dictus. hæc ille. ad scilicet denotans post dipondium. hoc est duas libras semis: hoc est mediam libram tertium pondus esse. ita & semis cum ad duo pondera sit: tertius dicatur sestertius seu sestertium. sicut dipondius & dipõdiũ quæ per .s. & nõ per .x. scribuntur. eo quod a semis cõponuntur. Nam dipondius a duobus ponderibus dictũ fuit: & unum pondus assipondiũ dicebatur. Id ideo quod as libræ erat põdus. Deinde a numero reliquum dictum usq; ad centussis: ut a tribus assibus tressis: & sic usq; ad decem. A decem uero assibus decussis: a duobus decussibus uicessis: deinde tricessis usq; ad nonussis & centussis. Vnde ait Persius. Et centum græcis uno centusso licetur: idest auctione uenditur: quæ per incremẽtum precii fiebat: ut supra late uidimus in dictiõe Auctio. Sed ad talentum redeundo dixit Plinius teste Varrone talentũ atticum sexdecim aliis taxari. Euboicum uero licet minus attico fuerit non tamen longe minus. Nam teste Festo quattuor milium nummum romanorum erat. Legimus etiam apud Homerum talentũ sua ætate quid paruũ fuisse. Nam in ludis funebribus Patrocli ultima præmia dixit duo talenta esse. Et pro-

mum uictorem bouem accepisse:quo fieri uidetur ut minus duo talenta quam unus bos fuisset. Fuerũt praeterea diuersarum unciarum nomina apud antiquos prolata:ita ut duo libra uel as unciae duodecim esset. Deuns unciae undecim:quasi uncia dempta ex asse. Dextans unciae decem quasi dempto sextante asse. Dodrans nouem.quasi dempto quadrante ex asse: Bessis unciae octo quasi bis triens uel binus triens Septuns unciae septẽ. Semis unciae sex.quasi semis as id est libra media Quinquuns unciae quinq́.

Triens unciae quattuor id est tertia pars assis: Quadrans unciae tres.quia sunt quarta pars assis Sextans unciae duae id est sexta pars assis deinde ab uno dicta est: At secuns uel ut alii dicunt sescuntia cum:s.& non cum.x.uncia ẽ & media. Sicut semodius unus modius est & dimidiatus & selibra libra cũ dimidia semiũtia semis est unciae duae sextulae sunt tertia pars unciae id est scrypuli octo Sicilicus scrypuli sextula scrypuli quattuor Dimidia sextula scrypuli duo. Rursus sextula & dimium sextulae sicilus appellatur scrypulus siliquae sex.

Talthybius prima cum.t.exili secunda cum.th.aspirato atq́.y.graeco penultima cum.i.latino scribitur fuit teste Homero in graecorum exercitu Agamemnonis praeco:qui una & Eurybates missi sunt ab Agamẽnone ad Achillis tentoria pro Briseide abducenda.

Thalpius cum.th.aspirato &.i.latino scribit̃ fuit teste Homero unus ex graecis qui ad Troiam uenere:

Thalamus cum.th.aspirato & unico.l.scribit̃ est coniugis utriusq́ cubiculum.

Thalia cum.th.aspirato &.i.latino scribit̃.una est ex nouem musis ut uidimus indictione Musa. Et apud graecos quidem hẽt accẽtũ in prima apud latios uero in penultima. Virgi. in bucolico. Nostra neq́ erubuit siluas habitare thalia.& deriuatur.a θαλλω:quod est germino uel uireo. Sed ut dixit Seruius latinae scribi debuisset Thalea cũ.e.sicut cytherea & non cytheria:sed graece protulit Vir. Thalia p euphoniam ut graecũ seruaret sonitum ius uel legẽ regulae cõtẽpsit.quasi diceret uelit. Regulam esse ut ibi apud graecos ẽ ei diphthõgus.apud latinos trãsferri habeat in.e.nõ in.i.quod ut saepe uidimus nõ semper obseruamus ut ΝΕΙΛΟΣ nilus σπονδεῖος spõdeus.& plura alia. Sane haec eadem uel altera eodem nomine gratiae fuit una ut uidimus indictione charitas.

Thalassius cum.th.aspirato & unico.l.atq́ duplicato.s.scribitur nomen fuit uiri proprium cui in raptu sabinarum pulcherrima contigit uirgo ut dixit Plutarchus in uita Romuli.& a θαλασσα:quod est mare deducitur.

Thales cum.th.aspirato & unico.l.scribitur fuit unus ex semptem graeciae sapientibus:& teste Herodoto ex patre Enamio:& matre Cleobolina exthelidarũ familia qui Phoenicũ nobilissimi a Cadmo.& ab agenore originẽ ducunt. Platoneq́ teste natus priusq́ sapiens uocatus ẽ quo tẽpore Damasius Athenis prĩceps erat sub quo septẽ quoq́ sapientes appellati sunt.ut Demetrius Phalerius in descriptione principũ meminit: Fuit & mileti ciuis inscriptus idẽ post reipublice negocia ad cõtẽplandũ rerum natura sese trãstulit. Et ut ait Cicero inprimo de natura deorum primus de rerum natura traditur disputasse. Sane iuxta quosdam nullum ingenii sui monumentũ reliquit Callimachus hunc dicit inuentorem fuisse minoris ursae ac illius stellas notasse quibus phoenices nauigant putant hũc plerique primum astrologiae secreta rimatum solis defectus cõuersionesq́ praedixisse ut Endenius de anstrologia historia Heraclitusq́ & Democritus attestantur. Sunt qui illum primum dixisse immortales esse animos affirmẽt ut Cherillus poeta ab aegiptiisq́ praecepta geometrie accaepit. Ipse idẽ teste Hieronymo rhodio ostendit philosophum ditari posse si uellet cum olei penuriam praeuidisset. Obiit cum certamen gymnicum spectaret: estu.s.ac siti fagitatus: Ortum Thaletem primo anno.xxxv.olympiadis Apollodorus in chronicis tradidit. Mortuũ anno aetatis.lxxviii.uel nonagesimo secundũ Sosicratẽ.fuitq́ tẽporibus Croesi.

Thamanaei prima cũ.th.aspirato penultima cũ.ae.diphthõgo scribitur fuerunt teste Herodoto libro historiarum tertio populi in scythia asiae.

Thamyra cum.th.aspirato &.y.graeco scribitur nonnulli thamyras cum.s.in fine apud graecos uero. Tamyris cum.i.latino ante.s. scribitur fuit uir thracius cantandi arte praeclarus Hic teste Homero in secũdo iliados. Cum ex oechalia ueniensĩ dorio esset musasq́ obuias habuisset scientiam cantandi gloriabũdus sibi uendicauit:easq́ ad certamen musices prouocauit ad cuius insolentem uocem illae iouis filiae stomachatae & modulationem qua praeditus erat & pulsandae cithare peritiam & sensum uisus penitus abstulerunt. Quamobrem dicebat Ouidius. Quid miserũ thamirã picta tabella iuuat:cum scilicet eam uidere non posset: Et propertius.

Me licet & thamyrae cantoris fata sequantur.
Nunquam ad formosos inuide caecus ero.

Tanager cum.t.exili & unico.n.scribitur:fluuius ẽ lucaniae regionis:quae est inter campaniã & calabriam quẽ in aestate siccari ostendere uidetur Vir.cũ ait in.iii.georg.corũ: Et sicci ripa tanagri:exponit Seruius id est non multum abundantis aqua.

Tanais cũ.t.exili &.i.latino scribitur:fluuius est septentrionis in scythia:qui in paludem maeotidẽ defluit quem niualẽ dixit Vir.in.iiii.geor. Et Lucanus in.iii. Asiae quoq́ terminus.idem Europae mediae diuimẽs confinia terrae. Nunc huc nunc illuc qua flectitur amplias orbem.

Thanatos prima cum.th.aspirato:ultima cũ.t.exili scribitur:dicitur a nostris mors:& inde athanatos immortalis. Et nõnunq̃ mors ipsa actum moriendi dicit̃ ait Vir.in.xi.aenei. Multa boũ circa mactant̃ corpora morti. Aliquando uero deam quandã:ut Statius in scopulis.mors saeua sedet. Et Lucanus. Ipsamq́

uocatam. Quem petat a nobis mortem tibi coge fateri.
Tanes cum .t. exili scribitur. fuit uir persa: & unus ex ducibus Darii.
Tantalus absq; aliqua aspiratione scribitur: fuit teste Lactantio grãmatico super .ii. thebaidos iouis ex Plo te nympha filius: quod ille apud Senecã in Thyeste profitetur cũ ait: Magne diuo pares nosterq; quis pudeat. Hunc dicit Eusebius li. de temporibus regem fuisse phrygiæ: & bellũ aduersus Throẽ Dardaniæ regem: ac ganymedis patrem gessisse: eo quod uenantem Ganymedem uiolenter abstulerat. idem cũ deos hospitio suscæpisset: filiũ suũ Pelopem eis comedendũ apposuit: mentitus alias esse carnes: a quibus epulis dei oẽs excæpta Cerere abstinuere: quæ illius comedit humerum: ob quod facinus illũ iuppiter in infernũ detrusit: atq; hoc ipso supplicio damnauit: ut usq; ad inferius labiũ in lympidissima diuersaretur aqua: sed tunc quoq; cũ ad potũ inclinaretur fugacissima. Insup & inclinari arbores redolẽtibus pomis usq; ad os eius statuit: quæ oĩa fugiebant: dum ea fame uel siti capere conaretur. Quare de illo dicebat Seneca in Hercule fureote.
In amne medio faucibus siccis senex. Spectatur undas: abluit mẽtum latex.
Fidemq; cum iam sæpe decæpto dedit
Perit unda in ore: poma destituunt famem.
Et Ouidius in quarto metamorphoseos Tibi tantale nullæ.
Depræhenduntur aquæ: quæq; imminet effugit arbos. Et in libro secũdo de sine titulo.
Quærit aquas in aquis & poma fugatia captat.
Tantalus. hoc illi garrula lingua dedit. Quo fit ut inter odorata poma & aquas positus: fame sitiq; pereat: & ut dicunt poetæ fuit hic Tantalus Agamemnonis & Menelai auus: a quo patronymicũ deducitur tantalides Oui. li. ii. de tristibus. Quid nisi tantalides agitante cupid e currus Pysæã phrygius uexit eburnus eqs Fuit & alius Tãtalus Corinthio rex adeo pius: ut dicat a poetis deo mẽsis accubuisse. Alius fuit Thiestis filius ex Merope Atrei cõiuge suscæptus: quẽ ipse Atreus occidit: & pri comedẽdũ apposuit
Tapetum cum .t. exili utrobiq; scribitur: habetq; accentum in penultima. Virgi. l. vii. instrato ostro alipedes pictisq; tapetis. Et dicitur etiã hic tapes huius tapetis: Vnde est. Qui forte tapetibus altis Extructus: Et similiter idem pulchrosq; tapetes.
Tapinosis cum .t. exili & .i. latino utrobiq; scribitur: at secunda apud græcos habet ei diphthongum: & dicitur latine humiliatio. Vnde & figura quædam tunc dicitur: cum rei magnæ sit humilis expositio. Virgilius in primo æneid. Apparent rarinantes in gurgite uasto. ubi gurgitem pro mari posuit teste Seruio Nam ταπεινος græce: latine dicitur humilis.
Taphos cũ .t. exili scribitur: a nostris dicitur sepulchrũ. Et a tapho deducit epitaphium: & ut ait Pli. in. vii. natura. histo. Sepultus intelligit quoquo modo conditus: humatus uero humo contectus.
Tapsus cũ .t. exili scribit: nomen est insulæ decem stadiis a sicilia distans uersus syracusas: & pene fluctibus par uel parũ maior: ut dixit Seruius. Vnde inquit Vir. in. iii. æneid. Tapasumq; iacentem.
Taracina cũ .t. exili & unico .r. a nõnullis scribit. At uero in oĩbus græcis codicibus .r. duplicatum compi. oppidum fuit uolscoo in cãpania: qd' prius anxur dicebat: ut in ea dictione uidimus. Et teste Solino cũ insula ante esset circũflua immenso mari: nunc æuo neclente addita cõtinenti: & ob diuersam fortunã regionis expertam taracinam a ταραττω: quod esse conturbo dictam putat.
Thara cũ .th. aspirato scribit: fuit teste Herodoto parthorum uicus
Taratius cum .t. exili utrobiq; & .i. latino scribitur: fuit teste Plutarcho in uita Romuli minister Tarchetii impii albanorum regis.
Tharchetius cum .t. exili & .ch. aspirato scribitur: Rettulit Plutarchus i uita Romuli quosdam dixisse hũc immanẽ fuisse: ac impium albanorũ regem.
Tarcon cum .ch. aspirato scribit: nomẽ est propriũ compositũ ex το articulo græco: & arcõ per abiectionem .o. dicitur Tarchon: sed cũ fit propriũ accipit .ω. magnũ in ultima: hoc est ταρχων. Sane cũ ad latinos transfertur: deberet abiici ultimũ .n. & dici Tarcho. sicut Apollo: quemadmodũ in primo horũ commentariorum li. ut plurimũ fieri ostendimus. Et sic Virgilius in. viii. æneid. .n. abiecit cũ ait. Hinc tarcho & tyrrheni tuta tenebant: causa metri fecisse dicunt: ut scilicet synalæpha fieri posset: ut similiter in .x. cũ ait. Partheniũq; rapho & prædurũ uiribus horsen. Nam rhaphon dicatur: similiter tarchon cũ .n. Idẽ alibi expressit. ut in .x. Haud fit mora archon iungit opes.
Taretitum cum .t. exili utrobiq; atq; unico .r. scribitur: fuit calabryæ urbs inclyta in ultimo italiæ circa salentinorũ cõfinia: a Tara Neptuni filio teste Seruio super tertio æneidos primũ ædificata: atq; a spuriis spartano Pallante duce deinde plurimũ ampliata. Quod Iustinũ intellexisse puto cum ait li. iii. ab illis conditam: unde & græci tarantũ dicunt: sicut talantum: se per quẽ modũ uenerunt longo & pulchro stilo psequit. Idem Iustinus. Similiter Florus pulcherrima refert cũ bellũ scribit tarentinũ. Et in uita Pyrrhi in Plutarcho. id iuue. declarat in satyra Stemmata qd faciunt cũ ait: iunctamq; tarentum.
Taras cum .t. exili scribitur: fuit neptuni filius: quem tarentum ædificasse quidam putant.
Tarna cum .t. exili scribitur: urbs ponitur ab Homero libro quito iliados fertilissima: quam expositores: u xatam postea sardis dixerunt.
Tarpeia cum .t. exili scribitur: fuit teste Plutarcho in uita Romuli filia Tarpeii: quæ romanam arcem in capitolio constitutam fabius prodidit

Tarsus cũ.t.exili scribitur:urbs fuit præclarissima ciliciæ.quam teste Plinio li.v.naturalis historiæ. Perseus Danaes nobilissima proles ædificauit. Vnde & lucanus in quarto. Deseritur tauriq; nemus pseaq; tarsus Per hãc fluuius amœnissimus cydnus defluit:ut in ea dictione uidimus fuitq; Pauli apostoli.patria.

Tartarus absq; aliqua aspiratione scribitur:locus est infernalis.quem Aristarchus super Hesiodi theogo-nia a ταραττομαι quod est conturbor deriuari dixit:quia illic omnia perturbata dicuntur:& in plurali so lo neutro genere effertur.

Tartessus absq; aliq̃ aspiratiõe:& cum duplicato.s.scribitur :locus ponitur ultra colũnas Herculis.

Tasium cum.t.exili &.i.latino:atq; unico.s.scribitur:genus est uini a τασισ q̃ e detentio deductũ.

Tatianus absq; aliqua aspiratione scribitur nomen ẽ uiri propriũ.

Taurus cum.t.exili scribitur.& pro quocunq; forti boue accipitur. Virgili.libro georgicorum primo Er-go age terre pingue soli primis ex tẽplo a mensibus anni Fortes inuertãt tauri.Et inde taurinus ut i.iii. eiusdem operis. Alii taurinis sollibus auras Accipiunt.Nam omnia nomina quæ a mutis animalibus in hanc formam deriuãtur .i. longam in penultima seruant ut aper aprinus caper caprinus lupus lupinus formica formicinus.Plautus in menæchmis. Atq; eccum incedit gradu formicino.Lepus leporis lepo-rinus.Hirundo hirundinis hirundinus Idem Plautus in rudente: Ad hyrundinum nidum uisa est mihi si mia ascensionẽ ut faceret. Similiter ueruecinus a ueruece.& porcĩus a porco ouinus item ab oue suinus a sue.Nam ouilia & suilia teste Prisciano diminutiua sunt.Est etiam taurus mons qui teste Plinio in quin to naturalis historiæ.& Solino in collectaneis primo ab indico mari surgit.Deinde inter ægyptum & pã philicũ pelagus obiectus septentrioni dextero latere:leuo meridianæ plagæ occurrit.Deinq; se rhyphe is iugis annectit:sed pro gentium ac uarietate linguarũ plurifariam nominatur. Apud indos hiamos: apud parthos prenyphates:inde taurus. At ubi in excellentissimam sublimitatem consurgit caucasus. Pomponius uero Mela libro primo suæ cosmographiæ conatur ostendere caucasum non esse iugum tauri montis per hoc:quod euphrates qui a latere tauri demissus est:tendens in meridiem caucasum si-nistra:& taurum excludit a dextera.

Tauro minium cum.t.exili &.i.latino scribitur:mons est & supra illũ in sicilia:quã esse romãorũ coloniã dixit Ptolomæus in geographia. Estq; teste appião asprimus:& acutissimos detinens lapides:iuxta cu-ius liteus optimos capi mullos ostẽdit iuue.in satyra Si te ꝓpositi cũ ait: Mullus erit domino : quẽ misit corsica:uel quẽ Tauro minitanæ rupes:& reliqua. Nam teste Prisciano circa finem libri secũdi a Tauro minio taurominitanus deriuatur:ut a gadibus gaditanus:a drepano drepanitanus: Vnde Pli.li.xiii.na. histo. tauromi nitanus inquit honos lageis.i.uuis.ꝓ mamettino plærunq; subditur.

Tauchira cum.ch.aspirato &.i.latino scribitur:ciuitas est teste Herodoto libro historiarũ quarto:barcæo rum in libya.

Tantologia cũ.t.ex ili utrobiq; scribit̃ :ad litterã exponi põt idest eloquiũ:ut Vir.in primo æneidos. Si fa-ta uir ̃ seruant:si nescitur aura Aethrea:neq; adhuc crudelibus accubat umbris.idem in.iii. Humilemq; uidemus italiam:italiam primus cõclamat achates.italiã læto socii clamore salutant. Nam totũ qđ repe titur unũ est:sed ad exprimendũ affectum crebro sermone denuntiatur.

Taxus cum.t.exili scribitur:dictio latina est:& denotat arborem:de qua late in dictione Smilax uidimus & est generis fœminini:cum ponitur pro arbore :ut Virgilius in bucolicis: Sic tua cyrneas fugiãt exami na taxos cum uero pro animali est generis masculini.

Thaumantias prima cum.th.aspirato: & penultima cum.t.exili:&.i.latino scribitur:uocata fuit hoc nomi ne iris ab θαυμα:quod est miraculum: seu admirabile. Nam sic quoq; apud mortales is diuersorum co-lorum aspectus uisus est:& ideo thaumantis.i.miraculi filia dicta est. Vnde & thaumantias deriuatiuũ ẽ Vir.lib.ix.ænei. Ad quem sic roseo thaumantias ore locuta est.

Thasii cũ.th.aspirato & unico.s.scribitur:populi sunt thraciæ:teste Herodoto li.histo.vi.in insula thaso de gentes:apud quos foditur materia auri:& aliorũ quorundam metallorum.

Tearus cũ.t.exili & unico.r.scribitur:fluuius est thraciæ:ad cuius caput cũ darius ad scytas ꝓficiscẽs & bos phorũ transmeasset:applicuerit:castra diebus tribus cõtinuit:cuius dulcissima & limpida aqua delecta-tus:eo in loco columnam teste Herodoto li.histo.iiii.græcis litteris inscriptã apposuit cuius inscriptio-nem latine sic traducimus: O tearii fluuii fons:cũ oĩum fluuiorũ optimam & pulcherrimã proferas aquã & ad te Darius Histaspis filius persarũ & mesopotamiæ rex oĩum hominũ optimus & pulcherrimus:ad scythas proficiscens peruenerit:hæc quoq; tibi inscripta apposuit.

Theatrũ prima cũ.th.aspirato:ultima cũ.t.exili scribitur:dici põt a nobis uisoriũ uel spectaculũ cuius ori-go teste Cassiodoro neminem enim præter hunc de re hac legere ualui ab græcis tracta est. Nam cum agricultores feriatis diebus sacra diuersis numinibus per lucos uicosq; celebrarent : athenienses primũ agreste principiũ in urbanũ spectaculum collegerunt:theatrũ græco uocabulo appellãtes: quod eminus astans turba cõueniens sine aliquo impedimento conspiciat.Et infra subdit:hos ritus romani sicut cæte ra extrema ad suam rempublicã nõ inutiliter trahentes:ædificiũ alta cogitatione cõceptũ magnanimi-tate mirabili cõdiderunt. Hæc ille in epistola ad symmachũ Boetii socerũ ostẽdit eam machinã in hemi-cycli speciem esse cõstructam:& frontem illam quæ uelut corda inter arcus cornua patebat scænam ap pellari. Quæ binis & sæpe pluribus contignationibus constabat.
Hemicyclus uero nullo obtectus fornice lintheis quandoq; tegebatur. Vnde ait Plinius libro decimo-

nono naturalis historiæ. Primus omnium Catullus lintheis in theatro umbram fecit: & pariter byssina uela primus in theatrum duxit. habebat & theatrum gradus: in quibus homines ad spectandum cōsidebant: ita ut altiores in ambitu semper excrescerent. in quam sane formam primum theatrum. M. Scaurus in sua ædilitate: nō quidem perpetue: sed triginta tantūmodo diebus scænicorum ludorum duraturum extruxit. dicente Pli. Hic fecit in ædilitate sua opus maximum omnium: quæ unquam fuere humana manu facta: nō temporaria mora: uerū etiam æternitatis destinatione. theatrum hoc fuit scænæ triplicis trecentarū sexaginta columnarū: pars scænæ inferior marmore fuit: media euitro. inaudito ēt postea genere luxuriæ summæ columnæ tabulis inauratis: & colūnæ tabulis inauratis: & colūnæ ut diximus quo de quadraginta pedū. Signa ærea inter colūnas ut diximus fuerunt. xxiii. numero cauea ipsa cæpit hominū octoginta milia. Quod aūt scribit Pli. se supra dixisse: fuit in libro trigesimoquarto i hæc uerba. in. M. Scauri ædilitate tria milia signorum in scæna tantum fuere temporario theatro. Et li. xxxvi. non longe ab initio: trecentas inquit sexaginta columnas. M. Scauri ædilitate ad scænam theatri temporarii: & uix uno mense futuri in usu uiderunt portari. Et infra subdit. Maximas eaꝝ duo de quadraginta pedibus luculei marmoris: hæc ille: qui & marmora de temporariis theatris scripsit. Nam in eodem libro ostendit. C. Curionē: q bello ciuili partibus cæsarianis fauit: in funebri patris munere theatra duo tēporaria cōstruxisse. Vnde ait theatra duo iuxta fecit āplissima ex ligno acerno: singulorū uersatili ac pensili libramento: in quibus utrisq; ante meridianum ludorum spectaculum numerum fiebat edictio inter se auersis ne inuicem obstreperent: & repente circū actis. ut cōstet postremo die sedentibus aliquibus & cornibus inter se coeuntibus amphitheatrum gladiatorum spectaculum edebat ipsum magistratum & populum circūferens romanum. Et subdit longo processu ostendens se populi romani furorem admiratum: qui terrarum uictor: & totius dominator orbis uniuersus uelut duobus nauigiis impositus binis cardinibus se crediderat: & seipsum depugnantem spectabat periturus momento aliquo laxatis machinis. Verum mansurum theatrum ex quadrato lapide primus Pompeius magnus Romæ struxit. De quo Cornelius tacitus: Nerone inquit quartum Cornelio Cosso consulibus: Quinquennale ludicrum: Romæ īstitutum est more græci certaminis uaria fama: ut cuncta ferme noua. Quin. Cu. quoq; Pōpeium incusatum a senioribus ferunt quod mansuram theatri sedem posuisset. Nam antea subitariis gradibus & scæna in tēpus structa fuerat. Et infra subdit. Sed cōsultū psimoniæ quod ppetua sedes theatro locata sit: potiusq̄ imenso sumptu singulos p annos cōsurgeret ac strueretur. huius theatri magnitudinem. idē Cornelius Tacitus ex illo ostendere uidetur qđ Nero nobilibus germanis populi romani magnitudinē ostensurus. Eos ut inquit in Pompeii theatꝝ populo plenum itroduxit. Quin & teste Plinio li. xxxiii. naturalis historiæ hoc ipsum theatꝝ Nero insano sumptu inaurauit. ut in illo Tiridantem armēiorum regem exciperet. Verum Suetonio teste: licet hoc theatrū a Cn. Pompeio incoatum fuisset: & magna parte extructum Caligula imperator absoluit. Hoc inter miranda totius orbis ædificia Cassidorus in epistolis admiratur. Apud hoc ipsum theatꝝ Pompeius atrium sui nominis quæ multis postea in locis curia appellata est struxit. Quo in loco C. Cæsarem occisum fuisse Suetonius scribit. Ante quod atrium porticus fuit pompeiana. De qua Ouidius de arte amandi dixit.

Tu modo pompeia lentus spatiare sub umbra:

Cum sol herculei tergea leonis adit. Theatꝝ etiam summæ magnitudinis teste Suetonio a Cæsare struitur: tarpeio monte accubans. Scænæ uero causa ex eo processit: ut inde comici. tragiciq; & cæteri poetæ sua recitarent poemata. Sunt & additi pantomimi: quibus personatis tragicorum & poetaꝝ inuenta per singuloꝝ actuum assimulationem monstrarentur. Erant & in scæna aulæa: erant præcones: erāt tibicines: citharoedi: Cornices: Choraules: organarii: symphoniaci: thragedii: comici: homeristæ: funiambuli: pilarii: podarii: & similes. Et ut ait Seruius in undecimo æneidos: ludi theatrales apud ueteres non erant nisi in honorem liberi patris.

Theatrices cum. th. aspirato scribitur: fuit nomen uiri proprium.

Thebe huius thebes: uel thebæ harum thebaꝝ in plurali numero utrunq; ab auctoribus comperiꝰ & cū th. aspirato scribitur: nomen fuit nōnullarū ciuitatū. Nam una in ægypto erat: quā teste Diodoro siculo libro historiaꝝ secundo. Busyris ægypti rex cōdidit: & quam græci heliopolim: idest solis urbem uocauere. Cuius mœnia centū quadraginta stadioꝝ ambitu fuisse dixit. Eamq; magnis ædificiis ac speciosis deoꝝ templis: aliisq; ornamētis pulcherrimis exornauit. Simili modo & priuatoꝝ domus usq; ad q̄rtam & quintam contignationem struxit. Ciuitatem īsuper nō ægypti solum: sed aliaꝝ orbis omniū reddidisse fœlicissimam idem auctor enarrauit. Hanc eadem Pli. li. xxxvi. natu. histo. pensilem totam fuisse scribit: subter quā reges soliti erant exercitus maximos armatoꝝ educere nullo sentiente ex oppidanis Et quod mirabilius est medium oppidum fluuius intersecabat. Habuitq; teste homero libro iliados q̄nto: portas centum: quod iuuenalis tetigit in ultima satyra cū ait: Atq; uetus thebe cētū iacet obruta portis. A qua ut Plinius cōfirmauit. regio thebaica æthiopiæ contermina denominata est. Alia fuit thebe in boetia ab Cadmo Agenoris filio primū ædificata: sed ab Amphione: ut in ea dictione uidimus plurimum exornata. Fuitq; urbs clarissima: & Bacchi & Herculis patria: quam tandem Alexander magnus euertit uenditis ciuibus sub corona. Hæc nōnunq̄ a poetis draconigena nominatur: qua a Cadmo cum quinq; uiris natis ex quodam dracone ab ipso interfecto constructa fuit: & apud auctores obseruatum est ut thebani a thebis in boetia: & thebei a thebis in ægypto dicantur. Alia teste Homero libro iliados

sexto fuit in cicilia patria andromaches uxoris Hectoris: quod Ouidius libro primo tristiũ cum ait: Nec cruciere minus quam cũ thebana cruentũ Hectora thessalico uidit ab axe trahi. de qua uidimus i dictione Andromachæ. Alia etiam teste Plinio li. iii. nat. histo. fuit in lucania: quæ regio est italiæ iter campaniam & calabryam: ut uidimus in dictione italia.

Theano cum. th. aspirato scribitur: habetq; accentũ in fine. Fuit teste Homero libro iliados. vi. filia Cissi thraci: & Antenoris dia coniunx: quã troiani sacerdotio Mineruæ præfecerunt.

Techina cum. t. exili & ch aspirato scribitur: dicitur apud nostros ars. Terentius. Quã scio hãc eẽ technã Parmenonis: & inde technites artifex. Vnde teste Vitruuio libro quarto de architectura: Callimachus ob elegantiam & subtilitatem artis marmoreæ Calotechnus fuit nominatus: idest bonus artifex: & sic per oppositum catotechnus malus artifex dici potest.

Thecla cũ. th. aspirato & c. exili scribitur: nomen est proprium mulieris.

Telamon cum. t. exili scribit̃. fuit Aeaci filius: frater Pelei patris Achillis: atq; pater Aiaci & rex salamiæ ut uidimus in dictione Asopus.

Telecrus cum. c. & t. exilibus scribitur: rex fuit laconiæ.

Telemachus cum. t. & ch. aspirato scribitur: fuit filius Vlyxis ex penelope: quem ad Troiam pergẽs cum uxore paruulum reliquit.

Telemus. cum. t. exili & unico. l. atq; sine aliqua diphthõgo scribitur: fuit teste homero in odysea: & Theocrito in bucolicis unus ex cyclopibus & mantes magnus: qui Polyphemũ occæcandũ ab Vlyxe ꝓdixit: dicente ipso Polyphemo apud Theocritum in ea æglogas: quæ incipit Δ... ... ... d. ipo scilicet Telemo: τηλεμος ἐχειρα φερωποτιδικον ... ... Ouidius uero lib. xiii. metha morphoseos. si textus iam emendatus habetur non Thelemũ: sed Thelephum uocauit dicens.

Telephus eurymedes: quem nulla fefellerat ales: Terribilem polyphemon adit: lumenq; quod unũ
Fronte geris media rapiet tibi dixit Vlyxes.

Sed ex defectu librariorum ex similitudine nominum processisse existimos.

Telephus cum. t. exili: & unico. l. scribitur: fuit Herculis filius ex Auge nympha progenitus: ut sophocles attestatur: quem i siluis expositum a ceruia lactatũ dixit. Sed tractu temporis robustus effectus in licia cytheresibus imperauit. Veniensq; deinde in auxiliũ troianoꝶ: dum Vlyxem insequitur a truncho: quẽ in uinea forte ostendit præpeditus: ab Achille in sinistro fœmore uulneratur: sed a suis ꝓtectus manus illius effugit. Ac cum indies uulneris cum dolore grauaretur: nec adhibita ꝓficerent remedia: Apollinem consuluit: q respondit nõ aliter illũ liberari posse: q̃ quod iterũ ab Achille uulnerãdus accederet. qui sic quoq; ab illo iteꝶ uulneratus incolumis effectus est. Quod Ouidius tetigit li. i. de remedius cum ait.

Vulnus achilleo quæ quondam fecerat hosti:
Vulneris auxilium pelias asta tulit. Quin & Pyrrus Agamemnoni apud Senecam in troade dixit.
Inhospitali thelephus regno impotens Dum mysiæ ferocis introitus negat:
Rudem cruore regio dextram imbuit.
Fortemq; tandem sensit & mitem manũ. Quod Pli. ad naturalẽ referens historiam dixit ferri naturam stiticissimã esse & siccã. Quare in emplastris plagaꝶ cõsolidatius limaturã ferri medici cõsueuerũt adhibere ut Achilles edoctus a Chirone ꝑmmissionem ferri Telephi uulnus sanasse dicitur.

Telegonus cũ. t. exili & absq; aliqua diphthongo scribitur: fuit Vlyxis filius ex Circe: qui postea patrẽ incognitum interfecisse scribitur.

Telesco cũ. t. & c. exilibus scribit̃: fuit nympha Oceãi & Tetyos filia: ut ostẽdit Hesiodus in theogonia.

Telys cum. t. exili & y. græco scribitur. fuit teste Herodoto libro histo. v. Sybaritum tyrannus: facitq; i genitiuo Telyos: ut Tethys tethios.

Telesarcus cum. t. exili & ch. aspirato scribitur: ciuis fuit samius.

Telestor absq; aspiratione & unico. l. scribitur: fuit pater Euripidis.

Telonæus cum. t. exili & unico. l. atq; æ. diphthongo in penultima scribit̃: locus est ubi pro magnis mercibus exigit̃. Nam τελος græce apud. nos tributũ & uectigal & pensio traducitur.

Tellus cum. t. exili & duplicato. l. scribit̃: fuit teste Herodoto libro histori. primo: uir atheniensis quem Solon Crœso beatiorem putauit.

Telum cum. t. exili & unico. l. scribitur: oẽ id dicit̃ qđ iaci põt: & a τηλοθ quod latine longũ est deriuatur Vnde & pro gladio: qui longus est nõnunq̃ sumit̃. Vir. li. ix. æneidos. At nõ hoc tælum mea quod ui dextera uersat Effugies. ubi telum. i. gladium intellexisse Vir. dixit Seruius.

Themillas cũ. th. aspirato & i. latino: atq; duplicato. l. scribitur: nomen fuit uiri troiani.

Thectamenes prima cum. th. aspirato: reliquæ sine aspiratione scribũtur: nomen fuit uiri proprium.

Tempe cum. t. exili scribitur: nemus est æmoniæ inter ossam & olympũ situ: qnq; milibus passuũ in lõgitudinem tẽdens: arboribus tectũ se ab utraq; ripa penei fluminis in cœlũ tollentibus: quæ inter alia placidissimam umbram reddũt. Nam ꝑ eius mediũ amnis peneus a pindi radicibus ꝓfluens: iucundissime discurrit: gramine uestitis marginibus auiumq; cõcentu: & calculoꝶ aquaꝶ sonitu peramœnus. Vnde ait Vir. in quarto georgicorum Pastor aristæus fugiens peneia tempe.

Et Ouidius in primo metamorphoseos inquit:
Est nemus æmoniæ prærupta: quod undiq; claudit Silua: uocant tempe: ꝑ quæ peneus ab imo

Effefus pindo:fpumofis uoluitur undis.Et reliqua:

Tempfa cum.t.exili fcribitur:fuit ciuitas brutiorum.

Tembrius cum.t.exili fcribitur:fuit tefte Orpheo in argonautica fluuius iuxta pontum.

Themis cum.th.afpirato fcribif:fuit dea.quā tefte Fefto putabant eam effe:quæ hominibus præciperet: id petere quod fas effet.illamq; id effe exiftimabant:quod fas eft.Nam θεμις fas apud græcos defignat habuitq; templum in boetia iuxta cephifum amnem:ad cuius oraculum acceffit Deucalion cū pyrrha uxore pro confilio recuperationis humani generis.

Themiftocles prima cū.th.afpirato:reliquæ fine afpiratione fcribūtur:fuit uir athenienfis Neocli filius: ab adolefcentia infamis.Sed hanc infamiā mirandis uirtutibus reliquo fuæ uitæ tempore expurgauit: adeo:ut ante feratur huic nemo:uel pauci pares putenf.Nam tefte Tucydide de inftantibus:quibufq; ueriffime iudicabat de futuris callidiffime cōcirebat.Hic cū Xerxes & mari & terra bellum uniuerfæ īferret græciæ:cū tantis copiis:quantas neq; ante neq; poftea habuit quifq::ut in dictiōe Xerxes uidebimus nō folum falus patriæ:& tocius græciæ:fed tocius europæ fuit.Nam cū maxime athenienfes peti dicerenf:ob pugnam.f.marathonia:in qua pfæ turpiter debellati fuerant:& ipfi delphos cōfultum qd nam facerent de rebus fuis mitterēt.Refpondit Apollo tefte Herod.ut mœnibus ligneis fe munirēt:Quod cum nemo intelligeret.Themiftocles pfuafit confiliū Apollinis:ut in nauibus fe fuaq; cōferrent. Quod ita fuiffe comptum eft.Nam fic quoq; cōponentes Xerxē fua uirtute Themiftocles nauali prœlio debellauit:& ex europa difcedere tanto artificio curauit:ut fe a Themiftocle cōferuatū magis quā fupatū crederet.Fecitq; præclara multa:quæ alii hiftorici tractauerunt.De quo Quintilianus li.xi.de inftitutione oratoria.Cæterū inquit quantū natura ftudioq; ualeat memoria. Vel ꝑthemiftocles teftis:quē unū īter annū optime locutū pfice cōftat.Vel mitridates:cui duas &.xx.linguas:quot natiōibus imparuit:tradif notas fuiffe.Vel Craffus ille diues:qui cū afiæ præeffet:quinq; græci fermonis differētias fic tenint:ut qua qfq;.n.lingua poftulaffet:eadē ius fibi redditū ferret.Vel Cyrus:quē oīum militum tenuiffe creditum eft nomina.Quin femel auditos qualibet multos uerfus ꝓnnus dicif reddidiffe Theodectes.

Thema cū.th.afpirato fcribif:dici poteft latine pofitum.

Tenedus cum.t.exili fcribif:fuit infula notiffima fama in cōfpectu troiæ.

Thenfa cū.th.afpirato fcribif:funt uehicula qbus deoꝝ fimulachra religiofe portabanf.Vnde Liuius li.v. ꝗ auguftiffima iqt ueftis ē thēfas ducētibus triūphātibus:ut ī ea uefti medio ædiū eburneis fellis federe

Theogonis cū.th.afpirato fcribif:fuit poeta græcus:de quo Plato in libro de legibus fæpe meminit.

Theoclymenes prima cum.th.afpirato:fequens cum.t.exili &.y.græco fcribif.fuit mantis quem telemachus de Vlyxe confuluit.

Theodorus cum.th.afpirato fcribif nomen eft uiri ꝓprium.de cuius compofitiōe in antecedentibus uidimus & de illius accentu in dictione Profodia circa finem.

Theodofius cum.th.afpirato fcribif:nomen fuit ꝓprium duorum clariffimoꝝ principum.

Theon cum.th.afpirato fcribif:fuit tefte Quintiliano li.xii.de inftitutione oratoria:famius pictor. & in concipiendis uifionibus quas græci φαντασιασ uocant eximius.

Theopompus cum.th.afpirato fcribif.Quo nomine clariffimi uiri nominati fuerunt. Vnus fuit fpartanoꝝ rex:de quo Quintilianus de inftitutiōe oratoria:& Valerius de moderatione meminerunt. Alius tefte Gellio li.x.noctium atticarum:fuit tragicus & orator.

Theophraftus prima cum.th.afpirato fcribif:fuit crefius:& tefte Anthenedoro in li. de ambulationum viii. Fullonis filius.In propria patria audiuit primo Leucippum ciuem fuum.inde cū Platonem audiuiffet:fe ad Ariftotelem tranftulit.Eoq; in calcidem ꝓfecto illi in fcolæ regimīe fucceffit.fuit uir fūmæ prudentiæ:ftudiiq; fingularis:atq; eloquii admirādi.ita ut cū antea tefte Laertio tirtius philofophorum: & Boetio fuper libros peripherminias Ariftotelis:illi tyrāno nomen effet:ob diuinam eloquentiam Ariftoteles Theophraftum uocitauerit. Et ut idē rettulit Boetius fuper Porphyrium:confueuit Theophraftus in omnibus his:quæ poft magiftrꝫ difputat leuiter illa perftrigere:quæ fcilicet ab ipfo Ariftotele dicta ante cognouit.Atq; ab illo nō ptractata fuiffe pcæpit differit diligentius.Itaq; circa trecenta libroꝝ uolumina edidit.Et tefte laertio libros tres priorum analetycorum fcripfit:& pofteriorum feptem De naturis.xviii.quorum feptem ut grādem & precioffimum thefaurum teneo. De naturalibus hiftoriis decem.De motu tres.De quæftionibus.xxiiii.De diis.iii.De legibus unum.De poetica unum. De oratoriis præcæptis unum:quin & plures alios:quos omnes diuina eloquentia præditos dicunt. Creditur & primum illum:quem metaphyficoꝝ Ariftotelis dicimus:librum illius fuiffe Verum cum tefte Gellio libro noctium atticaꝝ octauo omnium fuæ ætatis facūdiffimus effet:uerba tamen pauca ad populum athenienfem facturus:deturbatus uerecūdia filuit.Pergebant ad eum audiendū tefte pamphylo in uigefimotecundo cōmentarioꝝ libro:duomilia difcipuloꝝ.& ut idem auctor rettulit Menandꝫ comicum inftituit.Habuit & Nicomacū Ariftotelis filium difcipulū:quem tefte ariftippo in antiquis delitiis lib.iiii.libidinofe amauit.Fuitq; beneficus & affabilis athenienfibus mirum immodū gratiffimus. habebatq; hoc femp in hore. Sumptus præcioffimus tempus eft.obiit annorum.lxxxv.

Terebrum & terebra cum.t.exili fcribitur:ut quidam putant græcum eft:& a uerbo τερετρῶ quod ē forare defcendere dicunt. Alii uero quibus magis ad æreo latinū putant:& a terendo deducunt:atq; ex fe diminutiuū gignit terebellum tiō terebellam

Teredon cū.t.exili scribit̃:uermis ē ille:qui rodit ligna & græcū eē cōtēdunt:atq; a sono illos deducere di cunt:qui est τερηδων. Nōnullum uero ex nostris capta opportunitate a terēdo deducunt.

Terebinthus prima cū.t.exili penultima cū.i.latino:ultima cū.th.aspirato scribit̃:arbor ē quædā nigrum li gnū cū splēdore p̄ ferēs.habensq; soliditatē in buxi speciē. Vir.li.x.æneι. īclusum buxo aut orithya tere bintho Lucet ebur. De hac arbore late Plinius in .xiii.naturalis historiæ.

Tereus cū.t.exili scribit̃: fuit rex thracū: & Martis filius ex bistōide nympha ut Callimachus enarrauit di cēte ēt Ouidio li.vi.meta. Et genus a magno ducētē forte gradiuo. Hic teste Solino ī cenensi thraciæ re gione bechiā urbē ꝓ regia possidebat. Sed cū teste Ouidio præallegato loco Athēas bellica uirtute a bar baris liberasset:loco meriti.ut inter eū & Pandionē athenarum regē firmior amicicia seruaret̃: Prognē Pandionis filiā duxit uxorem. Quinto deinde sequēti anno Progne marito blandiētis:cū iā illi ityn filiū peperisset. Si gratia dixit ulla mea est.uel me uisendā mitte sorori.uel soror huc ueniat.magni mihi mu neris instar germanā uidisse dabis. Profectus igit̃ Athenas Tereus imperauit a pandione ut ad uisendam sororē duceret philomenā quā cū sua littora tetigisset in nemora alta traxit.& turpiter stuprauit:frustra clamato sæpe parēte:sæpe sorore sua & cū clamare:ac lamentari minime cessaret ira concitus Tereus li guā illi ense abscidit:atq; fidis mulierū custodibus dereliquit.inde ad prognem flens ueniens dixit philo menā maris nausea deperisse.interim Philomena in candida tella purpureis filis mala intexuit perpetra ta:rogauitq; gestu ancillam ut tellam ipsam ad prognem deferret. Qua conspecta premens altum cor de dolorē Progne.& leticiā cōfingens instantibus Bacchi orgiis thyrsis & pellibus cū multis ornata mu lieribus siluas penetrās & fractis sororis ianuis Philomenā simili habitu indutam conduxit in regiā. ibi dēq; furiaꝝ stimulis agitata.itym quem Tereo fuerat enixa ꝓpriis manibus iugulās patri comedēdū ap posuit Et post epulas Sicut erat sparsis furiali cæde capillis Prosilit natiq; caput Philomena cruentū Mi sit in ora patris. Quas cū Tereus gladio ꝑsequeret̃ .in aues sui nominis conuersæ sunt. Progne in hirundi nē. Philomena in eius nominis auiculā: itys in fasianū.& Tereus in upupā ut elegantissime ꝑtractauit Oui dius.& nec minus eleganter nostra ætate Gregorius Coratius uenetus in præstantissima tragoedia:cu ius titulus ē Progne. Facitq; Tereus declinatione græca ī genitiuo Tereos.ut Martia.in ultimo. Flet phi lomena nefas incesti tereos.& quæ Muta puella fuit garrula fertur auis.

Thermæ cū.th.aspirato scribit̃ & θερμον.q̄ ē calidū deducit̃. Nā ea loca quæ aut calentibus aquis:aut ipso sine æq̄s fornice:igni calefacto lauādi sudādiue usibus deputata.thermas græco uocabulo uocauere ita q̄; cū romanis freq̄ués atq; quotidianus eēt lauandi usus.ut romanæ oēs attestant̃ historiæ.ad id quoq; res ipa ꝓcessit:ut ciues fere oēs:q diuitiis abundare uidebant̃: priuata balnea in propriis domibus detine rēt. Hinc cicero p epistolā Terētiā uxorē monet:ut curet labrū in balneo eē qn & in aliis. Qu.fratrē asie ꝓcōsulē certiorē reddit de balneis quæ ī arpinate extrui curabat. Sed p̄ter priuatorū ciuiū multa sūt pu blice instituta balnea in q̄bus plebs ipsa ꝓ libito se lauare cōsueuerāt. Quæ sane cū ad principū luxuriā. duceret̃ :nihil magis populare putabāt.q̄ cū ꝓmiscue cū plæbe lauabant̃. Nōnulli ēt freq̄uētis.ut cōmo dus impator.q teste capitulino septies in die lauabat̃ comedebatq; ī thermis. Quin & Gordianū iunio rē ita lauandi cupidū dixit idē auctor.ut æstate quater.aut q̄nq̄ues in die:hyeme secundo lauaret. Galie nū similiter iuniorē lauisse dixit æstate in die septies:hyeme bis uel tertio. Quē p̄fecti mare istriq; offici orum oēs sæpissime sequebant̃:& cōuiuiis nationibusq; simul cū principe insistebāt Admittebant̃ quæ sæpe mulieres pulchræ:& puellæ cū his anus deformes:cū quibus iocari se princeps dicebat Sed teste. Helio Spartiano in Alexandri Seueri uita prohibuit. Alexander balnea Comæ.cum mulieribus mix tis uiris exhiberi:quod prius prohibitum Heliogabalus fieri ꝑmiserat: Nāq; ipsi principes ad sua luxuriā & populi solatiū īgētia & imāia thermarū ædificia cōstruxerūt. De q̄bus Ammianus li.xv.rerum gesta rū inq̄t lauacra Romæ in modū ꝓuinciaꝝ extructa uidētur in q̄bus principū luxuria eo ꝑducta ē ut nul la in re modestiā sobrietatēq; seruasset. Veꝝ ut p̄fatus Helius rettulit Alexander brachteariorꝝ:uitrario rū:pellionū:claustrarioꝝ:argētarioꝝ:aurificū:cetæraꝝq; artiū pulcherrimū instituit uectigal. Ex quo ius sit thermas.quas ipse & superiores fundauerāt principes calefieri & populo usibus exhiberi. Siluas ipse in thermis publicas deputauit.addidit oleū lūminibus thermaꝝ cum antea non ante aurorā paterēt. & clauderent̃ ante solis occasum. Et infra subdit Opera ueteꝝ principū instaurauit ipse noua construxit: iuxta eas quæ neroniane fuerāt nemus thermis suis de priuatis ædibus quas emerat dirutis ædificiis fe cit Antonini Caracallæ thermas additis natatoriis perfecit & ornauit. Et subdit idem Spartianus Ale xandrū ipm opus suum duobus primum marmoribus porphyrico & lacedonico instituisse ēt palatio ex ornato & alibi refert illum thermis suis & ueterum frequenter cum populo usum fuisse & licet plures fuisse credamus duodecim tamen nos thermas ex antiquis scripturis anotauimus:ut agrippinas neroni anos Vespasiani Titi:domitianas antonianas.alexandrinas gordianas seuerianas diocliana s aurelianas cōstantinianas & nouatianas. Agrippinæ iuxta pātheon & nō lōgæ a Minerua fuerunt quaꝝ uestigia ad huc extāt ī q̄bus teste pli.li. xxxvi.naturalis historiæ. Arcus & pauimēta ex uitro posuit. Et ut attestat̃ rur sus in discriptionibus nō lōge ab agrippinis alexandrinæ fuerūt. Cuius adhuc apud beati Eustachii eccle siam uestigia cōspiciuntur. Quas ipse Alexāder Spartiano teste iuxta neronianas ædificauit. Martialis in.xii. Et thermas tibi habe neronianas Anthonianæ therme.quæ Bassiani Antonii Caracallæ fuere:si tæ fuerunt teste Spartiano in regione piscina ad uiā ardeatinā nunc iuxta coenobium sancti. Xisti:& ec clesiam sanctæ Priscæ ac sanctorū Nerei & archillei. Quarū cellam solearium eodē referente auctore ar chitecti negabāt posse ulla ratione fieri nisi:facta qua est. Nam ære & cupro cācellos cōfecto dixit:q̄bus

cameratio tota concreta est:& tantũ est spacii.ut id ipm potuisse fieri negent docti mechãici. Thermas uero gordianas scribit Iulius capitolinus iuxta gordianorũ domũ in uia prenestina fuisse quales præter urbem tunc nusq̃ haberet orbis terrarũ:& domũ ducentas habere colũnas uno stilo dixit. Vbi nũc post ecclesiam sancti Eusebii multæ & maximæ cernunt̃ ruinæ Constantianas ab Apollodoro traditum legimus in exquiliis fuisse in dictione Roma:cũ exquiliarũ montem descripsimus ostendere curauimus. Quin & in eodem monte simili mõ nouatianas extitisse monstrauimus. De seuerianis uero thermis nihil aliud certũ habemus.q̃ Spartiano teste Seuerũ Aphrũ impatorem illas in transthyberina regiõe ædificasse.idem de aurelianis Flauius Vopiscus syracusanus scripsit easq̃ hyemales Aurelianũ principem in transthyberina regione ædificasse:quod aquæ frigidi acri ibi deessent. Theamas autem Titi iuxta tẽplum pacis: qđ ædificiũ fuit patris structas legimus. At uero domitianas uoluerunt qdam ex auctoritate Petri bibliothecarii iuxta sancti Siluestri cœnabiũ extitisse:ait enim Præfatus Petrus beatũ Siluestrũ ecclesiam in thermis domitianis ædificasse:quæ postea eius nominis fuit.

Thermodoon cum.th aspirato & duplicato.o.post.d.scribit̃:pleno.s.nomine:& absq̃ synæresi.hẽt accẽtũ acutũ in penultima:quem apud nos græcũ sit nomen obseruat.at cũ synæresis illa duo.o.in unum lõgum cõuertuntur in quod transit accentus circũflexus.ut uidimus in dictione Prosodia Oui.libro quarto de ponto:Et ut fœmineæ thermodoon cognitæ turbæ.Nã fluuius est in regione colchidis:iuxta quẽ amazonides habitauerunt:de cuius tamen ortu uariæ sunt sententiæ.

Thermopyle cũ.th.aspirato &.p.exili sequente.y.græco scribitur mons est longissimus qui mediã prius græciam diuidit:sicut & a pœnini dorso italia scinditur:ut attestatur Liuius de bello macedonico li.quinto.Habetq̃ angustas fauces:a quibus pylarũ.i.portarũ nomen assumpsit.iuxta quas cũ aquæ sint calidæ thermophylarũ nomen adeptus est:apud quas magnus Xerxis exercitus corruit.

Thero cũ.th.aspirato scribit̃:græce uero addũt.n.in fine:ac si dr̃ θέρων:qđ ardens:nomẽ ẽ ppriũ:de quo Pindarus meminit:& Vir.in decimo cũ ait:Occiso therone uirũ:qui maximus ultro Aeneã petit.

Thersilochus cum.th.&.ch.aspiratus &.i.latino scribit̃.nomen est uiri proprium.

Thersites prima cũ.th.aspirato:penultima cũ.i.latino:& ultima cũ.t.exili scribit̃ fuit uir græcus. Quo nõ deformior alter uenerat ad Troiã ut dixit Homerus.Linguaue pteruior alter. Vnde ait Iuue.in Satyra Stẽmata qd faciunt.Malo pater tibi sit thersites dũmodo tu sis Aeacidæ similis.

Thera cum.th.aspirato scribit̃ insula ponit̃ ab Hero.li.histo.iiii quã Iustinus puto therãnẽ:& nos corsicã dicimus:qa in illa Cyrnũ regnasse dixit Vnde ab illo Cyrnus ẽt cognomiata fuit:q filiũ habuit Aristeũ cui nomẽ fuit Batus ob linguæ obligationẽ:ut posuit Iustinus.Herodotus uero exponit uocatũ lingua lybica idest regem:q deinde urbẽ cyrnem in lybia ædificauit:ut in dictione cyrene ostẽdimus.

Tericyõ pria cũ.th.aspirato.sequẽs cũ.i.latino.pẽultia cũ.c.exili &.y.græco scribit̃:nomẽ fuit uiri ppriũ.

Terpsicore prima cum.t.exili sequens cum.i.latino:penultima cum.ch.aspirato scribitur:una fuit ex nouem musis:sic quoq̃ a τέρπω.uel:quod est delector cognominata.de qua in dictione musa.

Thesaurus cum.th.aspirato scribitur.

Theseus cũ.th.aspirato scribit̃:fuit Aegei athenarũ regis filius ex Aethra cõiuge:qui dũ esset adolescens operante Medea nouerca pene a patre ueneno periit.Sed post mortem patris ad regnũ athenarũ euectus tot memoratu digna pegit:quod inter plures Hercules unus ipse cõnumeret̃.Et ĩde thesides cum i.latino pro Hippolyto ponit̃:ut Ouidius heroidum epistolarum quarta.

Thesides theseus que duas rapuere sorores.

Thesmophorea cũ.th.aspirato scribit̃:sacra sunt Cereris:quæ a nostris cerealia dicunt̃: sed uerbũ ipsum legis lationem designat.Nam θεσμὸς legem indicat:& phoria lationẽ.Et hoc ideo qa leges hominibus prima ceres indidit dicente Vir.in quarto legiferæ cereri.Nam ante inuentũ frumentũ homines sine lege uagabantur:illo inuento abiecta fuit feritas:& ex agrorũ diuisione primo nata sunt iura. Vnde bene Ouidi.in quinto metamorphoseos musam dicentem ĩtroduxit.Prima ceres uncoglebam dimouit aratro.Prima dedit fruges alimentaq̃ mitia terris.Prima dedit leges:cereris sunt omnia munus.

Thessalia cũ.th.aspirato & duplicato.s atq̃.i.latino scribit̃:regio est græciæ:quæ sub attica olim comprehendebat̃:sed prius teste Pli.li.iiii.nat.histo.æmonia dicta fuit.Eadẽq̃ pelagis & conargos: atq̃ hellas. Thessalia & dryopis sempa regibus cognominata fuit:Et subdit Pli.ibi genitus rex noie Græcus a quo græci ibi Hellinus:a quo hellines.Ex his phiotæ oppida cælebrata hellas:halos:lamina phthia Eadem a rege Thessalo ibi regnante thessalia dicta fuit.Sed ut refert Herodotus li.histo.vii.& post illũ alii plures fama est thessaliã fuisse olim lacũ:a mõtibus undiq̃ cõclusum:Nam ut psequit̃ ab oriente habet montem peliũ & cõiunctos colles:a septẽtriõe olympũ:ab occidente pindũ:& a meridie othrym.in quorũ media cõcauitate thessalia ipsa cõcludit̃:pquã iam quinq̃ fluuios principales decurrere dixit: uidelicet Peneum:Appidanũ:Oenochonũ:Enipheũ:& Parnisum.Qui oẽs deinde in unũ cõmixti p unicũ solũ transitũ in mare decurrunt:& solius Penei nomen detinent.Nam p mediã uiam:quæ sola est ĩter olympum & ossam gradiens:ipse peneus in ægæũ mare descendit.Hanc uiam eodem auctore teste a Neptuno factã dicunt seu ut magis asserere uidet̃ a teræmotu p ipsum deum inducto:ut thessaliam ipsam habitabilem efficeret.Lucanus uero in quinto dixit id Herculem cõfecisse.sed ut ait Herodotus diligẽter inspicientibus manifeste apparet terræmotus opus fuisse.

Thesiphone cũ.t.exili:& nõ cũ duplicato.s.sequẽte.i.latino scribit̃:una dicit̃ ex furiis infernalibus: ut ui-

dimus in dictione alecto. Cōponiturq; dictio ex τισ. quod est τιμωρου uoi ulciscor: & phonon necem nonnulli uero seruantes ipsū .i. paruum in prima: nec in .e. apud nos conuertentes dicunt tisiphone.

Thesis cū .th. aspirato. & .i. latino scribitur dicitur a nostris positio uel positura: & ē figura. q̄ sensus orationis per cola: cōmata: & periodos: distinguit dicta quidem positura: quia punctis positis conuenientes denotat sensuum partes. uel quia ibi uox pro interuallo distinctionis deponitur. Nam dum in initio pronunciationis nondum plena pars sensus ē: & tamen respirare oportet. subscribatur ponctum quod a graecis cōma idest particula dicitur a nostris sub distinctio uocitatur eo q; sub littera: uel ad finem littere signabatur sic uidelicet: nos iam uirgula utimur. Vbi uero insequentibus iam sentētia sensum præstat. sed ad huc aliquid de sententiæ plenitudine restat punctum signabatur: quod dicitur colon .i. membrum & circa litteræ medium ponebatur: loco cuius nos hodie duobus punctis utimur. Vbi autem nos plenam sententiæ clausulam facimus fit punctum quo periodus hoc est terminus dicitur: ut in ea dictiōe uidimus. Apū nos uero uocatur distinctio: quia integram a sequentibus distinxit sententiam & hoc apud oratores. Cæterum apud poetas ubi in uersu post duos pedes syllaba alicuius dictionis remanet comma dicitur: hoc est particulæ præcisio: quæ per scansionem facta est. Vbi uero post eosdem pedes nulla dictiōis particula remāsit: colon dicitur & totus uersus periodos dicitur.

Thespiei cum. th. aspirato scribitur populi fu it græciæ.

Thestylis cum. th. aspirato sequens cum. t. exili & .y. græco ultima cum. i. latino scribitur: nomen est ꝓpriū mulieris de qua Theocritus & Virgilius meminere.

Thestor prima cum th. aspirato. sequens cum. t. exili scribitur fuit troianus pater Calchantis: ut ostendit Homerus libro iliados primo.

Theta cum. th. aspirato sequens cum. t. exili scribit̃. nomē ē litteræ græce: quæ uim detinet. th. aspirati: De qua in initio huius tractatus. T. litteræ uidimus.

Thetis prima cum. th. aspirato: sequens cum. t. exili quando ꝓ matre Achillis poni consueuit scribit̃. Et fuit filia Chironis & uxor pelei regis thessaliæ: ut ait ipse Chiron apud Orpheum in argonautica και ϗἑ τἐροϰ κου ρον ἑτισ αργυροπε α. De qua Ouidius li. xii. metamorpho. Vir. ēt meminit circa finē li. vi. æneι. quando ait. Leua tener: thetis & melite panopeaq; uirgo. cuius tam prima syllaba quā secunda breuis ē: & declinat̃ thetis huius thetidos uel more nostro thetidis.

Tethys prima cum. t. exili: sequēs cum. th. aspirato & .y. græco scribit̃ & hac quoq; litteratura descripta fuit teste Crispo filia Cæli & Vestæ: atq; uxor Oceani. Ouidius uero uidetur eam filiam fuisse Titani cum ait li. fastoꝝ. v. Duxerat oceanus quōdam titanida tethym. & habet tam primam q̄ secundam lōgam: de qua intellexit. Virgilius li. geor. primo cum ait. Teq; sibi generum tethys emat omnibus undis. Et declinatur Thetys huius thetios: ut Orpheus in argonautica: και τηθυοσιε χάτον υδωρ. Ouidius in præfato libro. Pars credit esse.

Tethyos has neptes oceaniq; senis. Mar. li. epigramatū. Et quē suppremæ tethyos unda ferit.

Tetrametra absq; aliqua aspiratione scribitur. Componiturq; a tessara. quod est quattuor & metrum carmina quattuor pedum.

Tetrarcha sola ultima aspiratur: ille dicitur qui quartam regem partem detinet. Et componitur ex τετα ρτος qui est quartus. & αρχοσ princeps.

Tetradoron absq; aliqua aspiratione scribit̃ interpretari ualet quattuor palmorū. Nā cōponit̃ ex tetra qđ ē quattuor: & doꝝ palmus: dicente & plinio li. xxxv. naturalis histo. Græci enim antiqui duorū palmam uocabant. Et inde pentadorum quinq; palmoꝝ: & similia dicuntur.

Tethippobatæ prīa cū. t. exili. sequens cum. th. aspirato & .i. latino quin & geminātur. p. atq; ultima fine aspiratione scribitur: sunt Herodoto teste populi in lybia iuxta asbiteos.

Teucer & quandoq; Teucrus: ut in ante habitis uidimus absq; aliqua aspiratiōe scribitur. fuerunt hoc nomine duo celebres. Vnus quidem Scamandri cretensis filius qui relicta creta in phrigiā ueniens repperit Dardani posteros in uallibus habitare: quibus ut dixit Seruius super quarto æneidos arcem cōstruxit dicente ēt Anchise apud Virgilium eo libro de creta loquens Maximus unde pater si rite audita recordor Teucrus rhœteas primum est aduectus ad oras & reliqua quæ sequūtur. Alter uero Teucer fuit Telamonis filius. ex Hesiona Laomedontis regis filia: & priami sorore: ut poetæ omnes affirmāt Nā cum Hercules cum argonautis accederet & Troiam caperet Telamonem ob insignem uirtutem. Hesiona donauit ex qua ut ostendere uidetur Homerus Aiacem genuit. At Sophocles in ea tragedia que in scribitur ὁἴασ μάςιγοφορος Aiacem dixit ex iusta quidem uxore Teucrum uero ex Hesiona quæ captiua & serua fuerat natum fuisse qui cum post Troiæ euersionem salaminam ad patrem rediret inuisus patri. quia Aiacis obitum non uindicauerat ut etiam atte statur iustinus libro xliiii. cyprum insulam a Belo patre Didonis tunc subactam accessit: & urbem in ea condidit quam de patriæ nomine salaminam uocauit. Et alia quæ ponit iustinus.

Teudamedus cum. t. exili scribit̃: fuit teste Homero li. secundo iliados pater Pelasgi.

Teus cum. t. exili scribit̃: fuit teste Herodoto li. histo. i. urbs in lydia. Vnde teius teia teium nomen patriū deriuatur. Horatius libro odarum quarto Non aliter samio dicunt arsisse bathyllo Anacreonta teiū ꝑ teium: ut in dictione anacreon uidimus.

Teutates absq; aliqua aspiratiõe scribitur nomen ẽ lingua gallica Mercurii:q ab illis humano sanguine placabatur dicente Lucano libro primo.
Et quibus immitis placatur sanguine diro.
Teutates horrensq; feris altaribus hesus. De quibus Lactantius libro diuinarum institutionũ primo galli inquit Hesum atq; Teutaté humano cruore placabant deos. qui sane ferialis ritus diu similiter apud italos stetit: qui latialem iouem & Saturnum humana placabant hostia.
Teuthramides prima.t.exili.& eu. diphthõgo sequens cum th. aspirato penultima cum.i.latino scribitur. fuit phryx. & patria aristæ. & pater Axyli. ut in ea dictiõe uidimus.
Thyasus cum.th.aspirato &.y.græco scribitur. saltatio apud uos. & chorea dici potest: quæ Baccho exhibebatur: deduciturq; a θυω: quod est sacrifico. quia in illis sacrificus exerceri consueuerunt. de quo Virgi.in Daphni: Daphnis thyasos inducere baccho.
Thyas cum.th.aspirato &.y.græco scribitur Et dicit sacrificula Bacchi. Nã teste Seruio sicut a Baccho baccha sic a Thyoneo thyas. Vir. libro æneidos quarto. Thyas ubi audito stimulant trieterica baccho. Reperitur etiam bacchis bacchidis.
Thyella cum.th.aspirato &.y.græco: atq; duplicato.l.scribitur. dicitur a nostris procella ponitur q; ab Homero pro una harpyarum.
Tiara cum.t.exili &.i.latino scribitur: ornamentum est quoddã capitis quo mulieres persicæ primitus utebantur ut iustinus de Semiramide: quæ caput tiara texit. qua deinde usi sunt reges & sacerdotes. Similiter Herodotus libro historiarum primo: gestamen ẽ inquit capitis persicum. Seruius super.i.tãtum modo dixit: tiara ẽ pilleus phrygius. Et Virgilius usu est masculino genere. iuuenalis uero fœminino ut phrygia uestitur bucca tiara.
Tyana cum.t.exili.&.y.græco scribitur: fuit teste Philostrato li.i.de uita Apollini Tyani urbs capadociæ.
Tibareni cũ.t.exili &.i.latino scribit: fuerunt teste Herodoto li.histo.tertio populi scythici in asia.
Tyberis prima cũ.t.exili &.y.græco scribit: fluuius est italiæ ab apœnnino defluens ex alpibus saltèrone. paulo altius q̃ tuscus arnus. Et primo tusciã ab umbris diuidẽs auctus pluribus fluuis. dictus Romã deuẽit quã a ianiculo sepat & ultimo hetrutriã a ueteribus latinis diuidẽs ĩ mare tyrrhenũ defluit tyberis ut putat Festus a Tyberi tuscorũ rege: uel a Tyberino rege albanorum. Seruius uero super.viii. æneidos inqt: tyberim Alii a rege aboriginum dictũ putant: qui dimicans iuxta eũ occidit. Alii a quodã ab origine quẽ Glaucus Minois filius in italia iteremit. alii inter quos Liuius ab albano rege qui in eum cecidit. Quam ultimam opinionem secutus Ouidius libro.ii.fastorum inquit.
Albula quem tyberim uersus tyberinus in undis.
Reddidit hybernis forte tumebat aquis. Verum & ante regem hunc tybris cum.th.aspirato dictus fuit. Nam cum Euander ad Aeneam longo tempore ante regẽ tyberium loqueret: nõdũ enim cõstructa fuerat alba dixit apud Virgi.libro.viii. Tũ reges asperq; immani corpore thybris:
A quo post itali fluuium cognomine hybrim. Diximus amisit uerum uetus albula nomen.
Forsitan ẽt post primum uersũ uerba sũt poetæ nõ Euandri. alii non a morte cuiuspiam regis: sed regem quẽdã tuscorũ latrocinari circa ripas huius fluminis consueuisse & a crebris iniuriis quibus transeuntes afficebat thybrim cognominatum fuisse asserunt. quasi eẽt fluuius τησ υβρεως .idest iniuriæ: ex qua ratione cũ ὕβρισ aspiretur: tybri aspirari uolunt. alii uero ex alia causa hoc ide accidisse uolunt. Nam Seruius quoq; sup tertio æneidos. & græci nõnulli exponẽtes Theocritũ dicunt q; cum quodam tpe syracusani apud siciliam uicerint athenienses ingentem hostium multitudinẽ captiuarunt & eam cæsis montibus addere fecerunt monumenta ciuitati: tunc auctis muris ẽt fossa facta quæ aqua repleta munitionem reddere patriũ. Hanc igitur fossam per hostium pœnam & iniuriam illis factam tybrim uocauerunt: uidelicet απο τησ υβρεωσ. Postea profecti siculi ad italiam: eam tenuerunt partem ubi nunc Roma ẽ usq; ad rutulos & ardeam: unde est: Fines super usq; sicanos. & albulam fluuium ad imaginem fossæ syracusane tybrim: quasi τηυ υβριν: hoc est ignominiam uocauerunt: & sic quoq; cũ.th.aspirato scribendũ eẽt: quod antiquissimis & emendatissimis codicibus de tybri sẽper scriptum comperimus: licet tyberim: & tyberinum absq; aspiratiõe scribant. Quare puto prius albulam dictum: deinde thyberim cum th. aspirato ab immani rege uel απο τησ υβρεωσ uocitatum. postea tyberim sine aspiratõe a Tyberino rege albanorum in illo summerso. Nec Ouidii uerba nos asserere cogunt ante Tyberinum in illo summersum immediate albulam uocitatum: ut etiam ex Plinio libro tertio naturalis historiæ insinuatur. hæc uerba dicente Tyberis ante thybris appellabatur & prius albula dictus fuit. hæc ille. Dicitur etiam Tyberinus fluuii deus. ut Virgilius libro georgicorum quarto Vnde pater tyberinus & unde amena fluenta. Nõnũ q̃ uero. & pro pisce ponitur: ut iuuenalis in satyra. Si te ꝓpositi ait. Vos angulla manet longæ cognata colubræ. Aut glacie aspersus maculis tyberinus.
Tibisis cum.t.exili &.i.latino ubiq; scribit fluuius ẽ scythiæ: teste Herodoto libro historiarum.iiii.
Tybur cum.t.exili &.i.græco scribitur. Priscianus de quo miror latinum dixit lib.vii.dum de tertia declinatione pertractat. Cui & historia: quæ græcum nomen esse ostendit: & antiqua scriptura quæ cum.y. græco illud scribit. ut in antiquis inscriptionibus conspexi. aduertatur. urbs est sexdecim milibus passuum ab urbe Roma distans. Quam teste Solino ex auctoritate Catonis Cathyllus arcas: & præfectus classibus Euandri condidit. Plinius uero circa finem libri.xvi. naturalis historiæ: aliud sentire uidet dicens

tyburis originem multo ante urbem Romanam habent adhuc. Apud eos extant ilices tres etiam Tybur-tho conditore eorum uetustiores:apud quas in auguratus traditur fuisse.tradunt autem eum filiũ Am-phiarei:qui apud thebas obierit:una ætate ante illiacum bellum:hæc ille asserens Tyburtũ nõ Cathyl-lum tyburis oppidũ condidisse. Verum sextus græcus historicus libro antiquitatum.vi. Hos celebres auctores in hunc modum concordasse uidetur. Ait enim ut ex eo loco ad uerbum traduximus: Cathyl-lus Amphiarei filius fuit:Hic post prodigialem patris interitum apud thebas:de quo nos iam uidimus in dictione amphiareus:iussu Oiclei aui sui cum omni fœtu.& sacris missus tres liberos in italiã ꝓcrea-uit Tyburtum Coracem & Cathillum:qui depulsis ex oppido haud longe a Roma posito ueteribus si-canis:a nomine Tyburti maximi natorum filii oppidum uocauerunt:Hæc sextus:cui Virgilius cõsen-tire uidetur cum ait:libro æneidos septimo:

Fratris tyburti dictam cognomine gentem.

Nam ut idem Sextus prosequitur non desunt inquit:qui dicant singulum fratrem ciuitatem singulam condidisse. Testis est mons.qui adhuc cathyllus dicitur.& corax oppidum famosum ĩter uolscos. Estq; sitũ tyburis oppidum loco maxime cliuoso:quod iuue.tetigit cũ ait:in tertia satyra:Et proni tyburis ar-ce Quin fluminis anienis decurrentibus aquis ẽt humido:quod Oui.libro fastorũ.iiii.tetigit cũ ait.iam mœnia tyburis udi stabãt argolicæ quæ posuere manus. Est etiã uentosum dicente Horatio Romæ ty-bur amant uentosum.tybure romã:ubi tybure pro tyburi teste Seruio super.iii.æneidos:qui dixit:a ty-bur denominatum tyburtis dicitur:quod pro tyburis ponitur:teste Capro.sicut quiritis ꝓ quiris:& cæ-ritis.uel cæretis:ꝓ cæres. Vnde hic & hæc & hoc tyburis gentile nomen est.

Tycha cum.t.exili.&.ch.aspirato scribitur:fuit teste Hesiodo in thegõia nympha filia Occeani & tethyo.

Ticenum cũ.t.&.c.exilibus atq;.i.latino scribitur:oppidũ est insubriũ:quod nunc Papia dicitur. Nam ut ostendit Ptolomæus in geographia:insubres habent Mediolanũ Nouariam:Comũ & Ticenum.

Tydeus cum.t.exili &.y.græco scribitur.habetq; accentũ in prima fuit filius Oenei regis calydõiæ ex eu-ribœa:ut dixit Seruius super sexto æneidos:uel ex altera uxore:ut alii asserunt:qui cũ uenando fratrem Menalippum inaduertenter occidisset:furorem populi extimescens.relicto paterno regno ad Adra-strũ argiuorũ regem cõfugit.& alia:quæ de illo prosequitur Statius libro primo secundo & tertio atq; octauo suæ thebaidos. Homerus uero li.iiii.iliados de illo ĩquit:ut fere ad litterã hoc soluto stilo tradu-cere possimus. Cũ mycenis Tydeus moraretur fama est:neminẽ illi uiribus corporis potuisse æquari At postquã rediẽs ad fluenta Asopi uenit:cæteri eũ græci ad Eteoclem ꝓ legato dimiserũt:ad quẽ cum uenisset ĩgressusq; regiã cõplures illic ciues cõperisset forte cũ Eteocle in cõuiuio erant. Nõ timuit & ho-spes & solus thebãos omnes ad quodlibet certaminis gẽus ꝓuocare:Atq; ut animose ꝓuocauit ita oẽs sic illi Pallas ꝓpicia erat strenue uicit. Quãobrẽ tebani dolore indignatiõis accensi.reuersuro insidias te-tenderũt.collatis ad opportunũ locũ.qua Tydeus transiturus erat:quinquaginta iuuenibus cũ duobus ducibus deorum ĩmortalium robore similibus. Meone:Neomonide: & Lycophonte Autophoni filio Eos Tydeus omnes ad ipsum locũ occurrentes statuit:occiditq; fretus deorũ quæ sibi monstrabant augurиis. Vnum tantũ Meonem cũ tristi nuntio redire pmisit.imo iussit:& talis fuit Tydeus.hæc Ho-merus præfato loco de illo locutus est. Et libro sexto.iliados:dixit illũ apud thebas cũ aliis regibus po-pulisq; græcorũ occubuisse. Et inde patronymicũ deducitur tydides.

Tydide prima cũ.y.græco:secũda cũ.d.&.i.latino scribi forsitam deberet.licet nostri iam nõ.d.quæ me-dia est inter.t.exile &.th.aspiratũ:sed ob ipsam ꝓpinquitatem litterarũ.t.ponãt exile ac scribãt tytides. sic fere in omnibus Virgilii codicibus repperi.& est tytides patronimicum positũ pro Diomede filio. Tydei Virgilius libro æneidos primo.

O danaum fortissime gentis Tytide.

Quanq; Seruius super octauo æneidos dicit omnia nomina quæ in eus hodiæ exeũt apud maiores in.s exibant ut Nereus neres. Tydeus tytides.quasi uelit dicere non est patronimicum tydides sed principa-le cuius oppositum Virgilius obseruauit. Et subdit idem Seruius illa misisse genitiuum in eis ut tydeis: nereis. Sed quia plerumq;.s.ut ait in latinitate detrahitur remanet ei ut huius tydei huius nerei.

Thyestes prima cum.th.aspirato &.y.græco.ultima cum.t.exili scribitur fuit filius pelopis ex Hippoda-mia & Atrei frater.ac Tantali nepos.de quo Seneca ĩ Thyeste.& alii poetæ plura scripsere. Et ide Thye-steus Vt Ouidius libro decimo quinto metamorphoseos.

Neue Thyesteis cumulemus uiscera mensis.

Tigranes cum.t.exili &.i.latino:atq; unico.n.scribitur fuit rex maioris armeniæ:de quo Cicero in põpe-iana. Et declinatur in genitiuo non solum Tigranis:sed tigranæ.

Tigris cum.t.exili &.i.latino utrobiq; scribitur animal est truculentum & uelocissimum ita ut sagittam hyrcana lingua ad nomen indicet. Et ut dixit Seruius armeniæ malum quo etiam india & hyrcania abũ-dat:de quibus Statius libro septimo thebaidos Plinius libro octauo naturalis historiæ.atq; solinus plu-ra dixere. Est & eadem scriptura ac nomine ex eadem causa accepto fluuius qui ex monte periades ar-meniæ profluit.& primo quidem sine nomine.usq; ad medorum fines.ut asserunt Herodotus & plini-us:sed ibi quoq; a celeritate ipsa qua decurrit tigridis nomen accepit.inde influit ĩ lacum.qui a retysa dicitur per quem adeo uelocissimo cursu decurrit ut lacui prorsus nõ commisceri probetur. Nam ex piscibus compertum est:qui sunt in lacu.nunq̃ fluuium ingrediuntur nec qui fluui sunt in lacu pror-

sus habetur. Exit ergo celerrimus & cum maximo impetu. Sed mox taurum montem subter labens in alteram montis partem apud lacum cui nomen est zorunda effunditur: & illum ipsum esse ex paleis & purgamentis ac piscibus dignoscitur. Ibiq; iterum fluuius effectus: & lacum alterum transiens: rursus in cuniculos demergitur: & Adiabenos & mesopotamiam iterum egrediens arabes praeterfluit: & in mare rubrum iuxta urbem ampopolim cadit. Vnde ait Seneca in troade.

Et qui renatum prorsus excipiens diem
Templum rubente tigrim immiscet freto:

Tile cum. t. exili & .i. latino scribitur: descenditq; a τηλόθεν .i. longe. Nam insula est oceani inter septētrionalem: & occidentalem plagam: quae ultima erat ex cognitis a romanis. Vir. in primo georgicorū. Tibi seruiat ultima tile. Alia est in aphrica contra sinū carthaginis.

Tilos cū. t. exili & .i. latino similiter scribitur: & ab eodem descendit. insula ē ut scribit Plinius libro sexto naturalis historiae: cum oppido eiusdem nominis in mari indico celeberrima plurimum margaritis: ipsa fert palmas: oleas creat: uineis abundat: terrasq; omnes hoc miraculo sola uincit: ut quaecūq; in ea nascatur arbor. nunq̄ spolietur tegmine foliorū. Hinc caucasus mons famosissimus incipit. ꝓtēsus suis cōtinuis iugis in maximam partem orbis.

Timaeus prima cum. t. exili & .i. latino: sequens cum. ae. diphthongo scribitur: fuit philosophus patria locrensis Platoni dilectissimus: cui diuinū illud opus Plato inscripsit: ubi de rerum creatione disserit. De quo Hieronymus super Esaiam: Timaeum de mundi harmonia astrorumq; cursu: & numeris disputantem ipse qui interpretatus est Tullius se non intelligere profitetur. haec ille. At ipse Cicero ad Atticum libro octauo inquit.

Aenigma oppiorum ex uellia plane non intellexi
Est enim numero platonis obscurius.

Timarthides cū. t. exili & .i. latino utrobiq; atq; th. aspirato scribitur: nomen est uiri ꝓpriū compositū ex τιμή: qui est honor: & ἄρχοντος principis: facitq; in genitiuo Timarthidis & Timarchidae.

Timantes absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino scribitur. fuit pictor summus Parhasii aemulus: quem superasse dicitur in Aiace pingendo. quod aliqui suffragiis magis quam ueritate factum credunt. Inter eius uero ingenii monumenta iphigēia oratorum laudibus celebratur: quae ante aras peritura cū moestos pinxisset omnes. & moesticiae omnem imaginem consumpsisset patris ipsius uultum uelauit: quē iam digne non poterat ostendere.

Tymba cū. t. exili & .y. graeco scribitur: quod multi in. u. nostrū cōuertunt: & dicunt tumbam sepulchrū.

Timon cum. t. exili & .i. latino scribitur: fuit appoloniates filius Timarthi. qui dum iuuenis esset operam dedit saltationi: & choreas duxit: quibus postea repudiatis se ad stilponem contulit. Deinde reuersus in patriam duxit uxorem. Post haec uero iam uir sapiens effectus & eloquens ad Pyrrhonem se conuertit. Deinde cū esset egenus iuit ad chalcedōiam: ibiq; philosophiam & oratoriā exercuit. charus fuit Ptholomaeo Philadelpho scripsit poemata diuersa: tragoedias. lx. comedias. xxx. & Satyras plures. Fuit & alius philosophus uicaeus. alius hortorum studiosus.

Tymoetes prima cum. t. exili & .y. graeco penultima cū. oe. diphthongo & ultima similiter cum. t. exili scribitur: fuit regis Priami filius: de quo Euphorion: teste seruio sup secūdo aeneidos ait: priamus ex arysba filium uatē suscaepit: qui cū quadā die uaticinaret nasci ei dixit puerū: per quē troia posset euerti peperunt simul & tymoetae uxor & Hecuba legitima uxor Priami. Quare Priamus Timoetae filiū & uxorem iussit occidi. Ob quod Vir. cū de graecoq; equo loqueretur inquit: primusq; tymoetes Duci intra muros hortatur: & arce locari. Siue dolo: seu iam troiae sic fata ferebant.

Tymoetas eodē modo scribitur: & fuit nomen uiri propriū.

Timomacus absq; aliqua aspiratione: & .i. latino utrobiq; scribitur: fuit pictor byzantius Caesaris dictatoris aetate q aiacē Caesari pinxit: & Medeā ab eo in Veneris gētricis aede positā. lxxx. talētis uaenūdatos.

Timotheus prima cū. t. exili & .i. latino sequens cū. th. aspirato scribitur: & nomen est cōpositū ex τιμή: qui est honor: & θεὸς deus: fuit ēt nomen atheniensis cuiusdā uiri p̄clari & filii Cononis hic a patre acceptam gloriā multis auxit uirtutibus. Nā ad patris laudes teste. M. Tullio libro primo de officiis adiecit gloriā ingenii & doctrinae. Fuitq; teste Aemilio Probo disertus: īpiger laboriosus rei militaris peritus: nec minus ciuitatis regendae. De quo multa ab historicis praeclare facta scribuntur.

Timoleon cum. t. exili & .i. latino scribitur: fuit corinthius: & sine dubio iudicio omnium uir clarissimus Nam ut ait cornelius nepos huic uni contigit: quod nescio an illi: Vt ad patriam in qua erat natus oppressam a tyranno liberaret: & a syracusis. cui auxilio erat missus inueteratam seruitutem depelleret: totamq; siciliam multos annos bello uexatam: a barbarisq; oppressam suo aduentu in pristinum restitueret: ut omnia late posuit Plutarchus in illius uita. A quo & gymnasium: in quo sepultus fuit timoleonteum cognominatum fuit.

Tympana cum. t. exili & .y. graeco scribitur: instrumenta sunt ad pulsandum apta: praecipue matri deum concessa: eo q huiuscemodi instrumentis: curetes & corybantes filium suum Iouem tutati fuerunt: ut ostendit Ouidius libro quarto fastorum.

Tymbra cum th. aspirato & .y. graeco scribitur: herba est quam sane ture iam: teste Plinio libro. xviii. naturalis histo. dicimus: estq; herba aromatica: & grauiter spirans. Virgilius libro. iiii. georgicorum. Et gra

uiter spirantis copia thymbræ:qua ager troiæ ad decem miliaria urbi uicinus abundat.in quo cum tem plum esset Apollini dicatum dedit causam herba:ut Tymbræus Apollo ipse uocaretur. Virgilius i.iiii. æneidos.Da propriam thymbræe domum:da mœnia fessis.Quin & fluuius inde fluens thymbra eadem scriptura & ratione uocabatur.

Thymber cum.th.aspirato &.y.græco scribitur:nomen fuit uiri proprium.

Thymum cum.th.aspirato &.y.græco scribitur:herba est aromatica:& apibus dulcissima:quod pastor ille canens apud Virgilium in bucolicis inquit.Nerine galathea thymo mihi dulcior hyble. Et cum iuxta Athenas quæ:ut uidimus a Cecrope cecropiæ dictæ sunt.hæc uerba abundanter dixit Virg.in.iiii. geor.Cecropiumq; thymum & graue olentia centaurea.

Thymiama prima cum.th.aspirato &.y.græco sequens cũ.i.latino scribitur:est odor suauis thymi naturam referens:unde nomen assumpsit:ut Vir.in.iiii.geor.Redolentq; thymo fragrantia mella.

Tyndarus cum.t.exili &.y.græco scribitur:fuit rex œbaliæ:& filius Oebali regis: habuitq; uxorem formosissimam Ledam.ex qua genuit Castorem & Pollucem Clytæmnestramq; & Helenam. & ꝑ Tyndaro nonnunq Tyndareus ponitur.Oui.in epistola heroidum.

Me tibi tyndareus uita grauis auctor & annis tradidit.

A Tyndaro uero masculinum deriuatur patronymicum tyndarides.a quo abiecta.de fœmininum in is deducitur tyndaris.iuue.in Satyra Credo pudicitiã:ponens differentiã inter mortes:quæ a romãis fœminis uiris suis eo tempore inferebanť:& eam quæ a Clytæmnestra illata fuit Agamemnoni:hoc tantum refert qđ tyndaris illa.i.Clytæmnestra bipẽnem insulã & fatuam:hoc est sine aliquibus uiribus dextra leuaq; tenebat:quia nisi adiuta fuisset ab Aegystho ob fœmineũ timorẽ nequisset Agamẽnonem interficere.Et subdit de romanis mulieribus poeta dicens.At nũc res agiť tenui pulmone rubetæ.i. uenenose illius ranæ:q̃ inter rubeta nascitur:ac si dicat.nostræ uiros suos ueneno necãt:in cuius remediũ si earũ uiri antidotũ Mithridatis forte ꝑgustasset.ẽt idẽ cũ Clytæmnestra ferro cõficere sũt paratæ. Vnde ait. Sed tamen & ferro mortem uiris suis inferre sunt dispositæ: Si ꝑgustaret atrides Pontica ter uicti cautus medicamina regis.hoc est si cautus atrides.i.uir ille quicũq; romanæ mulieris maritus esset ut atrides.i. Agamemnon q uir fuit Clytæmnestræ ꝑgustaret medicamina antidota ꝑseuerantia a ueneno:cõfecta.s.& ꝑgustari cõsueta a Mithridate rege ponti ter a romanis:uicto:ferro.s.paratæ:eẽnt rẽ cõficere.Nam ut scribit Pli.li.xxv.natu.histo.quottidie antidotũ cõtra uenena sumebat:adeo ut cũ quadragintasex annis cũ romanis bella fouisset:ut dixit Iustinus li.xxxvii.demũ tribus ingẽtibus bellis fœlicitate Syllæ:uirtute Luculli:& Pompei magnitudine uictus est. Et cũ iam mortẽ sibi inferre decreuisset ut dixit Gellius li.xvii.& frustra uiolẽtissima uenena sumpsisset:ultimo gladio se rtansfixit. At uero Pli. nepos in libro de uiris illustribus mithridatẽ dixit uenenũ sumpsisse:quo tarde agente pcussorẽ gallum atroci uultu territũ reuocauit:& in cædem suam manum trepidantis adiuuit. Alii uero acutissimo ueneno extinctũ illũ fuisse asserunt:quos Lucanus secutus in primo inquit:post cilicas ne uagos & lassi põtica regis ꝑlia barbarico uix cõsumata ueneno.Idem Eutropius li.suaꝝ historiarum.vi.

Tynnicus prima cũ.t.exili &.y.græco penultima cũ.i.latino.ultima cũ.c exili scribiť:fuit filius Thraspoli

Thynus cũ.th.aspirato &.y.græco scribitur:nomẽ est uiri proprium:de quo Orpheus meminit.

Thyoneus cum.th.aspirato &.y.græco scribitur:cognomẽ est Bacchi:quod a τύω:quod est sacrifico deductum putant:eo q illi adhuc inter humanos uersanti sacrificia reddebãtur. Ex quo thyas & Thyades ut a Baccho bacchides deduci asserit Seruius. Virgilius in.iiii.æneidos: Thyas ubi audito stimulant trieterica baccho.Nam sacrificula est bacchi.

Typhon cum.t.exili &.y.græco scribitur:fuit gigas filius Terræ & Titani:de quo Seneca in.Octauia:

Nõ tam ferum typhona neglecto ioue.

Irata tellus edidit quondã parens. Verũ a poetis nostris quãdoq; quidem etiam Typhos scribitur:quandoq; uero Typhoeus cum.oe.diphthongo.Lucãus in quarto Conditus inarimes æterna molle Typhoeus.quẽ sane uersum ex Homero traduxit libro ilia.secundo ubi ait:εἰν ἀρίμοις ὅθι φασὶ τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.Nõnunquam uero diuiditur diphthongus & ipsum.e. corripitur.Ouidi.libro quinto metamorphoseos Aethereas ausum sperare typhoea sedes. At uero in deriuatiuo semper diuiditur diphthõgus & ipsum.e.similiter corripitur. Virgilius in primo æneidos.Nate patris summi qui tela typhoea tẽnis:idest tela:quæ Typhoeum fulminauerunt Nam ut ait Hesiodus οὗτος ὑπερκεραυνωθεὶς ὑπὸ Διός: idest hic quoq; fulminatus fuit a ioue.Namq; ut fratres gigantes ab ioue fulminatos ulcisceretur:illum prouocauit:ad duellũ:ob quod iratus iuppiter ipsum fulminauit:& super imposuit inarimen insulã secũdum Virgilium & Lucanum:ut uidimus in dictiõe inarime seu trinacriã secundum Ouidium libro quĩto metamorphoseus.ait enim sic.

Vesta giganteis iniecta ẽ insula membris   Trinacris:& magnis subiectum mollibus urget

Aethereas ausum sperare typhoea sedes: Nititur ille quidem:pugnatq; resurgere sæpe.

Dextra sed ausonio manus est subiecta peloro: Leua pachynæ tibi lilybæo crura premuntur.

Degrauat ætna caput:sub qua resupinus arenas   Eiectat flãmãq; fero uomit ore typhoeus.& reliqua

Typhys prima cũ.t.exili &.i.latino sequẽs cũ.y.græco scribitur:fuit teste Pli.libro.vii.naturalis historiæ arte carpentaria gloriosus.& primus adminicula gubernandi naues instituit.& fuit teste Orpheo & Seneca argonautarum gubernator:ipso dicente in Medea.

Ausus es tiphys pandere uasto: Carbasa ponto: legesq; nouas:
Scribere uentis. Idem Virgilius prius innuit cũ ait in bucolico. Alter erit tum tiphys & altera: quæ uehat argo delectos heroas. Diodorus uero siculus refert quosdam affirmasse eius nauis gubernatorem Argon cognominatum: ut uidimus in dictiõe argonautæ. Verum tiphym in ea expeditione periisse dixit. Seneca in præfata tragœdia cum ait.

Tiphys in primis domitor profundi Linquit indocto regimen magistro
Litore extremo: procul a paternis Accidens regnis: tumuloq; uili
Tectus: ignotas iacet inter umbras.

Typus cum. t. exili & y. græco scribitur: ponitur a nostris pro forma figuraq; & exemplari. Vnde archetypus ut in ea dictione uidimus.

Tyrannus cum. t. exili & y. græco atq; duplicato. n. scribitur: dicit apud nos proprie fortem. Vnde & tyrones illi dicũtur: q fortes cum sint ad militiã exercentur. Nam ab initio teste Trogo quæque ciuitas & gẽs rerum publicarum imperium penes reges habebat: quos ut Iustinus scribit non ambitio popularis: sed expectata inter bonos moderatio prouehebat: qui & tyrãni ob fortitudinem uocabãtur. Iuxta quẽ modum Virgilius ipse in. vii. æneĩ. Aeneã suum: quem pium semper esse uoluit tyrãnum dixit: cum ait. Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyrãni. Sed crescente malicia cũ superbe reges regnare cœpissẽt tyrãni nomen ad illos solum restrictũ est: qui per insolentiam imperii uiribus abutebantur. cui rei testimonio idem fit Vir. libro ænei. viii. cũ ait. Gens bello præclara iugis insedit hetruscis. Hanc multos florentem annos rex deinde superbo imperio & sæuis tenuit mezẽtius armis. Et subdit q ad superbiam respicit. Quid memorem infandas cædes: quid facta tyranni. Ecce quem superbum primo regem dixerat mox tyrãnum uocauit: ut & de scelesto Pygmalione prius dixerat libro primo. Conueniunt quibus aut odium crudele tyranni: Aut metus acer erat.

Tyres cum. t. exili & y. græco scribitur: fluuius est scythiæ: teste Herodoto li. histo. iiii. & post istrũ secundus fluitq; ruens ex borealibus grãdiq; palude: atq; in circuitu scythiã detiet & nebridam terram: huius hostium ipso Herodoto referente incolũt hellines: qui tyritæ ab eo flumine cognominantur.

Tirýns prima cum. t. exili & i. latino sequens cũ. y. græco scribit: & est generis fœminini: atq; teste Home. li. iliados urbs mœnibus insignis in peloponeso. cũ uero est generis masculini: fluuius est in argo.

Tirýnthia prima cũ. t. exili & i. latino sequẽs cũ. y. græco: penultima cũ. th. aspirato & i. latino scribit fuit teste Pli. li. iiii. natu. histo. urbs in achaia argo ꝓxima: & longe a mycenis: hanc eandẽ puto cũ e quæ Tirýns ab Homero uocata est: ex qua cũ genitus fuerit Hercules dictus est Tirýnthius.

Tyrditania prima cũ. t. exili & y. græco scribitur: nomen est prouinciæ hispaniæ:

Tiresia cum. t. exili & i. latino utrobiq; scribitur: fuit teste Homero li. x. odysseæ: thebanus patria: & peritri filius: ut dixit Lactantius grãmaticus. hunc dixit Oui. cũ forte duos angues coeuntes ꝑcussisset effectum fuisse fœminam: & septẽ annos in eo sexu durasse: post quos cũ iterũ eosdem cõperisset percussis iterũ anguibus in priorẽ formã redactus est. demũ cũ inter iouem & iunonẽ contentio fieret: qs nã maiorem in coitu uoluptatem susciperet mas an fœmina: asserente iunone de uiro: & ioue de fœmina & hunc tanq̃ expertum ambo arbitrum cõuocasset: dedit ille pro ioue sententiam. hoc est maiorẽ in fœminis esse uoluptatem q̃ in uiris ꝓ quo irata iuno ipsum occæcauit. Sed pater oĩpotẽs ꝓ lumine adempto Scire futura dedit pœnamq; leuauit honore. hunc monstrat statius multa thebanis uiuũ prædixisse. sed fugiens uictores thebanorum in macedonia moritur & sepelitur: postq; suam mortem apd' inferos ut late ostendit Homerus in. xi. odysseæ multa futura prædixit Vlyxi descendẽti ad inferos. Verũ ut scribit pli. li. vii. natu. histo. Ex fœminis mutari in mares nõ fabulosum est. inuenimus enim inquit in annalibus. Q. Licinio Crasso Caio Cassio; Longino Coss. Cassim puerum factum ex uirgine iussuq; aruspicum deportatum in desertam insulam. Licinus Mutianus proditur a se uisus: qui prius fœmina nupsit: mox barbam & uirilitatẽ ꝓmeruit uxoremq; duxit. Et subiunxit idem Plinius. Vidi etiã in aphrica mutatum in marem die nuptiarũ Lucium Cossicium: ciuem thesbicanum. idem sacer Augustinus de ciuitate dei... gis ueteris ac nouæ legis tempore inquit: imperatoris constantini manifestum est puellam in parte campaniæ in masculum fuisse mutatam & Romam ductum.

Tyrrhenus cum. t. exili & y. græco: atq; duplicato. r. secũdoq; aspirato secũdum Prisciani doctrinam scribitur: fuit frater Lydi regis Lydiæ: ut in dictiõe Lydia uidimus: qui regno lydiæ dimisso fratri ad maritimam tusciæ deductus est: quã tyrrheniam a se cognominauit. in qua tubarũ usum primo ad inuentũ fuisse dixit sophocles in ea tragœdia quæ inscribitur αιας μαςιγοφοροσ: qd' Vir. in. viii. ænei. cõfirmasse uidetur cũ ait. Tyrrhenusq; tubæ mugire p æthera clangor. Quod sane a pdonibus circa oras maritimas dispersis ab Sophoclis expositoribus excogitatũ fertur: ut ad prædas facilime conuenirent.

Tyrrhus eodem modo scribitur: nomẽ est uiri proprium: cum ait Vir. in. vii. æneidos regia parent armẽta: & lata custodia credita campi: scilicet regis Latini.

Tyro cum. t. exili. & y. græco scribitur: dicitur nouus miles. hoc est homo ille fortis qui ad miliciam exercetur: ut uidimus in dictiõe Tyrãnus: cuius diminutiuũ est tyrunculus: & ad quãcũq; artem illa posse referri dicũt. iuuenalis in satyra Atticus eximie inqt: Nec frustum capreæ subducere: nec latus aphræ Nouit auis noster tyrunculus. Et notãdum in tyrãno primam esse breuem: in tyrone & tyrunculo longam licet eandem habeant analogiam. Fuit etiam teste Iustino li. xviii. nomen propriũ patris Didonis: & Pyg

malionis: qui a Vir. & aliis nonnullis Bellus uocatur. Nec Sicheum maritũ Didonis fuisse dixit: sed nomine Aterbam: quem & Sacerdotem & regem fuisse dixit.

Tyrus cum .t. exili & .y. graeco scribit̃: fuit urbs uetustate originis magnitudine & claritate: ut dixit Curtius in .iii. de gestis Alexãdri: ante oẽs urbes Syriae & Phoeniciae memorãda. Et ut qdã ferũt dicta prius fuit sarra: Fuitq; condita ab Agenore Prisci Belli filio in ĩsula septuaginta milibus passuũ a terra diuisa. sed Alexãdri oppugnantis industria cõtinẽs terra facta fuit: qđ Oui. li. xv. metamor. tetigit cum ait.

Fluctibus ambitae fuerant antisa phatosq;.

Et phoenissa tyros: quarum nunc insula nulla est.

Thyrsis cum .th. aspirato & .y. graeco in prima scribitur: nomen est pastoris proprium.

Thyrsus cum .th. aspirato & .y. graeco scribitur: hasta quaedam erat pampinis inuoluta: quã bacchantes in choreis deportabãt. Oui. libro fasto. iii. Foemineos thyrso cõcitat ille choros. Vnde & Thyrsigerus dictus est Bacchus. Seneca in Medea candida thyrsigeri proles.

Thyrea cum .th. & .y. graeco scribitur: insula est peloponensi: ut dixit Herodotus libro .iiii.

Thyre eodem modo scribitur: nomen est loci.

Thyrteus absq; aliq̃ aspiratiõe & .y. graeco scribit̃: fuit poeta graecus. de quo Plato ĩ li. de legib9 saepe meĩt

Tiarãtus cum .t. exili utrobiq; & .i. latino scribitur: fluuius est scythyae: ut dixit Herodotus libro historiarum .iiii. & secundus post ordessum: Inter quem ut ait & istrum sunt fluentes ararus honoparis: & ordessus: qui in istrum decurrunt.

Tisana cum .t. exili & .i. latino atq; unico .s. scribitur: nec est dictio graeca: ut quidam uoluerũt: sed teste Prisciano libro .ii. est dictio latina. est quae succus uel aqua ordei. Vnde tisanarium deriuatur: quod est uas in quo ponitur uel tunditur uel coquitur ordeum.

Thyssagetae prima aspiratur: ultima sine aspiratiõe scribitur: & duplicatur .s. populi sunt scythici ultra sauromatas & budinos uiuentes ex uenatione: in quorum territorio ut ostendit Herodotus libro histori. iiii. flumina quattuor magna fluunt: uidelicet Lycus cum .y. graeco & .c. exili. Oarus. Tanais cũ .t. exili & i. latino & Syrgis: cuius prima habet .y. graecum.

Thysbe cum .th. aspirato: & .y. graeco scribit̃: facitq; in genitiuo thysbes: fuit puella babylonia de q̃ Ouid.

Titan sine aliqua aspiratione: & .i. latino scribitur: qui & Titanus dicitur: fuit frater Saturni maior natu: & filius Vrani: ut late uidimus in dictione Chronus.

Tityrus primo cum .t. exili: & .i. latino: secũda cum .y. graeco scribitur: ponitur a Theochrito & Virgi. laconum lingua pro quodam pastore. & apud nos aries maior dici potest.

Tityus eodem modo cum superiori scribitur: hoc est prima cum .t. exili & .i. latino: secũda cum .t. exili similiter & .y. graeco scribitur: fuit iouis filius ex Elara filia Orchomeni: quam Iuppiter Iunonis iram atimescens: in specu sub terra abscõdit: ob quod ex illa tityus natus dictus est a poetis terrae filius: dicente Homero circa finem li. vii. odysseae. τιτυὸν γαιήϊον υἱόν. Et Vir. similiter li. aenei. vi. Nec nõ & tityõ terrae oĩpotẽtis alumnũ Cernere erat. Hic cũ latõae uim inferre uellet ab apolline sagittis cõfossus: apud inferos magno cruciatu demergitur: ut Vir. eodem li. vi. ꝓsecutus est. Et Seneca in Hercule furente ait Praebet uolucri tityus aeternas dapes. Oui. in primo de ponto. Sic incõsumptum tityi semperq; renascẽs. Nõ perit ut possit saepe perire iecur. Huius magnitudinem corporis nouem iugerum dixerũt poetae ut Tibullus: Porrectusq; nouem tityus per iugera terrae Assiduas atro uiscere pascit aues.

Tithonus prima cum .t. exili & .i. latino: sequẽs cum .th. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. x. iliados: Laomedontis regis filius: & Priami frater: ait. n. Λαομέδοντα δ' ἄρα τίκτε Τιθωνὸν Πρίαμόν τε. Et ut rettulit Seruius sup. iii. Vir. geor. librum ubi ait poeta. Tithoni croceum linquẽs aurora cubile. Cũ iuuenis esset: & forma decorus ab aurora dilectus & raptus fuit: ex qua Memnonem genuit. Sed tandẽ post longissimam optatãq; uitam audita Memnonis filii morte: in cicadam uersus dicit̃ a poetis: dicente Horatio Lõgam tithonum minuit senectus. quod ideo fictum puto: q; cupiditate oriẽtalis regni tractus. ubi nobis aurora consurgit: ex uxore eoꝝ locoꝝ ducta Memnonem progenuit: quẽ deĩde mortuũ noscẽs in bello troiano: & paternũ regnũ desolatum audiens: ad quaestus conuersus uitam finiuit: ut latius uidimus in dictione Memnon.

Titus absq; aliqua aspiratione & .i. latino scribitur: nomen fuit clarissimi romani principis filii Vespasiani: & fratris Domitiani.

Tlepolemus cum .t. exili & .e. absq; diphthongo: atq; unico .l. scribitur: habetq; accentum in antepenultima fuit teste Homero libro ilia. ii. Herculis & Astiochles filius clarus rebus bellicis: & longo latoq; corpore. redimitus: Veꝝ: ut ipse Homerus ait qui simul ac in domo materna in iuuenilem aetatẽ adolesceret Lycomnion matris germanũ olim bello eximiũ: tunc autem iam aetate ꝓuectum interemit. Sed cũ caeteri Herculis ex illa filii nepotesq; Lycĩmi ultionem interfecti minarentur: cõparata ingẽti comitũ manu classiq; quam festinãter aedificaret ĩposita ꝓfugit. Tandẽ uariis agitatus casibus Rhodum peruenit: ubiq; impiũ Rhodioꝝ: qui tres partes diuisi erant: adeptus est. Ita enim Iuppiter huic apđ illos beniuolentiam cõciliauerat: suppeditauitq; eisdem ob hunc mirificas opes affluentesq; diuitias. Tandem cum in bello troiano cũ Serpedone filio iouis & lycioꝝ rege: hoc est nepos cum patruo depugnaret ab eo interfectus est: ut longo pulchroq; stilo Homerus libro quinto iliados enarrauit.

T molus cum .t. exili sequente .m. in eadem syllaba: & unico .l. scribitur: mons est ciliciae: ut ostendit Hero

dotus libro historiarum quinto: & croco uino ac melle perfertilis. Vnde ait Vir. libro primo georgicorum. Nonne uides croceos ut imolus odores. India mittit ebur. Verum & a nostris poetis nonnunq̃ sup additum fuisse .i. post .t. cõperimus: ac dici timolus. Ouidius libro .vi. metamorphoseos. Deseruere sui nymphæ uineta timoli. Nec aliter ipse uersus stare posset. in huius cacumine teste Plinio homines centum quinquaginta annis uiuere Mutianus auctor est.

Thea cum .th. aspirato scribitur: fuit una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.

Thoas cum .th. aspirato scribitur: fuit rex in taurica regiõe. De quo Oui. li. iii. de ponto inquit: regna thoas habuit mæotide clarus in ora. Nec fuit euxinis notior alter aquis. Alius fuit rex lemni Liberi patris filius: & pater Isiphyles. Alius isiphyles filius ex Iasone. Alius fuit teste Homero Andremonis filius. At eni li. ii. iliados: θόας ἀνδραιμονίδης ἡγε. Fuitq̃ rex ætolorum: ac eorum dux in bello troiano: in quẽ idcirco tum ætolorum imperiũ recidisse dicit. q̃ & Oeneus ipse: & diuus eius filius Meleager decesserant.

Tholus cũ .th. aspirato & unico .l. scribitur: dici põt a nostris testudo: quo uocabulo usus est Virg. li. ix. æneidos. cũ ait. Si qua ipse meis uenatibus hausi Suspendiue tholo. Sed ut ait Seruius: tholus pprie est uelut scutũ breue: quod in medio tecto est: in quo trabes coeunt. ad quos dona suspendi cõsueuerãt.

Tomyris cum .t. exili subsequente .o. littera: secũda cum .y. græco: ultima cum .i. latino scribitur: fuit regina nobilis massagetarum in scythia: quæ Cyrum debellauit & interemit. De qua plene Herodotus li. histo. & Iustinus similiter li. i. sui epitomatis scripserunt.

Tomos cum .t. exili scribitur dici põt latine incisio: seu sectio Nam deriuatur a τέμνω quod est icido uel seco: est locus in ponto iuxta phasidis hostiũ memorabilis crudelitate Medeæ: quæ ibi fratrem suum Absyrtũ occidit: & in partes execuit. Sed magis memoria dignus exilio clarissimi poetæ Nasonis: de quo idem ipse libro tertio tristium.

Hic quoq̃ sunt urbes graiæ: quis credere posset:
Inter inhumanæ nomina barbariæ.
Huc quoq̃ mileto missi uenere coloni
In quæ geris graias constituere domos.
Sed uetus huic nomen positaq̃ antiquius urbe
Constat: & absyrti cæde fuisse loco.

ut late uidimus in dictione Absyrtus. Et subdit in fine eiusdem epistolæ:

Inde tomos dictus locus hic quia fertur in illo
Membra soror fratris cõsecuisse sui.

Thomas cum .th. aspirato scribitur a græcis: nomen est hebraicum uiri proprium.

Thon huius thonos cũ .th. aspirato scribitur: fuit primus qui apud ægyptios medicinã in artem redegit. De quo meminit Homerus li. iiii. odysseæ. Alius teste Hellanico fuit rex canopi: ad quẽ cũ Menelaus a Troia cũ Helena discedẽs: tempestate maris deduceretur: fuit primũ ab illo anteq̃ helenã cõspiceret grate susceptus. Sed cũ illam cõspexit. uim Menelao iferre conatus: ab illo interfectus est.

Thoon cum .th. aspirato & duplicato .o. scribitur: habet accentum in ultima fuit teste Homero li. xii. iliados: uir troianus ab Vlyxe interemptus.

Thootes prima cum .th. aspirato: sequente duplicato .o. ultima cum .t. exili scribitur: fuit teste Homero libro .xii. iliados unus ex præconibus græcorum.

Thoota cum .th. aspirato & duplicato .o. ultima cum .t. exili scribitur: fuit teste Homero in odyssea Phorci filia: ex qua Neptunus Polyphemũ genuit. Quo etiam nomine quidam phorci matrem nominauerunt

Topothesia prima cum .t. exili: antepenultima cũ .th. aspirato scribitur: dici potest loci positio uel descriptio Nam topos locus: & θέσις positio dicitur. Et rei ueræ a poetis & historicis fieri cõsueuit: licet nõnũq̃ abutantur: ut Vir. in .i. æneidos. Portum in secessu longo apud Aphricam descripsit: qui teste Seruio nõ illic: sed apud hispanam Cartaginem habetur.

Thorax cũ .th. aspirato scribitur: regimẽ ẽ pectoris: & a multis lorica traducitur. Vir. in .vii. Thoracas ahẽos.

Torone cum .t. exili scribitur: fuit urbs Sithoniæ: ut in ea dictione uidimus.

Toreuma ita absq̃ aliqua aspiratione scribitur: opera sunt pulcherrime sculpta Salustius in catilinario: tabulas: signa: toreumata emunt.

Thous cum .th. aspirato scribitur: fuit teste Homero unus ex troianis principibus.

Trabea cum .t. exili. scribitur: nec græcã deriuationẽ hẽre puto: cuius nec latinã satisfacientẽ adhuc cõpi genus est uestis. de quo Sueto. in li. de genere uestiũ iqt. Tria sũt genera trabearum: unũ qd' diis sacratur: quod est tantum de purpura. Aliud regum: quod est purpureum: habet tamen album aliquid. Tertium augurale de purpura & crocco mixtum.

Thracia cũ .th. aspirato: & .c. exili atq̃ .i. latĩo scribitur: regio est Europæ: q̃ ab Herodo. aliisq̃ auctoribꝰ iter ptes Scythiæ ponitur: & a θρασύ: qd' ẽ ferum seu temerariũ nomẽ sũpsit. Nã ferocissimos hoĩes alebat: qbus asp corporum ĩerat cultus. Et ut nõnulli ferũt teste Gellio li. x. noctiũ attica. prius Sithon dicta fuit: eius fines sunt teste Pli. li. iiii. natu. histo. a septẽtriõe Ister: ab oriẽte pontus & a meridie ægæũ mare: mõtes habet Aemũ: Rhedopẽ: & orbelõ. Et ut Pli. li. vii. dixit: cũ uaria sit mortalitas: & ad circũscribẽdã seipsam ingeniosa cõputat more thraciæ gentis: q̃ calculos colore distinctos pro experimento cuiuscũq̃ diei in urnam cõdit: ac supmo die supatos dinumerat: atq̃ ita de quoq̃ pnuntiat. iuxta qd' dixit iuue. & a Thracia threicius & threicia deriuatur: ut in dictione threissa uidebimus.

Tragœdia prima cũ .t. exili: sequẽs cũ .œ. diphthõgo scribitur: & hẽt accentũ sup diphthongo: cum reliq̃ breues sint. Oui. in .ii. de tristi. Omne genus scripti grauitate tragœdia uincit Horati. similiter. Effutire leues indigna tragœdia uersus. Componiturq̃ ex tragos: qui apud nos est hircus: & œdia cantus. Nam Hircum pro pmio sui cantꝰ prima tragici: qui rustici & pastores erãt reportare dicebantur: ut Horatius

Carmine qui tragico uilem certauit ob hircū. In quo tandem genere poematis floruerunt apud graecos Aeschylus: Sophocles. & Euripides. Apud nostros uero Accius Pacuuius Oui. q teste Quintiliano in hoc genere Medeā scripsit. Et quātum potuerit ingenio clarissime ostēdit. Sed his deperditis solus iam restat Seneca. De quo nec inter tragicos Quintilianus meminit: In suis tamen institutionibus illius uersiculū nominatim īducit: quem sane & in his Tragoediis: quas habemus olim cōperi. Nec oēs eiusdem auctoris esse uidentur: ut uarietas stili diligenter intuentibus indicat.

Tragus cū. t. exili scribit': dicitur a nostris hircus quē nōnulli arietē esse uolunt. Vnde & tragopa auis dicitur: q̄ i aethiopia asiatica maior est aq̄lis: & cornibus arietinis praefert caput armatū: ut scribit Solinus.

Tragelaphus cum. t. exili & ph. aspirato scribitur: nomen est cōpositū ex tago & elaphus: qui est ceruus. Nam teste Plinio libro. viii. natura. histo. species est cerui: barba tamen & armorū uillo ab aliis distans: nec alibi q̄ iuxta Phasim amnem nascens.

Tragemata cū. t. exili utrobiq; scribitur: & teste Macrobio in primo Saturnaliū libro: ea ueteres nostri appellauere bellaria. Et ut paulo supra dixit. Significat autem bellaria omne mensae secundae genus.

Tralles cum. t. exili & duplicato. l. scribitur. urbs fuit in minori Asia: qua Metellus numidicus exulauit.

Trapeza cum. t. exili & . z. consonante scribitur: dicitur a nostris mensa.

Trapezita absq; aliqua aspiratiōe & . z. cōsonante scribitur: nomen est deductum a trapeza: idest mensa: q̄ argentarii uti cōsueuerūt. Vnde trapezita argentarius a quibusdam: a nōnullis uero numularius traducitur. Sed ipse graeco uocabulo utitur Plautus i Curgulione.

Thrasybullus cū. th. aspirato & unico. s. sequēte. y. graeco scribitur: fuit uir atheniensis Lyci filius. De quo Aemelius ꝓbus ait: Si per se uirtus sine fortuna ponēda sit: dubito an hūc primū oīum ponam illud sine dubio neminē huic ꝓfero fide: cōstantia magnitudine animi: & amore in patriam. Nā qđ multi uoluerunt paucią; potuerunt: ab uno tyrāno patriam liberare: huic cōtigit: ut a triginta oppssas tyrānis athenas: e seruitute in libertatem uendicaret. Aliaq; magnifica cōfecit: quae Iustinus libro. v. & alii nonnulli scripserunt: Verū sequenti tempore cum praetor classem ad Siciliam appulisset. neq; satis diligenter in castris eius agerentur uigiliae: a barbaris noctu eruptione facta in tabernaculo interfectus est. Alius eodem nomine fuit teste Herodoto libro histo. primo milesiorum tyrannus.

Thrasymedes cum. th. aspirato: & . y. graeco scribitur: fuit teste Homero li. ix. ilia. Nestoris filius.

Thrasus cum. th. aspirato scribitur: nomen est uiri quod apud nos fiduciam indicat: quae graece θράσος dicitur: unde & thrasumenum lacum deductum dicimus.

Thrasumenus lacus cū. th. aspirato: & absq;. n. ante. s. scribit': lacus est in agro perusino. De quo Liuius & plures alii loquūtur. Nam si. n. cōsonans ut quidam scribunt adderetur: ita ut diceret' trāsumēus: eēt eius prima positione longa: quod uerū nō esse indicat. Ouid. libro. vi. fastorū cum ait. Sūt tibi flaminius trasumenaq; litora testes. Hunc lacū semel totū arsisse dixit Pli. circa finem. li. ii. natu. histo.

Thraso cum. th. aspirato scribitur: nomen est ꝓprium uiri. De quo saepe Terentius.

Trechus cum t. exili & ch. aspirato scribitur. fuit teste Homero libro iliados quinto uir aetolus: & in bello troiano ab Hectore interfectus.

Threissa cū. th. aspirato & . i. latino atq; duplicato. s. scribitur nomē est patriū a θρῆιξ masculino: qđ ionica lingua thracensem indicat deductum: ubi diphthōgus. ei. soluitur. Vir. libro aene. primo.

Vel q̄lis equos threissa fatigat Harphalice. De quo ī dictiōe cressa latius uidimus. simili mō threicius dr̄.

Threnos cū. th. aspirato scribit': dici pōt latine lamentū. Et generis est neutri: qđ in funeribus decātabat': Quo primū Simonides poeta lyricus apud graecos usus est. Et dicitur a θρῆνος qui est planctus.

Trieterica absq; aliqua aspiratione & . i. latino utrobiq; scribitur: erāt bacchi sacra: quae quia triēnalia: hoc est tertio quoq; anno sumptuosiora quotidianis orgiis agitabantur: trieterica dicta sunt: dicente Ouidio libro nono metamorphoseos.

Vtq; tuo moto proles semeleia thyrso Ismariae celebrant repetita triennia bacchae.

Idem & Seruius affirmauit super id Virgilius libro aeneidos quarto.

Thyas ubi audito celebrant trieterica baccho. Orgia: nocturnusq; uocat clamore cytheron.

Tribrachus prima cū. t. exili & . i. latino: sequēs cū. r. post. b. ultima cū. ch. aspirato scribitur pes est tres continens breues. Nam cōponitur ex tris: & βραχὺ: quod est breue: ut Virg. in Alexi. Te corydon o alexi: ubi don o a facit tribrachū: cum uocalis ante uocalem breuis fiat.

Triclinium absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribitur: dictio est cōposita ex tris & κλίνη qui est thorus: hoc est a tribus thoris: qui iuxta mensas pro sessione ponebantur est appellatū. Nam tres mensas in cōuiuio apponere cōsueuerāt. iuxta quas & thoros sedebāt. Iuuenalis in quinta satyra. Primo fige loco quod tu discūbere iussus. Et subdit. Tertia ne uacuo cessaret culcitra lecto. Vna simus ait. Quare & pro loco ubi conuiuabantur triclinū ponere cōsueuerāt: ut Quintilianus loquēs de loco: ubi Simonides artem memoriae traditur inuenisse inq̄t. Vix eo limen egresso triclinū illud supra couiuas corruit. Cicero uero eundem locū traduxit cōclaue dicens. Hoc interim spacio cōclaue illud concidit. Aliq̄bus uero aliis discubitoriū magis traducere placuit: & a triclinio architriclinus: ut in ea dictiōe uidimus.

Trigla cum. t. exili & . i. latino scribitur: piscis ille est: qui a nostris mullus dicitur: qui & apud quosdam graecos traductus est μυλλος.

Trimetra sine aliqua aspiratione & cum. i. latino scribitur: nomē est compositum ex tris & metrum: quasi

trium metrorum.i.dest pedum.

Trinacria absq; aliqua aspiratione &.i.latino scribitur: dicitur a nonnullis trinacris: & pro Sicilia sumitur Nam teste etiam Seruio super primum æneidos greca dictio est: quia tribus acris: idest sum.tatibus seu promontoriis ꝓminet: uidelicet Pachyno: Peloro: & Lilybæo: ut in dictione Sicilia uidimus. Ob qđ dixit Ouidius super quarto fastorum.

Terra tribus scopulis uastum procurrit in æquor.
Trinacris: a portu nomen adepta loci. Et libro decimotertio metamorpho. inquit. Intrant
Sicaniam: tribus hæc excurrit in æquora linguis: E quibus imbriferos est uersa pachynus ad austros
Mollibus expositus zephyris lilybæus: at arctos
Aequoris expertes spectat boreamq; pelorus. Verum græci omnes poetæ & historici in oībus: quos legi emēdatissimis codicibus nō Trinacriā cum.t. exili &.r. post.c. sed thrinachriam cū.th. aspirato: & e. exili subsequēte.i. latino scribitur: ut Homerus in odyssæa: θρινακίην ἐς νῆσον. Cuius deriuatiōem nec ego nec doctissimi græci quos interrogaui reddere ualuimus.

Tripos cum.t. exili &.i. latino scribitur: componiturq; ex tris & pos: qui ē pes. Erantq; tripodes teste Seruio super quarto æneidos mensæ in templo Apollinis delphici: quibus superpositæ phœbades uaticinabantur. De quibus in dictione gortina uidimus.

Thryoessa cū.th. aspirato &.y. græco atq;.o.&.e. diuisis syllabis: duplicatoq;.s. scribitur: fuit teste Homero li.xi. iliados oppidū supra Alpheū arduo in loco positum: & ad postremum regni Pylu.

Thyros cū.th. aspirato &.y. græco scribitur: fuit etiam teste eodem Homero urbs sub regno Nestoris.

Triptolemus absq; aliqua aspiratione: & cum.p. ante secūdam.t. scribit᷑: fuit teste Ouid. libro.iiii. Fastorū filius Cæloi & Mænalinæ. Ad quos cum in loco: qui nunc cerealis eleusis dicit᷑. ipsa Ceres quærens Proserpinam deueniret: hæc Cæloi rura fuerant senis. Triptolemusq; eorum filius in cuius degeret: dū nocte pater & mater dormirent: gremio sustulit illa suo: Terq; manu mulxit eum: & tria carmina dixit. Et inde in accenso foco obruit humanum purget in ignis opus.

Excutitur somno stulte pia mater: & amens Quid facis exclamat: membraq; ab igne rapit.
Cui dea dum non uis inquit scelerata fuisti. Irrita materno sunt mea dona metu.
Iste quidem mortalis erit: sed primus arabit: Et feret: & culta præmia tollet humo.

Sane Iustino referente in secūdo sui epitomatis: & capella de nuptiis Mercurii: Triptolemus in partibꝰ atticis usum frugum primus adinuenit.

Triton absq; aliq̄ aspiratiōe.&.i. latino scribit᷑: fluuius est in Lybia defluēs primo in lacū grandē: seu paludem Tritonidis: deinde in mare libycū: in quo lacu dixit Herodo. li. histo. iiii. insulā esse noīe Pola. in q̄ signa sunt aduentus Iasonis: & alia plura: quæ idem auctor refert. Quin & adhuc lacū temporibus Ogygii regis Pallas uirginali ætate apparuisse fert᷑: ex cuius noīe & ipsa Tritonia dicta fuit. Vnde Luca. li. ix. Hanc & pallas amat: patrio quæ uertice nata Terraꝝ primam libyen iam ꝓxima cælo est: Vt ꝓbat ipse color: tetigit stagniq; quieta Vultus uidit aqua: posuitq; in margine plantas. Nam tanto ꝑclusius dea credita est: quāto minus eius origo īnotuit. Ob qđ rettulit Herodotus dixisse quosdam Mineruā ipsam filiam fuisse Neptuni: ipsius paludis tritonidos: sed patrem dedignatam: dedisse se ioui: & a ioue filiam receptam: rursusq; & cū scuta & galeas ægyptii adinuenerint: ipsam ex illis ad græcos transtulisse.

Triton eodē mō scribit᷑: ut superior dictio: fuit marinus deus Neptuni filius: atq; Salathiæ. q ut dixit Vir. in.x. æneī. Cæcerula cōcha exterens fretū: cui lateꝝ tenus hispida nāti Frons hominem ꝓfert in pristim desinit aluus: quē ut ēt dixit Lucanus in li. ix. Audit uentosa ꝑlantem murmura concha Pontus: qđ nō fictum: sed ueꝝ fuisse ostendit Pli. li. xi. natu. histo. Et cum primum in titonide palude. aphricæ uisū fuisse dicant: tritonis nomine cognominatum uolunt.

Triumphus prima cum.t. exili &.i. latino a nobis scribit᷑: q̄q̄ a græcis cū.th. aspirato scribit᷑: uidelicet τρίαμβος. Sed ut ait priscianus in.viii. fuit translatio aspiratiōis a prima ad postremā syllabam. quomodo Χύτρα olla κύθρα cōmutatum fuit: quod est ionicum: ἐνταῦθα pro ἐνθαῦτα. Ad cuius imitationem latini pro θρίαμβος cū aspiratione primæ: triumphus p transmutationem aspirationis ꝓtulerunt. & ob id eodem Prisciano teste.b. in.p. cōuersa est: quia.b. aspirari nō potest. Et erat triumphus honor maximus: qui dari poterat ducibus romanis. Nam uehebant᷑ equis albis: quibus primus oīum Camillus īuectus est curru inaurato: capite coronato lauro: & ante ipsum triumphantem uictus hostis honeratus collo catēis. Et ꝑeūte senatu capitoliū ascēdebat ad tēplū iouis optimi maximi. ubi mactato tauro albo ad ꝓpriā deide domū redibat. Veꝝ teste Plut. in uita Romu. si ipsī Romu. imagiēs intuemur: nō nisi peditē triūphos gessisse illū uidimus. Et refert aliquo dixisse Tarquinium Demarati filium: hoc ē Priscum fuisse: qui primus ob incredibilem sui animi insolentiam: hoc quod diximus: triūphandi genus adinuenerit. Qui & referente Pli. in. xxxiii. natu. histo. tunica aurea triumphasse Tarquinium priscum uerius tradit. Sunt & nōnulli qui publicolam fuisse primum referunt.

Thryus cum.th. aspirato &.y. græco scribitur: fluuius est elidis: qui in alpheum decurrit: de quo meminit Homerus libro iliados secundo.

Tritees absq; aspiratiōe scribit᷑: populi fuerūt achiuoꝝ: q teste Hero. li. histo. i. soli mediterrānei erant.

Trochæus prima cū.t. exili: sequēs cum: ch. aspirato &.æ. diphthongo scribitur: pes est celer & uolubilis Nam a trochos: quæ est rota deriuatur. Et ut quidam ferunt a Mercurio compertū. Constatq; ex lōga.

& breui temporum triumst ut Cæsar Caius.
Trochus cum.t.exili &.ch.aspirato scribitur: dicitur a nostris rota.
Trochiscus prima cũ.t.exili: sequẽs cũ.ch.aspirato.ultima sine aspiratõe scribit᷑: dicit apud nos puá rotam Nã diminutiuũ ẽ trochi: unde & cõpositiões quedá medicorũ in formá rotulæ trochisci uocabantur.
Troezen cum.t.exili &.œ.diphthongo scribitur: fuit oppidum atticæ regionis. Vnde troezeni populi sunt cognominati.
Troglodytæ absq; aliqua aspiratione: & cum.y.græco scribitur: sunt teste Plinio libro.iiii.naturalis historiæ degeneres scytharum gentes a seruis ortæ. at uero Solinus & Põpõius dixerunt populos esse aphricanos in finibus æthiopiæ.
Troia cum.t.exili &.i.lationo scribitur: fuit teste Liuio li.vii.de bello macedonico regio minoris asiæ in q̃ Ilion fuit ciuitas cãtatissima. Nõnunq̃ uero & p ipsa urbe Troia ponit᷑. ut Oui. prima epistolarũ heroidũ. Troia iacet certe. Et alibi in eadẽ epistola: iã seges est ubi troia fuit: similiter Vir. & cãpos ubi troia fuit. Quæ teste Homero circa initiũ libri.iiii.oĩum q̃ sub sole ac stellifero coelo sunt urbiũ qdẽ in signissima est troia. Et ut uidimus in primo horũ cõmentariorũ libro.o.&.i.apud græcos p diphthongũ cõiungunt᷑. quam nos diuidentes facimus.i.consonantem. Nisi ea dictio fiat adiectiua: in qua.i.diuisa ab.o. remanet uocalis: ut troius æneas. troia gaza: & similia. Deducit᷑ inde ẽt troiugena: ut Vir.in.ii.Troiugena interpres diuum. Dicebat᷑ & troia teste festo Lusus puerorũ equester: & locus in agro laurẽte: quem primum Italiæ æneas cum suis constituit.
Troizenus cum.i.latino sequente.z.consonante: fuit Thrax filius Cæadi. & unus ex his qui uenerunt in auxilia troianorum: ut ostendit Homerus li.ii.iliados.
Trophæum cum.t.exili &.ph.aspirato: sequẽte.æ.diph.scribit᷑: licet maior græcorũ pars aspirationem ab ipso.p.amoueant: ac dicant tropæum: Nam deriuat᷑ a τροπη sine aspiratione: quæ est cõuersio: qa dux ille qui hostem cõuerterat: trophæum merebat᷑. Qui uero ultra certum numerũ hostiũ occiderat: ita ut plenam uictoriam cõsequeretur triumphum mereri dicebatur. Sane nõnunq & arbor: in qua hostiũ spolia affigebant᷑: & id æditiũ in quo ductũ res gestæ inscribebant᷑: trophæa illius dicta sunt: ut Marii cimbria: quemadmodũ uidimus in dictione Roma. Nam ut rettulit Seruius super.x. ænei. Salustius in historicis de Pompeio ait. De uictis hispanis trophæa in pyrenei iugis cõstituit: ex quo more in urbibus trophæa fingunt᷑ arcubus ex ædificatis. hæc ille itaq; trophæum de spoliis Mezentii describens Virgi. in initio ipsius.xi.ait. Ingentem quercum decisis undiq; ramis
Constituit tumulo: fulgentiaq; induit arma.
Mezenti ducis exuuias tibi mane trophæum.
Bellipotens: aptat rorantes sanguine cristas.
Telaq; trũca uiri. & reliqua. Nã sic quoq; a tropheis põi cõsueuerãt: ut Iuue. ẽt in satyra Oĩbus in terris.
Bellorũ exuuiæ truncis anixa trophæis
Lorica. & fracta de cassíde buccula pendens.
Et curtum temone iugum: uictæq; triremis
Aplustræ: & summo tristis captiuus in arcu
Humanis maiora bonis credũtur. Nãq; ĩ summitate arcus captiuus dux uti erat ex captiuitate tristis marmore effingebatur. Sane trophæũ ipsi Aeneæ dedit Virgi. nõdũ & plenã uictoriã consecuto: qui occiso Mezentio fugauerat exercitum. Nam plenæ uictoriæ ut uidimus triumphus dicebatur
Tropus cum.t.exili scribitur: dici potest modus figura: uel conuersio. Et ut diffinit Quintilianus li.viii.de institutione oratoria. est uerbi uel sermonis a propria significatione ad aliam cũ uirtute mutatio. Circa quem explicabilis & grammaticis inter ipsos & philosophis pugna ẽ: quæ sint genera: quæ species: qui numerus: quis cui subiiciatur: nos cæteris omissis necessarios maxime: atq; in ipsum receptos diuersis in locis horum cõmentariorum exequemur. hæc modo in his annotasse cõtenti quosdam gratia significationis: quosdam decoris assumi & esse alios in uerbis propriis: alios in trãslatis: uertiq; formas nõ uerborum modo: sed sensuum: & compositionis.
Tropologia.t.exili &.i.latĩo scribit᷑: dicit᷑ figurata locutio. Nã cõpõit᷑ ex tropos: q̃ ẽ figura: & logos sermo
Thronus cum.th.aspirato scribitur: dicitur a nostris sedes.
Thucydides prima cum.th.aspirato: secũda cũ.c.exili &.y.græco: alia cũ.i.latino scribit᷑: & declinatur teste Prisciano in.vi.non solum huius Thucydidis: sed etiam tucydidæ. Fuit historicus grauissimus apud græcos. Et teste Quintiliano est densus & breuis: ac semper sibi instans.
Tumba cum.t.exili scribitur: ubi.y.græcum in.u.nostrum conuersa est. Nam apud illos dicitur τυμβη Est locus infra terram concauus: & plærunq; p sepulchro accipitur.
Thurinus cum.th.aspirato scribitur: genus est marini piscis.
Thurion cum.th.aspirato &.i.latino scribitur: ciuitas fuit in sinu tarentino: quæ ut puto ea est quæ ab aliquibus thurina uocatur.
Tuber cum.t.exili scribitur: & græcum ab aliquibus dicitur. Alii dicunt ut latinum: & a tumore deduci uolunt. Et ut dixit Plinius libro decimo octauo naturalis historiæ tubera uocantur hæc: quæ undiq; terra circundata nullisq; fibris iuxta aut saltem capillamentis fiunt. Nec utiq; exuberante ioco in quo gignũt aut rima in gerente cortice etiam includuntur. Nec aliud esse possumus dicere q̃ terræ callũ. Et subdit:

Siccis hæc fere sabulosis locis frutetosisq; nascuntur: excedũt sæpe magnitudinem malichotõi ēt librali pondere. Duo eorũ sunt genera: arenosa & dentibus inimica. Altera sincera distinguũtur cõi ore ruffo nigroq; & intus candido laudatissima aphricæ crescũt. Et in sequẽtibus subdit. De tuberibus traduntur peculariter: cũ fuerint imbres autũnales: ac tonitrua crebra tunc nasci & maximũ e tonitribus nec ultra annum durare: tenerrima autem uerno esse. Hæc Pli. iuxta quæ ait Iuuenalis in. v. satyra.

Fumat aper: post hunc traduntur tubera: si uer.
Tunc erit: & facient optata tonitrua cœnas
Maiores: tibi habe frumenta aledius inquit.
O libya disiunge boues: dum tubera mittas.

Nam de libycis cultoribus locutus est: dum ait in satyra: Stẽmata quid faciunt: parce & messoribus illis Qui saturant urbem circo scœnæq; uacantem.

Tus cum. t. exili scribitur: & græce arborem sui gũmi designat. Nam dicitur apud illos λιβανωτος: hoc est λιβανος quod succum uliginem designat: & τος tus generis neutri. Nonnulli uero aspirandum dixerunt & athysia: quod est sacrificium: uel a theos: qui est deus deducũt. Et ut ait Plinius in duodecimo naturalis historiæ. Tua præter arbiam nullis: ac ne arabiæ quidem uniuersæ sunt. Et ꝓsequitur. Regio earum turifera saba appellatur. Hoc significare græci mysterium dicunt: hæc ille iuxta quod dixisse Virgilius prius uidetur in primo georgicorum. Solis est turea uirga sabæis: quod cum. æ. diphthongo. i penultima scribitur. Sed in sequẽtibus subdit. Siluarum longitudo ē cœni. xx. latitudo dimidium. Cœnus pater Heratosthenis ratione stadia. lx. hoc est passus quinq; milia: aliqui. xxii. stadia singulis cœnis dedere. Attolluntur colles alti. decurruntq; in plana arbores spontæ natæ. Et infra subdit. Nec præterea arabum alii turis arborem uident. ac ne horum quidem omnes feruntur nõ amplius esse familiarum quinq;: quæ ius ꝑ successiones id sibi uendicent sacros uocari. Ob id nec ullo cõgressu fœminarum funerũq; cum indicant eas arbores: aut metant pollui: atq; ita religiõe merces augeri. quidam ꝓmiscuum ius his populis esse tradunt in siluis. alii per uices annorum diuidi: nec arboris ipsius: quæ sit facies constat. Nã res i arabia gessimus: & romana arma in magnam partem eius penetrauere. In quam ut idem prius dixerat li. vii. primus Helius. Gallus romana arma intulit. Quin & ut ad priora sequitur. C. etiam Cæsar Augusti filius inde gloriam petiit. Nec tamen ab ullo quod equidem sciẽtia latina habebatur arborum earum tradita est facies: græcorum exempla uariant: alii folio piri minores dum taxat: & herbidi coloris ꝓdidere. alii lentisco similem sub rutulo folio. Quidam terebynthum esse. Et hoc uisum antigono regi allato frutice. Et in sequentibus etiam ꝓsequit̃. Quod ex eo rotunditate guttæ pependit masculum uocatur. Cum alias non fere mas uocetur: ubi nõ sit fœmina religioni tributum: ne sexus alter usurpetur. Quod ideo rettulimus: ut id Virgilii intelligatur: quod ait in Damone.

Verbenas adole pingues: & mascula tura.

Tuscia absq; aliqua aspiratione & i. latino scribitur: uocabulum est græcum teste Plinio libro tertio naturalis historiæ dicente.

Lydia: a quorũ rege tyrrheni: mox a sacrificio ritu lingua græca tusci sunt cognominati. Nam ut uidimus tus græcum est.

Appa cum duplicato. p. scribit̃: genus est uini. De quo uidimus in dictiõe Surrhentum Et transmitit̃ aliquãdo ad hominem ignauũ illi uino similem teste Horatio in primo sermonũ: Euphidius uappæ famam timet aut nebulonis. Et paulo superius dixerat.

Non ego auarũ. Cum uero te fieri: uappam iubeo: aut nebulonem.

Varus cum unico. r. scribitur: fluuius est teste Plinio libro. iii. naturalis historiæ narbonensem prouinciam ab italia disterminans.

Vesuuius cum. i. latino scribitur: mons est cãpaniæ ab omni alio mõte solutus: neapoli: ad quattuor milia passuũ ꝓximus: uinetis oliuetis & quibusdã fructiferis arboribus refertus. Sed præ cæteris uini ubertate admirabilis: quod iam græcum uocant. Hic ab austro põpeios in radicibus & sarnum fluuium habet. Ab euro fere: sed remotius beneuentum. A uulturno Capuam. A circio Neapolim Eructauitq; quandoq; cirenes & incendia in formam pumicearum arenarũ: ita ut ex illis campi usq; ad arborũ cacumina intumuerint. De illo Martialis in quarto epigrãmatum libro inquit.

Hic est pampineis uiridis uesuuius umbris. Presserat hic madidos nobilis uua lacus.
Hæc iuga q̃ nisæ colles plus bacchus amauit: Hoc nuper satyri monte dedere choros.
Hic ueneris sedes lacedæmone gratior illi. Hic locus herculeo nomine clarus erat.
Cuncta iacent flammis: & tristi mersa fauilla: Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

Nam temporibus Neronis & Traiani huiuscemodi admirabiles eructatiões euomuisse legimus: ita ut cum Plinius secũdus: qui naturalem historiam scripsit ex mesanẽsi classe: cui imperitatem Traiano præerat ad uisendum hoc spectaculum ꝓpius accederet: ab incendio absorptus est.

Vcalegon cum. c. exili & unico. l. & e. absq; diphthongo scribit̃: fuit teste Homero libro iliados tertio nobilis troianus: qui tempore bello ob senium a re militari se cõtinebat. De quo Virgilius: Iam proximus ardet Vcalegon id est illius domus.

Vesulus cum unico. l. scribitur: mons est teste Plinio in tertio naturalis historiæ altissimus in finibus ligurum a quo padus formosissimus fluuiorum italiæ oritur.

Venaphrū cū.ph.aspirato scribitur & ab Venere ἀφρος quæ est spuma hoc ē Veneris aphros de ducitur. Oppidū fuit cāpaniæ lōge a suessa & aquino ut ostendit. Plinius li.iii. naturalis histo, in cuius agro optimū nascebat̄ oleū. Quare dixit iuue. Venaphrāo piscē pfudit oliuo: Martialis in ultimo. Hoc tibi cāpani sudauit bacca uenaphri. Vnguentū quotiens sumis. & istud olet.

Vicia cū.c.exili &.i.latino scribit̄ ē quæ neutrum apud græcos & correctius bicia diceretur eo quod βικιον apud illos scribitur cū betha.quæ in.b.nostrū cōmutatur.

Vlyxes cum.y.græco subsequente.x.consonāte scribitur.qq̄ apud græcos cū duplicato.s.scribit̄.&.o.uocali in primo uidelicet οδυσσεύς.ubi.d.in.l.ēt cōmutamus: sicut e contrario meditaris pmelitaris Fuit filius Laertæ regis ithacæ ex coniuge Autholia.ut Homerus & poetæ nostri asserunt. De quo uidimus in dictione Sysiphus Quare a patre cognominatus ē laertius Ouidius libro.v.tristiū: Sic quondā festū Laertius fecerat heros. Dictus ē ēt itachus ab ithaca insula.in qua regnauit Quio & Dulichius ab insula dulichia quæ in illius regno habebat̄. Virgilius in Sileno. Dulichias uexasse rates. Similiter Naritius a naritia Ouidius in primo de tristibus pro duce naritio docti mala nostra poetæ. Scribere naritio pam mala plura tuli. Vlyxes similiter ut Achillis tertiæ ē declinationis. Nonnunquam tamē a poetis nostris in formā secundæ declinationis pfertur. Virgilius in secūdo æneidos. Et terrā altricē sæui execramur ulyxi p Vlyxis.ut latius uidebimus in dictione achilles.

Vlyxbona simili modo cū.y.græco: subsequente.x.cōsonāte scribi uolūt: qui asserunt ut Solinus orbē esse in hispania ab Vlixe cōditā Quare nōnulli ulyxponam cum.p.& nō cū.b.scribi uolunt. quasi ab ulyxe positā. De quo ob litteraꝝ uicinitatē cōtēdere uolumus. Sed id quoq̧ ex qualitate locoꝝ q̄ cōmemorat Home.in odyssea tpe nauigatiōis Vlyxis multis nō eē uerum uidet̄.

Vlula cū simplo.l.in ultiā & penultiā auis ē a fletu denominatiua hoc ē ab ὀλολύζω q̄d ſtululo.

Vmbria cū.i.latino scribit̄.& a uocabulo græco descēdit: q̄d ē ὄμβρος idest imber: Nam ea loca q̄ iuxta spoletū.& iugo a pœnino exposita sūt ībribus quandoq̧ oppressa ūbriæ nomē accæperūt. Vel ut antonius Augu.de orbis diuisione dixit Vmbria dicta ē q̄a ut historiæ narrant tpe aquosæ cladis ībribus sup fuerit. q̄d uerū eē ut ille dixit mōtiū altitudo pōt fortasse. cū probare.

Vrania cum.i.latino scribit̄: una ē ex musis.q̄ apud nos cælestis interpretat̄. De qua Ouidius in.v.fastoꝝ ait. Excipit uraniæ fecere silentia cunctæ.

Vrina cū unico.r.&.i.latino scribit̄.græcū ē uocabulū & a uerbo græco deriuat̄.q̄d ē οὐρῶ q̄d ē meio. unde οὖρον descendit q̄d latine q̄dem dr̄ lotiū græce uero urina. Nec solū accipitur urina p ea aqua.q̄ quotidie encitur: sed & p spermate genitali. Plinius li.viii.naturalis histo.ī cōtinēs inquit asinæ uterus urinam genitalē reddidit.ni cogatur in cursū uerberibus a coitu.iuue.in satyra Atticus eximie auribus atq̧ oculis concepta urina mouet̄. Et pōt etiam pro ipsa libidine capi. Vnde dixit idem poeta in satyra Credo pudicitiā. Tuccia uesicæ non imperat.

Vri cū unico.r.scribitur boues sunt agrestes qui teste Seruio super secūdum georgicorū.in pyrenæo mōte nascuntur inter gallias & hispanias posito quos dicit exceptis elephantis maiores animalibus ceteris esse. Et dici uros ἀπὸ τῶν ὀρῶν.idest a montibus.

Vulcanus cū.c.exili scribit̄.fuit iouis filius ex iunone.q cū deformis nasceret̄ nec ei arrisset iuno. a ioue e cælo fuit pcipitatus in lēnū.ibiq̧ teste Seruio ī bucolicis nutritus a simus. Home.uero dixit a Thetye & Eurymone Oceani filia susceptū: ac nutritū fuisse: ex casuq̧ claudū effectū. Fuit deoꝝ faber: q & ioui fulmina.& arma aliis diis contra gigantes fabricauit. Fecitq̧ mōile Hermo.coronā Ariadne arma Achillis & Aeneæ & plura alia quæ supra humanū īgeniū fuisse uisa sunt. Nec ob ea beneficia ad deoꝝ mēsā admissus ē: Qua pp supplicauit ioui ue saltē Mineruæ nuptiis iunget̄. A q̄ tamē spretus fuit ut uidimus ī dictione Ericthonius: Quæ & ipse Virgi.tetigit in bucolicis quū ait.

Cui non risere parentes.

Nec deus hunc mensa dea nec dignata cubili est.

Habuitq̧ deinde Venerē uxorē quā cū Marte adulterantē subtilissimis catenis deuixit ac diis omnibus palint. Alios etiam posuit Cicero de natura deorū unū quē Celi filiū dixit ex Minerua secunda iouis filia ex qua appollinē genuisse refert. Secūdū hunc ipsū quē iouis tertiū ex iunone.filiū dixit Aliū filiū Nili qui ab ægyptiis ægypti custos creditur.

Anto cū.t.exili scribit̄ fuit teste Hesiodo ī theogonia uno ex nymphis Oceani & Tethyos filia. De q̄ meminit Vir.in tertio georgicorū cum ait.

Drymoq̧ santoq̧.

Xantippe cū.th.aspirato &.i.latino scribitur: fuit Socratis uxor querula.

X

Xanthus cum.th.aspirato scribit̄: fuit nomen fluui troiani ut uidimus in dictione Simois. fuit etiam uir troianus filius Phænopis quem teste Homero libro ix. iliados Diomedes occidit ī bello. Fuit & ad huc teste eodem Homero libro nono nomen equi cuiusdam Hectoris.

Xanthi cū.th.aspirato scribit̄ populi sūt in asia.q cū eorū urbs ab Harpago pfecto Ciri obsideretur uxores suas ac seruos una cū supelectili ī arce posuerūt eaq̧ igni succederūt deinde oēs pariter cōtra Harpagū irruentes bello occiderunt ut scripsit Herodotus libro historiarum primo.

Xenodotus cū.t.exili scribitur fuit historicus patria troezenus. De quo sæpe Plutarchus meminit.

Xenocrates absq; aliqua aspiratiōe scribit᷑ fuit uir calcedonius Agathenoris filius. Et a primis fere ānis platonis auditor erat teste laertio tardus ingenio: adeo ut cū illū plato Aristoteli compararet: alterū fræno alterum calcaribus indigere dicebat. Alioquin seuero semp ac serio habitu & ore pdurabat in academia uixit. ut plurimum si quando ad urbem pficiscebatur turba omnis impudicorum eius transitū obseruabat inquietandi ipsius gratia Phyrine nobile scortum dedita opera a quibusdam ītra eius cellam missa ē quæ ab eo orans lectuli partē accæpit. Demū cum multa nequicq̄ orasset: imperfecto opere discedēs. dixit se non a uiro sed a statua uenisse. Quidam aiunt a discipulis eius Laydē intromissā: fuisseq; ipsum tātæ continentiæ ut cū se ad libidinē incitari præsensisset. pateret᷑ uirilia secari & uri. Tanta fuit eius ueritatis adhibita fides: ut cum nullius iniurati testimoniū admitteretur: illi soli iusiurandū atheniēses remitterent. Erat adeo frugi ut cum illi Alexander magnam pecuniæ quantitatē misisset sublatis tribus milibus nūmoꝝ atticoꝝ ne regia munera spernere uideret᷑ reliquū remitteret dicens illi pluribus opus esse. qui plures enutriret. Ad philippum olim cum cæteris missus. cum alios sciret donis emollitos: & sepæ conuiuia celebrare neutrum ipse hoꝝ fecit. Legatis postea dicentibus Xenocratē frustra secum iuisse compta re ipsum duplici honore honestauere. Successit in academia Speusippo. scholāq; tenuit uigintiq; annis moritur noctu cū in sartaginē forte offendisset anno ætatis. lxxxii. Quinq; fuere eius nominis. Prius huius philosophi ppinquus. Cuius fertur oratio quæ inscribitur arsinoetica De arsinoe. Alius philosophus & elegiæ scriptor non satis probatus. ita enim se habet res: ut poetæ quidē se oratione soluta uelint scribere id efficiant quæ uero pedestri oratione scribere consueuerunt si poeticæ partes sibi uendicare uelint non consequantur id: ex eo liquet. quod alterum naturæ alterum artis est. Alius fuit statuarius. alius odas scripsit.

Xenodochium cū.ch.aspirato &.i.latino scribitur dicitur latine hospitale. Nam ē ξενων: idest peregrinoꝝ δεχομινοσ: idest recæptiuus.

Xenodorus græcum ē quasi ξενος.i. pegrinum quod & egregium denotās. & δῶρον donum. Fuit nomē statuarii de quo uidimus in dictione Colossus. Hunc plinius li.xxxiiii. natu. histo. de quo uidimus cælandiq; nulli ueterum postponendum.

Xenophanes cū.ph.aspirato scribit᷑: fuit colophonius Dexii: siue ut dixit Appollodorus Orthomenis filius. Cū.xx.eēt annorū pulsus fuit a patria & in zada siciliæ: atq; catina moratus ē. Et seipso teste lxv. annis Exulauit a patria. sunt qui eum neminem dicant audiuisse. Scripsit elegias contra Hesiodum & Homerū Fuit & alter xenophanes ex lesbo poeta iambicus

Xenophon cū.ph.aspirato scribit᷑. fuit philosophus & dux insigis Grylli atheniensis filius. homo uerecundus & speciosus ultra quam dici possit. moratusq; pbus atq; omnibus gratus. Fuit Socratis discipulus & Platonis æmulus dicente Gellio libro.xviii. noctium atticarum. xenophō & Plato socraticæ amoenitatis lumina certare æmularīq; inter se extimati sunt quia. xenophon inclyto illi operi Platonis. quod de optimo statu reipublicæ ciuitatisq; administrandæ scripserat: lectis ex eo duobus libri qui primi ad lucem uenerant se opposuit: & contra multa scripsit quo audito ualde pmotum fuisse Platonē ferunt. Hic teste laertio omnium primus ex his: quæ a Socrate dicebantur notis excæpit & in publicum edidit commētaria scribens. Et primus omnium philosophorū scripsit historiam. Fuit etiam dux strenuus & qui ex ultimis babyloniæ finibus exercitum reduxit asperis ac difficillimis itineribus per infestissimas gentes ac barbaras incolumen impatriam conduxit. Septem fuere xenophontes. Hic primus. Secūdus similiter atheniensis pitostrati illius frater qui Epaminūdæ uitam scripsit Tertius Cous medicus: Quartus qui Hannibalis historiam scripsit. Quintus qui prodigia fabulosa commētus est. Sextus parius sculptor egregius Septimus antiquæ cōmediæ poeta.

Xerolophus cū unico.l.&.ph.aspirato scribitur dici potest a nostris siccus tumulus & aceruus. Nā cōponitur ex ξηροσ qui ē siccus. & λοφοσ tumulus. namq; ex lapidibus & marmoribus strui cōsueuerat principibus tumulus. Hoc uocabulo utitur Priscianus li.i. cū ait. Epigrāmate quæ egomet legi in tripode uetustissimo apollinis qui ē in xerolopho Apollinis.

Xerolibya antepenultima cū.i.latino. & penultima cū.y.græco scribitur dici pōt latiē sicca libya. Quo uocabulo utit᷑ Seruius sup.iii. æneidos cū ait. Hiarbā iouis Ammonis filiū sic dici quia cū Bacchus indiā peteret & per xerolibiā exercitū duceret. & reliqua.i. per desertā libyam.

Xerxes cū duplicato.x. scribit᷑ hoc ē tā in pria q̄ i secūda: fuit filius Darii regis psarū ex atossa filia Cyri patri successit i regno. Cui id potissimū illustre fuit. qđ maxīo post hoīm memoriam exercitu terra mariq; bellū ītulit græciæ & qa nūerus militū & nauiū a scriptoribus latinis mēdacissime legit᷑ curabo summā totius exercitus: quā fecit Hero. ad unguē trāsferre ita ut tātæ clarissima habeat᷑. itaq; ut ait ipse Hero. ex maiori asia collegit naues mille ducētas & sex in quaꝝ singula erāt ex principibus asiæ populis ducēti uiri q ad sūmā q̄draginta unius miliū & ducētorū hominū ascēdebāt nec sane pauciores sed certo plures erāt. Præter hos ex psis medis & sacis i unaq̄que illaꝝ triginta alii uiri reliquoꝝ duces dispositi erāt quorū sūma ad trigintasex milia, & cētūoctuaginta ascēdebat. Sicq; uiri oēs q i pfatis nauibus erāt numeꝝ implebāt ducētoꝝ septuagintaseptē miliū. & trecētorū octagita hoīm. Hocq; ex maiori asia. Ex minori uero cūgregauit tria milia nauium. in qbus fuisse dicit ducētaq̄draginta milia hominū. Sicque oīs hæc multitudo ad sūmā qngentoꝝ & decē & septē miliū ac trecētorū octoginta hoīm. Et hi oēs apti erāt ad bel-

lum. Ex peditibus habuisse illum dicit mille milia & septingenta milia hoīum. Ex eqtibus octogita milia insuper in quadrigis libycis & arabicis uiginti milia hoīum. Ex thracia & insulis adiacētibus naues hūit cētum uiginti: in quibus fuisse memorat idem auctor hoīum uiginti quattuor milia. Quin & pedites cō gregauit ex Thracia. Paeonia. Herodia Boottica: Chalcidonia. Brygia. Piera. Macedonia Perrebia Emenia. Dolopumq; genere: & Magnetū: atq; achaeo℞ trecenta milia hominū. Quos omnes sūmatim computans praefatus auctor ait uirorū ad bellum collectorū fuisse bis mille millia sexcentaq; & quadraginta unum: ac trecento: & octuaginta uiros. ita ut nullo pacto pauciores fuerint sed longe plures. insuper & alios in nauibus onerariis: & ad alia officia: & ministeria aduenisse dicit quos absq; aliqua dubitatōe plus quātotidē fuisse testatur. Vnde totum exercitum computans fuisse asserit quinquies mille milia. & ducēta octuagintaduo milia hominū. septingentosq; & sexaginta. Quae quia incredibilia fere uidebantur forte dixit iuuenalis in ea satyra quae incipit Omnibus in terris de isto xerxe loquēs Credit᷑ olim Velificatus athos. De quo in sua dictione uidimus. Et quicquid graecia mendax.
Audet in historia cōstratū classibus isdem. Suppositūq; rotis solidū mare.
Nā ut idē Herodotus latissime narrat: pontē struxit xerxes super mare hellespōticū ab abydo urbae asie usq; in sestū urbem europae. quod Lucanus in secundo tetigit: cū de. c. caesare loquere᷑ q incredibili aedificio℞ mole Pompeiū in brundusio claudere utebatur cum ait.
Tales fama canit tumidū super aequora xerxem.
Cōstruxisse uias multū cū pontibus ausus.
Europāq; asiae sestūq; admouit abydo. Incessitq; fretū rapidi sup hellesponti.
Nō eurum zephyrūq; timēs cum uela rateisq;. Inmedium deferret athon.
Et subdit iuuenalis ad ea quae supra rettulimus. Credidimus altos.
Defecisse amens. epotaq; flumina medo Prandente.
Vt de pluribus refert Herodotus & nos aliq̄ diuersis in dictionibus annotauimus. Et supple Credimus haec madidis cantat quae sostratus alis. Difficilis nobis est locus iste. cū nihil certi de hoc Sostrato legerimus De quo si diuinare licet putamus illum fuisse poetam nō celebrem. q de xerxe nec bene canes: haec oīa quae rettulimus cōscripsit. Quod ex auium translatione indicare ui᷑ quae madidis alis inepte uolare dicuntur. Et ponit deinde iuue. illius fugam. Nam cum a graecis duce Themistocle nauali praelio uincere᷑. & plurimae illius naues caperent᷑ multae sūmergere᷑t. rex ipse cū pauco exercitu p macedoniam fugiens. p̄uenit ad sestū: ubi cum solutū pontē hibernis tēpestatibus percepisset. piscatoria scapha mare trepidus sulcauit. in corum atq; eurū solitus saeuire flagellis Barbarus rex idest remis.

Z

Acynthos cū. c. exili & y. graeco atq; th. aspirato scribi᷑: īsula parua ē in graeco mari. p̄pinqua aetoliae. urbē unicam eiusdē nominis teste Liuio i sexto de secundo bello punico detinēs: Et quia nemoribus abundat dixit Virgilius in. iii. aeneidos. iam medio apparet fluctu nemorosa zacynthos. De qua locutus Vlyxes regi Alcinoo apud Homerū libro. ix. odisseae: οὔτι ἐγὼ γε ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι: hoc est ego quidē nil dulcius in hac terra uidere possum.

Zicanthei cum. c. exili &. th. aspirato scribi᷑ fuerunt teste Polibio zacynthyorum coloni i medio pyrenei montis siti. & iuxta fluuium hiberum habitantes. ut & plures aliigraeci. qui circa illos inhabitant.

Zacharias cum. ch. aspirato scribi᷑: nomē est uiri proprium in hebraeo.

zamolsis cū. s. latino scribitur fuit teste Herodoto libro historiarū quarto pythagorae seruus cui gēte putantes illū Saturnū eē sacrificia impendebant.

zelotypus cū. unico. l. &. t. exili. atq;. y. graeco scribitur dici potest aemulator formae. Nā zelus aemulatio ē & typos forma iuuenalis in satyra Si te p̄positi. Quas in uaginae fronte solebat ponere zelotypo iuuenis p̄latus hiarbae hoc ē iuuenis Aeneas: qui ob decorē illatū a matre iuuenis uidebat᷑ ac ēt Hiarbae regi fuit in cōiugio a didone p̄latus. Quare zelotypiam diffiniēs Chrysippus. dicebat teste Laertio aegritudinē eē ex eo prouenientē qđ adsit alteri qđ ipse non habeas aderat. n. Aeneae Dido. quam Hiarbas habere nō potuit. Et dixit iuuenalis in uaginae frōte: ut id uirgilii exponeret: qui de Aenea loquēs in quarto eneidos inquit Atq; illi stellatus iaspide fulua Ensis erat. i. uagina. Nā ut ait Seruius in fronte & sūmitate uaginae consueuerunt preciosi lapides apponi.

zeno cū. e. absq; diphthōgo & unico. n. scribi᷑. fuit philosophus citiēsis ex Cypro graeca ciuitate foenicibus freq̄nter accolis. Fuitq; Napsei. siue. ut alii dicūt Demei filius. Et teste Timotheo collo i alterā p̄tē inclinatiore. Apollonius aūt tyrius dixit eū gracili corpe fuisse statu p̄cero & atra cute. Vnde eū Crysippus palmitē aegyptiū uocabat. crura hūit turgida & imbecilla atq; infirma. Ob qđ teste Perseo multas coenas declinauit. Vescebat᷑ libēt᷑ ficubus recētibus: & ad solē passis. Auditor fuit Cratis Stilpionē ēt & xenocratē decēnio audiuit. Deīde cōuertēs se ad porticū. q̄ pysianactia uocabat᷑: ex uaria & multae sciētiae pictura Polygnoti orōnē formabat. Vnde uolēs locū illū stabilē facere: atq; īuiolabilē ubi ad mille q̄dringētitriginta ciues necati fuerant. Coepit in illa docere: ad quē eo audiendū discipuli confluentes q antea zenonii dicebantur. ab ipsa porticu stoici sunt uocati ut Epicurus ipse in epistolis attestatur. Siquidem & ante illum teste Eratosthene poetae in illa morantes: dicti sunt stoici. a quibus multum incremētū illa appellatio coepit. Tan o in honore apud athenienses zeno habitus est: ut apud eū claues urbis deponeret. Orna

rentq; ipsū aurea corona & imagine ærea.hoc ipsum & sui ciues fecere.Habuit auditores eximios.inter
quos Antigonus cū ibat Athenas eius erat auditor:Cui aliquando hāc epistolā scripsit rex Antigonus sa
lutem dicit zenoni philosopho.Ego fortuna me quidem & gloria uitam anteire existimo Cæterum di-
sciplinis studiisq; liberalibus:& perfecta fœlicitate quam tute possides:longe abs te præcelli sentio quo-
circa te orare statui.uti ad me proficiscaris:id mihi persuadens te preces meas minime irritas fieri passu
rum.Tu igitur modis omnibus enitere ut tuo contubernio fruamur.Hoc pro certo habens te non mei
solum:sed omnium simul macedonum eruditoré fore.Nam qui macedoniæ regem erudit.atq; ad uirtu
tem imbuit:tum & subditos quoq; instruere ad fortitudiné & probitatem certum est.Nam cuiusmodi
fuerit dux:tales ut plurimum subditos fieri é necesse.Vale.cui zeno respondit dicens se maxime laudare
eum:quod studiū non uoluptaté sequeref.quæ animos adulescentuloq; effœminat Porro si adiciat mo
dica exercitatio:neq; desit præceptoris copia naturæ eum posse ad perfectioné peruenire.Se autem nō
posse ad ipsum pgere senectute impeditū:quod iam eēt octogenarius sed se mittere ad eum quosdam ex
contubernalibus suis quibus si studiose uteref beatitudiné ueram consequeretur.Misit autem Perseum
thebanūq; Philonidé ut patet in decreto atheniensium de illo Hic adolescétulo cuidá inepta multa loqn
ti ait ideo duas habemus aures:os aūt unū ut.s.multa audiamus pauca uero loquamur.Nonagesimo æta
tis suæ anno decessit incolumis:integer:ac sine morbo.Ná ut rettulit Apollonius cum abiret ex schola
lapidé offendens digitū perfregit:Manu uero terrá feriens illud ait ex niobe uenio quid me uocas:Et cō
tinuo se strangulás interiit.Quo mortuo statuere illi atheniéses ex publico sepulturá i ceramico Scripsit
q; plura & uaria.Crudis cibis utebaf.& tenui pallio Pueris semel aut bis tātū teste Laertio usus est:& an-
cillula quadam ne sexum odisse uideref.Erat ad eum facilis aditus:Euitauit ne nimis esset popularis.nec
tamen plusq̄ cum duobus aut tribus ambulabat.Fuere zenones octo primus eleátes Pyretis.filius teste
Apollodoro parmenides uero dixit illum fuisse natura filium Teleutagoræ a doptione uero pyreos.fu
it teste platone statura procera.quem uocat sophistam Eleatem Hunc inuentoré fuisse dialecticæ sicut
Empedoclem rhetoricæ testis é Aristoteles is cum Nearchum tyrannum siue Diomedontem profliga-
re uellet captus é teste Heraclide.Et cum de coniurationibus interogaretur uolens significare tyrannū.
destitutum rettulit omnes illius amicos conscios esse.& cum simulasset se uelle ad illius aurem alloqui ip
sam mordicus appræhensam perforauit.uel teste Demetrio nasum arripuit.Dixitq; ad ciues:ad miror
uestram uecordiam:si horum gratia:quæ patior tyranno seruire statuitis.Sed cum complices coniurati
onis profere cogeref consciam dentibus linguam in os tyrāni cōspuit quo facto ciues tyrānū lapidaue-
runt.Secundus fuit stoicus.quem supra diximus:Tertius rhodius.Quartus historicus qui pyrrhi in italia
gesta scripsit:epitomaq; romanorum & carthagiēsiū rerum Quintus Chrysippi discipulus.Sextus me
dicus acutæ intelligentiæ.Septimus grammaticus cuius epigramata feruntur.Octauius Sydonius philo
sophus epicureus qui de regno scripsit.De repu.nuptiis De impietate Thyestæ.De amoribus.Commē
taria in leges platonis li.vii.

zephyrus cū.y.græco scribif:uentus est occidentalis.De quo Oui.in primo de tristibus.
Nūc zephyrus sero uespere missus adest.

zeris cū.t.exili.&.i.latino sp apud græcos scriptum cōperi.q̄q̄.multis ex nostris scribant Zetum cū.u.infi-
ne & non cu.m.i.Fuit filius Boreæ ex Orthya & frater Calais.

zethus cū.th.aspirato scribif fuit teste Home.in.xi.odisseæ:filius iouix ex antiopa & frater āphionis.

zeugma cū.eu.diph.subsequente.g.scribitur.dici pōt latine cōnexio.Ná figura é quæ tunc quoq; fit cō plu
res sensus uno uerbo clauduntur.Quod tribus contingit modis:aut in primo uerbo:ut currimus nos &
tu:& tunc dicitur protozeugma in medio ut tu curris & ille.& tunc dicitur mesozeugma.i ultimo ut hic
illius arma.Hic currus fuit.Similiter Terentius Hoc tempore obsequiū amicos:ueritas odiū parit.Et di
cif hysterozeugma cū.y.græco aspirato.

zeusis cū.eu.diphth.subsequéte.s.&.i.latino scribitur:fuit pictor Heracleotes maximus sua ætate.i.olim-
piade quinta:& nonagesima.Hic teste plinio.xxxv.naturalis historiæ pēniculū ad magná gloriá pduxit:
Opesq; tantas acqsiuit ut institueret donare opera sua:eo quod nullo pcio satis digno pmutare posse di
ceret.Aeq̄les eius & æmuli fuere Timantes.Androgides.Theopompas.& Parrhasius.q descendisse cū
zeuside in certamé tradif:ut uidimus in dictiōe Parrhasius.idé teste eodé pli.ferf pinxisse puerum uuas
ferété ad quas cū aduolarét aues pcessit iratus opi & dixit.Vuas melius pinxi q̄ puerū.Nam si & hoc cō
summassé aues ipse timuissent.idé ét Quintiliano teste luminū umbrarūq; dicitur iuenisse rationé.& plus
mēbris corporis dedit id amplius atq; angustius ratus:atq; ut existimāt.Homerum secutus.cui ualidissi-
ma quæq; forma etiam in fœminis placet.

zeuxo cū.eu.diph.&.x.cōsonāte scribitur fuit teste Hesio i theogōia una ex nymphis filia oceāi & tethyos

zodiacus cū.i.latino.&.c.exili scribitur.dici pōt a nobis aialis.Ná circulus é signoq; q̄ i formá aialium figu
rantur.&.a ζῶον qd é animal deriuatur ut.aries taurus & reliq̄.Cingitq; totū cælū in obliquū hoc é can-
cro circulū æstiuū:& capricorno hyemalé cōtigés.Vnde dixit. Virgilius in primo georgicorum.
Obliquus qua se signorum uerteret ordo.

zopyrus cū.y.græco scribif fuit Megabizi filius cuius opera & industria ut dixit Herodotus in q̄rto histo
riarum Darius babylonem cæpit.

zuthus cū.th.aspirato scribitur fuit teste Home.in.x.odisseæ.Aeoli filius ex Lepatra.

Magnifico adolescēti .d. Antonio Simonetæ Georgius ualla sal.d.p

Siduis uocibus tuis clarissime adolescēs antoni simoneta efflagitasti ut de rōe scribēdi q̄ta posse breuitate multa ad te simul cōtexerē id facere distuli nō eqdē q̄n tuo tā honesto desiderio optarē satisfieri uerum quod tempus mihi quærerem.

C multis distringerer occupationibus ad eā rē magis opportunū. sed cū te ieadē psistere snīa idq; andissi me expectare meq; nō tātū curis nō explicari sed iuolutū teneri indies magis cernerē: tuo tandem parē dū mihi uoto duxi ac pro ut tpis pateret Angustia pcepta uniuersalia quæ mihi succurrerēt præscriberē Ex quo unusquisq; non tam in hac re famam ullam quam tuæ uoluisse parere uoluntati pōt coniectare sed ne in excusatiōē sim nimius ut cupis & uehementer affectas rē ipsā iā ordiar.

O mnis scribēdi rō quā græca appellatiōe orthographian nominamus tribus apd latinos ptibu mea qui dē snīa maxime cōstat aspiratione. diphthongo: & cōsonantiū distributione ac oī diligēte r rōne ppēsa at quoniā pegrinis plærūq; uerbis utimur & eoꝝ multa hypsilon habent ubi de aspiratiōe diphthōgoq; scripserimus. quādo de oibus orthographiæ ptibus ,ppositū scribēdi nobis ē ea a me ānotabūt uerba q ypsilon hēnt ut si cōsumate has ēt ptes tractare nō possumus nō puā tamē multis forte utilitatē simus al laturi. nec rē tenuissimā doctrina iā exculti me aggressū cauillēt rudibus sciāt hæc pscripta nō eruditis si mō nō tā fuerint eruditi quā uideri oīa scisse uoluerint. primū igit de aspiratiōe dicturis nobis licet con templari eā tria potissimū loca tenere primū mediū & ultimū. Itē aut pcederet ut subseqt pcedit qdē uoca les subsequit uero cōsonātes quēadmodū pcedat primū post ut subsequat dicendum ē.

Quæ igit uocalis inpricipio dictiōis aspiranda sit hoc pacto inuenitur.

A ante.b. aspirat ut habeo habes & q̄ ex ex eo deriuant ut habito habilis habēt: in peregrinis ut habrahā habrahamōs. nam alterū barbarū latinū alterū uel græcū terminatiōe fit & ,ppositū nobis ē non latina mō sed & Peregrina hic noīa annotare quæ nobis occurrerint.

A ante.c. ut hac articulus siue pronomen & ab eo cōposita ut hactenus.

A ante. l. ut halo halas. & ab hoc deriuata ut halitus halucior idest aberro. hallec. de Peregrinis ut halicar nassus urbs halizones gens. halys fluuius.

A ante. m. ut hamus in exteris ut hamadryades hamon autē græci non aspirant teste cherobosco licet latini quidam uelint aspirari hamilcar.

A āte. n. hāc: hanula: idest pua delubra. de peregrinis ānibal adiicit a qbusdā sed græci non aspirant.

A ante. r. ut harū. hara cū stabulū significat & q̄ ex hoc uerbo deriuāt ut hariga uelutiur dōato hostia: haruspicina qd padiciunt arenā & arundinē q̄ cū ab ariditate alii deduci uelit aspirāda nō putauerūt Peregrina ut harmonia tā & martis ueneris q̄ filia quā p terū cōcumitate. harmariū harmile teste cherobosco qcqd dicat priscianus harpax qd uerbū apud plautū ēt legit & que ab harpazo. i. rapio sūt deriuata ut harpe ēt mercurii gladius apd lucanū ēt legit. harpys harpagus ,ppriū uiri nomē. sunt q harmeniā aducāt sunt q negēt sed rō apta ē ut aspiret. A ante. s. ut has. hasta Peregrina hastrubal.

A ante alterū. a. quidā in hoc uerbo hanc aspirari putauerunt.

æ diphthōgus ut hæreo & ex eo æeclinata ut hæres hæredi peta. hæsito hærba. hæc hæsit qui hædū ēt uelint. de exteris hæmulus teste choerobosco hæmylius hæmonia quoq; ut uidet nōnullis.

Au ut haurio haustus haud aduerbium.

E ante. b. ut hebeo hebes & deriuata ut hebes nomē extera ut hebdomada & q̄cunq; ab hepta. i. septē deriuant ut hebdomos septimus hebreus nam ebenus teste choerobosco non aspiratur. hebe idest pubertas & herculis cōiunx unde ephēbus & ephebia hebrus fluuii nomen.

E ante. c. ut hecate idest proserpina ab hecatos idest apolo non ab hecaton cētū hecaton hecatōbe hecatobeletes apollo apud tranquillum. hector hecuba.

E ante. d. hedus hedera. hedyneles nomen cantoris apud iuuenalē fictū. i. dulcis cātor & quecunq; ab hedys qd suaue significat deriuantur.

E ante. l. ut belluo bonorū suoꝝ cōsūptor ab eluēdo sed aspiratōe addit ut auiditas magis ex ,pbet fit. enī uox icitatior. heluacea ornamētū lydū. helutus ab hiatu & oscitatiōe dictus heluella holera minuta. peregrina ut helle unde hellespont. helena. helenus. helicō mōs helice sidus. helios sol unde deriuatū heliades nā Eliades ab elide ubi pisa fuit Ciuitas aspiratione caret hellanicus. historicus.

E ante. m. ut hem. iteriectio pegrino hemia ab hemus semis qd sit sestarii dimidia pars & q̄ ab hēis iclināt ut hēis pūū hemicyclus i lælio apd ciceronē hemitriteū febris genus qd ut serenus putat quo pacto a nobis dicat a nullis adhuc enūciatū. E ante. u. ut henion qd apd nos ualet habena ab hoc fit heniochus idest auriga astrum quo uerbo latini utuntur.

E ante. o. ut heo iteriectio pegria heos. i. dies unde deriuata hespus & hespia aspirāt ab heos dies & peras finis ut sit diei occasus ubi hespia nā eos pria ,pducta aurorā significat ouidius i fastis ,pxima uictricē cū romam respexerit eos & sine aspiratione scribitur.

E ante. p. ab hepta. i. septē deriuata ut heptime meris. E āte. r. herus heri uel here eadē significatiōe heruca herbem species salax. herugo herinaceus pusillum animal quadrupes qd cū in se contrahitur spino sa uidetur pila. heremus primam & secunda breui apud propertium hermus fluuii nomen herba unde herbaceus herbilis anser herba pastus hernicus tā ,ppriū uiri nomē quā populus & herniā patiēs. hermes mercurius & ab hoc in flexa ut hermippus nomē ,ppriū hermodōr fluuius hermione hermophroditus hermenia iterptatio qa hermes iterpres dicit unī liber aristo. pihermēias iscribit hercu. hercius rup

piter & ab herco.i.sepio oĩa heros herodes herodianus & q̃cũq; ab hera.i.iunone nomẽ uidet̃ hũisse.
E ante.s.ut hæsi hesito q̃ tamẽ.æ.diphthõgon habẽt nã alteꝝ ab hereo ꝑteritũ alterũ iteratiuũ uerbũ ẽ hesternus q̃ ab heri descẽdit peregrina hespera hesperus hesperius hesperia hesiu ꝓphetes.hesiodus hesione laomedontis filia.
E ante.t.q̃ ab heteros idest alter ĩflectũt̃ ut hetruria heterocl*i*sis idẽ altera declinatio hetroclitus & similia
E ante.u.ut heus uocandi aduerbiũ heu interiectio q̃ uocales ĩ diphthõgõ coeũt licet heu diuĩsa legat̃ ut illud uir.heu q̃ pingui macer ẽ mihi taurus in aruo ut testis ẽ etiam seruius.
E ante.x.oĩa q̃ ab hex.i.sex deducta sicut hexametrũ hexagonus sexãgulorũ hexastichõ sexuersũ & similia
I ante.a.hias hiat & q̃ ab hio deriuant̃ ut hiato frequẽs uerbũ plautus si q̃ forte cõtio ẽ ubi cũ hiatare nondũ in mentẽ uenit gn atticus in.xx.iliados ille hiatans herbã moribundo ore laberius aũt in tauro: passiuo mõ enũciauit hiatant̃ fores inquit pro eo sane qđ est hiatãt idest patent.
I ante.b.hibex & deriuata ut hibiscus hibernus ab hieme.
I ante.e.hiem hies hiet ab hio hiems peregrina quæcũq; ab hieros idest sacer ĩflectuntur ut hieron ꝓpriũ hierycho.hierusalem hieronymus & similia.
I ante.l.hilla.hillas ueteris intestina noĩa uere laberius hillã coquus si adussit flagris cædit̃.hilũ qđ grano fabæ adhæret sed ꝓ re nullius momẽti a lucretio & a ceteris sepæ ponit̃ unde nihil & nihilũ facta & que a græcis accepimus hilarus uel hilaris hilaritudo hilaresco hilaro unde exhilaro.
I ante.m.ut hiber sed chœroboscus existimat aspirationẽ nõ admittere ombros unde imber a nr̃is deriuatũ.o.n. inquit ante.m.si uocalis sequatur ea carebit ut ombros.
I ante.n.hinnio humulus hinnus ea est bestia quæ ex equo & asina nascitur minor quam mulus ut inquit uarro contra ex equa & asino mulus humuleus pulus ceruinus.
I ante.o.hio uerbum.
I ante.p.omnia q̃ ab hippos idest equus inclinãtur ut hippagines naues hippias ꝓprium uiri hippodamia ꝓprium mulieris & similia.
I ante.r.hirtus hirsutus hircus aĩal hirquus oculi angulus hirudo sanguisuga hira cuius diminutiuũ hilla hircipilli hirqtalli pueri ad uirilitatẽ accedẽtes a libidine hircia dicti ꝑegrina hircanus gẽtile hirpius populus
I ante.s.hisco hispidus hispanus his dr̃.s.& ablatiuus histrio q̃ ab exhistria primum uenit.extera historia historiographus errant uero qui isidorũ putant aspirari.
I ante.u.ut.hiulcus.
I p se hi articulus uel pronomen.
O ante.d.hodidocus latro & uiarũ obsessor & quæcunq; ab hodos.idest uia inflectũtur hodia q; ex hoc etiam die hodiernus.
O ante.l.olorẽ qdã aspirãt qđ multi negãt idq; ipe potius affirmauerĩ holocaustũ & q̃cũq; ab holos idest totus deriuant̃.holus holitor hortulanus quo uerbo quantũ meminerĩ solus utitur apuleius.
O ante.m.ut homo homulus uel homũcio diminutiua ab hõine.homeliũ pilei genus græca q̃ ab homu.i.simul deducunt̃ ut homogenia apud lucretiũ:homerus homeoteleutos idest similiter desinens hõ eptotos similiter cadens figuræ.
O ante.n.ut honor uel honos & q̃ ex eo deriuant̃ ut honustus nã honus ut multis uidet̃ aspiratione caret licet quidam ita distinguant ut tunc uelint aspirationem suscipere cũ corporis pondus significat cum uero animi minime honorius ꝓprium.
O ante.r.hortor horreo horror horũ articulus hornũ ipinus ãni unde horna uina horatius dixit iepodo: horda bos ꝑgnãs q̃ postea forda dicta horidariũ aes q; ꝓ ordeo eqti romano dabat̃ hortus cõseptũ agelli significat multis cõsitũ qbus uescamur holeribus hortulanus.ꝑegrina hora siue pulchritudinẽ siue tẽpus seu ex tribus deabus unã significet horeũ ab horo seruo cũ unico .r.scriptũ horizon nostri uisus terminus ab horos terminus nã oros mons unde oreages nymphe dictæ caret aspiratiõe.horchus.
O ante.s.hos hostiũ hostio uerbũ & quo ex eo inclinant̃ ut hostus hostorium hostimentum.
V ante.b.huber.
V ante.c.huc huccine.
V ante.d.hudus huidus qđ tamẽ quidam non aspirant magis q̃ una.
V ante.i.huius huic hui interiectio.
V ante.l.hululo hululatus.
V ante.m.humus & q̃ ab eo deriuãt̃ hũidus hũor hũeo a quo hũesco hũo hũanus hũanitas & humerus.
V ante.r.huruca puulũ qđdã reptile qđ super brasicas ꝑcipue repit corrosurum folia:
y qđ in externis nominibus tantũ mõ scribitur ꝑ se fert aspirationẽ sp.sed de hac littera ubi de diphthongo scripserimus longius tractabimus:de aspiratione aũt interim q̃ restant absoluamus nã cum de ea quæ ꝑit uocales inprincipio dictionis dictũ sit sequitur ut de media scribẽdũ sit.
I media igit̃ dictione duabus maxime de cais uocalibus aspiratio ꝑponitur.aut pp hiatũ aut quia uerbũ in compositione simplicis tenuit aspirationẽ.propter hiatũ ut aheniũ uehemẽs incoho traho ueho prahẽdo cohors est enim simplex teste uarrone mihi nihil sed nihil tamen a uerbo simplici hẽt aspirationem cum ex non & hilum extritũ sit nihil & michilum ut scribit uarro uaha aha ohe.in externis quoq; nominibus ut Ioannes phahethon pasiphahe danahe cuhius q & bacchus elemosyna de Ihesus ꝓhœmium.

Deinde ph.phon cuius loco æolicum digamma ueteres tam græci q̃ latini posuerũt: id autem fecerunt firmandæ roborandæ harumq; uocum causa ut uegetior uiridiorq; esset earum sonus.

Propter simplex aspiratum ut anhelo inhio ,phibeo exhibeo: cohabito cohæreo exhaurio de hinc exhinc abhorreo adhortor exhubero & similia: extera ut ephebus anthypophora ,phoemiũ methodus: ephippia & similia quæ simplicia in primo loco cõposita non in medio habuere aspirationem.

In fine autem dictionis e diuerso uocalibus postponit̃ sed in solis iterie̱ctionibus quæ per apocopam ita proferuntur ut proh oh uah & his similia de aspiratione quam habent uocales satis dictum nunc de ea quæ consonantibus subiungitur differendum est.

Cum quattuor sint omnino consonantes. c. p. r. t. que aspirationem admittunt de his per ordinem dicere aggrediemur et quibus in dictionibus primũ aut medium ultimum ue teneât locũ & primũ locum primo deinceps reliquos a. c. littera incipientes ostendemus.

Ch. aspiratum ante a ut charon chaões in epiros populi: charax historicus character figura charybdis charites: chalcum.

Ch. ante æ diphthongon ut chæremon comicus poeta charestratus chære⸗s adolescentes.

Ch. ante e ut chelydrus chelys testudo schema chœnobates qui per funes & extensos schepiones etiã ueteres teste Cicerone dixerunt.

Ch. ante i ut chion mulieris ,pprium chimæra schisma chiron cẽtaurus chirotheca & quæ a chir idest manus descendunt omnia.

Ch. ante. l. chlamys chleuasmos figurã.

Ch. ante. r. ut christus chrysma chrysothenus agamemnonis filia chrysaor qui ex medusæ capite exiliit & quæcũq; a chrysos idest aurũ deriuata sũt chresis idest usus unde catachresis figura.

Ch. ante. o. chorda chostum unguẽtũ choaspes fluuius chorus chorea choraules choragium ductus chori schola scholasticus scholaris choronam quoq; dici Cicero putat licet festus pompeius ablatam dicat esse aspirationem.

Ph. ante. a. ut phaleretæ. pharao pharisæus phaon phaheton nam fama ideo per. f. scribitur quia latinum factum uideri potest & latini ueteres testimonio ciceronis solas uocales aspirabant nunc recepta sunt pauca de quibus sparsim cum peregrinis dicemus.

Ph. ante. æ. phædon philosophus phædra mulier phædria adolescens spera quã multi detracta aspiratiõe spera dicunt latine globus.

Ph. ante. e. ut phersephone quæ proserpina in græcis enim nominibus. p. m. ph. a latinis plærum uertitur & e diuerso. ph. m. ut trophæum sphæra.

Ph. ante. i. ut phiala phineus spinx monstrum nam filius licet a philo amo deriuari quibusdam uideat̃ tamen p. f. qa latinũ habetur scribi consueuit & nulla est grammaticæ pars quæ tam crebro in mutata qua orthographia inueniat̃ ueluti etiam Quintilianus testimonio nobis esse potest philosophus & quæcũq; phi litteram græcam habent. ut philippus.

Ph. ante. l. phlegeton phlegyas ,pprũ phlegra locus unde phlegræus deriuatũ phlebotomo uenas incido.

Ph. ante. o. photinus uiri proprium phorbas nam forma licet abeo q; dorienses morpha dicunt conuersum uideatur per. f. tamen scribitur.

Ph. ante. œ. diphthõgon ut phœnix uiri ,pprium phœbus phœbe phœnicia regio phœnissa.

Ph. ãte. r. phrix phrigius phrixus helles frater phrinicus poeta tragicus nã frigus licet a phritto idest horreo descendat per. f. tamen scribitur.

Ph. ante. u. ut phucus q; tamen p. f. uidetur scribi debere cum. y. in. u. mutatum sit sed ita scribebant ueteres quin ut etiam testis est cicero fruges pro phryges & purrum apud omnium lectum semp fuisse pro pyrrhum dicit fuga autem & fur quæ græca sunt p. f. tamen scribuntur ex usu ueterum.

Ph. ante. y. ut phytõ serpẽs phytũ præciũ q; ,p re locata accipimus unde ẽphytiosis est aũt phyton planta:

R. littera in græcis tantũ nominibus aspirat̃ & in eis qdem ppetuo si ab. r. initiũ habeãt ut rhetor rhesus rhodus rhadamãthus rhiphæi montis romphæa. in medio quoq; post. r. geminatũ. ut pyrrhus pyrrha tyrrhenus. quãobrẽ cũ reda teste Quintiliano uerbũ sit gallicũ carebit aspiratiõe de rheno dubiũ uideri põt nam cũ a rheo. i. fluo uideat̃ descendere admittere aspirationem uidebit̃ rursum cũ aliũde nomẽ habuisse potuerit ea carere: nam rhodanus fluuii nomen & rhoda oppidũ iuxta flumen quoniam a rhodiorũ colonis dictũ est ut Lactantius in tertio ad probũ uolumie & hieronymus ẽt testis est aspirationẽ nõ respuet porro aũt aduerbiũ & ringo uerbũ & quædã alia quæ a græcis accipimus uel aspiremus uel nõ ut ego sentio nõ refert cũ tam latina esse uideant̃: & cũ a græcis effluxisse depræhendeãtur: ut roma quæ prius ualentia creditur appellata: unde qa græci rhomẽ robur uocãt roma sit nominata. remus aũt & romulus cũ a rumine. i. mãma dicti scribantur aspirationem respuent de. r. littera hactẽus dictum sit nunc reliqua prosequamur.

Th. ante. a. ut thalia thamiris thalamus genialis camera.

Th. ante au diphthongon ut thaumas ,pprũ unde thaumãthias uel thaumãtis iris celestis arcus dictus.

Th. ante. e. ut thersites termophile & quodcunq; uerbum a thero. i. calefacio descendit ut thermæ. thetis mater achillis thebe thesalia theophilus & quæcũq; a theos. i. deus deriuant̃ thesis thema & cætera quæ a thesi inclinantur ut cõpositum hipothesis epithema thersander proprium theseus.

&

Th.ante.i.thiadamas uiri proprium thioneus bacchus unde thiasus.

Th.ante.o.ut thoas ,pprium tholus quod tholum quidã neutro genere dicũt in media templi camera lo-
cum in quo deuotæ primitiæ:exuuiæ aut figebantur:thomas thorax.

Th.ante.r.ut thraso thrasibulus thrasylus thrax uel threx thressa thraix thrassa threix threissa thracius
thraicus threicius.

Th.post.s.ut sthenelus capanei filius auriga diomedis sthẽoboea & quæ a sthẽos.i.potẽtia deriuanť oia.

Thãte.u.thule insula in oceano thus thuscus thucydides historicus thunnus piscis quem alii more græco
thynnon dicunt.

Th.ante.y.thymbra thymbræus thyrsus thyrsis postoris ,pprium nomen thymus herba.

Media in dictione aspiratio nunc inuestiganda nobis est.

A ante.ch.ut achates achilles acheron stomachus inachus iachus qui bacchus dicť lachesis callimachus:la
chrima ãdromache & amathe idest pugna deriuata omnia ut aristomachus grachus cachinus cachinor
brachium & omnia a brachys idest breuis deducta ut brachylogia & id genus alia.

C ante.ch.ut bacchus bacchanalia bacchilides lyricus poeta.

E ante ch.ut erechteus echinus siue pisem siue thecam illam hirsutam spinosamq; castaneæ seu uas signifi
cat ad lauãdas manus in cuius mediũ supne porrecta situla aquã tenui ac prominẽtu immittit foramine
echemythia pythagoræ discipulis lex imposita & ab echo idest teneo oia deriuata echo uox repercussa
echidna monstrum œchalia.

I ante.ch.ut a stichos idest uersus deriuata uelut distichon tetrastichon hexastichon & similia.

I ãte.ch.ut calchas pulcher sepulchų ãbolatia telchines sacerdotes matris magnæ ut qdã aiunt demones.

N ante.ch.ut branchiæ piscium ut ita dicam remigia rhanchus qui neruos contrahit anchora ex usu cum
græci non aspirent spiritum habuit chrassum anchises elenchus tam argumenti species quam lapis cõ-
chyle concha testudo maritima & tuba.

O ãte.ch.ut parochus quod uerbũ Horatius in sermonibus ponit est aũt a græcis tractũ nomen quod ue
hicula præeat archelochus filius antenoris archilochus poeta.cochliarũ cochlea quæ & limax a limo dã
cta inchoo licet quidam inter uocales aspirationem scribi malint.

R ante.ch.ut horchus quod ut aspiraretur usus obtinuit cũ græci in primo loco tãtum aspirẽt archetypus
& oia quæ ab arche idest principiũ sũt deriuata ut archemorus comarchus demarchus arabarches ar-
chelocus archilochus archyta philosophus sperchius lurcho ex usu aspirationem habuit & cicerone te-
ste orchinus quod uerbum apud Suetonium expositum inuenies.

S ante.ch.ut in deductis a schema ut aschematon æschylus poeta tragicus æschynes orator.

V ante.ch.ut ophiuchus astrum nabuchodonosor rex.

y ante.ch.ut hierycho monychus centauri nomen proprium ut apud Lucanum:

A ante.th.ut emathia athene atheniensis athos mons tathas idest pater ut suidas expõit agathyrsi populi
cathedra cyathus & ut Cicero putat mathões.

Ch aspiratum ante.th.erichthonius erichtheus rex atheniensium.

E ãte. th.ut phahethõ phlegethohõ,pmetheus epimetheus.ethica tethys uxor oceãi methodus & metho
dica idest doctrinalis lethus frater amphionis lethum ut uarro qui a lethe idest obliuiõe deriuari uoluit
Priscianus autem carere aspiratione putauit quippe qui a leo unde compositum de leo deduci uoluit ce
thegus ut cicero est auctor.

æ diphthongus ante.th.ut æther ætherius æthra ,p æthere & serenitate m & atre thesei diæthus histori-
cus cinæthon æthiops tam proprium q̃ nomen gentis.

Eu diphthongus ante.th.ut teuthras rex unde teuthrania regio asiæ.

I ante.th.ut pirithous tithonus sithonia regio bithyni populi:lapithæ populi:cithara musicum instrumẽ
tum chrisolithos & quæ a lithos idest lapis sunt deriuata omnia & ithrasiæ uirgines quæ gorgões dictæ
a libyæ fluuio tithraso.

L ante.th.ut althea mater meleagri amalthea capra quæ iouẽ aluit infantẽ talthibius p̃co Agamẽnonis.

N ante. th.ut smyntheus apollinis nomen pentheus filius agaues rex thebaų.panthus sacerdos: aricyn-
thus anthypophora acanthus xanthus xanthippe labyrinthus comenth ; adamenthus hyacinthus
zacinthus quæ a latinis saguntus nam e græcia teste Hierõymo & Lactantio colonia in hispaniam ue-
niens sagunthũ construxit:sed prisciano teste uerbum inuerterunt romani.

O ante.th.ut clotho cothuẽus nothus illegitĩe natus otho uiri ,ppriũ testimõio Cice.aspirať chrysothẽus

Ph aspirati ante.th. ut diphthõgus aphthonius nomen uiri propriũ phthia inde phthius Achilles.

R ante.th.ut parthus parthia orthographia & quæ ab orthos rectus deriuãtur ut orthogonium rectoų
angulorum bartholomeus parthenius fluuius & mons arcadiæ.

S ante.th.demosthenes & omnia quæ a sthenos idest robur deriuãtur ut erat osthenes aglaosthenes,& si-
milia isthmus & isthmia certamina ægisthus.

T exile ante.th.ut Matthæus matthias. V ante.th.ut zuthus æoli filius.

y ante.th.ut phythõ uiri phithius apollo pythagoras erythra rex cythera montes unde uenus cytheræa.

A ãte.ph.ut aphrodisia ueneris festa aphricã quoq; dictã ueteres putarũt q\' horrore & frigore careat q̃
græce phrice dr̃ aphareus uiri ,ppriũ aphthonius apheresis cataphractus miles armatus apud ,ppertiu-

C ante.ph.ut ecphonesis uel ecphonema idest exclamatio figura :
E ante.ph.ut ephippia equorũ ornaméta ephebus ephemerides.i.diaria ephyra corinthus
Ae diphthongus ante.ph.ut æphæstion uiri proprium sunt tamen qui in secunda tantum syllaba diph-
thongon scribi probent.
Eu ante.ph.eupho nia idest uocalitas uel consonantia.
I ante.ph.ut deiphobus deiphyle iphigenia q̃ & iphianassa iphides frater herculis hypsiphyle.
L ante.ph. ut delphos delphicus delphin uel delphinus alpheus.
M ante.ph.ut amphitryo amphictiones apud quos publicũ fuit totius græciæ cõciliũ & q̃cũq; ab amphi
inclinaẽ ꝑpositione ut amphi brachis amphiteatrũ & similia rhomphæa teli genus triumphus.
O ante.ph.ut ophiuchus tropharum.
P exile ante.ph.ut sappho unde saphicũ carmen.
R ante.ph.ut porphyrius orphanus orpheus.
S ante.ph.ut asphocielus herba.
y ante.ph.ut hypen.
Vltimum tenens locũ aspirato in barbaris tantũ inueniẽ nominibus ut loth ioseph hersabeth.de aspirati-
one hactenus nũc tractandæ diphthõgi sequitur locus cũ igitur apud latinos duæ sint de quibus in scribé
do maxime dubitari solet.æ.&.œ.de eis potissimũ tractabimus nam diphthõgus.y.q̃ in græcis sæpe scri
bitur nominibus paucis postea a nobis notabitur sed institutum iam nostrum prosequamur.
Ae ante.a.ut æacus æacides.
Ae ante alteram.æ.diphthongon ææa insula
Ae ante.d.ædifico ædes ædicula ædilis æditus quẽ æditumũ ueteres dixerunt uarrone teste.
Ae ante.g.ut æger ægrotus ægritudo ægrimonia in exteris quæ ab ægos descẽdũt ut ægæus sinus ægæõ
gigas ægoceros signũ ægæus ꝓpriũ ægis scutũ palladis æglogia æga mulier ægon pastor ægisthus quod
capræ fuerit lacte nutritus ut lactantius scribit ægialus ciuitas ægiale uel ægialia diomedis uxor ægin de
mulier & urbs ægyptus regionis & uiri proprium
Ae ante.l.ut ælianus historicus ælius uarronis preceptor.
Ae ante.m.ut æmulus æmulor q̃ aspiranda ducit choeroboscus æmus mons æmylius æmilia familia ro.
Ae ante.n.æneas æneides & æneades nam æneus q; priscianus ab ære deriuãtum aut adhuc usquã nõ cõ-
peri sed ahenus facile ænygma.
Ae ante.o.ut ũolus æolia æolides æolicus
Ae ante.p.ut æpy montis nomen.
Ae ante.q.ut æquus æqua æquum quod cũ ab ecos deduci uideaẽ.æ.diphthongo habuisse nõ debuit uer-
sa cappa littera in.q.ut qd illi cointos nostri quintus dicunt cum sit igitur apud eos diphthõgus ei.e.ꝓdu
cta sed sine diphthõgo scribi debuit ut leuis cum planum significat malo ergo usu habẽt diphthongon si
cut & quæ ex hoc deriuantur ut æquor æquitas.
Ae ante.r.æreus & quæ ex hoc deriuantur ut æratus æripedem autem ceruam apud uirgilium & martia-
lem pro aheripede legimus ærumna ærugo ab ære.
Ae ante.s.ut æs æris æstus tam clamor quam feruor pelagi & q̃ ex hoc ut æstuo æstas æstiua umbrosa per
æstaté loca æstuaria undarium apud cæsaré & alios ebullitio fluctuumq; illisio æstuo æsculus æstimo hæ
si hæsito peregrina ut æsopus uiri proprium æschylus æschynes æson æsonides.
Ae ante.t.ut ætas & quæ ex hoc deriuaẽ ut æternus i peregrinis æther unde ætherius æthra serenitas ele
mẽtũ & proprium ætna unde ætnæus ætolia ætolus æthiops et deriuatur ut æthiopius æthiopia & quæ
ab ætho.i.uro deriuantur omnia.
Ae ante.u.ut æuum.
Dicendum nunc de diphthõgu.æ.quæ in media dictione inuenitur.
Ae post alterã diphthongo.æ.ut ææa insula & possessiuum ut ææa circe.
Ae post.b.ut belua uelut qdã uolunt sabæi phoebeus lilybæus sicut & quæcũq; a uerbis circũflexis ueniũt
aut nominibus in.a.uel in.e.terminatis ut ptolemæus idæus ætnæus bæus uiri nomen proprium.
Ae post.c.cædo cum cecidi facit.cælo & quæ ex hoc deriuantur ut cælũ uelut ælius a cælando idest occulẽ
do uarro autem a cauo dici existimat cælius mons cælebs cæsar cæsaries cæpe sunt qui etiam cærã his
aduciant sed cum ceros deriuetur caret diphthongo cæteri cæteræ cæterum aduerbium & apud uirgili
um at cætera graius cæcus cæcutio uerbum cæpi a capio præteritum a peregrinis nascentia.S ante.c.ut
scæuus scæuola a scæua enim idest sinistra duci uidentur sicut & scæua substantiuum est autem scæua q
sinistra tam apte utitur.quam dextra licet scæuolam a scyndendo secandoq; uolam quidam dicunt exi-
stimẽt scææ portæ illi diræcæus thebanus a fõte dirce dracæna femininũ a masculino dracõ alcæus poe
ta lyricus cum aspiratione post.c.ut chæremon achætis sine aspiratiõe ut ancæus uiri proprium.
Ae post.d.dædalus & dædala tellus apud lucretiũ dæd ala circe apud uirgilium idest uaria idæus abida iu-
dæus a iuda dæmon lacedæmon lacedæmonia diad æma.
Ae post.e.ut leæna neæra mulieris proprium :
Ae post.f.ut fæx fæcundus hoc tamen quidam per.
Oe scribi diphthõgon uolunt.

Ae post.g.gaetulia gaetulus ennosigaeus qui neptunnius sigaeum apud troiam promontorium pangaeum promontorium.

Ae post.i.diaeta unius diei nutrimētū uel discretio & iudicatio sine loco iudicii diaeresis.

Ae post.l.laetus laeta laetum laelius propriū blaelus idest paralyticus claemens gleba laena uestis plaeriq; plaeraq; pleraq; laeuus laeua laeuum: errant qui leuem cum planum significat diphthōgon habere putant id q; ex scriptura graeca est manifestum aelaea palaestra hylaeus cētaurus laestrigones galilaea balaena.

Ae post.m.ut maereo maeenas bacchans mulier maeeon propriū maeeonia regio maeeonius maeeonides maeeonis bartholamaeus ptolemaeus chimaera maeander fluuius maeandrius maeandria maeādrū & meandrū genus purpurae timaeus quaecūq; a uerbis nascuntur circūflexis maeons palus.

Ae post.n.ut naeuus aenaeuus dodonaeus hymenaeuus.

Ae post.p.ut.a.paes paedos uenientia idest puer ut paedia infantia paedagogus paedomantia pregnia paeonia regio paean laus apollinis.

Post.p.aspiratū ut trophaeū phaedon phaedronius phaedra phaedria noīa ppria rhomphaea hastilis genus unco praefixi ferro aphaeresis pathos phaeax populus.

Ae post.q.ut quaero quaerito quaestus cum lucrū significat: quaeso.

Ae post.r.raete ueluti quidā pcipiūt fraetus fraenū fretus treia freium qd ueteres frictum dixerunt ut plautus frictum cicer & martialis freiam fabam pres predis qui a magistratu interrogatus in publicum ut psstet qui cum respondet dicitur pres & quecūq; a pre incipiunt excipiuntur pcrū preces & ex hoc deriuata ut precor deprecor: itē ptemo que oīa corrupiunt primā īexteris ut hebraus thymbreus astreus astrea murena tam propriū quā piscis nomē grecus grecia ab eo qd ē grex qui rex fuit thessalie.

Ae post.s.ut seculū sepe ueluti quidā setus semen sementis imperegrinis ut pharīseus iseus orator uespesiani tēporibus & alius demosthenis preceptor museus uates.

Ae post.t.teda tedet tedium: teter tetra tetrū telū autē caret diphthōgo tenarus laconie pmōtoriū citheron tyrreus poeta ereus qa ab oeta clytēnestra post.t.geminū cyttea urbs post.ct.acteon uiri pprīū acteus & post.r.geminū secundo que aspirato ut mattheus attheus uirorū ppria post.st.ut aristeus.

Ae post.u.ut uenundo ueneo. Ae post.y.ut lyeus.

Ae uero in ultimo dictionū loco inuenitur in prima declinatione p oēs casus in e terminatos siue ea graeca siue latina nomina sint ut scribe eoeae anchise helene sed hec sola terminatio in nominatiuo tantum diphthongon nō habēt.& relatiuū q & interiectio ue & ppositio p & pelegrina interiectio pape

Nūc.oe.diphthōgi.sequitur.tranctādus locus et primū eius que primū in uerbis tenet locū.

Oe igit ante.a.ut oeagrus orphei pater.

Oe ante.b.ut oebalus lacedaemōio; rex tyndarei pr̄ unde lacedemonia oebalia dcā & possesiuū oebalius

Oe ante.c.ut oechalia locus oeconomus idest dispensator oeconomia dispensatio.

Oe ante.d.ut Odipus doedipoes oedipodionides.

Oe ante.n.ut oenophoz oenotria & qcunq; ab oenas.i.uinū sunt deriuata oenus etolie rex pr̄ meleagri

Oe ante.o.ut oeos attice populus.

Oe ante.s.ut oestrū & oestruo quē romāi ut uir.ingtasillū uocāt ē ubi spiritus cōcitationē significet ut apd orphea in principio argonauticō & iuuenalē & statium in primo thebaidos ubi lactantius ait fontē apd siculos fuisse huius nominis ubi muse colerentur.

oe ante.t.ut oeta mons unde oetaeus.

Diphthongo quae medium tenet in uerbis locum nunc tractanda est.

oe diphthongus post.b.ut boebeis in prima tantum sillaba paludis nomen euboea unde euboeus euboea euboeum & dissoluta diphthongo euboicus sicut ab eo quod est achaeus dicitur achaicus ameboeus unde carmen ameboeum eriboea alcathi filia quam telamon comprimens macem gēuit filium meliboea purpura a nomine insulae in qua tingitur moelibeus uiri proprium alphoesiboea pprium mulieris sthenoboea quam homerus antiam uocat proeti uxor.

oe post.c.ut coepi anomalum uerbū coena coenaculū coenatio coetus ·coeundo dictus extera ut epicoenū.i.pmiscuū coemiteriū post.ch.aspiratū ut choerilus poete nomen pprīū choerades petraes. āte.c.ut obscoenus.c.aspirato post.s.ut schoenobates q p funes it extensos coeus ex tyrannibus unus mecoenas.

oe post.f.ut foemina foenum foetus foenus foedus.

oe post.g.ut tragoedia lagoena uas uinarium

oe post.l.ut meoedia quod corrupte melodia dicitur synaloepha quae ab impoeritis synalimpha scribitur pathos est.soloecismus.

oe post.m.ut comoedia moenia pomoerium damoetas.

oe post.n.ut menenoeceus trium syllabarum & cum.c.in ultima creontis filius monoetius syllabarum qtuor.t.habens in pēultima ante.i.patrocli patrui de menoeciades patrocles dictus tam enim patrocles quam patroclus apud homerum legitur.

oe post.o.ut booetius transpositus syllabis nam graeci booetia & boeotius scribunt sicut cyex quod latini ceyx dixerunt alī salmorpha forma & plaeraq; similia prohoemium.

oe post.p.ut polypoetes pirithoi filius poenula uestimentum: poena poenae poenitet.

Oe post.r.rhoeeus cẽtaurus croesus rex lydiorũ ptus sthenoboeæ maritus quo falso accusante de stupro bellerophontẽ cũ ad iobatã misit socerũ ut interficeret rhoeteũ mons ubi aiax sepultus est.
Oe diphthõgus apud latinos scribi nõ solet & neqdẽ indictionibus græcis diuidit .n.diphthõgus ut mantoi didoi in oi pãthoi latoi unde patronymica panthoides & latoides de diphthõgo hactenus dictũ nunc ostẽdẽdæ dictiones quæ hypsilon habẽt.
y ante ha ut hyades stellæ quæ suculæ a latinis sũt dictæ hyacinthus lapis & puer & herba.
y ante.b.ut hybla hyblæus hybrida hybridæ ut qdã hybrides a singulari ominatiuo hybris dicunt cães q ex impibus parentibus nati sunt.i.ex uenatico & gregario unde horatius p similitudinẽ dixit hybrida. qd dicã quod persius de quo loquit clazomenæ parentes habuerit græcũ & romonã.
y ante.d.ut hydria uas aquariũ unde & nomen habet ab hydor aqua sicut & hydra serpẽs.
y ante.l.ut hyle materia unde aliqd fiat sicut & silua unde cicero omnis hubertas & qsi silua dicẽdi hylæus cẽtaurus hyllax cãis i bucolico carmine apd uir.hylas herculis puer & apud traequillũ uiri pprium.
y ante.m.ut hymenæus hymnus hymettus mons atticae.
y ante.p.ut hypocrita & q ab hypo pposition incipiunt ut hypothesis & q ab hyp pposition fiunt ut hypbaton hypbole hypthesis hypmetrũ hyperion idest sol & similia.
y ante.r.ut hyrtacus unde hyrtacides hyrieus neptunni filius ex alciõe atlantis filia pater orionis.
y ante.s.ut hysteron pteron & q ab hysteron deriuant oĩa ut hysterologia nam hystoria p ignorantiam cum hypsilo scribitur hyssopus herba.
In mediis uerbis hypsilon ita inuestigatur. y post a ut cayster fluuius.
y post.b.ut libya tã mulieris pprium quae filia fuit epaphi mater uero busiridis quã regio sibylla byblia generis neutri nũeri pluralis ut rhetorica cũ codicẽ significamus & physica que faciunt byblio rhetoricorũ physicorũ hinc bybliopola q libros uẽdit a bvblion qd librũ significat & polo prima lõga uẽdo bvblis pprium mulieris byrsa idest coriũ cãbises filius cyri psbyter q latine senior bõbix uermis unde bõbycinus labyrinthus abyssus babylon.i.cõfusio abydus byssum purpuræ tĩctura & bissus teste suida.
y post.c.ut cylindrus pherecydes hystoricus qui primus apd græcos soluta scripsit oratiõe cymba cymbalũ cymiũ uas cynosura sidus cyaneæ petrae quae symplegades nominant cymothoe nerei filia cyclus & ab eo cõposita ut hemicyclus cyclops q latine cocles quasi ocles teste uarrone dicitur.thucydides historicus nobilis anticyrrha insula cytisus herba cyllene in arcadia mons unde cyllenius mer. Homero teste ubi laudes scibit mercurii cymeae ciuitas.s.antecedente scytha scyphus &.r. peũte corcyra itẽ cyttea urbs cyrene patria callimachi unde cyrenaeus scylla scyllax canis cygnus cymon propriũ uiri cylix & cylicia cyprus unde cyprogenia & cypris uenus dicta cypsellus rex corinthi sicyon ciuitas alcyonae neqꝫ a latinis alcydõia teste uarrõe cyathus cydõ ciuitas crete ũde cydõia mala cercyõ latro quẽ thescus in attica occidit ut de laudibus helenæ scribit isocrates scyparissus puer & arbor phorcin ex.ch.aspirato antecedẽte p chyta insula arechyta philosophus æschylus æschynes demosthẽis grauis aduersarius amphybrachys & q a brachys idest breuis omnia inclinata sunt conchyle.
y post.d.ut dymas hecubæ pater dyrrhachiũ oppidũ adytus cũ tẽpli locũ sacrũ significat sandix apd Vir. herba licet id Pli.miret li.xxxv.nat.histo.q fieri eam hominis diligentia posse putat dyota uas anasatã hedymeles & quæ ab hedys idest dulcis deriuantur
y post.e.ut ceyx transpositis litteris græci enim cyex dicunt.
y post.g.ut gyges pprium uiri ogygea in ãte pẽultia tamẽ syllaba ĩsula gyrtõ ciuitas gypsũ unde & uerbũ gypso in qnto aut emplastro ut cicero ad trebatiũ de medea locutus eã gypsatis eẽ manibus dixit & gypso quauis re obturo ut columella ĩ rebus rusticis quæ repleta cum confestim gypsata sunt ægyptus gymnos unde gymnasium & gymnosophistæ a gylcus uiri proprium
y post.l.ut calybes lydia uerso.y.ĩ.u.romãi ludius & ludia & ludo teste ualerio maxio dixerũt lycia regio lysias oratoris nomẽ demostẽis tpe & archadiæ urbs clypeus & Pli.asserit lyctos cretæ ciuitas unde lyctio idomeneus olympo mõs & cælũ calydõ ciuitas lycius apollo a lyce q apd ueteres græcos lucẽ significabat unde apollo lycegeneus dictus ab homero lycus amnis ut qntus curtius & multi alii meminerũt lycaõ & oĩa q a lycos.i.lupus sũt deriuata ut lycomedes apd Plautũ lycurgus lycophrõ itẽ inclytus qd græci simplex hẽnt clytes idqꝫ frequẽter solet accidere nã clio dicũt græci nostri nõ nisi cõpositũ ponũt iclino declino & similia ita in duo cũ græci dyo indico nostri illi dico sicut & dycnymi nã dicare alterius lõge significatiõis ẽ his qꝫ similia pleraqꝫ iuẽies halys fluuius hippolytus hippolyta & q alyo.i.soluo deriuata sũt oĩa ut lyæus bacchi oomẽ lyra chelys:lynx lyncis fera & lynceus uiri pprium lilybæũ in sicilio tãtũ loco pmõtoriũ siciliæ polybius historicus & oĩa q a polis.i.multi fiũt ut polypus polycarmus polynices polyphemus nã cõstãtinopolis heliopolis põpeopolis neapolis & q a polis.i. urbs deducuntur omnia carent hipsilo chelydrus serpens terrestris ulyxes clytemnestra utpote quæ a clytos idest isignis deriuatur paralyticus idest membris solutus.
y post.m.ut tomyrus regina galatarũ mygdõ pprium uiri & loci unde mygdonides mycenæ tã mulieris q urbis nomẽ thãvris mulier myrrha mysteriũ res sacra mysillus p noĩe pprio apd martialẽ licet ad homericũ uersũ alludat myrmydõ res unde myrmidones i priatãtũ syllaba mydax res amyntor pr phoenicys q achil.pceptor fuit ũde a mitorides dicta myrtub myrõ statutariu nõen myrto myrtũ pelago chlãvs
y post.n.onyx lapis tãs & unguẽ ẽt significat & q ex hoc deriuant ut mõycha diõisius a quo diõysia bacchanalia & dionysius hois pprium nissa colli bacho sacer erinnys furia hierõymus & q ab ononia.i. no-

mẽ pcompositionem fiunt omnia ut synonyma ononyma patrõymica & his similia nympha cinyres rex cypri ænygma ganimedes.
y post. o. ut moyses qđ & moses & moseus & moyseus facit.
y post. ph. aspiratũ ut staphyla mulieris ,ppriũ apđ plautũ pylos urbs unde filius nestor ephyræ.i. corinthus licet aliæ ẽt urbes sint ephyræ dictæ sipylus ciuitas thermophylæ oĩa q̃ a pyle.i. porta deriuari unde pytisma ludus lacedæmõius pygmæus zephyrus pyrrha deucaliõis uxor pyra lignoꝶ strues incẽsa pyrrhene & quæ a pir fiunt oĩa pygmalion pythius & python urbs in parnaso pysander poeta pyrgo polynices & quæ a pyrgos idest turris fiunt omnia sepya piscis genus papyrus.
y post. r. eryx unde uenus erycina amarylis hierycho amphitryo charybdis corymbus bebryx gens chryses sacerdos apollinis unde chryseis patronymicõ phrix qđ teste cicerõe. frys uetustissimi & fruges dixerũt nostri trymo priami mater licet qdã zeuxippẽ uelint noĩatã coryciũ ãtꝶ corydõ uiri ,ppriũ dorcus & q̃ a dory.i. lãcea fiũt oĩa ut dorybas doryphorus & symilia eurythus & q̃ ab eury.i. latũ descẽdũt oĩa ut eurydice eurybates eurydamas euripides aũt iõ nõ hẽt hypsylõ qđ nõ ab eury descẽdit sed ab euripo cãpo ut ẽt prisciãus dixit gervõ rex garyo uerbũ unde garulus uerso hypsilõ in .u. barvlus uiri ,ppriũ apđ iuuenalẽ & q̃ a barys.i. grauis & molestus descẽdũt oĩa grylus xenophõtis filius philosophus dryades & hamadryades & oĩa q̃ a drys.i. q̃rcus descẽdũt crystallus strymõ thraciæ fluuius unde grues strymõie erythrus rex unde mare erithꝶ.i. rubꝶ male rubꝶ appellatũ ut ẽt qntus curtius fateť erytheus cui boues sustulit Hercu. ut isocrates de laudibus helenæ scripsit chrysothemis agamemnõis filia & quæ a chrysos idest aurum deriuantur omnia ut chrysolitos lapis preciosus chrysaor qui ex capitis medusæ a perseo obtruncatæ natus sanguine est cum pegaso.
y post. s. ut clepsydra ĩstrumentũ astrologicũ in quo horas metimur & meretricis nomẽ & iudicãdi locus & uas qđ plenũ aq̃ in cõtiõibus oratoribꝫ adhibebať teste suida & Plinio significãte sisyphus post secũdũ tẽ cũ. s. syagrus &c. q̃ a sys.i. sus nõen hẽnt elehemosyna &c. q̃ hãc formã ĩ syne hẽnt ut mnemosyne musarũ mater trasyllus ,ppriũ uiri cysta cystula nã cystis græce diciť absyrtus frater medeæ & q̃ a syro.i. traho descẽdũt oĩa ut syrma caudã q̃ a tragœdis trahebať in pulpitis syria assyria psyli libyæ populi psylla pusillũ quoddã aĩal ut ĩ mesenia menãder ostẽdit & epicharmus & aristphães scripserũt psylliũ herba psyllus fluuius archadiæ syncopa & oĩa quæ cũ syn componunť præpositiõe ut synonyma synthesis synalepha systole symplegades synezesis synẽresis & id genus alia syncophanta & quæ a sycos idest ficus deriuanť alia marsyas tam fluminis quã uiri ,pprium sylla mari infestissimus inimicus.
y post. t. ut tydeus unde tydides astyages filius cyaxare regis Lydiæ cætera q̃ ab asty fiũt qđ urbẽ significat ut astyanax filius hectoris q̃ ante patris obitũ scamãder dicebať homero teste thymbra herba unde tymbræus apollo licet eũ alii ab ĩbre dictũ thymbræũ putẽt ut macrobius tyndareus unde tyndaris helena & clytæmnestra tyndaridæ castor & pollux tityrus post. t. secũdũ butyrus tyrtæus poeta tyros ciuitas africæ tyrrhenus.i. thuscus tyrãnus thyrsus unde thyrsophorus bacchus ab orpheo dictus agatyrsi populi scythie nutylene & mulieris & oppidi nomẽ etymologia & oĩa q̃ ab etymos.i. uerus fiũt ut etymologus dactylus tã ,p pede uersus quã ,p eis q̃ dactyly iouẽ aluerũt q̃ cabiri corybãtes & telchines ẽt dicti & ex his deriuata ut dactylotheca.i. digitale thyrsis pastori thymnius herba tylis urbs satyrus styx palus tylus ĩsula archetypus & q̃ a typos.i. forma fiũt tethys uxor oceani nã nereis caret hypsilo ortigia ĩsula delos rhadamãtis rex licet uerso hypsilõ in .u. nũc potius rhadamathus dicať dithyrãbus bacchi nomen & carminis genus & quæ a thyra.i. porta fiunt oĩa ut pro thiron locus ante ianuam ut uestibulum quo iuris consulti utuntur uerbo thyestes ithyphallas priapi nomen.
y post. x. ut xystus ambulacrum uel porticus circũ circa domus impluuium.
y ante. i. in eadẽ syllaba hoc est dyphthongon faciẽs nõ ĩueniť nisi sequẽte uocali ut phlegyias rex orthyia q̃ boreas rapuit filia pãdiõis ilethyia.i. diana arpyia turbo & mõstꝶ ante eius dipthõgon agyieus bacchi nomẽ in fine aũt dictionis quod sciam nullũ apđ latinos nomen ,pter æpy montis nomen.

Vltimus a pricipio nobis ,pposit de scribẽdi sciẽtia restat locus q̃ de cõsonãtiũ suo loco positione erudita tractãdus fuit sed cũ ĩ his multa cõsiderari soleãt de gemiatiõe cõsonãtiũ dũ taxat pscribemus qa & hic ẽt locus late magis patet & hic mihi nõ tã ueteꝶ rõnes referrẽdæ quã de ortographia eminentiora decurrẽda nã qđ nõnulli ĩterpũcta notãdi pitiã huic partis tribuerũt eos errasse equidem semper sum arbitratus nam cum & coma. & colon & periodon nosse rhetoris esse palam sit nec minus pronuntiandi peritiam ut eorũ sensus tulerint poposcerintꝗ ne grãmatici quidem potius quam oratoris esse existimandum quam orbem cum uerbis in quibus grammatici cura consumatur nulla parte suffragari inuenianť sed ,pnunciantis spũm ĩtercludere a scribẽdi scioncia id seiunctũ eẽ putandũ ẽ sicut nec priscianus aut alius ex ueteribus grãmaticis ut cætera quæ ad grãmaticũ ptinerent tradiderũt docuit cõtra ãt tũ cicero tũ qntilianus fortunacius & plærīqꝫ alii has respirãdi docuerunt moetas licet græcoꝶ qdã accẽtuũ regulis hec subiicere maluerint ex quo mãifestũ ẽ si grãmatici ẽt scisse hec ĩtersit ad hãc tamẽ scribẽdi sciẽtiã nõ attinere. Itẽ facilis illa ẽ sicut & frigida inqbusdã animaduersio qđ a ueteribus multa in mutata sint ut cũ illi. s. ,p R. ponerũt uarrõe testeꝗ fœdesũ ,p fœderũ pulsima ,p pluria moliosẽ pro meliorẽ a sena ,p arena ianitos ianitor casmæna carmœna inde elliso. R. camœna qꝫ quæ cicerõis tpibus quotiẽs. s. littera media uocaliũ lõgaꝶ uel subiecta lõgis eẽt geminareť ut cã cassus diuisiones qđqꝫ utroqꝫ uersus multa

dicerẽt ut here & heri fiberet q̃ se sicut sibi & q̃si eodẽ q̃ tpe ꝑ.i.sepe.n.ponerẽt ut optimus maxius decumus æ.o.loco.u.ut seruos coruos ꝓ seruus & coruus & īterduas uocales hiatus effugiẽdi cã æolicũ.f.ponerẽt ut ofũ ofis pro ouũ & ouis & cũ gaiũ significare uellẽt.c.scriberẽt q̃ littera inuersa hoc pacto cum mulierẽ declararet & columã.n.exẽplã lr̃a & cõtra.s.geminata cossules & in noibus ꝓprus p̃nominibus ueuna aut lr̃a sepe tertia lr̃a integrũ multo lõgius nõen significarẽt ut.p.splius spurius.mar.marcellus alii differẽtiolas oibus notissimas a notãdas eẽ putauerũt qlia sũt at cõiunctio cũ.t.ad p̃positio cũ.d.lr̃a cũ p̃positio ablatiua cũ.c.cõiunctio uel aduerbiũ tpis cũ.q.tribus sequẽtibus litteris & ut ẽ uortex p o & uerte p e q̃tenus aduerbiũ tũ ꝓloci tũ tpis & q̃tinus cõiunctio uẽdico & uindico qn & q̃ post.s.litterã.c. habeant ut scæuus scæuola scædula a scriptura priuata scio scĩdo scæne obscoenus & q̃ ãte.i.sequẽte altera ocali.t.habeãt ut iustitia amicitia p.t.non p.c.scribẽda q̃ oĩa ex grãmaticis regulis cũ pauca sũt ita ĩprõptu sunt ut de eis dubitare debeat nemo grãmaticũ dico nõ pistorẽ aromatariũ aut aliũ quẽuis idiotã non.n. nũc ꝓpositũ nobis ẽ aut ueteꝝ a iunioribus emẽdatã scripturã aut in usitatã recẽsere:sicut neqdẽ que ex deriuatiõe apud priscianũ disci potuerunt memorare & multorũ ĩperitissime scribentiũ errores emẽdare qđ eẽt ĩfinitũ si qua tamẽ ĩstituto nostro sese offerẽt annotãda nõ ea p̃terebimus;sed iã ad nos redeauꝰ

A ante.b.geminũ ut sabbatũ abbas qđ nomẽ hieronymus hebreæ linguæ peritissimus apud hebræos dicit patrem significare.

A ante.c.ut accedo & q̃cũq̧ cõponũꝰ ex ad & dictiõe a.c.ĩcipiẽte ut accumulo accino & similia saccus bacca bacchus flaccus unde flaccesco uerbum ut quidam dicunt baccar uacca quoniam uacat corripitur unde descenditi.

A ante.d.ut addo addisco & quae ex ad fiunt & a uerbo incipiente ad.

A ante.f.ut afficio & ubi uerbũ ab.f.inciplens cõponaꝰ cũ præpositione ad ut afféro.

A ante.g.ut aggero aggeris & ĩ cæteris ubi ad p̃positio cõponaꝰ cũ dictiõe a.g.incipiẽte aggero similiter p̃mæ cõiugationis unde exaggeras quoniam ab eo quod ẽ ager pro terræ tumulo deductum habet .g. duplicatum.

A ante.l.ut allobrox gens galliæ allido & q̃ ab p̃positiõe ab & dictiõe ab.l.incipiẽte fiunt alia pallium callus callo uerbum allium gallus gallina calleo quando astutum eẽ significat unde calumnia teste albino calles uia nã cales oppidũ corripitur fallo pallo idest uagor palleo in aliis aũt denominatiua uel uerbalia uni co.l.scribuntur ut iuuenalis martialis fluuialis feralis.l.geminant uallis uallũ interuallũ uallo uerbũ ab affero allatũ uallus palus acutus & in uitibus pedamentũ ad qđ trahunꝰ uites ablaqueanꝰ q̧ uirgilius exacuunt alii uallos furcas que bicornes & uallus uas qui & uannus nominatur per diminutionẽ dictus uallus sunt qui mallo geminato.l.scribant sed diomedes unico potius scribendum esse asserit male & malẽ tamẽ dicimus quia oellem l& uelle hallucinor palla uestimentum pallas palladis & pallax pallantis callimachus calliodorus sunt tamẽ qui.l.geminari apud græcos nolint metallum quia metallo idest exquiro .l.geminat allegoria mimallones bacchæ.

A ante.m.ut ammolior licet hic multi nolint ad suam cõsonãtẽ ĩmutare ut ad molior malint dicere sicut admoneo admoueo mãma ãmõ grãmatica grãmaticus & oĩa q̃ a grãma fiunt ut epi grãma.

A ante.n.ut annitor & ubi ad cũ dictiõe ab.n.incipiẽte cõponaꝰ ut annoto annus unde ẽ annona q̃ęqđ i anno colligiꝰ ex p̃diis & mẽstrua solutio tirannus cãna cãnabis pãnus unde pãnucia ban cis apud p̃siũ stannũ cũ metalli speciẽ si nificat annibal sanna unde sub sanno.

A ante.p.ut appono & in cæteris in quibus ad in.p.mutaꝰ cõpositũ cũ uerbo a.p. incipiẽte ut apprime sappho capparis herba populu s ante.q.geminũ nõ inuenies sicut nequidẽ unquam.q.geminatur nam.d.seq̃nte.q.in.c.mutaꝰ ut acqroq cqđ ne qđ repetitũ eẽ uideaꝰ & qcq̃ similiaq̧ cappadox cappadocia.

A ante.r.ut arrideo & q̃ ex aq̃ & uerbo ab.r.incipiẽte fiũt carrus spẽs uehiculi barrus elephas farris nomẽ farrago & ut osconius & marcellus uidenꝰ significare ẽt nefarrius farratus ut farratã ꝓ ueris plaudentibus olam sarracum oehiculi genus uarro tã uiri ꝓpriũ quã uarrus qui distortos hẽt ped es marra instrumẽtũ rusticũ catarrhus idest pituita parrhasius pictor marrubiũ herba sarrhanũ a colore.

A ante.s.ut assisto & alia in q̃bus ad p̃positio cõposita cũ uerbo ab.s.ĩcipiẽte.d.in.s.muta uit assiduus siue ab assideo deducaꝰ idest siue diuitẽ siue cõtinuũ & sedulũ significat assis asseris fortassis; & fortasse bassus uiri propriũ nomen bassa mulieris ꝓpriũ bassareus bacchus bassarides bacchæ cassius massurius uiroꝝ ꝓpria massa impatoris domitiani morionis ꝓpriũ & massa appellatiuũ cassandra mulieris ꝓpriũ cassandreus uiri proprium cassus a careo in cassum cassis & cassidis uel cassida cassidæ fassus fascia enim sicut & fassis.

C post.s.habuere lassus nam laxus per.x.ẽ dillatatus unde laxo uerbũ sicut lacero a lacerus & faucio afaucius passus a patior & a pandor & passus nomen passim passa uua ẽ ẽt passũ genere neutro ꝓ musto cocto idest sapa uel de fruto quasũ a quatio tasso uerbũ itteratiuũ crassor uerbũ & crassus nomẽ classicũ tubæ sonitus male pro tuba ipsa a quibusdã ponĩꝰ classis nauis & nauiũ multitudo massagetæ populi massyli & massilya gens in africa nam pro gente galliæ primã hẽt breuẽ massicus unde massicũ uinum.

A ante.t.ut attingo & cætera que ex ad & uerbo a.t.incipiente fiant mattheus matthias battus uirorũ ꝓpria batthiades.i.callimachus batti filius attagenæ aues licet attagẽ dicat horatius quattuor

E ãte.c.gẽinũ ut pecco peccatũ reccido ex re & cado ꝓducit.n.primũ ut aput lucretiũ ꝓptũq̧ uideri licet

eũ eccã ꝓ ecce eũ & eã in exteris ut ecclesia.i.cõuocatio siue cõciliũ licet uulgus ĩpitũ ꝓ tẽplo nũc capiat
E ante.d.ut reddo redduco cum primam habet longam nam est quando corripiat.
E ante.f.ut effugio effugium locus unde aliquis se errũpat in fugã qđ seruius dicat a:oĩo q̃ cũ ad & uerbo ab.f.incipiente fiant in cæteris aũt cõpositis ab ex ꝑpositiõe.x.nõ mutať in aliam cõsonãtem elidiť ẽt si uerbũ cũ quo cõponiť ab.f.incipiat ut exibilo expes idq; mea quidem sententia perpetuo quicquid isidorus & alii docere tentauerint reffert cum distare significat.
E ante.l.ut uello uellis nam uelo uelas unde uelũ unico.l.scribiť cello unde antecello procello excello ꝓcella:nam cælo cælas sculpo uel oculto unico.l.scribẽda sũt pello pellis & cõposita ut apello nec minus appello appellas cuius simplex in usu nõ est bellũ neutri generis & adiectiuũ bellus bella bellũ & bellatula apud plautũ bella bellatula cõscende toꝝ nam bellus ꝓpriũ unico.l.scribiť intelligo intellectus cancelli bellorophontes telũ.n. tam qui cũ diphthongo quã qui gemino.l.scribunt errãt macellũ locum romani dixerũt ubi cõtracta oĩa quæ aduictũ ptinebãt quod ibi domus fuerit cui cognomen fuit macellus quod ibidem fuerit publice diruta ad eo deinde macellũ dictũ mellius qđ qdam melliteus dicũt ut apđ catullũ ꝑ syncopã dictũ uideať imminet aũt pæchyno mellita de qua catelli portati mellitæi dicebãtur auellana clitelle unde mulli clitellarii qui in clitellis ferunt saracias ut dorsuarii q in dorso nos subuectãt stellio animal stella quasi ignis stilla ut ait Quintilianus fellis mellis & cæteri casus gellius uiri ꝓprium helluotam uerbũ quã nomen cum habet aspirationem nam cõpositum ab ex & lauo unico.l.scribiť tellus polliceo pellex nam pellax unico.l.scribiť idest multa uersans pelliculo idest corticem depono & demo ut in piris pomisue & similibus sella uerbalia aũt uel denominatiua fœminini generis in.a. desinẽtia unicũ habent.l.quã regulã tradit ẽt caper ut loquela querela candela cautela tutela clientela suadela similiter adiectiua in le uel lis terminata nõ geminant.l.ut fidelis crudelis patruelis & id genus alia diminutiua uero.n.aut.l.uel.r.in ultima habentia syllaba in.l. geminũ mutãt.n.ut bonus bellus asinus asellus geminus gemellus agnus agnellus patĩa patella.r.ut labꝝ labellum,ager agellus tener tenellus ruber rubellus lucrũ lucellũ libra libella umbra umbella miser misellus capra capella flagꝝ flagellum flabrum flabellum scalpꝝ scæpellum sculprum sculpellum dolabra dolabella sacrũ sacellum & similia.l.uero ut ocu lus ocellus populus popellus catullus catellus fabula fabella rabula rabella & alia huiusmodi religio & relliqæ ideo.l.geminarũt ut syllabam ꝓducant primã:uellem uelle nam uelim primã ut oẽs sciunt habet breuem perduellis perduellio perduellona sicut bellona dixerunt ueteres uarrone teste uellus lana qa a uello uellis dicta est quod nõ tonderetur sed uelleretur camellus.
E ante.m.ut stẽma tam genus quã coronã significãs gẽma siue ad uitẽ siue ad lapidẽ referas preciosum:
E ante.n.ut enosigæus q neptunius & q̃ ab ãno fiũt ut pẽnis biẽniũ triẽniũ & similia rauẽna rauẽnas ẽnius pẽnis pẽniculus pẽna pẽnicillũ licet pinna pĩnicillũ potius dici ueteres ꝓbẽt sisẽna historiaꝝ auctor.
E ante.p.ut reppuli repperi.
E ante.s.ut fessus necessis necessum necesse necessitas necessarius gessi ꝑteritum possessio sesum a sedeo gressus a gradior & in so facientia q̃.e.ante so habẽt ut lacesso facesso arcesso accesso capesso presso nã uiso unico.s.scribiť messui a meto messura bessus uiri ꝓpriũ thessalia thessalus cressa.i.cretensis & similis formæ græcæ oĩa ut thressa ab eo quod est threx cessi a cedo cesso cupressus tessara siue belli signũ siue instrumentũ lusoriũ significes ꝓssus a ꝓmo a cõfiteor cõfessus & a fateor omnia composita.
E ante.r.ut terra territoriũ & quæcũq; a terra ueniũt ferrũ ferrũminor idest glutino plinius calcis quoq; usum præbuit ita ferruminantis babylonis muris hic ferrumẽ glutinũ ferrugo ater color fertẽ & ferri & superlatiua in rimus desinentia ut teterrimus nigerrimus deterrimus ueterrimus creberrimus & cætera huiusmodi oĩa gerræ idest nugæ unde gerrones erro tam nomẽ ut uerbero palpo & cachino q̃ faciunt erronis uerberonis palponis cachinonis quã uerbum prenxi experrectus serra ferreũ instrumentum cuius dentes pectinatim cocunt longe quæ ꝓducuntur unde serrati dentes dicti:qui in modũ serre sunt digesti terreo terror uerro uñ uerriculũ uerruca prepo & si qua cõponunť a pec & dictiõe ab.r.ĩchoãte acerra thuris arca uacerra clatroꝝ gẽus ad pecora ĩcludẽda cerrus arbos arcerra uehiculi spẽs
I ante.b.ut gibbus gibberosus gibbosus giber. E ante.t.ut rhettuli hymnettus mons atticæ.
I ante.c.ut hiccesicus ꝓdicea uiri proprium nomen ciceum membrana tenuis maloꝝ punicorum.
I ante.d.ut quiddam.
I ante.f.ut difficilis & ubicũq; dispositio cũ posita fuerit cũ uerbo ab.f.incipiẽte ut diffindo diffundo.
I ante.l.ut taxillus & oĩa diminutiua a nominibus inflexa q̃.l.habẽt in ultima syllaba ut pugil pugillus pupula pupilla imbecillis batillus ꝓprium nomen hoĩs serpyllum petrosyllum sed hæc duo.y.habent ut multi putant a syllo qđ est rapio deriuantes unde & primitiua putantur qualus quaxillus in diminutione.l.geminat ala axilla uelum uexillũ mala maxilla stilla stillo stillicidiũ nam stilus primã habet breuẽ denominatiua aũtem & uerbalia in ilis desinentia.l.simplici scribuntur ut senilis anilis sutilis ouile sedile sitile & id genus alia illido & omnia ab in composita & dictione ab.l.incipiente ut illudo illabor capillus cauillor hilla intestinum ille illa illud illic & similia item suplatiua in limus desinentia q̃ hæc sũt facillimus difficillimus gracillimus humillimus simillimus dissimillimus agillimus ꝑterea pauxillus & pauxillulus codicilli ãgulla & huius formæ alia.itẽ eã diminutiua q̃ in primitiuo.n.hũerĩt ut uinũ uillum tignũ tigillũ scamnum scabillum ita enĩ uideo ueteres locutos potius quã scabellũ ut pẽultima haberet.e litterã aut.t.habẽtia ante us & assumetialus.i.in.u.uerso ut putus putillus unde putill.i.paserculum idest ualde paruũ aut.l.ut baculus bacillus arca arcula inde arcilla furca furcula furcilla & uerba in lo diminu

tionem quodammodo significantia ut scribillo sorbillo ushillo. argilla tenax terra mānulla pillum iaculū nam pilus primam corripit uilla ancilla & ancillor uerbū mille adiectiuū pluralis numeri nam singularis generis est neutri & unico. l. scribitur sicut & eius plurale milia osilla siue suspēsa de trabibus uoces iactamina siue de lupinorum partibus intelligas unde erumpit nascitur germē aut ab os oris diminutiuum tiomines eodē modo scribitur squilla sed melius scylla scribitur herba male quidam piscem ut opinor accipiunt docent infiniti pœne auctores herbam ita nominari quæ unius sit radicis Aristoteles in primis de uegitabilibo & plātis piscis sit hec ne hoc appellatū noīe nō recolo me legisse uillus uilli ꝓ pilo Achil.

I ante. m. ut immitto & quotiēs im cum uerbo ab. m. incipiēte compositum inueniatur ut immundus ma tmunis immanis immittis

I ante. n. ut innitor & ubi in componatur cum dictione ab. n. incipiente hinnus hinnulus innuleus hinnio uerbum hinnitus participium.

I ante. p. ut hippolytus hippodomia & omnia ab hippos idest equus facta ut Philippus Hippodronius & similia lippus lippio lippitudo a grippa quippe.

I ante. r. ut irritus irrito & omnia ex in & uerbo ab. r. incipiente composita cirrhaanti cirrha.

I ante. s. ut missus missurus participia & missus nomen dissimilis & composita a dis & dictione ab. s. incipiente ut dissero disertus tamē primam habet breuem ita omnia in simus superlatiua: ut clarissimus utillissimus diutissimus ocissimus fissus & diffissus a findo diffindoque ut fissura nā fido fisus fisa fisum unicum habet. s. item oīa præterita plusq̄ perfecta ut meminissem odissem fecisse amasse audiuisse legisse spissus spisso uerbum pharisæus narcissus proscissus a proscindo nam a cædo pro scisus facit quia penultimam natura producit uelut discido discisum discindo autem discissum scribas.

I ante. t. ut mitto sagitta quidam tamen sagipta cum. p. potius discendū putant littera littus pittacus unus de septem sapientibus qui athenis uno fuere tempore psittacus auis.

O ante. b. ut obba uas uinarium.

O ante. c. ut occumbo & quæcunque ex ob & uerbu a. c. incipiente fiunt ut occipio occiput occare quasi occecare ut Varro i rebus rusticis expōit occalere soccus coccus purpura unde coccinus coccina coccinū.

O ante. d. ut quoddam.

O ante. f. ut officio & in omnibus ex ob & uerbo ab. f. incipiente fiunt offa diminutiuū tamen ofella unico. f. scribitur corripit enim primam.

O ante. g. ut ogganio & quæcunque alia quæ ex ob & uerbo a. g. littera incipinte fiunt.

O ante. l. ut collido & quæ ex con & uerbo ab. l. inchoante fiunt lolligo piscis quasi uoligo quod quasi subter uolet ut ait Varro collum de collo olli pro illi collis tollo polleo pollio ꝓprium uiri nam polio uerbum primā habet breuem polex quia dictus quod inter cæteros digitos polleat fortitud e: ut ait Lactātius pollux sunt qui nollo. l. scribant gemino sed diomedes unico. l. scribendum ducit mollis nomē adiectiuū & uerbum mollio nam molior unico. l. scribitur: sicut moles molis follis folliculus corolla quia a corona imminutum est nam diminutiua. n. in. l. geminum mutant apollo collina a colle dicta porta.

O ante. m. ut ommurmuro & ubi ob ꝓposito composita sit cum uerbo ab. m. incipiente licet multi. b. nolint immutari omitto extrita emedio littera. b. scribimus corripit si quidem primam conmutto & quæcunque ex cō & uerbo ab. m. incipiente deriuātur ut cōmunis cōmoneo ommentum nā omasū corripit.

O ante. n. ut connitor quæ ex con fiunt & uerbo ab. n. incohante ut connuo pelopōesus cherronesus ita enim strabo cosmographus scribendum existimat.

O ante. p. ut oppono & in cæteris q̄ ex ob & uerbo incipiēte a. p. fiūt uelut opprimo oppidū ab ope dāda ut uarro inquit sed qa a correpto nascitur cōsonantem geminat ut in cæteris idem obseruatur.

O āte. r. ut corruo: & q̄cūque sūt alia ex cō & uerbo icipiēte ab. r. facta torreo torrēs nomē & participiū torris. i. tiro porrho aduerbiū porrigo nomē & uerbū: & porrū holus sectile grauiter olēs & utallū capitatū nā porus tū ꝓpriū uiri q̄ uerbū græcū spiramētū cuiuslibet te i significās ūico. r. scribit ex torris exus.

O āte. s. ut ossis & cæteri casus possum possumus possem possim posse cossus uiri proprium fossa fossus defossus & a fodio omnia ossa thesaliæ mons possessio.

O ante. t. ut cotta uiri proprium quottidie aduerbium.

O ante. b. ut subbibo & quæ ex sub & uerbo ab. b. incipiente fiant.

V ante. c. ut succus succūbo & omnia ex sub & uerbo a. c. incipiente composita ut succedo succido & id genus alia bucca sed in usum frequentiori est ut buccas dicamus eo ab & imminutum buccula tam ꝓ cassidis parte q̄ pro paruo ore quo apuleius in metamorphosi utit diminutio nam pro boue bucula unicū habet. c. & a græco diminutiuum bus bucula fit nam a latino bocola diceretur.

V ante. f. ut suffero sufficio & cætera quæ componuntur ex sub & uerbo ab. f. inchoante.

V ante. g. ut suggero & reliqua ex sub & dictione a. g. initium habente composita.

V ante. l. ut ullus & cætera diminutiua facta a nominibus in ultimo. n. habentibus ut etiam abnegatiuum nullus aut. l. habētibus in penultimo gemmiū ut homulus homullolus uel unū ingenium mutantia ut pullus pusillus pulus quia ab eo q̄ græci polos dicunt nascit unicū hēt. l. sic ab hoc deriuata ut pulastra pulatio cura pulorum pulix uermiculus quod intra gallinarum pennas nascat & latitat quia a pullis nam pullus adiectiuum idest niger. l. geminat trulla trulleum uasa culinaria meditulliū locus medius tulliū. n. uerbi supplementum est medulla tullus tullius tibullus catullus fullo fullōica ars bulam autem unico. l. scribi

manifestum ex græca scriptura sicut & culeus a coleos unde culeos idest uagina ab Homero dicitˀ adulor unico.l. quia adulos idest seruus uidetur fieri cucullus nauticũ tegmẽ mullus piscis & animal quadrupes lucullus uiri proprium ampulla & ampulor uerbum.

V ante.m.ut summitto & cætera quæ ex sub & uerbo ab.m.incipiente componuntur summus sũmanus tam apud plautum parasitus quam pluto a sub enim & mãibus dus ĩferis hoc deriuatur illud uero a sub & manu deductum uolunt plautus.

V ante.n.ut cunnus.

V ante.p.ut supprimo & quæ a sub & uerbo a.p. icipiente fiũt stuppa ab eo qđ græci styppion dicunt.

V ante.r.ut surripio & quæ ex sub & uerbo ab.r.incipiente componantur omnia licet.b.nõ immutari q dam putauerint maturrimus secũdum analogiam amatˀ nam & maturissimus etiam dicitur curro curr rus curulis autem ideo primam mihi uidetur corripere quod a curibus populis deducatur quicquid scribat festus pompeius suburra surrentum oppidum turris unde turritus.

V ante.s. bussus licet buxus per.x. rectius dicatur cussus unde incussus ab incudo percussus sicut alia a quatio deducta ussi ab urro preteritum iussi iusum tussis tusus autem a tondo.s.simplex habet tõdeo enim ut cuius est clarum tonsum facit.

V ante.t.ut gutta guttus uas gutto uerbum.

y ante.l.ut assyllus locus ubi tutus reddebatur q̃uis illuc profugisset unde dictus ab a priuato troia parte & syllo rapio nam asillus ꝑ tabão q œstrus græce dicitˀ geminat qđé.l.sed latinũ est uerbũ ideo latinum ẽt hẽt scylla scopullus & mulieris ꝓpriũ scyllax canis sylla uiri ꝓpriũ phylira mulieris ꝓpriũ unde chirõ phyllirides phyllis mulieris ꝓpriũ thrasyllus ꝓprium uiri amaryllis nympha serpyllum.

y ante.r.ut tyrrhenus pyrrhus myrrha myrrhina.

y ante.s.ut Vlysses abyssus nyssa hyssopus herba libyssa & libyssinus.

y ante.t.ut cittæa urbs.

Næc fuerunt quæ mihi describendi peritia memorie præcepta succurerunt quæ si minus compta descripta sunt imbecillius elaborata & castigata infirmius quã tuum acre Antoni simoneta exigebat ingeniũ multis mihi curis inuoluto agnosce & eo magis quo & tu concisum hoc genus orationis me aggredi uoluisti at aderit forsan cũ hæc resartiam & acutius inuenta digesta accuratius ac quantũ infirmæ uires patientur nostræ elegantius composita ac fortunæ tuæ tuoq; ingenio congruentiora exponemus.

Registrum huius operis

a	f	l	q	x
Prima alba	Tertius epig.	Eleusis uel	cum ait in	Scaphium
Ioannis tortelii	placuit uel	dibus qui	Neptolemus	succedens
remq; sonum	mendantur	Epy cum.y.	nonacrie	ut Horatius
succurro	mus placuit	Ereuchalion	te terram	dam oppidum
b	g	m	r	y
citur trimetrus	Oui.li.Fast.	uisaq;	otueus	niam atrhacia
thographia	fus quin &	ro quas uideri	est baldus	mum uictoré
pturis nostris	ut dixit fest.	nam iecaton	um horti	Tarxus cum
ẽtissimo	Imbribus	accepi:sed	Parthenius	sexto fuit
c	h	n	s	z
ordiné tenere	latina in	præterea lex	ex antiqoribus	malione
præstenti enim	osti & semper	Hippomanes	li a rege	carmine
gilius præmia	Cyanææ cum	bis canes	contra græcos	& breui
& loco filiũ	Castoris fra.	molendinariũ	ta:e:solam	&
d	i	o	t	Demophohon
dicuntur &	& interfectus	lio qui post	tibi molestus	E ante.ph.
Acrisius cum	Turpilius.	la & audit	illi sua	œ post.r.
nos & delect.	Consinus	ipuli quæ	q non utiq;	
gio est in	omnes stup.	lapitæ	Proselenus	
e	k	p	u	
fuerit de quo	Dianæa cum	dixit idem	Liuius in	
lactãtes uitulos	genis fuerunt	malagina	hi mineruæ	
lo ad pirrhum	Non etiam	num gigni t	foro suo	
Anagrus cum	eius uerbi	classas electus	gros fornices	

Hoc opus per Philippum de pinciis Mantuanum Venetiis
accuratissime Impressum Feliciter Explicit. Regnãte
Inclito principe Augu. Barbadico.
M.cccc lxxxxiii. pridie idus Aprilis.
FINIS

Licet in fronte huius operis Anto. Mancinelli limæ extet ſcriptio (quā niſi ſublata fuiſſet occaſio impreſſuri eramus) eā tamē ommiſſimus loco cuius appoſuimus Georgii Vallæ tractatum de orthographia.